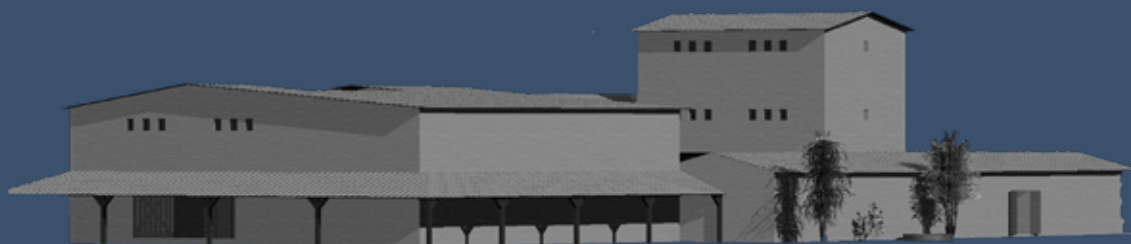

Α. Μουράτη, Ε. Κλινάκη, Ε. Μαργαρίτη

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ «ΚΟΜΠΟΛΟΪ» ΚΑΙ «ΝΤΟΥΒΑΡΙ»
ΣΤΗ ΝΟΤΙΑ ΠΙΕΡΙΑ

ΣΕΙΡΑ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ AURA 11 • AURA SUPPLEMENT 11

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ «ΚΟΜΠΟΛΟΪ» ΚΑΙ «ΝΤΟΥΒΑΡΙ»
ΣΤΗ ΝΟΤΙΑ ΠΙΕΡΙΑ

ΣΕΙΡΑ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ AURA 11
AURA SUPPLEMENT 11

ATHENS
UNIVERSITY
REVIEW OF
ARCHAEOLOGY

Φωτογραφία εξωφύλλου: Πιθανή σχεδιαστική αναπαράσταση του συγκροτήματος της οικίας και του πιθεώνα. Όψη από νότια και δυτικά. Αρχείο ΕΦ.Α. Πιερίας, σχεδιασμός Ε. Πουλάκη-Παντερμαλή, τεχνική εφαρμογή Α. Νάχλας.

ISSN: 2732-9267 (έντυπη έκδοση)

ISSN: 2732-9275 (ηλεκτρονική έκδοση)

ISBN: 978-618-5740-08-5 (έντυπη έκδοση)

ISBN: 978-618-5740-07-8 (ηλεκτρονική έκδοση)

Α. Μουράτη, Ε. Κλινάκη, Ε. Μαργαρίτη

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ «ΚΟΜΠΟΛΟΪ» ΚΑΙ «ΝΤΟΥΒΑΡΙ»
ΣΤΗ ΝΟΤΙΑ ΠΙΕΡΙΑ

ΑΘΗΝΑ 2024

ΣΕΙΡΑ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ AURA 11 • AURA SUPPLEMENT 11

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ • EDITORS

Κωνσταντίνος Κοπανιάς • Γιάννης Παπαδάτος

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ • EDITORIAL ADVISORY BOARD

Γεώργιος Βαβουρανάκης • Γιάννης Γαλανάκης • Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη

Ελένη Μαντζουράνη • Χρήστος Ντούμας • Διαμαντής Παναγιωτόπουλος

Ελευθέριος Πλάτων • Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα • Arnulf Hausleiter

Παναγιώτης Κουσουλής • James Osborne • Πάνος Βαλαβάνης

Χρυσάνθος Κανελλόπουλος • Παυλίνα Καραναστάση • Στυλιανός Κατάκης

Ευρυδίκη Κεφαλίδου • Γεωργία Κοκκορού-Αλευρά • Αντώνης Κοτσώνας

Νότα Κούρου • Βασίλειος Λαμπρινουδάκης • Δημήτρης Μποσνάκης • Όλγα Παλαγγιά

Λυδία Παλαιοκρασσά • Ελευθερία Παπουτσάκη-Σερμπέτη • Δημήτρης Πλάντζος

Εύα Σημαντώνη-Μπουρνιά • Katja Sporn • Θεοδοσία Στεφανίδου-Τιβερίου

Μιχαήλ Τιβέριος • Σοφία Καλοπίση-Βέρτη • Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου

Γεώργιος Πάλλης • Μαρία Παναγιωτίδου • Πλάτων Πετρίδης • Andreas Rhoby

Peter Dent • Παναγιώτης Ιωάννου • Θεοδώρα Μαρκάτου • Ευγένιος Ματθιόπουλος

Ευθυμία Μαυρομιχάλη • Δημήτρης Παυλόπουλος • Σουλτάνα-Μαρία Βαλαμώτη

Λίλιαν Καραλή-Παννακοπούλου • Βασίλειος Κυλικογλου • Αλεξάνδρα Λιβάρδα

Ιωάννης Μπασιάκος • Σέβη Τριανταφύλλου • Μάρλεν Μούλιου • Αλεξάνδρα Μπούνια

Μαρία Οικονόμου • Ελευθερία Παλιού • Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος • Απόστολος Σαρρής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ & ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ • EDITING & LAYOUT

Κατερίνα Μπουκάλα-Καρκαγιάννη

Εκδοτικό Σημείωμα • Editorial

Το Περιοδικό του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (AURA) είναι ένα διεθνές περιοδικό με σύστημα διπλής ανώνυμης αξιολόγησης, το οποίο εκδίδεται από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στόχος του είναι η δημοσίευση πρωτότυπων εργασιών που εστιάζουν στην αρχαιολογία, την τέχνη και τον υλικό πολιτισμό του ευρύτερου ελληνικού κόσμου, από την απώτερη προϊστορία έως και τη σύγχρονη εποχή.

Μέρος της έκδοσης του περιοδικού AURA αποτελεί η σειρά μονογραφιών με τίτλο «AURA Supplements». Περιλαμβάνει μελέτες στα ελληνικά ή στα αγγλικά, που λόγω της μεγάλης τους έκτασης δεν μπορούν να δημοσιευθούν με τη μορφή άρθρου στο περιοδικό. Η θεματολογία των μονογραφιών είναι ίδια με εκείνη του περιοδικού.

Το περιοδικό και η σειρά μονογραφιών είναι ελεύθερης και ανοικτής πρόσβασης. Τα τεύχη του περιοδικού και οι μονογραφίες δημοσιεύονται ηλεκτρονικά ως αρχεία PDF. Όλα τα άρθρα είναι δωρεάν διαθέσιμα για όλους στο διαδίκτυο αμέσως μετά τη δημοσίευσή τους και σύμφωνα με την άδεια Creative Commons (BY-NC-ND 4.0). Τα τεύχη του περιοδικού AURA και οι τόμοι της σειράς «AURA Supplements» μπορούν επίσης να εκτυπωθούν κατόπιν παραγγελίας και να αποσταλούν ταχυδρομικά ή να παραληφθούν από το βιβλιοπωλείο του Εκδοτικού Οίκου Καρδαμίτσα, Ιπποκράτους 8, Αθήνα.

The Athens University Review of Archaeology (AURA) is an international, peer-reviewed archaeological journal published by the Faculty of History and Archaeology of the National and Kapodistrian University of Athens. It is dedicated to the publication of original research articles and reports focusing on, or related to the archaeology, art and material culture in the broader Greek world, from the earliest Prehistory to the Modern Era.

Part of the AURA journal is the AURA Supplement series, comprising studies in Greek or English, which, due to their extent, cannot be published in the journal as articles. The series share the same areas of interest with the journal.

AURA is a fully open access journal. Each issue of the journal and each monograph is published electronically as a PDF file. All papers are available on the internet to all users immediately upon publication and free of charge, according to the Creative Commons (BY-NC-ND 4.0). AURA issues and monographs can also be distributed on a print-on-demand basis and posted or collected from the bookstore of the Kardamitsa Publications, 8 Ippokratous str, Athens.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ • CONTACT

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Φιλοσοφική Σχολή / Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου / Αθήνα 157 84

National and Kapodistrian University of Athens, Department of History and Archaeology
University Campus, GR-15784 Athens, Greece

Ιστοσελίδα • Website <http://aura.arch.uoa.gr/>
email: aura@arch.uoa.gr

Επιμέλεια & Σχεδιασμός • Editing & Layout: Κατερίνα Μπουκάλα-Καρκαγιάννη (kmpoukala@gmail.com)

© Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ © Department of History and Archaeology, NKUA
Όλα τα άρθρα αυτού του τόμου υπόκεινται στην άδεια χρήσης Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>).
All papers in this volume are subjected to the Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 License
(<https://creativecommons.org/licenses/by-ncnd/4.0/>).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΣΧΕΔΙΩΝ, ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η ΑΓΡΟΙΚΙΑ	27
1.1. Η ΘΕΣΗ.....	27
1.2. ΚΟΜΠΟΛΟΪ, ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΑΓΡΟΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΠΙΘΕΩΝΑ.....	29
1.2.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ.....	29
1.2.2. Η ΠΡΩΙΜΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (ΦΑΣΗ Α΄).....	30
1.2.3. Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ (ΦΑΣΗ Β΄).....	33
1.2.4. Η ΟΙΚΙΑ.....	36
1.2.5. Ο ΠΙΘΕΩΝΑΣ.....	49
1.2.6. ΟΙ ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ.....	63
1.2.7. ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΙΘΩΝ.....	64
1.2.8. Η ΥΣΤΕΡΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (ΦΑΣΗ Γ΄).....	70
1.3. ΝΤΟΥΒΑΡΙ Ι-ΙΙ.....	70
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ.....	75
2.1. ΚΕΡΑΜΙΚΗ.....	75
ΚΟΜΠΟΛΟΪ.....	75
ΝΤΟΥΒΑΡΙ.....	75
2.1.1. ΜΕΛΑΜΒΑΦΗΣ ΚΕΡΑΜΙΚΗ 1-1425 (ΠΙΝ. 1-20).....	75
2.1.2. ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΕΠΤΗΣ ΔΙΑΚΟΣΜΗΜΕΝΗΣ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ 1426-1436 (ΠΙΝ. 20).....	91
2.1.3. ΑΒΑΦΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ 1437-1490 (ΠΙΝ. 21-29).....	92
2.1.4. ΟΞΥΠΥΘΜΕΝΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΑΜΦΟΡΕΙΣ 1491-1523 (ΠΙΝ. 30-31).....	104
2.1.5. ΠΗΛΙΝΑ ΣΚΕΥΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ 1524-1613 (ΠΙΝ. 32-46).....	105
2.1.6. ΓΥΑΛΙΝΟ ΑΓΓΕΙΟ 1614 (ΠΙΝ. 46).....	129
2.1.7. ΕΦΥΑΛΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΚΕΡΑΜΙΚΗ 1615-1616 (ΠΙΝ. 46).....	130

2.2. ΜΙΚΡΟΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ Μ1-Μ1460 (ΠΙΝ. 47-66).....	130
ΚΟΜΠΟΛΟΪ.....	130
ΝΤΟΥΒΑΡΙ.....	130
2.2.1. ΟΙΚΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ Μ1-Μ1068 (ΠΙΝ. 47-59).....	131
2.2.2. ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ Μ1069-Μ1098 (ΠΙΝ. 60-61).....	144
2.2.3. ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΠΛΩΝ Μ1099-Μ1134 (ΠΙΝ. 62).....	148
2.2.4. ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ Μ1135-Μ1138 (ΠΙΝ. 62).....	149
2.2.5. ΚΟΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ Μ1140-1142(ΠΙΝ. 63)	149
2.2.6. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ Μ1143-1257 (ΠΙΝ. 63)	149
2.2.7. ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥ Μ1258-Μ1437 (ΠΙΝ. 66)	152
2.2.8. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ Μ1438-Μ1457 (ΠΙΝ. 67).....	152
2.2.9. ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΥΛΩΝ Κ.Α. Μ1459-Μ1460 (ΠΙΝ. 67).....	153
2.3. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ Ν1-Ν213, Θ1-Θ3 (ΠΙΝ. 70-86).....	153
ΚΟΜΠΟΛΟΪ.....	154
ΝΤΟΥΒΑΡΙ I.....	155
2.3.1. ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ Ν1-Ν213.....	156
2.3.2 ΘΗΣΑΥΡΟΙ Θ1-Θ3.....	182
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ.....	189
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.....	193
4.1 ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΚΕΥΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	193
4.2 ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ ΣΚΗΝΩΝ ΛΗΝΟΥ.....	196
4.3 ΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.....	198
4.4 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.....	206
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	211
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	221
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ.....	225

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	551
ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ.....	581
ΣΧΕΔΙΑ.....	615
ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ.....	635

Στην Έφη Πουλάκη Παντερμαλή

ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΣΧΕΔΙΩΝ, ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΧΑΡΤΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ (ΑΡΧΕΙΟ ΕΦ.Α. ΠΙΕΡΙΑΣ)

- Χάρτης 1. Αρχαιολογικοί χώροι στην περιοχή του Κάτω Ολύμπου. Απόσπασμα χάρτη Google Earth. Αρχείο ΕΦ.Α. Πιερίας.
- Χάρτης 2. Γεωγραφική κατανομή των νομισμάτων πόλεων και Κοινών από το Κομπολόι και το Ντουβάρι Ι.
- Σχέδιο 1. Η κάτοψη του συγκροτήματος με υπομνηματισμό των χώρων.
- Σχέδιο 1. Η στρωματογραφία από το κέντρο περίπου της οικίας.
- Σχέδιο 3. Η στρωματογραφία από τη δυτική πλευρά του πιθεώνα.
- Σχέδιο 4. Οι οικοδομικές φάσεις πριν από την κατασκευή και μετά την καταστροφή της αγροικίας.
- Σχέδιο 5. Η κάτοψη με το στρώμα καταστροφής της στέγης.
- Σχέδιο 6. Η πιθανή επέκταση στα ανατολικά της οικίας.
- Σχέδιο 7. Τομή των κτηρίων κατά πλάτος, στον άξονα Δ-Α.
- Σχέδιο 8. Τομή κατά μήκος του πιθεώνα, στον άξονα Β-Ν.
- Σχέδιο 9. Ντουβάρι Ι, κάτοψη του χώρου.
- Σχέδιο 10. Ντουβάρι Ι, η πρώτη οικοδομική φάση και το στρώμα καταστροφής.
- Σχέδιο 11. Ντουβάρι Ι, η δεύτερη οικοδομική φάση και το στρώμα καταστροφής.
- Σχέδιο 12. Ντουβάρι ΙΙ, συνολική κάτοψη.
- Σχέδιο 13. Κομπολόι, χωροταξική κατανομή πήλινων σκευών διαφόρων τύπων και αμφορέων.
- Σχέδιο 14. Κομπολόι, χωροταξική κατανομή μετάλλινων εξαρτημάτων θυρών και παραθύρων και σιδερένιων μαχαιριών.
- Σχέδιο 15. Κομπολόι, χωροταξική κατανομή πήλινων υφαντικών βαρών, λίθινων τριπτήρων και μετάλλινων αγροτικών εργαλείων.
- Σχέδιο 16. Κομπολόι, χωροταξική κατανομή των νομισμάτων.
- Σχέδιο 17. Κομπολόι, χωροταξική κατανομή των νομισμάτων πόλεων και Κοινών.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ (ΑΡΧΕΙΟ ΕΦ.Α. ΠΙΕΡΙΑΣ)

- Εικόνα 1. Αεροφωτογραφία του χώρου. Η οικία έχει αποκαλυφθεί κατά το ήμισυ.
- Εικόνα 2. Ο τοιχοδομία των πεσσών του πιθεώνα και το δάπεδο της α' φάσης.
- Εικόνα 3. Αυλάκι στο στάδιο του εντοπισμού (δεξιά) και μετά την ανασκαφή (αριστερά).
- Εικόνα 4. Η εστία 3 και ο χώρος καύσης.
- Εικόνα 5. Η εστία 3.
- Εικόνα 6. Η προεξοχή στο θεμέλιο του τοίχου.

- Εικόνα 7. Επίχρισμα στις πλίνθους του υπογείου.
- Εικόνα 8. Επίχρισμα στον τοίχο του υπογείου.
- Εικόνα 9. Τμήμα δοκών στο δάπεδο του υπογείου.
- Εικόνα 10. Το ανατολικό τμήμα της οικίας, αποκάλυψη στρώματος καταστροφής.
- Εικόνα 11. Το δυτικό τμήμα της οικίας, αποκάλυψη στρώματος καταστροφής.
- Εικόνα 12. Το στρώμα καταστροφής της νότιας στοάς της αυλής.
- Εικόνα 13. Το πηγάδι νότια της οικίας.
- Εικόνα 14. Η πηλόκτιστη εστία 2, αμέσως νότια της οικίας.
- Εικόνα 15. Η δυτική πλευρά του ανοίγματος του δωματίου αΙ
- Εικόνα 16. Το υπόγειο από τα βόρεια.
- Εικόνα 17. Η πλίνθινη μεσοτοιχία και το δάπεδο του υπογείου από τα νότια.
- Εικόνα 18. Ο λιθοσωρός στη ΒΑ γωνία του υπογείου. Εικόνα 19: Το δικέλλι στη ΝΔ γωνία του υπογείου.
- Εικόνα 20. Η κυκλική κατασκευή στη Στοά εΙΑ.
- Εικόνα 21. Αμφορέας με το στόμιο προς τα κάτω, εγκιβωτισμένος σε τετραγωνικό πλαίσιο από κεραμίδες.
- Εικόνα 22. Ο πιθεώνας από τα βόρεια, μετά την αφαίρεση των πίων.
- Εικόνα 23. Ο πιθεώνας από τα ανατολικά, μετά την αφαίρεση των πίων.
- Εικόνα 24. Η βόρεια πλευρά του πιθεώνα με τη χαρακτηριστική βάθυνση του θεμελίου.
- Εικόνα 25. Ο πρώτος, από τα βόρεια, πεσσός της δυτικής πλευράς.
- Εικόνα 26. Ο δεύτερος, από τα βόρεια, πεσσός της δυτικής πλευράς.
- Εικόνα 27. Ο πρώτος και ο δεύτερος, από βόρεια, πεσσός της ανατολικής πλευράς.
- Εικόνα 28. Λεπτομέρεια του πρώτου, από βόρεια, πεσσού της ανατολικής πλευράς.
- Εικόνα 29. Η λιθόστρωτη αυλή του πιθεώνα από τα δυτικά.
- Εικόνα 30. Τοιχία και επίπεδα στην επιφάνεια της αυλής
- Εικόνα 31. Το ενσωματωμένο τοιχίο σε σχέση με τους πεσσούς.
- Εικόνα 32. Ο υπόσκαφος χώρος με το στρώμα καταστροφής και τους πύθους, από νότια.
- Εικόνα 33. Ο υπόσκαφος χώρος με το στρώμα καταστροφής και τους πύθους, από δυτικά.
- Εικόνα 34. Η πρώτη στρώση του δαπέδου.
- Εικόνα 35. Η πρώτη και η δεύτερη στρώση του δαπέδου.
- Εικόνα 36. Η τρίτη στρώση του δαπέδου.
- Εικόνα 37. Η βόρεια στοά του πιθεώνα με τους πύθους 8 και 9, από τα δυτικά.
- Εικόνα 38. Ο διάδρομος βΙ από νότια.
- Εικόνα 39. Ο διάδρομος βΙ μετά την αφαίρεση των πίων από βόρεια.
- Εικόνα 40. Το κλιμακωτό τοιχίο στη ΒΔ γωνία του πιθεώνα.
- Εικόνα 41. Η πεταλόσχημη εστία 1.
- Εικόνα 42. Οι καδόσχημες δεξαμενές με τα πήλινα τοιχώματα.
- Εικόνα 43. Οι καδόσχημες δεξαμενές με τα πήλινα τοιχώματα.
- Εικόνα 44. Η επιφάνεια καύσης κοντά στις καδόσχημες δεξαμενές.
- Εικόνα 45. Σειρά πίων και παρακείμενος λάκκος με καύση, νότια του πιθεώνα.
- Εικόνα 46. Σειρά πίων και παρακείμενος λάκκος με καύση, νότια του πιθεώνα.
- Εικόνα 47. Συστάδα πίων αμέσως νότια του συγκροτήματος.

Εικόνα 48. Ο κιβωτιόσχημος τάφος.

Εικόνα 49. Η κυκλική λιθόστρωτη κατασκευή.

Εικόνα 50. Ο θησαυρός Κομπολόι/2000 κάτω από το βοτσαλωτό δάπεδο της βόρειας εξωτερικής στοάς.

Εικόνα 51. Ο θησαυρός Ντουβάρη/1999 στο εσωτερικό του κτηρίου.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Πίνακας 1. Κάνθαροι με πλαστικό χείλος, μεσαίου (1–2, 3–14) και μικρού μεγέθους (15–28).

Πίνακας 2. Κάνθαροι μεγάλου μεγέθους με πλαστικό χείλος και σώμα (29–32), τμήματα χείλους (33–42) και βάσεις μεγάλου μεγέθους (144, 185–196). Κάνθαροι με πλαστικό χείλος και ελεύθερες λαβές (43–44) και βάσεις από καλυκόσχημους κάνθαρους ή κύλικες (235–237).

Πίνακας 3. Κάνθαροι με απλό χείλος (48–89) και απλό (45) ή πλαστικό σώμα (46–47), κάνθαροι με απλό σώμα μικρού (90–97) και μεσαίου μεγέθους (98–111).

Πίνακας 4. Κάνθαροι με πλαστικό σώμα μεσαίου (112–127) και μικρού μεγέθους (128–143) και βάσεις διαφόρων τύπων (219, 202, 197, 207, 199, 201, 216, 220, 221, 218).

Πίνακας 5. Κάνθαροι διαφόρων τύπων από ωχρό (144–157, 228–234), καστανό (224–227) και γκρίζο (158–176) πηλό, κάνθαροι ελληνιστικού τύπου (177–184, 313–317) και κάλυκας (318).

Πίνακας 6. Σκύφοι, τύπου bolsal (319–351), αττικού τύπου (352–356), ημίτομοι (357–358) και από γκρίζο πηλό (359–377).

Πίνακας 7. Ιχθυοπινάκια (378–505).

Πίνακας 8. Ιχθυοπινάκια (387) με πλατιά βάση (389–390) και από γκρίζο πηλό κ.ά. (391–393), πινάκια με οριζόντιο πλαστικό χείλος (506–512) και με ταινιωτό χείλος (525–527).

Πίνακας 9. Σκυφίδια έξω νεύοντα, κλασικός τύπος (529–566) και από ωχρό (567–572) και γκρίζο (573–574) πηλό. Σκυφίδια έσω νεύοντα, κλασικός τύπος με ομαλή καμπύλη και αποστρογγυλεμένη ακμή στο χείλος (575–698).

Πίνακας 10. Σκυφίδια έσω νεύοντα, με λεπτά τοιχώματα, ομαλή καμπύλη και αποστρογγυλεμένο χείλος (699–737), με ομαλή καμπύλη και οξεία ακμή (738–744), λεπτά με ομαλή καμπύλη και οξεία ακμή (745–749), με ομαλή καμπύλη και λοξό χείλος (750), με γωνιώδες περίγραμμα και αποστρογγυλεμένο χείλος (751–759), με γωνιώδες περίγραμμα και οξεία ακμή στο χείλος (760–779).

Πίνακας 11. Βάσεις από σκυφίδια διαφόρων τύπων (780–854), σκυφίδια ελληνιστικού τύπου (900–901), σκυφίδιο ημίβαφο (902), βαθιά σκυφίδια με αποστρογγυλεμένο χείλος (903–918), με οξεία ακμή χείλος (919–921), με λεπτά τοιχώματα (922–923), με γωνιώδες

Πίνακας 12. Βαθιά έσω νεύοντα σκυφίδια με εμπέστο ρόδακα (945–952), έσω νεύοντα σκυφίδια από γκρίζο πηλό (953–1026), ρηχά (953–954), βαθιά (955–958), χείλη (959–1002) και βάσεις (1003–1026). περίγραμμα και οξεία ακμή (924–930) και βάσεις (933–944).

Πίνακας 13. Βαθιά έσω νεύοντα σκυφίδια από ροδαλό-ωχρό πηλό (1027–1076), μικρά σκυφίδια από ωχρό πηλό (1077–1080) και βαθιά σκυφίδια από ερυθρό πηλό (1081–1142).

Πίνακας 14. Μικρά έσω νεύοντα σκυφίδια με ευρεία βάση (1143–1194) και μικρά σκυφίδια-αλατιέρες (1195–1227).

Πίνακας 15. Μικρά σκυφίδια με οριζόντιο ταινιωτό χείλος (1228–1230) και αλατιέρες (1231–1245).

Πίνακας 16. Αμφορέας (1246), κρατήρες και κρατηρίσκοι (1251–1253), λεκανίδες κ.ά. (1254–1265).

Πίνακας 17. Λεκάνη (1266), ασκοί (1267–1301), λυκήθια (1302–1308) και μυροδοχεία (1309–1316).

- Πίνακας 18. Λύχνοι, ανοιχτοί (1317–1337), σφαιρικοί (1338–1364), δισκόμορφοι (1365–1367) και φακοειδείς (1368–1370).
- Πίνακας 19. Μελαμβαφή αγγεία με εμπέστη διακόσμηση και εγχάρακτες επιγραφές ή σύμβολα.
- Πίνακας 20. Μελαμβαφή αγγεία με εγχάρακτες επιγραφές ή σύμβολα, αδιάγνωστα μελαμβαφή όστρακα (1382–1425), ερυθρόμορφα και γραπτά αγγεία (1426–1436) και ανάγλυφη κεραμική (1434–1436).
- Πίνακας 21. Αποθηκευτικά σκεύη, σιπύες (1437–1443).
- Πίνακας 22. Λέβητες κυλινδρικοί (1444–1445).
- Πίνακας 23. Χυτροειδή αγγεία, αρυτήρες (1446–1449).
- Πίνακας 24. Χυτροειδή αγγεία, χύτρες (1450–1456).
- Πίνακας 25. Χυτροειδή αγγεία, λοπάδες κ.ά. (1457–1462) και πώματα (1463–1465).
- Πίνακας 26. Μεταφορικά αγγεία, υδρίες (1466–1467), οινοχόες, πρόχοι κ.ά. (1468–1471).
- Πίνακας 27. Διάφορα αβαφή αγγεία, μικροί ηθμοί (1472–1473) και κυάθιο (1474).
- Πίνακας 28. Ιγδία, τύπος 1/Α (1475–1477), τύπος 1/Β (1478) και τύπος 1/Γ (1479).
- Πίνακας 29. Ιγδία τύπος 1/Δ (1480–1482), τύπος 2 (1483–1484) και δοίδυκες (1485–1490).
- Πίνακας 30. Οξυπύθμενοι εμπορικοί αμφορείς διαφόρων τύπων (1491–1495).
- Πίνακας 31. Οξυπύθμενοι εμπορικοί αμφορείς τύπου Μένδης (1496–1500), ενσφράγιστες λαβές (1501–1521) και ενσφράγιστα ή εγχάρακτα όστρακα αμφορέων (1522–1523).
- Πίνακας 32. Μεγάλοι ηθμοί-ληνοί (1524–1525).
- Πίνακας 33. Μεγάλοι ηθμοί-ληνοί (1524–1525).
- Πίνακας 34. Κυκλικές λεκάνες-τριπτήρες (1526–1537).
- Πίνακας 35. Κυκλικές λεκάνες-τριπτήρες (1526–1530).
- Πίνακας 36. Ορθογωνικές λεκάνες-τριπτήρες (1538–1542).
- Πίνακας 37. Λεκάνες χωρίς λαβές, τύπος 1 (1543), τύπος 2 (1544–1545), τύπος 3 (1546–1548), τύπος 4 (1549–1550) και τύπος 5 (1551–1552).
- Πίνακας 38. Λεκάνες χωρίς λαβές, τύπος 6 (1553–1555).
- Πίνακας 39. Λεκάνες χωρίς λαβές, τύπος 7 (1556–1559).
- Πίνακας 40. Βάσεις από λεκάνες με χοντρά τοιχώματα ή ιγδία των τύπων 3–5 (1560–1566).
- Πίνακας 41. Λεκάνες με πόδι (1567–1568) και αδιάγνωστα σκεύη με περιχέλωμα (1569–1570).
- Πίνακας 42. Πίθος με ενεπίγραφο χείλος (1571) και σχέδια από χείλη πίθων (1572–1573, 1575).
- Πίνακας 43. Ενεπίγραφα χείλη πίθων (1571–1589).
- Πίνακας 44. Πήλινα υποστατά πίθων και σκευών (1590–1594).
- Πίνακας 45. Πήλινα πώματα πίθων (1595–1609).
- Πίνακας 46. Πήλινα δισκόμορφα σκεύη (1610–1611), σωληνωτές προχοές (1612–1913), γυάλινα αγγεία (1614), εφναλωμένη και νεώτερων χρόνων κεραμική (1615–1616).
- Πίνακας 47. Χάλκινα (Μ1–Μ32) και σιδερένια (Μ33–Μ661) καρφιά.
- Πίνακας 48. Σιδερένιοι σύνδεσμοι (Μ662–Μ677) και καρφιά με χάλκινες εφηλίδες (Μ678–Μ682).
- Πίνακας 49. Μετάλλινα εξαρτήματα θυρών και παραθύρων, εφηλίδες (Μ683–Μ726), ρόπτρα θυρών (Μ727–Μ729), και κλειδιά (Μ730–Μ735).
- Πίνακας 50. Μετάλλινα εξαρτήματα θυρών και άλλων ξύλινων επιφανειών. Κλειθρία, όλμος και στρόφιγγα (Μ736–Μ738), στροφείς (Μ739–Μ740) και άλλα εξαρτήματα (Μ741–Μ743).
- Πίνακας 51. Χάλκινες (Μ755–Μ762) και σιδερένιες (Μ763–Μ772) λαβές και εξαρτήματα.

- Πίνακας 52. Μολύβδινα σιφώνια (M773–M774) και δακτύλιοι (M775–M802), ελάσματα μολύβδινα (M804–M850) και σιδερένιο (M803).
- Πίνακας 53. Μολύβδινι σύνδεσμοι πίθων και αγγείων (M851–M899).
- Πίνακας 54. Μολύβδινι σύνδεσμοι πίθων (M900–M956).
- Πίνακας 55. Υφαντικά βάρη (M957–M989).
- Πίνακας 56. Υφαντικά βάρη (M990–M1001) και λίθινα εργαλεία (M1002–M1004).
- Πίνακας 57. Μετάλλινα μικροεργαλεία (M1005–M1016).
- Πίνακας 58. Σιδερένια μαχαίρια, τύποι 1-5 (M1017–M1050).
- Πίνακας 59. Σιδερένια «δομικά» εργαλεία (M1051–M1068).
- Πίνακας 60. Σιδερένια αγροτικά εργαλεία, φυτευτήρια (M1069–M1072), δικέλλια και μικρά σκαπτικά (M1073–M1079).
- Πίνακας 61. Σιδερένια αγροτικά εργαλεία, δρεπάνια (M1080–M1085), πελέκεις ή αξίνες (M1086–M1087), πέταλο (M1088), αλυσίδες (M1089–M1093) και μολύβδινα αλιευτικά βάρη (M1094–M1098).
- Πίνακας 62. Μεταλλικά εξαρτήματα όπλων (M1099–M1134) και κοσμήματα (M1135–M1138).
- Πίνακας 63. Κοροπλαστική (M1140–M1142), λίθινα εργαλεία (M1143–M1146) και σιδερένια άγκιστρα (M1147–M1154).
- Πίνακας 64. Δακτύλιοι σιδερένιοι (M1155–M1160) και χάλκινοι (M1161–M1164) και σιδερένια αδιάγνωστα αντικείμενα (M1165–M1193).
- Πίνακας 65. Χάλκινα (M1194–M1199) και πήλινα (M1249–M1257) αδιάγνωστα αντικείμενα.
- Πίνακας 66. Μάξες σιδήρου και μολύβδου (M1258–M1437).
- Πίνακας 67. Οικοδομικά στοιχεία (M1438–M1458) και οργανικά υλικά (M1459–M1460).
- Πίνακας 68. Πηλός κεραμίδων, πίθων, σκευών και αγγείων.
- Πίνακας 69. Πηλός και χαρακτηριστικά κατασκευής σκευών και αγγείων.
- Πίνακας 70. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αμύντας Γ' (N1), Φίλιππος Β' (N2–N16).
- Πίνακας 71. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Φίλιππος Β' (N17–N32).
- Πίνακας 72. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Φίλιππος Β' (N33–N41), Αλέξανδρος Γ' (N42–N49).
- Πίνακας 73. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αλέξανδρος Γ' (N50–N65).
- Πίνακας 74. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αλέξανδρος Γ' (N66–N81).
- Πίνακας 75. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αλέξανδρος Γ' (N82–N97).
- Πίνακας 76. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αλέξανδρος Γ' (N98–N106), Κάσσανδρος (N107–N113).
- Πίνακας 77. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Κάσσανδρος (N114–N125).
- Πίνακας 78. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Κάσσανδρος (N126–N141).
- Πίνακας 79. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Κάσσανδρος (N142–N144), Κάσσανδρος ή Αντίγονος Γονατάς (N145), Δημήτριος Πολιορκητής (N146–N157).
- Πίνακας 80. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Δημήτριος Πολιορκητής (N158–N167), Δημήτριος Πολιορκητής ή Αντίγονος Γονατάς (N168), Πτολεμαίος Κεραυνός (N169), Αντίγονος Γονατάς (N170–N172), Περσέας (N173).
- Πίνακας 81. Νομίσματα πόλεων και Κοινών. Φίλιπποι (N174), Άφυτις (N175), Ουρανούπολη (N176), Γόννοι (N177), Φάλαννα (N178–N179), Λάρισα (N180–N182), Μελίβοια; (N183), Λάρισα Κρεμαστή (N184), Μαλιείς (N185), Λοκροί (N186–N187), Κοινό Βοιωτών (N188–N189).
- Πίνακας 82. Νομίσματα πόλεων και Κοινών. Ιστιαία (N190–N194), Λευκάδα (N195), Φλιούντας (N196), Δυρράχιο (N197). Φθαρμένα και αταύτιστα νομίσματα (N198–N205).

Πίνακας 83. Φθαρμένα και αταύτιστα νομίσματα (N206–N211). Οθωμανικά και νεώτερα (N212–N213).
Θησαυρός Κομπολόι/2000 (Θ1.1–Θ1.8).

Πίνακας 84. Θησαυρός Κομπολόι/2000 (Θ1.9–Θ1.25).

Πίνακας 85. Θησαυρός Κομπολόι/1997 (Θ2.1–Θ2.11).

Πίνακας 86. Θησαυρός Ντουβάρι/1999 (Θ3.1–Θ3.8).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δύο μεγάλα σε έκταση και διάρκεια δημόσια έργα, η νέα σιδηροδρομική γραμμή Αθηνών-Θεσσαλονίκης και ο μεγάλος αυτοκινητόδρομος ΠΑΘΕ (Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι), μετέτρεψαν την περιοχή της Πιερίας σε ένα εκτενές εργοτάξιο, με διάσπαρτα ανασκαφικά μέτωπα, καθένα από τα οποία παρουσίαζε τις δικές του ιδιαιτερότητες ως προς το είδος της θέσης, τη διαχρονία, τις επάλληλες φάσεις κ.α.¹ Το μεγαλύτερο σε έκταση και βάθος σκάμμα αποκάλυψε τμήμα της πόλης του περικού Ηρακλείου στις βόρειες υπώρειες του λόφου του Κάστρου Πλαταμώνα, στη νότια Πιερία. Εκτεταμένες αγροτικές εγκαταστάσεις των ύστερων κλασικών και ελληνιστικών χρόνων εντοπίστηκαν σε κοντινή απόσταση, στις θέσεις Τρία Πλατάνια, νότια από τον Πλαταμώνα, και Κομπολόι-Ντουβάρι, ανατολικά από τη Σκοτίνα. Η παρούσα δημοσίευση αφορά την εγκατάσταση στη θέση Κομπολόι-Ντουβάρι, μία από τις αγροικίες που εντοπίστηκαν πάνω στον άξονα των σύγχρονων και διαχρονικών οδεύσεων, οι οποίες παρέχουν νέα δεδομένα στην έρευνα για την οργάνωση στην υπαίθρο χώρα, την αγροτική παραγωγή και την οικονομία.²

Το ενδιαφέρον της έρευνας για την αγροτική παραγωγή και την οικονομία ανέδειξε μία σειρά ερωτημάτων που ξεκινούν από την ταύτιση των βασικών δομών, όπως για παράδειγμα των εγκαταστάσεων που μπορούν να χαρακτηριστούν ως αγροκτήματα, το σύστημα και την οργάνωση της παραγωγής, τη μορφή και το είδος των εργαλείων και των μέσων παραγωγής.³ Κτίσματα διαφόρων τύπων και μεγεθών, απομονωμένα, σε συγκροτήματα ή μικρές κώμες αποτελούν χαρακτηριστικές δομές, διάσπαρτες σε όλη την υπαίθρο χώρα.

1 Επιστημονική υπεύθυνη της αρχαιολογικής έρευνας ήταν η επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων Ευτυχία Πουλάκη-Παντερμαλή, αρχαιολόγος τότε της ΙΣΤ' Ε.Π.Κ.Α. (ΕΦ.Α. Περιφέρειας Θεσσαλονίκης) και προϊσταμένη αργότερα της ΚΖ' Ε.Π.Κ.Α. (ΕΦ.Α. Πιερίας). Ενδεικτικά για τις θέσεις που εντοπίστηκαν, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003α, 331–46.

2 Στις ακάματες προσπάθειες της Ε. Πουλάκη-Παντερμαλή οφείλεται η αναγνώριση της σημασίας του συγκροτήματος και η ταύτιση της χρήσης του. Η πρώτη παρουσίαση έγινε στο 15ο Α.Ε.Μ.Θ, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003α, 342–46. Ακολούθησε η περιοδική έκθεση με τίτλο «Αρχαίες Αγροικίες σε Σύγχρονους Δρόμους. Κεντρική Μακεδονία» και η δημοσίευση του Καταλόγου που αποτελεί την πρώτη εκτενή παρουσίαση των αγροικιών στα πεδινά του Μακεδονικού Ολύμπου, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 17–34, 53–70. Τα μέσα και η μέθοδος παραγωγής εξετάστηκαν αναλυτικά σε δύο θεματικά συνέδρια, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2004, 45–56 και Roulaki και Mourati (υπό έκδ.). Σχεδόν παράλληλα προχώρησε και στην οργάνωση των πρώτων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, με δράσεις και αφηγήσεις που πήραν τελικά τη μορφή ενός παραμυθιού, με τίτλο «Μες το χώμα, μες στη σκόνη. Δύο αρχαιολογικά παραμύθια με στόχο τη βιωματική διδακτική της αρχαιολογίας». Τέλος, τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Βιωματικού Πάρκου Λειβήθρων υποστηρίχθηκαν από τις εκδόσεις της ίδιας, «Μακεδονικός Όλυμπος. Μύθος-Ιστορία-Αρχαιολογία», «Μούσες Ολυμπιάδες-Πιερίδες. Οι σημαντικότερες των ομαδικών θεοτήτων της αρχαιότητας» και «Οίκος-Οικία-Οικονομία. Πόλις-Πολιτική-Πολιτισμός». Καθένα από τα παραπάνω προσφέρει στα πολυσέλιδα παραρτήματά του αποθησαυρίσματα πηγών ή όρων, με θεματικές όπως ο Όλυμπος, η οικία, η άμπελος κ.ά. Την ευχαριστούμε θερμά για την παραχώρηση του δικαιώματος στη μελέτη και δημοσίευση, καθώς και για όλα όσα μας πρόσφερε. Επιμέρους ομάδες ευρημάτων αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης από τους συγγραφείς του παρόντος έργου. Συγκεκριμένα, μελετήθηκαν οι ενσφράγιστες λαβές αμφορέων, βλ. Μπαχλάς 2018, τα αρχαιοβοτανολογικά κατάλοιπα, βλ. Margaritis 2006, 2015, 2016, τα αγροτικά εργαλεία και τα πλήηνα οινοποιητικά σκεύη, βλ. Μουράτη 2014, καθώς και τα νομίσματα, βλ. Κλινάκη 2015α; Klinaki 2022. Ευχαριστούμε θερμά τους ομότιμους καθηγητές Στ. Δρούγου, Α. Μουστάκα και Ι. Ακαμάτη, την καθηγήτρια Ε. Μανακίδου και τον αναπληρωτή καθηγητή Π. Τσέλεκα, για την καθοδήγησή τους κατά την εκπόνηση των μεταπτυχιακών εργασιών με υλικό μελέτης από την αγροικία. Ειλικρινείς ευχαριστίες εκφράζονται στον επίτιμο Έφορο Αρχαιοτήτων Χ. Γκατζόλη και στη συνάδελφο Α. Νικολακοπούλου για τις εποικοδομητικές συζητήσεις αναφορικά με το νομισματικό υλικό, καθώς και στον Μ. Μυτελέτη για τις πληροφορίες σχετικά με τα νομίσματα από το επίγειο του Ηρακλείου (Κρανιά). Θερμές ευχαριστίες οφείλουμε στον Καθ. Thilo Rehren, (Leventis Chair in Archaeological Science) του Ινστιτούτου Κύπρου, που χρηματοδότησε την έκδοση του βιβλίου ως μέρος του προγράμματος Horizon 2020 Twinning project [‘PROMISED: Promoting Archaeological Science in EMME’](#) – (Grant agreement No 811068). Ευχαριστούμε τους δύο ανώνυμους αξιολογητές για τα πολύ σημαντικά σχόλια τους, που έκαναν το κείμενο πολύ καλύτερο. Τους Καθηγητές Γ. Παπαδάτο και Κ. Κοπανιά που συμπεριέλαβαν τη δημοσίευση στη σειρά AURA και τέλος την Κατερίνα Μπουκάλα για την κοπιαστική δουλειά της επιμέλειας και την υπομονή της!

3 Για την ασάφεια της έρευνας σχετικά με την ορολογία των εγκαταστάσεων της υπαίθρου, βλ. Γεροφωκά 2015, 51–60. Δημακόπουλος 2017, 13–20.

Ωστόσο, υπό διερεύνηση παραμένει ο συσχετισμός τους με την αγροτική παραγωγή, όταν δεν συνοδεύονται από απτά τεκμήρια.⁴ Για παράδειγμα, ακόμα και σε περιπτώσεις οικιών με εκτεταμένους πιθέωνες, δεν θεωρείται αυταπόδεικτη η ενασχόληση των ιδιοκτητών με την γεωργία όταν δεν εντοπίζονται εγκαταστάσεις και μέσα παραγωγής, όπως αλώνια, πιεστήρια, ληνοί κ.λ.π., ή συλλογές εργαλείων. Προς διερεύνηση είναι κατά περίπτωση και η μόνιμη ή εποχική εγκατάσταση των ενοίκων, πιθανόν σε συσχετισμό και με την εντατικοποίηση της παραγωγής.⁵

Οι πύργοι επίσης, που μπορεί να ανήκουν σε μία αγροικία, ένα συγκρότημα οικιών ή να στέκουν απομονωμένοι στην ύπαιθρο, αποτελούν ένα ακόμα μεγάλο θέμα για την έρευνα. Με βάση τις γραπτές μαρτυρίες αλλά και τα κατασκευαστικά χαρακτηριστικά τους, οι πύργοι εξασφάλιζαν χώρους αποθήκευσης και παρείχαν ασφάλεια στους ενοίκους,⁶ ενώ οι επιγραφικές μαρτυρίες και τα αρχαιολογικά δεδομένα υποστηρίζουν τη χρήση των αυτόνομων πύργων και ως χώρων κατοικίας και μάλιστα συνδεδεμένων με την αγροτική παραγωγή.⁷ Μία ακόμη προσέγγιση συσχετίζει την κατασκευή των πύργων με την εργασία δούλων σε παραγωγές που απαιτούσαν εντατική και βαριά εργασία, όπως τα ορυχεία και η αμπελοκαλλιέργεια.⁸

Τεκμήρια για την αγροτική παραγωγή έχουν προκύψει από την έρευνα εγκαταστάσεων διαβίωσης και παραγωγής, που μπορεί να βρίσκονται σε αγροικίες, κώμες ή ακόμα και σε αστικά κέντρα, αλλά και από τη μελέτη εργαλείων και κατηγοριών κεραμικής που σχετίζονται με την επεξεργασία, την αποθήκευση ή το εμπόριο προϊόντων.

Εντατικές έρευνες πεδίου αποκάλυψαν έναν μεγάλο αριθμό αγροτικών εγκαταστάσεων, κυρίως στο νότιο ελλαδικό κορμό και στη νησιωτική χώρα.⁹ Ανασκαφικά διερευνήθηκε μεγάλος αριθμός θέσεων με ποικίλα χαρακτηριστικά. Η Αττική¹⁰ συγκέντρωσε από νωρίς και διατηρεί ακόμα ενεργό το ενδιαφέρον των μελετητών σχετικά με τη οργάνωση της υπαίθρου, την αξιοποίηση των πόρων και των πρώτων υλών, τους τύπους των δομών και τη διαχείριση του περιβάλλοντος. Η έρευνα μεγάλου αριθμού αγροικιών και εγκαταστάσεων από τους κλασικούς ως και τους ρωμαϊκούς χρόνους στην περιοχή της Αχαιας¹¹ κατέδειξε το σταθερό προσανατολισμό στην αμπελοκαλλιέργεια και την παραγωγή κρασιού, ενδεχομένως με διαφορετικό μοντέλο οργάνωσης των δομών της υπαίθρου ανά εποχή. Αρκετές εγκαταστάσεις αποκαλύφθηκαν και στην κεντρική Ελλάδα και βορειότερα έως τη Θεσσαλία,¹² ενώ στη νησιωτική χώρα, έρευνες έχουν λάβει χώρα στο βορειοανατολικό

4 Acheson 1997, 171–78· Osborne 1992, 21–5· Isager και Skydsgaard 1992, 68, 72–6· Pettergrew 2001, 189–209.

5 Επιγραφικές μαρτυρίες υποστηρίζουν την άποψη περί εποχικής κατοίκησης εγκαταστάσεων, βλ. Osborne 1992, 22. Μόνιμη κατοίκηση αναγνωρίζεται σε μεγάλο αριθμό αγροικιών στην Αττική, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που εντοπίζονται ταφές, βλ. Lohmann 1992, 49. Κατά άλλους ερευνητές, μέρος των πολιτών διατηρούσε κατοικίες στην πόλη ή σε κώμες και αγροτικές περιοχές, βλ. Jameson 1990, 173.

6 Στις αρχαίες πηγές οι πύργοι αναφέρονται ως εγκαταστάσεις με στρατιωτικό ή αγροτικό χαρακτήρα, βλ. Morris και Papadopoulos 2005, 158–59. Επίσης, για μνεία σε μαρτυρία σύμφωνα με την οποία οι πύργοι αποτελούσαν καταφύγιο για τους ενοίκους αγροικιών, όταν κινδύνευαν από εισβολείς, χωρίς ωστόσο να αναγνωρίζονται ως αμυντικές δομές που μπορούν να αποκρούσουν μία οργανωμένη επίθεση, βλ. Lohmann 1992, 39, σημ. 31.

7 Οι διάφοροι τύποι, τα διάφορα μεγέθη, οι ποικίλες θέσεις και ο συσχετισμός με άλλα αρχιτεκτονήματα, καθιστούν σαφές πως οι πύργοι δεν είναι οικοδόμημα για μία αποκλειστικά χρήση, ενώ εξαιρετικά πιθανό είναι να εξυπηρετούσαν ταυτόχρονα περισσότερες από μία ανάγκες, βλ. Osborne 1992, 63· Morris 2001, 340–43· Δημακόπουλος 2019.

8 Morris και Papadopoulos 2005, 184–88.

9 Ενδεικτικά αναφέρονται: Keller 1985, 195 1989 (Εύβοια)· Lohmann 1992 (Αττική)· Jameson κ.ά. 1994 (Αργολίδα)· Mee και Forbes 1987, 62–76 (Μέθανο)· Broodbank 1999 (Κύθηρα)· Cosmopoulos 2001, 57–66, 74–7 (Ωρωπός)· Cavanagh κ.ά. 2002 (Λακωνία)· Haggis 2005, 149–52 (Κρήτη). Συνοπτικά για τις θέσεις, τη μεθοδολογία και τα ερωτήματα της έρευνας, βλ. Alcock 1993, 33–7· Bintliff 1994, 7–15· 2008, 21–31.

10 Συγκεντρωτικά, βλ. Δημακόπουλος 2017. Για τις αγροικίες στο Δέμα και τη Βάρη, βλ. Jones κ.ά.κ.ά. 1962, κ.ά.κ.ά. 1973. Για τις αγροικίες στις περιοχές Θυμάρι και Χάρακα, αρκετές από τις οποίες διαμορφώνουν και πύργους, και τα δύο μεγάλα αγροκτήματα στην Παλαιά Κοπρασία, βλ. Lohmann 1992. Για αγροικία στη Σούριζα, που πιθανόν σχετίζεται με τη μεταλλευτική δραστηριότητα, διατηρεί ωστόσο αλώνι και σχετικά περιορισμένη παραγωγή, βλ. Goette 1994. Για τους πύργους ως αγροτικές δομές στην περιοχή του Σουνίου, βλ. Young 1956.

11 Πετρόπουλος 1994, 2005.

12 Για βιβλιογραφία σχετικά με αγροικίες από τη Θήβα, το Βελεστίνο και τη Σούρτη, βλ. Γεροφωκά 2015, 73, σημ. 255.

Αιγαίο,¹³ στο Ιόνιο¹⁴ και στις Κυκλάδες.¹⁵ Εκτός ελλαδικού χώρου, εκτεταμένες έρευνες έγιναν σε αποικίες της Μαύρης Θάλασσας,¹⁶ στο Μεταπόντιο στη Μεγάλη Ελλάδα,¹⁷ και πιο πρόσφατα στην Απολλωνία¹⁸ στις αδριατικές ακτές.

Η ανασκαφική έρευνα των τελευταίων χρόνων στη Μακεδονία,¹⁹ που διενεργήθηκε κυρίως στο πλαίσιο μεγάλων έργων υποδομής, αποκάλυψε ικανό αριθμό αγροτικών εγκαταστάσεων διαφόρων μεγεθών και τύπων. Οι περισσότερες εντάσσονται γεωγραφικά σε διαχρονικούς οδικούς άξονες και φυσικά περάσματα, ο δε αριθμός τους είναι ενδεικτικός του συνόλου που μπορεί να αναμένεται στις παρυφές των πόλεων, σε ορεινές ή πεδινές εκτάσεις. Στη θέση Άγιος Κωνσταντίνος στα Γρεβενά εντοπίστηκε αγροικία έκτασης 750 τ.μ. που χρονολογείται στους ελληνιστικούς χρόνους.²⁰ Κοντά στη νεκρόπολη της Αιανής, στη θέση Λειβάδια,²¹ εντοπίστηκε μία σχετικά μικρή αγροικία ελληνιστικών χρόνων. Στην εθνική οδό Θεσσαλονίκης-Φλώρινας και στη νότια παράκαμψη για Έδεσσα,²² σε μικρή απόσταση από την αρχαία πόλη, εντοπίστηκαν τρεις αγροτικές εγκαταστάσεις, η μία εκ των οποίων χρονολογείται στους ελληνιστικούς χρόνους. Από την περιοχή της Ημαθίας είναι γνωστές αγροικίες των ύστερων κλασικών χρόνων στη θέση Αράπης και Γαλανόβρυση της Μικρής Σάντας, και άλλες γεωργικές εγκαταστάσεις στις ημιορεινές περιοχές του Βερμίου.²³ Στα Νέα Κερδύλλια Σερρών έχει εντοπιστεί αγροικία των ύστερων κλασικών χρόνων,²⁴ σε περιοχή στην οποία έχουν προκύψει ενδείξεις αμπελοκαλλιέργειας και οινοποιίας. Από τη χερσόνησο της Κασσάνδρας στην Χαλκιδική είναι γνωστή μία αγροικία, πιθανόν με εργαστηριακή δραστηριότητα, στη Νέα Ποτίδαια,²⁵ και μία δεύτερη με ενδείξεις ύπαρξης ελαιοπιεστήριου στην αγροτική περιοχή της Αθύτου,²⁶ ενώ στη Σιθωνία έχουν εντοπιστεί διάσπαρτες αγροτικές εγκαταστάσεις στο Κριαρίτσι Συκιάς.²⁷

Στις πεδινές εκτάσεις της Θεσσαλονίκης παρά τον Στρυμωνικό κόλπο εντοπίστηκαν τρεις μεγάλες εγκαταστάσεις των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων. Η πρώτη είναι μία αγροικία-φρουριακό συγκρότημα στη θέση Τρυπημένη Πέτρα στα Βρασνά.²⁸ Σε μικρή απόσταση ανατολικότερα, στη Συνδετήριο της Εγνατίας Οδού, βρέθηκε μία ακόμη αγροικία με υπόγεια εγκατάσταση ψύξης.²⁹ Στη θέση Λιοτόπι Ρουχτσέλη στην

13 Για αγροικίες στη Χίο, βλ. Boardman 1956, Boardman 1958–1959. Για τις αγροικίες της Θάσου, που πιθανόν σχετίζονται και με τη λειτουργία των λατομείων, βλ. Μπόνιας 1999.

14 Για τη Λευκάδα, βλ. Morris 2001· Morris και Papadopoulos 2005, 177. Για αγροικία από την Κέρκυρα, βλ. Κάντια-Κίτσιου 2011, 270–73.

15 Για τις έρευνες στη Δήλο, βλ. Brunet 1988, 1989. Για εγκαταστάσεις και πύργους στην Αμοργό, βλ. Μαραγκού 2002, 2005.

16 Στη Χερσόνησο εντοπίστηκαν περί τα 150 οριοθετημένα αγροκτήματα που συνδέονται με δρόμους. Στις εγκαταστάσεις τους, εκτός από οικίες, περιλαμβάνονται αποθηκευτικοί χώροι, ληνοί κ.ά.. Σε αρκετές περιπτώσεις, οι οικίες είναι μεγάλου μεγέθους και ενσωματώνουν πύργο (4ος – 2ος αι. π.Χ.), βλ. Dufkova και Pecirka 1970· Pecirka 1973, 140–47· Carter κ.ά. 2000. Σε δύο ακόμα περιοχές της Κριμαίας βρέθηκαν αγροκτήματα με πύργους, αλλά και αγροικίες που περιβάλλονταν από κοινό τείχος, βλ. Γεροφωκά 2015, 71, σημ. 231.

17 Αρκετές εκατοντάδες αγροκτήματα, με εγκαταστάσεις διαφόρων τύπων (6ος – 2ος αι. π.Χ.), βλ. Carter 1980, 23–32· 2006b, 33–9, 133–49.

18 Για απομονωμένες αγροικίες ή συμπλέγματα αγροικών, βλ. Stocker 2009, 437–41.

19 Περιοδολογικά κατατάσσονται οι θέσεις σε άρθρο της Π. Αδάμ-Βελένη, που επιχειρεί να διερευνήσει την υπόθεση ύπαρξης κρατικού ελέγχου στην οργάνωση και τη λειτουργία των δομών στα όρια του μακεδονικού βασιλείου. Από αυτές, οκτώ χρονολογούνται στους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους και δεκαπέντε στη ρωμαϊκή περίοδο, βλ. Αδάμ-Βελένη 2009, 1–25.

20 Καραμήτρου-Μεντεσίδη και Θεοδώρου 2009, 114–26.

21 Καραμήτρου-Μεντεσίδη 1992, 48–9.

22 Χρυσοστόμου 2008α, 727–41· 2008β, 89–100.

23 Στεφανή 2003, 568–70 (Αράπης)· 2004, 545–56 (Γαλανόβρυση). Για τις δύο παραπάνω θέσεις και γενικά για την κατοίκηση και την οργάνωση του χώρου στην περιοχή του Βερμίου, βλ. Στεφανή 2012, 35–46, και ειδικά σημ. 35 σχετικά με τις ρωμαϊκές επαύλεις στη Μέση και στην περιοχή του Πανοράματος Βέροιας.

24 Μάλαμα κ.ά. 2002, 74–8· Αδάμ-Βελένη 2009, 10–1, αρ. 6.

25 Σισμανίδης 1992, 361–63.

26 Αναφέρονται επίσης και άλλες αγροτικές εγκαταστάσεις στην Αθύτο, αλλά και φάσεις της ελληνιστικής περιόδου σε ρωμαϊκές αγροικίες στο Πευκοχώρι, τη Σίβηρη και το Πολύχρονο, βλ. Τσιγαρίδα και Αθανασιάδης 2017, 478–82, σημ. 6.

27 Μικρές εγκαταστάσεις με πιθέωνες, ληνοί και το θεμέλιο ενός κυκλικού πύργου, βλ. Ασουχίδου κ.ά. 2002, 331–45.

28 Ιδρύθηκε στα χρόνια του Φιλίππου Β' και λειτούργησε ως την κατάκτηση της Μακεδονίας από τους Ρωμαίους. Θεωρείται ότι λειτουργούσε ως σταθμός παραγωγής και εμπορίας προϊόντων, με εγκαταστάσεις ελαιοτριβείου και δημόσιο χαρακτήρα, βλ. Αδάμ-Βελένη 1995, 415–24· 1997β, 6–11· 2003α, 95–8· 2009, 9–10, αρ. 3.

29 Ιδρύθηκε στα χρόνια του Αλεξάνδρου Γ' και λειτούργησε ως τα χρόνια του Αντιγόνου Γονατά, βλ. Αδάμ-Βελένη 2003α, 99–100· 2009, 10, αρ. 4.

Ασπροβάλα, εντοπίστηκε μεγάλη αγροικία με πύργο και εγκαταστάσεις για την επεξεργασία σιτηρών και την εκτροφή ζώων.³⁰

Στο πεδινό πέρασμα ανάμεσα στις υπώρειες του Ολύμπου και τις ακτές του Θερμαϊκού κόλπου εντοπίστηκαν οι περισσότερες από τις αγροτικές εγκαταστάσεις στην Πιερία. Νοτιότερα όλων, στη θέση Πιγή Αθηνάς, βρέθηκε αγροικία και νεκροταφείο των ρωμαϊκών χρόνων με ενδείξεις πρωιμότερης κατοίκησης, καθώς και ένας αποθέτης με μεγάλη ποσότητα κεραμικής, που ανάγονται στους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους.³¹

Αμέσως βόρεια, στη θέση Τρία Πλατάνια στην περιοχή του Πλαταμώνα, εντοπίστηκε μεγάλη αγροικία με πύργο,³² που εντάσσεται στην ύπαιθρο χώρα του περικού Ηρακλείου. Η εγκατάσταση ιδρύθηκε στα τέλη του 4ου αι. π.Χ. και υπέστη μεγάλη καταστροφή κατά την επιδρομή των Γαλατών το 279 π.Χ. Ακολούθησε άμεσα η ανοικοδόμηση του κτιρίου και η εγκατάσταση λειτούργησε ως τα μέσα του 2ου αι. π.Χ., οπότε άρχισε σταδιακά να παρακμάζει ως την οριστική εγκατάλειψη της κατά την περίοδο της εισβολής των Ρωμαίων. Η παραγωγική δομή της αγροικίας στηρίχτηκε σε μεικτές γεωργοκτηνοτροφικές και εργαστηριακές δραστηριότητες, με κυρίαρχη την καλλιέργεια της ελιάς και της αμπέλου. Σε απόσταση 250 μ. νοτιότερα εντοπίστηκε μία περιορισμένη εγκατάσταση με μία αποστραγγιστική τάφρο και κυκλική κατασκευή αδιάγνωστης χρήσης, που θεωρείται ότι πιθανόν ανήκει στο μεγάλο αγρόκτημα στα Τρία Πλατάνια.³³

Περί τα 2 χλμ. βορειότερα και περίπου στο μεσοδιάστημα της απόστασης ως το Κάστρο Πλαταμώνα, όπου τοποθετείται το αρχαίο Ηράκλειο, εντοπίστηκαν στη θέση Ρέμα Τριανταφυλλιάς κατάλοιπα από μία αγροικία με κατοίκηση στον 4ο αι. π.Χ.,³⁴ καθώς και μία ακόμα αγροτική εγκατάσταση ελληνιστικών χρόνων στη γειτονική θέση Γκορίτσα.³⁵

Σε ανάλογη απόσταση, περί τα 2,5 περίπου χλμ. βόρεια από το περικό Ηράκλειο και 3,5 χλμ. νοτιοανατολικά από την ακρόπολη των Λειβήθρων, βρέθηκε η μεγάλη αγροικία στο Κομπολόι,³⁶ με πιθεώνα-οινοποιείο και οικία με πύργο. Στον περιβάλλοντα χώρο της αγροικίας, στη θέση Ντουβάρι, σε απόσταση περί τα 350 μ. βορειότερα, βρέθηκαν εγκαταστάσεις που αναγνωρίστηκαν ως βοηθητικές δομές του ίδιου αγροκτήματος δεδομένου, ότι περιλαμβάνουν ένα εξαιρετικά περιορισμένο χώρο διαβίωσης με εκτεταμένες εγκαταστάσεις παραγωγής. Η ίδρυση της αγροικίας στο Κομπολόι ανάγεται στα χρόνια του Φιλίππου Β'. Η μεγάλη καταστροφή του συγκροτήματος, που αποδίδεται επίσης στην επιδρομή των Γαλατών, δεν επέτρεψε την ανοικοδόμησή του παρά μόνο σε ένα τμήμα της εγκατάστασης στη θέση Ντουβάρι Ι.³⁷ Μία ακόμα εγκατάσταση της ίδιας περιόδου εντοπίστηκε, αλλά δεν ανασκάφηκε, σε απόσταση μόλις 200 μ. βορειοανατολικά της αγροικίας στο Κομπολόι.³⁸

Τεκμήρια για την αγροτική παραγωγή κατά τους κλασικούς και ρωμαϊκούς χρόνους προέκυψαν και από την ύπαιθρο χώρα της Πύδνας. Συγκεκριμένα, σε απόσταση περί τα 500 μ. από τον οικισμό, εκατέρωθεν αρχαίων δρόμων, εντοπίστηκαν υπόγειοι αποθηκευτικοί λάκκοι οικιών και το κατώτερο μέρος ενός πιθεώνα, με χρήση στο τελευταίο τέταρτο του 5ου αι. π.Χ., εγκαταστάσεις λατόμευσης αλλά και τάφροι αμπελώνων.³⁹ Επίσης, ανασκάφηκε τμήμα αγροικίας με χρήση στο α' μισό του 4ου π.Χ., που διέσωζε ανδρώνες αλλά και ένα δωμάτιο

30 Ιδρύθηκε στα χρόνια του Φιλίππου Β' και λειτούργησε ως το 23 π.Χ. περίπου, βλ. Αδάμ-Βελένη 2003α, 101–7· 2003β, 167–73· 2009, 10, αρ. 5.

31 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 54–6.

32 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 56–62· 2014α, 67–70· Γεροφωκά 2015.

33 Γεροφωκά 2015, 87, σημ. 369.

34 Πουλάκη-Παντερμαλή 2014α, 72· Κλινάκη 2015α.

35 Ευχαριστίες οφείλονται στη συνάδελφο Ε. Παπαδοπούλου για τις προφορικές πληροφορίες σχετικά με την εγκατάσταση στη θέση Γκορίτσα.

36 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 63–70· 2004, 45–56· Πουλάκη-Παντερμαλή 2014α, 55–67· Μουράτη 2014· Κλινάκη 2015α· Margaritis 2006, 2015, 2016· Klinaki 2022· Poulaki και Mourati (υπό έκδ.).

37 Για τη χρονολόγηση βλ. Κεφάλαιο 3.

38 Θέση Scotina Resort, όπου εντοπίστηκαν οικοδομικά κατάλοιπα και πίθοι κατά χώραν, σύμφωνα με τις προφορικές πληροφορίες των συναδέλφων Σ. Κουλίδου και Μ. Μυτελέτη, για τις οποίες τους ευχαριστούμε θερμά.

39 Αγροτεμάχιο 277 Μακρυγιάλου, βλ. Μπέσιος κ.ά.. 2018, 199–202.

με στεγανοποιημένο δάπεδο, που ήταν καλυμένο με άμμο,⁴⁰ καθώς και αύλακες και τάφροι για την καλλιέργεια και την άρδευση αμπελώνων.⁴¹ Αγροικία ρωμαϊκών χρόνων με πιθεώνα και διπλό ληνό εντοπίστηκε βόρεια από την Πύδνα, κοντά στον κόμβο του Μακρυγιάλου.⁴²

Στους ρωμαϊκούς χρόνους ανήκει τμήμα αγροικίας με εγκαταστάσεις ληνού και πιθεώνα, που εντοπίστηκε στην ορεινή περιοχή της Ρητίνης.⁴³ Τέλος, τεκμήρια για την παραγωγή λαδιού και κρασιού στη βόρεια Περία κατά τους πρώιμους βυζαντινούς χρόνους, προέκυψαν από την εκτεταμένη έρευνα στο επισκοπικό συγκρότημα στις Λουλουδιές Κίτρους.⁴⁴

40 Για τη χρήση της άμμου προκειμένου να συντηρηθούν καρποί ή για να διατηρηθεί καθαρό το δάπεδο των χοιροτροφίων, βλ. Βασιλειάδου 2011, 146.

41 Αγροτεμάχιο 951 Μακρυγιάλου. Στο ψηφιδωτό δάπεδο του ανδρώνα υπάρχει η επιγραφή «ΣΑΤΥΡΟΥ». Στο ίδιο αγροτεμάχιο βρέθηκαν επίσης αύλακες αμπελώνων, τάφροι άρδευσης και σιδερένια αγροτικά εργαλεία μαζί με μία χειροπέδα, που υποδεικνύουν την αξιοποίηση δούλων στην αγροτική παραγωγή, βλ. Μπέσιος και Αθανασιάδου 2003, 363–68.

42 Κόμβος Μακρυγιάλου, Ο.Τ. 130, βλ. Μπέσιος κ.ά. 2003, 379–84· Μπέσιος 2004, 37–44.

43 Διατηρεί διπλό ληνό με δάπεδο από υδραυλικό κονίαμα και πίθους ως υπολήνια. Από τον πιθεώνα διατηρούνται οι λάκκοι των πίθων και ο πυθμένος του ενός, βλ. Μπέσιος 2004, 37–44.

44 Μαρκή 2008, 103–5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΑΓΡΟΙΚΙΑ

1.1. Η ΘΕΣΗ

Η αγροικία στη θέση Κομπολόι και οι δύο μικρότερες εγκαταστάσεις στις θέσεις Ντουβάρι Ι και Ντουβάρι ΙΙ ανασκάφτηκαν με αφορμή το έργο για την κατασκευή της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθηνών-Θεσσαλονίκης και των παράπλευρων οδών.⁴⁵

Η θέση (Χάρτης 1) βρίσκεται στα ΒΑ της Κοινότητας Σκοτίνας του Δήμου Δίου-Ολύμπου, σε απόσταση περί τα 2 χιλιόμετρα από τον οικισμό και περί τα 700 μ. από τη σημερινή ακτογραμμή του Θερμαϊκού κόλπου. Είναι πεδινή έκταση, σε υψόμετρο 11,5 μ., και εκτείνεται παράπλευρα της οδού που συνδέει διαχρονικά τη Θεσσαλία με τη Μακεδονία. Στον άξονα της ίδιας οδού και με αφορμή το ίδιο έργο εντοπίστηκαν πολλές νέες θέσεις που πιστοποιούν τη συνεχή κατοίκηση της περιοχής ήδη από την ύστερη νεολιθική περίοδο,⁴⁶ αρκετές από τις οποίες αφορούν, μικρής ή μεγάλης κλίμακας, αγροτικές εγκαταστάσεις.⁴⁷ Η σύγχρονη και επίσης μεγάλη εγκατάσταση στη θέση Τρία Πλατάνια βρίσκεται περί τα 5 χλμ. νοτιότερα,⁴⁸ ενώ στην ίδια περίπου περιοχή, στη θέση της Πηγής Αθηνάς, εντοπίστηκε μία αγροικία ρωμαϊκών χρόνων, με μία τουλάχιστον πρωιμότερη φάση.⁴⁹ Στις θέσεις Ρέμα Τριανταφυλλιάς και Γκορίτσα, στην περιοχή του Πλαταμώνα, εντοπίστηκαν κατάλοιπα δύο ημιορεινών αγροικιών των ύστερων κλασικών – πρώιμων ελληνιστικών χρόνων.⁵⁰ Οι παραπάνω θέσεις εντοπίζονται στην άμεση περιφέρεια δύο γνωστών από τις πηγές και την ανασκαφική έρευνα πόλεων, των Λειβήθρων⁵¹ στις χαμηλές υπώρειες του Ολύμπου και του περικού Ηρακλείου⁵² στο λόφο του Κάστρου του Πλαταμώνα. Η αγροικία στη θέση Κομπολόι βρίσκεται 3,5 χλμ. ΝΑ των Λειβήθρων και 2,5 χλμ. Β/ΒΔ του

45 Οι χωματουργικές εργασίες ξεκίνησαν το Νοέμβριο του 1996 χωρίς επίβλεψη και κατέστρεψαν μικρό μέρος των οικοδομικών λειψάνων και επιχώσεις. Στο χώρο δόθηκε η συμβατική ονομασία Λειβ-Ηρα από τις αρχικές συλλαβές των πόλεων Λειβήθρα και Ηράκλειον, μεταξύ των οποίων βρίσκεται, και ορίστηκαν τρία ανασκαφικά μέτωπα, με τις ονομασίες Κομπολόι, Ντουβάρι Ι και ΙΙ. Κομπολόι ήταν το όνομα εξοχικής ταβέρνας κοντά στα ερείπια της αγροικίας και ως Ντουβάρι ήταν γνωστά τα παρακείμενα κτήματα που οριοθετούνταν με μεγάλης έκτασης πεζούλες από αργόλιθους και τεράστιους ογκόλιθους, που κατεβάζουν οι χείμαρροι από τον Όλυμπο. Μετά την ανασκαφή, ο χώρος καταχώθηκε, ενώ σε εκκρεμότητα παρέμεινε η ολοκλήρωση της ανασκαφής του υπογείου της οικίας, το οποίο και υπέστη, παρά την οριοθέτηση και τη στέγασή του, εκτεταμένες και σκόπιμες καταστροφές έκτοτε.

46 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003α, 331–46.

47 Για το σύνολο των αγροτικών εγκαταστάσεων στην περιοχή, βλ. αμέσως παραπάνω, στο εισαγωγικό κεφάλαιο.

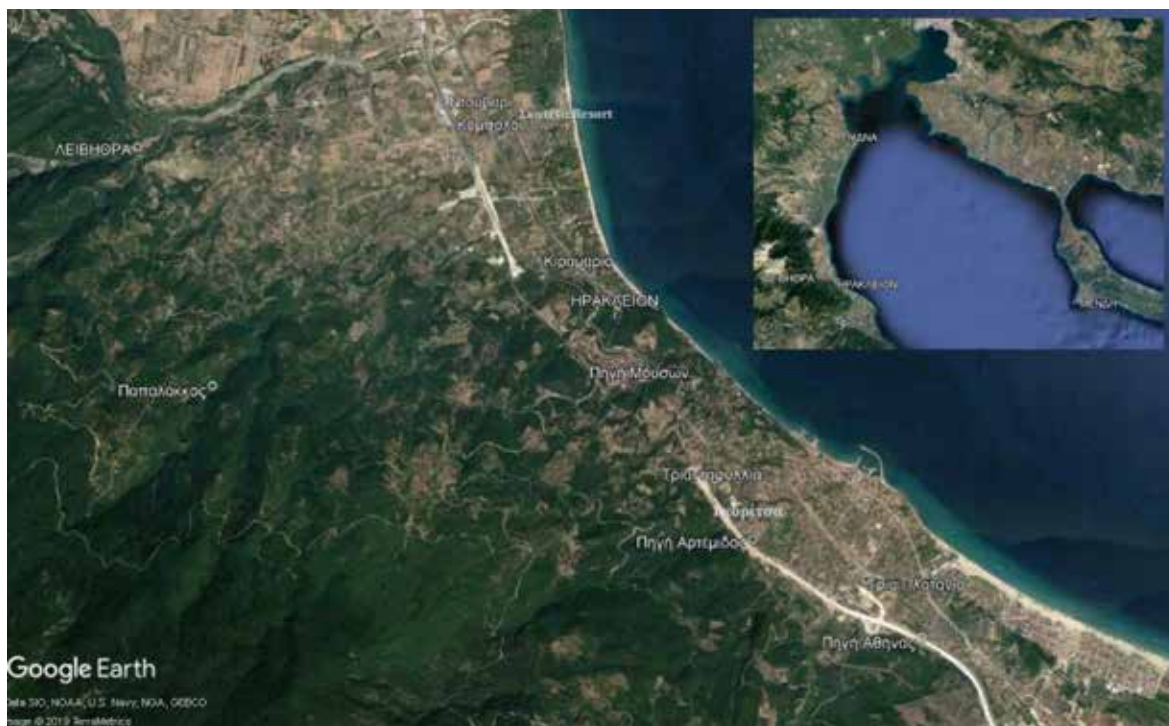
48 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 56–62· Γεροφωκά 2015, 99–149.

49 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 54–6.

50 Κλινάκη 2015α, 34–6.

51 Τα Λειβήθρα τοποθετούνται από τον Στράβωνα στους πρόποδες του Ολύμπου και κοντά στην Πίμπλεια (Στράβων 7α 1 18 1: Ὅτι ὑπὸ τῷ Ὀλύμπῳ πόλις Δίον· ἔχει δὲ κώμην πλησίον Πίμπλειαν... ἐνταῦθα πλησίον καὶ τὰ Λειβήθρα). Ο Πανσανίας στα Βοιωτικά την αναφέρει ως πόλη του Ολύμπου (Πανσανίας, IX.30, 9: ἦκουσα δὲ καὶ ἄλλον ἐν Λαρίσῃ λόγον, ὡς ἐν τῷ Ὀλύμπῳ πόλις οἰκοῖτο Λίβηθρα, ἢ ἐπὶ Μακεδονίας τέτραπται τὸ ὄρος, καὶ εἶναι οὐ πόρρω τῆς πόλεως τὸ τοῦ Ὀρφέως μνήμα), ενώ κοντά στο Ηράκλειο την τοποθετεί ο Τίτος Λίβιος (Livios, XLIV.5: *degressi in campos inter Heracleum et Libethrum posuerunt castra [peditum] quorum pars maior tumulos tenebat*). Για διεξοδική αναφορά στις πηγές και τα αρχαιολογικά ευρήματα που βεβαιώνουν την ταύτιση της πόλης, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 1998, 56–61, σημ. 10· 2003β, 63, σημ. 6· 2008· 2013, 125–26· 2014β, 37–41. Πουλάκη-Παντερμαλή και Κλινάκη 2010. Κλινάκη και Κυπριανού 2023. Κλινάκη κ.α. υπό έκδ. Για το Βιοματικό Πάρκο Λειβήθρων, που βρίσκεται σε νοηματική και λειτουργική σύνδεση με τον αρχαιολογικό χώρο, βλ. Κλινάκη 2015β.

52 Η ταύτιση της πόλης έγινε από τον Clarke και επαναλήφθηκε από τον Heuzey. Το ίδιο τεχνικό έργο προκάλεσε την ανασκαφή τμήματος της πόλης, που εντοπίστηκε στα πρανή του λόφου και σε μικρή απόσταση από την ακτή, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003α, 335–40· 2013, 117–18.

Χάρτης 1. Αρχαιολογικοί χώροι στην περιοχή του Κάτω Ολύμπου. Απόσπασμα χάρτη Google Earth. Αρχείο ΕΦ.Α. Πιερίας.

Ηρακλείου, ανάμεσα στους χειμάρρους Ζηλιάνα και Παππά Λάκκο, οι αποθέσεις των οποίων διαμόρφωσαν τη γεωμορφολογία της περιοχής και εντοπίστηκαν στα αρχαιολογικά στρώματα.⁵³ Το Δίον, θρησκευτικό κέντρο των Μακεδόνων και σημαντικό αστικό κέντρο της περιοχής, βρίσκεται σε απόσταση 18 χλμ. βορειότερα.⁵⁴

Πριν προχωρήσουμε στην περιγραφή της ανασκαφής και των ευρημάτων, είναι σημαντικό να αναφερθεί η συνεισφορά των αρχαιοβοτανικών καταλοίπων στην αρχαιολογική ερμηνεία. Το πλούσιο αρχαιοβοτανικό υλικό που έχει διατηρηθεί απανθρακωμένο, αποτελείται σχεδόν αποκλειστικά από χιλιάδες γίγαρτα, που προέρχονται από όλους τους χώρους της αγροικίας (πίθους, λάκκους, στρώματα καταστροφής, αποθέτες). Η εκτενής πειραματική, εθνοαρχαιολογική και εργαστηριακή τεκμηρίωση απέδειξε ότι οι τεράστιοι πίθοι περιείχαν κρασί, και τα υποπροϊόντα της οινοποίησης χρησιμοποιούνταν για καύσιμη ύλη αλλά και ως λίπασμα. Το Κομπολόι δεν αποτελεί μία απλή αγροικία, αλλά ένα οινοποιείο. Τα αποτελέσματα της αρχαιοβοτανικής μελέτης έχουν δημοσιευθεί εκτενώς (Margaritis 2006, 2015, 2016· Margaritis και Jones 2006· Margaritis κ.ά. 2021) και δεν θα επαναληφθούν στην παρούσα δημοσίευση.

53 Πουλάκη-Παντερμαλή 2004, 46.

54 Βλ. Παντερμαλή 1984, 1997, 1999· Στεφανίδου-Τιβεριού 1998· Πινιάτογλου 2015· Hatzopoulos 1996, 129.

Εικ. 1. Αεροφωτογραφία του χώρου. Η οικία έχει αποκαλυφθεί κατά το ήμισυ.

1.2. ΚΟΜΠΟΛΟΪ, ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΑΓΡΟΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΠΙΘΕΩΝΑ

1.2.1. Συνοπτική περιγραφή και στρωματογραφία

Η ανασκαφή αποκάλυψε συγκρότημα δύο κτιρίων, που αναπτύσσονταν γύρω από περίστυλες αυλές (Σχ. 1, Εικ. 1). Πρόκειται για μία οικία και έναν ειδικά διαμορφωμένο πιθεώνα, που καταλαμβάνουν έκταση 1.368 τ.μ. περίπου.⁵⁵ Μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο του συγκροτήματος, όπου εντοπίστηκαν πλήθος υπαίθριων και ημιυπαίθριων κατασκευών, ο ζωτικός χώρος της αγροικίας θα έφτανε τουλάχιστον τα 5 στρέμματα.

Ανασκάφηκαν έξι ανθρωπογενείς επιχώσεις και μέρος του φυσικού στρώματος, όπου το βάθος θεμελίωσης των πεσσών και οι πίθοι το απαιτούσαν (Σχ. 2–3). Κάτω από **το επιφανειακό ή το στρώμα των μπάζων** της εκσκαφής⁵⁶ αποκαλύφθηκε σε όλη την έκταση του συγκροτήματος το **στρώμα 1**,⁵⁷ που αποδόθηκε στην καταστροφή της πλίνθινης ανωδομής του κτιρίου. Κατά τόπους, και κυρίως στο χώρο της οικίας, παρουσίαζε μεγαλύτερη καθαρότητα και τότε διακρινόταν σε δύο επιμέρους στρώματα, τα **1α** και **1β**. Ακολουθούσε εκτεταμένο **στρώμα καταστροφής** κεραμίδων στέγης, με εξαίρεση τις δύο εσωτερικές αυλές.⁵⁸ Κάτω από το στρώμα καταστροφής και τα δάπεδα της κύριας φάσης ανασκάφηκε το **στρώμα 2**, που αποτελούσε το στρώμα θεμελίωσης των τοίχων της οικίας, εκτός από τη νότια πτέρυγα, όπου οι τοίχοι θεμελιώνονται στο φυσικό κροκαλοπαγές στρώμα. Στο στρώμα 2 εδράζονται και οι τοίχοι του πιθεώνα, σε αντίθεση με τους ισχυρούς

⁵⁵ Το συγκρότημα, με διαστάσεις 48 x 28,5 μ., εκτεινόταν και εκτός απαλλοτριωμένης ζώνης.

⁵⁶ Στη δυτική πλευρά αναμοχλεύτηκε ή αφαιρέθηκε εντελώς από τα σκαπτικά μηχανήματα, και ό,τι απέμεινε ανασκάφηκε με τον χαρακτηρισμό στρώμα «σύγχρονων μπάζων». Περιορισμένης έκτασης διατάραξη είχε υποστεί ο χώρος και παλιότερα, λόγω της διάνοιας αύλακας του δικτύου ύδρευσης, κατά πλάτος του κτιρίου και με κατεύθυνση Ν.ΝΔ–Β.ΒΑ, η οποία κατέστρεψε τμήμα της αυλής του πιθεώνα και των τοίχων του δωματίου αΙΙ της οικίας.

⁵⁷ Περιείχε θραύσματα κεραμίδων, οργανικά κατάλοιπα, λιγοστή κεραμική και μικροευρήματα και αρκετά χάλκινα νομίσματα, αλλά κυρίως τρίμματα πηλού και θραύσματα πλιθιών.

⁵⁸ Από τον πιθεώνα συγκεντρώθηκε μεγάλος αριθμός από θραύσματα κεράμων και πλίνθων, πληθώρα σιδερένιων καρφιών από τον σκελετό της στέγης, υπολείμματα απανθρακωμένων υλικών, καθώς και μεγάλη ποσότητα από θραύσματα πίθων, αλλά λιγοστή κεραμική. Στον χώρο της οικίας είχε μεγαλύτερη πυκνότητα και σαφώς μεγαλύτερη ποσότητα κεραμικής και μικροευρημάτων, με εξαίρεση τη δυτική πτέρυγα που παρουσίαζε εικόνα ανάλογη με τον γειτονικό πιθεώνα.

Εικ. 2. Ο τοιχοδομία των πεσσών του πιθεώνα και το δάπεδο της α' φάσης.

πεσσούς που θεμελιώνονται βαθύτερα σε πρωιμότερες αποθέσεις χειμάρρων. Ακολουθούσαν σποραδικές και περιορισμένης έκτασης συγκεντρώσεις κεραμίδων, που ονομάστηκαν συμβατικά **στρώμα καταστροφής 2**. Στην έκταση που οικοδομήθηκε η οικία, το στρώμα δεν συνδέεται με οικοδομικά κατάλοιπα, εκτός από μεμονωμένες μικρές κατασκευές. Αντίθετα, συνδέεται με την πρώτη οικοδομική φάση του πιθεώνα, καθώς εντοπίστηκε σε συνάρτηση με τους πεσσούς, σφραγισμένο από το δάπεδο της επόμενης, κύριας φάσης.

Από τη μελέτη των καταλοίπων και της στρωματογραφίας προκύπτει ότι στην πρώτη (Α') φάση χρήσης του χώρου κατασκευάστηκε τμήμα του πιθεώνα, καθώς τότε θεμελιώθηκε η αυλή και οι περιμετρικές στοές του χωρίς τις μεσοτοιχίες, ενώ στην περιοχή της οικίας η έκταση ήταν αδόμητη και περιλάμβανε μόνο σποραδικές υπαίθριες ή πρόχειρα στεγασμένες κατασκευές (Σχ. 4). Η οικοδόμηση και η οργάνωση του συγκροτήματος με σαφή διάκριση των χώρων διαμονής και εργασίας ακολούθησε στην επόμενη (Β') φάση. Μετά την καταστροφή του συγκροτήματος, μικρής κλίμακας ανθρώπινη δραστηριότητα εντοπίστηκε αμέσως βόρεια και δυτικά του (Σχ. 4), με την οικοδόμηση ενός περιβόλου και δύο μικρών λιθόστρωτων κατασκευών.⁵⁹

1.2.2. Η πρώτη φάση της εγκατάστασης (φάση Α')

Τα σποραδικά στρώματα κεραμίδων που ανήκουν σε αυτή τη φάση δεν συσχετίστηκαν με οικοδομικά κατάλοιπα, με εξαίρεση τρία αποσπασματικά τοιχία στο νότιο τμήμα του ανασκαφικού χώρου καθώς και το δάπεδο στο θεμέλιο ενός από τους πεσσούς της δυτικής πτέρυγας του πιθεώνα⁶⁰ (Σχ. 4, Εικ. 2).

Τα τοιχία βρίσκονται σε απόσταση 55 μ. από την οικία, έχουν κατεύθυνση από Ν/ΝΑ προς Β/ΒΔ., ενώ σώζουν μόλις μία σειρά αργών λίθων, με μήκος από 0,15 μ. έως και 0,4 μ. Από τον περιβάλλοντα χώρο συγκεντρώθηκαν⁶¹ αρκετά μελαμβαφή όστρακα (3,36%), ένα ιγδίο (1,85%), λίγα μικροαντικείμενα (0,65%), μία αιχμή βέλους (2,77%) και λίγες μάζες σιδήρου (1,66%).

⁵⁹ Βλ. Ενότητα 1.2.8.

⁶⁰ Για τη σχέση του με τα οικοδομικά κατάλοιπα του πιθεώνα, βλ. Ενότητα 1.2.5.5.

⁶¹ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 25.

Εικ. 3. Αυλάκι στο στάδιο του εντοπισμού (δεξιά) και μετά την ανασκαφή (αριστερά).

Χαρακτηριστική δομή της φάσης αποτελούν τα μεγάλα επιμήκη ορύγματα που εντοπίστηκαν στα νότια της οικίας, λάκκοι πίθων που εκτείνονταν κάτω από τα οικοδομικά λείψανα του συγκροτήματος,⁶² καθώς και μία επιφάνεια ορθογωνικού σχήματος με έντονη καύση κάτω από τον τοίχο του δωματίου αΙVτης οικίας.

Τα οκτώ **επιμήκη ορύγματα**, πλάτους περίπου 0,8 μ.,⁶³ εκτείνονται παράλληλα μεταξύ τους στον άξονα Β/ΒΔ –Ν/ΝΑ (Εικ. 3). Ερμηνεύτηκαν ως τάφροι αμπελώνα, με τον προσανατολισμό τους να ακολουθεί τη φορά των τοπικών ανέμων, όπως ορίζεται από τις γραπτές παραδόσεις.⁶⁴ Το σχήμα τους είναι ακανόνιστο ορθογωνικό, ενώ και η μεταξύ τους απόσταση ποικίλει, χωρίς να ξεπερνά τα 2 μ. Εξαίρεση αποτελεί το μεμονωμένο αυλάκι 8 και τα αυλάκια 2 και 3 που απέχουν μεταξύ τους 4 μ. Στο μεσοδιάστημα των δύο τελευταίων, που πιθανόν διέκρινε σειρές τάφρων, εντοπίστηκε ένας απανθρακωμένος κορμός δέντρου (**M1459**). Η ανάλυση των δειγμάτων από το εσωτερικό τους απέδωσε μεγάλη ποσότητα γιγάρτων, τα οποία ενδέχεται να αποτελούν υποπροϊόντα της γλευκοποίησης, που στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκαν ως λίπασμα στον αμπελώνα.⁶⁵ Η φύτευση αμπέλου με την μέθοδο των τάφρων επιβεβαιώθηκε σε έναν σημαντικό αριθμό θέσεων από τη νότια και τη βόρεια Ελλάδα, καθώς το κλίμα και οι γεωμορφολογικές συνθήκες της χώρας προέκριναν τη συγκεκριμένη μέθοδο, έναντι

62 Ενδεικτικά αναφέρεται ο λάκκος Λ 12 κάτω από την εστία στην νότια εξωτερική στοά του πιθεώνα, με θραύσματα πίθου και ΧΑ νόμισμα στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ' (βλ. Ενότητα 2.3.1.1, αρ. Ν54), καθώς και επιφάνεια από αδρό χαλίκι με καύση και λίγα θραύσματα κεραμίδων που εντοπίστηκε σε υψόμετρο 10,4 μ. στα ανατολικά όρια της αυλής δΙΙ του πιθεώνα.

63 Αποκαλύφθηκαν σε μήκος έως και 19 μ. περίπου, με τη νότια πλευρά τους να εκτείνεται εκτός απαλλοτριωμένου χώρου. Μόνο το αυλάκι 1 εντοπίστηκε και εντός της οικίας, ενώ τα λοιπά απολήγουν σχεδόν οριακά στα νότια δωμάτιά της. Έχουν διανοιχτεί σε βάθος έως 0,5 μ. μέσα σε αλλουβιακό στρώμα από γκριζωπό αμμώδες χώμα με αρκετή περιεκτικότητα σε χαλίκι και επάλληλες αποθέσεις λίθων, στις οποίες πιθανόν οφείλουν και το μη κανονικό τους σχήμα. Από το εσωτερικό τους αφαιρέθηκε καστανένυθρο πηλώδες χώμα, χωρίς ευρήματα. Προβληματισμό προκαλεί η κάλυψή τους από το στρώμα καταστροφής του κτιρίου, το οποίο υποχώρησε και εντός των ορυγμάτων σε βάθος έως και 0,2 μ. και απέδωσε λίγα τμήματα πλιθίων και πίθων, κεραμική, μικροευρήματα και κάποια νομίσματα., Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 22–23.

64 Το φύτεμα σε λάκκους αναφέρουν ο Ξενοφώντας (*Οικονομικός* XIX 3–4) και ο Πλίνιος (HNXVII. 35.167–168), βλ. Ακαμάτης 2000, 22, σημ. 95. Τον προσανατολισμό του αμπελώνα σύμφωνα με τους τοπικούς ανέμους προτείνουν ο Θεόφραστος (*Περί Φυτών Αιτιών* III.12.3) και ο Columella (3.12.5–6), βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2004, 47, σημ. 6.

65 Margaritis 2006.

Εικ. 4. Η εστία 3 και ο χώρος καύσης.

της φύτευσης σε λάκκους ή με ολική εκσκαφή του αγρού.⁶⁶ Ωστόσο, ο Ι. Πίκουλας επισημαίνει πως οι δύο τελευταίες μέθοδοι εντοπίζονται δυσκολότερα ανασκαφικά, ενώ σε περιοχές με κρύο και υγρό κλίμα έχουν εντοπιστεί αμπελώνες φυτεμένοι σε τάφρους και σε λάκκους.⁶⁷

Κάτω από τη βορειοανατολική γωνία των τοίχων της στοάς ΖΙ της οικίας και σε μικρή απόσταση από το αυλάκι 1 βρέθηκε κτιστή **εστία** (Εικ. 4–5). Πρόκειται για σύνθετη κατασκευή, που αποτελείται από έναν εξωτερικό δακτύλιο και έναν μικρό ορθογώνιο πυρήνα. Ο εξωτερικός δακτύλιος, με είσοδο στα ανατολικά, έχει διάμετρο 2 μ. και είναι κατασκευασμένος από επάλληλες στρώσεις κεραμίδων. Ο πυρήνας της εστίας είναι κατασκευασμένος από στρώσεις πλίνθων και διαιρείται σε δύο μέρη από τμήμα μεγάλου ηθμού-ληνού, τοποθετημένου κάθετα. Στο εσωτερικό του βρέθηκε στρώμα καύσης και πολλά υπολείμματα από δημητριακά και όσπρια, όπως και στον εξωτερικό δακτύλιο,⁶⁸ όπου βρέθηκε και μεγάλη ποσότητα οστράκων από αγγεία καθημερινής χρήσης. Ως καύσιμη ύλη χρησιμοποιούνταν πιθανότατα κάρβουνα, όπως φαίνεται από τις περιορισμένες διαστάσεις της εισόδου και της επιφάνειας καύσης, τα οποία πιθανόν παράγονταν σε μία άμεσα γειτονική κατασκευή (Εικ. 4) από κάθετα τοποθετημένες στρωτήρες κεράμους.⁶⁹ Στο εσωτερικό της βρέθηκε ορίζοντας από πακτωμένα βότσαλα και πάνω του παχύ στρώμα καύσης, τμήματα απανθρακωμένου ξύλου και κανένα άλλο εύρημα.

Αμέσως βόρεια της εστίας αποκαλύφθηκε διάδρομος μήκους 4,5 μ. και κατεύθυνσης Δ/ΝΔ–Α/ΒΑ, με διαμορφωμένο ορίζοντα χρήσης από εννέα τετράγωνες πήλινες πλάκες με πλευρά 0,52 μ. και πάχος 0,05 μ., μία εκ των οποίων εισέρχεται κάτω από το θεμέλιο του τοίχου της οικίας (Σχ. 4).

66 Για τις τρεις μεθόδους φυτέματος, με αναφορά στις γραμματειακές και επιγραφικές μαρτυρίες και ανάλυση των δεδομένων από αρχαίους αμπελώνες της Πελοποννήσου και της Στερεάς Ελλάδας (Αχαΐα, Κάτω Αχαγιά, Νεμέα, Μεγαρίδα), αλλά και το παλιότερο γνωστό παράδειγμα της Πέλλας, βλ. Ακαμάτης 2000, 21–2 και Πίκουλας 2004β, 19–24. Από το χώρο της Μακεδονίας, νέες θέσεις προέκυψαν στην Πιερία (Μεθώνη, Μακρύγιαλος και Λουλουδιές Κίτρους, βλ. Μπέσιος 2004, 37–40), τη Θέρμη (Σκαρλατίδου 2004, 29–30) και πιθανόν την Τούμπα Θεσσαλονίκης, όπως επεσήμανε ο Κ. Σουέρεφ στη συζήτηση του συμποσίου *Οἶνον Ἱστορῶ III* (Πίκουλας 2004α, 250).

67 Και οι δύο μέθοδοι χρησιμοποιήθηκαν σε αμπελώνες στην Χερσόνησο, όπου μάλιστα χαμηλά τοιχία μεταξύ των σειρών εξυπηρετούσαν την προστασία των φυτών κατά τους χειμερινούς μήνες, βλ. Πίκουλας 2004β, 24, σημ. 21–22.

68 Η ανάλυση των δειγμάτων απέδωσε κριθάρι, στάρι, «αγκάθι του Χριστού», φακή και πολλά κάρβουνα πιθανόν από κληματίδες, βλ. Margaritis 2006, 57.

69 Μέρος της κατασκευής καταστράφηκε όταν τοποθετήθηκε ο πίθος 25.

Εικ. 5. Η εστία 3.

1.2.3. Η κατασκευή του συγκροτήματος (φάση Β')

Το συγκρότημα διατηρήθηκε σε σχετικά καλή κατάσταση, με τα λίθινα θεμέλια των τοίχων να σκιαγραφούν την κάτοψη των κτιρίων και τα στρώματα καταστροφής της στέγης να αποκαθιστούν την ύπαρξη ημιυπαίθριων στεγασμένων χώρων γύρω από την εσωτερική αυλή της οικίας και στις περισσότερες από τις εξωτερικές πλευρές των δύο κτιρίων (Σχ. 5).

Το λίθινο θεμέλιο και τμήμα της λίθινης ανωδομής των τοίχων σώζεται σε ύψος έως 0,3 μ., με εξαίρεση τους τοίχους του υπογείου που σώζονται στο ακέραιο, με ύψος 2,5 μ., και τους πεσσούς του πιθεώνα, που μαζί με το θεμέλιό τους έχουν ύψος περίπου 1 μ. Εκτεταμένοι λιθοσωροί δεν εντοπίστηκαν, εκτός από την περιοχή του περιβόλου, οπότε το λίθινο τμήμα των τοίχων δεν θα ήταν πολύ ψηλότερο. Το πλάτος τους είναι 0,5 μ., εκτός από τους ιδιαίτερα ενισχυμένους τοίχους του υπογείου που έχουν πλάτος 1 μ. Το θεμέλιο είναι κατασκευασμένο από αργούς ή ημικατεργασμένους λίθους μεσαίου μεγέθους, ενώ κατεργασμένοι πλακαροί λίθοι έχουν χρησιμοποιηθεί μόνο για την κατασκευή των πεσσών του πιθεώνα (Εικ. 2). Σε αρκετές περιπτώσεις η κατώτερη σειρά λίθων δημιουργεί προεξοχή πλάτους 0,1 μ., που αναπτύσσεται προς το εσωτερικό των χώρων (Εικ. 6). Ως συνδετικό υλικό έχει χρησιμοποιηθεί πηλόχωμα και σποραδικά θραύσματα κεραμίδων στέγης. Ορθογώνιες εσοχές διαστάσεων 0,5 x 0,4 μ., που διαμορφώνονται από την κατώτερη σειρά του λιθολογήματος και πιθανόν λειτουργούσαν ως δοκοθήκες, εντοπίστηκαν σε δύο σημεία, αμέσως δυτικά και βόρεια του εσωτερικού ανοίγματος της κύριας εισόδου στα νότια της οικίας.⁷⁰

Η ανωδομή του κτιρίου ήταν πλίνθινη, όπως προκύπτει από το πλήθος των θρυμματισμένων πλιθίων που βρέθηκαν στις επιχώσεις και τα λιγοστά πλιθιά που βρέθηκαν στη θέση τους. Διαλυμένα πλιθιά από την πρώτη σειρά της πλινθοδομής βρέθηκαν στον ανατολικό τοίχο του υπογείου, με σωζόμενο μήκος 0,7 μ. Επίσης στο χώρο του υπογείου σώθηκαν πεσμένες 15 σειρές πλιθίων από την ανωδομή των δωματίων αΧVI–αΧVII,

70 Για ξύλινες, οριζόντιες και κάθετες δοκούς προς ενίσχυση των τοίχων, βλ. Ορλάνδος 1955–1956, 80–1.

Εικ. 6. Η προεξοχή στο θεμέλιο του τοίχου.

που έχουν ύψος 0,1 μ. και σώζουν στρώση από υπόλευκο επίχρισμα⁷¹ (Εικ. 7). Τοπικά διατηρήθηκε και το σκουρόχρωμο ερυθρό επίχρισμα που κάλυπτε τους λίθινους τοίχους του υπογείου εσωτερικά (Εικ. 8).

Η στέγη του κτιρίου έφερε κεράμωση λακωνικού τύπου. Συγκεντρώθηκε πλήθος θραυσμάτων που ανήκουν σε στρωτήρες, καλυπτήρες αλλά και οπαίες κεράμους, ωστόσο μόνο κατά προσέγγιση μπορούν να προσδιοριστούν οι διαστάσεις τους.⁷² Τα ίχνη από δύο ξύλινες δοκούς (Εικ. 9) καθώς και τμήματα δωρώσεων, σε μία περίπτωση μαζί με πιεσμένο καλάμι, διασώθηκαν επίσης στο χώρο του υπόγειου.

Τα θυραία ανοίγματα, όπου εντοπίστηκαν, διαμορφώνονται από την πρώτη σειρά των θεμελίων και έχουν πλάτος 0,8 έως 1 μ., ενώ λίθινο κατώφλι από σχιστολιθικό πέτρωμα εντοπίστηκε κοντά στην θύρα μεταξύ του δωματίου αVII της οικίας και του διαδρόμου-πιθεώνα βI.

Με εξαίρεση τη λιθόστρωτη αυλή και το επιμελημένο δάπεδο του υπόσκαφου χώρου του πιθεώνα, τα λοιπά δάπεδα εντοπίστηκαν σποραδικά και συνήθως σε κακή κατάσταση. Στις περισσότερες περιπτώσεις αποτελούνται από στρωμένα βότσαλα ή πατημένο πηλόχωμα, ενώ σε μία μόνο περίπτωση ενισχύονται και από στρωμένες πήλινες πλάκες.⁷³

71 Από τα θραύσματα των πλίνθων που διατηρούν τουλάχιστον δύο πλευρές, είναι σαφές πως έχουν χρησιμοποιηθεί πλίνθοι ποικίλων διαστάσεων, με ύψος περί τα 0,1 μ. Οι πλίνθοι από την Ολυνθο έχουν διαστάσεις 0,08–0,1 x 0,17–0,19 x 0,39 x 0,49 μ., βλ. Robinson 1938, 185. Ελαφρώς μικρότεροι είναι οι πλίνθοι από τη Νέα Άλο, βλ. Haagsma 2003, 41.

72 Για τμήματα κεράμων, πλιθιών, δωρώσεων και άλλα οικοδομικά στοιχεία, βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.2.8, και Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 173–74, αρ. 16–19.

73 Λιγοστές, άτακτα στρωμένες πλάκες βρέθηκαν πάνω από το βοτσαλωτό δάπεδο, εξωτερικά της θύρας που συνέδεε το δωμάτιο αXVII με τη βόρεια εξωτερική στοά της οικίας.

Εικ. 7. Επίχρσμα στις πλίνθους του υπογείου.

Εικ. 8. Επίχρσμα στον τοίχο του υπογείου.

Εικ. 9. Τμήμα δοκών στο δάπεδο του υπογείου.

1.2.4. Η οικία

Η οικία ανήκει στον τύπο με περίστυλη αυλή⁷⁴ και καταλαμβάνει έκταση 902 τ.μ., με μήκος πλευράς 28,5 μ. στον άξονα Β–Ν και 32 μ. στον άξονα Α–Δ (Σχ. 1, 5–6, Εικ. 10–11). Η κύρια είσοδος διαμορφώνεται στα ανατολικά της νότιας πτέρυγας (γΙΙ), ενώ δύο ακόμη είσοδοι εξυπηρετούσαν την επικοινωνία με τον πιθεώνα στα δυτικά⁷⁵ και την εξωτερική στοά στα βόρεια.⁷⁶

Ένα δεύτερο κτίσμα με περίστυλη αυλή πιθανόν αναπτυσσόταν αμέσως ανατολικά, όπως υποδεικνύει η κάτοψη των στεγασμένων χώρων που περιβάλλουν αυτή την πλευρά της οικίας.⁷⁷ Εάν η υπόθεση ευσταθεί (Σχ. 6), τότε πρόκειται για διπλή οικία με περίστυλη αυλή,⁷⁸ με το συνολικό οικοδόμημα να είναι *κατάβορρο* και *μη ισοπλατές*.⁷⁹

1.2.4.1. Η κύρια είσοδος– Διάδρομος γΙΙ

Η **κύρια είσοδος** βρίσκεται στα ανατολικά της νότιας πτέρυγας, έχει τη μορφή στενού διαδρόμου με πλάτος 1 μ., και οδηγεί κατευθείαν στην αυλή.⁸⁰ Στα δυτικά, ο διάδρομος είναι ανοιχτός προς τον μεγάλο διάδρομο γΙ, μέσω του οποίου το δυτικό τμήμα της νότιας πτέρυγας της οικίας επικοινωνεί με την κεντρική αυλή (δΙ). Κατά

74 Για την αναγωγή των ιδιωτικών οικιών με περιστύλιο στα μακεδονικά ανάκτορα και την επίδραση των τελευταίων στην ιδιωτική αρχιτεκτονική πολλών πόλεων, ήδη από τα τέλη του 5ου αι. π.Χ., βλ. Hoerpfner 2005, 333–47.

75 Μέσω του δωματίου αVII, με πλάτος 0,8 μ. και λίθινο κατώφλι.

76 Μέσω του δωματίου αXVII. Μικρός λάκκος που αποκαλύφθηκε κοντά στο άνοιγμα περιείχε τρεις όμοιες εφηλίδες, βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.2.1.3.1, Χάλκινες εφηλίδες αρ. Μ678–Μ680.

77 Η ανασκαφή περιορίστηκε εντός του απαλλοτριωμένου χώρου. Ωστόσο, πέραν των υπόστεγων χώρων στα ανατολικά, μικρό τεχνικό έργο σε απόσταση περίπου 29 μ. ανατολικότερα (Το ΙΙ, Τε Ν3) αποκάλυψε πυκνό στρώμα καταστροφής σε συνέχεια της βόρειας εξωτερικής στοάς (εΙ Α) της οικίας.

78 Για διπλές οικίες με περιστύλες αυλές από την Πέλλα και άλλες πόλεις, βλ. Μακαρόνας και Γιούρη 1989, 178–80 και Καραδέδος 1990, 273–97.

79 Αριστοτέλης, *Οικονομικά* 1345α, *οικίαν δὲ πρὸς τε τὰ κτήματα ἀποβλέποντα κατασκευαστέον καὶ πρὸς ὑγίειαν καὶ πρὸς εὐημερίαν αὐτῶν: λέγω δὲ κτήματα μέν, οἷον καρποὺς καὶ ἐσθῆτι ποῖα συμφέρει, καὶ τῶν καρπῶν ποῖα ξηροὺς καὶ ποῖα ὑγροὺς, καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων ποῖα ἐμψύχοις καὶ ποῖα ἀψύχοις, καὶ δούλοις καὶ ἐλευθέροις, καὶ γυναιξὶ καὶ ἀνδράσι, καὶ ξένοις καὶ ἀστοῖς. καὶ πρὸς εὐημερίαν δὲ καὶ πρὸς ὑγίειαν δεῖ εἶναι, εὐπνούν μὲν τοῦ θέρους, εὐήλιον δὲ τοῦ χειμῶνος. εἴη δ' ἂν ἡ τοιαύτη κατάβορρος οὕσα καὶ μὴ ἰσοπλατής*, βλ. σχ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2004, 50.

80 Την ίδια διαμόρφωση, αλλά με πλάτος σχεδόν 2 μ., είχε και η κύρια είσοδος της ελληνιστικής αγκυραίας στη θέση Άγιος Κωνσταντίνος Δήμητρας στα Γρεβενά, βλ. Καραμήτρου-Μεντεσιδή και Θεοδώρου 2011, 117.

Εικ. 10. Το ανατολικό τμήμα της οικίας, αποκάλυψη στρώματος καταστροφής.

Εικ. 11. Το δυτικό τμήμα της οικίας, αποκάλυψη στρώματος καταστροφής.

μήκος του διαδρόμου γII, αναπτύσσεται αγωγός απορροής υδάτων, που ακολουθεί τη φυσική κλίση προς τα νότια και είναι κατασκευασμένος από κάθετα τοποθετημένα θραύσματα κεραμίδων.⁸¹

⁸¹ Το πλάτος του είναι περίπου 0,3 μ. Κάλυψη και πυθμένας δεν εντοπίστηκαν. Όμοιος αγωγός παροχέτευσης υδάτων βρέθηκε σε στοά οικίας στην Ερέτρια, βλ. Reber 1998, 70–1, εικ. 91, 99.

Εικ. 12. Το στρώμα καταστροφής της νότιας στοάς της αυλής.

Τα ελάχιστα μικροαντικείμενα που βρέθηκαν στον χώρο αντιστοιχούν σε ποσοστό 0,26% του συνόλου και πρόκειται κυρίως για σκωρίες σιδήρου και μολύβδου, ένα σιδερένιο καρφί, έναν μολύβδινο δακτύλιο και δύο συνδέσμους.⁸²

1.2.4.2. Η κεντρική αυλή δΙ και οι περιμετρικές στοές ΖΙΑ, ΖΙΒ, ΖΙΔ, ΖΙΝ

Τον πυρήνα της οικίας αποτελεί η κεντρική, ορθογώνια **αυλή** μεγάλων διαστάσεων, με τη μακρά πλευρά της στον άξονα Α–Δ και έκταση, μαζί με τους περιμετρικούς υπόστεγους χώρους, περί τα 300 τ.μ. (18 x 16 μ.). Αν και δεν βρέθηκαν βάσεις ή λίθινα στηρίγματα, σύμφωνα με την εξέπλωση του στρώματος καταστροφής της στέγης, υπολογίζεται ότι το πλάτος των στοών (ΖΙ) έφτανε σχεδόν τα 3 μ. (Εικ. 12, Σχ. 5).

Σποραδικά εντοπίστηκαν τμήματα δαπέδων από πατημένο πηλόχωμα και στρωμένα μικρά βότσαλα, σε μέγιστο ύψος 10,54 μ. στα ΒΑ και 10,6 μ. στα ΝΔ και ελάχιστο 10,47 μ. στα ΝΑ, που ακολουθούν τη φυσική κλίση του εδάφους και παρέχουν οδό διαφυγής στα όμβρια ύδατα.

Τρεις οξυπύθμενοι πίθοι (Π22, Π23, Π25), τοποθετημένοι στο χώρο της αυλής και των στοών, φαίνεται πως εξυπηρετούσαν διαφορετικές ανάγκες.⁸³

Συνολικά, από το χώρο της αυλής και των στοών προέρχεται ένα μεγάλο ποσοστό ευρημάτων που αντιστοιχεί στο 17,67% του συνόλου και αφορά όλες σχεδόν τις κατηγορίες κεραμικής και μικροευρημάτων.⁸⁴ Συγκεκριμένα, από εδώ προέρχεται το 15,44% της μελαμπαφούς κεραμικής, το 14,81% των οικιακών σκευών και περί το 26,4% των οξυπύθμενων αμφορέων. Εντυπωσιακή συγκέντρωση παρουσιάζουν τα μεγάλα πήλινα σκεύη με ποσοστό 30,87%, κυρίως στη βόρεια στοά ΖΙΒ και κοντά στον πίθο 25, όπου συγκεντρώνεται το 18,21%. Διάσπαρτος είναι ο χώρος και από μεταλλικά μικροευρήματα, ανάμεσα στα οποία ξεχωρίζουν τα σιδερένια αγροτικά εργαλεία με ποσοστό 23,29% και τα υποπροϊόντα επεξεργασίας σιδήρου και μολύβδου, με

⁸² Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 4.

⁸³ Για τη διάταξη και το περιεχόμενο των πίθων βλ. Ενότητα 1.2.7.

⁸⁴ Αυλή δΙ 4,34%, Στοά ΖΙΒ 3,19 + 0,67 = 3,76%, Στοά ΖΙΝ 4,99%, Στοά ΖΙΑ 3,04% και ΖΙΔ 1,44%. Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 1–3.

ποσοστό 27,19%, που υποδεικνύουν την κατασκευή ή επισκευή εργαλείων.⁸⁵ Αντίστοιχα, μεγάλος ήταν και ο αριθμός των νομισμάτων, με ποσοστό 14%.

1.2.4.3. Νότια πτέρυγα – Δυτικό τμήμα – Διάδρομος γΙ και Δωμάτια αVIII–αXII

Κατά μήκος των δωματίων της **νότιας πτέρυγας** αναπτύσσεται ένας δεύτερος διάδρομος (γΙ) που καταλήγει στην κεντρική είσοδο.⁸⁶ Όλα τα δωμάτια δυτικά της εισόδου διαμορφώνουν ανοίγματα προς αυτόν τον διάδρομο, ενώ δύο στενά ανοίγματα, σε μικρή απόσταση από την κύρια είσοδο, οδηγούν από τον διάδρομο γΙ προς την αυλή. Τα οικοδομικά κατάλοιπα σώθηκαν σε κακή κατάσταση, με τον νότιο εξωτερικό τοίχο της οικίας, εφόσον υπήρχε, να έχει καταστραφεί ολοσχερώς στο μεγαλύτερο τμήμα του και το στρώμα καταστροφής να διατηρείται σποραδικά.⁸⁷ Τα τρία μικρότερα δωμάτια (αX–XII) που βρίσκονται αμέσως δυτικά της εισόδου είναι τετραγωνικής κάτοψης, με εμβαδόν 9 τ.μ. και κεντρική θύρα προς τον διάδρομο γΙ. Βοτσαλωτό δάπεδο σώθηκε μόνο στη ΝΔ γωνία του δωματίου αX.⁸⁸ Αμέσως δυτικά, το δωμάτιο αIX είναι μεγαλύτερο, ορθογωνικής κάτοψης και με εμβαδό 15 τ.μ. Με τη νότια πτέρυγα της οικίας επικοινωνεί και το μικρότερον διαστάσεων γωνιακό δωμάτιο αVIII, μέσω θύρας στη ΒΑ γωνία του, ωστόσο η κάτοψη και ο προσανατολισμός του το συνδέουν με τα δύο γειτονικά δωμάτια της δυτικής πτέρυγας.

Η νότια πτέρυγα παρουσιάζει σχετικά περιορισμένο αριθμό ευρημάτων, που αντιστοιχεί στο 3,85% του συνόλου.⁸⁹ Λιγοστή είναι η κεραμική, με τα μελαμβαφή όστρακα να φτάνουν το 4,07%, ενώ τα αβαφή αγγεία και οι πίθοι εμφανίζονται σε ποσοστό 1,85% και 5,2% αντίστοιχα. Ανάλογη είναι η εικόνα και στις λοιπές κατηγορίες ευρημάτων. Ο οικιακός εξοπλισμός εκπροσωπείται σε ποσοστό 7,44%. Αποτελείται κυρίως από καρφιά και λιγοστά εργαλεία, όπως μία αγνύθα στο δωμάτιο αIX, μία σμίλη και μία σφήνα στο δωμάτιο αXI, ένα μολύβδινο σιφώνι, έναν δακτύλιο, ένα σιδερένιο μαχαίρι και μία βελόνη στον διάδρομο γΙ. Επίσης, από τον διάδρομο γΙ προέρχονται δύο αγροτικά εργαλεία, ένα σκαπτικό και ένα δρεπάνι, αριθμός που αντιστοιχεί στο 6,66% του συνόλου, καθώς και μία χάλκινη και μία σιδερένια αιχμή, που ανεβάζουν το ποσοστό στο 5,55% του συνόλου. Από τον ίδιο χώρο προέρχεται και το μικρό χρυσό έλασμα αμπελόφυλλου, το ένα από τα μόλις πέντε τμήματα από κοσμήματα που βρέθηκαν στην αγροικία. Αδιάγνωστα τμήματα αντικειμένων εμφανίζονται σε ποσοστό 3,46% και υποπροϊόντα επεξεργασίας μετάλλου σε ποσοστό 3,88%. Τα νομίσματα τέλος ανέρχονται σε ποσοστό σχεδόν 3,1% επί του συνόλου.

Η θέση των δωματίων στα νότια, τα πολλά και ευρεία ανοίγματα, το περιεχόμενο και τέλος η γειτνίαση με το πηγάδι και την εστία που αναφέρονται παρακάτω, δίνουν την εικόνα χώρων καθημερινής διαβίωσης και εργασίας. Ο διάδρομος γΙ, που τα θυραία ανοίγματά του δε βρίσκονται στην ευθεία με τα ανοίγματα των δωματίων, εξυπηρετούσε την ελεγχόμενη επικοινωνία της πιθανόν ανοιχτής προς τα νότια πτέρυγας με την εσωτερική αυλή της οικίας.

1.2.4.4. Νότια πτέρυγα – Εξωτερικές εγκαταστάσεις

Αμέσως νότια του δωματίου αX και σε επαφή με τον εξωτερικό τοίχο του, εντοπίστηκε κτιστό πηγάδι εσωτερικής διαμέτρου 1 μ. (Εικ. 13). Το πηγάδι κατασκευάστηκε σε λάκκο βάθους 6 μ. και πλάτους 3 μ. και φέρει επενδεδυμένα τοιχώματα από αργούς λίθους, που διαμόρφωναν μόνο εσωτερικό μέτωπο. Σημειικά η περίμετρός του εκτείνεται κάτω από το θεμέλιο του τοίχου του δωματίου· συνεπώς διανοίχτηκε πριν από την

85 Βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.2.7.

86 Με μήκος 17 μ. και πλάτος 2 μ., πιθανότατα δεν ανήκει στο αρχικό σχέδιο της οικίας, δεδομένου ότι ο βόρειος τοίχος του αποτελεί προσθήκη που πατά σε τμήμα ενός δαπέδου, ενώ είναι ελαφρώς μετατοπισμένος σε σχέση με την ΝΑ γωνία του δωματίου αVII.

87 Σε καλή κατάσταση διατηρήθηκε στα δυτικά του γΙ, όπου εντοπίστηκε και βοτσαλωτό δάπεδο σε ύψος 10,55 μ.

88 Πάνω του εδράζεται μικρό τοίχιο παράλληλα και σε μικρή απόσταση από το νότιο εξωτερικό τοίχο. Δεν διευκρινίστηκε εάν αποτελεί θεμέλιο κατασκευής εντός του δωματίου ή πρόκειται για μεταγενέστερη προσθήκη.

89 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 4 για τον διάδρομο γΙ, 6 για όσα προέρχονται από ανασκαφικά τετράγωνα που ταυτίζονται με τον χώρο και 8–9 για το δωμάτιο αVIII και αIX–αXII.

Εικ. 13. Το πηγάδι νότια της οικίας.

κατασκευή του, ενώ σφραγίστηκε με την καταστροφή του κτιρίου, όπως υποδεικνύει η σε βάθος κατακόρυφη πτώση μεγάλου αριθμού κεραμίδων. Στο εσωτερικό του βρέθηκαν⁹⁰ λίγα μελαμβαφή όστρακα (0,35%), μία λεκάνη τριπτήρας (1,4%) και τρία ενεπίγραφα χείλη πίθων (15,7%), αλλά και καρφιά, εφηλίδες, δύο λαβές χάλκινου σκεύους, δύο οπαίες κέραμοι (9,52%) και τέσσερα νομίσματα (1,55%).

Νότια του δωματίου αΧΙ και σε μικρή απόσταση από το πηγάδι βρέθηκε μικρή πεταλόσχημη εστία με πηλόκτιστα τοιχώματα (Εικ. 14). Το σωζόμενο ύψος της ήταν περίπου 0,2 μ. και το πλάτος 0,5 μ. Το πέταλο αναπτυσσόταν στον άξονα Α-Δ, με την είσοδο στη δυτική πλευρά. Σε επαφή με την εξωτερική πλευρά του βόρειου άκρου του πετάλου εντοπίστηκε πλακαρός λίθος, ενώ ανατολικά του βρέθηκαν ίχνη από ζεύγος μικρών ξύλινων πασσάλων. Πυκνό στρώμα στάχτης κάλυπτε το εσωτερικό του πετάλου.

1.2.4.5. Νότια πτέρυγα – Ανατολικό τμήμα – Δωμάτια αΧΙΙΙ και αΧΙΥ

Τα δύο δωμάτια της πτέρυγας που βρίσκονται στα ανατολικά της εισόδου δεν επικοινωνούν με τους γειτονικούς χώρους και πιθανόν ήταν προσβάσιμα μόνο από τα νότια, μέσω μεγάλων ανοιγμάτων που επέτρεπαν και την είσοδο ζώνων μεταφοράς. Το δωμάτιο αΧΙΙΙ, έχει κάτοψη τετραγωνική και εμβαδόν 25 τ.μ., ενώ ένα εσωτερικό τοίχιο διαιρεί το χώρο σε δύο άνισα μέρη. Το δωμάτιο αΧΙΥ είναι ορθογωνικής κάτοψης με εμβαδό περίπου 15 τ.μ.

Λιγοστά όστρακα μελαμβαφών αγγείων (0,42% και 0,21% αντίστοιχα) και ένας πήλινος δίσκος με πόδι από το δωμάτιο αΧΙΙΙ είναι τα μοναδικά κεραμικά ευρήματα.⁹¹ Λίγα είναι και τα μικροαντικείμενα και πρόκειται κυρίως για καρφιά, ένα με σιδερένια κεφαλή-εφηλίδα, μία λαβή σκεύους, έναν μολύβδινο δακτύλιο, λίγα εργαλεία (1,21% και 0,56%), μία χάλκινη περόνη (20%), τμήματα από σκωρίες και μάζες μολύβδου και σιδήρου (1,66% και 2,77%) καθώς και πέντε νομίσματα (1,16% και 0,77%).

⁹⁰ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 15.

⁹¹ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 9–10.

Εικ. 14. Η πηλόκτιστη εστία 2, αμέσως νότια της οικίας.

1.2.4.6. Δυτική πτέρυγα – Δωμάτια αIV έως αVII

Στη **δυτική πτέρυγα** εντάσσονται τέσσερις χώροι (αIV–αVII). Στα νότια και ομοίως με το γωνιακό δωμάτιο αVIII, αναπτύσσονται δύο ορθογωνικής κάτοψης δωμάτια, με εμβαδόν 15 τ.μ. Το δωμάτιο αVII επικοινωνεί με τον πιθεώνα μέσω κεντρικής θύρας με λίθινο κατώφλι, ενώ αδιευκρίνιστη παραμένει η πρόσβαση στο αVI. Αδιευκρίνιστη είναι η πρόσβαση και στο ιδιαίτερα στενό δωμάτιο αV, με ορθογωνική κάτοψη και εμβαδό μόλις 4,5 μ. Με τετραγωνική κάτοψη και εμβαδόν 9 τ.μ., το δωμάτιο αIV επικοινωνεί άμεσα με την αυλή μέσω ανοίγματος στη ΝΑ γωνία του, αλλά και με το δωμάτιο αIII στα βόρεια, μέσω κεντρικού ανοίγματος στη μεσοτοιχία.⁹² Πυκνό στρώμα καταστροφής κάλυπτε μόνο τα βόρεια δωμάτια της πτέρυγας, ενώ ήταν σποραδικό στα δύο νότια. Δάπεδα δεν εντοπίστηκαν.

Η κατανομή και η πυκνότητα των ευρημάτων⁹³ παρουσιάζει εικόνα ανάλογη με τον πιθεώνα. Βρέθηκαν λιγοστά μελαμβαφή όστρακα (0,49%) και ένα εξάρτημα ιγδίου (1,85%), ενώ από τα λιγοστά μικροευρήματα (1,57%) ξεχωρίζουν ένα καρφί με εφηλίδα, μία αγνύθα και ένα μαχαίρι από το δωμάτιο αIV, όπου βρέθηκε και ένα μόνο νόμισμα (0,38%), ένας μολύβδινος δακτύλιος από το δωμάτιο αVI και τέλος ένα έλασμα σκεύους από το δωμάτιο αVII.

1.2.4.7. Βόρεια πτέρυγα – Δωμάτια αI, αII, αIII, αXVII, αXVIII και χώρος ηII

Οι κύριοι χώροι της οικίας ήταν στη βόρεια και στην ανατολική πτέρυγα. Στη **βόρεια πτέρυγα** διαμορφώνονται πέντε ευρύχωρα δωμάτια (αI–αIII, αXVII–αIII) και ένας χώρος με αδιευκρίνιστη κάτοψη (ηII) στην ανατολική γωνία. Στο κέντρο της πτέρυγας αναπτύσσεται το μεγαλύτερο δωμάτιο αI, με εμβαδόν 35 τ.μ. και άνοιγμα

⁹² Τμήματα από τον βόρειο και τον δυτικό τοίχο του δωματίου είναι κατεστραμμένα από το σύγχρονο αγωγό ύδρευσης· ωστόσο σώζεται η παρειά της μεσοτοιχίας που πιστοποιεί το άνοιγμα.

⁹³ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 7–8.

Εικ. 15. Η δυτική πλευρά του ανοίγματος του δωματίου αΙ.

πλάτους 5,5 μ. προς την αυλή. Σε επαφή με τη δυτική παραστάδα του ανοίγματος εντοπίστηκε ορθογώνιος δόμος που εδραζόταν σε πλακαρό λίθο (Εικ. 15). Ο συγκεκριμένος χώρος παρέχει πρόσβαση μέσω κεντρικών ανοιγμάτων και στα τρία γειτονικά δωμάτια, με τετραγωνική κάτοψη και εμβαδόν 25 τ.μ.⁹⁴ Μικρότερο, με εμβαδό 15 τ.μ. και ορθογώνια κάτοψη, είναι το γωνιακό δωμάτιο αΙΙ, στα δυτικά. Όλοι οι παραπάνω χώροι καλύπτονταν από πυκνό στρώμα καταστροφής, ιδιαίτερα περιμετρικά των τοίχων, ενώ βοτσαλωτά δάπεδα αποκαλύφθηκαν στη ΝΑ γωνία του αΙΙ, στη ΝΔ γωνία του αΙ και σποραδικά στα ανατολικά δωμάτια αΧVI και αΧVII.⁹⁵

94 Αρχικά υπήρχε θύρα μεταξύ των δωματίων αΧVII και αΧVIII, η οποία κλείστηκε με την προσθήκη τοιχείου που πατά πάνω στο δάπεδο του χώρου.

95 Σε ύψος 10,45 μ. και 10,48 μ. και 10,6 αντίστοιχα.

Τα δωμάτια της βόρειας πτέρυγας ήταν πλούσια σε κεραμική και μικροευρήματα.⁹⁶ Τα μελαμβραφή όστρακα και αγγεία που συγκεντρώθηκαν φτάνουν σε ποσοστό το 15,3% του συνόλου, με τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις στο ανοιχτό προς την αυλή δωμάτιο αΙ (3,65%) και τα δύο δωμάτια στα ανατολικά του, τα αXVII και αXVIII (3,44%). Αμέσως μετά ακολουθεί ο ημιυπαίθριος χώρος ηΙΙ (2,18%), ενώ αρκετά μικρότερο είναι το ποσοστό στα δωμάτια αΙΙ και αΙΙΙ στη δυτική πλευρά της πτέρυγας (0,42% και 0,91%). Ακολουθούν τα αβαφή κοινά σκεύη με συνολικό ποσοστό 9,25%, που επιμερίζεται κατά κύριο λόγο στο δωμάτιο αXVIII (5,55%), στο δωμάτιο αΙ και στον ημιυπαίθριο χώρο ηΙΙ (1,85%). Μεγάλα τμήματα από οξυπύθμενους εμπορικούς αμφορείς βρέθηκαν στο δωμάτιο αXVIII (3,03%). Τα οινοποιητικά σκεύη κατανέμονται ισόποσα ανάμεσα στα δωμάτια αΙ και αXVIII, με ποσοστό επί του συνόλου (5,62%), ενώ στο δεύτερο βρέθηκε και ένα χείλος πίθου με επιγραφή (5,2%). Τα μικροαντικείμενα που σχετίζονται με τον οικιακό εξοπλισμό εμφανίζουν συνολικό ποσοστό 8,57%. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η συγκέντρωση έξι μολύβδινων δακτυλίων και ενός σιφωνιού στα δωμάτια αΙ, αΙΙ και αΙΙΙ. Η θέση του δωματίου αΙΙ, το μέγεθος και οι συγκεντρώσεις ευρημάτων κάνουν πιθανή τη χρήση του ως ανδρώνα, αν και δεν εντοπίστηκαν οι απαραίτητες διαμορφώσεις στο δάπεδο του χώρου.⁹⁷ Στο δωμάτιο αXVII και κοντά στο θυραία άνοιγμα προς την εξωτερική στοά, βρέθηκαν τρεις χάλκινες εφηλίδες και άλλα δύο εξαρτήματα, πιθανόν από θύρες ή παράθυρα, και στον διπλανό χώρο ηΙΙ άλλη μία εφηλίδα, ενώ στο δωμάτιο αXVIII βρέθηκε καρφί με σιδερένια εφηλίδα και αρκετά ελάσματα από επενδύσεις ξύλινων επιφανειών. Λίγες αγνύθες και κάποια εγχειρίδια είναι διασκορπισμένα σε αρκετά δωμάτια, ενώ διάφορα εργαλεία, όπως ένα πριόνι, μία σμίλη και μία «σκύλα» βρέθηκαν στο δωμάτιο αXVII. Λίγες λαβές και ελάσματα μετάλλινων σκευών βρέθηκαν επίσης διασκορπισμένα στην ανατολική πλευρά της πτέρυγας. Δύο αγροτικά εργαλεία και ένα τμήμα μεγάλης αλυσίδας βρέθηκαν στα δωμάτια αΙ και αXVIII και αντιστοιχούν σε ποσοστό 9,99% του συνόλου, ενώ μία αιχμή βέλους και δύο δοράτων, επίσης από τους παραπάνω χώρους, αποτελούν το 8,32% των εξαρτημάτων οπλισμού. Υποπροϊόντα από την επεξεργασία σιδήρου και μολύβδου εντοπίστηκαν στα δωμάτια αΙ και αXVII–αXVIII, σε ποσοστό 6,1%. Τέλος, τα νομίσματα παρουσιάζουν συγκέντρωση που φτάνει το 20,98% επί του συνόλου, με τα μεγαλύτερα ποσοστά στα δωμάτια αΙΙ και αXVIII (5,05% αντίστοιχα) και ακολούθως στο αΙΙΙ (4,25%).

1.2.4.8. Ανατολική πτέρυγα – Δωμάτια αXV και XVI

Την έκταση της **ανατολικής πτέρυγας**, καταλαμβάνουν δύο χώροι (αXV–αXVI).

Στα νότια της πτέρυγας βρίσκεται το δωμάτιο αXV, με ορθογωνική κάτοψη, εμβαδόν 25 τ.μ. και έκκεντρη θύρα προς την αυλή. Απέναντι από τη θύρα και στην ανατολική πλευρά του δωματίου βρέθηκε, θαμμένος στο έδαφος, ο μεγάλος πίθος 28. Αρκετή ήταν η ποσότητα⁹⁸ των μελαμβραφών οστράκων (2,74%), ενώ βρέθηκε επίσης ένα κυάθιο (1,85%) και ένα τμήμα από λεκάνη-τριπτήρα (1,4%). Λίγα ήταν τα μικροευρήματα, κάποια καρφιά και άλλα αντικείμενα από την οικοσκευή (0,74%), μία αιχμή βέλους (2,7%), σκωρίες σιδήρου (1,66%) και τέλος δύο νομίσματα (0,77%).

Αμέσως βόρεια, το δωμάτιο αXVI, με επιμήκη ορθογώνια κάτοψη και εμβαδόν 50 τ.μ., καταλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα της πτέρυγας. Από τον μεγάλο αυτό χώρο διατηρείται μέρος της ανωδομής του ορόφου αλλά και υπόγειος χώρος,⁹⁹ με ύψος 2,5 μ. (Σχ. 7). Οι τοίχοι του υπογείου είναι κατασκευασμένοι από ημικατεργασμένους λίθους μεγάλου μεγέθους και έχουν πλάτος 1 μ., που θεωρείται αρκετό για να στηρίξει πέραν

96 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 5 για όσα προέρχονται από ανασκαφικά τετράγωνα που ταυτίζονται με το συγκεκριμένο χώρο, 6–7 για τα δωμάτια αΙ–αΙΙΙ, 12 για τα δωμάτια αXVII–ΙΙΙ και 14 για το χώρο ηΙΙ.

97 Το ανυψωμένο έδρανο για τις κλίνες ή το αυλάκι απορροής υγρών, θεωρείται ότι ταυτίζει με ασφάλεια έναν χώρο ως ανδρώνα, βλ. Nevett 1999, 84–5.

98 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 5 και 10.

99 Ορθογώνιας κάτοψης ευρύχωρα υπόγεια εντοπίστηκαν στην Ολβία, και μάλιστα σε πολύ μικρότερου μεγέθους οικίες, που μπορούν να διαμορφώνουν από ένα έως και τέσσερα υπόγεια, βλ. Kryzickij S και N. Lejrunskaja 2010, σε όλο το κεφάλαιο και ιδιαίτερα στον πιν. 4 της σελίδας 50.

Εικ. 16. Το υπόγειο από τα βόρεια.

του ισογείου και τον όροφο ενός πύργου¹⁰⁰ (Εικ. 16). Πλίνθινη μεσοτοιχία με έκκεντρο άνοιγμα διαιρούσε το υπόγειο σε δύο ίσης έκτασης χώρους (Εικ. 17). Στη ΒΑ γωνία του υπογείου αναπτύσσεται σχεδόν ως το δάπεδο του χώρου μεγάλος λιθοσωρός με έντονη κλίση από τα Α-Δ, που πιθανόν προέρχεται από την καταστροφή του ανώτερου τμήματος του τοίχου, σε μήκος σχεδόν 4 μ. (Εικ. 18). Στο ίδιο σημείο έχουν εντοπιστεί ενδείξεις για την ύπαρξη θυραίου ανοίγματος,¹⁰¹ οπότε είναι πιθανόν ο λιθοσωρός να κάλυψε μία κτιστή κλίμακα.¹⁰² Εάν η υπόθεση ευσταθεί, ισχυροποιεί την πιθανότητα ύπαρξης δεύτερης οικίας στα ανατολικά. Το δάπεδο του βόρειου τμήματος και το μέτωπο της μεσοτοιχίας δεν αποκαλύφθηκαν, δεδομένου ότι ο χώρος είχε σφραγιστεί από σειρές πεσμένων πλινθίων της ανωδομής. Πάνω από τις σειρές των πλινθίων εντοπίστηκαν διασκορπισμένα τα θραύσματα από το σώμα και το χείλος του πίθου 29, που πιθανόν ήταν τοποθετημένος σε έναν από τους άνω ορόφους. Το νότιο τμήμα του υπογείου ανασκάφτηκε μέχρι το δάπεδό του, ενώ αποκαλύφθηκε και το μέτωπο της μεσοτοιχίας. Ως δάπεδο αφέθηκε το φυσικό στρώμα από λεπτόκοκκη και πρασινωπή άμμο ενισχυμένο κατά τόπους από πλακαρούς ασβεστόλιθους. Όλος ο χώρος είχε καλυφθεί από κεραμίδες στέγης και θραύσματα πλινθίων που έφεραν έντονα ίχνη καύσης, ενώ η επιφάνεια του δαπέδου σφραγίστηκε από παχύ στρώμα καύσης, θραύσματα καμένων κεραμίδων καθώς και τμήματα από δύο απανθρακωμένες ξύλινες δοκούς.¹⁰³ Σε όλο το πλάτος του χώρου είχαν διασκορπιστεί θραύσματα ενός τουλάχιστον μεγάλου και ενός μικρού πίθου (πίθοι 30–31), ο τελευταίος με ενεπίγραφο χείλος και δύο διαμπερείς μολυβδοχοημένες οπές στον λαιμό.¹⁰⁴

100 Αν οι πύργοι εξυπηρετούσαν μία ή πολλαπλές ανάγκες κατά περίπτωση, είναι ακόμα ζητούμενο για την έρευνα. Το βέβαιο είναι ότι κατά τους κλασικούς και τους ελληνιστικούς χρόνους η ύπαιθρος, στη μεσόγειο χώρα και τα νησιά, είναι κατάσπαρτη από τέτοιες εγκαταστάσεις, που δεν απουσιάζουν και από τα κέντρα του ελληνικού αποικισμού. Για εκτενή καταγραφή των θέσεων κατά περιοχή και διαπραγμάτευση όλων των πιθανών χρήσεων, βλ. Morris και Papadopoulos 2005· Δημακόπουλος 2019.

101 Η εύρεση μίας εφηλίδας και η διαμόρφωση κτιστού αναβαθμού στην εξωτερική πλευρά του τοίχου συνηγορούν στην ύπαρξη ανοίγματος. Σε αντίθετη περίπτωση, το υπόγειο θα ήταν προσβάσιμο μόνο μέσω της οροφής του.

102 Για κτιστές κλίμακες σε υπόγεια των οικιών της Ολβίας, βλ. Lejrunskaja κ.ά. 2010, πίν. 32.2, και για υπόγειο κτίσμα, αρχαϊκών χρόνων, στα Μέγαρα, βλ. Αυγερινού 2014, 123, εικ. 35. Για μονολιθική κλίμακα σε υπόγειο αποθηκευτικό και λατρευτικό χώρο των ελληνιστικών χρόνων, βλ. Ζορίδης 1988, 35, πίν. 19α–β.

103 Φαίνεται πως σε αυτό το τμήμα του χώρου υποχώρησε αρχικά η στέγη και ακολούθως η ανωδομή του κτιρίου. Το πλάτος των δοκών είναι 0,25 μ., ενώ σώζονται σε μήκος 1,89 μ. και 2,69 μ.

104 Βλ. Ενότητα 2.1.5.6 για τον πίθο 1572 και 2.1.5.7.1 για το υποστατό 1591.

Εικ. 17. Η πλινθινή μεστοιχία και το δάπεδο του υπογείου από τα νότια.

Εικ. 18. Ο λιθοσωρός στη ΒΑ γωνία του υπογείου.

Η ποσότητα της αβαφούς και της μελαμβαφούς κεραμικής είναι εξαιρετικά μεγάλη,¹⁰⁵ ενώ εντοπίστηκαν και τέσσερα σχεδόν ακέραια αγγεία, μία μελαμβαφής πυξίδα-αλατιέρα και τρία μικρά αγγεία, μία λήκυθος, ένας αρυτήρας και μία χους.¹⁰⁶ Τα μελαμβαφή όστρακα παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό (4,42%) από όλους

¹⁰⁵ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 5 και 11.

¹⁰⁶ Βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.1.1, αρ. 1231, 1302 και 2.1.3, αρ. 1449, 1471.

Εικ. 19. Το δικέλλι στη ΝΔ γωνία του υπογείου.

τους κλειστούς χώρους της οικίας, ενώ βρέθηκαν και αρκετά άβαφα αγγεία (7,4%), ένας οξυπύθμενος αμφορέας (3,03%) και τρία εξαρτήματα πίθων (2,81%). Πολυάριθμα ήταν και τα μικροευρήματα που σχετίζονται με τον οικιακό εξοπλισμό (9,26%) και αφορούν κυρίως σιδερένια καρφιά στέγης και καρφιά με οριζόντια τριγωνική κεφαλή, που πιθανόν προέρχονται από τα ξύλινα δάπεδα. Βρέθηκαν επίσης πέντε εξαρτήματα θυρών και παραθύρων, τέσσερα εξαρτήματα μετάλλινων σκευών, μεταλλικοί σύνδεσμοι, τέσσερα μαχαίρια, μία σμίλη και μία αγνύθα, ίσως ως βαρίδιο για την ανάρτηση αντικειμένων από τα δοκάρια (Σχ. 14–15). Δύο αιχμές δοράτων (5,55%) και αρκετά αδιάγνωστα αντικείμενα (5,21%), ανάμεσα στα οποία σιδερένιοι και χάλκινοι δακτύλιοι, αλλά και αρκετές μάζες σιδήρου (5%) συμπληρώνουν την εικόνα. Εμβληματικό για την άριστη κατάσταση διατήρησης, τον τρόπο αποθήκευσης και την εργασία για την οποία προοριζόταν είναι ένα σιδερένιο δικέλλι,¹⁰⁷ που βρέθηκε τοποθετημένο στο δάπεδο της ΝΔ γωνίας του υπογείου (Εικ. 19). Τα νομίσματα είναι αρκετά (2,33%), αλλά σαφώς λιγότερα σε σχέση με τα κεντρικά δωμάτια της βόρειας πτέρυγας (Σχ. 16). Πλίνθοι, τμήματα δορώσεων και άλλα οικοδομικά υλικά παρουσιάζουν, όπως είναι αναμενόμενο, μεγάλο ποσοστό (23,8%). Τέλος, η βοτανολογική ανάλυση απέδωσε μεγάλη ποσότητα από ελαιοπυρήνες, σπόρους, γίγαρτα και μία ακέραιη ρόγα σταφυλιού.¹⁰⁸

1.2.4.9. Ανατολική πτέρυγα – Χώρος ηΙ

Αμέσως ανατολικά από τα δωμάτια αXV και αXVI διαμορφώνεται ο χώρος ηΙ, με μήκος που αντιστοιχεί στο συνολικό των δύο δωματίων, πλάτος περί τα 3 μ. και εμβαδόν 60 τ.μ. Δεν εντοπίστηκε διαμορφωμένο δάπεδο, ενώ τα σποραδικά θραύσματα κεραμίδων δεν είναι ικανά να βεβαιώσουν τη στέγαση του χώρου, που μάλλον δεν έκλεινε με τοίχο στα ανατολικά, στοιχείο που δίνεται με επιφύλαξη δεδομένου ότι τα όριά του συμπίπτουν με τα όρια του απαλλοτριωμένου ανασκαφικού χώρου.

¹⁰⁷ Βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.2.2, αρ. M1074.

¹⁰⁸ Margaritis 2006, 56.

Ως προς την κατανομή των ευρημάτων,¹⁰⁹ παρουσιάζει μεγάλα ποσοστά και εικόνα ανάλογη με τους υπαίθριους και ημιυπαίθριους χώρους της οικίας και τον γωνιακό χώρο ηΙΙ στα βόρεια. Συγκεντρώθηκε μεγάλο ποσοστό μελαμβαφών οστράκων (7,93%), αλλά και αβαφών αγγείων (9,25%), ένας οξυπύθμενος αμφορέας (3,03%) και λίγα μεγάλα σκεύη (4,22%). Πολυάριθμα ήταν τα αντικείμενα από τον εξοπλισμό της οικίας (5,8%), κυρίως καρφιά, εξαρτήματα θυρών, όπως εφηλίδες και κλειδιά, αλλά και μεταλλινων σκευών, δύο αγνύθες και ένα λίθινο σφονδύλι, κάποια μικροεργαλεία και δύο μαχαίρια. Αρκετά ήταν και τα αγροτικά εργαλεία (13,3%), ενώ βρέθηκαν επίσης λίγα όπλα (2,77%) και δύο από τα κοσμήματα (40%). Μάζες και σκωρίες σιδήρου και μολύβδου (11,11%) αλλά και αντικείμενα αδιάγνωστης χρήσης (5,21%) εμφανίζουν εξίσου μεγάλα ποσοστά. Τα νομίσματα, αντίθετα, είναι σχετικά περιορισμένα (3,50%). Τέλος, από αυτόν τον χώρο προέρχονται και αρκετά θραύσματα ρητίνης.

1.2.4.10. Βόρεια εξωτερική στοά – Στοά εΙ Α

Η βόρεια εξωτερική πλευρά της οικίας προστατεύεται από τη στοά εΙ Α, με πλάτος περί τα 3 μ. Το βοτσαλωτό δάπεδο της στοάς διατηρήθηκε σε διάφορα σημεία, ελαφρώς σε ψηλότερη στάθμη από τα δάπεδα της οικίας.¹¹⁰ Είσοδος προς την οικία υπήρχε μόνο από το θυραίο άνοιγμα του δωματίου αXVII, το οποίο αρχικά επικοινωνούσε με τα κεντρικά δωμάτια της βόρειας πτέρυγας, στη συνέχεια όμως η είσοδος κλείστηκε και ο χώρος αυτονομήθηκε. Η μετατροπή αυτή είχε ως αποτέλεσμα η εξωτερική στοά να επικοινωνεί με την ανατολική πλευρά της πτέρυγας, ενώ τα τρία κεντρικά δωμάτια παρέμεναν προσβάσιμα μόνο από την εσωτερική αυλή της οικίας.

Πληθώρα ευρημάτων¹¹¹ και κατασκευών μαρτυρούν τον πολλαπλό λειτουργικό ρόλο της στοάς, με ενδείξεις για την ύπαρξη αργαλειού, αλλά και άλλων κατασκευών που πιθανότατα προορίζονταν για την επεξεργασία τροφίμων. Συγκεκριμένα, στο ανατολικό τμήμα της στοάς εντοπίστηκε μία κυκλική κατασκευή, διαμέτρου 2,8 μ., που αποτελείται από λίθινο θεμέλιο που περικλείει δάπεδο από μικρούς αποστρογγυλεμένους λίθους (Εικ. 20). Όλη η επιφάνεια της κατασκευής καλυπτόταν από καθαρό πηλώδες χώμα συγκεντρωμένο σε σχήμα θόλου, ενώ δεν βρέθηκαν ίχνη καύσης ούτε άλλα ευρήματα. Μία δεύτερη τετράγωνη κατασκευή από κάθετα τοποθετημένες στρωτήρες κεράμους περιέκλειε αμφορέα, τοποθετημένο με το στόμιο προς τα κάτω (Εικ. 21). Στο δυτικό τμήμα της στοάς βρέθηκε ορθογωνικού περιγράμματος κατασκευή από στρωμένους ακατέργαστους λίθους, κοντά στην οποία εντοπίστηκαν αρκετά πήλινα σκεύη.

Τα μελαμβαφή όστρακα εμφανίζουν ποσοστό 3,37%, ενώ βρέθηκαν και αρκετά αβαφή αγγεία με ποσοστό 7,4%, ένας οξυπύθμενος αμφορέας (3,03%), καθώς και δύο λεκάνες τριπτήρες και τέσσερις μεγάλες λεκάνες, με ποσοστό 8,45%. Αρκετά είναι τα μικροαντικείμενα που σχετίζονται με τον οικιακό εξοπλισμό με ποσοστό 5,8% και είναι κυρίως καρφιά, αλλά και αρκετά εξαρτήματα από τη θύρα που δωματίου αXVII, όπως χάλκινες εφηλίδες, μία κλειθρία και διάφορα ελάσματα-επενδύσεις, καθώς και εξαρτήματα μεταλλινων σκευών αλλά και τρία μαχαίρια και δύο μικρά εργαλεία. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν οι έντεκα πήλινες αγνύθες, διαφόρων σχημάτων και μεγεθών, που βρέθηκαν σε μικρή απόσταση από απανθρακωμένο πάσσαλο στο δυτικό τμήμα της στοάς και πιθανότατα προέρχονται από αργαλειό.

Τα αγροτικά εργαλεία παρουσιάζουν ποσοστό 10%, τα όπλα 2,77%, τα αδιάγνωστα αντικείμενα 6,08% και τέλος οι μάζες μολύβδου και σιδήρου 1,66%. Επίσης, εντοπίστηκε μία οπαία κέραμος και ένας πήλινος πεσός. Τέλος, συγκεντρώθηκαν αρκετά νομίσματα, που ανέρχονται σε ποσοστό 14%, μεταξύ των οποίων και ένα θησαυρός που ήταν θαμμένος κάτω από το βοτσαλωτό δάπεδο μπροστά από τη θύρα του δωματίου αXVII (θησαυρός Κομπολόι/2000).

109 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 13.

110 Αποκαλύφθηκε σε ύψος 10,81 μ. στα δυτικά και σε 10,7 μ. στα ανατολικά, ενώ το δάπεδο των εσωτερικών δωματίων ήταν στα 10,6 μ.

111 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 14.

Εικ. 20. Η κυκλική κατασκευή στη Στοά εΙΑ.

Εικ. 21. Αμφορέας με το στόμιο προς τα κάτω, εγκιβωτισμένος σε τετραγωνικό πλαίσιο από κεραμίδες.

Εικ. 22. Ο πιθεώνας από τα βόρεια, μετά την αφαίρεση των πίθων.

Εικ. 23. Ο πιθεώνας από τα ανατολικά, μετά την αφαίρεση των πίθων.

1.2.5. Ο Πιθεώνας

Ο πιθεώνας, κτίριο ορθογωνικής κάτοψης με εμβαδόν 350 τ.μ. περίπου,¹¹² διακρίνεται για την ιδιότυπη κάτοψη και το ορισμένο περιεχόμενό του (Εικ. 22–23).

Το οικοδόμημα στηρίζεται σε ένα ισχυρό περίβλημα που ενισχύεται στις γωνίες, στο μέσο της νότιας στενής πλευράς και σε τακτά διαστήματα κατά μήκος των μακρών πλευρών από πεσσούς που εδράζονται σε πλατιά

¹¹² Το κυρίως κτίριο έχει διαστάσεις 19,5 x 14 μ. περίπου, και ο διάδρομος στα ανατολικά του 19,5 x 4 μ.

Εικ. 24. Η βόρεια πλευρά του πιθεώνα με τη χαρακτηριστική βάθυνση του θεμελίου.

Εικ. 25. Ο πρώτος, από τα βόρεια, πεσσός της δυτικής πλευράς.

και βαθιά θεμέλια. Στη βόρεια στενή πλευρά, αντί πεσσού, αυξάνεται το πλάτος του κεντρικού τμήματος του τοίχου, με το θεμέλιό του επίσης να ενισχύεται σε βάθος (Εικ. 24). Οι πεσσοί δεν είναι όμοιοι μεταξύ τους. Στη δυτική και νότια πλευρά είναι τετραγωνικής κάτοψης, εδράζονται σε ορθογωνικά θεμέλια και είναι ιδιαίτερα επιμελημένης κατασκευής (Εικ. 25–26). Αντίθετα, στην ανατολική μακρά πλευρά είναι κατασκευασμένοι από

Εικ. 26. Ο δεύτερος, από τα βόρεια, πεσσός της δυτικής πλευράς.

Εικ. 27. Ο πρώτος και ο δεύτερος, από βόρεια, πεσσός της ανατολικής πλευράς.

ημικατεργασμένους λίθους, δεν διακρίνονται από το θεμέλιό τους και είναι τετραγωνικής ή ορθογωνικής κάτοψης (Εικ. 27–28). Τα μεταξύ των πεσσών διαστήματα κλείνουν με αργολιθοδομικούς τοίχους, εκτός από το μέσο των δύο μακρών πλευρών, όπου μεταξύ των πεσσών διαμορφώνονται ανοίγματα πλάτους 3,5 μ. περίπου.

Το κτίριο οργανώνεται γύρω από μία ορθογώνια λιθόστρωτη αυλή (δΙΙ) και τον επίσης ορθογώνιο υπόσκαφο χώρο που ακουμπά στη νότια πλευρά της αυλής. Τις άλλες τρεις πλευρές της αυλής περιβάλλουν επιμήκεις και στενοί ορθογώνιοι χώροι-στοές (ζΙΙ), που φιλοξενούν μεγάλους οξυπύθμενους πίθους, θαμμένους στο έδαφος, συνήθως στις εσοχές που δημιουργούνται μεταξύ τοίχων και πεσσών. Δύο ακόμη επιμήκεις διάδρομοι-πιθεώνες βρίσκονται στα ανατολικά και στα νότια του κτιρίου (βΙ, βΙΙ). Οι χώροι γύρω από την αυλή και ο διάδρομος

Εικ. 28. Λεπτομέρεια του πρώτου, από βόρεια, πεσσού της ανατολικής πλευράς.

στα νότια (βII) δεν ορίζονται από τοίχους εσωτερικά, οπότε η μεταξύ τους επικοινωνία είναι απρόσκοπτη. Κεραμοσκεπείς στοές εντοπίστηκαν εξωτερικά του κτιρίου, στη βόρεια και στη νότια στενή πλευρά (εΙΔ-εΙΠ), αλλά και στη δυτική μακρά πλευρά (εΙΠ), τουλάχιστον μέχρι το θυραίο άνοιγμα (Σχ. 5).

1.2.5.1. Η κεντρική λιθόστρωτη αυλή – Αυλή δII

Η **αυλή δII** (Εικ. 29) είναι ορθογωνικής κάτοψης με τη μακρά πλευρά στον άξονα Β-Ν και έκταση σχεδόν 65 τ.μ.¹¹³ Στη βόρεια πλευρά της διαμορφώνονται δύο προεξοχές, με διαστάσεις 1,4 x 1,2 μ. Η μία στα ανατολικά έχει σχήμα Γ, με μία δεύτερη, στενότερη και κάθετη, κεραία. Ανάλογη διαμόρφωση πιθανόν είχε και η προεξοχή στα δυτικά, όπως φαίνεται από λιγοστούς μικρούς λίθους που ακολουθούν αυτή την κατεύθυνση. Οι τρεις πλευρές της, με εξαίρεση τη νότια, περιβάλλονται από υπερυψωμένο τοίχιο, πλάτους περίπου 0,7 μ., κατασκευασμένο από μικρούς λίθους (Εικ. 29-30). Ένα ακόμη τοίχιο, με πλάτος 0,9 μ., είναι ενσωματωμένο στη βόρεια πλευρά της αυλής και σε απόσταση 1,8 μ. από την παρειά της. Κατασκευασμένο από μεγάλους λίθους, δεν σώζεται σε ύψος που να υπερβαίνει τον ορίζοντα του λιθόστρωτου, ωστόσο είναι διακριτό και αρκετά ισχυρό, ως προς την κατασκευή του. Το τοίχιο αναπτύσσεται σχεδόν στην ευθεία των δεύτερων από βορρά πεσσών των δύο μακρών πλευρών του πηθέων, ενώ τουλάχιστον στα δυτικά, φαίνεται πως γωνιάζει με το περιμετρικό τοίχιο της αυλής (Εικ. 30-31). Στον στενό χώρο που διαμορφώνεται βόρεια του τοιχίου, το λιθόστρωτο δάπεδο αναπτύσσεται σε τρία επάλληλα επίπεδα, με το μεσαίο χαμηλότερα από τα δύο ακριανά, τα οποία υπερβαίνουν ελαφρά και τον ορίζοντα του υπόλοιπου τμήματος της αυλής (Εικ. 30). Η βόρεια παρειά της αυλής διαμορφώνει, ήδη από την κατώτερη σειρά των λίθων, δύο κυκλικές εσοχές που υποδέχονται τους πίθους της βόρειας στοάς. Στο διάστημα μεταξύ των δύο εσοχών διακρίνεται το περιμετρικό χαμηλό τοίχιο που φαίνεται να συνεχίζει και προς τις γωνιακές προεξοχές της αυλής. Πέραν της ιδιαίτερης κάτοψης, χαρακτηριστική είναι και η επιμέλεια στην κατασκευή του λιθόστρωτου,¹¹⁴ που αποτελείται από επάλληλες στρώσεις μικρών και μεγάλων λίθων και κροκάλων, σε πυκνή διάταξη και με ύψος που κυμαίνεται από 0,2 έως 0,4 μ. Αξιοσημείωτη είναι η πλήρης

113 Με μήκος σχεδόν 8 μ. και το πλάτος 7 μ., εκτός από τη βόρεια πλευρά, η οποία μαζί με τις προεξοχές πλησιάζει τα 9 μ.

114 Σε υψόμετρο 11-11,05 μ.

Εικ. 29. Η λιθόστρωτη αυλή του πιθεώνα από τα δυτικά.

Εικ. 30. Τοιχία και επίπεδα στην επιφάνεια της αυλής

απουσία ευρημάτων από την επιφάνεια της αυλής, με εξαίρεση ένα μοναδικό θραύσμα μελαμβαφούς αγγείου (0,02%) και ελάχιστα γίγαρτα.¹¹⁵

115 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 15^ο Margaritis 2006, 55.

Εικ. 31. Το ενσωματωμένο τοίχιο σε σχέση με τους πεσσούς.

Εικ. 32. Ο υπόσκαφος χώρος με το στρώμα καταστροφής και τους πίθους, από νότια.

1.2.5.2. Η κεντρική αυλή – Υπόσκαφος χώρος νότια της αυλής δII

Στη νότια πλευρά της αυλής εφάπτεται ένας **ορθογώνιος υπόσκαφος χώρος** με εσωτερικές διαστάσεις 5,3 x 2,3 μ. (Εικ. 32–33, Σχ. 8). Τα τοιχώματά του είναι κατασκευασμένα από πηλόχωμα και έχουν πλάτος 0,8 μ. Άγνωστο παραμένει το ύψος της κατασκευής καθώς και η πρόσβαση στο χώρο. Το δάπεδό του είναι 0,6 μ. χαμηλότερα

Εικ. 33. Ο υπόσκαφος χώρος με το στρώμα καταστροφής και τους πίθους, από δυτικά.

Εικ. 34. Η πρώτη στρώση του δαπέδου.

από την επιφάνεια της αυλής και αποτελείται από τρεις επάλληλες στρώσεις. Ως υπόστρωμα λειτουργεί πυκνή επιμελημένη λιθόστρωση που καλύπτεται στη συνέχεια από παχύ υπόλευκο ασβεστοκονίαμα αναμεμιγμένο με βότσαλα. Η επιφάνειά του είναι στρωμένη από μικρούς αποστρογγυλεμένους λίθους σε αραιή διάταξη και πυκνά βότσαλα (Εικ. 34–36). Το στρώμα καταστροφής της στέγης υποχώρησε εντός του υπόσκαφου χώρου και κάλυψε όλη την επιφάνειά του με επάλληλες στρώσεις κεραμίδων σε οριζόντια και κάθετη φορά, θραύσματα πλιθίων και απανθρακωμένα ξύλα (Εικ. 33).

Εικ. 35. Η πρώτη και η δεύτερη στρώση του δαπέδου.

Στο εσωτερικό του βρέθηκαν τμήματα από δύο μικρούς οξυπύθμενους πίθους (πίθοι 18–19), που πρέπει να στηρίζονταν σε βάση από φθαρτά υλικά (Εικ. 32), και αντιστοιχούν σε ποσοστό στο 4% του συνόλου. Μεγάλη ποσότητα γιγάρτων βρέθηκε στο χώμα μεταξύ των κεραμίδων και των θραυσμάτων των πίθων, αλλά και μέσα στις επιχώσεις του δαπέδου.¹¹⁶ Κανένα άλλο πήλινο αγγείο ή σκεύος δεν εντοπίστηκε στον υπόσκαφο χώρο, όπου και τα λοιπά αντικείμενα ήταν περιορισμένα. Συγκεκριμένα, βρέθηκαν ένας μολύβδινος σύνδεσμος πίθου, ένα χάλκινο έλασμα σκεύους και ένα χάλκινο καρφί και έντεκα σιδερένια (1,40%). Αξιοσημείωτο είναι ότι τα εννιά είναι αμφίκαρφα ποικίλων μεγεθών. Βρέθηκε επίσης ένα μολύβδινο αλιευτικό βαρίδιο (3,33%) και ένα αδιάγνωστο πήλινο αντικείμενο (0,86%).

1.2.5.3. Η στοά βόρεια της αυλής δII – Στοά ζIIB

Η **στοά ζIIB** αμέσως βόρεια της αυλής είναι η στενότερη (14 x 1,7 μ. περίπου), με εμβαδό 24 τ.μ. Δύο μεγάλοι πίθοι (πίθοι 8–9) καταλαμβάνουν όλο το πλάτος της στοάς, υποστηριζόμενοι από τον βόρειο εξωτερικό τοίχο και τις κυκλικές εσοχές της βόρειας παρειάς της αυλής (Εικ. 31). Στην ανατολική πλευρά της στοάς, όπου εντοπίστηκε λάκκος με πολλά θραύσματα, πιθανόν υπήρχε τοποθετημένος και ένας τρίτος πίθος. Όπως προκύπτει από την απόθεση του στρώματος καταστροφής, ο ορίζοντας χρήσης της στοάς ήταν στο ίδιο ύψος με την αυλή. Κατά συνέπεια, οι πίθοι θα ήταν βυθισμένοι περίπου κατά το ήμισυ του ύψους τους (Σχ. 8).

Πέρα από τη μεγάλη ποσότητα γιγάρτων, το 4% των πίθων που βρέθηκαν κατά χώρα και τα πολλά θραύσματα πίθων (5,2%), στο χώρο βρέθηκαν λιγοστά όστρακα μελαμβαφών αγγείων (0,49%), ένα ιγδίο (1,85%) και λιγοστά μικροαντικείμενα.¹¹⁷ Συγκεκριμένα, πρόκειται για δύο σιδερένια αμφίκαρφα και ένα μολύβδινο έλασμα σκεύους (0,28%) καθώς και μία σιδερένια αιχμή δόρατος (2,77%).

¹¹⁶ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 15· Margaritis 2006, 55.

¹¹⁷ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 15· Margaritis 2006, 54–5.

Εικ. 36. Η τρίτη στρώση του δαπέδου.

1.2.5.4. Η στοά ανατολικά της αυλής δII – Στοά ζIIA

Η **ανατολική στοά ζIIA** καταλαμβάνει έκταση περίπου 30 τ.μ. (19,5 x 1,5 μ. περίπου). Πυκνό στρώμα καταστροφής κάλυπτε την επιφάνειά της. Δάπεδο από πατημένο πηλόχωμα σώθηκε μόνο στο νότιο μισό τμήμα και ελαφρώς χαμηλότερα από τον ορίζοντα της αυλής.¹¹⁸ Στη μεσοτοιχία μεταξύ των δύο νοτιότερων πεσσών και μέσα σε βοτσαλωτό δάπεδο¹¹⁹ βρέθηκε ο μικρού μεγέθους πίθος 3, θαμμένος μόνο κατά το κατώτερο τμήμα του. Άλλοι δύο λάκκοι πίθων εντοπίστηκαν στο άνοιγμα μεταξύ των κεντρικών πεσσών και χαμηλότερα από το δάπεδο του χώρου. Στο εσωτερικό τους σώζονταν θραύσματα από πίθους (πίθοι 16–17), μάλλον μικρού μεγέθους.

¹¹⁸ Το δάπεδο εντοπίστηκε περί τα 0,1 μ. χαμηλότερα από την αυλή, σε ύψος 10,95 μ.

¹¹⁹ Δάπεδο από μικρά βότσαλα εντοπίστηκε μόνο στο μικρό χώρο που ορίζεται μεταξύ των πεσσών, σε ύψος 10,97 μ.

Συνολικά, στη στοά εντοπίστηκε¹²⁰ το 6% των κατά χώρα πίθων καθώς και δύο πώματα (2,81%). Επίσης, βρέθηκε ένας σύνδεσμος πίθου και μία πήλινη αγνύθα (0,18%), ένα μολύβδινο έλασμα (0,86%), μία μάζα μολύβδου (0,55%) και τέλος δύο νομίσματα (0,77%).

1.2.5.5. Η στοά δυτικά της αυλής δII – Στοά ζIIΔ

Η **δυτική στοά ζIIΔ** είναι όμοια σε κάτοψη και διαστάσεις. Διέσωζε σποραδικά αραιό στρώμα καταστροφής και στη ΒΔ γωνία του χώρου δάπεδο από πατημένο πηλόχωμα, σε ελαφρώς ψηλότερη στάθμη από τον ορίζοντα της αυλής.¹²¹ Στον ίδιο χώρο βρέθηκε σημειακό στρώμα καταστροφής και βοτσαλωτό δάπεδο της πρώιμης φάσης της εγκατάστασης.¹²² Το δάπεδο της αρχικής φάσης κατασκευής του πιθεώνα διατηρήθηκε πάνω στο θεμέλιο του βόρειου πεσσού, αρκετά χαμηλότερα από τη μεσοτοιχία που κάλυπτε μέρος του δαπέδου (Εικ. 2). Μεταξύ των δύο κεντρικών πεσσών δεν βρέθηκαν ίχνη από μεσοτοιχία, οπότε το κενό, πλάτους 3,5 μ., πιθανόν λειτουργούσε ως θυραίο άνοιγμα.

Στη στοά δεν βρέθηκε κανένας πίθος, εκτός από έναν λάκκο πίθου (Λ23) στη εσοχή του δεύτερου από βόρεια πεσσού και αρκετά χαμηλότερα από το δάπεδο του χώρου.¹²³ Κοντά στο νότιο πεσό της στοάς και στην επιφάνεια του φυσικού στρώματος, αποκαλύφθηκε ακανόνιστου σχήματος λάκκος (Λ11) που περιείχε μεγάλη ποσότητα αργιλώδους χώματος με έντονα ίχνη καύσης. Η σύσταση και η απόχρωση του χώματος καθώς και η γειτνίαση με τον υπόσκαφο χώρο οδηγούν στη σκέψη πως πρόκειται για τα υπολείμματα από την κατασκευή των πηλόχτιστων τοιχωμάτων του.

Βρέθηκαν επίσης¹²⁴ λίγα μελαμβαφή όστρακα (0,98%), κυρίως από αγγεία πόσης, ένας ακέραιος και δύο καλά διατηρημένοι λύχνοι, ένα σιδερένιο καρφί, ένας μολύβδινος σύνδεσμος (0,18%) και τέλος ένα νόμισμα (0,38%).

1.2.5.6. Νότια πτέρυγα κτιρίου – Διάδρομος-πιθεώνας βII

Στη νότια πλευρά του κτιρίου βρίσκεται ο **διάδρομος-πιθεώνας βII**, με έκταση 70 τ.μ. και ορθογώνια κάτοψη με τη μακρά πλευρά στον άξονα Α–Δ (14,5 x 5 μ. περίπου). Η αποκλειστική παρουσία πίθων που τοποθετούνται στις εσοχές μεταξύ πεσσών και τοίχων, βυθισμένοι τουλάχιστον κατά το ήμισυ του ύψους, χαρακτηρίζει και αυτόν τον χώρο.

Συγκεκριμένα βρέθηκαν¹²⁵ τέσσερις οξυπύθμενοι πίθοι, που αντιστοιχούν στο 8% του συνόλου των κατά χώραν πίθων, καθώς και αρκετά θραύσματα (15,7%) και ένα πώμα (1,4%). Οι τρεις πίθοι είναι μεγάλου μεγέθους (πίθοι 4,6,7) και μικρός μόνο ο ένας (πίθος 5). Δάπεδο δεν εντοπίστηκε, ενώ το πυκνό στρώμα καταστροφής απέδωσε λιγοστά όστρακα μελαμβαφών αγγείων (0,42%). Λίγα είναι και τα μικροαντικείμενα (2,62%), που αφορούν κυρίως σιδερένια καρφιά και ιδιαίτερα αμφίκαρφα, ελάσματα και μολύβδινους συνδέσμους, καθώς και λίγες μάζες μολύβδου (1,11%).

1.2.5.7. Δυτική πτέρυγα κτιρίου – Διάδρομος-πιθεώνας βI

Μεταξύ του πιθεώνα και της οικίας διαμορφώνεται ο **διάδρομος-πιθεώνας βI**, με έκταση 75 τ.μ. (19,5 x 4 μ. περίπου) και ορθογώνια κάτοψη, με τη μακρά πλευρά στον άξονα Β–Ν (Εικ. 37–39). Φιλοξενεί τον μεγαλύτερο αριθμό πίθων και λειτουργικά εντάσσεται στον πιθεώνα, χωρίς να ανήκει στον αρχικό σχεδιασμό του κτιρίου. Ουσιαστικά σχηματίζεται από τους εξωτερικούς τοίχους των δύο κτιρίων και το τοιχίο στη βόρεια στενή

120 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 16.

121 Σε ύψος 11,1–11,3 μ.

122 Σε ύψος 10,95 μ.

123 Πιθανόν ο λάκκος να μην εντοπίστηκε εγκαίρως· ωστόσο, θα μπορούσε να ανήκει επίσης στην πρώιμη φάση της εγκατάστασης.

124 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 16.

125 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 17.

Εικ. 37. Η βόρεια στοά του πιθεώνα με τους πίθους 8 και 9, από τα δυτικά.

Εικ. 38. Ο διάδρομος β1 από νότια.

Εικ. 39. Ο διάδρομος βί μετά την αφαίρεση των πίων από βόρεια.

πλευρά, που γεφυρώνει την απόσταση ανάμεσα στην οικία και τον πιθεώνα. Στη νότια στενή πλευρά δεν εντοπίστηκε τοίχος, παρά την εύρεση ενός μικρού λιθοσωρού, άρα πιθανόν εκεί να διαμορφωνόταν ακόμη ένα μεγάλο θυραίο άνοιγμα.

Δύο σειρές πίων και λάκκων πίων (πίθοι 1, 2, 15 και Λ2–Λ10) καλύπτουν ένα μεγάλο μέρος της επιφάνειας του χώρου. Εξαιρείται το νοτιότερο τμήμα του, που συμπίπτει και με το μήκος του δωματίου αVII της οικίας, το οποίο είναι προσβάσιμο από το διάδρομο βί. Κάθε σειρά έχει έξι πίθους, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις οι πίθοι των δύο σειρών συμπίπτουν δημιουργώντας ζεύγη. Οι πίθοι που βρέθηκαν κατά χώραν ανήκουν στη σειρά που ακουμπά στον τοίχο της οικίας. Με βάση το μέγεθος των πίων αλλά και τη διάμετρο των λάκκων, φαίνεται ότι ήταν κατά το μεγαλύτερο τμήμα τους βυθισμένοι στο έδαφος και πιθανόν τοποθετημένοι εναλλάξ μικροί μεγάλοι. Η επικοινωνία με τον πιθεώνα εξασφαλιζόταν δια του ανοίγματος μεταξύ των πεσσών στο μέσο της ανατολικής μακράς πλευράς του κτιρίου, σημείο όπου ήταν συγκεντρωμένοι τέσσερις ακόμα πίθοι.

Εικ. 40. Το κλιμακωτό τοίχιο στη ΒΔ γωνία του πιθεώνα.

Οι κατά χώραν πίθοι και λάκκοι¹²⁶ που εντοπίστηκαν στο διάδρομο αντιστοιχούν στο 24% του συνόλου, ενώ βρέθηκαν επίσης και αρκετά θραύσματα πίθων (5,2%), πώματα και υποστατά (4,22%). Συγκριτικά με τους λοιπούς χώρους του πιθεώνα, περισσότερα ήταν και τα μελαμβαφή όστρακα (1,19%), ενώ βρέθηκαν επίσης τρία αβαφή αγγεία (5,55%) και ένας οξυπύθμενος αμφορέας (3,03%).

Αρκετά ήταν και τα μικροευρήματα που αφορούν τον οικιακό εξοπλισμό (3,1%), ανάμεσα στα οποία ξεχωρίζουν τα σιδερένια καρφιά και οι μολύβδινοι σύνδεσμοι, ενώ βρέθηκαν και κάποια ελάσματα και λαβές μεταλλινων σκευών και μία χάλκινη βελόνη. Τέλος, βρέθηκε μία αιχμή βέλους (2,77%), ένας λίθινος πυρήνας, μία μάζα σιδήρου (0,55%), ένα ασημένιο και λίγα χάλκινα νομίσματα (3,5%).

1.2.5.8. Εξωτερικές στοές – Στοά εΙ Δ, Στοά εΙΙ, Στοά εΙΙΙ

Κεραμοσκεπείς στοές (εΙ Δ, εΙΙ, εΙΙΙ) πλαισιώνουν τις τρεις ελεύθερες πλευρές του κτιρίου εξωτερικά. Η βόρεια (εΙ Δ) και η νότια (εΙΙ) στοά έφταναν μέχρι την οικία στα ανατολικά, ενώ στα δυτικά ένα τοίχιο με κλιμακωτή διαμόρφωση (Εικ. 40) εξασφάλιζε την επιμήκυνση της βόρειας και τη στήριξη της δυτικής (εΙΙΙ) στοάς.¹²⁷ Η παραπάνω διαμόρφωση προστάτευε τις εξόδους προς όλες τις κατευθύνσεις και δημιουργούσε λειτουργικούς χώρους εργασίας περιμετρικά του πιθεώνα. Το τελευταίο επιβεβαιώνεται και από τις συγκεντρώσεις σιδερένιων εργαλείων, πήλινων σκευών και κεραμικής, σε ποσοστά που υπερβαίνουν τα δεδομένα από το εσωτερικό του πιθεώνα. Το πλάτος της κάθε στοάς υπολογίζεται με βάση τον χώρο που ορίζεται από τους τοίχους που πλαισιώνουν τις πλευρές της, καθώς και την έκταση του στρώματος καταστροφής των κεραμίδων.

Συγκεκριμένα, η **βόρεια στοά εΙ Δ** έχει μήκος 15 μ. και πλάτος περίπου 3 μ. Στην ανατολική πλευρά της βρέθηκε¹²⁸ ένας πίθος (πίθος 20) θαμμένος μέσα στις χειμαρρώδεις αποθέσεις (2%), ενώ από τον ίδιο χώρο προέρχονται αρκετά πήλινα σκεύη (δύο λεκάνες με πόδι, ένα λεκανόσχημο σκεύος με ωτίο, ένα υποστατό και

126 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 17.

127 Στη ΒΔ γωνία του κτιρίου εφάπτοταν τοίχος με κατεύθυνση Δ–Α και σωζόμενο μήκος 2,1 μ., κατασκευασμένος σε δύο κλιμακωτά επίπεδα που εξουδετέρωναν την έντονη κλίση του εδάφους.

128 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 18.

Εικ. 41. Η πεταλόσχημη εστία 1.

ένας αυλός που αντιστοιχούν στο 7,04%), τρεις οξυπύθμενοι αμφορείς (9,09%), μία οινοχόη και ένα εξάρτημα ιγδίου (3,7%), αλλά και κάποια μελαμβαφή αγγεία και όστρακα (1,4%). Τα μικροευρήματα είναι σχετικά περιορισμένα, με κυρίαρχα τα αντικείμενα του οικιακού εξοπλισμού (1,4%), κάποια αδιάγνωστα (2,6%) και αρκετά νομίσματα (5,83%), μεταξύ των οποίων και ένας θησαυρός σε δευτερογενή, τυχαία θέση και όχι στο αρχικό σημείο απόκρυψης (θησαυρός Κομπολόι/1997).

Η **νότια στοά εΙΙ** ήταν η μεγαλύτερη, με μήκος 20 μ. και πλάτος 5 μ. Στα δυτικά της στέγαζε πεταλόσχημη εστία με λίθινο θεμέλιο και μέγιστο πλάτος περί τα 1,2 μ. (Εικ. 41). Η εστία έχει κατασκευαστεί εν μέρει πάνω σε παλαιότερο λάκκο πίθου (Λ12), μέσα στον οποίο βρέθηκε χάλκινο νόμισμα στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ'.¹²⁹ Στο εσωτερικό της εντοπίστηκε στρώμα έντονης καύσης και αρκετά θραύσματα αβαφών αγγείων. Γενικά από τη στοά προέρχεται¹³⁰ μικρή ποσότητα μελαμβαφών αγγείων (0,98%), ένα μεγάλο αποθηκευτικό αγγείο (1,85%), δύο οξυπύθμενοι αμφορείς (6,06%), μία λεκάνη-τριπτήρας και ένα πήλινος αυλός (2,81%). Από τα μικροευρήματα, τα περισσότερα σχετίζονται με τον οικιακό εξοπλισμό (2,99%), ενώ βρέθηκαν και δύο αιχμές βελών (5,55%), κάποια αδιάγνωστα αντικείμενα (1,73%) και λίγα νομίσματα (1,55%).

Η **δυτική στοά εΙΙΙ**, με μήκος τουλάχιστον 5 μ. και πλάτος σχεδόν 4 μ., προστάτευε την ευρεία δυτική είσοδο του πιθεώνα, ενώ παράλληλα εξυπηρετούσε την επικοινωνία με τον οργανωμένο υπαίθριο χώρο στα δυτικά του. Αναφορικά με τα ποσοστά των ευρημάτων, η εικόνα είναι ανάλογη στις περισσότερες κατηγορίες.¹³¹ Τα μελαμβαφή αγγεία είναι σχετικά περιορισμένα (1,12%), ενώ βρέθηκε και ένας οξυπύθμενος αμφορέας (3,03%), λίγα αντικείμενα που αφορούν τον οικιακό εξοπλισμό (1,31%), μία σιδερένια αλυσίδα (3,33%), ένα θραύσμα ειδωλίου (33,3%), ένας σιδερένιος δακτύλιος (0,86%), μία μάζα μολύβδου (0,55%) και δύο νομίσματα (0,77%). Ξεχωρίζουν δύο υδρίες και δύο χύτρες,¹³² που βρέθηκαν σχεδόν ακέραιες και αντιστοιχούν σε ένα μεγάλο ποσοστό των αβαφών αγγείων που εντοπίστηκαν (7,4%). Τα αγγεία αυτά, φυλαγμένα στη στοά, φαίνεται ότι χρησιμοποιούνταν στις εργασίες που γίνονταν στον γειτονικό υπαίθριο χώρο.

¹²⁹ Για τη σχέση του με τα οικοδομικά κατάλοιπα του πιθεώνα, βλ. Ενότητα 1.2.5.5..

¹³⁰ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 18.

¹³¹ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 19.

¹³² Βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.1.3, αρ. 1450–1451, 1466–1467.

1.2.6. Οι υπαίθριοι χώροι

Τα όρια το τεχνικού έργου επέτρεψαν την ανασκαφική διερεύνηση του υπαίθριου χώρου στα βόρεια και τα νότια του συγκροτήματος και ενός περιορισμένου τμήματος στα δυτικά.

Στα βόρεια και έως τη βοηθητική εγκατάσταση Ντουβάρι Ι–ΙΙ, που απέχει περί τα 350 μ., δεν διαπιστώθηκαν επιφανειακές συγκεντρώσεις ευρημάτων ή οικοδομικά λείψανα που να συνηγορούν στη χρήση του χώρου και να οδηγήσουν σε περαιτέρω έρευνα. Ωστόσο, πρόσφατα εντοπίστηκε σε απόσταση μόλις 200 μ. ΒΑ μία νέα αγροτική εγκατάσταση εκτιμώμενης επιφάνειας περίπου 3,5 στρεμμάτων, που δεν ανασκάφηκε (Scotina Resort, Χάρτης 1).¹³³

Αντίθετα, ο **νότιος υπαίθριος χώρος** του συγκροτήματος στο Κομπολόι ήταν διάσπαρτος από κατασκευές και συγκεντρώσεις πύλων, ενώ απέδωσε και πληθώρα κεραμικής και ευρημάτων. Εκτός από τα περιορισμένα οικοδομικά κατάλοιπα και τους όρχους του αμπελώνα που αποδόθηκαν στην πρώιμη φάση της εγκατάστασης,¹³⁴ η οργάνωση του χώρου φαίνεται να εξυπηρετεί τη λειτουργία του συγκροτήματος, με συστάδες και σειρές πύλων κυρίως στα νότια του πηθέωνα και της δυτικής πτέρυγας της οικίας.

Στα **νότια της οικίας** δεν εντοπίστηκαν άλλες κατασκευές, εκτός από το πηγάδι και την μικρή εστία που βρέθηκαν δυτικά από την κύρια είσοδο.¹³⁵ Ωστόσο, η ποσότητα των ευρημάτων που συγκεντρώθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Διακρίθηκαν καταρχάς δύο ζώνες που παρουσιάζουν ανάλογα ποσοστά ευρημάτων, και εκτείνονται η μία αμέσως ΝΑ¹³⁶ της οικίας, και η δεύτερη Ν και ΝΔ¹³⁷ της οικίας, στα όρια με τον πηθέωνα.

Στην ΝΑ ζώνη βρέθηκε¹³⁸ μεγάλη ποσότητα μελαμβαφούς κεραμικής (9,61%) και ένα άβαφο αγγείο (1,85%), καθώς και μεγάλος αριθμός μικροευρημάτων που σχετίζονται με τον οικιακό εξοπλισμό (5,61%), ένα σιδερένιο δρεπάνι (3,33%), τρεις αιχμές βέλους (8,33%), αρκετά αδιάγνωστα αντικείμενα (7,82%), μεγάλη ποσότητα από μάζες σιδήρου και λιγότερες μολύβδου (7,77%) και τέλος πέντε νομίσματα (1,94%).

Στη ΝΔ ζώνη¹³⁹ η μελαμβαφής κεραμική παρουσιάζει εξίσου μεγάλο ποσοστό (9,89%), ενώ βρέθηκαν επίσης ένα αρυτήρας και ένα εξάρτημα ιγδίου (3,7%), πέντε οξυπύθμενοι αμφορείς (15,15%), τρία ειδικά σκεύη (4,22%) και δύο συστάδες με πέντε πύλους και ένα λάκκο (12%). Τα μικροαντικείμενα που σχετίζονται με τον οικιακό εξοπλισμό είναι ακόμη περισσότερα (12,54%) και αφορούν, εκτός από τα χάλκινα και σιδερένια καρφιά, συνδέσμους και άλλες μεταλλινες επενδύσεις ξύλινων επιφανειών, εφηλίδες, κλειδιά, μολύβδινους δακτύλιους, εξαρτήματα μεταλλινών σκευών, πήλινες αγνύθες, μολύβδινα βαρίδια, σιδερένια εγχειρίδια και άλλα μικρά εργαλεία. Επίσης, βρέθηκε μία αλυσίδα (3,33%), αρκετές αιχμές βελών και μία δόρατος (25%), ένα χάλκινο δακτυλίδι (20%), αρκετά αδιάγνωστα αντικείμενα (13,91%), ακόμα μεγαλύτερη ποσότητα από υποπροϊόντα μολύβδου και σιδήρου (14,44%), δύο οπαίες κέραμοι (9,52%) και 21 νομίσματα (8,17%).

Ο χώρος **νότια του πηθέωνα** φιλοξενεί¹⁴⁰ πέντε πύλους και λάκκους πύλων, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 10% του συνόλου και είναι τοποθετημένοι σε μία σειρά, καθώς και έναν λάκκο καύσης, ενώ συγκεντρώθηκαν και αρκετά θραύσματα πύλων (26,3%). Ακόμα, βρέθηκαν λίγα μελαμβαφή όστρακα (1,4%) και ένα μεγάλο αποθηκευτικό αγγείο (1,85%). Τα μικροαντικείμενα που σχετίζονται με τον οικιακό εξοπλισμό είναι επίσης λίγα (1,49%) και πρόκειται κυρίως για καρφιά, μία σιδερένια λαβή σκεύους, μερικά ελάσματα σκευών και συνδέσμους πύλων καθώς και ένα μικροεργαλείο. Τέλος, βρέθηκε μία αιχμή βέλους (2,77%), κάποια αδιάγνωστα τμήματα αντικειμένων (2,6%), δύο μάζες σιδήρου (1,11%) και ένα νόμισμα (0,38%).

¹³³ Εντοπίστηκαν οικοδομικά κατάλοιπα και πύλοι κατά χώραν, σύμφωνα με τις προφορικές πληροφορίες των συναδέλφων Σ. Κουλίδου και Μ. Μυτελέτη, για τις οποίες τους ευχαριστούμε θερμά.

¹³⁴ Βλ. παραπάνω, Ενότητα 1.2.2, 11.

¹³⁵ Βλ. παραπάνω, Ενότητα 1.2.4.4, 17.

¹³⁶ Αφορά τα ανασκαφικά τετράγωνα Τε Μ5, Μ6, Ν5, Ν6, Ξ5, Ξ6 του Το Ι.

¹³⁷ Αφορά τα ανασκαφικά τετράγωνα Τε Δ6 έως και Λ6 και Δ12 έως και Λ12, του Το Ι.

¹³⁸ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 20.

¹³⁹ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 21.

¹⁴⁰ Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 23.

Στα **δυτικά του πιθεώνα**, στον επίπεδο χώρο ανάμεσα στη στοά ΕΠΙ και τον περίβολο, εντοπίστηκε επίσης οργανωμένος χώρος εργασίας,¹⁴¹ με τρεις καδόσχημες δεξαμενές και έναν ακόμη λάκκο καύσης (6%). Κοντά τους βρέθηκαν και ένα πώμα πίθου (1,4%), ένας αμφορέας (3,03%) και δύο μαγειρικά αγγεία (3,7%), ενώ μικρή αντιπροσώπευση έχει η μελαμβαφής κεραμική (1,68%). Τα μικροαντικείμενα (2,43%) αφορούν κυρίως καρφιά, μετάλλινα εξαρτήματα σκευών, λίγα εργαλεία, μεταξύ των οποίων και ένα τμήμα από μολόπετρα, καθώς και εξαρτήματα από τη δυτική θύρα του πιθεώνα. Ακόμα βρέθηκε ένα σιδερένιο φυτευτήρι (3,33%), δύο αιχμές βελών (8,33%), κάποια αδιάγνωστα τμήματα (2,6%), μάζες μολύβδου (1,11%), μία οπαία κέραμος και τέσσερα νομίσματα (1,55%).

Περιορισμένη έρευνα που έγινε στα **ΝΑ του συγκροτήματος**,¹⁴² απέδωσε ευρήματα ανάλογα, σε κατηγορίες και ποσοστά, με εκείνα που εντοπίστηκαν και στους λοιπούς υπαίθριους χώρους. Συγκεκριμένα, βρέθηκε αρκετή ποσότητα μελαμβαφούς κεραμικής (1,75%), δύο αμφορείς (6,06%), δύο μεγάλες λεκάνες (2,81%), λίγα μικροαντικείμενα (0,74%), ανάμεσα στα οποία μία αγνύθα και ένα σιδερένιο κλειδί, και τέλος λίγες μάζες σιδήρου (2,22%).

1.2.7. Διάταξη και περιεχόμενο των πίθων

Πίθοι, λάκκοι πίθων και εκατοντάδες διασκορπισμένα θραύσματα εντοπίστηκαν σε όλη την έκταση της εγκατάστασης, τοποθετημένοι σύμφωνα με ένα συγκεκριμένο σύστημα οργάνωσης, τόσο στον πιθεώνα και τους εξωτερικούς χώρους, όσο και σε επιλεγμένα σημεία εντός της οικίας.¹⁴³

Συνολικά βρέθηκαν κατά χώραν 32 πίθοι, οι περισσότεροι βυθισμένοι σε βαθείς λάκκους. Αν συνυπολογιστούν και οι 18 λάκκοι, που με βάση το μέγεθος, το βάθος και κυρίως τη θέση τους ανήκαν επίσης σε πίθους, τότε ο συνολικός αριθμός τους έφτανε τους 50. Από αυτούς οι τρεις είναι μικρές καδόσχημες δεξαμενές, που πιθανότατα δεν προορίζονταν για αποθήκευση (πίθοι 26–27, 32). Χωρίς τις τελευταίες, ο αριθμός των κατά χώραν πίθων μειώνεται στους 29 και ο συνολικός στους 47.

Στην οικία δεν βρέθηκε οργανωμένος χώρος αποθήκευσης μεγάλης ποσότητας τροφίμων. Από τους επτά πίθους, δύο μεγάλοι και ένας μικρός (πίθοι 29–31) βρέθηκαν διασκορπισμένοι στο υπόγειο του δωματίου αΧVI, χωρίς να αποκλείεται η προέλευσή τους και από τον ισόγειο όροφο. Εντός του δωματίου αΧV με τη μεγάλη κεντρική είσοδο προς την αυλή, και μάλιστα σχεδόν στην ευθεία της εισόδου, βρέθηκε ένας επίσης μεγάλος πίθος (πίθος 28).

Ακόμη τρεις πίθοι βρέθηκαν στις στοές της αυλής (πίθοι 22, 23, 25). Οι δύο (πίθοι 22, 23) σώζονται ελάχιστα και δεν στάθηκε δυνατό να συγκεντρωθούν δείγματα από το εσωτερικό τους, ενώ με βάση τη θέση τους στα όρια σχεδόν της στοάς, ίσως να προορίζονταν για τη συγκέντρωση νερού.¹⁴⁴ Ο πίθος 25, καλά προφυλαγμένος στη ΒΑ γωνία της στοάς, απέδωσε γίγαρτα και λίγα δημητριακά, ενώ ο μεγάλος αριθμός σκευών που εντοπίστηκαν κοντά του κάνει πιθανή τη χρήση του όχι για μακροχρόνια αποθήκευση αλλά σε κάποιο στάδιο της τροφοπαρασκευής ή ακόμα και της οινοποίησης.

Εντός του πιθεώνα βρέθηκαν δεκατέσσερις πίθοι και 10 λάκκοι, συνολικά δηλαδή φιλοξενούνταν 24 πίθοι.¹⁴⁵

141 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 24.

142 Με αφορμή τοπικές παρεμβάσεις, περί τα 59 μ. νότια και 29 μ. δυτικά από την οικία, χαράχτηκαν τα Τε Ο16, Π16, Ρ16, του Το Ι.

143 Τη μελέτη των πίθων έχει αναλάβει η κα Μ. Παννοπούλου, βλ. Παννοπούλου 2011, 683–84, σημ. 2. Η αναφορά στο συγκεκριμένο κεφάλαιο έχει σκοπό να καταδείξει την ένταξή τους στη διαδικασία της παραγωγής, και για το λόγο αυτό θα εξεταστεί το περιεχόμενό τους, ο αριθμός τους σε σχέση με τη χωρητικότητα και το σύστημα οργάνωσης του χώρου σε σχέση με την τοποθέτηση των πίθων.

144 Για τη συγκέντρωση του βρόχινου νερού χρησιμοποιούνταν πίθοι στις αυλές των οικιών της Ερέτριας, βλ. Γιαννοπούλου 2010, 42, σημ. 237.

145 Στη βόρεια στοά οι πίθοι 8 (1571) και 9, στη νότια οι πίθοι 4 έως 7, στην ανατολική οι πίθοι 3, 16–17 και στον διάδρομο μεταξύ πιθεώνα και οικίας οι πίθοι 1, 2 και 15 καθώς και οι λάκκοι Λ2–Λ10.

Δέκα πίθοι ήταν τοποθετημένοι περιμετρικά του εξωτερικού τοίχου, οι περισσότεροι θαμμένοι τουλάχιστον κατά το ήμισυ του ύψους τους και αρκετοί υποστηριζόμενοι και από τις γωνίες που δημιουργούνταν ανάμεσα στους πεσσούς και τις μεσοτοιχίες. Πλήρως εντοιχισμένοι και θαμμένοι ήδη με τη θεμελίωση του κτιρίου είναι οι δύο πίθοι (πίθοι 8–9) της βόρειας στοάς (Εικ. 37). Αντίθετα, μόνο το κατώτερο τμήμα του πίθου 3 ήταν βυθισμένο στο βοτσαλωτό δάπεδο της δυτικής στοάς. Από την διάταξη αυτή εξαιρούνται οι πίθοι του υπόσκαφου χώρου στα νότια της αυλής (πίθοι 18–19), που βρίσκονταν ελεύθεροι στο δάπεδο, υποστηριζόμενοι από τα τοιχώματα του υπόσκαφου και πιθανόν και από κάποια ξύλινη κατασκευή (Εικ. 30).

Στο διάδρομο μεταξύ του πιθεώνα και της οικίας ήταν τοποθετημένοι 12 πίθοι (πίθοι 1, 2, 15 και Α2–Α10) σε δύο σειρές, με μικρή απόσταση μεταξύ τους (Εικ. 36–37). Κάθε σειρά είχε έξι πίθους, κατά το μεγαλύτερο τμήμα τους βυθισμένους στο έδαφος. Σύμφωνα με το μέγεθος των λάκκων, φαίνεται πιθανόν οι πίθοι να είχαν τοποθετεί εναλλάξ μικροί μεγάλοι. Ωστόσο, αυτό δεν μπορεί να τεκμηριωθεί, δεδομένου ότι το ακριβές μέγεθος των πίθων δεν είναι γνωστό, ούτε μπορεί να προκύψει από τα χαρακτηριστικά τους θραύσματα, όπως χείλη και έμβολα. Η διαμόρφωση αυτή κάλυπτε πλήρως το βόρειο τμήμα του διαδρόμου, ενώ το νότιο παρέμενε ελεύθερο.

Τέλος, στους υπαίθριους χώρους της εγκατάστασης βρέθηκαν οκτώ πίθοι και τουλάχιστον πέντε λάκκοι πίθων.

Ακριβώς μπροστά από τη δυτική εξωτερική στοά και σε ανοιχτό χώρο βρέθηκαν οι τρεις μικρές, καδόσχημες δεξαμενές με τοιχώματα επιχρισμένα από επάλληλες στρώσεις πηλού που συγκλίνουν προς τον επίπεδο πυθμένα, καθώς και ένας ρηχός λάκκος με έντονα ίχνη καύσης.¹⁴⁶ Άμεσα γειτονικές είναι δύο καδόσχημες δεξαμενές Π26–27, που απέχουν μόλις 1 μ. μεταξύ τους. Περί τα 8 μ. βορειότερα και πιο κοντά στα όρια της δυτικής εξωτερικής στοάς του πιθεώνα βρίσκεται η δεξαμενή Π32, ενώ περίπου στο μεσοδιάστημα μεταξύ τους εντοπίστηκε ο λάκκος με την καύση Α27. Το βάθος των δεξαμενών είναι 0,4 μ. και η διάμετρός τους 0,6 μ. έως 0,8 μ., ενώ η διάμετρος του λάκκου καύσης είναι 1,55 μ. (Εικ. 42–44).

Στα ΝΔ του πιθεώνα εντοπίστηκε σειρά από πίθους και λάκκους πίθων με κατεύθυνση από Β προς Ν και σε στοίχιση με τη δυτική στοά ΖΠ και τον πίθο 7 του νότιου διαδρόμου του πιθεώνα. Με βάση την μεταξύ τους απόσταση, διακρίνονται σε δύο ομάδες. Αμέσως νότια της στοάς ΕΠ βρίσκονται δύο πίθοι (πίθος 21, Α22), ενώ μετά από 8 μ. οι υπόλοιποι τέσσερις (πίθος 24 και Α18–Α20), σε πολύ μικρή απόσταση μεταξύ τους. Ένας επίσης αβαθής λάκκος καύσης (Α21), όπως αυτός που εντοπίστηκε κοντά στις μικρές δεξαμενές (Εικ. 45–46), βρέθηκε σε απόσταση μόλις 2 μ. δυτικά του πρώτου πίθου της δεύτερης ομάδας.

Νότια του διαδρόμου ΒΙ και της δυτικής πτέρυγας της οικίας, και σε απόσταση 12 έως 14 μ. από την παραπάνω σειρά, εντοπίστηκαν δύο συστάδες πίθων. Η πρώτη συστάδα αφορά τους δύο μεγάλους πίθους (πίθος 10–11) που βρέθηκαν ακριβώς έξω από τη ΝΔ γωνία της οικίας, σε κοντινή μεταξύ τους απόσταση και με τα θραύσματά τους διασκορπισμένα σε μεγάλη έκταση.¹⁴⁷ Στη δεύτερη συστάδα ανήκουν τρεις επίσης μεγάλοι πίθοι (πίθοι 12–14), με ελαφρώς μεγαλύτερη απόσταση μεταξύ τους. Ενώ η διάταξη των πίθων είναι διαφορετική, οι δύο συστάδες απέχουν μεταξύ τους περί τα 10 μ., δημιουργώντας και πάλι μία κενή ζώνη που συμπίπτει με την αντίστοιχη της παρακείμενης σειράς. Κεραμοσκεπή υπόστεγα πιθανόν προστάτευαν τους παραπάνω πίθους, όπως προκύπτει από την αποκάλυψη πυκνού στρώματος κεραμίδων (Εικ. 47)

Οίνος ή γλεύκος ήταν το περιεχόμενο των πίθων, με εξαίρεση κάποια παραδείγματα από την οικία. Δείγματα συγκεντρώθηκαν από μεγάλο μέρος της εγκατάστασης και κυρίως από τα στρώματα καταστροφής, το εσωτερικό και τον περιβάλλοντα χώρο των πίθων.¹⁴⁸ Πέραν των λίγων δημητριακών, οσπρίων και φρούτων που βρέθηκαν στο χώρο της οικίας, η λοιπή εγκατάσταση απέδωσε αποκλειστικά απανθρακωμένα υπολείμματα σταφυλιών, κυρίως γίγαρτα και στέμφυλα, αλλά και φλούδες και σε μερικές περιπτώσεις ακέραιες ρόγες. Οι ποσότητες που διατηρήθηκαν στο εσωτερικό των πίθων και στον περιβάλλοντα χώρο είναι ικανές, σε συνδυασμό με τα

146 Για κατασκευές θέρμανσης σε εγκαταστάσεις που σχετίζονται με την οινοποίηση, βλ. Caruso 2017, 75–9. Επίσης, για παραδείγματα βάθους 0,3 μ. σε εξωτερικό στεγασμένο χώρο, βλ. Mitrevski 2005, 246–47, εικ. 37b.

147 Ο παρακείμενος λάκκος (Α14), λόγω του σχήματος και του βάθους δεν είναι δυνατό να αποδοθεί σε πίθο.

148 Για την προέλευση και το περιεχόμενο των δειγμάτων αναλυτικά, βλ. Margaritis 2006, 54–8.

Εικ. 42. Οι καδόσχημες δεξαμενές με τα πήλινα τοιχώματα.

λοιπά αρχαιολογικά δεδομένα, να υποστηρίξουν την παραγωγή οίνου και μάλιστα σε κάποιες περιπτώσεις κατέστη δυνατό να προταθούν συγκεκριμένα στάδια ή τεχνικές παραγωγής λευκού ή ερυθρού οίνου.¹⁴⁹ Εκτός από τα γίγαρτα και άλλα υποπροϊόντα από σταφύλια, βρέθηκαν και αρκετά ρινίσματα ή και μεγαλύτερα

149 Η μελέτη της τεράστιας ποσότητας υπολειμμάτων στους πίθους 8 και 9, στη βόρεια στοά του πιθεώνα, κατέληξε σε τρεις πιθανότητες. Η πρώτη αφορά την παραγωγή λευκού οίνου που θα βρισκόταν ακόμη στο στάδιο της ζύμωσης, όταν καταστράφηκε το κτίριο. Μια δεύτερη πιθανότητα είναι η αποθήκευση οίνου στον ίδιο πίθο που έγινε και η αρχική ζύμωση, χωρίς να υποστεί δεύτερη διήθηση. Η τρίτη περίπτωση αφορά την αποθήκευση ερυθρού οίνου που μετά το στάδιο της ζύμωσης, μεταγίστηκε σε νέο δοχείο, χωρίς να αποφευχθεί η μεταφορά ποσότητας υποπροϊόντων. Λιγότερα υποπροϊόντα βρέθηκαν στο πίθο 1 του διαδρόμου β1 και υποδεικνύουν πιθανόν καλύτερη ή διαφορετική μέθοδο διήθησης. Το μικρό μέγεθος των πίθων 18 και 19 του ημιυπογείου και του πίθου 30 του υπογείου της οικίας σε συνδυασμό με την περιορισμένη ποσότητα υποπροϊόντων κάνει πιθανή τη χρήση τους για την οριστική αποθήκευση-παλαίωση του οίνου. Οι ακέραιες ρόγες που βρέθηκαν στο υπόγειο της οικίας και κοντά σε θραύσματα πίθων (πίθοι 29–30) θα μπορούσαν να προέρχονται από αποθηκευμένες σταφίδες ή από φρέσκα τσαμπιά που αναμείχθηκαν με τα θραύσματα των πίθων μετά την κατάρρευση του κτιρίου ή ακόμα από σταφίδες που είχαν αναμειχθεί με το κρασί μέσα στον πίθο προκειμένου να αυξήσουν την γλυκύτητά του. Διαφορετική εικόνα δίνουν τα δείγματα που συγκεντρώθηκαν από πίθους στους εξωτερικούς χώρους του κτιρίου (πίθοι 10–11). Τα υποπροϊόντα στο εσωτερικό των πίθων είναι λιγότερα, ενώ εντοπίζονται στον περιβάλλοντα χώρο, και έτσι θεωρείται πιθανόν οι πίθοι να βρίσκονταν έξω προκειμένου να καθαριστούν και τα υπολείμματα να σκορπίζονταν στους ανοιχτούς χώρους ή ακόμα οι συγκεκριμένοι πίθοι να έχουν χρησιμοποιηθεί για τη ζύμωση λευκού οίνου. Τέλος, έχουν προκύψει στοιχεία που πιστοποιούν τη χρήση των υποπροϊόντων ως λιπασμάτων, ακόμη και ως καύσιμης ύλης, βλ. Margaritis 2006, 92–4.

Εικ. 43. Οι καδόσχημες δεξαμενές με τα πήλινα τοιχώματα.

Εικ. 44. Η επιφάνεια καύσης κοντά στις καδόσχημες δεξαμενές.

τμήματα ρητίνης.¹⁵⁰ Η ρητίνη και το κέρι χρησιμοποιούνταν για να στεγανοποιηθεί η πορώδης επιφάνεια των τοιχωμάτων των πίθων και άλλων αγγείων, ειδικά όταν επρόκειτο να αποθηκευτούν υγρά προϊόντα.¹⁵¹

150 Συνολικά βρέθηκαν 26 θραύσματα ρητίνης και αρκετά μη μετρήσιμα ρινίσματα, τα περισσότερα στην οικία και λιγοστά στις εξωτερικές στοές του πιθεώνα και στον περιβάλλοντα χώρο των καδόσχημων δεξαμενών και του λάκκου καύσης δυτικά του πιθεώνα. Στο Ντουβάρι Ι, μεγαλύτερα θραύσματα ρητίνης βρέθηκαν κοντά στους πίθους, βλ. Margaritis 2006, 55.

151 Rice 1987, 163, 231· Giannopoulou 2010, 77. Για τις αναφορές στις πηγές των όρων, *ρητίνη-πίσσα* και *άσφαλτος*, την *πιερική πίσσα*, τις τεχνικές παραγωγής και τη χρήση της ρητίνης και της πίσσας, βλ. Βασιλειάδου 2011, 83–98. Για το πίσσωμα των πίθων κατά τους βυζαντινούς χρόνους, βλ. Μπακιρτζής 1989, 119.

Εικ. 45. Σειρά πύθων και παρακείμενος λάκκος με καύση, νότια του πιθεώνα.

Εικ. 46. Σειρά πύθων και παρακείμενος λάκκος με καύση, νότια του πιθεώνα.

Εικ. 47. Συστάδα πίθων αμέσως νότια του συγκροτήματος.

Επίσης, γνωστή είναι η χρήση της ως άρτυμα για την παρασκευή οίνου.¹⁵² Η επάλειψη με ρητίνη των πίθων που ήταν θαμμένοι στο έδαφος απαιτούσε άλλη διαδικασία σε σχέση με τα μικρότερα σκεύη και περιγράφεται αναλυτικά από τον Columella.¹⁵³

152 Η ρητίνη και η πίσσα χρησιμοποιούνταν για τη στεγανοποίηση και το σφράγισμα πίθων και άλλων αγγείων και σκευών (Columella 12.18.3-6' *Γεωπονικά*, VI.4-9) αλλά και για την παρασκευή *πισσίτη* ή *πισσινίτη* οίνου με διάφορες τεχνικές. Ο Ορειβάσιος (*Ιατρικάί Συναγωγαί* V.25.36) αναφέρει τη μείξη γλεύκους με πίσσα που είχε πλυθεί πρώτα με θαλασσινό ή αλμυρό νερό και στη συνέχεια με γλυκό, ενώ ο Πλίνιος (HNXIV.24.124) την προσθήκη πίσσας κατά την πρώτη ζύμωση του γλεύκους, βλ. σχ. Βασιλειάδου 2011, 87-9. Στους νεώτερους χρόνους, με ρετσίνα αλείφονταν οι πίθοι που προορίζονταν για ρετσινωμένο κρασί, βλ. Παννοπούλου 2002, 184-85.

153 XII.18.5. Βαρέλια, πίθοι (dolía) και άλλα σκεύη πρέπει να αλοίφονται με πίσσα σαράντα μέρες πριν από τον τρύγο. Διαφορετική διαδικασία απαιτείται για όσα είναι θαμμένα στο έδαφος σε σχέση με τα άλλα, καθώς θερμαίνονται με καυτούς σιδερένιους πυρσούς που αφαιρούνται όταν η ρητίνη ρεύσει στον πυθμένα τους. Η ρητίνη που θα μείνει στα τοιχώματα ή στον πυθμένα, απλώνεται μετά με μια ξύλινη κουτάλα και ένα κυρτό σιδερένιο ξέστρο.

Η χωρητικότητα του πίθου 8, που υπολογίστηκε περίπου στα 2.000 λίτρα, αποτελεί μία πρώτη εκτίμηση για το μέγεθος της παραγωγής.¹⁵⁴ Αρκετοί ακόμα πίθοι, με βάση το σωζόμενο κατά χώρα ύψος τους, τη διάμετρο του χείλους και άλλα κριτήρια, πιθανότατα είχαν εξίσου μεγάλο μέγεθος, ωστόσο ακριβείς υπολογισμοί δεν μπορούν να γίνουν.¹⁵⁵ Επιπρόσθετη δυσκολία στο να υπολογιστεί το μέγεθος της ετήσιας παραγωγής είναι ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί η μακροχρόνια αποθήκευση οίνου σε κάποιους από τους πίθους. Επίσης, δεν αποκλείεται κάποιοι να έχουν χρησιμοποιηθεί ως δεξαμενές για την πρώτη ζύμωση του γλεύκους που μετά θα μεταγγιζόταν σε άλλους πίθους. Παρ' όλα αυτά, η παραγωγή ήταν μεγάλη και αποκλειστική, αφού δεν προέκυψαν στοιχεία για την επεξεργασία ή την αποθήκευση άλλου προϊόντος.¹⁵⁶ Τέλος, αρκετοί έφεραν επιγραφές στο χείλος, που πιθανότατα σχετίζονται με τον όγκο ή το είδος της παραγωγής.¹⁵⁷

1.2.8. Η ύστερη φάση της εγκατάστασης (φάση Γ')

Ο περίβολος στα δυτικά και δύο κυκλικές λιθόστρωτες κατασκευές, αμέσως βόρεια των κτιρίων, εντάσσονται στρωματογραφικά σε μία φάση που ακολούθησε την καταστροφή του συγκροτήματος (Σχ. 4).

Ο περίβολος, από αργολιθοδομή με συνδετικό υλικό πηλόχωμα, έχει πλάτος 1 μ. και αποκαλύφθηκε σε μήκος 18 μ. Ακολουθούσε καμπύλη πορεία με κατεύθυνση ΝΔ–ΒΑ και πιθανόν διαμορφωνόταν στις υπώρειες χαμηλού λόφου, παράλληλα με τις υψομετρικές καμπύλες του εδάφους. Στα βόρεια σχημάτιζε άνοιγμα από δύο εγκάρσια τοιχία, με κατεύθυνση Α–Δ.

Εντός του χώρου που όριζε ο περίβολος και σε απόσταση 11,5 μ. εντοπίστηκε κτιστός κιβωτιόσχημος τάφος, με προσανατολισμό Α–Δ (Εικ. 48). Η κάλυψη και τμήμα της νότιας μακράς πλευράς του λίθινου κιβωτίου ήταν κατεστραμμένες, ενώ στο εσωτερικό του βρέθηκαν μόνον υπολείμματα οστών ενήλικου.

Οι λιθόστρωτες κατασκευές καλύπτονταν από τοπική γκριζωπή και αργιλώδη επίχωση, που δεν εντοπίστηκε στο χώρο των κτιρίων, όπου στο ίδιο ύψος ανασκάφηκε το στρώμα των «σύγχρονων μπάζων» (Εικ. 49). Η μία λιθόστρωτη κατασκευή, στα βόρεια της οικίας, είχε κανονικό κυκλικό σχήμα και κανένα εύρημα. Αντίθετα, ο ακανόνιστος λιθοσωρός στα βόρεια του πιθεώνα κάλυπτε έναν αμφορέα με διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος».¹⁵⁸

1.3. ΝΤΟΥΒΑΡΙ Ι–ΙΙ

Σε απόσταση 350 μ. προς τα βόρεια της αγροικίας εντοπίστηκε μία περιορισμένης έκτασης εγκατάσταση (Σχ. 9). Πρόκειται για ένα ορθογωνικής κάτοψης στενό κτίσμα, που αναπτύσσεται στον άξονα Α–Δ, με σωζόμενο μήκος περίπου 6 μ. και πλάτος 5 μ. Η κατασκευή του οικοδομήματος παρουσιάζει τα ίδια τεχνικά

154 Βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2004, 53, σημ. 26. Για τον πίθο, βλ. Ενότητα 2.1.5, αρ. 1571.

155 Το βάθος εκσκαφής των λάκκων και το πάχος των τοιχωμάτων των λοιπών πίθων είναι ενδεικτικά του μεγέθους. Το πλάτος και η διάμετρος του χείλους, που κυμαίνεται από 0,8 μ. έως 0,96 μ., είναι αξιοποιήσιμο αλλά όχι απόλυτο κριτήριο. Σύμφωνα με την Μ. Παννοπούλου (2011, 689, σημ. 11), η διάμετρος του χείλους μπορεί να καθορίζεται από το μέγεθος του πίθου αλλά και από τις ανάγκες του προϊόντος που αποθηκεύεται ή άλλες επιλογές των εργαστηρίων.

156 Για να παραχθεί σήμερα αυτή η ποσότητα, με τη μέση απόδοση ανά στρέμμα να υπολογίζεται σε 600 κιλά σταφύλια και την αναλογία σταφυλιού μούστου να ανταποκρίνεται στο λόγο 4/5, θα απαιτούνταν περίπου 80 στρέμματα αμπελιών. Επιγραφή από την Κορώνη του β' μισού του 4ου αι. π.Χ. αναφέρει αγροτική εγκατάσταση, στην οικία της οποίας βρίσκονταν θαμμένοι 80 πίθοι (φιδάκναι) και φυλάσσονταν 4.000 χάρακες, βλ. Osborne 1985, 124–25. Μεγάλες εκτάσεις που πλησιάζουν τα 8 με 10 εκτάρια (100 στρέμματα) προκύπτουν και από από επιγραφές που αναφέρονται σε δεδομένα από τη Θάσο, με τη μέση απόδοση ενός αρχαίου αμπελώνα να εκτιμάται στα 300 λίτρα ανά στρέμμα, βλ. Salviat 1986, 151–52.

157 Βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.1.5, αρ. 1571–1589.

158 Βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.1.1, αρ. 1246.

Εικ. 48. Ο κιβωτιόσχημος τάφος.

Εικ. 49. Η κυκλική λιθόστρωτη κατασκευή.

χαρακτηριστικά με το συγκρότημα του πιθεώνα και της αγροικίας. Το θεμέλιο και η κατώτερη σειρά των τοίχων ήταν κατασκευασμένα από αργολιθοδομή, με κροκαλοπαγείς και ημικατεργασμένους λίθους, και συνδετικό υλικό πηλόχωμα. Η ανωδομή των τοίχων ήταν πλίνθινη, ενώ η στέγη έφερε κεράμωση λακωνικού τύπου. Αρκετές από τις κεραμίδες διατηρούν ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος, ενώ μία στρωτήρα κέραμος φέρει σφράγισμα από ρόδακα.¹⁵⁹

Χαρακτηριστικό της θέσης ήταν η απόθεση μεγάλης ποσότητας λίθων, συχνά τεραστίων διαστάσεων, που μεταφέρονταν από τον Όλυμπο κατά τις υπερχειλίδες των τοπικών χειμάρρων. Η δράση των τελευταίων είναι εμφανής τόσο στο στρώμα κάλυψης της θέσης, όσο και στις λοιπές ανθρωπογενείς και φυσικές αποθέσεις. Συνολικά ανασκάφηκαν οκτώ επιχώσεις και εντοπίστηκαν δύο στρώματα καταστροφής.¹⁶⁰

Το μικρό οικοδόμημα διασώζει δύο οικοδομικές φάσεις. Στην αρχαιότερη ανήκουν ο βόρειος και δυτικός τοίχος, καθώς και μία μεσοτοιχία που διαμόρφωνε δύο τουλάχιστον χώρους εσωτερικά του κτιρίου (Σχ. 10). Προς τα ανατολικά και στον άξονα του κτιρίου εντοπίστηκε ημιυπαίθριος στεγασμένος χώρος και τρεις τουλάχιστον πίθοι. Κατά χώραν, βυθισμένος στο έδαφος σε αστέγαστο χώρο, εντοπίστηκε ο ένας πίθος, ενώ σε δύο ακόμη σημεία εντοπίστηκαν συγκεντρώσεις πολλών θραυσμάτων πίων. Σε απόσταση περίπου 20 μ. από το κτίριο εντοπίστηκε πυκνό στρώμα κεραμίδων που κάλυπτε έκταση μήκους 9 μ. και πλάτους από 1 μ. έως 4 μ. Οικοδομικά στοιχεία δεν εντοπίστηκαν σε αυτό το τμήμα του χώρου, ωστόσο εντός του παρακείμενου πίου βρέθηκαν πεσμένα θραύσματα πλιθίων.

Από τις επιχώσεις αυτής της φάσης, και κυρίως πλησίον των πίων, προέρχεται μεγάλος αριθμός γιγάρτων καθώς και αρκετά θραύσματα ρητίνης. Σιδερένια αγροτικά εργαλεία, ένας μεγάλος πλήινος ηθμός¹⁶¹ και αρκετή ποσότητα αβαφούς κεραμικής συνθέτουν την εικόνα των ευρημάτων.¹⁶² Η μελέτη της κεραμικής και των νομισμάτων¹⁶³ ταυτίζουν αυτήν την οικοδομική φάση με την κύρια (Β') φάση της αγροικίας στο Κομπολόι.

Μετά την πρώτη καταστροφή, που συμπίπτει με τη βίαιη καταστροφή του γειτονικού συγκροτήματος στο Κομπολόι, η μικρή εγκατάσταση ανοικοδομείται σχεδόν άμεσα (Σχ. 11). Η κάτοψη του κτιρίου μεταβάλλεται με την προσθήκη του τοίχου στα νότια, την κατάργηση της μεσοτοιχίας και την κατασκευή μίας λιθοκτιστής εστίας στη ΒΔ γωνία του.¹⁶⁴ Δύο ακόμη τοίχοι στα νότια, που δεν συνδέονται με το κτίριο, καταδεικνύουν επέκταση της εγκατάστασης και προς την κατεύθυνση της αγροικίας. Ο ένας είναι παράλληλος με το νότιο τοίχο του κτίσματος και σε απόσταση σχεδόν 10 μ., ενώ ο δεύτερος κάθετος και με ελαφρώς καμπύλη φορά.¹⁶⁵ Πίθοι κατά χώρα δεν εντοπίστηκαν από αυτή τη φάση, που ταυτίζεται με τις σποραδικές κατασκευές της γ'

159 Βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.2.8, αρ. M1439.

160 Αμέσως κάτω από το επιφανειακό ανασκάφηκε το στρώμα 1, σκληρή επίχωση ανοιχτής γκριζωπής απόχρωσης, που περιείχε μικρή ποσότητα κεραμικής και θραύσματα κεραμίδων. Εντοπίστηκε σε όλη την έκταση του χώρου πάνω από το στρώμα καταστροφής 1. Πρόκειται για ένα πυκνό στρώμα κεραμίδων στέγης που κάλυπτε το εσωτερικό του κτιρίου, ενώ στον περιβάλλοντα χώρο είχε τη μορφή τοπικών συγκεντρώσεων από θραύσματα κεραμίδων και πλιθιά, συχνά αναμοχλευμένα από μεγάλες συγκεντρώσεις λίθων (χειμάρρος 1), και έντονη καύση. Ακολουθούσε το στρώμα 2, αργιλώδης κιτρινωπή επίχωση, εξαιρετικά σκληρή και καθαρή ως προς τη σύστασή της, που κάλυπτε το στρώμα καταστροφής 2, ένα εκτεταμένο στρώμα κεραμίδων στέγης που εκτεινόταν κυρίως στο βόρειο τμήμα του χώρου. Εντοπίστηκε εντός και περιμετρικά του κτιρίου, με επέκταση και εκτός απαλλοτριωμένης ζώνης, ενώ ιδιαίτερη πυκνότητα παρουσίαζε και σε απόσταση περίπου 29 μ. ανατολικά του κτιρίου. Κάτω από το στρώμα κεραμίδων ανασκάφηκε αργιλώδης επίχωση σκουρόχρωμης καστανής απόχρωσης, το στρώμα 2α. Το στρώμα 3 εντοπίστηκε σποραδικά και συνήθως σε ασυνέχειες εντός στρωμάτων άμμου, από τα οποία διακρίνεται λόγω της αργιλώδους σύστασης και των λιγοστών οστράκων και θραυσμάτων κεραμίδων που περιείχε. Ακολουθούσαν χειμάρριες αποθέσεις που αποτελούνταν από στρώματα καθαρής και λεπτόκοκκης άμμου που εναλλάσσονταν με στρώματα από μεγάλους λίθους και χαλίκια.

161 Βλ. Ευρήματα, Ενότητα 2.1.5, αρ. 1524.

162 Καταχωρήθηκαν ενδεικτικά τα καλύτερα διατηρημένα ανά κατηγορία και είδος και από τις δύο φάσεις της εγκατάστασης, βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 26.

163 Βλ. Κεφάλαιο 3, 221.

164 Η μεσοτοιχία καλύπτεται από το στρώμα καταστροφής της παλιότερης φάσης, ενώ η εστία είναι κατασκευασμένη από δύο σειρές αργών λίθων που πατούν στο ίδιο στρώμα καταστροφής.

165 Και οι δύο εδράζονται στο παλιότερο στρώμα καταστροφής, ενώ ο καμπύλος τοίχος ενσωματώνει στην τοιχοδομία του μεγάλο ογκόλιθο που προέρχεται από παλιότερη απόθεση χειμάρρου. Ο τρόπος κατασκευής και η καμπυλότητα, καθώς και το ότι δεν προέκυψαν στοιχεία για την ύπαρξη στέγης, κάνουν πιθανή την ταύτισή ως αλώνι με χωμάτινο δάπεδο. Για ανάλογα παραδείγματα, βλ. Lohmann 1992, 39, εικ. 21–24.

οικοδομικής φάσης της αγροικίας στο Κομπολόι. Η εικόνα της κεραμικής με βάση την τυπολογία των σχημάτων και τα τεχνικά χαρακτηριστικά είναι ανάλογη με της πρώιμης φάσης. Κυριαρχούν τα αβαφή μεταφορικά και χυτροειδή αγγεία, καθώς και τα επιτραπέζια μελαμβαφή με διακριτή διαφορά στην ποιότητα του γανώματος, που είναι λιγότερο στιλπνό και συνήθως αμαυρό έως ερυθροκάστανο. Λιγοστά είναι τα όστρακα με διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος» και περισσότερα τα μελαμβαφή με την τεχνική της εμβάπτισης. Ο κύριος όγκος των οστράκων ανήκει στον 3ο έως και τρίτο τέταρτο του 2ου αι. π.Χ.,¹⁶⁶ χωρίς να λείπουν όστρακα που ανήκουν χρονολογικά στην πρώιμη οικοδομική φάση.

Η θέση Ντουβάρι ΙΙ (Σχ. 12) εκτείνεται περί τα 150 μ. βορειότερα και υπέστη εκτεταμένη διατάραξη λόγω των σκαπτικών εργασιών που προηγήθηκαν της ανασκαφής. Συνολικά ανασκάφηκαν εκτός του επιφανειακού στρώματος, τρεις ανθρωπογενείς επιχώσεις,¹⁶⁷ και διασώθηκαν δύο τοίχοι που γωνιάζουν μεταξύ τους και ανήκουν σε αδιευκρίνιστης κάτοψης, μικρού μεγέθους, οικοδόμημα. Δυτικά του οικοδομήματος και σε παράλληλη σχέση με αυτό εντοπίστηκε τμήμα αργολιθοδομικού περιβόλου.

Το κτίριο έχει προσανατολισμό Ν/ΝΑ–Β/ΒΔ και σωζόμενες διαστάσεις 12 x 3,5 μ. Οι τοίχοι του σώζονται στο επίπεδο της θεμελίωσης και διαμορφώνονται από αργολιθοδομή με συνδετικό υλικό πηλόχωμα. Η ανωδομή ήταν πλίνθινη και η στέγη έφερε κεράμωση λακωνικού τύπου. Προς τα ΝΔ του κτιρίου εντοπίστηκε κατά χώραν και βυθισμένος στο φυσικό έδαφος ένας πίθος, που καλυπτόταν από το υλικό της πεσμένης στέγης.

Σε απόσταση 3,5 μ. από τον δυτικό τοίχο του κτιρίου και στον ίδιο άξονα, αποκαλύφθηκε ισχυρός αργολιθοδομικός περίβολος, θεμελιωμένος βαθύτερα, στο αλλουβιακό στρώμα. Το πλάτος του είναι 1,5 μ. και το σωζόμενο μήκος του 8 μ. Σώζει μόνο την κατώτερη σειρά θεμελίωσης, με διαμορφωμένα μέτωπα από αδρά δουλεμένους λίθους μεγάλων διαστάσεων και λιθορριπή στο κέντρο. Η επιφάνειά του καλύπτεται από το κατεστραμμένο τμήμα της λίθινης ανωδομής του.

Σε επαφή με το ανατολικό μέτωπο του περιβόλου και κάτω από το επίπεδο του θεμελίου του, εντοπίστηκε παιδικός καλυβίτης τάφος¹⁶⁸ που διανοίχτηκε στο φυσικό έδαφος και σφραγίστηκε από το στρώμα καταστροφής του περιβόλου. Οι μακρές πλευρές του σχηματίζονται από δύο ακέραιες στρωτήρες κεράμους λακωνικού τύπου,¹⁶⁹ ενώ οι στενές πλευρές του ορίζονται αντίστοιχα από θραύσμα στρωτήρα σε κατακόρυφη θέση. Στην ένωση των μακρών πλευρών τοποθετείται μία ακέραια καλυπτήρα κέραμος.¹⁷⁰ Το νεκρό παιδί, σε ύπτια θέση και με τα χέρια παράλληλα προς το σώμα, ήταν τοποθετημένο με το κεφάλι στα ανατολικά πάνω σε επιμελημένο δάπεδο από δύο οριζόντιες λίθινες πλάκες, που οριοθετούνται περιμετρικά από αδρούς λίθους. Η ταφή ήταν ακτέριστη, ωστόσο η θέση, τα υλικά κατασκευής και η επίχωση του τάφου, κάνουν πιθανή τη χρονολόγησή της στη φάση χρήσης του κτιρίου.

Η ακριβής χρονολόγηση της εγκατάστασης είναι προβληματική λόγω της έλλειψης χαρακτηριστικής κεραμικής και λοιπών ευρημάτων. Ωστόσο, τα ελάχιστα ασφαλώς χρονολογημένα όστρακα καθώς και η γειτνίαση και η συνάφεια της στρωματογραφίας και των τεχνικών χαρακτηριστικών της κατασκευής του οικοδομήματος, καθιστούν πιθανή μία χρονολόγηση στην πρώιμη φάση της θέσης Ντουβάρι Ι.

166 Βλ. Ενότητα 2.1.1, τον χαρακτηριστικό ημίτομο σκύφο αρ. 357 και το γκρίζο ιχθυοπινάκιο αρ. 393.

167 Το στρώμα 1 εντοπίζεται κάτω από το επιφανειακό, είναι αργιλώδους σύστασης και ανοιχτόχρωμης καστανής απόχρωσης, σχετικά ομοιογενές και εξαιρετικά σκληρό. Περιείχε θραύσματα διαλυμένων πλιθίων και λιγοστή κεραμική και κάλυπτε το στρώμα καταστροφής της στέγης. Το τελευταίο εντοπίζεται σποραδικά και αποτελείται από θραύσματα κεραμίδων λακωνικού τύπου, διάσπαρτα τμήματα πλιθίων και πίθων, ενώ απέδωσε περιορισμένη ποσότητα κεραμικής και ελάχιστα μικροευρήματα. Ακολουθεί το στρώμα 2, αργιλώδους σύστασης και σκουροκάστανης απόχρωσης επίχωση, που αποτελεί και το στρώμα θεμελίωσης των οικοδομικών λειψάνων. Κάτω από τις ανθρωπογενείς επιχώσεις εντοπίστηκαν και σε αυτήν τη θέση επάλληλες αλλουβιακές αποθέσεις λεπτόκοκκης άμμου που εναλλάσσεται με στρώσεις από χαλικώδεις και κροκαλοπαγείς λίθους.

168 Έχει προσανατολισμό Α–Δ. και διαστάσεις 1 x 0,5 μ., ενώ το ύψος του είναι 0,4 μ.

169 Διαστάσεων 0,91 x 0,45 μ.

170 Διαστάσεις 0,91 x 0,19 μ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί αναφέρονται αναλυτικά τα ευρήματα από την αγροικία ανά κατηγορία και είδος, με έμφαση πάντα στη διερεύνηση της χρήσης των χώρων, της παραγωγής και του μοντέλου οικονομίας.

2.1. ΚΕΡΑΜΙΚΗ

Κομπολόι

Ο μεγάλος αριθμός καταχωρήσεων που αφορά όστρακα από μελαμβαφή κυρίως αγγεία, δεν οφείλεται στο γεγονός ότι ποσοστιαία κυριαρχούν στη αγροικία, αλλά στο ότι μόνο αυτά έχουν καταγραφεί σχεδόν στο σύνολό τους, με εξαίρεση τα εντελώς τυφλά όστρακα. Από τα λοιπά αβαφή αγγεία και όστρακα, διακρίθηκαν και καταχωρήθηκαν στο σύνολό τους τα μεγάλα σκεύη, μαζί με τις λεκάνες, τα ενσφράγιστα χείλη και τα πώματα πίθων, τα υποστατά και άλλα εξαρτήματα σκευών. Από τους οξυπύθμενους εμπορικούς αμφορείς, καταχωρήθηκαν τα καλύτερα διατηρημένα παραδείγματα καθώς και το σύνολο των ενσφράγιστων λαβών, ενώ δεν προσμετρήθηκαν τα όστρακα από το σώμα αμφορέων. Τέλος, από τα αβαφή καθημερινής χρήσης αγγεία, στο σύνολό τους καταχωρήθηκαν τα θραύσματα από ιγδία και σιπύες, ενώ από τα λοιπά καταχωρήθηκαν όσα χαρακτηριστικά τμήματα επέτρεπαν να αναγνωριστεί τουλάχιστον το σχήμα.

Ντουβάρι

Παρά τη μικρή ποσότητα κεραμικής που συγκεντρώθηκε από το Ντουβάρι και την κάλυψη των καταλοίπων από μεγάλους βραχόλιθους λόγω έντονων πλημμυρικών φαινομένων, κάποια αγγεία σώθηκαν σε ικανοποιητική κατάσταση. Θραύσματα από τρεις μεγάλους οξυπύθμενους πίθους βρέθηκαν κατά χώραν, θαμμένα στον υπαίθριο χώρο ανατολικά από το οίκημα, σχεδόν σε συνέχεια των συστάδων από την κύρια εγκατάσταση της αγροικίας στο Κομπολόι. Σε υπαίθριο στεγασμένο χώρο, κοντά στον έναν πίθο, βρέθηκε ο καλύτερα διατηρημένος πήλινος ηθμός-ληνός (1524), τμήμα λεκάνης (1566) και ένα τμήμα από πώμα πίθου (1609). Από τον ίδιο χώρο προέρχονται και οι τρεις ενσφράγιστες λαβές αμφορέα (1506–1508). Σε υπαίθριο χώρο, κοντά στον παραπάνω πίθο και αμέσως νότια από το κτίσμα, εντοπίστηκε ένας αμφορέας (1492), μία χύτρα και ένα πώμα (1456, 1463) καθώς και δύο επιτραπέζια μελαμβαφή αγγεία (357, 393), ενώ ένα τρίτο βρέθηκε στον πλέον απομακρυσμένο ημιυπαίθριο χώρο στα ανατολικά (111).

2.1.1. Μελαμβαφής κεραμική 1–1425 (Πίν. 1–20)

Τα μελαμβαφή αγγεία από την αγροικία είναι κυρίως επιτραπέζια αγγεία σερβιρίσματος, και λιγότερα μεταφορικά και αγγεία για τον καλωπισμό, τη φύλαξη ελαίων και τον φωτισμό.

Αν και πρόκειται για αγγεία και όστρακα που στο μεγαλύτερο ποσοστό τους ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά του αττικού σχηματολογίου, ελάχιστα μπορούν με βεβαιότητα να χαρακτηριστούν ως αττικές εισαγωγές. Αντίθετα, το χρώμα και η σύσταση του πηλού και του γανώματος, αλλά και άλλα τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως το πάχος του τοιχώματος σε κάποια σχήματα, εντάσσουν τον κύριο όγκο των κεραμικών προϊόντων στον κύκλο παραγωγής των εργαστηρίων του ευρύτερου βορειοελλαδικού χώρου¹⁷¹ και βέβαια του τοπικού εργαστηρίου στο πιερικό Ηράκλειο.¹⁷²

Με βάση τα μακροσκοπικά χαρακτηριστικά του πηλού είναι δυνατό να διακριθούν τέσσερις τουλάχιστον ομάδες. Η πολυπληθέστερη αφορά αγγεία από λεπτόκοκκο πηλό με μίκα και απόχρωση καστανέρυθρη που προσομοιάζει συνήθως με τη μέτρηση 7.5YR 6/6 (reddish yellow) και 5YR 6/6 (reddish yellow) της κλίμακας του Munsell. Αισθητά λιγότερα είναι από ροδαλό πηλό με λίγη μίκα και μέτρηση 7.5YR 7/4 (pink). Αρκετά μεγάλο είναι το ποσοστό από ωχρό, ερυθρό και γκριζό πηλό, με αρκετές προσμίξεις από μικρά ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Ο ωχρός πηλός ταυτίζεται συνήθως με τις μετρήσεις 10YR 8/2, 8/3 και 8/4 (very pale brown), λιγότερο συχνά με τις 10YR 7/3 και 7/4 (very pale brown), και σπανιότερα με την 10YR 6/3 (pale brown). Ο σπανιότατος ερυθρός ταυτίζεται με τη μέτρηση 2.5YR 5/6 (red) και ο καστανός με τις μετρήσεις 5YR 6/4 (light reddish brown), 7.5YR 6/2, 6/3 και 6/4 (light brown) και 10YR 6/4 (light yellowish brown). Αρκετά είναι τα αγγεία από γκριζό πηλό με τις μετρήσεις να ανταποκρίνονται σε όλη την έκταση, από τις πολύ σκούρες μέχρι τις πολύ ανοιχτόχρωμες αποχρώσεις, όπως 10YR 4/1 (dark gray), 10YR 5/1 και 6/1 (gray), 10YR 6/2 (light brownish gray), 10YR 7/1 και 7/2 (light gray), 5YR 5/1 (gray), 7.5YR 6/1 (gray), 2.5Y 6/1 (gray) και 2.5YR 7/2 (light gray).

Το γάνωμα είναι συνήθως θαμπό μελανό ή καστανό και συχνά επιχρίεται ανομοιόμορφα στην επιφάνεια των αγγείων. Σε αρκετά σχήματα, μέρος του αγγείου, όπως για παράδειγμα το άνω μέρος των σκύφων τύπου bolsal ή μία στεφάνη γύρω από την κεντρική βάθυνση στα ιχθυοπινάκια και τον πυθμένα σκυφιδίων, παρουσιάζει άλλη απόχρωση, γεγονός που οφείλεται στον τρόπο με τον οποίο έχουν τοποθετηθεί στον κλίβανο. Η τεχνική της εμβάπτισης παρατηρείται σε ένα μόνο σκυφίδιο με μεταλλικό γάνωμα (902).

Ως προς το σχηματολόγιο,¹⁷³ στα αγγεία πόσεως υπερτερεί ο κάνθαρος (1–318), ενώ οι αττικοί σκύφοι (352–356) ή οι σκύφοι τύπου bolsal (319–351) εμφανίζουν σχετικά χαμηλά ποσοστά. Ως προς τα πινάκια (378–528), ιδιαίτερα αγαπητό είναι το βαρύ και ρηχό ιχθυοπινάκιο, αν και δεν λείπουν τα πιο μικρά σχήματα (506–528), με τα κυκλικά ή τα οριζόντια περιχειλώματα. Τα σκυφίδια είναι με διαφορά το δημοφιλέστερο επιτραπέζιο σκεύος. Αρκετά ανήκουν στον τύπο με έξω νεύον χείλος (529–574), ωστόσο κυρίαρχος είναι ο τύπος με το έσω νεύον χείλος (575–1228), που παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία ως προς το μέγεθος και τις αναλογίες, στοιχείο που πιθανόν σχετίζεται και με τις ποικίλες χρήσεις που εξυπηρετούσαν. Λίγα παραδείγματα ανήκουν στον τύπο των μικρών σκυφιδίων με οριζόντιο χείλος (1228–1230). Δημοφιλές σχήμα είναι επίσης οι «αλατιέρες» με το οριζόντιο χείλος (1231–1245).

Λιγοστά είναι τα δεδομένα που αφορούν τα αγγεία αποθήκευσης, μεταφοράς και σερβιρίσματος υγρών. Λίγα όστρακα αποδόθηκαν σε οινοχόες και κρατήρες, ενώ ο μοναδικός αμφορέας ανήκει στην φάση χρήσης του χώρου που ακολούθησε τη μεγάλη καταστροφή (1246–1253). Λεκανίδες και άλλα ανάλογα σκεύη με πώμα (1254–1265), μία μεγάλη λεκάνη (1266), αρκετοί ασκοί (1267–1301) και λιγοστά ληκύθια (1302–1308) και μυροδοχεία (1309–1316) συμπληρώνουν τα σχήματα που κατέστη δυνατό να αναγνωριστούν. Στην ενότητα της μελαμβαφούς κεραμικής εξετάζονται και οι λύχνοι (1317–1381), αν και αρκετά παραδείγματα ήταν πιθανότατα άβαφα.

171 Για τις εισαγωγές και τη διείσδυση των αττικών εργαστηρίων στη Μακεδονία, βλ. Δρούγου 2012α και Τζαναβάρη 2012. Για την τοπική παραγωγή τον 4ο αι. στον βόρειο ελλαδικό χώρο, βλ. Δρούγου κ.ά. 2019, 157–65 (Βεργίνα)· Ακαμάτης 2018 (Πέλλα)· Cambitoglou κ.ά. 2001, 391–92 (Τορώνη, Cambitoglou A. και O. Tudor-Jones)· Σαριπανίδη 2016, 209–10 (Σίνδος)· Παντή 2008, 257.

172 Μπαχλάς και Σύρος 2014, 2019..

173 Δεδομένου ότι ο κύριος όγκος αφορά όστρακα, η ταξινόμηση στον κατάλογο ακολουθεί καταρχάς τα σχήματα και τους τύπους. Όταν τα στοιχεία που διατηρούνται δεν επαρκούν για την ένταξη σε τύπο, τα όστρακα ταξινομούνται σε ομάδες με βάση κοινά χαρακτηριστικά τους. Για τα ποσοστά ανά σχήμα, βλ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

Η χρήση μίλτου είναι ιδιαίτερα σπάνια (1340), ενώ αντίθετα οι αβαθείς εξηρημένες αυλακώσεις, που ορίζουν την επιφάνεια έδρασης των βάσεων ή τη μετάβαση από το ένα μέρος του αγγείου στο άλλο, είναι συνήθεις. Τα χαρακτηριστικά αυτά απουσιάζουν από τα αγγεία που έχουν κατασκευαστεί από τον γκρίζο ή τον ωχρό πορώδη πηλό, στα οποία παρατηρείται γενικότερα απλοποίηση ως προς την απόδοση του σχήματος, αναλογίες που τονίζουν τον άξονα του ύψους, βάσεις με δακτύλιος ψηλότερους, συχνά ελαφρώς διευρυμένους ή ακόμα και σχεδόν κωνικούς και συνήθως με επίπεδη επιφάνεια έδρασης.

Εμπίεστη και στικτή διακόσμηση φέρουν συνήθως τα άωτα σκυφίδια (531, 575, 576, 760, 780, 781, 782, 793, 795, 823, 846, 847, 851, 855, 856, 943, 859) και φιαλίδια (1143–1145, 1229), αρκετά μικρά πινάκια (513, 515, 517, 519, 523) και λιγότερο συχνά σκύφοι (322, 329) και μικροί κάρθοροι (197, 199, 201). Συνήθως αποδίδονται εμπίεστα ανθήματα, τέσσερα έως επτά, που περιβάλλονται από έναν ή δύο δακτυλίους από στικτές γραμμές. Με ποικιλία στον αριθμό των φύλλων, και συχνά τονισμένο το κεντρικό, άλλοτε τοποθετούνται σμιχτά στον πυθμένα και άλλοτε σε μεγαλύτερες αποστάσεις, κάποτε ελεύθερα, αλλά συνήθως συνδεόμενα με εγχάρακτες ημικυκλικές γραμμές (Πίν. 19). Σε κάποια παραδείγματα, κυρίως σε σκυφίδια, η διακόσμηση περιορίζεται μόνο στους δακτυλίους με τις στικτές γραμμές. Τέλος, μία ομάδα σκυφιδίων (945–952) φέρει μικρούς εμπίεστους ρόδακες (Πίν. 19).

Περιορισμένα είναι τα παραδείγματα αγγείων που φέρουν διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Φυτικά κοσμήματα αποδίδονται με αραιωμένο πηλό και κοσμούν κυρίως κανθάρους και σε μεμονωμένες περιπτώσεις μία αλατιέρα, ένα πινάκιο και ένα αμφορέα.¹⁷⁴ Οι κάρθοροι είναι συνήθως μικρού μεγέθους (7, 43, 46, 238–245), κάποιοι με πλαστικό χείλος (7, 43, 46), και φέρουν κλαδί ελιάς (7, 46, 238–242) ή κισσού (43, 179, 243–245) που αναπτύσσεται και από τις δύο κατευθύνσεις προς το κέντρο. Με χάραξη αποδίδεται ο μίσχος και οι ελικοειδείς βλαστοί του κισσού στον έναν κάρθορο με τις ελεύθερες λαβές (43) και επίσης σε έναν από τους λίγους που ανήκουν στον ελληνιστικό τύπο κανθάρου (179). Μοναδικό είναι επίσης το πινάκιο (528), το οποίο διατηρεί ίχνη από έναν κύκλο που εγγράφει φυτικό κόσμημα. Κλαδί ελιάς αναπτύσσεται και στο οριζόντιο ταινιωτό χείλος μίας μικρής αλατιέρας (1238). Τέλος, εγχάρακτες ζικ-ζακ γραμμές στον λαιμό και στον ώμο φέρει ένας αμφορέας (1246), από την ύστερη φάση της εγκατάστασης.

Σε αρκετά θραύσματα, κυρίως από σκυφίδια και πινάκια, διατηρούνται χαράγματα που έγιναν μετά από την όπτηση των αγγείων. Στα περισσότερα παραδείγματα εμφανίζονται μεμονωμένα γράμματα, όπως τα γράμματα ΑΝ που καλύπτουν όλη την επιφάνεια του πυθμένα ενός σκυφιδίου (840), το γράμμα Κ που εμφανίζεται σε ένα σκυφίδιο (780) και ένα πινάκιο (1395), το Τ που χαράχτηκε δύο φορές αντωπά σε σχέση με το κέντρο του πυθμένα ενός ακόμη σκυφιδίου (795) και τέλος το Χ που εμφανίζεται στη βάση ενός σκυφιδίου-αλατιέρας. Τρεις βάσεις σκυφιδίων φέρουν χαράγματα από αδιάγνωστα σχήματα, κάποτε γεωμετρικά και άλλοτε μάλλον ακανόνιστα (781, 796, 813). Μία βάση σκυφιδίου με έξω νεύον χείλος (531) διατηρεί το μεγαλύτερο μέρος από όνομα σε γενική πτώση, πιθανότατα ΑΛΛΕΧ [ΑΝΔΡΟ] Υ. Τέλος, ένα σκυφίδιο-αλατιέρα (1197) διατηρεί αποσπασματικά την λέξη ΦΙΑΛΛ.¹⁷⁵

2.1.1.1. Κάνθαροι και κάλυκας 1–318 (Πίν. 1–5)

Ο κάρθορος είναι το κυρίαρχο αριθμητικά αγγείο πόσης,¹⁷⁶ με τα περισσότερα παραδείγματα να ανήκουν στον **κλασικό τύπο**, με πλαστικό ή απλό χείλος.¹⁷⁷ Η βάση τους είναι βαθμιδωτή ή σχήματος ανεστραμμένου εχίνου

174 Στα περισσότερα διατηρούνται μόνο τα ίχνη. Για την απόδοση του μοτίβου έχει χρησιμοποιηθεί αραιωμένος πηλός, ενώ χάραξη επιλέγεται σε δύο παραδείγματα. Βλ. Rotroff 1997, 38–71. Επίσης, Στριτσίδου 2004, για την τεχνική και τα μοτίβα ανά εργαστήριο.

175 Συχνά επιλέγεται ο όρος *φιαλίδιο* για αγγεία αυτού του τύπου, βλ. Βοκοποπούλου 1990, 58, σημ. 125.

176 Ταξινομήθηκαν 316 αγγεία και θραύσματα, που αντιστοιχούν στο 22,31% του συνόλου της μελαμβαφούς κεραμικής, βλ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1. Με βάση τα ακέραια και τις βάσεις, υπολογίζεται πως ανήκουν σε τουλάχιστον 66 κανθάρους, το συντριπτικό ποσοστό (85%) των οποίων ανήκει στον κλασικό τύπο. Η διασπορά τους στο χώρο συμφωνεί με τα γενικά στατιστικά στοιχεία. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις παρουσιάζονται στους κλειστούς αλλά και στους ημιμπαιθίους χώρους της βόρειας και ανατολικής πτέρυγας της οικίας. Λιγοστά θραύσματα προέρχονται από τον χώρο του πιθεώνα.

177 Καλλίνη 2007, 97, 266–69.

με πλαστικό δακτυλίδι και στα περισσότερα παραδείγματα διαμορφώνει κοντό κυλινδρικό πόδι. Αρκετοί έχουν πλαστικό σώμα, με ισοπλατείς και συγκλίνουσες προς τα κάτω ραβδώσεις. Λιγοστοί, μικρού μεγέθους, κάνθαροι διαμορφώνουν ζώνη με ραβδώσεις στο άνω τμήμα του σώματος. Οι περισσότεροι είναι ολόβαφοι, με μελανό ή φαιοκάστανο γάνωμα. Σε έναν μικρό αριθμό οστράκων (238–245) και σε τέσσερα καλύτερα σωζόμενα αγγεία (7, 43, 46, 179), διατηρούνται ίχνη από διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Εκτός από τις δύο περιπτώσεις, στις οποίες έχει χρησιμοποιηθεί και η χάραξη για την απόδοση του μίσχου σε κλαδί κισσού (43, 179), στα λοιπά διακρίνονται κλαδιά ελιάς ή φύλλα και καρποί κισσού που αποδίδονται με επίθετο χρώμα, πλήρως απολεπισμένο.

Οι κάνθαροι με πλαστικό περιχέλιωμα, που υπερτερούν οριακά σε σχέση με αυτούς που φέρουν απλό χείλος, μπορούν να διακριθούν, με βάση το μέγεθος, σε τρεις ομάδες (1–42, Πίν. 1–2).

Στην πρώτη ομάδα εντάσσονται αγγεία με ύψος που υπολογίζεται από 0,09 έως 0,12 μ. (1–14), στη δεύτερη τα μικρότερα παραδείγματα με ύψος που δεν πρέπει να ξεπερνά τα 0,08 μ. (15–28), ενώ στην τρίτη ομάδα ανήκουν ιδιαίτεροι κάνθαροι με ύψος που υπερβαίνει τα 0,16 μ. (29–42).

Η κατάσταση διατήρησης δυσχεραίνει την αναγνώριση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε ομάδας, ωστόσο επισημαίνοντας κάθε φορά τις όποιες επιφυλάξεις, είναι δυνατό να γίνουν ορισμένες παρατηρήσεις.

Έτσι, για την πρώτη ομάδα, στην οποία ανήκουν κάνθαροι στο τυπικό μέγεθος, παρατηρείται ότι το σχεδόν ημισφαιρικό σώμα είναι συνήθως λείο και ψηλότερο από τον κυλινδρικό λαιμό, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα που διευρύνονται προς το πλαστικό περιχέλιωμα. Το περιχέλιωμα, τριγωνικής τομής, με κυρτά ή κοίλα τοιχώματα, σε κάποια παραδείγματα διαμορφώνει χείλος, ενίοτε τονισμένο (5, 7, 14). Οι λαβές, αναπτύσσονται συνήθως κάθετα, διαμορφώνοντας ωοειδές ή τοξωτό περίγραμμα. Επιστέφονται από τριγωνικά ή ορθογωνικά ωτία στο ύψος του περιχειλώματος ή ελαφρώς ψηλότερα. Σε έναν μόνο (7) σώζεται διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος».

Παρόμοια χαρακτηριστικά εμφανίζουν και τα παραδείγματα της δεύτερης ομάδας, με τους μικρούς κανθάρους που σώζονται εξαιρετικά αποσπασματικά (15–28). Ο καλύτερα διατηρημένος (23), με το σχεδόν ενιαίο περίγραμμα, πιθανόν διαμορφώνει πόδι. Κανένας δεν διατηρεί λαβές και βάσεις, ωστόσο είναι δυνατό σε αυτού του μεγέθους τα αγγεία να αντιστοιχούν οι μικρές βάσεις με διάμετρο κάτω από 0,05 μ., καθώς και οι επίσης μικρές λαβές με τριγωνικά ή επιμήκη ωτία με ελαφρά κοίλες πλευρές και μήκος που δεν ξεπερνά τα 0,03 μ. (301–306).

Ένας κάνθαρος (29) με διάμετρο χείλους που υπολογίζεται στα 0,18 μ. και ύψος που υπερβαίνει τα 0,2 μ., αποτελεί το χαρακτηριστικό παράδειγμα της τρίτης ομάδας, με βάση το οποίο αναγνωρίστηκαν και περί τα 10 ακόμα τμήματα χείλους και σώματος (30–42), όπως και 12 περίπου βάσεις (185–196). Πρόκειται για έναν κάνθαρο με ευρεία βαθμιδωτή βάση και χαμηλό πόδι κοίλου περιγράμματος καθώς και βαθύ σώμα με συγκλίνουσες ραβδώσεις, που εδράζονται σε εγκοπή στο κατώτερο τμήμα του σώματος. Πιθανόν λείο είναι το σώμα του δεύτερου καλύτερα σωζόμενου παραδείγματος (33). Οι βάσεις είναι πάντα ευρείες, με διάμετρο που αντιστοιχεί σχεδόν στο 1/3 της διαμέτρου του χείλους. Βαθμιδωτές, με έντονες αυλακώσεις και δακτυλίους, οι περισσότερες στηρίζουν ένα βραχύ και κοίλου περιγράμματος πόδι, έχουν καμπύλα εσωτερικά τοιχώματα και πυθμένα με κωνικό έξαρμα, ενώ η επιφάνεια έδρασης είναι λοξότμητη με έκκεντρη αυλάκωση. Το περιχέλιωμα, τριγωνικού περιγράμματος, παρουσιάζει μικρές διαφορές. Με δύο έντονα κυρτές πλευρές (29) ή κοίλη άνω και κυρτή κάτω (33) ή ακόμα και με σχεδόν επίπεδες πλευρές (39), πάντα δημιουργεί λεπτό και ελαφρά έξω νεύον χείλος. Οι λαβές δεν υπερβαίνουν το χείλος και επιστέφονται από ορθογωνικές αποφύσεις με ελαφρά κοίλες ή επίπεδες πλευρές.

Δύο αποσπασματικοί κάνθαροι με πλαστικό περιχέλιωμα και διευρυνόμενο λαιμό (43–44, Πίν. 2), ανήκουν πιθανότατα στον **καλυκόσχημο τύπο με ελεύθερες λαβές**.¹⁷⁸ Ο ένας ανήκει στα δύο μόλις παραδείγματα που διατηρούν διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος», με το μοτίβο να αποδίδεται και με τη χρήση

178 Συχνά αναφέρεται ως cup-kantharos, βλ. σχ. Rotroff 1997, 85–7· Καλλίνη 2007, 144–45, 278–80.

χάραξης (43). Ένα θραύσμα λαβής (312) που διατηρεί τη γωνιώδη συστροφή, καθώς και οι βαθμιδωτές κωνικές βάσεις (236–237) θα μπορούσαν να ανήκουν σε αυτόν τον τύπο κανθάρου.¹⁷⁹ Μαζί αναφέρεται και η μοναδική δισκόμορφη βάση με το ψηλό πόδι (235), που ωστόσο θα μπορούσε να ανήκει και σε κάποια μικρή κύλικα.¹⁸⁰

Οι κάνθαροι με απλό χείλος (45–89, Πίν. 3) είναι ελαφρώς λιγότεροι αριθμητικά. Αν και μόνο ένας διατηρείται σε κατατομή (45), είναι εμφανές πως πρόκειται για μικρού και μεσαίου μεγέθους αγγεία, με ύψος που κυμαίνεται από 0,08 έως 0,14 μ. Ένας (46–47) τουλάχιστον φέρει σώμα με ραβδώσεις και διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος».

Τα λιγοστά αγγεία που σώζονται επαρκώς, αλλά και οι αναλογίες του ανώτερου σώματος των λοιπών κανθάρων με πλαστικό ή απλό χείλος, επιτρέπουν τη χρονολόγηση του σχήματος από το γ' τέταρτο του 4ου και έως το α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ. Ανάλογη εικόνα παρουσιάζουν και τα θραύσματα που διατηρούν τη βάση και το κατώτερο σώμα και θα μπορούσαν να ανήκουν και στις δύο παραπάνω ομάδες.

Σε κανθάρους με απλό λείο σώμα και σχετικά μικρό μέγεθος (94–95, 197, 199, 201) ανήκουν τα πρωϊμότερα παραδείγματα, με στική και εμπίεστη διακόσμηση στον πυθμένα,¹⁸¹ αλλά και μερικά από τα οψιμότερα, με βάση την ανάπτυξη του ποδιού της βάσης (98–99). Στους κανθάρους με πλαστικό σώμα, οι ραβδώσεις συνηθέστερα εδράζονται σε αυλάκωση και γωνιώδη δακτύλιο και σπανιότερα σε γωνιώδη εγκοπή που διαμορφώνει ενιαίο περίγραμμα με το πόδι (113). Οι βαθμιδωτές βάσεις εμφανίζουν ποικιλία ως προς την ανάπτυξη των δακτυλίων, που είναι άλλοτε γωνιώδεις και άλλοτε κυκλικοί, συνήθως τονισμένοι. Η επιφάνεια έδρασης είναι συχνά λοξότμητη και σχεδόν πάντα διαμορφώνει έκκεντρη αυλάκωση. Στα πρωϊμότερα παραδείγματα το πόδι απουσιάζει ή αναπτύσσεται στοιχειωδώς, ενώ η σειρά καταλήγει σε παραδείγματα με αρκετά υψηλό πόδι και σχεδόν κάθετα ή συγκλίνοντα προς τα πάνω τοιχώματα (197–223).

Αποσπασματικά διατηρείται και μία ολιγάριθμη ομάδα με μόνο κοινό χαρακτηριστικό το μικρό μέγεθος και το πλαστικό σώμα (128–143, Πίν. 4). Οι ραβδώσεις αναπτύσσονται εντός ζώνης, που ορίζεται από αυλακώσεις στο ανώτερο τμήμα του σώματος, με εξαίρεση έναν κάνθαρο (129), ο οποίος είναι όμοιος με μεγαλύτερους (46–47) και φέρει ραβδώσεις σε όλο το σώμα. Χείλος δεν διατηρεί κανένας, ενώ κωνική βάση διαμορφώνει ο ένας με το πιο σφαιρικό σώμα και τις αραιές και πλατιές ραβδώσεις (137). Σε δύο θραύσματα αναγνωρίζεται η γένεση ποδιού (133, 136). Λαβές με τριγωνικό ωτίο διατηρεί ο ένας με τις πιο λεπτές και πυκνές ραβδώσεις (143).

Ένας από τους κανθάρους μεγάλου μεγέθους (144–145), ένας με ελαφρά έξω νεύον χείλος και κυκλικού περιγράμματος λαβή (157), καθώς και λιγοστοί μέσου μεγέθους με πλαστικό ή απλό χείλος, είναι κατασκευασμένοι από ένα χαρακτηριστικά ωχροό και καθαρό ως προς τη σύστασή του πηλό (144–157, Πίν. 5). Το γάνωμα είναι συνήθως μελανό και απολεπίζεται εύκολα. Σε αυτή την ομάδα ανήκουν και λιγοστές βάσεις, οι περισσότερες με γωνιώδεις βαθμίδες, επίπεδη ή λοξότμητη επιφάνεια έδρασης και χαμηλό κοίλο πόδι (152, 230) καθώς και μία απλή κωνική (232). Όμοια χαρακτηριστικά παρουσιάζει και μία ομάδα από βάσεις που ανήκουν σε κανθάρους κατασκευασμένους από παρόμοιο ως προς τη σύσταση πηλό, σκουρόχρωμης καστανής απόχρωσης (224–227, Πίν. 5).

Από ανοιχτόχρωμο γκριζωπό πηλό, με μεγάλη περιεκτικότητα σε μίκα, είναι κατασκευασμένη μία επίσης περιορισμένη αριθμητικά ομάδα κανθάρων (158–176, Πίν. 5), με γάνωμα που απολεπίζεται σχεδόν από όλη την επιφάνεια του αγγείου. Ένας ανήκει στα ιδιαίτερα μικρά αγγεία (158), με σώμα που φέρει ραβδώσεις, πιθανόν εντός ζώνης. Οι περισσότεροι διατηρούν στοιχεία από τη βάση και το βαθύ και μάλλον σφαιρικό σώμα. Οι βάσεις είναι κωνικές, ενίοτε γωνιώδεις (159–164) ή βαθμιδωτές, κάποτε και με ψηλό πόδι (166–170), ενώ μία μόνο είναι απλή δακτυλιόσχημη (165). Λίγα θραύσματα από τον κυλινδρικό λαιμό και τις λαβές με τα ορθογωνικά ωτία, δεν επαρκούν για να συμπληρωθεί η εικόνα του σχήματος.

179 Βλ. σημ. 178.

180 Για το σχήμα και την εξέλιξη βλ. Sparkes και Talcott 1970, 88–97. Για κάνθαρο-κύλικα από τάφο του τέλους του 4ου – αρχών 3ου αι. π.Χ., βλ. Τζαναβάρη και Τσιμπίδου-Αυλωνίτη 2018, 76, πίν. 1α.

181 Sparkes και Talcott 1970, 117–18, πίν. 29, 56.

Ο **ελληνιστικού τύπου κάνθαρος**¹⁸² αναγνωρίζεται σε μόλις επτά παραδείγματα που διατηρούν στοιχεία από το σώμα και το χείλος (177–184, Πίν. 5) και σε έναν περιορισμένο αριθμό λαβών (313–317). Σε μία περίπτωση, αμέσως κάτω από το αδιαμόρφωτο χείλος αναπτύσσεται πλαστικός δακτύλιος (177), διαμόρφωση που απαντά σε διάφορες ομάδες του τύπου.¹⁸³ Τρεις (179–181) παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικά του λεγόμενου τύπου *сума*, με σώμα ενιαίου περιγράμματος και γωνιώδες έξω νεύον χείλος,¹⁸⁴ που απαντούν στις αρχές του 3ου αι. π.Χ., ενώ ενιαίου περιγράμματος στενό σώμα και λεπτό αδιαμόρφωτο χείλος παρουσιάζουν δύο κάνθαροι (182–183) που τυπολογικά εντάσσονται στα παραδείγματα του β' μισού του 3ου αι. π.Χ.¹⁸⁵ Οι λαβές, επικολλούνται στη μέγιστη ή λίγο πάνω από τη μέγιστη διάμετρο του σώματος και φτάνουν έως λίγο πριν από το χείλος. Διατηρούνται εξαιρετικά αποσπασματικά, ωστόσο είναι δυνατό να αναγνωριστούν κάποια γενικά χαρακτηριστικά, όπως λαβές που επιστέφονται από ορθογωνικά ωτία (314), κυκλικά κομβία (315), ή ιδιαίζουσες περιπτώσεις όπως μία τριγωνικής τομής μικρή λαβή (316).

Ένα μικρό θραύσμα (318, Πίν. 5) από οφθαλμό, πιθανότατα ανήκει σε κάλυκα.¹⁸⁶

2.1.1.2. Σκύφοι 319–377 (Πίν. 6)

Οι δίσκοι σκύφοι εκπροσωπούνται από μόλις ένα αγγείο σε κατατομή και αρκετά θραύσματα, κυρίως από τις χαρακτηριστικές βάσεις και το κατώτερο τμήμα του σώματος.¹⁸⁷

Αριθμητικά υπερτερεί ο **σκύφος τύπου Bolsal**,¹⁸⁸ με χαμηλό κυλινδρικό σώμα και οριζόντιες πεταλόσχημες λαβές, που επικολλούνται αμέσως κάτω από το χείλος (323, 349–351, Πίν. 6). Το χείλος είναι λεπτό, με ήπια κλίση προς τα έξω, εκτός από ένα, που είναι σχεδόν κάθετο (319). Οι βάσεις είναι δακτυλιόσχημες, και παρουσιάζουν ποικιλία ως προς το ύψος και τη μορφή του δακτυλίου.

Λεπτό, προεκτεινόμενο δακτύλιο με αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης και άβαφο πυθμένα που φέρει μελανές ταινίες παρουσιάζουν τα τέσσερα παραδείγματα που ανταποκρίνονται στα αττικά πρότυπα των μέσων του 4ου αι. π.Χ.¹⁸⁹ Πρόκειται για τους μοναδικούς σκύφους με λεπτά τοιχώματα, ο ένας εκ των οποίων σώζει ίχνη εμπέστης διακόσμησης (319–322).

Τα λοιπά παραδείγματα αφορούν αγγεία με σαφώς πιο χοντρά τοιχώματα, ενώ ως προς τις βάσεις διακρίνονται δύο γενικές κατηγορίες. Η πρώτη αφορά βάσεις με τονισμένο γωνιώδη δακτύλιο και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης (323–324). Ο ένας σκύφος δημιουργεί χαμηλό πόδι με σχεδόν κάθετα τοιχώματα και τονισμένη τη γωνιώδη μετάβαση στο σώμα (323), ενώ στον δεύτερο το πόδι ορίζεται από πλαστική ταινία, αν και τα τοιχώματά του δεν διακρίνονται έντονα (324). Η δεύτερη ομάδα αφορά και πάλι σκύφους με βαριά βάση, με έκκεντρη άβαφη αυλάκωση συνήθως μετατοπισμένη στο εσωτερικό του δακτυλίου (325–333). Η χαρακτηριστική του σχήματος οριζόντια κοιλότητα ανάμεσα στη βάση και το σώμα, είναι ευρεία και στα περισσότερα διαμορφώνει πόδι που καταλήγει σε μία (331, 334) ή δύο άβαφες ταινίες (330), ή άβαφη αυλάκωση (325, 332, 335–336). Αρκετοί φέρουν διακόσμηση από στικτές γραμμές (326–331, 334) σε έναν ή δύο ομόκεντρους κύκλους, ενώ μόνο ένας έχει κόκκινο ολόβαφο πυθμένα εξωτερικά (329). Αν και ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά των αττικών προτύπων των τελευταίων δεκαετιών του 4ου αι. π.Χ.,¹⁹⁰ τα

182 Καλλίνη 2007, 174–75.

183 Ανάλογες διαμορφώσεις στο χείλος παρατηρούνται κυρίως στις ομάδες κανθάρων με σφαιρικό σώμα (*baggy*). βλ. Rotroff 1997, 103–5.

184 Για τον τύπο *сума*, βλ. Edwards 1975, 76–82.

185 Edwards 1975, 76–82, πίν. 15, αρ. 401 (αρχές 3ου), αρ. 404 (275 π.Χ) και αρ. 399 (225 π.Χ).

186 Rotroff 1997, 91–2.

187 Παρουσιάζουν ποσοστό 4,14%, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

188 Ταξινομήθηκαν 33 παραδείγματα, εκ των οποίων 1 είναι σε κατατομή και 14 ανήκουν σε βάσεις. Παρουσιάζουν μεγάλη διασπορά, κυρίως στους ανοιχτούς ή ημιυπαίθριους χώρους της εγκατάστασης, ενώ 1 βρέθηκε εντός του πίθου 9 της βόρειας στοάς του πιθεώνα (319).

189 Sparkes και Talcott 1970, 107–8, 275, σχ. 6, αρ. 558–561 (380–350 π.Χ.).

190 Rotroff 1997, 97.

τοιχώματά τους είναι ιδιαίτερα χοντρά και το γάνωμα θαμπό και εύθρυπτο, ειδικά στο άνω τμήμα του σώματος, και πιθανόν πρόκειται για προϊόντα άλλων εργαστηρίων.¹⁹¹

Λιγοστά θραύσματα αποδόθηκαν σε σκύφους αττικού τύπου (352–356, Πίν. 6), με καλύτερα διατηρημένη μία βάση με ιδιαίτερα τονισμένο, κυκλικής τομής, δακτύλιο.¹⁹²

Ένας σκύφος με ημισφαιρικό σώμα και ψηλή βαθμιδωτή βάση¹⁹³ βρέθηκε στην βοηθητική εγκατάσταση και πιθανόν ένα ακόμα θραύσμα στην αγροικία (357–358, Πίν. 6).

Μια ομάδα από σχετικά ευρύστομα δίστα αγγεία, κατασκευασμένα από γκρίζο πηλό, μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία των σκύφων (359–377, Πίν. 6). Κανένα δεν διατηρείται ακέραιο, ωστόσο με βάση την ανάπτυξη του σώματος και του χείλους διακρίνονται δύο κατηγορίες. Στην πρώτη (359–363) ανήκουν σκύφοι με έντονα καμπύλο τοίχωμα που εισέχει λίγο πριν από την ανάπτυξη του χείλους. Το χείλος, ελαφρώς προεκτεινόμενο, με έντονα καμπύλη επιφάνεια και οξεία ακμή εσωτερικά, είναι σχεδόν όμοιο με χείλη από λεκανόσχημα άβαφα αγγεία που θα αναφερθούν παρακάτω.¹⁹⁴ Στη δεύτερη (364–365), τα τοιχώματα του σώματος είναι σχεδόν κάθετα και το χείλος λιγότερο τονισμένο, με το ένα να στρέφει έντονα προς τα μέσα (365). Οι οριζόντιες λαβές, μάλλον πεταλόσχημες (359, 368), επικολλούνται στο χείλος ή αμέσως κάτω από αυτό και το υπερβαίνουν ελάχιστα. Με αυτή την ομάδα συσχετίστηκε και ένας αριθμός από δακτυλιόσχημες βάσεις, οι περισσότερες με δακτύλιο που διευρύνεται προς τα έξω (369–376). Η επιφάνεια έδρασης είναι επίπεδη ή λοξότμητη και μόνο σε μία περίπτωση διαμορφώνει κεντρική αυλάκωση (369). Μία μόνο βάση (376) έχει δακτύλιο με κάθετα τοιχώματα και ευρεία επιφάνεια έδρασης, ενώ ο πυθμένας είναι κωνικός.

2.1.1.3. Πινάκια 378–528 (Πίν. 7–8)

Τα πινάκια είναι το τρίτο σε ποσοστά σχήμα,¹⁹⁵ με τα μεγάλα **ομφαλωτά πινάκια ή ιχθυοπινάκια** να αποτελούν τον πλέον δημοφιλή τύπο¹⁹⁶ (378–505, Πίν. 7–8).

Τα γενικά χαρακτηριστικά τους παρακολουθούν την εξέλιξη του σχήματος των αττικών εργαστηρίων από τα μέσα του 4ου έως και όλο το α' τρίτο του 3ου αι. π.Χ.¹⁹⁷ Ωστόσο, στην συντριπτική πλειοψηφία τους φαίνεται πως προέρχονται από εργαστήρια εκτός Αττικής, με εξαίρεση ένα θραύσμα με λεπτά τοιχώματα και στιλπνό γάνωμα (445).

Τα πρωϊμότερα παραδείγματα (378–380), με αναλογία Υ/Δ από 0,14 έως 0,16, διαμορφώνουν βαριές βάσεις, με δακτύλιο καμπύλης τομής και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης με έντονη αυλάκωση. Σε ένα πινάκιο η αυλάκωση τοποθετείται κεντρικά (378), ενώ στα λοιπά είναι έκκεντρη, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό του δακτυλίου και συνήθως έντονα λοξή, με αποτέλεσμα η εσωτερική περίμετρος του δακτυλίου να μην εδράζεται (379–380, 394–403). Το σώμα είναι επίπεδο ή ελαφρά κυρτό και απολήγει σε σχεδόν κάθετο κρεμάμενο περιχείλιμα, που κατεβαίνει χαμηλά έως τη βάση και ορίζεται από εξηρημένη ταινία (378), αβαθή αυλάκωση (380) ή συνδυασμό των δύο (379). Η κυκλική βάθυνση στον πυθμένα διαμορφώνει κοίλα τοιχώματα καιγωνιώδη ακμή, ενώ περιβάλλεται από αβαθή αυλάκωση.

Ελαφρώς βαθύτερα, με αναλογία Υ/Δ περί τα 0,19, είναι δύο πινάκια (381–382). Το χείλος παρουσιάζει κλίση προς τα έξω, ενώ η ψηλή βάση διαμορφώνει επιφάνεια έδρασης επίπεδη ή με κεντρική αυλάκωση. Η

191 Δρούγου 2005α, 162–63· Κωτίτσα 2007, 93–5, 177–79· Τζαναβάρη και Φίλης 2011, 449–50· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Ακαμάτης Ν. 2014, 162–64.

192 Για όμοια από το Ηράκλειο, βλ. Μπαχλάς και Σύρος 2014, 216, πίν. 70γ, αρ. Κρ 2304 (Αποθέτης κτιρίου Δ, β' τετ. έως αρχές δ' τετ. 3ου αι. π.Χ.).

193 Χρυσοστόμου 2013, 460–61, πίν. Θβ (2ος – 1ος αι. π.Χ.).

194 Πρβλ. Ενότητα 2.1.5.3, λεκάνες χωρίς λαβές τύπος 2, αρ. 1544–1545.

195 Με ποσοστό 10,59%, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

196 Ταξινομήθηκαν 128 αγγεία και αναγνωρίσιμα θραύσματα, αριθμός που οφείλεται και στο εύρωστο σχήμα και τα χαρακτηριστικά μέρη του. Από αυτά, 16 (378–393) είναι σχεδόν ακέραια, σε κατατομή αλλά και με θραύσματα από όλα τα μέρη του σώματος που δεν στάθηκε δυνατό να συγκολληθούν, 36 (394–429) είναι θραύσματα που διατηρούν στοιχεία από τη βάση και το σώμα, 47 (430–476) από το χείλος και το ανώτερο σώμα και 29 (477–505) μόνο από το σώμα του πινακίου.

197 Sparkes και Talcott 1970, 147–48· Rotroff 1997, 147–48· Δρούγου 2005α, 163.

κυκλική βάθυνση είναι ευρεία, με καμπύλα τοιχώματα και ορίζεται από εντονότερη αυλάκωση. Παρόμοια χαρακτηριστικά παρουσιάζουν τρία ακόμη πινάκια, που δεν σώζονται επαρκώς για να υπολογιστεί η αναλογία τους (383–385), καθώς και ένας μεγάλος αριθμός από θραύσματα.

Αναλογία Υ/Δ 0,21 παρουσιάζει μία τρίτη ομάδα πινάκων, με διαφορές ως προς τα μορφολογικά χαρακτηριστικά τους. Πρόκειται για ένα μεγάλο πινάκιο (386) που διαφοροποιείται σε σχέση με την παραπάνω ομάδα, κυρίως ως προς το θαμπό γάνωμα, τον κωνικό πυθμένα με τα χοντρά τοιχώματα, που φτάνουν στο επίπεδο της βάσης, και την κυκλική βάθυνση με τα έντονα κοίλα τοιχώματα που εισέχουν στην περιφέρειά της. Δύο επίσης μεγάλα πινάκια με ερυθρό γάνωμα (387–388) ξεχωρίζουν για τη δακτυλιόσχημη βάση που ενώνεται διαγράφοντας έντονα καμπύλο περίγραμμα με τον λεπτό και σχεδόν επίπεδο πυθμένα. Το χείλος τους, ελαφρά κυρτό και μάλλον στενό, ακολουθεί επίσης έντονη καμπύλη στην ένωση με το σώμα εξωτερικά. Οι αυλακώσεις περιμετρικά της βάθυνσης και του χείλος είναι έντονες, αλλά με πιο ήπιες ακμές. Ιδιαίτερη είναι η βάση σε ένα πινάκιο (389), με ευρύ, τριγωνικής τομής δακτύλιο που διαμορφώνει πλατιά και ελαφρά κυρτή επιφάνεια έδρασης.¹⁹⁸ Ανάλογη με πιο οξείες ακμές είναι και η βάση σε ένα ακόμη πινάκιο από ωχροκάστανο πηλό (390) και κοίλα τοιχώματα. Το περιχέλιωμα είναι λεπτό και ορίζεται από αυλάκωση στην ένωση με το σώμα εξωτερικά. Η κυκλική βάθυνση διαμορφώνει κοίλα τοιχώματα που εισέχουν στην περιφέρειά της, η οποία ορίζεται επίσης από αυλάκωση.

Μία τέταρτη ομάδα αφορά βαθύτερα και στενά πινάκια¹⁹⁹ από γκρίζο πηλό (391–392, 434, Πίν. 8). Το ένα (391), που διατηρείται επαρκώς ώστε να αποδοθεί σχεδιαστικά, παρουσιάζει αναλογία Υ/Δ περί τα 0,23, ενώ η βάση του εμφανίζει ομοιότητες με τα ερυθροβαφή πινάκια που αναφέρθηκαν παραπάνω (387–388). Από την ύστερη φάση της βοηθητικής εγκατάστασης Ντουβάρι Ι προέρχεται το μοναδικό, επίσης από γκρίζο πηλό, πινάκιο (393), που παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά του σχήματος των ελληνιστικών χρόνων,²⁰⁰ με βαθύ σώμα, στενό και καμπύλο περιχέλιωμα, επίσης στενή βάση και κυκλική βάθυνση με δύο επάλληλες κοιλότητες.

Οι βάσεις (394–429) που διατηρούνται ανήκουν κυρίως στις δύο πρώτες ομάδες πινάκων και διαμορφώνουν εξηρημένη επιφάνεια έδρασης με έκκεντρη και λοξή (394–404) ή κεντρική αυλάκωση (405–410). Λιγότερο συχνά η επιφάνεια έδρασης είναι επίπεδη (411–418) ή ελαφρά αποστρογγυλεμένη (419–420). Η κυκλική βάθυνση του πυθμένα, συνήθως εμφανίζει κοίλα τοιχώματα και περιβάλλεται από αυλάκωση. Σπανιότερα ορίζεται από εξηρημένη ταινία (421–423) και σε μία περίπτωση (418) από πλαστικό δακτύλιο.

Από τα πολυάριθμα θραύσματα χείλους (430–476) και σώματος (477–505) διασπιστώνεται ότι το περιχέλιωμα είτε ορίζεται από αβαθή αυλάκωση που μπορεί να διαμορφώνεται πάνω στη μελανή επιφάνεια (430–435, 477–478) ή σε εξηρημένη ταινία (436–444) είτε μόνο από εξηρημένη ταινία (445–459, 479–483).

Αισθητά λιγότερα²⁰¹ είναι τα μικρά πινάκια (506–524, Πίν. 8) με το **καμπύλο περιχέλιωμα που στρέφεται προς τα μέσα (rolled rim)** και την εμπιέστη διακόσμηση στον πυθμένα.²⁰² Στο τελευταίο τέταρτο του 4ου αι. π.Χ. τοποθετούνται τρία αττικής προέλευσης πινάκια²⁰³ (506–508), με σώμα σιγμοειδούς περιγράμματος, που δημιουργεί πλαστικό δακτύλιο λίγο πριν την ένωση με το περιχέλιωμα. Το περιχέλιωμα, κυκλικής τομής, δεν υπερβαίνει εξωτερικά τη διάμετρο του σώματος, ενώ εσωτερικά ανακάμπτεται πάνω από αυτό. Στον πυθμένα διακρίνεται στικτή διακόσμηση από πυκνές, λεπτές και καλοσχηματισμένες γραμμές. Ελαφρά κυρτά τοιχώματα και λιγότερο τονισμένο χείλος διαμορφώνουν δύο πινάκια (509–510) που ακολουθούν το αττικό σχηματολόγιο του α' τρίτου του 3ου αι. π.Χ.,²⁰⁴ ανήκουν ωστόσο στην παραγωγή περιφερειακών εργαστηρίων. Ένα βαθύτερο πινάκιο με ψηλή βάση (512) εμφανίζει αναλογίες που απαντούν στα σχήματα των αρχών του

198 Για όμοια από το περικό Ηράκλειο, βλ. Μπαχλάς και Σύρος 2014, 215, πίν. 70β, αρ. 17, Κρ 2166.

199 Για ανάλογα από τον θεσσαλικό χώρο βλ., Καραπάνου 2011, 322–23, πίν. 132γ–ε.

200 Rotroff 1997, 147–48.

201 Καταμετρήθηκαν 3 μόλις σε κατατομή αγγεία, 4 τμήματα από το χαρακτηριστικό τοίχωμα και το χείλος (506–512), καθώς και 12 τμήματα βάσεων (513–524).

202 Rotroff 1997, 144–48· Δρούγου 2005α, 163.

203 Rotroff 1997, 309, εικ. 46, αρ. 633, 636, 638 (325–300 π.Χ.).

204 Rotroff 1997, 311, εικ. 46, αρ. 654 (300 π.Χ.).

2ου αι. π.Χ.,²⁰⁵ αλλά με ένα εντελώς διαφορετικό χείλος. Στικτή και εμπίεστη διακόσμηση στον πυθμένα φέρει η πλειονότητα των οστράκων. Σε περισσότερα διατηρούνται μόνο οι ομόκεντροι κύκλοι με τις στικτές γραμμές. Τα εμπίεστα ανθήμια, όπου διακρίνονται, είναι συνήθως συμπλεκόμενα και αποτελούνται από εννέα ελεύθερα φύλλα ή 14 με ενιαίο εξωτερικό περίγραμμα (513, 522–523).

Μόλις τρία (525–527, Πίν. 8) αποσπασματικά πινάκια ανήκουν στον τύπο **με ταινιωτό διευρυνόμενο χείλος (projecting rim)**. Το χείλος αναπτύσσεται σχεδόν οριζόντια σε σχέση με το ελαφρά κυρτό τοίχωμα του σώματος²⁰⁶ και είναι στενό εκτός από το ένα πινάκιο από γκριζό πηλό, που είναι ελαφρώς φαρδύτερο (527).

Τέλος, ένα μόνο θραύσμα από βάση με ίχνη από διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος» (528) πιθανότατα ανήκει σε πινάκιο. Πρόκειται για φυτικό κόσμημα που εγγράφεται σε κύκλο, από το οποίο διατηρούνται μόνο δύο πέταλα και μία κάθετη γραμμή ανάμεσά τους.

2.1.1.4. Σκυφίδια 529–1230 (Πίν. 9–14)

Στα ποικίλων τύπων και μεγεθών σκυφίδια²⁰⁷ ανήκει ο μεγαλύτερος αριθμός οστράκων και ακέραιων ή σε κατατομή μελαμβafών αγγείων.

Ολιγάριθμα αναλογικά²⁰⁸ είναι τα σκυφίδια **με τογωνιώδες σώμα και το έξω νεύον χείλος** (529–574, Πίν. 9). Κανένα δεν αναγνωρίζεται ως προϊόν του αττικού Κεραμικού. Κατασκευασμένα από κιτρινέρυθρο ή ανοιχτόχρωμο ροδαλό πηλό, φέρουν θαμπό μελανό έως και καστανό γάνωμα. Ο δακτύλιος της βάσης μπορεί να είναι ελαφρά καμπύλος, με επιφάνεια έδρασης που φέρει κεντρική αυλάκωση και ακολουθεί ομαλή καμπύλη προς τον επίπεδο πυθμένα με το μαστοειδές έξαρμα (531–532) ή ελαφρά διευρυνόμενος με λοξότμητη επιφάνεια έδρασης (533). Και στις δύο περιπτώσεις μία εξηρημένη ταινία ορίζει την ένωση με το σώμα. Τα τοιχώματα του σώματος είναι είτε κυρτά κάτω και σχεδόν επίπεδα στο άνω τμήμα τους (529–530), είτε κυρτά κάτω και ελαφρά κοίλα στο πάνω μέρος τους, με την μετάβαση στα δύο μέρη να διαγράφει καμπύλο ή ελαφράγωνιώδες περίγραμμα (531–533). Το χείλος είναι λεπτό, τριγωνικής τομής και εξέχει ελαφρά. Εσωτερικά στον πυθμένα, φέρουν στικτή και εμπίεστη διακόσμηση. Τα περισσότερα διατηρούν μόνο τους δύο ομόκεντρους κύκλους από στικτές γραμμές, ενώ ένα διατηρεί και πέντε εμπίεστα επτάφυλλα ανθήμια. Με βάση τα μορφολογικά χαρακτηριστικά εντάσσονται στον λεγόμενο κλασικό τύπο και μπορούν να χρονολογηθούν στο τελευταίο τέταρτο του 4ου αι. π.Χ.,²⁰⁹ εκτός από το ένα (533) με την διευρυνόμενη βάση και το περίγραμμα που ακολουθεί ήπια καμπύλη προς το λεπτό χείλος, χαρακτηριστικά που απαντούν σε όλο το α' μισό του 3ου αι. π.Χ.²¹⁰ Από τα θραύσματα του ανώτερου σώματος διαπιστώνεται ότι η πλειονότητα αφορά σκυφίδια με σχεδόν επίπεδα τοιχώματα (534–554) και χείλη με επίπεδη (534–549) ή αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια (550–554). Λιγότερα (555–564) διαμορφώνουν κοίλο άνω τοίχωμα, με χείλος που μπορεί να έχει επίπεδη ή πιο καμπύλη άνω επιφάνεια, ενώ σε δύο περιπτώσεις το τοίχωμα είναι μάλλον κυρτό (565–566). Χαρακτηριστικά λεπτά τοιχώματα και ενιαίο περίγραμμα εμφανίζουν τα λιγοστά, και εξαιρετικά αποσπασματικά, που είναι κατασκευασμένα από τον ωχρό και καθαρό πηλό (567–572), ενώ αντίθετα χοντρά τοιχώματα έχουν τα δύο μόλις παραδείγματα από γκριζωπό και με προσμίξεις πηλό (573–574).

Εκατοντάδες είναι τα θραύσματα και λιγοστές οι περιπτώσεις ακέραιων ή σε κατατομή αγγείων που αποδόθηκαν σε **άωτα σκυφίδια**, με σώμα στον τύπο του εχίνου και έσω νεύον χείλος (575–1227).

205 Rotroff 1997, 144–45, εικ. 48, αρ. 678–681.

206 Rotroff 1997, 149–50, 318, εικ. 52, πίν. 66, αρ. 735 (275 π.Χ.).

207 Με το ποσοστό τους να ανέρχεται στο 49,26%

208 Καταμετρήθηκαν μόλις 5 ακέραια ή επαρκώς διατηρημένα (529–533) και μερικές δεκάδες χείλη και σώματα (534–574). Οι βάσεις, με εξαίρεση συγκεκριμένες περιπτώσεις, δεν είναι δυνατό να αποδοθούν σε συγκεκριμένους τύπους.

209 Rotroff 1997, 157, 330, αρ. 868, εικ. 59 (325–300 π.Χ.)· Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 39, πίν. 47, αρ. A39· Δρούγου 2005α, 82–3, 85–6, εικ. 77, 83, αρ. 3, 8 (τέλος γ' τετ. 4ου αι. π.Χ.)· Χρυσοστόμου 2013, 129–33, 440–41, σχ. 33, πίν. 31, 33, αρ. 120, 133 (τέλη 4ου και αρχές 3ου αι. π.Χ.).

210 Rotroff 1997, 157, 330, εικ. 59, αρ. 878–881, 275–250 π.Χ.

Ποσοστιαία²¹¹ κυριαρχεί ο λεγόμενος **κλασικός τύπος**²¹² των άωτων ρηχών σκυφιδίων (575–899, Πίν. 9–10). Το ύψος τους δεν ξεπερνά τα 0,04 μ., ενώ με βάση τη διάμετρο του χείλους, που είναι δυνατό να υπολογιστεί και σε αρκετά αποσπασματικά παραδείγματα, κυριαρχούν τα μεσαία μεγέθη, με διάμετρο 0,12–0,14 μ. Αισθητά λιγότερα είναι τα μικρά, με διάμετρο 0,08–0,1 μ., ενώ λιγοστά έχουν ευρύτερο στόμιο, με διάμετρο 0,16–0,18 μ. Τα χείλη παρουσιάζουν ποικιλία ως προς το περίγραμμα που διαγράφουν σε σχέση με το τοίχωμα, το βαθμό που στρέφονται και την απόληξη της ακμής. Με βάση αυτά τα χαρακτηριστικά διακρίνονται δύο ομάδες ρηχών σκυφιδίων, με επιμέρους διαφοροποιήσεις. Στην πρώτη και πολυπληθέστερη ομάδα ανήκουν σκυφίδια με χείλος που διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με το σώμα, ενώ μπορεί να στρέφεται λιγότερο (575) ή περισσότερο έντονα (696) προς τα μέσα. Στα περισσότερα η ακμή του χείλους είναι αποστρογγυλεμένη (575–698). Κάποια χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερα λεπτό τοίχωμα (699–737). Πολύ λιγότερα διαμορφώνουν οξεία ακμή (738–744), με έναν αριθμό παραδειγμάτων να εμφανίζει επίσης διακριτά λεπτότερο τοίχωμα (745–749), ενώ μόλις ένα (750) διαμορφώνει πλατύ και λοξότμητο χείλος. Στην δεύτερη ομάδα ανήκουν σκυφίδια με χείλη που κατά κανόνα στρέφονται έντονα προς τα μέσα, δημιουργώντας γωνία στην ένωση με το σώμα, με αποστρογγυλεμένη (751–759) ή οξεία (760–779) ακμή, λιγοστά και με λεπτό τοίχωμα (778–779). Οι βάσεις διαμορφώνουν χαμηλό, καμπύλης τομής, δακτύλιο, που διαγράφει επίσης καμπύλο και ενιαίο περίγραμμα στην ένωση με τον πυθμένα, και μπορεί να είναι επίπεδος, με μαστοειδές έξαρμα ή ελαφρά κωνικός. Στην ένωση με το σώμα διαμορφώνουν γωνία που τονίζεται από εξηρημένη ταινία ή αυλάκωση. Η επιφάνεια έδρασης στα περισσότερα παραδείγματα είναι άβαφη και φέρει αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό του δακτυλίου (575–576, 760, 780–795), ή κεντρική (796–816). Λιγότερο συχνά είναι ελαφρά αποστρογγυλεμένη, εξηρημένη ή ολόβαφη (817–839), και ακόμα σπανιότερα είναι ελαφρά κοίλη (840) ή επίπεδη (841–848). Σε αρκετά παραδείγματα διατηρούνται ίχνη από στικτή και εμπέστη διακόσμηση, χαρακτηριστικό που δεν εμφανίζεται στα λίγα παραδείγματα από βάσεις με δακτύλιους που διαμορφώνουν σχεδόν κάθετα τοιχώματα (849–854).

Δύο ρηχά σκυφίδια (900–901, Πίν. 11) παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικά του λεγόμενου **ελληνιστικού τύπου**,²¹³ ενώ ημίβαφο είναι ένα μόλις (902, Πίν. 11) ρηχό σκυφίδιο, με λεπτά τοιχώματα που στρέφουν έντονα προς τα μέσα.

Λιγότερα είναι τα παραδείγματα²¹⁴ που αποδόθηκαν σε **βαθιά σκυφίδια** (903–944, Πίν. 11). Με μέγιστη διάμετρο που κυμαίνεται στα περισσότερα από 0,12 μ. έως 0,14 μ., έχουν ύψος που φτάνει τα 0,06 μ. και διάμετρο βάσης επίσης στα 0,06 μ. Λιγοστά παρουσιάζουν ευρύτερη διάμετρο (919–920). Στα περισσότερα, τα τοιχώματα του σώματος διαγράφουν ενιαία ομαλή καμπύλη με το έσω νεύον χείλος (903–923) που κατά κανόνα στρέφει ήπια προς τα μέσα, με σπάνιες εξαιρέσεις (917–918), ενώ μπορεί να διαμορφώνει αποστρογγυλεμένη (903–918) ή οξεία ακμή (919–923). Στα τελευταία διακρίνονται περιπτώσεις, στις οποίες τα τοιχώματα του σώματος είναι χοντρά και εσωτερικά εισέχουν σε σχέση με την ακμή του χείλους (919–920), ή άλλες με χαρακτηριστικά λεπτότερο τοίχωμα και χείλος που στρέφει ελαφρά (922–923). Τα δύο καλύτερα σωζόμενα και λίγα ακόμη θραύσματα (924–930) διαμορφώνουν γωνιώδες περίγραμμα στην μετάβαση προς το χείλος που απολήγει σε λιγότερο ή περισσότερο οξεία ακμή. Ένα διακρίνεται για τα εξαιρετικά χοντρά τοιχώματα που λεπταίνουν πολύ αμέσως μετά τη γωνιώδη μετάβαση στο χείλος (926). Οι βάσεις είναι δακτυλιόσχημες (924–925) με ελαφρά καμπύλη τομή, επιφάνεια έδρασης λοξότμητη ή αποστρογγυλεμένη και πυθμένα κωνικό ή επίπεδο. Λίγα ακόμη θραύσματα βάσεων που αποδόθηκαν σε αυτόν τον τύπο (933–944), εμφανίζουν διάμετρο περί τα 0,06 μ. και δακτύλιους διευρυνόμενους με επιφάνεια έδρασης λοξότμητη (933–939), επίπεδη (940–943) ή και ελαφρά κοίλη (944).

Μια ακόμη ομάδα από μάλλον βαθιά σκυφίδια, διακρίνεται με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά και την εμπέστη διακόσμηση (945–952, Πίν. 12). Αναγνωρίστηκαν αποκλειστικά βάσεις και θραύσματα από το

211 Ταξινομήθηκαν 325 παραδείγματα, εκ των οποίων μόλις 3 είναι ακέραια ή σε κατατομή, ενώ οι βάσεις που αποδίδονται σε διαφορετικά αγγεία φτάνουν τις 70.

212 Rotroff 1997, 161–62.

213 Rotroff 1997, 162.

214 Ταξινομήθηκαν 42 παραδείγματα, εκ των οποίων 2 είναι τα ακέραια και 12 οι βάσεις.

κατώτερο σώμα, κατασκευασμένα από ωχρο και σπανιότερα ερυθρό πηλό, με θαμπό μελανό ή και καστανό γάνωμα. Ο δακτύλιος της βάσης μπορεί να καμπυλώνει (945–946) ή να διευρύνεται ελαφρά (947), με επίπεδη ή ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Το σώμα παρουσιάζει έντονη καμπυλότητα ήδη αμέσως πάνω από τη δακτυλιόσχημη βάση. Στο κέντρο του πυθμένα αναπτύσσεται εμπιέστος ρόδακας, από 16 επιμήκη και τριγωνικά φύλλα, διατεταγμένα ακτινωτά γύρω από έναν δισκόμορφο πυρήνα.

Με βάση τον πηλό και το γάνωμα αναγνωρίζονται τρεις ακόμα ομάδες σκυφιδίων από τοπικά εργαστήρια. Πρόκειται για αγγεία που σώζονται εξαιρετικά αποσπασματικά, ωστόσο είναι βέβαιο πως απαντούν σε ποικίλα μεγέθη, βαθιά και ρηχά, ενώ παράλληλα εμφανίζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, κυρίως ως προς την ανάπτυξη του σώματος και τη βάση. Η πρώτη ομάδα αφορά σκυφίδια από γκρίζο πηλό και με θαμπό μελανό γάνωμα (953–1026, Πίν. 12). Με βάση τα ελάχιστα καλά διατηρημένα, είναι βέβαιο πως διακρίνεται ένας ρηχός (953–954) και ένας βαθύτερος τύπος με μάλλον κωνικό σώμα (955–958). Τα θραύσματα από χείλη (959–1002) συνήθως διαγράφουν ενιαίο περίγραμμα με το σώμα και απολήγουν σε αποστρογγυλεμένη ή σπάνια οξεία ακμή (998), ενώ δεν λείπουν και τα παραδείγματα μεγωνιώδες περίγραμμα και οξεία ακμή (999–1002). Οι βάσεις (1003–1026) διακρίνονται για τον διευρυνόμενο δακτύλιο, που μπορεί να εμφανίζει καμπύλο ή σπανιότερα ελαφρά κοίλο περίγραμμα (1021). Ποικιλία επιλογών παρατηρείται και ως προς τη διαμόρφωση της επιφάνειας έδρασης, που συνήθως είναι επίπεδη ή λοξότμητη, κάποτε και κοίλη (1008) ή ακόμα και ραβδωτή (1015), ενώ ο πυθμένας συνήθως είναι κωνικός.

Στην δεύτερη ομάδα εντάσσονται ποικίλων μεγεθών σκυφίδια, από ωχρο πηλό και θαμπό, καστανό ή μελανό γάνωμα (1027–1080, Πίν. 13). Κανένα δεν σώζεται ακέραιο, ωστόσο από τα δύο που αποκαθίστανται σχεδιαστικά (1027, 1051) φαίνεται πως μάλλον πρόκειται για βαθιά σκυφίδια, με ενιαίο (1027–1050) και σπανιότερα γωνιώδες περίγραμμα (1051–1055) και ακμή συνήθως αποστρογγυλεμένη. Η βάση μπορεί να διαμορφώνει δακτύλιο με καμπύλα ή διευρυνόμενα τοιχώματα. Στην πρώτη περίπτωση η επιφάνεια έδρασης είναι στενή και επίπεδη (1056–1060) ή ευρεία επίπεδη ή κοίλη (1061–1063), ενώ στη δεύτερη η επιφάνεια έδρασης μπορεί να είναι επίπεδη (1064–1070) ή λοξότμητη (1071–1076). Λόγω του πηλού, αναφέρονται με αυτή την ομάδα και λιγοστά βαθιά σκυφίδια, που σώζονται αποσπασματικά (1077–1080). Στοιχεία για τη διαμόρφωση του χείλους δεν διατηρούνται, ενώ δεν αποκλείεται να έχουν και μία τουλάχιστον λαβή. Διαμορφώνουν βαθιά και λεπτά τοιχώματα, που διαγράφουν ενιαίο περίγραμμα με τον διευρυνόμενο δακτύλιο της βάσης. Λίγο πάνω από την ένωση αναπτύσσεται ρηχή αυλάκωση.²¹⁵

Στην τελευταία ομάδα ανήκουν διαφόρων μεγεθών σκυφίδια από ερυθρό πηλό, ποικίλων αποχρώσεων και με πολλές προσμίξεις (1081–1142, Πίν. 13). Το ένα, που αποκαθίσταται σχεδιαστικά, είναι βαθύ, με ελαφρά γωνιώδες περίγραμμα στην μετάβαση του σώματος προς το έσω νεύον χείλος και στενή διευρυνόμενη βάση (1081). Γωνιώδες περίγραμμα που απολήγει σε χείλος με αποστρογγυλεμένη (1082–1084), οξεία (1085–1088) ή πεπλατυσμένη (1089–1090) ακμή, διαμορφώνουν αρκετά θραύσματα από το ανώτερο σώμα. Τα περισσότερα (1091–1114) διαγράφουν ομαλά καμπύλο περίγραμμα και πάλι με ακμή αποστρογγυλεμένη (1091–1107), οξεία (1108–1113) και πεπλατυσμένη (1114). Λίγα μόνο θα μπορούσαν να ανήκουν και σε πιο ρηχά σκυφίδια (1115–1122). Οι βάσεις στο μεγαλύτερο ποσοστό τους διαμορφώνουν διευρυνόμενο δακτύλιο (1123–1135), με επίπεδη ή ελαφρά λοξότμητη (1130) επιφάνεια έδρασης, και συνήθως κωνικό πυθμένα. Λιγότερο συχνά ο καμπύλος δακτύλιος (1136–1141) απολήγει σε λεπτή, αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης, που διαγράφει ενιαίο καμπύλο περίγραμμα με τον πυθμένα,²¹⁶ ενώ μόνο σε ένα παράδειγμα η επιφάνεια έδρασης είναι επίπεδη (1142).

Αρκετά είναι τα σκυφίδια με το έσω νεύον χείλος και την ευρεία βάση, σχήμα που δεν απαντά στην Αττική μετά τα μέσα του 3ου αι. π.Χ.²¹⁷ (1143–1194, Πίν. 14). Η βάση ακολουθεί τα πρότυπα του τελευταίου τέταρτου του 4ου αι. π.Χ., με την επιφάνεια έδρασης να καλύπτεται συνήθως από αραιό καστανό γάνωμα, ενώ μόνο

215 Όμοιου τύπου βάση και σε σκυφίδια από γκρίζο πηλό, βλ. παραπάνω, αρ. 1021.

216 Όμοιου τύπου βάση και σε σκυφίδια από γκρίζο πηλό, βλ. παραπάνω, αρ. 1007.

217 Rotroff 1997, 165. Για εκτός Αττικής, βλ. Βοκοτοπούλου 1990, 57, αρ. 6–7 (Αίγυπτος)· Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 38–9, αρ. Α35–36 (Δερβένι)· Δρούγου 2005α, 164 (Βεργίνα)· Εγγλέζου 2005, 47, πίν. 49δ, αρ. 99 (Κρήτη).

σε μία περίπτωση αφήνεται στο χρώμα του πηλού, ομοίως με την αυλάκωση που αναπτύσσεται στην ένωση με το σώμα (1145). Λοξότμητη (1143–1146) ή συνηθέστερα επίπεδη (1147–1153), συχνά διαμορφώνει μία αβαθή αυλάκωση στην εσωτερική περίμετρό της. Σε ένα παράδειγμα, εκτός από την αυλάκωση, η εσωτερική περίμετρος τονίζεται και από μελανό δακτύλιο (1143). Ο πυθμένας διαμορφώνει μαστοειδές έξαρμα. Το σώμα είναι ρηχό και καμπυλώνει ομαλά προς το χείλος, που στρέφει ελάχιστα προς τα μέσα. Η απόληξη του χείλους μπορεί να είναι επίπεδη (1143, 1154–1176), αλλά και ελαφρά (1144, 1147, 1177–1184) ή εντονότερα (1185–1192) αποστρογγυλεμένη, με τα τελευταία να διαμορφώνουν εσωτερικά τοιχώματα που εισέχουν αρκετά σε σχέση με το χείλος. Δύο μόνο εμφανίζουν ελαφρά γωνιώδες περίγραμμα και χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή (1193–1194). Στον πυθμένα φέρουν συνήθως τέσσερα εμπίστα, εξάφυλλα ή εννιάφυλλα ανθήμια, που συμπλέκονται σε ζεύγη (1143, 1146) ή σχεδόν εφάπτονται στη βάση τους (1144–1145).

Τα μικρά άωτα σκυφίδια (αλατιέρες ή φιαλίδια)²¹⁸ είναι ιδιαίτερα αγαπητό σχήμα²¹⁹ (1195–1227, Πίν. 14). Το σώμα τους είναι σχεδόν ημισφαιρικό, διαγράφει καμπύλο και σπάνια ελαφρά γωνιώδες περίγραμμα (1204, 1227), με τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Το τελευταίο διαμορφώνει ελαφρά οξεία (1195, 1198–1199, 1202–1204, 1219–1227) ή αποστρογγυλεμένη (1197, 1200, 1207–1218) ακμή. Δύο μόνο διαμορφώνουν βάση με ευρεία επιφάνεια έδρασης (1195–1196), χαρακτηριστικό που δεν φαίνεται να απαντά σε παραδείγματα μετά τα τέλη του 4ου π.Χ. αι., ενώ στα περισσότερα (1197–1201) ο δακτύλιος είναι ελαφρά καμπύλος και με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης που ορίζεται από αυλάκωση.²²⁰ Σε δύο (1201–1202) περιπτώσεις ο δακτύλιος είναι ελαφρά διευρυμένος, και πάλι με αυλάκωση στην επιφάνεια έδρασης, ενώ σε δύο ακόμη (1204–1206) η επιφάνεια έδρασης είναι αποστρογγυλεμένη και μάλλον ολόβαφη.

Τέλος, εντοπίστηκαν και τρία αποσπασματικά παραδείγματα που ανήκουν στον τύπο του μικρού σκυφιδίου με το ταινιωτό προεκτεινόμενο περιχέλωμα (1228–1230, Πίν. 15), τύπος που δεν παράγεται στην Αθήνα μετά το α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ.²²¹ Το σώμα τους είναι ρηχό, ημισφαιρικό, με χοντρά τοιχώματα, ενώ το χείλος, οριζόντιο ταινιωτό, με κυρτή ή επίπεδη επιφάνεια. Ένα διατηρεί ίχνη εμπίστης διακόσμησης (1230).

2.1.1.5. Αλατιέρες 1231–1245 (Πίν. 15)

Το σχήμα της «αλατιέρας» αντιπροσωπεύεται από δεκαπέντε αγγεία²²² (1231–1245, Πίν. 15) που σώζονται εντελώς αποσπασματικά, εκτός από ένα που διατηρείται σχεδόν σε κατατομή (1231). Η συντριπτική πλειοψηφία ανήκει στον τύπο μορφής πηνίου και εμφανίζει τα χαρακτηριστικά των σχημάτων που χρονολούνται στα τέλη του 4ου και τις αρχές του 3ου αι. π.Χ.²²³ Η προεκτεινόμενη βάση διαμορφώνει ευρεία επιφάνεια έδρασης και δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον πυθμένα, που μπορεί να είναι κωνικός (1231) ή σχεδόν επίπεδος (1232). Το σώμα είναι κυλινδρικό με κάθετα τοιχώματα, που διευρύνονται ελαφρά προς το χείλος. Το περιχέλωμα είναι ευρύ και ταινιωτό. Σε κάποια παραδείγματα κλίνει ελαφρά προς τα κάτω και ορίζεται από πλατιές και αβαθείς αυλακώσεις (1231, 1240), ενώ σε άλλα είναι σχεδόν οριζόντιο (1234). Δύο θραύσματα από χείλη (1235–1237) φέρουν εγγάρακτη διακόσμηση που αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί, ενώ σε ένα (1239) διακρίνονται ίχνη διακόσμησης της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Κάθετο τοίχωμα που δημιουργεί γωνία στην ένωση με την προεκτεινόμενη επιφάνεια έδρασης και κυρτό πυθμένα διαμορφώνει η μία από τις τρεις αλατιέρες που είναι κατασκευασμένες από γκριζωπό και πορώδη πηλό, ενώ από τις άλλες δύο σώζεται μικρό τμήμα του περιχειλώματος και της βάσης (1242–1244).

218 Rotroff 1997, 167· Δρούγου 2005α, 164–65.

219 Καταχωρήθηκαν 12 ακέραια ή σε κατατομή αγγεία και 20 θραύσματα από σώμα και χείλος.

220 Sparkes και Talcott 1970, 137–38.

221 Rotroff 1997, 165.

222 Ποσοστό επί της μελαμβαφούς 1,05%, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

223 Γενικά για τη χρονολόγηση του σχήματος, βλ. Δρούγου 2005α, 42–3. Για όμοια από την Αγορά, βλ. Rotroff 1997, 166, εικ. 65, αρ. 1067 και 1070 (325–295 π.Χ.). Για παρόμοια διακοσμημένα από το Αιγίνιο, βλ. Κωτίτσα 2007, 30–2, σχ. 1, πίν. 13, αρ. 140 (τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.). Επίσης, Καραμήτρου-Μεντεσίδη 2014, 241–42, πίν. 82β (Αιανή)· Χρυσοστόμου και Χρυσοστόμου 2011, 397, πίν. 167α–γ (Αρχοντικό)· Τζαναβάρη και Φίλης 2010, 179, εικ. 46 (Λητή).

Τέλος, μία (1245) ανήκει στον τύπο με ενιαίο κοίλο τοίχωμα, που διαμορφώνεται ήδη από το δακτύλιο της βάσης, ο οποίος γίνεται διακριτός μόνο σε σχέση με τον πυθμένα.²²⁴

2.1.1.6. Αμφορείς και οينوχόες 1246–1250 (Πίν. 16)

Λιγοστά θραύσματα²²⁵ κατέστη δυνατό να αποδοθούν σε κλειστά μεταφορικά και επιτραπέζια αγγεία, όπως οι αμφορείς και οι οينوχόες.

Εξαίρεση αποτελεί ένας σχεδόν ακέραιος αμφορέας (1246) με διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύς», που βρέθηκε θαμμένος στην κυκλική κατασκευή της τελευταίας οικοδομικής φάσης, μετά από την καταστροφή του συγκροτήματος. Διαμορφώνει χαμηλή βαθμιδωτή βάση, με τέσσερις βαθμίδες και πλαστικό σώμα, κωνικού περιγράμματος. Ισοπλατείς και συγκλίνουσες προς τα κάτω ραβδώσεις καλύπτουν το σώμα, με εξαίρεση την επιφάνεια κάτω από τις λαβές. Εδράζονται σε μία έντονη αυλάκωση στο κατώτερο τμήμα του σώματος και ανεβαίνουν μέχρι τη γωνιώδη μετάβαση στον κυρτό ώμο. Ο ψηλός κυλινδρικός λαιμός, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από δύο αυλακώσεις στην ένωση με το χείλος. Το χείλος είναι βαθμιδωτό και διευρυνόμενο, με πλατιά και επίπεδη άνω επιφάνεια. Οι κάθετες ταινιωτές λαβές, ελλειπτικού περιγράμματος, αναπτύσσονται από την φαρδύτερη διάμετρο του σώματος κοντά στον ώμο έως και ψηλά στο λαιμό, λίγο κάτω από το χείλος. Το κατώτερο τμήμα τους κοσμεύεται από δύο πλαστικά πηνία με δίσκους ελλειπτικού περιγράμματος. Εγχάρκτη διακόσμηση αναπτύσσεται στο λαιμό, λίγο πάνω από την λαβή, και αποδίδει στενή γραμμή ζικ-ζακ, με οξείες γωνίες. Όμοια εγχάρκτη γραμμή καλύπτει και όλο το πλάτος του ώμου, ενώ κάτω από τις λαβές αναπτύσσεται κόσμημα από πέντε κάθετες εγχάρκτες γραμμές. Ανήκει στον τύπο που αποδίδεται στα ιωνικά εργαστήρια και χρονολογείται από τα μέσα του 3ου έως και τα μέσα του 2ου αι. π.Χ.²²⁶

Λιγοστά θραύσματα από το σώμα και μία λαβή πιθανότατα ανήκουν σε αμφορέα ή άλλο κλειστό αγγείο με κάθετη λαβή ημικυκλικού περιγράμματος²²⁷ (1247–1248). Δύο θραύσματα λαβής με κεντρική ράχη αποδόθηκαν στο σχήμα της οينوχόης²²⁸ (1249–1250), ενώ δεν αποκλείεται σε οينوχόες να ανήκουν και κάποιες από τις βάσεις που ταξινομήθηκαν στα αδιάγνωστα θραύσματα κλειστών αγγείων (1382–1394).

2.1.1.7. Κρατήρες και κρατηρίσκος 1251–1253 (Πίν. 16)

Μία βάση με χαμηλό πόδι και μία οριζόντια λαβή (1251–1252) του τύπου που συνηθίζεται στους κωδωνόσχημους κρατήρες, στάθηκε δυνατό να αποδοθούν στο συγκεκριμένο σχήμα.²²⁹ Αποσπασματικά διατηρείται και ένα αγγείο (1253) που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, λόγω του σχήματος και του μεγέθους του, ως κρατηρίσκος. Κατασκευασμένο από ωχρό πηλό, φέρει θαμπό και αραιό γάνωμα, σε όλη την επιφάνεια του σώματος εσωτερικά και μόνο στο ανώτερο τμήμα του εξωτερικά. Δεν διατηρεί στοιχεία από τη βάση και τις λαβές, ωστόσο το χαρακτηριστικό γωνιώδες περίγραμμα του λαιμού στην ένωση με το τριγωνικής τομής πλαστικό επιχείλωμα βρίσκει παράλληλα σε αμφορίσκους ή κρατηρίσκους των μέσων του 2ου αι. π.Χ.²³⁰

2.1.1.8. Λεκανίδες κ.α. 1254–1265 (Πίν. 16)

Λίγα όστρακα ανήκουν σε ανοιχτά αγγεία που δέχονται πώμα.²³¹ Δύο μικρά τμήματα (1254–1255) από το χείλος και το ανώτερο σώμα ανήκουν σε λεκανίδες με ημισφαιρικό σώμα και λεπτό χείλος που περιβάλλεται εξωτερικά από πλατιά και κοίλη υποδοχή πώματος. Δεν σώζονται επαρκώς προκειμένου να πιστοποιηθεί ο

224 Πρβλ. Rotroff 1997, 165–66, εικ. 65, αρ. 1066 (315 π.Χ.)· Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 38, αρ. A42 (τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.).

225 Συνολικά 0,35%, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

226 Rotroff 2002, 99–100, εικ. 1–2.

227 Rotroff 1997, 132, εικ. 39.

228 Rotroff 1997, 125–27.

229 Ποσοστό 0,21%, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

230 Rotroff 1997, 122, αρ. 453 (αμφορέας), αρ. 1708 (κρατήρας)· 2006, 108, 269, εικ. 39, πίν. 32, αρ. 227 (κρατήρας), 300–250 π.Χ..

231 Ποσοστό 0,84%, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

τύπος της βάσης ή η ύπαρξη λαβών.²³² Λίγα επίσης όστρακα (1256–1263) ανήκουν σε λεκανίδες μεγωνιώδες κοιλόκυρτο σώμα που απολήγει σε έξω νεύον χείλος, με εσωτερική αυλάκωση για την υποδοχή πώματος. Υποτυπωδώς αναπτύσσεται η υποδοχή πώματος σε ένα παράδειγμα από γκριζωπό πηλό (1264). Τέλος ένα όστρακο διαμορφώνει κάθετο και ελαφρά κυρτό περιχέλιωμα, που ανακάμπτεται εσωτερικά και δημιουργεί εσοχή για την υποδοχή πώματος (1265), τύπος γνωστός κυρίως από χυτρίδια ή λοπάδια.²³³

2.1.1.9. Λεκάνη 1266 (Πίν. 17)

Μια λεκάνη (1266) από ροδαλό πηλό, που σώζει ίχνη από αραιό και θαμπό καστανό γάνωμα, βρέθηκε σε πολλά θραύσματα, διασκορπισμένα κυρίως στο διάδρομο-πιθεώνα βΙ. Ταξινομείται με τη λεπτή μελαμβαφή κεραμική, δεδομένου ότι διακρίνεται σαφώς λόγω του υλικού κατασκευής, της τεχνικής και του σχήματος από τις ποικίλους μεγέθους άβαφες λεκάνες. Με βάση τις αναλογίες και την ανάπτυξη του σώματος, του χείλους και των λαβών θα μπορούσε να συγκριθεί με παράλληλα από την Αττική που χρονολογούνται από τα τέλη του 4ου αι. και κυρίως στον 3ο αι. π.Χ.²³⁴

2.1.1.10. Ασκοί 1267–1301 (Πίν. 17)

Αρκετά θραύσματα, και μάλιστα με διασπορά σε όλους σχεδόν τους χώρους της οικίας, ανήκουν σε ασκούς.²³⁵

Τέσσερα τμήματα από βάσεις και δύο τμήματα (1267–1272) από το λαιμό και το περιχέλιωμα με τη χαρακτηριστική λαβή ανήκουν στον τύπο του ρηχού ασκού με την πλευρική προχοή.²³⁶ Η βάση τους είναι δισκόμορφη, χαμηλή, καμπύλου περιγράμματος, και δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα. Ο λαιμός διαμορφώνει κοίλο και ενιαίο περίγραμμα έως το διευρυνόμενο χείλος με την κυρτή άνω και την επίπεδη κάτω επιφάνεια. Η μεγάλη λαβή, ελλειπτικής τομής ή σχεδόν ταινιωτή, εφάπτεται στον λαιμό και φτάνει έως το χείλος. Κάποια από τα συγκεκριμένα όστρακα θα μπορούσαν να συνανήκουν με τα θραύσματα από έναν ερυθρόμορφο ασκό του ίδιου τύπου, που αναφέρονται στην αντίστοιχη ενότητα παρακάτω.²³⁷

Συχνότερα απαντά ο ασκός τύπου Guttus (1273–1301), με ένα σχεδόν ακέραιο αγγείο και είκοσι οκτώ θραύσματα.²³⁸ Ο σχεδόν ακέραιος ασκός (1273), που διαμορφώνει ηθμό στη βάση της κεντρικής εκροής και μία δεύτερη εκροή σε σχήμα λεοντοκεφαλής, μπορεί να χρονολογηθεί, με βάση τη διαμόρφωση του σώματος και της βάσης, στις αρχές του 3ου αι. π.Χ.²³⁹ Οι λαβές που διατηρούνται είναι ραβδωτές, κυκλικού περιγράμματος και επικολλούνται ψηλά στον ώμο. Ο λαιμός είναι ψηλός κυλινδρικός, με κοίλα τοιχώματα που καταλήγουν σε διευρυνόμενο περιχέλιωμα. Το τελευταίο παρουσιάζει ποικιλία τύπων που εκτείνεται από τα στενότερα και σχεδόν επίπεδα (1285, 1289) έως τα κυρτά και ανακαμπτόμενα (1293) περιχειλίσματα.²⁴⁰ Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα παραδείγματα από ανοιχτόχρωμο γκριζωπό πηλό με όμοια μορφολογικά χαρακτηριστικά και ελαφρώς πιο χαμηλό τον δακτύλιο της βάσης (1300–1301).

232 Rotroff 1997, 192, 364, εικ. 78, πίν. 93, αρ. 1254 (άωτο)· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Ακαμάτης, 2014, 168, αρ. 45, 287 (με οριζόντιες λαβές).

233 Rotroff 1997, 216, 387, εικ. 87, πίν. 112, αρ. 1484 (λοπάδιο), γύρω στο 300 π.Χ.

234 Ludorf 2000, 15, εικ. 16–18, πίν. 3, αρ. L22–L24, τύπος B2, 3ος αι. π.Χ.· 2006, 110–11, 271, εικ. 42, πίν. 35, αρ. 249, 325–275 π.Χ.

235 Καταμετρήθηκαν 35 θραύσματα, από τουλάχιστον 12 αγγεία, σύμφωνα με τον αριθμό των βάσεων και των λαβών. Σε ασκούς θα μπορούσαν να ανήκουν και 7 ακόμη αδιάγνωστα όστρακα (1382–1394). Το ποσοστό τους επί της μελαμβαφούς ανέρχεται στο 2,45%, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

236 Sparkes και Talcott 1970, 157–59· Δρούγου 2005α, 40–2.

237 Με βάση τα στοιχεία προέλευσης, η βάση αρ. 1271 θα μπορούσε να ανήκει στον ερυθρόμορφο ασκό αρ. 1426.

238 Οι λαβές ανέρχονται στις οκτώ, ενώ δεκατρία αγγεία σώζουν μόνο το λαιμό και το περιχέλιωμα.

239 Δρούγου 2005α, 158–61.

240 Rotroff 1997, 172–73, εικ. 71, αρ. 1140–1142 (γ' τετ. 4ου αι. π.Χ. – αρχές 3ου αι. π.Χ.).

2.1.1.11. Λυκήθια 1302–1308 (Πίν. 17)

Χωρίς ακριβές παράλληλο είναι ένα ολόβαφο ληκύθιο²⁴¹ (1302) με δακτυλιόσχημη, ελαφρά κωνική βάση και σώμα σχεδόν κυλινδρικό, που διαμορφώνει γωνιώδη μετάβαση προς τον στενό και με κοίλα τοιχώματα, ψηλό λαιμό. Η πιθανότητα ταινιωτή λαβή επικολλάται λίγο πάνω από τη γωνία του ώμου και στο άνω τμήμα του λαιμού. Μία οπή που διανοίχθηκε στο κατώτερο μέρος του σώματος, μετά την όπτηση αγγείου, πιθανόν δηλώνει λατρευτική χρήση. Σε ληκύθους ανήκουν και δύο αποσπασματικά σωζόμενες λαβές (1303–1304), με τη χαρακτηριστική νεύρωση που δημιουργούν στο σημείο που επικολλούνται και υπερβαίνουν το περιχέλιωμα,²⁴² καθώς και άλλα τέσσερα θραύσματα από το κάτω μέρος όμοιων λαβών (1305–1308). Δύο θραύσματα ληκυθίων με γραπτό διάκοσμο αναφέρονται στην αντίστοιχη ενότητα παρακάτω.²⁴³

2.1.1.12. Μυροδοχεία 1309–1316 (Πίν. 17)

Οκτώ μόλις θραύσματα,²⁴⁴ που προέρχονται από τον ευρύτερο χώρο της οικίας, ανήκουν σε μυροδοχεία, από τα οποία σώζονται είτε τμήματα από το άνω μέρος του σώματος, με τον λαιμό και ενίοτε το χείλος, ή από το κατώτερο τμήμα του σώματος και τη βάση (1309–1316).

Ανήκουν στον διαδομένο τύπο των σφαιρικών μυροδοχείων με ευρεία βάση και τριγωνικό χείλος, που χρονολογείται στις πρώτες δεκαετίες του 3ου αι. π.Χ.²⁴⁵ και συνήθως φέρουν ταινίες από θαμπό μελανό γάνωμα ή καστανό χρώμα. Σε ένα παράδειγμα, εκτός των μελανών ταινιών, διατηρείται και ζώνη από εγχάρακτη διακόσμηση (1313) που αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί, πιθανόν ελιάς.

2.1.1.13. Λύχνοι 1317–1381 (Πίν. 18)

Εξήντα πέντε (1317–1381) λύχνοι βρέθηκαν στην αγροικία, εκ των οποίων οι 54 διατηρούνται επαρκώς, ενώ οι λοιποί αποτελούν χαρακτηριστικά θραύσματα.²⁴⁶ Το μεγαλύτερο ποσοστό τους εντοπίστηκε στην οικία και στους εξωτερικούς χώρους, κυρίως στα νότια της οικίας.²⁴⁷

Οι περισσότεροι είναι μελαμβαφείς, αν και αρκετά παραδείγματα είναι άβαφα (1317, 1322, 1323, 1325, 1326, 1329, 1331, 1336, 1351, 1358, 1361, 1362, 1373, 1377, 1378, 1379, 1381), κάποια πιθανόν λόγω εκτεταμένης απολέπισης.

Πρόκειται αποκλειστικά για τροχήλατους λύχνους, κατά κύριο λόγο προϊόντα του τοπικού και άλλων περιφερειακών εργαστηρίων. Αττικής προέλευσης είναι πιθανόν μόνο ένας λύχνος (1348). Τυπολογικά, με εξαίρεση τα δέκα πολύ αποσπασματικά παραδείγματα (1371–1381), κατατάσσονται στις δημοφιλείς ομάδες των λύχνων της ύστερης κλασικής και ελληνιστικής περιόδου (Πίν. 18). Συγκεκριμένα, 21 παραδείγματα ανήκουν στον τύπο των ανοιχτών λύχνων (1317–1337) και 27 στους σφαιρικούς (1338–1364), ενώ οι δισκόμορφοι (1365–1367) και οι φακοειδείς λύχνοι (1368–1370) αντιπροσωπεύονται από τρία μόνο παραδείγματα.

Στον τύπο των ανοιχτών ανήκει μία πολυάριθμη ομάδα από λύχνους μεσαίου και μικρού μεγέθους. Οι περισσότεροι είναι ολόβαφοι, ωστόσο υπάρχουν και αρκετοί άβαφοι. Η βάση τους είναι επίπεδη αδιαμόρφωτη

241 Η γωνιώδης άρθρωση του ώμου και ο λαιμός παρουσιάζει ομοιότητες με ληκύθους αλλά και με ένα ολόβαφο μυροδοχείο του 4ου αι. π.Χ., βλ. Sparkes και Talcott 1970, 154, 315, πίν. 38, αρ. 1128 (λήκυθος) και πίν. 45, αρ. 1397 (μυροδοχείο).

242 Robinson 1950, 230, πίν. 163, αρ. 336–338.

243 Βλ. Ενότητα 2.1.2.1, πίν. 20, αρ. 1429–1430.

244 Ποσοστό 0,56%, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

245 Αλαμανή και Τζαναβάρη 1994, 96, πίν. 45β–γ (Βέροια, α' τρίτο 3ου αι. π.Χ.)· Κωτίτσα 2004, 194, πίν. 64 (Πύδνα, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.).

246 Ποσοστό 4,56%, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

247 Στην αυλή και τις περιμετρικές στοές της οικίας βρέθηκαν 14 και άλλα 12 στους χώρους ηΙ–ηΙΙ και τη βόρεια εξωτερική στοά εΙΑ. Επίσης 12 βρέθηκαν στα δωμάτια της οικίας, τα 6 στην νότια, 4 στην ανατολική και τα άλλα 2 στη δυτική πτέρυγα. Στον πιθέωνα εντοπίστηκαν 3 λύχνοι στη δυτική του πτέρυγα και άλλοι 2 στη βόρεια εξωτερική στοά του. Τέλος 15 προέρχονται από τους εξωτερικούς χώρους στα νότια της οικίας. Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1.

(1317, 1322) ή συνηθέστερα χαμηλή δισκόμορφη με επίπεδη (1318) ή ελαφρά κοίλη (1320) επιφάνεια και μικρό κωνικό έξαρμα ή με ελαφρά κοίλη επιφάνεια και μάλλον επίπεδο πυθμένα (1319, 1323, 1326, 1336). Το σώμα είναι χαμηλό, με καμπύλα τοιχώματα που κλίνουν ομαλά προς την ευρεία οπή, ενώ σε μία περίπτωση είναι ελαφρά πιεσμένο (1328). Γύρω από την οπή πλήρωσης διαμορφώνεται στενό περιχέλιωμα με καμπύλη ή οξεία ακμή, επίπεδο (1320, 1325, 1327, 1328, 1335), ελαφρά κοίλο (1317) ή με έντονη αυλάκωση (1319). Έντονα καμπύλο και με εσωστρέφουσα απόληξη είναι στον μικρό, αλλά με χοντρά τοιχώματα, λύχνο, τον μόνο που διαμορφώνει και μεγάλη οριζόντια ταινιωτή λαβή (1318). Ο μυκτήρας είναι πλατύς και κοντός, συνήθως με καμπύλη απόληξη και ωοειδή οπή καύσης. Ελαφρά επιμήκης είναι μόνο στον λύχνο με το πιο πιεσμένο σώμα (1328). Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά τους εντάσσονται στους αττικούς τύπους 23C PRIME, 30B της Αγοράς και RSL 2 του Κεραμικού και στους ολυνθιακούς τύπους V και VII.²⁴⁸ Η σύγκριση με τους λύχνους του τύπου ΠΛ1 της Πέλλας είναι ενδεικτική για τη διάδοση, την αναπαραγωγή αλλά κυρίως την παραγωγή των ανοιχτών λύχνων στα κέντρα του μακεδονικού βασιλείου.²⁴⁹ Το χρονολογικό πλαίσιο των ανοιχτών λύχνων αφορά το διάστημα αμέσως μετά τα μέσα του 4ου αι. π.Χ. και έως το α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ. Στην ίδια περίοδο τοποθετούνται και όμοιοι τοπικής προέλευσης από την Πύδνα,²⁵⁰ αλλά και οι λύχνοι που παράγονται στο Ηράκλειο, και συνεπώς εκεί πρέπει να αναζητηθεί η προέλευση της πλειονότητας των ανοιχτών λύχνων της αγροικίας.²⁵¹

Λίγα παραπάνω είναι τα παραδείγματα που ανήκουν στους λύχνους σφαιρικού τύπου (1338–1364). Είναι σχετικά μεγάλου μεγέθους, με τοιχώματα που καλύπτονται από γάνωμα, εκτός από την επιφάνεια έδρασης της βάσης. Δύο μικρά θραύσματα που δεν διατηρούν ίχνη γανώματος, είναι ίσως τα μόνα άβαφα παραδείγματα του τύπου (1361–1362). Η βάση είναι συνήθως βαριά, δισκόμορφη, με κοίλη επιφάνεια εξωτερικά και μεγάλο κωνικό έξαρμα εσωτερικά στον πυθμένα. Σε μία περίπτωση διαμορφώνει δακτύλιο με πλατιά και λοξότμητη επιφάνεια έδρασης, κοίλο πυθμένα και μεγάλο κωνικό έξαρμα (1363). Εντονότερα κοίλη επιφάνεια και έξαρμα με οξεία ακμή, καθώς και πιεσμένο σώμα διαμορφώνει το μόνο ίσως αττικό παράδειγμα (1348). Στα λοιπά, το σώμα είναι σφαιρικό, με τοιχώματα ενισχυμένα, που καμπυλώνουν ομαλά προς τη σχετικά ευρεία οπή πλήρωσης. Η τελευταία περιβάλλεται από κυρτό περιχέλιωμα με καμπύλη (1339, 1342) ή περισσότερο οξεία απόληξη (1338, 1340), και από αυλάκωση λιγότερο ή περισσότερο έντονη (1340, 1343), συχνά εξηρημένη. Μορφολογικά εντάσσονται στους τύπους 25A της Αθηναϊκής Αγορά, RSL4 του Κεραμικού και ΠΛ2 της Πέλλας, με τα υστερότερα παραδείγματα να φτάνουν τις αρχές του 3ου αι. π.Χ.²⁵² Πρόκειται για έναν ευρύτατα διαδεδομένο τύπο λύχνου, που στον μακεδονικό χώρο εισάγεται και αναπαράγεται από εργαστήρια όπως αυτό της Πύδνας, με παραγωγή που ακολουθεί τα αττικά πρότυπα και χρονολογείται κατά κύριο λόγο στο γ' τέταρτο του 4ου αι. π.Χ.²⁵³

Ο τύπος των δισκόμορφων εκπροσωπείται από μόλις τρία αποσπασματικά παραδείγματα (1365–1367). Αν και το δείγμα είναι εξαιρετικά μικρό, λαμβάνοντας υπόψη τα μορφολογικά τους χαρακτηριστικά, μπορούν με σχετική ασφάλεια να ενταχθούν στον αττικό τύπο 23D της Αγοράς και DSL2 του Κεραμικού.²⁵⁴ Πρόκειται για τον τύπο των δισκόμορφων λύχνων με την επίπεδη βάση, το ψηλό κυλινδρικό σώμα και την απότομη, γωνιώδη μετάβαση στον σχεδόν επίπεδο ώμο. Λύχνοι αυτού του τύπου φαίνεται ότι δεν έγιναν αγαπητοί στην Όλυνθο, σε αντίθεση με την υπόλοιπη Μακεδονία, όπου εντοπίζονται σε ποσότητες, όπως για παράδειγμα στην Πέλλα, η οποία έχει και την δική της παραγωγή.²⁵⁵

Αποσπασματική είναι και η εικόνα των φακοειδών λύχνων,²⁵⁶ που εκπροσωπούνται από τρία μόλις θραύσματα (1368–1370), η κατάσταση διατήρησης των οποίων δεν επιτρέπει περαιτέρω ανάλυση.

248 Howland 1958, 60–1, 97–8· Scheibler 1976, 24–6· Robinson και Clement 1952, 347, 357.

249 Δρούγου 1992, 29–36.

250 Kotitsa 2012, 192–94, πίν. 10C, 12a (β' μισό – γ' τέτ. 4ου αι. π.Χ.).

251 Μπαχλάς και Μουράτη υπό έκδ.

252 Howland 1958, 67–8, 97–8· Scheibler 1976, 40–3· Δρούγου 1992, 36–40.

253 Kotitsa 2012, 192–94, πίν. 5a, 190–91.

254 Πρβλ. Howland 1958, 72–3, 25B· Scheibler 1976, 38, DSL 3· Δρούγου 1992, 44–7, ΠΛ4.

255 Δρούγου 1992, 44–7, ΠΛ4.

256 Πρβλ. Howland 1958, 94–5, 29A· Scheibler 1976, 50–1, FSL 1· Δρούγου 1992, 49–51, ΠΛ5.

Από τα παραπάνω προκύπτει πως οι αριθμητικά ισοδύναμοι μεταξύ τους τύποι των ανοιχτών και των σφαιρικών λύχνων υπερτερούν με μεγάλη διαφορά. Τυπολογικά παρουσιάζουν συνάφεια με τους γνωστούς τύπους από την Αττική και άλλα εργαστήρια της μακεδονικής επικράτειας.²⁵⁷ Ωστόσο, με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τον πηλό φαίνεται ότι είναι προϊόντα περιφερειακών εργαστηρίων,²⁵⁸ και κυρίως του εγχώριου εργαστηρίου που εντοπίστηκε στο Ηράκλειο.²⁵⁹

2.1.1.14. Αδιάγνωστα όστρακα 1382–1425 (Πίν. 20)

Ένας μικρός αριθμός οστράκων (1382–1425) δεν στάθηκε δυνατό να αποδοθεί σε συγκεκριμένο τύπο αγγείων και έτσι καταχωρήθηκαν στο τέλος του καταλόγου της μελαμβαφούς κεραμικής με βάση το μέρος του αγγείου από όπου προέρχονται (βάσεις, λαβές κ.λπ.) και γενικά χαρακτηριστικά του σχήματος, όπου είναι δυνατό να διακριθούν, π.χ. η προέλευση από κλειστά ή ανοιχτά αγγεία.²⁶⁰ Εξατομικευμένα αναφέρεται πιθανή ταύτιση με σχήμα, όταν αυτό είναι εφικτό. Χαρακτηριστικά είναι τα τρία όστρακα από χείλη αγγείων (1410–1412, Πίν. 20) με μορφολογικά στοιχεία που παραπέμπουν σε ανοιχτά σχήματα του 2ου π.Χ. αι.

2.1.2. Λοιπές κατηγορίες λεπτής διακοσμημένης κεραμικής 1426–1436 (Πίν. 20)

2.1.2.1. Όστρακα από ερυθρόμορφα και γραπτά αγγεία 1426–1433 (Πίν. 20)

Η ερυθρόμορφη και γραπτή κεραμική αντιπροσωπεύεται από λιγοστά σπαράγματα αγγείων.²⁶¹ Σε θραύσματα που επιτρέπουν την αναγνώριση του σχήματος, σώζεται ένας ασκός (1426). Ανήκει στον τύπο με την πλευρική προχολή και το σώμα που διαμορφώνει στο άνω μέρος του χαμηλό θόλο, με κεντρική μαστοειδή απόφυση, η οποία περιβάλλεται από πλαστικούς δακτυλίους, ανάμεσα στους οποίους αναπτύσσεται ζώνη με μελανά ιωνικά κυμάτια.²⁶² Η μεγάλη τοξωτή λαβή είναι τριγωνικής τομής με οξεία νεύρωση. Η βάση του είναι επίπεδη και ορίζεται στην ένωση με το σώμα από άβαφη ταινία. Άλλα δύο πολύ μικρά θραύσματα (1427–1428) ανήκουν στο άνω τμήμα του σώματος, κοντά στην μαστοειδή απόφυση της θόλου, όμοιων αγγείων.

Δύο θραύσματα (1429–1430) από το λαιμό και το σώμα μικρών ληκύθων φέρουν δικτυωτό πλέγμα από λεπτές μελανές γραμμές, το ένα και με λευκές στιγμές στις γωνίες του πλέγματος.²⁶³

Τέλος, σε πελίκες ανήκουν πιθανότατα τρία θραύσματα (1431–1433) που διατηρούν ψιχία από την ερυθρόμορφη παράσταση. Και στα τρία διακρίνεται η ζώνη έδρασης της παράστασης, που αποδίδεται με μαϊάνδρο (1431–1432) ή κυμάτια (1433), ενώ μόνο στο ένα (1431) διασώζεται στα δεξιά το κατώτερο μέρος του σώματος ιματιοφόρου μορφής και μπροστά της επίμηκες αντικείμενο πάνω στο οποίο στηρίζεται έτερο δισκόμορφο αντικείμενο.²⁶⁴

257 Δρούγου 1992, 2005α, 2012β.

258 Για την τοπική παραγωγή στη Δημητριάδα και βιβλιογραφία για την ευρύτερη περιοχή, βλ. Νικολάου 2004, 47–60. Ειδικότερα για την Πιερία, βλ. Kotitsa 2012.

259 Μπαχλός και Σύρος 2014, 214, 221· 2019, 277–94· Μπαχλός και Μουράτη 2023.

260 Αποτελούν το 3,08% του συνόλου, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

261 Αντιστοιχούν στο 0,68% του συνόλου της κεραμικής, μαζί με τα ανάγλυφα, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

262 Δρούγου 2005α, 51–2, αρ. 1–2, εικ. 30–32, και 152–53 (γ' τέτ. 4ου αι. π.Χ.), και γενικά για τη χρονολόγηση του σχήματος 40–2. Επίσης, Θέμελης και Τουράτσου 1997, 106, αρ. Δ66 (τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.).

263 Το σχήμα συμβιβάζει κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 4ου αι. π.Χ. με τα μικρά ατρακτόσχημα μυροδοχεία, ενώ εκλείπει εντελώς μετά τις αρχές του 3ου αι. π.Χ., βλ. Δρούγου 2005α, 153–54, σημ. 212.

264 Για την απεικόνιση ιματιοφόρων νέων στη δευτερεύουσα όψη από πελίκες που χρονολογούνται στο τελευταίο τρίτο του 4ου αι. π.Χ., βλ. Δρούγου 2005α, 91, αρ. 96· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Ακαμάτης 2014, 196–98, εικ. 605–606, αρ. 617.

2.1.2.2. Όστρακα ανάγλυφων σκύφων 1434–1436 (Πίν. 20)

Τρία μόλις όστρακα (**1434–1436**) ανήκουν σε σκύφους, οι οποίοι φέρουν ανάγλυφο φυτικό διάκοσμο που αποδίδει λογχόσχημα φύλλα, ανάμεσα στα οποία αναπτύσσονται βλαστοί.²⁶⁵

2.1.3. Αβαφής οικιακή κεραμική 1437–1490 (Πίν. 21–29)

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται η τυπολογία των σχημάτων με βάση τα μόλις 54 καλά διατηρημένα παραδείγματα.²⁶⁶ Το ποσοστό τους σε σχέση με τις λοιπές κατηγορίες που καταγράφηκαν συνολικά δεν αποτελεί συγκρίσιμο μέγεθος. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα εντός της κατηγορίας στατιστικά δεδομένα, όπου τα τροφοπαρασκευαστικά σκεύη εμφανίζουν αυξημένα ποσοστά, σχεδόν όσο και τα χυτροειδή, ακολουθούν τα αποθηκευτικά και τα μεταφορικά αγγεία, ενώ αρκετά είναι και τα ιδιαίτερης χρήσης μικρότερα αγγεία, όπως οι ηθμοί.²⁶⁷

Τα περισσότερα είναι κατασκευασμένα από κιτρινέρυθρο πηλό (5YR 6/6 και 6/8 reddishyellow, 5YR 5/6 yellowish red), με προσμίξεις. Μία ομάδα αγγείων, στην οποία ανήκουν οι σιπύες στο σύνολό τους, ο κυλινδρικός λέβητας (**1444**), μία υδρία (**1466**), δύο χύτρες (**1452**, **1455**) και μία σωληνωτή προχοή (**1612**), έχει κατασκευαστεί με τον χαρακτηριστικό ερυθρό πηλό (2.5YR 4/6 red) με τον οποίο κατασκευάστηκε και ο ένας μεγάλος ηθμός (**1525**). Για τα λεπτά τοιχώματα και την καθαρότητα του ωχρού πηλού (10YR 8/4 very pale brown) διακρίνεται μία υδρίσκη (**1467**), ενώ επίσης από ωχρό πηλό (2.5Y 8/4 paleyellow) έχει πλαστεί και ένα ιγδίο (**1484**). Σε δύο περιπτώσεις ο πηλός είναι γκριζός (7.5YR 5/1 gray), μάλλον λόγω της έκθεσης σε υψηλή θερμοκρασία.

Όλα τα οικιακά σκεύη και αγγεία είναι τροχήλατα, εκτός από τα ιγδία, τα οποία είναι και τα μόνα που κατασκευάστηκαν από τον ίδιο πηλό με τα ειδικά σκεύη. Εξολοκλήρου τροχήλατες είναι οι χύτρες και η υδρία με τον κυρτό αδιαμόρφωτο πυθμένα. Από τα ίχνη συνένωσης που διατηρούνται στα τοιχώματά τους φαίνεται πως έχουν κατασκευαστεί σε δύο μέρη, που συνενώθηκαν μετά επί του τροχού.²⁶⁸ Συγκεκριμένα, σε δύο χύτρες (**1450**, **1451**) διαπιστώνεται λίγο κάτω από τον ώμο μία έντονη αυλάκωση από τον τροχό, που διακρίνεται και στο εξωτερικό τους τοίχωμα. Πάνω στην αυλάκωση αυτή διακρίνονται δύο κωνικά εξογκώματα πηλού στην μία χύτρα και ένα στην άλλη. Η υδρία **1466** διατηρεί στην γωνιώδη μετάβαση από το λαιμό στον ώμο, μέρος του πηλού που απλώθηκε για να καλύψει την ένωση των δύο μερών και δεν έχει λειανθεί πλήρως (Πίν. 69.4).

2.1.3.1. Αποθηκευτικά σκεύη, σιπύες 1437–1443 (Πίν. 21)

Αποσπασματικά σώζονται επτά αποθηκευτικά σκεύη, που ανήκουν στον τύπο της λεγόμενης *σιπύης*.²⁶⁹ Κανένα δεν σώζει στοιχεία από το κατώτερο τμήμα του σώματος και τη βάση, το χαρακτηριστικό ωστόσο χείλος, οι λαβές και το άνω τμήμα του σώματος, επιτρέπουν την κατάταξή τους στη συγκεκριμένη κατηγορία αγγείων.

Τα περισσότερα προέρχονται από τις εγκαταστάσεις του οινοποιείου (**1437–1439**) και τους υπαίθριους χώρους της οικίας (**1441–1443**), ενώ ένα βρέθηκε σε δωμάτιο της νότιας στοάς της οικίας (**1440**).

Πρόκειται για μεγάλα αγγεία με δακτυλιόσχημη ή δισκόμορφη βάση και ωοειδές σώμα, με τη μέγιστη διάμετρο στο μέσο του σώματος ή ψηλότερα στον ώμο, όπου φέρουν δύο οριζόντιες λαβές, κάθετα ή λοξά

265 Rotroff 1982, 17–8, 50, πίν. 8, 72, αρ. 49. Για ανάγλυφη κεραμική από τα Λείβηθρα, Παντή 2014, 652, πίν. 215β.

266 Εξετάστηκε το σύνολο των οστράκων προκειμένου να αναζητηθούν χαρακτηριστικά ή συνανήκοντα μέρη αγγείων, ωστόσο δεν κατέστη δυνατό να καταγραφεί συνολικά η ποσότητα ή το βάρος τους.

267 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

268 Συνδυασμός τεχνικών εφαρμόστηκαν σε μαγειρικά σκεύη από την Αθηναϊκή Αγορά, βλ. σχ. Sparkes και Talcott 1970, 34–5. Για τα εργαστήρια της Κορίνθου, βλ. Andreason-Stojanovic 2004, 627–28.

269 Για το όνομα και τις χρήσεις του σκεύους, βλ. Amyx 1958, 196–97· Rotroff 2006, 92–3.

τοποθετημένες. Ποικιλία παρουσιάζουν ως προς το χείλος που μπορεί να διαμορφώνει, εσωτερικά ή εξωτερικά, προεξοχή για την υποδοχή πώματος ή να έχει κάθετα τοιχώματα.²⁷⁰

Οι σιπύες από την αγροικία είναι κατά κύριο λόγο μεγάλου μεγέθους, με ορθογωνικό ή τριγωνικό χείλος και ποικιλία στην ανάπτυξη των λαβών. Παρά τις μικρές διαφορές, ανταποκρίνονται στα γενικά χαρακτηριστικά του τύπου 2 της Αθηναϊκής Αγοράς, ενώ με βάση τις αναλογίες τους,²⁷¹ οι μεγαλύτερες θα είχαν ύψος και μέγιστη διάμετρο σώματος από 0,6 μ. έως και 0,7 μ. και διάμετρο βάσης περίπου 0,3 μ.

Η μεγαλύτερη (1437), με διάμετρο χείλους που υπολογίζεται στα 0,35 μ., έχει ψηλό κάθετο χείλος ελαφρά κοίλο εξωτερικά, δεν σώζει στοιχεία από τις λαβές, ενώ χαρακτηρίζεται από τα ιδιαίτερα χοντρά τοιχώματα. Στον ώμο, εγχάρκτη διακόσμηση αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί. Οριζόντιες ραβδωτές λαβές φέρουν τα δύο σκεύη (1438–1439) με την εξίσου ευρεία διάμετρο χείλους, αλλά σαφώς λεπτότερα τοιχώματα. Μικρές διαφορές παρουσιάζουν ως προς το χείλος. Στο ένα (1438), η άνω επιφάνεια του χείλους προεκτείνεται ελαφρώς δημιουργώντας γωνιώδη ακμή, ενώ στην ένωση με το σώμα διαμορφώνει αυλάκωση,²⁷² στοιχείο που εξυπηρετούσε πιθανόν στην καλύτερη τοποθέτηση του πλήνιου πώματος ή στην πρόσδεση καλύμματος από εύκαμπτο υλικό. Στη ζώνη των λαβών αναπτύσσεται εγχάρκτη διακόσμηση που αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί, μοτίβο που πιθανότατα επαναλαμβάνονταν και σε άλλα σημεία του σώματος, όπως δείχνουν δύο μικρά θραύσματα με πιο χοντρά τοιχώματα. Τον ίδιο τύπο χείλους διαμορφώνουν και οι σαφώς μικρότερες σιπύες (1440–1441), που ξεχωρίζουν επίσης για τον ιδιαίτερα τονισμένο ώμο. Διαφέρουν, ωστόσο, αρκετά μεταξύ τους. Η μία (1440) χαρακτηρίζεται από το ευρύ στομίο και τις οριζόντιες ραβδωτές λαβές που επικολλούνται κατά μήκος της γωνιώδους μετάβασης του ώμου και κοντά στο τοίχωμα, εκεί όπου αναπτύσσεται ελεύθερα εγχάρκτο κλαδί. Η δεύτερη (1441) είναι μάλλον το πιο μικρό και κλειστό παράδειγμα σιπύης, με τις πλέον υπερυψωμένες κάθετες λαβές που επικολλούνται στη μετάβαση του ώμου, εκεί ακριβώς όπου αναπτύσσεται και η στενή ζώνη με την εγχάρκτη κυματοειδή γραμμή, και ανέρχονται αρκετά πάνω από το χείλος.

Τριγωνικής τομής χαμηλό χείλος, λιγότερο τονισμένο ώμο και μάλλον ωοειδές σώμα παρουσιάζουν οι δύο τελευταίες (1442–1443). Η μία (1442) διατηρεί την κυκλικής τομής λαβή που ανυψώνεται λοξά πάνω από το χείλος, ενώ η δεύτερη (1443) διατηρεί ίχνη από την εγχάρκτη διακόσμηση που αποδίδει κλαδιά, με φαρδύτερα και πιο κοντά φύλλα από τα παραπάνω.

Γενικά το σχήμα δεν παρουσιάζει μεγάλες αλλαγές από τους κλασικούς στους ελληνιστικούς χρόνους. Τα παραδείγματα από το Κομπολόι, αν και εξαιρετικά αποσπασματικά, ως προς το άνω τμήμα του σώματος και τη διακόσμηση βρίσκουν παράλληλα στα λιγοστά επίσης παραδείγματα από τη Θεσσαλία που χρονολογούνται στο α' μισό του 3ου αι. π.Χ.²⁷³ Εγχάρκτο διάκοσμο με κυματοειδείς γραμμές σε ζώνες φέρουν κάποια από τα παραδείγματα των τύπων 2 και 3 της Αθηναϊκής Αγοράς.²⁷⁴ Κυματοειδείς γραμμές που εναλλάσσονται με κλαδιά ή μόνο σχηματοποιημένα κλαδιά φέρουν αντίστοιχα παραδείγματα από τα γειτονικά Λείβηθρα²⁷⁵ αλλά και από οικία στην θέση Golem Grad στην Πρέσπα.²⁷⁶ Το είδος αυτό της εγχάρκτης διακόσμησης

270 Με βάση την ανάπτυξη του χείλους, οι σιπύες στην Αγορά διακρίνονται σε τρεις τύπους. Ο τύπος 1 διαμορφώνει εξωτερικά του χείλους πατούρα για την υποδοχή πώματος. Ο τύπος 2, με απλό κάθετο χείλος και ωοειδές σώμα με διευρυμένο ώμο, διαιρείται με βάση το μέγεθος σε δύο υποκατηγορίες. Στον τύπο 3 ανήκουν αγγεία με διαμόρφωση πατούρας, για την υποδοχή πώματος, εσωτερικά του χείλους, βλ. Rotroff 2006, 95–7. Για την εξέλιξη του σχήματος πρβλ. Sparkes και Talcott 1970, 195–96, εικ. 13, πίν. 67–68· Robinson 1959, 31, 55, πίν. 6, 40· McPhee και Pemberton 2012, 58, σημ. 63.

271 Το ύψος είναι λίγο μικρότερο από τη μέγιστη διάμετρο του σώματος. Η τελευταία είναι διπλάσια από τη διάμετρο του χείλους, που φτάνει τα 0,22 μ., ενώ η βάση είναι ελαφρώς μικρότερη από το χείλος, βλ. Rotroff 2006, 95, 261–62, εικ. 27, πίν. 23, αρ. 164–166. Τις ίδιες αναλογίες παρουσιάζουν και τα παλιότερα παραδείγματα και μάλιστα σε μεγαλύτερα μεγέθη, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 195–96, 344, εικ. 13, πίν. 67–68, αρ. 1540–1541.

272 Όμοια διαμόρφωση στο χείλος σε παράδειγμα από την Άλο, που χρονολογείται το α' μισό 3ου αι. π.Χ., βλ. Reinders 1988, 128, 260, πίν. 114, αρ. 35.06.

273 Reinders 1988, 128, 260, αρ. 35.06, πίν. 114· Beestman-Kruyshaar 2003, 88–9, 264, 270, εικ. 6.3–6.4, αρ. P269, 337, 341.

274 Rotroff 2006, 95, 97, 262, εικ. 27–28, πίν. 23, αρ. 165–166, 169.

275 Παντή 2014, 654–55, πίν. 216β:στ και 216γ:α.

276 Bitrakova-Grozdanova 1994, 219, πίν. 166δ, 168γ.

είναι γνωστό στη ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλίας²⁷⁷ και στη Μακεδονία²⁷⁸ και από όστρακα που ανήκουν σε διάφορους τύπους αγγείων, ενώ ειδικά από την Άλο εγχάρακτα κλαδιά φέρουν πώματα αποθηκευτικών σκευών και άλλα όστρακα.²⁷⁹

2.1.3.2. Λέβητες κυλινδρικοί 1444–1445 (Πίν. 22)

Ένας ευρύστομος λέβητας (1444) βρέθηκε στη νότια πτέρυγα της οικίας, κοντά στο πηγάδι. Πρόκειται για ένα ανοιχτό και βαθύ σκεύος, με σώμα κυλινδρικό και χοντρά κάθετα τοιχώματα. Χαρακτηριστικές είναι οι μεγάλες κατακόρυφες αυλακωτές λαβές, που προσφύονται λίγο χαμηλότερα από το ταινιωτό χείλος, το οποίο στρέφεται προς τα έξω. Αν και δεν σώζονται στοιχεία από τη βάση του, ούτε μπορεί να υπολογιστεί το ύψος του αγγείου, φαίνεται πιθανόν να ανήκει στον όχι ιδιαίτερα διαδεδομένο τύπο του κυλινδρικού λέβητα.²⁸⁰ Το σχήμα φέρει ενισχυμένες δακτυλιόσχημες ή «ψευδοδακτυλιόσχημες» βάσεις, όπως μία βάση (1445) που βρέθηκε σε μεγάλη απόσταση από τον λέβητα· ωστόσο, ως τύπος θα μπορούσε να ανήκει σε ένα τέτοιο σχήμα. Ανάλογου σχήματος αβαφή σκεύη, με οριζόντιες όμως λαβές, βρέθηκαν και στις Πέτρες Φλώρινας και χαρακτηρίζονται ως λεβητοειδείς στάμνοι,²⁸¹ ενώ παραδείγματα από τη Λακωνία με κάθετες λαβές, ελαφρώς ψηλότερα σε σχέση με το χείλος, ερμηνεύονται ως αποθηκευτικά.²⁸²

2.1.3.3. Αρυτήρες 1446–1449 (Πίν. 23)

Οι αρυτήρες, λόγω της χρήσης τους στην πυρά ή για τη μεταφορά καύσιμης ύλης, με εμφανείς τις βλάβες στα τοιχώματα των αγγείων, κατατάσσονται στις δημοσιεύσεις κεραμικών συνόλων ως τύποι χύτρας,²⁸³ ενώ ο όρος αρυτήρας, που προτάθηκε αρχικά από τον Μ. Ανδρόνικο, επιλέχθηκε για να αποδώσει τον τρόπο χρήσης του αγγείου.²⁸⁴

Είναι σχήμα κοινό, με γνωστά παραδείγματα από πολλές θέσεις,²⁸⁵ και χαρακτηρίζεται από το σφαιρικό σώμα με τον αδιαμόρφωτο πυθμένα και το ευρύ στόμιο στο οποίο καταλήγει μία κατακόρυφη λαβή, συχνά με κεντρική νεύρωση. Τα χαρακτηριστικά αυτά μένουν αναλλοίωτα από τον 4ο έως και τον 2ο αι. π.Χ., οπότε μικρές διαφοροποιήσεις στη μορφή αποδίδονται πιθανόν σε επιρροή μεταλλικών προτύπων.²⁸⁶ Ο παλαιότερος τύπος του σχήματος,²⁸⁷ που αποκρυσταλλώθηκε στο γ' τέταρτο του 6ου αι. π.Χ., χαρακτηρίζεται από σώμα ρηχότερο, με τη μέγιστη διάμετρό του να υπερβαίνει αυτήν του ύψους, και στενότερο στόμιο, χαρακτηριστικά

277 Όστρακα πυξιδών από τη Φάρσαλο, βλ. Καραπάνου 2011, 327–28, πίν. 134ζ–η. Φανός από το νεκροταφείο των Αμφάνων, βλ. Τριανταφυλλοπούλου 2000, 66–7, εικ. V και 15. Όστρακα από κάλαθο, νεκροταφείο Πηνειάδας Τρικάλων, βλ. Καραπάνου και Καρακούτα 2000, 159, εικ. 4. Για τελετουργικό σκεύος και αποθηκευτικό αγγείο από το Ομόλιο, βλ. Βήτος 2017, 59, σχ. 37, αρ. I/3/70 (ΜΛ2014/98), 35, σχ. 11, I/3/26 (ΜΛ 2014/167).

278 Ερυθροβαφής πυξίδα από το ελληνιστικό νεκροταφείο της Έδεσσας, βλ. Χρυσοστόμου 1991, 133, ΒΕ 1975/103. Κάλαθοι από το ανατολικό νεκροταφείο της Αιανής, βλ. Καραμήτρου-Μεντεσιδή 2014, 238, 242, ταφή 50 με νόμισμα Κασσάνδρου, πίν. 75β, αρ. κατ. 1566. 279 Beestman-Kruyshaar 2003, (πώματα) 92, 270, εικ. 3.6, 6.4, αρ. P 336, (όστρακα) 337, 341, 283, αρ. P 521–525, (λέβητες) εικ. 6.6, 89, εικ. 6.3, αρ. P 269.

280 Περιορισμένη αριθμητικά ομάδα από την Κρήτη, χρονολογείται από τον 3ο και έως τα μέσα του 2ου αι. π.Χ. Πρόκειται για σκεύη με ευρύ κυλινδρικό σώμα, διάμετρο που υπερβαίνει ελάχιστα το ύψος, κατακόρυφες λαβές και ταινιωτά χείλη, βλ. σχ. Εγγλέζου 2005, 276–77, σημ. 745 (για σκεύη από την Κνωσό, UM 103,127), πίν. 59β–60α.

281 Αδάμ-Βελένη 1997α, 140–41, πίν. 110α.

282 Cavanagh κ.ά. 1996, 79, εικ. 14.16, 5, πίν. 2b, αρ. 53a (large jars).

283 Sparkes και Talcott 1970, 224–25. Rotroff 2006, 167–69. Edwards 1975, 120–21.

284 Ανδρόνικος 1955, 45. Δρούγου και Τουράτσογλου 1998, 120.

285 Ενδεικτικά αναφέρονται: Robinson 1933a, 227, πίν. 173, αρ. 838–841 (Όλυνθος). Jones et al., 1973, 386, εικ. 11, πίν. 74, αρ. 104–107 (Βάρη). Kovacsovics 1990, 45, 115–16, πίν. 41, 49, 50, αρ. 40:1, 111:1, 115:1 (Κεραμεικός). Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 1994, αρ. 7, 122–23, πίν. 1 (Πέλλα). Νικολαΐδου-Πατέρα 1994, αρ. 56, 113, πίν. 61δ (Ηιόνα). Καραδήμα 1997, αρ. 1, 383, πίν. 286:α, 287:α (Σαμοθράκη). Δρούγου και Τουράτσογλου 1998, 120–21 (Βέροια). Δρούγου 2005α, 170–71 (Βεργίνα). Metzger 1998, 194, πίν. 241, αρ. 354 (Ερέτρια).

286 Ειδικά για το παλιό και απλό σχήμα του αρυτήρα επισημαίνεται πως πρόκειται για αλληλεπιδράσεις μεταξύ της μεταλλοτεχνίας και της κεραμικής, που προσάρμοζαν τα πρότυπα τους στις ιδιαίτερες τεχνικές και την πρώτη ύλη που χρησιμοποιούσαν, βλ. Δρούγου και Τουράτσογλου 1998, 121, 123, σημ. 22.

287 Sparkes και Talcott 1970, 224–25.

που διατηρούνται στα παραδείγματα της Αθηναϊκής Αγοράς έως και τις αρχές του 3ου αι. π.Χ. Ωστόσο, ήδη από τα τέλη του 4ου αι. π.Χ., το σχήμα βαθαίνει και εξελικτικά παρατηρείται ισορροπία μεταξύ των δύο διαστάσεων.²⁸⁸

Σε όλη την έκταση του συγκροτήματος εντοπίστηκαν, όπως ήταν αναμενόμενο, πολλά μικρά θραύσματα από ποικίλων μεγεθών αγγεία αυτού του τύπου, καταλογογραφήθηκαν ωστόσο μόνο τα καλύτερα σωζόμενα. Αμέσως νότια της αγροικίας και στο εσωτερικό του μεγάλου πίθου 11, διαφυλάχθηκε ο μοναδικός πλήρης (1446), αν και συντετριμμένος σε πολλά θραύσματα από το βάρος των τοιχωμάτων του πίθου, αρυτήρας. Ως σχήμα κατατάσσεται στην παραλλαγή Β της Βέροιας, που χαρακτηρίζεται από τη διάκριση του ώμου και το σχηματισμό λαιμού, και στην υποομάδα με κυρτό ώμο.²⁸⁹ Παρουσιάζει ομοιότητες με παραδείγματα από τη Βεργίνα που χρονολογούνται στα τέλη του 3ου και στον 2ο αι. π.Χ., με διαφορές ως προς το μέγεθος και την αναλογία του ύψους προς τη διάμετρο του σώματος, που είναι σχεδόν 1/1.²⁹⁰ Διακριτό λαιμό αλλά λιγότερο τονισμένο ώμο διαμορφώνει ένας ακόμα αρυτήρας, που διατρήει τμήμα μόνο του ανώτερου σώματος (1447), ενώ σε μία λαβή αρυτήρα αποδόθηκε με χάραξη μετά από την όπτηση το γράμμα Κ, με τον ίδιο τρόπο που αποδίδεται και στα χείλη των πίθων (1448).

Παρόμοια χαρακτηριστικά, με ελαφρώς οξύτερη μετάβαση στον ώμο παρουσιάζει ο μικρός αρυτήρας (1449) που βρέθηκε πεσμένος στο υπόγειο της οικίας, μαζί με μία μικρή χου (1470).

2.1.3.4. Χύτρες δίωτες 1450–1456 (Πίν. 24)

Κοινό αγγείο, με χρήση στην οικία αλλά και στις εγκαταστάσεις οινοποίησης, όπως προκύπτει από τη διασπορά οστράκων αλλά και τον εντοπισμό σχεδόν ολόκληρων αγγείων, ήταν η χύτρα. Δύο χύτρες (1450–1451) μαζί με μία υδρία (1466) βρέθηκαν θαμμένες μέσα στο δάπεδο της δυτικής εξωτερικής στοάς του πιθεώνα, ενώ μία ακόμη χύτρα (1452) εντοπίστηκε στο διάδρομο βΙ του πιθεώνα. Τρεις (1453–1455) προέρχονται από την οικία και μία (1456) από το Ντουβάρι Ι.

Οι χύτρες, κοινά μαγειρικά σκεύη με συγκεκριμένα μορφολογικά χαρακτηριστικά, διακρίνονται σε ποικίλους τύπους. Είναι σχήμα διαχρονικό, με ποικίλες χρήσεις, που αποτυπώνονται στα διαφόρων μεγεθών, και με μικρές μορφολογικές διαφορές, παραδείγματα.²⁹¹ Πρόκειται για αγγείο με σφαιρικό σώμα και χωρίς διαμορφωμένη βάση, που τοποθετείται κατευθείαν πάνω στη φωτιά ή πατά σε ειδικά στηρίγματα, τους *χυτρόποδες* ή *λάσανα*.²⁹² Ο αριθμός των λαβών και η διαμόρφωση του χείλους είναι τα βασικά κριτήρια με βάση τα οποία διακρίνονται διάφοροι τύποι χύτρας.

Ως απλός τύπος χύτρας αναφέρεται το μόνωτο και χωρίς διαμόρφωση για την υποδοχή πώματος αγγείο,²⁹³ που εμφανίζεται σε διάφορα μεγέθη.²⁹⁴ Στα ελληνιστικά σχήματα κατατάσσονται μόνωτες χύτρες με μία διπλή ή μία στριφτή λαβή και υποδοχή πώματος.²⁹⁵

Οι δίωτες χύτρες διακρίνονται σε ποικίλους τύπους, ανάλογα με την τοποθέτηση των λαβών και την ανάπτυξη του χείλους και του σώματος. Τα παραδείγματα των κλασικών χρόνων παρουσιάζουν ποικιλία ως προς το σχήμα του σώματος που μπορεί να είναι σχετικά ρηχό ή να διαμορφώνει ψηλό ώμο.²⁹⁶ Οι λαβές τοποθετούνται κάθετα ή οριζόντια, και συχνά στο ανώτερο τμήμα του σώματος διαμορφώνεται σωληνωτή προχοή με κλίση προς τα πάνω. Η διαμόρφωση αυτή, που πιθανότατα διοχέτευε τον ατμό, χωρίς να απαιτείται

288 Rotroff 2006, 167–69.

289 Δρούγου και Τουράτσου 1998, 122.

290 Δρούγου και Τουράτσου 1998, 87, 92, πίν. 57, Π2111, 2114· Δρούγου 2005α, 123, 171, εικ. 136, αρ. 2, Β2, Π473.

291 Για τα πρωιμότερα, του 7ου αι. π.Χ., από την Κόρινθο, βλ. Amyx και Lawrence 1975, αρ. 291, 155, πίν. 82, 111. Για την παραγωγή της Αθήνας στα τέλη του ίδιου αιώνα, βλ. Brann 1962, 55, πίν. 11, αρ. 210.

292 Χατζηδάκης 2004, 648, σημ. 38–39.

293 Το σχήμα αναφέρεται και ως αρυτήρας, βλ. παραπάνω, 2.1.3.3.

294 Sparkes και Talcott 1970, 224· Rotroff 2006, 167–68.

295 Rotroff 2006, 169–72.

296 Ως σχήμα εμφανίζεται στην Αθήνα στα μέσα του 6ου αι. π.Χ. με παραδείγματα που δεν διαμορφώνουν υποδοχή πώματος, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 225.

η αφαίρεση του πώματος, δεν επιβιώνει στους ελληνιστικούς χρόνους κατά τους οποίους παρατηρείται μεγάλη ποικιλία μεγεθών και σχημάτων.²⁹⁷ Στην Αθηναϊκή Αγορά διακρίνονται με βάση τη διαμόρφωση του χείλους και του σώματος οκτώ τύποι δίσκων αγγείων, εκ των οποίων οι δύο φέρουν κατακόρυφες λαβές,²⁹⁸ οι έξι οριζόντιες²⁹⁹ και ένας συνδυασμό των δύο.³⁰⁰ Με εξαίρεση την απλή μόνωτη χύτρα, για τους λοιπούς τύπους δεν προτείνονται διαφορετικές χρήσεις ή ονόματα.³⁰¹

Μια τέτοια απόπειρα επιχειρήθηκε με βάση τα παραδείγματα από τη Δήλο,³⁰² που κατατάχθηκαν σε δύο τύπους μόνωτων αγγείων, έναν με ευρύ στόμιο για το βράσιμο του νερού και έναν με στενό στόμιο και ηθμό για το βράσιμο αρωματικών φυτών. Οι δίσκοι χύτρες, με κάθετες λαβές ή μία κάθετη και μία οριζόντια λαβή, διακρίνονται και πάλι σε δύο τύπους, με βάση το ύψος του σώματος. Τα ρηχότερα παραδείγματα θεωρούνται κατάλληλα για κάθε είδους γεύμα, ενώ τα βαθύτερα για βραστά.

Διαφορετική χρήση φαίνεται να υπονοεί και η διάκριση της χύτρας από άλλα μαγειρικά σκεύη (*stewpots*) των ύστερων κλασικών χρόνων από την Κόρινθο, που επίσης διαμορφώνουν υποδοχή πώματος, με κριτήριο κυρίως το βάθος του σκεύους και τις υπερυψωμένες λαβές.³⁰³

Οι χύτρες από το Κομπολόι ανήκουν στον τύπο 5 της κατάταξης της S. Rotroff.³⁰⁴ Οι δύο που βρέθηκαν κατά χώραν (1450–1451) είχαν υποστεί εκτεταμένες ρηγματώσεις, με αποτέλεσμα να σπάσουν σε πολλά μικρά θραύσματα μετά την αφαίρεσή τους από το χώμα. Έτσι, συγκολλήθηκε πλήρως η μία, ενώ από τη δεύτερη δεν αποκαταστάθηκε το κατώτερο σώμα και ο πυθμένας.³⁰⁵ Οι λοιπές διατηρούν ικανό μέρος από το άνω σώμα ώστε να μπορούν να ενταχθούν στον ίδιο τύπο. Επισημαίνεται ότι καμία από τις τρεις που εντοπίστηκαν στις εγκαταστάσεις του οινοποιείου δεν φαίνεται να έχει εκτεθεί στη φωτιά, ενώ οι δύο (1450–1451) διατηρούν και ίχνη του επιχρίσματος. Ο πυθμένας είναι αδιαμόρφωτος και με λεπτά τοιχώματα. Το σώμα είναι σφαιρικό, με ομαλή καμπύλη ή γωνιώδη μετάβαση (1450, 1456) προς τον ώμο. Ο ώμος είναι ευρύς και ψηλός, με ελαφρώς κυρτά τοιχώματα που κλίνουν προς το χείλος, δημιουργώντας ένα σχετικά «κλειστό» σχήμα. Ψηλό χείλος, με μικρή προεξοχή για την υποδοχή πώματος, κλίνει ελαφρά προς τα έξω ή σπανιότερα είναι σχεδόν κάθετο (1451). Η άνω στενή απόληξη του χείλους είναι επίπεδη, με εξαίρεση το μοναδικό παράδειγμα (1456) από το Ντουβάρη Ι, όπου αναπτύσσεται μία έντονη αυλάκωση. Ελλειπτικής τομής, οριζόντιες λαβές, επικολλούνται στην μετάβαση του ώμου και υψώνονται έως το χείλος ή ελαφρώς πάνω από αυτό, με ελαφρά κλίση προς τα έξω. Αρκετά αποσπασματικά διατηρείται ένα μοναδικό αγγείο στον τύπο της χύτρας, αλλά με ιδιαίτερα χοντρά τοιχώματα, περισσότερο τονισμένο ώμο και πιο στενό στόμιο (1455).

297 Έχει προταθεί επίσης η χρήση τους για την εκροή υγρών ή ως λαβή, στις περιπτώσεις που το τοίχωμα δεν έχει διατηρηθεί, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 226· Χατζηδάκης 2004, 648–49.

298 Τύπος 4, με βαθύ σώμα και έσω νεύον χείλος (170 – 1ος αι. μ.Χ.). Τύπος 10 με βαθύ σώμα που συχνά διαμορφώνει ώμο (180/160 – αρχές 1ου αι. μ.Χ.), βλ. Rotroff 2006, 172–73, 177–78.

299 Τύπος 5, σφαιρικό σώμα και λαβές που υπερβαίνουν το χείλος (500 – αρχές 1ου αι. μ.Χ.). Τύπος 6, μέγιστη διάμετρος χαμηλά στο σώμα και ψηλό χείλος (175 – 125 π.Χ.). Τύπος 8, σφαιρικό σώμα και χαμηλό οριζόντιο χείλος (75 – μέσα 1ου αι. μ.Χ.). Τύπος 9, αμφικωνικό σώμα και εξωνεύον χείλος (τέλη 3ου – αρχές 2ου π.Χ.). Τύπος 11, απίσχημο σώμα και οριζόντιες λαβές, χαμηλότερα από το χείλος και ελαφρώς λοξά, βλ. Rotroff 2006, 173–78.

300 Τύπος 7, με τη μέγιστη διάμετρο στο κάτω μισό του σώματος που συχνά διαμορφώνει γωνιώδες προφίλ και ψηλό, έσω νεύον χείλος (1ος αι. π.Χ. – 1ος αι. μ.Χ.), βλ. Rotroff 2006, 175.

301 Rotroff 2006, 167. Η ταύτιση του σχήματος με την αναφερόμενη στις πηγές ως *κακκάβη*, που πρότεινε ο M. Bats (1988, 45–8), δεν έτυχε αποδοχής. Για την κακκάβη ο Π. Χατζηδάκης (2004, 652) πρότεινε ένα σχήμα ανάμεσα σε χύτρα και λοπάδα.

302 Οι τύποι διακρίνονται με βάση τα χαρακτηριστικά των σχημάτων που θεωρήθηκε ότι σχετίζονται με τη χρήση τους και όχι με βάση αυστηρά τυπολογικά κριτήρια, βλ. Χατζηδάκης 2004, 648–49.

303 Επισημαίνεται πως η διάκριση σκοπεύει στην απόδοση του σχήματος, ενώ η διαφορά στη χρήση εστιάζεται κυρίως στη χωρητικότητα των λεγόμενων *stewpots* και όχι στο περιεχόμενο ή στον τρόπο μαγειρέματος. Αθροιστικά τα δύο σχήματα παρουσιάζουν τα ίδια ποσοστά με τις λοπάδες, βλ. McPhee και Pemberton 2012, 77–80, εικ. 11, πίν. 11.

304 Rotroff 2006, 173–74, πίν. 75–76, εικ. 64.

305 Για τις ίδιες, βλ. Πουλιάκη-Παντερμαλή 2003β, 184–85, αρ. 55α–β.

Το σχήμα του σώματος, τα συγκλίνοντα τοιχώματα του ώμου και η τοποθέτηση και το ύψος των λαβών, βρίσκουν παράλληλα σε σταμνοειδή χύτρα από την Βεργίνα³⁰⁶ και μαγειρικά σκεύη από τη Νέα Άλο.³⁰⁷

2.1.3.5. Λοπάδες και άλλα χυτροειδή αγγεία 1457–1462 (Πίν. 25)

Αρκετά όστρακα ανήκουν σε λοπάδες και άλλα ρηχά χυτροειδή σκεύη. Τα έξι παραδείγματα που σώζονται σε καλύτερη κατάσταση, έχουν κατασκευαστεί από ένα πλούσιο σε εγκλείσματα πηλό, ενώ διακρίνονται για την ποικιλομορφία ως προς την ανάπτυξη του σχήματος.

Παρουσιάζουν διασπορά στους χώρους της οικίας και του οινοποιείου. Δύο βρέθηκαν στον υπαίθριο χώρο δυτικά του οινοποιείου, κοντά στις καδόσχημες δεξαμενές και την καύση (1457, 1459), ένα μικρό (1461) στον διάδρομο-πιθεώνα βΙ, ένα στην ανατολική στοά της αυλής της οικίας (1462) και δύο σε δωμάτιο της οικίας, αλλά από επιχώσεις της πρώιμης φάσης (1458, 1460). Όλα φέρουν έντονα ίχνη καύσης, με εξαίρεση το μικρό από τον πιθεώνα (1461).

Οι λοπάδες³⁰⁸ είναι ρηχά αγγεία με σώμα σχήματος εχίνου που διαγράφει καμπύλο ή γωνιώδες περίγραμμα. Στερούνται βάσης και ο πυθμένας τους μπορεί να είναι κωνικός, κυρτός ή επίπεδος. Φέρουν οριζόντιες λαβές και σπανιότερα κατακόρυφες, συνήθως υπερυψωμένες σε σχέση με το χείλος, που παρουσιάζει ποικιλία στην ανάπτυξή του και συνήθως φέρει διαμόρφωση για την υποδοχή πώματος.³⁰⁹ Κοινό σχήμα, ήδη από τον 4ο αι. π.Χ. και με συνεχή χρήση έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους, φαίνεται να υπερτερεί σε ποσοστά σε σχέση με τις χύτρες,³¹⁰ ενώ η διάδοσή του είναι χαρακτηριστική της δημοφιλίας του.³¹¹

Δύο τουλάχιστον λοπάδες (1457–1458), διαφορετικού μεγέθους, ανήκουν στο τύπο με αδιαμόρφωτη βάση και σώμα σχήματος εχίνου με τονισμένη μετάβαση προς τον βραχύ και ελαφρά κυρτό ώμο, τα τοιχώματα του οποίου συγκλίνουν προς το χείλος. Το χείλος είναι μικρό, κυκλικής τομής ή κάθετο και δεν διαμορφώνει εσωτερικά υποδοχή πώματος. Ως σχήμα, ανάλογα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά της κατασκευής και της διακόσμησης ή τα ίχνη χρήσης ταξινομείται ως λοπάδα,³¹² άβαφη λεκανίδα³¹³, χύτρα³¹⁴ ή λέβητας.³¹⁵ Αρκετά παραδείγματα με λεπτό τοίχωμα και καμπύλο ή γωνιώδες σώμα, κάποια επίσης έντονα καμένα, βρέθηκαν και σε αποθέτη που σφραγίστηκε με την επιδρομή των Γαλατών στο περικό Ηράκλειο.³¹⁶

Μια λοπάδα, που στρωματογραφικά ανήκει στην πρώιμη φάση (1459), διαφοροποιείται αισθητά από τα δύο προηγούμενα παραδείγματα. Το χείλος είναι παρόμοιο, αλλά λίγο πιο λεπτό και έξω νεύον, ωστόσο το στόμιο

306 Δρούγου 2005α, 122, αρ. 1 (Α1 Π463), εικ. 133 και 157, 169–170, Τύμβος XXXIX Γ, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.

307 Ο τύπος διακρίνεται από τις χύτρες και χαρακτηρίζεται ως *stewpot*, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ., βλ. Beestman-Kruyshaar 2003, 85, 253–54, εικ. 6.1, αρ. P99.

308 Για τον όρο, βλ. Amyx 1958, 197, σημ. 76. Για τη χρήση, βλ. Bats 1988, 50, και στον πίνακα των σελίδων 43–4.

309 Εξελλίσσονται ως τύπος ρηχής χύτρας στο γ' τέτ. του 5ου αι. π.Χ., με ψηλό διευρυνόμενο χείλος, και συχνά φέρουν σωληνωτή προχοή, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 227–28, εικ. 18, πίν. 95, αρ. 1959–1982.

310 Στην αθηναϊκή Αγορά διακρίνονται τρεις τύποι, με βάση την ανάπτυξη των λαβών και τον πυθμένα, που καλύπτουν ένα ευρύ διάστημα από τα τέλη του 5ου έως και τα τέλη του 2ου αι. π.Χ. Δύο ακόμη τύποι, με κάθετα πλευρικά τοιχώματα και γωνιώδη μετάβαση στον κυρτό πυθμένα, ανήκουν στα υστερότερα παραδείγματα, από τα τέλη του 3ου αι. π.Χ. και έως τους ρωμαϊκούς χρόνους, βλ. Rotroff 2006, 179–86. Ανάλογα μεγάλα ποσοστά και στις συγκεντρώσεις των ύστερων κλασικών χρόνων από την Κόρινθο, όπου διακρίνονται σε δύο τύπους με βάση την τοποθέτηση των λαβών. Στον τύπο Ι οι λαβές επικollούνται στο χείλος, ενώ διακρίνονται τρεις υποομάδες με βάση την διάκριση χείλους και σώματος. Στον τύπο ΙΙ οι λαβές επικollούνται στη γωνιώδη άρθρωση του σώματος και υψώνονται ελεύθερα πάνω από το χείλος. Ποικιλία παρατηρείται στην ανάπτυξη του σώματος με κοινό χαρακτηριστικό την απώλεια του ενιαίου περιγράμματος που χαρακτηρίζει τον τύπο Ι, βλ. McPhee και Pemberton 2012, 80–5.

311 Robinson 1933a, 247, πίν. 186, αρ. 1004 (Ολυνθος, ρηχό, με κομβία ανάμεσα στις λαβές). Edwards 1975, 124–25, πίν. 29, 62· Heimberg 1982, 76–7, αρ. 560, πίν. 30 (Θήβα)· Blondé 1985, 335–38, εικ. 53–55 (Θάσος)· Metzger 1998, 189, αρ. 199–200, εικ. 231 (Ερέτρια)· Παντή 2008, 118–22 (Ακανθος)· McPhee και Pemberton 2012, 80 (Κόρινθος).

312 Για λοπάδες του 4ο αι. π.Χ. από την Άκανθο, βλ. Παντή 2008, 120–21, 334–35, σχ. 19, πίν. 48–49. Επίσης, Καλτσάς 2008, 260–61, σχ. 28. Για αντίστοιχα από τη Νέα Άλο, βλ. Beestman-Kruyshaar 2003, 85, 253, εικ. 6.1, αρ. P81.

313 Robinson 1950, 318, πίν. 203, αρ. 619 (α' τέτ. 4ου αι. π.Χ.).

314 Blondé 1985, 340, εικ. 56, αρ. 362.

315 Άβαφα ή με γάνωμα εσωτερικά και ταινίες στη μέγιστη διάμετρο εξωτερικά και χρήση ανάλογη με τους κρατήρες, βλ. σχ. Sparkes και Talcott 1970, 57, 242, πίν. 4, αρ. 86–87· Rotroff 1997, 140, 306, εικ. 45, πίν. 58, αρ. 609–610.

316 Μπαχλάς και Σύρος 2014, 212–13, 226, πίν. 68ε, αρ. Κρ 216, 2386.

του αγγείου είναι ευρύτερο. Το σώμα διαιρείται σχεδόν σε δύο ίσα μέρη, μεγωνιώδη μετάβαση που οδηγεί στον φαρδύτερο και με σχεδόν επίπεδα τοιχώματα ώμο. Οριζόντιες, κυκλικής τομής λαβές, προσφύονται ακριβώς μετά τηγωνιώδη άρθρωση του ώμου και αναπτύσσονται πάνω από το χείλος.³¹⁷

Δύο λοπάδες (1460–1461) ανήκουν στον τύπο με τηγωνιώδη μετάβαση από το ημισφαιρικό κάτω προς το ελαφρά συγκλίνον άνω σώμα. Γωνία δημιουργείται και στην ένωση του τοιχώματος με το χείλος. Το τελευταίο μπορεί να διευρύνεται λοξά προς τα έξω αναπτύσσοντας διάμετρο ίση (1461) ή ελαφρά μεγαλύτερη από την μέγιστη του σώματος (1460). Το εσωτερικό τοίχωμα του χείλους, επίπεδο ή ελαφρά κοίλο, απολήγει σε αποστρογγυλεμένη προεξοχή για την υποδοχή πώματος, οριζόντια ή ελαφρά λοξή προς τα πάνω. Το σχήμα φαίνεται να ανήκει στον κλασικό τύπο της λοπάδας, με χαρακτηριστική τη στένωση του τοιχώματος προς το χείλος, ωστόσο η ανάπτυξη του τελευταίου αλλά και το ύψος του τοιχώματος πάνω από τηγωνιώδη μετάβαση, παραπέμπουν στα ελληνιστικά σχήματα.³¹⁸

Τέλος, από τον ίδιο πηλό και με επίσης λεπτά τοιχώματα είναι κατασκευασμένο ακόμα ένα αγγείο (1462), που διατηρεί ίχνη από την έκθεσή του στη φωτιά. Με σχετικά βαθύ και μάλλον αμφικωνικό σώμα, όπως η λοπάδα της πρώτης ομάδας (1457), διακρίνεται από τηγωνιώδη και σχεδόν ταινιωτή μετάβαση του ώμου καθώς και την ανάπτυξη λαιμού, με κοντά κυλινδρικά τοιχώματα που καταλήγουν σε έξω νεύον ταινιωτό χείλος.³¹⁹

2.1.3.6. Πώματα αβαφών αγγείων 1463–1465 (Πίν. 25)

Πώματα από χυτροειδή αγγεία καταχωρήθηκαν μόλις τρία (1463–1465). Τα δύο είναι μεγάλα, με διάμετρο που έφτανε τα 0,19 μ., και έχουν σχήμα χαμηλού θόλου και ψηλό κομβίο, με κωνικά τοιχώματα και ευρεία βάθυνση στο κέντρο (1463–1464). Σε αγγεία με στόμιο διαμέτρου 0,12 μ. θα εφάρμοζε το μικρότερο πώμα (1465), με χοντρά και χαμηλά κωνικά τοιχώματα και πλατύ κομβίο.

2.1.3.7. Υδρίες 1466–1467 (Πίν. 26)

Μαζί με τις χύτρες που αναφέρθηκαν παραπάνω (1450–1451) βρέθηκε θαμμένη και μία άβαφη υδρία (1466), ενώ λίγο βορειότερα εντοπίστηκε και μία δεύτερη (1467).

Ως υδρία ή κάλπιν³²⁰ αναφέρεται το κλειστό αγγείο με τις τρεις λαβές, δύο οριζόντιες στην κοιλιά και μία κατακόρυφη στον ώμο, που χρησίμευε για τη μεταφορά και τη φύλαξη του νερού.

Το αγγείο είναι καλύτερα γνωστό από τα διακοσμημένα παραδείγματα του τύπου, κυρίως από την Αττική, και λιγότερο ως απλό καθημερινό σκεύος.³²¹ Με βάση τον συσχετισμό σώματος και λαιμού, διακρίνονται δύο βασικοί τύποι υδρίας. Στον τύπο Ι ανήκουν αγγεία με λαιμό που διακρίνεται σαφώς από το σώμα και στον τύπο ΙΙ αγγεία με ενιαίο, συνεχές περίγραμμα.³²² Ο τύπος Ι χαρακτηρίζεται από ωοειδές ψηλό σώμα και

317 Με βάση το αποτύπωμα της λαβής που σώζεται και σε σύγκριση με άλλα θραύσματα, φαίνεται πιθανόν οι λαβές να αναπτύσσονται ελεύθερα πάνω από το χείλος, σε σχήμα Πι.

318 Η πληρέστερα σωζόμενη συγκρίνεται με τα 636 (τύπος 1) και 665 (ελληνιστικός τύπος 4) της Αθηναϊκής Αγοράς, βλ. Rotroff 2006, 179–80, 183. Για μεγαλύτερα που προέρχονται από τη Θάσο, βλ. Blondé 1985, 338, εικ. 54–55, αρ. 342–343.

319 Παρουσιάζει ομοιότητες στην ανάπτυξη του σχήματος με τονγωνιώδη μικρό ηθμό με αρ. 1472.

320 Απεικονίσεις, επιγραφές σε αγγεία και άλλες γραπτές μαρτυρίες, καθιστούν ασφαλή την ταύτιση της υδρίας με αυτόν τον τύπο αγγείου, βλ. σχ. Richter και Milne 1935, 11–2· Moore 1997, 37, σημ. 2· Τζουβάρα-Σούλη 1983, 69–70. Ο όρος κάλπιν αποδόθηκε σε έναν τύπο υδρίας αν και οι αναφορές των πηγών δεν κάνουν διάκριση μεταξύ των δύο όρων, βλ. σχ. Amyx 1958, 201, σημ. 99. Για τον όρο κάλπιν, κρυσσός και υδρία στην ελληνιστική γραμματεία, βλ. Μανακίδου 2004, 708–14. Επίσης από πηγές είναι γνωστή η χρήση της υδρίας ως κάλπιν ψηφοφορίας αλλά και σε ταφικές τελετουργίες, βλ. Τζουβάρα-Σούλη 1983, 69–70. Τα ανασκαφικά δεδομένα τεκμηριώνουν τη χρήση της ως κτέρισμα ή τεφροδόχο αγγείο, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τις λεγόμενες υδρίες Handra, βλ. Rotroff 1997, 223–25.

321 Για μελανόμορφες και ερυθρόμορφες υδρίες, βλ. ενδεικτικά, Moore και Pease-Phillipides 1986, 35–38 και Moore 1997, 37–38, πίν. 64–66. Τα οικιακά σκεύη αφορούν άβαφες υδρίες, γνωστές από τα τέλη του 7ου – αρχές του 6ου αι. π.Χ., που διακρίνονται περαιτέρω στα *household ware* και στα *cooking ware*, ενώ από τα τέλη του 5ου αι. π.Χ. εμφανίζονται και τα μελαμβαφή παραδείγματα. Βλ. σχ. Sparkes και Talcott 1970, 53 και 200–1.

322 Richter και Milne 1935, 12· Τζουβάρα-Σούλη 1983, 70.

ψηλό κυλινδρικό λαιμό, με τη μετάβαση από το σώμα στον ώμο να γίνεται σταδιακά οξύτερη ως το τέλος του αιώνα. Ο τύπος II εμφανίζεται στα τέλη του 6ου αι. π.Χ. και επιζεί έως και τον 4ο αι. π.Χ., με χαρακτηριστικό του σχήματος το κοντό, σχεδόν σφαιρικό σώμα, και τον επίσης κοντό λαιμό.³²³ Από τα μέσα του 4ου αι. π.Χ. και μετά, η πήλινη υδρία φαίνεται ότι δεν είναι το ίδιο δημοφιλής. Περισσότερο γνωστά είναι παραδείγματα μεταλλινων σκευών,³²⁴ μικρές πήλινες υδρίες, ερυθρόμορφες ή μελαμβαφείς,³²⁵ και άλλα διακοσμημένα αγγεία που προέρχονται από ταφικά σύνολα³²⁶ και λιγότερο τα καθημερινά σκεύη από οικιστικά σύνολα.³²⁷

Η σχεδόν πλήρης υδρία (1466) διακρίνεται για την έλλειψη βάσης και τη διαμόρφωση ενός ελαφρά κυρτού πυθμένα, που δεν επιτρέπει την καλή στήριξη του αγγείου και παραπέμπει σε σχήματα μαγειρικών σκευών. Το ευρύ πιεσμένο σφαιρικό σώμα διαμορφώνει κυρτό ώμο με έντονα συγκλίνοντα τοιχώματα προς την ένωση με τον χοανοειδή λαιμό που απολήγει σε λοξότμητο χείλος. Οι οριζόντιες, κυκλικής τομής, λαβές αναπτύσσονται σχεδόν κάθετα προς το σώμα, στο ανώτερο σημείο με τη μέγιστη διάμετρο. Η κατακόρυφη, ραβδωτή λαβή, φύεται λίγο κάτω από το χείλος και, με ελαφρά «πτώση», καλύπτει όλο το πλάτος του ώμου και απολήγει λίγο πάνω από την ένωση του ώμου με το σώμα. Αν και ως σχήμα «πιέζεται» ιδιαίτερα από τον πυθμένα, το άνω τμήμα του αγγείου και η τοποθέτηση των λαβών παραπέμπουν σε παραδείγματα από τα τέλη του 5ου και ως τα μέσα του 4ου αι. π.Χ.³²⁸ Η αποσπασματική υδρία (1467) παρουσιάζει όμοια χαρακτηριστικά ως προς την ανάπτυξη του σώματος· ωστόσο είναι πολύ μικρότερη σε μέγεθος, με εξαιρετικά λεπτά τοιχώματα και μικρή οριζόντια λαβή, ενώ δεν είναι σαφές αν διαμόρφωνε βάση. Υδρίες μικρού μεγέθους, κάποιες με αδιαμόρφωτο πυθμένα, έχουν εντοπιστεί σε ταφικό κτίσμα στην Άλο που χρονολογείται στα τέλη 4ου–αρχές 3ου αι. π.Χ.³²⁹ Για την ιδιαίτερη επιλογή του αδιαμόρφωτου πυθμένα χαρακτηρίζεται και ένα ακόμη παράδειγμα που βρέθηκε σε αποθήκη που σφραγίστηκε μετά από τις επιδρομές των Αιτωλών στο γειτονικό Ηράκλειο.³³⁰ Σε κτιστή δεξαμενή στην Αιανή έχουν βρεθεί επίσης υδρίες με αδιαμόρφωτη βάση, που χρονολογούνται στον 2ο αι. π.Χ.³³¹

2.1.3.8. Οινοχόες, πελίκες κ.α. αβαφή μεταφορικά αγγεία 1468–1471 (Πίν. 26)

Τα οικιακής χρήσης μεταφορικά αγγεία αντιπροσωπεύονται από έναν εξαιρετικά περιορισμένο αριθμό παραδειγμάτων.

Ένα αποσπασματικό τμήμα (1468) ανήκει σε αγγείο μεταφοράς με δύο λαβές. Ως σχήμα διακρίνεται από τον σχετικά ψηλό κυλινδρικό λαιμό που στενεύει προς τον ώμο, και την πλαστική στεφάνη που περιτρέχει εξωτερικά το αδιαμόρφωτο χείλος, χαρακτηριστικά που απαντούν σε μικρούς αμφορείς του λεγόμενου «μακεδονικού τύπου»,³³² αλλά και σε πελίκες.³³³

323 Για την εξέλιξη του σχήματος στα τέλη του 5ου και στον πρώιμο 4ο π.Χ., βλ. Καθάρου 2002, 20–1.

324 Diehl 1964, 30–46.

325 Δρούγου 2005α, 151–52, σημ. 205.

326 Υδρίες με πολύχρωμο γραπτό διάκοσμο, εγχάρακτη διακόσμηση και στίλβωση βρέθηκαν στη Στενόμακρη Τούμπα της Βεργίνας, βλ. Κυριάκου 2008, 169–73, 196–98. Για άλλα παραδείγματα από ταφές του 4ου – 1ου αι. π.Χ. στη Ρόδο, βλ. Daux 1967, 768, πίν. 8.

327 Μία μόνο άβαφη υδρία δημοσιεύεται από την Αθηναϊκή Αγορά και χρονολογείται στα τέλη του 2ου αι. π.Χ. και τις αρχές του 1ου αι. μ.Χ., βλ. Rotroff 2006, 82, 254, εικ. 15, πίν. 15, αρ. 100. Ολιγάριθμες αβαφείς και μελαμβαφείς από την Όλυνθο χρονολογούνται από τα τέλη του 5ου και έως τα μέσα του 4ου αι. π.Χ., βλ. Robinson 1950, 203–5, πίν. 142–143. Για μεμονωμένα παραδείγματα, βλ. επίσης Goldman 1950, 227, αρ. 198, εικ. 133 (Ταρσός)· Mitford 1980, 212–14, αρ. 275–277 (Κύπρος)· Andreason-Stojanovic 1992, 15–6 (Στόβοι)· Αδάμ-Βελένη 1997α, 140, πίν. 109α–β (Πέτρης Φλώρινας)· Ρωμποπούλου και Τουράτσου 2002, 60 (Μιέζα)· Karpozova 2005, 189, εικ. 26, τοπική παραγωγή VardaskiRid και επίσης Blazevska 2005, 218, εικ. 13· Καραμήτρου-Μεντεσίδη 2010, 31 εικ. 9 (Γρεβενά),

328 Η τοποθέτηση των λαβών ομοιάζει με παραδείγματα από τη Βεργίνα, βλ. Κυριάκου 2008, 170, εικ. 197. Ο κυρτός ώμος, ο λαιμός και το χείλος είναι κοντά σε πρωϊμότερα από την Αθηναϊκή Αγορά, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 200, 348, εικ. 18, πίν. 70, αρ. 1586 (425–400 π.Χ.). Μεγαλύτερη ομοιότητα παρατηρείται με «μαγειρική» υδρία από την Άκανθο, των τελευταίων δεκαετιών 4ου αι. π.Χ., βλ. Παντή 2008, 103, 326, αρ. 179, πίν. 36α.

329 Reinders 1988, 144, 265, εικ. 92, πίν. 116–117.

330 Με πιο φαρδύ ώμο και αδιαμόρφωτο χείλος, βλ. Μπαχλάς και Σύρος 2014, 219, πίν. 72β, αρ. Κρ 302.

331 Καραμήτρου-Μεντεσίδη 2004α, 616–17, εικ. 23· 2008, 30.

332 Καραμήτρου-Μεντεσίδη 2004β, 209, 213, πίν. 67.2, αρ. 89/11480.

333 Τζαναβάρη 2012, 140–41, σχ. 8β.

Δύο επίσης αποσπασματικά αγγεία (1469–1470) ανήκουν στο σχήμα της οινοχόης³³⁴ Η οινοχόη είναι σχήμα που απαντά σε διάφορα μεγέθη και ταξινομείται σε τύπους με κριτήριο το περίγραμμα του σώματος, που μπορεί να είναι ενιαίο ή να αρθρώνεται σε δύο μέρη, την ανάπτυξη του λαιμού και κυρίως του χείλους.³³⁵

Η μία (1469) διατηρεί μικρό μέρος του ανώτερου σώματος, με τηγωνιώδη άρθρωση στην ένωση του σώματος με τον κυλινδρικό λαιμό και τη χαρακτηριστική λαβή που καμπυλώνει σε σχήμα θηλιάς πάνω από το έξω νεύον χείλος.³³⁶ Η δεύτερη οινοχόη (1470), που βρέθηκε ανάμεσα στους πίθους του διαδρόμου βΙ του πιθεώνα, αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα μικρού μεταφορικού αγγείου που αξιοποιήθηκε στη διαδικασία της παραγωγής. Χαρακτηρίζεται από τα λοξά τοιχώματα του λαιμού που στενεύουν σταδιακά προς τα πάνω, τουλάχιστον ως το ύψος της κατακόρυφης λαβής, που προσφύεται ελαφρώς χαμηλότερα από το χείλος.³³⁷

Τέλος, σχεδόν ακέραιη και κοντά στον μικρό αρυτήρα (1449), βρέθηκε στο υπόγειο του Δωματίου αΧVI η μικρή χους (1471), με το σιγμοειδές περίγραμμα και το έξω νεύον χείλος.

2.1.3.9. Μικροί ηθμοί, κυάθιο κ.α. 1472–1474 (Πίν. 27)

Ως ηθμός³³⁸ αναφέρεται το σκεύος που προοριζόταν για το στράγγισμα υγρών ή στερεών. Ως *επικλητηρίδιος* ηθμός αναφέρεται σε γραπτές πηγές³³⁹ και επιγραφές³⁴⁰ ένας τουλάχιστον τύπος ηθμού, ειδικά για την μετάγγιση του οίνου στους κρατήρες. Το σχήμα δεν είναι γνωστό από πήλινα παραδείγματα,³⁴¹ ωστόσο πολύ πιθανόν ταυτίζεται με μεταλλικά σκεύη.³⁴² Ένας δεύτερος τύπος ηθμού χρησιμοποιούνταν για τη διύλιση του οίνου στα αγγεία πόσεως. Γνωστός από απεικονίσεις σκηνών συμποσίου,³⁴³ ο τύπος υποστηρίζεται και από έναν μεγάλο αριθμό μεταλλικών παραδειγμάτων.³⁴⁴ Τα πήλινα παραδείγματα είναι και πάλι ολιγάριθμα και δεν ανταποκρίνονται σε έναν συγκεκριμένο τύπο αγγείου.³⁴⁵ Πιθανόν η ανάγκη της διύλισης κατά το τελευταίο στάδιο του σεβριρίσματος να καλύπτονταν και από άλλα σχήματα που μπορούσαν να διαμορφώνουν ηθμοειδείς εκροές ή να φέρουν ανάλογες διαμορφώσεις στο χείλος.³⁴⁶

Στον τύπο αυτό θα πρέπει να ενταχθεί ένας μικρός ηθμός (1472) που βρέθηκε σε δωμάτιο της βόρειας πτέρυγας της οικίας.³⁴⁷ Είναι ευρύστομο αγγείο, με τη μέγιστη διάμετρο του σώματος να ταυτίζεται με τη

334 Βλ. Richter και Milne 1935, 18. Για τα άβαφα καθημερινής χρήσης αγγεία χρησιμοποιείται και όρος Jug, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 58, 204 και Rotroff 2006, 69.

335 Τα παλιότερα διακρίνονται επίσης σε household και cooking ware, βλ. σχ. Sparkes και Talcott 1970, 204–9. Για το ελληνιστικό σχηματολόγιο, βλ. Rotroff 2006, 69–81. Για τη βασική τυπολογία, βλ. Drougou και Touratsoglou 1991, 16, 21–2.

336 Rotroff 2006, 250, εικ. 10, αρ. 57–58.

337 Καλτσάς 2008, 263, σχ. 32, αρ. 1019.

338 Amyx 1958, 261, σημ. 44.

339 Πολυδεύκης, VI 89, *Οίνος, Χίος και Θάσιος ήθημένος*, βλ. Lidell-Scott, λ. ηθέω.

340 Για τις επιγραφές, βλ. Amyx 1958, 263, σημ. 54–56. Παράσταση από μέταλλο λακωνικής κύλικας, όπου εικονίζεται οινοχόη εντός κρατήρα, με το μεγαλύτερο τμήμα του σώματός της ορατό, θεωρήθηκε έμμεση αναφορά σε ηθμούς αυτού του τύπου, βλ. σχ. Zahn 1899, 343, σημ. 1.

341 Αναμένεται ένα ρηχό ευρύστομο αγγείο, με πλατύ περιχέλιωμα ικανό να σταθεροποιηθεί στο χείλος ενός κρατήρα, βλ. Amyx 1958, 263. Αυτή την ανάγκη πιθανόν εξυπηρετούσε ο ενσωματωμένος ηθμός στους κρατήρες του τύπου Falaieff, με παραδείγματα διακοσμημένα από την Αθήνα, αλλά και άβαφα από την Κόρινθο, βλ. McPhee και Pemberton 2012, 136–37. Επίσης κρατήρας με προχοή που ενσωμάτων ηθμό έχει βρεθεί στη Νέα Άλο, βλ. Beestman-Kruyshaar 2003, 88–9, 264, εικ. 3.4, 6.3 αρ. P252.

342 Χαρακτηριστικό το ηθμοειδές πώμα του κρατήρα από το Δερβένι, βλ. Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 70–2, πίν. 75, αρ. B1. Για αναφορά σε περισσότερα παραδείγματα, βλ. Amyx 1958, 263–64, σημ. 59–61.

343 Amyx 1958, 263, σημ. 51.

344 Ασημένια και μπρούντζινα παραδείγματα διακρίνονται σε τύπους με βάση λειτουργικές διαφορές, όπως η ύπαρξη κυλινδρικής εκροής στο κάτω μέρος του διάτρητου τμήματος, αλλά και με βάση στυλιστικά κριτήρια που αφορούν την ανάπτυξη και τη διακόσμηση, κυρίως των λαβών αλλά και άλλων μερών του ηθμού, βλ. Ρωμιπούλου 1989, 212–13. Για χαρακτηριστικά παραδείγματα, βλ. επίσης Crosby 1943, 209, 214–16, εικ. 4–5· Ανδρόνικος 1984, 148, 211, εικ. 108, 178· Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 69–70, πίν. 11, 72, αρ. B4, 104, πίν. 21, 115, αρ. Δ11.

345 Κεραμόπουλος 1932, 116, εικ. 73.5 (Εράτυνα, Μαγούλα Σελίτης)· Robinson 1950, 260, πίν. 174, αρ. 461A–B και 420, πίν. 253, αρ. 1053 (Ολυνθος)· Sparkes και Talcott 1970, 231, 376, πίν. 96, αρ. 2009–2010 (Αθήνα).

346 Χαρακτηριστικές είναι οι οινοχόες με ενσωματωμένο ηθμό, ενώ το ίδιο προτείνεται και για ασκούς και θήλαστρα με ανάλογες διαμορφώσεις στις εκροές, παρά το μικρό μέγεθος και το σχήμα αυτών των αγγείων, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 231.

347 Έχουν βρεθεί αρκετά πολύ μικρά θραύσματα από το σώμα παρόμοιων ηθμών.

διάμετρο του ταινιωτού χείλους. Το κάτω τμήμα του σώματος ημισφαιρικό, με τοιχώματα που παρουσιάζουν έντονη κλίση προς τον πυθμένα, διαμορφώνει οξεία γωνία στην ένωση με τον καρινωτό ώμο. Από το σημείο αυτό και κάτω αναπτύσσονται σειρές από οπές ακανόνιστου κυκλικού περιγράμματος και σε κανονικά διαστήματα. Οι οπές είναι διανοιγμένες λοξά στο τοίχωμα και με κλίση προς τα έξω και κάτω, ιδιαίτερα έντονη στη δεύτερη σειρά. Τα γενικά χαρακτηριστικά του σχήματος παρουσιάζουν ομοιότητες με ένα παράδειγμα από την Αθηναϊκή Αγορά που διαμορφώνει αμφικωνικό σώμα, στενότερο χείλος και κάθετη υπερυψωμένη λαβή.³⁴⁸ Για τη χρήση του συγκεκριμένου αγγείου έχει προταθεί, πέραν της διύλισης υγρών, και το στράγγισμα στερεών και ίσως η αποξήρασή τους πάνω από φωτιά.³⁴⁹ Σχετική ομοιότητα, ως προς το αμφικωνικό σώμα, παρουσιάζει επίσης ένα παράδειγμα από τη Μινώα,³⁵⁰ καθώς και κάποια από τη Θάσο.³⁵¹ Ο ηθμός από την αγροικία δεν σώζει ίχνη καύσης, ούτε είναι γνωστό εάν έφερε λαβή. Στην περίπτωση δε, που χρησιμοποιούνταν για την διύλιση οίνου σε αγγεία πόσης, τότε ήταν η γωνιώδης μετάβαση του ώμου που εφάπτονταν με το στόμιο του υποδοχέα και όχι το χείλος, παρά το κατάλληλο σχήμα του. Το χείλος και ο καρινωτός ώμος ήταν τα τμήματα του ηθμού που έμεναν ελεύθερα,³⁵² ενώ λόγω της διαμόρφωσής τους, ο ηθμός θα μπορούσε να αναρτηθεί από αυτά, χωρίς τη βοήθεια λαβής.³⁵³

Ένα δεύτερος ηθμός (1473) μικρού μεγέθους αλλά με χοντρά τοιχώματα, σώζεται εντελώς αποσπασματικά. Διαμορφώνει δισκόμορφη βάση, με τονισμένο δακτύλιο που προεξέχει από τα τοιχώματα του σώματος. Στην επίπεδη επιφάνεια έδρασης διατηρούνται τρεις διαμπερείς οπές. Σύμφωνα με τη διάμετρο της βάσης και το σωζόμενο τοίχωμα του σώματος, πρόκειται για στενό και βαθύ αγγείο με μεγάλες οπές στον πυθμένα, που δεν θα μπορούσε να εξυπηρετεί στο στάδιο του σερβιρίσματος του οίνου, ούτε είναι αρκετά μεγάλο και ρηχό, όπως τα λεγόμενα κόσκινα.³⁵⁴ Οι οπές στον πυθμένα διανοίχθηκαν πριν από το ψήσιμο του αγγείου, θα μπορούσε ωστόσο να πρόκειται για ένα κοινό σχήμα, όπως μία οινόχοη, που θα προοριζόταν για ειδική χρήση.³⁵⁵

Τέλος, ένα μικρό χειροποίητο αγγείο (1474) με ρηχά κάθετα τοιχώματα, αδιαμόρφωτη βάση και μία τουλάχιστον οριζόντια λαβή που υψώνεται πάνω από το χείλος, θα μπορούσε να καταχωρηθεί τυπολογικά ως κυάθιο.³⁵⁶

2.1.3.10. Ιγδία 1475–1490 (Πίν. 28–29)

Τα πήλινα ιγδία,³⁵⁷ αγγεία με διαχρονική και ποικίλη χρήση, είτε ανάγουν τα πρότυπά τους σε λίθινα σκεύη που προοριζόνταν για την τριβή σιτηρών,³⁵⁸ είτε εισήχθησαν από την Ιωνία στη μορφή που επικράτησε από τον 7ο αι. π.Χ. και μετά,³⁵⁹ αποτελούν χαρακτηριστικό σκεύος του οικιακού εξοπλισμού.³⁶⁰

348 Sparkes και Talcott 1970, 231, εικ. 18, πίν. 96, αρ. 2009.

349 Amyx 1958, 262.

350 Μαργακού 1991, 299, πίν. 193.

351 Blondé 1985, 321–22, πίν. 36, αρ. 241–243.

352 Πρβλ. ηθμό στον τύπο της οινόχοης με καρινωτό διάτρητο πυθμένα από την Όλυνθο (Robinson 1933a, 259, αρ. 1089) και το μικρό χυτροειδές με καρινωτό διάτρητο πυθμένα από τον Κεραμεικό (Knigge 2005, 159, πίν. 48, αρ. 376).

353 Για χάλκινο ηθμό, που βρέθηκε μαζί με χάλκινη αρύταινα, βλ. Jovanov 2005, 284–85, εικ. 7.

354 Blondé 2007, 171–72, πίν. 57–58· Monaco και Monaco 2000, 158–60, πίν. 89β, 90γ.

355 Για αρυτήρα με οπές που διανοίχθηκαν μετά την όπτηση, βλ. Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 119, πίν. 360β, αρ. 264.

356 Sparkes και Talcott 1970, 306, πίν. 55, αρ. 1001. Για παρόμοια, με λαβή κάτω από το χείλος, βλ. Αρχοντίδου 1995, 399, πίν. 226α.

357 Αναφέρεται ως *θυεία* (ή *θυία*) ή *ἰγδης*, ενώ το στέλεχος που ασκεί την τριβή ως *δοίδυξ* ή *ἀλετριβανος*. Το λατινικό *mortarium* βεβαιώνεται από επιγραφές, βλ. Rotroff 2006, 99, σημ. 134. Για επιγραφές πάνω σε αγγεία, βλ. Villing και Pemberton 2010, 557, σημ. 10. Ως *τριβίον* επιγράφεται ένα αγγείο από την Κύπρο, βλ. Mitford 1980, 82, 84–5, αρ. 114. Οι όροι *όλμος* και *ύπερος* αποσυνδέονται από το σχήμα, βλ. Sparkes 1962, 125.

358 Deonna 1938, 109–14, εικ. 318–322 (Δήλος), πίν. XLIV–XLV· Robinson 1938, 335–36· Reber 1998, 54–5, εικ. 72–3.

359 Villing και Pemberton 2010, 568.

360 Συχνά εντοπίζονται και σε ιερά, κυρίως θεοτήτων που σχετίζονται με θεραπευτικές λατρείες, δημόσιου χαρακτήρα θέσεις και εργαστηριακούς χώρους, βλ. σχ. Villing και Pemberton 2010, 620–24.

Με βάση τις γραπτές μαρτυρίες αλλά και τις απεικονίσεις, κυρίως στην κοροπλαστική,³⁶¹ στα ιγδία αποδίδονται ποικίλες χρήσεις, με εφαρμογή σε ένα ευρύ φάσμα υλικών και δραστηριοτήτων. Χρησιμοποιούνταν για την επεξεργασία και την παρασκευή διαφόρων προϊόντων, όπως τα γαλακτοκομικά,³⁶² τα σιτηρά,³⁶³ λαχανικά, αλλά και μυρωδικά και καρυκεύματα, που αποτελούσαν τα συστατικά καθημερινών παρασκευών, αλλά και ιδιαίτερων εδεσμάτων για ιδιωτικά ή δημόσια γεύματα, καθώς και παρασκευές φαρμακευτικού χαρακτήρα.³⁶⁴ Ανασκαφικά τεκμηριώνεται και η κατά παρέκκλιση χρήση τους σε βιοτεχνικές και εργαστηριακές δραστηριότητες.³⁶⁵

Πήλινα παραδείγματα είναι γνωστά από τους αρχαϊκούς χρόνους, με κύριο κέντρο παραγωγής την Κόρινθο,³⁶⁶ ενώ η χρήση τους συνεχίζεται αδιάκοπα σε όλη τη λεκάνη της Μεσογείου και σε χώρες της Δύσης έως και τους μεσαιωνικούς χρόνους.³⁶⁷ Πρόκειται για μία σχετικά ρηχή λεκάνη, με ενισχυμένη βάση και περιχέλιμα διαφόρων τύπων στο οποίο αναπτύσσονται συμφυείς λαβές. Από τα μέσα του 5ου αι. π.Χ. και μετά μπορεί να φέρει ανοιχτή σωληνωτή προχοή, στοιχείο που γίνεται χαρακτηριστικό του σχήματος κατά τους ελληνιστικούς χρόνους.³⁶⁸

Στις εγκαταστάσεις της αγροικίας βρέθηκαν δέκα ιγδία, τα τέσσερα σε κατατομή και τα λοιπά αποσπασματικά. Τρία προέρχονται από την επίχωση της πρώιμης φάσης (1478, 1480–1481). Τα πέντε εντοπίστηκαν στους ημιυπαίθριους χώρους της οικίας, ένα προέρχεται από περισυλλογή (1475) και τέλος ένα (1483) βρέθηκε στη βορειοδυτική γωνία του πιθεώνα (Σχ. 13). Η γενική κατανομή του σχήματος ανταποκρίνεται σε ό,τι έχει παρατηρηθεί για όλες τις κατηγορίες σκευών και σκιαγραφεί τις στεγασμένες στοές ως χώρους εργασίας.

Κανένα δεν φέρει ίχνη τροχού και πιθανότατα είναι κατασκευασμένα με μήτρα. Ο πηλός τους (Πίν. 69.7–69.8) είναι όμοιος με τον πλούσιο σε προσμίξεις κιτρινέρυθρο πηλό που θα αναφερθεί παρακάτω και στις λεκάνες-τριπτήρες και τις μεγάλες λεκάνες (Πίν. 68.4–68.7), ενώ μικρές διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται στην απόχρωση της επιφάνειας μερικών ιγδίων (1475–1477) πιθανότατα προέκυψαν κατά την όπτηση.

Με βάση τα γενικά χαρακτηριστικά του σχήματος ταξινομούνται σε δύο τύπους. Ο πρώτος διακρίνεται για τα ιδιαίτερα χοντρά τοιχώματα και τις ενισχυμένες βάσεις. Η ανάπτυξη των τοιχωμάτων και το περιχέλιμα, που δεν διαμορφώνει την κάθετη νεύρωση των ελληνιστικών τύπων του σχήματος, διακρίνουν τις επιμέρους ομάδες.

Στην πρώτη ανήκουν τρία μεγαλύτερα ιγδία (1475–1477, Πίν. 28), με διάμετρο 0,3 μ. έως 0,5 μ. και ιδιαίτερα χοντρά τοιχώματα. Στο ένα (1476), που σώζει ψηλή δισκόμορφη βάση, η αναλογία προς τη διάμετρο του χείλους δίνει λόγο 1/2. Η επιφάνεια έδρασης είναι αδρή και ορίζεται από πλατιά και αβαθή αυλάκωση, ενώ το περιχέλιμα είναι απλό, προεκτεινόμενο και με κλίση προς τα κάτω. Επίσης προεκτεινόμενο περιχέλιμα φέρουν και τα άλλα δύο ιγδία, το ένα με τονισμένη κεντρική ράχη (1477) και το άλλο με υποτυπώδη (1475) ράχη. Χείλος με τονισμένη κεντρική ράχη διαμορφώνουν λεκάνες ανάλογης διαμέτρου στην Αττική, για τις οποίες επισημαίνεται η ομοιότητά τους με τα ιγδία.³⁶⁹ Και τα δύο διαμορφώνουν πλήρως ανεπτυγμένη πηνιόσχημη λαβή που προεξέχει αρκετά από το χείλος, με κλίση προς τα κάτω μόνο στο ένα (1477).

361 Ειδικά για βοιωτικά και κορινθιακά ειδώλια και αναλυτική αναφορά σε πηγές και επιγραφές, βλ. Villing και Pemberton 2010, 604–12 (απεικονίσεις) και 612–20 (πηγές).

362 Πιθανόν για την παρασκευή τυριού, βλ. Edwards 1975, 110· Χατζηδάκης 2000, 123· Rotroff 2006, 99.

363 Ευρέως αποδεκτή είναι η αποδέσμευση του σχήματος από την αποφλοίωση ωμών σιτηρών, βλ. Rotroff 2006, 100· Villing και Pemberton 2010, 612–14, 620.

364 Rotroff 2006, 99–100, σημ. 136–137· Villing και Pemberton 2010, 626–27. Για μαρμάρινα από τη Βεργίνα και διαπραγμάτευση του ζητήματος της χρήσης τους ανάλογα με το υλικό, βλ. Δρούγου 2011, 73–7.

365 Γιαγκάκη 2008, 56–70· Villing και Pemberton 2010, 624.

366 Amyx και Lawrence 1975, 94–5, εικ. 80, πίν. 110 και κυρίως Villing και Pemberton 2010, 601, 624. Για ανάλογο σχήμα με προχοή από την Αθήνα των μυκηναϊκών χρόνων, βλ. Broneer 1939, 411–12, εικ. 94.

367 Για γενική επισκόπηση το σχήματος κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους και εκτενή αναφορά σε παραδείγματα από θέσεις των βυζαντινών χρόνων, βλ. Γιαγκάκη 2008, 38–43, και ειδικά σημ. 9.

368 Sparkes και Talcott 1970, 222, σημ. 5.

369 Thompson 1934, 469–70, εικ. 102, αρ. A62 (τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.), αρ. A78, C61, E122 (3ος – 1ος αι. π.Χ.). Επίσης, χείλος λεκάνης από τον Θορικό, βλ. Ludorf 2000, 140, αρ. LR 383, εικ. 145 (τύπος F111 2b, 4ος αι. π.Χ.).

Οι τρεις παρακάτω ομάδες παρουσιάζουν γενικά μεγάλες ομοιότητες με τις λεκάνες που βρέθηκαν στην αγροικία, ως προς την ανάπτυξη των τοιχωμάτων και τη βάση.

Κρεμάμενο περιχέλιωμα,³⁷⁰ σαφώς μεγαλύτερο από τα παραπάνω και με οξεία απόληξη και πηνιόσχημη λαβή που αναπτύσσεται υποτυπωδώς, διαμορφώνει το μοναδικό παράδειγμα (1478, Πίν. 28) της δεύτερης ομάδας. Το στέλεχος του πηνίου είναι ενσωματωμένο στο περιχέλιωμα από το οποίο προεξέχει μόνο το δισκίο, που και αυτό έχει πλαστεί αμελώς.

Μεμονωμένο παράδειγμα είναι και το ιγδίο (1479, Πίν. 28) της τρίτης ομάδας. Διαμορφώνει περιχέλιωμα με κυρτή άνω επιφάνεια, αποστρογγυλεμένη εξωτερική περίμετρο και οξείαγωνιώδη ακμή εσωτερικά, όμοιο με το περιχέλιωμα των λεκάνων του τύπου 2.³⁷¹ Ενσωματωμένη στο περιχέλιωμα είναι και η στενή, ορθογωνικού περιγράμματος, λαβή.³⁷²

Στην τέταρτη ομάδα εντάσσονται τρία παραδείγματα (1480–1482, Πίν. 29), με ιδιαίτερα ενισχυμένα τοιχώματα, αν και ανήκουν σε ρηχά ιγδία. Οι αδιαμόρφωτες βάσεις, το σιγμοειδές προφίλ του σώματος και το αδιαμόρφωτο περιχέλιωμα είναι τα χαρακτηριστικά της ομάδας, που επίσης παρουσιάζει ομοιότητες με τις λεκάνες. Ελαφρά προεκτεινόμενες λαβές, με τρεις κυκλικές βαθύνσεις-δακτυλίες διατηρούν τα δύο (1481–1482) εξ αυτών. Στο τελευταίο οι λαβές θα ήταν πιθανότατα τρεις, αφού από τις δύο που σώζονται, η μία βρίσκεται απέναντι από την προχοή και η δεύτερη στο μεσοδιάστημα ανάμεσά τους. Η προχοή σώζεται αποσπασματικά, είναι ωστόσο χαρακτηριστικά ρηχότερη από τα παραδείγματα του δεύτερου τύπου. Μικρές διαφορές επισημαίνονται ανάμεσα στα δύο σε κατατομή σωζόμενα παραδείγματα, με το ένα (1480) ελαφρώς βαθύτερο, μεγωνιώδη περίμετρο στη βάση και περιχέλιωμα που εισέχει ελαφρά στο εσωτερικό του σώματος, σε αντίθεση με το δεύτερο (1482) του οποίου η βάση είναι εντελώς αποστρογγυλεμένη.

Στον δεύτερο τύπο³⁷³ ανήκουν δύο ιγδία (1483–1484, Πίν. 29). Το πρώτο (1483), με αδιαμόρφωτη βάση και ρηχό σώμα με λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα, ορίζεται από κρεμάμενο περιχέλιωμα με κυρτή άνω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη εξωτερική περίμετρο.³⁷⁴ Εσωτερικά διαμορφώνει κάθετη νεύρωση-ράχη, που υπερβαίνει το ύψος του περιχελιώματος, ενώ εξωτερικά ορίζεται από πλατιά αυλάκωση που απαλείφεται στο σημείο ένωσης της σωληνωτής προχοής. Η προχοή είναι ημικυκλικής τομής, με χοντρά τοιχώματα και πλάτος που αυξάνεται ελαφρά προς την αδρά διαμορφωμένη απόληξή της. Σε μικρή απόσταση εκατέρωθεν της προχοής διαμορφώνονται δύο έκκεντρες, συμφυείς και ελαφρώς κρεμάμενες λαβές, με τρεις κυκλικές βαθύνσεις-«δακτυλίες». Το δεύτερο (1484) διαμορφώνει φαρδύτερο κρεμάμενο περιχέλιωμα και προχοή ίσου πλάτους αλλά με ηπιότερη κλίση.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, τα ιγδία του πρώτου τύπου, για τα οποία δεν κατέστη δυνατό να εντοπιστούν ακριβή χρονολογημένα παράλληλα, απηχούν τα χαρακτηριστικά του σχήματος των κλασικών χρόνων. Η επισήμανση αυτή αφορά κυρίως την ανάπτυξη του περιχελιώματος, που δεν διαμορφώνει νεύρωση για την υποδοχή πώματος, είναι συνήθως κρεμάμενο ή προεκτεινόμενο, ενώ σε λίγα παραδείγματα διαμορφώνει οξεία ακμή εσωτερικά, που εισέχει σε σχέση με το τοίχωμα. Σαφώς λιγότερα είναι τα ιγδία που καταχωρήθηκαν στον τύπο 2, αλλά με διακριτά τα χαρακτηριστικά του λεγόμενου ελληνιστικού τύπου, που χρονολογείται από τις αρχές του 3ου αι. π.Χ. και μετά.³⁷⁵

Τα στελέχη για την άσκηση της τριβής ή της πίεσης, οι λεγόμενοι *δοίδυκες*, αντιπροσωπεύονται από ένα λίθινο παράδειγμα (1485, Πίν. 29) και τέσσερις λαβές αγγείων (1486–1489, Πίν. 29) που έχουν διαμορφωθεί ανάλογα. Μεγάλη λαβή που θα ασκούσε και την ανάλογη πίεση είναι μόνο αυτή (1486) που βρέθηκε μαζί με

370 Villing και Pemberton 2010, 588, εικ. 16, αρ. 42, C-1953-26 (β' τετ. 4ου – δ' τέτ. 3ου αι. π.Χ.)· Rotroff 2006, 101, 264, πίν. 39, αρ. 181 (350–290 π.Χ.).

371 Βλ. παρακάτω, 2.1.5.3, 1544–1545, πίν. 37.

372 Αναγνωστοπούλου-Χατζηπολυχρόνη 2013, 60–1, σχ. 6:δ (5ος – 4ος αι. π.Χ.). Όμοια λαβή σε θραύσμα ιγδίου από τη Σευθέπολη, βλ. Čičikova 1984, 73, εικ. 41.

373 Τύπος 1 του ελληνιστικού σχήματος, βλ. σχ. Rotroff 2006, 100–2, πίν. 30–32, εικ. 24–26, αρ. 182–192.

374 Πρβλ. Thompson 1934, 416, σχ. 102, αρ. E124. Jones κ.ά. 1973, 386–87, πίν. 74· Rotroff 2006, 102, 264, πίν. 31, εικ. 25, αρ. 186 (275–200 π.Χ.).

375 Rotroff 2006, 100–2.

το ιγδίο (1483), στη βόρεια εξωτερική στοά του πιθεώνα. Από το υπόγειο της οικίας προέρχονται δύο μεγάλα κωνικά αντικείμενα (1490, Πίν. 29) που ομοιάζουν με τριπτήρες, ωστόσο έχουν κατασκευαστεί από εύθρυπτο πηλό και μάλλον θα προορίζονταν για κάποια άλλη χρήση.

2.1.4. Οξυπύθμενοι εμπορικοί αμφορείς 1491–1523 (Πίν. 30–31)

Μελέτη και συγγραφή: Βησσαρίων Μπαχλάς

Σε κανέναν από τους χώρους του συγκροτήματος δεν εντοπίστηκε μεγάλος αριθμός αμφορέων, ούτε καν θραυσμάτων,³⁷⁶ ώστε να είναι δυνατό να αναγνωριστεί κάποιος χώρος αποθήκευσης κατασταμνησμένου οίνου ή κενών δοχείων (Σχ. 13). Από τις συγκεντρώσεις των οστράκων προέκυψαν λιγοστά αγγεία (1491–1500, Πίν. 30), που ενώ δεν διατηρούν το πλήρες περίγραμμα τους, είναι δυνατό να αποδοθούν σε συγκεκριμένους τύπους.

Δύο όμοιοι αμφορείς (1491–1492) διακρίνονται για το ψηλό, ατρακτόσχημο σώμα, που διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον στενό ώμο, και την έντονη κύρτωση που διακρίνει τον ώμο από τον ευρύ κυλινδρικό λαιμό.³⁷⁷ Η κάθετη, ωειδούς τομής, λαβή, επικολλάται στην ένωση λαιμού και ώμου και ανέρχεται σχεδόν χωρίς κλίση. Στοιχεία από το χείλος και το έμβολο δεν διατηρούνται, ωστόσο είναι πιθανό σε αυτού του τύπου αμφορείς να ανήκει το έμβολο που σώζεται σε ένα εξαιρετικά αποσπασματικό παράδειγμα (1493).

Ο ανοιχτόχρωμος πορώδης πηλός και το μεγάλο μανιταρόσχημο χείλος³⁷⁸ με τις οξείες ακμές χαρακτηρίζουν τον επόμενο, επίσης αποσπασματικό, αμφορέα (1494).

Ένας ακόμη τύπος αντιπροσωπεύεται από έναν σχετικά μικρού μεγέθους αμφορέα³⁷⁹ (1495). Διαμορφώνει ψηλό και στενό κυλινδρικό λαιμό και επίσης ψηλό ταινιωτό χείλος, κυρτό εξωτερικά και κοίλο εσωτερικά. Μία έντονη αυλάκωση ορίζει την ένωση του χείλους με τον λαιμό. Ο ώμος είναι στενός και ελαφρά κυρτός, με έντονα γωνιώδη μετάβαση προς το κωνικό σώμα. Η ψηλή, ωειδούς περιγράμματος, λαβή επικολλάται αμέσως κάτω από το χείλος και με έντονη γωνία κατεβαίνει στον ώμο, συγκλίνοντας προς τα τοιχώματα του λαιμού.

Οι περισσότεροι αμφορείς (1496–1500) ανήκουν στον τύπο του ελληνιστικού αμφορέα της Μένδης,³⁸⁰ στον οποίο αποδίδονται επίσης οκτώ ενσφράγιστες λαβές (1501–1508) και πιθανόν μερικές ακόμη (1509–1518). Με βάση τα αποσπασματικά σωζόμενα παραδείγματα σκιαγραφείται ο τύπος του αμφορέα με το ωειδές σώμα (1497), που γίνεται σχεδόν σφαιρικό στο ύψος του καμπύλου ώμου (1496–1497). Η μετάβαση από τον ώμο στον στενό και όχι ιδιαίτερα ψηλό λαιμό γίνεται με απαλή κύρτωση. Το χείλος είναι κοντό, καμπύλο (1496, 1504) ή τριγωνικής τομής με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια (1502). Λίγο χαμηλότερα από το χείλος αναπτύσσεται αβαθής περιμετρική αυλάκωση (1496). Καταλήγει σε κοντό συμπαγές πόδι που διαμορφώνει κομβιόσχημο έμβολο με μικρή κοιλότητα στο κάτω μέρος του (1498–1500).

Ο ένας αμφορέας (1496) που διατηρεί το άνω μισό τμήμα του, φέρει και στις δύο λαβές σφράγισμα με τα γράμματα ΙΝ,³⁸¹ όπως ανάλογα παραδείγματα από την Πέλλα με το σφράγισμα ΜΙ.³⁸² Όμοιο σφράγισμα ΙΝ φέρουν τρεις ακόμη λαβές (1501–1503, Πίν. 31), ενώ στον ίδιο αμφορέα,³⁸³ του οποίου το χείλος είναι όμοιο με τον παραπάνω, ανήκει ακόμα ένα ζεύγος λαβών (1504–1505) που φέρουν σφράγισμα με το γράμμα Π. Στη

376 Κατανέμονται σχεδόν ισόποσα στους χώρους εργασίας της οικίας, ενώ και στον πιθεώνα οι περισσότεροι βρέθηκαν στις εξωτερικές στοές και μόνο ένας στον διάδρομο βΙ, βλ. σχ. Πίνακα Στατιστικής 1.

377 Πρβλ. Doulgeri-Intzessiloglou και Garlan 1990, 380–83 εικ. 32c, τύπος Πεπάρηθος Ι, με παλαιότερη βιβλιογραφία.

378 Grace 1963, 322–23, εικ. 1· Lawall 2004a, 451–52, πίν. 197, αρ. 20 (τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.)· Μπαϊράμη 2014, 302–4, πίν. 108a, αρ. Α23017 (αρχές 3ου π.Χ. αι.).

379 Reirce 2001, 503–9, πίν. 102, αρ. 13.26 (ως προς τη διαμόρφωση του σώματος).

380 Ακαμάτης 2000, 14–6, πίν. 3· Garlan 2006· Φίλης 2012, 68–70. Ειδικά για την παραγωγή του τύπου στα κεραμικά εργαστήρια του περικού Ηρακλείου, βλ. Μπαχλάς 2018, 857–80.

381 Μπορεί να διαβαστεί και ΝΙ εάν η σφραγίδα αναγνωστεί αντίστροφα.

382 Ακαμάτης 2000, 45–6, πίν. 5, αρ. ΠΑΡ73–ΠΑΡ74.

383 Από πηλό όμοιο στη σύσταση και το χρώμα, βρέθηκαν επίσης την ίδια μέρα, στον ίδιο χώρο και στο ίδιο στρώμα.

βοηθητική εγκατάσταση Ντουβάρι Ι, βρέθηκαν μόλις τρεις ενσφράγιστες λαβές (1505–1507) με μονογράμματα που αποδίδονται στον ίδιο τύπο. Καλύτερα διατηρείται το μονόγραμμα ΛΑΚ (1505) που συγκρίνεται με παρόμοια από την Πέλλα.³⁸⁴

Δέκα λαβές (1509–1518) σημαίνονται με μεμονωμένα γράμματα, τα οποία τοποθετούνται άλλοτε ελεύθερα στη ράχη της λαβής και άλλοτε σε κυκλικό ή τετράπλευρο πλαίσιο. Τέσσερις λαβές (1509–1512) φέρουν το γράμμα Α και δύο (1509–1512), που πιθανότατα ανήκουν επίσης στον ίδιο αμφορέα, το γράμμα Ε, ενώ σε μεμονωμένα παραδείγματα διαβάζονται τα γράμματα Κ (1515), Λ (1516) και Χ (1518). Τέλος, σε όστρακο από τον λαϊμό αμφορέα διακρίνεται σφράγισμα Σ ή Μ (1517). Η ομάδα φαίνεται ομοιογενής ως προς τη σύσταση και το χρώμα του πηλού, αλλά και τη μορφή των σφραγισμάτων, και συγγενεύει κατά πολύ με τα σφραγίσματα του ελληνιστικού τύπου του αμφορέα της Μένδης.

Σε ένα κυκλικό σφράγισμα (1519) διακρίνεται μηνοειδές σύμβολο, ενώ αταύτιστα παραμένουν δύο ακόμη (1520–1521) σφραγίσματα.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ένα θραύσμα από το κατώτερο σώμα αμφορέα που διατηρεί σειρές με αχνά χαραγμένα γράμματα-σύμβολα (1522). Τέλος, σε ένα θραύσμα σώματος διατηρείται εγχάρακτο γράμμα Ε (1523).

Παρά τον περιορισμένο αριθμό και την αποσπασματική κατάσταση διατήρησης των αμφορέων, είναι δυνατό να εξαχθούν κάποια συμπεράσματα. Μολονότι τα περισσότερα αποσπασματικά παραδείγματα φαίνεται να προέρχονται από τον ευρύτερο βορειοελλαδικό χώρο, χαρακτηριστική είναι η απουσία γνωστών κέντρων, όπως για παράδειγμα της Θάσου. Αντίθετα, οι αμφορείς που στάθηκε δυνατό να αναγνωριστούν τυπολογικά ή να ταυτιστούν με βάση τα σφραγίσματα, καταδεικνύουν μία σαφέστατη προτίμηση στον ελληνιστικό τύπο του αμφορέα της Μένδης. Οι αμφορείς με τις δύο ενσφράγιστες λαβές (1496, 1504–1505), πρακτική γνωστή από την Πέλλα, προσφέρουν νέα στοιχεία ως προς την τυπολογία του αγγείου, που καθώς φαίνεται μπορεί να διαμορφώνει και καμπύλο χείλος. Ως προς τη σήμανση του αμφορέα, τα δεδομένα από την αγροικία προτάσσουν χρονολογικά τη χρήση σφραγισμάτων που αποδίδουν γράμματα και μονογράμματα (ΙΝ, Π, ΛΑΚ).

Άλλωστε, ο συγκεκριμένος τύπος της Μένδης επικρατεί σε σχέση με άλλα κέντρα παραγωγής και στην αγροικία στα Τρία Πλατάνια³⁸⁵ αλλά και στο γειτονικό περικό Ηράκλειο, τα εργαστήρια του οποίου μάλιστα παράγουν τον συγκεκριμένο αμφορέα.³⁸⁶ Στην περίπτωση δε, που έστω και ένα μέρος της παραγωγής αυτού του κεραμικού εργαστηρίου προοριζόταν για να δεχτεί και να διοχετεύσει τον παραγόμενο οίνο της αγροικίας, τότε είναι πιθανόν η τελευταία να προσγραφόταν ως προϊόν της διάσημης ποικιλίας της Μένδης.³⁸⁷

2.1.5. Πήλινα σκεύη ειδικού σχεδιασμού 1524–1613 (Πίν. 32–46)

Το μέγεθος, το σχήμα και η τεχνική κατασκευής αποτέλεσαν τα κριτήρια με βάση τα οποία διακρίθηκαν καταρχάς τα ειδικού σχεδιασμού από τα κοινά, καθημερινής χρήσης, σκεύη. Πρόκειται για 90 αντικείμενα, αρκετά από τα οποία διατηρούνται εξαιρετικά αποσπασματικά, που αντιστοιχούν στο 5,56% των κεραμικών προϊόντων που καταχωρήθηκαν.³⁸⁸

Εκτός από τον ένα ηθμό (1525) που έχει κατασκευαστεί από ερυθρό πηλό (2.5YR 4/6 red), όλα τα υπόλοιπα είναι κατασκευασμένα από τον ίδιο κιτρινέρυθρο και ιδιαίτερα πλούσιο σε προσμίξεις πηλό (5YR 6/8 reddish yellow), που παρουσιάζει χαρακτηριστική ομοιότητα με τον πηλό των κεραμίδων.

384 Πρβλ. Ακαμάτης 2000, 49, ΠΑΡ91.

385 Γεροφωκά 2015, 172–74.

386 Μπαχλάς και Σύρος 2019, 279–82, εικ. 3α–3γ.

387 Για το εμπόριο οίνου και τις αντιγραφές αγγείων τον 4ο αι. π.Χ., χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα εργαστηρίου από τη Κω. Βλ. Κάντζια 1994, τύπος Κως ΙΙΙ, 337–42· Παννικουρή κ.ά. 2014, 887–906.

388 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 2, 1.

Είναι χειροποίητα, με κάποια τμήματά τους να έχουν κατασκευαστεί σε μήτρα ή αργό τροχό. Προβληματισμό προκαλεί η τελική επεξεργασία της επιφάνειάς τους, που φαίνεται ότι καλύπτεται με αραιά, ως προς της σύστασή τους, επιχρίσματα. Για τη διακόσμηση, συνήθως του χείλους, ή την διαμόρφωση της ανάγλυφης επιφάνειας των τοιχωμάτων έχουν χρησιμοποιηθεί οι τεχνικές της χάραξης, της εμπίεσης και της μήτρας.

Διακρίνονται για τα ιδιαίτερα ενισχυμένα τοιχώματα, ενώ στηρίζονται σε ευρείες, αδιαμόρφωτες ή δισκόμορφες, βάσεις. Ευρύ και προεκτεινόμενο είναι συνήθως το περιχέλιωμα, που πιθανόν εξυπηρετεί και την ανάρτηση των σκευών. Τα περισσότερα και μεγαλύτερα άλλωστε, δεν φέρουν λαβές, εκτός από τα λίγα παραδείγματα που αναπτύσσουν μεγάλα συμφυή ωτία. Σε αρκετούς τύπους, κυρίως λεκανών και ιγδίων, παρατηρείται έκταση του περιχειλώματος και προς το εσωτερικό του σκεύους, το τοίχωμα του οποίου εισέχει αρκετά σε σχέση με την ακμή του περιχειλώματος, αποτρέποντας πιθανώς την εύκολη υπερχειλίση των σκευών.

2.1.5.1. Ηθμοί-ληνοί 1524–1525 (Πίν. 32–33)

Μια ιδιαίτερη κατηγορία σκευών προέκυψε από τις ανασκαφές στο λιμάνι του πιερικού Ηρακλείου και στις δύο αγροικίες, Κομπολόι-Ντουβάρι και Τρία Πλατάνια, και αφορά μεγάλα, ευρύστομα και βαθιά σκεύη, με διάτρητα τοιχώματα.

Το καλύτερα σωζόμενο σκεύος (1524, Πίν. 32–33) βρέθηκε στο Ντουβάρι Ι, ανάμεσα σε δύο πίθους στον υπαίθριο στεγασμένο χώρο ανατολικά του κτίσματος. Διατηρείται σε έξι μεγάλα τμήματα, που επιτρέπουν την αποκατάσταση του σχήματος με σχετική ασφάλεια.³⁸⁹ Το σωζόμενο ύψος του υπερβαίνει τα 0,5 μ., ενώ το συνολικό ύψος, με βάση τη σχεδιαστική αποκατάσταση, θα έφτανε έως και 0,7 μ. Η διάμετρος του χείλους υπολογίζεται επίσης στα 0,7 μ., δίνοντας λόγο 1/1 σε σχέση με το ύψος. Η διάμετρος της βάσης υπολογίζεται στα 0,375 μ., τιμή που υπερβαίνει ελάχιστα το μισό του ανοίγματος του χείλους και το ύψος της είναι 0,025 μ. Το πάχος των τοιχωμάτων του σώματος παρουσιάζει σταδιακή αύξηση από το χείλος προς τη βάση. Η βάση είναι δισκόμορφη και ψηλή, με καμπύλο περίγραμμα και με επίπεδο πυθμένα. Προεκτείνεται αρκετά από το κατώτερο μέρος του σώματος, με το οποίο διαγράφει ενιαίο κοίλο περίγραμμα. Το σώμα είναι βαθύ κωνικό, με τοιχώματα ελαφρά καμπύλα στο άνω τμήμα του και σχεδόν επίπεδα από το μέσο του ύψους και προς τη βάση. Απολήγει σε φαρδύ και ψηλό πλαστικό περιχέλιωμα, τριγωνικής τομής, με επίπεδη άνω επιφάνεια και ελαφρά λοξότμητη εσωτερική περίμετρο.

Στην εξωτερική πλευρά του χείλους, δύο βαθιές και πλατιές εγχάρακτες γραμμές ορίζουν ταινία, που καλύπτεται από εγχάρακτη κυματοειδή γραμμή, μετατοπισμένη σε αρκετά σημεία από το μέσο της ταινίας. Ανάλογη διακόσμηση καλύπτει και το ανώτερο τμήμα του σώματος, που δεν φέρει οπές και έχει ύψος 0,15 μ. Πέντε εγχάρακτες γραμμές ορίζουν τέσσερις ταινίες, με τις δύο πρώτες και την τέταρτη να καλύπτονται επίσης από κυματοειδείς γραμμές.³⁹⁰ Αμέσως από κάτω και μέχρι τη βάση, τέσσερις πλαστικές ταινίες ορίζουν ισάριθμες ευρείες ζώνες, στις οποίες αναπτύσσονται διαμπερείς οπές. Οι πλαστικές ταινίες διαγράφουν κοιλόκυρτο περίγραμμα, εκτός από κατά τόπους σημεία, όπου μεταβάλλονται σε κυρτές. Το πλάτος της άνω και κάτω πλαστικής ταινίας κυμαίνεται μεταξύ 0,018–0,025 μ., ενώ των μεσαίων είναι ελαφρώς μεγαλύτερο και φτάνει τα 0,025–0,03 μ. Το πλάτος των ζωνών με τις οπές παρουσιάζει επίσης μικρές διαφορές, με την πρώτη από τη βάση να φτάνει τα 0,085 μ., τη δεύτερη τα 0,095 μ., την τρίτη τα 0,1 μ. και την τέταρτη 0,08 μ. Οι οπές αναπτύσσονται σε σειρές περιμετρικά, με την κάθε μία να αντιστοιχεί περίπου στο μεσοδιάστημα μεταξύ των οπών της υπερκείμενης και της υποκείμενης σειράς, αν και υπάρχουν σημεία όπου το μοτίβο δεν ακολουθείται. Η απόσταση μεταξύ των σειρών κυμαίνεται από 0,03 έως 0,035 μ., ενώ μεταξύ των οπών της ίδιας σειράς κυμαίνεται από τα 0,035 μ. μέχρι τα 0,04 μ. Ακανόνιστου κυκλικού περιγράμματος, με μικρές

389 Το ύψος και η διάμετρος της βάσης στον κατάλογο της έκθεσης «Αρχαίες Αγροικίες σε Σύγχρονους Δρόμους» παρουσιάζουν μικρές διαφοροποιήσεις που οφείλονται στην αξιοποίηση μόνο των δύο μεγάλων θραυσμάτων από το κατώτερο και το ανώτερο τμήμα του σκεύους. Η μεγάλη απόκλιση που παρουσιάζει η διάμετρος του χείλους πιθανόν οφείλεται σε τυπογραφικό λάθος, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 230, αρ. 282, 292.

390 Για όμοια διακόσμηση σε πιθοειδή αγγεία από την Ελέα, βλ. Λάζαρη 2014, 394–95, πίν. 129α.

διαφορές στο μέγεθος, παρουσιάζουν τη μέγιστη διάμετρό τους στην εξωτερική επιφάνεια του τοιχώματος, το οποίο διαπερνούν λοξά και με κλίση προς τα έξω και κάτω. Η εξωτερική τους διάμετρος κυμαίνεται μεταξύ 0,011–0,018 μ., ενώ η εσωτερική μεταξύ 0,008–0,01 μ. Διαφορά στην κλίση παρατηρείται στην κατώτερη σειρά, όπου οι οπές διανοίγονται ακριβώς στον πυθμένα του σκεύους και σχεδόν κάθετα, ενώ συνήθως παρουσιάζουν και τη μέγιστη των διαστάσεων. Η εσωτερική επιφάνεια των τοιχωμάτων είναι λεία και μόνο σε ελάχιστες περιπτώσεις, κυρίως στην πρώτη σειρά από τη βάση, διακρίνονται «περισσεύματα» του πηλού που προέκυψαν από τη διάνοιξη των οπών. Εσωτερικά και εξωτερικά τα τοιχώματα ήταν επιχρισμένα με καστανέρυθρης απόχρωσης επίχρισμα από το οποίο διατηρούνται ελάχιστα ίχνη.

Το δεύτερο σκεύος (1525, Πίν. 32–33) βρέθηκε στο κυρίως συγκρότημα της αγροικίας με τα θραύσματα του διασκορπισμένα μεταξύ των χώρων της οικίας και του πιθεώνα (Σχ. 13). Παρά την αποσπασματική κατάσταση διατήρησης, οι ομοιότητες μεταξύ των δύο είναι εμφανείς· ωστόσο παρατηρούνται διαφορές στα επί μέρους χαρακτηριστικά τους. Οι διαστάσεις του δεν μπορούν να προσδιοριστούν, είναι όμως σαφές πως πρόκειται για ένα εξίσου μεγάλο σκεύος, με ύψος που ξεπερνά τα 0,5 μ., τοιχώματα πάχους 0,028 μ. κοντά στη βάση και 0,015–0,018 μ. στα ανώτερα τμήματα του σώματος και ύψος βάσης 0,03 μ. Η βάση είναι ελαφρά ψηλότερη και δισκόμορφη, με εντελώς αδρή επιφάνεια έδρασης. Η εξωτερική περίμετρός της, διαμορφώνει γωνιώδες περίγραμμα με επίπεδα λοξότμητα τοιχώματα. Εσωτερικά ο πυθμένας παρουσιάζει έντονη κύρτωση προς το κέντρο, ενώ στην περιφέρειά του, και στα όρια με την πρώτη σειρά οπών, διαμορφώνει πλατιά αυλάκωση. Το σώμα είναι βαθύ, με σχεδόν επίπεδα τοιχώματα. Από τη βάση και μέχρι ενός ύψους, η επιφάνεια του τοιχώματος, χωρίς να οριοθετείται σε ζώνες από πλαστικές ταινίες, καλύπτεται από οπές ακανόνιστου κυκλικού ή ελλειπτικού περιγράμματος. Η διάμετρος των οπών στο εσωτερικό και εξωτερικό τοίχωμα δεν παρουσιάζει μεγάλη διαφορά, εκτός από την μοναδική οπή που σώζεται αμέσως πάνω από τη βάση και διαμορφώνει ευρύτερο άνοιγμα εσωτερικά, με διάμετρο 0,018 μ., ενώ εξωτερικά περιορίζεται στο 0,01 μ. Στα λοιπά θραύσματα το άνοιγμα των οπών κυμαίνεται μεταξύ 0,015–0,016 μ. εσωτερικά και 0,012–0,017 μ. εξωτερικά. Διατάσσονται σε σειρές, χωρίς συγκεκριμένη διάταξη και σε ακανόνιστες αποστάσεις. Σε κάποια σημεία συμπίπτουν με τις οπές των υπερκείμενων και υποκείμενων σειρών, ενώ αλλού αναπτύσσονται στο μεσοδιάστημα. Η απόσταση ανάμεσα στις σειρές κυμαίνεται μεταξύ 0,03–0,035 μ., ενώ η απόσταση μεταξύ των οπών της ίδιας σειράς παρουσιάζει μεγαλύτερη απόκλιση ξεκινώντας από τα 0,023 μ. και φτάνοντας τα 0,043 μ. Διανοίγονται λοξά στα τοιχώματα με έντονη κλίση προς τα έξω και κάτω, η οποία ατονεί στην κατώτερη σειρά της βάσης. Το άνω τμήμα του σώματος δεν φέρει οπές, ούτε ίχνη διακόσμησης.

Ένα ακόμη θραύσμα (Εικ. 4–5) βρέθηκε εντοιχισμένο στον κεντρικό χώρο καύσης της εστίας της πρώιμης φάσης και δεν αφαιρέθηκε από τη θέση του.³⁹¹ Σώζει τμήμα από μία πλαστική ταινία που ορίζει τη ζώνη με τις οπές και ο εντοπισμός του πιστοποιεί τη χρήση του σχήματος στην εγκατάσταση και πριν από την κατασκευή του συγκροτήματος.

Συνοψίζοντας τα γενικά χαρακτηριστικά του σχήματος, βλέπουμε ότι πρόκειται για έναν μεγάλο και βαρύ ηθμό με ισχυρή βάση, ευρύ στόμιο και βαθύ κωνικό σώμα, που τουλάχιστον κατά τα δύο τρίτα του ύψους του καλύπτεται από οπές. Σε κανένα από τα παραδείγματα δεν εντοπίστηκαν ίχνη τροχού. Η ανάπτυξη των δύο σκευών σε ζώνες που ορίζονται από πλαστικές ταινίες κάνει πιθανή την κατασκευή τους σύμφωνα με την τεχνική των «κουλούρων», πρακτική που ωστόσο δεν στάθηκε δυνατό να διαπιστωθεί.³⁹² Οι επιφάνειες έδρασης της βάσης και λιγότερο τα εσωτερικά τοιχώματα είναι αδρά διαμορφωμένα, ενώ ίχνη επιχρίσματος διατηρήθηκαν μόνο στο έναν (1524). Πέρα από τις μικρές διαφορές στα επιμέρους χαρακτηριστικά του σχήματος, είναι κατασκευασμένοι και από διαφορετικούς πηλούς, ο πρώτος (1524) από τον πηλό που κατασκευάστηκε και ο μεγάλος αριθμός των λεκανών και λεκανών-τριπτήρων, και ο δεύτερος (1525, Πίν. 68.3) από τον χαρακτηριστικά ερυθρό, που συναντάται και σε οικιακής χρήσης σκεύη. Στα τοιχώματα του τελευταίου

391 Βλ. Ενότητα 1.2.2.

392 Δεν διακρίνονται ρωγμές στις ενώσεις, ούτε μεταξύ των ζωνών, ούτε ανάμεσα στις πλαστικές ταινίες και το τοίχωμα του σκεύους, βλ. Rice 1987, 128· Rye 1981, 67.

διατηρούνται ίχνη από το εργαλείο λείανσης εσωτερικά³⁹³ και ίχνη με κάθετη φορά προς τα κάτω, πιθανόν από το εργαλείο διάνοιξης των οπών, εξωτερικά (Πίν. 69.1–69.2).

Αγγεία και σκεύη με οπές είναι γνωστά από πολλές θέσεις των ιστορικών και προϊστορικών χρόνων και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα εργασιών και λειτουργιών, ενώ αρκετά επίσης παραμένουν χωρίς ερμηνεία για τη χρήση τους. Πέραν των ποικίλων σε σχήμα, μέγεθος και υλικό ηθμών, αβαφή συνήθως σκεύη με διάτρητα τοιχώματα εξυπηρετούσαν για το κοσκίνισμα στερεών³⁹⁴ ή τη διαφυγή του καπνού σε αυτοθερμαινόμενα σκεύη, όπως οι πύραυνοι,³⁹⁵ και φωτιστικά, με ή χωρίς τελετουργικό χαρακτήρα, όπως οι «λυχνούχοι».³⁹⁶ Διάτρητα σε όλο το ύψος των τοιχωμάτων τους είναι και τα ειδικής χρήσης ρωμαϊκά *gliraria*, που διακρίνονται από τις σπειροειδείς διαμορφώσεις στο εσωτερικό τους.³⁹⁷ Μοναδικό είναι και ένα ψηλό δίωτο σκεύος από τη Φάρσαλο,³⁹⁸ με κυλινδρικά διάτρητα τοιχώματα και χωρίς πυθμένα, για το οποίο έχει προταθεί με ισχυρά επιχειρήματα η χρήση του για την παραγωγή τυροκομικών προϊόντων.³⁹⁹ Τα αδρά εσωτερικά του τοιχώματα και η φορά των οπών, που παρουσιάζουν έντονη κλίση προς το εσωτερικό του σκεύους, καταδεικνύουν την ανάγκη ελεγχόμενης απώλειας των υγρών και συγκράτησης του προϊόντος, σε αντίθεση με τους ηθμούς που εξετάζονται.

Σποραδικά έχουν δημοσιευτεί παραδείγματα από μεγάλα σκεύη που φέρουν οπές, χωρίς να γίνονται πάντα προτάσεις για τη χρήση τους. Τα περισσότερα ανήκουν στον τύπο της λεκάνης με οπές στον πυθμένα. Χαρακτηριστικό είναι ένα παράδειγμα από την Αθηναϊκή Αγορά που χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ. και βρέθηκε τοποθετημένο στο έδαφος.⁴⁰⁰ Τοποθετημένη εντός λάκκου και σε χώρο που πιθανόν ταυτίζεται με μαγειρείο είναι και μία λεκάνη με εσωτερικό πυθμένα που φέρει οπές.⁴⁰¹ Παραδείγματα ανοιχτών και σχετικά βαθέων σκευών με οπές στο μεγαλύτερο τμήμα του σώματος είναι γνωστά και από τους βυζαντινούς χρόνους.⁴⁰²

Καμία από τις παραπάνω κατηγορίες αγγείων δεν παρουσιάζει ομοιότητες με τους μεγάλους ηθμούς που βρέθηκαν στην περιοχή. Από αποθέτη κλασικών χρόνων στο Ηράκλειο⁴⁰³ προέρχεται ένα τουλάχιστον μικρό θραύσμα, που διαφοροποιείται μόνο ως προς το προσεγμένο πλάσιμο της ταινίας, με το κοιλόκυρτο περιγράμμα και τις οξυκόρυφες απολήξεις. Μεγάλο τμήμα από το σώμα όμοιου ηθμού βρέθηκε στην αγροικία στο Ρέμα Τριανταφυλλιάς,⁴⁰⁴ ενώ μικρά θραύσματα εντοπίστηκαν και στην αγροικία των Τριών Πλατανιών.⁴⁰⁵ Τμήματα από το σώμα ενός ηθμού βρέθηκαν επίσης σε πηγάδι-αποθέτη που εντοπίστηκε στη δυτική πλευρά της Αγοράς του Δίου και απέδωσε κεραμική και νομίσματα του 4ου–3ου αι. π.Χ.⁴⁰⁶

393 Rotroff 2006, 56.

394 Για αναφορές στις πηγές και απεικονίσεις, βλ. Amyx 1958, 259–60. Σκεύη στον τύπο του δίσκου ή της ρηχής φιάλης με οπές στον πυθμένα είναι κοινό εύρημα. Σε όλο τον 4ο αι. π.Χ. χρονολογούνται τα παραδείγματα της Θάσου, που διακρίνονται σε έναν ρηχό τύπο και έναν δεύτερο, με πιο στενά και βαθιά τοιχώματα, βλ. Blondé 1985, 320–21, πίν. 33, αρ. 234–238 (ρηχά), 321–22, πίν. 36, αρ. 241–243 (βαθιά): 1989, αρ. 173, 521, εικ. 14: 2007, 171–72, πίν. 57–58. Ανάλογη εικόνα και από τη Λήμνο, βλ. σχ. Monaco και Monaco 2000, 158–60, πίν. 89β, 90γ.

395 Sparkes και Talcott 1970, 232–33, εικ. 19, πίν. 97 αρ. 2016–2019.

396 Pemberton 1998, 59–61, αρ. 166–167, εικ. 20, πίν. 49: Τριανταφυλλοπούλου 2000, τάφος 16, εικ. 15 και V.

397 Brothwell και Brothwell 1969, 48–50, εικ. 16.

398 Από οικία της ελληνιστικής περιόδου. Η πρόταση για τη χρήση του βασίστηκε σε ανάλογα σκεύη προϊστορικών και ρωμαϊκών χρόνων και εθνογραφικά παράλληλα, βλ. Καραπάνου και Καρακούτα 2000, 112–15, εικ. 1 και VIII.

399 Για ρωμαϊκών χρόνων σκεύη τυροκομίας, βλ. Brothwell και Brothwell 1969, 52–3, εικ. 17, πίν. 24.

400 Συνδέεται με τις λεκάνες-ηθμούς που πιθανόν απεικονίζονται σε σκηνές ληνού στην αγγειογραφία, Sparkes και Talcott 1970, 217, σημ. 9, 231, σημ. 14 και 366, πίν. 88, αρ. 1850.

401 Από τη β' φάση κτίσματος, στο β' μισό 3ου – 2ο αι. π.Χ., βλ. Σκόρδου 2000, 29, 34, πίν. 13, 16γ, αρ. MK 443.

402 Για ένα παράδειγμα, με ύψος 0,21 μ. και διάμετρο χείλους 0,38 μ., από το Επισκοπείο Σάμου, όπου έχουν αναγνωριστεί εργαστήρια για την παραγωγή κρασιού και λαδιού, αλλά και συγκεντρωμένα παραδείγματα από άλλες θέσεις, βλ. Γερούση 1997, 259, σχ. 9, πίν. 50β, αρ. 4, 8041.

403 Σχετικά με την παραγωγή σκευών αυτού του είδους στο πιερικό Ηράκλειο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 230, αρ. 282, 292: Μπαχλάς και Σύρος 2019, 282–83, εικ. 4β.

404 Κλινάκη 2015α, 31 υποσ. 17.

405 Γεροφωκά 2015, 167–68, πίν. 12, αρ. Η6α.

406 Σε θραύσματα, ταυτίστηκε με πύραυνο, βλ. σχ. Πινιάτογλου 1985, 36, εικ. 4: 2008, 581.

Το άνω τμήμα του σώματος και ιδιαίτερα το χείλος ομοιάζει με τύπους που καταχωρούνται ως πιθοειδή ή πίθοι χωρίς λαιμό.⁴⁰⁷ Αρκετά θραύσματα είναι γνωστά από εγκαταστάσεις στην ύπαιθρο χώρα της Λακωνίας και ταξινομήθηκαν ως πίθοι, με μία ευρεία χρονολόγηση από τον 6ο έως και τα τέλη του 4ου αι. π.Χ.⁴⁰⁸ Η χρήση μεγάλων ηθμών, με σαφή διάκριση του τμήματος στο οποίο αναπτύσσονται οι οπές, ήδη από την αρχαϊκή περίοδο, βεβαιώνεται και από ένα θραύσμα που βρέθηκε σε οικία στο Κοπανάκι Μεσσηνίας.⁴⁰⁹ Με βάση τα παραπάνω, φαίνεται πιθανό ο συγκεκριμένος τύπος ηθμού να κατασκευάστηκε σύμφωνα με το πρότυπο ανάλογων πιθοειδών αγγείων.

Άλλωστε, η χρήση μεγάλων πήλινων σκευών και για τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, σε εγκαταστάσεις με παραγωγικό χαρακτήρα, επιβεβαιώνεται και από δύο ακόμη χαρακτηριστικά παραδείγματα. Ενδιαφέρουσα είναι η σύγκριση με ένα σκεύος που βρέθηκε στον πιθεώνα οικοδομήματος με εγκαταστάσεις ελαιοτριβείου στην Πραισό.⁴¹⁰ Πρόκειται για μεγάλο σκεύος, με ύψος 0,5 μ. και διάμετρο χείλους 0,62 μ., ορθογωνικό προεκτεινόμενο περιχειλίσμα και δύο κατακόρυφες λαβές. Τα τοιχώματά του είναι ελαφρώς λοξά και ορίζονται από μία πλαστική ταινία, ενώ στον πυθμένα του αναπτύσσεται προεκτεινόμενη σωληνωτή εκροή. Το σκεύος, που ταυτίστηκε με διαχωριστήρα λαδιού, παρουσιάζει ομοιότητες με τους ηθμούς που εξετάζονται ως προς το σχεδιασμό του σχήματος. Ένα εντελώς ρηχό και ευρύ σκεύος, με διάμετρο 0,96 μ. και διάτρητο πυθμένα, βρέθηκε στη Μεσήβρια Ζώνη και ταυτίστηκε ως ληνός.⁴¹¹

Η χρήση των συγκεκριμένων ηθμών, αλλά και άλλων πήλινων σκευών, στο πλαίσιο της παραγωγικής διαδικασίας θεωρείται σχεδόν βέβαιη, με τις προτάσεις για τη λειτουργία τους να αναφέρονται στην ανάλογη ενότητα παρακάτω.⁴¹²

2.1.5.2. Λεκάνες-τριπτήρες 1526–1542 (Πίν. 34–36)

Η μεγαλύτερη αριθμητικά κατηγορία σκευών αφορά μεγάλες και ρηχές λεκάνες που παρουσιάζουν ποικιλία ως προς τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Βρέθηκαν 16–17 παραδείγματα, με τα περισσότερα να διατηρούν τμήμα του περιχειλίσματος και του σώματος, ενώ μόνο τέσσερα διατηρούνται σχεδόν σε κατατομή. Οκτώ προέρχονται από τις επιχώσεις της πρώιμης φάσης, πριν από την κατασκευή της οικίας.⁴¹³ Στις εξωτερικές στοές του πιθεώνα βρέθηκαν δύο, τα οποία ανήκουν στα καλύτερα σωζόμενα παραδείγματα.⁴¹⁴ Τα λοιπά διανέμονται στο μεγαλύτερο ποσοστό τους στην αυλή και τις στοές της οικίας⁴¹⁵ (Σχ. 13).

Με βάση το περίγραμμα του σώματος και του περιχειλίσματος διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: τα κυκλικά σκεύη, που αποτελούν και την πολυπληθέστερη ομάδα, και τα ορθογωνικού περιγράμματος. Τα

407 Σχετική ομοιότητα παρουσιάζει χείλος πιθοειδούς, με διάμετρο περί τα 0,7 μ., από το Καβείριο της Θήβας, βλ. Heimberg 1982, 91, 147, πίν. 42, αρ. 711–712. Θραύσμα, με εγχάρκτη διακόσμηση, βρέθηκε στη Διμάλη της Ιλλυρίας, βλ. Dautaj 1976, 390, πίν. VI/1, αρ. 4. Σε πίθους αποδίδονται και δύο χείλη από αγροικία στο Δέμα, βλ. Jones κ.ά. 1962, 86, εικ. 11k–l, πίν. 30k–l. Ένα χείλος από τον Θορικό αποδίδεται σε πίθο, ενώ ένα θραύσμα βάσης, που παρουσιάζει ομοιότητα με τις βάσεις των ηθμών-ληνών, ταυτίζεται ως λεκάνη, βλ. Docter κ.ά. 2011, 111–12, εικ. 37, αρ. 88 (χείλος πίθου), και 90, εικ. 16, αρ. 42 (βάση λεκάνης). Σε ιγδίο με μεγάλη διάμετρο αποδίδονται δύο θραύσματα από την Ασίνη, βλ. Poulsen 1994, 46, πίν. V, αρ. 240–241.

408 Αναφέρονται οκτώ, ένα εκ των οποίων χρονολογείται στους αρχαϊκούς χρόνους. Γενικά για το σχήμα, βλ. Cavanagh κ.ά., 1996, 82, εικ. 14.17, 5, αρ. 57c. Αναλυτικά για τις θέσεις που εντοπίστηκαν, βλ. 321 (A118B/59, πεζούλες και ηθμός), 332 (D301/14, αβαφής κεραμική και κεραμίδες), 359 (H31/7 οικία), 427 (U499/91, οικοδομικά, πολλή κεραμική, πίθοι, ιγδία, λεκάνες κ.ά.), 411 (R281 A/32, αβαφής κεραμική και πίθοι), 412 (512 και A/4, πεζούλες και αβαφής κεραμική), 427 (U511, σκεύη μαρμάρινα και πήλινα, πίθοι και μεγάλη ποσότητα κεραμικής).

409 Μεγάλη οικία και χώρος αποθήκευσης με τουλάχιστον είκοσι πίθους, βλ. Καλτσάς 1983, 234, εικ. 83ε, αρ. 44.

410 Εντοπίστηκε ένα λίθινο πιεστήριο και μια δεξαμενή, ενώ στο μεγαλύτερο δωμάτιο βρέθηκαν αρκετοί πίθοι και ο πήλινος «κάδος». Χρονολογείται μάλλον στον 3ο αι. π.Χ., βλ. Bosanquet 1901–1902, 260–70, και ειδικά για το σκεύος 268–69, εικ. 35–36.

411 Τσατσοπούλου-Καλούδη 2001, 28, πίν. 31.

412 Βλ. Κεφάλαιο 4, Ενότητα 4.4.

413 Οι 1526–1528, 1531, 1533, 1537, 1539–1540. Μόνο το 1531 από το στρώμα καταστροφής της φάσης.

414 Το 1529 βρέθηκε στο στρώμα καταστροφής της Ν εξωτερικής στοάς του πιθεώνα. Το 1530 παρουσιάζει διασπορά, με το μεγαλύτερο θραύσμα να προέρχεται από τη Β εξωτερική στοά του πιθεώνα. Προβληματικός είναι ο συσχετισμός των μικρών θραυσμάτων, που δεν συγκολλούνται, και βρέθηκαν στο δωμάτιο αΙ της οικίας.

415 Αναλυτικά βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 1–15.

κοινά χαρακτηριστικά που επιτρέπουν την διαπραγμάτευσή τους ως μία κατηγορία σκευών, σχετίζονται με τα τεχνικά χαρακτηριστικά της κατασκευής τους αλλά και με το σχήμα τους. Ως προς το σχήμα, διακρίνονται για την ιδιαίτερα μεγάλη διάμετρο ή το πλάτος σε συνδυασμό με το ρηχό σώμα και τις ευρείες αδιαμόρφωτες βάσεις, καθώς και τα ιδιαίτερα χοντρά τοιχώματα. Στα περισσότερα παραδείγματα, εμπέστα και σπανιότερα εγχάρακτα μοτίβα αναπτύσσονται σχεδόν σε όλο τον πυθμένα, διαμορφώνοντας έξεργες επιφάνειες. Ποικιλία παρουσιάζεται στη διαμόρφωση του περιχειλίσματος, που μπορεί να αποτελεί την κατάληξη των τοιχωμάτων του σώματος ή να διαμορφώνεται πλαστικά.

Ο πηλός που έχει επιλεγεί για την κατασκευή τους χαρακτηρίζεται από τα ιδιαίτερα πολλά και ποικίλα, ως προς το είδος και το μέγεθος, εγκλείσματα (Πίν. 68.4–68.5). Στα περισσότερα είναι ορατά δια γυμνού οφθαλμού, μεγάλου μεγέθους λευκά ασβεστολιθικά τρίμματα, καθώς και άλλα σκουρόχρωμα πετρώματα και αμμώδεις προσμίξεις.⁴¹⁶ Σε θραύσματα που η επιφάνειά τους έχει απολεπιστεί αρκετά, διακρίνεται ένα «στρώμα» καθαρής άμμου (Πίν. 68.5). Προσμίξεις έχουν παρατηρηθεί σε όλες τις κατηγορίες κεραμικής, και ιδιαίτερα στα αβαφή καθημερινής χρήσης αγγεία. Ωστόσο, η ποσότητα και το μέγεθος των εγκλεισμάτων στα συγκεκριμένα σκεύη, όπως και στις λεκάνες και τα ιγδία, τα διαφοροποιεί από τις λοιπές κατηγορίες.⁴¹⁷ Ο πηλός τους είναι όμοιος με αυτόν των κεραμίδων (Πίν. 68.1), ενώ η σύγκριση με τον πηλό των πίθων (Πίν. 68.2) κατέδειξε ότι η περιεκτικότητα σε όμοια εγκλείσματα είναι η ίδια· ωστόσο δεν είναι ορατά στον ίδιο βαθμό και στις επιφάνειες των τοιχωμάτων.⁴¹⁸ Στον πυρήνα των τοιχωμάτων διακρίνονται ποικίλες χρωματικές αποχρώσεις, που προέκυψαν κατά την όπτηση, ενώ ακόμα και στα πλέον επιμελημένα παραδείγματα, ως προς το σχήμα και τη διακόσμηση, παρατηρούνται ασυνέχειες (ρωγμές) στην μάζα του πηλού και σημεία με αδρά διαμορφωμένες επιφάνειες.⁴¹⁹ Ίχνη τροχού δεν είναι ορατά στα σχεδόν ανύπαρκτα τοιχώματα των κυκλικών σκευών, ενώ η χρήση του αποκλείεται ασφαλώς στα ορθογωνικού περιγράμματος σκεύη.⁴²⁰ Επίσης, η ποιότητα του πηλού και το πάχος των τοιχωμάτων συνηγορούν στην πιθανότητα να πρόκειται για χειροποίητα σκεύη που μπορεί να μορφοποιήθηκαν με τη βοήθεια κάποιου είδους μήτρας.⁴²¹ Σημεία συρραφής φύλλων πηλού ή αποκόλλησης των τοιχωμάτων από μήτρες δεν έχουν εντοπιστεί. Μοναδικό ίσως στοιχείο που συνηγορεί στη χρήση τους είναι οι αδρές επιφάνειες του πυθμένα και σημειακά των τοιχωμάτων. Λόγω των επιμέρους διαφορών στο σχήμα αλλά και του μεγάλου μεγέθους, θεωρείται πιθανή η χρήση ενός καλουπιού που θα εφαρμόζονταν περιμετρικά, και όχι η χρήση μίας μήτρας από την οποία θα προέκυπτε όλο το σκεύος. Τα περισσότερα έχουν υποστεί εκτεταμένες φθορές στην επιφάνειά τους, ωστόσο σημειακά έχουν εντοπιστεί αραιά και σκουρόχρωμα καστανέρυθρα επιχρίσματα.⁴²² Για τη διαμόρφωση των επιφανειών του πυθμένα έχει χρησιμοποιηθεί η τεχνική της εμπέσης εργαλείων ή άλλων υλικών, όπως το κέλυφος όστρεων, καθώς και η τεχνική της χάραξης σε βάθος. Αβαθής χάραξη έχει χρησιμοποιηθεί για να οριστούν σε λίγα παραδείγματα μέρη του σώματος, συνήθως το περιχέλιμα ή οι ζώνες της διακόσμησης. Η κανονικότητα στην ανάπτυξη των κύκλων, ειδικά στην περίπτωση των ομόκεντρων, αλλά και τα εμπέστα στοιχεία στον πυθμένα, όταν ακολουθούν την περιφέρεια του σκεύους, υποδεικνύουν την τοποθέτησή τους σε τροχό. Σφραγιδοκύλινδρος χρησιμοποιήθηκε σε ένα σκεύος (1529), που φέρει διάκοσμο στο περιχέλιμα.⁴²³

416 Οι προσμίξεις αυτές, είτε οφείλονται στο πρωτογενές υλικό που χρησιμοποιήθηκε για να παραχθεί ο πηλός και δεν αφαιρέθηκαν, είτε προστέθηκαν από τον αγγειοπλάστη, μεταβάλλουν τις ιδιότητες του πηλού κατά τη διάρκεια της κατασκευής και του ψησίματος του αγγείου, ενώ είναι και ενδεικτικές για τη χρήση του, βλ. Rice 1987, 72–9, 93–8.

417 Η επιλογή εγκλεισμάτων που έχουν πορώδη σύσταση θεωρείται συντελεστής ενίσχυσης της αντοχής των κεραμικών προϊόντων σε πιέσεις που ασκούνται στην επιφάνειά τους, βλ. Rice 1987, 354–57.

418 Η διαφορά αυτή μπορεί να οφείλεται στη σαφώς καλύτερη διατήρηση της επιφάνειας των τοιχωμάτων των πίθων.

419 Για την όπτηση και τους παράγοντες που επηρεάζουν το χρώμα του πηλού, βλ. Rice 1987, 88, 104–9. Η ίδια (67–71) υποστηρίζει ότι ασυνέχειες στο σχήμα της ρωγμής πιθανόν προκύπτουν και κατά τη διαδικασία του στεγνώματος και όχι μόνο κατά το ψήσιμο ή και λόγω απώλειας εγκλεισμάτων. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για το πλάσιμο του αγγείου, επίσης προκαλεί ρωγμές σε συγκεκριμένα σημεία. Η εξωτερική επιφάνεια και η βάση των τροχήλατων αγγείων, που ενυδατώνονται σταδιακά καθόλη τη διάρκεια του πλάσιματος, είναι πιθανότερο να εμφανίσουν ρωγμές σε σχέση με τα εσωτερικά τοιχώματα και το άνω μέρος του σώματος.

420 Rye 1981, 70–1· Rice 1987, 125–26.

421 Για τις τεχνικές κατασκευής χειροποίητων αγγείων και με χρήση μήτρας, βλ. Rice 1987, 125–26.

422 Ίχνη διατηρούν πέντε παραδείγματα, αλλά επαρκώς σωζόμενη επιφάνεια ήταν μόνο σε ένα (5YR 5/4 reddish brown).

423 Σκεύη με παρόμοια διακόσμηση έχουν εντοπιστεί στα εργαστήρια των κλασικών χρόνων στο Ηράκλειο, βλ. Μπαχλάς και Σύρος 2019, 282–83, εικ. 5α–5β.

Κυκλικές λεκάνες-τριπτήρες 1526–1537 (Πίν. 34–35)

Η κατηγορία αυτή αριθμεί 11 με 12 σκεύη (1526–1537), που παρουσιάζουν διαφορές ως προς την ανάπτυξη του περιχειλώματος αλλά και τη διακόσμηση και τις διαμορφώσεις στο εσωτερικό του πυθμένα. Κοινό χαρακτηριστικό είναι το εξαιρετικά χαμηλό ύψος, που κυμαίνεται μεταξύ 0,065 μ. και 0,085 μ., σε αναλογία με τη διάμετρο που αναπτύσσεται μεταξύ 0,6 και 0,85 μ. και δίνει λόγο 1/10 ή και ακόμη μεγαλύτερο. Εάν υπολογιστεί το ιδιαίτερα αυξημένο πάχος της βάσης, τότε το ωφέλιμο βάθος τους κυμαίνεται από 0,025 μ. έως και 0,045 μ. Με βάση την ανάπτυξη, και όχι το περίγραμμα του χείλους, διακρίνονται σε δύο ομάδες, μία με έντονα προεκτεινόμενο και μία με απλό αδιαμόρφωτο περιχείλωμα.

Στην πρώτη ομάδα, με το προεκτεινόμενο περιχείλωμα, ανήκουν τα δύο από τα σκεύη που προέρχονται από την πρώτη φάση της εγκατάστασης.

Το ένα (1526, Πίν. 34–35) διατηρείται σχεδόν σε κατατομή.⁴²⁴ Η επιφάνεια έδρασης του σκεύους είναι αδιαμόρφωτη, ενώ το σώμα, με τα σχετικά λεπτά τοιχώματα, ανυψώνεται ελαφρά, διαγράφοντας καμπύλη διατομή. Απολήγει σε ταινιωτό περιχείλωμα ορθογωνικής τομής, με επίπεδη άνω και έξω επιφάνεια, το πλάτος του οποίου προέχει στο σύνολό του από το τοίχωμα του σκεύους. Έντονα προέχον και πλαστικό, θα μπορούσε να λειτουργεί και ως λαβή για την ανάρτηση του σκεύους. Εσωτερικά, με εξαίρεση ζώνη πλάτους 0,037 μ. αμέσως κάτω από το περιχείλωμα, η επιφάνεια των τοιχωμάτων ορίζεται από εγχάρακτες γραμμές σε τρεις τουλάχιστον ζώνες, με πλάτος που αυξάνεται διαδοχικά από την περιφέρεια προς το κέντρο. Και οι τρεις ζώνες καλύπτονται από αποτυπώματα οστρέων του τύπου της πεταλίδας. Η διάταξη των αποτυπωμάτων στις δύο πρώτες ζώνες είναι όμοια, με τα όστρεα να αποτυπώνονται σε δύο σειρές και με τη στενή πλευρά προς τα μέσα και τη φαρδιά προς τις εξωτερικές πλευρές της ζώνης. Ωστόσο, στην πρώτη ζώνη τα περισσότερα είναι κάθετα τοποθετημένα, ενώ στη δεύτερη λοξά, με κλίση και προς τις δύο κατευθύνσεις, ενώ διαφέρουν και στο μέγεθος, με τα όστρεα της πρώτης ζώνης να είναι αισθητά μικρότερα. Η τρίτη ζώνη καταλαμβάνεται τουλάχιστον από τρεις σειρές μικρά αποτυπώματα που ακολουθούν την ίδια κατεύθυνση, με τη φαρδιά πλευρά του οστρέου προς τα έξω και πάνω. Το ύψος και το πλάτος των μικρών αποτυπωμάτων είναι 0,009 x 0,007 μ. και των μεγάλων 0,016 μ. x 0,014 μ., ενώ το βάθος τους κυμαίνεται μεταξύ 0,0015–0,0037 μ. Κάποια έχουν απαλειφθεί λόγω της χρήσης του σκεύους και της κατάστασης διατήρησης.

Θραύσματα από σκεύος (1527, Πίν. 35) με παρόμοια διαμόρφωση, που βρέθηκαν διασκορπισμένα σε γειτονικές περιοχές, δεν αποκλείεται να ανήκουν στο κεντρικό σημείο του πυθμένα του παραπάνω σκεύους ή και σε ένα δεύτερο, δεδομένου ότι η ζώνη με τα όστρεα εναλλάσσεται με ζώνη που καλύπτεται από κυκλικές βαθύνσεις.

Σε κατατομή σώζεται ένα ακόμη (1528, Πίν. 34–35) σκεύος, με επίπεδη και αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης και ρηχό σώμα, με χοντρά τοιχώματα καμπύλης διατομής. Πλατύ περιχείλωμα, τριγωνικού περιγράμματος, με επίπεδη άνω επιφάνεια, προεκτείνεται λοξά προς τα κάτω. Δημιουργεί αβαθή αυλάκωση στην ένωση με το σώμα εξωτερικά, ενώ η περίμετρός του εσωτερικά διαμορφώνει οξεία ακμή. Με εξαίρεση ζώνη πλάτους 0,045 μ. αμέσως κάτω από το χείλος, τα τοιχώματα και ο πυθμένας καλύπτονται από μικρές κυκλικές βαθύνσεις, σε πυκνή και ακανόνιστη διάταξη. Πρόκειται για ένα από τα πλέον χαρακτηριστικά παραδείγματα που σώζουν έντονα ίχνη φθοράς στην επιφάνειά τους, πιθανότατα λόγω της τριβής που ασκούσαν στο σκεύος.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των κυκλικών σκευών ανήκει στη δεύτερη ομάδα, με απλό αδιαμόρφωτο περιχείλωμα που μπορεί να διακρίνεται ελαφρώς από το τοίχωμα.

Ιδιαίτερο ως προς τη διακόσμηση και το πλάσιμο του σώματος είναι ένα σκεύος (1529, Πίν. 34–35), με πιθανόντα αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης, όπως φαίνεται από το κατώτερο τμήμα του σώματος που σώζεται ελάχιστα.⁴²⁵ Σώμα ρηχό, με τοιχώματα καμπύλης διατομής, και πάχος που μειώνεται προς τον πυθμένα, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε πλατύ αδιαμόρφωτο περιχείλωμα. Η εξωτερική περίμετρος του περιχειλώματος

424 Όμοιο είναι ένα σκεύος από τη Βεργίνα, βλ. Γραικός και Παπαζαφειρίου 2018, 164.

425 Παρουσιάζει ομοιότητες με λουτήριο από την Αθηναϊκή Αγορά και λεκάνες από τη Θάσο και τον Κεραμεικό, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 367, εικ. 16, αρ. 1869· Knigge 2005, 62, 224, πίν. 64, εικ. 30.2, 31.1, 138· Blondé 2007, 182, πίν. 75.1.

ορίζεται από τρεις αβαθείς και στενές αυλακώσεις. Στις δύο πλευρές της άνω επιφάνειάς του, διαμορφώνει στενές και ελαφρά έξεργες ταινίες, ανάμεσα στις οποίες αναπτύσσεται εμπύεστη διακόσμηση που προέκυψε από τη χρήση σφραγιδοκύλινδρου. Πρόκειται για φυτικό κόσμημα, κατά τόπους δυσδιάκριτο, που αποδίδει κισσό ή άμπελο. Κλαδιά με ελικοειδείς βλαστούς και μίσχους περιβάλλουν σχηματοποιημένα καρδιόσχημα φύλλα, ενώ ανθεμωτά μοτίβα και κρεμάμενα κοκκιδωτά τσαμπιά σχηματίζονται στα μεσοδιαστήματα.⁴²⁶ Εσωτερικά, αμέσως κάτω από χείλος, αναπτύσσεται σχηματοποιημένο κλαδί με κεντρικό μίσχο που αποδίδεται με ενιαία γραμμή και κοντά σχηματοποιημένα φύλλα εκατέρωθεν. Ένα δεύτερο όμοιο κλαδί αναπτύσσεται κάθετα, προς το κέντρο του πυθμένα. Η λοιπή επιφάνεια, μεταξύ των κλαδιών, καλύπτεται από στενές και επιμήκεις ρηχές βαθύνσεις (σχισμές), με μήκος έως 0,01 μ. Αναπτύσσονται σε ακανόνιστη διάταξη, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις δείχνουν να έχουν διανοιχτεί σε κάθετες σειρές από το χείλος προς το κέντρο και άλλες σε οριζόντιες σειρές που ακολουθούν την περιφέρεια του σκεύους.

Σχεδόν σε κατατομή διατηρείται ακόμη ένα σκεύος (1530, Πίν. 34–35). Η ευρεία και αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης είναι ελάχιστα μικρότερη από τη διάμετρο του σκεύους. Το σώμα είναι εντελώς ρηχό, με χοντρά τοιχώματα που παρουσιάζουν μείωση του πάχους προς το κέντρο του πυθμένα. Τα τοιχώματα εξωτερικά διαγράφουν σιγμοειδές περίγραμμα και απολήγουν σε ταινιωτό, ελαφρά προεκτεινόμενο, περιχέλιωμα με επίπεδη άνω και εξωτερική επιφάνεια. Εσωτερικά είναι καμπύλα και με εξαίρεση ζώνη πλάτους 0,03 μ. αμέσως κάτω από το χείλος, καλύπτονται από εγχάρκτη διακόσμηση που αποδίδει τετραπλά επάλληλα τρίγωνα σε δύο αντίρροπες σειρές. Η ζώνη της διακόσμησης ορίζεται από λεπτή εγχάρκτη γραμμή εξωτερικά, πάνω στην οποία εδράζεται η πρώτη σειρά επάλληλων τριγώνων με την κορυφή προς το κέντρο του πυθμένα. Η δεύτερη σειρά τριγώνων, από την οποία σώζονται ελάχιστες γραμμές, ακολουθεί αντίστροφη κατεύθυνση, με τα τρίγωνα της πρώτης και της δεύτερης σειράς να εφάπτονται στην κορυφή τους, διαγράφοντας στο μεσοδιάστημα ρομβοειδή σχήματα με τονισμένο τον άξονα του ύψους.

Το επόμενο σκεύος (1531, Πίν. 34) έχει σώμα με καμπύλα εσωτερικά τοιχώματα, ενώ εξωτερικά διαμορφώνει επίπεδα τοιχώματα, με κλίση προς τα έξω. Απολήγει σε αδιαμόρφωτο και ελαφρά λοξότμητο περιχέλιωμα. Στο ανώτερο σημείο του σώματος εσωτερικά, δύο αβαθείς αυλακώσεις ορίζουν ζώνη πλάτους 0,03 μ.

Το πέμπτο (1532, Πίν. 34) χαρακτηρίζεται από την ταύτιση της διαμέτρου της επιφάνειας έδρασης με τη διάμετρο του περιχειλίσματος. Τα τοιχώματα του είναι λοξά, διευρυνόμενα εσωτερικά και σχεδόν κάθετα εξωτερικά, και απολήγουν σε αδιαμόρφωτο πλατύ περιχέλιωμα. Λίγο χαμηλότερα από το μέση του ύψους του εξωτερικά, αναπτύσσεται μία πλατιά και αβαθής αυλάκωση που οφείλεται στο πλάσιμο του τοιχώματος.⁴²⁷

Από το έκτο (1533, Πίν. 34), που πιθανόν ανήκει στα βαθύτερα παραδείγματα, διατηρείται ελάχιστο τμήμα του τοιχώματος, με καμπύλο περίγραμμα εσωτερικά, και το πλατύ αδιαμόρφωτο περιχέλιωμα.

Το έβδομο (1534, Πίν. 34) διαφοροποιείται ως προς το εσωτερικό τοίχωμα που διευρύνεται λοξά και με έντονη κλίση και φέρει ζώνη πλάτους 0,015 μ., που ορίζεται από δύο εγχάρκτες γραμμές.

Το επόμενο (1535, Πίν. 34) είναι ένα από τα πλέον ευρεία και διαμορφώνει λοξότμητα τοιχώματα εξωτερικά και ελαφρά καμπύλα εσωτερικά, ενώ απολήγει σε ελαφρά προεκτεινόμενο περιχέλιωμα με κυρτή άνω επιφάνεια και κάθετη εξωτερική περίμετρο.

Ακόμη ένα (1536, Πίν. 34) διατηρεί μόνο το χαρακτηριστικό περιχέλιωμα.

Το τελευταίο (1537, Πίν. 34) διαφοροποιείται από τα παραπάνω, κυρίως ως προς το συνολικό ύψος που φτάνει τα 0,85 μ. Ωστόσο, λόγω της ιδιαίτερα ψηλής αδιαμόρφωτης βάσης, το ωφέλιμο βάθος του σκεύους παραμένει και πάλι περιορισμένο. Τα τοιχώματά του, διαγράφουν σιγμοειδές περίγραμμα εξωτερικά και λεπταίνουν πολύ προς το αδιαμόρφωτο περιχέλιωμα, που προεκτείνεται ελαφρά προς τα έξω. Εσωτερικά, όλη η επιφάνεια καλύπτεται από συστάδες πυκνών και κοντών εγχάρκτων γραμμών.

426 Ανθέμια που εναλλάσσονται με κισσόφυλλα φέρει πήλινο περιρραντήριο που χρονολογείται στο β' μισό του 5ου αι. π.Χ., από την Κέρκυρα, βλ. Δοντάς 1964, 58, πίν. 52γ, 53β. Κισσόφυλλα και κοκκιδωτά τσαμπιά φέρει χείλος πιθοειδούς αγγείου από τη Διμάλη, βλ. Dautaj 1976, 390, πίν. VI/1, αρ. 2. Για λεκάνες και άλλα σκεύη από τα εργαστήρια του πιερικού Ηρακλείου, βλ. Μπαχλάς και Σύρος 2019, 282–83, εικ. 5α–5β.

427 Sparkes και Talcott 1970, 368, εικ. 16, αρ. 1880 (ρηχή λεκάνη ή τράπεζα, πιθανόν αρχές 4ου αι. π.Χ.).

Ορθογωνικές λεκάνες-τριπτήρες 1538–1542 (Πίν. 36)

Ορθογωνικού ή τετραγωνικού περιγράμματος είναι δύο σκεύη και πιθανόν ένα τρίτο. Το ένα (1538A–B, Πίν. 36) σώζεται σε δύο θραύσματα που δεν συγκολλούνται.⁴²⁸ Ο πυθμένας του είναι επίπεδος, με αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης και πάχος που μειώνεται από την περιφέρεια προς το κέντρο. Τα τοιχώματα, σχεδόν κάθετα εξωτερικά και ελαφρά καμπύλα εσωτερικά, απολήγουν σε αδιαμόρφωτο περιχείλωμα. Η άνω επιφάνεια του περιχειλίσματος διαμορφώνεται πλατιά και ελαφρά κυρτή στη μία πλευρά του σκεύους, ενώ είναι στενότερη και αποστρογγυλεμένη στη δεύτερη. Εσωτερικά, όλη η επιφάνεια του σκεύους καλύπτεται από ρηχές εμπίστες ακανόνιστες κυκλικές βαθύνσεις, σε πυκνή και άτακτη διάταξη. Στη γωνία, ακριβώς κάτω από το περιχείλωμα, το τοίχωμα διαπερνά εγκάρσια οπή απορροής, με καθοδική φορά διάτρησης και μειούμενη διάμετρο από μέσα προς τα έξω. Το μήκος της οπής απορροής είναι 0,06 μ., ενώ η διάμετρος εσωτερικά 0,022 μ. και εξωτερικά 0,018 μ.

Τη μία γωνία σώζει το δεύτερο σκεύος (1539, Πίν. 36), που είναι όμοιο ως προς το σχήμα και τη διαμόρφωση του πυθμένα, ενώ παρουσιάζει μικρές διαφορές, κυρίως ως προς το πάχος των τοιχωμάτων του πυθμένα και τη λιγότερη επιμελημένη κατασκευή των βαθύνσεων. Οι βαθύνσεις είναι κυκλικού και ελλειπτικού περιγράμματος, ενώ στην περιφέρεια του πυθμένα διατάσσονται εντελώς άτακτα με το σχήμα τους να γίνεται έως και τριγωνικό.

Σχεδόν όμοιο είναι ένα ακόμη σκεύος (1540, Πίν. 36), το οποίο αν και παρουσιάζει μία ελαφρά καμπυλότητα στο περιχείλωμα, δεν φαίνεται πιθανό να ανήκει στα κυκλικά σκεύη, διότι σε αυτήν την περίπτωση θα απαιτούσε μία διάμετρο μεγαλύτερη του 1 μ.

Δύο εντελώς αποσπασματικά θραύσματα από τον πυθμένα και τα τοιχώματα σκευών είναι δύσκολο να ενταχθούν σε κάποια από τις δύο κατηγορίες. Το ένα (1541, Πίν. 36) σώζει τμήμα του επίπεδου πυθμένα, με κυκλικές βαθύνσεις όμοιες με κάποια από τα παραπάνω σκεύη (1528 και 1539), οπότε δεν αποκλείεται να συνανήκει και με κάποιο από τα αυτά.⁴²⁹ Ακόμα πιο αποσπασματικό το δεύτερο (1542, Πίν. 36), ταυτίζεται ως θραύσμα σκεύους,⁴³⁰ λόγω του πάχους των τοιχωμάτων που ομοιάζουν με το 1537 και των λοξών βαθύνσεων του πυθμένα που ομοιάζουν με το 1529.

Οι κυκλικές λεκάνες, ως προς το σχήμα και το μέγεθος, παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά με τα λεγόμενα λουτήρια-περιρραντήρια,⁴³¹ σκεύη με διαχρονική παρουσία, αμφιλεγόμενα ωστόσο ως προς τη χρήση τους, όταν εντοπίζονται σε οικιστικά περιβάλλοντα.

Πρόκειται για ρηχά και ευρείας διαμέτρου σκεύη, συνήθως μαρμάρινα ή πήλινα,⁴³² που στηρίζονται σε υποστατά, συμφυή ή αποσπώμενα, συχνά με διακόσμηση στο χείλος ή στο πόδι.⁴³³ Πολλά παραδείγματα από ιερά τεκμηριώνουν τη χρήση τους ως σκεύη τελετουργικού χαρακτήρα και αφιερώματα, χωρίς να αποκλείονται και άλλες χρήσεις.⁴³⁴ Η χρήση τους σε ιδιωτικούς και δημόσιους χώρους, εκτός ιερών, τεκμηριώνεται από σειρά

428 Για το Π16α, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 232, αρ. 288. Παρόμοιο σκεύος από την Αγορά της Αθήνας, χωρίς τις βαθύνσεις στον πυθμένα, ταυτίζεται ως λεκάνη ή τράπεζα, Sparkes και Talcott 1970, 221, 368, εικ. 16, αρ. 1882.

429 Με βάση το πάχος του τοιχώματος και τη γειννίαση των χώρων εύρεσης, πιθανότερο είναι να συνανήκει με το ορθογωνικό σκεύος (1539).

430 Πετρόχειλος 1999, 83, πίν. 6στ, αρ. 12 (MA 1435).

431 Ο όρος *λουτήριον* απαντά σε πηγές του 5ου και του 4ου αι. π.Χ., επιγραφικά ωστόσο βεβαιώνεται έως και το 2ο αι. π.Χ. Η χρήση του όρου *λουτήρ*, μαρτυρείται από τους ελληνιστικούς χρόνους και μάλιστα ως σκεύος που συνδέεται και με την προσφορά λαδιού στους αθλητές. Ο όρος *περιρραντήριον* προτείνεται για τα σκεύη καθαριμού που βρίσκονται στα ιερά, βλ. Amyx 1958, 223–25.

432 Από πηγές και επιγραφές είναι γνωστά και μεταλλικά παραδείγματα, βλ. Amyx 1958, 226. Τρία πιθανόν βρέθηκαν σε σύνολο χάλκινων σκευών του 5ου – 4ου αι. π.Χ. που εντοπίστηκαν στην περιοχή της Ολβίας, βλ. Hind 1983–1984, 82, εικ. 13. Λιγοστά είναι και τα γραπτά παραδείγματα που σχετίζονται συνήθως με ταφικές τελετές, αν και η θεματολογία τους είναι ποικίλη, βλ. Shefton 1962, 330–68, 414–15.

433 Sparkes και Talcott 1970, 218–21, εικ. 16, πίν. 88–89.

434 Για μαρμάρινα περιρραντήρια από ιερά, τα περισσότερα πρώιμης χρονολόγησης, βλ. Blinkenberg 1898, 14–23, εικ. 11 (Επίδαυρος)· Raubitschek 1949, 370–412, πίν. 371 (Ακρόπολη Αθήνας)· Furtwängler 1906, 164–66, πίν. 65–67 (Αφαία). Για πήλινα παραδείγματα, βλ. Weinberg 1954, 109–37 (από ιερά της Πελοποννήσου και ένα από τον Σελινόυντα)· Pemberton 1998, 75–8, πίν. 60–61 (Κόρινθος, ιερό Δήμητρας και Κόρης). Σχετικά με τις αναφορές στις πηγές που βεβαιώνουν τη χρήση του σε ιερά και δημόσιους χώρους ιερού χαρακτήρα, βλ. Ginouvés 1962, 307–8. Για πιθανές άλλες χρήσεις, βλ. Amyx 1958, 225, σημ. 59.

παραδειγμάτων, επίσης μαρμάρινων ή πήλινων,⁴³⁵ ενώ συχνά απεικονίζονται και σε σκηνές του καθημερινού βίου κυρίως στην ερυθρόμορφη αγγειογραφία του 5ου–4ου αι. π.Χ.⁴³⁶ Ωστόσο, τα πήλινα παραδείγματα που σώζουν ακέραιο το προφίλ τους είναι λίγα, ενώ η εξέλιξη του σχήματος είναι αργή και η χρονολόγησή τους στηρίζεται κυρίως στη διακόσμηση.⁴³⁷ Στα παραδείγματα του 4ου αι. π.Χ. παρατηρείται απλοποίηση στη διαμόρφωση του σχήματος. Στον πυθμένα, αντί των ελαφρά έξεργων επιφανειών των παλιότερων παραδειγμάτων αναπτύσσονται μοτίβα, ενώ κοσμεύεται και η επιφάνεια του περιχειλίσματος.⁴³⁸ Η διαμόρφωση έξεργων επιφανειών ή η ανάπτυξη μοτίβων στον πυθμένα αυτών των σκευών παραμένει δυσερμήνευτη, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που γίνεται αποδεκτή η τελετουργική χρήση τους. Για τη χρήση τους στις οικίες έχουν γίνει αρκετές προτάσεις, με ευρύτερα αποδεκτή την εξυπηρέτηση του πρώτου καθαρμοῦ ενοίκων και επισκεπτῶν μετά την είσοδό τους στην οικία. Σε αυτή την περίπτωση, η έξεργη επιφάνεια θεωρείται ότι θα προσέδιδε περαιτέρω ικανοποίηση στο χρήστη, λόγω των ιριδισμών που θα προκαλούσε στο νερό, ενώ δεν αποκλείεται και η χρήση τους κατά την άσκηση λατρείας και σε οικιακές ταφικές τελετές.⁴³⁹ Μία δεύτερη ερμηνευτική πρόταση, που βασίζεται στην απεικόνιση ανάλογων σκευών σε πήλινα συμπλέγματα ειδωλίων, τα ταυτίζει με λεκάνες ζυμώματος.⁴⁴⁰ Το σχήμα τους είναι απλό και θα μπορούσε να έχει εφαρμογή σε περισσότερες από μία δραστηριότητες, ο δε χώρος εύρεσής στις οικίες, που θα έδινε στοιχεία για περαιτέρω διερεύνηση για τις χρήσεις τους, δεν είναι πάντα γνωστός. Ενδεικτικά αναφέρονται τα λουτήρια της Ολύνθου που εντοπίζονται σε αυλές και παστάδες αλλά και σε χώρους παρασκευής φαγητού, χωρίς να λείπουν και από άλλους χώρους, ενώ σε μία τουλάχιστον οικία βρέθηκαν τέσσερα παραδείγματα.⁴⁴¹ Χωρίς να διαφέρουν ως προς τον τύπο ή το μέγεθος, παρουσιάζονται σε συγκεντρώσεις που πιστοποιούν τη χρήση τους τόσο σε οικιακές λατρευτικές τελετές, όσο και για την παρασκευή τροφής, σε μία τουλάχιστον περίπτωση σε επαγγελματική κλίμακα.⁴⁴² Παραδείγματα που πιστοποιούν τη χρήση τους σε χώρους άσκησης οικιακής λατρείας εντοπίστηκαν και αλλού.⁴⁴³ Τα ψηλά εκλεπτυσμένα υποστατά δεν συνηγορούν για τη χρήση τους σε καθημερινές εργασίες. Ωστόσο, το τμήμα της λεκάνης, θα μπορούσε κατά περίπτωση να έχει χρησιμοποιηθεί με ποικίλους τρόπους. Για παράδειγμα, σε οικία στη Θάσο βρέθηκε πακτωμένο στο δάπεδο ένα μαρμάρινο λουτήριο, σε χώρο με αγωγό παροχέτευσης υδάτων

435 Στην αγροικία στο Δέμα Αττικής έχουν βρεθεί ένα μαρμάρινο και ένα πήλινο, και τα δύο σε ψηλά υποστατά, βλ. Jones κ.ά., 1962, 83–6, εικ. 4e, f. Μαρμάρινα και πήλινα εντοπίστηκαν και στις οικίες της Ολύνθου, βλ. Robinson 1930, 66–8, εικ. 174–175· 1938, 317–20, πίν. 78· 1946, 103, πίν. 186–187, 191, 211, 218–219. Για μαρμάρινα ενεπίγραφα από την Αθηναϊκή Αγορά, βλ. Thompson 1940, 143, εικ. 103. Μαρμάρινα αλλά και από άλλους λίθους τα παραδείγματα από τη Δήλο, βλ. Deonna 1938, 42, 50–2, 57, εικ. 83, πίν. 21–25. Δύο πήλινα παραδείγματα βρέθηκαν σε κτίριο στη Μακρυσία, βλ. Παλούρης 1956, 189–90, πίν. 83β–γ, 84γ. Πήλινο λουτήριο με συμφυές πόδι βρέθηκε σε εργαστηριακές εγκαταστάσεις στη Λαυρεωτική, συνοδευόμενο από νομίσματα του 3ου αι. π.Χ., βλ. Λιάγκουρας και Κακαβογιάννης 1976, 36, εικ. 6.

436 Amyx 1958, 223, σημ. 44· Ginounés 1962, πίν. XXV–XXIX.

437 Για την εξέλιξη του σχήματος στην Κόρινθο από τα τέλη του 8ου αι. π.Χ. και έως τους ελληνιστικούς χρόνους, βλ. Iozzo 1987, 355–57. Στην Αθηναϊκή Αγορά, από το τελευταίο τέταρτο του 6ου και μέχρι τις αρχές του 4ου αι. π.Χ., κυριαρχούν τα κορινθιακά λουτήρια. Μολονότι δεν φέρουν τη διακόσμηση των αντίστοιχων παραδειγμάτων από τα ιερά, παραμένουν εκλεπτυσμένα σκεύη και διακρίνονται για το πλαστικό, κρεμάμενο περιχίλωμα που μπορεί να φέρει εμπίεστη διακόσμηση. Με βάση τον πηλό, θεωρούνται κορινθιακής προέλευσης, με τα πρότυπά τους να ανάγονται στην μεταλλοτεχνία. Διακόσμηση φέρουν και τα παραδείγματα από αττικό πηλό, με συμπαγές προεκτεινόμενο περιχίλωμα, και με πρότυπο μάλλον τα μαρμάρινα σκεύη, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 218–21.

438 Αναφέρεται χαρακτηριστικά παράδειγμα από τη συλλογή Γερουλάνου στην Τραχώνα, όπου βρέθηκε μαζί με πίθο και άλλα σκεύη, όπως «μελίσσια» και λεκάνη, και παρουσιάζει φθορές από τη χρήση στο κέντρο του πυθμένα, βλ. Robinson 1950, 434, πίν. 266, αρ. 1121–1122· Βαβρίτσας 1970, 70, πίν. 100β· Sparkes και Talcott 1970, 220, σημ. 11 (ειδικά για τη συλλογή βλ. σελίδα 45, σημ. 125 και σελίδες 428–29)· Blondé 1985, 342–43, εικ. 61· Σκαρλατίδου 1989, 229–230, πίν. 161δ.

439 Sparkes και Talcott 1970, 220, σημ. 10. Για τον καθαρισμό στις οικιακές ταφικές τελετές, βλ. Ginounés 1962, 240–41.

440 Sparkes και Talcott 1970, 220. Για τις απεικονίσεις των σκευών και τη δυσκολία διάκρισης του ζυμώματος από άλλες εργασίες, βλ. Sparkes 1962, 135, αρ. 35–53· 1965, πίν. XXX, 1–2 και αμέσως παρακάτω σχετικά με την *κάρδοπο*.

441 Για την κατανομή στους χώρους των οικιών της Ολύνθου, βλ. Robinson 1938, 317.

442 Στην Οικία των Πολλών Χρωμάτων, στη Βίλλα των Χαλκών και στην Οικία A iv 9 εντοπίστηκαν σε χώρους που σχετίστηκαν με την τέλεση οικιακής λατρείας, ενώ στην Οικία του Στεγασμένου Πρόθρου ένα λουτήριο βρέθηκε μαζί με λίθινους μύλους και ταυτίστηκε ως *κάρδοπος*, βλ. Cahill 2002, 88–9, 99, 109, 164–69, εικ. 32.

443 Mitrevski 2005, 79–83, εικ. 78m–n.

από πηγάδι.⁴⁴⁴ Επίσης, σε δωμάτιο δίπλα στον ανδρώνα οικίας της Ερέτριας βρέθηκε μαρμάρινο λουτήριο που τροφοδοτούνταν από πίθο και ήταν συνδεδεμένο με αγωγό αποχέτευσης.⁴⁴⁵

Ως *κάρδοπος* αναφέρεται σε πηγές και επιγραφές ένα συγγενές, ως προς το σχήμα και τη στήριξη σε υποστατό, σκεύος, κυκλικού ή ορθογωνικού περιγράμματος.⁴⁴⁶ Σειρά απεικονίσεων θεωρείται ότι αποδίδει τη χρήση του ως λεκάνη πλασίματος της ζύμης, που στην κυκλική εκδοχή της δεν διαφέρει από τα λουτήρια, παρά μόνο ως προς την λιγότερο επιμελημένη κατασκευή και πιθανόν το αυξημένο βάρος.⁴⁴⁷ Ένα μαρμάρινο σκεύος, που βρέθηκε μαζί με μυλόπετρες και ιγδία, είναι το μοναδικό εύρημα που συγκρίνεται με την λεγόμενη *κάρδοπο*, όπως απεικονίζεται σε ανάγλυφους σκύφους.⁴⁴⁸ Ως ζύλινες *κάρδοπες* αναφέρει η Μ. Ξαγοράρη τις μεγάλες και ρηχές λεκάνες που μεταφέρουν οι τρυγητές στο ληνό.⁴⁴⁹

Εκτός από τα λουτήρια-περιρραντήρια, σποραδικά δημοσιεύονται ανάλογης διαμέτρου ρηχά κυκλικά σκεύη που ερμηνεύονται ως λεκάνες, τράπεζες ή δίσκοι. Χαρακτηριστικό είναι ένα παράδειγμα από το ιερό της Δήμητρας και της Κόρης στην Ακροκόρινθο.⁴⁵⁰ Ομοιάζει ως προς τα γενικά χαρακτηριστικά του σχήματος με τα λουτήρια, ωστόσο είναι ρηχότερο και από τα λουτήρια και από τα ιγδία, και αναγνωρίζεται ως δίσκος. Πιθανόν μικρότερο και χωρίς διαμορφώσεις στον πυθμένα είναι και ένα παράδειγμα από τη Σαμοθράκη που σώζει επιγραφή στο χείλος.⁴⁵¹ Από το Νυμφαίο στο Καφίζιν της Κύπρου είναι γνωστές δύο κατηγορίες μεγάλων και ρηχών σκευών που αφιερώθηκαν στο ιερό. Τα σκεύη της πρώτης ομάδας, με διάμετρο που ξεπερνά τα 0,3 μ. και ύψος 0,15 μ., διαμορφώνουν συμφυείς με το περιχέλιωμα λαβές και μικρή προχοή, λόγω της οποίας διακρίνονται από τα περιρραντήρια και ερμηνεύονται ως τροφοπαρασκευαστικά. Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει εντελώς ρηχά σκεύη, με διάμετρο έως 0,74 μ., σχεδόν αδιαμόρφωτη βάση και συμφυείς στο περιχέλιωμα λαβές, με την επιγραφή σε ένα από αυτά, *σπλαγχνοεντεριφόρα*, να ταυτίζει τη χρήση τους.⁴⁵²

Μία λεκάνη από την Αθηναϊκή Αγορά με οπές στον πυθμένα που σφραγίστηκαν επιμελώς από την εξωτερική πλευρά, ώστε να δημιουργήσουν μία έξεργη επιφάνεια εσωτερικά, παραλληλίζεται με σκεύη που φέρουν ανάλογες διαμορφώσεις και αποδίδονται στην παρασκευή ψωμιού.⁴⁵³ Σκεύη με όμοιες κυκλικές βαθύνσεις στον πυθμένα που αναφέρονται ως *husking trays* είναι κοινά ήδη από τη νεολιθική περίοδο στην Ασία,⁴⁵⁴ με παραδείγματα και στον ελλαδικό χώρο.⁴⁵⁵ Οι διαμορφώσεις στον πυθμένα, αν και παραπέμπουν στις αδρές επιφάνειες των λουτηρίων και των ιγδίων, είναι σχηματοποιημένες, βαθύτερες και δημιουργούν περισσότερο έξεργες επιφάνειες. Επιβιώνουν δε ως και τους ιστορικούς χρόνους, όπως προκύπτει από το παράδειγμα στην Ίκαρο της Φαίλακας, όπου βρέθηκαν μικρότερου μεγέθους σκεύη, που προσομοιάζουν στα γενικά χαρακτηριστικά με τα ιγδία χωρίς να σώζουν την προχοή. Με διάμετρο έως 0,4 μ., διακρίνονται σε δύο τύπους με κριτήριο τη διαμόρφωση της βάσης, ενώ η εσωτερική τους επιφάνεια καλύπτεται από εμπίεστα μοτίβα

444 Πιθανολογείται ότι πρόκειται για στοά οικίας που χρονολογείται στον 4ο – 2ο αι. π.Χ., βλ. Δουκατά κ.ά. 1992, 525, εικ. 8· Πούλιος και Παπανικολάου 1992, 538–39, εικ. 8.

445 Reber 1998, 82, εικ. 129–130.

446 Συνώνυμοι όροι οι *μάκτρα* ή *μάκρα* (λουτήρας και σαρκοφάγος) και *θυῖα* (mortar), βλ. Amyx 1958, 240, σημ. 57–59.

447 Amyx 1958, 239–41.

448 Το κοσκίνισμα του σίτου ή του αλευριού αναγνωρίζει στην παράσταση ο Μ. Rostovtzeff (1937, 87)· Young 1941, 179, 190, εικ. 11–12· Amyx 1958, 241.

449 Ξαγοράρη 1992, 98.

450 Χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ. με βάση τα συνενρήματα και διακρίνεται σαφώς από τα περιρραντήρια, τα περισσότερα από τα οποία φέρονται από υποστατά, βλ. Pemberton 1998, 185, πίν. 58, εικ. 22, αρ. 642 (tray), αρ. 661–674, πίν. 60–61 (περιρραντήρια).

451 Χαρακτηρίζεται ως coarse basin, φέρει επιγραφή ΔΕΛ και χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ., βλ. Lehmann 1960, 49, πίν. III, αρ. 13.

452 Ιερό Νύμφης σε σπήλαιο κοντά στη Λευκωσία. Τέλη 3ου αι. π.Χ. Βλ. Mitford 1980, 85–90, αρ. 116–118 (fryingpan) και 220–23, αρ. 285–287 (meattray, ένα με χαράξεις στον πυθμένα).

453 Sparkes και Talcott 1970, 217, σημ. 10, 366, εικ. 16, πίν. 88, αρ. 1852.

454 Yon 1981, 121.

455 Σκεύη, με μάλλον κάθετα τοιχώματα και αδιαμόρφωτο πυθμένα, που φέρουν κυκλικές βαθύνσεις, βρέθηκαν σε επιχώσεις της Μεσοελλαδικής περιόδου και των Μυκηναϊκών χρόνων στην Ακρόπολη των Αθηνών, βλ. Hansen 1937, 566, πίν. 20. Ορθογωνικά μοτίβα διαμορφώνει ένα παράδειγμα από τη Μέση Νεολιθική περίοδο στην Κόρινθο, βλ. Lavezzi 1978, 417, 433, πίν. 105, αρ. 6. Ανάλογη διαμόρφωση και στον πυθμένα πίθων από τα Αντικύθηρα, που χρονολογούνται από την Πρώιμη Εποχή Χαλκού έως και την Μετανακτορική Περίοδο, βλ. Pentedeka κ.ά. 2010, 9–16, αρ. 3, 28.

ποικίλων σχημάτων.⁴⁵⁶ Ενδιαφέρουσα είναι η σύγκριση με μία ιδιαίτερα ρηχή λεκάνη από την Κρήτη που φέρει λογχόσχημα εγχάρακτα φύλλα περιμετρικά του πυθμένα.⁴⁵⁷ Μεγάλες και ρηχές λεκάνες, σε μεμονωμένους τύπους και χωρίς διαμορφώσεις στον πυθμένα, έχουν βρεθεί στη Θάσο,⁴⁵⁸ ενώ ιδιαίτερο είναι το παράδειγμα από τον Κεραμεικό, που διαμορφώνει κοντό έμβολο, αντί βάσης, και φέρει πώμα με κεντρική οπή.⁴⁵⁹

Ορθογωνικού περιγράμματος ρηχή σκεύη, έχουν βρεθεί στην Όλυνθο και θεωρούνται καθημερινά σκεύη του μαγειρείου με περιστασιακή χρήση και σε άλλες εργασίες,⁴⁶⁰ αλλά και στην Αθηναϊκή Αγορά, με ένα σκεύος που κατατάσσεται στα λουτήρια, ωστόσο χαρακτηρίζεται ως τράπεζα για την παρασκευή ψωμιού ή άλλες οικιακές δραστηριότητες.⁴⁶¹ Στις λεκάνες-κάδους κατατάσσεται και μία λάρνακα, επίσης από την Αθηναϊκή Αγορά, που φέρει οπή αποστράγγισης στη μία πλευρά.⁴⁶² Ένα ακόμη βρέθηκε στις επιχώσεις της ύστερης ελληνιστικής φάσης της Ταρσού.⁴⁶³ Πολλές επιπλέον κατηγορίες πήλινων σκευών, κυκλικού ή ορθογωνικού περιγράμματος, ερμηνεύονται ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κατασκευής τους ή με βάση τον χώρο εύρεσης και τα συνευρήματα. Οι χειροποίητες φορητές εστίες⁴⁶⁴ και οι δίσκοι ψησίματος ανήκουν στα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα,⁴⁶⁵ όπως και οι πήλινες τράπεζες, είτε αφορούν τράπεζες βωμών⁴⁶⁶ είτε πρόκειται για οικιακής χρήσης σκεύη.⁴⁶⁷

Το σχήμα και οι διαστάσεις των κυκλικών ρηχών λεκανών από το Κομπολόι παραπέμπουν στις μεγάλες λεκάνες ή τα λουτήρια του 4ου αι. π.Χ. Ωστόσο, ως προς τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, εντοπίστηκαν λιγοστά ακριβή παράλληλα. Οι λεκάνες με τις κυκλικές βαθύνσεις είναι απόλυτα συγγενείς με μία ομάδα από πολλά θραύσματα σκευών που βρέθηκαν σε ένα πιθανότατα ειδικής χρήσης κτίριο σε πόλισμα στο Γαλησσά της Σύρου.⁴⁶⁸ Όμοιες βαθύνσεις φέρουν ένα μικρό θραύσμα από την Πείστιρο που χρονολογείται στα τέλη του 4ου αι. π.Χ.,⁴⁶⁹ ένα θραύσμα από τον πυθμένα σκεύους που βρέθηκε σε μικρό κτίσμα, της ίδιας εποχής, στην Τούμπα Θεσσαλονίκης,⁴⁷⁰ και ένα θραύσμα σκεύους με κάθετα τοιχώματα από κλίβανο του 5ου αι. π.Χ. στη Μένδη.⁴⁷¹ Η λεκάνη με τα αποτυπώματα όστρεων βρίσκει ακριβές παράλληλο σε ένα σκεύος από τη Βεργίνα που βρέθηκε σε αποθηκευτικό χώρο εγκατάστασης, μαζί με εργαλεία.⁴⁷² Έξεργο ανάγλυφο με ρομβοειδές

456 Ο πρώτος τύπος είναι χωρίς λαβές και με αδιαμόρφωτη βάση, ο δεύτερος με επίθετες λαβές και βάση που διαμορφώνει τρία πόδια. Φέρουν κυκλικά ή τετραγωνικά εμπέστα μοτίβα σε σειρές που φθίνουν προς το κέντρο του πυθμένα, ενώ σε μία περίπτωση αποδίδονται με επίθετο πηλό. Μέσα 5ου – μέσα του 4ου αι. π.Χ., βλ. Hannestad 1983, 47, 66, πίν. 63–64.

457 Έχει ύψος 0,132 μ. και επίπεδη βάση με διάμετρο 0,54 μ., 3ος αι. π.Χ., βλ. Εγγλέζου 2005, 104, 270–71, πίν. 56, αρ. 468.

458 Εσωτερικά ο πυθμένας είναι επίπεδος ή διαμορφώνει πλαστικό δακτύλιο στη μετάβαση προς το τοίχωμα, βλ. Blondé 2007, 182, πίν. 75.1–2.

459 Knigge 2005, 62, 224, πίν. 64, εικ. 30.2, 31.1, 138 (αύλειος χώρος του κτιρίου Z3, αδιάγνωστης χρήσης). Το πώμα είναι παρόμοιο με αυτό που εντοπίστηκε στον διάδρομο του πιθεώνα (1595).

460 Robinson 1933a, 253, πίν. 190, αρ. 1043· 1950, 421–22, πίν. 254, αρ. 1060–1066.

461 Σώζει τμήμα του χείλους και του σώματος, με αδρά διαμορφωμένη επιφάνεια έδρασης και χρονολογείται στα 425–400 π.Χ., βλ. Sparkes και Talcott 1970, 221, 368, εικ. 16, αρ. 1882.

462 Χειροποίητη, με εγχάρακτα γράμματα ΜΙ, 520–480 π.Χ., βλ. Sparkes και Talcott 1970, 216, 366, εικ. 23, πίν. 87, αρ. 1846. Για τη χρήση της λάρνακας καταρχάς ως σκεύος καθαριμού, βλ. Ginounés 1962, 33.

463 Βαθύτερο και στενότερο, με ύψος 0,047 μ., πλάτος 0,097 μ. και σωζόμενο μήκος 0,133 μ., βλ. Goldman 1950, 228, πίν. 133, αρ. 210.

464 Χαρακτηριστικό για το μέγεθος και την απλότητα της κατασκευής το παράδειγμα από την Γιόρκου, με διάμετρο πυθμένα 0,52 μ. και τοίχωμα ύψους 0,11 μ. που λεπταίνει πολύ προς το περιχέλιωμα, βλ. Μπακαλάκης 1988, 76, εικ. 38–39, πίν. 55, 14.

465 Στις εστίες, αλλά με χαρακτηριστικό σχήμα που παραπέμπει στους δίσκους ψησίματος (ταψιά), κατατάσσεται ένα παράδειγμα από την Ολβία, με διάμετρο έως 0,53 μ. και ύψος 0,06 μ., βλ. Lejrunskaja και Karjaka 2010, 420, πίν. 316, 421, αρ. Na 6.

466 Mitrevski 2005, 50–1, σχ. 1, εικ. 34c.

467 Για παραδείγματα της ύστερης μινωικής περιόδου, βλ. Tsiropoulou και Alberti 2011, 492–94.

468 Θραύσματα από αρκετά πήλινα περιρραντήρια βρέθηκαν σε φρέαρ, το οποίο λειτούργησε ως αποθήκη μετά την καταστροφή του κτιρίου Α. Τα ευρήματα από το εσωτερικό του αποθέτη χρονολογούνται από τους γεωμετρικούς χρόνους έως και τον πρώιμο 4ο αι. π.Χ., οπότε τοποθετείται και η καταστροφή του κτιρίου. Την ειδική χρήση του κτιρίου υποδεικνύουν, σύμφωνα με την ανασκαφεία, η ύπαρξη του φρέατος, ένας πήλινος λουτήρας και ο μεγάλος αριθμός θραυσμάτων περιρραντηρίων, βλ. Μαρθάρη 2003, 921–22, σχ. 2 (κάτοψη κτιρίου), πίν. 343 (φρέαρ και «λουτήρας»), 344a (περιρραντήρια).

469 Bouzek κ.ά. 2002, 40, πίν. 27.

470 Σουέρεφ 1990–1995, 35, εικ. 4· 1992, 220, εικ. 15.

471 Αναγνωστοπούλου-Χατζηπολυχρόνη 2013, 55, εικ. 13.

472 Γραικός και Παπαζαφειρίου 2018, 164, μέσα 4ου – α' τετ. 3ου αι. π.Χ.

πλέγμα διατηρεί ένα μικρό θραύσμα από τους Λούσους.⁴⁷³ Η λειτουργία και η χρήση τους, σε συνδυασμό και με τις λοιπές κατηγορίες σκευών συζητείται παρακάτω.⁴⁷⁴

2.1.5.3. Λεκάνες χωρίς λαβές 1543–1566 (Πίν. 37–40)

Αρκετά θραύσματα από χείλη και βάσεις και λίγα καλύτερα σωζόμενα παραδείγματα ανήκουν σε λεκάνες με χοντρά τοιχώματα και πιθανότατα χωρίς λαβές.⁴⁷⁵ Οι περισσότερες βρέθηκαν στους ημιυπαίθριους χώρους της οικίας, ενώ αρκετές επίσης εντοπίστηκαν κοντά σε πίθους που ήταν τοποθετημένοι σε στεγασμένους ή υπαίθριους χώρους του συγκροτήματος⁴⁷⁶ (Σχ. 13).

Διακρίνονται σε επτά τύπους με κριτήριο το μέγεθος και τη διαμόρφωση του χείλους, με συγγενή ωστόσο χαρακτηριστικά. Οι τρεις πρώτοι τύποι αφορούν αγγεία με διάμετρο έως και 0,4 μ. και τοιχώματα μέσου πάχους. Στον τέταρτο και πέμπτο τύπο κατατάσσονται λεκάνες με διάμετρο 0,45 μ. Φαρδύτερα τοιχώματα και εξαιρετικά ευρεία διάμετρο έχουν οι λεκάνες των δύο τελευταίων τύπων, με τα περισσότερα παραδείγματα να κυμαίνονται μεταξύ 0,6 μ. και 0,7 μ., ενώ ένα φτάνει τα 0,9 μ. Ο πηλός τους είναι όμοιος με αυτόν των λεκανών-τριπτήρων και των ιγδίων (Πίν. 68.6–68.8), ενώ ίχνη τροχού δεν διακρίνονται. Ωστόσο, οι περισσότερες σώζουν ελάχιστο τμήμα από το σώμα, οπότε δεν είναι δυνατό να αποκλειστεί το πλάσιμό τους σε τροχό, εκτός από μία (1544) του δεύτερου και αρκετά παραδείγματα των δύο τελευταίων τύπων που σώζονται επαρκώς. Χαρακτηριστική είναι μία μεγάλη λεκάνη (1553) με εντελώς αδρά εξωτερικά τοιχώματα, στα οποία διακρίνονται πυκνές και βαθιές ασυνέχειες στη μάζα του πηλού,⁴⁷⁷ σε αντίθεση με το περιορισμένο πάχος των τοιχωμάτων και το πλαστικό χείλος που συνάδουν με τη χρήση του τροχού (Πίν. 38, 68.8). Η επικόλληση τμημάτων, χωρίς προσπάθεια να απαλειφθούν τα ίχνη, διακρίνεται στο εξωτερικό τοίχωμα της συμφυούς με το περιχέλιωμα λαβής-ωτίου μίας επίσης μεγάλης λεκάνης (1557, Πίν. 39, 69.3). Ορατή είναι μία λοξή συρραφή ακριβώς στη γωνία των δύο τμημάτων του ωτίου, αλλά και το ίχνος από την επικόλληση του ωτίου πάνω στο τοίχωμα του σώματος, πιστοποιώντας τουλάχιστον τη χρήση μικτής τεχνικής για την κατασκευή της λεκάνης.

Στον πρώτο τύπο ανήκει μία λεκάνη (1543, Πίν. 37), με ύψος κάτω από 0,1 μ. και διάμετρο 0,35 μ. Το σχήμα της παρουσιάζει ομοιότητες με τις λεκάνες-τριπτήρες και μόνο λόγω της περιορισμένης διαμέτρου δεν εντάχθηκε σε αυτή την κατηγορία. Διακρίνεται για το σιγμοειδές περίγραμμα του σώματος και το πλατύ, ελαφρά προεκτεινόμενο, περιχέλιωμα με την εμπέστη διακόσμηση, που αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί.

Στον δεύτερο τύπο κατατάσσονται δυο λεκάνες (1544–1545, Πίν. 37), ελαφρώς βαθύτερες και με διάμετρο έως 0,4 μ. Σχεδόν σε κατατομή διατηρείται η μία (1544). Φέρει χαμηλή δισκόμορφη βάση καμπύλης διατομής, με αδρή επιφάνεια έδρασης και τοιχώματα που στενεύουν προς το κέντρο του πυθμένα. Στην ένωση με το σώμα εξωτερικά, διαμορφώνεται πλατιά αυλάκωση. Το περιχέλιμά τους είναι ελαφρά προεκτεινόμενο, με κυρτή άνω επιφάνεια και οξεία ακμή εσωτερικά.⁴⁷⁸ Το σώμα, καμπύλου περιγράμματος, διαγράφει εντονότερη καμπύλη στο άνω τμήμα του, που εισέχει σε σχέση με την οξεία ακμή του περιχειλίσματος.⁴⁷⁹ Πλατιά και έντονη αυλάκωση ορίζει το περιχέλιωμα μόνο στη μία (1545).

473 Από την περιοχή του ληνού, δυτικά των πίων της οικίας 2, βλ. Mitsopoulos-Leon 2017, 134, 219, πίν. 53, αρ. 234.

474 Βλ. Ενότητα 4.3.

475 Συγκρίνεται με τα σχήματα που χαρακτηρίζονται στην αγγλική βιβλιογραφία ως basins και όχι με το γνωστό σχήμα της λεκάνης με τις δύο λαβές ή τα μικρά λεκανόσχημα χωρίς λαβές (bowls), βλ. σχ. Rotroff 2006, 108. Για την ετυμολογία του όρου λεκάνη και τις αναφορές στις πηγές, βλ. Ludorf 2000, 8–10.

476 Στις επιχώσεις πριν από την κατασκευή της οικίας βρέθηκε μία (1546), μία δεύτερη στη στοά εΙΙ του πιθεώνα (1553), μία κοντά στους πίθους 10–11 (1544), μία στο αυλάκι 2 (1545) και δύο στον πλέον απομακρυσμένο χώρο στα νότια (1548, 1552). Από τους χώρους της οικίας, δύο βρέθηκαν κοντά στον πίθο 25 (1549, 1551), τρεις στην εξωτερική στοά εΙ Α (1550, 1554, 1557), μία στην ανατολική της επέκταση (1555) και μία στο δωμάτιο αΙ (1547). Μία είναι άγνωστης προέλευσης (1543). Βλ. Πίνακα Στατιστικής 1.

477 Rye 1981, 65–6· Rice 1987, 67–71.

478 Για παρόμοια σε λεκάνες του 5ου αι. π.Χ. από την Αττική, βλ. Ludorf 2000, 147, αρ. LR 440, 442, εικ. 156. Όμοιο και σε λεκάνη αρχαϊκών χρόνων από την Χίο, βλ. Anderson 1954, 143, εικ. 6, αρ. 99. Με παρόμοια χαρακτηριστικά και μία αποσπασματική από την Βεργίνα, βλ. Δρούγου κ.ά. 2019, 63, εικ. 84, αρ. 9.

479 Παρουσιάζουν ομοιότητες, ως προς το πάχος του τοιχώματος και την εσωτερική ακμή του χείλους, με ιγδία που το χείλος τους στρέφει έντονα προς τα έξω, βλ. Cavanagh κ.ά. 1996, 73–4, εικ. 14.12.

Τρία αποσπασματικά παραδείγματα (1546–1548, Πίν. 37), με διάμετρο μεταξύ 0,035 μ. και 0,4 μ., ανήκουν στον τρίτο τύπο. Τα τοιχώματά τους συγκλίνουν ελαφρώς λοξά προς το πυθμένα και φέρουν στενό, και με αποστρογγυλεμένες ακμές, ταινιωτό περιχειλίσμα, που ειδικά στο ένα (1548) προεκτείνεται και προς το εσωτερικό τοίχωμα διαμορφώνοντας αποστρογγυλεμένη ακμή.⁴⁸⁰

Δύο λεκάνες (1549–1550, Πίν. 37) κατατάσσονται στον τέταρτο τύπο, με διάμετρο που υπολογίζεται στα 0,4–0,45 μ. και ύψος που, σύμφωνα με την καμπυλότητα του τοιχώματος, φτάνει τα 0,15 μ. Διατηρείται μόνο το ανώτερο τμήμα του σώματος, που εισέχει ελαφρά σε σχέση με την οξεία ακμή του αδιαμόρφωτου περιχειλίσματος.⁴⁸¹ Η άνω επιφάνεια του περιχειλίσματος είναι επίπεδη και η εξωτερική περίμετρος αποστρογγυλεμένη, εντονότερα στη μία (1550).

Στον πέμπτο τύπο ανήκουν επίσης δύο λεκάνες (1551–1552, Πίν. 37) με ταινιωτό περιχειλίσμα και διάμετρο που υπολογίζεται στα 0,45 μ. Τα τοιχώματά τους, λεπτότερα, συγκλίνουν λοξά ή κάθετα προς τον πυθμένα και είναι πιθανότερα βαθύτερα σε σχέση με τους παραπάνω τύπους. Το περιχειλίσμα, ανήκει στα πιο ψηλά παραδείγματα, με επίπεδη και ευρεία άνω και εξωτερική επιφάνεια και έντονα καμπύλο περίγραμμα στο κάτω τμήμα του.⁴⁸²

Στον έκτο τύπο κατατάσσονται οι δύο μεγάλες λεκάνες (1553–1554, Πίν. 38) με προεκτεινόμενα, ορθογωνικής τομής, περιχειλίσματα και τοιχώματα που διευρύνονται λοξά προς τον πυθμένα, και πιθανόν μία τρίτη (1555). Η καλύτερα διατηρημένη (1553) σώζει μεγάλο μέρος του σώματος και του περιχειλίσματος αλλά κανένα στοιχείο από τη βάση.⁴⁸³ Η εξωτερική επιφάνεια των τοιχωμάτων είναι εξαιρετικά αδρή, ενώ το σκούρο γκριζωπό της χρώμα είναι ομοιόμορφο και μάλλον οφείλεται στο ψήσιμο. Η διάμετρός της υπολογίζεται στα 0,65–0,68 μ. Το σωζόμενο ύψος της είναι 0,11 μ., ενώ σύμφωνα με την κλίση των τοιχωμάτων και εάν υποθεθεί μία βάση περίπου στο 1/3 της διαμέτρου του περιχειλίσματος, τότε το συνολικό ύψος θα ήταν περίπου 0,15 μ. Το σώμα είναι ρηχό, σχεδόν κωνικό, και ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα με το περιχειλίσμα εξωτερικά. Εσωτερικά τα τοιχώματα του σώματος καλύπτονται από εγχάρκτη διακόσμηση σε ζώνες, που αναπτύσσονται παράλληλα και κατά μήκος του σκεύους. Η χάραξη είναι βαθιά και συνήθως εντελώς κάθετη, αν και υπάρχουν σημεία που αναπτύσσεται λοξά μέσα στο τοίχωμα. Οι ζώνες ορίζονται από διακεκομμένες γραμμές ανάμεσα στις οποίες αποδίδονται σχηματοποιημένα κλαδιά, με κεντρικό μίσχο και επιμήκη λογχόσχημα φύλλα, το μήκος των οποίων μειώνεται σταδιακά προς την κορυφή του κλαδιού. Ένα μόνο κλαδί, το πρώτο μετά το χείλος, σώζεται ακέραιο και έχει μήκος 0,27 μ. Το μήκος των δύο αποσπασματικά σωζόμενων είναι μεγαλύτερο, δίνοντας την εντύπωση ότι το μοτίβο επιμηκύνεται ανάλογα με την επιφάνεια του αγγείου που πρόκειται να καλύψει. Η μεταξύ των κλαδιών απόσταση επίσης μεταβάλλεται ανάλογα με την καμπυλότητα του τοιχώματος του σκεύους, με τα κλαδιά που βρίσκονται κοντά στο χείλος να αναπτύσσονται σε μικρότερη απόσταση μεταξύ τους σε σχέση με τα αμέσως επόμενα. Λιγότερο προεκτεινόμενο, ωστόσο το ίδιο πλατύ περιχειλίσμα και ελάχιστα μικρότερη διάμετρο διαμορφώνει η δεύτερη λεκάνη (1554). Από την τρίτη διατηρείται μόνο ένα μικρό θραύσμα (1555) που κατατάσσεται σε αυτό τον τύπο λόγω της ομοιότητας στην καμπύλη του τοιχώματος και του εγχάρκτου διακόσμου που παραπέμπει στη λογική της πρώτης λεκάνης (1553). Φέρει εγχάρκτο πλέγμα λεπτών και

480 Ομοιάζουν με λεκάνες από την Κύπρο που φέρουν ελαφρώς κυρτά περιχειλίσματα με οξεία ακμή εσωτερικά και χρονολογούνται από τα συνευρήματα πριν τον 1ο αι. μ.Χ., ενώ με βάση την ανάπτυξη των τοιχωμάτων συγκρίνονται με λεκάνες από την Αθηναϊκή Αγορά (Sparkes και Talcott 1970, 364, εικ. 15, πίν. 85, αρ. 1818–1820) που χρονολογούνται στα τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ., βλ. Wriedt-Sorensen και Winther-Jacobsen 2006, 282–83, αρ. UC76.183, εικ. 148.

481 Για ανάλογα παραδείγματα με αδιαμόρφωτο περιχειλίσμα που χρονολογούνται στους ελληνιστικούς χρόνους, βλ. Wriedt-Sorensen και Winther-Jacobsen 2006, 284, αρ. UC80.191, εικ. 149, και για παραδείγματα ιγδίων με αδιαμόρφωτο χείλος, βλ. Cavanagh κ.ά. 1996, 74, εικ. 14.12, 12, αρ. 58a. Χαρακτηριστική είναι και η ομοιότητα με λεκάνη αρχαϊκών χρόνων από το Θωρικό, βλ. Spitaels κ.ά. 1978, 80, εικ. 40, αρ. 63.

482 Παρουσιάζουν σχετική ομοιότητα με τα χείλη των λεκανών του τύπου F II.1c της Ludorf που χρονολογούνται στον 4ο αι. π.Χ., βλ. Ludorf 2000, 19–20, εικ. 87, πίν. 13. Για παρόμοια από αγροτικές εγκαταστάσεις κλασικών και ελληνιστικών χρόνων, βλ. Cavanagh κ.ά. 1996, 84, εικ. 14.17, 20–21, αρ. 58a. Wriedt-Sorensen και Winther-Jacobsen 2006, 282, αρ. UC73.175–177, εικ. 147. Στα αδιάγνωστα σχήματα κατατάσσονται και παραδείγματα από την Ασίνη που χρονολογούνται μάλλον στους πρώιμους κλασικούς και στους ελληνιστικούς χρόνους, βλ. Poulsen 1994, 44–5, πίν. IV–V, αρ. 203, 210, 225.

483 Για την ίδια, βλ. Πουλάκη-Παντεμαλή 2003β, 232, αρ. 289.

ακανόνιστων γραμμών που αποδίδουν τετραγωνικής και ορθογωνικής τομής μικρά διάχωρα.⁴⁸⁴ Το συγκεκριμένο μοτίβο δεν διαμορφώνει ιδιαίτερα έξεργη επιφάνεια, στοιχείο που σε συνδυασμό και με την καμπυλότητα του τοιχώματος αποκλείει την ένταξή του στις λεκάνες-τριπτήρες. Σε ρηχό ωστόσο σχήμα, συγκεκριμένα σε ένα ιγδίο από την Ασίνη,⁴⁸⁵ εντοπίστηκε το συγγενέστερο παράδειγμα σε σχέση με τις λεκάνες αυτού του τύπου.

Ο έβδομος τύπος αριθμεί τέσσερις (1556–1559, Πίν. 39) μεγάλες λεκάνες, με διάμετρο 0,6 μ. έως 0,9 μ. Διαμορφώνουν ιδιαίτερα ευρύ και ελαφρά προεκτεινόμενο περιχέλιωμα, ορθογωνικής τομής και ιδιαίτερα ενισχυμένα τοιχώματα. Το ύψος τους, εάν τους αποδοθεί μία βάση τουλάχιστον στο 1/3 της διαμέτρου του περιχειλίσματος και με βάση την καμπυλότητα των τοιχωμάτων, υπερβαίνει ελαφρώς τα 0,2 μ. Στη μία (1556) το περιχέλιωμα ορίζεται στην άνω επιφάνεια από δύο εγχάρακτες γραμμές, ενώ η εξωτερική περίμετρός του είναι ελαφρά κοίλη. Η δεύτερη (1557) διαμορφώνει στο περιχέλιωμα συμφυή ορθογωνική λαβή-ωτίο, η συρραφή του οποίου επί του περιχειλίσματος είναι ορατή στο εξωτερικό της τοίχωμα.

Ο τύπος 1 φαίνεται να αναπαράγει σε μικρότερη κλίμακα το σχήμα των λεκανών-τριπτήρων. Οι λοιποί τύποι, παρά τις γενικές ομοιότητες στα επιμέρους χαρακτηριστικά, δεν είναι δυνατό να συγκριθούν και να χρονολογηθούν με βάση δημοσιευμένα και ταξινομημένα παράλληλα. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η ομοιότητα που παρουσιάζουν τα περιχειλίσματα των τύπων 2 και 4 με παραδείγματα που χρονολογούνται στους πρώιμους κλασικούς χρόνους, σε αντίθεση με τη βάση και την ανάπτυξη του σώματος. Οι τύποι 3 και 5, με επίπεδα προεκτεινόμενα περιχειλίσματα, επίσης μπορούν να συγκριθούν με παραδείγματα που καλύπτουν ένα ευρύ χρονολογικό φάσμα, με βασική διαφορά, σε σχέση με τα παραδείγματα του 4ου–3ου αι. π.Χ., τα βαθύτερα και όχι κωνικά τοιχώματα. Αντίθετα, ο δύο τελευταίοι τύποι, αφορούν ιδιαίτερα μεγάλες και ρηχές λεκάνες, με ύψος περί τα 0,2 μ. και διάμετρο από 0,6 μ. έως και 0,9 μ. Μεγάλες λεκάνες με δισκόμορφες βάσεις και τονισμένα περιχειλίσματα διαμέτρου 0,4 μ. έως 0,76 μ. έχουν βρεθεί σε αρκετές οικίες στη Νέα Άλο και αποδίδονται σε οικιακές αλλά και παραγωγικές δραστηριότητες, όπως η οινοποίηση και η ελαιουργία.⁴⁸⁶

Βάσεις από λεκάνες με χοντρά τοιχώματα ή ιγδία των τύπων 3–5, 1560–1566 (Πίν. 40)

Μια ομάδα μικρών ή μεγαλύτερων θραυσμάτων από δισκόμορφες βάσεις αγγείων με χοντρά τοιχώματα σώζεται αποσπασματικά και δεν μπορεί να αποδοθεί με ασφάλεια στις κατηγορίες που αναφέρθηκαν.⁴⁸⁷ Ως προς τη σύσταση του πηλού και τα ενισχυμένα τοιχώματα (Πίν. 68.5–68.6), προσομοιάζουν με τις λεκάνες-τριπτήρες και τις λοιπές λεκάνες, ενώ χαρακτηριστική είναι και η ομοιότητά τους με τις βάσεις των ιγδίων που θα αναφερθούν παρακάτω.

Τα πέντε παραδείγματα (1560, 1562–1564) έχουν διάμετρο που κυμαίνεται μεταξύ 0,15–0,25 μ. και προέρχονται από αγγεία που φέρουν χαμηλή δισκόμορφη βάση, με καμπύλο περίγραμμα και επίπεδο πυθμένα. Κοίλης διατομής είναι μόνο μία (1561), επίσης χαμηλή δισκόμορφη βάση. Ακέραιη σώζεται μόνο η μία βάση (1566) που βρέθηκε στην βοηθητική εγκατάσταση Ντουβάρι Ι. Είναι χαμηλή δισκόμορφη, με διάμετρο 0,195 μ. και ύψος 0,015 μ. και διαμορφώνει κοίλο πυθμένα εξωτερικά. Στο κέντρο του πυθμένα διακρίνεται χαμηλό κωνικό έξαρμα που περιβάλλεται από τρεις αυλακώσεις, η πρώτη κοντά στο κωνικό έξαρμα και οι δύο επόμενες προς την περιφέρεια και σε κοντινή μεταξύ τους απόσταση. Δύο ακόμα αυλακώσεις περιτρέχουν το κατώτερο τμήμα των τοιχωμάτων του σώματος εξωτερικά. Τα τοιχώματα των σωμάτων σώζονται ελάχιστα και μόνο σε δύο περιπτώσεις (1562, 1565) θα μπορούσαν να αποδοθούν σε αγγεία σχετικά βαθιά, πιθανόν μικρά αποθηκευτικά.⁴⁸⁸ Ωστόσο, ενισχυμένες δισκόμορφες βάσεις φέρουν και μεγάλες βαθιές λεκάνες, κάποιες από

484 Όμοια διαμόρφωση στο εσωτερικό σκεύους από την Όλυνθο, βλ. Robinson 1950, 432, πίν. 264, αρ. 1114 (πιθανόν από το μαγειρείο της οικίας CC, βλ. Robinson 1946, 206–8).

485 Poulsen 1994, 18, 45–6, πίν. V, αρ. 237 (5ος – αρχές 4ου αι. π.Χ.).

486 Επιλέγεται ο όρος tub. Δύο μόνο παραδείγματα (P258, 266) είναι ορθογωνικού περιγράμματος και η μία φέρει εκροή, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ., βλ. Beestman-Kruyshaar 2003, 89, 253–254, εικ. 6.3, αρ. P253–267.

487 Δύο προέρχονται από τις επιχώσεις της πρώιμης φάσης (1560, 1565) και τρεις από την περιοχή του πίθου 25 (1562–1564), όπου βρέθηκαν και δύο λεκάνες (1549, 1551).

488 Παννοπούλου 2002, 388, αρ. ΑΔ 10, 402–404, αρ. ΑΔ 29–31.

τις οποίες βρέθηκαν σε εργαστηριακούς χώρους.⁴⁸⁹ Ανάλογα χαρακτηριστικά παρατηρούνται και στις λεκάνες τοπικών εργαστηρίων από την Κρήτη.⁴⁹⁰ Αν και δεν είναι δυνατό να αποκλειστούν άλλα σχήματα, όπως μικρά αποθηκευτικά, θεωρήθηκε προτιμότερο οι βάσεις να καταχωρηθούν με επιφύλαξη στον τύπο της λεκάνης, σχήμα που αντιπροσωπεύεται στις εγκαταστάσεις της αγροικίας από ποικίλων τύπων και μεγεθών αγγεία. Σε μεγάλο ιγδίο ή λεκάνη-τριπτήρα πιθανόν ανήκει η μία (1566) με τον χαρακτηριστικά έξεργο πυθμένα.

2.1.5.4. Λεκάνες με συμφυές πόδι 1567–1568 (Πίν. 41)

Περιορισμένης διαμέτρου σε σχέση με τα ιδιαίτερα χοντρά τοιχώματα είναι δύο ακόμα σκεύη, στον τύπο της λεκάνης, τα οποία χαρακτηρίζονται από τογωνιώδες περίγραμμα του κατώτερου σώματος και κυρίως τη διαμόρφωση ποδιού στον πυθμένα.

Βρέθηκαν μαζί στη βόρεια εξωτερική στοά του πιθεώνα (Σχ. 13). Ίχνη τροχού δεν διαπιστώθηκαν, ενώ ο πηλός τους προσομοιάζει περισσότερο με τον πηλό των πίων.

Η μία (1567, Πίν. 41) σώζει τμήμα μόνο του κατώτερου σώματος και τη γένεση ποδιού σε ύψος 0,06 μ. και με διάμετρο 0,4 μ. Τα τοιχώματα του σώματος, με πάχος 0,04–0,045 μ., ενισχύονται ιδιαίτερα στο σημείο γένεσης του κοίλου εσωτερικά ποδιού. Το περίγραμμά τους, καμπύλο εσωτερικά, διαμορφώνει έντονη γωνία εξωτερικά, στο ύψος περίπου του πυθμένα.

Το δεύτερο παράδειγμα (1568, Πίν. 41), διατηρεί σε κατατομή το σώμα και το περιχέλωμα και ελάχιστο τμήμα από τη γένεση του ποδιού. Σώζεται σε ύψος 0,17 μ., με διάμετρο που υπολογίζεται στα 0,47 μ. και πάχος τοιχώματος έως και 0,05 μ. στο κάτω τμήμα του. Το σώμα εξωτερικά διαγράφει κοίλο περίγραμμα στο ύψος της γένεσης του ποδιού, μέχρι λίγο χαμηλότερα από τον ορίζοντα του πυθμένα, όπου δημιουργεί έντονη γωνία. Συνεχίζει με επίπεδα τοιχώματα που ανοίγουν προς τα έξω, ενώ ακολουθεί και πάλι κοίλο περίγραμμα λίγο πριν από το ελαφρά προεκτεινόμενο περιχέλωμα. Εσωτερικά, η κοιλότητα του τοιχώματος γίνεται εντονότερη στο ανώτερο τμήμα του, που εισέχει του περιχειλίσματος.

Η ομοιότητα στον πηλό και στα τεχνικά χαρακτηριστικά της κατασκευής, καθώς και το ότι βρέθηκαν μαζί, κάνει δελεαστική τη σκέψη να συνανήκουν, με το ένα να αποδίδει το κάτω τμήμα του ποδιού προς τη βάση και το δεύτερο τη λεκάνη. Σε αυτή την περίπτωση ωστόσο, η βάση του ποδιού και η λεκάνη θα είχαν περίπου ίση, και σχετικά περιορισμένη, διάμετρο και επίσης έντοναγωνιώδη περιγράμματα και τα δύο. Το στενό σώμα με τογωνιώδες περίγραμμα θα ανταποκρινόταν καλύτερα στη διαμόρφωση του κάτω τμήματος του ποδιού και της βάσης. Και στα δύο παραδείγματα όμως είναι σαφές πως δημιουργείται κλειστός πυθμένας και ακολούθως κοίλο πόδι και τέτοια παραδείγματα βάσεων δεν είναι γνωστά.⁴⁹¹

2.1.5.5. Αδιάγνωστα σκεύη με ιδιαίτερες διαμορφώσεις στο περιχέλωμα 1569–1570 (Πίν. 41)

Δύο θραύσματα από το χείλος σκευών, που δεν παρουσιάζουν καμία μεταξύ τους ομοιότητα, εντάχθηκαν σε αυτή την ενότητα μόνο λόγω της ιδιαιτερότητας του σχήματος και της αποσπασματικής κατάστασης διατήρησής τους.

Το ένα (1569, Πίν. 41) σώζει τμήμα από το περιχέλωμα, με πλάτος 0,06 μ., και ελάχιστο τμήμα από το σώμα του σκεύους. Φέρει ταινιωτό περιχέλωμα, που προεκτείνεται σαφώς από τα τοιχώματα του σώματος, διαμορφώνει αποστρογγυλεμένη γωνία και στην συνέχεια ακολουθεί κάθετη κατωφερή κλίση. Σώζεται μικρό

489 Young 1951, 252, πίν. 82c (εργαστηριακή εγκατάσταση 4ου αι. π.Χ.) και 268, πίν. 83a, c (εργαστηριακή εγκατάσταση 2ου αι. π.Χ.)· Sparkes και Talcott 1970, 366, εικ. 19, αρ. 1849.

490 Ειδικά η παραλλαγή τύπου Α, με διάμετρο χείλους 0,3–0,7 μ., βαρύ σώμα, ενισχυμένες βάσεις και αδρή επιφάνεια, βλ. σχ. Εγγλέζου 2005, 270.

491 Το εξωτερικό τους προφίλ ομοιάζει με το κατώτερο τμήμα του υποστατού των περριραντήριων της Κορίνθου, ωστόσο η τομή τους είναι εντελώς διαφορετική, με λεπτά τοιχώματα που δεν διαμορφώνουν πυθμένα, πρβλ. Iozzo 1987, 401, εικ. 4, πίν. 78, αρ. 99–100.

τμήμα του και η ταύτισή του είναι επισφαλής· ωστόσο, η διαμόρφωση δύο επιπέδων παραπέμπει σε σκεύη με περιχειλίσματα που αναπτύσσεται σε επίπεδα, όπως συμβαίνει για παράδειγμα στους λεγόμενους λουτήρες⁴⁹² ή άλλα σκεύη στον ίδιο τύπο.⁴⁹³

Το δεύτερο (1570, Πίν. 41) διατηρεί σε δύο θραύσματα μέρος από το χείλος του. Η περιφέρεια του περιχειλίσματος εσωτερικά σώζεται ελάχιστα, ενώ η ελαφρά καμπύλη πορεία της θα απαιτούσε μία διάμετρο που υπερβαίνει το 1 μ., είναι λοιπόν πιθανόν να ανήκουν σε ένα ελλειπτικού περιγράμματος σκεύος. Το περιχειλίσμα είναι τριγωνικής τομής και ομοιάζει με τα περιχειλίσματα των πίθων. Η άνω επιφάνεια είναι επίπεδη, με ελαφρά λοξότμητη εσωτερική και αποστρογγυλεμένη εξωτερική περίμετρο. Σε δύο τουλάχιστον σημεία του περιχειλίσματος, το πλάτος του διευρύνεται και διαμορφώνει συμφυή ορθογωνικά ωτία. Οι γωνίες των ωτίων είναι αποστρογγυλεμένες, ενώ στην ένωση με την εξωτερική περίμετρο του περιχειλίσματος ακολουθούν έντονα κοίλο περίγραμμα. Στην κάτω πλευρά του περιχειλίσματος, συμφυή επιμήκη στελέχη επικollούνται ακριβώς στη γωνία των ωτίων και καλύπτουν όλο το πλάτος του περιχειλίσματος, ενώ δεν αποκλείεται να επεκτείνονται και στο τοίχωμα του σκεύους. Στο κέντρο του ωτίου αναπτύσσεται ακανόνιστη κυκλική οπή, διανοιγμένη από πάνω προς τα κάτω και με έντονα λοξή φορά προς τα έξω. Για τη διαμόρφωση της κάτω επιφάνειας του περιχειλίσματος χρησιμοποιήθηκε ορθογωνικού περιγράμματος πλαίσιο, ίχνη του οποίου διακρίνονται έντονα σε όλη την επιφάνεια και στα όρια των στελεχών που υποστηρίζουν τα ωτία. Προέρχεται από τη βόρεια εξωτερική στοά του πιθεώνα, και παρά την ομοιοτήτά του με τα χείλη των πίθων, η διάμετρος του θα ξεπερνούσε κατά πολύ τα μέγιστα παραδείγματα από την αγροικία. Η οπή στο περιχειλίσμα θα μπορούσε να εξυπηρετεί πολλαπλά έναν μεγάλο πίθο, τα ωτία ωστόσο δεν θα είχαν κάποιον λειτουργικό χαρακτήρα. Προεκτεινόμενα ωτία με υποστηρίγματα φέρει μία «βαριά» λεκάνη από την Αγορά, η οποία είναι κατά τα λοιπά εξαιρετικά μικρή για να συγκριθεί με το συγκεκριμένο σκεύος.⁴⁹⁴

2.1.5.6. Πίθοι 1571–1589 (Πίν. 42–43)

Οι πίθοι⁴⁹⁵ είναι μεγάλα ευρύστομα αγγεία που καλύπτουν διαχρονικά την ανάγκη αποθήκευσης προϊόντων και τροφών, από τη νεολιθική εποχή έως και τους νεότερους χρόνους.⁴⁹⁶ Υγρά και στερεά προϊόντα αποθηκεύονταν σε ιδιωτικούς και δημόσιους χώρους, σε μεγάλες ή μικρότερες ποσότητες, ανάλογα με το μέγεθος και τον αριθμό των πίθων και για καθημερινή χρήση ή μακροχρόνια αποθήκευση.⁴⁹⁷ Ο όρος χρησιμοποιείται για μία ευρεία κατηγορία αποθηκευτικών σκευών, συνήθως μεγάλου μεγέθους, που μπορεί να φέρουν λαβές ή όχι, να εδράζονται σε βάσεις ή να φέρουν έμβολο.⁴⁹⁸ Εξίσου ποικίλει και η επεξεργασία της εξωτερικής τους επιφάνειας,

492 *Ἀσάμινθος* ή *πύελος*, βλ. Γινουνές 1962, 35–45, πίν. IV–VIII. Σκεύος γνωστό από τους μυκηναϊκούς χρόνους και σχεδόν αμετάβλητο ως προς το σχήμα. Τα παραδείγματα που ανήκουν στους κλασικούς-ελληνιστικούς χρόνους διακρίνονται από την χαρακτηριστική διαμόρφωση καθίσματος στο εσωτερικό του πυθμένα, βλ. Wace κ.ά. 1921–1923, 100, εικ. 24· Robinson 1938, 200–1, σημ. 75, πίν. 53–54· Jones κ.ά. 1962, 86, εικ. 4, πίν. 26ε.

493 Χαρακτηριστικό είναι ένα σκεύος από την Αθηναϊκή Αγορά που δεν εντάσσεται στους «λουτήρες» παρά την ομοιότητα του σχήματος, λόγω του μικρού μεγέθους και των διαμορφώσεων στο εσωτερικό του πυθμένα, βλ. Rotroff 2006, 116, 279, εικ. 53, πίν. 44, αρ. 322. Για ανάλογο θραύσμα χείλους από τη Λακωνία βλ. Cavanagh κ.ά. 1996, 75, εικ. 14.13, 5, αρ. 52c.

494 Χειροποίητη λεκάνη με αδιαμόρφωτη βάση, ύψος 0,176 μ. και διάμετρο περιχειλίσματος 0,46 μ., χρονολογείται στο α' μισό του 1ου αι. π.Χ., ενώ ως προς το ωτίο συγκρίνεται με κοινή λεκάνη του β' μισού του 3ου αι. π.Χ., βλ. Rotroff 2006, 116, 279, εικ. 55, πίν. 43, αρ. 321.

495 Τη μελέτη των πίθων έχει αναλάβει η Μ. Γιαννοπούλου, βλ. Γιαννοπούλου 2011, 683–84, σημ. 2. Στη συγκεκριμένη ενότητα περιγράφονται συνοπτικά τα τεχνικά και τυπολογικά χαρακτηριστικά των πίθων, στο βαθμό που αυτό απαιτείται για την ερμηνεία της εγκατάστασης.

496 Ο όρος *πίθος* αναφέρεται ήδη από τον Όμηρο, ενώ από πηγές και επιγραφές είναι γνωστοί επίσης οι όροι *πιθάκη*, *φιδάκη*, *φιδακνίς*, *φενακνίς*, *πιθακνίς*, *πιθάκνιον* και *πιθάριον*, βλ. Boggess 1973, 211–12.

497 Γιαννοπούλου 2010, 33–4. Για παραδείγματα φύλαξης και άλλων αγαθών, βλ. Αδάμ-Βελένη 1998, 55 (εργαλεία στις Πέτρες της Φλώρινας) και Mitreviski 2005, 58, εικ. 48, (αγγεία σε εργαστήριο κεραμικής). Για τη χρήση τους ως δεξαμενές νερού, σε αποχετευτικά δίκτυα, βιοτεχνικές εργασίες κ.ά., βλ. Boggess 1973, 276–78· Cahill 2002, 228· Γιαννοπούλου 2010, 33. Τέλος, για τη χρήση τους στις ταφές και ως αφιερώματα σε ιερά, με προεκτάσεις κοινωνικές και συμβολικές, βλ. Cullen και Keller 1990, 200–4.

498 Για τις ομαδοποιήσεις που προτάθηκαν και τα σχήματα που καταχωρούνται ως πίθοι, βλ. Γιαννοπούλου 2010, 35–40 (νεολιθική περίοδος – εποχή χαλκού), 40–4 (ιστορικοί χρόνοι)· Γιαννοπούλου 2011, 684–85.

που μπορεί να είναι άβαφη ή να φέρει γάνωμα, γραπτό διάκοσμο, εμπίεστο, επίθετο ή απλές χαράξεις.⁴⁹⁹ Το μέγεθος, το σχήμα, αλλά και η διακόσμηση, αποτελούν κριτήρια διάκρισης διαφόρων κατηγοριών πύθων και αποθηκευτικών αγγείων.⁵⁰⁰ Η μακροχρόνια χρήση των πύθων και η τεχνολογία της κατασκευής τους⁵⁰¹ είναι οι δύο βασικοί παράγοντες που συνετέλεσαν στην περιορισμένη και αργή εξέλιξη του σχήματος. Ωστόσο, τα σχήματα και τα μεγέθη των πύθων κατά τους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις, αν και σαφώς μικρότερες από τα λοιπά κεραμικά προϊόντα.⁵⁰² Η Μ. Παννοπούλου, με βάση στρωματογραφημένα και χρονολογημένα παραδείγματα, κυρίως από το χώρο της Μακεδονίας⁵⁰³ και της Πελοποννήσου,⁵⁰⁴ προχώρησε στη διάκριση δύο βασικών τύπων. Ο πρώτος αφορά μεγάλου μεγέθους πύθους, που δεν διαμορφώνουν λαιμό και καταλήγουν σε έμβολο, και ο δεύτερος μικρότερου μεγέθους πύθους με κοντό λαιμό που εδράζονται σε επίπεδη ή δακτυλιόσχημη βάση. Το χείλος είναι εξέχον, τριγωνικής τομής και στα μεγαλύτερα παραδείγματα τετραγωνισμένο. Όταν φέρουν διακόσμηση είναι συνήθως εγχάρακτη ή επίθετη και περιορίζεται στο άνω μέρος του σώματος ή στο χείλος.⁵⁰⁵ Οι πύθοι από το Κομπολόι, ανήκουν στον πρώτο τύπο και δεν φέρουν διακόσμηση.

499 Πέραν της τελικής επεξεργασίας της επιφάνειας του πύθου, που μπορεί να γίνονταν με λείανση, στίλβωση ή επικάλυψη με επίχρυσμα από λεπτόκοκο πηλό, έχουν χρησιμοποιηθεί και διάφορες τεχνικές διακόσμησης, κάποιες διαχρονικά και άλλες σε συγκεκριμένες περιόδους, βλ. Γιαννοπούλου 2010, 72–3.

500 Ένας βασικός διαχωρισμός με βάση το μέγεθος και τον τρόπο τοποθέτησης και όχι το σχήμα, αποδίδει τον όρο *πίθος* στα μεγάλα αποθηκευτικά δοχεία που δεν μετακινούνται μετά από την τοποθέτησή τους στους πιθεώνες, σε αντίθεση με τα μικρότερα *πιθάκια* που μπορούν να μετακινηθούν, βλ. Μπακιρτζής 1989, 110.

501 Οι πύθοι κατασκευάζονταν με την τεχνική των «κουλούρων», του «φύλλου», σε τροχό (ποδοκίνητο, χειροκίνητο ή αργό) και πιθανόν με τη χρήση καννάβου. Η πανάρχαια τεχνική των «κουλούρων», ή αλλιώς «των κολλήσεων» ή «του μακαρονιού», το χτίσιμο δηλαδή του πύθου από επάλληλα κυλινδρικά κομμάτια πηλού, περιγράφεται στα Γεωπονικά (VI.3.4), ενώ έχει αναγνωριστεί και σε θραύσματα πύθων διαφόρων περιόδων. Η τεχνική του «φύλλου» ενδείκνυται για παραλληλόγραμμα σχήματα ή για μεγάλα κυλινδρικά αγγεία, που επιτρέπουν τη συγκόλληση πλακών ή φύλλων πηλού. Στον ποδοκίνητο τροχό κατασκευάζονταν μικρότερα αποθηκευτικά αγγεία ή τμήματα στα οποία εφαρμόζονταν συνδυαστικά δύο τεχνικές. Διαφορετική τεχνική, και όχι υποκατηγορία του τροχού, θεωρείται η τεχνική του χειροκίνητου τροχού, που βασίζεται στη σταδιακή προσθήκη πηλού. Η τεχνική με αργό τροχό, επίσης βασίζεται στην κίνηση του τροχού με το χέρι και στην επεξεργασία μιας μάζας πηλού, ενώ μπορεί να συνδυάζεται με την τεχνική των κολλήσεων. Πιθανόν και ο χειροκίνητος τροχός να αναφέρεται στα Γεωπονικά (VI.3.3). Η τεχνική του καννάβου, ενός ξύλινου πιθανόν μοντέλου πάνω στο οποίο εφαρμόζονταν τμήματα πηλού, αναφέρεται από τον Πολυδεύκτη (*Ονομαστικόν* VII.164), ωστόσο δεν έχει ακόμη τεκμηριωθεί με παραδείγματα. Για τις τεχνικές αναλυτικά, βλ. Γιαννοπούλου 2010, 66–72 και ειδικά για τις αναφορές στις πηγές, 49–50.

502 Γιαννοπούλου 2010, 34–5· Παννοπούλου 2011, 693.

503 Χαρακτηριστικό είναι το σύνολο πύθων και αποθηκευτικών σκευών από τις Πέτρες, όπου εντοπίστηκε και ένας δημόσιος πιθεώνας με 16 πύθους μεγάλων διαστάσεων. Παρατηρείται ποικιλία μεγεθών και σχημάτων, με τα περισσότερα παραδείγματα να έχουν ωοειδές σώμα με διενυρμένη διάμετρο στην κοιλιά που κλίνει προς τα κάτω, διαμορφώνοντας δακτυλιόσχημη ή κομβική απόληξη, βλ. Αδάμ-Βελένη 1997α, 140. Από το Μητρώο της Βεργίνας προέρχονται θραύσματα από το χείλος πύθων με τριγωνική διατομή και βάσεις δακτυλιόσχημες. Σε κάποια από τα θραύσματα διασώθηκε ερυθρώπο επίχρυσμα, βλ. Δρούγου 1999· Παννοπούλου 2011, 688. Από τη Βεργίνα είναι γνωστά ακόμη δύο παραδείγματα από οικία κοντά στο Ιερό της Μητέρας των Θεών, βλ. Τσιγαρίδα 1995, 87, εικ. 2. Για περισσότερα παραδείγματα από την Άργιλο, τη Λητή, την Πιερία, τις Φερές, την Καρδίτσα, τη Φιλιπούπολη, το Γόρδιο κ.ά., βλ. Γιαννοπούλου 2010, 42–4· Παννοπούλου 2011, 686–90. Οι πύθοι από την Όλυνθο διακρίνονται σε δύο τύπους, με τον πρώτο να διαμορφώνει διάμετρο μεγαλύτερη από το ύψος και έξω νεύον χείλος με συμφυείς λαβές και τον δεύτερο, βαθύτερο τύπο, να διαμορφώνει κοντό λαιμό και ευρεία βάση, βλ. Robinson 1938, 312–13, πίν. 72· Cahill 2002, 227–29. Για την εξέλιξη του σχήματος από την υπομηκοναϊκή περίοδο έως τους ρωμαϊκούς χρόνους στην Αθήνα, βλ. Thompson 1934, 369–70· Boggess 1973, 130–50. Για παραδείγματα του 1ου π.Χ. αιώνα από ελαιοτριβείο της Δήλου, βλ. Brun και Brunet 1997, 592–96, εικ. 24–25.

504 Ένα σύνολο πύθων από την ευρύτερη περιοχή της Ηλείας προέρχεται από ταφές, κυρίως ενηλίκων, και η χρονολόγησή τους στηρίζεται στα κτερίσματα. Διακρίνονται δύο τύποι πύθων, ένας χωρίς και ένας με διακεκριμένο λαιμό, ωοειδές σώμα και χείλος ιδιαίτερα εξέχον, οριζόντιο ή επικλινές. Οι μικρότεροι του 1 μ. συχνά εδράζονται σε επίπεδη βάση, ενώ οι μεγαλύτεροι διαμορφώνουν δισκοειδείς βάσεις ή έμβολα, βλ. Χατζή-Σπηλιοπούλου 1991, 351–60. Ένα ακόμη σύνολο από τη Μεσσήνη, κυρίως από την περιοχή του σταδίου και του γυμνασίου, αφορά πύθους ποικίλων μεγεθών με σώμα ωοειδές ή ατελές σφαιρικό. Φέρουν τριγωνικής χείλους διατομής, έξω νεύον, τετραγωνισμένο εξωτερικά στους πύθους πολύ μεγάλων διαστάσεων. Σε αρκετά παραδείγματα, στην ένωση του χείλους με τον ώμο του πύθου αναπτύσσεται εγχάρακτη οριζόντια ταινία, βλ. Παννοπούλου 2011, 698, πίν. 288β.

505 Μεγάλος πύθος με επίθετη διακόσμηση στο άνω τμήμα του σώματος βρέθηκε σε πηγάδι, με ευρήματα που χρονολογούνται από τον 4ο έως τον 2ο αι. π.Χ. Πιθανότατα ήταν θαμμένος μέχρι του σημείου που αναπτύσσεται η διακόσμηση και προοριζόταν για κάποιο δημόσιο οικοδόμημα ή ναό, βλ. Boggess 1970, 74–5, 78. Επίθετη διακόσμηση, επίσης στο άνω μέρος του σώματος, φέρουν πύθοι από την Πείστιρο, βλ. Lazou 1999, 340. Ανάγλυφοι πύθοι του 5ου – 4ου αι. π.Χ. βρέθηκαν σε οικία στα Άβδηρα, βλ. Σκαρλατίδου 1989, 230. Ιδιαίτερος ως προς το σχήμα και τη διακόσμηση είναι ένας μικρός πύθος από αγροτική εγκατάσταση στην Εράτυνα, βλ. Κεραμόπουλος 1932, 118.

Από τους πίθους που βρέθηκαν στη θέση τους, οι περισσότεροι έσωζαν το κατώτερο τμήμα του σώματος, συνήθως ραγισμένο, ενώ θραύσματα από το λοιπό σώμα και το χείλος βρίσκονταν πεσμένα στο εσωτερικό του πίθου ή στο περιβάλλοντα χώρο, ακόμα και στο εσωτερικό των διπλών πίθων (Σχ. 13). Με σκοπό την αποκατάσταση του σχήματος και της επιγραφής του χείλους, αλλά και τη μέτρηση της χωρητικότητας, επιλέχθηκε να συγκολληθεί ο πίθος 8 (1571, Πίν. 42–43), ένας από τους δύο καλύτερα προστατευμένους, λόγω της τοποθέτησής τους, πίθους.⁵⁰⁶ Το ύψος του είναι 2,15 μ. και η μέγιστη διάμετρος του σώματος 1,6 μ. Απολήγει σε έμβολο ύψους 0,11 μ. και διαμέτρου 0,14 μ., ενώ το χείλος του έχει εξωτερική διάμετρο 0,9 μ. και ύψος και πλάτος 0,15 μ. Το σχήμα του σώματος είναι ωοειδές, χωρίς λαιμό, με τη μέγιστη διάμετρο στο μέσο του σώματος να διατηρείται σε αρκετό ύψος διαμορφώνοντας σχεδόν κυλινδρικά τοιχώματα. Απολήγει σε μικρό, συμπαγές έμβολο. Το χείλος είναι τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρο. Με βάση τα θραύσματα των λοιπών πίθων είναι δυνατό να αναγνωριστούν τα ίδια χαρακτηριστικά, ως προς το σχήμα, σε τουλάχιστον έντεκα ακόμη πίθους.⁵⁰⁷ Τα χείλη είναι όλα οριζόντια εξέχοντα και με ευρεία άνω επιφάνεια, αν και παρουσιάζουν διαφορές στη διατομή τους. Η συντριπτική πλειονότητα των μεγάλων πίθων διαμορφώνει χείλη τριγωνικής τομής και σπανιότερα ορθογωνικής (1575), ενώ χείλη σχήματος εχίνου (1572, 1576) φέρουν δύο μικρότεροι πίθοι (Πίν. 42).

Τέλος, οι περισσότεροι έφεραν στο χείλος επιγραφές (1571–1589), αρκετές από τις οποίες έγιναν πριν από το ψήσιμο του πίθου. Συνολικά βρέθηκαν 19 θραύσματα, από τα οποία τέσσερα πιθανόν συνανήκουν, οπότε φαίνεται πως περίπου το ήμισυ των πίθων έφεραν ένα κωδικοποιημένο σύστημα σήμανσης του προϊόντος (Πίν. 43). Σε κανένα από τα παραδείγματα δεν μπορεί να αναγνωστεί κάποια λέξη ή όνομα, ενώ στα έντεκα επαναλαμβάνονται τα γράμματα ΚΟ.⁵⁰⁸ Μεταξύ των γραμμάτων ενίοτε παρεμβάλλονται κενά διαστήματα ή σύμβολα, ενώ συνδυασμοί γραμμάτων όπως το ΚΟΘ και το ΚΟΕ επαναλαμβάνονται σε περισσότερα από ένα παραδείγματα. Στη γειτονική και σύγχρονη, κατά την πρώιμη φάση της, αγροικία στα Τρία Πλατάνια, ανασκάφτηκε πιθεώνας με είκοσι έξι πίθους και λάκκους πίθων, ένας εκ των οποίων έφερε επίσης εγχάρακτη επιγραφή με τα γράμματα ΚΟ ΙΒ.⁵⁰⁹

506 Η συγκόλλησή του έγινε σε δύο στάδια, αρχικά στις εγκαταστάσεις της ΚΖ' Ε.Π.Κ.Α. (ΕΦ.Α. Πιερίας) στον Πλαταμώνα, από συνεργείο εργατοτεχνιτών με επικεφαλής τον μαρμαρογλύπτη Ν. Εξαδάκτυλο και υπό την εποπτεία της συντηρήτριας Μ. Παπαθανασίου, και στη συνέχεια στην Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης από τους συντηρητές της ΙΣΤ' Ε.Π.Κ.Α. (ΕΦ.Α. Περιφέρειας Θεσσαλονίκης), με επικεφαλής τον Δ. Καπιζιώνη, οπότε τοποθετήθηκε και ο μεταλλικός σκελετός. Σήμερα βρίσκεται στην είσοδο του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης.

507 Τρεις από την οικία (25, 28, 29), πέντε του πιθεώνα (1, 2, 9, 4, 6, 7) και τρεις τουλάχιστον από τους εξωτερικούς χώρους (10, 12, 14).

508 Ολόκληρη αποκαθίσταται η επιγραφή σε δύο χείλη, ενώ τα περισσότερα σώζονται αρκετά ώστε να είναι βέβαιο πως δεν πρόκειται για λέξεις και ονόματα ή αριθμητικά σύμβολα που αποδίδουν τιμές. Ο συντομογραφημένος συνδυασμός για την απόδοση όρων χωρητικότητας ή ποιότητας με βάση την κοτύλη, δεν θεωρείται πιθανός, βλ. Immerwahr 1948, 184–90.

509 Πουλάκη-Παντεμαλή 2003β, 57· Γεροφωκά 2015, 239, πίν. 14, αρ. Θ1.

Η χάραξη ή η εκτύπωση πληροφοριών στα χείλη των πίων φαίνεται ότι ήταν συχνό φαινόμενο. Μέχρι τώρα είναι γνωστά αρκετά παραδείγματα που διατηρούν ονόματα,⁵¹⁰ αριθμητικά σύμβολα⁵¹¹ καθώς και αφιερωματικές επιγραφές.⁵¹² Το κωδικοποιημένο σύστημα στους πίθους από την αγροικία δεν προσιδιάζει με καμία από τις παραπάνω περιπτώσεις. Δεδομένη μπορεί να θεωρείται η σχέση του με κάποιον παράγοντα ή στοιχείο της παραγωγής που παραμένει αμετάβλητο. Η σήμανση οινηρών πίων αναφέρεται σε μία επιγραφή από τη Θάσο που χρονολογείται στα τέλη του 5ου αι. π.Χ. και σώζει φορολογικές διατάξεις σχετικά με την πώληση του γλεύκους και του οίνου.⁵¹³ Στους δύο τελευταίους στίχους ρυθμίζεται η πώληση οίνου από τους πίθους, η οποία θεωρείται νόμιμη μόνο εάν οι πίθοι «σημαίνονται». Ο όρος έχει δεχτεί ποικίλες ερμηνείες. Θεωρείται πιθανόν να αναφέρεται στο αεροστεγές σφράγισμα του πίθου κατά την αγοραπωλησία, διαδικασία που μεταβίβαζε την ευθύνη για την ποιότητα του προϊόντος στον αγοραστή ή να αφορά τη σήμανση του πίθου σχετικά με τη χωρητικότητα, οπότε διασφάλιζε την ποσότητα που θα αγόραζε ο έμπορος, ενώ παράλληλα διευκόλυνε τους αρμόδιους αξιωματούχους να ασκήσουν τον έλεγχο από την πλευρά της πόλης.⁵¹⁴

510 Συνήθης είναι η αναγραφή ονομάτων που μπορεί να δηλώνουν τον κεραμέα ή τον ιδιοκτήτη. Από τις Πέτρες Φλώρινας, πέραν των εγχάρων γραμμάτων που αποδίδουν τη χωρητικότητα του πίθου, είναι γνωστές δύο επιγραφές, που αναγράφουν η πρώτη τον κεραμέα, ΔΙΣΙΚΟΥ ΠΟΙΗΣΙΣ, και η δεύτερη τον ιδιοκτήτη, ΙΟΛΑΣ (Αδάμ-Βελεν 1995, 18. 1997α, 140· Γιαννοπούλου 2011, 687.). Από την ελληνιστική πόλη στον Άγιο Παντελεήμονα, σώζονται τα ονόματα ΠΑΡΑΜΟΝΟΥ και ΑΜΜΙΑ (Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Ακαμάτης 2001, 590–92· 2006, 27). Στον κεραμέα αποδόθηκαν χείλη που φέρουν επιγραφές, τα δύο ενσφράγιστες με το όνομα ΣΟΥΡΗΡΙΔΗΣ και το τρίτο εγχάρων ΣΩΤΗ<Ρ>ΙΔ[ΗΣ], από οικία στο Καλλίθηρο Καρδίτσας (Γιαννοπούλου 2011, 688). Τον ιδιοκτήτη ανέγνωσαν στο όνομα ΟΥΨΙΝΟΥ από την Ερέτρια, ενώ μονογράφημα στο σώμα πίθου θεωρήθηκε εμπορικό σύμβολο (Reber 1998, 28–9, εικ. 22–24 και 84, εικ. 136). Στον ιδιοκτήτη αποδόθηκε και η εγχάρων επιγραφή, ΕΥΑΝΘΗΣ, από οίνοποιείο των ρωμαϊκών χρόνων στην Αργολίδα (Lord 1938, 513–27, εικ. 39· Scranton 1938, 536–37, εικ. 7.). Ονόματα ιδιοκτητών, κεραμένων και άλλα σύμβολα, ανάμεσα στα οποία και εγχάρων αρότρο, φέρουν πίθοι από την Ιλλυρία (Lera 1983, 211–22). Τοπωνύμιο αναφέρει πιθανόν ένα παράδειγμα από την Όλυνθο (Robinson 1950, 431–32, αρ. 1111, πίν. 263). Εγχάρων σύμβολο φέρει πώμα πίθου από εγκατάσταση ληνού στην Κνωσσό (Carington-Smith και Wall 1994, 367). Το εργαστήριο θεωρείται ότι δηλώνει ένα θραύσμα με σφραγίδα (Σ) από την Ολβία (Lejrunskaja κ.ά. 2010, 421–22, πίν. 317, αρ. Nb-3). Στους ταφικούς πίθους, αναγράφεται το όνομα του νεκρού ή του ιδιοκτήτη, όταν το αγγείο εξυπηρετούσε την αρχική του χρήση. Παραδείγματα είναι γνωστά από τη Ρόδο, με επιγραφή ΕΡΓΙΑΣ (Jacobi 1931, 333, πίν. VIII, αρ. CLXXXV) και τη Σαμοθράκη, σε ταφή των αρχών του 5ου αι.π.Χ. με το όνομα της νεκρής ΡΕΔΕΙΠΕ και ταφή του 1ου αι. π.Χ. με τα αρχικά ονόματος (ΑΤ) που με βάση τον τύπο των γραμμάτων χρονολογούνται στον 5ο – 4ο αι. π.Χ. (Lehmann 1960, 129, αρ. 317–318, πίν. XII). [Φ]ΙΛΙΠ[ΠΟΥ] αναγράφεται σε έναν τουλάχιστον από το Κάστρο Εορδαίας (Ζιώτα και Καραμήτρου-Μεντεσίδη 1991, 31). Αδιάγνωστη επιγραφή βρέθηκε και στην Αιανή (Καραμήτρου-Μεντεσίδη 1993, 81, σχ. 2, εικ. 24). Το περιεχόμενο αναγνώστηκε σε μία επιγραφή από την Ελέα, βλ. Λάζαρη 2014, 394, πίν. 129γ.

511 Η ανάγνωση των αριθμητικών συμβόλων παρουσιάζει δυσκολίες και συνήθως θεωρείται ότι αποδίδει το μέγεθος, τη χωρητικότητα ή την τιμή των πίων, με ή χωρίς το περιεχόμενο, ή και μόνο την τιμή του περιεχομένου. Ενδεικτικά της τιμής των δαπανηρών πίων ή του περιεχομένου τους και συνδυασμοί τιμής και χωρητικότητας έχουν θεωρηθεί σύμβολα από χείλη πίων στην Αττική (Young 1951, 180–181, εικ. 6, πίν. 64b· Boggess 1973, 42, αρ. 56–57, 52, αρ. 80, 75–6, αρ. 122–123, 78,79, αρ. 128, 81–3, αρ. 134, 136–37, και συγκεντρωτικά 290–300). Την τιμή του πίθου ανέγνωσαν στις πέντε επιγραφές από την οικία της Καλής Τύχης στην Όλυνθο. Για τους μικρότερους πίθους η τιμή υπολογίστηκε στις 31 δραχμές και 1 οβολό και για τους μεγαλύτερους στις 53 δραχμές και 4 οβολούς (Robinson 1938, 313–16, εικ. 31· 1946, 205, πίν. 173, 2). Ταφικός πίθος από τη Σαμοθράκη, που σώζει δύο επιγραφές με αριθμητικά σύμβολα χαραγμένα από διαφορετικά χέρια (ΠΙΠΠΤΓ, Λ, Ι, Τ?), θεωρείται ότι αναγράφει τη μεταβαλλόμενη τιμή του περιεχομένου (Lehmann 1960, 130, αρ. 319, εικ. 319). Ένα ακόμα παράδειγμα είναι γνωστό από τη Μεσήμβρια (Βαβρίτσας 1968, 81, εικ. 1, πίν. 60α). Αριθμητικά σύμβολα, χαραγμένα μετά το ψήσιμο, αλλά και ενσφράγιστα μοτίβα που αποδίδουν φύλλα, άνθη ή ζωϊκές μορφές, φέρουν πίθοι από την Πείστιρο (Lazon 1999, 340, εικ. 2–3). Χαραγμένα και σφραγίσματα σε χείλη πίων από την Σευθέπολη αναγνωρίζονται ως αριθμητικά ή σύμβολα που δηλώνουν τον κεραμέα, ίσως ακόμα και το βασιλικό εργαστήριο (Dimitron και Ciciakova 1978, 19–23, πίν. 50–51). Αριθμητικό ή άλλο σύμβολο αποδίδει το εγχάρων Π σε πώμα πίθου από τη Φλώρινα (Κεραμόπουλος 1932, 56).

512 Αφιερωματική επιγραφή φέρει χείλος πίθου αρχαϊκών χρόνων από ιερό του Ποσειδώνα στα Ακοβίτικα Καλαμάτας, βλ. Θέμελης 1969, 354–55, εικ. 4.

513 IG XII Suppl. 347, Γλεύκος μηδὲ οἶνον τὸ καρπὸ τὸ ἐπὶ τῆς ἀμπέ[λοις ὦν] / εἶσθαι πρὸ νεομηνίης Πλυντηριῶνος· δς δ' ἂν πα[ραβας] / πρίηται, ὀφείλιν στατήρα παρὰ στατήρα, τὸ μὲν [ἤμυσυ] / τῇ πόλι, τὸ δ' ἤμυσυ τῶι δικασαμένωι. δίκη δ' ἔστω κα[τά]- / 5 περ τῶμ βιαιῶν. δς δ' ἂν ἐμ πίοις οἶνον πρίηται, τὴν ὦν- / ἢν κυρίην εἶναι, ἂν τὸς πίοις σημήνηται.. Οι δυο πρώτοι στίχοι απαγορεύουν την πώληση της σοδειάς στον αμπελώνα πριν από την πρώτη του μηνός Πλυντηριώνα (τέλη Μαΐου – αρχές Ιουνίου). Σύμφωνα με την Στ. Κουράκου-Δραγώνα (1998, 124–126 και σημ. 7 σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού της σοδειάς σε αυτό το στάδιο· 2013, 137–143), η ωρίμανση της σοδειάς εξαρτάται από μεταβλητές παραμέτρους, όπως οι ποικιλίες, το μικροκλίμα ή οι ετήσιες καιρικές μεταβολές, οπότε πιθανότερο είναι να ορίζεται ως εποχή πώλησης το στάδιο της καρπόδεσης.

514 Για τις πιθανές ερμηνείες, βλ. Vinogradov 1986, 197–99.

2.1.5.7. Εξαρτήματα πήλινων σκευών και πίθων 1590–1613 (Πίν. 44–46)

2.1.5.7.1. Υποστατά 1590–1594 (Πίν. 44)

Πέντε θραύσματα σκευών ταυτίστηκαν με υποστατά,⁵¹⁵ που διακρίνονται σε τρεις τύπους, με ιδιαιτερότητες στο κάθε παράδειγμα. Ο πηλός τους είναι όμοιος με των λοιπών σκευών, ενώ ίχνη τροχού δεν διαπιστώθηκαν.

Στον πρώτο τύπο, που διαμορφώνει κοίλο πόδι, ανήκει ένα υποστατό (1590) που διατηρεί μέρος από το κατώτερο στέλεχος του ποδιού και την επιφάνεια έδρασης. Με τη μέγιστη διάμετρο, που υπολογίζεται στα 0,4 μ., να αναπτύσσεται στην επιφάνεια έδρασης, διαμορφώνει τοιχώματα που συγκλίνουν προς τα πάνω, σε σχήμα χοάνης. Η επιφάνεια έδρασης έχει τη μορφή ψηλής βάσης, με επίπεδη κάτω επιφάνεια και εξωτερική περίμετρο. Στην τελευταία διατηρούνται ίχνη από εμπίεστη διακόσμηση που αποδίδει κλαδί και λογχόσχημα φύλλα εκατέρωθεν. Η ταύτισή του με υποστατό είναι σχετικά ασφαλής, ωστόσο δεν μπορεί να διευκρινιστεί εάν ήταν αυτόνομο ή συμφυές με το φερόμενο σκεύος.⁵¹⁶

Στον δεύτερο τύπο εντάσσονται δύο υποστατά (1591–1592), με χαμηλά και ιδιαίτερα ισχυρά τοιχώματα και διαμπερή σωληνοειδή οπή στο κέντρο. Το πρώτο (1591), βρέθηκε στο υπόγειο της οικίας και κοντά στον μικρού μεγέθους πίθο 30.⁵¹⁷ Εδράζεται σε ευρεία βάση με διάμετρο 0,4 μ. και διαμορφώνει κοντό κυλινδρικό κορμό, με ύψος 0,15 μ. και άνοιγμα διαμέτρου 0,13–0,14 μ. Εξωτερικά, τα τοιχώματα του κορμού είναι κάθετα στο ανώτερο τμήμα τους, ενώ διευρύνονται και φαρδαίνουν προς τη βάση, διαγράφοντας κοιλόκυρτο περίγραμμα. Εσωτερικά είναι σχεδόν επίπεδα, με ελαφρά κλίση προς το κέντρο, με αποτέλεσμα η διάμετρος του σωλήνα να στενεύει ελαφρά προς την επιφάνεια έδρασης. Η βάση διαμορφώνει ψηλό δακτύλιο εξωτερικά, με επίπεδα τοιχώματα που κλίνουν προς τα πάνω. Στον δακτύλιο εδράζεται όλο το βάρος του σκεύους, δεδομένου ότι η κάτω επιφάνεια της βάσης, παρά τα ιδιαίτερα χοντρά τοιχώματα, είναι έντονα κοίλη.

Από τη νότια στοά της αυλής της οικίας προέρχεται το δεύτερο υποστατό (1592), με ύψος μόλις 0,06 μ. Διαμορφώνει επίσης κεντρικό σωλήνα διαμέτρου 0,125 μ., με κοίλα τοιχώματα στο εσωτερικό και αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια. Η βάση είναι ευρεία, με διάμετρο 0,31 μ., και εδράζεται επίσης μόνο στον εξωτερικό δακτύλιο. Σχεδόν όμοια με το πρώτο (1591), αν και ελάχιστα μικρότερα, είναι δύο υποστατά από τον Κεραμεικό.⁵¹⁸ Παρόμοιου σχήματος υποστατό από την Αθηναϊκή Αγορά εικονίζεται να στηρίζει μεγάλο αμφορέα σε μία σύνθεση αγγείων του 6ου–5ου αι. π.Χ. που αναπαριστά εικόνες γνωστές από την αγγειογραφία.⁵¹⁹ Το δεύτερο (1592) παρουσιάζει σχετική ομοιότητα με δακτυλιόσχημα στηρίγματα από τις Φέρρες, που είναι επίσης χαμηλά σε σχέση με τη διάμετρό τους, παρουσιάζουν ποικιλία στην τομή του σχήματος και εδράζονται σε μάλλον λεπτές βάσεις, με ένα παράδειγμα να πατά επίσης μόνο στην εξωτερική περίμετρο της βάσης.⁵²⁰

Στον τρίτο τύπο ανήκουν δύο υποστατά (1593–1594) με κλειστό πυθμένα και εντελώς διαφορετική διαμόρφωση του τοιχώματος. Το ένα (1593) βρέθηκε στο διάδρομο βί του πιθεώνα, ενώ το δεύτερο (1594) κοντά στον πίθο 20 της βόρειας εξωτερικής στοάς του (Σχ. 13). Το πρώτο (1593), με ύψος 0,11 μ., διαμορφώνει επίπεδο διευρυνόμενο πυθμένα, με διάμετρο που υπερβαίνει τη μέγιστη του σώματος και υπολογίζεται στα 0,27 μ. Τα τοιχώματά του είναι κοίλα και απολήγει σε ελαφρώς προεκτεινόμενο περιχέιλωμα, διαμέτρου 0,35 μ., με οξεία ακμή εσωτερικά. Το δεύτερο (1594), με ύψος 0,11 μ. και διάμετρο που υπολογίζεται στα 0,45 μ., διαμορφώνει επίσης επίπεδο πυθμένα, όμως τα τοιχώματά του είναι κάθετα και με πάχος που αυξάνεται προς το αδιαμόρφωτο περιχέιλωμα. Παραδείγματα με επίπεδο πυθμένα και χαμηλά κοίλα τοιχώματα έχουν βρεθεί

515 Με τους όρους *υποστάτης* (Παυσανίας 10.26.9) ή *υπόθημα* (Αθήναιος, 5.45, Πολυδεύκης 10.114) περιγράφονται υποστατά από διάφορα υλικά και για ποικίλα σκεύη.

516 Για συμφυή ή αυτόνομα υποστατά πήλινων λουτηρίων, βλ. Iozzo 1987, εικ. 4, πίν. 76–81.

517 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 169, αρ. 3–4.

518 Knigge 2005, 201, πίν. 25.2, 121, αρ. 70, 224, πίν. 138, αρ. 937 (Κτίριο Z3, τέλη 4ου αι. π.Χ.).

519 *AgoraPicBk I*, 12, αρ. P 15914.

520 Μεγάλος αριθμός παραδειγμάτων με διάμετρο έως και 0,2 μ. θεωρούνται, λόγω του τρόπου που είναι καμένα, οικιακά σκεύη και όχι στηρίγματα για την τοποθέτηση αγγείων στον κλίβανο, 3ος αι. π.Χ., βλ. Δουλιγέρη-Ιντζεσίλογλου 1997, 74, πίν. 60.

επίσης στην Αθηναϊκή Αγορά και χρονολογούνται στην ύστερη ελληνιστική περίοδο, με την ταύτισή τους ως υποστατά να θεωρείται πιθανή αλλά όχι δεδομένη.⁵²¹

2.1.5.7.2. Πώματα πίθων 1595–1609 (Πίν. 45)

Δεκαπέντε (1595–1609) μεγάλα θραύσματα πήλινων δίσκων⁵²² ανήκουν σε πώματα πίθων.⁵²³ Ο αριθμός τους είναι μεγάλος, ωστόσο υπολείπεται του αριθμού των πίθων. Πλακαροί λίθοι, θραύσματα κεραμίδων ή άλλων σκευών έχουν χρησιμοποιηθεί ως πώματα, συνήθως σε πίθους μικρότερου μεγέθους.⁵²⁴ Πέραν των πήλινων, λογική θα ήταν και η επιλογή ξύλινων πωμάτων.⁵²⁵ Διανέμονται ισόποσα στον πιθεώνα και την οικία, με παραδείγματα και μέσα από το υπόγειο (Σχ. 13). Τρία βρέθηκαν σε μικρή απόσταση από τον πίθο 25 της αυλής και ίσως χρησιμοποιούνταν για την κάλυψη και άλλων ευρείας διαμέτρου σκευών που έχουν εντοπιστεί στον ίδιο χώρο,⁵²⁶ ενώ ένα (1595) κάλυπτε την καδόσχημη δεξαμενή Π 32. Επισκευασμένο με μολύβδινο σύνδεσμο είναι επίσης ένα (1608).

Το πάχος του δίσκου κυμαίνεται από 0,02 μ. έως 0,04 μ. χωρίς να εξαρτάται από το μέγεθος της διαμέτρου, που υπολογίζεται μεταξύ 0,66 μ. και 0,8 μ. Σε κάποια παραδείγματα το τοίχωμα λεπταίνει από την περιφέρεια προς το κέντρο ή αντίστροφα, ενώ στα περισσότερα η μία επιφάνεια είναι αδρή. Χαρακτηριστικό είναι ένα πώμα (1598), με επίπεδη και επιχρισμένη τη μία πλευρά και εντελώς αδρή την άλλη, που σώζει μάλιστα και ίχνη από την επιφάνεια στην οποία πιέστηκε ή στέγνωσε. Στο ίδιο, παρατηρείται κανονικότητα στη φθορά του επιχρίσματος, σε μία ζώνη περιμετρικά της περιφέρειάς του, που πιθανόν οφείλεται στη χρήση του. Η εξωτερική περίμετρος του δίσκου μπορεί να είναι κυρτή, με αβαθείς αυλακώσεις στο κάτω τμήμα της, επίπεδη, γωνιώδης ή λοξότημη.

Ιδιαίτερο είναι ένα πώμα (1595) από το χώρο του πιθεώνα, το οποίο διαμορφώνει κεντρική όπη και λαβές.⁵²⁷ Η διάμετρος του υπολογίζεται στα 0,8 μ., ενώ το πάχος του κυμαίνεται μεταξύ 0,024–0,03 μ., με μείωση προς το κέντρο. Η όπη, με διάμετρο 0,15–0,17 μ., ορίζεται από αβαθή αυλάκωση. Κοντά στην περιφέρεια του δίσκου σώζεται λαβή ημικυκλικού περιγράμματος και ελλειπτικής τομής, ενώ μία δεύτερη πιθανολογείται κατ'αντιστοιχία. Πώματα με οπές και ένα με λαβές αλλά χωρίς όπη, έχουν βρεθεί στην Αγορά της Αθήνας και αποδίδονται σε πίθους, ίσως οινηρούς, με την όπη να χρησιμεύει για τον εξαερισμό του προϊόντος ή ως λαβή.⁵²⁸ Πώματα με όπη που περιβάλλεται από υπερυψωμένο δακτύλιο είναι γνωστά από εγκαταστάσεις ληνών στους Λουσούς⁵²⁹ αλλά και από την Ηλεία⁵³⁰ και τη Νέα Άλο.⁵³¹ Επίσης, από την Αθήνα είναι γνωστά παραδείγματα με λαβές, μικρές οπές και εγκοπές που εξυπηρετούν στην πρόσδεση ή την ανάρτηση του πώματος και

521 Το μέγεθός τους, μικρότερο και με λιγότερο ενισχυμένα τοιχώματα, κρίνεται ιδανικό για την τοποθέτηση του κυρτού πυθμένα των μαγειρικών αγγείων, βλ. Rotroff 2006, 121–22, εικ. 57, πίν. 47, αρ. 344–45.

522 Τέσσερα κιβώτια με μικρά θραύσματα δεν καταμετρήθηκαν, γιατί δεν μπορεί να διευκρινιστεί αν συνανήκουν.

523 Επιγραφικά παραδίδεται ο όρος *ἐπιθέματα*, ενώ ο όρος *πῶμα* αναφέρεται σε γραπτές πηγές (Ησίοδος, *Ἔργα και Ἡμέραι* 94–99, ... *ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι πίθου μέγα πῶμ' ἀφελούσα ἐσκέδασ...* · Πολύβιος 21.18.13–14, *κάπειτα σιδηροῦν πῶμα τρημάτων πλήρες τῷ στόματι περιθέντας ἀσφαλῶς εἰσάγειν διὰ τοῦ μετάλλου, νεύοντι τῷ στόματι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους: ὅποτε δ' ἐγγίσασιν τοῖς πολεμίοις, περισάξαντας τὰ χεῖλη τοῦ πίθου πανταχόθεν τρήματα δύο καταλιπεῖν ἐξ ἑκατέρου τοῦ μέρους, δι' ὧν διωθόντες τὰς σαρίσας οὐκ ἐάσουσι προσιέναι τῷ πίθῳ τοὺς ὑπεναντίους*). βλ. σχ. Αμυχ 1958, 169.

524 Πλάκες από σχιστόλιθο χρησιμοποιήθηκαν ως πώματα στην ελληνιστική πόλη παρά τον Άγιο Παντελεήμονα Φλώρινας, βλ. Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Ακαμάτης 2001, 590–92. Σε πίθους με ύψος έως και 1,5 μ. και μέγιστη διάμετρο 1 μ. από την Πείστιρο, πήλινα και λίθινα πώματα χρησιμοποιούνταν παράλληλα, βλ. Lazou 1999, 340.

525 Για ξύλινο πώμα με μεταλλικό οπλισμό και διάμετρο 0,6 μ. από την Πέλλα, βλ. Μακαρόνας 1967, 338, σχ. 4.

526 Συγκέντρωση πολλών πωμάτων στον ίδιο χώρο παρατηρείται και στην Όλυνθο. Σύμφωνα με τον N. Cahill πιθανόν έχουν χρησιμοποιηθεί ως πώματα και άλλων σκευών ή επιφάνειες εργασίας, βλ. Cahill 2002, 228. Πώμα με κεντρική όπη έφερε και μεγάλη ρηχή λεκάνη από τον Κεραμεικό, βλ. Knigge 2005, 62, 224, πίν. 64, εικ. 30.2, 31.1, 138.

527 Βρέθηκε κοντά στους πίθους 16–17 και στους λάκκους πίθων Λ4–Λ6.

528 Rotroff 2006, 98, 263, εικ. 29, πίν. 23, αρ. 175–177.

529 Mitsopoulos-Leon 2017, 133, 219, πίν. 52, αρ. 228–230.

530 Πήλινα πώματα με κεντρική όπη ή έξαρμα ήταν διαδεδομένα στην Ηλεία κατά τους κλασικούς-ελληνιστικούς χρόνους, βλ. Χατζή-Σπηλιοπούλου 1991, 359, σχ. 1.δ, 1.2.

531 Βρέθηκαν έξι πώματα, τα τέσσερα με όπη. Σε δύο, επιγραφή ΑΓΑΘΟΝΟΣ αποδόθηκε στον κεραμέα, βλ. Beestman-Kruyshaar 2003, 92, 270, εικ. 3.7, αρ. P342–347.

χρονολογούνται από τον 1ο αι. π.Χ. έως και τον 1ο αι. μ.Χ.⁵³² Κεντρική οπή φέρουν και δύο ενεπίγραφα μικρά πώματα πίθων που αφιερώθηκαν στο ιερό του Καφίζιν.⁵³³ Με πώμα πίθου ή πώμα από προστομαίο πηγαδιού ταυτίζεται και ένα παράδειγμα από την Κόρινθο.⁵³⁴ Λίθινο, τετραγωνικό πώμα, με μικρή κεντρική οπή σφράγιζε πίθο σε οικία υστερορρωμαϊκών χρόνων στη Βάρη.⁵³⁵ Το πώμα από το Κομπολόι διαμορφώνει τουλάχιστον μία λαβή, οπότε η οπή σίγουρα προοριζόταν για άλλη χρήση. Η αυλάκωση που την περιβάλλει πιθανόν υποδεχόταν έναν μικρότερο δίσκο που θα σφράγιζε το άνοιγμα. Η διάμετρός της είναι αρκετά ευρεία και θα μπορούσε να εξυπηρετεί στην άντληση μικρής ποσότητας οίνου. Το μόνο στοιχείο που έχει προκύψει από τα ανασκαφικά δεδομένα σχετικά με την πλήρωση ή την εκκένωση των πίθων, είναι η εύρεση ενός αρυτήρα εντός του πίθου 11.⁵³⁶ Η διάμετρος αυτού του αγγείου αποκλείει τη χρήση του σε συνδυασμό με το συγκεκριμένο πώμα. Η οπή λογικά θα εξυπηρετούσε σε κάποιο στάδιο της οινοποίησης που απαιτεί έλεγχο του προϊόντος ή ακόμα και κατά το στάδιο της δοκιμής πριν από την πώληση του προϊόντος. Μικρότερου μεγέθους αρυτήρες ή και αρύταινες θα μπορούσαν να έχουν χρησιμοποιηθεί, ενώ δεν αποκλείεται η άντληση μέσω ειδικών σκευών με σωληνωτές προχοές.⁵³⁷

2.1.5.7.3. Δισκόμορφα σκεύη με διαμόρφωση δακτύλιου βάσης 1610–1611 (Πίν. 46)

Αδιάγνωστης χρήσης είναι δύο θραύσματα από πήλινους δίσκους (1610–1611) με χοντρά τοιχώματα και διάμετρο στα 0,5 μ. Στη μία επιφάνειά τους διατηρείται μέρος από δακτύλιο βάσης, με διάμετρο 0,25 μ. και ύψος που δεν μπορεί να υπολογιστεί. Το ένα βρέθηκε κοντά στους πίθους 10–11, εξωτερικά της οικίας, και το δεύτερο σε δωμάτιο της νότιας πτέρυγας της οικίας (Σχ. 13).

Στην περίπτωση που ο δακτύλιος ανήκει σε βάση, ή ακόμα και σε ψηλότερο πόδι, τότε τα σκεύη αυτά θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως μία περιορισμένης διαμέτρου επιφάνεια εργασίας.⁵³⁸ Επίσης, αν και ο δίσκος είναι συμπαγής και με χοντρά τοιχώματα, δεν μπορεί να αποκλειστεί η περίπτωση της εσχάρας, που ενισχύεται και από τα ίχνη καύσης στο ένα από τα δύο παραδείγματα.⁵³⁹ Λιγότερο πιθανή είναι η ταύτισή τους με πώματα μεγάλων σκευών, με το δακτύλιο να εξυπηρετεί στην ανάρτησή τους, ενώ μάλλον απίθανη είναι η χρήση τους για την επεξεργασία σιτηρών ή το ζύωμα, λόγω της περιορισμένης διαμέτρου και της λείας επιφάνειας.⁵⁴⁰

2.1.5.7.4. Σωληνωτές προχοές-αυλοί 1612–1613 (Πίν. 46)

Από τη βόρεια και τη νότια εξωτερική στοά του πιθεώνα προέρχονται δύο διαφορετικές πήλινες σωληνωτές προχοές που σώζονται αποσπασματικά (Σχ. 13). Η μία (1612) είναι ελαφρά κωνικού σχήματος, με χοντρά τοιχώματα και διάμετρο οπής που αυξάνει αντίστροφα σε σχέση με τη διάμετρο του σωλήνα. Η δεύτερη (1613) έχει σχεδόν κυλινδρικό τοίχωμα και απολήγει σε εξωστρέφον, τριγωνικής τομής, περιχέιλωμα. Η διάμετρος

532 Πώμα, διαμέτρου 0,36 μ., με μικρή κεντρική οπή και δύο λαβές κοντά στην περιφέρεια του δίσκου. Οι λαβές πλαισιώνονται από ζεύγος μικρών οπών προς το εσωτερικό του δίσκου και τριγωνική εγκοπή προς την περιφέρεια, που πιθανόν εξυπηρετούσαν στην πρόσδεση του πώματος. Βρέθηκε σε αποθήκη οικίας και χρονολογείται στα τέλη του 1ου αι. π.Χ., βλ. Robinson 1959, 19, πίν. 88, αρ. F 89.

533 Διαμορφώνουν μικρή κεντρική οπή που περιβάλλεται από δύο αυλακώσεις στο πρώτο παράδειγμα και υπερυψωμένο επικλινές περιχέιλωμα στο δεύτερο. Η επιγραφή στο πρώτο πιθανόν το σχετίζει με την απόδοση δεκάτης από τα κέρδη καλλιέργειας λιναριού, βλ. Mitford 1980, 223–25, 228–29, αρ. 288, 292.

534 McPhee και Pemberton 2012, 58, 66, πίν. 8, αρ. I–70.

535 Κασίμη 1989, 52, σχ. 4, πίν. 25β.

536 Βλ. Ενότητα 2.1.3.3, αρ. 1446.

537 Δύο πήλινες προχοές-αυλοί (1612–1613) και δύο μολύβδινα σιφώνια (M773–774) που θα μπορούσαν να ανήκουν ή να προσαρμόζονται σε ανάλογα σκεύη, αναφέρονται παρακάτω, βλ. Ενότητα 2.1.5.7.4 και 2.2.1.4.3.

538 Για παραδείγματα με κεντρική οπή στον πυθμένα, ψηλό και συχνάγωνικό πόδι, βλ. Robinson 1950, 416, πίν. 22, αρ. 1038 (διάμ. 0,96 μ., α' μισό 4ου αι. π.Χ.)· Sparkes και Talcott 1970, 221, 368, εικ. 16, αρ. 1881 (διάμ. πάνω από 0,34 μ., γ' τέτ. 4ου αι. π.Χ.)· Δουλιγέρη-Ιντζεσίλογλου 1997, 72–3, πίν. 58, αρ. Γ1 (διάμ. 0,18–0,25 μ., ύψ. 0,16–0,18 μ., 3ος αι. π.Χ.)· McPhee και Pemberton 2012, 68–9, 71, εικ. 9, 44, πίν. 9, αρ. II–5.

539 Πήλινι δίσκοι ψησίματος αλλά και πώματα αποθηκευτικών αγγείων βρέθηκαν κοντά σε εστία οικίας, βλ. Mitrevski 2005, 235 εικ. 6, 13.

540 Sparkes και Talcott 1970, 221· McPhee και Pemberton 2012, 69.

της οπής διευρύνεται προς το περιχέλιωμα σε αντίθεση με την εξωτερική διάμετρο του αυλού που μειώνεται ελαφρά.

Η πρώτη προχοή (1612) παρουσιάζει σχετική ομοιότητα με τις σωληνωτές προχοές από τα πήλινα χωνιά,⁵⁴¹ σχήμα γνωστό από την εποχή του Χαλκού, αλλά όχι ιδιαίτερα διαδεδομένο κατά τους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους.⁵⁴² Ωστόσο, το χοντρό τοίχωμα και η διάμετρος της οπής που στενεύει αντίστροφα προς τη διάμετρο του σωλήνα καθιστούν απίθανη την ταύτιση με αυτά τα σκεύη. Η δεύτερη (1613) θα μπορούσε να συγκριθεί με τις λεγόμενες βάσεις δαυλών, οι οποίες όμως διαμορφώνουν ευρεία οπή, ενώ χαρακτηρίζονται από την κλίση του τοιχώματος του σωλήνα.⁵⁴³

Προχοές με περιχέλιωμα φέρουν αρκετά κοινά ή ειδικής χρήσης σκεύη. Χαρακτηριστικά είναι τα χυτροειδή αγγεία με κοντή προχοή ψηλά στον ώμο.⁵⁴⁴ Επιμήκεις προχοές χωρίς περιχέλιωμα φέρουν και οινοχόες από την Κρήτη.⁵⁴⁵ Με κατεύθυνση προς το στόμιο αναπτύσσεται η προχοή σε δύο ειδικά σκεύη από την Αθηναϊκή Αγορά⁵⁴⁶ και ένα από τον Κεραμεικό.⁵⁴⁷ Στενή προχοή, κάθετη προς το τοίχωμα του αγγείου και με ελαφρά κλίση προς τα πάνω, φέρει σταμνοειδής πυξίδα από οικία στην περιοχή της Γεύελης.⁵⁴⁸ Από την ίδια θέση προέρχεται και ένα αποθηκευτικό αγγείο, με προχοή αμέσως πάνω από τη βάση, που πιθανόν χρησιμοποιήθηκε για την ελεγχόμενη άντληση οίνου ή ζύθου.⁵⁴⁹ Ειδικής χρήσης είναι ένα ορθογωνικού περιγράμματος, στενό σκεύος με εξαιρετικά επιμήκη προχοή, που βρέθηκε στα Στάγειρα,⁵⁵⁰ και κάποια επιμήκη, τετραγωνικής τομής, σκεύη με πιεσμένη συμφυή προχοή, που βρέθηκαν σε κλίβανο στο Πολύκαστρο Κιλκίς.⁵⁵¹

Πήλινα και μετάλλινα σκεύη που εξυπηρετούσαν στην ταυτόχρονη άντληση και διήθηση του οίνου στο στάδιο του σερβιρίσματος είναι γνωστά ήδη από τους αρχαϊκούς χρόνους, και εξετάστηκαν αναλυτικά από την Ε. Κεφαλίδου και τον Μ. Τιβέριο.⁵⁵² Τα μετάλλινα σκεύη, λιγοστά αλλά με ευρεία γεωγραφική εξάπλωση, αποτελούνται από ένα επιμήκη αυλό που κατέληγε σε σφαιρικό ή ωοειδές σώμα με διάτρητο το κάτω μέρος του. Η άντληση γινόταν με τη βύθιση του σκεύους στο υγρό και ελεγχόμενο άνοιγμα ή σφράγισμα της οπής του αυλού.⁵⁵³ Με τον ίδιο τρόπο λειτουργεί και μία ομάδα πήλινων σκευών, γνωστά ως «κλεψύδρες», «σφαιρικοί σίφωνες» ή «ηθμοειδείς αντλητήρες» κατά τον Μ. Τιβέριο. Έργα αττικών και βοιωτικών εργαστηρίων χρονολογούνται από τα μέσα του 6ου έως τις πρώτες δεκαετίες του 5ου αι. π.Χ. Διαμορφώνουν ωοειδές ή σφαιρικό σώμα με διάτρητο πυθμένα, ενώ στο άνω τμήμα τους προσφύεται μία κοίλη τοξοειδής λαβή με κεντρική οπή.⁵⁵⁴ Ανάλογη διαμόρφωση στο σώμα και τον ηθμό παρουσιάζει και ένας «αντλητήριος ηθμοειδής αμφορίσκος», με ψηλό και στενό λαιμό και προεξέχον περιχέλιωμα, στο οποίο καταλήγουν δύο κάθετες λαβές.⁵⁵⁵ Πιθανή εξέλιξη του «ηθμοειδής αμφορίσκου» αναγνωρίζει ο Μ. Τιβέριος στις λεγόμενες «αντλητήριες ηθμοειδείς οινοχόες», αγγεία που χρονολογούνται στους ελληνιστικούς χρόνους σύμφωνα με παράδειγμα από

541 Ο όρος *χράνη* ή *χώνη* συνήθως αναφέρεται στο χωνί και ο *χόανος* ή *χόανον* σε σκεύη που χρησιμοποιούνταν στην μεταλλουργία. Σχετικά με το κρασί, αναφέρεται στον Πολυδεύκη (X 75) η *χώνη*, βλ. Amyx 1958, 256, σημ. 1–5.

542 Rotroff 2006, 90, εικ. 23, αρ. 146–151.

543 Sparkes και Talcott 1970, 231–32, αρ. 2014–2015, πίν. 96· Blondé 2007, 181–82, πίν. 74.

544 Sparkes και Talcott 1970, 226, πίν. 96· Χατζηδάκης 2004, 648, πίν. 317α· McPhee και Pemberton 2012, εικ. 52–53, αρ. lot1972-98:16, lot1972-9:1.

545 Εγγλέζου 2005, 216–17, πίν. 36, αρ. 441–442, 491–492.

546 Πρόκειται για βαριά, ανοιχτά σκεύη, με ιδιαίτερη διαμόρφωση στο χέιλος, που δεν φαίνεται να επιδέχεται πώματος, ενώ η προχοή τους είναι κοντή και ευρεία, βλ. Rotroff 2006, 117, εικ. 55, πίν. 45, αρ. 327–328. Για δύο ανάλογα παραδείγματα του 5ου αι. μ.Χ., βλ. Robinson 1959, 112, πίν. 30, αρ. M 300.

547 Με δύο οριζόντιες λοξές λαβές και μια κάθετη, που ανέρχεται πάνω από το χέιλος, διαμορφώνει μεγάλη προχοή αμέσως κάτω από την κάθετη λαβή, βλ. Knigge 2005, 222, εικ. 136, αρ. 911.

548 Η θέση άκμασε κατά τον 2ο και 1ο αι. π.Χ., Blazevska 2011, 408, πίν. 203a.

549 Κοντή και λοξή προχοή, που αναπτύσσεται σχεδόν μέχρι τη βάση, βλ. Blazevska 2011, 409, πίν. 204c.

550 Σισμανίδης 1998, 389, εικ. 8.

551 Σαββοπούλου – Τσαγκαράκη 2007, 234, εικ. 9–10.

552 Κεφαλίδου 2003, 61–107· Τιβέριος 2009, 96–116.

553 Κεφαλίδου 2003, 69–71· Τιβέριος 2009, 96–103.

554 Ο Μ. Τιβέριος (2009, 104–7), χωρίς να αποκλείει άλλες πιθανότητες, αποδέχεται τη χρήση τους για την άντληση του οίνου στο στάδιο του σερβιρίσματος. Η Ε. Κεφαλίδου (2003, 74 και ειδικά για τη χρήση 86–96) αναγνωρίζει στους «ηθμοειδείς αντλητήρες» λατρευτικό χαρακτήρα.

555 Τιβέριος 2009, 106–7.

την Πέλλα, και διακρίνονται για τη μικρή λαβή τους.⁵⁵⁶ Με πήλινο σιφώνι ταυτίστηκε ένα δακτυλιόσχημο σκεύος με συμφυή προχοή που βρέθηκε σε οικία της ελληνιστικής Φαρσάλου.⁵⁵⁷ Λειτουργεί, επίσης με βύθιση του αυλού στο υγρό και κλείσιμο της οπής στο άνω τμήμα του συμφυούς δακτυλίου και συσχετίστηκε, λόγω των συνευρημάτων, με την άρτυση του οίνου στο στάδιο του σερβιρίσματος. Για την άντληση του οίνου από τους πίθους είναι γνωστά παραδείγματα σκευών από τους βυζαντινούς και νεώτερους χρόνους. Επιμήκη προχοή που αναπτύσσεται από το λαιμό και προς τα κάτω, φέρει ένα αγγείο των Βυζαντινών χρόνων από το Παπίκιον Όρος στην Ροδόπη.⁵⁵⁸ Το τελευταίο συγκρίνεται με νεώτερα και σύγχρονα σκεύη από τη Νάξο που χρησιμοποιούνται για την άντληση του κρασιού από τους πίθους και ονομάζονται «σιφούνια» ή «σιφουνάκια». Πρόκειται για απλούς υδραυλικούς μηχανισμούς που λειτουργούν με αναρροφητικό τρόπο. Για την επιμήκυνση της προχοής χρησιμοποιείται ένα καλάμι που βυθίζεται, μέσω της οπής του πώματος, στο εσωτερικό του πίθου. Ο ίδιος μηχανισμός, που αντί πήλινου σκεύους αξιοποιεί μία αποξηραμένη κολοκύθα, εφαρμόζεται έως τις μέρες μας στην Ικαρία⁵⁵⁹ και πιθανόν στη Λήμνο.⁵⁶⁰ Με αναρρόφηση και κλείσιμο του οπής του στομίου λειτουργεί ακόμη ένα σκεύος από το ναυάγιο Yassi Ada των πρώιμων βυζαντινών χρόνων.⁵⁶¹ Στα *Γεωπονικά* και στο κεφάλαιο που αφορά τη μετάγγιση του οίνου (VII.6) δεν δίνονται πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο και τα σκεύη. Ωστόσο, σε ένα από τα κεφάλαια που αφορούν τον έλεγχο της ποιότητας του οίνου (VII.15.2) αναφέρεται η χρήση ενός καλαμιού, που βυθίζεται ως τον πυθμένα του πίθου, προκειμένου, καταρχήν με σταδιακό κλείσιμο και άνοιγμα της οπής να εγκλωβιστεί και να μεταφερθεί η οσμή της τρύγας και στη συνέχεια με αναρρόφηση να αποσπαστεί ένα μέρος της, δεδομένου ότι η ποιότητά της θεωρείται ενδεικτική της ποιότητας του οίνου. Οι σωληνωτές προχοές από το Κομπολόι, διαφορετικές μεταξύ τους αλλά με στενή οπή και οι δύο, δεν είναι δυνατό να αποδοθούν σε ένα συγκεκριμένο τύπο σκεύους. Σε συνδυασμό με τα μολύβδινα παραδείγματα (M773–M774), θεωρούνται ενδείξεις σχετικά με την ύπαρξη σκευών που θα έφεραν αυλούς ή σιφόνια για την άντληση του οίνου, πρακτική γνωστή από τις πηγές.⁵⁶²

2.1.6. Γυάλινο αγγείο 1614 (Πίν. 46)

Ένα μοναδικό θραύσμα (1614) από το κατώτερο σώμα γυάλινου αγγείου, που είναι κατασκευασμένο από γυαλί σκούρου μπλε χρώματος και φέρει διακόσμηση από γραμμές σε θαλασσί και κίτρινο χρώμα, πιθανότατα ανήκει σε αρύβαλλο.⁵⁶³

556 Τιβέριος 2009, 107–8. Για παραδείγματα του 5ου αι. π.Χ., πιθανόν από τη Βοιωτία, βλ. Κεφαλίδου 2003, 83–4.

557 Καραπάνου 2011, 324, πίν. 133a.

558 Προέρχεται από μοναστηριακό συγκρότημα στην περιοχή του Αγίου Σώστη που καταστράφηκε τον 13ο αι. μ.Χ. Πρόκειται για κανάτα με στενό λαιμό που διαμορφώνει θήλαστρο. Στη βάση του λαιμού προσφύεται προχοή που καμπυλώνει με αυξανόμενη διάμετρο και κατεβαίνει έως τη βάση του αγγείου. Το κάτω τμήμα της προχοής ενώνεται με το κυρίως σώμα του αγγείου μέσω μικρού σωλήνα, βλ. Μαστορόπουλος 1998, 158–62. Ανάλογα σκεύη έχουν βρεθεί και σε μεσαιωνικών χρόνων θέσεις στη Βουλγαρία, βλ. Borisov 1989, 229–30, εικ. 269.

559 Το καλάμι που χρησιμεύει για την άντληση τοποθετείται στον καμπυλωμένο «λαιμό» της κολοκύθας και βυθίζεται στον πίθο. Η αναρρόφηση γίνεται επίσης από μικρό καλάμι που τοποθετείται σε οπή στην κοιλιά της κολοκύθας. Ο μηχανισμός ονομάζεται «σιφούνι», «λαγκίτα» ή «σκαρδάκι», βλ. Αφianές 2004, 26–7 (εικόνα από τη χρήση του σκεύους), 58 (εικόνα του σκεύους).

560 Ο Χρ. Μπουλνής αναφέρει τη χρήση μισής κολοκύθας (*κρατούνα*) που χρησιμοποιείται για τη μετάγγιση του κρασιού από τις πιθαρόσχημες γούβες, βλ. Αμπελοοινική Ιστορία στο Χώρο της Μακεδονίας και της Θράκης 1998, Συζήτηση, 471.

561 Μαστορόπουλος 1988, 161.

562 Ησύχιος 790–1, *σιφων* και *σιφώνιον*: οἷς οἱ κάπηλοι τὸν οἶνον ἀρύονται· Αριστοφάνης, *Θεσμοφοριάζουσαι*, 556–557, *ἔπειτα σιφωνίζομεν τὸν οἶνον*, βλ. Μαστορόπουλος 1998, 161, σημ. 10–11· Κεφαλίδου 2003, 66, σημ. 12–13. Για απεικονίσεις σκηνών μετάγγισης υγρών, όπου πιθανόν εικονίζονται σιφόνια, βλ. Κεφαλίδου 2003, 66, σημ. 14.

563 Τιβέριος 1985, 21–2, αρ. 17 και 36–37, αρ. 44· Σαριπανίδη 2016, 230–32, αρ. 292–298, πίν. 527.

2.1.7. Εφυαλωμένη και νεώτερων χρόνων κεραμική 1615–1616 (Πίν. 46)

Ένα όστρακο ανήκει σε εφυαλωμένο αγγείο μεταβυζαντινών χρόνων (1615) και ένα ακόμα σε θραύσμα από αγγείο νεώτερων χρόνων, τύπου Iznik (1616).

2.2. ΜΙΚΡΟΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ M1–M1460 (ΠΙΝ. 47–66)

Κομπολόι

Τα περισσότερα από τα 1450 αντικείμενα⁵⁶⁴ που βρέθηκαν στην αγροικία είναι μεταλλικά, κυρίως σιδερένια, λιγότερα μολύβδινα και αισθητά λιγότερα χάλκινα, ενώ περιορισμένα σε αριθμό είναι τα λίθινα και πήλινα μικρά εργαλεία και άλλα αντικείμενα. Αρκετές εκατοντάδες είναι τα σιδερένια καρφιά ποικίλων τύπων και μεγεθών, και μερικές δεκάδες τα εξαρτήματα στερέωσης ή επένδυσης θυρών, παραθύρων και πιθανώς επίπλων. Στα μολύβδινα αντικείμενα κυριαρχούν οι σύνδεσμοι πίθων, οι άμορφες μάζες και τα φύλλα μολύβδου, ενώ εντοπίστηκαν και λίγα σταθμιά και βαρίδια. Τα λιγοστά χάλκινα είναι κυρίως καρφιά, εφηλίδες, λίγα κοσμήματα και μικροεργαλεία. Περιορισμένος είναι και αριθμός εξαρτημάτων οπλισμού και αφορά κυρίως αιχμές βελών και λίγες αιχμές δοράτων ή ακοντίων. Λίγα, αλλά χαρακτηριστικά, είναι τα σιδερένια αγροτικά και άλλα εργαλεία.

Ένα μεγάλο ποσοστό αφορά θραύσματα από αντικείμενα, που δεν κατέστη δυνατό να ταυτιστούν, κάποτε λόγω της προχωρημένης διάβρωσης, αλλά κυρίως λόγω του περιορισμένου αριθμού μελετών που να αφιερώνουν εκτενείς αναφορές στα μεταλλικά αντικείμενα.⁵⁶⁵ Επίσης, άγνωστη ή υπό διερεύνηση παραμένει η χρήση αρκετών αντικειμένων, ακόμα και όταν υπάρχουν δημοσιευμένα παράλληλα.

Ντουβάρι

Από το οίκημα στο Ντουβάρι καταχωρήθηκαν 10 αντικείμενα, που αφορούν κυρίως μεταλλικά εργαλεία και σκεύη. Πρόκειται για μία σιδερένια λαβή σκεύους (M772), δύο σιδερένια εγχειρίδια (M1028–M1029), ένα καλά διατηρημένο φυτευτήρι (M1072), δύο τμήματα από δρεπάνια (M1084–M1085) και μία από τις δύο μόλις καλά διατηρημένες σιδερένιες αλυσίδες (M1093). Ένα μεταλλικό αντικείμενο είναι αδιάγνωστης χρήσης (M1182), ενώ το λίθινο εργαλείο κοπής διακρίνεται για την εξαιρετική κατάσταση διατήρησής του (M1143). Τέλος, διατηρήθηκε μία στρωτήρα κέραμος με σφράγισμα (M1439).

564 Ταξινομήθηκαν με βάση τη χρήση και μετά το υλικό και το είδος και έλαβαν ενιαία αρίθμηση με το πρόθεμα M.

565 Το περιορισμένο ενδιαφέρον της έρευνας αποδίδεται εν μέρει και στις δυσκολίες που σχετίζονται με τη φύση του υλικού. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η κακή κατάσταση διατήρησης των αντικειμένων στον ελλαδικό χώρο, αλλά και ο περιορισμένος αριθμός τους, δεδομένου ότι συχνά τα αντικείμενα αυτά ανακυκλώνονταν, βλ. Hijmans 2003, 123–24. Σποραδικά έχουν δημοσιευτεί αρκετά παραδείγματα, ειδικά αγροτικών εργαλείων, λείπει ωστόσο μια συνολική μελέτη ταξινόμησης των τύπων και απόδοσης ορολογίας, βλ. Amouretti 1986, 80.

2.2.1. Οικιακός εξοπλισμός M1–M1068 (Πίν. 47–59)

2.2.1.1. Χάλκινα και σιδερένια καρφιά M1–M661 (Πίν. 47)

2.2.1.1.1. Χάλκινα καρφιά M1–M32 (Πίν. 47)

Συνολικά συγκεντρώθηκαν 32 χάλκινα καρφιά, από τα οποία τα 12 διασώζουν μόνο το στέλεχος (M1–M32, Πίν. 47). Κυρίως προέρχονται από τους χώρους της οικίας και τους υπαίθριους χώρους, ενώ λιγοστά βρέθηκαν στον πιθεώνα. Πρόκειται για καρφιά μεσαίου μήκους, που κυμαίνεται από 0,05 μ. έως 0,08 μ., ενώ μόνο δύο (M3, M10) περιορίζονται σε μήκος κάτω από τα 0,05 μ., διατηρώντας ωστόσο τη διάμετρο της κεφαλής στο μέσο όρο που κυμαίνεται μεταξύ 0,009 μ. και 0,015. Με βάση τη διαμόρφωση της κεφαλής, διακρίνονται τρεις τύποι. Ο μικρότερος αριθμητικά τύπος (M1–M3) αφορά καρφιά με δισκόμορφη κεφαλή και στελέχη κυκλικής ή τετραγωνικής τομής,⁵⁶⁶ ενώ ο πολυπληθέστερος (M4–M14) αφορά παραδείγματα με ασπιδόμορφη κεφαλή,⁵⁶⁷ τα περισσότερα με στέλεχος κυκλικής τομής. Στον τρίτο τύπο (M15–M20) ανήκουν καρφιά με κυρτή κεφαλή⁵⁶⁸ και στελέχη επίσης κυκλικής και τετραγωνικής τομής. Ευθύγραμμη απόληξη αντί αιχμής διαμορφώνει ένα καρφί αυτού του τύπου (M20), ενώ ένα ακόμη, στρεβλωμένο λόγω της τοποθέτησης (M16), υποδηλώνει επιφάνεια στερέωσης πλάτους 0,04 μ.

2.2.1.1.2. Σιδερένια καρφιά M33–M661 (Πίν. 47)

Πρόκειται για την πολυπληθέστερη κατηγορία ευρημάτων, με 697 παραδείγματα (M33–M661, Πίν. 47), από τα οποία τα 223 σώζουν μόνο τα στελέχη (M439–M661). Τα υπόλοιπα κατηγοριοποιούνται πρωτίστως με κριτήριο το μέγεθος και εν συνεχεία με τον τύπο της κεφαλής.

Τα καρφιά με δισκόμορφη κεφαλή⁵⁶⁹ αποτελούν την πολυπληθέστερη ομάδα, με 183 παραδείγματα (M33–M184). Αν και τα περισσότερα δεν διατηρούνται ακέραια, φαίνεται πως το μήκος τους υπερβαίνει τα 0,1 μ., φτάνοντας σε μερικά έως και τα 0,18 μ. Οι κεφαλές είναι δισκόμορφες, με διάμετρο συνήθως περί τα 0,02 μ. Λιγότερα έχουν κεφαλή που φτάνει τα 0,028 μ. και ελάχιστα τα 0,01 μ. Τα στελέχη είναι τετραγωνικής τομής, εκτός από λιγοστά παραδείγματα, στα οποία η τομή του στελέχους κοντά στην κεφαλή είναι κυκλική. Λιγοστά είναι λυγισμένα σε δύο σημεία, συνήθως το ένα σε αμβλεία και το άλλο σε ορθή γωνία (M47). Οι επιφάνειες στερέωσης των περισσοτέρων, που είναι λυγισμένα σε μία ορθή γωνία, είχαν πλάτος από 0,02 μ. έως και 0,08 μ. (M58, M61, M68, M78, M83, M137, M148–M150, M167) ωστόσο συνηθέστερα κυμαίνονται μεταξύ 0,04 μ. και 0,07 μ. Όπως είναι αναμενόμενο, έχουν συγκεντρωθεί από την όλη την έκταση του συγκροτήματος, με τα περισσότερα να προέρχονται από την αυλή και τις στοές της οικίας. Σε αυτούς τους χώρους μάλιστα εντοπίζονται συγκεντρώσεις από καρφιά που αντιστοιχούν σε επιφάνειες με πλάτος περί τα 0,04 μ. και 0,07 μ. Αντίθετα, συγκριτικά με τις λοιπές κατηγορίες καρφιών και ευρημάτων γενικότερα, περιορισμένη είναι η παρουσία τους στο χώρο του υπογείου της οικίας.

Η δεύτερη κατηγορία αφορά σιδερένια καρφιά με τριγωνική κεφαλή⁵⁷⁰ (M185–M277). Αριθμεί 115 παραδείγματα και αποτελεί την τρίτη, επί του συνόλου, ποσοστιαία κατηγορία καρφιών και τη δεύτερη μεταξύ των κατηγοριών που διαμορφώνουν κεφαλή. Σε ποσοστό περίπου 45% προέρχονται από τον υπόγειο χώρο του Δωματίου αΧVI, όπου πιθανόν ήταν τοποθετημένα στις ξύλινες σανίδες του δαπέδου. Τα στελέχη είναι τετραγωνικής τομής με ιδιαίτερα οξείες ακμές και η κεφαλή τριγωνικού περιγράμματος, με οξεία ακμή και καμπύλες πλευρές. Τα περισσότερα έχουν μήκος 0,05 μ. έως και 0,1 μ. και κεφαλή μήκους 0,02 μ. Λιγότερα

⁵⁶⁶ Robinson 1941, 316–19, πίν. XCIV, αρ. 1418–1442· Cambitoglou κ.ά. 2001, 742, εικ. 172, αρ. 18.54.

⁵⁶⁷ Robinson 1941, 314, πίν. XCII, αρ. 1398· Cambitoglou κ.ά. 2001, 743, εικ. 172, αρ. 18.57.

⁵⁶⁸ Robinson 1941, 269–70, πίν. XCII–XCIII, αρ. 1393–1409· Cambitoglou κ.ά. 2001, 744, εικ. 172, αρ. 18.61.

⁵⁶⁹ Robinson 1941, 323, πίν. XCV, αρ. 1487· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 155, πίν. 129γ, αρ. 440· Cambitoglou κ.ά. 2001, 741, εικ. 172, αρ. 18.45–18.48. Για το M129, βλ. και Πουλιάκη-Παντερμαλή 2003β, 172, αρ. 13.

⁵⁷⁰ Robinson 1941, 323, 327–28, πίν. XCV, αρ. 1529–1540· Cambitoglou κ.ά. 2001, 740, εικ. 172, αρ. 18.44.

φτάνουν σε μήκος τα 0,13–0,15 μ. και μήκος κεφαλής 0,025 μ. Επισημαίνεται ότι ο τύπος έχει εντοπιστεί και μέσα στις οπές στερέωσης συνδέσμων και άλλων εξαρτημάτων θυρών ή παραθύρων.⁵⁷¹

Δεκαεννέα (**M278–M295**) καρφιά ανήκουν στον τύπο με ορθογωνική ή ατρακτόσχημη κεφαλή και έχουν σχήμα Ταυ. Το στέλεχός τους είναι ορθογωνικής ή τετραγωνικής τομής και η κεφαλή ορθογωνικού περιγράμματος και σπανιότερα ατρακτόσχημη, με τις δύο κεραίες να κλίνουν ελαφρά προς τα κάτω (**M280**).

Ορθογωνική κεφαλή με μία κεραία, που διαμορφώνει σχήμα Γ σε σχέση με το στέλεχος του καρφιού, φέρουν επτά καρφιά (**M296–M302**). Η κεφαλή δεν είναι πρόσθετη, αλλά αποτελεί τμήμα του στελέχους που κάμπτεται σε ορθή γωνία. Τα στελέχη είναι τετραγωνικής τομής. Πρόκειται μάλλον για μικρά καρφιά με μήκος περί τα 0,06 μ. και μήκος κεφαλής 0,01 μ.

Κεφαλή τετραγωνικού περιγράμματος με αποστρογγυλεμένες ακμές έχουν μόλις τρία καρφιά (**M303–M305**). Πρόκειται επίσης για σχετικά μικρά καρφιά με στελέχη τετραγωνικής τομής και κεφαλές πλάτους 0,015–0,02 μ.

Τα αμφίκαρφα⁵⁷² αποτελούν τη δεύτερη επί του συνόλου ποσοστιαία κατηγορία που αριθμεί 130 παραδείγματα (**M306–M420**). Διαμορφώνουν ατρακτόσχημα στελέχη, τετραγωνικής τομής, που απολήγουν σε δύο αιχμηρά άκρα, το ένα περισσότερο οξύ. Είναι η μόνη κατηγορία που ποσοστιαία υπερτερεί στους χώρους του οινοποιείου, με σχεδόν 30 παραδείγματα, και στις στοές περιμετρικά του συγκροτήματος, με 20 παραδείγματα, ενώ από τον χώρο της οικίας τα 23 βρέθηκαν στη αυλή και στις στοές και μόλις 19 σε δωμάτια, εκ των οποίων τα 17 στο υπόγειο.⁵⁷³ Τα περισσότερα έχουν μήκος 0,06–0,07 μ. και λιγότερα φτάνουν το 0,1 μ., ενώ το μέγιστο πλάτος στο κέντρο του στελέχους σπάνια υπερβαίνει ελάχιστα το 0,01 μ.

Ως ξεχωριστός τύπος καταχωρήθηκαν και τρία αμφικέφαλα καρφιά-σύνδεσμοι, με μόνο κοινό χαρακτηριστικό την ύπαρξη κεφαλής και στις δύο απολήξεις. Το ένα (**M421**) αποτελείται από στέλεχος τετραγωνικής τομής, με μία συμφυή δισκόμορφη κεφαλή και μία διχαλωτή απόληξη που επενδύεται από δεύτερη, αδιάγνωστη λόγω κακής διατήρησης, κεφαλή.⁵⁷⁴ Το μήκος του υποδεικνύει επιφάνεια στερέωσης πάχους 0,09 μ. Το δεύτερο (**M422**) είναι ένα μικρό αμφικέφαλο καρφί, με δυο κυκλικές, ελαφρά κυρτές, κεφαλές, που στερεωνόταν σε επιφάνεια πλάτους 0,014 μ. Το τελευταίο (**M423**) αποτελείται από ένα στέλεχος τετραγωνικής τομής με μία συμφυή δισκόμορφη κεφαλή και μία πεπλατυσμένη, ακανόνιστου σχήματος, που τοποθετήθηκε στο στρεβλωμένο άκρο μετά από την ένθεση του καρφιού.⁵⁷⁵ Με βάση το μήκος του στελέχους, στερεώθηκε σε επιφάνεια πλάτους 0,05 μ.

Τέλος, μόλις 15 (**M424–M438**) είναι τα μικρού μεγέθους καρφιά, που δεν ξεπερνούν σε μήκος τα 0,035 μ. Τα περισσότερα έχουν δισκόμορφη κεφαλή (**M424–M428**), ακολουθούν τα ακέφαλα (**M430–M433**) και αυτά σε σχήμα Γάμα⁵⁷⁶ (**M436–M438**), ενώ μεμονωμένα παραδείγματα είναι αυτά με κυρτή (**M429**), σφαιρική⁵⁷⁷ (**M435**) ή αγκιστροειδή κεφαλή (**M434**).

2.2.1.2. Σιδερένιοι σύνδεσμοι M662–M677 (Πίν. 48)

Συνολικά 16 σιδερένιοι σύνδεσμοι διακρίνονται με βάση το σχήμα και τον τρόπο στερέωσης σε τέσσερις τύπους (**M662–M677**, Πίν. 48).

Στον πρώτο τύπο κατατάσσονται έξι ταινιωτοί σύνδεσμοι (**M662–M667**), που φέρουν οπές για την ένθεση καρφιών. Πρόκειται για ορθογωνίου περιγράμματος συνδέσμους, συνήθως με δύο οπές, που παρουσιάζουν

571 Βλ. παρακάτω, M666A–B σύνδεσμοι και M739 μεντεσέδες.

572 Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 151, 154, πίν. 133γ, 130β, αρ. 409, 433.

573 Ίσως πρόκειται για τύπο που χρησιμοποιήθηκε για τη σύνδεση δοκών.

574 Robinson 1941, 309, πίν. LXXXIX, αρ. 1354–1359 (καρφιά συνδέσμων ενισχυτικού χαρακτήρα)· Haddad 1995, 170–171, πίν. 84β–γ (εξαρτήματα θύρας)· Raubitschek 1998, 105, πίν. 57, αρ. 345B (εξαρτήματα ιπποσκευής ή άμαξας)· Cambitoglou κ.ά. 2001, 753, πίν. 98, αρ. 18.87.

575 Cambitoglou κ.ά. 2001, 753, πίν. 98, αρ. 8.87. (McPhee I.).

576 Robinson 1941, 327, πίν. XCV, αρ. 1530.

577 Robinson 1941, 323, πίν. XCV, αρ. 1487.

διαφορές ως προς τις λεπτομέρειες του σχήματος. Σε κάποια παραδείγματα όλες οι πλευρές είναι ευθύγραμμες (**M662**, **M666**), σε άλλα οι στενές πλευρές είναι καμπύλες (**M665**), ενώ δύο διαμορφώνουν καμπύλες εγκοπές στη μία μακρά πλευρά (**M663–M664**). Το μήκος τους κυμαίνεται από 0,07 μ. έως και πάνω από 0,12 μ. Ένας μόνο (**M666A–B**) διατηρεί και τα καρφιά στερέωσης που φέρουν τριγωνική κεφαλή.

Στον δεύτερο τύπο ανήκει ένας ταινιωτός σύνδεσμος σε σχήμα Πι⁵⁷⁸ (**M668**). Πρόκειται για ένα σχετικά λεπτό ταινιωτό στέλεχος με καμπύλες στενές πλευρές, κοντά στις οποίες προσφύονται τα δύο κυκλικής τομής στελέχη στερέωσης.

Επίσης σχήματος Πι είναι ο επόμενος τύπος που συγκεντρώνει και τα περισσότερα παραδείγματα (**M669–M676**). Αφορά στενά ταινιωτά στελέχη, τετραγωνικής ή ορθογωνικής τομής, που κάμπτονται στα άκρα διαμορφώνοντας δύο κεραίες πρόσφυσης. Διακρίνονται μεταξύ τους σε δύο υποκατηγορίες, η πρώτη με κοντά στελέχη στερέωσης⁵⁷⁹ και η δεύτερη με μακρά. Στη δεύτερη αυτή κατηγορία ανήκουν και δύο σύνδεσμοι (**M671–M672**) με ένα πιο κοντό τριγωνικό στέλεχος πρόσφυσης, με αιχμηρό άκρο.

Ο τελευταίος τύπος αφορά ένα μεμονομένο παράδειγμα συνδέσμου στον τύπο του ανοιχτού δακτυλίου (**M677**). Πρόκειται για χοντρό ταινιωτό στέλεχος που κάμπτεται και δημιουργεί δακτύλιο, σχεδόν ορθογώνιου περιγράμματος. Στην κλειστή μακρά πλευρά, το στέλεχος είναι ορθογωνικής τομής, ενώ στις δύο στενές πλευρές είναι τετραγωνικής τομής και με πλάτος που μειώνεται ομαλά προς τα ελεύθερα άκρα της άλλης μακράς πλευράς. Με βάση τις διαστάσεις του ήταν τοποθετημένος σε επιφάνεια μήκους 0,046 μ. και πλάτους 0,022 μ.

2.2.1.3. Μετάλλινα εξαρτήματα θυρών και παραθύρων M678–M754 (Πίν. 48–50)

2.2.1.3.1. Χάλκινες και σιδερένιες εφηλίδες M678–M726 (Πίν. 48–49)

Αρκετά είναι τα μετάλλινα εξαρτήματα που προέρχονται από θύρες και πιθανόν παράθυρα, κυρίως από την περιοχή της οικίας (Σχ. 14). Χάλκινες εφηλίδες (**M678–M682**, Πίν. 48) σε σιδερένια καρφιά βρέθηκαν πέντε. Οι τρεις εντοπίστηκαν στο όρυγμα υποδοχής του ξύλινου άξονα της βόρειας θύρας, που συνέδεε το δωμάτιο αXVII με την εξωτερική στοά της οικίας. Οι άλλες δύο πιθανότατα προέρχονται από τη θύρα του δωματίου αXVI, που οδηγούσε στον ανατολικό υπαίθριο χώρο ηΠ. Η μία βρέθηκε εσωτερικά του χώρου, κοντά στο θυραίο άνοιγμα και σε μικρή απόσταση από δύο ζεύγη μεντεσέδων (**M739–M740**), ενώ η δεύτερη βρέθηκε εξωτερικά της θύρας, μαζί με ένα κλειδί (**M731**). Οι τέσσερις ταυτίζονται με τον τύπο ΙΙΙ της Ολύνθου.⁵⁸⁰ Είναι κωνικές, κοίλου περιγράμματος, με κάθετη περιμετρική στεφάνη στη βάση και απολήγουν σε τριμερές διακοσμητικό κομβίο, που αποτελείται από ένα δισκόμορφο πλαστικό δακτύλιο και επάλληλο απιόσχημο έξαρμα με ημισφαιρική επίστεψη. Η μία διαμορφώνει χαμηλή ασπίδισκη, που ορίζεται από περιμετρική αυλάκωση και κάθετη ταινιωτή στεφάνη, και μάλλον ανήκει στα παραδείγματα χωρίς κομβίο.⁵⁸¹

Σιδερένιες εφηλίδες, που ανήκουν σε δύο τύπους, φέρουν 55 καρφιά. Ο πρώτος τύπος με μόλις τέσσερα παραδείγματα (**M683–M686**, Πίν. 49), αφορά καρφιά με στελέχη τετράγωνης διατομής και μεγάλες ασπιδόμορφες κεφαλές.⁵⁸² Η μία βρέθηκε κοντά στο θυραίο άνοιγμα του δωματίου αΙ (**M683**) προς την αυλή, ενώ μία ακόμη (**M685**) βρέθηκε, μαζί με τις χάλκινες εφηλίδες που αναφέρθηκαν παραπάνω, κοντά στη βόρεια εξωτερική θύρα του δωματίου αXVII. Και οι δύο είναι μεγάλες ασπιδόμορφες εφηλίδες με διάμετρο 0,05 μ. Οι δύο άλλες είναι σαφώς μικρότερες, με διάμετρο περί τα 0,03 μ. με λιγότερο έντονη την ανάπτυξη της ασπίδας.⁵⁸³ Τα υπόλοιπα πενήντα ένα (**M687–M726**, Πίν. 49) είναι καρφιά με μεγάλες δισκόμορφες κεφαλές και στελέχη

578 Robinson 1941, 329–34, πίν. C, αρ. 1591.

579 Robinson 1941, 329–34, πίν. C, αρ. 1591· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 155, πίν. 134, αρ. 435α.

580 Robinson 1941, 276, τύπος ΙΙΙ, πίν. LXXV, αρ. 1170· Davidson 1952, 141, πίν. 71, αρ. 1022· Ορλάνδος 1956–1960, 12–3, εικ. 5β· Haddad 1995, 171–72, πίν. 85η.

581 Haddad 1995, 171, τύπος 1β, πίν. 85β.

582 Robinson 1941, 276–78, πίν. LXXIV–LXXVI, αρ. 1171–1186· Cambitoglou κ.ά. 2001, 744, εικ. 172, πίν. 97, αρ. 18.63.

583 Cambitoglou κ.ά. 2001, 744, εικ. 172, αρ. 18.62. Για το M684 βλ. και Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 176–77, αρ. 26.

τετράγωνης διατομής. Οι κεφαλές είναι λεπτές, με πάχος περί τα 0,005 μ., και διάμετρο που κυμαίνεται από 0,028 μ. έως και 0,05 μ., συννηθέστερα περί τα 0,04 μ. Τα περισσότερα είναι στρεβλωμένα σε ορθή γωνία και σε αποστάσεις που υποδηλώνουν επιφάνειες στερέωσης με πάχος από 0,06 μ. έως 0,095 μ. Τα 19 εντοπίστηκαν στις τρεις στοές της αυλής της οικίας, με εξαίρεση τη βόρεια, επτά βρέθηκαν στη νότια εξωτερική πλευρά της οικίας και τέσσερα στη βόρεια εξωτερική στοά. Λίγα βρέθηκαν σε κλειστούς στεγασμένους χώρους, με εξαίρεση το διάδρομο βΙ του πιθεώνα και το γειτονικό δωμάτιο αΙV της οικίας, όπου εντοπίστηκαν συνολικά οκτώ σε κοντινή σχετικά απόσταση.

2.2.1.3.2. Σιδερένια ρόπτρα θυρών M727–M729 (Πίν. 49)

Σε ρόπτρα θυρών αποδόθηκαν τρία σιδερένια αντικείμενα (M727–M729, Πίν. 49). Το ένα (M727) είναι ακέραιο και αποτελείται από δύο ανισομεγέθη πεταλόσχημα στελέχη, ορθογωνικής τομής, που ενώνονται με μικρά σιδερένια καρφιά και σχηματίζουν δακτύλιο. Στο μεγαλύτερο διαμορφώνεται συμφυής κρίκος ανάρτησης. Τα άλλα αποτελούν τα δύο πεταλόσχημα στελέχη (M728–729) ενός παρόμοιου αντικειμένου, χωρίς κρίκο ανάρτησης.⁵⁸⁴ Και τα δύο προέρχονται από την ίδια περιοχή, κοντά στα εσωτερικά θυραία ανοίγματα που οδηγούν από την κύρια είσοδο της νότιας πτέρυγας και το διάδρομο γΙ προς την αυλή της οικίας.

2.2.1.3.3. Σιδερένια κλειδιά M730–M735 (Πίν. 49)

Μεγάλα σιδερένια κλειδιά βρέθηκαν δύο, και πιθανόν δύο ακόμα, ενώ δύο είναι επίσης και τα μικρού μεγέθους κλειδιά (M730–M735, Πίν. 49). Κοντά στην είσοδο του υπογείου χώρου της οικίας βρέθηκε ένα κλειδί (M731) «λακωνικού» τύπου.⁵⁸⁵ Αποτελείται από στέλεχος τετραγωνικής τομής, με συμφυή δακτυλιόσχημη λαβή, που διαμορφώνει ορθία γωνία με το στέλεχος στήριξης των γόμφων. Το τελευταίο είναι σιγμοειδές και διαγράφει τρεις επάλληλες κοιλότητες, πάνω στις οποίες αναπτύσσονται τέσσερις γόμφοι, από στέλεχη κυκλικής τομής. Δύο στελέχη (M730, M732), με ανάλογου τύπου λαβή, πιθανόν ανήκουν επίσης σε κλειδιά αυτού του τύπου. Σε μεγάλη απόσταση από την οικία βρέθηκε ένα «ομηρικού» τύπου⁵⁸⁶ κλειδί (M733). Διαμορφώνει στέλεχος τετραγωνικής τομής που συστρέφεται στη μία απόληξη και διαμορφώνει κυκλική λαβή. Η δεύτερη απόληξη κάμπτεται σε σχήμα Γ, με φορά αντίθετη προς το δακτύλιο της λαβής. Στους ημιυπαίθριους χώρους στα ανατολικά της οικίας βρέθηκαν δύο, διαφορετικά μεταξύ τους, μικρά κλειδιά. Το ένα (M734) φέρει συμπαγή, πλατιά λαβή, ελλειπτικού περιγράμματος, με μικρή κυκλική οπή στο κέντρο. Το συμφυές με τη λαβή ταινιωτό στέλεχος, διαμορφώνει στο φαρδύτερο ελεύθερο άκρο του τριγωνική απόληξη με οξεία ακμή και καμπύλη κορύφωση στη μία πλευρά του.⁵⁸⁷ Το δεύτερο (M735) διαμορφώνει συμφυή, τριγωνικού περιγράμματος, λαβή και στέλεχος τετραγωνικής τομής, με πλάτος που μειώνεται ελαφρά προς το άλλο άκρο του.

2.2.1.3.4. Σιδερένια κλειθρία, όλμος και στρόφιγγα M736–M738 (Πίν. 50)

Ένα σιδερένιο αντικείμενο (M736, Πίν. 50) που βρέθηκε κοντά στην κύρια είσοδο της οικίας, πιθανόν ανήκει σε όλμο θύρας. Έχει τη μορφή ανεστραμμένου κολουρου κώνου με οριζόντια περιμετρική στεφάνη, που ορίζει κάθετη οπή με κοίλα, συγκλίνοντα τοιχώματα.⁵⁸⁸

584 Robinson 1941, 524, πίν. CLXI, αρ. 2640.

585 Petrie 1917, 59, πίν. LXXVI, αρ. 202· Robinson 1938, πίν. 70,2· 1941, 508–9, πίν. CLXV, αρ. 2577–2578. Davidson 1952, 139, αρ. 1000–1001, πίν. 71· Haddad 1995, 217–18, πίν. 112α. Παυλογιώργη 1998, 95 και 180, πίν. 42δ, αρ. 21 (ΜΩ 316).

586 Haddad 1995, 214–217, πίν. 111.

587 Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 152, πίν. 127β, αρ. 415 (Χώρος πιθαριών, μικρότερο, μήκ 0,047 μ.). Cambitoglou κ.ά. 2001, 754–55, πίν. 97, αρ. 18.90–18.91 (ανάλογου μεγέθους και κεφαλών, το 18.91 βρέθηκε σε απόθεση του 4ου π.Χ. αι., ωστόσο θεωρείται νεώτερο λόγω σχήματος).

588 Raubitschek 1998, 138, πίν. 75, αρ. 486 (επένδυση υποδοχής κάθετου άξονα, μορφής ολμίσκου).

Σε κλειθρία κλειδαριάς «ομηρικού» τύπου ανήκει ένα εξάρτημα (M737, Πίν. 50) που διαμορφώνει κλειστό δακτύλιο, με ελλειπτική εξωτερική και κυκλική εσωτερική περίμετρο, και δύο κοντά στελέχη στερέωσης.⁵⁸⁹

Ένα μεγάλο εξάρτημα τετράγωνου περιγράμματος με κυκλική οπή (M738, Πίν. 50), που βρέθηκε κοντά στην κύρια είσοδο της οικίας, ίσως εξυπηρετούσε στην στήριξη του άξονα στρόφιγγα της θύρας. Οι δύο αντικριστές ακμές του είναι οξείες, ενώ στις άλλες αναπτύσσονται συμφυείς προεξοχές, ορθογωνικής τομής. Η κυκλική οπή διαμορφώνει ελαφρά συγκλίνοντα τοιχώματα, με μέγιστη διάμετρο στην άνω πλευρά του αντικειμένου.⁵⁹⁰

2.2.1.3.5. Σιδερένοι στροφείς ή γίγγλυμοι M739–M740 (Πίν. 50)

Από τον χώρο του υπογείου προέρχεται ένα ζεύγος και ένας μεμονωμένος (M739–M740, Πίν. 50) μεντεσές. Πρόκειται για ταινιωτά στελέχη, το ένα πιο κοντό από το άλλο, που ενώνονται μεταξύ τους μέσω λεπτού ελάσματος. Στο μέσο περίπου του ύψους τους διαμορφώνουν ρόμβο, λιγότερο έντονο στο μικρότερο στέλεχος, ενώ απολήγουν σε τριγωνικό αιχμηρό άκρο. Η στερέωσή τους στην ξύλινη επιφάνεια επιτυγχάνεται με σιδερένια καρφία, τριγωνικής κεφαλής. Με βάση τον τρόπο που είναι λυγισμένες οι απολήξεις των καρφιών, φαίνεται πως οι κεφαλές τους ήταν τοποθετημένες στην άλλη όψη της ξύλινης επιφάνειας, η οποία θα είχε πάχος περί τα 0,07 μ.

2.2.1.3.6. Σιδερένια επιμήκη εξαρτήματα M741–M743 (Πίν. 50)

Τρία επιμήκη στελέχη (M741–M743, Πίν. 50) κυκλικής τομής, που απολήγουν σε δακτύλιο στο ένα άκρο, παρουσιάζουν ομοιότητες με στελέχη στερέωσης των ξύλινων κανατιών της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, θα μπορούσαν ωστόσο να ανήκουν και σε κλειδιά,⁵⁹¹ ή άλλα εξαρτήματα στερέωσης ξύλινων επιφανειών. Το πρώτο διαμορφώνει ανοιχτό δακτύλιο, σε αντίθεση με τα δύο επόμενα που βρέθηκαν στον ίδιο χώρο και φέρουν κλειστού τύπου δακτύλιο.

2.2.1.3.7. Σιδερένια ελάσματα-επενδύσεις ξύλινων επιφανειών M744–M754 (Πίν. 50)

Έντεκα ελάσματα επένδυσης ξύλινων επιφανειών (M744–M754, Πίν. 50) βρέθηκαν κυρίως στους χώρους της οικίας και μόνο ένα στη νότια στοά του πιθεώνα. Πρόκειται για σχετικά στενά ελάσματα, που σε κάποιες περιπτώσεις διατηρούν στοιχεία σχετικά με τον τρόπο στερέωσής τους. Κάποια (M745–M746) σώζουν τις σπές ένθεσης καρφιών,⁵⁹² ένα διαμορφώνει στελέχη στερέωσης (M749) και ένα, το μοναδικό που διατηρεί και το ορθογώνιο περίγραμμά του (M754), διαμορφώνει εγκοπές καθώς και πλαίσιο από έκτυπες παράλληλες γραμμές στην κύρια όψη του.

2.2.1.4. Μετάλλινα εξαρτήματα σκευών M755–M956 (Πίν. 51)

2.2.1.4.1. Χάλκινες λαβές και εξαρτήματα σκευών M755–M762 (Πίν. 51)

Μόλις οκτώ χάλκινα μικροαντικείμενα, που κατανέμονται ισόποσα μεταξύ των δωματίων και των υπαίθριων χώρων της οικίας, αφορούν λαβές και άλλα εξαρτήματα σκευών. Σε μεταλλικά σκεύη ανήκουν δύο χάλκινες οκτώσχημες λαβές (M756–M758, Πίν. 51) που ταυτίζονται με τον τύπο I της Ολύνθου.⁵⁹³ Πρόκειται για λαβές

589 Robinson 1938, πίν. 70· 1941, 255, πίν. LXIX, τύπος I, αρ. 1002–1008· Haddad 1995, 214, πίν. 110ζ.

590 Haddad 1995, πίν. 101–102.

591 Σχεδόν όμοιο, βρέθηκε μαζί με σιδερένια κλειδαριά κιβωτιδίου σε ταφή ελληνιστικών χρόνων και ταυτίστηκε με κλειδί, βλ. σχ. Πωλογιώργη 1998, 89, 96 και 180, πίν. 42δ, αρ. 21.

592 Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 152, πίν. 131, αρ. 418 (Ανατολικός Χώρος 2, έλασμα κλειδαριάς, με ορθογώνια εγκοπή 0,09X0,06 μ. και 0,055X0,045 μ.). Ανάλογα χάλκινα στην Όλυνθο ερμηνεύονται ως στροφείς, βλ. Robinson 1941, 299, πίν. LXXXVI αρ. 1301, 1003.

593 Robinson 1941, 207–21, πίν. LVI–LIX, αρ. 668, 743 (τύπος I)· Gauer 1991, 118–22, 280, πίν. 29, αρ. 10. E138· Dusenbery 1998, 1026–27, αρ. XS–461, 465 (5ος αι. π.Χ.).

που προσαρμόζονται σε αρκετούς τύπους σκευών,⁵⁹⁴ με μικρές διαφοροποιήσεις ως προς την ανάπτυξη του απιόσχημου κομβίου αλλά και την διατομή του κυρίως στελέχους.

Ένα ατρακτόσχημο αντικείμενο (M755, Πίν. 51) πιθανότατα αποτελούσε το στέλεχος που προσαρμοζόταν στο σκεύος και έφερε με τη σειρά του το κινητό μέρος της λαβής.⁵⁹⁵ Απολήγει σε προεξέχουσες τετραγωνισμένες αποφύσεις με παράκεντρες οπές, ενώ η κοίλη πίσω επιφάνειά του, που θα προσαρμοζόταν στα τοιχώματα του σκεύους, διατηρεί ίχνη από άλλο μέταλλο. Την ίδια χρήση είχε πιθανότατα ακόμα ένα αντικείμενο (M759), μία δακτυλιόσχημη θηλεία με δύο αποκλίνοντα σκέλη που διαμορφώνουν στο πέρας τους λεπτό έλασμα.⁵⁹⁶ Σε σκεύος με λεπτό τοίχωμα⁵⁹⁷ ήταν προσηλωμένο και ένα έλασμα (M760), που σώζει την οπή στερέωσης και το χάλκινο δισκόμορφο καρφάκι, λυγισμένο σε μήκος μόλις 0,004 μ. Σε εξάρτημα σκεύους ή κιβωτιδίου, ίσως λαβή ορθογωνικού περιγράμματος,⁵⁹⁸ πιθανόν ανήκει και ένα πιόσχημο ταινιωτό στέλεχος (M761).

Τέλος, σε εξάρτημα σκεύους ή ρόπτρο θύρας μπορεί να ανήκει το πτηνόμορφο εξάρτημα (M762, Πίν. 51), με τις οπές ανάρτησης στην ουρά και στα φτερά. Αποδίδει σχηματικά χήνα με ανοιχτά φτερά, που στρέφει το λαιμό και την κεφαλή προς το πίσω μέρος του σώματος, δημιουργώντας υποδοχή για την στερέωση έτερου εξαρτήματος.⁵⁹⁹

2.2.1.4.2. Σιδερένιες λαβές σκευών M763–M772 (Πίν. 51)

Την ύπαρξη μετάλλινων ή ξύλινων σκευών ή κιβωτιδίων που έφεραν σιδερένιες λαβές⁶⁰⁰ υποδεικνύει η εύρεση τεσσάρων σχεδόν ακέραιων παραδειγμάτων και έξι αποσπασματικά σωζόμενων (M763–M772, Πίν. 51). Τα τρία από τα ακέραια παραδείγματα (M763–M765), αφορούν μικρές λαβές με μήκος που δεν ξεπερνά τα 0,15 μ.⁶⁰¹ Η μία (M763) διαμορφώνεται από ελλειπτικής τομής στέλεχος σε σχήμα οζυκόρυφου τόξου που απολήγει, στο σωζόμενο άκρο, σε αγκιστροειδή γάντζο ευρείας διαμέτρου. Η δεύτερη (M764), λιγότερο τοξωτή και από πλατύ ταινιωτό στέλεχος, διαμορφώνει στα δύο άκρα τριγωνικές απολήξεις που ανακάμπτονται δημιουργώντας στενότερο γάντζο. Προς τα κάτω, και όχι στο πλάι, στρέφονται οι αγκιστροειδείς απολήξεις στη μόνη (M765) με ταινιωτό πεταλόσχημο στέλεχος. Σχεδόν διπλάσια σε μήκος μία λαβή (M766), διαμορφώνει στο σωζόμενο άκρο ακόμα πιο κλειστό γάντζο.⁶⁰² Μία δεύτερη (M767), ανάλογου μήκους και σχήματος, δεν σώζει τις χαρακτηριστικές απολήξεις. Τέλος, δύο παραδείγματα (M768–M769) διατηρούν μόνο τις αγκιστροειδείς απολήξεις και τρία (M770–M772) μόνο τα στελέχη από λαβές μεγάλου μεγέθους.

594 Για λαβές σε πώματα κυτίων και θήκες, βλ. Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 90–1, αρ. B90, B35, πίν. 103.

595 Για παρόμοια στελέχη στερέωσης λαβών και εκτενή βιβλιογραφία, βλ. Robinson 1941, 243–45, σημ. 202. Όμοιο στην Ολυμπία, βλ. Κεραμόπουλος 1932, 74, εικ. 39.15· Gauer 1991, 292, πίν. 29:3α, αρ. Var 27.

596 Robinson 1941, 229–30, πίν. LXI, αρ. 818, 820–821.

597 Προσηλωμένα ανάλογα παραδείγματα από την Ολυνθο, βλ. Robinson 1941, 301–6, πίν. LXXXVIII–LXXIX.

598 Για ορθογωνικές λαβές με ανακαμπτόμενα σκέλη που προσαρμόζονται σε κρίκους επί του τοιχώματος του σκεύους, βλ. Robinson 1941, 180–82, πίν. XXXVII–XXXVIII.

599 Παρόμοιο στην Ολυνθο, με μικρές διαφορές, κυρίως ως προς το σώμα και τα φτερά που αποδίδονται χωρίς όγκο, βλ. Robinson 1938, πίν. 72· 1941, 252, αρ. 990, πίν. LXVIII. Συγγενέστερα ως προς τον όγκο του σώματος αλλά με διαφορές στο περίγραμμα της ουράς, τα παραδείγματα από χάλκινους λέβητες του Δερβενιού, βλ. Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 72, αρ. B39, 122, αρ. Z19, πίν. 133. Για την εξέλιξη του σχήματος από τους γεωμετρικούς χρόνους και τα πιθανά κέντρα παραγωγής, βλ. Raubitschek 1998, 14–5, 19, πίν. 12, αρ. 57 (αρχαϊκό, χωρίς οπές).

600 Για σιδερένιες λαβές σκευών, με μήκος 0,12 μ. έως 0,26 μ., βλ. Baitinger και Volling 2007, 115–16, πίν. 43–44, αρ. 491–492, 495–496. Μικρή λαβή που πιθανόν προσαρμοζόταν σε δίσκο βρέθηκε στα Ισθμια, βλ. Raubitschek 1998, 151–52, πίν. 87, αρ. 571–573. Σε κακκάβιον αποδίδεται σιδερένια λαβή από την Φλώρινα, βλ. Κεραμόπουλος 1932, 77, εικ. 46.1. Για σιδερένια λαβή σε μπρούντζινο, βλ. Hoerfner 2005, 446, εικ. Α. Λαβές με μήκος που κυμαίνεται από 0,12 μ. έως 0,3 μ. προσαρμόζονταν σε ξύλινα, και σπανιότερα μετάλλινα σκεύη, των ρωμαϊκών χρόνων, βλ. Manning 1985, 102–3, πίν. 47. Για μεταλλική εξάρτηση ξύλινου σκεύους, βλ. White 1975, 150–51, εικ. 41.

601 Για παρόμοια εξαρτήματα σε χαλινάρια, βλ. Πούλιος και Μεγγίδης 2008, 156, εικ. 11.

602 Για άγγιστρο από τη Νέα Αλο, βλ. Hijmans 2003, 134, 314, εικ. 3.39, αρ. M345.

2.2.1.4.3. Μολύβδινα σιφώνια M773–M774 (Πίν. 52)

Ιδιαίτερης σημασίας είναι δύο μολύβδινα σιφώνια (M773–M774, Πίν. 52) που βρέθηκαν στην οικία, το ένα μάλιστα στο δωμάτιο αΠ, που θα μπορούσε να λειτουργεί ως ανδρώνας.⁶⁰³ Το συγκεκριμένο είναι μάλλον ακέραιο (M773) και εδράζεται σε κυκλικό έλασμα με ευρείες οπές, σε αραιή διάταξη. Το μήκος του σωλήνα δεν υπερβαίνει το πλάτος του κυκλικού ελάσματος, ενώ παρουσιάζει μείωση της διαμέτρου προς το τριγωνικής τομής περιχέλιμα. Το δεύτερο (M774) διατηρείται εξαιρετικά αποσπασματικά. Διακρίνονται παρ' όλα αυτά κάποια βασικά χαρακτηριστικά του, όπως η μείωση της διαμέτρου προς το ένα άκρο του καθώς και μία οπή στερέωσης ή ανάρτησης και ίχνη από μία δεύτερη στο κατώτερο και φαρδύτερο τμήμα του. Τέλος, διακρίνεται η «ραφή» ένωσης των δύο πλευρών του ελάσματος που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή του. Θα μπορούσαν πιθανόν να συγκριθούν με μεταλλικά χωνιά και ηθμούς που έχουν βρεθεί κυρίως σε ιερά, κανένα ωστόσο δεν έχει κατασκευαστεί από μολύβδο και με τόσο επιμήκη προχοή.⁶⁰⁴

2.2.1.4.4. Μολύβδινοι δακτύλιοι M775–M802 (Πίν. 52)

Οπές ανάρτησης έφεραν και όλα τα ακέραια παραδείγματα πεταλόσχημων δακτυλίων που βρέθηκαν κυρίως στους χώρους της οικίας και λιγότερα στον υπαίθριο χώρο νότια αυτής (M775–M802, Πίν. 52). Συνολικά καταμετρήθηκαν 27 παραδείγματα, τα 11 ακέραια ή σε αρκετά καλή κατάσταση. Διαμορφώνονται από λεπτά ταινιωτά στελέχη και φέρουν κυκλικές ή τετραγωνικές οπές στις δύο γωνίες του οριζόντιου στελέχους που κλείνει το πέταλο. Αρκετοί (M775–M779) διαμορφώνουν ψηλά και καλοσηματισμένα πέταλα με ελαφρά κυρτή την κάτω οριζόντια πλευρά. Σε αυτούς ανήκει και ένα ζεύγος όμοιων δακτυλίων (M776, M778) με έξεργη επιγραφή ονόματος σε γενική (ΚΑΛΛΙΠΠΙΔΟΥ) να απλώνεται σε όλο το μήκος του πετάλου.⁶⁰⁵ Μικρότερα, με στρογγυλεμένο περίγραμμα και ελαφρά κοίλη την κάτω οριζόντια πλευρά, είναι τα παραδείγματα της δεύτερης ομάδας (M780–M784). Η χρήση τους είναι άγνωστη. Χάλκινα και μολύβδινα παραδείγματα από την Όλυνθο θεωρούνται πιθανόν πέταλα ζώνων ή επενδύσεις υποδημάτων.⁶⁰⁶ Ένας μεγάλος αριθμός βρέθηκε σε αποθήκη ελληνιστικών χρόνων σε παραθαλάσσιο οικισμό στο Αγαθονήσι και θεωρούνται πιθανόν αναθήματα.⁶⁰⁷ Έναν πιεσμένο δακτύλιο έφερε ως λαβή ο μολύβδινος δίσκος που χρησιμοποιήθηκε ως κάλυμμα καλυκωτού κρατήρα.⁶⁰⁸

Βρέθηκαν επίσης δύο κυκλικοί δακτύλιοι (M785–M786, Πίν. 52), ο πρώτος από ταινιωτό στέλεχος⁶⁰⁹ και ο δεύτερος από ένα έλασμα, που αναδιπλώνεται δημιουργώντας κενό για την ένθεσή του σε κάποιο άλλο αντικείμενο.

Η χρήση των μετάλλων με σκοπό την εξέταση πιθανής τροπής του οίνου, αναφέρεται σε συγγράμματα των ρωμαϊκών χρόνων και της ύστερης αρχαιότητας.⁶¹⁰ Στα *Γεωπονικά* αναφέρεται η τοποθέτηση πετάλων από μολύβδο, κασσίτερο ή χαλκό στα πώματα των πίθων και το σφράγισμά τους για σαράντα μέρες. Εάν το κρασί είχε χαλάσει, τότε ο μολύβδος γινόταν λευκότερος και με λέπια, ο κασσίτερος ιδρωμένος και μαύρος και ο χαλκός δυσώδης και με πομφόλυγες.⁶¹¹ Ο Πλίνιος αναφέρει τη βύθιση φύλλων μολύβδου μέσα στους πίθους τα οποία άλλαζαν χρώμα, εάν το κρασί είχε χαλάσει.⁶¹²

603 Βλ. Ενότητα 1.2.4.7, σημ. 97.

604 Για χάλκινο χωνί και σιδερένιο ηθμό που σχετίζονται με το κρασί, βλ. Raubitschek 1998, 109, 112, πίν. 59, αρ. 363, 367.

605 Για τα ίδια, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 247–48, αρ. 389.

606 Robinson 1941, 307–8, πίν. XCI, αρ. 1341–1346· Cambitoglou κ.ά. 2001, 756, πίν. 98, αρ. 18.97· Knigge 2005, 160, πίν. 93, αρ. 393.

607 Τριανταφυλλίδης 2010, 33–4, εικ. 38.

608 Για το οστεοδόχο αγγείο και το κάλυμμά του από τον τάφο «Heuzey β'» των Αιγών, που χρονολογείται περί το τέλος του γ' τέτ. ή στο δ' τέτ. του 4ου αι. π.Χ., βλ. Δρούγου κ.ά. 2019, 76–82, εικ. 108, αρ. 1β.

609 Cambitoglou κ.ά. 2001, 756, πίν. 98, αρ. 18.95.

610 Prickett 1980, 55, σημ. 166· Πουλάκη-Παντερμαλή 2004, 54.

611 *Γεωπονικά* VII.17–18.

612 Πλίνιος, HNXIV.25.

2.2.1.4.5. Μεταλλικά ελάσματα, σιδερένιο (M803) και μολύβδινα (M804–M850), (Πίν. 52)

Ένα σιδερένιο έλασμα (M803, Πίν. 52) με οπές σε πυκνή διάταξη, βρέθηκε κοντά σε ένα μικρό κλειδί (M734) και πιθανόν ανήκει σε μεταλλικό σκεύος ή ξύλινο κιβωτίδιο.⁶¹³

Οπές ή σχισμές φέρουν και 46 τμήματα από μολύβδινα ελάσματα (M804–M850, Πίν. 52). Τα περισσότερα έχουν πάχος 0,003–0,005 μ., λιγότερα περιορίζονται στα 0,001–0,002 μ. (M809–M812, M818–M819, M821, M824–M826, M828–M831, M834, M843–M847) και ελάχιστα φτάνουν τα 0,009–0,013 μ. (M806, M816, M838, M842, M848, M850). Τρία μόνο ελάσματα βρέθηκαν στους στεγασμένους χώρους της οικίας. Στην συντριπτική τους πλειονότητα προέρχονται από τις εξωτερικές στοές του συγκροτήματος ή αστέγαστους χώρους, ενώ δύο βρέθηκαν στον πιθεώνα, το ένα (M809) στον πίθο 9 και το άλλο (M816) στο δάπεδο του υπόσκαφου χώρου των πίων 18–19. Αρκετά σώζουν μεγάλο μέρος της επιφάνειάς τους, αλλά σε κανένα δεν σώζονται ίχνη από γράμματα, οπότε δεν είναι πιθανό να αποτελούν φορείς κειμένων.

Η χρήση μολύβδινων σκευών ή επενδύσεων σε σκεύη και κιβωτίδια τεκμηριώνεται με σειρά παραδειγμάτων. Ανοιχτά, επίπεδα σκεύη από χαλκό ή μόλυβδο, που φέρουν οπές, ερμηνεύονται ως ηθμοί ή τρίφτες.⁶¹⁴ Γνωστά είναι επίσης μικρά μολύβδινα σκεύη, όπως κύπελλα, από την Κόρινθο και αλλού.⁶¹⁵ Οι οπές στα ελάσματα από την αγροικία, ωστόσο, δεν παρουσιάζουν την κανονικότητα στο σχήμα και την πυκνότητα στη διάταξη που θα επέτρεπαν το συσχετισμό τους με αυτήν την κατηγορία σκευών. Πιθανότατα αποτελούν κατάλοιπα από την επεξεργασία του μετάλλου, όπως ανάλογα παραδείγματα από τη Βεργίνα που αποδόθηκαν στην κατεργασία του μολύβδου, ίσως για την κατασκευή συνδέσμων.⁶¹⁶ Φύλλα μολύβδου μαζί με επισκευασμένα αγγεία βρέθηκαν και σε εργαστηριακό χώρο σε οικία της Δημητριάδας,⁶¹⁷ ενώ στο Γυμνάσιο της Μινώας Αμοργού, ελάσματα μολύβδου εντοπίστηκαν κοντά σε επισκευασμένους πίθους.⁶¹⁸ Ακανόνιστα ελάσματα μολύβδου, κάποια με οπές και σχισμές, και μολύβδινοι δακτύλιοι έχουν ερμηνευτεί ως επενδύσεις αδρών ή ευαίσθητων επιφανειών, όπως τα πόδια ξύλινων επίπλων ή ακόμα και επενδύσεις πηλίνων αγγείων.⁶¹⁹ Επίσης, φύλλα μολύβδου έχουν χρησιμοποιηθεί για τη συναρμολόγηση και τη στερέωση μελών μεταλλικών σκευών.⁶²⁰ Τη διατήρηση του μολύβδου σε μεγάλα φύλλα που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στη συνέχεια για την κατασκευή διάφορων αντικειμένων, έως και αγγείων, υποστηρίζουν οι μελετητές των μικρών αντικειμένων από την Πνύκα, όπου επίσης έχουν εντοπιστεί φύλλα ή μικρές ράβδοι μολύβδου.⁶²¹ Σε μολύβδινα σκεύη ανήκουν πιθανότατα τα τρία ελάσματα (M804–M806) που διαμορφώνουν περιχειλώματα, σε μία περίπτωση και με συμφυές ωτίο, καθώς και το ένα (M850) που διαμορφώνει τοίχωμα.⁶²²

613 Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 153, πίν. 132γ, 133β, αρ. 420–421.

614 Payne κ.ά. 1940, 182, πίν. 81, αρ. 11 (χάλκινος τρίφτης), 12 (χάλκινος ηθμός)· Robinson 1941, 191–94, πίν. XLVIII–XLIX, αρ. 600–609, 612 (χάλκινα), 610–611 (μολύβδινα). Ελάσματα μολύβδου με οπές έχουν βρεθεί και σε αγροικία του 4ου αι. π.Χ. στο Μεγάλο Έλος Μαραθώνα και αποδίδονται σε ηθμούς, βλ. Οικονομάκου 2004, 167, εικ. 98.

615 Robinson 1941, 189–90, πίν. XLVI, αρ. 589–591· Raubitschek 1998, 16, πίν. 10, αρ. 46 (μικρό κύπελλο, πιθανόν 3ος αι. π.Χ. και δύο ακόμα IM 454–455).

616 Κατάλοιπα μολυβδοχοήσεων σε μορφή στερεοποιημένων σταγόνων, μολύβδινα ελάσματα με ψαλιδίες και μία μολύβδινη χελώνα, βλ. Φάκλαρης 1997, 199, εικ. 7–8.

617 Μπάτζιου-Ευσταθίου 1998, 229–30. Όμοια και σε οικία στην Ολβία, βλ. Krutikov 2010, 482, πίν. 364, αρ. Rc–67.

618 Μαραγκού 1988, 172, σημ. 26.

619 Raubitschek 1998, 157, 613–16, πίν. 92–93, αρ. 610–611· Καλτσάς 2008, 118, πίν. 131ε.

620 Payne κ.ά. 1940, 160–61, πίν. 64, αρ. 2,5,6.

621 Σειρά μικρών αντικειμένων θεωρείται ότι έχουν «κοπεί» από φύλλα μολύβδου, ενώ άλλα έχουν κατασκευαστεί μετά το λιώσιμο του μετάλλου, βλ. Davidson και Thompson 1943, 97. Πιθανή θεωρείται ακόμη και η διάθεση στο εμπόριο σωληνωτών λιθαργύρων, η τελική επεξεργασία των οποίων και η παραγωγή των αντικειμένων θα γίνονταν από τους ίδιους τους αγοραστές, βλ. Κακαβογιάννης 1984, 135–36, σημ. 35. Την επεξεργασία του μετάλλου στην αγροικία επιβεβαιώνουν επίσης 32 θραύσματα από άμορφες μάζες μολύβδου, κάποιες αρκετά μεγάλων διαστάσεων. Άμορφες μάζες πηλού και λιθαργύροι έχουν εντοπιστεί και στην Πέλλα, βλ. Ακαμάτης 1997, 189, εικ. 14–16. Διπλωμένα ελάσματα μολύβδου βρέθηκαν και στις κλασικές επιχώσεις της Τορώνης, βλ. Cambitoglou κ.ά. 2001, 761–62, πίν. 99, αρ. 18.112.

622 Για μολύβδινα σκεύη, βλ. και Δρούγου κ.ά. 2019, 82, εικ. 108 (αρ. 1β πάνω), 90, εικ. 128 (αρ. 10 λέβης).

2.2.1.4.6. Μολύβδινοι σύνδεσμοι πίθων και αγγείων M851–M956 (Πίν. 53–54)

Οι περισσότεροι από τους πίθους είχαν επισκευαστεί με συρραφές από μολύβδινους συνδέσμους, με εξαίρεση τον εγκιβωτισμένο στη βόρεια στοά πίθο 9, που φέρει μόνο έναν σύνδεσμο ψηλά στον ώμο. Καταχωρήθηκαν 267 σύνδεσμοι και θραύσματα συνδέσμων (M851–M956, Πίν. 53–54), από τους οποίους μόνο οι επτά δεν προέρχονται από πίθους, ενώ ένας πολύ μεγάλος αριθμός συνδέσμων διατηρείται πάνω στα θραύσματα των πίθων και δεν έχει καταμετρηθεί.

Με βάση τη μορφή των στελεχών σύνδεσης του τοιχώματος του πίθου διακρίνονται δύο τύποι. Ο πρώτος αφορά συνδέσμους (M851–M903) με ορθογωνικά-ταινωτά στελέχη σύνδεσης, ημικυκλικής τομής ή με ελαφρώς κυρτή τη μία επιφάνεια.⁶²³ Και στα δύο στελέχη επίπεδη είναι η εσωτερική πλευρά που εφάπτεται στο τοίχωμα του πίθου. Στον ίδιο τύπο ανήκουν και τα λιγοστά παραδείγματα συνδέσμων (M950–M956) από μικρότερα αγγεία.

Ο δεύτερος τύπος αφορά συνδέσμους (M904–M942) με ένα πελεκίνο και ένα ορθογωνικό στέλεχος σύνδεσης, με το πρώτο να τοποθετείται στο εξωτερικό τοίχωμα του πίθου. Το πελεκίνο στέλεχος, με ημικυκλική έως και τριγωνική τομή (M906), τοποθετείται με ορατή την επίπεδη επιφάνεια. Αντίθετα το ορθογωνικό, είναι επίσης ημικυκλικής τομής, αλλά με την κυρτή επιφάνειά του να είναι ορατή στο εσωτερικό τοίχωμα του πίθου (M906, M923). Σε ένα παράδειγμα (M941) περιμετρικά του πελεκίνου συνδέσμου διακρίνεται αβαθής αυλάκωση.

Και στους δύο τύπους, τα κάθετα στελέχη στερέωσης που διαπερνούν το τοίχωμα του πίθου, είναι συνήθως κυκλικής τομής, εκτός από το σημείο ένωσής τους με τα στελέχη σχήματος πέλεκυ, που συχνά είναι τετραγωνικής τομής (M906, M923). Σε ελάχιστα παραδείγματα είναι εξαιρετικά πλατιά και ορθογωνικής τομής (M917) ή με διπλό στέλεχος στη μία τουλάχιστον πλευρά (M862). Σε δύο παραδείγματα (M899, M922) σώζεται και ένα δεύτερο κάθετα τοποθετημένο στέλεχος σύνδεσης που οφείλεται σε συρραφή συνδέσμων μεταξύ τους. Μοναδικός είναι ένας σύνδεσμος (M893) που αποτελείται από ένα ταινωτό στέλεχος σύνδεσης, στις στενές πλευρές του οποίου αναπτύσσονται δύο λεπτά στελέχη τα οποία εξυπηρετούν την ένθεσή του στο τοίχωμα του πίθου. Σε λίγα παραδείγματα διατηρούνται «περισσεύματα» του μεταλλεύματος που δεν αφαιρέθηκαν μετά την χύτευση (M888).

Η επισκευή των δαπανηρών αυτών αγγείων είναι μία κοινή πρακτική, που τεκμηριώνεται με σειρά παραδειγμάτων. Σε κάποιες μάλιστα περιπτώσεις έχουν αναγνωριστεί ενδείξεις επισκευής ραγισμάτων που προέκυψαν κατά την κατασκευή του πίθου,⁶²⁴ ή ακόμα και προληπτικής παρέμβασης προκειμένου να αποφευχθεί πιθανή βλάβη στα σημεία που τα τοιχώματα δέχονταν τις εντονότερες πιέσεις.⁶²⁵ Οι επισκευασμένοι πίθοι θεωρείται ότι προορίζονταν για την αποθήκευση ξηρών τροφών.⁶²⁶ Σπανιότερα σχετίζονται με τη συγκέντρωση ή αποθήκευση ελαίου, όταν εντοπίζονται σε εγκαταστάσεις με ελαιοπιεστήρια.⁶²⁷ Αρκετοί, κυρίως ρωμαϊκών χρόνων, εντοπίζονται σε εγκαταστάσεις ληνών.⁶²⁸ Οινηροί πίθοι, επισκευασμένοι με μία ιδιαίτερη τεχνική, έχουν εντοπιστεί πιθανόν σε εγκατάσταση ληνού στις Μυκήνες. Πρόκειται για μικρούς πίθους που βρέθηκαν σε χώρο άμεσα γειτονικό με τον ληνό και έχουν επισκευαστεί με θραύσματα από άλλους πίθους, ενώ οι ρωγμές ανάμεσά τους έχουν συμπληρωθεί με μολύβδο.⁶²⁹ Πηγές των ρωμαϊκών χρόνων και της ύστερης αρχαιότητας

623 Για ταινωτό σύνδεσμο από μεγάλο σκεύος ελληνιστικών χρόνων, βλ. Raubitschek 1998, 157, 161, πίν. 93, αρ. 612. Για συνδέσμους πίθων, βλ. Robinson 1941, 329, 332–334, πίν. XCVIII, XCIX, αρ. 1566–1582 (ένα μόνο παράδειγμα στο τύπο του πελεκίνου, το αρ. 1566, αποδίδονται σε μαρμάρινα και πήλινα σκεύη και κεραμίδια). Davidson και Thompson 1943, 100, εικ. 45, αρ. 29 (ταινωτός, με συμφυή στελέχη στερέωσης, μήκος 0,079 μ.). Stillwell 1948, 116, πίν. 47:8, αρ. 9 (στελέχη πρόσφυσης λεπτά, στελέχη στερέωσης προσαρτώμενα, φέρουν κεφαλές μήκους 0,1 μ.).

624 Boggess 1970, 75–6, εικ. 4, πίν. 16a–b.

625 Για παράδειγμα πίθου με συρραφή συνδέσμων περιμετρικά του εμβόλου, βλ. Neidinger και Matthews 2005, 204, εικ. 5.

626 Μπόνιας 1992, 465–67, πίν. 128γ–δ, από εγκατάσταση με ελαιοπιεστήριο. Γιαννοπούλου 2002, 88. Πετρόπουλος 2005, 41. Γιαννοπούλου 2010, 42.

627 Μαργακού 1988, 172, πίν. 121β. Σαμπετάι 2000, 303–4, πίν. 113a (ρωμαϊκό).

628 Βλαχογιάννη 2013, 494, εικ. 10.

629 Wace κ.ά. 1921–1923, 68–9.

αναφέρονται στην ανάγκη επισκευής των οινηρών σκευών. Ο Βάρρων αναφέρεται στη θραύση των αγγείων και μόνο από τη δύναμη της διεργασίας της ζύμωσης του γλεύκους,⁶³⁰ ενώ σύμφωνα με τον Κάτωνα κάθε πήλινο σκεύος που έχει επισκευαστεί με προσοχή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αποθήκευση κρασιού.⁶³¹ Έμμεση αναφορά παρατίθεται και στα *Γεωπονικά* (VI.3.6), όπου αναφέρεται ότι, λόγω της δυσκολίας στην κατασκευή των πίων, πολλοί χρησιμοποιούν παλιούς, αν και η πρακτική αυτή είναι επιζήμια για το κρασί.

Οι δύο τύποι συνδέσμων που εφαρμόστηκαν στους οινηρούς πίθους της αγροικίας απαιτούσαν διαφορετική μέθοδο τοποθέτησης, ενώ προκαλούσαν και διαφορετικού είδους δυσκολίες ως προς τη στεγανοποίηση των τοιχωμάτων των πίων. Η τοποθέτηση των στελεχών σχήματος πέλεκυ προϋπέθετε την αφαίρεση τμήματος της επιφάνειας του τοιχώματος του πίου, και μάλιστα σε βάθος έως και 0,015 μ. Αντίθετα, τα ορθογωνικά στελέχη μπορούσαν να τοποθετηθούν με τη χρήση κάποιας μήτρας, χωρίς να φθαρεί το τοίχωμα του πίου, ωστόσο η επικάλυψή τους με οποιοδήποτε αλοιφωμα στεγανοποίησης θα ήταν πολύ δυσκολότερη.

2.2.1.5. Εργαλεία οικιακής χρήσης M957–M1050 (Πίν. 55–59)

2.2.1.5.1. Πήλινα υφαντικά βάρη M957–M1001 (Πίν. 55–56)

Συνολικά βρέθηκαν 43 υφαντικά βάρη (**M957–M1001**, Πίν. 55–56), διάσπαρτα σε διάφορους χώρους του συγκροτήματος. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις (Σχ. 15) εντοπίστηκαν στη στοά στα βόρεια της οικίας, 12 στα ανατολικά και δύο δυτικότερα, σε μικρή απόσταση μεταξύ τους. Στην ίδια περιοχή εντοπίστηκε και ορθογωνίου σχήματος πάσσαλος που θα μπορούσε να ανήκει σε αργαλειό.⁶³² Στα δωμάτια της οικίας εντοπίστηκαν έξι μεμονωμένα παραδείγματα μόνο στη βορειοδυτική και την ανατολική πτέρυγα, ενώ μόλις δύο βρέθηκαν στην αυλή και την ανατολική στοά της και άλλα δύο στον ημιυπαίθριο χώρο ανατολικά της οικίας. Τέλος, εννέα αγνύθες βρέθηκαν διάσπαρτες στον υπαίθριο χώρο στα νότια της οικίας και δύο σε μεγάλη απόσταση από το συγκρότημα. Από την περιοχή του πιθέωνα προέρχονται μόλις τέσσερις, οι δύο από το εσωτερικό και οι δύο από τις στοές στα νότια και τα δυτικά. Ο συνολικός αριθμός τους είναι περιορισμένος και θα μπορούσε να αντιστοιχεί με βάση το μέσο όρο των βαριδίων που αποδίδονται σε έναν αργαλειό, σε έναν ή το πολύ δύο.⁶³³

Κυρίαρχος τύπος είναι οι πυραμιδόσχημες, μεσαίου μεγέθους, αγνύθες,⁶³⁴ οι οποίες με βάση το σχήμα αλλά και τον πηλό μπορούν να διακριθούν σε τουλάχιστον επτά ομάδες.

Η πρώτη αφορά τρεις (**M957–M959**) ιδιαίτερα λεπτές και ψηλές αγνύθες, με επίπεδη τετραγωνική βάση και κορυφή και ελαφρά αποστρογγυλεμένες ακμές. Έχουν κατασκευαστεί από καθαρό πηλό με ελάχιστες προσμίξεις και είναι αδιάγνωστης χρωματικής απόχρωσης λόγω καύσης. Το ύψος τους φτάνει τα 0,095 μ. και το βάρος κυμαίνεται μεταξύ 150 και 173 γρ. Στην δεύτερη ομάδα ανήκουν δύο παραδείγματα (**M60–M961**) από ερυθρό και επίσης σχετικά καθαρό πηλό. Πρόκειται για πιο κοντές, αλλά επίσης ραδινές αγνύθες, με ύψος που δεν ξεπερνά τα 0,08 μ. και βάρος περί τα 100 γρ. Ανάλογων διαστάσεων και βάρους είναι και οι έξι αγνύθες (**M962–M967**) της επόμενης ομάδας. Από σαφώς πιο ερυθρό πηλό και επίσης με ίχνη επιχρίσματος, διαφοροποιούνται από τα προηγούμενα παραδείγματα ως προς τη διαμόρφωση της κορυφής, που μπορεί να είναι ελαφρά κυρτή, αλλά και των ακμών, που είναι τελείως αποστρογγυλεμένες. Και οι τρεις αγνύθες (**M968–M970**) της επόμενης ομάδας διαμορφώνουν επίσης κυρτή κορυφή και αποστρογγυλεμένες ακμές, ενώ ο πηλός τους είναι πιο ανοιχτόχρωμος. Στην επόμενη ομάδα ανήκουν πέντε αγνύθες (**M973–M977**) από ωχρό και με πολλές προσμίξεις πηλό. Διακρίνονται για τις ιδιαίτερα αποστρογγυλεμένες ακμές, κυρίως στη βάση, ενώ η κορυφή μπορεί να είναι ελαφρά κυρτή ή και σχεδόν επίπεδη. Παρόμοιες είναι και τρεις ακόμη αγνύθες (**M978–**

630 Βάρρων, *Res Rusticae* 13.1.6.

631 Κάτωνα, *De Agri Cultura* 39. Παρατίθενται δύο τρόποι επισκευής, ο ένας με ξύλα βελανιδιάς και ο δεύτερος με μόλυβδο. Μετά τη συρραφή συνιστάται η κάλυψη των συνδέσμων με ένα μείγμα που αποτελείται από ένα κιλό κερί, ένα κιλό ρετσίνι και δύο τρίτα του κιλού θειάφι. Για να αποκτήσει συνοχή το μείγμα προστίθεται γύψος, ενώ για την αποκατάσταση του χρώματος προτείνεται η επάλειψη των τοιχωμάτων με κονιορτοποιημένο μείγμα από ασβέστη και κιμωλία, που έχει πρώτα ψηθεί σε φούρνο.

632 Για την κατασκευή και τον τρόπο λειτουργίας του όρθιου αργαλείου, βλ. Γαβαλάς 2014, 21–1, εικ. 1.2, σημ. 91 (βιβλιογραφία).

633 Cahill 2002, 169–79. Γαβαλάς 2014, 271–72.

634 Για τους κυρίαρχους τύπους κατά την κλασική και ελληνιστική περίοδο, βλ. Γαβαλάς 2014, 268.

M980), με τετραγωνική βάση και επίσης αποστρογγυλεμένες ακμές. Στα λοιπά, μεμονωμένα παραδείγματα κυριαρχεί ο ερυθρός πηλός της δεύτερης και τρίτης ομάδας, ενώ το βάρος τους κυμαίνεται μεταξύ 50 έως 170 γρ., εκτός από δύο ιδιαίτερα μεγάλες αγνύθες (**M990**, **M994**), με βάρος που φτάνει τα 324γρ. και 470 γρ. αντίστοιχα. Η δεύτερη (**M994**) αποτελεί το μεγαλύτερο παράδειγμα μίας ομάδας από αγνύθες ποικίλων μεγεθών (**M991–M994**) με κοινό χαρακτηριστικό την ορθογωνική βάση και τις δύο οπές ανάρτησης. Η μία από αυτές (**M993**) φέρει στην κορυφή χάραγμα σχήματος σταυρού. Κυκλικά σφαγίσματα φέρουν δύο αγνύθες (**M995**, **M996**), στην πρώτη πρόκειται για κυκλικού περιγράμματος χάραγμα, ενώ στη δεύτερη για σφράγισμα ελλειπτικού περιγράμματος, που αποδίδει δυσδιάκριτο μονόγραμμα, ίσως Α ή Λ. Μία αγνύθα (**M997**) φέρει κατά μήκος της πλευράς που δεν διαπερνά η οπή, δεξιόστροφη εγχάρακτη επιγραφή ΠΟΛΥΜΕ, που έγινε μετά το ψήσιμο. Μία αγνύθα (**M1000**) δεν φέρει οπή, ενώ σε μία ακόμη (**M986**) έχουν γίνει δύο προσπάθειες διάνοιξης της οπής. Κωνικές⁶³⁵ είναι μόνο δύο αγνύθες (**M998–M999**), με ευρείες οπές ανάρτησης, ενώ βρέθηκαν και ένα δακτυλίσχημο βαρίδιο (**M1001**), πιθανόν υφαντικό.

2.2.1.5.2. Λίθινα εργαλεία M1002–M1004 (Πίν. 56)

Με σφονδύλι ταυτίζεται πιθανότατα ένα λίθινο κωνικό βαρίδιο (**M1002**), ενώ δύο τμήματα πλάκας (**M1003–M1004**) από ηφαιστειογενές πέτρωμα φαίνεται να ανήκουν στην ίδια μυλόπετρα,⁶³⁶ με διασπορά στην οικία και στον πιθεώνα (Σχ. 15).

2.2.1.5.3. Μετάλλινα μικροεργαλεία M1005–M1016 (Πίν. 57)

Λιγοστά είναι τα μετάλλινα μικροεργαλεία που βρέθηκαν στην αγροικία (**M1005–M1016**, Πίν. 57).

Δύο χάλκινα επιμήκη στέλεχη με ιδιαίτερα αιχμηρά άκρα, πιθανόν ταυτίζονται με μικροεργαλεία περιποίησης του ανθρώπινου σώματος, ίσως και ιατρικά. Απλό στέλεχος κυκλικής τομής το ένα (**M1005**), παρουσιάζει ομοιότητες με ελαφρώς μεγαλύτερα παραδείγματα από την Όλυνθο⁶³⁷ και την Ολυμπία, όπου ερμηνεύονται ως οπείς.⁶³⁸ Το δεύτερο (**M1006**) αποτελείται από στέλεχος εξαγωνικής τομής που στρογγυλοποιείται προς τα ιδιαίτερα αιχμηρά άκρα. Στο κέντρο διαμορφώνει επτά πηνιόσχημους δακτυλίσχους, διακόσμηση που παρατηρείται σε τουλάχιστον ένα από τα παραδείγματα της Ολύνθου.⁶³⁹

Βρέθηκε επίσης μία χάλκινη τριχολαβίδα (**M1007**) από λεπτό ταινιωτό στέλεχος που διαμορφώνει προεξέχουσα κεφαλή και δύο ελεύθερα σκέλη που συγκλίνουν καμπτόμενα στο κατώτερο τμήμα τους.⁶⁴⁰

Μοναδική είναι και μία χάλκινη βελόνα πλεξίματος (**M1008**). Διαμορφώνεται από στέλεχος κυκλικής τομής, με κεντρική ήπια ένταση, που ορίζεται εκατέρωθεν από δύο ζεύγη περιμετρικών εγχάρακτων γραμμών. Το αιχμηρό άκρο είναι αποκρουσμένο, ενώ η κυρτή κεφαλή φέρει ελαφρώς έκκεντρη βάθυνση.⁶⁴¹

Αποσπασματικά σώζεται ένα σιδερένιο μικροεργαλείο (**M1009**), με ταινιωτή λαβή και κοίλη βάθυνση μορφής κοχλιαρίου. Παρουσιάζει ομοιότητες με χάλκινα παραδείγματα των αρχαϊκών χρόνων από τα Ίσθμια που ερμηνεύονται ως κουτάλες, ωστόσο θα μπορούσε να ανήκει και σε στλεγγίδα.⁶⁴²

635 Συγγενής ο τύπος VI της Κορίνθου, βλ. Davidson 1952, 148–52, σχ. 23.

636 Αναφορικά με την προέλευση και την κατεργασία του πετρώματος για τις μυλόπετρες, βλ. Melfos κ.ά. 2014.

637 Robinson 1941, 350–51, πίν. CXI, αρ. 1673–1674, 1677–1679.

638 Baitinger και Volling 2007, 50–2, πίν. 14, αρ. 126.

639 Robinson 1941, 350, πίν. CXI, αρ. 1675.

640 Πρβλ. Robinson 1941, 356, πίν. CXIII, αρ. 1715, 1717· Dusenbery 1998, 1047, αρ. XS–495 (5ος – 4ος αι. π.Χ.)· Καλτσάς 2008, 214, 285, αρ. E334, πίν. 222ε.

641 Προέρχεται από τη Ν στοά της αυλής της οικίας, αλλά από στρώμα που έχει υποστεί έντονη διατάραξη. Για παρόμοια, βλ. Robinson 1941, 361, πίν. CXIV, αρ. 1743 (με επίπεδη κεφαλή).

642 Manning 1985, 79, πίν. 34, αρ. K1–K3 (σιδερένιες στλεγγίδες, ρωμαϊκών χρόνων)· Raubitschek 1998, 110, 114, πίν. 60, αρ. 374–375 (χάλκινες αρύταινες, αρχαϊκές) και 121–24, 130, πίν. 73, αρ. 466–473 (σιδερένιες στλεγγίδες, 4ος αι. π.Χ.).

Βρέθηκαν επίσης δύο μικρά πυραμιδόσχημα βαρίδια⁶⁴³ (**M1010–M1011**), με τετραγωνικής τομής βάση και κορυφή, οξείες ακμές και ελαφρά κυρτές πλευρές και ένα τετράπλευρο σταθμίο (**M1012**) με έκτυπο το γράμμα Η.⁶⁴⁴

Τέλος, ως μικροεργαλεία αναγνωρίστηκαν και τρία μολύβδινα στελέχη (**M1013–M1015**) με ένα αιχμηρό άκρο, καθώς και ένα μικρό άγκιστρο (**M1016**) που διαμορφώνει υποτυπώδη κεφαλή.

2.2.1.5.4. Σιδερένια μαχαίρια M1017–M1050 (Πίν. 58)

Τα σιδερένια μαχαίρια, διαφόρων τύπων, αποτελούν τη μεγαλύτερη αριθμητικά κατηγορία εργαλείων με 34 παραδείγματα (**M1017–M1050**, Πίν. 58), τα περισσότερα αποσπασματικά. Εντός του πιθεώνα δεν βρέθηκε κανένα, ενώ μόνο δύο προέρχονται από τη νότια και δυτική εξωτερική στοά. Αρκετά βρέθηκαν στην οικία (Σχ. 14), με τα εννέα να προέρχονται από τα δωμάτια, εκ των οποίων τα τέσσερα από το υπόγειο, έξι από την αυλή και τις στοές της και πέντε από τις εξωτερικές στοές στα ανατολικά και τα βόρεια. Τέλος, ένας μεγάλος αριθμός από δέκα παραδείγματα προέρχεται από τον υπαίθριο χώρο νότια της οικίας.

Διακρίνονται σε πέντε τύπους με βάση τα μορφολογικά τους χαρακτηριστικά και σε μία περίπτωση σε υποκατηγορίες με βάση το μέγεθος. Δεν επιχειρείται η ταύτιση των τύπων με συγκεκριμένη χρήση, καθώς τα περισσότερα σώζονται αποσπασματικά και επίσης προέρχονται από μία αγροικία και όχι από χώρους, όπου το σύνολο των ευρημάτων καταδεικνύει μία συγκεκριμένη επαγγελματική ή άλλη δραστηριότητα.⁶⁴⁵

Στον πρώτο τύπο ανήκει ένα μικρό μαχαίρι (**M1017**), με ευθύγραμμη κόψη και έντονα κυρτή ράχη που ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα με το ταινιωτό συμφυές στέλεχος ένθεσης της λαβής.⁶⁴⁶

Επίσης, μικρό είναι και το μοναδικό παράδειγμα του δεύτερου τύπου (**M1018**). Η κυρτή ράχη του ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα με την έντονα καμπτόμενη συμφυή λαβή, που στενεύει προς το ελεύθερο άκρο της, στο οποίο αναπτύσσεται κομβίο. Η κόψη της λεπίδας ακολουθεί αρχικά το κοίλο περίγραμμα της κάτω πλευράς της λαβής, ενώ στη συνέχεια στενεύει προς την αιχμή, δημιουργώντας γωνιώδες περίγραμμα.

Στον τρίτο τύπο εντάσσονται έξι μεγαλύτερα μαχαίρια (**M1019–M1024**), με κοινό χαρακτηριστικό τη λεπίδα με κυρτή ράχη και κοίλη κόψη, αλλά με διαφορές ως προς το πλάτος της λεπίδας και πιθανότατα τη λαβή. Το μόνο ακέραιο παράδειγμα (**M1022**) διακρίνεται για την κοίλη κόψη, που ανασκώνεται ευθύγραμμα προς την αιχμή. Το στέλεχος ένθεσης της λαβής είναι τριγωνικού περιγράμματος και σχετικά κοντό, ενώ διαμορφώνει μικρή γωνιώδη εσοχή στην ένωση με την κόψη. Του ίδιου τύπου στέλεχος ένθεσης της λαβής έχει ακόμη ένα, εξαιρετικά αποσπασματικό μαχαίρι (**M1024**), καθώς και ένα που διατηρείται σε δύο θραύσματα (**M1021**). Το τελευταίο πιθανότατα ανήκει στα μεγαλύτερα παραδείγματα, όπως φαίνεται από το πλάτος της λεπίδας και το μήκος του στελέχους ένθεσης της λαβής, που είναι υπερδιπλάσιο σε σχέση με το ακέραιο σωζόμενο παράδειγμα. Ταινιωτό στέλεχος ένθεσης της ξύλινης λαβής, που προσαρτάται με καρφιά, έφεραν δύο μαχαίρια. Το ένα (**M1020**) διαμορφώνει ενιαίο περίγραμμα λεπίδας και λαβής, ενώ σώζει και δύο καρφιά για τη στερέωση της τελευταίας, ένα χάλκινο και ένα σιδερένιο. Αποσπασματικό το δεύτερο (**M1023**) σώζει πλατιά λεπίδα και μέρος μόνο από την οπή του καρφιού για τη στερέωσης της λαβής.

Στον τέταρτο τύπο εντάσσονται πέντε αποσπασματικά σωζόμενα μαχαίρια (**M1025–M1029**), με ευθύγραμμη ράχη και κόψη. Τα συμφυή στελέχη για την ένθεση των λαβών ανήκουν και στους δύο τύπους

643 Συχνά ερμηνεύονται και ως υφαντικά βάρη, βλ. Robinson 1941, 471–72, πίν. CLIII, αρ. 2479, 2483.

644 Ελάχιστα γραμμάτια ελαφρότερα είναι δύο κυκλικά βαρίδια με έκτυπο Η, που αναγνωρίζεται ως συντομογραφία του *ἡμιμναῖον*, Robinson 1941, 453–54, 463, πίν. CXLI, CXLV, αρ. 2391–2392 (κυκλικά με έκτυπο Η) και αρ. 2421–2428 (ορθογωνικά πλακίδια ποικίλων μεγεθών). Davidson 1952, 204–5, πίν. 94, αρ. 1580–1582 (5ος – 4ος π.Χ.).

645 Για την ταύτιση συγκεκριμένων τύπων με τη χρήση τους, βλ. Βασιλειάδου 2011, 174–78.

646 Raubitschek 1998, 113, πίν. 60, αρ. 369 (πιο κοίλη κόψη και μακρύτερη λαβή).

της προηγούμενης ομάδας. Δύο (M1027–M1028) διαμορφώνουν επίμηκες, τριγωνικό στέλεχος ένθεσης της λαβής, ενώ σε ένα (M1029) είναι πιθανότατα ταινιωτό.⁶⁴⁷

Οκτώ (M1030–M1037) αποσπασματικά μαχαίρια ανήκουν στον πέμπτο τύπο με λογχόσχημη λεπίδα. Τα πέντε (M1030–M1034) είναι μικρού μεγέθους, με πλάτος λεπίδας που δεν ξεπερνά τα 0,025 μ., ενώ μόνο ένα (M1031) σώζει όλη τη λεπίδα και την αιχμηρή απόληξη, με μήκος 0,087 μ. Το ένα (M1030) διαμορφώνει πιθανότατα ταινιωτό στέλεχος ένθεσης της λαβής, ενώ ένα άλλο (M1034) τριγωνικού περιγράμματος που εκφύεται από το μέσο της λεπίδας. Στην δεύτερη ομάδα ανήκουν τμήματα από τρεις λεπίδες (M1035–M1037) με πλάτος έως 0,045 μ. Με σωζόμενο μήκος 0,195 μ. και αποκρουσμένη την αιχμηρή απόληξη, ένα (M1037) είναι ενδεικτικό του μεγέθους των λεπίδων αυτής της ομάδας, που θα μπορούσε να ανήκει και σε ξίφος.⁶⁴⁸ Μικρά λογχόσχημα μαχαίρια ρωμαϊκών χρόνων που έχουν δημοσιευτεί από την Πιερίδα⁶⁴⁹ και αντιστοιχούν σε μέγεθος με τα μικρά από το Κομπολόι, θεωρείται ότι προορίζονταν για τη σφαγή ζώων.⁶⁵⁰

Δύο εξαιρετικά αποσπασματικά μαχαίρια (M1038–M1039), με κοινό χαρακτηριστικό τη λοξά διευρυνόμενη κόψη της λεπίδας σε σχέση με το στενό στέλεχος ένθεσης της λαβής, δεν είναι δυνατό να ενταχθούν σε ένα τύπο. Η ράχη, ευθύγραμμη στη γένεσή της, ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα με το στέλεχος της λαβής που είναι ιδιαίτερα επίμηκες στο ένα (M1039). Λοξή διαμόρφωση στη γένεση της λεπίδας, μπορεί να φέρουν διάφοροι τύποι εγχειριδίων, λογχόσχημα, δρεπανόσχημα ακόμα και με ευθύγραμμη λεπίδα.⁶⁵¹ Τέλος, έξι τμήματα λαβών (M1040–M1045) και πέντε θραύσματα λεπίδων (M1046–M1050) θα μπορούσαν επίσης να ανήκουν σε διάφορους τύπους μαχαιριών.

2.2.1.6. Σιδερένια «δομικά» εργαλεία M1051–M1068 (Πίν. 59)

Στην κατηγορία κατατάσσονται εργαλεία που χρησιμοποιούνται για διάφορες οικοδομικές-κατασκευαστικές δραστηριότητες, με την επισημάνση ότι η χρήση τους δεν είναι δυνατό να διευκρινιστεί πάντα, ενώ πολλές φορές τα ίδια εργαλεία μπορεί να καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα εργασιών.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των πριονιών⁶⁵² που χρησιμοποιούνταν κυρίως στην υλοτομία, την ξυλουργική και την τεκτονική, ωστόσο συχνά αναφέρονται και ως αγροτικά εργαλεία και ειδικά για το κλάδεμα των αμπελιών.⁶⁵³ Το θραύσμα από πριόνι (M1051, Πίν. 59) διαμορφώνει αραιές και βαθιές οδοντωτές προεξοχές σε ένα τμήμα της ελαφρά κοίλης κόψης. Ενδεχομένως το τμήμα που εξαιρείται να είναι αυτό που πλησιάζει στη λαβή. Τα αραιά και βαθιά δόντια ομοιάζουν με ένα παράδειγμα από την Όλυνθο, για το οποίο προτείνεται η ταύτισή του με πριόνι, χωρίς να αποκλείεται η χρήση του στην υφαντική.⁶⁵⁴

Ένα εργαλείο (M1052, Πίν. 59) από επίμηκες λεπτό στέλεχος, που διαμορφώνει σιγμοειδές περίγραμμα προς το ένα διχαλωτό άκρο του, έχει ερμηνευτεί ως «σκύλα», εργαλείο για την αφαίρεση των καρφιών, ίσως και για την τοποθέτηση ξύλινων δοκών. Το σχήμα του ομοιάζει με τα σύγχρονα παραδείγματα, ωστόσο το στέλεχος, αν και έντονα διαβρωμένο, είναι μάλλον πολύ λεπτό για να μπορεί να ασκήσει έντονη πίεση.

647 Τον ίδιο τύπο λαβής και εξαιρετικά επιμήκη λεπίδα έχουν δύο παραδείγματα από την αγροικία στα Τρία Πλατάνια, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 250, αρ. 409–410. Επίσης μεγάλο, το ένα από τα δύο ρωμαϊκά παραδείγματα που βρέθηκαν στο Δίον, βλ. Βασιλειάδου 2011, 289–90, αρ. 154–155.

648 Robinson 1941, 335–37, πίν. CI, CIII αρ. 1598–1599. Για την οικιακή χρήση εγχειριδίων, βλ. Snodgrass 1967, 16, 84.

649 Για παραδείγματα από το Δίον και τις Λουλουδιές Κίτρους, βλ. Βασιλειάδου 2011, 176, 283–87, αρ. 141–151. Για ένα παράδειγμα από την αγροικία στην Πηγή Αθηνάς, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 216, αρ. 215.

650 Βασιλειάδου 2011, 176.

651 Για χαρακτηριστικά παραδείγματα, βλ. Βασιλειάδου 2011, 286, αρ. 148 (λογχόσχημο), 288, αρ. 153 (δρεπανόσχημο), 289, αρ. 154 (ευθύγραμμο).

652 Αναφέρεται ως *πριών* ή *πιστήρ*. Στο λεξικό της Σούδας καταγράφονται δύο τύποι, το ευθύγραμμο και το καμπτόμενο πριόνι, πιθανόν για διαφορετική χρήση, βλ. Βασιλειάδου 2011, 171.

653 Βασιλειάδου 2011, 171, σημ. 891.

654 Robinson 1941, 520, σημ. 132–133, πίν. CLXVII, αρ. 2619· Petrie 1917, 43–4, πίν. XLVIII· Manning 1985, 19, πίν. 9, αρ. B21 (ρωμαϊκών χρόνων, με λιγότερο κυρτή ράχη)· Raubitschek 1998, 125, πίν. VII, αρ. 436 (3ος αι. π.Χ.)· Baitinger και Volling 2007, 26–8, πίν. 8, αρ. 46–47.

Μια σειρά από εργαλεία με οξείες αιχμηρές απολήξεις κατατάσσονται στα έμμεσα κρούοντα ή κρουόμενα εργαλεία, όπως οι σμίλες, τα βελόνια κ.α.⁶⁵⁵ Ο πρώτος τύπος, με δύο παραδείγματα (M1053–M1054, Πίν. 59), διαμορφώνει στο άνω τμήμα του ένα ισχυρό στέλεχος τετραγωνικής τομής και πεπλατυσμένη επιφάνεια κρούσης, ενώ λεπταίνει πολύ προς το αιχμηρό άκρο.⁶⁵⁶

Για το σκάλισμα ή τη διάτρηση επιφανειών, πιθανόν χωρίς κρούση, ίσως προοριζόταν ένας δεύτερος τύπος⁶⁵⁷ με τρία παραδείγματα (M1055–M1057, Πίν. 59). Αποτελείται από ένα λεπτό και μακρύ στέλεχος που μπορεί να διαμορφώνει αιχμή στο ένα ή και στα δύο άκρα (M1057).

Σε έναν τρίτο τύπο ανήκουν τέσσερα εργαλεία (M1058–M1061, Πίν. 59) με περισσότερο ενισχυμένο, πλατύ και κοντό, στέλεχος που φέρει μία πεπλατυσμένη κεφαλή και στενεύει, λιγότερο ή περισσότερο, προς το ένα αιχμηρό άκρο.⁶⁵⁸

Από ένα ισχυρό στέλεχος αποτελείται και η επόμενη ομάδα εργαλείων, με τέσσερα παραδείγματα (M1062–M1065, Πίν. 59). Ατρακτόσχημα στελέχη, μήκους έως και 0,09 μ., με δύο πεπλατυσμένα άκρα ορθογωνικής ή τετραγωνικής τομής, πιθανόν ταυτίζονται με σφήνες.⁶⁵⁹ Αν και ομοιάζουν με αντίστοιχα από την Όλυνθο που κατατάσσονται στις σμίλες, δεν διαμορφώνουν οξεία αιχμηρά άκρα.⁶⁶⁰

Τρία ακόμη εργαλεία (M1066–M1068, Πίν. 59) με επιμήκη στελέχη, κυκλικής ή ορθογωνικής τομής, απολήγουν σε συμφή πεπλατυσμένα άκρα που φέρουν οπές. Το ένα (M1068) διαμορφώνει ρομβοειδούς περιγράμματος απόληξη που εγγράφει μικρή οπή, ενώ το δεύτερο άκρο του είναι αποκρουσμένο. Και τα δύο άκρα, ελλειπτικού περιγράμματος, διατηρεί το δεύτερο (M1068), ενώ το τελευταίο (M1066) είναι παρόμοιο, σώζει όμως μόνο το ένα άκρο. Παρουσιάζουν ομοιότητες με ένα χάλκινο παράδειγμα από την Όλυνθο που κατατάσσεται στις βελόνες-σακοράφες και ένα από την Πέλλα που θεωρείται επίσης σιδερένια βελόνα.⁶⁶¹

2.2.2. Αγροτικά εργαλεία M1069–M1098 (Πίν. 60–61)

2.2.2.1. Σιδερένια αγροτικά εργαλεία M1069–M1093 (Πίν. 60–61)

Μικρή, αλλά αντιπροσωπευτική όλων των σταδίων της καλλιέργειας, είναι η συλλογή των σιδερένιων αγροτικών εργαλείων, η πλειονότητα των οποίων βρέθηκε στην οικία (Σχ. 15). Τα περισσότερα σώζονται αποσπασματικά και η ταύτισή τους οφείλεται στη σύγκριση με ακέραια σωζόμενα παραδείγματα ή με εθνογραφικά παράλληλα.⁶⁶² Τυπολογική κατάταξη δεν είναι δυνατό να επιχειρηθεί παρά μόνο στην περίπτωση που οι διαφορές είναι έντονες και καταδεικνύουν διαφοροποίηση στη χρήση του εργαλείου. Οι συγγραφείς

655 Σμίλη ή γλυφείον και λατινικά *tornus* και *scarltrum*, βλ. Baitinger και Volling 2007, 37, πίν. 10, αρ. 69–81.

656 Το M118 δεν αποκλείεται να ανήκει σε μεγάλο καρφί. Όμοιο στη Νέα Άλο, επίσης ταυτίζεται με επιφύλαξη, βλ. Hijmans 2003, 126–27, εικ. 3.34, αρ. M18. Ανάλογα ρωμαϊκών χρόνων, με μακρύτερο αιχμηρό στέλεχος, ερμηνεύονται ως οπείς, βλ. Manning 1985, 28, πίν. 12, αρ. B78.

657 Χάλκινα με σχετική ομοιότητα από την Όλυνθο ταυτίζονται με μήλες, βλ. Robinson 1941, 350–51, πίν. CXI, αρ. 1674, 1680. Σιδερένια παραδείγματα με καλύτερα διατηρημένες τις αιχμηρές απολήξεις έχουν βρεθεί σε περιοχές της Θράκης, βλ. Tonkova 1999, 186, εικ. 4. Παρόμοια ρωμαϊκών χρόνων, ταυτίζονται με ξυλουργικά τρυπάνια, βλ. Manning 1985, 27–8, πίν. 12, αρ. B74.

658 Συνήθως ταυτίζονται με σμίλες ή τμήματα από σκαλιστήρια, βλ. Robinson 1941, 344–45, αρ. 1638–1642, πίν. CVIII–Raubitschek 1998, 120, εικ. 25, αρ. 440–443 (δύο τύποι, με οξεία ή πλατιά αιχμή, χρονολογούνται στους αρχαϊκούς χρόνους). Διαφόρων μεγεθών παρόμοια εργαλεία από το Νεκρομαντείο του Αχέροντα, τα περισσότερα με διαμόρφωση αυλού, χαρακτηρίζονται ως λιθουργικά και ξυλουργικά, βλ. Δάκαρης 1964, 51, πίν. 50γ. Ποικίλων τύπων, αρκετά με διαμορφωμένη κεφαλή βρέθηκαν στη Διμάλη της Ιλλυρίας, βλ. Dautaj 1976, 391, πίν. VIII/1. Σμίλες με πλατιά ισχυρά στελέχη είναι κοινός τύπος στους ρωμαϊκούς χρόνους, βλ. Manning 1985, 23, πίν. 10–11, εικ. 4, 5–6, αρ. B35–38.

659 Σφήνη και λατινικά *ceneus*, βλ. Baitinger και Volling 2007, 28–9.

660 Robinson 1941, 344–45, πίν. CVIII, αρ. 1640–1646. Με βελόνι ταυτίζεται ένα, από το Νεκροταφείο Αχέροντα, που διαμορφώνει ένα αιχμηρό και ένα πλατύ άκρο, βλ. Δάκαρης 1964, 50, πίν. 48β. Επίσης με ένα αιχμηρό άκρο, ρωμαϊκών χρόνων σφήνα (με επιφύλαξη) από την Ασπροβάλτα, βλ. Τζαναβάρη 2003, 242, αρ. 348.

661 Robinson 1941, 362, πίν. CXV, αρ. 1749· Λιλιμπάκη–Ακαμάτη 2000, 149, πίν. 127β, αρ. 391α.

662 Για τη δυσκολία ταύτισης των εργαλείων με συγκεκριμένα ονόματα και εργασίες καθώς και τη βασική βιβλιογραφία, βλ. Isager και Skydsgaard 1992, 44–6.

των ρωμαϊκών χρόνων περιγράφουν με αρκετές λεπτομέρειες τις μεθόδους καλλιέργειας και τον εξοπλισμό που απαιτούσαν.⁶⁶³ Επίσης, συχνά απεικονίζονται, κυρίως σε ανάγλυφα και ψηφιδωτά των ρωμαϊκών και βυζαντινών χρόνων, σκηνές με καλλιεργητές που φέρουν τα χαρακτηριστικά εργαλεία της δουλειάς τους,⁶⁶⁴ ενώ σε χειρόγραφα βυζαντινών χρόνων απεικονίζονται και επιγράφονται σειρές αγροτικών και άλλων εργαλείων.⁶⁶⁵ Από τις απεικονίσεις και τις περιγραφές προκύπτει το γενικό σχήμα αρκετών εργαλείων και η χρήση τους ωστόσο παραμένει δύσκολο, μεγάλες κατηγορίες εργαλείων που παρουσιάζουν ποικιλία ως προς τα σχήματα και τα μεγέθη, όπως για παράδειγμα τα δρεπάνια, να αποδοθούν σε συγκεκριμένες αποκλειστικά εργασίες.

Για το φύτεμα των αμπελιών, ενδεχομένως και άλλων δέντρων, χρησιμοποιούνταν τα σιδερένια φυτευτήρια ή *ἐμβολαίς*.⁶⁶⁶ Πρόκειται για εργαλεία κωνικού σχήματος που στηρίζονται σε μεταλλικό ή ξύλινο στυλεό. Στην αγροικία βρέθηκαν τέσσερα παραδείγματα που διακρίνονται σε δύο τύπους. Στον πρώτο τύπο κατατάσσονται τρία (**M1969–M1071**, Πίν. 60) που διασώζουν μόνο το κοίλο κωνικό στέλεχος, το οποίο προσαρμοζόταν σε ξύλινο στυλεό. Το συνολικό μήκος του εργαλείου δεν είναι δυνατό να υπολογιστεί ωστόσο σύγχρονα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στην Πιερία, κυρίως για το φύτεμα των ακτινιδίων, φέρουν κοντό στυλεό, με ισχυρή λαβή σε σχήμα Γ. Στον δεύτερο τύπο ανήκει το ένα (**M1072**, Πίν. 60) που βρέθηκε στη βοθητική εγκατάσταση της αγροικίας. Πρόκειται για ένα ισχυρό κωνικό στέλεχος συμπαγές και συμφυές με τον μεταλλικό στυλεό. Το μήκος του εργαλείου ούτε σε αυτήν την περίπτωση μπορεί να υπολογιστεί ωστόσο φαίνεται κατά πολύ μεγαλύτερο σε σχέση με τον πρώτο τύπο. Παρόμοια εργαλεία, με μήκος τουλάχιστον 0,19 μ., έχουν βρεθεί στην Ολυμπία,⁶⁶⁷ ενώ από το Δίον είναι γνωστά τρία παραδείγματα ρωμαϊκών χρόνων που ανήκουν στον πρώτο τύπο.⁶⁶⁸ Επίσης, σύγχρονα παραδείγματα από την Πιερία φέρουν ιδιαίτερα μακρύ στυλεό που απολήγει σε οριζόντια ευρεία λαβή, ικανή να δεχτεί πίεση και από τα δύο χέρια.⁶⁶⁹

Για το σκάλισμα, που απελευθέρωνε την άμπελο από επιβλαβή φυτά και επέτρεπε στη ρίζα να οξυγονώνεται, χρησιμοποιούνταν τα λεγόμενα δικέλλια, σκαπτικά εργαλεία με δύο αιχμηρά στελέχη.⁶⁷⁰ Δύο δικέλλια (**M1073–M1074**, Πίν. 60) προέρχονται από την οικία, το ένα βρέθηκε στην αυλή και το δεύτερο, ακέραιο, βρέθηκε ακουμπισμένο στη γωνία του υπογείου. Πρόκειται για βαρύ εργαλείο που διαμορφώνεται από δυο χοντρά στελέχη ορθογωνικής τομής με αιχμηρή απόληξη, λοξότμητη εσωτερικά. Τα σκέλη είναι ελαφρά κυρτά και ενώνονται με το οριζόντιο στέλεχος ένθεσης του στυλεού δημιουργώντας γωνία. Η οπή ένθεσης του στυλεού

663 Ο μεγαλύτερος όγκος πληροφοριών αναφορικά με τα εργαλεία οφείλεται στους ρωμαίους αγρονόμους. Λιγότερα στοιχεία είναι γνωστά από την ελληνική γραμματεία, που διασώζει ποικίλους όρους για κάθε τύπο ή όρους που μπορεί να περιγράφουν διάφορους συγγενείς τύπους, βλ. Amouretti 1986, 95, σημ. 38.

664 Για ψηφιδωτά με σκηνές τρύγου από ερωτιδείς ή προσωποποιήσεις του Φθινοπώρου που κρατούν δρεπάνι, βλ. Στεφανίδου-Τιβεριού 1989, 59, σημ. 67· Λιβέρη 1992, 260, σημ. 30.

665 Πρόκειται για εικονογραφημένα χειρόγραφα με το έργο του Ησίοδου *Ἔργα καὶ Ἡμέραι*, που χρονολούνται στον 13–14ο αι. μ.Χ. Αναφέρονται να αρχαία και όχι τα δημώδη ονόματα των εργαλείων, ωστόσο συχνά χρησιμοποιείται το ίδιο όνομα για περισσότερα εργαλεία, ενώ δεν διευκρινίζεται η χρήση τους, βλ. Spatharakis 1981, 62, εικ. 448, αρ. 249· Bryer 1986, 45–80· Λιβέρη 2000, 275, εικ. 1–2 (Φερράρα, Ariostea Δημοτική Βιβλιοθήκη, κώδ. Π116, φ. 145r και Βενετία, Μαρκιανή Βιβλιοθήκη, κώδ. Marc. 464, φ. 34r).

666 *Εμβολαίς* στο Lidell & Scott, βλ. Βασιλειάδου 2011, 172, 256. Τα φυτευτήρια που απεικονίζονται σε βυζαντινά χειρόγραφα είναι εξολοκλήρου ξύλινα εργαλεία, με ένα ισχυρό αιχμηρό άκρο και δύο λαβές, βλ. Bryer 1986, 78. Ο Θεόφραστος (*Περὶ Φυτῶν Αἰτιῶν* III.12.1) για τη διάνοιξη των λάκκων αναφέρει σιδερένιους πασσάλους.

667 Baitinger και Volling 2007, 205, πίν. 72, αρ. 814–815.

668 Για τα παραδείγματα από το Δίον αλλά και από ναυάγιο του 7ου αι. μ.Χ. στο Yassi Ada, όπου ερμηνεύονται ως εργαλεία για το τρύπημα του карабόпану ή για το ξέπλεγμα των σκιοινιών, βλ. Βασιλειάδου 2011, 256, αρ. 86–88.

669 Για σύγχρονα παραδείγματα και των δύο τύπων, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2004, πίν. 22 εικ. 27 και 29. Η ίδια μέθοδος φύτευσης, με χαλύβδινα και σιδερένια εργαλεία αυτού του τύπου αναφέρεται και για την περιοχή της Άνω Μακεδονίας κατά τους νεώτερους χρόνους, βλ. Κεραμόπουλος 1932, 53–4.

670 Αναφέρεται ως *δικέλλα* ή *δικέλλιον*, (Λουκιανός, *Τίμων* 6, ὥστε ὑπὸ τῶν κακῶν ἐπὶ ταύτην τὴν ἐσχατιὰν τραπόμενος ἐναψάμενος διφθέραν ἐργάζομαι τὴν γῆν ὑπόμιθος ὀβολῶν τεττάρων, τῇ ἐρημῇ καὶ τῇ δικέλλῃ προσφιλοσοφῶν). Εργαλείο κατάλληλο για βαθύ σκάψιμο κοντά στις ρίζες, και αρκετά βαρύ για να χτυπούν και να ισοπεδώνουν τους σβώλους του χώματος. Χαρακτηριστικό για το μέγεθος και την απόδοση του εργαλείου είναι απόσπασμα από τα *Γεωπονικά* (Ε.25), που συνιστά προσοχή κατά τη χρήση του *παρ᾽ατὴρὲν δὲ δεῖ, ὅπως μὴ σκάπτοντες τῇ δικέλλῃ, τό στέλεχος τρώσαντες ἢ νύξαντες βλάψωσιν*. Κατά την Μ. Amouretti (1986, 96–7, εικ. 14, πίν. 13), δεν αποκλείεται να ταυτίζεται και με τη σμινύη ή τη μακέλλα. Απεικονίζεται στην αρχαία και βυζαντινή τέχνη, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το έκτυπο δικέλλι σε θασιτικούς αμφορείς. . Bryer 1986, 70· Isager και Skydsgaard 1992, 49. Για παραδείγματα νεώτερων χρόνων, βλ. Λουκόπουλος 1938, 41, εικ. 17· Παρράκη-Μπελεσιώτη 1978, 68, εικ. 89–90.

διανοίγεται σε πλαίσιο μεγωνιώδες περίγραμμα. Συγκρινόμενο με τρία παραδείγματα ρωμαϊκών χρόνων από το Δίον και την Ασπροβάλτα, διαπιστώνεται πέραν της γενικής ομοιότητας, ότι το δικέλλι από το Κομπολόι είναι στενότερο και μακρύτερο και πιθανότατα με πιογωνιώδεις ακμές.⁶⁷¹ Όμοια είναι τα παραδείγματα ελληνιστικών χρόνων που έχουν βρεθεί στην Φλώρινα.⁶⁷²

Τα δύο έντονα καμπύλα στελέχη με την αιχμηρή απόληξη (M1075, M1078, Πίν. 60) θα μπορούσαν να ανήκουν σε μικρότερα σκαπτικά εργαλεία, με πολλαπλά αιχμηρά στελέχη ή τουλάχιστον ένα αιχμηρό στέλεχος στη μία πλευρά, όπως διαφόρων μεγεθών αξίνες και σκαλιστήρια.⁶⁷³ Σχετική ομοιότητα παρουσιάζουν και τρία αποσπασματικά εργαλεία (M1076, M1077, M1079, Πίν. 60) που δεν μπορούν να ταυτιστούν με βεβαιότητα, κυρίως λόγω της διάβρωσης.⁶⁷⁴

Δρεπάνια διαφόρων τύπων χρησιμοποιούνται για ποικίλες αγροτικές εργασίες.⁶⁷⁵ Με βάση τις πηγές και τις απεικονίσεις έχει προταθεί η διάκριση συγκεκριμένων τύπων δρεπανιών για το θερισμό,⁶⁷⁶ την αμπελοκαλλιέργεια⁶⁷⁷ το κλάδεμα οπωροφόρων δέντρων και την κηπουρική.⁶⁷⁸

Ειδικά για την αμπελοκαλλιέργεια προτείνεται, με βάση τις πολυάριθμες και διαφόρων εποχών απεικονίσεις του θέματος του τρύγου, ένα μικρότερο δρεπάνι, με λεπίδα μήκους 0,1–0,2 μ. και λαβή, που δεν ξεπερνά τα 0,1 μ.⁶⁷⁹ Εκτός από τον τρύγο, δρεπάνια χρησιμοποιούνταν και για το κλάδεμα, το αραίωμα και τη διαμόρφωση των κλημάτων,⁶⁸⁰ οπότε η ταύτιση με τα κλαστήρια δρέπανα είναι λογική.⁶⁸¹

Το χαρακτηριστικό δρεπανάκι με την ιδιαίτερα φαρδιά και καμπύλη λεπίδα που μπορεί να διαμορφώνει στην κυρτή πλευρά της και δεύτερη ορθογωνική κόψη, είναι γνωστό από απεικονίσεις, ενώ η χρήση του είναι αδιάκοπη ως τις μέρες μας.⁶⁸² Από τη βοηθητική εγκατάσταση της αγροικίας προέρχονται δύο μικρά θραύσματα

671 Πιθανόν ηγωνία του οριζώντιου με τα κατακόρυφα στελέχη να είναι πιο ήπια στα δικέλια των ρωμαϊκών χρόνων, βλ. Petrie 1917, 55, πίν. LXVII· Αδάμ-Βελήνη 2003α, 242, αρ. 347· Βασιλειάδου 2011, 172, 258–60, αρ. 91–93.

672 Ένα βρέθηκε στην πόλη παρά τον Άγιο Παντελεήμονα (Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Ακαμάτης 2006, 34) και ένα δεύτερο στις Πέτρες, αποθησαυρισμένο μαζί με άλλα εργαλεία μέσα σε μεγάλο πithάρι (Αδάμ-Βελήνη 1998, 55, με βιβλιογραφία από παραδείγματα στη Βαλκανική).

673 Αξίνα από τη Νέα Άλο, με μια λογχόσχημη λεπίδα στη μία πλευρά και δύο ελαφρώς κυρτά στενά στελέχη στη δεύτερη, αναφέρεται ως δικέλλα και θεωρείται το πρώτο γνωστό παράδειγμα του τύπου που αναφέρεται στις πηγές, βλ. Hijmans 2003, 125–26, 303, εικ. 3.33, αρ. M2. Η σκαπάνη, η σκαλός, το σκαφεόν και το λισγάριον επίσης μαρτυρούνται στις πηγές και απεικονίζονται σε αγροτικές εργασίες και αθλητικές δραστηριότητες, βλ. Amouretti 1986, 99· Bryer 1986, 70–3.

674 Λογχόσχημες λεπίδες με ανάλογη κύρτωση και διαμόρφωση αυλού φέρουν και δόρατα και άλλα εξαρτήματα οπλισμού, βλ. Baitinger 2001, 167–87, πίν. 72α, αρ. 732, 871, 887, 888, 915, 928.

675 Για τη χρήση του σε ποικίλες εργασίες διαχρονικά, βλ. Amouretti 1986, 100· Isager και Skydsgaard 1992, 52–3· Volling 2002, 200. Συχνό εύρημα και σε ιερά, βλ. Δάκαρης 1964, 50, πίν. 47β· Baitinger και Volling 2007, 100, 105–6, πίν. 35–36, αρ. 402–417. Συλλογή ποικίλων σχημάτων και μεγεθών εντοπίστηκε σε στοά στην Αγορά της Πιτάνης, βλ. Πρέκα-Αλεξανδρή 2001, 415, πίν. 111β. Ποικίλων τύπων και μεγεθών δρεπάνια βρέθηκαν και σε οικιστικά σύνολα, βλ. Κεραμόπουλος 1932, 77, εικ. 43· Hijmans 2003, 126, 301, εικ. 3.33, αρ. M4–M12.

676 Για το θερισμό χρησιμοποιούσαν το *ἀμμητικό δρεπάνι* (αλλιώς *φυρολόγος δρέπανος*, *καλαμητόμος ἄρρη*, *σταχυοτόμος δρέπανος*). Με βάση τα επίθετα που το χαρακτηρίζουν σε πηγές και επιγραφές, είναι πιθανόν να διακρίνεται σε διαφορετικούς τύπους ανάλογα με τον τρόπο του θερισμού, αν δηλαδή το στάχυ θεριζόταν από χαμηλά, στο μέσο του ύψους του ή στην κορυφή που έφερε τον καρπό, βλ. Βασιλειάδου 2011, 152–54.

677 Από τις πηγές είναι γνωστές οι ονομασίες *δρέπανον ἀμπελοτόμον*, *ξυστάς* ή *βίσβη*, βλ. Βασιλειάδου 2011, 155–56. Επιγραφικά παραδίδεται το *δρέπανον ἀμπελογόν*, βλ. Pritchett και Pippin 1956, 291.

678 Με το κλάδεμα των δέντρων και την υλοτομία σχετίζεται το *κλαστήριον δρέπανον*, *κρόβον δρέπανον* και *κρώπιον δρέπανον*, βλ. Βασιλειάδου 2011, 156–57.

679 Bryer 1986, 78· Βασιλειάδου 2011, 156.

680 Κλήμης ο Αλεξανδρεὺς, *Στρώματα*, 1.9.43.2 *δρεπάνον τε, οἶμαι καὶ μακέλλης καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων τῶν γεωργικῶν πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἀμπελὸς χρεια· Γεωπονικά V.19.5 τὰς ρίζας τὰς ἐπιπολαίους ὀξύτατῶν δρεπάνῳ ἀφαιρεῖν καὶ V.23.15 δεῖ δε τὰ πρὸς τὴν κλαδεῖαν δρέπανα ὀξύτατα καὶ τομώτατα εἶναι·* βλ. Βασιλειάδου 2011, 156–57, σημ. 823. Ιδιαίτερη διαμόρφωση απαιτούσε η αναδενδρίτης ή δενδρίτης ἀμπελος (λατ. *Vitesarbustavae* ή *arbustum*) που αναρριχάται και στηρίζεται σε δέντρα ή άλλα στηρίγματα. Αυτή η μέθοδος καλλιέργειας, ιδιαίτερα διαδομένη στη Δύση, φαίνεται πως εφαρμοζόταν και στον ελλαδικό χώρο. Για βιβλιογραφία σχετικά με τις μεθόδους καλλιέργειας αλλά και τις απεικονίσεις της αναδενδρίδας ἀμπελὸς, βλ. Αλαμανή-Σουρή 1998, 87, σημ. 20 και στον ίδιο τόμο στις σελίδες

95–9 σχετικά με τις διαφονίες περί των απεικονίσεων στα αρχαία αγγεία.

681 Βασιλειάδου 2011, 157, σημ. 827.

682 Για τη σημασία του στον τρύγο έως και τους νεώτερους χρόνους και παρά τη χρήση ψαλιδιών και άλλων εργαλείων, βλ. Λουκόπουλος 1938, 314, εικ. β. Για σύγχρονα παραδείγματα που συσχετίζονται μόνο με το κλάδεμα, βλ. Ψαρράκη-Μπελεσιώτη 1978, 68, εικ. 91· Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 237, αρ. 313, 315.

δρεπανιών (M1084–M1085, Πίν. 61), που δεν σώζουν στοιχεία της λαβής. Η λεπίδα τους είναι ιδιαίτερα πλατιά και έντονα κυρτή και φαίνεται ότι ανήκουν στον τύπο των δρεπανιών με μηνοειδές σχήμα, που μπορεί να διαμορφώνει αυλό στυλώσεως της ξύλινης λαβής⁶⁸³ ή στενό στέλεχος στερέωσης της λαβής.⁶⁸⁴ Τέσσερα αποσπασματικά σωζόμενα δρεπάνια (M1080–M1083, Πίν. 61), με στενότερη λεπίδα και οξεία ακμή, δεν είναι δυνατό να αποδοθούν σε συγκεκριμένο τύπο και θα μπορούσαν να ανήκουν σε αμπελοτόμα και σε κλαστήρια δρέπανα.⁶⁸⁵ Γωνιώδη διαμόρφωση προς την αιχμή δημιουργεί πιθανόν το ένα (M1083), ενώ ένα τελευταίο (M1081) είναι το μόνο με τόσο λεπτή λεπίδα. Αν και όλα τα δείγματα είναι εξαιρετικά αποσπασματικά, πρέπει να σημειωθεί ότι δεν βρέθηκαν θραύσματα στελεχών που θα μπορούσαν να ανήκουν στον τύπο των αμπελοτόμων δρεπανιών με το ιδιαίτερα επίμηκες στέλεχος ένθεσης της λαβής που επενδύεται εξωτερικά από ξύλο.⁶⁸⁶

Σε πελέκεις ή αξίνες⁶⁸⁷ ανήκουν πιθανόν δύο θραύσματα (M1086–M1087, Πίν. 61), που σώζουν την αιχμηρή κόψη και μέρος από το πλατύ στέλεχος του εργαλείου. Η διαμόρφωση της κόψης ομοιάζει με αξίνες από τα Λεϊβήθρα, την Όσσα Λαγκαδά κ.α.⁶⁸⁸ Τα παραπάνω εργαλεία δεν μπορούν να χαρακτηριστούν αμιγώς αγροτικά, δεδομένου ότι, ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθός τους, έχουν χρησιμοποιηθεί στην υλοτομία, την ξυλουργική αλλά και για την εξόρυξη μετάλλων.

Στα αγροτικά εργαλεία θα μπορούσαν να αναφερθούν και τα πέταλα ζώνων και οι αλυσίδες, αν και η χρήση τους δεν περιορίζεται στις αγροτικές εργασίες.

Ένα συμπαγές πέταλο (M1088, Πίν. 61) με δύο ζεύγη οπών περιμετρικά, χαρακτηρίστηκε από την Ι. Βασιλειάδου ως ιδιαίτερο εύρημα, δεδομένου ότι από τις γραπτές πηγές δεν τεκμηριώνεται η χρήση πετάλων πριν από την ρωμαϊκή περίοδο.⁶⁸⁹ Συμπαγή, τριγωνικού περιγράμματος και ελαφρώς μεγαλύτερα, είναι τρία πέταλα ρωμαϊκών χρόνων από το Δίον,⁶⁹⁰ ενώ συμπαγή πέταλα επένδυαν τις οπλές αλόγων εργασίας και άλλων ιπποειδών, μέχρι και τους νεώτερους χρόνους, σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές.⁶⁹¹

Δύο τμήματα αλυσίδων (M1092–M1093, Πίν. 61), που πιθανόν προορίζονταν για το δέσιμο μεγάλων ζώων,⁶⁹² βρέθηκαν κοντά στην δυτική είσοδο του πιθεώνα και στη βοηθητική εγκατάσταση Ντουβάρι Ι. Η πρώτη (M1092) αποτελείται από έναν τουλάχιστον κρίκο, συμπλεκόμενα οκτώσχημα στελέχη και επιμήκη στελέχη με ιδιαίτερες κεφαλές και αιχμηρές απολήξεις. Το ένα επίμηκες στέλεχος διαμορφώνει ημισφαιρική κεφαλή-κομβίο που το συγκρατεί στην διάτρητη δισκόμορφη κεφαλή ενός δεύτερου στελέχους με αιχμηρό το ελεύθερο άκρο του, που πιθανόν χρησίμευε για τη στερέωση της αλυσίδας. Η δεύτερη (M1093) αποτελείται από σειρά πιεσμένων κρίκων που καταλήγουν σε ζεύγος από ανισομεγέθεις δακτυλίους. Οι τελευταίοι ενώνονται μεταξύ τους μέσω ενός συμφυούς στον μικρό δακτύλιο στελέχους, που καταλήγει σε κομβίο. Η διαμόρφωση αυτή επιτρέπει την περιστροφή των κρίκων χωρίς να συστρέφεται όλη η αλυσίδα και εφαρμόζεται σε διάφορων

683 Πρβλ. Βασιλειάδου 2011, 236, αρ. 58.

684 Για δρεπάνια με συμφυές στέλεχος από τη Βαλκανική, βλ. Slamkov 2005, 168, εικ. 23a.

685 Για παραδείγματα διάφορων τύπων και μεγεθών από την Ιλλυρία, βλ. Shpruza 2007–2008, εικ. 2.

686 Βασιλειάδου 2011, 236, αρ. 59, τύπος Β και Ι. Επίσης, από τις Λουλουδιές Κίτρους, βλ. Αγγέλου 2004, 2, εικ. 2. Ο τύπος βρέθηκε και στην αγροκία στα Τρία Πλατάνια, πάλι με πιο κοντή λαβή, βλ. Γεροφωκά 2015, 253, N32, πίν. 31.

687 Αναλυτικά για τα ονόματα, τη χρήση και τους τύπους του πέλεκυ κατά τη ρωμαϊκή εποχή, βλ. Βασιλειάδου 2011, 162–64, αρ. 66–77. Γενικά, Petrie 1917, 15, πίν. XIV.

688 Αδάμ-Βελένη 1991, 236, εικ. 12· Raubitschek 1998, 125, πίν. 68, αρ. 430· Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 236, αρ. 307. Knigge 2005, 202, πίν. 54, εικ. 121, αρ. 709.

689 Το πετάλωμα των ζώων θεωρείται πρακτική των ρωμαϊκών χρόνων, από τις αρχές του 1ου αι. μ.Χ. και μετά, βλ. Manning κ.ά. 1995, 42–4· Βασιλειάδου 2011, 215–17, αρ. 26–28.

690 Βασιλειάδου 2011, αρ. 29–31, 215–217, με αναφορές σε παραδείγματα κυρίως βυζαντινών και μεταβυζαντινών χρόνων από τη Βουλγαρία, τη Βοιωτία και το Πέργαμο.

691 Με πλάτος 6–8 εκ., έφεραν δύο ή τρία ζεύγη οπών, βλ. <http://lyrasi.blogspot.gr/2012/05/blog-post.html>.

692 Για παρόμοιες χάλκινες, με ποικίλες χρήσεις, βλ. Robinson 1941, 77, πίν. XVI· Petrie 1917, 55–6, πίν. LXX, LXXI, αρ. 41. Για μεγάλη χάλκινη στη λαβή επίσης χάλκινου κάδου, βλ. Ακαμάτης 1999, 209, εικ. 7.

σχημάτων αλυσίδες, για τη χρήση των οποίων προτείνεται μεταξύ άλλων και το ζέψιμο ζώων.⁶⁹³ Δύο ακόμη στελέχη που απολήγουν σε ανοιχτούς κρίκους, καθώς και ένα μεγάλο οκτώσχημο στέλεχος (**M1089–M1091**, Πίν. 61) πιθανότατα ανήκουν επίσης σε αλυσίδες.

2.2.2.2. Μολύβδινα αλιευτικά βάρη M1094–M1098 (Πίν. 61)

Τα μολύβδινα βαρίδια που χρησιμοποιούνται για την καθέλκυση των διχτύων είναι από τα πλέον χαρακτηριστικά παραδείγματα αντικειμένων που διατήρησαν διαχρονικά τη μορφή και τη λειτουργία τους.⁶⁹⁴ Στο Κομπολόι βρέθηκαν τέσσερα (**M1094–M1097**, Πίν. 61), το ένα στη νοτιοδυτική γωνία του πιθεώνα και τα άλλα τρία στην ανατολική και βόρεια εξωτερική στοά της οικίας. Ένα κάθετο κυλινδρικό βαρίδιο (**M1098**, Πίν. 61) πιθανόν χρησιμοποιούνταν για ψάρεμα με αγκίστρι.

2.2.3. Μεταλλικά εξαρτήματα όπλων M1099–M1134 (Πίν. 62)

Λιγοστά μεταλλικά εξαρτήματα ανήκουν σε βέλη και δόρατα (**M1099–M1134**, Πίν. 62). Από τις 17 αιχμές βελών, οι επτά είναι χάλκιες και οι δέκα σιδερένιες. Οι χάλκιες αιχμές (**M1099–M1105**) ανήκουν όλες στον τύπο F της Ολύνθου.⁶⁹⁵ Λίγο ψηλότερα από τη βάση του κωνικού αυλού εκφύονται τρία πλευρικά πτερύγια, σε ακτινωτή διάταξη. Διαμορφώνουν κάθετη νεύρωση, με γωνιώδη κόψη ατρακτόσχημου περιγράμματος. Το μήκος τους κυμαίνεται από 0,03 μ. έως 0,04 μ., ενώ το βάθος του αυλού είναι σχεδόν το μισό. Οι σιδερένιες αιχμές (**M1106–M1127**) ανήκουν στον τύπο E της Ολύνθου.⁶⁹⁶ Διαμορφώνουν μακριά και λεπτή τετράπλευρη αιχμή, με μέγιστο πλάτος στη βάση της. Το συμφυές με την αιχμή στέλεχος πρόσφυσης είναι συνήθως τετραγωνικής ή ορθογωνικής τομής, και μόνο σε μία περίπτωση είναι κυκλικής τομής (**M1109**). Από τα λιγοστά ακέραια παραδείγματα φαίνεται πως το μήκος του στελέχους πρόσφυσης υπολείπεται ελάχιστα από το ένα τρίτο του συνολικού μήκους της αιχμής, που φτάνει έως τα 0,065 μ. Μόνο μία αιχμή (**M1128**) είναι φυλλόσχημη και πεπλατυσμένη, με συμφυές στέλεχος προσάρτησης τετραγωνικής τομής.⁶⁹⁷

Οι έξι σιδερένιες αιχμές (**M1129–M1134**) ανήκουν πιθανότατα σε ακόντια ή δόρατα. Με βάση τα καλύτερα σωζόμενα παραδείγματα, το μήκος τους φτάνει τα 0,15 μ. και τα γενικά χαρακτηριστικά τους αντιστοιχούν στον τύπο BII της Ολύνθου.⁶⁹⁸ Η λεπίδα είναι λογχόσχημη, μάλλον στενή και με γωνιώδες περίγραμμα, ενώ στις περισσότερες διαμορφώνει κεντρική νεύρωση, που μπορεί να επεκτείνεται και κατά μήκος του κωνικού αυλού (**M1130**). Σε ένα παράδειγμα που σώζει ακέραιο το μήκος της (**M1132**), ο αυλός είναι κατ' ελάχιστον μεγαλύτερος από την αιχμή.

693 Ποικιλία σχημάτων παρουσιάζουν οι μεγάλες σιδερένιες αλυσίδες από την Ολυμπία, που χρονολογούνται έως και τους βυζαντινούς χρόνους. Ο τύπος F χαρακτηρίζεται ειδικά από τα στελέχη που φέρουν ανάλογες διαμορφώσεις, βλ. Baitinger και Volling 2007, 115–16, πίν. 66–68, αρ. 755–794. Για παραδείγματα ρωμαϊκών χρόνων από τη γειτονική αγροικία στην Πηγή Αθηνάς, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 246, αρ. 375 και από το Δίον, με λιγότερο αιχμηρό άκρο, βλ. Βασιλειάδου 2011, 269, αρ. 114. Γενικά για δακτύλιους με συμφυή αιχμηρά στελέχη που πιθανόν ανήκουν σε αλυσίδες, βλ. Robinson 1941, 522–23, 526, πίν. CLXVIII, CLXX, αρ. 2626–2630, 2645.

694 Για παραδείγματα από τους μυκηναϊκούς έως τους βυζαντινούς χρόνους, βλ. Raubitschek 1998, 121, σημ. 16 και για παραδείγματα αρχαϊκών και κλασικών χρόνων πίν. 72, αρ. 455–556. Μεγάλος αριθμός βρέθηκε συγκεντρωμένος σε δωμάτιο ελληνιστικής αγροικίας στα Γρεβενά, βλ. Καραμήτρου-Μεντεσιδή και Θεοδώρου 2011, 122, εικ. 12.

695 Robinson 1941, 397–405, πίν. CXXV–CXXVI, αρ. 2073–2089 (τύπος F)· Davidson 1952, 200, πίν. 91, αρ. 1517–1518.

696 Robinson 1941, 392–97, πίν. CXXIII–CXXIV, αρ. 1972–2026 (τύπος E).

697 Davidson 1952, 201, πίν. 91, αρ. 1531 (μεσαιωνικό, μεγαλύτερο και ίσως με αυλό).

698 Robinson 1941, 414–15, πίν. CXXVIII, αρ. 2158, τύπος BII με μήκος 0,155 μ.

2.2.4. Κοσμήματα M1135–M1138 (Πίν. 62)

Ελάχιστα είναι τα χάλκινα κοσμήματα που διατηρήθηκαν (M1135–M1138, Πίν. 62). Βρέθηκε ένα δακτυλίδι (M1135) με συμφυή και επίπεδη σφενδόνη ωοειδούς περιγράμματος, στην οποία αποδίδεται έγκοιλη παράσταση αλόγου σε καλπασμό προς τα αριστερά.⁶⁹⁹ Μία είναι και η περόνη (M1136) από επίμηκες στέλεχος, ορθογωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές και αιχμηρό το ένα άκρο. Η κεφαλή σχηματίζεται με τη διαδοχική συσπείρωση του στελέχους στον άξονα της βελόνης.⁷⁰⁰ Ανοιχτού τύπου είναι το ένα μικρό βραχιόλι (M1137) με τα οφίοσχημα πέρατα.⁷⁰¹ Ο δακτύλιος διαμορφώνεται από ταινιωτό έλασμα, που κοσμείται με εγχάρakta ημικύκλια εναλλάξ με κάθετες γραμμές. Απολήγει σε συρμάτινα άκρα, που αναδιπλώνονται αντίρροπα και απολήγουν σε σχηματοποιημένες κεφαλές φιδιών, που αποδίδονται πλαστικά, αλλά χωρίς ανατομικές λεπτομέρειες. Τέλος, βρέθηκε και ένα ενώτιο (M1138) στον τύπο του ανοιχτού δακτυλίου, από λεπτό στέλεχος, με πάχος που μειώνεται προς το αιχμηρό άκρο. Στο δεύτερο άκρο διαμορφώνει γωνιώδη και ταινιωτή απόληξη.

Το μοναδικό χρυσό εύρημα (M1139) είναι ένα μικρό φυλλαράκι αμπέλου, από ιδιαίτερα λεπτό περίμητο έλασμα, που ίσως προέρχεται από κόσμημα, ένδυμα ή κάτι άλλο.

2.2.5. Κοροπλαστική M1140–1142 (Πίν. 63)

Στις εξωτερικές στεγασμένες στοές βρέθηκαν διάσπαρτα θραύσματα από δύο ειδώλια (M1140–M1141), μάλλον μεγάλου μεγέθους. Τα θραύσματα είναι μικρά και ιδιαίτερα αποσπασματικά και διατηρούν μέρος μόνο από τις πλούσιες πτυχώσεις των ενδυμάτων των μορφών. Το μικρό θραύσμα από πήλινο πλακίδιο (M1142) διατηρεί τμήμα από το κεφάλι ανάγλυφης μορφής βοός, χωρίς άλλα στοιχεία σχετικά με το σχήμα του πλακιδίου η την παράσταση.

2.2.6. Αδιάγνωστης χρήσης εργαλεία και αντικείμενα M1143–1257 (Πίν. 63)

2.2.6.1. Λίθινα εργαλεία M1143–M1146 (Πίν. 63)

Λιγοστά θραύσματα από πυρήνες και λεπίδες λίθινων εργαλείων (M1145–M1147) βρέθηκαν στην αγροικία και ένα μεγάλο εργαλείο (M1144) στο Ντουβάρι Ι. Λίθινες λεπίδες έχουν εντοπιστεί σε επιχώσεις των ιστορικών χρόνων, και μολονότι δεν είναι βέβαιο εάν κατασκευάζονται ή περισυλλέγονται, η χρήση τους είναι δεδομένη και σχετίζεται με οικιακές και αγροτικές εργασίες.⁷⁰² Όταν εντοπίζονται σε μεγάλους αριθμούς είναι δυνατό να προέρχονται από δοκάνια, όπως στην περίπτωση των Τριών Πλατανιών.⁷⁰³ Ο C. Runnels θεωρεί πιθανότερο τα δοκάνια να εξοπλίζονταν με λεπίδες χαλαζία, ενώ για τα λοιπά λίθινα εργαλεία δεν αποκλείει τη χρήση τους ως εγχειρίδια και δρέπανα.⁷⁰⁴

699 Robinson 1941, 134–47, πίν. XXVI XXVII, αρ. 446–473 (τύπος I, συχνά με παράσταση ζώων).

700 Robinson 1941, 363, πίν. CXV, αρ. 1755.

701 Robinson 1941, 68–72, πίν. XII–XIII, αρ. 179–225 (κοινός τύπος, συνήθως με επικαλυπτόμενα άκρα).

702 Vanderpool 1982, 195, εικ. 4.

703 Πουλάκη-Παντεριμαλή 2003β, 131, 241–42, αρ. 336–345 και το σύγχρονο παράλληλο αρ. 346. Για τα δοκάνια ή δικράνια (λατ. *Tribulum*), βλ. Amouretti 1986, 106, εικ. 16· Bryer 1986, 79–80.

704 Runnels 1982, 371.

2.2.6.2. Σιδερένια άγκιστρα M1147–M1154 (Πίν. 63)

Οκτώ στελέχη σε σχήμα γάντζου, τα περισσότερα τετραγωνικής ή κυκλικής τομής (M1151, M1154), συνήθως με ένα αιχμηρό και ένα ταινιωτό άκρο, θα μπορούσαν να έχουν χρησιμοποιηθεί με ποικίλους τρόπους, αυτόνομα ή ως εξαρτήματα άλλων αντικειμένων. Το ένα (M1148) αποτελείται από ένα ατρακτόσχημο στέλεχος, που διαμορφώνει αιχμή στο ένα άκρο και φέρει τριγωνικής τομής απόφυση στο δεύτερο. Το σχήμα του ομοιάζει ιδιαίτερα με τα χάλκινα αλιευτικά άγκιστρα,⁷⁰⁵ ωστόσο ο σίδηρος δεν ενδείκνυται για χρήση στο θαλασσινό νερό, ενώ και η τριγωνική απόφυση είναι πιο κοντή και όχι αρκετά οξεία.

2.2.6.3. Σιδερένιοι και χάλκινοι δακτύλιοι M1155–M1164 (Πίν. 64)

Διάμετρο από 0,03 μ. έως 0,04 μ. έχουν έξι σιδερένιοι κρίκοι (M1155–M1160, Πίν. 64). Οι δύο (M1156, M1160) είναι ανοιχτού τύπου, με πλάτος που μειώνεται προς τα εφαιπόμενα άκρα. Κλειστού τύπου είναι πιθανότατα ο ένας (M1157), από λεπτό ταινιωτό στέλεχος. Δύο σώζονται κατά το ήμισυ και ένας σε θραύσματα. Ο ένας (M1159) βρέθηκε πολύ κοντά σε μία από τις σιδερένιες αλυσίδες (M1092) και ίσως αποτελεί μέρος της. Για τους λοιπούς δεν μπορεί να προταθεί κάποια συγκεκριμένη χρήση.⁷⁰⁶ Κλειστού τύπου είναι και οι τέσσερις χάλκινοι δακτύλιοι (M1161–M1164, Πίν. 64). Πρόκειται για δακτύλιους περιορισμένης διαμέτρου, από σχετικά λεπτά στελέχη, κυκλικής ή ελλειπτικής τομής, με εξαίρεση έναν από ιδιαίτερα χοντρό στέλεχος (M1156), που πιθανότατα εξυπηρετούσαν στην στερέωση των λαβών σε σκεύη.⁷⁰⁷

2.2.6.4. Σιδερένια αδιάγνωστα αντικείμενα M1165–M1193 (Πίν. 64)

Αρκετά θραύσματα, από σιδερένια κυρίως αντικείμενα παρέμειναν χωρίς ταύτιση. Παρακάτω αναφέρονται αναλυτικά μόνον όσα είναι δυνατό να περιγραφεί η μορφή τους, ενώ στελέχη και ελάσματα αναφέρονται μόνο ποσοστιαία.

Ένα ημικυκλικού περιγράμματος σιδερένιο τμήμα (M1165), διαμορφώνει κόψη στη μία πλευρά του και πιθανόν θα μπορούσε να ανήκει σε ξέστρο ή ξυράφι.

Άγνωστης χρήσης είναι και τρία (M1166, M1179, M1182) επιμήκη εργαλεία. Τα δύο πρώτα διαμορφώνουν ημισφαιρική κεφαλή στο ένα άκρο, ενώ το τρίτο διαμορφώνει αιχμή. Διαμόρφωση αυλού διατηρούν ένα από κάθε τύπο (M1179, M1182). Επιμήκη αντικείμενα με διαμόρφωση αυλού συχνά κατατάσσονται ως επενδύσεις δοράτων ή ακοντίων, ωστόσο έχουν γίνει και άλλες προτάσεις για τη χρήση τους που αφορούν κυρίως αγροτικά εργαλεία, όπως βουκέντρες, μικρά σκαπτικά κ.α.⁷⁰⁸ Ένα παρόμοιο από την Πέλλα επίσης δεν ταυτίζεται,⁷⁰⁹ ωστόσο κατατάσσεται στα φυτευτήρια από την Ι. Βασιλειάδου.⁷¹⁰

Ένα λογχόσχημο αντικείμενο (M1184) με κυρτή άνω και κοίλη κάτω επιφάνεια διαμορφώνει αποστρογγυλεμένη αιχμή. Το πλάτος του στενεύει ελαφρώς και προς το άλλο άκρο, όπου πιθανότατα θα διαμόρφωνε τη λαβή. Ως σχήμα θα μπορούσε να ανήκει σε κάποια σπάτουλα που διαμορφώνει κοχλιάριο⁷¹¹ ή ακόμα σε μικρό σκαπτικό εργαλείο.

Ένα επίμηκες στέλεχος (M1185), με αιχμηρά άκρα και ρομβοειδή διαμόρφωση στο μέσο του, δεν είναι δυνατό να ταυτιστεί.

705 Robinson 1941, 365–74, πίν. CXVII, αρ. 1788–1865, 1697 Baitinger και Volling 2007, 57–62, πίν. 16 Βασιλειάδου 2011, 50, 200, αρ. 1–3.

706 Δακτύλιοι με ανάλογη διάμετρο αποδίδονται σε λαβές από θύρες, σκεύη, εργαλεία, ακόμα και εξαρτήματα συρραφής σάκκων κ.ά., βλ. Hijmans 2003, 134, 313–14, εικ. 3.39, αρ. M322–M337.

707 Robinson 1941, 77–8, 229–30, πίν. XVI, LXI, αρ. 256–257, 817–819.

708 Για εκτενή αναφορά σε δημοσιευμένα παραδείγματα, βλ. Hijmans 2003, 128, 304–5, εικ. 3.35, αρ. M38–M50.

709 Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 150, πίν. 387, αρ. 405.

710 Βασιλειάδου 2011, 256, αρ. 86–88.

711 Για χάλκινα παραδείγματα με επίπεδη σπάτουλα, βλ. Robinson 1941, 352–53, πίν. CXII, αρ. 1689, 1690, 1697.

Ακαθάριστο από τα χώματα που το προστατεύουν παρέμεινε ένα λεπτό σιδερένιο στέλεχος (M1186) που αναπτύσσεται σε σπείραλ, με τουλάχιστον τέσσερις δακτύλιους, και βρέθηκε μαζί με δισκόμορφης κεφαλής καρφιά σε ένα από τα δωμάτια της βόρειας πτέρυγας της οικίας.

Αταύτιστα τέλος, παραμένουν και τέσσερα θραύσματα από μεγάλα σιδερένια αντικείμενα (M1187–M1190). Τα τρία (M1187–M1189) έχουν τη μορφή χοντρών ελασμάτων με τις μακρές πλευρές λυγισμένες προς τα μέσα, έτσι που το πρώτο να γίνεται σχεδόν ημικυλινδρικό. Το τέταρτο (M1190) είναι ένα χοντρό και πλατύ στέλεχος που καμπυλώνει ελαφρά.

Τρία επιμήκη στελέχη (M1170–M1172), που κάμπτονται σε σχήμα Γ και ακολούθως διαγράφουν σιγμοειδές περιγράμμα, παρουσιάζουν σχετική ομοιότητα με στελέχη από σφραγίδα ζώνων,⁷¹² ωστόσο η ταύτιση θεωρείται μάλλον απίθανη.

2.2.6.5. Χάλκινα αντικείμενα και εξαρτήματα M1194–M1199 (Πίν. 65)

Αδιάγνωστα ως προς τη χρήση τους παραμένουν έξι χάλκινα εξαρτήματα (M1194–M1199, Πίν. 65). Το ένα (M1194) είναι στέλεχος, ημικυκλικού περιγράμματος με πλάτος που μειώνεται προς τα άκρα. Αντίθετα το M1195 είναι ένα βαρύ και ελαφρά καμπύλο στέλεχος με το ένα ελεύθερο άκρο πεπλατυσμένο και ελλειπτικής τομής. Στο δεύτερο άκρο διαμορφώνει δύο επάλληλους πλαστικούς δακτύλιους και ημισφαιρική κομβιόσχημη επίστεψη. Το επόμενο (M1196) βρέθηκε σε επιφανειακή επίχωση και εκτός του συγκροτήματος των κτιρίων. Διαμορφώνει έναν κλειστό και λεπτό, ορθογωνικού περιγράμματος δακτύλιο που ομοιάζει με αγκράφα,⁷¹³ ωστόσο δεν διασώζει στοιχεία πόρπωσης. Προβληματική είναι η ερμηνεία και ενός σπειροειδούς αντικειμένου (M1197) από λεπτό σύρμα ημικυκλικής τομής, που σχηματίζει διαδοχικά έξι επάλληλες σπείρες, όπως και για ανάλογα παραδείγματα από την Όλυνθο,⁷¹⁴ που ερμηνεύονται ως ελατήρια ή ως διακοσμητικά στοιχεία που πιθανόν επένδυναν ξύλινους κυλινδρικούς πυρήνες. Τα τελευταία (M1198–M1199) είναι ελάσματα που πιθανόν ήταν εξαρτημένα σε σκευή ή ξύλινες επιφάνειες. Το πρώτο είναι ταινιωτό έλασμα, ενώ το δεύτερο ένα έλασμα σχήματος διπλού T, με άνισες κεραίες. Τρία δικέφαλα καρφάκια, στις άκρες της μακράς και στη μέση της στενότερης κεραίας, φέρουν δισκόμορφες κεφαλές, που εφάπτονται στις επιφάνειες του ελάσματος.

2.2.6.6. Μετάλλινα στελέχη και ελάσματα M1200–M1248

Αποσπασματικά διατηρούνται δύο χάλκινα σωληνωτά στελέχη (M1200–M1201), με εμφανή τα σημεία ραφής και έξι συμπαγή (M1202–M1207), κυκλικής τομής, εκτός από δύο τετραγωνικά (M1204–M1205). Κάποια διαμορφώνουν τη μία απόληξη ταινιωτή (M1202, M1207) ή αιχμηρή (M1203), ενώ άλλα παρουσιάζουν πάχος που μειώνεται και προς τα δύο άκρα (M1204, M1205).

Πέντε μικρά θραύσματα χάλκινων (M1208–M1212) και δύο σιδερένιων (M1213–M1214) ελασμάτων, με πάχος 0,001 μ. και 0,004 μ., σώζονται πολύ αποσπασματικά για να συσχετιστούν με οποιαδήποτε κατηγορία αντικειμένων.

Τέλος, καταχωρήθηκαν δύο (M1215–M1216) μολύβδινα ελάσματα πάχους 0,003–0,01 μ., και τριάντα τρία τμήματα στελεχών (M1217–M1248) που πιθανότατα αποσπάστηκαν από συνδέσμους πίθων.

2.2.6.7. Πήλινα αδιάγνωστα μικροαντικείμενα M1249–M1257 (Πίν. 65)

Λίγα πήλινα μικροαντικείμενα παραμένουν αδιάγνωστα ως προς τη χρήση τους (M1249–M1257, Πίν. 65). Ένα κωνικό αντικείμενο (M1249) με ευρεία βάση και κάθετη κεντρική βύθυνση που διαπερνά περίπου τα 2/3 του

712 Παρόμοιο το M1172. Για αντίστοιχο από τα Τρία Πλατάνια βλ., Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 240, αρ. 332· Γεροφωκά 2015, 254, αρ. N45, πίν. 361. Για παρόμοια, βλ. Petrie 1917, 56–7, αρ. 44, 47, 48, πίν. LXXI.

713 Davidson 1952, 274, πίν. 115, αρ. 2228 (βυζαντινών χρόνων εξάρτημα ζώνης).

714 Robinson 1941, 521, πίν. CLXVII, αρ. 2621–2623· Καλτσάς 2008, 81, σχ. 40, πίν. 83α, αρ. 911.

ύψους και ένα πλακίδιο (**M1250**) με πριονωτή τη μία μακρά πλευρά πιθανόν εύρισκε χρήση στη υφαντική.⁷¹⁵ Μία άμορφη μάζα ψημένου πηλού (**M1251**) πιθανόν προέρχεται από μεγάλο ειδώλιο ή αγγείο, ενώ σε άλλο τμήμα πηλού (**M1252**) διακρίνεται κυκλική βάθυνση που διανοίχθηκε μετά το ψήσιμο. Τέλος, πέντε όστρακα αγγείων (**M1253–M1257**) με αποστρογγυλεμένες πλευρές και ακμές θα μπορούσαν έχουν χρησιμοποιηθεί με ποικίλους τρόπους, για παράδειγμα ως πώματα ή τριβεία.

2.2.7. Υποπροϊόντα επεξεργασίας μετάλλου M1258–M1437 (Πίν. 66)

Η επεξεργασία, επισκευή ή κατασκευή, αντικειμένων από σίδηρο στους χώρους του συγκροτήματος υποστηρίζεται από τις εκτετεμένες συγκεντρώσεις από μάζες και σκωρίες σιδήρου. Συγκεκριμένα, βρέθηκαν 140 τμήματα από μάζες (**M1258–M1396**), αρκετές μεγάλου μεγέθους. Από την αυλή και τις στοές της οικίας προέρχονται 41 τμήματα. Στον ημιυπαίθριο χώρο ανατολικά της οικίας βρέθηκαν 16 και στο υπόγειο δωμάτιο οκτώ, ενώ άλλα 18 ήταν διασκορπισμένα στους λοιπούς χώρους της οικίας. Τα 36 είχαν διασκορπιστεί και σε όλο το πλάτος του χώρου, αμέσως νότια της οικίας. Στο διάδρομο βί του οινοποιίου βρέθηκε μόλις ένα, και δύο ακόμη στα νότια του οινοποιίου. Η διασπορά τους καλύπτει όλη την έκταση του ανεσκαμμένου χώρου, με τέσσερα τμήματα στον πλέον απομακρυσμένο χώρο στα νότια του συγκροτήματος και ένα στα ανατολικά, ενώ τέλος έξι έχουν ελλειπείς ενδείξεις. Μία πρώτη εξέταση από το εργαστήριο του «Δημόκριτου» ταύτισε τα δείγματα με υποπροϊόντα εργαστηριακής χρήσης που υποδεικνύουν κατασκευή ή επισκευή εργαλείων.⁷¹⁶

Επίσης, βρέθηκαν 41 τμήματα από μάζες μολύβδου (**M1397–M1437**), τα περισσότερα μικρού μεγέθους. Τα 17 προέρχονται από τον χώρο αμέσως νότια της οικίας, οκτώ από την αυλή και τις περιμετρικές στοές και τρία από τον ημιυπαίθριο χώρο ηΙ, ενώ μόλις τέσσερα βρέθηκαν στα δωμάτια της οικίας. Τρία προέρχονται από το εσωτερικό του οινοποιίου και τρία από την περιοχή του περιβόλου, ενώ δύο βρέθηκαν στα ανατολικά του συγκροτήματος. Πέρα από τα μολύβδινα ελάσματα που αναφέρθηκαν παραπάνω, οι άμορφες μάζες μολύβδου ισχυροποιούν την πιθανότητα ένα μέρος των αντικειμένων να κατασκευάζονταν εντός της οικίας. Η επισκευή των πύλων που δεν ήταν δυνατό να μετακινηθούν, θα γίνονταν σίγουρα μετά από επεξεργασία του μεταλλεύματος εντός του συγκροτήματος, ενώ δεν αποκλείεται η παραγωγή και άλλων αντικειμένων και εργαλείων. Η επεξεργασία του μολύβδου εντός οικιών είναι επίσης γνωστή από άλλες περιοχές.⁷¹⁷

2.2.8. Οικοδομικά κατάλοιπα M1438–M1457 (Πίν. 67)

Παρά το εκτεταμένο στρώμα καταστροφής κεραμίδων στέγης δεν κατέστη δυνατό να αποκατασταθεί πλήρως καμία κέραμος. Είναι κατασκευασμένες από ερυθρό πηλό με πολλή μίκα και σπάνια διατηρούν ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος (Πίν. 68.1). Όλα τα θραύσματα ανήκουν σε στρωτήρες και καλυπτήριες κεράμους λακωνικού τύπου,⁷¹⁸ με μήκος που θα ξεπερνούσε τα 0,7 μ., όπως προκύπτει από μία σχεδόν πλήρη καλυπτήρια κέραμο (**M1438**). Στρωτήρες δεν σώθηκαν επαρκώς και έτσι επιλέχθηκε να καταχωρηθεί μόνο ένα θραύσμα από τη βοηθητική εγκατάσταση στο Ντουβάρι Ι, που φέρει έκτυπο σφράγισμα ρόδακα (**M1439**). Δύο στρωτήρες και μία καλυπτήρια κέραμος από τον καλυβίτη τάφο στο Ντουβάρι ΙΙ έχουν μήκος 0,91 μ. και πλάτος 0,45 μ. και 0,19 μ. αντίστοιχα. Αρκετά θραύσματα ανήκουν σε οπαίες κεράμους (**M1440–M1447**),

715 Robinson 1941, 520, πίν. CLXVII, αρ. 2649· Davidson 1952, 173, πίν. 78, αρ. 1229–1233 (χάλκινα, ξύλινη λαβή).

716 Margaritis 2006, 113. Οι σκωρίες σιδήρου προκύπτουν από την παραγωγή και την επεξεργασία σιδήρου. Διακρίνονται σε εκείνες που προκύπτουν κατά την εκκαμίνευση και σε εκείνες που προκύπτουν κατά τη σφυρηλάτηση του συντήγματος, βλ. Βαξεβανόπουλος 2017, 77, 80 και πίνακα στη σελίδα 88, με θέσεις όπου εντοπίστηκε μεταλλευτική δραστηριότητα στη Ρητίνη και στα Φωτεινά Πιερίας. Για αντίστοιχες δραστηριότητες εντός οικίας σε οργανωμένο οικισμό, βλ. Mitrevski 2005, 43–44, 61–62, εικ. 21 (Mitrevski D.)· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2009, 174, εικ. 5.

717 Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οικίες αρχαϊκών και ελληνιστικών χρόνων στις Φέρρες, βλ. σχ. Σταμέλου 2014, 249–50.

718 Ορλάνδος 1955–1956, 103–8.

που διαμορφώνουν συνήθως υπερυψωμένη στεφάνη περιμετρικά της οπής. Η περίμετρος της οπής μπορεί να διαμορφώνει επίπεδα, λοξότμητα ή κοίλα τοιχώματα, ενώ διαφορές παρατηρούνται και ως προς το ύψος και την άνω επιφάνεια της στεφάνης. Η επιφάνεια της κεραμίδας μπορεί να είναι κοίλη πάνω και κυρτή κάτω (M1440–M1441) ή περισσότερο επίπεδη (M1442–M1447). Σε αυτή τη δεύτερη περίπτωση τα θραύσματα δεν αποκλείεται να ανήκουν και σε πώματα πίθων με οπή.

Αποσπασματικά διατηρήθηκαν και αρκετά θραύσματα ωμών πλίνθων που εντοπίστηκαν κυρίως στο υπόγειο της οικίας, αλλά και σε άλλους χώρους (M1448–M1452). Ο πηλός τους είναι ερυθρός με πολλές προσμίξεις και σε αρκετές περιπτώσεις διατηρούν αποτυπώματα από άχυρα.⁷¹⁹ Αν και καμία δεν διασώζει τις πλήρεις διαστάσεις, είναι σαφές πως έχουν χρησιμοποιηθεί πλίνθοι διαφόρων μεγεθών με ύψος που περιορίζεται στα 0,07 μ. έως 0,09 μ.⁷²⁰ Ακέραιο διατηρεί το πλάτος της στα 0,09 μ. μία στενή πλίνθος (M1449), ενώ οι μεγάλες πλίνθοι ξεπερνούσαν σίγουρα σε πλάτος τα 0,2 μ. Οι συνθήκες σφράγισης του υπογείου επέτρεψαν και τη διατήρηση αρκετών θραυσμάτων από δορώσεις ή ελαφρές τοιχοποιίες⁷²¹ του άνω ορόφου που μπορεί να διατηρούν τα ίχνη, ή και τα ίδια τα καλάμια, καθώς και υπόλευκα επιχρίσματα⁷²² της εξωτερικής τους όψης (M1453–M1454).

Από ψημένο πηλό έχουν κατασκευαστεί οι πήλινες πλάκες που βρέθηκαν στρωμένες στα δάπεδα συγκεκριμένων χώρων, με πάχος 0,05 μ. και πλάτος 0,52 μ. (M1455). Τέλος, χωρίς ταύτιση παραμένουν και τρία θραύσματα (M1456–M1458), επίσης από ψημένο πηλό, που ομοιάζουν με μικρούς ορθογωνικούς «πεσίσκους» και εμφανίζουν πλάτος που μειώνεται προς τη μία πλευρά.

2.2.9. Υπολείμματα οργανικών υλών κ.α. M1459–M1460 (Πίν. 67)

Εκτός από τα χιλιάδες γίγαρτα και μέρη του καρπού και του φυτού της αμπέλου και τους αρκετούς σπόρους από δημητριακά και φρούτα, τις ρητίνες κ.λπ. τα οποία μελετήθηκαν διεξοδικά,⁷²³ εντοπίστηκαν στοιχεία από ακόμα δύο οργανικά στοιχεία. Το ένα αφορά (M1459) μικρό τμήμα από κορμό δέντρου μαζί με τη ρίζα του, το οποίο απανθρακώθηκε στη θέση του. Το δεύτερο (M1460) είναι ένα φυλλαράκι από δέντρο που άφησε το αποτύπωμά του πάνω σε ένα τμήμα πηλού.

2.3. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ Ν1–Ν213, Θ1–Θ3 (ΠΙΝ. 70–86)

Η ανασκαφική έρευνα στις θέσεις Κομπολόι και Ντουβάρι Ι συνολικά απέδωσε 257 νομίσματα.⁷²⁴ Από αυτά, τα 213 είναι μεμονωμένα ευρήματα (Ν1–Ν213) και τα υπόλοιπα ανήκουν σε θησαυρούς (Κομπολόι/1997, Κομπολόι/2000, Ντουβάρι/1999).⁷²⁵

719 Ανάφέρονται ως γήινες ή ωμές πλίνθοι, σε αντίθεση με τις οπτές ή κεραμεάς. Υποθήματα ή πλαίσια από άχυρα χρησιμοποιούνταν στα στάδια της ξήρανσης των πλίνθων, βλ. Ορλάνδος 1955–1956, 72–3.

720 Με βάση το ύψος πιθανόν πρόκειται τα ημιπλίνθια, βλ. Ορλάνδος 1955–1956, 76.

721 Ως δόρωση αναφέρεται ο ωμός πηλός που χρησιμοποιείται για την επικόλληση των κεραμίδων στέγης, βλ. Ορλάνδος 1955–1956, 83. Για τους τοίχους από απλό συμπίεσμένο πηλό, βλ. Ορλάνδος 1955–1956, 67, σημ. 3–4.

722 Ορλάνδος 1959–1960, 45–55.

723 Margaritis 2006, 54–8.

724 Βλ. Κλινάκη 2015α-Klinaki 2022. Η αρχική ταύτιση μέρους του νομισματικού υλικού έγινε από τους Α. Καγιούλη και Μ. Μυτελέστη στο πλαίσιο της ανασκαφικής έρευνας και της προκαταρκτικής μελέτης των ευρημάτων για την παράδοση των θέσεων στον ανάδοχο του τεχνικού έργου.

725 Τα μεμονωμένα νομίσματα ταξινομούνται με ενιαία, αύξουσα αρίθμηση κατά εκδίδουσα αρχή και τύπο (Ν1–Ν213), ενώ τα θησαυρικά έχουν αυτόνομη αρίθμηση κατά σύνολο (Κομπολόι/2000=Θ1, Κομπολόι/1997=Θ2, Ντουβάρι/1999=Θ3).

Κομπολόι

Βρέθηκαν 232 νομίσματα, συμπεριλαμβανομένου ενός χρυσού οθωμανικού και ενός χάλκινου νεωτερικού.⁷²⁶ Από αυτά, τα 194 είναι μεμονωμένα ευρήματα και τα 36 ανήκουν σε δύο θησαυρούς που βρέθηκαν βόρεια του συγκροτήματος (Κομπολόι/1997, Κομπολόι/2000) (Σχ. 16, 17).⁷²⁷ Με εξαίρεση δύο αργυρές κοπές, ποσοστό 0,9% επί του συνόλου, τα υπόλοιπα από τα μεμονωμένα νομίσματα και όλα τα θησαυρικά είναι χάλκινα, που κατανέμονται ανά εκδότρια αρχή ως εξής:

Μακεδόνες βασιλείς	196
Αμύντας Γ΄	1
Φίλιππος Β΄ (και μεταθανάτιες εκδόσεις)	55
Αλέξανδρος Γ΄ (και μεταθανάτιες εκδόσεις)	75
Κάσσανδρος	45
Κάσσανδρος ή Αντίγονος Γονατάς	1
Δημήτριος Πολιορκητής	15
Αντίγονος Γονατάς	3
Περσέας	1
Πόλεις – Κοινά	22
Μακεδονία	3
Φίλιπποι	1
Άφντις	1
Ουρανούπολη	1
Θεσσαλία	7
Γόννοι	1
Λάρισα	3
Μελίβοια (;)	1
Λάρισα Κρεμαστή	1
Λαμία	1
Λοκρίδα	2
Εώοι Λοκροί	2
Βοιωτία	2
Κοινό Βοιωτών	2
Εύβοια	5
Ιστιαία	5
Ακαρνανία	1
Λευκάδα	1
Πελοπόννησος /Φλιασία	1
Φλιούντας	1
Ιλλυρία	1

726 Το οθωμανικό (N212) και το νεωτερικό (N213) περιλαμβάνονται στον κατάλογο και τους πίνακες χωρίς, ωστόσο, περαιτέρω σχολιασμό, καθώς υπερβαίνουν το χρονικό πλαίσιο της αγροικίας.

727 Τα νομίσματα αναφέρονται στα σχέδια σύμφωνα με την αρίθμηση των ανασκαφικών καταλόγων. Για τους θησαυρούς, βλ. Ενότητα 2.3.2.1 και 2.3.2.2. Για λόγους συντομίας, στο εξής θησαυρός Κομπολόι/2000=Θ1 και Κομπολόι/1997=Θ2.

Δυρράχιο	1
Φθαρμένα – Αταύτιστα	12
Οθωμανικά	1
Νεότερα	1
Σύνολο	232

Στο εξεταζόμενο υλικό εκπροσωπούνται 21 εκδότριες αρχές, που σχετίζονται με επτά Μακεδόνες βασιλείς και 14 νομισματοκοπεία πόλεων και Κοινών από τη Μακεδονία, τη Θεσσαλία, την ανατολική Λοκρίδα, τη Βοιωτία, την Εύβοια, τη Λευκάδα, τη Φλιασία και την Ιλλυρία (Γράφημα 1).

Οι βασιλικές εκδόσεις υπερτερούν συντριπτικά με 160 νομίσματα, ποσοστό 87,9% επί των μεμονωμένων νομισμάτων, ενώ συνυπολογίζοντας και τους θησαυρούς απαριθμούν 196 νομίσματα, ποσοστό 89,9%. Από τις βασιλικές κοπές, ο μεγαλύτερος αριθμός αφορά τύπους στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ' (75 επί βασιλείας και μεταθανάτιες εκδόσεις), ακολουθούν τα νομίσματα στο όνομα του Φιλίππου Β' (55 επί βασιλείας και μεταθανάτιες κοπές) και έπονται σχεδόν ισοδύναμα τα νομίσματα του Κασσάνδρου (45 πριν και μετά το βασιλικό τίτλο). Η νομισματική παρουσία του Δημητρίου Πολιορκητή είναι μικρή (15) και του Αντίγονου Γονατά υποτυπώδης (3). Ο Αμύντας Γ' και ο Περσέας εκπροσωπούνται από μόλις ένα νόμισμα αντίστοιχα. Οι κοπές των πόλεων και Κοινών είναι 22, ποσοστό 12,1% επί των μεμονωμένων και 10,1% επί του συνόλου των ταυτισμένων νομισμάτων.⁷²⁸

Το χρονολογικό πλαίσιο των νομισμάτων εκτείνεται από τον 4ο αι. π.Χ. έως και τον 2ο αι. π.Χ.⁷²⁹ (Γράφημα 2). Η συντριπτική πλειονότητα των χάλκινων και οι δύο αργυρές κοπές, μία μεταθανάτια δραχμή στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ' και ένα ημίδραχμο του Κοινού των Βοιωτών, ανήκουν στον 4ο αι. π.Χ. Εδώ εντάσσονται οι θησαυροί και από τα μεμονωμένα νομίσματα, οι βασιλικές κοπές στο όνομα του Αμύντα Γ' (1), Φιλίππου Β' (40), Αλεξάνδρου Γ' (64 ΧΑ και 1 ΑΡ) και Κασσάνδρου (34), καθώς και τα νομίσματα από τους Φιλίππους (1), την Άφυτι (1), τη Λάρισα (2), τη Μελίβοια (1), τη Λαμία (1), τους Λοκρούς (2), τη Βοιωτία (1 ΑΡ), τη Λευκάδα (1) και το Φλιούντα (1). Το άθροισμά τους είναι 187 νομίσματα, ποσοστό 81% επί του συνόλου, ενώ τα μεμονωμένα είναι 151, ποσοστό 78%. Στον 3ο αι. π.Χ. αποδίδονται οι κοπές του Δημητρίου Πολιορκητή (15), του Αντιγόνου Γονατά (3), της Λάρισας (1) και των Γόννων (1), δηλαδή 21 νομίσματα, ποσοστό 9% επί του συνόλου ή 11% επί των μεμονωμένων νομισμάτων. Στον 4ο–3ο αι. π.Χ. ανήκει το νόμισμα του Κασσάνδρου ή Αντιγόνου Γονατά (1), καθώς και της Ουρανούπολης (1), του Κοινού των Βοιωτών (1 ΧΑ) και της Ιστιαίας (5), δηλαδή οκτώ νομίσματα, ποσοστό που στρογγυλοποιείται σε 4%. Ο 2ος αι. π.Χ. αντιπροσωπεύεται από δύο νομίσματα, ένα του Περσέα και ένα του Δυρραχίου αντίστοιχα, ποσοστό 1%, ενώ τα φθαρμένα-αταύτιστα είναι 12, ποσοστό 5% επί του συνόλου ή 6% επί των μεμονωμένων νομισμάτων.

Ντουβάρι Ι

Βρέθηκαν 25 χάλκινα νομίσματα, στο σύνολό τους σε κακή κατάσταση διατήρησης λόγω εκτεταμένης διάβρωσης

⁷²⁸ Επί συνόλου 218 νομισμάτων, εξαιρουμένων των αταύτιστων, του οθωμανικού και του νεωτερικού.

⁷²⁹ Τα φθαρμένα-αταύτιστα νομίσματα τοποθετούνται στο ίδιο χρονολογικό πλαίσιο, με κριτήριο τα μετρολογικά και εικονογραφικά τους στοιχεία, καθώς και τη στρωματογραφική τους προέλευση. Για τη χρονολόγηση της εγκατάστασης και των επιμέρους φάσεων με βάση το νομισματικό υλικό, βλ. Κεφάλαιο 3.

από τις πλημμυρικές αποθέσεις που κάλυψαν τη θέση. Τα 17 αποτελούν μεμονωμένα ευρήματα και τα οκτώ ανήκουν σε θησαυρό που βρέθηκε στο εσωτερικό του κτιρίου (Ντουβάρη/1999).⁷³⁰ Τα 13 από τα μεμονωμένα νομίσματα είναι βασιλικές κοπές, ποσοστό 86,7% και δύο είναι κοπές της περαιβικής πόλης Φάλαννας. Το βασιλικό νομισματοκοπείο προσανξάνεται με το θησαυρό, σε συνολικό ποσοστό 91,3% (Γράφημα 3).

Από τους Μακεδόνες βασιλείς, τη μεγαλύτερη εκπροσώπηση έχει ο Δημήτριος Πολιορκητής (9) και ακολουθεί ο Κάσσανδρος μετά τον βασιλικό τίτλο (5), ενώ ο Πτολεμαίος Κεραυνός και ο Αλέξανδρος Γ' εκπροσωπούνται από μόλις ένα νόμισμα αντίστοιχα. Το χρονολογικό πλαίσιο των ταυτισμένων νομισμάτων εκτείνεται από τα τέλη του 4ου μέχρι το α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ., με αισθητά μεγαλύτερη εκπροσώπηση του 3ου αιώνα τόσο στα μεμονωμένα όσο και στα θησαυρικά νομίσματα (Γράφημα 4).⁷³¹ Στον 4ο αιώνα αποδίδονται τα νομίσματα του Αλεξάνδρου Γ' (1) και του Κασσάνδρου (5), ποσοστό 24%. Ο 3ος αιώνας εκπροσωπείται από 15 νομίσματα, ποσοστό 60%, που ανήκουν στο Δημήτριο Πολιορκητή (9), στον ίδιο ή στον Αντίγονο Γονατά (5) και στον Πτολεμαίο Κεραυνό (1). Στον 4ο–3ο αιώνα κατατάσσονται τα νομίσματα της Φάλαννας (2), ποσοστό 8%. Ισάριθμα (2) και με αντίστοιχο ποσοστό είναι τα φθαρμένα-αταύτιστα νομίσματα.

2.3.1. Μεμονωμένα νομίσματα N1–N213

2.3.1.1. Βασιλικές κοπές

Από τις κοπές των Μακεδόνων βασιλέων, πρωιότερο είναι το χάλκινο νόμισμα από το Κομπολόι N1 του Αμύντα Γ' (393–370/69 π.Χ.).⁷³² Βρέθηκε κάτω από το στρώμα θεμελίωσης της οικίας, σε συνάρτηση με μεμονωμένες κατασκευές της πρώιμης φάσης (Α') της εγκατάστασης.⁷³³ Ανήκει στον κυρίαρχο χάλκινο τύπο του Αμύντα *κεφαλή αγένειου Ηρακλή/αετός που σπαράσσει φίδι*, υποδιαίρεσης Α,⁷³⁴ που αναπαράχθηκε από την αυτόνομη νομισματοκοπία της Πύδνας.⁷³⁵ Ο οπισθότυπος αποτελεί νεωτερισμό και ίσως εμπνέεται από τις παλαιότερες αργυρές κοπές των Χαλκιδέων και της Ολύνθου⁷³⁶ ή από στατήρες της 96ης (396 π.Χ.) και 97ης (392 π.Χ.) Ολυμπιάδας.⁷³⁷ Η κεφαλή του Ηρακλή στην εμπρόσθια όψη, που υπομνηματίζει την ηρωική καταγωγή του βασιλικού οίκου, υιοθετείται σε όλους τους χάλκινους τύπους του Αμύντα και πλέον καθιερώνεται στη νομισματική εικονογραφία του βασιλείου.⁷³⁸ Επιπλέον, επί βασιλείας του κόβονται πρώτη φορά σε χαλκό και οι

730 Βλ. Ενότητα 2.3.2.3. Για λόγους συντομίας, στο εξής θησαυρός Ντουβάρη/1999=Θ3.

731 Πιθανόν στον 4ο αι. π.Χ. ανήκει και το ένα (N210) από τα δύο φθαρμένα-αταύτιστα νομίσματα, τα μετρολογικά χαρακτηριστικά του οποίου, το σωζόμενο τμήμα της παράστασης και το στρώμα εύρεσης συνηγορούν στο συμπέρασμα ότι πιθανόν πρόκειται για νόμισμα του κυρίαρχου τύπου του Κασσάνδρου *κεφαλή Ηρακλή/ιππίας*.

732 Για την άνοδο στο θρόνο το 393 π.Χ., βλ. Ellis 1969, 1, 7· Hammond και Griffith 1995, 202· Psoma 2011, 121. Για την ανάληψη της βασιλείας το 389 π.Χ., βλ. Τουράτσογλου 2010, 22. Για τα ιστορικά γεγονότα της περιόδου, βλ. Ellis 1969, 1–8· Hammond και Griffith 1995, 202–7· Hatzopoulos 1996, II, 19–20· Giuliadori 2004, 98–116. Για την απόδοση στον Αμύντα της μεταφοράς της πρωτεύουσας του βασιλείου από τις Αιγές στην Πέλλα, αντίθετα με την κρατούσα άποψη ότι αυτό συνέβη επί βασιλείας του Αρχελάου, βλ. Psoma 2001, 225· Hatzopoulos και Loukourouli 1987, 42–3.

733 Για τη στρωματογραφική προέλευση όλων των εξεταζόμενων νομισμάτων ανά εκδότρια αρχή και τύπο, βλ. Πίνακα Στατιστικής 3.

734 Για τη χάλκη νομισματοκοπία του Αμύντα, βλ. κυρίως Westermarck 1989, 307–9. Για το συγκεκριμένο τύπο, βλ. SNG Alpha Bank, 214–30. Στο εξής, η *κεφαλή Ηρακλή* ως εμπροσθότυπος δηλώνεται συνοπτικά ως *Ηρακλής*.

735 Tselekas 1996, κυρίως 19–20, σημ. 50. Για την επανίδρυση της Πύδνας από τον Αμύντα μετά την εκκένωσή της από τον Αρχέλαο, με πιθανό σκοπό την αποκατάσταση της λειτουργίας του εξαγωγικού λιμανιού της πόλης που θα προσπόριζε πλούτο στο κράτος, βλ. Μπέσιος 1993, 241· Hatzopoulos και Paschidis 2004, 806.

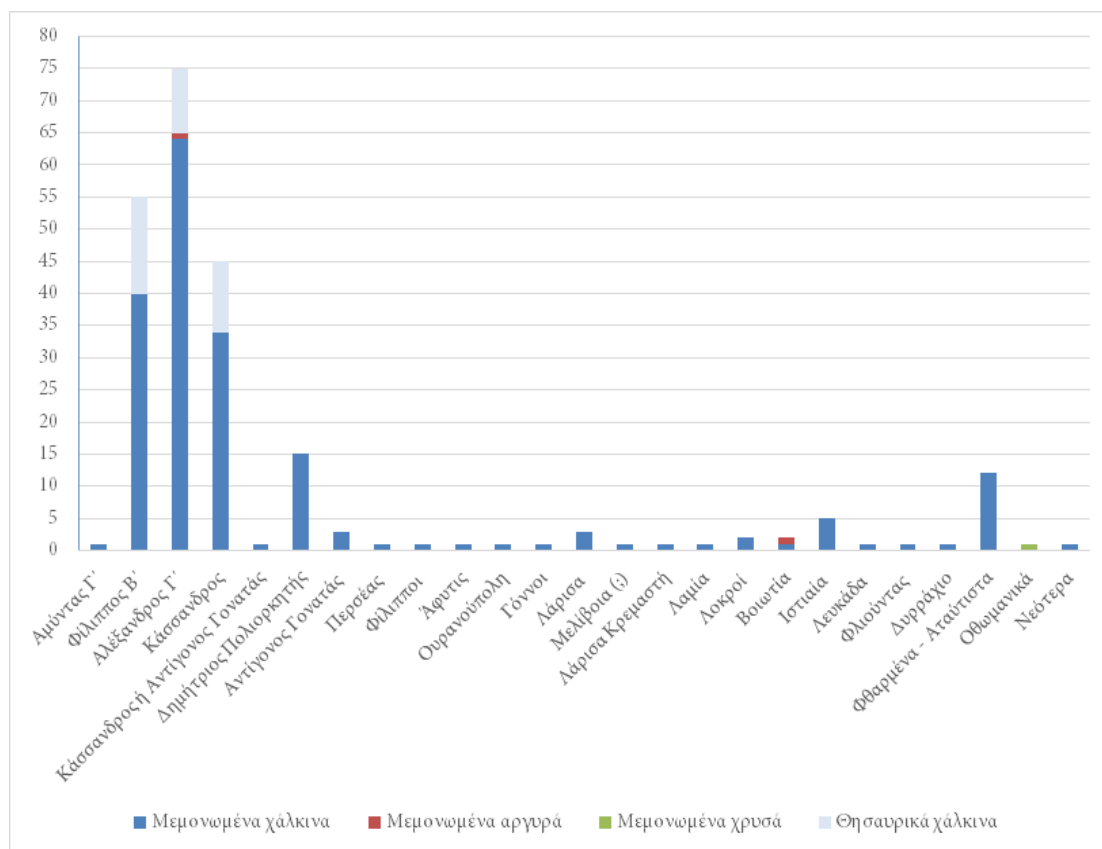
736 Ψωμά 2002, 30.

737 Γκατζόλης 2010, II, 407.

738 Ο ήρωας απεικονίζεται γενειοφόρος μόνο στον εναρκτήριο χάλκινο τύπο του Αμύντα *Ηρακλής/ημίτομο κάπρον* και σε κάποιες από τις αργυρές κοπές του. Ο Ηρακλής εμφανίζεται πρώτη φορά στη νομισματική εικονογραφία του βασιλείου στις αργυρές κοπές του Αρχελάου, είτε γενειοφόρος είτε αγένειος. Για το συσχετισμό του γενειοφόρου εικονογραφικού τύπου με τον Ηρακλή Πατρώο και του αγένειου με τον Ηρακλή Κυναγίδα, βλ. Τουράτσογλου 2016.

τρεις υποδιαίρεσεις (Α, Β, C), με προβάδισμα της μεγάλης υποδιαίρεσης Α, η οποία θα κυριαρχήσει στις κοπές και των επόμενων βασιλέων.⁷³⁹

Από το Κομπολόι προήλθαν 55 χάλκινα νομίσματα στο όνομα του **Φιλίππου Β'** (359–336 π.Χ.),⁷⁴⁰ τα 15 από τα οποία ανήκουν στο θησαυρό Κομπολόι/2000.⁷⁴¹ Οι δύο πρώτοι, βραχύβιοι τύποι της χαλκής νομισματοκοπίας του *Ηρακλής/ταύρος*⁷⁴² και *Ηρακλής/ιππίας που κρατά μάστιγα*⁷⁴³ απουσιάζουν, ενώ σε συντριπτικό ποσοστό (81,8%) εκπροσωπείται ο κυρίαρχος τύπος *ανδρική νεανική κεφαλή/ιππίας*, υποδιαίρεσης Α.⁷⁴⁴ Σε αυτόν ανήκουν 30 μεμονωμένα νομίσματα (N2–N31), ποσοστό 75%, καθώς και 15 θησαυρικά (Θ1. N1–N15).⁷⁴⁵ Στα περισσότερα η παράσταση και των δύο όψεων είναι στραμμένη προς τα δεξιά σύμφωνα με το

Γράφημα 1. Κομπολόι. Κατανομή των νομισμάτων ανά εκδίδουσα αρχή.

739 Westermark 1989, 307, 309. Σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη, η υποδιαίρεση Α αντιπροσωπεύει το χάλκινο ημιωβόλιο, η Β το τεταρτημόριο και η C τον χαλκού. Για τις υποδιαίρεσεις των χάλκινων μακεδονικών εκδόσεων, βλ. Price 1991, 39–40· Picard 1998, 2003· Psoma 1998, με προηγούμενη βιβλιογραφία.

740 Σύμφωνα με τη μαρτυρία του Διόδωρου Σικελιώτη (16, 1, 3), ο Φίλιππος θεωρείται ότι ανήλθε στο θρόνο το 359 π.Χ., αμέσως μετά το θάνατο του Περδίκκα Γ' (Ellis 1971, 15–24· Le Rider 1977, 387· Hammond και Griffith 1995, 242–43· Roisman και Worthington 2010, 449). Σύμφωνα με την αναφορά του Ιουστίνου (VII, 5, 9–10), υποστηρίζεται ότι αρχικά ο Φίλιππος ορίστηκε επίτροπος-αντιβασιλέας του Αμύντα Δ', ανήλικου γιου του Περδίκκα και ανέλαβε το θρόνο το 356/5 π.Χ. (Bengtson 1991, 283 και σημ. 39· Caltabiano 1999, 201 και σημ. 22).

741 Για τη χαλκή νομισματοκοπία του Φιλίππου, βλ. Bellinger 1964· Hersch 1989, 1999· Portolos 1996· Touratsoglou 2003.

742 Για τον τύπο, που εικονογραφικά αναπαράγει έκδοση του προκατόχου του Περδίκκα Γ', βλ. Hersch 1989, 33–6, πίν. 3· SNG Alpha Bank, 251.

743 Για τον τύπο, βλ. Portolos 1996, 112–14· SNG Alpha Bank, 336–38· SNG ANS, 972–74.

744 Ως προς την ταύτιση της ανδρικής νεανικής μορφής που εμφανίζεται στην εμπρόσθια όψη των αργυρών και χαλκών νομισμάτων των Μακεδόνων βασιλέων ήδη από την εποχή του Αρχελαού, έχουν προταθεί διάφορες απόψεις, όπως ότι πρόκειται για τον Απόλλωνα (Westermark 1989, 303· Κεφαλίδου 1998, 278, σημ. 5· BMC Macedonia· SNG Cop· SNG ANS) ή κάποιο τοπικό θεό ή ήρωα, όπως τον ιδρυτή της μακεδονικής δυναστείας, Κάρανο (Price 1991, 32· Τουράτσoglou 1992, 53· Kremydi 2011, 163 και υποσ. 22).

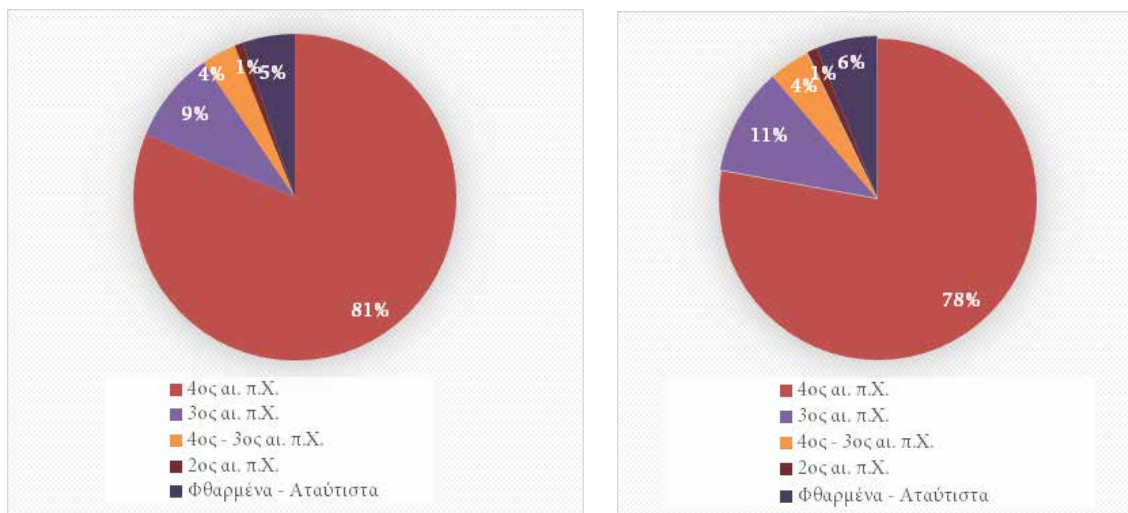
745 Για το θησαυρό βλ. Ενότητα 2.3.2.1.

γενικό κανόνα του τύπου, ενώ σε δύο παραδείγματα ο ιππέας φορά καυσία.⁷⁴⁶ Σύμφωνα με τον Δ. Πόρτολο, πρόκειται για τον τρίτο κατά σειρά τύπο επί βασιλείας του Φιλίππου με πιθανή έναρξη παραγωγής λίγο μετά το 356 π.Χ., που συνέχισε να κόβεται και μετά το θάνατό του.⁷⁴⁷

Στην ίδια σειρά κατατάσσεται ο σχετικά σπάνιος τύπος *Ηρακλής/ιππέας*, υποδιαίρεσης Β, που εκπροσωπείται από τέσσερα νομίσματα και ποσοστό 10% (N33–N35).⁷⁴⁸ Ο τύπος *Ηρακλής/κεραυνός*, που θεωρείται η μικρότερη υποδιαίρεση (C) της σειράς, δεν εκπροσωπείται στο νομισματικό υλικό της θέσης.⁷⁴⁹

Με μονοψήφιους αριθμούς απαντούν και οι δύο ύστεροι τύποι, που δεν περιλαμβάνονται στην κατάταξη του Πόρτολου.⁷⁵⁰ Συγκεκριμένα, ο τύπος *ανδρική νεανική κεφαλή/ιππέας σε τριποδίζοντα ίππο* υποδιαίρεσης ΑΑ (ΧΑ οβολός) εκπροσωπείται από ένα νόμισμα (N36), ποσοστό 2,5%.⁷⁵¹ Τέλος, ο τύπος *Ηρακλής/ρόπαλο* υποδιαίρεσης C (χαλκούς),⁷⁵² που πρόσφατα αναγνωρίστηκε από τον Ν. Ακαμάτη ως μεταθανάτιος,⁷⁵³ αντιπροσωπεύεται με πέντε νομίσματα (N37–N41), ποσοστό 12,5%.

Συνεπώς, επικρατέστερη με συντριπτικό ποσοστό έναντι των λοιπών υποδιαίρεσεων (Β, C, ΑΑ) είναι η μονάδα (Α), που εκπροσωπείται από τον κυρίαρχο τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ιππέας*. Περίπου τα μισά από τα μεμονωμένα νομίσματα βρέθηκαν στο στρώμα καταστροφής της κύριας φάσης της εγκατάστασης. Οι δευτερεύοντες τύποι προήλθαν μόνο από αυτό το στρώμα και σε μία περίπτωση από τον ορίζοντα χρήσης, ενώ ο κυρίαρχος τύπος απαντά σε όλες τις αρχαιολογικές επιχώσεις της θέσης. Τέσσερα νομίσματα του τύπου βρέθηκαν στο στρώμα θεμελίωσης της οικίας, σε συνάρτηση με υποκείμενες κατασκευές που αποδίδονται στην πρώιμη (Α') φάση της εγκατάστασης.⁷⁵⁴ Ως προς τη χωροταξική κατανομή τους, σχεδόν στο σύνολό τους

Γράφημα 2. Κομπολόι. Χρονολογική κατανομή α) συνόλου νομισμάτων και β) μεμονωμένων νομισμάτων.

746 Μεμονωμένα νομίσματα: 26 κεφαλή δ./ιππέας δ., 2 κεφαλή δ./ιππέας α., 1 κεφαλή α./ιππέας δ. και 1 κεφαλή α./ιππέας α. Θησαυρός: 10 κεφαλή δ./ιππέας δ., 1 κεφαλή δ./ιππέας α., 3 κεφαλή α./ιππέας δ. και 1 κεφαλή α./ιππέας α.

747 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank, 339–407· SNG ANS, 841–971.

748 Από αυτά, 3 *Ηρακλής δ./ιππέας δ.* και 1 *Ηρακλής α./ιππέας α.* Για την πρώτη παραλλαγή του τύπου βλ. SNG ANS, 975–77, και για τη δεύτερη βλ. SNG München, 217. Εικονογραφικά συνδυάζει τον εμπροσθότυπο του πρώιμου τύπου *Ηρακλής/ιππέας με μάστιγα* με τον οπισθότυπο του κυρίαρχου τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ιππέας* (Portolos 1996, 113).

749 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank, 412–25· SNG ANS, 994–95. Το παραπληρωματικό μοτίβο του κεραυνού των δύο άλλων τύπων, εδώ μετατρέπεται σε κύρια παράσταση (Portolos 1996, 113).

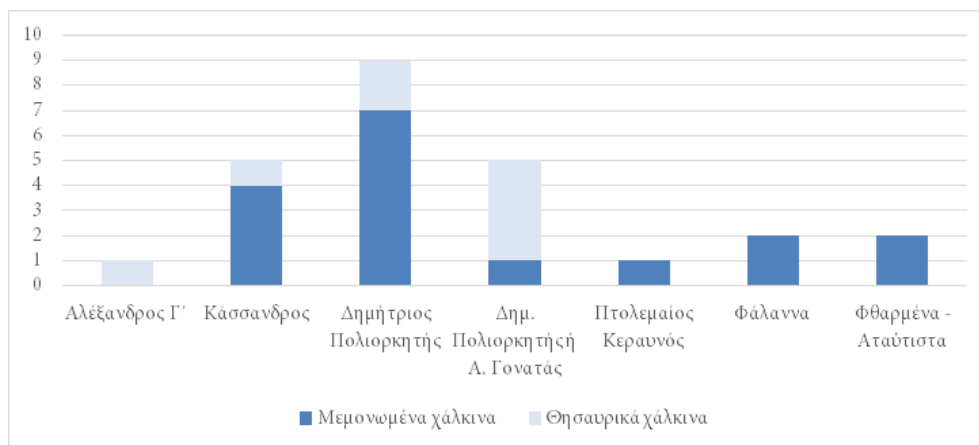
750 Γκατζόλης 2010, II, 279.

751 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank, 426–38· SNG ANS 830–40.

752 Για τον τύπο, βλ. SNG AlphaBank, 439–54· SNG ANS, 979–93.

753 Θεωρείται ότι η έκδοσή του ξεκίνησε στα τέλη της βασιλείας του Αλεξάνδρου Γ', συνεχίστηκε επί Φιλίππου Γ' και Αλεξάνδρου Δ' και σταμάτησε λίγο πριν ή μετά την έκδοση του κασσάνδρειου τύπου *Ηρακλής/λέων καθήμενος ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ* (Akamatis 2017, 170–74).

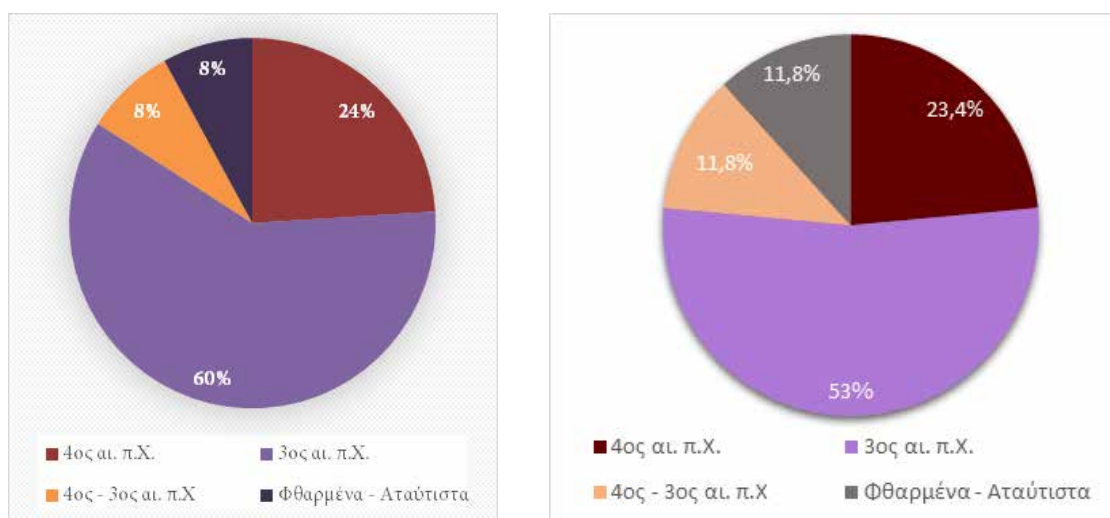
754 Βρέθηκαν κάτω από το ΒΑ τμήμα της οικίας, στην ίδια περιοχή με το νόμισμα του Αμύντα Γ'. Βλ. Πίνακα Στατιστικής 3.

Γράφημα 3. Ντουβάρι. Κατανομή μεμονωμένων και θησαυρικών νομισμάτων ανά εκδότρια αρχή.

βρέθηκαν στην έκταση της οικίας και κυρίως στο περίστωο της αυλής και στις εξωτερικές στοές.⁷⁵⁵ Ελάχιστα (4) προήλθαν από τον πιθεώνα, και κατανέμονται ισάριθμα στο κτίριο και το διάδρομο. Μάλιστα, στο κτίριο ήταν τα μοναδικά νομίσματα, μαζί με ένα της Λάρισας.⁷⁵⁶

Σύμφωνα με την έρευνα, η κοπή νομισμάτων στους τύπους και το όνομα του Φιλίππου συνεχίστηκε μετά το θάνατό του και στα τρία μέταλλα. Αντίθετα με τις εκδόσεις σε πολύτιμο μέταλλο,⁷⁵⁷ η ταύτιση των χάλκινων μεταθανάτιων κοπών είναι προς το παρόν αβέβαιη. Η αποσαφήνιση του θέματος δυσχεραίνεται από την απουσία μίας συνολικής μελέτης της χαλκής νομισματοκοπίας του Φιλίππου,⁷⁵⁸ καθώς και από το έλλειμμα

Γράφημα 4. Ντουβάρι. Χρονολογική κατανομή α) συνόλου νομισμάτων και β) μεμονωμένων νομισμάτων.

755 Στα δωμάτια της βόρειας και νότιας πτέρυγας βρέθηκαν 9 νομίσματα και κανένα στην ανατολική και τη δυτική, ενώ από τις στοές προήλθαν 14 νομίσματα, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο θησαυρός Κομπολόι/2000.

756 Ανήκουν στον τύπο ανδρική νεανική κεφαλή/ιππέας.

757 Οι χρυσοί στατήρες και τα αργυρά τετράδραχμα στο όνομα του Φιλίππου είχαν ευρεία κυκλοφοριακή ισχύ και μετά το θάνατό του, ενώ τους εικονογραφικούς τους τύπους μιμήθηκαν όχι μόνο οι κατοπινοί Μακεδόνες βασιλείς αλλά και οι ηγεμόνες των παραδουνάβιων κρατών, της Γαλατίας και άλλων απομακρυσμένων περιοχών (Thompson 1982, 116, εικ 7· Mørkholm 1991, 43· Τουράτσογλου 1992, 49· Λιάμπη 2010α, 84, εικ. 75–76). Ο Price (1979) τοποθετεί την έκδοση των χρυσών Φιλίππων μέχρι το 317 π.Χ. Ο Le Rider (1993, 494–500) υποστηρίζει ότι η έκδοση χρυσών Φιλίππων και Αλεξάνδρων φαίνεται να σταματά ή να μειώνεται δραστικά από το 315 π.Χ. και εξής, ενώ η κοπή των φιλιππειών τετραδράχμων συνεχίζεται μέχρι το 294 π.Χ.

758 Troxell 2000, 195.

θησαυρών των χρόνων της βασιλείας του, σε αντίθεση με τα πολυάριθμα σύνολα που χρονολογούνται μετά το θάνατό του.⁷⁵⁹

Θεωρείται, σύμφωνα με τη μαρτυρία των θησαυρών, ότι οι χάλκινες μεταθανάτιες εκδόσεις στο όνομα του Φιλίππου ξεκίνησαν επί Αλεξάνδρου Γ' παράλληλα με τον κυρίαρχο τύπο του τελευταίου *Ηρακλής/όπλα* και σταμάτησαν μετά το θάνατο του Φιλίππου Γ', όταν άρχισε η έκδοση του μεταθανάτιου αλεξάνδρειου τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος*.⁷⁶⁰ Σύμφωνα με άλλη άποψη, νομίσματα στους τύπους και το όνομα του Φιλίππου εξακολουθούσαν να κόβονται έως τα χρόνια του Κασσάνδρου⁷⁶¹ ή ακόμη και μέχρι τις αρχές του 3ου αι. π.Χ.⁷⁶²

Στη δημοσίευση του θησαυρού «Δράμα/1931» (IGCH 404) υποστηρίχθηκε ότι τα νομίσματα χωρίς ή με παραπληρωματικό σύμβολο ανήκουν στη διάρκεια της βασιλείας του Φιλίππου Β', ενώ εκείνα με γράμμα ή μονογράφημα ή συνδυασμό γράμματος και συμβόλου είναι μεταθανάτιες κοπές επί Αλεξάνδρου Γ'.⁷⁶³ Το θέμα επαναπροσδιορίστηκε από τον Ι. Τουράτσογλου στη δημοσίευση του τύμβου της Νικήσιανης, όπου θεωρήθηκαν μεταθανάτιες οι χάλκινες κοπές στο όνομα του Φιλίππου Β' που έχουν σύμβολα, γράμματα, ή μονογραφήματα κοινά με τα χάλκινα νομίσματα του Αλεξάνδρου Γ'.⁷⁶⁴ Διαφωτιστική για την έρευνα ήταν η δημοσίευση από τον Ν. Ακαμάτη του θησαυρού «Πέλλα/1998», που ανήκει στη σπάνια ομάδα των θησαυρικών συνόλων με χάλκινες κοπές επί βασιλείας του Φιλίππου Β'.⁷⁶⁵ Τα νομίσματα του κυρίαρχου τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππας* δεν φέρουν κανένα παραπληρωματικό σύμβολο με εξαίρεση δύο με κεραυνό, που αποδόθηκε στην αρχή της βασιλείας του Φιλίππου Β'.⁷⁶⁶ και όχι στο τέλος της, όπως είχε υποστηριχθεί παλαιότερα.⁷⁶⁷ Τέλος, στην πρόσφατη δημοσίευση του ανατολικού νεκροταφείου της Πέλλας, αποδόθηκαν στην περίοδο της βασιλείας του και τα σύμβολα αιχμή δόρατος και βουκράνιο, που απαντούν σε πρώιμες αργυρές κοπές καθώς και σε χάλκινα νομίσματα του Φιλίππου από την Όλυνθο, που συνεπώς χρονολογούνται πριν το 348 π.Χ.⁷⁶⁸ Επισημαίνεται ωστόσο, ότι η ύπαρξη κοινών συμβόλων-γραμμάτων-μονογραμμάτων σε κοπές σε πολύτιμο μέταλλο και χαλκό, δεν αποτελεί ασφαλές κριτήριο για τη χρονολογική κατάταξη των χάλκινων εκδόσεων.⁷⁶⁹

Με δεδομένη την αβεβαιότητα της έρευνας για το θέμα, τα 30 μεμονωμένα νομίσματα του κυρίαρχου τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππας*, επιμερίζονται ως εξής:

- επτά δεν είναι σαφές αν φέρουν κάποιο σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα λόγω κακής διατήρησης.
- 13 φέρουν σύμβολο, που σε τέσσερις περιπτώσεις είναι δυσδιάγνωστο. Τα υπόλοιπα αντιστοιχούν σε επτά

759 Βλ. θησαυρό Κομπολόι/2000, Ενότητα 2.3.5.1. Σε κάποιους θησαυρούς συμμετέχουν και νομίσματα του τέλους του 4ου αι. π.Χ. ή ακόμη και των αρχών του 3ου αι. π.Χ., που επιβεβαιώνουν τη μακρά διάρκεια κυκλοφορίας των φιλιππειων νομισμάτων (Κεφαλίδου 1998, 285–89· Touratsoglou 2003, 100).

760 Γκατζόλης 2010, II, 455, 460· Gatzolis 2019, 41.

761 Κρεμύδη-Σισιλιάνου 2000, 68 και σημ. 40, 72 (έως τα χρόνια του Φιλίππου Γ' ή ακόμη και έως τα χρόνια του Κασσάνδρου)· Touratsoglou 2003, 100 (πιθανόν και επί βασιλείας του Κασσάνδρου).

762 Topalov 2009 (έως τα χρόνια των γιων του Κασσάνδρου).

763 Bellinger 1964, 37–49. Για την αμφισβήτηση ότι πρόκειται για ετήσιες εκδόσεις, βλ. Hersh 1999, 161–65.

764 Τουράτσογλου 1992, 51. Στη νομισματοκοπία του Φιλίππου αποδόθηκαν οι εκδόσεις με σύμβολα την πέλτη και τον πέτασο (ή καρπό δημητριακού), τους συνδυασμούς πέλτη/Α και τόξο/Α καθώς και τα γράμματα ή μονογραφήματα *Ε.Α.Ν.Φ.Π.Ω.* Στις μεταθανάτιες κοπές του Φιλίππου αποδόθηκαν τα νομίσματα με τα σύμβολα δελφίνι, στάχυ, κεραυνό, βότρυ, τρίαίνα, στεφάνι, άστρο και τα γράμματα ή μονογραφήματα *Π.Θ.Ε.Ι.Γ.Κ.Α.Η.Η.Κ.Ε.ΔΙ.ΛΑ.Α.* Ωστόσο, η χρήση ορισμένων από τα κοινά σύμβολα-γράμματα-μονογραφήματα συνεχίζεται και σε μεταθανάτιες εκδόσεις στο όνομα του Αλεξάνδρου, καθώς και στη νομισματοκοπία του Κασσάνδρου.

765 Ακαμάτης 2014, 39–57. Στην ίδια περίοδο ανήκει και θησαυρός από την Όλυνθο με πιθανή χρονολογία απόκρυψης πριν την καταστροφή της πόλης από το Φίλιππο Β' το 348 π.Χ. (IGCH 383).

766 Ακαμάτης 2014, 53–4.

767 Πούλιος 1990, 193–194· Τουράτσογλου 1992, 51.

768 Λιλιμπάκη-Ακαμάτης και Ακαμάτης 2014, 250–51. Τα ίδια σύμβολα, με ή χωρίς συνδυασμό γράμματος, επιβίωσαν στις μεταθανάτιες κοπές του Φιλίππου σε πολύτιμο μέταλλο, στη νομισματοκοπία του Αλεξάνδρου καθώς και σε μεταθανάτιες εκδόσεις στο όνομά του (Akamatis 2017, 167–68).

769 Πούλιος 1990, 197 και σημ. 19. Για επιμέρους διαφοροποιήσεις ως προς την ταξινόμηση και χρονολόγηση των εκδόσεων σε πολύτιμο μέταλλο στο όνομα του Φιλίππου που προτείνει ο Le Rider (1977), βλ. Price 1979. Η παρουσία γραμμάτων και μονογραμμάτων βεβαιώνεται στις πρώιμες αργυρές κοπές του Φιλίππου Β' (π.χ. ομάδα Πέλλα ΙΑ, 359–περ. 355/4 π.Χ.· Le Rider 1977, 5–15, πίν. 1–3), ενώ για τις χάλκινες εκδόσεις θεωρείται στοιχείο οψιμότητας που τις κατατάσσει κυρίως στις μεταθανάτιες κοπές.

εκδόσεις με σύμβολο κεραυνό (1),⁷⁷⁰ αιχμή δόρατος (2),⁷⁷¹ πέτασο (1),⁷⁷² λεοντοκεφαλή (1),⁷⁷³ άστρο (2),⁷⁷⁴ ρόπαλο (1)⁷⁷⁵ και δελφίνι;(1).⁷⁷⁶

- 10 φέρουν γράμμα και αντιστοιχούν σε έξι εκδόσεις με ΔΙ (1;),⁷⁷⁷ (1), Ε; (2), Α (1), Λ (3), Ν (2).⁷⁷⁸

Σύμφωνα με την επικρατέστερη άποψη, οι χάλκινες κοπές στο όνομα του Φιλίππου με παραπληρωματικό γράμμα ή μονογράφημα θεωρούνται μεταθανάτιες. Στα αναγνωρίσιμα νομίσματα του κυρίαρχου τύπου από το Κομπολόι διαπιστώνεται η σχεδόν ισοδύναμη παρουσία συμβόλων και γραμμάτων, που θα μπορούσαν να αντιπροσωπεύουν αντίστοιχες εκδόσεις επί βασιλείας του Φιλίππου και μετά το θάνατό του. Η παραπάνω αναλογία πιθανόν μεταβάλλεται υπέρ των μεταθανάτιων κοπών, με δεδομένο ότι τα συγκεκριμένα σύμβολα –με εξαίρεση τον πέτασο– αναπαράγονται και στη χαλκή νομισματοκοπία του γιου και διαδόχου του, Αλεξάνδρου Γ'. Εξάλλου, ο μεταθανάτιος τύπος *Ηρακλής/ρόπαλο* ενισχύει περαιτέρω το παραπάνω ποσοστό. Επιπλέον, η στρωματογραφική προέλευση των νομισμάτων στο όνομα του Φιλίππου, η συντριπτική πλειονότητα των οποίων προήλθε από την κύρια φάση της εγκατάστασης, συνηγορεί στο ότι πρόκειται κυρίως για μεταθανάτιες κοπές. Σε κάθε περίπτωση, η εύρεσή τους στην αγροικία με διάρκεια ζωής από τα μέσα του 4ου αι. π.Χ. ως

770 Ο κεραυνός εμφανίζεται ήδη σε πρώιμες αργυρές κοπές του Φιλίππου (ομάδα ΙΑ Le Rider· Price 1979, 232) καθώς και σε μεταθανάτιες εκδόσεις στο όνομά του σε πολύτιμο μέταλλο (Ομάδες ΙΙΙ, ΙV σε άργυρο του Le Rider, που χρονολογούνται από το 323 π.Χ. κι έπειτα, Price 1979, 233–34 και ομάδες ΙΙ, ΙΙΙ σε χρυσό του Le Rider, από τα χρόνια της βασιλείας του Αλεξάνδρου και μετά, Price 1979, 231–32). Το ίδιο σύμβολο απαντά στους χάλκινους τύπους του Αλεξάνδρου *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος Β–Α* (Price 1991, αρ. 416) και *Ηρακλής/όπλα* (Price 1991, αρ. 269, 373–376), στον μεταθανάτιο τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ* (Price 1991, αρ. 340), καθώς και στον κυρίαρχο τύπο επί βασιλείας του Κασσάνδρου *Ηρακλής/ιππείας* (Οικονόμος, 89–91).

771 Η αιχμή δόρατος απαντά στον χάλκινο τύπο του Αλεξάνδρου Γ' *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος Β–Α* (Price 1991, αρ. 411).

772 Ο πέτασος (ή καρπός δημητριακού) έχει αποδοθεί στα χρόνια της βασιλείας του Φιλίππου Β' (Τουράτσογλου 1992, 51). Σε μεταθανάτιες φιλιππείες εκδόσεις σε πολύτιμο μέταλλο απαντά η διαδηματοφόρος καυσία (Αμφίπολη ΙΙΙ, 323/2–316/5 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 44.29–35, πίν. 45.1–4· Αμφίπολη ΙΙΙΑ, 323/2–310 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 81.242–243).

773 Η κατενώπιον λεοντοκεφαλή εμφανίζεται σε αργυρές και χρυσές κοπές επί βασιλείας του Φιλίππου Β', όπως σε τετράδραχμα της ομάδας Αμφίπολη ΙΙΑ, 348/7–343/2 π.Χ. (Le Rider 1977, πίν. 33, 260–262), σε στατήρες της ομάδας Πέλλα ΙC, 345–340 ή 342–336 π.Χ. (Le Rider 1977, πίν. 54.31–37) και σε χρυσές υποδιαίρεσεις της ομάδας Πέλλα Ι, 345–340 π.Χ. ή 342–336 π.Χ. (Le Rider 1977, πίν. 83.1–35). Το ίδιο σύμβολο επανεμφανίζεται σε μεταθανάτια έκδοση του αλεξάνδρειου τύπου *Ηρακλής/όπλα* που αποδίδεται στον Λυσίμαχο (Price 1991, 71, αρ. 2799a, 2800a).

774 Το άστρο απαντά σε χρυσές εκδόσεις επί βασιλείας του Φιλίππου Β' (Πέλλα Ι, 345–340 ή 342–336 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 54.59), καθώς και σε μεταθανάτιες αργυρές κοπές στο όνομά του (Πέλλα ΙΙΒ, 336/5–329/8 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 16.367–373· Αμφίπολη ΙΙΙ, 323/2–316/5 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 43.3–6· Αμφίπολη ΙV, 315/4–295/4 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 47.28). Εξάλλου, ένα χάλκινο νόμισμα του τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ιππείας* με σύμβολο άστρο βρέθηκε στην οικία Α9 της Ολύνθου, όπου φαίνεται ότι απουσιάζουν ευρήματα μετά το β' μισό του 4ου αι. π.Χ. Στην ίδια οικία βρέθηκε και χάλκινο νόμισμα Φιλίππου Β' με κεραυνό (Robinson 1933b, 105, αρ. 950, 955). Στη χαλκή νομισματοκοπία στο όνομα του Αλεξάνδρου, το άστρο εμφανίζεται στους τύπους *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος* (Price 1991, αρ. 408, 410, 414), *Ηρακλής/όπλα* (Price 1991, αρ. 272, 378–380) και στο μεταθανάτιο τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* (Price 1991, αρ. 349). Για τη χρονολόγηση των χάλκινων τύπων στο όνομα του Αλεξάνδρου σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα, βλ. παρακάτω.

775 Το ρόπαλο εμφανίζεται σε πρώιμες αργυρές κοπές επί Φιλίππου Β' (Αμφίπολη ΙΒ, 355–349/8 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 26. 96–98, 27.99–108), αλλά και σε μεταθανάτιες χρυσές εκδόσεις στο όνομά του (Αμφίπολη ΙΙ, 340–329/8 ή 336–329/8 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 74.31–36, 75.37–46). Το ίδιο σύμβολο απαντά στον πρώιμο χάλκινο τύπο του Αλεξάνδρου Γ' *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος* (Price 1991, αρ. 399), καθώς και στον μεταθανάτιο τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* (Τουράτσογλου 1992, 61, Τάφος ΣΤ, αρ. 23).

776 Το δελφίνι αποδίδεται από τον Γ. Τουράτσογλου (1992, 51) στις μεταθανάτιες κοπές στο όνομα του Φιλίππου. Σύμφωνα με τον Β. Πούλιο (1990, 193–94), ως κοινό σύμβολο των φιλιππειών και αλεξάνδρειων εκδόσεων, πιθανόν σηματοδοτεί τις τελευταίες κοπές του Φιλίππου Β' και τις πρώτες του Αλεξάνδρου Γ' με σύμβολο. Το δελφίνι απαντά σε αργυρές μεταθανάτιες κοπές στο όνομα του Φιλίππου (Πέλλα ΙΙΒ, 336/5–329/8 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 17.410–417· Αμφίπολη ΙΙΙ, 323/2–316/5 π.Χ., Le Rider 1977, πίν. 46.19· Αμφίπολη ΙV, 315/4–295/4, Le Rider 1977, πίν. 48.1, 48.4–5). Επίσης, απαντά στους χάλκινους τύπους του Αλεξάνδρου *Ηρακλής/όπλα* (Price 1991, αρ. 323–324) και *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος*, όπου το σύμβολο συνδυάζεται με γράμμα ή μονογράφημα (Price 1991, αρ. 415–415Α), αλλά και στο μεταθανάτιο τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* (Price 1991, αρ. 339).

777 Το ΔΙ απαντά σε νόμισμα με ιππεία που φορά καυσία, προς αμφισβήτηση της συνολικής πρωιμότητας του τύπου που προτείνει ο Bellinger (1964). Παρόμοια, βλ. Πούλιος 1990, 195–96· Troxell 2000, 194.

778 Για τα κοινά γράμματα φιλιππειών και αλεξάνδρειων κοπών, βλ. Τουράτσογλου 1992, 51. Σε αυτά πρέπει να προστεθούν τα γράμματα Α και Λ, που απαντούν στους τύπους *Ηρακλής/αετός* (Price 1991, αρ. 159–162), *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος* (Price 1991, αρ. 415Β) και *Ηρακλής/όπλα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ* (Price 1991, αρ. 296–297, 305). Τέλος, τα ίδια γράμματα και το Ν, απαντούν στον μεταθανάτιο τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* (Α: Νικήσιανη, Τάφος Γ/Ε13, Λ: Price 1991, αρ. 359, Ν: Price 1991, αρ. 360), καθώς και σε χάλκινες κοπές του Κασσάνδρου (Α: Οικονόμος 101, 109. Λ: Οικονόμος 9, 27–28, 51–55).

τις αρχές του 3ου αι. π.Χ., υποδηλώνει την μακρόχρονη κυκλοφορία των φιλίππειων νομισμάτων, όπως επιβεβαιώνεται και από θησαυρικά σύνολα που χρονολογούνται το α' μισό του 3ου αι. π.Χ.⁷⁷⁹

Η πολιτική ευστάθεια, η επέκταση των ορίων του μακεδονικού βασιλείου και η κατοχή μεταλλείων, ιδιαίτερα του Παγγαίου, αντανakλώνται στην ακμαία νομισματική παραγωγή του Φιλίππου που χαρακτηρίζεται από σημαντικές καινοτομίες.⁷⁸⁰ Θεμελιώδεις νεωτερισμοί της νομισματοκοπίας του είναι ο διμεταλλισμός, με διατήρηση του «θρακομακεδονικού» σταθμητικού κανόνα στις αργυρές κοπές και υιοθέτηση του αττικού κανόνα στις χρυσές εκδόσεις,⁷⁸¹ η παράλληλη λειτουργία διαφορετικών νομισματοκοπειών στο εσωτερικό του βασιλείου,⁷⁸² η ευρεία χρήση συμβόλων-γραμμάτων-μονογραμμάτων και η εμφάνιση νέων εικονογραφικών τύπων με πανελλήνιο συμβολισμό (Δίας, Απόλλωνας), παράλληλα με τους καθιερωμένους τύπους που υπομνηματίζουν την ηρωική καταγωγή του μακεδονικού βασιλικού οίκου.⁷⁸³

Ο Αλέξανδρος Γ' (336–323 π.Χ.) εκπροσωπείται στο Κομπολόι από 75 νομίσματα, τα 10 από τα οποία ανήκουν στο θησαυρό Κομπολόι/2000. Στο Ντουβάρι αντιπροσωπεύεται με μόλις ένα θησαυρικό νόμισμα. Στο σύνολό τους πρόκειται για χάλκινες μακεδονικές κοπές, με εξαίρεση μία αργυρή, μεταθανάτια δραχμή του τύπου *Ηρακλής/ένθρονος Δίας* από το διάδρομο-πιθεώνα, που αποδίδεται στο νομισματοκοπείο της Λαμψάκου και χρονολογείται το διάστημα 310–301 π.Χ. (N42).⁷⁸⁴ Σύμφωνα με το μνημειώδες έργο του M. Price για τη νομισματοκοπία του Αλεξάνδρου, η έκδοση του τύπου (τετραδράχμων και υποδιαίρεσεων) άρχισε με την άνοδό του στο μακεδονικό θρόνο το 336 π.Χ.,⁷⁸⁵ ενώ σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα, μετά την κατάληψη της Ταρσού το 333 π.Χ.⁷⁸⁶ Η προπαγανδιστική επιλογή του εικονογραφικού τύπου είναι προφανής. Αφενός απεικονίζεται ο γενάρχης του βασιλικού οίκου⁷⁸⁷ και αφετέρου ο Ολύμπιος Δίας, που υπομνηματίζει τον πανελλήνιο χαρακτήρα της ασιατικής εκστρατείας του Αλεξάνδρου εναντίον των Περσών, στην οποία ανακηρύχθηκε στρατηγός αυτοκράτωρ, όπως προηγουμένως και ο πατέρας του. Ο M. Price αποδίδει τις πρώτες εκδόσεις του Αλεξάνδρου και στα τρία μέταλλα στα νομισματοκοπεία της Πέλλας, της Αμφίπολης και πιθανόν των Αιγών,⁷⁸⁸ ενώ από άλλους ερευνητές υποστηρίζεται η λειτουργία μόνο των δύο πρώτων⁷⁸⁹ και μάλιστα αναγνωρίζεται η σημαντική παραγωγή της Αμφίπολης.⁷⁹⁰ Κατά την προέλασή του προς την ασιατική ενδοχώρα, ο Αλέξανδρος

779 Ενδεικτικά βλ., IGCH 844–845 (300 π.Χ.)· IGCH 861 (275–250 π.Χ.)· CoinH IX 152 (277–260 π.Χ.), CoinH X 64 (289–279 π.Χ.).

780 Thompson 1982, 113· Mørkholm 1991, 41–2· Portolos 1996, 114.

781 Η εισαγωγή του διμεταλλισμού επέτρεψε στο Φίλιππο, αφενός να συνεχίσει απρόσκοπτα τις συναλλαγές με τους γείτονές του από τον βορειοελλαδικό και το βαλκανικό χώρο, με τα τετραδράχμια του θρακομακεδονικού κανόνα, αφετέρου να ανταγωνιστεί τους περσικούς δαρεικούς στη «διεθνή» αγορά, με τους χρυσούς στατήρες (Λιάμπη 2010α, 82–4· Τουράτσογλου 2010, 64). Οι μελετητές συμφωνούν ότι αρχικά έκοψε νομίσματα μόνο σε άργυρο, κατά το πρότυπο των προκατόχων του, και αργότερα και σε χρυσό, αλλά διαφωνούν ως προς την έναρξη κοπής τους. Για τη νομισματοκοπία του Φιλίππου σε πολύτιμο μέταλλο, βλ. Le Rider 1977, 1996· Price 1979.

782 Mørkholm 1991, 42 και υποσ. 1· Picard 2000, 20–1. Προτείνονται τα νομισματοκοπεία της Πέλλας, της Αμφίπολης και πιθανόν των Αιγών (Price 1979, 238–39· 1991, 85–6). Η έκδοση των βασικών χάλκινων τύπων του Φιλίππου Β' (*κεφαλή/ιππέας*) και του Αλεξάνδρου Γ' (*Ηρακλής/όπλα*) αποδίδεται από μερίδα ερευνητών στο νομισματοκοπείο των Φιλίππων (Bellinger 1964, 48–52· Πούλιος 1990, 199–202).

783 Perlman 1965, 57–8. Ο Ολύμπιος Δίας στην εμπρόσθια όψη των αργυρών τετραδράχμων πιθανόν συμβολίζει την Πανελλήνια Ένωση των ελληνικών πόλεων υπό την ηγεμονία του Φιλίππου (Λιάμπη 2010α, 82· Τουράτσογλου 2010, 66). Ο γενειοφόρος ιππέας με διαδηματοφόρο καυσία σε στάση χαιρετισμού, ως οπισθότυπος της μίας παραλλαγής του τύπου, ίσως είναι ο ίδιος ο βασιλιάς που χαιρετίζει το στράτευμά του (Price 1974, 22· Caltabiano 1999, 198–99). Ο Απόλλωνας στην εμπρόσθια όψη των χρυσών στατήρων, με έμπνευση από τα νομίσματα της Αμφίπολης και της Χαλκιδικής Συμμαχίας, ίσως υπομνηματίζει την ιδιότητα του Φιλίππου ως άρχων της Δελφικής Αμφικτυονίας (Thompson 1982, 113· Λιάμπη 2010α, 82). Αναφέρονται δύο νίκες του Φιλίππου στους Ολυμπιακούς αγώνες, η πρώτη σε ιππικούς αγώνες το 356 π.Χ. και η δεύτερη σε αρμοτοδομία το 352 π.Χ. ή το 348 π.Χ. Η πρώτη θεωρείται ότι υποδηλώνεται με το νεαρό ιππέα των αργυρών τετραδράχμων και η δεύτερη με τη συνωρίδα των χρυσών στατήρων (Λιάμπη 2010α, 82· Τουράτσογλου 2010, 66· Wright 2012, 5). Μάλιστα, στον νεαρό ιππέα που κρατά κλαδί φοίνικα αναγνωρίζεται από κάποιους μελετητές ο γιος του βασιλιά, Αλέξανδρος Γ' (Caltabiano 1999, 201). Αντίθετα, ο O. Picard (2000, 19) θεωρεί ότι πρόκειται για ιδεαλιστική παράσταση που απεικονίζει το μακεδόνα ιππέα ως σύμβολο της δυναστείας, όπως και ο ήρωας ιππέας των ρωμαϊκών χρόνων.

784 Για το νομισματοκοπείο της Λαμψάκου, βλ. Thompson 1991· Price 1991, 209–10, και για το νόμισμα, αρ. 1398, πίν. CXXII.

785 Price 1991, 27–9, 85–9, 103–4, 109–11.

786 Troxell 1997, 88–9. Στην αρχή της βασιλείας του Αλεξάνδρου αποδόθηκε η αετοφόρος σειρά αργυρών τετραδράχμων και υποδιαίρεσεων (Le Rider 1998), η βραχύβια έκδοση της οποίας συσχετίστηκε με την οικονομική λεία από τις πολεμικές επιχειρήσεις στο χώρο της Βαλκανικής (Τουράτσογλου 2010, 84).

787 Price 1991, 29. Για το συσχετισμό του ήρωα με τον Ηρακλή Κυναγίδα, βλ. Τουράτσογλου 2016, 635.

788 Price 1991, 27–9, 85–9, 103–4, 109–11.

789 Le Rider 2003, 8–16.

790 Λιάμπη 2010β, 104.

εγκαθίδρυσε πολλά νέα νομισματοκοπεία ή και χρησιμοποίησε τα ήδη υπάρχοντα στις εκεί παράλιες θέσεις προκειμένου να εξασφαλίσει την άμεση εξυπηρέτηση των τεράστιων χρηματικών αναγκών του στρατού και του αχανούς κράτους.⁷⁹¹ Επιπλέον, με την υιοθέτηση του αττικού μετρικού συστήματος για τα αργυρά νομίσματα του, που πλέον ήταν ισοβαρή με τα αττικά, κατόρθωσε να παραγκωνίσει τις έως τότε προσφιλέστερες στις διεθνείς αγορές αθηναϊκές γλαύκες.⁷⁹² Οι αργυρές εκδόσεις του Αλεξάνδρου συνέχισαν να κόβονται από τους Διαδόχους σε της Μικράς και της μητροπολιτικής Ελλάδας και έγιναν το διεθνές νόμισμα των ελληνιστικών χρόνων.⁷⁹³

Τα χάλκινα νομίσματα στο όνομα του Αλεξάνδρου, κατατάσσονται ως εξής:⁷⁹⁴

- τέσσερα ανήκουν στον τύπο *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος Β-Α*, υποδιαίρεσης $\frac{1}{2}$ ΑΕ (N43-N46), όπως και το θησαυρικό νόμισμα από το Ντουβάρι (Θ3. N1).⁷⁹⁵

Ο γενικός τύπος *ασπίδα/κράνος Β-Α* απαντά σε δύο υποδιαίρεσεις ($\frac{1}{2}$ και $\frac{1}{4}$ ΑΕ) και σε διάφορες παραλλαγές ως προς το επίσημα της ασπίδας. Πρόκειται για τα νομίσματα που παλαιότερα ήταν γνωστά ως «ανώνυμες» κοπές και χρονολογούνταν στα τέλη του 4ου αι. π.Χ.⁷⁹⁶ ή στην ταραχώδη περίοδο μετά το θάνατο του Δημητρίου Πολιορκητή και ως την εδραίωση της βασιλείας του Αντιγόνου Γονατά.⁷⁹⁷ Αργότερα η Αικ. Λιάμπη τα συσχέτισε με τον Αλέξανδρο Γ', είτε ως εκδόσεις επί βασιλείας του είτε ως μεταθανάτιες κοπές μακεδονικών και μικρασιατικών εργαστηρίων.⁷⁹⁸ Σύμφωνα με τροποποιητική πρόταση της ίδιας, επί βασιλείας του Αλεξάνδρου Γ' τοποθετείται μόνο ο τύπος με κεραυνό στο επίσημα της ασπίδας, που άρχισε να κόβεται σε μακεδονικό νομισματοκοπείο πιθανόν από το 334 π.Χ. και εξής.⁷⁹⁹ Ο Μ. Price υποστήριξε με βασικό κριτήριο την αναγραφή του βασιλικού τίτλου, ότι πρόκειται για όψιμο και κυρίως μεταθανάτιο τύπο που κόπηκε στο νομισματοκοπείο της Αμφίπολης το διάστημα 325–310 π.Χ.⁸⁰⁰ Ωστόσο, η συγκρότηση θησαυρών αποκλειστικά από νομίσματα του εναρκτήριου τύπου της νομισματοκοπίας του Αλεξάνδρου *Ηρακλής/αετός* και του τύπου *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος* επιβεβαιώνει την παράλληλη κυκλοφορία τους και την επίσης πρώιμη χρονολόγηση του δεύτερου τύπου.⁸⁰¹

791 Λιάμπη 2010β, 100· Mørkholm 1991, 45–51. Ως το τέλος της βασιλείας του αναγνωρίζονται τουλάχιστον 23 νομισματοκοπεία (Μ. Ασία, Κύπρος, Συρία, Φοινίκη, Αίγυπτος, Ανατολία), που στο πλαίσιο της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του παρήγαν κοινό νόμισμα με τους ίδιους τύπους, ώστε να κυκλοφορεί απρόσκοπτα σε όλη την επικράτεια ως *νόμιμον* (Thompson 1982, 113–14, εικ. 3· Κρεμύδη-Σισιλιάνου 1997, 72–3).

792 Λιάμπη 2010β, 102.

793 Thompson 1982. Για την ιστορία της έρευνας βλ. Gatzolis 2019, 25–35. Για θησαυρούς τετραδράχμων και υποδιαίρεσεων του τύπου στον ελλαδικό χώρο, βλ. Touratsoglou 2000. Τα εξωελλαδικά νομισματοκοπεία αναπαράγουν τον τύπο *Ηρακλής/ένθρονος Δίας* μέχρι το 2ο αι. π.Χ., ενώ στη Μαύρη Θάλασσα η έκδοση του τύπου παρατείνεται μέχρι και τον 1ο αι. π.Χ. Βλ. Price 1991, αρ. 1083–1131 (Μεσήμβρια, 125–65 π.Χ.). αρ. 1177–1210 (Οδησσός, 125–70 π.Χ.).

794 Παράλληλα με τις εκδόσεις σε πολύτιμο μέταλλο, τα μακεδονικά και μικρασιατικά νομισματοκοπεία προχώρησαν στην κοπή πλήθους χάλκινων νομισμάτων. Για τη χαλκή νομισματοκοπία του Αλεξάνδρου, βλ. Price 1991· Liampi 1998a, 1998b· Γκατζόλης 2012· Gatzolis 2019, 35–42.

795 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank, 820–48. Για το θησαυρό Ντουβάρι/1999, βλ. Ενότητα 2.3.2.3.

796 Imhoof-Blumer 1908, 148–53· Gaebler 1935, 173 κ.ε, αρ. 3–19.

797 Head 1911, 230· Mathisen 1979, 2–6.

798 Liampi 1986, 41–65.

799 Liampi 1998a, 252–53· 1998b, 100–1, M7. Τεκμήριο για την απόδοση του τύπου στον Αλέξανδρο Γ' υπήρξε ένα νόμισμα με την ίδια εικονογραφική σύνθεση και την επιγραφή ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (Liampi 1986, 41–65, αρ. 1· 1998b, 101). Το ίδιο νόμισμα παλαιότερα είχε αποδοθεί στον Αλέξανδρο Δ' (Imhoof-Blumer 1908· Gaebler 1935, 172, αρ. 4, πίν. XXXI, 33) και αργότερα στο γιο του Κασσάνδρου, Αλέξανδρο Ε', ενώ ο τύπος *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος Β-Α* στο διάστημα από το θάνατο του Αλεξάνδρου Ε' ως την ανάληψη του μακεδονικού θρόνου από τον Δημήτριο Πολιορκητή (Weiser 1986, 84). Για την ιστορία της έρευνας βλ. Liampi 1986, 41–7.

800 Θεωρήθηκε κερατική υποδιαίρεση του τύπου *Ηρακλής/όπλα Β-Α* (Price 1991, 128–30, αρ. 396Α–418). Για τις υπόλοιπες παραλλαγές (επίσημα: ρόπαλο, άστρο, δάδα, γοργόνειο, σφαιρίδιο, κεφαλή Ηρακλή, κηρύκειο), οι δύο μελετητές συμφωνούν ότι είναι μεταθανάτιες, σε κάποιες περιπτώσεις ωστόσο τις αποδίδουν σε διαφορετικό νομισματοκοπείο. Ο Price (1991, 32–3) υποστηρίζει ότι ο βασιλικός τίτλος αναγράφηκε πρώτη φορά σε νομίσματα του Αλεξάνδρου που κόπηκαν στη Μικρά Ασία, τη Βαβυλώνα και τη Φοινίκη για την πληρωμή των βετεράνων της εκστρατείας που επαναπατρίστηκαν το 324 π.Χ. Από τις πηγές παραδίδεται η αναγόρευση του Αλεξάνδρου ως βασιλιά της Ασίας μετά τη νίκη στα Γαυγάμηλα και την παράδοση της Βαβυλώνας το 331 π.Χ. (Price 1991, σημ. 1).

801 Γκατζόλης 2012, 382–83· Gatzolis 2019, 35–42. Για τον τύπο *Ηρακλής/αετός*, βλ. Price 1991, αρ. 158–162, πίν. CXLIV· SNG Alpha Bank, 696–709.

- 19 ανήκουν στον τύπο *Ηρακλής/όπλα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ* (N47–N65).⁸⁰²

Αντιστοιχούν στη μεγάλη υποδιαίρεση ΑΕ (μονάδα) του τύπου και κατατάσσονται σε δύο παραλλαγές ως προς τον οπισθότυπο. Τα 16 έχουν άνω ρόπαλο και κάτω φαρέτρα με τόξο (N47–N62) και τρία έχουν άνω ρόπαλο και κάτω τόξο με γωρυτό (N63–N65).⁸⁰³ Στην πρώτη παραλλαγή ανήκουν και εννέα από τα 10 αλεξάνδρεια νομίσματα του θησαυρού Κομπολόι/2000 (Θ1. N16–N24).⁸⁰⁴ Ο τύπος θεωρείται μακεδονικός και αντιπροσωπεύει το κατεξοχήν χάλκινο νόμισμα του Αλεξάνδρου Γ' που συνέχισε να κόβεται και μετά το θάνατό του, κατά την πρώιμη μεταλεξάνδρεια περίοδο.⁸⁰⁵ Με κριτήριο τη μαρτυρία των θησαυρών, ως τόπος παραγωγής του προτείνεται ένα νομισματοκοπείο από την Ανατολική Μακεδονία, πιθανόν η Αμφίπολη⁸⁰⁶ ή οι Φίλιπποι.⁸⁰⁷

- ένα νόμισμα ανήκει στη μικρότερη υποδιαίρεση ($\frac{1}{2}$ ή $\frac{1}{4}$ ΑΕ) του τύπου (N66).

Στην οπίσθια όψη φέρει φαρέτρα με τόξο και δίστιχη επιγραφή ΑΛΕΞΑ/ΝΔΡΟΥ. Ως προς τα όπλα και την επιγραφή δεν ταυτίζεται απόλυτα με κάποια από τις γνωστές εκδόσεις.⁸⁰⁸

- 13 ανήκουν στον τύπο *Ηρακλής/όπλα Β–Α*, υποδιαίρεσης ΑΕ (N67–N79).⁸⁰⁹

Εντάσσονται σε δύο παραλλαγές ως προς την απόδοση των όπλων. Έντεκα έχουν άνω φαρέτρα με τόξο και κάτω ρόπαλο (N68–N78), ένα έχει άνω ρόπαλο και κάτω γωρυτό με τόξο (N67) και σε ένα η παράσταση είναι δυσδιάκριτη λόγω διάβρωσης (N79). Στην πρώτη παραλλαγή του τύπου ανήκει και ένα νόμισμα του θησαυρού Κομπολόι/2000 (Θ1. N25). Ο Μ. Price απέδωσε τον τύπο με βασικό κριτήριο την αναγραφή του βασιλικού τίτλου στο διάστημα 325–310 π.Χ., δηλ. στο τέλος της βασιλείας του Αλεξάνδρου Γ' και κυρίως μετά το θάνατό του.⁸¹⁰ Πρόσφατα, ο Χ. Γκατζόλης τον χρονολόγησε στη διάρκεια της βασιλείας του Αλεξάνδρου, σύγχρονα με τον κύριο τύπο *Ηρακλής/όπλα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*.⁸¹¹ Υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με τη μαρτυρία των θησαυρών, οι δύο τύποι αποτελούσαν τη βασική νομισματική παραγωγή του Αλεξάνδρου σε χαλκό και η έκδοσή τους συνεχίστηκε και μετά το θάνατό του, μέχρι την έναρξη κοπής του τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*.⁸¹²

- δύο φθαρμένα νομίσματα ανήκουν στον τύπο *Ηρακλής/όπλα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ* ή *Β–Α*, υποδιαίρεσης ΑΕ (N80–N81).

802 Για τον τύπο, βλ. Price 1991, αρ. 266–337, πίν. CXLV–CXLVI· SNG Alpha Bank, 712–37. Αν και θεωρείται κατεξοχήν μακεδονικός τύπος, κάποια σύμβολα ή συμπλήματα απαντούν σε εξωμακεδονικά νομισματοκοπεία, κυρίως μικρασιατικά, αλλά και της Κύπρου και της Φοινίκης (Price 1991, αρ. 2552–3493, πίν. CXLVIII).

803 Στην πρώτη παραλλαγή απαντούν τα γράμματα Δ και Π και το μονογράφημα Φ . Στη δεύτερη παραλλαγή, σε ένα νόμισμα υπάρχει δυσδιάκριτο γράμμα και στα άλλα δύο, ουδέν.

804 Βλ. Ενότητα 2.3.2.1.

805 Mørkholm 1991, 42· Price 1991, 116–17.

806 Price, 1991, 116.

807 Bellinger 1964, 50–52· Πούλιος 1990, 199–202.

808 Οι ως τώρα γνωστές παραλλαγές της μικρής υποδιαίρεσης του τύπου είναι οι εξής:

α. Δίστιχη επιγραφή ΑΛΕ/ΞΑΝΔΡΟΥ άνω και κάτω από ρόπαλο. Κάτω φαρέτρα με τόξο (Price 1991, αρ. 267, 271).

β. Άνω ρόπαλο, κάτω γωρυτός με τόξο. Ενδιάμεσα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (Price 1991, αρ. 327).

γ. Άνω γωρυτός με τόξο, κάτω ρόπαλο. Ενδιάμεσα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (Price 1991, αρ. 328).

δ. Δίστιχη επιγραφή ΑΛΕ/ΞΑΝΔΡΟΥ άνω και κάτω από ρόπαλο (SNG Alpha Bank, 745).

809 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank, 781–815.

810 Price 1991, 126–28, αρ. 373–396.

811 Gatzolis 2019, 35–42.

812 Γκατζόλης 2012, 382–85. Η Ε. Παυλοπούλου στην πρόσφατη μελέτη της για τα νομίσματα από το Δίον, διατυπώνει το συμπέρασμα ότι η κυκλοφορία του τύπου *Ηρακλής/όπλα Β–Α* συνεχίστηκε τουλάχιστον μέχρι το 309 π.Χ. και την έναρξη της νομισματικής παραγωγής του Κασσάνδρου στο όνομά του, αφού ένα παράδειγμα του πρώιμου τύπου *Ηρακλής/λέων καθήμενος ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΥ* είναι επικεκομμένο στον συγκεκριμένο αλεξάνδρειο τύπο (Παυλοπούλου 2016, 201–2).

• 25 νομίσματα ανήκουν στον τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*, υποδιαίρεσης $\frac{1}{2}$ ΑΕ, που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον εννέα από τις 45 γνωστές εκδόσεις (N82–N106).⁸¹³

Ο τύπος αποδόθηκε από τον M. Price στο διάστημα της βασιλείας του Αλεξάνδρου Γ' και συσχετίστηκε με διαφορετικό νομισματοκοπείο από αυτό των υπόλοιπων χάλκινων τύπων.⁸¹⁴ Πρόσφατα ταυτίστηκε από τον X. Γκατζόλη ως μεταθανάτιος τύπος που κόπηκε από τον Κάσσανδρο το διάστημα 316–309 π.Χ., όπως προκύπτει από τη μαρτυρία των θησαυρών και από το γεγονός ότι ο εναρκτήριος κασσάνδρειος τύπος *Ηρακλής/λέων καθημένος* είναι επικεκομμένος σε αυτόν του Αλεξάνδρου, τον οποίο συνεπώς διαδέχθηκε.⁸¹⁵ Επιπλέον, και οι δύο τύποι παραπέμπουν εικονογραφικά στην προφιλιππεία εποχή, με τον μεταθανάτιο τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* να αναπαράγει τον αντίστοιχο του Αλεξάνδρου Β'.⁸¹⁶

Σημειώνεται η απουσία του εναρκτήριου τύπου *Ηρακλής/αετός* και η ισχνή παρουσία του επίσης πρώιμου τύπου *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος*, με ποσοστό 6,1%, στο εξεταζόμενο υλικό. Οι τύποι επί βασιλείας του Αλεξάνδρου *Ηρακλής/όπλα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ* και Β–Α, έχουν ποσοστό 30,8% και 20%, αντίστοιχα μικρότερο από αυτό του μεταθανάτιου τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*, που καταγράφει ποσοστό 38,5% (Γράφημα 5).

Ωστόσο, οι αναλογίες αντιστρέφονται υπέρ των κύριων τύπων του Αλεξάνδρου (*Ηρακλής/όπλα*), όταν αθροιστούν σύμφωνα με τη θεωρία για την παράλληλη κυκλοφορία τους (Γράφημα 6). Εξάλλου, το ποσοστό τους ενισχύεται περαιτέρω, αν συνυπολογιστούν και τα αλεξάνδρεια νομίσματα από το θησαυρό Κομπολόι/2000 (Θ1. N16–N25).

Τα μεμονωμένα νομίσματα στο όνομα του Αλεξάνδρου βρέθηκαν σχεδόν σε όλες τις αρχαιολογικές επιχώσεις της θέσης. Δείγματα του πρώιμου τύπου *ασπίδα/κράνος* και του κυρίαρχου τύπου *Ηρακλής/όπλα* προήλθαν τόσο από την πρώιμη (Α') όσο και από την κύρια (Β') φάση της εγκατάστασης, στην οποία είναι αισθητή η παρουσία του μεταθανάτιου τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος*.⁸¹⁷ Ως προς την χωροταξική κατανομή τους, μόλις δύο νομίσματα βρέθηκαν στον διάδρομο-πιθεώνα, ένα από τα οποία ήταν η αργυρή μεταθανάτια δραχμή, και ισάριθμα εξωτερικά του δυτικού κτιρίου των πύλων. Όλα τα υπόλοιπα προήλθαν από την ευρύτερη έκταση της οικίας, με σχεδόν ισοδύναμη παρουσία στα δωμάτια και στους υπόστεγους χώρους, που ενισχύονται περαιτέρω με τον θησαυρό Κομπολόι/2000 από τη βόρεια εξωτερική στοά.⁸¹⁸

Ως προς τις κερματικές υποδιαίρεσεις, στα μεμονωμένα νομίσματα επικρατέστερη είναι με μικρή διαφορά και ποσοστό 53,1% η μονάδα ΑΕ. Το τεταρτημόριο $\frac{1}{2}$ ΑΕ καταγράφει ποσοστό 45,3% και πιθανόν ο χαλκούς (*Ηρακλής/όπλα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*) 1,6%.⁸¹⁹

813 Για τον τύπο, βλ. Price 1991, αρ. 338–369, πίν. CXLV· SNG Alpha Bank, 746–79· SNG Saroglos, 845–47. Για τον συγκεντρωτικό πίνακα των γνωστών εκδόσεων, βλ. Γκατζόλης 2010, II, 78–79. Αναγνωρίζονται 2 νομίσματα με σύμβολο (κεραυνός, στεφάνι), 4 με γράμμα (Ε, Κ, Λ) και 3 με μονογράφημα (Α, Η, Λ). Ο ίδιος τύπος εκπροσωπείται αποκλειστικά στο θησαυρό Τριανταφυλλιά/2009, από 19 νομίσματα που αντιστοιχούν σε 14 εκδόσεις. Η συνολικά καλή κατάσταση διατήρησης των νομισμάτων υποδηλώνει ότι πρόκειται για σύγχρονες κοπές, που δεν κυκλοφόρησαν για μεγάλο χρονικό διάστημα πριν την απόκρυψή τους (Κλινάκη 2015α, 132–33).

814 Οι ιδιαιτερότητες του τύπου ως προς τα παραπληρωματικά σύμβολα, γράμματα και μονογραφήματα, και η απουσία του από θησαυρούς της Ανατολικής Μακεδονίας, οδηγούν τον Price στο συμπέρασμα ότι η παραγωγή του θα πρέπει να αναζητηθεί σε νομισματοκοπείο της Δυτικής Μακεδονίας, ίσως στην Πέλλα ή τις Αιγές, όπου ο ίππος αποτελεί διαχρονικά προσφιλές εικονογραφικό θέμα της βασιλικής νομισματοκοπίας (Price 1991, 116–17).

815 Gatzolis 2019, 35–42. Η έναρξη έκδοσης του τύπου συσχετίζεται με την εδραίωση της κυριαρχίας του Κασσάνδρου στη Μακεδονία καθώς ανακηρύχθηκε επιμελητής του βασιλείου και η λήξη το 309 π.Χ., όταν κατ' εντολή του ίδιου δολοφονήθηκαν ο νόμιμος διάδοχος του θρόνου Αλέξανδρος Δ' και η μητέρα του Ρωξάνη (Γκατζόλης 2012, 382–84.).

816 Ο τύπος του Αλεξάνδρου Β' διαφοροποιείται αφενός ως προς την επιγραφή (ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ) και αφετέρου ως προς την απουσία συμβόλων, γραμμικών και μονογραφημάτων (Westermarck 1989, 308· SNG Alpha Bank, 236· SNG ANS, 110–11). Για τη θεματολογία και το συμβολισμό της νομισματικής εικονογραφίας του μακεδονικού βασιλείου πριν το Φίλιππο Β', βλ. Ψωμά 2002.

817 Βλ. Πίνακα Στατιστικής 3.

818 Στους κλειστούς στεγασμένους χώρους, η μεγαλύτερη συγκέντρωση παρατηρείται στα βόρεια δωμάτια και στο υπόγειο του πύργου της ανατολικής πτέρυγας (αXVI), όπου στο στρώμα πλιθίων και στέγης βρέθηκαν 2 νομίσματα, το ένα του πρώιμου τύπου *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος* και το άλλο του μεταθανάτιου τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος*.

819 Τα ποσοστά γίνονται 59,5% για τη μονάδα (ΑΕ), 39,1% για το τεταρτημόριο ($\frac{1}{2}$ ΑΕ) και 1,4% για τον χαλκού (1/4 ΑΕ), αν συνυπολογίσουμε και το θησαυρό Κομπολόι/2000. Για τις υποδιαίρεσεις των χάλκινων νομισμάτων του Αλεξάνδρου Γ', βλ. Price 1991, 40.

Ο **Κάσσανδρος** (316–297 π.Χ.) αντιπροσωπεύεται στο θησαυρό Κομπολόι/1997 (**Θ2. N1–N11**)⁸²⁰ και σε 35 μεμονωμένα νομίσματα από την ίδια θέση, στο σύνολό τους χάλκινα.⁸²¹ Αντίστοιχα, στο Ντουβάρι απαντά με ένα νόμισμα στο θησαυρό Ντουβάρι/1999 (**Θ3. N2**)⁸²² και με τέσσερα μεμονωμένα νομίσματα.

Ο εναρκτήριος τύπος του Κασσάνδρου πριν τον βασιλικό τίτλο *Ηρακλής/λέων καθήμενος ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ*, υποδιαίρεσης ½ ΑΕ, εκπροσωπείται στο Κομπολόι από 10 μεμονωμένα νομίσματα (**N107–N116**)⁸²³ και με το θησαυρό Κομπολόι/1997. Αν και θεωρείται συνολικά επικεκομμένος στον μεταθανάτιο τύπο στο όνομα του Αλεξάνδρου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*,⁸²⁴ στο εξεταζόμενο υλικό διαπιστώθηκαν μόλις δύο επικοπές (**N114, Θ2. N1**), με την επισήμανση, ωστόσο, ότι τα νομίσματα σώζονται σε μέτρια έως κακή κατάσταση.

Η πλειονότητα των νομισμάτων αναμενόμενα αφορά τον κυρίαρχο τύπο μετά την απόκτηση του βασιλικού τίτλου⁸²⁵ *Ηρακλής/ιππίας ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ*, υποδιαίρεσης ΑΕ.⁸²⁶ Σε αυτόν ανήκουν 19 νομίσματα από το Κομπολόι (**N117–N119, N121–N129, N131–N137**) και το σύνολο των κασσάνδρειων νομισμάτων από το Ντουβάρι (**N120, N130, N138–N139, Θ3. N2**).⁸²⁷ Γενικότερα, ο κυρίαρχος τύπος καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής και τη μεγαλύτερη γεωγραφική διασπορά έναντι των υπόλοιπων⁸²⁸ και, σύμφωνα με τη μαρτυρία των θησαυρών, συνέχισε να εκδίδεται και μετά το θάνατο του Κασσάνδρου, τουλάχιστον μέχρι τις αρχές του 3ου αι. π.Χ.⁸²⁹

Ο τύπος *Ηρακλής/λέων που συνθλίβει δόρυ*, υποδιαίρεσης 1/2 ΑΕ, αντιπροσωπεύεται με δύο νομίσματα (**N140–N141**).⁸³⁰ Εικονογραφικά αναπαράγει χάλκινο τύπο του Περδίκκα Γ'.⁸³¹ Η παράσταση του λέοντα που συνθλίβει δόρυ απεικονίζεται πρώτη φορά σε αργυρούς στατήρες του Αμύντα Γ',⁸³² ενώ το ημίτομο λέοντα εμφανίζεται στη βασιλική νομισματοκοπία ήδη επί Αλεξάνδρου Α'.⁸³³ Η προπαγανδιστική επιλογή εικονογραφικών τύπων προηγούμενων βασιλέων επιδιώκει τη δυναστική σύνδεση του Αντιπατρίδη με τον οίκο των Τημενιδών.⁸³⁴

820 Για το θησαυρό, βλ. Ενότητα 2.3.2.2.

821 Για τη χάλκη νομισματοκοπία του Κασσάνδρου, βλ. Οικονόμος 1918· Ehrhardt 1973· Valassiadis 2005· Γκατζόλης 2012. Η νομισματοκοπία του σε πολύτιμο μέταλλο περιορίζεται μόνο σε αργυρές κοπές, που πιθανόν για πολιτικούς και οικονομικούς λόγους αναπαράγουν τους τύπους και το όνομα του Φιλίππου Β' και του Αλεξάνδρου Γ' και αποδίδονται στο νομισματοκοπείο της Αμφίπολης (Price 1991, 38, 86–8, σημ. 11· Le Rider 1998, 238, 245· Valassiadis 2005, 405· Kremydi 2011, 169–70). Για την αντίθετη άποψη ως προς τον τόπο παραγωγής τους, βλ. Ehrhardt 1973, 29–30· Thompson 1981, 42.

822 Για το θησαυρό, βλ. Ενότητα 2.3.2.3.

823 Για τον τύπο βλ. SNG Cop. 1138–1141· SNG Alpha Bank, 876–89, όπου χαρακτηρίζεται μονάδα (ΑΕ). Ωστόσο, το γεγονός ότι τα νομίσματα του τύπου είναι συνήθως επικεκομμένα στον μεταθανάτιο τύπο του Αλεξάνδρου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* υποδιαίρεσης 1/2 ΑΕ, συνηγορεί στην ταύτισή τους ως τεταρτημόρια. Για το έτος έναρξης της νομισματικής παραγωγής του Κασσάνδρου στο όνομά του χωρίς τον βασιλικό τίτλο, έχουν προταθεί τρεις χρονολογίες. Η πρώτη είναι το 316/5 π.Χ., όταν εδραιώθηκε η κυριαρχία του μετά την ανάδειξή του σε επιμελητή του βασιλείου, τη δολοφονία του βασιλικού ζεύγους και της Ολυμπιάδας, την απομόνωση του Αλεξάνδρου Δ' και το γάμο του με τη Θεσσαλονίκη (Οικονόμος 1918, 4). Η δεύτερη είναι το 311 π.Χ., όταν ανακηρύχθηκε στρατηγός της Ευρώπης (Ehrhardt 1973, 26), και η τρίτη το 309 π.Χ., μετά τη δολοφονία του Αλεξάνδρου Δ' (Γκατζόλης 2012, 389–90). Μία ενδιάμεση χρονολογία που προτείνεται είναι το 310 π.Χ. (Mørkholm 1991, 60) και το 307 π.Χ. (Moore 1984, 94).

824 Valassiadis 2005, 405.

825 Η απόκτηση του βασιλικού τίτλου τοποθετείται από τους περισσότερους ερευνητές το 306/5 π.Χ. (Οικονόμος 1918, 5· Ehrhardt 1973, 26· Moore 1984, 99, σημ. 137, 100, σημ. 139· Mørkholm 1991, 60· Price 1991, 131· Τουράτσογλου 2010, 73· Γκατζόλης 2012, 389–90). Ο W.L. Adams (1983, 25–6) υποστηρίζει ότι ο Κάσσανδρος ανακηρύχθηκε βασιλιάς μετά τη μάχη της Ιψού το 301 π.Χ., ωστόσο το χρονικό διάστημα μέχρι το θάνατό του είναι δυσανάλογα μικρό ως προς τον όγκο και την ποικιλία των βασιλικών εκδόσεων (Γκατζόλης 2012, 390).

826 Για τον τύπο, βλ. SNG Cop. 1142–1153· SNG Alpha Bank, 900–36.

827 Ένα επιπλέον νόμισμα από το Ντουβάρι πιθανόν ανήκει στον ίδιο τύπο (N210). Βλ. παραπάνω, σημ. 732.

828 Valassiadis 2005, 405· 2009, 337–38. Ο Οικονόμος (1918) καταμέτρησε 121 διαφορετικές εκδόσεις του τύπου και αργότερα ο Ehrhardt (1973), 176.

829 Νομίσματα του τύπου με διαφορετική απόδοση του ονόματος (ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΥ), ταυτίστηκαν ως μεταθανάτια έκδοση επί Αντιπάτρου Ετησία κατά την ταραγμένη περίοδο των γαλατικών επιδρομών στη Μακεδονία και αποδόθηκαν στο νομισματοκοπείο της Πύδνας (Γκατζόλης 2000, 107–16. CoinH IX, 161).

830 Για τον τύπο, βλ. SNG Cop. 1142–1153· SNG Alpha Bank, 900–36. Κατατάσσεται στην ίδια σειρά με τον κυρίαρχο τύπο *Ηρακλής/ιππίας* (Valassiadis 2005, 411).

831 Για τον τύπο του Περδίκκα, βλ. SNG Alpha Bank, 240–51.

832 Greenwalt 1993, 509–519· Λυκιαρδοπούλου και Ψωμά 2000, 329, εικ. 2.

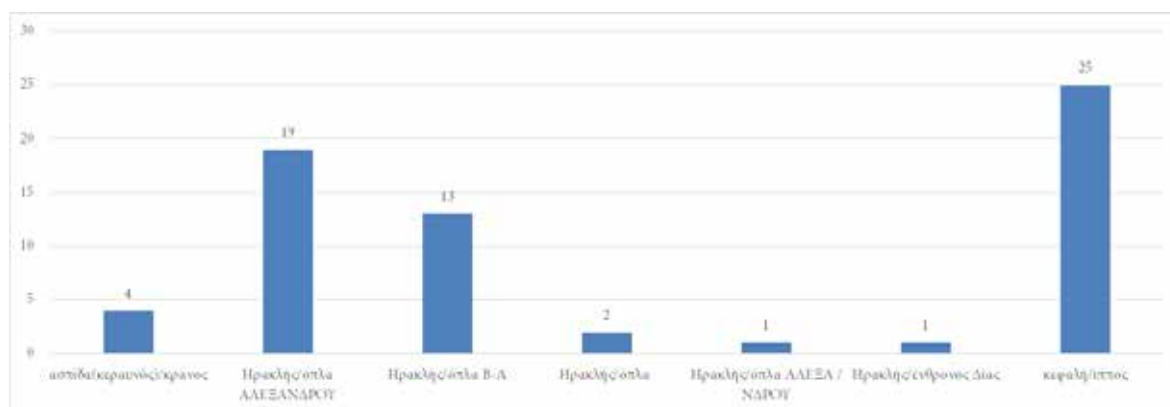
833 SNG Alpha Bank, 21–5.

834 Valassiadis 2005, 406, σημ. 7.

Ο τύπος *κεφαλή Απόλλωνα/τρίποδας*, υποδιαίρεσης ΑΕ, εκπροσωπείται από τρία νομίσματα (N142–N144).⁸³⁵ Αναγνωρίζεται ως ανεξάρτητη σειρά που κόπηκε σε διαφορετικό νομισματοκοπείο από αυτό της Πέλλας, στο οποίο προσγράφονται οι υπόλοιποι τύποι,⁸³⁶ καθώς διαφοροποιείται ως προς τα σύμβολα και τα μονογράμματα.⁸³⁷ Παλαιότερα είχαν προταθεί οι Φίλιπποι⁸³⁸ και η Αμφίπολη⁸³⁹ και πρόσφατα η Κασσάνδρεια,⁸⁴⁰ ωστόσο το θέμα παραμένει ανοιχτό για την έρευνα. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση του τύπου καταγράφεται στο χώρο της κεντρικής Μακεδονίας και σχεδόν σε διπλάσιο ποσοστό στη Θεσσαλία, όπου εν γένει η νομισματική παρουσία του Κασσάνδρου είναι ιδιαίτερα σημαντική.⁸⁴¹

Τη μεγαλύτερη αντιπροσώπευση στα νομίσματα του Κασσάνδρου από το Κομπολόι έχει αναμενόμενα ο κυρίαρχος τύπος *Ηρακλής/ιππέας*, αν και με μικρότερο ποσοστό (55,9%) της καταγεγραμμένης παρουσίας του στη Μακεδονία και στη Θεσσαλία αντίστοιχα.⁸⁴² Ακολουθεί ο τύπος *Ηρακλής/λέων καθήμενος* με ποσοστό 29,41%. Ωστόσο, αν συνυπολογίσουμε και το θησαυρό Κομπολόι/1997, τότε η συνολική αντιπροσώπευση του τύπου (21 τεμάχια) είναι σχεδόν ισοδύναμη με το σύνολο των νομισμάτων επί βασιλείας του Κασσάνδρου (24 τεμάχια). Οι υπόλοιποι δύο τύποι έχουν αναμενόμενα μικρότερα ποσοστά, ο *Απόλλων/τρίποδας* 8,8% και ο *Ηρακλής/λέων που συνθλίβει δόρυ* 5,9%, ωστόσο αρκετά υψηλότερα από το μέσο όρο εμφάνισής τους στη Μακεδονία. Μάλιστα, ο τύπος *Απόλλων/τρίποδας* προσεγγίζει το ποσοστό της Θεσσαλίας (9,38%), που είναι σχεδόν διπλάσιο από αυτό της Μακεδονίας (5,38%), ενώ ο τύπος *Ηρακλής/λέων που συνθλίβει δόρυ* ξεπερνά και τις δύο περιοχές.⁸⁴³

Ως προς τις κερματικές υποδιαίρεσεις, επικρατέστερη είναι η μονάδα ΑΕ με ποσοστό 65%· ωστόσο, συνυπολογίζοντας και το θησαυρό Κομπολόι/1997, η υποδιαίρεση ½ ΑΕ (τεταρτημόριο) έχει οριακό προβάδισμα με ποσοστό 51%.

Γράφημα 5. Κομπολόι. Μεμονωμένα νομίσματα στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ' κατά τύπο.

835 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank, 890–99.

836 Ehrhardt 1973, 27· Price 1991, 131.

837 Έχουν αναγνωριστεί 27 συνδυασμοί συμβόλων και μονογραφημάτων και τουλάχιστον 240 σφραγίδες εμπροσθότυπου (Valassiadis 2005, 406).

838 Ehrhardt 1973, 27.

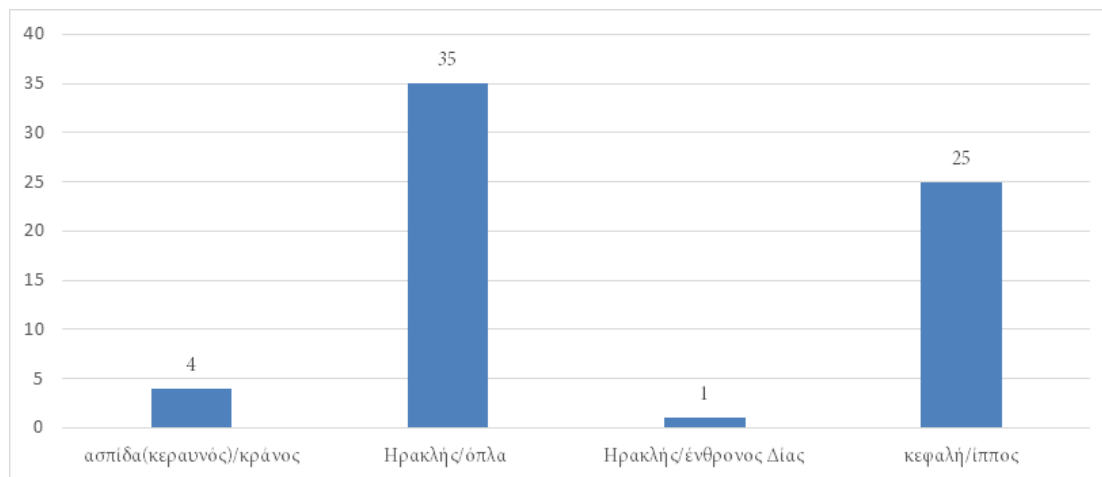
839 Newell 1927, 99, σημ. 20.

840 Θεωρείται ότι αναπαράγει εικονογραφικά χάλκινο τύπο του Κοινού των Χαλκιδέων (Valassiadis 2005, 406–8). Ωστόσο, η ολιγάριθμη παρουσία του στην ευρύτερη περιοχή της Χαλκιδικής αποδυναμώνει την άποψη περί έκδοσής του στην Κασσάνδρεια (Γκατζόλης 2010, II, 463–70· 2012, 390–95).

841 Liampi 2000, 223· Valassiadis 2009· Γκατζόλης 2010, II, 465–466. Αντίθετα, η παρουσία νομισμάτων του Κασσάνδρου στη νότια Ελλάδα και την Αττική ατονεί (Valassiadis 2009, 337 και σημ. 45).

842 Ποσοστό 63,07% στη Μακεδονία και 72% στη Θεσσαλία (Γκατζόλης 2010, II, 466).

843 Ο συγκεκριμένος τύπος στη Μακεδονία καταγράφει ποσοστό 1,28% και στη Θεσσαλία 0,37% (Γκατζόλης 2010, II, 466).

Γράφημα 6. Κομπολόι. Μεμονωμένα νομίσματα στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ' με ενοποίηση των τύπων *Ηρακλής/όπλα*.

Τα νομίσματα του Κασσάνδρου προήλθαν από την κύρια φάση της εγκατάστασης.⁸⁴⁴ Τα περισσότερα βρέθηκαν στα δωμάτια και δευτερευόντως στους υπόστεγους χώρους της οικίας, μόλις δύο στο διάδρομο-πιθεώνα και ο θησαυρός βόρεια του συγκροτήματος. Το υψηλό ποσοστό των κασσάνδρειων νομισμάτων (πριν και μετά τον βασιλικό τίτλο) και του μεταθανάτιου τύπου στο όνομα του Αλεξάνδρου (*κεφαλή/ίππος*) από την ίδια φάση, υποδηλώνει τη δυναμική λειτουργία της οιοποιητικής εγκατάστασης κατά την πρώιμη μεταλεξάνδρεια περίοδο, όταν ιδρύθηκε η πιθανή βοηθητική αγροικία στο Ντουβάρι.⁸⁴⁵

Η απουσία των τύπων *Ηρακλής/όπλα* *Ηρακλή*,⁸⁴⁶ *Αθηνά/όπλα* *Ηρακλή*, *κράνος/λόγχη*⁸⁴⁷ και *κράνος/ρόπαλο*⁸⁴⁸ στις δύο θέσεις είναι αναμενόμενη, αφού δεν ανευρίσκονται στον ελλαδικό χώρο και πιθανόν συνδέονται με τις επιχειρήσεις του Αντιπατρίδη εναντίον του Αντιγόνου Μονόφθαλμου στην Ασία.⁸⁴⁹

Ο **Δημήτριος Α' ή Πολιορκητής (294–287 π.Χ.)** αντιπροσωπεύεται στα μεμονωμένα νομίσματα και των δύο θέσεων, καθώς και στο θησαυρό Ντουβάρι/1999.⁸⁵⁰

Ο τύπος *κρανοφόρος κεφαλή (Δημητρίου)/πλήρη* εκπροσωπείται από τέσσερα νομίσματα (**N146–N149**). Τα τρία από αυτά προήλθαν από το Κομπολόι, ποσοστό 20%. Το ένα είναι μονάδα ΑΕ και προσγράφεται στο νομισματοκοπείο της Σαλαμίνας (**N146**).⁸⁵¹ Τα υπόλοιπα είναι υποδιαίρεσεις (½ ΑΕ) και αποδίδονται από τον E. Newell σε νομισματοκοπείο της Καρίας,⁸⁵² παρά τη γεωγραφική διασπορά του τύπου στον μικρασιατικό και ελλαδικό χώρο καθώς και την εικονογραφική του συνάφεια με πελοποννησιακές κοπές.⁸⁵³ Η σύγχρονη έρευνα

844 Ένα (1) νόμισμα του κυρίαρχου τύπου *Ηρακλής/ίππος* από το ΒΑ δωμάτιο της οικίας, που αποδόθηκε στο στρώμα θεμελίωσης (στρώμα 2), δεν θεωρείται αξιόπιστο λόγω τοπικής διατάραξης των αρχαιολογικών επιχώσεων από πλημμυρικό στρώμα άμμου και το όρυγμα σύγχρονου αγωγού ύδρευσης που κατέστρεψε το βόρειο τοίχο του χώρου. Για τη στρωματογραφική κατανομή των νομισμάτων, βλ. Βλ. Πίνακα Στατιστικής 3.

845 Βλ. σχολιασμό παρακάτω, Κεφάλαια 3 και 5.

846 Για τον τύπο, βλ. Gaebler 1935, πίν. XXXII, 9.

847 Για τον τύπο, βλ. Gaebler 1935, πίν. XXXII, 13· Valassiadis 2005, 12.

848 Για τον τύπο, βλ. Valassiadis 2005, 13.

849 Valassiadis 2009, 337–38. Επισημαίνεται η μετρολογική και εικονογραφική συνάφεια του κρανοφόρου τύπου με έκδοση του δυνάστη της Καρίας Ευπόλεμου (*ασπίδες/ξίφος*), που ήταν εντεταλμένος του Κασσάνδρου στη ΝΔ Μικρά Ασία (Valassiadis 2005, 408–9).

850 Η πλούσια νομισματική παραγωγή του Δημητρίου στα τρία μέταλλα και σε πολυάριθμα νομισματοκοπεία της Ελλάδας και της Μ. Ασίας, έτυχε συστηματικής μελέτης από τον E. Newell (1927). Για τη χαλκή νομισματοκοπία του Δημητρίου, βλ. και Liampi 1998b.

851 Για τον τύπο, βλ. Newell 1927, 25, αρ. 20, πίν. II, 9–10.

852 Για τον τύπο, βλ. Newell 1927, 149, αρ. 163, πίν. XVII, 2.

853 Newell 1927, 152–59, όπου επισημαίνεται η ομοιότητα του συγκεκριμένου τύπου καθώς και άλλων της ίδιας σειράς με νομίσματα της Τεγέας και της Μαντίνειας. Οι ομοιοτήτες του με τα πελοποννησιακά νομίσματα ερμηνεύονται ως το αποτέλεσμα της επιρροής του τύπου στην τοπική νομισματοκοπία.

αμφισβητεί τη μικρασιατική προέλευση του τύπου και προτείνει το κέντρο παραγωγής του στον ελλαδικό χώρο, ίσως σε κάποιο πελοποννησιακό⁸⁵⁴ ή θησαλικό νομισματοκοπείο.⁸⁵⁵

Με ένα νόμισμα από το Κομπολόι και ποσοστό 6,7% εκπροσωπείται ο τύπος *κεφαλή Ποσειδώνα/πλώρη*, υποδιαίρεσης ½ ΑΕ (N150).⁸⁵⁶ Ανευρίσκεται εξαιρετικά σπάνια στον ελλαδικό χώρο και αποδίδεται σε νομισματοκοπείο της Καρίας.⁸⁵⁷ Η προπαγανδιστική επιλογή των νέων εικονογραφικών τύπων (Ποσειδώνας, πλώρη) υπομνηματίζει τις ναυτικές επιτυχίες του Δημητρίου στον πόλεμο των Διαδόχων, με σημαντικότερη τη νίκη του εναντίον του Πτολεμαίου στη Σαλαμίνα της Κύπρου το 306 π.Χ.⁸⁵⁸

Αναμενόμενα, το συντριπτικό ποσοστό των νομισμάτων του Δημητρίου από το Κομπολόι και το Ντουβάρι ανήκει στον κυρίαρχο μακεδονικό τύπο *ασπίδα (Α)/κράνος ΒΑ-ΣΙ*.⁸⁵⁹ Στο Κομπολόι βρέθηκαν 11, ποσοστό 73,3% (N153–N160, N164–N166) και στο Ντουβάρι οκτώ νομίσματα, τα δύο θησαυρικά (N151–N152, N161–N163, N167, Θ3. N3–4). Πέντε του ίδιου τύπου με αδιάγνωστο επίσημα από το Ντουβάρι (N168, Θ3. N5–N8), ίσως ανήκουν στον Δημήτριο ή στο γιο του, Αντίγονο Γονατά.⁸⁶⁰

Ο συγκεκριμένος τύπος αποτελεί τη βασική νομισματική παραγωγή του Δημητρίου Α΄ στη Μακεδονία,⁸⁶¹ ενώ καταγράφει σημαντική παρουσία και στη Θεσσαλία.⁸⁶² Αρχικά είχε αποδοθεί στο Δημήτριο Β΄ (239–229 π.Χ.),⁸⁶³ ενώ αργότερα ο E. Newell τον απέδωσε, όπως και τους υπόλοιπους τύπους με το ίδιο μονογράφημα, στον Δημήτριο Α΄.⁸⁶⁴ Η ταύτισή του ήταν μέχρι πρόσφατα αβέβαιη,⁸⁶⁵ όμως η μελέτη της Αικ. Λιάμπη⁸⁶⁶ σε συνδυασμό με τη μαρτυρία των θησαυρών⁸⁶⁷ και την ανασκαφική μαρτυρία της αρχαίας Σευθέπολης⁸⁶⁸ επιβεβαίωσαν τη χρονολόγησή του επί βασιλείας του Δημητρίου Πολιορκητή. Παρόμοια, η νομισματική μαρτυρία από την αργοικία στο Κομπολόι που βεβαιωμένα καταστράφηκε στις αρχές του 3ου αι. π.Χ., αποκλείει το συσχετισμό του τύπου με το Δημήτριο Β΄.

Το συντριπτικό ποσοστό των νομισμάτων του Δημητρίου στο Κομπολόι βρέθηκε στους κύριους, στεγασμένους χώρους της οικίας και κανένα στην περιοχή του πιθεώνα. Από αυτά, ένα νόμισμα βρέθηκε στο δάπεδο του υπογείου του πύργου που σφραγίστηκε με τεράστια ποσότητα υλικού της πλίνθινης τοιχοδομής του ορόφου και ένα στο πηγάδι-αποθήκη αμέσως νότια της οικίας, που σφραγίστηκε με το στρώμα καταστροφής του κτιρίου. Πρόκειται για κλειστά, χρονολογημένα σύνολα, στα οποία οι υστερότερες κοπές είναι τα νομίσματα

854 Weir 2007, 17 και σημ. 23. Ειδικότερα, προτείνεται ένα αρκαδικό νομισματοκοπείο, με επιχείρημα αφενός την εικονογραφική συνάφεια του τύπου με κοπές αρκαδικών πόλεων και αφετέρου τη συχνή εκπροσώπησή του στο νομισματικό υλικό πόλεων της Αρκαδίας (Ορχομενός, Τρίπολη, Στύμφαλος), όπου είχαν εγκατασταθεί στρατιωτικές φρουρές του Δημητρίου για την εδραίωση της κυριαρχίας του στη βόρεια Πελοπόννησο. Ο συγκεκριμένος τύπος υπερέρχει του μακεδονικού *ασπίδα/κράνος* και στη Νεμέα (Knapp και Mac Isaac 2005, 71, σημ. 253).

855 Liampi 2000, 223.

856 Για τον τύπο, βλ. Newell 1927, 150, αρ. 167, πίν. XVII, 6· Gaebler 1935, 184, αρ. 19, πίν. XXXIII, 12· Kroll και Walker 1993, πίν. 24, 505.

857 Δύο νομίσματα βρέθηκαν στις Αιγές (Kremydi και Chryssanthaki-Nagle 2016, 162) και ένα σε θησαυρό στην Αθηναϊκή Αγορά (IGCH 157. Kroll 1979, 152).

858 Αντίστοιχο συμβολισμό έχει η νομισματική εικονογραφία του Δημητρίου και σε πολύτιμο μέταλλο, με κύριες μορφές τον Ποσειδώνα (ή και τα σύμβόλά του) και τη Νίκη σε πλώρη πλοίου, αλλά και την προσωπογραφία του βασιλιά με θεϊκά σύμβολα (Newell 1927).

859 Για τον τύπο, βλ. Newell 1927, 118–20, αρ. 125–132, πίν. XIII, 13–19· SNG Alpha, 962–69.

860 Βλ. Ενότητα 2.3.2.3.

861 Μερίδα ερευνητών και νομισματικών καταλόγων αποδέχονται ως τόπο παραγωγής την Πέλλα (Liampi 1998b, 105–6, M16), άλλοι την Αμφίπολη (SNG Alpha Bank, 962–69), και άλλοι και τις δύο περιοχές (SNG Saroglos). Αν και στους νομισματικούς καταλόγους καταγράφεται ως μονάδα (ΑΕ), είναι πιθανόν να πρόκειται για τεταρτημόριο (½ ΑΕ), λόγω της εικονογραφικής και μετρολογικής συνάφειας του τύπου με τον αντίστοιχο του Αλεξάνδρου Γ΄ *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος* (Γκατζόλης 2010, II, 34).

862 Liampi 2000, 223. Η παρουσία του φαίνεται ότι ατονεί στη νότια Ελλάδα, όπου κυριαρχεί ο τύπος *κρανοφόρος κεφαλή (Δημητρίου)/πλώρη* (Kroll και Walker 1993, 188–89· Knapp και Mac Isaac 2005, 71–2· Weir 2007, 9–29). Τα νομίσματα στις παραπάνω θέσεις ίσως σχετίζονται με την εγκατάσταση στρατιωτικών φρουρών, στο πλαίσιο της προσπάθειας του Δημητρίου να εξασφαλίσει τον έλεγχο των πόλεων της νότιας Ελλάδας.

863 Macdonald 1899, 342· Head 1911, 232.

864 Newell 1927, 118–20.

865 Gaebler 1935, 189, αρ. 1, πίν. XXXIV, 13· SNG Cop. 1224–1229· Morkholm 1991, 135.

866 Liampi 1998b, 105–6.

867 Γκατζόλης 2000, 110.

868 Dimitrov 1982, 227–31· 1984, 12–3· 1987, 1–10. Η Σευθέπολη καταστράφηκε το α΄ μισό του 3ου αι. π.Χ., οπότε τα νομίσματα από τη θέση προσγράφονται στον Δημήτριο Πολιορκητή και όχι στον Δημήτριο Β΄.

του Πολιορκητή, που επιβεβαιώνουν αντίστοιχα την καταστροφή του συγκροτήματος στο α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ.⁸⁶⁹

Στη γειτονική θέση Ντουβάρι τα νομίσματα του Δημητρίου Πολιορκητή, όπως και του Κασσάνδρου, απαντούν και στις δύο φάσεις της αγροικίας. Συνεπώς, η νομισματική μαρτυρία –σε συνδυασμό με τα ανασκαφικά δεδομένα– επιβεβαιώνει την άμεση ανοικοδόμηση και επαναλειτουργία της αγροικίας μετά την καταστροφή των αρχών του 3ου αι. π.Χ. Εξάλλου, η παράταση της κυκλοφορίας των βασιλικών κοπών ανεξάρτητα από τη διαδοχή στο θρόνο έχει επισημανθεί από την έρευνα, σύμφωνα με την οποία ο διάδοχος δεν έθετε αυτόματα εκτός λειτουργίας το νόμισμα του προκατόχου του αλλά αυτό γινόταν σταδιακά, ανάλογα με το διαθέσιμο απόθεμα.⁸⁷⁰

Την περίοδο της εισβολής των Γαλατών χρονολογείται ένα χάλκινο νόμισμα από το Ντουβάρι του τύπου *κεφαλή Δία/αετός σε κεραυνό* δ., *Α α.* (N169),⁸⁷¹ που πρόσφατα αποδόθηκε στον **Πτολεμαίο Κεραυνό** (281–279 π.Χ.) κατά το σύντομο διάστημα της βασιλείας του στη Μακεδονία.⁸⁷² Αρχικά ο τύπος είχε αποδοθεί στις μακεδονικές εκδόσεις του Πύρρου⁸⁷³ και αργότερα στην Παρώρεια,⁸⁷⁴ πόλη ή περιοχή που ο H. Gaebler τοποθετούσε στην Παιονία και οι σύγχρονοι ερευνητές κοντά στα ανατολικά σύνορα της Μακεδονίας.⁸⁷⁵ Η παρουσία ικανού αριθμού νομισμάτων του Κεραυνού συσχετίστηκε με την τοποθέτηση μακεδονικών φρουρών, όπως στη Μαρώνεια, την Κασσάνδρεια και την Πέλλα, ενώ τα μεμονωμένα ή ολιγάριθμα νομίσματα με τις μετακινήσεις των στρατιωτών.⁸⁷⁶ Ο πτολεμαϊκός τύπος βρέθηκε σε διψήφιο αριθμό και στο Δίον,⁸⁷⁷ ενώ υποτυπώδης ήταν η παρουσία του σε άλλες θέσεις της Πιερίας, όπως στην αγροικία στα Τρία Πλατάνια, στο επίνειο του Ηρακλείου (Κρασιά) και στο Αιγίνιο (ελληνιστική Μεθώνη).⁸⁷⁸

Στη σποραδική χρήση του χώρου μετά την καταστροφή του συγκροτήματος στο Κομπολόι ανήκουν τρία χάλκινα νομίσματα του **Αντιγόνου Γονατά** (277–239 π.Χ.)⁸⁷⁹ και ένα του **Περσέα** (178–169 π.Χ.).⁸⁸⁰ Από τα νομίσματα του Αντιγόνου, δύο είναι του τύπου *κεφαλή Αθηνάς/Πάνας* που εγείρει τρόπαιο (N170–N171)⁸⁸¹ και ένα *Ηρακλής/ιππέας* (N172)⁸⁸², ενώ ένα ακόμη νόμισμα του ίδιου τύπου με αδιάγνωστη επιγραφή, μπορεί να ανήκει στον Γονατά ή στον Κάσσανδρο (N145)⁸⁸³. Σύμφωνα με την κατάταξη του Β. Πούλιου, το N170 πιθανόν εντάσσεται στη σειρά *Αθηνά/Πάνας I* (267/6–262/1 π.Χ.)⁸⁸⁴, το N171 στη σειρά *Αθηνά/Πάνας II* (261/0–255/4

869 Για τη στρωματογραφική κατανομή τους, βλ. Πίνακα Στατιστικής 3.

870 Γκατζόλης 2010, II, 535.

871 Για τον τύπο, βλ. Gaebler 1935, 198, πίν. XXXVI, 27· BMC Macedonia, 15, αρ. 59–62. Απαντά σε δύο παραλλαγές, με σταθερό το μονογράφημα στο πεδίο δ. και σύμβολο ή δεύτερο μονογράφημα α. Για τη δεύτερη παραλλαγή του τύπου, βλ. BMC Macedonia, 15, αρ. 63–65α.

872 Psoma κ.ά. 2008, 217–24.

873 Το μονογράφημα ερμηνεύθηκε ως τα αρχικά του εθνικού ΑΠΕΙΡΩΤΑΝ (Σβορώνος 1911, 124–26). Ωστόσο, η κοπή νομισμάτων στο όνομα των Ηπειρωτών από τον Πύρρο κατά το διάστημα της βασιλείας του στη Μακεδονία θα ήταν πολιτικά παράδοξη ενέργεια (Psoma κ.ά. 2008, 221). Επιπλέον, η δαφνοστεφής κεφαλή του Δία, που εμφανίζεται στη μακεδονική βασιλική νομισματοκοπία ήδη επί Φιλίππου Β', δεν απαντά στις εκδόσεις του μολοσσικού οίκου, στις οποίες η θεότητα φέρει στεφάνι βελανιδιάς (Franke 1961, 252–53).

874 Gaebler 1926, 183–99. Ωστόσο, το ίδιο μονογράφημα απαντά στη νομισματοκοπία και άλλων μακεδονικών πόλεων, όπως της Θεσσαλονίκης και της Αμφίπολης (Τουράτσογλου 1993, 72).

875 Παρώρεια ή Παραστυμονία (Hatzopoulos 1996, I, 185–86, 245–49, 254· Hatzopoulos και Paschidis 2004, 794).

876 Psoma κ.ά. 2008, 222–23. Για την Πέλλα, βλ. Akamatis 2016, 182, σημ. 24.

877 Βρέθηκαν 13 νομίσματα, τα 3 από τα οποία στο ελληνιστικό τείχος της πόλης (Στεφανίδου-Τιβεριού 1998, 237–38, αρ. 42–44· Παυλοπούλου 2016, 290).

878 Τρία Πλατάνια: 2 (Γεροφωκά 2015, 197), περικό Ηράκλειο/Κρασιά: 1 (Μυτελέτσης, υπό έκδ.), νεκροταφείο της ελληνιστικής Μεθώνης: 1 (Γκατζόλης 2010, I, 140, αρ. 81).

879 Το ένα νόμισμα προήλθε από περισυλλογή, το δεύτερο από την επίχωση της καταστροφής του κτιρίου, και το τρίτο από την εγγύς περιοχή σύγχρονου αγωγού ύδρευσης που προκάλεσε τη διατάραξη των αρχαιολογικών επιχώσεων και την καταστροφή των οικοδομικών στοιχείων, βλ. Πίνακα Στατιστικής 3.

880 Βρέθηκε στην περιοχή του μεταγενέστερου περιβόλου δυτικά του οιοποιοτικού συγκροτήματος.

881 Για τον τύπο, βλ. Πούλιος 2006, 265–67· SNG Alpha Bank, 1010–45.

882 Για τον τύπο, βλ. Πούλιος 2006, 264–65· SNG Alpha Bank, 990–1000.

883 Για τη νομισματοκοπία του Αντιγόνου Γονατά σε χαλκό, βλ. Πούλιος 2006, 237–96· Furtwängler 2004.

884 Πούλιος 2006, Θησαυρός N1364, 63–66.

π.Χ.)⁸⁸⁵ και το **N172** στην καταληκτική σειρά *Ηρακλής/ιππέας IV* (245/4–239 π.Χ.).⁸⁸⁶ Σύμφωνα με τον Α. Furtwängler, μόνο οι σειρές *ασπίδα/κράνος I* και *Ηρακλής/ιππέας I* κόπηκαν αποκλειστικά από τον Αντίγονο Γονατά, ενώ οι υπόλοιπες εκδόσεις του τύπου *Ηρακλής/ιππέας* φτάνουν μέχρι τον Αντίγονο Δώσωνα και ο τύπος *Αθηνά/Πάνας* μέχρι τα πρώτα χρόνια της βασιλείας του Φιλίππου Ε'.⁸⁸⁷ Ωστόσο, με την παραπάνω πρόταση το μεγαλύτερο τμήμα της χαλκής νομισματοκοπίας του Γονατά μεταφέρεται στους διαδόχους του, Δημήτριο Β' (239–229 π.Χ.) και Αντίγονο Δώσωνα (229–222/1 π.Χ.), βασιλείς πολύ μικρότερης θητείας από τον προκάτοχό τους.⁸⁸⁸ Επιπλέον, η μαρτυρία των θησαυρών σε συνδυασμό με την ευρεία επικοπή και επισήμανση των τύπων *Ηρακλής/ιππέας* και *Αθηνά/Πάνας* συνηγορούν στην αρχική απόδοσή τους στον Αντίγονο Γονατά.⁸⁸⁹ Ο εικονογραφικός τύπος του Πάνα, προστάτη θεού του Γονατά που απαντά και σε αργυρές κοπές, υπομνηματίζει τη νίκη του εναντίον των Γαλατών, στην οποία θεωρήθηκε καθοριστική η θείκη παρέμβαση.⁸⁹⁰

Η αισθητά μεγαλύτερη παρουσία νομισμάτων του Αντιγόνου έναντι των υπόλοιπων Μακεδόνων βασιλέων στη Θεσσαλία⁸⁹¹ και στην Αθηναϊκή Αγορά⁸⁹² συσχετίστηκε από την έρευνα με την εγκατάσταση μακεδονικών φρουρών. Στην Πιερία, η νομισματική παρουσία του Γονατά είναι ισχυρή στο επίνειο του Ηρακλείου (Κρανιά)⁸⁹³ και στο Δίον,⁸⁹⁴ ενώ βορειότερα, στην Πύδνα και στην ελληνιστική Μεθώνη, ατονεί.⁸⁹⁵ Στο Ντουβάρι, η ταύτιση είναι αβέβαιη λόγω της κακής διατήρησης του υλικού. Συνεπώς, ένα μεμονωμένο και τέσσερα θησαυρικά νομίσματα του τύπου *μακεδονική ασπίδα/λοφιοφόρο κράνος ΒΑ-ΣΙ* με αδιάγνωστο επίσημα (**N168**, **Θ3**, **N5–N8**), ίσως ανήκουν στον εναρκτήριο τύπο του Γονατά ή στον κυρίαρχο μακεδονικό τύπο του πατέρα του, Δημητρίου Πολιορκητή.⁸⁹⁶

Το νόμισμα του τελευταίου Μακεδόνα βασιλιά **Περσέα** ανήκει στον τύπο *κεφαλή Περσέα/αετός σε κερυνό* (**N173**)⁸⁹⁷ και βρέθηκε στην περιοχή του μεταγενέστερου περιβόλου δυτικά του οιοποιοητικού συγκροτήματος.

2.3.1.2. Κοπές πόλεων και Ομοσπονδιών

Τα 22 νομίσματα πόλεων και Κοινών από το Κομπολόι ανήκουν σε 14 νομισματοκοπεία από την ανατολική Μακεδονία (Φίλιπποι) και τη Χαλκιδική χερσόνησο (Άφυτις, Ουρανούπολη), τη Θεσσαλία (Γόννοι, Λάρισα, Λάρισα Κρεμαστή, Μελίβοια(;), Λαμία/Μαλιείς), την ανατολική Λοκρίδα (Λοκροί), τη Βοιωτία (Κοινό Βοιωτών), την Εύβοια (Ιστιαία), τη Λευκάδα, τη Φλιασία (Φλιούντας) και την Ιλλυρία (Δυρράχιο) (Χάρτης 2).⁸⁹⁸ Πρόκειται για χάλκινες κοπές, με εξαίρεση ένα βοιωτικό ημίδραχμο.

885 Πούλιος 2006, 266.

886 Πούλιος 2006, 280, Θησαυρός N1337, 37.

887 Furtwängler 2004. Για τον τύπο *Αθηνά/Πάνας* έχει υποστηριχθεί ότι ίσως σχετίζεται με το νομισματοκοπείο της Δημητριάδας και ότι η μακρά διάρκεια κυκλοφορίας του συνηγορεί στην ύπαρξη μεταθανάτιων εκδόσεων (Δουλγέρη-Ιντζεσίλογλου και Μουστάκα 2004, 505–6).

888 Πούλιος 2006, 289–93.

889 Πούλιος 2006, 281–93. Η επισήμανση των νομισμάτων του Γονατά αποδίδεται κυρίως στο Δημήτριο Β' και τον Αντίγονο Δώσωνα, και δευτερευόντως στο Φίλιππο Ε' κατά τους πρώτους χρόνους της βασιλείας του (Πούλιος 2006, 290–92). Νομίσματα του τύπου *Ηρακλής/ιππέας* που επικόπηκαν με βοιωτικούς τύπους, ερμηνεύθηκαν ως χορηγία του Αντιγόνου Δώσωνα για την εξασφάλιση στρατιωτικής βοήθειας εναντίον του Κλεομένη της Σπάρτης το 223/2 π.Χ. (Furtwängler 1993, 463–67). Αντίστοιχα, στην Αθηναϊκή αγορά βρέθηκαν αττικά νομίσματα που είναι επικεκομμένα στον αντιγονίδειο τύπο *Αθηνά/Πάνας* (Kroll και Walker 1993, 60–1, αρ. 69).

890 Tarn 1913, 174. Ο Άρατος από τους Σόλους συνέγραψε ύμνο για τον Πάνα στους γάμους του Αντιγόνου, ο οποίος οργάνωσε στη Δήλο προς τιμή του θεού τα «Πάνεια», μετά τη νίκη του εναντίον του πτολεμαϊκού στόλου στη ναυμαχία της Άνδρου, το 245 π.Χ. (Tarn 1913, 174, 381). Για τα αργυρά τετράδραχμα του Αντιγόνου *μακεδονική ασπίδα με κεφαλή Πάνα/Αθηνά δορυσσοός*, βλ. SNG Alpha Bank, 983, 986–89. Mathisen 1981, 110–14, πίν. 18, 13–14, πίν. 22, 37–41. Kroll και Walker 1993, 53. Panagorouliou 2000. Για την διαφορετική ερμηνεία του εικονιζόμενου τύπου της Αθηνάς, που συνήθως αποδίδεται με το προσωπνύμιο Αλκίς ή Αλκίδημος, βλ. Voutiras 1998, 121–24, 127, σημ. 73.

891 Liampi 2000, 224.

892 Kroll και Walker 1993, 60–1, αρ. 69, 189–190, αρ. 507–509.

893 Μυτελέτσας, υπό έκδ.

894 Παυλοπούλου 2008, 83, 118.

895 Γκατζόλης 2010, II, 24–26 και 52–54.

896 Βλ. Ενότητα 2.3.2.3.

897 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank, 1135–142.

898 Το Δυρράχιο δεν περιλαμβάνεται στο χάρτη, καθώς ανήκει στη σποραδική χρήση του χώρου μετά την καταστροφή της αγροικίας.

Αναμενόμενα κυρίαρχη είναι η εκπροσώπηση της Θεσσαλίας με πέντε πόλεις και επτά νομίσματα, που ενισχύεται περαιτέρω με δύο κοπές της περραιβικής Φάλαννας από το Ντουβάρι. Τη μεγαλύτερη αριθμητική εκπροσώπηση καταγράφει το νομισματοκοπείο της Ιστιαίας με πέντε κοπές, ακολουθεί η Λάρισα με τρία νομίσματα και έπονται οι Λοκροί και η Βοιωτία με δύο νομίσματα αντίστοιχα, ενώ οι υπόλοιπες θέσεις εκπροσωπούνται από μεμονωμένες κοπές.⁸⁹⁹

2.3.1.2.1. Μακεδονία

Η ευρύτερη περιοχή της Μακεδονίας εκπροσωπείται από τρεις πόλεις και ισάριθμα χάλκινα νομίσματα.

Η περιοχή ανατολικά του Στρυμόνα αντιπροσωπεύεται από ένα νόμισμα των **Φιλίππων** του τύπου *κεφαλή Ηρακλή/τρίποδας ΦΙΛΙΠΠΩΝ (N174)*, που βρέθηκε στο διάδρομο βΙ του πιθεώνα.⁹⁰⁰ Σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα, η χαλκή νομισματοκοπία των Φιλίππων ξεκίνησε νωρίς επί βασιλείας του Φιλίππου Β' και συνεχίστηκε και μετά το θάνατο του Αλεξάνδρου Γ', ενώ η κυκλοφοριακή ισχύς των νομισμάτων πιθανόν εκτεινόταν μέχρι και τις αρχές του 3ου αι. π.Χ.⁹⁰¹ Επιπλέον, έχει προταθεί ότι η νομισματική παραγωγή των Φιλίππων, αν και αυτόνομη, λειτουργούσε ως βασιλική.⁹⁰² Η άποψη για την κυκλοφορία των χαλκών νομισμάτων των Φιλίππων στην επικράτεια του μακεδονικού βασιλείου, ενισχύεται από τη νομισματική μαρτυρία στο Κομπολόι, στο επίνειο του γειτονικού Ηρακλείου (Κρανιά),⁹⁰³ στο Δίον,⁹⁰⁴ στα νεκροταφεία της Πύδνας και της ελληνιστικής Μεθώνης,⁹⁰⁵ αλλά και στην πρωτεύουσα του βασιλείου, την Πέλλα,⁹⁰⁶ καθώς και σε πόλεις της Χαλκιδικής χερσονήσου, με δυναμική παρουσία στα Στάγειρα.⁹⁰⁷

Η Χαλκιδική χερσόνησος αντιπροσωπεύεται με δύο νομίσματα από την Άφυτι και την Ουρανούπολη. Η **Άφυτις**⁹⁰⁸ εκπροσωπείται από ένα νόμισμα του τύπου *κεφαλή Απόλλωνα Καρνείου/ιστάμενος αετός ΑΦΥ ή ΑΦ/Υ ή Α/Φ (N175)* που βρέθηκε στο βόρειο δωμάτιο αΙΙ της οικίας. Σύμφωνα με την παλαιότερη έρευνα, η αυτόνομη νομισματοκοπία των πόλεων της Χαλκιδικής διακόπηκε με την προσχώρησή τους στο Κοινό των Χαλκιδέων⁹⁰⁹ ή με την κατάληψη της χερσονήσου από το Φίλιππο Β', που έπαυσε τη λειτουργία των τοπικών νομισματοκοπειών όπως και άλλων πόλεων της Μακεδονίας που προσάρτησε στο βασίλειό του.⁹¹⁰ Στην περίπτωση της Αφύτου, το τοπικό νομισματοκοπείο θεωρήθηκε ότι επαναλειτούργησε με την έκδοση δύο τύπων πολύ αργότερα, επί Φιλίππου Ε'.⁹¹¹ Αντίθετα, η νεότερη έρευνα τοποθετεί το σύνολο της νομισματικής παραγωγής της Αφύτου στον 4ο αι. π.Χ., χωρίς διακοπή μετά την είσοδό της στο Χαλκιδικό Κοινό, όταν το νόμισμά της όπως και κάθε πόλης-μέλους κατέστη *νόμιμον* στην επικράτεια της Ομοσπονδίας.⁹¹² Αντίστοιχα,

899 Για τη στρωματογραφική κατανομή τους, βλ. Πίνακα Στατιστικής 3.

900 Για τους Φιλίππους, βλ. Loukourouli 2004, 865–66. Για τη νομισματοκοπία των Φιλίππων, βλ. Bellinger 1964· Πούλιος 1990· Τουράτσογλου 1992, 50–2. Για το νόμισμα, βλ. Πούλιος 1990, 191, αρ. 85 (356–349 π.Χ.).

901 Σύμφωνα με τη μαρτυρία των θησαυρών και την ύπαρξη κοινών συμβόλων-μονογραφημάτων-γραμμάτων σε νομίσματα των Φιλίππων, του Φιλίππου Β' και του Αλεξάνδρου Γ' επί βασιλείας και μετά το θάνατό του (Πούλιος 1990, 199–201· Τουράτσογλου 1992, 50). Σύμφωνα με την προηγούμενη άποψη, η νομισματοκοπία των Φιλίππων διακόπηκε με το θάνατο του Αλεξάνδρου (Bellinger 1964, 40).

902 Γκατζόλης 2010, II, 269.

903 Κρανιά: 14 νομίσματα (Μυτελέτσας, υπό έκδ.).

904 Δίον: 7 νομίσματα, τα 3 από τα οποία προήλθαν από την περιοχή της πόλης (Παυλοπούλου 2016, 141, 208–9, 290) και τα υπόλοιπα ανήκουν σε θησαυρό που βρέθηκε στην περιοχή του ιερού του Ολυμπίου Διός (Παυλοπούλου 2016, 228).

905 Πύδνα: 7 νομίσματα, τα 4 σε ταφικό θησαυρό με κοπές του Φιλίππου Β' (Πύδνα Τ. 290/1994, Γκατζόλης 2010, II, 606). Ελληνιστική Μεθώνη (Αιγίνιο): ταφικός θησαυρός με 1 νόμισμα Φιλίππων και κοπές πόλεων και ηγεμόνων της Θράκης, της Μυσίας και της Τρωάδος (Αιγίνιο Τ. 61/1995, Γκατζόλης 2010, II, 619).

906 Πέλλα: 18 νομίσματα (Akamatis 2016, 186, 199).

907 Gatzolis και Psoma 2016, 84, 90, 92, 94. Ενδεικτική της παρουσίας των Φιλίππων στην αιγαιακή Θράκη είναι η Μαρώνεια, με 8 νομίσματα (Psoma κ.ά. 2008, 124, 127).

908 Για την πόλη, βλ. Flensten-Jensen 2004, 825–26. Για τη νομισματοκοπία της Αφύτου, που υπομνηματίζει τη λατρεία του Άμμωνα Δία στην περιοχή, βλ. Γκατζόλης 2010, II, 158, 331–39. Για το ομώνυμο ιερό και το λατρευτικό σπήλαιο του Διονύσου, που εντοπίστηκαν στα όρια του σύγχρονου οικισμού της Καλλιθέας, στη χώρα της αρχαίας πόλης, βλ. Δεσποτίδου-Μισαηλίδου 2001, 305–6. Για το νομισματικό τύπο, βλ. SNG ANS 7, 214–20· Gaebler 1935, αρ. 19–21, πίν. XI.

909 Psoma 2001, 111.

910 Price 1974, 18, 22· Kraay 1976, 132.

911 Mørkholm 1991, 165· Τουράτσογλου 1993, 15, πίν. XIII, 9–10.

912 Psoma 2012, 57, 60· Gatzolis και Psoma 2016, 89.

η αυτόνομη νομισματοκοπία των πόλεων της Χαλκιδικής –πλην της Ολύνθου– θεωρείται ότι συνεχίστηκε και μετά την ενσωμάτωσή τους στο μακεδονικό βασίλειο, πιθανότατα μέχρι την ίδρυση της Κασσάνδρειας και της Ουρανούπολης.⁹¹³ Η κατάργηση του νομισματοκοπείου της Αφύτου στα τέλη του 4ου αι. π.Χ. συνδέεται με την καταστροφή της πόλης από πιθανό σεισμό και την μετεγκατάσταση κατοίκων της στη νεοϊδρυθείσα Κασσάνδρεια.⁹¹⁴

Η νομισματική μαρτυρία από το Κομπολόι ανήκει στις ελάχιστες περιπτώσεις της καταγεγραμμένης παρουσίας του νομισματοκοπείου της Αφύτου εντός των παλαιών ορίων του μακεδονικού βασιλείου.⁹¹⁵

Η **Ουρανούπολη** εκπροσωπείται από ένα νόμισμα του τύπου *οκτάκτινο αστέρι/Αφροδίτη Ουρανία καθήμενη σε σφαίρα ΟΥΡΑΝΙΔΩ/ΠΟΛΕΩΣ (N176)*, που βρέθηκε νότια της οικίας.⁹¹⁶ Πρόκειται για τον κυρίαρχο νομισματικό τύπο της πόλης του Αλεξάρχου, που σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα ιδρύθηκε γύρω στο 316 π.Χ., ενώ για το τέλος της δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία.⁹¹⁷ Ο Υ. Garlan εκτιμά ότι η πολιτική αυτονομία και η νομισματική παραγωγή της πόλης τερματίστηκαν μετά το θάνατο του Κασσάνδρου το 298/7 π.Χ. ή μετά την εισβολή του Δημητρίου Πολιορκητή στη Μακεδονία το 294 π.Χ.,⁹¹⁸ ενώ ο Χ. Γκατζόλης επισημαίνει τη λειτουργία του νομισματοκοπείου μέχρι την πιθανή καταστροφή της πόλης από τους Γαλάτες στις αρχές του 3ου αι. π.Χ.⁹¹⁹ Σ' αυτό το χρονολογικό πλαίσιο εντάσσεται και ένα νόμισμα που βρέθηκε σε πηγάδι-αποθήκη του περικού Ηρακλείου, με γέμισμα από το στρώμα καταστροφής των γαλατικών επιδρομών στο πλαίσιο εξυγίανσης και ανοικοδόμησης του χώρου στα χρόνια του Αντιγόνου Γονατά.⁹²⁰

2.3.1.2.2. Θεσσαλία

Στις δύο θέσεις εκπροσωπούνται έξι νομισματοκοπεία της ευρύτερης περιοχής της ανατολικής Θεσσαλίας, από εννέα χάλκινα νομίσματα (Χάρτης 2). Τα δύο βρέθηκαν στο Ντουβάρι και τα υπόλοιπα στο Κομπολόι, ποσοστό 33,3% επί των νομισμάτων πόλεων και Κοινών της αγροικίας.⁹²¹ Πρόκειται κυρίως για μεμονωμένες κοπές των περίοικων περιοχών της Θεσσαλίας, από τις οποίες τη μεγαλύτερη αθροιστική εκπροσώπηση έχει, όπως είναι αναμενόμενο, η όμορη προς την Πιερία, Περραιβία, με ένα νόμισμα των Γόννων στο Κομπολόι και δύο της Φάλαννας στο Ντουβάρι.⁹²² Οι υπόλοιπες περίοικες πόλεις είναι η Λαμία της Μαλίδος, η Λάρισα Κρεμαστή της Αχαΐας Φθιώτιδας και πιθανόν η Μελίβοια της Μαγνησίας, που εκπροσωπούνται στο Κομπολόι από μεμονωμένες κοπές. Από τις θεσσαλικές τετράδες η κυρίαρχη Πελασγίωτις εκπροσωπείται από τρία νομίσματα της σημαντικότερης πόλης της, Λάρισας. Η ενισχυμένη παρουσία της Λάρισας, που κορυφώνεται στο περικό Ηράκλειο (Κρανιά) με διψήφιο αριθμό νομισμάτων, είναι αναμενόμενη καθώς πρόκειται για το ισχυρότερο νομισματοκοπείο της Θεσσαλίας κατά τον 4ο αι. π.Χ.⁹²³ Αντιστοίχως, η σημαντική παρουσία στη Θεσσαλία

913 Gatzolis 2011, κυρίως 196–98.

914 Δεσποτίδου-Μισαηλίδου 2005, 330–2006, 120–2008, 497–98. Gatzolis, 2011.

915 Βρέθηκε 1 νόμισμα στην πόλη του Δίου (Παυλοπούλου 2016, 140, 207, 290), 1 στην Πύδνα (Γκατζόλης 2010, II, 18) και 2 στην Πέλλα (Akamatis 2016, 190).

916 Για τον τύπο, βλ. SNG ANS 7, 914–17· SNG Cop. III, 455–57. Η μορφή ταυτίζεται συνήθως με την Αφροδίτη Ουρανία (Lederer 1931, 47–54· SNG Cop, 454–58· SNG ANS 7, 914–18), ενώ σύμφωνα με άλλη άποψη πρόκειται για τον θεό Ήλιο (Τσιγαρίδα 1999, 1235–246).

917 Cohen 1995, 105.

918 Garlan 1997, 350. Για την άποψη ότι τότε η Ουρανούπολις προσαρτήθηκε στην επικράτεια της Ακάνθου, βλ. Χοβαρδάς 2007, 50, σημ. 272.

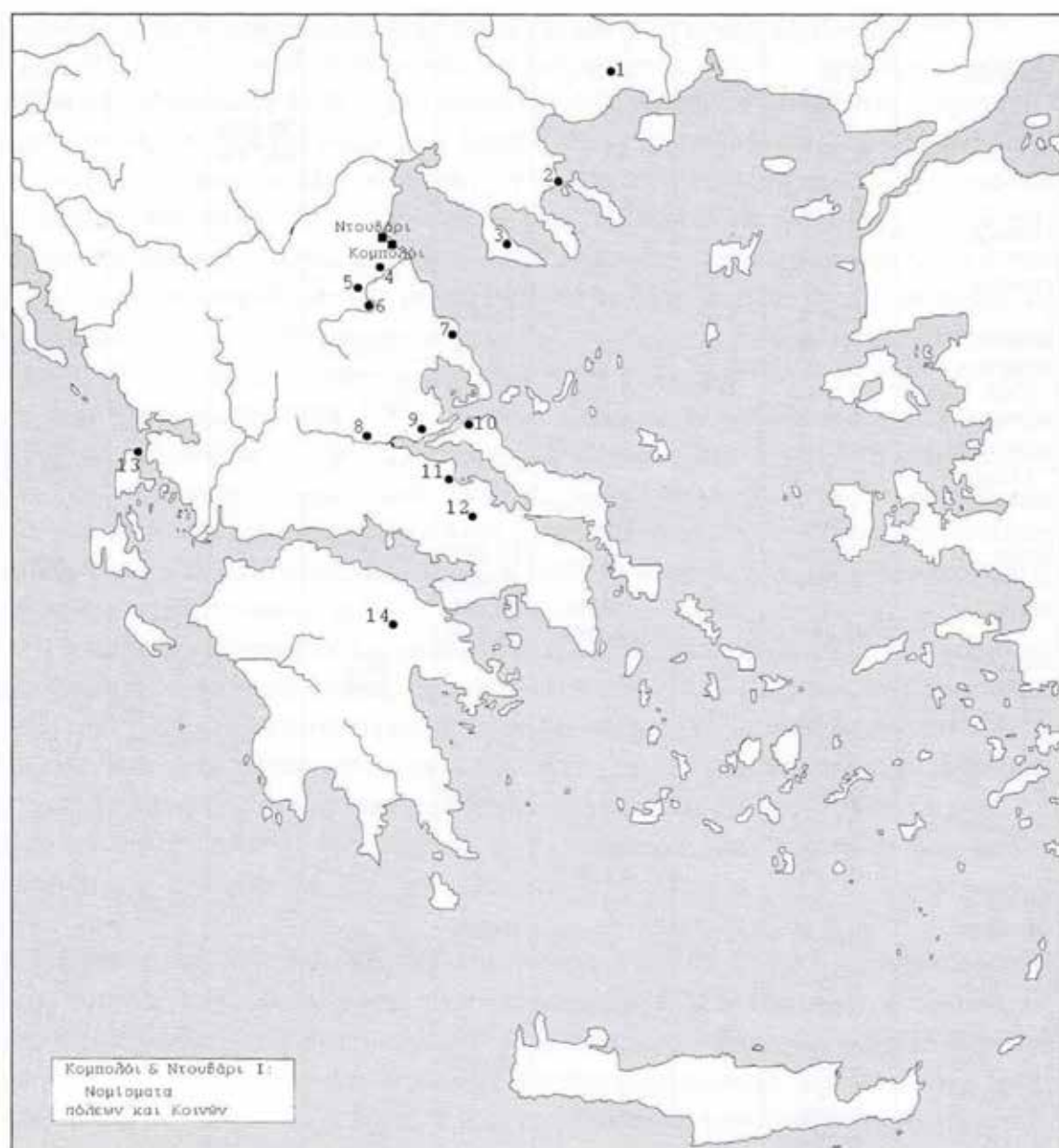
919 Γκατζόλης 2010, II, 514–15, όπου υποστηρίζεται η γαλατική επιδρομή εξαιτίας του πιθανού μεγάλου πλούτου και της αδύναμης οχύρωσης της πόλης. Gatzolis και Psoma 2016, 96.

920 Μπαχλάς και Σύρος 2014, 205. Αντίστοιχα, 1 νόμισμα προήλθε και από την πόλη του Δίου (Παυλοπούλου 2016, 141, 207, 290).

921 Για την ποσοστιαία παρουσία των θεσσαλικών νομισμάτων στον ελλαδικό χώρο, βλ. Ράλλη-Φωτοπούλου 2004, 319, πίν. II. Για τα μυθολογικά και θρησκευτικά εικονογραφικά θέματα της θεσσαλικής νομισματοκοπίας, βλ. Moustaka 1983.

922 Για τη διοικητική διάρθρωση της Θεσσαλίας, βλ. Decourt κ.ά. 2004, 676–78, 680–82· Μπιζάκη 2012· <http://atlasthessalias.culture.gr/home.html>. Η πολιτική κατάσταση των περίοικων περιοχών θεωρείται γενικά ασαφής σύμφωνα με τις αρχαίες πηγές. Για παράδειγμα, στην κλασική εποχή οι περίοικοι λαοί αναφέρονται από τις αρχαίες πηγές ως υποτελείς των Θεσσαλών, πολλές φορές ως αυτόνομες ενότητες, ή ακόμη και ως «σύμμαχοι» τους. Κατά τον 4ο αι. π.Χ., οι Δόλοπες, οι Αινιάνες, οι Μαλιείς, οι Αχαιοί, οι Μάγνητες και οι Περραιβοί αποτελούσαν όλοι ξεχωριστά και αυτόνομα μέλη της Δελφικής Αμφικτυονίας, ενώ πολλές πόλεις τους εξέδιδαν δικά τους νομίσματα.

923 Ράλλη-Φωτοπούλου 2004, 313–14.

Χάρτης 2. Γεωγραφική κατανομή των νομισμάτων πόλεων και Κοινών από το Κομπολόι και το Ντουβάρη Ι.

χάλκινων μακεδονικών κοπών από την εποχή του Αμύντα Γ' και κυρίως επί Φιλίππου Β' και εξής, ερμηνεύεται στο πλαίσιο των εμπορικών σχέσεων ανάμεσα στις δύο περιοχές και της σταθερής πολιτικής και στρατιωτικής παρουσίας των Μακεδόνων στη θεσσαλική επικράτεια.⁹²⁴ Αντίθετα με την παλαιότερη θεωρία ότι η παρέμβαση του Φιλίππου Β' στη Θεσσαλία είχε αποτέλεσμα τη διακοπή της νομισματικής παραγωγής των θεσσαλικών πόλεων,⁹²⁵ η σύγχρονη έρευνα υποστηρίζει ότι τα τοπικά νομισματοκοπεία συνέχισαν αδιάκοπα τη λειτουργία

924 Καραπάνου κ.ά. 2004, 559–62. Liampi 2000, όπου οι χάλκινες μακεδονικές κοπές στο θεσσαλικό χώρο, με αποκορύφωμα τα νομίσματα του Αντιγόνου Γονατά, έχουν συσχετιστεί με τη μισθοδοσία και τα τροφεία (*σιτηρέσιον*) των μακεδονικών στρατευμάτων και φρουρών που διατελούσαν εκεί. Μετά το τέλος του Γ' Ιερού Πολέμου ο Φίλιππος επενέβη ως ελευθερωτής των θεσσαλικών πόλεων από τα τυραννικά καθεστώτα και απέσπασε από την επικυριαρχία των Θεσσαλών τους Μάγνητες, τους Αχαιούς, τους Μαλιείς, τους Οιταίους, τους Αινιάνες και τους Δόλοπες, όπως είχε πράξει νωρίτερα και για τους Περραιβούς (Ιντζεσίλογλου 2000β, 11). Για τα ιστορικά της Θεσσαλίας κατά την περίοδο των Διαδόχων και των Επιγόνων, βλ. Martin 1985, 132–52.

925 Rogers 1932, 10· Helly 1973, 158–59. Στους νομισματικούς καταλόγους αποδίδεται η χρονολόγηση του E. Rogers (έως το 344 π.Χ.).

τους και ότι η παραγωγή τους μειώθηκε προς τα τέλη του 4ου αι. π.Χ., ίσως εξαιτίας της φθίνουσας εγχώριας οικονομίας.⁹²⁶

Το νομισματοκοπείο της περραιβικής πόλης των **Γόννων** εκπροσωπείται από ένα νόμισμα του τύπου *κεφαλή Δία/κριός ΓΟΝ-ΝΕΩΝ* (N177), που βρέθηκε στην αυλή της οικίας.⁹²⁷ Ο τύπος χρονολογείται από τον E. Rogers στο α' μισό του 4ου αι. π.Χ.⁹²⁸ και από τον Br. Helly στα μέσα του 2ου αι. π.Χ.,⁹²⁹ ενώ σύμφωνα με τη νεότερη μελέτη της K. Παπαευαγγέλου-Γκενάκου τοποθετείται στον 3ο αι. π.Χ.⁹³⁰ Τα νομίσματα των Γόννων είναι σχετικά σπάνια και δεν έχουν βρεθεί σε άλλες θέσεις της νότιας Πιερίας, ενώ και η γενικότερη παρουσία τους στη Μακεδονία είναι υποτυπώδης.⁹³¹ Η πόλη, στην αριστερή όχθη του Πηνειού και σε μικρή απόσταση δυτικά της εισόδου των Τεμπών, βρισκόταν σε θέση στρατηγικής σημασίας που ήλεγχε τόσο τις κύριες διόδους επικοινωνίας της ανατολικής Θεσσαλίας με την Μακεδονία μέσω των Τεμπών και των ορεινών διαβάσεων του Κάτω Ολύμπου, όσο και την έξοδο από τη θεσσαλική ενδοχώρα προς τη θάλασσα.⁹³²

Το νομισματοκοπείο της **Φάλαννας**, σημαντικής πόλης της Περραιβίας, εκπροσωπείται από δύο κοπές του τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/κεφαλή νύμφης ΦΑΛΑΝΑΙΩΝ* (N178–N179).⁹³³ Βρέθηκαν σε μικρή απόσταση μεταξύ τους, στο στρώμα καταστροφής της πρώιμης φάσης της αγροικίας στο Ντουβάρι. Η K. Παπαευαγγέλου-Γκενάκου ταξινομεί τη χαλκή νομισματοκοπία της πόλης σε τρεις περιόδους με συνολική διάρκεια από τις αρχές του 4ου αι. π.Χ. ως τον 3ο αι. π.Χ., μετά τη βασιλεία του Δημητρίου Πολιορκητή.⁹³⁴ Ο συγκεκριμένος τύπος εκδίδεται και στις τρεις περιόδους, με μικρές μετρολογικές και τεχνοτροπικές διαφορές αντίστοιχα. Το N178 είναι έντονα φθαρμένο λόγω χρήσης και η παράσταση έχει σχεδόν απαλειφθεί, συνεπώς η κατάταξή του είναι επισφαλής. Το N179 πιθανόν ανήκει στην τρίτη, ακμάζουσα περίοδο της νομισματικής παραγωγής της πόλης, κατά την οποία κόβεται μόνο η μεγάλη υποδιαίρεση Α (*τρίχαλκον*) και ο συγκεκριμένος εικονογραφικός τύπος αποδίδεται με μεγαλύτερο ρεαλισμό.⁹³⁵ Η νομισματική παρουσία της Φάλαννας είναι σημαντική και σε άλλες θέσεις της Πιερίας, όπως στο επίγειο του περικού Ηρακλείου (Κρανιά), στο Δίον και την Πύδνα.⁹³⁶ Εξάλλου, πρόκειται για ακμαίο νομισματοκοπείο με τη μεγαλύτερη παραγωγή μετά τη Λάρισα που απαντά σε όλη τη Θεσσαλία και σε σημαντικούς αριθμούς στη Μακεδονία.⁹³⁷ Τα νομίσματα της Φάλαννας είχαν κυκλοφοριακή ισχύ στη βόρεια Θεσσαλία, αν όχι σε μεγαλύτερη ακτίνα.⁹³⁸

Το νομισματοκοπείο της **Λάρισας**, πρωτεύουσας της Πελασγίτιδας και προεξέχουσας πόλης της Θεσσαλίας,⁹³⁹ εκπροσωπείται από τρία νομίσματα. Τα δύο ανήκουν στον τύπο *λυσίκομος κεφαλή νύμφης Λάρισας/τριποδίζων ίππος* (N180–N181)⁹⁴⁰ και το τρίτο στον τύπο *ο.π./ιππέας με δόρυ* (N182).⁹⁴¹ Τα δύο πρώτα

926 Γεωργίου 2004, 168–2007, 58· Παπαευαγγέλου-Γκενάκου 2004, 43, σημ. 27. Για τις οικονομικές συγκυρίες που οδήγησαν στη διακοπή των αργυρών θεσσαλικών εκδόσεων στο τέλος του 4ου αι. π.Χ., βλ. Martin 1985, 153–65. Η μείωση της παραγωγής των θεσσαλικών νομισματοκοπειών αποδόθηκε και στην κάλυψη των συναλλαγών από τα μακεδονικά νομίσματα (Ράλλη-Φωτοπούλου 2004, 314).

927 Για τον τύπο, βλ. BCD Thessaly I, 41, αρ. 1045–1046 (μέσα 4ου αι. π.Χ.). Αναγνωρίζονται τρεις παραλλαγές ως προς την αναγραφή του εθνικού (Helly 1973, 156–57).

928 Rogers 1932, 79, αρ. 223–225 (400–344 π.Χ.).

929 Helly 1973, 155–59.

930 Παπαευαγγέλου-Γκενάκου 2004, 44–5.

931 Βρέθηκαν 2 νομίσματα στην Πύδνα και 1 στην Άφυτι (Γκατζόλης 2010, II, 304).

932 Για την Περραιβία και τους Γόννους, βλ. Decourt κ.ά. 2004, 689–90, 723–24.

933 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank 6, 208–22· SNG Cop. III, 203–7. Για τη Φάλαννα, βλ. Decourt κ.ά. 2004, 725–26.

934 Παπαευαγγέλου-Γκενάκου 2004. Σύμφωνα με την παραδοσιακή χρονολόγηση, η νομισματοκοπία της πόλης τοποθετείται στο διάστημα 400–344 π.Χ. (Rogers 1932, 146–49).

935 Βλ. Παπαευαγγέλου-Γκενάκου 2004, πίν. 2, αρ. 21.

936 Από την Κρανιά προήλθαν 6 νομίσματα (Μυτελέτης, υπό έκδ.), από το Δίον 10 (τα 7 από την περιοχή της πόλης· Παυλοπούλου 2016, 165–66, 215, 291) και από την Πύδνα 4 (Γκατζόλης 2010, II, 304).

937 Ράλλη-Φωτοπούλου 2004, 312.

938 BCD Thessaly I, 125.

939 Για τις θεσσαλικές τετράδες και τη Λάρισα βλ. IG II2, 175 (4ος αι. π.Χ.)· Decourt κ.ά. 2004, 682–83, 695–97.

940 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank 6, 110–18· SNG Cop. III, 136–39.

941 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank 6, 119–25· SNG Cop. III, 140–41.

βρέθηκαν στα κτίρια των πύλων και το τρίτο στο ΒΔ δωμάτιο αΙΙΙ της οικίας.⁹⁴² Σε αντίθεση με την παραγωγή σε άργυρο, η νομισματοκοπία της Λάρισας σε χαλκό δεν έτυχε συστηματικής μελέτης, με αποτέλεσμα η ακολουθία και το χρονολογικό πλαίσιο των εκδόσεων να μην έχουν αποσαφηνιστεί.⁹⁴³ Στους νομισματικούς καταλόγους υιοθετείται η παραδοσιακή χρονολόγηση του E. Rogers, σύμφωνα με την οποία η χαλκή νομισματοκοπία της πόλης διαιρείται σε τέσσερις περιόδους.⁹⁴⁴ Στην πρώτη περίοδο, που αρχίζει γύρω στο 400 π.Χ. και τελειώνει με την επικυριαρχία του Φιλίππου Β΄ στη Θεσσαλία το 344 π.Χ., αποδίδεται ο μεγαλύτερος όγκος των χάλκινων εκδόσεων. Σταθερή παράσταση στην εμπρόσθια όψη είναι η κεφαλή της νύμφης Λάρισας σε προφίλ ή στροφή $\frac{3}{4}$, ενώ ο οπισθότυπος έχει τρεις βασικές εικονογραφικές παραλλαγές, είτε ίππο που βόσκει ή τριποδίζει είτε ιππέα.⁹⁴⁵ Σύμφωνα με την παραδοσιακή άποψη, η λειτουργία του νομισματοκοπείου διακόπηκε για τα επόμενα χρόνια και αποκαταστάθηκε μετά την απελευθέρωση των ελληνικών πόλεων από τον Δημήτριο Πολιορκητή το 306 π.Χ.⁹⁴⁶ Αντίθετα, σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα, η αυτόνομη νομισματική παραγωγή της Λάρισας φαίνεται ότι συνεχίστηκε αδιάκοπα μέχρι και την πρώιμη μεταλεξάνδρεια εποχή, περίπου το 320 π.Χ.⁹⁴⁷ Επιπλέον, σύμφωνα με την Αικ. Λιάμπη, η έκδοση του τύπου *λυσίκομος κεφαλή νύμφης Λάρισας/ιππέας με δόρυ* χρονολογείται σε δύο περιόδους. Η πρώτη περίοδος αποδίδεται στον 4ο αι. π.Χ. (χωρίς γράμματα-μονογράφηματα) και η δεύτερη (με Μ, Ξ, ΔΑ), στην οποία ανήκει και το νόμισμα από το Κομπολόι (N182), στο α΄ τέταρτο του 3ου αι. π.Χ.⁹⁴⁸

Η εκτεταμένη γεωγραφική διασπορά και, στις περισσότερες περιπτώσεις, η αριθμητική υπεροχή των νομισμάτων της Λάρισας έναντι των υπόλοιπων θεσσαλικών πόλεων στη Μακεδονία, είναι μάλλον αναμενόμενη.⁹⁴⁹ Στην Πιερία, κυρίαρχη είναι η παρουσία της Λάρισας στο επίγειο του περικού Ηρακλείου (Κρανιά) και στο Δίον με διψήφιο αριθμό νομισμάτων⁹⁵⁰ και εμφανής στις αγροικίες Κομπολόι και Τρία Πλατάνια,⁹⁵¹ καθώς και στα νεκροταφεία της Πύδνας, της Μεθώνης και του Αιγινίου (ελληνιστική Μεθώνη).⁹⁵²

Ένα νόμισμα του τύπου *κεφαλή νύμφης /κλαδί αμπέλου [ΜΕΛΙΒΟΙ]ΕΩΝ* από την αυλή της οικίας (N183), αποδίδεται με επιφύλαξη λόγω διάβρωσης στη *Μελίβοια*, ονομαστή πόλη της Μαγνησίας.⁹⁵³ Η θέση της δεν έχει ταυτιστεί με βεβαιότητα. Οι ερευνητές την αναζητούν στην παραλιακή περιοχή του σημερινού νομού Λαρίσης, που ορίζεται από την Όσσα και τη χαμηλή οροσειρά Μαυροβούνι βόρεια του Πηλίου, κοντά στην

942 Η κοπή της Λάρισας και ένα νόμισμα στο όνομα του Φιλίππου Β΄ ήταν τα μοναδικά που βρέθηκαν στο κυρίως κτίριο του πιθεώνα. Το δεύτερο λαρισαϊκό νόμισμα και η κοπή Φιλίππων που σχολιάζεται παραπάνω ήταν τα μοναδικά νομίσματα πόλεων στον διάδρομο ΒΙ του πιθεώνα. Η παρουσία τους στους χώρους ωρίμανσης του οίνου αποτελεί πιθανή ένδειξη εμπορικής δραστηριότητας, που στην περίπτωση της Λάρισας εννοείται από τη γειτνίαση των δύο περιοχών.

943 Για νομισματοκοπία της πόλης σε άργυρο και την ιστορία της έρευνας, βλ. Lorber 2008, 119–42.

944 Rogers 1932, 92–3.

945 Rogers 1932, αρ. 269–305. Ένας δευτερεύων τύπος φέρει ως εμπροσθότυπο την κεφαλή της νύμφης σε προφίλ και ως οπισθότυπο την κεφαλή του Ασκληπιού (Rogers 1932, αρ. 305). Για το προσφιλές εικονογραφικό θέμα του ίππου στη θεσσαλική νομισματοκοπία, βλ. Τσαγκάρη 2004, 447–56.

946 Rogers 1932, αρ. 306–309. Στην τρίτη περίοδο, που αρχίζει με την ήττα του Φιλίππου Ε΄ στις Κυνόσ Κεφαλές το 197 π.Χ. και την επακόλουθη ανεξαρτησία της Θεσσαλίας από τη μακεδονική κυριαρχία, εκδίδονται οι ομοσπονδιακές κοπές του Κοινού των Θεσσαλών. Η τελευταία περίοδος αρχίζει με την ρωμαϊκή κατάκτηση το 148 π.Χ. και πιθανόν διαρκεί μέχρι τα πρώτα αυτοκρατορικά χρόνια (Rogers 1932, 93).

947 Martin 1983, 33· 1985, 39–53· Lorber 2008, 128. Η Αικ. Λιάμπη (Liampi 2002, 236) δεν αποκλείει τη συνέχεια των αργυρών κοπών και στον 3ο αι. π.Χ.

948 Liampi 2002.

949 Ενδεικτικά, βλ. Robinson και Clement 1938, 366· 1952, 411· Γκατζόλης 2010, ΙΙ, 304 (Ολυνθος)· Akamatis 2016, 189 (Πέλλα)· Kremydi και Chrysanthaki-Nagle 2016, 164, 168, 175 (Αιγές, Αμφίπολη).

950 Στην Κρανιά βρέθηκαν 44 νομίσματα, το 1 ΑΡ (Μυτελέτσης, υπό έκδ.) και στο Δίον 19, τα 2 ΑΡ, με σχεδόν ισοδύναμη κατανομή στην πόλη και τα ιερά (Στεφανίδου-Τιβερίου 1998, 235· Πινγιάτογλου 2015, 130· Παυλοπούλου 2016, 160–62, 215, 291, 304, 310).

951 Από την αγροικία στα Τρία Πλατάνια προήλθαν 2 ΧΑ (Γεροφωκά 2015, 197).

952 Στην Πύδνα βρέθηκαν 6 νομίσματα, το 1 ΑΡ, ενώ 2 ΧΑ βρέθηκαν στη Μεθώνη και στο Αιγίνιο αντίστοιχα (Γκατζόλης 2010, ΙΙ, 304).

953 Για τον τύπο, βλ. Rogers 1932, αρ. 390· SNG Cop. III, 170· BCD Thessaly I, 83, αρ. 1196. Για τη Μαγνησία και τη Μελίβοια, βλ. Decourt κ.ά. 2004, 688–89, 720· Βήτος 2017.

παραθαλάσσια οδό που ένωνε τη Μακεδονία με τη νότια Ελλάδα.⁹⁵⁴ Οι χάλκινες εκδόσεις της πόλης φέρουν ως εμπροσθότυπο την κεφαλή της ομώνυμης νύμφης ή του θεού Διονύσου και ως οπισθότυπο παράσταση κληματίδας.⁹⁵⁵ Η επιλογή των εικονογραφικών θεμάτων υπομνηματίζει τη λατρεία του θεού και την εντατική καλλιέργεια της αμπέλου, που υποδηλώνεται στη νομισματική εικονογραφία και άλλων θέσεων της ευρύτερης περιοχής.⁹⁵⁶ Εξάλλου, η παραγωγή και το εμπόριο κρασιού της Μελίβοιας βεβαιώνεται και από ενσφράγιστες λαβές οινηρών αμφορέων που βρέθηκαν στην Πέλλα.⁹⁵⁷

Το νομισματοκοπείο της **Λάρισας Κρεμαστής**, σημαντικής πόλης της Αχαΐας Φθιώτιδας, εκπροσωπείται από μία κοπή του τύπου *κεφαλή νύμφης/άρπη σε στεφάνι ελιάς ΛΑΡΙ (N184)* που βρέθηκε στη βόρεια εξωτερική στοά της οικίας.⁹⁵⁸ Αποδίδεται στην πρώτη περίοδο λειτουργίας του νομισματοκοπείου (302–286 π.Χ.), η έναρξη του οποίου τοποθετείται αμέσως μετά την ανακήρυξη της αυτονομίας της πόλης από τον Δημήτριο Πολιορκητή.⁹⁵⁹ Σύμφωνα με τον R. Reinders, η έναρξη της χαλκής νομισματοκοπίας πόλεων της Αχαΐας Φθιώτιδας τον πρώιμο 3ο αι. π.Χ. οφείλεται στις διευρυνμένες ανάγκες καθημερινών συναλλαγών λόγω της γενικότερης αύξησης του πληθυσμού και της ίδρυσης νέων πόλεων (Πεύμα, Νέα Άλος), ενώ σημαντικός παράγοντας ήταν και η αυτάρκεια σε μέταλλευμα λόγω της ύπαρξης κοιτασμάτων χαλκού στην Όθρυ.⁹⁶⁰ Νομίσματα της Λάρισας Κρεμαστής βρέθηκαν και σε άλλες θέσεις της Πιερίας, όπως στην αγροικία Τρία Πλατάνια, στο επίνειο του αρχαίου Ηρακλείου (Κρανιά) και στην Πύδνα.⁹⁶¹

Η περιοχή της **Μαλίδος** (Λαμίας) εκπροσωπείται από ένα νόμισμα του τύπου *κεφαλή Αθηνάς/Φιλοκτήτης που τοξεύει πουλιά ΜΑΛΙΕΩΝ (N185)*, που βρέθηκε νότια της οικίας.⁹⁶² Η Λαμία, πρωτεύουσα του έθνους των Μαλιέων, βρισκόταν σε στρατηγική θέση στην βόρεια πλευρά της κοιλάδας του Σπερχείου, εκεί όπου ενώνεται η Θεσσαλία με τη Στερεά Ελλάδα, ελέγχοντας και τις δύο περιοχές μέσω του Στενού των Θερμοπυλών και του Μαλιακού κόλπου, όπου βρισκόταν και το επίνειο της πόλης (Φάλαρα).⁹⁶³ Σύμφωνα με την Ε. Γεωργίου, η νομισματική παραγωγή της πόλης ξεκίνησε πριν από τα μέσα του 5ου αι. π.Χ. και συνεχίστηκε απρόσκοπτα κατά τη διάρκεια της μακεδονικής κυριαρχίας.⁹⁶⁴ Η έκδοση των χάλκινων τύπων, που φέρουν ως οπισθότυπο τον τοπικό ήρωα του τρωικού πολέμου Φιλοκτήτη, τοποθετείται στο διάστημα από τις αρχές μέχρι και το γ' τέταρτο του 4ου αι. π.Χ.⁹⁶⁵ Το νόμισμα από το Κομπολόι εντάσσεται στην τελευταία σειρά της νομισματικής παραγωγής σε χαλκό, που διαφοροποιείται από τις προηγούμενες ως προς τον εμπροσθότυπο και την αναγραφή

954 Σύμφωνα με την επικρατέστερη άποψη, η Μελίβοια βρίσκεται στο λόφο του βυζαντινού κάστρου της Βελίκας, στις ΝΑ χαμηλές υπώρειες της Όσσας (Leake 1835, 414· Helly 2010, 19–21· Τζιαφάλιας 2010, 9–26, όπου η ιστορία της έρευνας και οι λοιπές προτάσεις ταύτισης της πόλης). Ο Μπ. Ιντζεσίλογλου (2010, 27–63) τοποθετεί την πόλη νοτιότερα, στη θέση Κάστρο του Κάτω Πολυδενδρίου, στις ΒΑ υπώρειες της οροσειράς Μαυροβούνι, όπου ο Βρ. Helly (2004, 113–18) αναγνωρίζει τους Ευραιούς, πόλη της αρχαίας Μαγνησίας που επίσης παραμένει αταύτιστη.

955 Rogers 1932, αρ. 389–93.

956 Moustaka 1983, 45. Ανάλογο θεματολόγιο που επισημαίνει τη σπουδαιότητα της αμπελοκαλλιέργειας έχουν και τα νομίσματα των Ευρυμενών, των Ευραιών, του Ριζούντα στη Μαγνησία και της Σκοτούσσας στην Πελασγιώτιδα (Helly 2004, 109, 113). Εξάλλου, μέχρι τα νεότερα χρόνια η Θεσσαλία είχε σημαντική θέση στις οιοπαγωγικές ζώνες της Ελλάδας, με κυρίαρχη την Ραψάνη, αλλά και άλλες θέσεις όπως ο Πυργετός, ο Τύρναβος, η Αγχίαλος, τα Μετεώρα κ.ά..

957 Ακαμάτης 2000, 13. Από την Πέλλα προήλθαν και 2 νομίσματα της Μελίβοιας (Akamatis 2016, 189).

958 Για τον τύπο, βλ. Rogers 1932, αρ. 319–320· SNG Soutzos, 378–79. Για την Αχαΐα Φθιώτιδα και τη Λάρισα Κρεμαστή, βλ. Decourt κ.ά. 2004, 686–87, 714–15· Μπιζάκη 2012.

959 Rogers 1932, 102. Αντίστοιχα, το 307 π.Χ. ο Δημήτριος ελευθέρωσε την Αθήνα από τη διοίκηση του Δημητρίου Φαληρέα και το 303 π.Χ. την Σικυώνα, την Κόρινθο και το Άργος από τις φρουρές του Πτολεμαίου και του Κασσάνδρου. Οι Αθηναίοι απέδωσαν ύψιστες τιμές στον Δημήτριο και τον πατέρα του, τους ανακήρυξαν «θεούς σωτήρες», τους έστησαν αγάλματα δίπλα στο σύνταγμα των τυραννοκτόνων και ίδρυσαν δύο επώνυμες φυλές με τ' όνομά τους, την Αντιγονίδα και τη Δημητριάδα (Bengtson 1991, 329). Παρόμοια, η Σικυώνα σε ένδειξη ευγνωμοσύνης μετονομάστηκε σε Δημητριάδα. Για τις επιχειρήσεις του Δημητρίου στο βόρεια Πελοπόννησο, βλ. Weir 2007, 17.

960 Reinders 2003β, 143–44.

961 Από 1 στα Τρία Πλατάνια (Γεροφωκά 2015, 197) και στην Πύδνα (Γκατζόλης 2010, II, 304) και 6 στην Κρανιά (Μυτελέτσας, υπό έκδ.).

962 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank 6, 63–6· SNG Cop. III, 87–8.

963 Για τους Μαλιείς και τα υπόλοιπα περίοικα έθνη των Θεσσαλών στην κοιλάδα του Σπερχείου, βλ. Decourt κ.ά. 2004, 685–86· Μπιζάκη 2012. Για τη Λαμία, βλ. Decourt κ.ά. 2004, 712–13. Για το λιμάνι της πόλης, βλ. Reinders 2003α, 19.

964 Γεωργίου 2004, 2007. Για την παλαιότερη χρονολόγηση στα 400–344 π.Χ., βλ. Rogers 1932, 124, αρ. 384–388.

965 Γεωργίου 2004, 163–65· 2007, 57. Για τον ήρωα, βλ. Moustaka 1983, 64–5.

του εθνικού (ΜΑΛΙΕΩΝ αντί ΛΑΜΙΕΩΝ).⁹⁶⁶ Το νομισματοκοπείο της Λαμίας (Μαλίδος) εκπροσωπείται από ολιγάριθμες κοπές και στο επίνειο του πιερικού Ηρακλείου (Κρανιά), καθώς επίσης και στο Δίον.⁹⁶⁷

2.3.1.2.3. Ανατολική Λοκρίδα – (Οπούντιοι) Λοκροί

Η ανατολική Λοκρίδα εκπροσωπείται από δύο χάλκινα νομίσματα του τύπου *κεφαλή Αθηνάς/βότρυς ΛΟΚΡΩΝ*,⁹⁶⁸ το ένα από τα οποία ανήκει στην κύρια (Β') φάση της εγκατάστασης, ενώ το δεύτερο βρέθηκε στο στρώμα θεμελίωσης της οικίας (Α' φάση). Σύμφωνα με το γενικό κανόνα του τύπου, το ένα (N186) έχει κυκλοτερή επιγραφή από α. (ΛΟΚ) προς δ. (ΡΩΝ),⁹⁶⁹ ενώ το δεύτερο (N187) ανήκει στις σπάνιες κοπές με αριστερόστροφη αναγραφή του εθνικού (ΛΟΚ δ., ΡΩΝ α.).⁹⁷⁰ Ο τύπος αποδίδεται από τον Ο. Picard στην δεύτερη περίοδο της ομόσπονδης νομισματοκοπίας των Λοκρών, με διάρκεια από το 338 π.Χ. ως το τέλος του 4ου αι. π.Χ.⁹⁷¹ Η χαλκή νομισματοκοπία των Λοκρών χαρακτηρίζεται από μεγάλη σταθερότητα εικονογραφικών τύπων, με το εθνικό να αποτελεί συχνά το μοναδικό κριτήριο για τη χρονολογική κατάταξή τους.⁹⁷² Τα εικονογραφικά θέματα του βότρυ και του αμφορέα με κληματίδα αποτελούν προσφιλείς επιλογές της νομισματοκοπίας των Λοκρών σε χαλκό και άργυρο αντίστοιχα, που υπομνηματίζουν την αμπελοκαλλιέργεια και το ρόλο της στην οικονομία της περιοχής.⁹⁷³ Η εύρεση λοκρικών νομισμάτων στο επίνειο του Ηρακλείου (Κρανιά), στο Δίον και στην Πύδνα,⁹⁷⁴ στην πρωτεύουσα του βασιλείου, Πέλλα,⁹⁷⁵ καθώς και σε θέσεις της αιγαιακής Θράκης, ίσως υποδηλώνει θαλάσσιους δρόμους επικοινωνίας με την Ανατολική Λοκρίδα.⁹⁷⁶

2.3.1.2.4. Βοιωτία – Κοινό των Βοιωτών

Το Κοινό των Βοιωτών εκπροσωπείται από δύο νομίσματα που ανήκουν στην πρώτη περίοδο της ομοσπονδιακής νομισματοκοπίας μετά τη μάχη της Χαιρώνειας, η οποία σήμανε το τέλος της Θηβαϊκής ηγεμονίας.⁹⁷⁷ Ο Φίλιππος Β' μετά τη νίκη του στη μάχη της Χαιρώνειας, έθεσε υπό τον έλεγχο του τη Θήβα, εγκαθιστώντας στρατιωτική φρουρά στην Καδμεία. Ωστόσο διατήρησε τη Βοιωτική Συμπολιτεία και συνέβαλε στην ανασυγκρότηση των κατεστραμμένων βοιωτικών πόλεων Ορχομενού, Πλαταιών και Θεσπιών.⁹⁷⁸ Όταν το 335 π.Χ. η Θήβα επαναστάτησε, καταστράφηκε από τον Αλέξανδρο Γ' με τη σύμπραξη και άλλων βοιωτικών πόλεων και ο πληθυσμός της εξανδραποδίστηκε.⁹⁷⁹ Πιθανόν τότε μεταφέρθηκε το ομοσπονδιακό

966 Επί του παρόντος δεν έχει αποσαφηνιστεί αν η επιγραφή υποδηλώνει την ύπαρξη ομώνυμου Κοινού ή αν απλώς πρόκειται για μια λεκτική εναλλαγή του εθνικού και της πόλης, φαινόμενο που απαντά και σε άλλες περιοχές της Θεσσαλίας (Γεωργίου 2004, 158, σημ. 7, 165).

967 Στην Κρανιά βρέθηκαν 4 νομίσματα, τα 2 ίδιου τύπου με το Κομπολόι και τα άλλα 2 του α' μισού του 4ου αι. π.Χ. (Μυτελέτης, υπό έκδ.). Στο Δίον βρέθηκε 1 ΧΑ (Παυλοπούλου 2016, 160, 215, 304).

968 Για την Ανατολική Λοκρίδα, βλ. Nielsen 2004, 664–73.

969 Για τον τύπο, βλ. SNG Christomanos, 693–702· SNG Alpha Bank 6, 700–702· SNG Cop. III, 65–9.

970 Για τον τύπο, βλ. BCD Lokris-Phokis, 118.4. Η ταύτιση του τύπου προέκυψε κατόπιν επαναληπτικής συντήρησης του νομίσματος, που λόγω κακής κατάστασης αρχικά είχε ταυτιστεί ως ΟΠΟΝΤΙΩΝ (Κλινάκη 2015α, 118, KO-M 172).

971 Picard 1984, 287, 28–30.

972 Σταθερή παράσταση είναι η *κεφαλή Αθηνάς/βότρυς* και δευτερεύοντες τύποι η *κεφαλή Ερμής/ο.π.* και *κεφαλή Απόλλωνα/ο.π.* (Picard 1984, 287–88). Στην πρώτη περίοδο της νομισματικής παραγωγής σε χαλκό προσγράφεται ο ίδιος τύπος με την επιγραφή *ΟΠΟΝΤΙΩΝ*, που αποδίδεται στον Οπούντα, μητρόπολη των Εών Λοκρών (Picard 1984· BCD Lokris-Phokis, 78–7, μέσα 4ου αι. π.Χ.· SNG Cop. III, 58, 369–338 π.Χ.). Ωστόσο, σε κάποια νομίσματα με διαφορετική επιγραφή, *ΟΠΟΝΤΙΩΝ* και *ΛΟΚΡΩΝ* αντίστοιχα, αναγνωρίστηκε η ίδια μήτρα που πιστοποιεί ότι πρόκειται για σύγχρονες κοπές (BCD Lokris-Phokis, 86 πρβλ. 87, 118.2 πρβλ. 78, 80, 81, 82).

973 Κακαβάς και Νικολακοπούλου 2019, 36.

974 Στην Κρανιά βρέθηκαν 4, το 1 ΑΡ (Μυτελέτης, υπό έκδ.) και στην Πύδνα 2 (Γκατζόλης 2010, II, 305), ενώ στο Δίον 1 ημίδραχμο Οπουντίων και 2 ΧΑ Επικνημιδίων Λοκρών (Παυλοπούλου 2016, 171–72, 216, 291, 306, 311).

975 Akamatis 2016.

976 Psoma κ.ά. 2008, 1128, 251. Για την αρχαιολογική έρευνα στον Κύνο, που ταυτίστηκε με το λιμάνι του Οπούντα, βλ. Ωνάσογλου 1994, 56, σημ. 2.

977 Για τη Βοιωτία, βλ. Hansen 2004, 431–33. Για το Κοινό των Βοιωτών, βλ. Mackil 2014, 45–67. Για τις ομοσπονδιακές νομισματοκοπίες και τους οικονομικούς λόγους ίδρυσης των ομοσπονδιακών κρατών, βλ. Mackil και Van Alfen 2006 και ειδικότερα για τη Βοιωτία, 222.

978 Hammond και Griffith 1995, 654–55.

979 Hammond και Walbank 1995, 68–78.

νομισματοκοπείο σε κάποια άλλη βοιωτική πόλη, ίσως στον Ορχομενό.⁹⁸⁰ Το διάστημα 308–304 π.Χ. η Βοιωτία συνήψε αντιμακεδονική συμμαχία με τη Χαλκίδα και την Ερέτρια. Το 304 π.Χ. ο Δημήτριος Πολιορκητής ανέκτησε τον έλεγχο της Εύβοιας και της Βοιωτίας, όπου εγκατέστησε μακεδονικές φρουρές και αναγνώρισε την ανεξαρτησία της Θήβας,⁹⁸¹ που προσχώρησε εκ νέου στο βοιωτικό Κοινό παρά τις αντιρρήσεις των άλλων πόλεων.⁹⁸²

Το ένα νόμισμα είναι αργυρό ημίδραχμο (N188) και βρέθηκε στο βόρειο δωμάτιο αXVIII της οικίας. Ανήκει στον τύπο *βοιωτική ασπίδα/κάνθαρος BO-I*, που χρονολογείται το διάστημα 338–315 π.Χ.⁹⁸³ Το δεύτερο είναι χάλκινο (N189) και βρέθηκε στη νότια στοά της οικίας. Ανήκει στον τύπο *βοιωτική ασπίδα/καμπύλη τρίαίνα ΒΟΙΩΤΩΝ* και πιθανόν στη μικρότερη υποδιαίρεση (*χαλκοῦς*).⁹⁸⁴ Σύμφωνα με την παλαιότερη άποψη, ο τύπος χρονολογείται το διάστημα 338–315 π.Χ.,⁹⁸⁵ ενώ σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα η έκδοσή του επεκτείνεται μέχρι τα τέλη του 4ου ή και το α΄ μισό του 3ου αι. π.Χ.⁹⁸⁶

Η παρουσία νομισμάτων του βοιωτικού Κοινού είναι δυναμική και στο επίνειο του περικού Ηρακλείου (Κρανιά), ενώ ατονεί στο Δίον και στην Πύδνα.⁹⁸⁷

2.3.1.2.5. Εύβοια – Ιστιαία

Η Ιστιαία εκπροσωπείται από πέντε χάλκινα νομίσματα.⁹⁸⁸ Τα τέσσερα ανήκουν στον τύπο *αμπελοστεφής κεφαλή νύμφης/ημίτομο ταύρου (N190–N193)*⁹⁸⁹ και το πέμπτο στον τύπο *ο.π./προτομή ταύρου (N194)*.⁹⁹⁰ Η γυναικεία μορφή αναγνωρίζεται ως Μαινάδα⁹⁹¹ είτε ως η νύμφη Ιστιαία.⁹⁹² Σε κάθε περίπτωση, η νομισματική εικονογραφία υπομνηματίζει την αμπελουργική παράδοση του τόπου, που στον Όμηρο αναφέρεται ως *πολυστάφυλος*.⁹⁹³ Τα νομίσματα του πρώτου τύπου (N190–N193) βρέθηκαν στη νότια στοά της οικίας, στην ίδια περιοχή με το χάλκινο νόμισμα του Κοινού των Βοιωτών (N189). Το N194 βρέθηκε στο βόρειο δωμάτιο αIII, στο ίδιο σημείο και βάθος με νόμισμα του Δημητρίου Πολιορκητή (N160). Οι εξεταζόμενοι τύποι συνιστούν μικρές υποδιαίρεσεις (πιθανόν *χαλκοῖ*) που άρχισαν να κόβονται μετά το 338 π.Χ., όταν ξεκίνησε η αυτόνομη νομισματοκοπία των ευβοϊκών πόλεων μετά την κατάλυση του Κοινού από το Φίλιππο Β΄.⁹⁹⁴ Πρόκειται για εκδόσεις μεγάλης διάρκειας και ευρείας κυκλοφορίας, που χρονολογούνται μέχρι το τέλος του 3ου αι. π.Χ.⁹⁹⁵

980 Head 1898, 438. Η Θήβα ανοικοδομήθηκε από τον Κάσσανδρο το 316 π.Χ., με επαναπατρισμό του πληθυσμού της. Η ανοικοδόμηση της πόλης έγινε με τη συμμετοχή και την οικονομική ενίσχυση της Αθήνας και άλλων ελληνικών πόλεων, που βρίσκονταν στη σφαίρα επιρροής του Κασσάνδρου (Buraselis 2014, 159–70). Για την πολιτική σκοπιμότητα της επανίδρυσης της πόλης από τον Αντιπατρίδη, βλ. Μικρογιαννάκης 1977, 230–36· Buraselis 2014, 163.

981 Πλούταρχος, Δημήτριος 46,1· Picard 1984, 261–62, 266.

982 Hammond και Walbank 1995, 240–42.

983 Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank 6, 819–21. Η υποδιαίρεση συμπληρώνεται από αργυρούς στατήρες του τύπου *βοιωτική ασπίδα/αμφορέας ΒΟΙΩΤΩΝ* (SNG Alpha Bank 6, 809–11) που ακολουθούν την εικονογραφική παράδοση των θηβαϊκών στατήρων (SNG Alpha Bank 6, 780–98· Herworth 1998, 61–89).

984 Βλαχογιάννη 2009, 1009. Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha Bank 6, 827.

985 Head 1898, 438.

986 Hackens 1969, 717, αρ. 18, 728· Picard 1984, 288, αρ. 43–46. Στο SNG Christomanos (801–10) χρονολογείται το 338–315 π.Χ., στο BCD Boiotia 2006 (20, αρ. 48–50) το 338–περ. 300 π.Χ. και στη δημοσίευση της Αθηναϊκής Αγοράς το 338–αρχές 3ου αι. π.Χ. (Kroll και Walker 1993, 204, αρ. 592).

987 Στην Κρανιά βρέθηκαν 12 ΧΑ και 1 ΑΡ (Μυτελέτης, υπό έκδ.), στην Πύδνα 1 ΑΡ (Γκατζόλης 2010, II, 21) και στο Δίον 1 ΧΑ (Παυλοπούλου 2016, 174, 216, 291).

988 Για την Ιστιαία, βλ. Reber κ.ά. 2004, 656–58.

989 Για τον τύπο, βλ. BCD Euboea, 461–512· SNG Alpha Bank 6, 934–40.

990 Για τον τύπο, βλ. BCD Euboea, 532–33· SNG Alpha Bank 6, 941–945.

991 BMC Central Greece, 125–127.

992 SNG Alpha Bank 6, 923–925.

993 Ιλιάδα, Β, 537.

994 Picard 1984, 291· Kroll και Walker 1993, 212, αρ. 628–631· Τσούρτη 1999. Σε παλαιότερους καταλόγους προτείνεται πρωιμότερη χρονολόγηση (BMC Central Greece, 125, αρ. 7–23, 369–336 π.Χ.), που δεν υποστηρίζεται από τη νεότερη έρευνα. Για την αντίθετη άποψη σχετικά με τη διάλυση της ευβοϊκής Συμπολιτείας, βλ. Wallace 1955, 267· Hammond και Griffith 1995, 657.

995 Για τη νομισματοκοπία των ευβοϊκών πόλεων και του Κοινού μέσα από τη μαρτυρία των θησαυρών, βλ. Τσούρτη 1999.

Το 313/2 π.Χ. ο Κάσσανδρος προχώρησε σε πολιορκία της Ιστιαίας, προκειμένου να εξασφαλίσει τον έλεγχο του βόρειου άκρου του νησιού, με σκοπό να διασφαλίσει τις γραμμές επικοινωνίας του με τη νότια Ελλάδα και να αποτρέψει την διά θαλάσσης πρόσβαση των δυνάμεων του Αντιγόνου στη σύμμαχό του Βοιωτία. Ο Αντίγονος Μονόφθαλμος έσωσε την πόλη αναγκάζοντας τον Κάσσανδρο να λύσει την πολιορκία και εξασφάλισε τη συμμαχία των ευβοϊκών πόλεων.⁹⁹⁶ Ο γιος του Δημήτριος Πολιορκητής επανίδρυσε το Ευβοϊκό Κοινό το 304 π.Χ., που για άγνωστους λόγους καταργήθηκε πιθανόν το 290 π.Χ.⁹⁹⁷ Ο έλεγχος της βόρειας Εύβοιας διαμέσου της Ιστιαίας ήταν στρατηγικής σημασίας για τη διασφάλιση της Δημητριάδας, νεοϊδρυθείσας πόλης του Αντιγονίδη στο μυχό του Παγασητικού κόλπου και έδρας του μακεδονικού στόλου, καθώς και για τη ναυτική προώθηση των Μακεδόνων στη νότια Ελλάδα.⁹⁹⁸ Πιθανή θεωρείται η απόδοση προνομίων στην ευβοϊκή πόλη και η περαιτέρω διασφάλισή της με την κατασκευή ισχυρής οχύρωσης. Η ευγνωμοσύνη της Ιστιαίας για την προστασία και πιθανή οικονομική ενίσχυση της πόλης από τους Αντιγονίδες εκφράστηκε με τη λατρεία του βασιλικού οίκου. Στις αρχές του 3ου αι. π.Χ. χρονολογείται ο νόμος για τη μίσθωση διονυσιακών τεχνιτών, ο οποίος ρύθμιζε θέματα σχετικά με τις εορτές *Δημητρία* και *Διονύσια* που τελούνταν στις ευβοϊκές πόλεις.⁹⁹⁹ Μερίδα ερευνητών θεωρεί πως τα *Δημητρία* ήταν εορτή προς τιμή του Δημητρίου Πολιορκητή, με βεβαιότητα ωστόσο, μαρτυρείται η λατρεία των Αντιγονιδών τον 3ο αι. π.Χ., όταν καθιερώθηκε η εορτή *Αντιγόχεια* προς τιμή του Αντιγόνου Γονατά ή Δώσωνα.¹⁰⁰⁰

Τα νομίσματα της Ιστιαίας από την αγκοκία πιθανόν εντάσσονται στο πλαίσιο των ευνοϊκών σχέσεων της ευβοϊκής πόλης με το μακεδονικό βασίλειο επί Δημητρίου Πολιορκητή. Εξάλλου, η δυναμική παρουσία νομισμάτων της Ιστιαίας και σε άλλες αρχαιολογικές θέσεις της Πιερίας, όπου συμμετέχουν και τετρώβολα του 3ου/2ου αι. π.Χ., συνάδει με τη μαρτυρία των θησαυρών για την ευρεία κυκλοφορία των αργυρών κοπών της ευβοϊκής πόλης στο μακεδονικό βασίλειο κατά τους ελληνιστικούς χρόνους.¹⁰⁰¹

2.3.1.2.6. Ακαρνανία – Λευκάδα

Το νομισματοκοπείο της Λευκάδας, αποικίας της Κορίνθου, αντιπροσωπεύεται με ένα χάλκινο νόμισμα του τύπου *κεφαλή Αχελώου ΑΚ/Χίμαιρα ΛΕ (Ν195)*, που βρέθηκε στο πηγάδι-αποθήκη νότια της οικίας.¹⁰⁰² Η ιδιαιτερότητα του τύπου έγκειται στη συνύπαρξη κορινθιακών (Χίμαιρα) και ακαρνανικών (Αχελώος) εικονογραφικών θεμάτων και δύο τοπωνυμίων, της Λευκάδας (ΛΕ) και της Ακαρνανίας (ΑΚ) αντίστοιχα.¹⁰⁰³ Ο συγκεκριμένος τύπος θεωρείται επικεκομμένος σε νομίσματα του Φιλίππου Β', όπως και ο επίσης λευκαδικός τύπος *κεφαλή Αχελώου ΑΚ/τρίαινα ΛΕ* σε νομίσματα του μεταθανάτιου τύπου του Αλεξάνδρου Γ' *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος*.¹⁰⁰⁴ Στο νόμισμα από το Κομπολόι, που μετρολογικά συνάδει με τον κυρίαρχο τύπο του Φιλίππου

996 Picard 1979, 176, 258–60· Γιαννακόπουλος 2010, 23. Για το ιστορικό πλαίσιο βλ. Gatzolis και Psoma 2018, 74–7· Kremydi 2018, 225–29, με προηγούμενη βιβλιογραφία.

997 Martin 1985, 178.

998 Στο λιμάνι της Δημητριάδας και της Χαλκίδας ήταν συγκεντρωμένες οι ναυτικές δυνάμεις των Αντιγονιδών (Kremydi 2018, 226). Η ύπαρξη ομοιοτήτων στο ημερολόγιο της Δημητριάδας και της Ιστιαίας αντίστοιχα, που διαφοροποιείται από εκείνο των υπόλοιπων ευβοϊκών πόλεων, οδηγεί στην υπόθεση της επανίδρυσης της πόλης από τον Δημήτριο (Gatzolis και Psoma 2018, 75.).

999 Γιαννακόπουλος 2010, 24.

1000 Γιαννακόπουλος 2010, 22–31· Hoover 2014, 440.

1001 Σύμφωνα με τη μαρτυρία των θησαυρών, οι αργυρές κοπές της Ιστιαίας ήταν σε κυκλοφορία τον 3ο και 2ο αι. π.Χ. στη Μακεδονία, στη Θράκη και στη Θεσσαλία (Gatzolis και Psoma 2018, 72–5). Στο επίνειο του Ηρακλείου βρέθηκαν 18 νομίσματα, τα 8 τετρώβολα του 3ου/2ου αι. π.Χ. (Μυτελέτης, υπό έκδ.), στα Λειβήθρα 5 τετρώβολα (Πουλάκη-Παντερμαλή και Κλινάκη 2010, 168), στο Δίον 3 νομίσματα, το 1 τετρώβολο (Παυλοπούλου 2016, 175, 217, 291, 306, 311), ενώ στην Πύδνα και την ελληνιστική Μεθώνη από 1 ΧΑ αντίστοιχα (Γκατζόλης 2010, II, 305). Για τη νομισματοκοπία της Ιστιαίας και τις επιρροές της στη νομισματοκοπία των Μακεδόνων κατά τους ελληνιστικούς χρόνους, βλ. Gatzolis και Psoma 2018, 72–75· Kremydi 2018, 237–41.

1002 Σε μεγαλύτερο βάθος βρέθηκε 1 νόμισμα του μεταθανάτιου τύπου του Αλεξάνδρου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος*, ενώ ψηλότερα βρέθηκαν 2 νομίσματα του Δημητρίου Πολιορκητή από το εσωτερικό γέμισμα και το στρώμα καταστροφής του κτιρίου που σφράγισε τον αποθήκη.

1003 Κρεμύδη-Σισιλιάνου 2000, 65. Για τον τύπο, βλ. BMC Thessaly, 175, αρ. 19· BCD Akarnanien-Aetolien, αρ. 236, 238. Για την Ακαρνανία και τη Λευκάδα, βλ. Gehrke και Wirbelauer 2004, 351–52, 364–66.

1004 Σε νομίσματα του Φιλίππου επικρίνεται και ο λευκαδικός τύπος *κεφαλή Αθηνάς/χίμαιρα* (Κρεμύδη-Σισιλιάνου 2000, 65, 69–70· Λιάμπη 2009, 33· 2014, 45).

ανδρική νεανική κεφαλή/ιππέας, δεν αναγνωρίζεται επικοπή.¹⁰⁰⁵ Γενικευμένη επικοπή χάλκινων νομισμάτων του Φιλίππου Β' έχει διαπιστωθεί επίσης στην Ήπειρο¹⁰⁰⁶ και στην Ακαρνανία.¹⁰⁰⁷ Η Σ. Κρεμύδη-Σισιλιάνου συσχετίζει την μαζική εισαγωγή νομισμάτων στο όνομα του Φιλίππου Β' και Αλεξάνδρου Γ' στην Ακαρνανία και τη Λευκάδα με την στρατιωτική παρουσία του Κασσάνδρου στην περιοχή, προκειμένου να αποδυναμώσει τη σύμπραξη των Αιτωλών με τον Αντίγονο Μονόφθαλμο.¹⁰⁰⁸ Αντίθετα, ο Χ. Γκατζόλης υποστηρίζει ότι μόνο η εισροή του αλεξάνδρειου τύπου (*κεφαλή/ίππος*) θα μπορούσε να αποδοθεί στο διάστημα του Κασσάνδρου, ενώ τα φιλίππεια νομίσματα θα πρέπει να αποδοθούν στο διάστημα των στρατιωτικών επιχειρήσεων του ίδιου του Φιλίππου Β' στην περιοχή.¹⁰⁰⁹ Ένα δεύτερο θέμα που έχει απασχολήσει επανειλημμένα την έρευνα χωρίς επί του παρόντος να έχει αποσαφηνιστεί, είναι το πότε η Λευκάδα εισήλθε στο Ακαρνανικό Κοινό. Η ένταξή της πιθανόν τοποθετείται στις πρώτες δεκαετίες του 3ου αι. π.Χ., καθώς από γραπτές πηγές προκύπτει ότι κατά την περίοδο δράσης του Κασσάνδρου (315–312 π.Χ.) ήταν αυτόνομη, ενώ από επιγραφική μαρτυρία τεκμαίρεται ότι το 271–261 π.Χ. ήταν ήδη μέλος του Κοινού.¹⁰¹⁰ Ίσως εισήλθε στο Κοινό αμέσως μετά το θάνατο του Πύρρου (272 π.Χ.), στην επικυριαρχία του οποίου βρισκόταν προηγουμένως, προκειμένου να διασφαλιστεί απέναντι στους Αιτωλούς.¹⁰¹¹ Η αναγραφή των ονομάτων της Λευκάδας και της Ακαρνανίας στα νομίσματα της νήσου δεν θεωρείται τεκμήριο ένταξής της στο Ακαρνανικό Κοινό, αλλά πιθανή ένδειξη της διοικητικής ένωσής τους στα χρόνια του Κασσάνδρου.¹⁰¹²

Το νόμισμα στο Κομπολόι ανήκει στις ελάχιστες περιπτώσεις της καταγεγραμμένης παρουσίας του νομισματοκοπείου της Λευκάδας στη Μακεδονία.¹⁰¹³ Μάλιστα, η εύρεσή του στην οινοποιητική αγροικία έχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον, γιατί και η ίδια η Λευκάδα είχε σημαντικό εξαγωγικό εμπόριο ελαιόλαδου και οίνου και μάλιστα σε εκλεκτές ποικιλίες.¹⁰¹⁴

2.3.1.2.7. Φλιασία – Φλιούντας

Το πελοποννησιακό νομισματοκοπείο του Φλιούντα εκπροσωπείται από ένα χάλκινο νόμισμα σε κακή κατάσταση διατήρησης (**N196**), που βρέθηκε αμέσως νότια της οικίας.¹⁰¹⁵ Ως εμπροσθότυπο φέρει επιτιθέμενο ταύρο α. και ως οπισθότυπο το ακροφωνικό της πόλης (Φ), χωρίς να αναγνωρίζονται άλλα στοιχεία της παράστασης. Αντιστοιχεί στον *χαλκού* της πρώτης ή δεύτερης σειράς του Mac Isaak, που χρονολογείται στο α' μισό ή στο γ' τέταρτο του 4ου αι. π.Χ..¹⁰¹⁶ Η παρουσία του στην οινοποιητική αγροικία έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον εξαιτίας της χιλιομετρικής απόστασης της θέσης, που επίσης παρήγαγε εμπορεύσιμο κρασί, τον

1005 Εξάλλου, σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα, οι παραπάνω λευκαδικόι τύποι δεν είναι καθολικά επικεκομμένοι σε μακεδονικά νομίσματα (Bonelou 2004, 49).

1006 Furtwängler 1993, 460· Λιάμπη 2014, 30–1.

1007 Κρεμύδη-Σισιλιάνου 2000, 62–4.

1008 Υποστηρίζεται ότι οι μεταθανάτιες κοπές Φιλίππου και Αλεξάνδρου, που εκδίδονταν τουλάχιστον μέχρι τα χρόνια του Φιλίππου Γ', ήταν τα νομίσματα που συνόδευαν τα μακεδονικά στρατεύματα κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων του Κασσάνδρου στην περιοχή το 315–311 π.Χ. (Κρεμύδη-Σισιλιάνου 2000, 65–71).

1009 Γκατζόλης 2012, 388· Gatzolis 2019, 41.

1010 Κρεμύδη-Σισιλιάνου 2000, 71 και σημ. 52.

1011 Λιάμπη 2009, 33. Bonelou 2004, 52, όπου συσχετίζεται η μεταφορά του νομισματοκοπείου του Κοινού στη Λευκάδα με την καταστροφή του Στράτου από τους Αιτωλούς.

1012 Λιάμπη, 2009, 33· 2014, 37.

1013 Νομίσματα της Λευκάδας κατά την ελληνιστική περίοδο ανευρίσκονται στην Ακαρνανία, την Ήπειρο, την Ιλλυρία και την Ιταλία (Λιάμπη 2014, 46). Ένα λευκαδικό νόμισμα που χρονολογείται μετά το 168 π.Χ. βρέθηκε στην περιοχή του ιερού του Ολυμπίου Διός στο Δίον (Παυλοπούλου 2016, 171, 216, 311).

1014 Σταθερή δομή στην ύπαιθρο χώρα της Λευκάδας ήταν οι πύργοι, οι περισσότεροι από τους οποίους ανήκαν σε συγκροτήματα αγροικιών με παραγωγή ελαίου και οίνου (Morris 2001· Morris και Papadopoulos 2005, 177· Λιάμπη 2014). Αν και οι πηγές είναι φειδωλές για το λευκαδικό οίνο (Πιλίνιος, *Αθήναιος*), η ανασκαφική έρευνα αποκάλυψε πλήθος αγροτικών εγκαταστάσεων του 4ου αι. π.Χ. Εξάλλου, η παρουσία μεγάλου αριθμού ενσφράγιστων λευκαδικών αμφορέων σε δημόσιο χώρο της αγοράς καθώς και σε αποθηκευτικούς χώρους των λιμενικών εγκαταστάσεων υποδεικνύει εξαγωγή των κύριων προϊόντων του νησιού (Πλιάκου 2004, 47–78).

1015 Για τον Φλιούντα, βλ. Alcock 1991, 425–63.

1016 Mac Isaac 1988, 49–53· Knapp και Mac Isaac 2005, 124–27, αρ. 1046–1146. Για τις παλαιότερες απόψεις χρονολόγησης, βλ. BMC Peloponnesus, 34, αρ. 8–11, 13–17 (431–370 π.Χ.)· Head 1911, 408–9 (430–322 π.Χ.)· SNG Cop (400–360 π.Χ.).

Φλιάσιον οἶνο.¹⁰¹⁷ Το κρασί από τους αμπελώνες του Φλιάσιου πεδίου διοχετευόταν στην τοπική αγορά για την κάλυψη των οινοποιητικών αναγκών της Πανελλήνιας γιορτής που τελούνταν κάθε δύο χρόνια προς τιμή του Νέμεου Δία. Αν και δεν απέκτησε τη φήμη του συμποτικού οίνου καθώς δεν ήταν εφικτή η θαλάσσια μεταφορά του από την αλίμενη Φλιασία σε απομακρυσμένες περιοχές, η σταθερή παραγωγή και διάθεσή του στις τοπικές αγορές που τροφοδοτούσαν τα Νέμεα, προσέδωσε σημαντικό πλούτο στην πόλη.¹⁰¹⁸

Στο πλαίσιο της προπαγανδιστικής τους πολιτικής για τα πανελλήνια ιερά, οι Μακεδόνες βασιλείς είχαν ενεργό συμμετοχή στην ανοικοδόμηση κατά τον ύστερο 4ο – πρώιμο 3ο αι. π.Χ. του ιερού του Νέμεου Δία, που είχε καταστραφεί κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου.¹⁰¹⁹ Η επανίδρυση των αγώνων στη Νεμέα, που είχαν στο μεταξύ μεταφερθεί στο Άργος, είχε σημαντικά οικονομικά οφέλη για το Φλιούντα, αφού αποκαταστάθηκε η ζήτηση και το εμπόριο του Φλιάσιου οίνου. Η υποτυπώδης, έστω, νομισματική παρουσία του Φλιούντα σε αρχαιολογικές θέσεις της Πιερίας (Κομπολόι, επίνειο του Ηρακλείου, Δίον) ίσως εντάσσεται στο παραπάνω ιστορικό πλαίσιο.¹⁰²⁰

2.3.1.2.8. Ιλλυρία – Δυρράχιο

Το νομισματοκοπείο της κερκυραϊκής αποικίας του Δυρραχίου (Επιδάμνου) εκπροσωπείται από ένα νόμισμα (N197) του τύπου *κεφαλή του Ήλιου/πλώρη ΟΒΡΙ/ΜΟΥ* (229–100 π.Χ.).¹⁰²¹ Ανήκει μαζί με τα νομίσματα του Αντιγόνου Γονατά και του Περσέα στην φάση περιορισμένης χρήσης του χώρου μετά την καταστροφή του συγκροτήματος (Γ' φάση).

2.3.2. Θησαυροί Θ1–Θ3

2.3.2.1. Θησαυρός Κομπολόι/2000 (Θ1)

Βρέθηκε κάτω από το βοτσαλωτό δάπεδο της βόρειας εξωτερικής στοάς της οικίας, σε μικρή απόσταση από το θυραίο άνοιγμα (Σχ. 16, Εικ. 50).¹⁰²² Πιθανόν ήταν τοποθετημένος σε πουργί, όπως συμπεραίνεται από τη χρωματική διαφοροποίηση και τη λιπαρή υφή του χώματος στο σημείο απόκρυψης. Αποτελείται από 25 χάλκινα νομίσματα, 15 στο όνομα του Φιλίππου Β' και 10 του Αλεξάνδρου Γ' (Θ1. N1–N25). Οι κοπές στο όνομα του Φιλίππου ανήκουν στον κυρίαρχο τύπο της χαλκής παραγωγής του *ανδρική νεανική κεφαλή/ιππέας*, μονάδας Α, που συνέχισε να κόβεται και μετά το θάνατό του (Θ1. N1–N15).¹⁰²³ Τέσσερα έχουν φθαρμένο πεδίο, έξι φέρουν σύμβολο (κεφαλή αίγας, πέτασος, τόξο, λεοντοκεφαλή, κεραυνός, ημισέληνος) και πέντε έχουν γράμμα ή μονογράφημα (2: Α, 1: Ν, 1: Π, 1: Ξ). Συνεπώς, η παρουσία συμβόλων και γραμμάτων-μονογραμμάτων είναι

1017 Για τον Φλιάσιο οίνο και την αμπελουργική παράδοση του τόπου που επιβιώνει μέχρι σήμερα με το ονομαστό Νεμεάτικο (Αγιοργήτικο) κρασί, βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2013, 91–101. Η μόνη αναφορά του φλιάσιου οίνου στις αρχαίες πηγές είναι στους Δειπνοσοφιστές του Αθηναίου (I, 27 d).

1018 Η γεωμορφολογία της Φλιασίας στην ενδοχώρα της Κορινθίας επέτρεπε μόνο τη χερσαία μεταφορά του οίνου με δερμάτινους ασκούς, γιατί τα κεράμια σε άμαξες ή υποζύγια θα έσπαγαν (Κουράκου-Δραγώνα 2013, 93–7).

1019 Από τις βασιλικές κοπές στις εγκαταστάσεις του ιερού, υπερέχουν τα νομίσματα του Φιλίππου Β' (επί βασιλείας και μεταθανάτιες εκδόσεις) και ακολουθούν σχεδόν ισόποσα τα νομίσματα του Αλεξάνδρου Γ', του Δημητρίου Πολιορκητή και του Αντιγόνου Γονατά, ενώ ο Κάσσανδρος εκπροσωπείται με μονοψήφιο αριθμό (Knapp και Mac Isaac 2005, 3, 16–7, 36, 52–3).

1020 Στο επίνειο του Ηρακλείου βρέθηκαν 2 (Μυτελέτης, υπό έκδ.) και στο Δίον 1 νόμισμα (Παυλοπούλου 2016, 179, 291, 306).

1021 BMC Thessaly to Aetolia, 77, αρ. 180–184 (ως προς τον τύπο) και 72, αρ. 106–107 (ως προς την επιγραφή).

1022 Στην έκταση του θυραίου ανοίγματος υπήρχε επιμελημένο βοτσαλωτό δάπεδο και στρωμένες πήλινες πλάκες.

1023 Από αυτά, 10 κεφαλή δ./ιππέας δ., 1 κεφαλή δ./ιππέας α., 3 κεφαλή α./ιππέας δ. και 1 κεφαλή α./ιππέας α. Για τον τύπο βλ., SNG Alpha Bank, 339–407· SNG ANS, 841–971.

Εικόνα 50. Ο θησαυρός Κομπολόι/2000 κάτω από το βοτσαλωτό δάπεδο της βόρειας εξωτερικής στοάς.

περίπου ισοδύναμη, σε αντιστοιχία προς τα μεμονωμένα νομίσματα του τύπου.¹⁰²⁴ Η κατάσταση διατήρησής τους είναι μέτρια, χωρίς εμφανή διαφοροποίηση στις επιμέρους ομάδες (με σύμβολα ή γράμματα-μονογραφήματα).

Από τα αλεξάνδρεια νομίσματα, που σώζονται σε καλή κατάσταση, ένα ανήκει στον τύπο *Ηρακλής/όπλα Β-Α* (Θ1. Ν25)¹⁰²⁵ και τα υπόλοιπα στον τύπο *Ηρακλής/όπλα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ* (Θ1. Ν16–Ν24),¹⁰²⁶ μονάδας ΑΕ. Σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα, οι δύο τύποι αποτελούσαν τη βασική παραγωγή του Αλεξάνδρου σε χαλκό και συνέχισαν να κόβονται και μετά το θάνατό του.¹⁰²⁷

Η απόκρυψη του θησαυρού τοποθετείται στο διάστημα 334–316 π.Χ., σύμφωνα με τη νεότερη άποψη για την παράλληλη έκδοση των δύο αλεξάνδρειων τύπων μέχρι την έναρξη κοπής του μεταθανάτιου τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*.¹⁰²⁸ Το εξεταζόμενο σύνολο ανήκει στην πολυάριθμη ομάδα των θησαυρών όπου συνυπάρχουν σχεδόν αποκλειστικά οι κυρίαρχοι τύποι του Φιλίππου Β' και του Αλεξάνδρου Γ', ενώ στην ανατολική Μακεδονία συχνά συμμετέχουν και νομίσματα της πόλης των Φιλίππων.¹⁰²⁹

Στο συντριπτικό ποσοστό των θησαυρών, τα νομίσματα στο όνομα του Φιλίππου υπερέχουν αριθμητικά έναντι των αλεξάνδρειων κοπών, γεγονός που χρήζει ερμηνείας αν πράγματι απεκρύβησαν επί βασιλείας του Αλεξάνδρου Γ' και όχι μετά το θάνατό του. Οι θησαυροί αυτής της ομάδας ανευρίσκονται εντός και εκτός των ορίων του μακεδονικού βασιλείου. Τα σύνολα από τη σημερινή Ρουμανία και Βουλγαρία έχουν συσχετιστεί με τις μετακινήσεις του μακεδονικού στρατού κατά τις πολεμικές επιχειρήσεις επί βασιλείας του Αλεξάνδρου Γ'.

1024 Για την ταξινόμηση των μεμονωμένων νομισμάτων, βλ. Ενότητα 2.3.1. Με πιθανή εξαίρεση το μονογράφημα και τα σύμβολα πέτασος, τόξο και κεφαλή αίγας (Τουράτσογλου 1992, 51), τα υπόλοιπα σύμβολα και γράμματα-μονογραφήματα απαντούν και στους χάλκινους τύπους του Αλεξάνδρου Γ'. Ο κεραυνός εμφανίζεται ήδη από τις αρχές της βασιλείας του Φιλίππου και επιβιώνει τουλάχιστον μέχρι τον Κάσσανδρο (Ακαμάτης 2014, 39–57). Η κεφαλή λέοντος εμφανίζεται σε μεταθανάτια έκδοση του τύπου *Ηρακλής/όπλα ΒΑΣΙ* ή *ΒΑΣΙΛΕΩΣ*, που αποδίδεται στο Λυσίμαχο (Price 1991, αρ. 2799a, 2800a). Η ημισέληνος απαντά στους αλεξάνδρειους τύπους *Ηρακλής/αετός* (Price 1991, αρ. 91–92), *Ηρακλής/όπλα* (Price 1991, αρ. 270–271) και *μακεδονική ασπίδα (κεραυνός)/κράνος* (Price 1991, αρ. 402, 412). Από τα γράμματα, το Ν υπάρχει στο μεταθανάτιο τύπο του Αλεξάνδρου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* (Price 1991, αρ. 360), το Π στον κυρίαρχο τύπο *Ηρακλής/όπλα* (Price 1991, αρ. 310) όπως και το (Price 1991, αρ. 316), που απαντά και στον πρώιμο τύπο *μακεδονική ασπίδα (κεραυνός)/κράνος* (Price 1991, αρ. 403–406).

1025 Για τον τύπο, βλ. Price 1991, αρ. 373–396· SNG Alpha Bank, 781–815. Στο παρόν νόμισμα, φαρέτρα με τόξο άνω και ρόπαλο κάτω.

1026 Για τον τύπο, βλ. Price 1991, 116, αρ. 266–337· SNG Alpha Bank, 712–37. Σε όλα, η διάταξη των όπλων είναι ρόπαλο άνω και φαρέτρα με τόξο κάτω. Φέρουν κεραυνό (1), κεραυνό/Δ (1), Α (1), Δ (1), Λ (2), Π (1), (2).

1027 Για το σχολιασμό του θέματος, βλ. Ενότητα 2.3.1.1.

1028 Γκατζόλης 2012, 382–85· Gatzolis 2019, 40–2. Για την προηγούμενη ταύτιση του τύπου *Ηρακλής/όπλα Β-Α* κυρίως ως μεταθανάτιου, βλ. Price 1991, 126.

1029 Ο Β. Πούλιος (1990, 199–201 και σημ. 32), επικαλούμενος αφενός την ύπαρξη ορισμένων κοινών συμβόλων και γραμμάτων στα νομίσματα των Φιλίππων και στους συγκεκριμένους τύπους του Φιλίππου Β' και του Αλεξάνδρου Γ' και αφετέρου τη σύνθεση των θησαυρών από την Ανατολική Μακεδονία, αποδίδει την έκδοση των συγκεκριμένων βασιλικών τύπων στο νομισματοκοπείο των Φιλίππων.

και μέχρι τους χρόνους των αμέσως επόμενων διαδόχων του, Φιλίππου Γ' και Αλεξάνδρου Δ',¹⁰³⁰ ή ακόμη και με κάποια προσπάθεια αστικοποίησης των περιοχών αυτών με την μετοικεσία πληθυσμών.¹⁰³¹

Οι θησαυροί αυτής της ομάδας αποδίδονται στον παρακάτω πίνακα.¹⁰³²

Α/Α	Θησαυρός	Απόκρυψη	Σύνολο	Φίλιππος Β΄				Αλέξανδρος Γ΄				Φίλιπποι	Άλλα	
				κεφαλή/ιππέας	Ηρακλής/ιππέας	κεφαλή/ιππέας σε τριποδίζοντα ίππο	Απόλλων/ιππέας ΛΥ	Ηρακλής/όπλα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	Ηρακλής/όπλα Β-Α	Ηρακλής/όπλα ΒΑΣΙΛΕΩΣ	ασπίδα (κεραυνός)/ κράνος Β-Α			κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
1	CoinH I 45 CoinH II 53 CoinH III 26 Pelin Ρουμανίας/1973	περ. 320/ περ. 309/ πριν το 306 π.Χ./ περ. 300 π.Χ.	206	147				54			2	2		1 Λάμψακος
2	CoinH IX 82 Stara Zagora /1992 ¹⁰³³	335 π.Χ.	68	66	1			1						
3	IGCH 788 CoinH IX 104 Kocharitzza /1959 ¹⁰³⁴	320 π.Χ.	101	89				10						2 Μεσημβρία
4	IGCH 844 Mogilovo (Stara Zagora) /1966 ¹⁰³⁵	περ. 320 π.Χ.	133	84				48						1 Σεύθης Γ΄
5	IGCH 404 Drama/1931 ¹⁰³⁶	περ. 323–320 π.Χ.	760	352		6		230	2	1		1	167	1 Κύζικος
6	IGCH 413 Θεσσαλονίκη, περίχωρα/περ. 1918	περ. 315–310 π.Χ.	13	5					8					
7	CoinH VIII 297 Αηδονοχώρι Σερρών/ αρχαία Τράγιλος ¹⁰³⁷	τέλη 4 ^{ου} – αρχές 3 ^{ου} αι. π.Χ.	22	1					11			5		5 Τράγιλος

1030 Psoma 2009, 12–3.

1031 Τουράτσου 2010, 70.

1032 Δεν συμπεριλαμβάνονται οι θησαυροί που έχουν ικανό αριθμό νομισμάτων και άλλων τύπων, καθώς και όσοι δεν έχουν περαιτέρω στοιχεία ως προς τον τύπο των νομισμάτων του Φιλίππου Β' και Αλεξάνδρου Γ', που προέρχονται κυρίως από τη σημερινή Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Ελλάδα (IGCH 394· IGCH 406–407· CoinH X 22· Στεφανή 2004, 546–2012, 46).

1033 Hersh 1999.

1034 Gorova 1991.

1035 Dimitrov 1986.

1036 Bellinger 1964.

1037 Κουκούλη-Χρυσανθάκη 1983.

8	CoinH VIII 202. CoinH IX 103 Άγιος Χριστόφορος Σερρών/1982 ¹⁰³⁸	περ. 320 π.Χ.	98	59	2	19					18	
9	CoinH X 30 Αμφίπολις/1999–2001 (τάφος 385, ανατ. νεκροταφείο) ¹⁰³⁹	τελευταίο τρίτο 4 ^{ov} αι. π.Χ.	5	2		2					1	
10	CoinH X 41 Αγνώστου προελεύσεως και έτους ευρέσεως/1998 ¹⁰⁴⁰	320 π.Χ.	300/ περ. 900	289		1	9	1				
11	Νικήσιανη Καβάλας/1956–7 ¹⁰⁴¹		30	14			9				7	
12	Νικήσιανη Καβάλας/ 1968 ¹⁰⁴²		64 AE 1 AP	38			13			1 AP	13	
13	Τάφος Κατερίνης (περιβάλλον χώρος)/2010 ¹⁰⁴³		9	8		1						
14	Θέρμη, τάφος 19/1994 ¹⁰⁴⁴	333/2–316 π.Χ.	2	1			1					
15	Πύδνα T. 901/2000		8	6		2						
16	Πύδνα T. 1043/2002		3	1		2						
17	Πύδνα T. 62/1989		2	1		1						
18	Πύδνα T. 44/1995		1 AP 2 AE	1		1				1 AP		
19	Πύδνα T. 71/1995		2	1		1						
20	Πύδνα T. 144/1996		2	1		1						
21	Πύδνα T. 214/1996		2	1		1						
22	Πύδνα T. 234/1996		2	1		1						

1038 Πούλιος 1990.

1039 Kosmidou 2006, 429.

1040 Troxell 2000.

1041 Πούλιος 1990, 199–200.

1042 Πούλιος 1990.

1043 Αλβανού, υπό έκδ.

1044 Για τους θησαυρούς A/A 14 ως A/A 22, βλ. Gatzolis 2019, 37–8.

2.3.2.2. Θησαυρός Κομπολόι/1997 (Θ2)

Αποτελείται από 11 χάλκινα νομίσματα του Κασσάνδρου πριν από τον βασιλικό τίτλο, του τύπου *Ηρακλής/λέων καθήμενος* ΚΑΣΣΑΝ/ΔΡ•Υ, υποδιαίρεσης Β (τεταρτημόριο) (Θ2. Ν1–Ν11).¹⁰⁴⁵ Τα νομίσματα βρέθηκαν στην έκταση δοκιμαστικής τομής 1,50 x 1,50 μ. που διανοίχθηκε για τον έλεγχο της στρωματογραφίας στην προέκταση της βόρειας εξωτερικής στοάς του πιθεώνα (Σχ. 16). Η διασπορά των νομισμάτων και η εύρεσή τους στο στρώμα της κατεστραμμένης πλίνθινης ανωδομής του κτιρίου συνηγορούν στην υπόθεση ότι ο θησαυρός είχε αποκρυβεί στο οικοδόμημα και κατά την κατάρρευσή του διεσπάρη βορειότερα.¹⁰⁴⁶ Σώζονται σε μέτρια έως κακή κατάσταση, που πιθανόν οφείλεται στο περιβάλλον απόθεσης παρά στη φθορά τους λόγω χρήσης. Οκτώ έχουν αναγνωρίσιμο γράμμα-μονογράφημα στον οπισθότυπο και αντιστοιχούν σε τέσσερις (ΗΡ/1, ΕΥ/1, Λ/3, Ν/3) από τις 13 γνωστές εκδόσεις του τύπου.¹⁰⁴⁷ Ένα είναι επικεκομμένο στον μεταθανάτιο τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (Θ2. Ν1).¹⁰⁴⁸

Σύμφωνα με τη μαρτυρία των θησαυρών, τα νομίσματα του Κασσάνδρου είθισται να θησαυρίζονται κατά νομισματικό τύπο.¹⁰⁴⁹ Οι ολιγάριθμοι θησαυροί αυτής της σύνθεσης ανευρίσκονται στη Μακεδονία, όπου, με εξαίρεση το θησαυρό από το Κομπολόι, είναι ταφικοί, καθώς και στο χώρο της Βαλκανικής.¹⁰⁵⁰ Η απόκρυψη του θησαυρού στην αγροικία τοποθετείται το διάστημα 316–306/5 ή –301 π.Χ., σύμφωνα με τις διαφορετικές απόψεις για την ανάληψη του μακεδονικού θρόνου από τον Αντιπατρίδη.¹⁰⁵¹

Σ' αυτή την ομάδα ανήκουν οι παρακάτω θησαυροί:

1. Πολίχνη Θεσσαλονίκης, τάφος 41/2003, στο ανατολικό νεκροταφείο της τράπεζας Λεμπέτ: ¹⁰⁵²

88 ΧΑ, 1 *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ και 87 Κασσάνδρου του τύπου *Ηρακλής/λέων καθήμενος*.¹⁰⁵³

2. Πύδνα, τάφος 890/2000:

8 ΧΑ, 1 *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ και 7 Κασσάνδρου, από τα οποία το 1 *Ηρακλής/ιππεύς* και 6 *Ηρακλής/λέων καθήμενος*.¹⁰⁵⁴

3. Lopade, Kumanovo, FYROM/1990 (CoinH X 56):

106 ΧΑ Κασσάνδρου του τύπου *Ηρακλής/λέων καθήμενος*.

4. Salmanovo, Choumen, Bulgaria/1979 (CoinH VIII 241):

Εύρημα σε θησαυράριο, με ΑΡ Φιλίππου Γ' και ΧΑ Κασσάνδρου του τύπου *Ηρακλής/λέων καθήμενος*, ο ακριβής αριθμός οποίων δεν είναι γνωστός. Οι θησαυροί και τα πολυάριθμα νομίσματα του Κασσάνδρου από τη Σευθέπολη, αρκετά από τα οποία είναι επικεκομμένα από τον Σεύθη Γ', καθώς και από άλλες θέσεις στη Βουλγαρία, συσχετίστηκαν με τη μισθοδοσία και τα τροφεία των στρατευμάτων που απέστειλε ο Αντιπατρίδης προς ενίσχυση του Λυσιμάχου στις πολεμικές επιχειρήσεις του στην περιοχή.¹⁰⁵⁵

1045 Τρία επιπλέον νομίσματα του ίδιου τύπου (Ν108, Ν110, Ν113) που βρέθηκαν τις επόμενες μέρες στο ίδιο στρώμα και σε μικρή απόσταση από τα προηγούμενα, ίσως προέρχονται επίσης από το θησαυρό. Για τον τύπο, βλ. SNG Cop. 1138–141· SNG Alpha Bank 876–89.

1046 Αντίστοιχα παραδείγματα απόκρυψης θησαυρών σε τοίχους οικιών αναφέρονται στην Όλυνθο (Β vi 9, χώρος j), με χρονολογία απόκρυψης αμέσως πριν την πολιορκία της πόλης από το Φίλιππο Β' το 348 π.Χ. (Robinson και Clement 1952, 406) και στη Βεργίνα (Βεργίνα Ημαθίας/1994· Γκατζόλης 2000, 103–4).

1047 Γκατζόλης 2010, II, 80, όπου ο συγκεντρωτικός πίνακας όλων των γνωστών εκδόσεων.

1048 Στον οπισθότυπο αναγνωρίζεται τμήμα του ίππου σε κάθετη διάταξη προς την υπερκείμενη παράσταση του λέοντα. Αντίστοιχο παράδειγμα είναι και το Ν114, από τα μεμονωμένα νομίσματα του κασσάνδρειου τύπου. Βλ. Ενότητα 2.3.1.1.

1049 Γκατζόλης 2010, II, 451.

1050 Psoma 2009, 14.

1051 Βλ. Ενότητα 2.3.1.1, σημ. 823.

1052 Λιούτας κ.ά. 2005, 300–2.

1053 Γκατζόλης 2010, II, 79–81.

1054 Γκατζόλης 2010, II, 615.

1055 Psoma 2009, 14.

2.3.2.3. Θησαυρός Ντουβάρι/1999 (Θ3)

Βρέθηκε κάτω από τον ορίζοντα χρήσης της ύστερης οικοδομικής φάσης του κτιρίου, κατά την αποκάλυψη του στρώματος καταστροφής της πρώιμης φάσης (Εικ. 51). Αποτελείται από οκτώ χάλκινα νομίσματα, που πιθανόν ήταν τοποθετημένα σε πουγκί. Πρωιμότερες κοπές είναι ένα νόμισμα του Αλεξάνδρου Γ' του τύπου *ασπίδα (κεραυνός)/κράνος Β-Α* (Θ3. Ν1)¹⁰⁵⁶ και ένα του Κασσάνδρου του τύπου *Ηρακλής/ιππέας ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΥ* (Θ3. Ν2),¹⁰⁵⁷ σε μέτρια κατάσταση διατήρησης. Τα υπόλοιπα νομίσματα του θησαυρού, που ανήκουν στον νεότερο τύπο *μακεδονική ασπίδα/δίλοφο κράνος ΒΑ-ΣΙ*, σώζονται σε πολύ κακή κατάσταση λόγω διάβρωσης (Θ3. Ν3-Ν8).¹⁰⁵⁸ Δύο είναι βεβαιωμένες κοπές του Δημητρίου Πολιορκητή (Θ3. Ν3-Ν4),¹⁰⁵⁹ και τα υπόλοιπα τέσσερα ανήκουν στον ίδιο ή στον γιο του, Αντίγονο Γονατά (Θ3. Ν5-Ν8).¹⁰⁶⁰

Σύμφωνα με τη νομισματική μαρτυρία, η βοηθητική εγκατάσταση στη θέση Ντουβάρι Ι καταστράφηκε το α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ., σύγχρονα με το Κομπολόι, τα Τρία Πλατάνια και το επίνειο του περικού Ηρακλείου, πιθανόν κατά την εισβολή των Γαλατών στη Μακεδονία.¹⁰⁶¹ Σύντομα το κτίριο ανακατασκευάστηκε με μερική μεταβολή της αρχικής του κάτοψης και επαναλειτούργησε.¹⁰⁶² Σε αυτή τη φάση ανήκει ο θησαυρός, και καθώς η ακριβής σύνθεσή του δεν είναι σαφής, υπάρχουν δύο πιθανότητες ως προς τη χρονολόγηση και το ιστορικό πλαίσιο της απόκρυψής του. Αν όλα τα νομίσματα του τύπου *ασπίδα/κράνος* είναι κοπές του Δημητρίου, η απόκρυψή του πιθανόν χρονολογείται στην ταραγμένη περίοδο μετά το θάνατο του Πτολεμαίου Κεραυνού σε μάχη εναντίον των Γαλατών και μέχρι την άνοδο στο θρόνο του Αντιγόνου Γονατά, δηλαδή το διάστημα 279-277 π.Χ.¹⁰⁶³ Αν στο θησαυρό συμμετέχουν και νομίσματα του εναρκτήριου τύπου του Αντιγόνου, η απόκρυψη πιθανόν τοποθετείται στην πρώτη περίοδο βασιλείας του, που διήρκεσε μέχρι την εισβολή του Πύρρου στη Μακεδονία το 274 π.Χ.¹⁰⁶⁴

Πιθανότερο είναι η ανοικοδόμηση του κτιρίου να συνέβη μετά την ανάληψη της βασιλείας από τον Αντίγονο Γονατά, όταν είχε εξαλειφθεί οριστικά ο γαλατικός κίνδυνος και είχαν δημιουργηθεί οι συνθήκες για

1056 Για τον τύπο βλ. Price 1991, αρ. 397-420· SNG Alpha, 820-48.

1057 Για τον τύπο βλ. SNG Corp., 1142-153· SNG Alpha, 900-36.

1058 Η εκτεταμένη διάβρωση του νομισματικού υλικού της αγροικίας εν γένει, οφείλεται κυρίως στη διαχρονική κάλυψη της θέσης από πλημμυρικές αποθέσεις κατά τις υπερχειλίσεις των τοπικών χειμάρρων του Ολύμπου.

1059 Στο ένα αναγνωρίζεται το συμπλήρωμα του Δημητρίου στο επίσημα της ασπίδας, και στο δεύτερο η ύπαρξη παραπληρωματικού συμβόλου ανάμεσα στη θόλο και το λοφίο του κράνους, στοιχείο απόδοσής του στον Πολιορκητή. Για τον τύπο, βλ. SNG Alpha, 962-69.

1060 Η επιγραφή ΒΑ-ΣΙ τα αποσυνδέει από τον αντίστοιχο τύπο του Αλεξάνδρου Γ' (SNG Alpha, 820-48), ενώ το λοφιοφόρο κράνος αποκλείει την απόδοσή τους στον Πύρρο (SNG Alpha, 970-71). Επιπλέον, η επιγραφή και η απόδοση του κράνους είναι διαφορετικά στους αντίστοιχους τύπους του Φιλίππου Ε' (SNG Alpha Bank, 1067-70, 1102). Για τον τύπο του Αντιγόνου *ασπίδα (ΑΝΤ)/κράνος ΒΑ-ΣΙ*, που χρονολογείται την πρώτη περίοδο της βασιλείας του, βλ. SNG Alpha Bank, 1002-9. Γενικά για την απεικόνιση του κράνους στα νομίσματα της Μακεδονίας, της Θράκης και της Ιλλυρίας, βλ. Λαβιδιώτου 2012.

1061 Οι υστερότερες κοπές της πρώιμης φάσης της αγροικίας ανήκουν στον Δημήτριο Πολιορκητή και στον Πτολεμαίο Κεραυνό (βλ. Ενότητα 2.3.1.1).

1062 Η άμεση επισκευή και επανάχρηση του κτιρίου υποδηλώνεται και από τη νομισματική μαρτυρία, καθώς τόσο στην πρώτη όσο και στην ύστερη φάση του απαντούν ίδια νομίσματα, κοπές του Δημητρίου Πολιορκητή (βλ. Ενότητα 2.3.1.1).

1063 Μετά το θάνατο του Πτολεμαίου Κεραυνού το 279 π.Χ., ακολούθησε πολιτικό χάος. Πρώτα τον διαδέχθηκε ο αδελφός του Μελέαγρος, και έπειτα από δύο μήνες ο ανιψιός του Κασσάνδρου, Αντίπατρος, γνωστός και με το σκωπτικό προσωνύμιο «Ετησίας», καθώς βασίλεψε για 45 ημέρες, χρόνος που συνήθως φυθούν οι Ετήσιοι άνεμοι (μελτέμα). Κατόπιν, την αρχηγία του στρατού ανέλαβε ο Σωσθένης, που απώθησε προσωρινά τους Γαλάτες του Βολγίου, ενώ τον θρόνο ανέλαβαν διαδοχικά ο Πτολεμαίος και ο Αλέξανδρος Αρριδαίος. Ακολούθησε δεύτερη εισβολή των Γαλατών υπό το Βρέννο και ήττα του Σωσθένη, με αποτέλεσμα την προέλαση των Γαλατών προς νότο, από όπου τελικά τους εκδίωξαν οι Αιτωλοί. Οριστικά απωθήθηκαν από τον Αντίγονο Γονατά, στη μάχη της Λυσιμάχειας το 277 π.Χ. Αποτέλεσμα της χαώδους κατάστασης ήταν και η έκρηξη κοινωνικής επανάστασης στην Κασσάνδρεια με επικεφαλής τον Απολλόδωρο, ο οποίος εκδιώχθηκε από τον Αντίγονο Γονατά μετά από δεκάμηνη πολιορκία, το 276 π.Χ. Για τα ιστορικά γεγονότα, βλ. ενδεικτικά Tarn 1913, 139-73· Hammond και Walbank 1995, 267-73.

1064 Ο Πύρρος κατέλαβε το μεγαλύτερο τμήμα της ενδοχώρας, ενώ ο Αντίγονος περιορίστηκε στα παράλια. Όμως, η βεβίλωση των βασιλικών τάφων στις Αιγές από τους Γαλάτες μισθοφόρους του Πύρρου σήμανε την αρχή του τέλους της κυριαρχίας του στη Μακεδονία, που σφραγίστηκε το 272 π.Χ. με το θάνατό του σε στρατιωτική επιχείρηση στην Πελοπόννησο. Ο Αντίγονος, με την εκδίωξη του Πτολεμαίου, γιου του Πύρρου, ήταν πλέον ο αδιαφιλονίκητος κυρίαρχος της Μακεδονίας. Για τα ιστορικά γεγονότα της περιόδου, βλ. Tarn 1913, 257-74· Hammond και Walbank 1995, 274-82.

Εικόνα 51. Ο θησαυρός Ντουβάρι/1999 στο εσωτερικό του κτηρίου.

την ασφαλή επανακατοίκηση της υπαίθρου.¹⁰⁶⁵ Συνεπώς, ο θησαυρός μάλλον θα πρέπει ν' αποδοθεί σ' αυτό το διάστημα, ως πιθανή απόκρυψη έκτακτης ανάγκης λόγω της εισβολής και προσωρινής επικράτησης του Πύρρου (274–272 π.Χ.).¹⁰⁶⁶

1065 Καταγράφεται η ερήμωση της υπαίθρου, καθώς ο πληθυσμός της κατέφυγε στις πόλεις, που διέφυγαν τη λεηλασία γιατί οι εισβολείς αγνοούσαν την πολιορκητική τέχνη (Bengtson 1991, 347).

1066 Στο ίδιο χρονολογικό και ιστορικό πλαίσιο εντάσσονται οι θησαυροί CoinH X 74 (Βεργίνα Ημαθίας/1994) και CoinH X 75 (Μακρύγιαλος Πιερίας/1995). Βλ. Γκατζόλης 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ

Η μελέτη των οικοδομικών καταλοίπων και της στρωματογραφίας καθώς και η χρονολογική προσέγγιση των ευρημάτων πιστοποιούν πως η συνολική διάρκεια ζωής της οينوποιητικής εγκατάστασης είναι περιορισμένη και καλύπτει το διάστημα μετά τα μέσα του 4ου αι. π.Χ. έως και το τέλος του α' τετάρτου του 3ου αι. π.Χ., οπότε μία εκτεταμένη καταστροφή οδήγησε σε μαρασμό.

Τα κατάλοιπα της πρώιμης οικοδομικής φάσης¹⁰⁶⁷ (φάση Α') μαρτυρούν την οργάνωση του χώρου εργασίας, με την οικοδόμηση του κεντρικού πυρήνα του πιθεώνα και άλλων σποραδικών υπαίθριων κατασκευών δίπλα στον αμπελώνα. Ακολουθεί, χωρίς να παρεμβάλλεται κάποια καταστροφή, η κατασκευή της κύριας φάσης του συγκροτήματος¹⁰⁶⁸ (φάση Β'), με την ολοκλήρωση του πιθεώνα και κυρίως την προσθήκη της οικίας, που αλλάζει τον χαρακτήρα της εγκατάστασης. Κατά την πλήρη λειτουργία του συγκροτήματος οικοδομείται και η πρώιμη φάση της βοηθητικής εγκατάστασης στο Ντουβάρι. Το συγκρότημα καταστρέφεται βίαια και δεν επαναλειτουργεί, σε αντίθεση με την αγροικία στα Τρία Πλατάνια και το πιερικό Ηράκλειο που ανακάμπτουν άμεσα από την ίδια καταστροφή. Στην ύστερη φάση (φάση Γ') παρατηρείται σποραδική χρήση του χώρου, με υπαίθριες κατασκευές εξωτερικά των κτιρίων του συγκροτήματος,¹⁰⁶⁹ ενώ ανοικοδομείται μόνο το κτίσμα στο Ντουβάρι.¹⁰⁷⁰

Η χρονολογική διάκριση των δύο πρώτων οικοδομικών φάσεων με βάση τη μελέτη των ευρημάτων παρουσιάζει δυσκολίες, κυρίως λόγω της σύντομης διάρκειας ζωής της εγκατάστασης, που αναπτύχθηκε σε δύο φάσεις χωρίς ενδιάμεση καταστροφή, αλλά και της πληθώρας ευρημάτων, κυρίως κεραμικών συνόλων, που διατηρούνται σε χρήση επί μακρόν ή παρουσιάζουν αργή τυπολογική εξέλιξη. Αδιατάραχτα στρώματα ή κλειστά χρονολογημένα σύνολα από την πρώιμη φάση (Α') δεν εντοπίστηκαν, με εξαίρεση λιγοστά θραύσματα σκευών και αγγείων που βρέθηκαν στην εστία κάτω από τα θεμέλια της οικίας και σε κάποιους λάκκους και τοποθετούνται χρονολογικά στα μέσα του 4ου αι. π.Χ. Ωστόσο, πρόκειται για τύπους και σχήματα αγγείων που εντοπίζονται και στις επιχώσεις της κύριας φάσης (Β'), στην οποία δυναμικά είναι και τα ποσοστά της κεραμικής των αρχών του 3ου αι. π.Χ.

Αντίστοιχα, η ύπαρξη κοινών νομισματικών τύπων και στις δύο φάσεις και η απουσία νομισμάτων από τον δομημένο χώρο της πρώιμης φάσης δυσχεραίνουν την αποσαφήνιση του χρονικού ορίου μεταξύ τους.¹⁰⁷¹ Από την πρώιμη (Α') φάση προήλθαν ολιγάριθμα χάλκινα νομίσματα, κυρίως από την έκταση όπου αργότερα οικοδομήθηκε η οικία.¹⁰⁷² Με εξαίρεση ένα νόμισμα των Λοκρών, τα υπόλοιπα αφορούν βασιλικές κοπές, με πρωιμότερα δείγματα το νόμισμα του Αμύντα και ολιγάριθμα νομίσματα του Φιλίππου Β' του κυρίαρχου τύπου

1067 Βλ. Ενότητα 1.2.2.

1068 Βλ. Ενότητες 1.2.3 – 1.2.6.

1069 Βλ. Ενότητα 1.2.7.

1070 Βλ. Ενότητα 1.3.

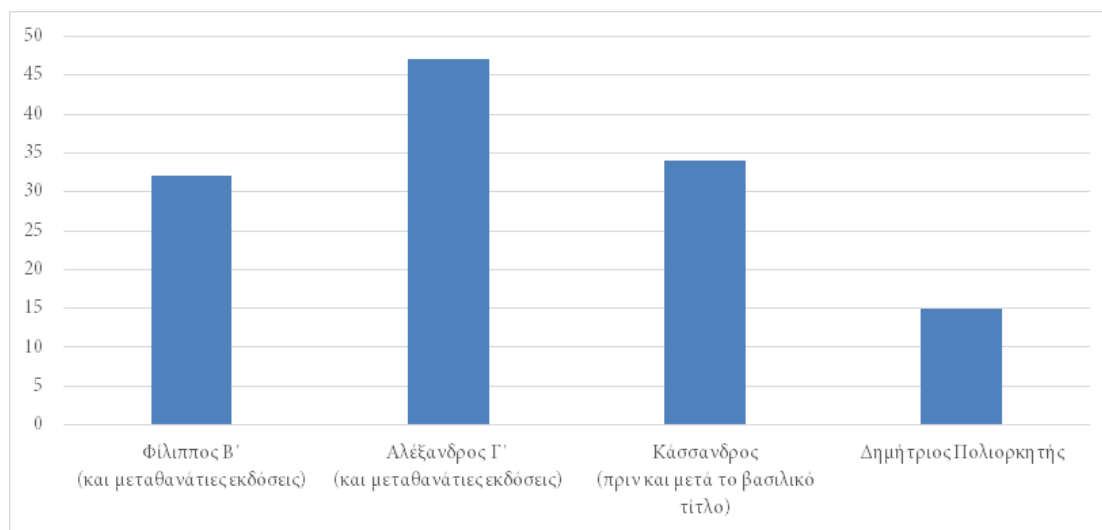
1071 Βλ. Ενότητα 2.3.

1072 Στη φάση Α' αποδίδονται 22 νομίσματα (4 αταύτιστα). Στην ευρύτερη περιοχή του πιθεώνα βρέθηκαν 2 του κυρίαρχου τύπου του Αλεξάνδρου Γ' *Ηρακλής/όπλα*, ένα στην εξωτερική στοά ΕΙΠ και ένα σε λάκκο-όρυγμα νότια του κτιρίου. Τα υπόλοιπα βρέθηκαν είτε στο στρώμα θεμελίωσης της οικίας, είτε σε συνάρτηση με υποκείμενες, σημειακές κατασκευές και λάκκους (Βλ. Πίνακα Στατιστικής 3: στρώμα 2, στρώμα 2 με κεραμίδες, λάκκοι-όρυγματα και Ενότητα 1.2.1 για τη στρωματογραφία της θέσης). Η απουσία νομισμάτων της πρώιμης φάσης και η ένδεια νομισμάτων της κύριας φάσης από την περιοχή του πιθεώνα, όπως και λοιπών ευρημάτων, πιθανόν σχετίζεται με την ιδιαίτερη χρήση και την περιορισμένη προσβασιμότητα του χώρου (βλ. Κεφάλαιο 5.)

ανδρική νεανική κεφαλή/ιπέας. Περισσότερες είναι οι κοπές στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ', που αφορούν τον πρώιμο τύπο *ασπίδα(κεραυνός)/κράνος Β-Α*, τους κυρίαρχους τύπους επί βασιλείας του που συνέχισαν να κόβονται και μετά το θάνατό του *Ηρακλής/όπλα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ* και *Β-Α*, και τον μεταθανάτιο τύπο *κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*, με ισχνή εκπροσώπηση.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η εγκατάσταση ιδρύθηκε μετά τα μέσα του 4ου αι. π.Χ., πιθανόν στα χρόνια του Φιλίππου Β', και επεκτάθηκε επί βασιλείας του Αλεξάνδρου Γ' ή κατά την πρώιμη μεταλεξάνδρεια περίοδο, σύμφωνα με την πρόσφατη απόδοση του τύπου *κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ* στα χρόνια της επιμελητείας του Κασσάνδρου.¹⁰⁷³

Η κύρια (Β') φάση απέδωσε δύο αργυρά νομίσματα και τριψήφιο αριθμό χάλκινων, στα οποία ανήκουν και οι θησαυροί Κομπολόι/1997 και Κομπολόι/2000 βόρεια του συγκροτήματος.¹⁰⁷⁴ Πρόκειται κυρίως για βασιλικές μακεδονικές κοπές, με εμφανή παρουσία των κυρίαρχων τύπων ανά εκδότρια αρχή. Το υψηλό ποσοστό των νομισμάτων στο όνομα του Φιλίππου Β', που συντριπτικά ανήκουν στον κυρίαρχο τύπο *ανδρική νεανική κεφαλή/ιπέας*, ερμηνεύεται από την μακρόχρονη κυκλοφορία του συγκεκριμένου τύπου και την ύπαρξη μεταθανάτιων εκδόσεων. Όπως και στην πρώιμη φάση, το βασιλικό νομισματοκοπείο εκπροσωπείται κυρίως από χάλκινες μακεδονικές κοπές στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ' (*ασπίδα/κράνος*, *Ηρακλής/όπλα*, *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος*), ενώ στις αργυρές κοπές ανήκει μία μεταθανάτια δραχμή του τύπου *Ηρακλής/ένθρονος Δίας ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ* από το νομισματοκοπείο της Λαμψάκου (Γράφημα 7). Ωστόσο, σε αυτή τη φάση καταγράφει σημαντικό ποσοστό ο τύπος *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ*, που σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα αποτελεί βραχύβια έκδοση του Κασσάνδρου αμέσως πριν τον εναρκτήριο τύπο στο όνομά του *Ηρακλής/καθήμενος λέων*.

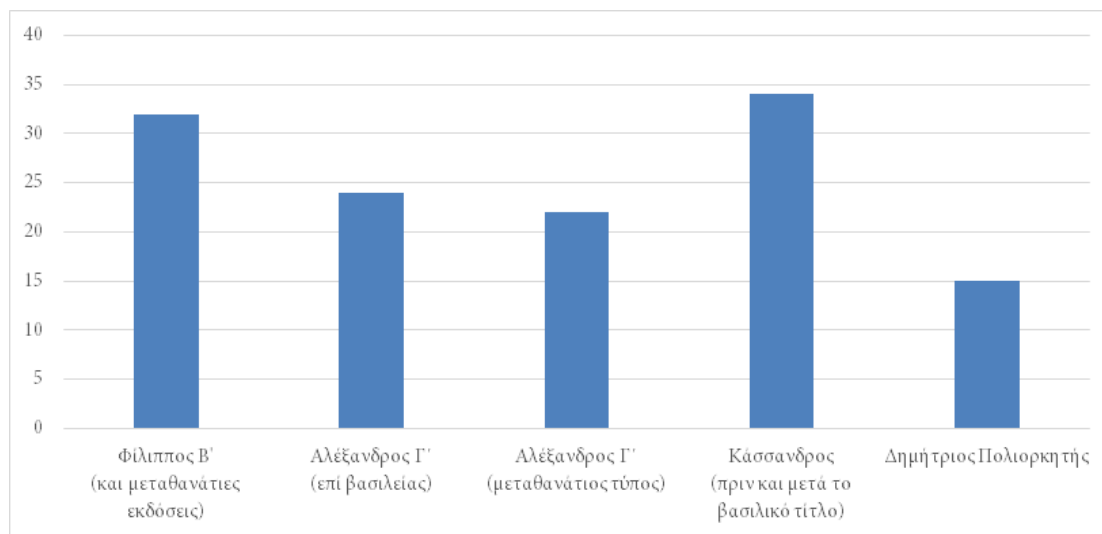

Γράφημα 7. Κομπολόι. Μεμονωμένα νομίσματα του βασιλικού νομισματοκοπείου από την κύρια (Β' φάση) της εγκατάστασης.

1073 Για τις προτάσεις απόδοσης των χάλκινων τύπων του Αλεξάνδρου Γ' επί βασιλείας ή μετά το θάνατό του, βλ. Ενότητα 2.3.1.1. Ένα νόμισμα του τύπου *Ηρακλής/ιπέας* του Κασσάνδρου μετά τον βασιλικό τίτλο που αποδόθηκε στο στρώμα θεμελίωσης της οικίας, θεωρείται πιθανό να έχει παρεισφύσει λόγω τοπικής διατάραξης από πλημμυρικό στρώμα άμμου.

1074 Στην κύρια φάση αποδίδονται 201 νομίσματα, από τα οποία τα 165 είναι μεμονωμένα και τα 36 ανήκουν στους θησαυρούς Κομπολόι/2000 και Κομπολόι/1997. Ο αριθμός προκύπτει αφαιρώντας από το σύνολο των 232 νομισμάτων της θέσης, το οθωμανικό και το νεωτερικό, εκείνα που στρωματογραφικά αποδίδονται στην πρώιμη φάση, καθώς και όσα προέρχονται από σημειακά ή διαταραγμένα στρώματα, περισυλλογές, καθαρισμούς, μπάζα κ.ά.. (Βλ. Πίνακα Στατιστικής 3).

Συνεπώς, αν τα νομίσματα στο όνομα του Αλεξάνδρου επιμεριστούν στους κύριους τύπους επί βασιλείας του (*ασπίδα/κράνος*, *Ηρακλής/όπλα*) και στο μεταθανάτιο τύπο *κεφαλή/ίππος*,¹⁰⁷⁵ τότε στην κύρια φάση (Β') της εγκατάστασης υπερισχύει η νομισματική παρουσία του Κασσάνδρου, πριν και μετά τον βασιλικό τίτλο (Γράφημα 8). Ο Αντιπατρίδης εκπροσωπείται από όλους τους τύπους της χαλκής νομισματοκοπίας του, με αναμενόμενα μεγαλύτερη παρουσία του κυρίαρχου επί βασιλείας του τύπου *Ηρακλής/ιππέας*. Υψηλό ποσοστό καταγράφει και ο πρώιμος τύπος *Ηρακλής/λέων καθήμενος*, που σε συνάρτηση με την επίσης δυναμική παρουσία του μεταθανάτιου τύπου του Αλεξάνδρου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος*, υποδηλώνει την αδιάλειπτη και μάλλον ακμάζουσα λειτουργία της αργοκίας κατά την πρώιμη μεταλεξανδρεία περίοδο, που κορυφώνεται επί βασιλείας του Κασσάνδρου.

Γράφημα 8. Κομπολοί. Μεμονωμένα νομίσματα του βασιλικού νομισματοκοπείου από την κύρια (Β' φάση) της εγκατάστασης, με ομαδοποίηση των αλεξανδρείων τύπων.

Η χρονολόγηση της καταστροφής του συγκροτήματος προσδιορίζεται με ακρίβεια από τα νομίσματα που βρέθηκαν στα δύο κλειστά χρονολογημένα σύνολα, το πηγάδι-αποθήκη αμέσως νότια της οικίας και το υπόγειο του πύργου στην ανατολική πτέρυγα δωματίων, με τα υστερότερα να ανήκουν στον Δημήτριο Πολιορκητή. Η καταστροφή της οινοποιητικής εγκατάστασης τοποθετείται σύμφωνα με τη νομισματική μαρτυρία και την κεραμική από τα δύο παραπάνω σύνολα και κυρίως τον υπόγειο χώρο, που απέδωσε τεράστια ποσότητα οστράκων, στο α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ., πιθανόν κατά την περίοδο εισβολής των Γαλατών στη Μακεδονία.¹⁰⁷⁶ Στην ίδια ταραγμένη περίοδο και λόγω της πολιτικής αστάθειας που ακολούθησε το θάνατο του Πτολεμαίου Κεραυνού, εντάσσεται η απόκρυψη θησαυρού αργυρών νομισμάτων στο πιερικό Ηράκλειο.¹⁰⁷⁷ Η σύγχρονη

1075 Οι βασικοί νομισματικοί τύποι του Αλεξάνδρου (*Ηρακλής/όπλα* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ και Β-Α) συνέχισαν να κόβονται και μετά το θάνατό του, τουλάχιστον μέχρι την έκδοση του τύπου *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος*. Στην ίδια περίοδο ανήκει και η μεταθανάτια δραχμή της Λαμψάκου στο όνομά του, βλ. Ενότητα 2.3.1.1.

1076 Η πορεία των γαλατικών φύλων πιθανόν ανιχνεύεται και στην καταστροφή θέσεων στη σαμοθρακική περαία (Psoma 2008, 127–29), καθώς και στην ανατολική και κεντρική Μακεδονία, όπως στο αγροτικό ιερό του Διονύσου στη Μικρή Τούμπα κοινότητας Καλής Βρύσης Δράμας (Περιστέρη 1994, 349–57· 1997α, 467–68· 1997β, 513–18), στην Τράγυλο (Κουκούλη-Χρυσανθάκη 1983, 144–45), στο Κερδύλιον (Κουκούλη-Χρυσανθάκη 1997, 267, σημ. 25), αλλά όχι στη γειτονική Άργιλο, η οποία πιθανόν δεν υπέστη επιδρομές γιατί είχε ήδη παρακάψει μετά την κατάκτησή της από τον Φίλιππο Β' (Liampi 2005, 90–4), στην αργοκία στο Καλαμούδι Σερρών (Μάλαμα κ.ά. 2002, 74–8), στην αργοκία στη θέση Λιοτόπι Ρουχτσέλη Ασπροβάλτας Θεσσαλονίκης (Αδάμ-Βελένη 2003α, 105· 2003β, 172) και τέλος στην Ουρανούπολη (Γκατζόλης 2010, II, 515. Gatzolis και Psoma 2016, 96).

1077 Touratsoglou 2006, 99–116.

καταστροφή του επινείου του Ηρακλείου (Κρανιά)¹⁰⁷⁸ και των πεδινών αγροτικών εγκαταστάσεων Ντουβάρη και Τρία Πλατάνια,¹⁰⁷⁹ καθώς και η εγκατάλειψη της ημιορεινής αγροικίας στη θέση Ρέμα Τριανταφυλλιάς,¹⁰⁸⁰ πιθανόν ιχνογραφούν την επιδρομή των Γαλατών στη νότια Πιερία. Αντίστοιχα, συστάδα με νεκρικές πυρές και μία επιτύμβια στήλη από τη χώρα της Πύδνας συσχετίστηκαν με τους νεκρούς κάποιας μάχης εναντίον των Γαλατών.¹⁰⁸¹

Στην περιορισμένη χρήση του χώρου μετά την καταστροφή του συγκροτήματος (φάση Γ') ανήκουν ελάχιστα ευρήματα. Ωστόσο, το νόμισμα του τελευταίου βασιλιά της Μακεδονίας Περσέα και ο καταχωμένος σε υπαίθρια κυκλική κατασκευή μελαμβαφής αμφορέας των μέσων του 2ου π.Χ. αι. (1246), τοποθετούν την εγκατάλειψη της θέσης στην περίοδο της εισβολής των Ρωμαίων στη Μακεδονία.

Στη μικρή βοηθητική εγκατάσταση στο Ντουβάρη, οι δύο οικοδομικές φάσεις φαίνεται να αντιστοιχούν στην κύρια (Β') και ύστερη (Γ') φάση της αγροικίας στο Κομπολόι. Η πρώτη φάση απέδωσε νομίσματα Κασσάνδρου (μετά τον βασιλικό τίτλο), Δημητρίου Πολιορκητή και Πτολεμαίου Κεραυνού. Σύμφωνα με τη νομισματική μαρτυρία, η κατασκευή του οικοδομήματος τοποθετείται στα χρόνια της βασιλείας του Κασσάνδρου, την εποχή δηλαδή που ιδρύεται η αγροικία στα Τρία Πλατάνια,¹⁰⁸² και βρίσκεται στην μεγάλη της ακμή η αγροικία στο Κομπολόι. Και αυτό το οικοδόμημα υπέστη ολική καταστροφή στο α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ., ωστόσο σχεδόν άμεσα ανοικοδομήθηκε. Σ' αυτή τη φάση ανήκει ο θησαυρός Ντουβάρη/1999 και ελάχιστα από τα μεμονωμένα νομίσματα.¹⁰⁸³ Η τελική καταστροφή και εγκατάλειψη της θέσης τοποθετείται τον 2ο αι. π.Χ. σύμφωνα με τα υστερότερα δείγματα της κεραμικής, καθώς η νομισματική μαρτυρία είναι ελλιπής.¹⁰⁸⁴

1078 Πουλάκη-Παντερμαλή 2013, 123· Μπαχλάς και Σύρος 2014, 205–14.

1079 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 59· 2014α, 67–70· Γεροφωκά 2015, 199–200.

1080 Κλινάκη 2015α, 36–8, 140.

1081 Μπέσιος και Αθανασιάδου 2015, 183–84.

1082 Για τη χρονολόγηση της πρώιμης φάσης στα Τρία Πλατάνια, βλ. Γεροφωκά 2015, 199.

1083 Βλ. Ενότητα 2.3.2.3.

1084 Ίσως τοποθετείται στα χρόνια της εισβολής των Ρωμαίων στη Μακεδονία, συγχρόνως ή λίγο μετά την τελική καταστροφή και εγκατάλειψη της αγροικίας στα Τρία Πλατάνια (Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 59, 69· Γεροφωκά 2015, 200). Η διάθεση των γαιών και οι στρατηγικές εκμετάλλευσης δεν αλλάζουν αμέσως μετά την κατάληψη της χώρας. Το ενδιαφέρον για την αναδιάρθρωση της υπαίθρου και την αναδιανομή των γαιών φαίνεται ότι εκδηλώνεται μετά το 146 π.Χ. και ιδιαίτερα στα χρόνια του Καίσαρα και του Αυγούστου, βλ. σχ. Rizakis 2013, 23–4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Η χρήση των εγκαταστάσεων, μέσα και έξω από τον πιθεώνα, των σκευών αλλά και των συγκεντρώσεων σκευών και αγγείων σε όλη την έκταση του συγκροτήματος, εφόσον εντάσσονται σε μία παραγωγική μονάδα που σχετίζεται αποκλειστικά με την οινοποίηση, αναζητήθηκε σε κάποιο από τα στάδια της παραγωγής ή της επεξεργασίας του γλεύκους.¹⁰⁸⁵

Η διαδικασία και οι ποικίλες μέθοδοι παραγωγής αποτέλεσαν αντικείμενο ενδιαφέροντος αρκετών μελετητών, οι οποίοι, αξιοποιώντας τις αναφορές στις πηγές και τις απεικονίσεις σκηνών, κάποτε και σε σύγκριση με εθνογραφικά παράλληλα, επιχειρούν να τεκμηριώσουν, μεταξύ άλλων, τις μεθόδους, τις εγκαταστάσεις και τα εργαλεία παραγωγής.

Στις επόμενες ενότητες επιχειρείται μία συνοπτική συγκέντρωση των δεδομένων που έχουν προκύψει, καταρχάς από την έρευνα των γραπτών πηγών, η οποία δεν υπόκειται σε περιορισμούς με βάση την περιοχή, την εποχή ή το είδος των κειμένων. Ακολουθεί η σταχυολόγηση των απεικονίσεων σκηνών ληνού, που εστιάζουν μόνο στα δεδομένα από την αγγειογραφία των αρχαϊκών και κλασικών χρόνων, με σύντομες αναφορές σε ιδιαίτερα ζητήματα από απεικονίσεις άλλων περιόδων. Τέλος, παρουσιάζονται συνοπτικά τα μέσα και οι εγκαταστάσεις παραγωγής που τεκμηριώθηκαν ανασκαφικά, με αναλυτική αναφορά μόνο στα δεδομένα από θέσεις με ενδείξεις οινοποιητικής παραγωγής, που ανήκουν χρονικά στην ίδια περίοδο.

4.1. ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΚΕΥΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΗΓΕΣ

Η διαδικασία της οινοποίησης διακρίνεται σε τρία βασικά στάδια.¹⁰⁸⁶ Το πρώτο στάδιο αφορά τη συγκομιδή και την παραγωγή του γλεύκους, ακολουθεί η αλκοολική ζύμωση και τελευταίο είναι το στάδιο της ωρίμανσης, κατά το οποίο συνεχίζουν οι χημικές αντιδράσεις και οι μεταβολές στην ποιότητα και τη γεύση του οίνου.

Οι γραπτές πηγές αναφέρονται διεξοδικά και στους παράγοντες που επηρεάζουν την ποσότητα και την ποιότητα της παραγωγής, και αφορούν τα στάδια της καλλιέργειας πριν από την συγκομιδή.¹⁰⁸⁷ Ο χρόνος

1085 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 230· 2004, 55. Σχετικά με τα άμεσα και έμμεσα τεκμήρια για την αμπελοκαλλιέργεια και τη συνακόλουθη οινοπαραγωγή στην αρχαιότητα, βλ. Πίκουλας 2007, 101–2.

1086 Margaritis 2006, 70.

1087 Το μικροκλίμα και η γεωμορφολογία κάθε περιοχής, οι ποικιλίες του αμπελιού και όλος ο ετήσιος κύκλος καλλιέργειας (το σκάψιμο, το κλάδεμα, η λίπανση, η προστασία από τον παγετό και τα ζώα κ.ά...) περιγράφονται διεξοδικά από τους αρχαίους συγγραφείς, βλ. Prickett 1980, 35–48.

της συγκομιδής και η μέθοδος του τρύγου θεωρούνται καθοριστικοί παράγοντες.¹⁰⁸⁸ Αναλυτικές πληροφορίες δίνονται και για την εκτίμηση της ωριμότητας των σταφυλιών που θα τρυγηθούν, ακόμα και μέσα στο ίδιο αμπέλι, δεδομένου ότι επηρεάζει άμεσα την ποσότητα σε σάκχαρο.¹⁰⁸⁹

Η εκχύμωση των σταφυλιών και η παραγωγή του γλεύκους, διαδικασία που αποτελεί την έναρξη της χημικής διεργασίας για την παραγωγή του οίνου, μπορούσε να επιτευχθεί με τη μέθοδο της έκθλιψης-απόθλιψης¹⁰⁹⁰ ή της εκπίεσης των ραγών¹⁰⁹¹ ή και με τις δύο μεθόδους διαδοχικά. Ποικίλες τεχνικές εφαρμόζονταν για την παρασκευή ιδιαίτερων οίνων, όπως για παράδειγμα των γλυκών που απαιτούν αυξημένη ποσότητα σε σάκχαρο.¹⁰⁹²

Στη συνέχεια, το γλεύκος διοχετευόταν συνήθως σε πήλινους πίθους, όπου και ολοκληρωνόταν η ζύμωση. Προκειμένου να διασφαλιστούν σταθερές συνθήκες υγρασίας και θερμοκρασίας και να αποφευχθεί η τροπή του οίνου, ιδιαίτερη πρόνοια λαμβανόταν για την τοποθέτηση των πίθων και την καθαριότητα των εγκαταστάσεων καθώς και των σκευών που χρησιμοποιούνταν από τον τρύγο και μέχρι τα τελικά στάδια της οινοποίησης.¹⁰⁹³ Η προετοιμασία των σκευών με διάφορες μεθόδους και κυρίως η παρασκευή ιδιαίτερων οίνων απαιτούσε την περαιτέρω επεξεργασία του γλεύκους, αλλά και άλλων προϊόντων.¹⁰⁹⁴

Πληθώρα γραπτών πηγών διασώζει ονόματα εγκαταστάσεων και σκευών τα οποία, ωστόσο, δεν αποδίδονται αποκλειστικά στην οινοποίηση, αλλά συχνά συνδέονται και με άλλες παραγωγές ή εργασίες.¹⁰⁹⁵ Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του πλέον διαχρονικού όρου *ληνός* και του σύνθετου-παράγωγου *ύπολῆνιον*. Ο όρος *ληνός* απαντά για πρώτη φορά στους Ομηρικούς Ύμνους με την έννοια της σκάφης, ποτίστρας για τα ζώα.¹⁰⁹⁶ Ως

1088 Ανάλογα με την περιοχή ενδιαφέροντος των συγγραφέων, ο τρύγος τοποθετείται από τον Αύγουστο έως και τις αρχές Νοεμβρίου, βλ. Prickett 1980, 43–4· Isager και Skydsgaard 1992, 56.

1089 Τα σταφύλια πρέπει να είναι απολύτως ώριμα, να πέφτουν από το ίδιο τους το βάρος σύμφωνα με τον Πλίνιο (HNXVIII.74.31). Ο Columella (11.2.67–69) κάνει εκτενή αναφορά στις μεθόδους και στα κριτήρια επιλογής των ώριμων σταφυλιών, ενώ το χρώμα των κουκουτσιών είναι ενδεικτικό της ωριμότητας στα *Γεωπονικά* (V.45.2), βλ. Prickett 1980, 44–6.

1090 Το πάτημα των σταφυλιών με τα πόδια αναφέρεται ήδη από την αρχαϊκή εποχή (*Η Ασπίδα του Ηρακλή* 300–301, αποδιδόμενο στον Ησίοδο), με πληθώρα αναφορών στη ρωμαϊκή (Κάτων 25.1· Βάρρων 54.1) και μεταγενέστερη γραμματεία (*Γεωπονικά* VI.11.4–5), βλ. Prickett 1980, 50. Η αποβοστρύχωση και η έκθλιψη των σταφυλιών με τα χέρια συνάγεται από την αναφορά του Ησυχίου (835) στο *κάρμα*, που σημαίνει κούρεμα αλλά και το πρώτο γλεύκος, που παράγεται μετά από εκχύμωση με τα χέρια. Η συνωνυμία κατά τη Στ. Κουράκου-Δραγώνα (2005, 276–80) απηχεί το συσχετισμό των βοστρύχων της σταφύλης και της κώμης και παραπέμπει στην εφαρμογή της αποβοστρύχωσης και έκθλιψης των σταφυλιών με τα χέρια, διαδικασία που αναφέρεται και σε λατινικές πηγές.

1091 Η εκπίεση με απλά μέσα, όπως οι υφασμάτινοι σάκκοι, είναι γνωστή από απεικονίσεις στους αιγυπτιακούς τάφους και από εθνογραφικές μελέτες σε μικρής έκτασης καλλιέργειες στη Λεκάνη της Μεσογείου. Υφασμάτινοι σάκκοι αναφέρονται στην ελληνική γραμματεία για την παρασκευή ιατρικών σκευάσματος (Ιπποκράτης, *Γυναικείων* I.8.226), ενώ η Στ. Κουράκου-Δραγώνα (2005, 280–82· 2013, 112–14) έχει αναγνώσει τη μοναδική αναφορά στην παραγωγή κρασιού στον στίχο του Ιππώνακτα (56) *στάζουσιν ὥσπερ ἐ τροπήϊον σάκος* που αναφέρεται στον Πολυδεύκη (I.57). Στη λατινική γραμματεία αναφέρεται η εκχύμωση των σταφυλιών σε πιεστήρια (Κάτων 23.4· Βάρρων 54.2–3· Columella 12.36· βλ. Prickett 1980, 50–1).

1092 Τα σταφύλια αρχικά αφήνονταν να ψηθούν πάνω στα κλήματα ή απλώνονταν σε λειάστρες (*θειλόπεδα*). Η πρακτική αυτή αναφέρεται ήδη από τον Όμηρο (*Οδύσσεια* H.120–125) και τον Ησίοδο (*Εργα και Ημέραι* 609–614), ενώ διάφορες τεχνικές διασώζονται από τη λατινική γραμματεία (Columella 12.39.1· Πλίνιος N.H. XIV.11· βλ. Prickett 1980, 49· Κουράκου-Δραγώνα 2013, 35–7. Στη συνέχεια, σύμφωνα με συνταγή του Μάγωνα που διασώζεται από τον Columella (12.39.1–3), τα μισοσταφιδασμένα σταφύλια τοποθετούνταν σε πίθους και πιέζονταν εκεί με τα πόδια, ενώ παράλληλα περιβρέχονταν με παλαιό οίνο. Μία δεύτερη τεχνική στην οποία τα μισοξεραμένα σταφύλια εκχυμώνονταν δια τριβής, πιθανόν με μηχανικά μέσα, αναφέρεται από τον Διοσκουρίδη (V.6.4· βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2013, 44–6, 111–12).

1093 Οι εγκαταστάσεις έπρεπε να είναι μακριά από λουτρά, κλιβάνους και άλλες δύσοσμες δραστηριότητες. Τα σκεύη του τρύγου και της οινοποίησης πλένονταν με νερό, γλυκό ή θαλασσινό, και αφήνονταν να στεγνώσουν καλά. Η ίδια πρόνοια λαμβανόταν για τις εγκαταστάσεις και την προσωπική υγιεινή των εργαζόμενων στο χώρο, βλ. Prickett 1980, 48–9, σημ. 109–124· Κουράκου-Δραγώνα 2013, 77–8.

1094 Χαρακτηριστικές είναι οι επωνυμίες οίνων, όπως *τεθαλασσωμένος* ή *καπνίας*, που πιθανόν αποδίδουν τον τρόπο παραγωγής. Στις πηγές αναφέρονται δεκάδες συνταγές για τη μείξη του γλεύκους με διάφορα αρτύματα, προκειμένου να λάβει ιδιαίτερη γεύση, να αποφευχθεί η τροπή, ακόμα και να επιτευχθεί η «τεχνική» παλαίωση του οίνου. Αναλυτικά, αναφέρονται κυρίως τεχνικές παρασκευής γλυκού οίνου με συμπύκνωση του γλεύκους και προσθήκη αρτυμάτων, βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2013, 120–23, 148–57.

1095 Οι περισσότεροι όροι είναι γνωστοί από λεξικογράφους που καταχωρούν μία ή περισσότερες ερμηνείες. Στις επιγραφές, πέραν του ονόματος, αξιοποιείται η συνάφεια των αντικειμένων που αναφέρονται σε κοινές λίστες και η τιμή τους για να διευκρινιστεί το υλικό κατασκευής και η χρήση τους, βλ. Amyx 1958, 165, Foxhall 1993, 195.

1096 *Εἰς Ἑρμῆν* 104, βλ. Πίκουλας 2005, 15. Σε κάθε περίπτωση, η προβολή δεδομένων οφείλει να γίνεται με επιφύλαξη, βλ. σχ. Skydsgaard 1992, 10.

σκεύος με τη χρήση του πατητηριού αναφέρεται μόλις σε πηγές των ελληνιστικών χρόνων.¹⁰⁹⁷ Σύμφωνα με τον Γ. Πίκουλα, το ευρύστομο σκεύος, ως το πλέον πρόσφορο για την απόθλιψη των σταφυλιών, ονοματοδοτήσε το μέσο αλλά και τον τόπο της εργασίας.¹⁰⁹⁸ Γενικά ο όρος αποδίδει τα φορητά ξύλινα ή λίθινα σκεύη, τις κτιστές κατασκευές σύνθλιψης των σταφυλιών, αλλά και το ίδιο το κτίριο που στέγαζε τις εργασίες.¹⁰⁹⁹ Γνωστά είναι επίσης ονόματα και άλλων σκευών που χρησιμοποιούνται ως ληνοί, όπως για παράδειγμα το *πατλόν* που ερμηνεύεται ως *πύελος*.¹¹⁰⁰ Η *πύελος*, σκεύος στο οποίο αποδίδονται ποικίλες χρήσεις, από ποτίστρα για τα ζώα στον Όμηρο¹¹⁰¹ έως και «σαρκοφάγος» στον Αρριανό,¹¹⁰² συσχετίζεται σε ακόμα ένα λήμμα στον Ησύχιο με τον ληνό.¹¹⁰³ Επίσης, σε επιγραφές καταχωρείται μαζί με σύνολα οινοποιητικών σκευών και εγκαταστάσεων.¹¹⁰⁴ Στον Πολυδεύκη, ο ληνός συσχετίζεται με τις λεκάνες ζυμώματος, γνωστές με τους όρους *μαγίς*, *μάκτρα* και *σκάφη*.¹¹⁰⁵ Αρχαίος είναι και ο όρος *πατητήριον* που φαίνεται να αποδίδει το τμήμα του ληνού πάνω στο οποίο τοποθετούνταν τα σταφύλια,¹¹⁰⁶ ή κάποιας μορφής πιεστήριο.¹¹⁰⁷ Ως τμήμα του ληνού που σχετίζεται με το πατητήρι, σκεύος που τοποθετούνταν σταφύλια ή ακόμα και δοχείο κρασιού αναφέρεται το *σταφυλοβολέιον*.¹¹⁰⁸ Στις αττικές στήλες καταγράφεται και ο συγγενής όρος *πλίνθοι σταφυλοβόλοι*, που θεωρείται πιθανόν να περιγράφει μεταφερόμενα μέρη από το δάπεδο κτιστού ληνού.¹¹⁰⁹ Ως υπολήνιο σκεύος για την παραγωγή λαδιού και κρασιού αναφέρεται ο *τριπτήρας*, που σχετίζεται επίσης με τα ιγδία ακόμα και με λεκάνες-σκάφες.¹¹¹⁰ Σύμφωνα με τον D. Amyx, τα *πιεστήρια* από τις αττικές στήλες δεν σχετίζονται με πιεστήρια για την παραγωγή λαδιού ή κρασιού.¹¹¹¹ Αντίθετα, ως τέτοια τα αναγνωρίζει η L. Foxhall, που επιχειρεί μάλιστα και την ταύτιση τμημάτων του μηχανισμού λειτουργίας τους.¹¹¹²

Από τη σύντομη και ενδεικτική, ανά στάδιο της παραγωγής, επισκόπηση των πηγών που επιχειρήθηκε σε αυτή την ενότητα προκύπτει ότι έχει συγκεντρωθεί ένας μεγάλος αριθμός, συχνά αντικρουόμενων, πληροφοριών. Τα κείμενα που εξετάζονται καλύπτουν χρονολογικά μία ευρύτατη περίοδο, ενώ ανήκουν σε συγγράμματα που συντάχθηκαν για να καλύψουν πληθώρα αναγκών. Προκειμένου να διευκρινιστούν άγνωστες πλευρές της παραγωγικής διαδικασίας και να αναζητηθούν τα μέσα παραγωγής, συγκρίνονται αναφορές σε λογοτεχνικού χαρακτήρα κείμενα, ιατρικά συγγράμματα, εγχειρίδια αγροτικής παραγωγής, νομικού χαρακτήρα κείμενα και καταχωρήσεις σε λεξικά. Καθένα από τα κείμενα απηχεί τη γνώση και την εμπειρία του συντάκτη, της

1097 Θεόκριτος VII.25 *λανόν ἔπι θρώσκει· ὥς τοι ποσὶ νισσομένοιο/πᾶσα λίθος πταίοισα ποτ' ἄρβυλίδεσσιν αἶδει*, και XXV.28 *ἐς ληνούς δ' ἰκνεῦνται, ἔπην θέρος ὥριον ἔλθῃ· Διόδωρος ο Σικελιώτης 3.63.4 τὸν δ' οὐν Διόνυσον ἐπελθόντα μετὰ στρατοπέδου πᾶσαν τήν οἰκουμένην διδάξει τήν τε φυτεῖαν τῆς ἀμπέλου καὶ τήν ἐν ταῖς ληνοῖς ἀπόθλιψιν τῶν βοτρυῶν· ἄφ' οὗ Ληναῖον αὐτὸν ὀνομασθῆναι* βλ. Πίκουλας 2005, 15, σημ. 9.

1098 Πίκουλας 2005, 15.

1099 Δεδομένη θεωρείται η διττή έννοια του όρου, όπως συνέβη αργότερα και με τα πατητήρια, βλ. Mayerson 2000, 165· Κουράκου-Δραγώνα 2005, 302–4. Ταξινομημένες ανάλογα με τη χρήση που αποδίδεται στον όρο, παραθέτει τις πηγές ο D. Amyx (1958, 242, σημ. 72–77), κατατάσσοντας τους ληνούς που αναφέρονται στις αττικές στήλες στους λίθινους μεταφερόμενους ληνούς (*bedpress*). Για εκτενή σταχυολόγηση των πηγών, βλ. επίσης Αναγνωστάκης 2005, 134–39.

1100 *πατλόν· ἔφ' ᾧ ἡ σταφυλὴ πατεῖται*, Ησύχιος 4181, βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2013, 175.

1101 Οδύσσεια 19.544.

1102 Ανάβασις 6.29.

1103 *Φάκται· ληνοί, σιπύαι, πύελοι*, Ησύχιος 74· βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2013, 175.

1104 Amyx 1958, 168, 252· Salviat 1986, 151.

1105 *καὶ τό αγγεῖο μαγίς καὶ μάκτρα καὶ σκάφη καὶ παρὰ Μενάδρῳ ληνός· Νεόκοπον δε κάρδοπον εἶρηκεν Εὐπόλις τήν νεωστί κεκομμένην*, Πολυδεύκης Z022.

1106 Foxhall 1993, 198· Αναγνωστάκης 2005, 85–6, 145–46· Πίκουλας 2005, 19.

1107 Κουράκου-Δραγώνα 2005, 314.

1108 Ενώ αναφέρεται συχνά ως σκεύος, πιθανότατα καλάθι για τη συλλογή των καρπών, στον Πολυδεύκη δίνεται ως συνώνυμο του όρου *ταμείον*, που παραπέμπει σε χώρο αποθήκευσης, βλ. Amyx 1958, 249· Αναγνωστάκης 2005, 85–6, 153–54. Η Στ. Κουράκου-Δραγώνα (2007, 117–18) πρότεινε την ταύτιση του όρου με την κεντρική δεξαμενή του τρίχωρου ληνού της Δοϊράνης, όπου θα τοποθετούνταν τα σταφύλια, έως να προωθηθούν στις δεξαμενές σύνθλιψης Δραγώνα.

1109 Amyx 1958, 250· Foxhall 1993, 198.

1110 Αναγνωστάκης 2005, 159–60. Τα πήλινα παραδείγματα από τις αττικές στήλες θεωρούνται υπολήνια στον τύπο του κρατήρα ή της λεκάνης, βλ. Amyx 1958, 248.

1111 Amyx 1958, 251–52.

1112 Θεωρεί πως μέρη του πιεστηρίου, όπως ο μηχανισμός ανύψωσης (*τροχιλεία*) και η δοκός πίεσης (*ρυμός*) καταχωρούνταν ως αυτόνομα αντικείμενα, διότι δεν ανήκαν σε έναν μόνιμα τοποθετημένο μηχανισμό, αλλά συναρμολογούνταν κατά περίπτωση και ανάλογα με τις ανάγκες της παραγωγής, βλ. Foxhall 1993, 198–99.

εποχής και της περιοχής στην οποία δραστηριοποιήθηκε, μεταφέρει τεχνογνωσία παλαιότερων εποχών και επιχειρεί να καλύψει τις ανάγκες του κοινού στο οποίο αναφέρεται. Ένας ρωμαίος αγρονόμος, για παράδειγμα, στοχεύει στην πληρέστερη δυνατή αναφορά της διαδικασίας που απαιτείται για την οργάνωση μίας μεγάλης παραγωγικής μονάδας. Οι μέθοδοι και τα μέσα σε μία μικρότερης κλίμακας παραγωγή δεν είναι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός του. Η Στ. Κουράκου-Δραγώνα θεωρεί χαρακτηριστική της στόχευσης των κειμένων σε μία διαδικασία παραγωγής που ανταποκρινόταν στις ανάγκες της αγοράς την αποσιώπηση εκ μέρους των ρωμαϊκών πηγών των διαδικασιών που εφαρμόζονταν για την παραγωγή ερυθρού οίνου.¹¹¹³ Η εξέταση των ιατρικών συγγραμμάτων, εξαιρετικά πολύτιμη σχετικά με τις ποικιλίες, τα ονόματα και τις ιδιότητες των οίνων, έχει αξιοποιηθεί και ως προς την περιγραφή των ποικίλων μεθόδων για την παρασκευή φαρμάκων. Ωστόσο, τα στοιχεία αυτά, αν και είναι ενδεικτικά ως προς την τεχνογνωσία, που πιθανόν εφαρμόζονταν και για την κάλυψη άλλων αναγκών, δεν αποτελούν άμεση απόδειξη για την εφαρμογή τους στην παραγωγή του οίνου. Τέλος, η μάλλον όψιμη αποκρυστάλλωση του όρου *ληνός*, που ταυτίστηκε ανεξάρτητα από τη μορφή με το κύριο μέσο παραγωγής, καθώς και η χρήση διάφορων άλλων σκευών για τον ίδιο σκοπό, πιθανόν υποδηλώνουν την ποικιλία των μεθόδων και των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν, σε μία οικοτεχνική αρχικά παραγωγή.

4.2. ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ ΣΚΗΝΩΝ ΛΗΝΟΥ

Ο χώρος, οι μέθοδοι και τα σκεύη οινοποίησης έχουν αναζητηθεί και στις απεικονίσεις σκηνών ληνού στην τέχνη, συχνά χωρίς αυστηρό χρονολογικό και πολιτισμικό πλαίσιο. Ποικίλες μέθοδοι γλευκοποίησης, όπως έκθλιψη σταφυλιών με τα πόδια αλλά και εκπίεση σε σάκους περιστροφής, απεικονίζονται σε πρώιμα έργα, εκτός του ελλαδικού χώρου.¹¹¹⁴ Ποικίλες, και συχνά με συμβολικό χαρακτήρα, είναι και οι μέθοδοι που απεικονίζονται σε έργα των ρωμαϊκών χρόνων και της ύστερης αρχαιότητας, και εκτείνονται από τη σύνθλιψη σταφυλιών με το χέρι κατευθείαν μέσα σε αγγεία πόσης έως και την εκπίεση σε κτιστές δεξαμενές και πολύπλοκα πιεστήρια.¹¹¹⁵

Αντίθετα, στην αττική αγγειογραφία το θέμα του ληνού¹¹¹⁶ είναι μάλλον τυποποιημένο και όχι το ίδιο αγαπητό με το θέμα του τρύγου, στον οποίο τα μόνα σκεύη που απεικονίζονται είναι τα καλάθια και οι λεκάνες για τη συγκέντρωση και τη μεταφορά των σταφυλιών, ενώ από τις λοιπές αμπελουργικές εργασίες απεικονίζεται σε μία μόνο παράσταση το φύτεμα ή το μπόλιασμα του αμπελιού.¹¹¹⁷ Εικονογραφικό πρότυπο θεωρούνται οι συνθέσεις του Ζωγράφου του Άμαση,¹¹¹⁸ στις οποίες Σάτυροι τρυγούν, μεταφέρουν σε λεκάνες και πατούν τα σταφύλια κοντά στον αμπελώνα, σε καλάθια που προσαρμόζονται σε ξύλινες τράπεζες με μακριά εκροή. Το γλεύκος καταλήγει σε υπολήνιους πίθους, ενώ στην εικόνα αποτυπώνονται και μικρότερα μεταφορικά αγγεία

¹¹¹³ Κουράκου-Δραγώνα 2013, 103–9.

¹¹¹⁴ Αίγυπτος, αρχές της 3ης χιλιετίας π.Χ., βλ. Forbes 1955, 74, 110, εικ. 17–19, 26–27, 132· Κουράκου-Δραγώνα 2005, πίν. 86, εικ. 8–11.

¹¹¹⁵ Πα ψηφιδωτά από τη λεκάνη της Μεσογείου, από τον 3ο αι. μ.Χ. και μετά, βλ. Ασημακοπούλου-Ατζακά 2005, 47–75. Για τον ελλαδικό χώρο κατά τους αυτοκρατορικούς χρόνους, βλ. Κοκκίνη 2012, πίν. 1–5, 10–14. Για σαρκοφάγους και ψηφιδωτά της παλαιοχριστιανικής περιόδου και εικονογραφημένα χειρόγραφα, βλ. Λιβέρη 1992, 256–62.

¹¹¹⁶ Εισάγεται στη μελανόμορφη αγγειογραφία στο β' μισό του 6ου αι. π.Χ., πιθανότατα από τον Ζωγράφο του Άμαση, και κοσμή συνήθως αμφορείς. Στην ερυθρόμορφη αγγειογραφία απαντά κυρίως σε κύλικες και κρατήρες από μανιεριστές ζωγράφους του πρώτου μισού του 5ου αι. π.Χ., και εγκαταλείπεται περί τα 430 π.Χ., βλ. Sparkes 1976, 47–56· Ξαγοράρη 1992, 97–102· Τιβέριος 2002· Δρούγου 2005β, 23–31. Σε κέντρα εκτός Αττικής αποδίδονται λιγοστά αγγεία, βλ. Sparkes 1976, 47–9, εικ. 1–2.

¹¹¹⁷ Ξαγοράρη 1992, 97–8.

¹¹¹⁸ Απεικονίζονται σε τρεις, και ίσως έναν τέταρτο, μελανόμορφους αμφορείς, βλ. Sparkes 1976, 49–50, εικ. 4–5· Ξαγοράρη 1992, 98· Δρούγου 2005β, 23–26, εικ. 1–4 και σημ. 14 για τον τέταρτο αμφορέα από τη Σάμο.

και ηθμοί.¹¹¹⁹ Το θέμα απεικονίζεται και σε άλλα μελανόμορφα αγγεία, με το αμπέλι πάντα παρόν, και μικρές παραλλαγές ως προς τα αγγεία μεταφοράς, τους ληνούς και τα υπολήνια σκεύη, που συχνά είναι λεκάνες διαφόρων τύπων και μεγεθών.¹¹²⁰

Μια άλλη μεθόδο ή ένα άλλο στάδιο της διαδικασίας, εκείνο της αποβοστρύχωσης των ρωγών, αναγνωρίζει η Στ. Κουράκου-Δραγώνα¹¹²¹ σε μία από τις δύο απεικονίσεις που ο ληνός εικονίζεται τοποθετημένος πολύ ψηλά.¹¹²²

Σκηνή ληνού σε υπόστεγο χώρο, με μία μεγάλη λεκάνη χωρίς οπές για την εκπίεση και μία δεύτερη ως υπολήνιο, εικονίζεται και σε έναν κιονωτό κρατήρα.¹¹²³ Σε μεγάλη λεκάνη γίνεται η εκπίεση σε δύο ακόμη κρατήρες,¹¹²⁴ καθώς και σε μονοπρόσωπες σκηνές που απεικονίζονται σε μετάλλια από κύλικες.¹¹²⁵ Οι παραπάνω σκηνές αποτελούν τη μόνη διαφοροποίηση ως προς τη διαδικασία της γλευκοποίησης, που έχει αναγνωστεί μέχρι στιγμής και χαίρει αποδοχής. Συγκεκριμένα, τα μεγάλα ανοιχτά αγγεία χωρίς οπές θεωρείται ότι αξιοποιούνται στην παραγωγή ερυθρού οίνου, ενώ τα καλάθια, που αποτρέπουν την έκθεση του γλεύκους στα στέμφυλα, σχετίζονται με την παραγωγή λευκού οίνου.¹¹²⁶ Μάλιστα, σύμφωνα με την Κ. Lynch, τα κλαδιά που κρατούν κάποιοι ληνοβάτες χρησίμευαν στο στάδιο της διαβροχής, προκειμένου να πιεστούν τα στέμφυλα που θα έβγαιναν στην επιφάνεια.¹¹²⁷ Μία διαφορετική ανάγνωση των σκηνών που απεικονίζουν και τις δύο μεθόδους εκπίεσης πρότεινε η Στ. Κουράκου-Δραγώνα, σύμφωνα με την οποία στο καλάθι που βρίσκεται επί του ληνού δεν απεικονίζεται λευκή, αλλά το τελικό στάδιο της ερυθρής οινοποίησης, όταν τα στέμφυλα διαχωρίζονται από τον οίνο.¹¹²⁸ Μικρές διαφοροποιήσεις στην απεικόνιση των σκευών παρατηρούνται και σε

1119 Στους δύο αμφορείς (Wuszburg, Martin von Wagner Mus. L 265, 282· Μουσείο Καβάλας 983), οι Σάτυροι τρυγούν και πατούν τα σταφύλια κάτω από κληματαριά με ψηλά ξύλινα στηρίγματα (χάρακες). Ο ληνοβάτης πατά τα σταφύλια μέσα σε καλάθι με τέσσερις λαβές, τοποθετημένο σε ξύλινο τραπέζι με χαμηλά διάχωρα και μακρά εκροή. Το γλεύκος καταλήγει σε θαμμένο πιθάρι. Ο τελευταίος αδειάζει το περιεχόμενο μιας υδρίας σε έναν δεύτερο, ελεύθερο ή λιγότερο θαμμένο, πίθο. Ένας κάρθαρος και πιθανόν μια δεύτερη υδρία ή ένας αρυτήρας είναι ακουμπισμένα στο έδαφος. Στον τρίτο (Βασιλεία, Antikenmuseum, Συλλογή Kapelli 420), ένα ρηχό σκεύος, πιθανόν ηθμός, προσαρμόζεται στο στόμιο του πίθου. Ο ληνός εικονίζεται ως κλειστό σκεύος με εκροή σε έναν ακόμη αμφορέα (Αμφορέας του αγγειοπλάστη Νικοσθένη, Museo Nazionale Etrusco di Villa Giulia 20863, 20748), βλ. CVA, Roma, Museo Nazionale Etrusco di Villa Giulia, πίν. 106, 22.2.

1120 Σε δύο αμφορείς (Αμφορέας με λαϊμό, Βοστώνη, Μουσείο Καλών Τεχνών 01.8052· Αμφορέας με λαϊμό, Wurzburg, Martin von Wagner Museum 208) χρησιμοποιείται βαθύ καλάθι για τη μεταφορά και μεγάλη λεκάνη με λαβές ως υπολήνιο. Οι Σάτυροι που μεταφέρουν τα σταφύλια στηρίζουν το ένα πόδι τους στη λεκάνη ή στην εκροή του ληνού αντίστοιχα, ενώ το χέρι τους απλώνεται προς το εσωτερικό του ληνού, βλ. Sparkes 1976, 50–1, εικ. 6–8, 11–12· Δρούγου 2005β, 27, εικ. 5. Ρηχές λεκάνες και βαθύτερα καλάθια και σε κύλικα (Παρίσι, Cabinet de Medailles 320) με παράσταση τρύγου και ληνού, βλ. Sparkes 1976, 52, εικ. 13.

1121 Κουράκου-Δραγώνα 2005, 278–80 και πίν. 84, εικ. 6 (χαλκογραφία του 18ου αι. από την Ιταλία).

1122 Στον έναν αμφορέα (Αγία Πετρούπολη, Hermitage 9) εικονίζεται ληνός με λεκάνη, στο ίδιο ύψος με τα ικριώματα που βοηθούν τους τρυγητές. Στον δεύτερο (Μόναχο 1388, J 1110), ο ληνός είναι επίσης ψηλά, χωρίς άλλο σκεύος, ενώ ο Σάτυρος πατά μέσα στο υπολήνιο σκεύος, επιλογή που δεν υποδηλώνει μέθη ούτε είναι τυχαία, σύμφωνα με τον B.A. Sparkes, βλ. Sparkes 1976, 51, εικ. 9–10· Δρούγου 2005β, 27, εικ. 6.

1123 Ζωγράφος του Orchard ή του Frutteto (Φερράρα T 254CVP, 42684), βλ. Sparkes 1976, 55, εικ. 24· Ξαγοράρη 1992, 99· Δρούγου 2005β, 29, εικ. 10. Το σχήμα συχνά κοσμεύεται με το θέμα του ληνού, βλ. Sparkes 1976, 54–5, εικ. 20–21· Δρούγου 2005β, 29, εικ. 11 (Κρατήρας του Ζωγράφου του Πανός, Aleria 2094 T98· Κρατήρας του Ζωγράφου του Κλήβελαντ, Νέα Υόρκη Μητροπολιτικό Μουσείο 41.162.10).

1124 Ζωγράφος του Χοίρου (Νάπολη, Museo di Capodimonte 960), βλ. Sparkes 1976, 55, εικ. 25· Lynch 2012, 154, σημ. 43, εικ. 5. Ζωγράφος του Λένινγκραντ, (Lecce, Museo Provinciale 602), βλ. Sparkes 1976, 55, εικ. 26.

1125 Οι περισσότερες αποδίδονται στον Ζωγράφο του Ευεργίδη και στον κύκλο του και εικονίζουν θνητούς ή Σατύρους, σκυφτούς μέσα στο σκεύος ή σπانيότερα όρθιους ή σε διασκελισμό, να στηρίζονται στο χέλιος του σκεύους ή από σκιοινιά που κρέμονται από το μέταλλο της κύλικας, βλ. Ginounés 1962, 51–4, εικ. 31· Sparkes 1976, 52–3, εικ. 16–18. Lynch 2012, 151, εικ. 1–2. Λεκάνη ή κρατήρας και σε κύλικα που αποδίδεται στον Ζωγράφο του Ποσειδώνα (Munster, Wilhelms-Univ., Archaeologisches Mus. 584), βλ. Immerwahr 1992, 124, σημ. 15 και Korzus 1984, 223, εικ. 90a–d.

1126 Sparkes 1976, 53.

1127 Δεν αποκλείει τη συμβολική χρήση της απεικόνισης αυτής της επιβαρυντικής εργασίας με σκοπό να παραπέμψει στις δυσάρεστες συνέπειες της οινοποίησης, βλ. Lynch 2012, 151–57.

1128 Κουράκου-Δραγώνα 2013, 115–18.

άλλα παραδείγματα.¹¹²⁹ Την παραγωγή του γλεύκους σε λεκάνες-κάδους και την άμεση μεταφορά και πώληση σε ασκία πιθανόν απεικονίζει ένας ψυκτήρας.¹¹³⁰ Τέλος, λίθινος ληνός απεικονίζεται πιθανόν στον τελευταίο χρονολογικά κρατήρα.¹¹³¹

Συνοψίζοντας, παρατηρείται πως οι απεικονίσεις των σκηνών ληνού, παρέχουν σχετικά περιορισμένες πληροφορίες για τις μεθόδους οινοποίησης. Εκτός από την εκπίεση των ρωγών με τα πόδια, σε διάτρητα ή κλειστά σκεύη, για λευκή και ερυθρή οινοποίηση αντίστοιχα, καμία άλλη μέθοδος δεν απεικονίζεται με βεβαιότητα. Κτιστές κατασκευές ή στεγασμένοι χώροι δεν απεικονίζονται, αν και κάποιοι μελετητές θεωρούν πιθανόν να υπονοούνται στεγασμένοι χώροι, όταν τα σχοινιά στήριξης των ληνοβατών δεν είναι εξαρτημένα από κληματαριές.¹¹³² Τα σκεύη που χρησιμοποιούνται, εκτός από τον ξύλινο ή λίθινο ληνό με την εκροή, είναι καθημερινής χρήσης, πήλινα ή από φθαρτά υλικά. Φορητά πιεστήρια ή άλλες σταθερές κατασκευές εκπίεσης επίσης δεν απεικονίζονται.¹¹³³

4.3. ΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Οι ληνοί για την παραγωγή του γλεύκους, οι πίθοι ή άλλα αγγεία για την ακλοολική ζύμωση και την αποθήκευση του οίνου καθώς και τα οργανικά κατάλοιπα από τις παραπάνω διαδικασίες αποτελούν βασικά τεκμήρια της οινοποιητικής διαδικασίας. Σύμφωνα με τα ευρήματα από θέσεις διαφόρων εποχών, ως ληνοί έχουν χρησιμοποιηθεί σταθερές κατασκευές, κτιστές ή λαξευτές, αλλά και φορητά σκεύη από ποικίλα υλικά. Από τη μινωική Κρήτη και τη Θήρα είναι γνωστοί τρεις τύποι ληνών, λίθινα λαξευτά σκεύη με ρηχά τοιχώματα και μεγάλες εκροές, πήλινα, μέσου ύψους σκεύη με κυλινδρικά τοιχώματα και επίσης μεγάλες εκροές και κτιστές κατασκευές με επιχρισμένα τοιχώματα.¹¹³⁴

Οι λαξευμένες σε σταθερό βράχο κατασκευές¹¹³⁵ και κυρίως οι λίθινοι μεταφερόμενοι ληνοί είναι κοινός τύπος διαχρονικά,¹¹³⁶ με τυποποιημένα χαρακτηριστικά και μικρές διαφορές στο σχήμα, που μπορεί να είναι κυκλικό ή ορθογωνικό, όπως και στο μήκος και τη διαμόρφωση της εκροής. Η τυπολογία τους επηρεάζεται και

1129 Σε έναν κρατήρα (Ζωγράφος του Ιπτάμενου Αγγέλου, Αθήνα, Μουσείο Αγοράς P 7251) εικονίζεται Σάτυρος να πατά σε ληνό, με λεκάνη ως υπολήνιο, και ένας δεύτερος μέσα σε βαθύ σκεύος, με σχετικά κλειστό στόμιο, στο οποίο προσαρμόζεται και δεύτερο σκεύος με περιχέλιωμα, βλ. Sparkes 1976, 54· Moore 1997, 96, 159–60, εικ. 8, πίν. 26, αρ. 173. Ένα ιδιότυπο κωδωνόσχημο πώμα εικονίζεται σε έναν, και πιθανόν σε έναν δεύτερο, κρατήρα (Ζωγράφος του Orchard, Μπολόνια, Museo Civico 241· Ζωγράφος των Συρακουσών, Παρίσι, Λούβρο C 10774), βλ. Sparkes 1976, 55, εικ. 22–23. Στην εξωτερική πλευρά κύλικας, αντί κάλαθου, στον ληνό τοποθετείται λεκάνη ή κάποιο είδος ηθμού (200907, Ostwestfalen, D.J., Arlesheim, S. Schweizer, XXXX200907), βλ. Sparkes 1976, 53· Korzus 1984, 106–107, εικ. 34a–b (ο τρύγος και το μέταλλο με τον αθλητή. Για την Α όψη με τον ληνό, βλ. <http://www.beazley.ox.ac.uk/xdb/ASP/recordDetails.asp?recordCount=2&start=0>).

1130 Αποδίδεται στον Σμίκρο (Μαλιμπού 83, ΑΕ. 285), βλ. Immerwahr 1992, 126–27, εικ. 1, πίν. 29β–30.

1131 Μπολόνια (Museo Civico Archeologico), βλ. Sparkes 1976, 55, εικ. 27· Isager και Skydsgaard 1992, 57, εικ. 3.8.

1132 Isager και Skydsgaard 1992, 57.

1133 Σε μελανόμορφο σκύφο (Βοστώνη, Μουσείο Καλών Τεχνών 99.525), που αναγνωρίζεται ως η πρωιμότερη απεικόνιση ελαιοπιεστηρίου (Isager και Skydsgaard 1992, 61), θα μπορούσε σύμφωνα με τη Στ. Κουράκου-Δραγώνα (2005, 289, εικ. 17) να εικονίζεται και η εκπίεση λιασμένων σταφυλιών ή νωπών στέμφυλων.

1134 Δημοφιλέστερος τύπος είναι ο πήλινος ληνός με την μεγάλη εκροή που συνοδεύεται συνήθως από πήλινο υπολήνιο, χωρίς να λείπουν και λίθινα παραδείγματα, βλ. Platon και Koraka 1993, 35–41, εικ. 1–2.

1135 Σισμανίδης 1997, 287 (Αγορά Σταγείρων)· Κουκουβού 2003, 578 (Ασώματα Ημαθίας, 4ος αι. π.Χ.).

1136 Ενδεικτικά, βλ. Robinson 1938, 342, πίν. 81.4, 82.2· Μπουλώτης 1998, 421–45 (Λήμνος, ύστερη αρχαιότητα)· Παπάγγελος 1998, 251–52 (Χαλκιδική, βυζαντινά)· Ασουχίδου κ.ά. 2002, 338–39, σχ. 5 (Χαλκιδική, τέλη 4ου–3ος π.Χ.)· Γάσπαρης 2005, 177–78, σημ. 18 (Κρήτη, νεώτερα)· Παπαδόπουλος κ.ά. 2010 (Θάσος, συνδυασμός λαξευτών και κτιστών κατασκευών, πιθανόν βυζαντινά).

από το υλικό της κατασκευής, ενώ η χρήση τους σχετίζεται με την οινοποίηση αλλά και την παραγωγή ελαίου.¹¹³⁷ Πέραν των ληνών, λίθινοι «σπαστήρες», «τριπτήρες» και «πιεστήρια», που επίσης δύσκολα χρονολογούνται ή αποδίδονται με ασφάλεια στην εκπίεση σταφυλιών, είναι γνωστοί από πολλές θέσεις.¹¹³⁸ Λίθινοι ληνοί δεν εντοπίστηκαν εντός των εγκαταστάσεων στις αγροικίες της νότιας Πιερίας. Ωστόσο, ένας λίθινος κυκλικός ληνός με μακρά εκροή, που εντοπίστηκε στην πλαγιά προς τον Όλυμπο, στα δυτικά της αγροικίας, θα μπορούσε σύμφωνα με την Ε. Πουλάκη-Παντερμαλή να προέρχεται από τον αμπελώνα.¹¹³⁹

Ευρεία διάδοση του τύπου των κτιστών ληνών, σε μεμονωμένα κτίσματα αλλά και συγκροτήματα στα οποία εντάσσονται μεγάλες δεξαμενές, παρατηρείται από τους ρωμαϊκούς¹¹⁴⁰ και βυζαντινούς χρόνους¹¹⁴¹ και έπειτα, έως και τα νεώτερα χρόνια.¹¹⁴² Λιγότερα και με ποικιλία στη μορφή είναι τα γνωστά παραδείγματα από τους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους, που διακρίνονται για την επιμελημένη επίστρωση και στεγανοποίηση των τοιχωμάτων και των δαπέδων.¹¹⁴³ Ως υπολήνια χρησιμοποιούνται συνήθως πίθοι και άλλα πήλινα σκεύη ή μικρές δεξαμενές. Εξάιρεση αποτελεί μία μεγάλη στεγασμένη δεξαμενή με κοιλότητα καθαριού, που αποκαλύφθηκε στην Πάτρα.¹¹⁴⁴ Κτιστές δεξαμενές ή άλλες εγκαταστάσεις με στεγανά τοιχώματα δεν εντοπίστηκαν στην αγροικία στις θέσεις Κομπολόι-Ντουβάρη, με εξάιρεση τις μικρές καδόσχημες δεξαμενές (Π 32, Π 26–27), στον υπαίθριο χώρο δυτικά το οινοποιείου (Σχ. 1, 13), που αναφέρονται παρακάτω.

Αντίθετα, μεγάλο μέρος της οινοπαραγωγικής δραστηριότητας εξυπηρετούνταν από τους πίθους και τα άλλα πήλινα σκεύη. Για τη διερεύνηση της χρήσης των σκευών εξετάστηκαν μία σειρά από παράγοντες, όπως τα τεχνικά χαρακτηριστικά της κατασκευής τους, τα ίχνη από τη χρήση τους, η τυπολογία, το μέγεθος και οι αναλογίες τους.

Επίσης, με δεδομένο ότι πολλές κατηγορίες κεραμικών σκευών εξυπηρετούσαν πολλαπλές ανάγκες, αξιολογήθηκε ο συνολικός αριθμός, οι συγκεντρώσεις κάθε τύπου χωριστά, η συνύπαρξη τύπων στους χώρους της αγροικίας (Σχ. 13) και τέλος η σύγκριση με παράλληλα, κυρίως από εγκαταστάσεις που συνδέονται με την

1137 Για τη δυσκολία στο συσχετισμό των λίθινων ληνών και άλλων εγκαταστάσεων με την οινοποίηση ή την ελαιουργία, βλ. Brun 1993, 511–34. Επίσης, για τον σχετικά περιορισμένο αριθμό εγκαταστάσεων που χρονολογούνται πριν από τους ελληνιστικούς χρόνους, βλ. Foxhall 1997, 257–68.

1138 «Σπαστήρες» είναι οι κυλινδρικοί λίθοι που μετακυλινθώνται πάνω σε μια επιφάνεια και συνθλίβουν τους καρπούς. Οι «τριπτήρες» είναι λίθινες λεκάνες μέσα στις οποίες περιστρέφονται ζεύγη λίθων, φακοειδών στην περίπτωση των γνωστών ως *trapetum*, ή με επίπεδες πλατιές επιφάνειες στην περίπτωση των *molaolearia*. Λίθινη βάση συνήθως είχαν και τα πιεστήρια, που διακρίνονται σε τρεις τύπους ανάλογα με τον τρόπο που ασκείται η πίεση (χειροκίνητα, με την προσθήκη βάρους ή με κοχλίες), βλ. Forbes 1955, 132–38. Η σχέση τους με την ελαιοπαραγωγή είναι δεδομένη, ωστόσο υπάρχουν μελετητές που θεωρούν πιθανή τη χρήση τους για την οινοποίηση, και ειδικά για την εκπίεση του πολτού που προκύπτει μετά το πρώτο πάτημα των σταφυλιών, βλ. White 1984, 67–71· Κουράκου-Δραγώνα 2013, 161–73. Για χαρακτηριστικά παραδείγματα, βλ. Bruneau και Frausse 1984, 716–17, εικ. 4 (Δήλος, βυζαντινοί χρόνοι). Brun και Brunet 1997, 598–603, εικ. 19 (Δήλος, 1ος αι. π.Χ.). Αλαμανή-Σουρή 1998, 87, εικ. 6 (Βέροια). Σγουρού 1999, 597–98 (Θάσος). Η χρήση τους δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη πριν από τους ρωμαϊκούς χρόνους, γεγονός που πιθανόν οφείλεται στο μοντέλο παραγωγής και οικονομίας και όχι στην εξέλιξη της τεχνολογίας, βλ. Foxhall 1993, 199.

1139 Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 68–9.

1140 Ενδεικτικά, βλ. Κουκουβού 2001, 567–71 (Μέση-Κυδωνονοχώρι Ημαθίας)· Πετρόπουλος 1994, 411· 2005, 33–4 (Πάτρα)· Τζαναβάρη 2003, 81 (Λητή, Αγροικία Α)· Μπέσιος 2004, 43, εικ. 4 (Πιερία). Για παραδείγματα από όλες τις επαρχίες της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, βλ. Brun 2004.

1141 Ενδεικτικά, βλ. Κουρκουτίδου-Νικολαΐου 1973 (δεξαμενές πρώτης και δεύτερης σύνθλιψης και πίθοι ως υπολήνια), 36–43, εικ. 3. Παζαράς 2004, 111–20.

1142 Ζήβας 1992, 161–64 (Ζάκυνθος, υπαίθριοι σε εξάρτηση από τις οικίες, στεγασμένοι ή ημιυπαίθριοι ενταγμένοι σε μεγάλες αγροικίες ή και αυτόνομα κτίρια)· Μαμαλούκος 2002, 173–78 (Μέγαρα, στα υπόγεια οικιών και σε συγκροτήματα με ημιυπαίθριους ληνούς στους αμπελώνες).

1143 Για κτιστούς ληνούς ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων, κυρίως από τον ελλαδικό χώρο, βλ. Carlinghton-Smith και Wall 1994, 372. Πρωιότεροι θεωρούνται οι ληνοί της Ολύνθου, βλ. Robinson 1938, 342–43, πίν. 82.5, 97 (Avi 8, roomg) και πίν. 82.4, 99 (Avii 9, room b). Επίσης, Cahill 2002, 239–48, πίν. 8 (τουλάχιστον οκτώ ληνοί για λάδι ή κρασί). Για την Αθήνα, βλ. Doerpfeld 1895, 168–71. Στους ελληνιστικούς χρόνους ανήκουν οι χαρακτηριστικοί για την ποικιλία της μορφής ληνοί των Λουσών, βλ. Μητσοπούλου-Leon 2007, 39–50. Στην Ασίνη, ληνός με επικλινές στεγανό δάπεδο, για κρασί ή λάδι, πιθανόν συνδέεται με εγκαταστάσεις πιεστηρίου, βλ. Frodin και Person 1938, 33–8, εικ. 16. Πολυάριθμα είναι τα παραδείγματα από οικίες και αγροικίες στη Μαύρη Θάλασσα, βλ. Dufkova και Pecirka 1970· Savvoniidi 1993, 225–35 (κτιστές δεξαμενές, φορητοί λίθινοι ληνοί και πιεστήρια). Κτιστές εγκαταστάσεις για την παραγωγή κρασιού ή λαδιού έχουν βρεθεί και σε αγροικία του 4ου αι. π.Χ. στο Μεταπόντιο, βλ. Carter 1980, 29. Για την περιοχή της Φοινίκης, βλ. Feig 2009· Herzong 2009.

1144 Στην περιοχή Σκάγια Τσουκαλάδικων, με διαστάσεις 5,3 x 3,55 μ. και καταστροφή τον 4ο αι. π.Χ., βλ. Πετρόπουλος 2005, 35.

αγροτική παραγωγή. Συγκεκριμένα, ο ηθμός-ληνός (1524) και η μεγάλη βάση λεκάνης (1566) εντοπίστηκαν στο Ντουβάρι, σε υπαίθριο στεγασμένο χώρο μαζί με δύο πίθους, ενώ ο δεύτερος από το Κομπολόι (1525) παρουσιάζει διασπορά, με τα μεγαλύτερα θραύσματα να προέρχονται από την ανατολική πτέρυγα του πιθεώνα. Οι ρηχές λεκάνες-τριπτήρες παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις τους στους χώρους της αυλής και των στοών της οικίας. Ωστόσο, τα δύο καλά διατηρημένα και χαρακτηριστικά παραδείγματα (1529–1530) προέρχονται από τις εξωτερικές στοές του πιθεώνα, ενώ δεν λείπουν και από τους υπαίθριους χώρους στα νότια της εγκατάστασης. Ανάλογη είναι η εικόνα και για τις βαθιές λεκάνες. Οι δύο λεκάνες με πόδι (1567–1568) προέρχονται από την βόρεια εξωτερική στοά του πιθεώνα, σε μικρή απόσταση από μία λεκάνη-τριπτήρα (1530), ενώ λίγα μέτρα ανατολικότερα και σε υπαίθρια κατασκευή με λίθινο δάπεδο βρέθηκε άλλη μία λεκάνη (1537). Από τη νότια στοά του πιθεώνα προέρχεται η μεγάλη λεκάνη με τον εγχάρακτο πυθμένα (1553). Στην ανατολική στοά της αυλής της οικίας και κοντά στον πίθο 25, βρέθηκαν τρεις λεκάνες (1549, 1551, 1558) και τρεις βάσεις (1562–1564) μαζί με μία λεκάνη τριπτήρα (1532). Ακόμη μία (1561) βρέθηκε κοντά στους πίθους 10–11 στα νότια της οικίας και οι δύο (1548, 1552) βρέθηκαν επίσης νότια, και μάλιστα στο πιο απομακρυσμένο σημείο που διαπιστώθηκαν δραστηριότητες εξωτερικά της εγκατάστασης. Αθροιστικά, παρατηρείται μία αυξημένη συγκέντρωση στις εξωτερικές στοές και κοντά σε πίθους, όπως στον πίθο 25 της οικίας. Πρόσθετο επιχείρημα για την ένταξη κοινών σχημάτων, όπως οι λεκάνες, στα σκεύη παραγωγής, είναι η παρουσία τους στις επιχώσεις της πρώιμης φάσης της εγκατάστασης, πριν από την κατασκευή της οικίας. Για τους πίθους, ενδεικτική είναι η θέση, ο τρόπος τοποθέτησης, τα οργανικά κατάλοιπα και τα συνοδά ευρήματα.

Οι μεγάλοι οξυπύθμενοι πίθοι έχουν χρησιμοποιηθεί ως δεξαμενές για τα στάδια της εργασίας μετά από την παραγωγή του γλεύκους, δηλαδή τη ζύμωση, την αποθήκευση μέχρι την πώληση και ενδεχομένως την παλαίωση του οίνου, ενώ υπάρχουν ενδείξεις για τη χρήση τους ως υπολήνια, ή ακόμα και για την παραγωγή του γλεύκους για συγκεκριμένες ποικιλίες οίνου.¹¹⁴⁵ Από τους σαράντα περίπου πίθους που σχετίζονται με την παραγωγή, οι 24 βρίσκονται εντός του πιθεώνα και από αυτούς μόλις 12 ήταν τοποθετημένοι στις στοές του. Οι άλλοι 12 βρέθηκαν στον επιμήκη διάδρομο βΙ στα ανατολικά του, η έκταση του οποίου θα αρκούσε για να στεγάσει το σύνολο των πίθων (Σχ. 1, Εικ. 38–39). Ιδιαίτερα οι δύο εντοιχισμένοι (Πίθοι 8–9) ανάμεσα στον βόρειο εξωτερικό τοίχο και τις ημικυκλικές εσοχές της λιθόστρωτης αυλής, είναι βέβαιο πως ανήκουν στον αρχικό σχεδιασμό του κτιρίου, τοποθετήθηκαν με την κατασκευή του θεμελίου και δεν ήταν δυνατό να μετακινηθούν. Επίσης, από το εσωτερικό τους συγκεντρώθηκε συντριπτικά μεγαλύτερη ποσότητα υποπροϊόντων οινοποίησης σε σχέση με τους λοιπούς πίθους. Με βάση αυτά τα στοιχεία, φαίνεται πιθανόν ότι το βόρειο τμήμα της αυλής φιλοξενούσε εγκαταστάσεις ληνού, με τους πίθους να λειτουργούν ως υπολήνια (Σχ. 1, Εικ. 30). Αν και δεν εντοπίστηκαν ίχνη από υδραυλικά κονιάματα, ούτε αγωγοί παροχέτευσης, δεν αποκλείεται στα δύο ακριανά και ψηλότερα επίπεδα να προσαρμόζονταν ξύλινοι κάδοι ή ακόμα και πιεστήρια, που θα τροφοδοτούσαν το υπολήνιο σκεύος στο κεντρικό και χαμηλότερο επίπεδο.¹¹⁴⁶ Ακόμα πιο πιθανή είναι η εκδοχή να παρασκευαζόταν ερυθρός οίνος, με σύνθλιψη των σταφυλιών κατευθείαν μέσα στους πίθους. Οι δύο μικρότεροι πίθοι (Πίθοι 18–19), που ήταν τοποθετημένοι στον προσβάσιμο από τη νότια πλευρά της αυλής υπόσκαφο χώρο, με τα πήλινα τοιχώματα και το ενισχυμένο δάπεδο (Εικ. 32–36), πιθανόν προορίζονταν για την αποθήκευση, ή ακόμα και την παλαίωση, μικρότερης ποσότητας οίνου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό της παραγωγής αποθηκευόταν στους πίθους του διαδρόμου βΙ, αλλά και των εξωτερικών υπαίθριων ή στεγασμένων χώρων. Η αποθήκευση οίνου στο υπαίθριο αναφέρεται στις πηγές.¹¹⁴⁷ Είναι εντυπωσιακό, ωστόσο, ότι δεν επιλέχθηκαν οι ελεγχόμενοι αστέγαστοι χώροι στο εσωτερικό των κτιρίων,

1145 Για τη διάταξη, το περιεχόμενο, την τυπολογία, τη χωρητικότητα κ.λπ., βλ. Ενότητες 1.2.7 και 2.1.5.6.

1146 Για τη δυσκολία στον εντοπισμό ξύλινων πιεστηρίων και την πιθανή αποκατάσταση ενός παραδείγματος από τη βίλλα στο San Petro της Μπολόνια (τετράγωνη βάση, έκτασης 2 τ.μ. περίπου, με επιφάνεια από στρωμένους λίθους και πλακίδια και δύο μικρές προεξοχές που στήριζαν δοκούς καθώς και ίχνη από το σημείο έδρασης του κυκλικού υποληνίου), βλ. Brun 2004, 49.

1147 Γεωπονικά 6.2 *Τὸν ἰσχυρότερον οἶνον ὑπαίθριον θετέον, ἀπεστράφθω δε δύσεως καὶ μεσημβρίας τοίχων τινῶν προστεθέντων*. Η ωρίμανση ιδιαίτερων οίνων στο υπαίθριο αναφέρεται και στη λατινική γραμματεία (Πλίνιος XIV.77), ενώ σε παπύρους αναφέρεται το *ηλιαστήριον*, χώρος που τοποθετούσαν καρπούς για να τους αποξηράνουν αλλά και πίθους για να επιταχύνουν την ωρίμανση του οίνου, βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2013, 153.

αλλά οι υπαίθριοι χώροι κυρίως στα νότια και δυτικά της εγκατάστασης.¹¹⁴⁸ Μάλιστα, μία από τις συστάδες πύλων στα νότια (Πίθιοι 21, 24 λάκκοι Λ18–20, 29, λάκκος καύσης Λ21) αλλά και οι καδόσχημες δεξαμενές στα δυτικά (Π32, Π26–27) συνοδεύονται από οριοθετημένους ρηχούς λάκκους με έντονη καύση (Σχ. 1, Εικ. 42–47). Με δεδομένο ότι αμέσως νότια του πιθεώνα υπήρχε κτιστή εστία (Εικ. 41) για την παρασκευή όλων των απαραίτητων αρτυμάτων ή για το βράσιμο του γλεύκους, οι λάκκοι παραμένουν χωρίς προφανή ερμηνεία. Βρίσκονται εξαιρετικά κοντά στους πίθους και πιθανόν να έχουν χρησιμοποιηθεί για τη θέρμανση του τοιχώματος των πύλων κατά το στάδιο της προετοιμασίας τους για να δεχτούν το νέο γλεύκος ή ακόμα και για την επεξεργασία του τελευταίου.¹¹⁴⁹

Αν και δεν είναι δυνατόν να ερμηνευτούν οι λόγοι που οδήγησαν στην τοποθέτηση των πύλων με διάφορους τρόπους, η επιλογή είναι ενδεικτική των πολλαπλών μεθόδων που εφαρμόστηκαν και πιθανόν της ποικιλίας των οίνων που παράγονταν. Την ανάγνωσή τους αναμένουν και οι επιγραφές στα χείλη των πύλων που καταδεικνύουν την ανάγκη σήμανσης ή πιστοποίησης σταθερών παραμέτρων της παραγωγής, όπως θα μπορούσε να είναι η ποσότητα, η αναλογία, η ποικιλία κ.λπ.

Σχεδιασμένοι για ειδική χρήση είναι οι δύο (1524–1525) μεγάλοι ηθμοί-ληνοί.¹¹⁵⁰ Τα λιγοστά και αποσπασματικά παράλληλα που εντοπίστηκαν δεν παρέχουν πληροφορίες για την χρήση του σκεύους, πιστοποιούν ωστόσο την ύπαρξη του τύπου ήδη από τον 6ο αι. π.Χ. και ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του 4ου αι. π.Χ.¹¹⁵¹ Την ίδια περίοδο τοποθετούνται χρονολογικά και μεμονωμένα παραδείγματα σκευών που προέρχονται από θέσεις με σταθερές εγκαταστάσεις οινοποίησης και ταυτίστηκαν ως φορητοί ληνοί. Το πρώτο βρέθηκε κοντά στη στεγασμένη δεξαμενή από την Πάτρα και πρόκειται για μία κυκλική λεκάνη με λοξά τοιχώματα και επίπεδο πυθμένα με συμφυή σωληνωτή εκροή.¹¹⁵² Όμοιος, με διαφορετική την εκροή, είναι και ο πήλινος ληνός από την ύστερη ελληνιστική φάση οικίας στην πόλη των Λουσών.¹¹⁵³ Σε αγροικία του 4ου αι. π.Χ. στην περιοχή της κοιλάδας του Πασά στον Πειραιά εντοπίστηκαν σταθερές κατασκευές για την παραγωγή του γλεύκους, αλλά και δύο εντελώς ρηχά κυκλικά σκεύη με επιμήκη προχοή, που ταυτίστηκαν ως φορητοί ληνοί.¹¹⁵⁴ Εκροή στον πυθμένα φέρουν και δύο κυκλικές λεκάνες από την Αγορά της Αθήνας που επίσης θεωρούνται φορητοί ληνοί.¹¹⁵⁵ Τα παραπάνω σκεύη, αν και παρουσιάζουν μικρές διαφορές, παραπέμπουν ως προς το σχήμα και το μέγεθος στα ανάλογα παραδείγματα της μινωικής περιόδου και θα μπορούσαν να υποδέχονται τα σταφύλια απευθείας ή δια της μεσολάβησης ενός ελαφρύτερου σκεύους, όπως συμβαίνει με ληνό από το Ακρωτήρι Θήρας.¹¹⁵⁶ Ένα ακόμη σκεύος από τα Γίτανα που χαρακτηρίστηκε ως πατητήρι,¹¹⁵⁷ ταυτίζεται μάλλον με τους διαχωριστήρες λαδιού, που επίσης εντοπίστηκαν στην Πάτρα και αλλού.¹¹⁵⁸ Ο εντοπισμός των διαχωριστήρων λαδιού σε εγκαταστάσεις που σχετίζονται με την οινοποίηση θεωρήθηκε στοιχείο ικανό να υποστηρίξει τη

1148 Αναλυτικά η διάταξη των πύλων στην Ενότητα 1.2.7.

1149 Το ψυχρό κλίμα στη Λήμνο κατά τους μήνες του τρύγου οδήγησε στην ανάγκη μιας πηγής θερμότητας που θα ευνοούσε τη διαδικασία της ζύμωσης των βακτηριδίων του μούστου, βλ. Caruso 2017, 77, εικ. 5 (αρχαίοι χρόνοι).

1150 Βλ. Ενότητα 2.1.5.1.

1151 Το σχήμα παρουσιάζει ομοιότητες με ευρύστομα αποθηκευτικά αγγεία, βλ. Jones κ.ά. 1962, 86, εικ. 11k, πίν. 30k· Πινγιάτογλου 1985, 36, εικ. 4 (4ος – 3ος π.Χ.)· Καλτσάς 1983, 234, εικ. 83ε, αρ. 44· Cavanagh κ.ά. 1996, 82, εικ. 14.17, 5, αρ. 57c (6ος – τέλη 4ου αι. π.Χ.)· Docter κ.ά. 2011, 111–12, εικ. 37, αρ. 88 (χείλος πίθου).

1152 Διατηρείται το κατώτερο τμήμα της, σε ύψος 0,25 μ., με εξωτερική διάμετρο 0,48 μ. και εσωτερική 0,39 μ. και διάμετρο εκροής 0,035 μ. έως 0,05 μ. Πέραν της δεξαμενής, εντοπίστηκαν υπαίθριες εγκαταστάσεις για διάφορες παραγωγές, βλ. Πετρόπουλος 2005, 34–5, πίν. 7, σχ. 1, πίν. 13, εικ. 1–3.

1153 Τα έξω νεύοντα τοιχώματά του διαμορφώνουν εσωτερική εσοχή και ωοειδές άνοιγμα, αντί εκροής, κοντά στον πυθμένα, που έχει διάμετρο 0,51 μ. Βρέθηκε σε χώρο της πρώιμης φάσης της εγκατάστασης με κτιστούς ληνούς και δίπλα σε «βόθρο» που αποτελούνταν από το άνω τμήμα μεγάλου πίθου, τοποθετημένου σε σωρό από λίθους, βλ. Μητσοπούλου-Leon 2007, 42, 45–46, σχ. 4, εικ. 9–11· Mitsopoulos-Leon 2017, 135, 220, πίν. 54, αρ. 236.

1154 Η αγροικία, με έκταση 1.200 τ.μ. και μία διπλή πτέρυγα στα ανατολικά, φιλοξενούσε εγκατάσταση ληνού, με πίθο στη θέση του υπολήνιου, βλ. Σαλλιώρα-Οικονομάκου 2004, 60–1, εικ. 41–42, 44.

1155 Ύστερων ελληνιστικών χρόνων, βλ. Rotroff 2006, 116–17, 279, εικ. 55, πίν. 44, αρ. 325–326.

1156 Μέσα σε πήλινο ληνό βρέθηκε τοποθετημένο πλεκτό σκεύος με κάλυμμα σκεπασμένο από λευκή ύλη, που ομοιάζει με ασβέστη, βλ. Ντούμας 1999, 171, πίν. 104β, 106β, 107α.

1157 Κάντα-Κίτσου κ.α. 2008, 102, αρ. 1.

1158 Για παραδείγματα από την Πάτρα, βλ. Πετρόπουλος 2005, 38–43, πίν. 10, σχ. 4, πίν. 18–19. Όμοιο βρέθηκε στο Βελεστίνο, σε οικιακό ιερό περιστύλης οικίας, βλ. Δουλγέρη-Ιντζεσίλογλου 1996, 213, πίν. 86γ.

χρήση των δεξαμενών και για τις δύο εργασίες, όπως έχει ήδη προταθεί για τα λίθινα πιεστήρια και τριβεία,¹¹⁵⁹ αλλά και για τις μόνιμες εγκαταστάσεις της μινωικής Κρήτης.¹¹⁶⁰ Την πολλαπλή χρήση των δομών αποκλείει ο Λ. Πλάτων, δέχεται ωστόσο ότι κάποιες από τις εγκαταστάσεις μπορεί να έχουν χρησιμοποιηθεί δευτερογενώς και για άλλες παραγωγές.¹¹⁶¹

Το σχήμα των μεγάλων ηθμών από την αγροικία πράγματι παραπέμπει σε ληνοβατικό κάλαθο, ωστόσο η ανελαστικότητα του υλικού κατασκευής και το μέγεθος μάλλον θα δυσκόλευαν τη διαδικασία εκπίεσης των σταφυλιών με τα πόδια.¹¹⁶² Επίσης, η σύγκριση με τους παραπάνω φορητούς ληνούς καταδεικνύει μία ουσιαστική διαφορά στη λειτουργία τους. Οι ηθμοί από την αγροικία δεν διαμορφώνουν μία εκροή στον πυθμένα, αλλά πολλές οπές στο μεγαλύτερο μέρος του σώματος, στοιχείο που υποδεικνύει πρόνοια για την ταχύτερη ή την πληρέστερη δυνατή αποστράγγιση του προϊόντος. Η ταχύτερη δυνατή αποστράγγιση του γλεύκους από τα στέμφυλα είναι αιτούμενο στην παρασκευή καλής ποιότητας λευκού οίνου. Το κλειστό άνω τμήμα του σκεύους θα μπορούσε επίσης να εξυπηρετεί στην παρασκευή του «*πρότροπου*», του οίνου δηλαδή που παράγεται όταν οι ράγες του σταφυλιού διαρρηγνύονται από το ίδιο τους το βάρος.¹¹⁶³ Στη συνέχεια, οι μερικώς εκχυμωμένες ράγες πιθανόν πιέζονταν με τα χέρια, τεχνική που μάλλον αναφέρεται στις πηγές.¹¹⁶⁴ Επίσης, η έλλειψη οπών στο ανώτερο και ευρύτερο τμήμα του σκεύους κάνει πιθανή τη χρήση ενός μέσου πίεσης που θα ασκούσαν με ένα απλό μηχανισμό, ακόμα και με την τοποθέτηση ενός δίσκου και την προσθήκη βάρους.¹¹⁶⁵ Δεν αποκλείεται λοιπόν, πέραν της πιθανής χρήσης τους για την παρασκευή ιδιαίτερης ποιότητας οίνου, να έχουν χρησιμοποιηθεί και για τη δεύτερη αποστράγγιση των στέμφυλων, μετά το πρώτο στάδιο παραγωγής του γλεύκους. Χαρακτηριστικά της πολλαπλής χρήσης που θα μπορούσαν να έχουν τα αγροτικά σκεύη είναι τα εθνογραφικά παράλληλα από την Κρήτη και τη Λάρισα, που τεκμηριώνουν τη χρήση ανάλογων μεταλλικών σκευών για τη διήθηση του μούστου¹¹⁶⁶ αλλά και την παραγωγή σταφίδας.¹¹⁶⁷ Η διάμετρος και το σχήμα του περιχειλίσματος θα επέτρεπαν και την τοποθέτησή τους κατευθείαν στο στόμιο των πίθων, που θα λειτουργούσαν έτσι ως υπολήνια. Σε αυτή την περίπτωση ωστόσο, μάλλον δεν θα απαιτούνταν οι ενισχυμένες βάσεις και το ανάλογο ύψος. Από τα παραπάνω προκύπτει πως για τη λειτουργία τους απαιτείται και ένα δεύτερο, ευρύτερο σκεύος, για τη διοχέτευση του γλεύκους στον τελικό υποδοχέα.

Την ανάγκη αυτή πιθανόν κάλυπταν οι λεκάνες-τριπτήρες¹¹⁶⁸ (1526–1542) και ειδικά αυτή που σώζει σωληνωτή εκροή (1538A–B). Με βάση την διάμετρο της επιφάνειας έδρασης των ηθμών, που υπολογίζεται στα 0,375 μ., οι μεγαλύτερες από τις λεκάνες-τριπτήρες, με διάμετρο που κυμαίνεται μεταξύ 0,6 και 0,85 μ., θα μπορούσαν να λειτουργούν ως υποδοχείς τέτοιων ηθμών. Στην περίπτωση αυτή οι διαμορφώσεις στον πυθμένα των λεκανών θα συνέβαλαν στην κατακράτηση μέρους τουλάχιστον των στερεών υπολειμμάτων που απέμεναν στο γλέυκος, όπως γίγαρτα και στέμφυλα. Ωστόσο, τα σκεύη αυτά είναι πολυάριθμα και εκροές δεν σώζονται σε όλα, οπότε είναι πιθανόν οι χρήσεις τους να ποικίλουν, καλύπτοντας διάφορα στάδια της παραγωγής. Ο

1159 Πετρόπουλος 2005, 40.

1160 Ειδικά για τους μινωικούς ληνούς, οι Λ. Πλάτων και Κ. Κόπακα (Platon και Koraka 1993, 79–89) έχουν αναλύσει διεξοδικά την επιχειρηματολογία και των δύο απόψεων. Η απόδοση των εγκαταστάσεων αποκλειστικά στην παραγωγή κρασιού βρίσκει σύμφωνους κυρίως Έλληνες ερευνητές, ενώ την παραγωγή λαδιού θεωρούν πιθανότερη κυρίως οι Βρετανοί. Επίσης έχει υποστηριχθεί η αξιοποίηση των εγκαταστάσεων σε έναν συνεχή κύκλο παραγωγής μέσα στο έτος, βλ. Πλάτων 2002, 8, σημ. 18–19.

1161 Πλάτων 2002, 8–10.

1162 Για εικόνα από τη νεώτερη Ελλάδα με παιδί ληνοβάτη σε μικρό ξύλινο κάδο, βλ. Grace 1947, 445, εικ. 2.

1163 Ως *πρότροπος* ή *πρότροπον* αναφέρεται ο ιδιαίτερος ο οίνος ή το γλέυκος που παράγεται χωρίς εκπίεση (Pliny, N.H. XIV.11· Πολυδεύκης, *Ονομαστικόν* VI.17· Αθήναιος, *Δειπνοσοφιστές* 1.54). Μόνον κατά τον Διοσκουρίδη (V.6.4) *πρότροπος*, *Κρητικός* ή *Ιπράμειος* καλείται ο γλυκός οίνος που παράγεται από ψημένα στο κλήμα ή λιασμένα σταφύλια, βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2005, 312–15· 2013, 43–9.

1164 Νικάνδρος, *Άλεξίφαρμακα* 493–495 *ἄλλοτε δ'οἶνοβρώτα βορὴν ἐν κυρτίδι θλίψαις, ὡς εἴ περ νοτέουσιν ὑπὸ τριπτήρσιν ἐλαίην*, βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2013, 37.

1165 Για τις πηγές της ύστερης αρχαιότητας και εθνογραφικά παράλληλα που τεκμηριώνουν τη χρήση λίθων για την εκχύμωση, βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2005, 285–86, 304–5.

1166 Carlinghton-Smith και Wall 1994, 370, πίν. 52c, e.

1167 Στην περιοχή της Λάρισας είναι γνωστό ως *Δρεμόνι* και το χρησιμοποιούσαν για το κοσκίνισμα της σταφίδας, βλ. Ψαρράκη-Μπελεσιώτη 1978, 68, εικ. 101, 103. Στην Κρήτη, σύμφωνα με τις πληροφορίες που συγκέντρωσε η Ε. Κλινάκη, χρησιμοποιείται ακόμη για την εμβάπτιση της σταφίδας, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2004, 55.

1168 Βλ. Ενότητα 2.1.5.2.

ευρύς και έξεργος πυθμένας τους θα λειτουργούσε ως επιφάνεια τριβής και κατακράτησης στερεών υπολοίπων, επιτρέποντας την κατάταξη αυτών των σκευών στα ιγδία με ειδική χρήση.¹¹⁶⁹ Παρά τη γενική ομοιότητα του σχήματος με τους ποικίλους τύπους που αναγνωρίζονται ως λουτήρια, η διακριτή διαφορά στην αναλογία ύψους και διαμέτρου, η διαμόρφωση του πυθμένα καθώς και η περιορισμένη διακόσμηση, επιτρέπουν την αναγνώριση ενός διαφορετικού τύπου σκευών. Άλλωστε, και τα λιγοστά παράλληλα που εντοπίστηκαν, προέρχονται από εγκαταστάσεις με παραγωγικό χαρακτήρα, που χρονολογούνται σε όλο τον 4ο αι. π.Χ.¹¹⁷⁰

Οι λεκάνες χωρίς λαβές¹¹⁷¹ (1543–1568) εντάχθηκαν στην κατηγορία των ειδικών σκευών λόγω της ομοιότητας στα τεχνικά χαρακτηριστικά της κατασκευής, αλλά και των συγκεντρώσεων που παρουσιάζουν. Το μέγεθος των τύπων 1 έως 5 είναι περιορισμένο, ακόμα και του τύπου 5 που ανήκει στα βαθύτερα παραδείγματα, οπότε πρόκειται για κοινά οικιακά αγγεία που πιθανόν εξυπηρετούσαν και στη διαδικασία της παραγωγής. Οι τύποι 6 και 7 αφορούν ιδιαίτερα μεγάλες λεκάνες. Η αναλογία του ύψους προς τη διάμετρο και ο σχηματισμός του χείλους είναι τα μόνα δεδομένα που σώζονται και προσφέρονται για σύγκριση με δημοσιευμένα παράλληλα. Οι δύο λεκάνες με τα χοντρά τοιχώματα και το συμφυές πόδι συσχετίστηκαν με την παραγωγή, λόγω των τεχνικών χαρακτηριστικών τους και της θέσης εύρεσης στη βόρεια εξωτερική στοά του πιθεώνα. Παρουσιάζουν γενικές ομοιότητες με σκεύη που στην αγγλική βιβλιογραφία αναφέρονται ως *basins* ή *tubs*, με ποικιλία στις αναλογίες αλλά και στην ανάπτυξη του περιχειλίσματος. Συνήθως πρόκειται για μεμονωμένα παραδείγματα σκευών, που δεν υπόκεινται σε τυπολογική κατάταξη και αξιοποιήθηκαν μόνο για την ταύτιση των θραυσμάτων με τον γενικό τύπο του σχήματος. Απλά και ανθεκτικά αγγεία, με μεγάλη χωρητικότητα, οι συγκεκριμένες λεκάνες θα μπορούσαν να έχουν χρησιμοποιηθεί ως κάδοι για τη σύνθλιψη και διαβροχή των σταφυλιών, ως υπολήνια¹¹⁷² ή ακόμα και για τη διαβροχή των οινοποιητικών σταφίδων προκειμένου να παραχθεί γλυκό κρασί.¹¹⁷³

Ανάλογη χρήση θα μπορούσαν να έχουν και οι μεγάλες «σιπύες» (1437–1443), ιδιαίτερα αυτές που βρέθηκαν στον πιθεώνα.¹¹⁷⁴ Το στόμιό τους επιδέχεται πώματος, ενώ είναι αρκετά ευρύ ώστε να εξυπηρετεί την εύκολη πλήρωση και άντληση του οίνου. Επίσης, το μέγεθός τους επιτρέπει να μετακινηθούν, ακόμα και πλήρεις, ευκολότερα από τις λεκάνες και βέβαια τους πίθους, οπότε είναι πιθανόν να προορίζονταν και για την αποθήκευση και μεταφορά μικρότερων ποσοτήτων οίνου.

Το τμήμα χείλους (1569) που πιθανόν ανήκει σε λουτήρα και βρέθηκε στην αυλή της οικίας είναι πολύ αποσπασματικό και δεν επιτρέπει την ταύτιση της χρήσης του.

Λουτήρες, λεκάνες και διάφορα άλλα σκεύη έχουν εντοπιστεί και σε άλλες θέσεις με εγκαταστάσεις παραγωγής. Στις Μυκήνες, κοντά στον ληνό βρέθηκε πήλινος «λουτήρας»,¹¹⁷⁵ ενώ στην Μεσήμβρια ο ληνός

1169 Η εκχύμωση των πολύ λιασμένων σταφυλιών γινόταν δια τριβής, και όχι με την πίεση που θα μπορούσε να ασκηθεί με τα πόδια στο ληνό, σύμφωνα με τη Στ. Κουράκου-Δραγώνα (2007, 68, σήμ. 46). Ενδεικτικά αναφέρονται από τις πηγές ο Διοσκουρίδης V.6.4 *Τῆς θειλοπεδευθείσης σταφύλης ... τριβομένες* και ο Ησύχιος, λ. *τριπτήρ: ὁ τὴν σταφύλην τρίβουσιν*. Στην περίπτωση αυτή πιθανόν θα απαιτούνταν ισχυρά πιεστήρια, δεν μπορούν ωστόσο να αποκλειστούν και τα πήλινα σκεύη για μικρής κλίμακας και ελεγχόμενης ποιότητας παραγωγή. Ο όρος *τριπτήρ* παραδίδεται με ποικίλες ερμηνείες (βλ. σημ. 1110) κάποιες από τις οποίες επιτρέπουν την ταύτισή του με ένα ειδικής χρήσης ιγδίον, ωστόσο δεν μπορεί να αποδοθεί στα συγκεκριμένα σκεύη με βεβαιότητα.

1170 Σουέρεφ 1992, 219–20· Μαρθάρη 2003, 921–22.

1171 Βλ. Ενότητα 2.1.5.3. και 2.1.5.4.

1172 Ενδεικτικά, ένα παράδειγμα της ύστερης μινωικής περιόδου, με οπή λίγο πάνω από τον πυθμένα, βρέθηκε μαζί με αποθηκευτικό αγγείο που έσωζε γίγαρτα και αποδόθηκε με βεβαιότητα στην παραγωγή κρασιού, βλ. Brogan κ.ά. 2011, 587, εικ. 44. Βαθύ σκεύος με ευρύ στόμιο έχει χρησιμοποιηθεί ως υπολήνιο και στην περίπτωση ληνού από τον οικισμό του 5ου – 6ου αι. μ.Χ. στην Ολυμπία, βλ. Schauer 2002, 209–10, εικ. 1.

1173 Το λιάσιμο των σταφυλιών αναφέρεται ήδη από τον Ησίοδο (*Εργα και Ημέραι*, 609–614) και σύμφωνα με την Στ. Κουράκου-Δραγώνα σχετίζεται με την παραγωγή οίνου από σταφιδιασμένες ρόγες, χωρίς να προηγηθεί έκθλιψη. Για την εκχύμωση των λιασμένων σταφυλιών και την παραγωγή οίνου από «φουσκωμένες» σταφίδες σε μούστο, κρασί ή νερό, σώζονται συνταγές μεταξύ άλλων και στα Γεωπονικά, VIII.23 *Θασίου οίνου ποίησις. Φλωρεντίνου. Ἰ Τὰς ἀκμαζούσας σταφυλὰς ἡλιάζομεν, διατιθέντες ἐπὶ βότρυν [δύο] ἡμέρας ε', τῇ δὲ σ' μέσον ἡμέρας ἀνελόμενοι αὐτὰς ἐνθέρμους καταβάπτομεν εἰς γλεῦκος καὶ θάλασσαν ἐψημένην ἐφ' ἡμισείᾳ, καὶ ἀνελόμενοι ἐπιτιθέμεθα εἰς τὴν ληνὸν νύκτα καὶ ἡμέραν μίαν· καὶ συμπιτήσαντες ἀναλαμβάνομεν εἰς ἀγγεῖα*. Γενικά για τις μεθόδους οινοποίησης από αποξηραμένες ράγες, βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2002, 18–25· 2005, 286–89, 305–7· 2007, 66–8.

1174 Βλ. Ενότητα 2.1.3.1.

1175 Wace κ.ά. 1921–1923, 68–9, εικ. 16.

πιθανόν σχετίζεται με τμήμα πήλινης «σαρκοφάγου».¹¹⁷⁶ «Λουτήρας», μαζί με σκεύη όμοια με τις λεκάνες-τριπτήρες από το Κομπολόι, βρέθηκε και σε κτίριο στη Σύρο.¹¹⁷⁷ Ένα όστρακο¹¹⁷⁸ που διαμορφώνει τις χαρακτηριστικές κυκλικές βαθύνσεις των λεκανών-τριπτήρων βρέθηκε στην Τούμπα Θεσσαλονίκης, σε κτίσμα που γειτνιάζει με αρχαίο αμπελώνα και περιελάμβανε αγωγό νερού, θραύσματα πίθων εγκιβωτισμένα σε περιβόλους και έναν πήλινο «λουτήρα» σε επαφή με πίθο εγκιβωτισμένο σε κτιστό περίβολο.¹¹⁷⁹ Μικρός πήλινος «λουτήρας» ήταν ενταγμένος και σε χώρο εργασίας σε οικία των Λουσών, χωρίς να γίνονται προτάσεις για τη χρήση του,¹¹⁸⁰ και επίσης σε μονόχωρο κτίσμα αγροτικού χαρακτήρα στο Κριαρίτσι Συκιάς.¹¹⁸¹ Οι πήλινοι «λουτήρες» έχουν χρησιμοποιηθεί και σε εργαστηριακές εγκαταστάσεις που πιθανόν σχετίζονται με τη βαφή υφασμάτων.¹¹⁸² Στο ληνό των ύστερων ελληνιστικών χρόνων στην Κνωσό,¹¹⁸³ βρέθηκαν τρία σκεύη, με περιγραφή που ανταποκρίνεται στο σχήμα των ρηχών λεκανών από το Κομπολόι. Βαθιά λεκάνη χωρητικότητας 110 λίτρων βρέθηκε στη γωνία του δαπέδου του ληνού της Ολύνθου, από την πλευρά που δεν σώζεται τοίχος και θεωρείται ότι έκλεινε με ξύλινα διάχωρα, ενώ σε δωμάτιο οικίας με στεγανό δάπεδο εντοπίστηκε τετραγωνικού σχήματος κενό που αποδίδεται σε ανάλογο σχήματος λεκάνη-σκάφη.¹¹⁸⁴ Μεγάλη λεκάνη μαζί με τρεις πίθους βρέθηκαν βυθισμένα στο δάπεδο του υπόγειου χώρου, δίπλα από το ληνό στην Αγορά των Σταγείρων.¹¹⁸⁵ Σε εμπορική εγκατάσταση κοντά στον λιμένα της Αντισάρας, βρέθηκαν τρεις «λουτήρες» σε χώρο με στεγανό δάπεδο και δίπλα σε πιθεώνα.¹¹⁸⁶ Επίσης, σε εμπορική και εργαστηριακή εγκατάσταση στην Άργιλο εντοπίστηκε «λουτήρας» που συνδέεται με σωληνωτή οπή στο τοίχο αλλά και ένα σκεύος όμοιο με τις λεκάνες-τριπτήρες.¹¹⁸⁷ «Λουτήρας» πακτωμένος σε δάπεδο βρέθηκε και σε εργαστηριακή εγκατάσταση στο Προδρόμι Παραμυθιάς.¹¹⁸⁸ Λεκάνη με χοντρά τοιχώματα και ευρεία βάση εντοπίστηκε επίσης σε δίχωρο κτίσμα, κοντά σε λάκκο απόρριψης με υπολείμματα σταφυλιών, στον Αζοριά της Κρήτης.¹¹⁸⁹

Η μείξη μυρωδικών και αρτυμάτων για την παρασκευή του οίνου θα εξυπηρετούνταν από τα πολλά ιγδία¹¹⁹⁰ (1475–1490) που βρέθηκαν στους χώρους εργασίας της αγροικίας (Σχ. 13). Και αυτό το σχήμα έχει παρουσία στο χώρο και πριν από την κατασκευή της οικίας, ενώ ένα εντοπίστηκε εντός του πιθεώνα, που χαρακτηρίζεται για την έλλειψη ευρημάτων και ειδικά κεραμικής, και μάλιστα κοντά στους πίθους 8 και 9 της βόρειας στοάς. Η συντριπτική πλειονότητα εντοπίστηκε στις στοές της οικίας, δύο κοντά στον πίθο 25 μαζί με αρκετά άλλα σκεύη και ένα στην ορθογώνια λιθόστρωτη κατασκευή της βόρειας εξωτερικής στοάς, κάνοντας πολύ πιθανή τη χρήση τους για εργασίες πέραν της παρασκευής γευμάτων. Η Α. Γιαγκάκη κατατάσσει τα ιγδία από την αγροικία στα παραδείγματα που τεκμηριώνουν τη χρήση του σκεύους για την επεξεργασία αγροτικών προϊόντων.¹¹⁹¹ Η σκέψη αυτή δεν έρχεται σε αντίθεση με ό,τι καταδεικνύει η ανάλυση του σχήματος και η θέση εύρεσης των ιγδίων στην αγροικία. Η μείξη μυρωδικών και αρτυμάτων ωστόσο, ανταποκρίνεται στον αρχικό σχεδιασμό του

1176 Η αναφορά στα ευρήματα, από τα οποία ξεχωρίζουν το ενεπίγραφο χείλος πίθου και η πήλινη σαρκοφάγος, είναι συνολική και δεν διευκρινίζεται εάν σχετίζονται με τον πύργο ή τον ληνό, βλ. Βαβρίτσας 1968, 81, πίν. 59β. Για τη χρονολόγηση του ληνού, πιθανόν στον 2ο αι. π.Χ., βλ. Βαβρίτσας 1970, 69.

1177 Μαρθάρη 2003, 921–22, σχ. 2 (κάτοψη), πίν. 343 (φρέαρ και λουτήρας), 344α (περιρραντήρια).

1178 Σουέρεφ 1992, 220, εικ. 15· 1990–1995, 35, εικ. 4.

1179 Μονόχωρο κτίσμα με διαστάσεις 7,7 x 6,3 μ. Ταυτίστηκε με ιδιωτικό ιερό, που εγκαταλείφθηκε στα τέλη του 4ου αι. π.Χ., βλ. σχ. Σουέρεφ 1992, 215–25· 1990–1995, 34–7, εικ. 3. Για την ταύτιση του αμπελώνα, βλ. Πίκουλας 2004α, 250, πίν. 56, εικ. 1–2, Συζήτηση, Κ. Σουέρεφ.

1180 Στη δυτική οικία των Λουσών έχουν εντοπιστεί δύο κτιστοί ληνοί, με δύο ορθογώνιες και μία κυκλική δεξαμενή, σε επικοινωνία με τον πιθεώνα. Σε μία δεύτερη οικοδομική φάση ο πήλινος λουτήρας τοποθετήθηκε σε χώρο εργασίας που υπήρχαν επίσης ορθογώνια κτιστή λεκάνη με μικρό άνοιγμα που οδηγούσε σε πρόχειρη κοιλότητα στη γωνία του χώρου, βλ. Μητσοπούλου-Leon 2007, 43–4, εικ. 6.

1181 Ασούχιδου κ.ά. 2002, 334–35, σχ. 3, εικ. 4.

1182 Φάκλαρης και Σταματοπούλου 1999, 125, εικ. 11.

1183 Carlinghton-Smith και Wall 1994, 363 “...at least three, wide, shallow, large basins...”.

1184 Cahil 2002, 240, εικ. 50 (A xi 10), 244–245 (A vi 8).

1185 Δεν συσχετίστηκαν με τον ληνό, λόγω της επισκευής τους με μολύβδινους συνδέσμους, βλ. σχ. Σισμανίδης 1997, 286–87· 1998, 388, εικ. 7.

1186 Μπόνιας 2004, 715–16.

1187 Μπόνιας και Perreault 2020.

1188 Ρήγιος 2009, 660–61, εικ. 25.

1189 Δεν συνδέονται στρωματογραφικά, βλ. Haggis κ.ά. 2004, 369–70, εικ. 22–23.

1190 Βλ. Ενότητα 2.1.3.10.

1191 Γιαγκάκη 2008, 57.

σκεύους, οπότε τα ιγδία εντάχθηκαν στα οικιακής χρήσης σκεύη που αξιοποιήθηκαν και στη διαδικασία της παραγωγής. Χρήση των ιγδίων για την επεξεργασία των σταφυλιών¹¹⁹² σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγής δεν είναι δυνατό να υποστηριχτεί μέχρι τώρα. Άλλωστε, ακόμη και τα μεγαλύτερα ανταποκρίνονται στο ήμισυ της διάστασης των λεκανών-τριπτήρων, που φαίνεται ότι κάλυπταν αυτήν την ανάγκη. Τέλος, επισημαίνεται η τυπολογική συνάφεια του σχήματος με τις λεκάνες-τριπτήρες και τις βαθύτερες λεκάνες, ιδιαίτερα ως προς την οξεία διαμόρφωση της εσωτερικής ακμής του χείλους, με βασική ωστόσο διαφορά την ανάπτυξη του ύψους σε σχέση με τη διάμετρο.¹¹⁹³

Για την πλήρωση και την άντληση από τους μεγάλους πίθους, την προετοιμασία των τοιχωμάτων τους, το βράσιμο του γλεύκους και την επεξεργασία αρτυμάτων, ακόμα και για την αποθήκευση και την παλαίωση μικρής ποσότητας οίνου, έχουν χρησιμοποιηθεί διάφοροι τύποι αβαφών αγγείων.¹¹⁹⁴ Πρόκειται κυρίως για μεταφορικά και χυτροειδή, που εντοπίζονται σε συγκεντρώσεις στους χώρους εργασίας.¹¹⁹⁵ Δύο χύτρες (1450–1451) και μία υδρία (1466) βρέθηκαν θαμμένες μαζί στη δυτική εξωτερική στοά του πιθεώνα, ενώ λίγο μακρύτερα βρέθηκαν δύο λοπάδες (1457, 1459) και ακόμη μία υδρία (1467). Στα τοιχώματα των σκευών δεν διακρίνονται ίχνη αιθάλης εκτός από τις λοπάδες, που είναι εντελώς καμένες. Σε μία τουλάχιστον περίπτωση αναφέρεται στις πηγές ως περιεχόμενο της χύτρας ο οίνος.¹¹⁹⁶ Θα μπορούσε κανείς να εικάσει την παλαίωση οίνου σε μικρά σκεύη, ωστόσο δεν έχουν προκύψει στοιχεία σχετικά με τον τρόπο που είχαν σφραγιστεί τα αγγεία. Βρέθηκαν άλλωστε σε εξωτερικό στεγασμένο χώρο και κοντά στις καδόσχημες δεξαμενές (Π32, Π26–27), ανάμεσα στις οποίες αναπτύσσεται ο κυκλικός λάκκος με την έντονη καύση (Σχ. 1). Οι δεξαμενές είναι μικρές, ενώ τα επενδυμένα με πηλό τοιχώματά τους, δεν παρουσιάζουν την στεγανότητα των πίθων. Θεωρείται πιθανότερο να χρησιμοποιούνταν στα στάδια της εκχύμωσης ή της πρώτης ζύμωσης, οπότε αγγεία αυτού του μεγέθους θα ήταν χρήσιμα για τη μεταφορά του γλεύκους και του νερού. Στην ευρύτερη περιοχή του λάκκου καύσης βρέθηκαν και τμήματα ρητίνης, οπότε οι λοπάδες θα μπορούσαν να έχουν χρησιμοποιηθεί για το βράσιμο νερού και γλεύκους ή για την επεξεργασία της ρητίνης.¹¹⁹⁷ Μία ακόμα χύτρα (1452) και μία οινόχρη (1470), που εντοπίστηκαν στον κυρίως χώρο αποθήκευσης του πιθεώνα, καθώς και ο αρυτήρας (1446) που βρέθηκε στο εσωτερικό του πίθου 11, βεβαιώνουν ότι μικρά μεταφορικά και χυτροειδή κάλυπταν τις ανάγκες μεταφοράς υγρών, από και προς τους πίθους, ενώ ειδικά ο αρυτήρας θα μπορούσε να έχει χρησιμοποιηθεί και για τον καθαρισμό τους.

Τα μεγάλα υποστατά (1590–1594), και πιθανόν και οι κυκλικοί δίσκοι με την υψηλή βάση (1610–1611), χρησίμευαν για την στήριξη των μικρών αποθηκευτικών αγγείων και των ειδικών σκευών. Οι πήλινοι αυλοί (1612–1613) και τα μολύβδινα σιφώνια (M773–M774) πιθανόν σχετίζονται με την άντληση του οίνου από τους πίθους, σώζονται όμως πολύ αποσπασματικά και δεν προσφέρουν περισσότερα στοιχεία.

Κατασταμνησμένος οίνος σε αμφορείς ή αποθήκευση κενών δοχείων δεν εντοπίστηκε εντός του ανεσκαμμένου χώρου του συγκροτήματος (Σχ. 13).

Σύμφωνα με τα παραπάνω, ο αριθμός των σκευών που εντοπίστηκαν στην αγροικία είναι μεγάλος και καταδεικνύει ότι μέρος της επεξεργασίας του βασικού προϊόντος εξυπηρετούνταν από ειδικού σχεδιασμού σκεύη, ενώ κοινοί τύποι, όπως λεκάνες, ιγδία και άλλα μεταφορικά ή χυτροειδή αγγεία χρησιμοποιούνταν σε βοηθητικές εργασίες. Από τα μεταλλικά και ξύλινα σκεύη διασώθηκαν λιγοστά στοιχεία, φαίνεται ωστόσο πως οι ξύλινοι κάδοι (M763–M772) με εύρος στομίου έως και 0,3 μ. ήταν κοινό σκεύος στην αγροικία, ενώ συχνά θα ήταν και τα μολύβδινα σκεύη, τα οποία δυστυχώς παραμένουν αταύτιστα.

1192 Έχει προταθεί η χρήση τους για τον διαχωρισμό των ελαιοπυρήνων πριν από τη σύνθλιψή τους σε ελαιοπιεστήριο του 4ου αι. π.Χ. στον Ακράγαντα, βλ. Παγκάκη 2008, 58, σημ. 113.

1193 Συγκρίνονται οι λεκάνες 1549–1551 με το ιγδίο 1481 και η λεκάνη-τριπτήρας 1530, με τη λεκάνη 1543 και τα ιγδία 1480 και 1482.

1194 Καθημερινής χρήσης σκεύη έχουν βρεθεί και σε άλλες θέσεις πεσμένα μέσα σε πίθους. Χυτροειδές αγγείο με τρεις λαβές βρέθηκε σε πίθο θαμμένο σε υπόγειο χώρο οικίας στην Όσσα, βλ. Αδάμ-Βελένη κ.ά. 1992, 384. Χύτρα και λάγυνος βρέθηκαν στο εσωτερικό πίθου, σε ελαιοτριβείο της Δήλου, βλ. Brun και Brunet 1997, 592. εικ. 14.

1195 Βλ. Ενότητα 2.1.3.

1196 Λέσβιου χυτρίδε λαμβάνειν δύο, Αθήναιος Z279c., βλ. Χατζηδάκης 2004, 649, πίν. 7.

1197 Βασιλειάδου 2011, 88.

4.4. Οργάνωση των χώρων εργασίας και διαβίωσης και μέσα παραγωγής

Η εγκατάσταση στις θέσεις Κομπολόι και Ντουβάρι αποτελούσε έναν οργανωμένο χώρο διαβίωσης και εργασίας, με δομές που προέκυψαν μετά από έναν συγκεκριμένο σχεδιασμό.

Το συγκρότημα οικοδομήθηκε νότια από τα Λειβήθρα, σε μικρή απόσταση από το λιμάνι του περικού Ηρακλείου και μάλλον εντός του αμπελώνα που προϋπήρχε, όπως καταδεικνύει η ταύτιση των ορυγμάτων που σφραγίστηκαν με την κατασκευή της οικίας, με όρχους αμπελώνα.¹¹⁹⁸

Η μεγάλη οικία με το υπόγειο, που πιθανότατα έφερε και πύργο, ανταποκρίνεται στα δεδομένα της ιδιωτικής αρχιτεκτονικής στην υπαίθρο χώρα, όπως αυτά είναι γνωστά από τις πηγές και την ανασκαφική έρευνα.¹¹⁹⁹

Η ιδιαιτερότητα του συγκροτήματος εστιάζεται στο σχεδιασμό και την οργάνωση του χώρου εργασίας και παραγωγής. Ο πιθεώνας, που οργανώνεται γύρω από μία λιθόστρωτη αυλή, παραμένει ως προς τη δομή και τη χρήση του χωρίς γνωστό παράλληλο.¹²⁰⁰ Ο προσδιορισμός του είδους της παραγωγής μόνο με βάση την τυπολογία των εγκαταστάσεων δεν είναι πάντα εφικτός. Χαρακτηριστικά παραδείγματα εγκαταστάσεων που έχουν χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή οίνου και ελαίου παραθέτει ο J. Brun, επισημαίνει ωστόσο, τη σαφή διάκριση των μέσων στις οργανωμένες εγκαταστάσεις παραγωγής.¹²⁰¹ Σε κάθε περίπτωση, η δυσκολία να τεκμηριωθεί η μορφή ή ο τρόπος λειτουργίας των εγκαταστάσεων, δεν μπορεί να οδηγήσει σε αμφιβολίες σχετικά με τον παραγωγικό χαρακτήρα μίας αγροικίας.¹²⁰² Εγκαταστάσεις ποικίλων μεγεθών και τύπων έχουν εντοπιστεί σε οικίες, συχνά μικρού μεγέθους, ακόμη και εντός οικισμών, καταδεικνύοντας πως η επιλογή για το μέσο εργασίας εξαρτάται από πληθώρα παραγόντων, και όχι μόνο από το μέγεθος της παραγωγής, τη διαθέσιμη έκταση ή την τεχνογνωσία. Λιγότερο συχνά είναι δυνατό να διαπιστωθεί η χρήση σκευών από πηλό ή άλλα φθαρτά υλικά. Ειδικά για την οινοποίηση, βέβαιη θεωρείται η χρήση τους όταν εντοπίζονται σε εγκαταστάσεις με κτιστούς ληνοούς ή σε θέσεις όπου η αρχαιοβοτανολογική έρευνα έχει τεκμηριώσει το είδος της παραγωγής. Τα παραπάνω σκευή άλλοτε αφορούν τύπους που σχεδιάστηκαν για τη συγκεκριμένη χρήση, όπως οι πήλيني φορητοί ληνοοί, και άλλοτε τύπους που το σχήμα τους συμβαίνει να εξυπηρετεί τις ανάγκες της παραγωγής, όπως οι «λουτήρες» και οι «σαρκοφάγοι». Η μελέτη των κεραμικών ευρημάτων ωστόσο, ακόμα και όταν αυτά κατατάσσονται σε πίνακες με πολλαπλά κριτήρια ταξινόμησης, επίσης δεν επαρκεί για να τεκμηριώσει την παραγωγική δραστηριότητα ενός χώρου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η κατάταξη των οστράκων από τις αγροικίες στο Δέμα, τη Βάρη και το Θυμάρι Αττικής, με δύο τουλάχιστον συστήματα ταξινόμησης. Η μεταξύ τους σύγκριση και η σύγκριση με τα δεδομένα άλλων θέσεων, καταδεικνύει μία σαφή διαφορά στην περίπτωση της εγκατάστασης στο Δέμα, με αποτέλεσμα να εγείρονται αμφιβολίες σχετικά με την ταύτιση της θέσης ως αγροικίας.¹²⁰³ Ωστόσο, η αποσπασματικότητα του υλικού και κυρίως η κατάταξη σχημάτων με βάση τον τύπο και χωρίς να είναι πάντα διαθέσιμες οι πληροφορίες που αφορούν τη θέση τους στο χώρο και το περιεχόμενό

1198 Βλ. Ενότητα 1.2.2.

1199 Από τις γραπτές πηγές είναι γνωστές αναφορές με εξέχουσες οικίες της υπαίθρου, όπως το χαρακτηριστικό απόσπασμα από τον Διόδωρο τον Σικελιώτη (20.8.3) *ἀγροικίαι τε συνεχείς ὑπῆρχον, οἰκοδομαῖς πολυτελέσι καὶ κονιάμασι διαπεποιημέναι καὶ τὸν τῶν κεκτημένων αὐτὰς διασημαίνουσαι πλοῦτον*. Για το είδος των εγκαταστάσεων που αναγνωρίζονται ως αγροικίες, βλ. Pecirka 1973, 114–15· Pettergrew 2001, 189. Η ανασκαφική έρευνα έχει αποκαλύψει διαφορών μεγεθών και τύπων εγκαταστάσεις, βλ. σχ. Γεροφωκά 2015, 69–75. Ως προς το μέγεθος και την οργάνωση του χώρου, η οικία στο Κομπολόι συγκρίνεται με αγροικία στη Δήμητρα Ιρεβενών, που χρονολογείται στον 3ο – 2ο αι. π.Χ. και έχει εμβαδό 750 τ.μ., βλ. σχ. Καραμήτρου-Μεντεσίδη και Θεοδώρου, 117–26.

1200 Πιθεώνες οργανώνονταν με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους. Συχνά ήταν υπαίθριοι (Amyx 1958, 158), ή σε πρόχειρα στεγασμένες κατασκευές αλλά και σε ανεξάρτητα κτίρια κοντά στις οικίες (Μπόνιας 1999, 106–7, εικ. 2, 10, 11· Μάλαμα κ.ά. 2002, 74–6, σχ. 3). Άλλοτε αποτελούσαν επιλεγμένα δωμάτια εντός οικιών (Αδάμ-Βελένη 2003α, 104· Καραμήτρου-Μεντεσίδη και Θεοδώρου 2011, 121), σε εγκαταστάσεις παραγωγής (Cahil 2002, 201, 240, πίν. 8) ή και σε δημόσιους χώρους και ιερά (Mitrevski 2005, 37–8, σχ. 1, εικ. 13, και 203–4, εικ. 4–5, ακρόπολη, και 50–2, σχ. 1, εικ. 33, ιερό· Καραπασχαλίδου 2009, 413–15).

1201 Τα παραδείγματα που αναφέρονται δεν περιορίζονται γεωγραφικά ή χρονολογικά. Ως παράδειγμα οργανωμένης παραγωγής και των δύο προϊόντων, σε διαφορετικές εγκαταστάσεις, αναφέρεται η βίλλα στο Boscoreale, βλ. Brun 1993, 514–15, εικ. 2–3.

1202 Osborne 1992, 21–5. Winther-Jacobsen 2010, 269–70.

1203 Winther-Jacobsen 2010, 280–85, εικ. 5–6.

τους, αποδυναμώνουν τη σημασία των δεδομένων. Αντίθετα, η μελέτη της διασποράς των ευρημάτων στις οικίες της Ολύνθου κατέδειξε ότι είναι δυνατό να διερευνηθούν οι πιθανές χρήσεις των χώρων, εάν εξεταστεί το σύνολο των ευρημάτων σε σχέση πάντα με τα αρχιτεκτονικά δεδομένα.¹²⁰⁴

Η οργάνωση του χώρου και η συνολική εξέταση της κατανομής των ευρημάτων¹²⁰⁵ πιστοποιούν ως κύριο χώρο εργασίας τον πιθεώνα και τους εξωτερικούς, υπαίθριους ή στεγασμένους χώρους,¹²⁰⁶ καθώς και κάποια δωμάτια και κυρίως τις στοές της οικίας.

Η λιθόστρωτη αυλή,¹²⁰⁷ με τις ιδιαίτερες διαμορφώσεις και τον υπόσκαφο χώρο στα νότια, βεβαιώνει ότι το κτίριο δεν προοριζόταν μόνο για τη στέγαση των πίθων, αλλά ήταν σχεδιασμένο για να εξυπηρετεί πολλαπλές ανάγκες (Σχ. 1, 7–8, **ΔΙΙ**). Ο φωτισμός και ο εξαερισμός της βεβαρμένης από τα υποπροϊόντα της ζύμωσης ατμόσφαιρας εξυπηρετούνταν σίγουρα από την αυλή. Η επίστρωση πολλαπλών στρώσεων λίθων εξασφάλιζε παράλληλα την καλύτερη αποστράγγιση των υδάτων, απαραίτητη για τη διαφύλαξη του οίνου. Στο βόρειο τμήμα της αυλής, με τις γωνιακές προεξοχές, τα περιμετρικά τοιχία και τα τρία επάλληλα επίπεδα σε άμεση γειτνίαση με τους εγκλιβωτισμένους πίθους 8 και 9 (Σχ. 1, Εικ. 30, **JIIB**), πιθανότατα παρήγαγαν και επεξεργάζονταν το γλεύκος.¹²⁰⁸ Το σημείο μάλιστα επικοινωνεί ανεμπόδιστα μέσω μεγάλου θυραίου ανοίγματος με τον υπαίθριο χώρο στα δυτικά, οι εγκαταστάσεις (Π32, Π26–27, Λ27) του οποίου καταδεικνύουν επίσης χώρο επεξεργασίας γλεύκους και αρτυμάτων. Η διαρρύθμιση των χώρων διευκολύνει την πρόσβαση και προς τη νότια εξωτερική στοά (Σχ. 1, **ΕΙΙ**) και την κτιστή εστία. Αντίθετα, η πυκνή διάταξη των πίθων δυσκολεύει την επικοινωνία με την ανατολική πτέρυγα του πιθεώνα και με τον διάδρομο βΙ, που αποτελεί βασικό χώρο αποθήκευσης πίθων. Ο διάδρομος-πιθεώνας (Σχ. 1, **βΙ**), με ανοιχτή τη νότια στενή πλευρά του, επικοινωνεί άμεσα με τον υπαίθριο πιθεώνα στα νότια, αλλά και μέσω θυραίου ανοίγματος με τα δωμάτια στη νοτιοδυτική πτέρυγα της οικίας, τα οποία διακρίνονται για την ένδεια ευρημάτων, όπως και οι χώροι του πιθεώνα.¹²⁰⁹ Εικάζεται λοιπόν πως τουλάχιστον το δωμάτιο (Σχ. 1, **αVII**) με το θυραίο άνοιγμα είναι χώρος επαγγελματικής δραστηριότητας ή διημέρευσης του ανθρώπινου δυναμικού που επόπτευε τις εργασίες, δεδομένο που συμφωνεί και με τη θέση του, αμέσως μετά την μεγάλη είσοδο στον πιθεώνα.

Όλος ο χώρος στα νότια και δυτικά του πιθεώνα είναι οργανωμένος υπαίθριος χώρος εργασίας, με σειρές και συστάδες πίθων βυθισμένων στο έδαφος, εστίες και οριοθετημένους λάγκους καύσης.¹²¹⁰ Προς τα βόρεια, στο μεσοδιάστημα έως το μονόχωρο κτίσμα στο Ντουβάρι δεν εντοπίστηκαν πίθοι κατά χώραν, παρά μόνο σποραδικά θραύσματα. Πίθοι και φορητός ληνός εντοπίστηκαν και εκεί στον περιβάλλοντα χώρο του κτίσματος (Σχ. 9), όπου πιθανόν παράγονταν μεγάλη ποσότητα γλεύκους. Οι επιβαρυντικές οσμές και τα απορρίμματα ήταν ενδεχομένως ο λόγος, εξαιτίας του οποίου μέρος των εργασιών χωροθετείται στους υπαίθριους χώρους έξω από το συγκρότημα. Η επιλογή αυτή είναι ενδεικτική και της έκτασης του αγροκτήματος, μέσα στο οποίο ιδρύθηκε η αγροικία.

Τα θυραία ανοίγματα που εξασφάλιζαν την επικοινωνία της οικίας με όλους τους υπαίθριους χώρους προς βόρεια, νότια και ανατολικά, η επικοινωνία τωνωματίων και η διάταξη των ευρημάτων καταδεικνύουν πως πέραν των χώρων διημέρευσης και εξυπηρέτησης των καθημερινών αναγκών διαβίωσης, τμήμα της οικίας φιλοξενούσε και μέρος από τις παραγωγικές δραστηριότητες της αγροικίας.

1204 Cahil 2002, 148.

1205 Για το σύνολο των ευρημάτων ανά χώρο βλ. Πίνακα Στατιστικής 1 και για τα ποσοστά ανά κατηγορία και είδος, Πίνακα Στατιστικής 2.

1206 Η βίαιη καταστροφή και η οριστική εγκατάλειψη του κτιρίου δημιουργούν καταρχάς ένα ευνοϊκό για την έρευνα περιβάλλον. Ωστόσο, μέρος της οικοσκευής θα μπορούσε να έχει απομακρυνθεί εγκαίρως, ενώ η κατάρρευση των οικοδομικών, όπως και η σύγχρονη διάταξη των στρωμάτων, προκάλεσαν εκτεταμένη διασπορά θραυσμάτων αντικειμένων ακόμα και σε απομακρυσμένα σημεία. Δυσεπίλυτο πρόβλημα παραμένει ο συσχετισμός του συνόλου της κεραμικής με τα επιλεγμένα όστρακα και τα αγγεία, βλ. Ault και Nevett 1999, 43–52· Cahil 2002, 70–2, με βιβλιογραφία για τις στατιστικές αναλύσεις που έχουν επιχειρηθεί στη σημ. 135.

1207 Βλ. Ενότητα 1.2.5.1–1.2.5.2.

1208 Βλ. Ενότητα 1.2.5.3.

1209 Βλ. Ενότητα 1.2.5.7.

1210 Ενότητα 1.2.6–1.2.7.

Τα δωμάτια που αναπτύσσονται αριστερά και δεξιά από την νότια κεντρική είσοδο¹²¹¹ (Σχ. 1, **αVIII–αXIV**) διέσωσαν ελάχιστα όστρακα από καθημερινής χρήσης αγγεία, λιγοστά εργαλεία και αντικείμενα από τον οικιακό εξοπλισμό. Αμέσως δυτικά της εισόδου εντοπίστηκε μία εστία και το κτιστό πηγάδι, στα όρια του εξωτερικού τοίχου των δύο δυτικών δωματίων (Σχ. 1, **αVIII–αXI**). Για τους λοιπούς χώρους, και ιδιαίτερα για τα δύο δωμάτια ανατολικά της εισόδου (Σχ. 1, **αXIII–αXIV**), παραμένει ασαφές αν έκλειναν με τοίχο ή ένα μεγάλο άνοιγμα εξυπηρετούσε την είσοδο υποζυγίων ή άλλων φορτίων.

Τα τρία από τα δωμάτια της δυτικής πτέρυγας (Σχ. 1, **αV–αVII**), που δεν έχουν έξοδο στην αυλή της οικίας, και ιδίως το ένα (Σχ. 1, **αVII**) που έχει είσοδο προς τον πιθεώνα, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, στεγάζουν δραστηριότητες σχετικές με την παραγωγή.¹²¹²

Το ίδιο ισχύει και για το δωμάτιο της ανατολικής πτέρυγας (Σχ. 1, **αXV**), αμέσως μετά την κύρια είσοδο, που έχει έκκεντρο θυραίο άνοιγμα προς την αυλή και έναν μεγάλο πίθο σχεδόν απέναντι από το άνοιγμα.¹²¹³ Μάλιστα, κοντά στον πίθο έχει εντοπιστεί και μία από τις λεκάνες-τριπτήρες.

Αμέσως βόρεια από αυτόν τον χώρο εντοπίστηκε το υπόγειο (Σχ. 1, 7, **αXVI**), με είσοδο από τη δεύτερη αυλή στα ανατολικά και πιθανότατα και από τον επάνω όροφο.¹²¹⁴ Εντός του υπογείου εντοπίστηκαν θραύσματα από τρεις πίθους (Π29–Π31), ο ένας μικρός αλλά με χείλος ενεπίγραφο και δύο μολυβδοχοημένες οπές στο άνω τμήμα του, μαζί με το υποστατό του. Επίσης εντοπίστηκαν αρκετά μικρά ακέραια αγγεία, εργαλεία, με χαρακτηριστικότερο το δικέλλι στη ΝΑ γωνία του, αλλά και ικανή ποσότητα από ελαιοπυρήνες και άλλους σπόρους πέρα από τα γίγαρτα,¹²¹⁵ εικόνα που συνάδει με τη χρήση του χώρου ως αποθήκη τροφών και εργαλείων.

Στη ΒΑ γωνία του υπόστεγου (Σχ. 1, **jIB–jIA**) της αυλής βρέθηκε ακόμη ένας μεγάλος πίθος (Π25), καθώς και μεγαλύτερη συγκέντρωση σκευών διαφόρων τύπων (Σχ. 13). Εκτός λοιπόν από τη στέγαση οινηρών πίθων σε κλειστό χώρο της οικίας που αναφέρθηκε παραπάνω στο δωμάτιο αXV, διαπιστώνεται η τοποθέτησή τους και στους εσωτερικούς ημιυπαίθριους χώρους της οικίας.

Οινοποιητική δραστηριότητα και επεξεργασία τροφίμων εντοπίστηκε και στη βόρεια εξωτερική στοά της οικίας (Σχ. 1, **εIA**) και κυρίως στο ανατολικό τμήμα της, που επικοινωνεί με θυραίο άνοιγμα με το δωμάτιο αXVIII.¹²¹⁶ Εντός των ορίων του υπόστεγου χώρου βρέθηκε μία αδιάγνωστης χρήσης κυκλική κατασκευή, κοντά στην οποία εντοπίστηκαν αρκετά θραύσματα από λεκάνες, μία λιθόστρωτη ορθογωνική επιφάνεια πάνω και γύρω από την οποία εντοπίστηκαν ιγδία και λεκάνη-τριπτήρας καθώς και μία ιδιότυπη κατασκευή από κεραμίδες που εγκιβωτίζουν αμφορέα, τοποθετημένο με το στόμιο προς τα κάτω (Σχ. 1, 13, Εικ. 20–21).

Αντίθετα, το δυτικό τμήμα της ίδιας στοάς φιλοξενούσε, τουλάχιστον κατά το χρόνο της καταστροφής, τη σχετικά περιορισμένη υφαντική δραστηριότητα των ενοίκων,¹²¹⁷ όπως φαίνεται από την συγκέντρωση 12 υφαντικών βαρών διαφόρων μεγεθών κοντά σε απανθρακωμένο πάσσαλο (Σχ. 15). Οι λοιπές αγνύθες βρέθηκαν διασκορπισμένες σε διάφορα σημεία, κυρίως στο βόρειο τμήμα της οικίας και στο νότιο υπαίθριο χώρο έξω από την οικία. Μεμονωμένα παραδείγματα σε σφραγισμένα στρώματα, όπως εντός του υπογείου, πιθανόν καταδεικνύουν τη χρήση τους και ως βαρίδια σε αρμαθίες αποξήρανσης και διατήρησης τροφίμων.

Από μολύβδο ήταν κατασκευασμένα μία σειρά από αντικείμενα με διασπορά σε όλη την έκταση του χώρου, αρκετά από τα οποία παραμένουν χωρίς ερμηνεία, όπως τα σιφώνια (**M773–M774**) και οι δακτύλιοι (**M775–M802**), και βέβαια οι πολυάριθμοι σύνδεσμοι πίθων (**M851–M956**). Η επισκευή των τελευταίων, με δεδομένο ότι οι περισσότεροι ήταν δύσκολο ή αδύνατο να μετακινηθούν, θα γίνονταν επί τόπου, οπότε εντός της εγκατάστασης θα συνέβαινε και η τελική επεξεργασία του μολύβδου. Άλλωστε, πέρα από τα φύλλα

1211 Ενότητα 1.2.4.3–1.2.4.5.

1212 Ενότητα 1.2.6.

1213 Βλ. Ενότητα 1.2.4.8.

1214 Βλ. Ενότητα 1.2.4.8.

1215 Margaritis 2006, 56.

1216 Βλ. Ενότητα 1.2.4.10.

1217 Ο συνολικός αριθμός των υφαντικών βαρών αντιστοιχεί σε έναν ή το πολύ δύο αργαλειούς, βλ. Ενότητα 2.2.1.5.1. και σημ. 633.

και ελάσματα (**M804–M850**), έχουν εντοπιστεί και αρκετές άμορφες μάζες μολύβδου (**M1397–M1437**), που θεωρούνται σαφείς ενδείξεις για την κατασκευή ή την επεξεργασία αντικειμένων εντός της αγροικίας, τακτική γνωστή και από άλλες περιοχές.¹²¹⁸ Μεγάλος αριθμός από σκωρίες σιδήρου (**M1258–M1396**), με διασπορά κυρίως στο χώρο της οικίας, αποτελούν ένδειξη για την κατασκευή και σιδερένιων αντικειμένων.¹²¹⁹ Ωστόσο, ο σίδηρος είναι υλικό που απαιτεί εκτός από τεχνογνωσία και πολύ υψηλές θερμοκρασίες, οπότε πιο πιθανή θεωρείται η επισκευή εργαλείων, ενώ δεν αποκλείεται και η συγκέντρωση και η αποθήκευση της σκωρίας, με σκοπό τη μελλοντική εκμετάλλευση του μεταλλεύματος.¹²²⁰

Τα εργαλεία, και ιδιαίτερα τα αγροτικά (**M1069–M1098**) που σχετίζονται άμεσα με την αμπελοκαλλιέργεια είναι λίγα, ωστόσο οι τύποι τους είναι χαρακτηριστικοί.¹²²¹ Η διασπορά τους, κυρίως στους υπόστεγους χώρους της οικίας και στους υπαίθριους εξωτερικούς χώρους, είναι μάλλον αναμενόμενη (Σχ. 15), με εξαίρεση το καλά φυλαγμένο δικέλλι στο υπόγειο της οικίας. Από τους τύπους που εξετάστηκαν χωρίς ασφαλή παράλληλα, αλλά ιδιαίτερα σημαντικά για την τεκμηρίωση της μεθόδου καλλιέργειας με τη διάνοιξη μικρών λάκκων, είναι τα φυτευτήρια (**M1069–M1072**). Αντίθετα, χαρακτηριστικά των παραδειγμάτων που χρονολογούνται πριν από τους ρωμαϊκούς χρόνους είναι τα δικέλλια (**M1073–M1079**). Διατηρήθηκαν επίσης τμήματα από μικρότερα σκαπτικά εργαλεία, ωστόσο δεν στάθηκε δυνατό να ταυτιστεί κάποιος συγκεκριμένος τύπος (**M1086–M1087**). Ποικίλων τύπων είναι και τα μαχαίρια (**M1017–M1050**) και τα δρεπάνια (**M1080–M1085**) που θα μπορούσαν να εξυπηρετούν πληθώρα εργασιών, εκτός από τα λιγοστά δρεπάνια με τη μηννοειδή λεπίδα (**M1084–M1085**) που έχουν αποδοθεί αποκλειστικά στην αμπελοκαλλιέργεια. Ρωμαίοι συγγραφείς αναφέρουν αναλυτικά το ανθρώπινο δυναμικό, τα είδη και τον αριθμό των εργαλείων που απαιτούνται.¹²²² Σε ελληνικές επιγραφές συχνά αναφέρονται και οι τιμές συγκεκριμένων τύπων, από τις οποίες προκύπτει ένα μεγάλο κόστος για την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού.¹²²³ Ο μικρός σχετικά αριθμός εργαλείων που σχετίζονται με τη συγκομιδή, σε σχέση με αυτά που αφορούν το φύτεμα και την ετήσια περιποίηση των φυτών, πιθανότατα οφείλεται σε τυχαίους παράγοντες, δεν αποκλείεται ωστόσο να αντανakλά και μία διαφορετική διαχείριση των μέσων που χρησιμοποιούνταν σε ετήσια βάση από το σταθερό εργατικό δυναμικό της αγροικίας, σε αντίθεση με τα εργαλεία που κάλυπταν τις αυξημένες ανάγκες της συγκομιδής.¹²²⁴

Ισχνή ένδειξη επεξεργασίας σιτηρών μπορούν να θεωρηθούν τα αποτμήματα λίθινων εργαλείων (**M1143–M1146**) που συχνά αποδίδονται σε δοκράνια για το άλεσμα, καθώς και το τμήμα τοίχου στο Ντουβάρι που αποδόθηκε σε λίθινο περίβολο αλωνιού.¹²²⁵ Ο αριθμός όμως των εργαλείων είναι μικρός και η χρήση τους για άλλες εργασίες δεν μπορεί να αποκλειστεί.

Ενδεικτικά της ενασχόλησης με την αλιεία¹²²⁶ είναι τα λιγοστά «βαρίδια» διχτύων και το ένα κάθετο βαρίδιο, πιθανόν για ψάρεμα με αγκίστρι (**M1094–M1098**).

Σε ιπποειδή ή βοοειδή, ζώα απαραίτητα για τις εργασίες στον αγρό και για την μεταφορά των προϊόντων, ανήκουν πιθανόν το σιδερένιο πέταλο και οι αλυσίδες (**M1088–M1093**). Ευρήματα που να σχετίζονται με την

1218 Για τα ελάσματα, την πιθανή ταύτισή τους και άλλα παραδείγματα επεξεργασίας εντός οικιών, βλ. Ενότητα 2.2.1.4.5. Για τα υποπροϊόντα από την επεξεργασία και τα εργαστήρια σε οικίες των Φερρών, βλ. Ενότητα 2.2.7, σημ. 717.

1219 Για τη διασπορά τμημάτων σκωρίας στο χώρο, τα στάδια επεξεργασίας του μετάλλου από όπου προέρχονται και παραδείγματα οικιών με ανάλογη δραστηριότητα, βλ. Ενότητα 2.2.7, σημ. 716. Επίσης για την επεξεργασία μετάλλινων αντικειμένων σε αγροικία στην Ασπροβάλτα, βλ. Αδάμ-Βελένη 2009, 10, αρ. 5.

1220 Η ανάτληση σκωριών από παλιότερες μεταλλουργικές εργασίες θεωρείται μία από τις πηγές πρόσληψης σιδήρου στην αρχαιότητα, βλ. Βαξεβανόπουλος 2017, 33.

1221 Βλ. Ενότητα 2.2.2.1.

1222 Για παράδειγμα, σύμφωνα με τον Κάτωνα (11), για ένα αμπέλι 250 στρεμμάτων θα έπρεπε να απασχολούνται 16 περίπου άτομα, ενώ στον απαραίτητο εξοπλισμό συμπεριλαμβάνονται 3 κλαδευτήρια και 40 μαχαίρια.

1223 Στις 2 δραχμές ανέρχονταν το κόστος για ένα δικέλλι σύμφωνα με τις στήλες των Ερμοκοπιδών και επιγραφές από την Ελευσίνα, βλ. Amouretti 1986, 96.

1224 Την εποχή της συγκομιδής πιθανόν προσλαμβάναν περισσότερο προσωπικό, που θα μπορούσε να φέρει τον δικό του εξοπλισμό, βλ. Amouretti 1986, 79–80.

1225 Ενότητα 1.3 και σημ. 119 για το αλών και 2.2.6.1. για τα λίθινα εργαλεία.

1226 Ενότητα 2.2.2.2.

εκτροφή ζώων εντός του χώρου του συγκροτήματος, όπως αυτά που εντοπίστηκαν στη γειτονική αγροικία,¹²²⁷ δεν προέκυψαν. Πιθανόν τα οικόσιτα ζώα για τη σίτιση των ενοίκων ή τυχόν κοπάδια για εκμετάλλευση να ήταν εγκατεστημένα σε άλλη περιοχή, επιλογή που σχετίζεται με την ανάγκη τήρησης του χώρου καθαρού και απαλλαγμένου από οσμές.¹²²⁸

Τα σχετικά περιορισμένα μεταλλικά εξαρτήματα (M1099–M1134) από ελαφρύ οπλισμό¹²²⁹ καταμαρτυρούν την ενασχόληση με το κυνήγι, τουλάχιστον ως μέσο απόκτησης και κατανάλωσης θηραμάτων και όχι με τον επίσημο τελετουργικό χαρακτήρα, που ελάμβανε το κυνήγι στη μακεδονική αυλή.¹²³⁰

Σποραδικές ενδείξεις για τις λοιπές δραστηριότητες των ενοίκων, δεν επιτρέπουν την εξαγωγή γενικότερων συμπερασμάτων. Λίγα εργαλεία που συνδέονται με οικοδομικές εργασίες (M1051–M1068), καθώς και τα λοιπά μεταλλικά μικροεργαλεία (M1005–M1016), τα κοσμήματα (M1135–M1138) και τα θραύσματα που έμειναν αταύτιστα (M1143–M1257), παρουσιάζουν διασπορά σε όλη την έκταση του συγκροτήματος και δεν συμβάλλουν περαιτέρω στη διερεύνηση της χρήσης των χώρων.

Τα λιγοστά θραύσματα από ειδώλια (M1140–M1142) δεν αρκούν για να τεκμηριώσουν την άσκηση λατρείας εντός της αγροικίας.¹²³¹ Η συγκέντρωση μεγάλης ποσότητας αγγείων καθημερινής χρήσης στο βόρειο και πιο προστατευμένο τμήμα της οικίας, τοποθετεί εκεί τους χώρους διημέρευσης των ενοίκων. Η θέση και οι διαστάσεις του δωματίου αΙΙ θα επέτρεπαν τη χρήση του για την οργάνωση εορτών ή συμποσίων, με το μεγάλο αριθμό των κεραμικών σκευών να συγκεντρώνονται στο ανοιχτό προς την αυλή δωμάτιο αΙ, που θα λειτουργούσε ως προθάλαμος. Ωστόσο, πέραν του μήκους των τοίχων που επιτρέπουν την τοποθέτηση 9 έως 11 κλινών, δεν προέκυψαν στοιχεία για την ύπαρξη σταθερής επίπλωσης, ενώ λιγοστά είναι και τα τεκμήρια που αφορούν χάλκινα ή άλλα πολυτελή σκεύη.¹²³²

Η εικόνα αυτή μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι δεν ανασκάφηκε η πιθανολογούμενη διπλή οικία στα ανατολικά (Σχ. 6), που ενδεχομένως στέγαζε τον ιδιωτικό βίο ή τις κοινωνικές δραστηριότητες των ενοίκων. Η ανάγκη στέγασης προσωπικού, πέρα από το εάν η οικογένεια του ιδιοκτήτη διέμενε στην αγροικία ή σε κάποια από τις κοντινές πόλεις,¹²³³ θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη λόγω των αυξημένων αναγκών της παραγωγής καθόλη τη διάρκεια του έτους.¹²³⁴

1227 Γεροφωκά 2015, 208–210.

1228 Βλ. Ενότητα 4.1, σημ. 1093.

1229 Βλ. Ενότητα 2.2.3.

1230 Φάκλαρης 2011, 163–69.

1231 Βωμοί για τη λατρεία του Διονύσου και του Ηρακλή εντοπίστηκαν σε αγροικίες στην Κριμαία, βλ. σχ. Carter κ.ά. 2000, 728.

1232 Ενότητα 1.2.4.7. Στην Όλυνθο, η επιλογή της διάθεσης χώρου που θα λειτουργούσε αποκλειστικά ως ανδρώνας εξαρτάται από τις ανάγκες του νοικοκυριού, την επαγγελματική δραστηριότητα και τη θέση του ιδιοκτήτη, ενώ ο χώρος διακρίνεται πάντα για την επιμέλεια της κατασκευής, βλ. σχ. Cahill 2002, 80, 200–1.

1233 Για το ζήτημα της μόνιμης ή εποχικής εγκατάστασης των ιδιοκτητών ή του απασχολούμενου δυναμικού, που θα μπορούσε να αφορά και δούλους, βλ. Pecirka 1973, 115· Lohmann 1992, 48–60· Osborne 1992, 22.

1234 Στους παράγοντες που επηρεάζουν το μέγεθος των εγκαταστάσεων εντός του αγροκτήματος, κατατάσσεται και η ενασχόληση με την αμπελουργία, που απαιτεί εντατικότερη εργασία, άρα και περισσότερο έμψυχο δυναμικό, σε σχέση με άλλες παραγωγές, βλ. σχ. Jameson 1992, 139.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Οι απόψεις των παλαιότερων μελετητών για την οικονομία στην αρχαιότητα εκπροσωπούνται από δύο ακραίες, θεωρητικές προσεγγίσεις. Οι πριμιτιβιστές αναγνωρίζουν την αγροτική παραγωγή ως κύρια πηγή πλούτου και υποτιμούν το ρόλο των βιοτεχνικών και εμπορικών δραστηριοτήτων, ενώ οι μοντερνιστές θεωρούν ότι το πρότυπο της οικονομικής ανάπτυξης των πόλεων της προβιομηχανικής εποχής ανταποκρίνεται πλήρως σε εκείνο του αρχαίου κόσμου.¹²³⁵ Οι σύγχρονοι μελετητές υιοθετούν μία ενδιάμεση θέση, λιγότερο απόλυτη και περισσότερο κριτική, αναγνωρίζοντας ως βασική πηγή επιβίωσης τη γεωργία, χωρίς ωστόσο να υποτιμάται η βιοτεχνική παραγωγή και το εμπόριο ως πηγή πλούτου.¹²³⁶

Οι αρχαίες αγροτικές εγκαταστάσεις της περιοχής του Μακεδονικού Ολύμπου κατατάσσονται ανάλογα με τη θέση, τον αρχιτεκτονικό τύπο και το μέγεθος της παραγωγής σε δύο βασικές κατηγορίες, τις πεδινές αγρεπαύλεις με πλεονασματική παραγωγή και εμπορική δραστηριότητα (Τρία Πλατάνια, Κομπολόι-Ντουβάρι, ScotinaResort;) και τις μικρές ημιορεινές αγροικίες με αγροτική παραγωγή μόλις για τη διατροφική αυτάρκεια του οίκου (Ρέμα Τριανταφυλλιά, Γκορίτσα).¹²³⁷

Οι δύο αγρεπαύλεις ήταν μόνιμες εγκαταστάσεις, σε διαρκή λειτουργία λόγω των αναγκών του αγροκτήματος και στην περίπτωση της αγροικίας στο Κομπολόι, λόγω του μεγέθους και των απαιτήσεων της παραγωγής.¹²³⁸ Σύμφωνα με την αρχαιοβοτανολογική μελέτη, οι δύο αγροικίες είχαν διαφορετική οργάνωση παραγωγής, η οποία στα Τρία Πλατάνια στηριζόταν σε πολλαπλές καλλιέργειες με σημαντικότερη αυτή της ελιάς, ενώ στο Κομπολόι σχετιζόταν αποκλειστικά με την αμπελοκαλλιέργεια και την οινοποίηση.¹²³⁹ Επιπλέον, από τα αρχαιοβοτανολογικά κατάλοιπα, σε συνδυασμό με το μέγεθος των αποθηκευτικών χώρων και των πύλων, προκύπτει ότι η αποθεματική γεωργική παραγωγή στα Τρία Πλατάνια ήταν μεσαίας κλίμακας για εμπόριο τοπικής εμβέλειας.¹²⁴⁰ Αντίθετα, η οινοποιητική εγκατάσταση στο Κομπολόι, υποστηριζόμενη από τις βοηθητικές δομές στο Ντουβάρι Ι και ΙΙ και πιθανόν σε λειτουργική σύνδεση με την ευμεγέθη εγκατάσταση Scotina Resort, αποτελεί μία οργανωμένη βιοτεχνική δομή με εξειδικευμένη παραγωγή μεγάλης κλίμακας και σαφή εμπορικό προσανατολισμό.¹²⁴¹ Ενδεικτικός του συνολικού μεγέθους της παραγωγής είναι ο αριθμός και η χωρητικότητα των οινοποιητικών πύλων. Από τους 47 πύλους και λάγκους πύλων που διατάσσονται στον πιθεώνα και στους εξωτερικούς υπόστεγους χώρους της αγροικίας, οι μεγαλύτεροι έχουν χωρητικότητα που ξεπερνά τους 2 τόνους έκαστος.¹²⁴²

¹²³⁵ Ριζάκης 2004, 17.

¹²³⁶ Για την ιστορία της έρευνας, βλ. Harris και Lewis 2016.

¹²³⁷ Η ταξινόμηση της εγκατάστασης κλασικών χρόνων στην Πηγή Αθηνάς είναι ασαφής λόγω έλλειψης στοιχείων, βλ. Ενότητα 1.1.

¹²³⁸ Πουλιάκη-Παντερμαλή 2003β, 53. Παρόμοια, ως μόνιμες εγκαταστάσεις, ερμηνεύονται και οι αγροτικές οικίες στις καλλιεργούμενες εκτάσεις που εκμυσθώνει το ιερό του Απόλλωνα στη Δήλο (Osborne 1985, 127).

¹²³⁹ Margaritis 2016. Ο Αθ. Ριζάκης (Rizakis 2013, 40–41, σημ. 104) κατατάσσει και τις δύο αγροικίες στα λιγοστά παραδείγματα που ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά των villae rusticae, των μεγάλων αγροτικών μονάδων της ρωμαϊκής περιόδου.

¹²⁴⁰ Ο πιθεώνας στα Τρία Πλατάνια περιείχε 16 πύλους μεσαίων διαστάσεων συνολικής χωρητικότητας περίπου 3.500 λίτρα (Γεροφωκά 2015, 205–7).

¹²⁴¹ Margaritis 2016.

¹²⁴² Αναλυτικά για τη διάταξη, τον αριθμό και τη χωρητικότητα των πύλων, βλ. Ενότητα 1.2.7 και 4.3–4.4.

Η οينوπαραγωγή μεγάλης κλίμακας, όπως στο Κομπολόι, απαιτούσε δαπανηρές επενδύσεις σε γη, κτηριακές υποδομές, εξοπλισμό και εργατικό δυναμικό.¹²⁴³ Για την υπολογιζόμενη παραγωγή εκτιμάται ότι απαιτούνταν περίπου 16 εκτάρια αμπελώνων, χωρίς να προσμετρούνται τυχόν άλλες καλλιέργειες για την κάλυψη των διατροφικών αναγκών των ενοίκων της αγροικίας.¹²⁴⁴ Οι σωζόμενες πράξεις αγοραπωλησίας ακίνητης περιουσίας στην προρωμαϊκή Μακεδονία αφορούν κυρίως οικίες και σπανιότερα αγροτική γη.¹²⁴⁵ Ενδεικτικά, η τιμή των οικιών στην Όλυνθο κυμαινόταν από 1.700 έως 4.000 δραχμές, ενώ περίπου την ίδια περίοδο στην Αθήνα έφτανε έως και τις 5.000 δραχμές.¹²⁴⁶ Αντίστοιχα, στην Αμφίπολη στα μέσα του 4ου αι. π.Χ., αμπέλι έκτασης 6 πλέθρων πωλήθηκε αντί 320 δραχμών, με τιμή πλέθρου τις 53 δραχμές.¹²⁴⁷ Σε πράξη αγοραπωλησίας αμπελιού εκτιμώμενης έκτασης 16 πλέθρων που βρέθηκε στο Ασβεσταριό Γιαννιτσών και χρονολογείται γύρω στο 180 π.Χ., η τιμή πώλησης καθορίζεται σε 45 στατήρες.¹²⁴⁸ Η ύπαρξη μεγάλων ιδιωτικών εκτάσεων αγροτικής γης στη Μακεδονία κατά τους ελληνιστικούς χρόνους βεβαιώνεται σε κατάλογο ωνών που βρέθηκε σε β' χρήση στον τάφο της Κρίσεως στα Λευκάδια και χρονολογείται στο γ' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ.¹²⁴⁹ Οι πράξεις αγοραπωλησίας αφορούν συνολική έκταση περίπου 100 εκταρίων, πιθανόν στη χώρα της Μίεζας, με αντίτιμο που ξεπερνά τις 80.000 δραχμές και μέση τιμή ανά πλέθρο τις 67 δραχμές.¹²⁵⁰ Αντίστοιχα, σημαντικές πληροφορίες για την έγγεια ιδιοκτησία στην κλασική Αθήνα διασώζουν και οι στήλες των Ερμοκοπιδών, με αναφορές σε αγροκτήματα εύπορων Αθηναίων όχι μόνο στην Αττική, αλλά και στην Εύβοια, στη Θάσο και αλλού.¹²⁵¹

Η αμπελοκαλλιέργεια απαιτούσε εντατική εργασία, όπως προετοιμασία του εδάφους,¹²⁵² διάνοιξη τάφρων ή λάκκων για τη φύτευση, υποστήλωση, σκάλισμα, λίπανση, κλάδευση και τακτική περιποίηση των φυτών, που ολοκληρωνόταν με τον τρύγο.¹²⁵³ Αντίστοιχα, διαρκή αφοσίωση και εξειδικευμένες γνώσεις απαιτούσε και η οينوποίηση, που ενδεικτικά περιλάμβανε την προετοιμασία και καθαρισμό των πύθων για τη ζύμωση του γλεύκους και τη βραδεία ωρίμανση του οίνου, τη διαλογή και πάτημα των σταφυλιών, την παραγωγή και προσθήκη αρτυμάτων, την εποπτεία του γλεύκους (αερισμό, απάφριση, «θεραπεία») και τη μετάγγιση-κατασταμνισμό του οίνου.¹²⁵⁴ Ο απαραίτητος αμπελοοινικός εξοπλισμός ενδεικτικά περιλάμβανε αγροτικά εργαλεία καλλιέργειας και συγκομιδής, ξύλινα υποστυλώματα των φυτών (χάρακες), πιεστήρια και ληνούς, γλευκαγωγούς πύθους, ασκούς και οξυπύθμενους εμπορικούς αμφορείς. Για τη χερσαία μεταφορά του κρασιού καταλληλότερα ήταν τα ασκία από δέρμα ζώου, που απεικονίζονται συχνά σε παραστάσεις με διονυσιακά θέματα και σκηνές συμποσίου, αντί των πήλινων αγγείων που ήταν επίφοβο να σπάσουν. Γενικότερα ήταν ελαφριά, εύκαμπτα, στεγανά και εύκολα επαναχρησιμοποιήσιμα δοχεία, συνεπώς κατάλληλα και για την αποθήκευση του κρασιού.¹²⁵⁵ Σημαντικό ήταν το κόστος προμήθειας των οينوποιητικών πύθων της εγκατάστασης λόγω της δυσκολίας κατασκευής τους, που σύμφωνα με ενεπίγραφα παραδείγματα της Ολύνθου κυμαινόταν, ανάλογα με το μέγεθός τους, από 31 έως 53 δραχμές.¹²⁵⁶

1243 Για το ύψος της απαραίτητης επένδυσης συνολικά, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 53· 2014α, 55· Margaritis 2006, 111–15· 2016, 199. Ειδικά για τον διαμοιρασμό γαιών από τον Φίλιππο Β' σε Μακεδόνες εταίρους, με αναφορά και στην περιοχή της Πύδνας, βλ. Anson 2008, 21. Για τη δυνατότητα εκμίσθωσης ιδιωτικών και δημόσιων εκτάσεων, κυρίως στην Αττική και τη Δήλο, καθώς και για τη διάθεση έκτασης στην περιοχή της Πύδνας από τον Φίλιππο Β' στον Αισχίνη, βλ. Osborne 1988 και ειδικά σελίδα 312.

1244 Margaritis 2016, 201. Η μέση απόδοση ενός εκταρίου αρχαίου αμπελώνα εκτιμάται σε 3.000 λίτρα κρασί, άρα 300 λίτρα ανά στρέμμα (Salviat 1986, 151).

1245 Για συνολική βιβλιογραφία των ωνών στη Μακεδονία, βλ. Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Στεφανή 2003, 162–63, σημ. 33. Για αγορές και μεταβιβάσεις αγροτικής γης στη Μακεδονία και τη Θεσσαλία, βλ. Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Στεφανή 2003, 166, σημ. 46 και ειδικότερα για αμπέλια, 184, σημ. 168.

1246 Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Στεφανή 2003, 166, σημ. 48.

1247 Η συνολική έκταση του αμπελιού υπολογίζεται στα 5,5 στρέμματα (πλέθρο=867τ.μ.) (Hatzopoulos 1991, 33–8, VI).

1248 Χρυσοστόμου 1997· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Στεφανή 2003, 167.

1249 Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Στεφανή 2003.

1250 Hatzopoulos 2011, 60. Η τιμή του πλέθρου ορίζεται από 64 ως 70 δραχμές, πιθανόν ανάλογα με τη θέση των μεταβιβαζόμενων αγρών, βλ. Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Στεφανή 2003, 187.

1251 IG I3 421–430· Morris και Papadopoulos 2005, 178 και σημ. 111.

1252 Για την κατασκευή αναβαθμίδων καλλιέργειας σε εδάφη με έντονη κλίση, βλ. Acheson 1997, 175· Δημακόπουλος 2017, 272–75.

1253 Πουλάκη-Παντερμαλή 2014α, 58–9.

1254 Morris και Papadopoulos 2005, 178· Πουλάκη-Παντερμαλή 2014α, 54–63.

1255 Wills και Watts 2014. Για την πιθανότητα χρήσης τους και ως γλευκαγωγών δοχείων, βλ. Immerwahr 1992.

1256 Cahill 2002, 228, 232.

Στη συνολική επένδυση θα πρέπει να προστεθεί το κόστος αγοράς και σταβλισμού των ζώων που ήταν απαραίτητα για τις αγροτικές εργασίες και τη μεταφορά ανθρώπων και προϊόντων.¹²⁵⁷ Αντίστοιχα, απαραίτητη ήταν η προμήθεια του οικιακού εξοπλισμού (επίπλωση, ιματισμός, οικοσκευή κ.λπ.) για την κάλυψη των αυξημένων λειτουργικών αναγκών της οικίας, λόγω της έκτασης και του μόνιμου χαρακτήρα της εγκατάστασης.¹²⁵⁸ Τέλος, θα πρέπει να συνυπολογιστεί και το ετήσιο κόστος του προσωπικού, με δεδομένο ότι το μέγεθος της εγκατάστασης και οι απαιτήσεις της παραγωγής απαιτούσαν την ύπαρξη μόνιμου, και εξειδικευμένου σε επιμέρους εργασίες εργατικού δυναμικού, που πιθανόν ενισχυόταν περαιτέρω την περίοδο της συγκομιδής και της γλευκοποίησης.¹²⁵⁹ Η απασχόληση δούλων στην οινοποιητική αγροικία, όχι ιδιαίτερα διαδεδομένη πρακτική στη Μακεδονία πριν από τη ρωμαϊκή περίοδο, δεν μπορεί να αποκλειστεί.¹²⁶⁰ Εξάλλου, από τις γραπτές πηγές και τα αρχαιολογικά ευρήματα διαφαίνεται η ύπαρξη δούλων στη Μακεδονία ήδη από την υστεροκλασική εποχή, κυρίως αιχμάλωτων πολέμου, χωρίς ωστόσο να βεβαιώνεται εκτεταμένη δουλοκτησία, όπως στην Αθήνα.¹²⁶¹

Βασική προϋπόθεση για μία τέτοια επένδυση ήταν η εξασφάλιση της πρόσβασης σε αγορές διάθεσης του προϊόντος, τουλάχιστον σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.¹²⁶² Οι γειτονικές πόλεις Λεϊβήθρα και Ηράκλειο κάλυπταν το τοπικό εμπόριο του οίνου, με βασικά πλεονεκτήματα τη σταθερή ζήτηση και την ελαχιστοποίηση του χρόνου και του κόστους μεταφοράς.¹²⁶³ Αντίστοιχα το Δίον, 18 χλμ. βορειότερα, είχε αυξημένες ανάγκες προμήθειας κρασιού λόγω της προσέλευσης προσκυνητών στα ιερά και τις θρησκευτικές εορτές παμμακεδονικής εμβέλειας, όπως τα εν Δίω Όλύμπια.¹²⁶⁴ Σημαντικό πλεονέκτημα ήταν η δυνατότητα θαλάσσιας μεταφοράς του οίνου στην ιερή πόλη των Μακεδόνων μέσω του ποταμού Βαφύρα, που ήταν ναυσίπλοος.¹²⁶⁵ Επιπλέον, η θέση της αγροικίας δίπλα στον κύριο οδικό άξονα που ένωνε τη Μακεδονία με τη Θεσσαλία και σε γειτνίαση με το λιμάνι του Ηρακλείου, δυνητικά επέτρεπε τη διάθεση του οίνου και σε αγορές ευρύτερης γεωγραφικής εμβέλειας εντός και εκτός των ορίων του μακεδονικού βασιλείου.¹²⁶⁶

1257 Margaritis 2006, 118.

1258 Για την οικοσκευή, βλ. Ενότητα 2.1 και 2.2. Γενικά για την αρχαία οικία και τον εξοπλισμό της, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2014α, 22–31· Harris και Lewis 2016, 16–7.

1259 Margaritis 2006, 115· Ενότητα 4.4.

1260 Walbank 1990, 167· 1993, 122· Millet 2010, 478. Ο Δημοσθένης (Β' Φιλιππικός, 21) κατηγορεί το Φίλιππο για τον εξανδραποδισμό των Ολυνθίων, ενώ ο Αισχίνης (*Περί της Παραπρεσβείας*, 2.156) αναφέρεται σε σιδεροδέσμους αιχμαλώτους του Φιλίππου που εργάζονταν σε αμπελώνες, και ο Αρριανός (*Αλεξάνδρου Ανάβασις*, 1.16.6) υποστηρίζει ότι ο Αλέξανδρος τιμώρησε τους Έλληνες που πολέμησαν στη μάχη του Ιρανικού ως μισθοφόροι των Περσών στέλνοντάς τους δεσμώτες στη Μακεδονία ως εργατικό δυναμικό. Με δούλους που πιθανόν προήλθαν από αιχμαλωσία ταυτίστηκαν οι δεσμώτες που βρέθηκαν στο νεκροταφείο της Ακάνθου (Φάκλαρης 1986) και σε ομαδικό τάφο στην Πύδνα (Μπέσιος και Τριανταφύλλου 2002· Triantaphyllou και Bessios 2005). Από τη χώρα της Πύδνας προήλθε και ένα μεμονωμένο εύρημα πέδης δίπλα σε αρχαίο αμπελώνα (Μπέσιος και Αθανασιάδου 2003).

1261 Σε μία από τις απελευθερωτικές πράξεις στη Βέροια, που χρονολογείται το 239–229 π.Χ., η τιμή απελευθέρωσης ενός δούλου καθορίζεται σε 25 χρυσούς ή 500 δραχμές (Γουναροπούλου και Χατζόπουλος 1998, 145–47). Στις στήλες των Ερμοκοπιδών, η τιμή πώλησης των δούλων κυμαίνεται από 72 δραχμές για ένα νεαρό άτομο (*παιδίον*) έως τις 360 δραχμές για έναν ενήλικο χρυσοχόο (<https://www.atticinscriptions.com/inscription/IGI3/421>). Συνεπώς, η ηλικία και η εργασιακή εξειδίκευση αποτελούσαν σημαντικούς παράγοντες για την διαμόρφωση της οικονομικής αξίας ενός δούλου στην κλασική Αθήνα, όπου η δουλοκτησία ήταν ιδιαίτερα εκτεταμένη και επικερδής.

1262 Για το τοπικό και περιφερειακό εμπόριο και τη λειτουργία της αγοράς με τη διττή έννοια του όρου, ως ο χώρος και ως η διαδικασία απόκτησης αγαθών, βλ. Harris και Lewis 2016· Harris 2019.

1263 Για τα Λεϊβήθρα και το πιερικό Ηράκλειο, βλ. Ενότητα 1.1, σημ. 51–52.

1264 Για το Δίον, που ήταν μια πλήρως ανεπτυγμένη πόλη ήδη από τον 4ο αι. π.Χ., βλ. Παντερμαλής 1984, 1997, 1999· Hatzopoulos 1996, 129· Στεφανίδου-Τιβερίου 1998· Πινγιάτογλου 2015. Για τα εν Δίω Όλύμπια που θέσπισε ο Αρχέλαος και τελούνταν με μεγαλοπρέπεια πιθανόν ως τα τέλη του 2ου αι. π.Χ., βλ. Αλμπανίδης κ.ά. 2008, 5–9, όπου και η προηγούμενη βιβλιογραφία. Επιπλέον, στο Δίον λάβαιναν χώρα βασιλικά συμπόσια και εορταστικές εκδηλώσεις, όπως ο εορτασμός της νίκης του Φιλίππου στην Ολυνθο (348 π.Χ.) και τη Χαϊρώνεια (338 π.Χ.), το πολυπληθές συμπόσιο που παρέθεσε ο Αλέξανδρος σε «έκατοντάκλινον σκηνήν» λίγο πριν την αναχώρησή του για την Ανατολή και το επίσημο δείπνο που παρέθεσε ο γιος του Κασσάνδρου Αλέξανδρος Ε' στο Δημήτριο Α', ζητώντας τη συνδρομή του στη δυναστική έριδα με τον αδελφό του (Βασιλειάδου 2011, 129–30· Πουλάκη-Παντερμαλή 2013, 108). Για το εμπόριο κατά τη διάρκεια των εορτών (*πανηγύρεων*), βλ. Harris και Lewis 2016.

1265 Για την πιθανή ύπαρξη λιμανιού στο Δίον, βλ. Στεφανίδου-Τιβερίου 1998, 29. Αντίστοιχη είναι η σύνδεση του πανελλήνιου ιερού του Απόλλωνα στη Δήλο με την τοπική αμπελοκαλλιέργεια και οινοπαραγωγή (Foxhall υπό έκδ.). Διαφωτιστικές είναι οι αναφορές στους καταλόγους των ιεροποιών τον 3ο και 2ο αιώνα π.Χ., όπου απαριθμούνται οι εγκαταστάσεις και τα είδη παραγωγής των αγροτικών εκτάσεων στη Δήλο και τη Ρήγεια που εκμίσθωνε το ιερό στους πολίτες (Δημακόπουλος 2017, 39–44, 55).

1266 Margaritis 2006, 112· 2016, 199.

Το εμπόριο του κρασιού ήταν ιδιαίτερα κερδοφόρο παρά τις διακυμάνσεις της τιμής του, η οποία διαμορφωνόταν σε συνάρτηση με τη φήμη και την ποιότητά του, την αναλογία προσφοράς και ζήτησης, τις πολιτικές και ιστορικές συνθήκες, καθώς και άλλους αστάθμητους παράγοντες. Οι γραπτές πηγές και οι αρχαιολογικές μαρτυρίες είναι φειδωλές και μάλλον ασαφείς ως προς το θέμα. Σύμφωνα με εγχάρακτα αριθμητικά σύμβολα κυρίως σε εμπορικούς αμφορείς από την Αθηναϊκή Αγορά, που χρονολογούνται το τελευταίο τέταρτο του 5ου αι. π.Χ., η τιμή πώλησης ποσότητας που αντιστοιχεί σε μία χου (3,2 λίτρα) υπολογίζεται για τον χιακό οίνο περίπου στις τέσσερις και για τον μενδαίο στις δύο δραχμές.¹²⁶⁷ Αντίστοιχα, στις Στήλες των Ερμοκοπιδών γίνεται αναφορά σε 590 αμφορείς με θασιακό κρασί συνολικής ποσότητας περίπου 6.000 λίτρων και 104 αμφορείς με αττικό κρασί συνολικής ποσότητας περίπου 2.200 λίτρων.¹²⁶⁸ Η τιμή εκποίησης σώζεται αποσπασματικά και συμπληρώνεται σε τουλάχιστον 5.280 δραχμές για το θασιακό κρασί, άρα περίπου εννέα δραχμές ο μετρητής (~38 λίτρα) και σε 520 δραχμές για το αττικό, άρα πέντε δραχμές ο μετρητής.¹²⁶⁹ Τον 4ο αι. π.Χ. διαφαίνεται πτωτική τάση στη μέση τιμή πώλησης του οίνου, που αφορά ακόμη και επώνυμους τύπους αναγνωρισμένης ποιότητας. Από τους δικανικούς λόγους του Δημοσθένη υπολογίζεται ότι η τιμή πώλησης του αττικού οίνου ήταν τέσσερις δραχμές ο μετρητής,¹²⁷⁰ ενώ η χονδρική τιμή πώλησης του μενδαίου οίνου ήταν μόλις δύο δραχμές το κεράμιο, άρα τρεις δραχμές ο μετρητής.¹²⁷¹ Στην ελληνιστική Δήλο ο μετρητής κυμαινόταν από τέσσερις ως 11 δραχμές.¹²⁷² Η διαφαινόμενη μείωση της τιμής του οίνου τον 4ο αι. π.Χ. πιθανόν σχετίζεται με την αύξηση της παραγωγής άρα και της προσφοράς, την εντατικοποίηση του εμπορίου και την επέκταση των αγορών διάθεσης του προϊόντος.¹²⁷³ Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αποτελεί ο εκλεκτής ποιότητας θασιακός οίνος, η παραγωγή του οποίου, σύμφωνα με τη μαρτυρία των ενφράγιστων εμπορικών αμφορέων, αυξάνεται τον 4ο αι. π.Χ., με κορύφωση την τελευταία δεκαετία και το πρώτο τέταρτο του 3ου αι. π.Χ. Αντίστοιχα, η διάθεσή του υπάγεται σε ένα οργανωμένο εμπορικό δίκτυο με σταθερό προορισμό τη Μαύρη Θάλασσα και τις αγορές σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, με κυμαινόμενα μεταξύ τους ποσοστά ανάλογα με τις ιστορικές συνθήκες.¹²⁷⁴

Σύμφωνα με τη χαμηλότερη παραδιδόμενη τιμή πώλησης του οίνου, η χρηματική αξία του περιεχομένου του εγκιβωτισμένου πίθου 1571 στο Κομπολόι, χωρητικότητας μεγαλύτερης των 2.000 λίτρων, υπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε 132 δραχμές (66 αμφορείς x 2 δραχμές), ενδεικτική της συνολικής αξίας της παραγωγής.¹²⁷⁵

Όπως συνάγεται από τα παραπάνω και από τον όγκο του νομισματικού υλικού, που δεν εξαντλείται σε αυτό της παρούσας μελέτης, αφού δεν ανασκάφηκε η δεύτερη οικία της εγκατάστασης, πρόκειται για μία

1267 Lang 1956, 15· Papadopoulos και Paspalas 1999, 177· Lawall 2000, 16, 21, 31, 33. Για την αβεβαιότητα της έρευνας σχετικά με το περιεχόμενο των αμφορέων και την ερμηνεία των αριθμητικών συμβόλων, βλ. Lawall 2000. Η τιμή πώλησης του χιακού και μενδαίου οίνου, φημισμένων κρασιών της αρχαιότητας, αποδίδεται σε στατήρες. Η χρήση διαφορετικού σταθμητικού κανόνα από τον αττικό πιθανόν υποδηλώνει ότι η αναγραφή της τιμής έγινε από τους εμπόρους που εισήγαγαν το κρασί στο λιμάνι του Πειραιά εφαρμόζοντας το νομισματικό σύστημα της περιοχής προέλευσης του φορτίου, από όπου στη συνέχεια προωθήθηκε στην Αθηναϊκή Αγορά για το λιανικό εμπόριο (Lawall 2000, 34).

1268 IG I3 426.

1269 Pritchett και Pippin 1956, 199–203.

1270 *Πρός Φαίνιππον περί αντιδόσεως*, 20, 31. Lang 1956, 14· Franke και Μαραθάκη 1999, 38.

1271 *Πρός τήν Λακρίτον παραγραφήν*. Pritchett και Pippin 1956, 199–202.

1272 Reger 1994, 234–38.

1273 Για τη σχέση προσφοράς και ζήτησης και την αντίστοιχη τιμαριθμική μεταβολή των προϊόντων, βλ. Harris και Lewis 2016. Τα μέτρα που θέσπισε η Αθήνα τον 5ο και 4ο αι. π.Χ. με σκοπό την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου, ήταν κυρίως η καταστολή της πειρατείας, η σύσταση νομικού πλαισίου προστασίας της ιδιοκτησίας, η τυποποίηση των μονάδων βάρους, η διεθνοποίηση των αττικών νομισμάτων, η μείωση των τελωνειακών δασμών, η θεσμοθέτηση εμπορικών και δανειακών κανονισμών κ.ά., βλ. Woolmer 2016. Στο πλαίσιο της μείωσης του συναλλακτικού κόστους για την τόνωση του διακρατικού εμπορίου, το 375/4 π.Χ. θεσπίστηκε ο *Νομισματικός Νόμος* του Νικοφώντος, με τον οποίο τα ξένα νομίσματα σωστής περιεκτικότητας σε άργυρο μπορούσαν να κυκλοφορούν στην αθηναϊκή οικονομία μαζί με τις αθηναϊκές γλαύκες και οι έμποροι μπορούσαν να τα χρησιμοποιούν στις συναλλαγές τους χωρίς να χρειάζεται να τα ανταλλάξουν με αθηναϊκά, εφόσον δεν ήταν κίβδηλα (Woolmer 2016).

1274 Tzochew 2016, ιδιαίτερα εικ. 4. Για τον προβληματισμό σχετικά με τη μεθοδολογία και την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων της έρευνας όταν το στατιστικό δείγμα περιορίζεται στους ενφράγιστους αμφορείς, βλ. Lawall 2005.

1275 Για τη χωρητικότητα των αμφορέων, βλ. Wallace M. 2004.

εξειδικευμένη παραγωγική δομή με εγχρήματη λειτουργία και εμπορική δραστηριότητα μεγάλης κλίμακας.¹²⁷⁶ Εξάλλου, όπως επισημαίνει ο N. Cahill για την Όλυνθο: “The numbers of coins found in a house are therefore not a true index of the wealth of the household. But they may be used as an index of the intensity of monetary trade and participation in commercial economy”.¹²⁷⁷ Βέβαια, δεν αποκλείεται να εφαρμόστηκε και ο αντιπραγματισμός για την κάλυψη επιμέρους καθημερινών αναγκών των ενοίκων, με δεδομένο ότι ήταν μόνιμη κατοικία για τουλάχιστον μέρος του οικιακού και εργατικού δυναμικού της εγκατάστασης.¹²⁷⁸

Το νομισματικό υλικό από το Κομπολόι, αριθμητικά συγκρίσιμο μόνο με αυτό των δύο μεγάλων αγρεπαύλεων του μακεδονικού βασιλείου στις θέσεις Τρία Πλατάνια και Λιοτόπι Ρουχτσέλη, είναι σημαντικά μεγαλύτερο από το αντίστοιχο των υπόλοιπων δημοσιευμένων αγροικιών στη Μακεδονία, τη Θεσσαλία και την Αττική (Γράφημα 9).¹²⁷⁹

Η αναλογία ευγενών μετάλλων/χαλκού είναι συντριπτική υπέρ του δεύτερου, σε συμφωνία προς τη γενικότερη εικόνα των δημοσιευμένων αρχαιολογικών θέσεων.¹²⁸⁰ Το χάλκινο νόμισμα, μικρής ονομαστικής και ελάχιστης εγγενούς αξίας, στις περιπτώσεις των μεμονωμένων ανασκαφικών ευρημάτων, είναι συνήθως προϊόν τυχαίας και μάλλον αμελητέας απώλειας λόγω της μικρής του αξίας. Αντίστροφα, η σπανιότητα μεμονωμένων νομισμάτων από πολύτιμο μέταλλο οφείλεται τόσο στη διασφαλισμένη κατοχή και μεγαλύτερη προσοχή που επεδείκνυε συνήθως ο κάτοχός τους,¹²⁸¹ όσο και στην περιορισμένη διακίνησή τους στο πλαίσιο συγκεκριμένων συναλλαγών μεγάλης κλίμακας.¹²⁸² Οι εκδόσεις σε πολύτιμο μέταλλο, που από τα τέλη του γ' τετάρτου του 4ου αι. έως και τις αρχές του 3ου αι. π.Χ. κατέκλυσαν το μακεδονικό βασίλειο, κυρίως ως σύνταξη/μισθοδοσία των αποστράτων, συνήθως θεωρούνται φορείς του εξωτερικού-διακρατικού εμπορίου ή μέσον αποπληρωμής υποχρεώσεων προς τρίτους, ενώ χρησιμοποιούνται και για ιδιωτικές συναλλαγές μεγάλης κλίμακας, όπως η αγορά γης.¹²⁸³

1276 Σύμφωνα με τις πηγές που αναφέρονται κυρίως στην κλασική Αθήνα, τις εμπορικές δραστηριότητες ασκούν οι παρακάτω:

αὐτοπώλης = εκείνος που πουλάει αγαθά τα οποία παράγει ο ίδιος

κάπηλος ή παλιγκάπηλος = εκείνος που αγοράζει προϊόντα από τους παραγωγούς (αὐτοπώλεις) και μετά τα εμπορεύεται στην τοπική αγορά, ο πλανόδιος μικροπωλητής

μεταβολεύς = ο μεταπράτης, λιανοπωλητής ή πλανόδιος πωλητής εντός μιας περιορισμένης περιοχής

ἐμπορος = εκείνος που ασχολείται αποκλειστικά με το χονδρεμπόριο, χερσαίο ή θαλάσσιο, προϊόντων που κατέχει ο ίδιος κατόπιν αγοραπωλησίας

ναύκληρος = σύμφωνα με την επικρατέστερη άποψη ο πλοιοκτήτης που είναι υπεύθυνος για τη θαλάσσια μεταφορά εμπορευμάτων, ο εμπορικός πράκτορας για λογαριασμό τρίτων.

Για τις διαφορετικές απόψεις της έρευνας σχετικά με τα καθήκοντα των εμπόρων και των ναυκλήρων, βλ. Woolmer (υπό έκδ.).

1277 Cahill 2002, 268.

1278 Θεωρείται ότι το ανταλλακτικό σύστημα έπαιξε σημαντικό ρόλο στις συναλλαγές σε ορισμένες περιοχές της περιφέρειας ή σε δυσπρόσιτες θέσεις της Μακεδονίας, βλ. Τουράτσογλου 2012, 38.

1279 Πιερία, Τρία Πλατάνια: 183 νομίσματα, 4 ΑΡ (μεταθανάτιες κοπές στο όνομα του Φιλίππου Β' και του Αλεξάνδρου Γ') και 179 ΧΑ (5 Φιλίππου Β', 5 Αλεξάνδρου Γ', 67 Κασσάνδρου, 43 Δημητρίου Πολιορκητή, 2 Πτολεμαίου Κεραυνού, 13 Αντιγόνου Γονατά, 4 Φιλίππου Ε', 6 πόλεων, 1 ρωμαϊκό (;), 37 φθαρμένα) και 4 μικροί θησαυροί, 2 με νομίσματα του Κασσάνδρου μετά τον βασιλικό τίτλο και 2 με νομίσματα του Δημητρίου Πολιορκητή, βλ. Γεροφωκά 2015, 191–97.

Θεσσαλονίκη, Ασπροβάλτα, Λιοτόπι Ρουχτσέλη: Μεγάλος αριθμός νομισμάτων στην αγροικία που χρονολογείται από τον Φίλιππο Β' μέχρι περίπου το 230–220 π.Χ., αφού μόνο οι θησαυροί απαριθμούν 150 νομίσματα, βλ. Αδάμ-Βελένη 2003β, 4 (όπως δημοσιεύεται στο <https://www.academia.edu/3214318>).

Γρεβενά, Άγιος Κωνσταντίνος: 2 νομίσματα του Κοινού των Θεσσαλών στην πολυτελή αγρέπαυλη των ελληνοιστικών χρόνων, Καραμήτρου-Μεντεσιδή και Θεοδώρου 2011, 114–26.

Λάρισα, Τσερλή: 88 ΧΑ και ΑΡ νομίσματα στην μεγάλη ελαιοπαραγωγική αγροικία του 2ου αι. π.Χ., βλ. Καραπάνου 2015, 28.

Αττική: οι περισσότερες αγροικίες απέδωσαν μονοψήφιο αριθμό εκτός από μία περίπτωση με 90 νομίσματα, Δημακόπουλος 2017. Στην αγροικία της Βάρης βρέθηκαν 3 νομίσματα, βλ. Jones κ.ά., 1973, 372–73.

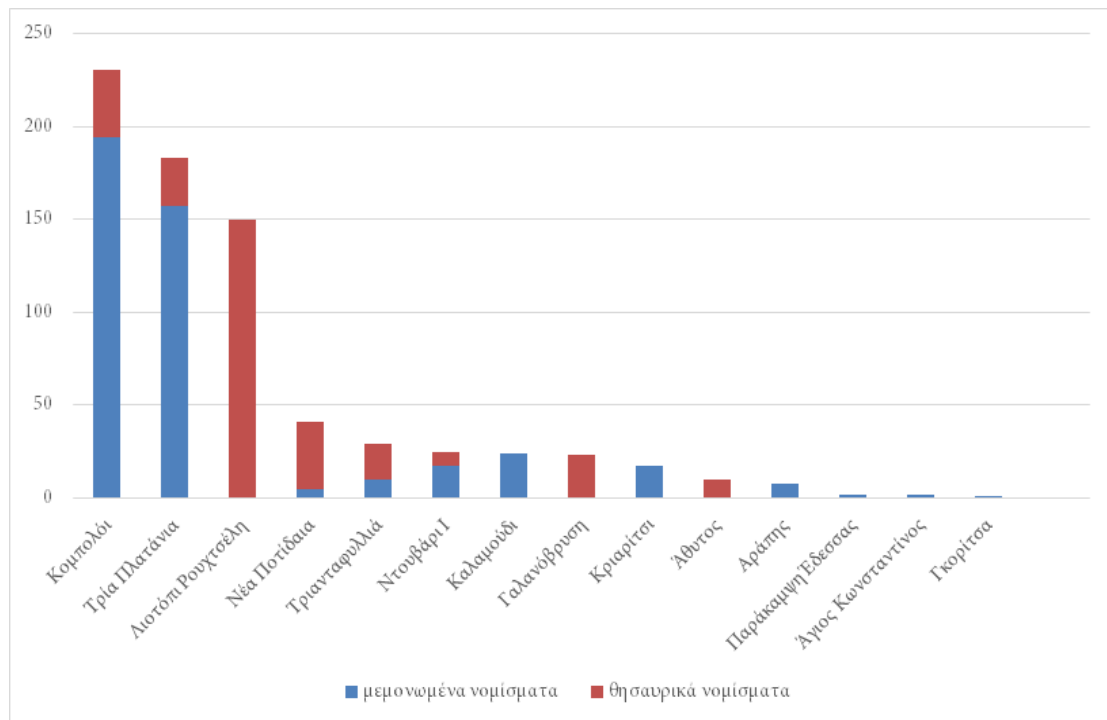
Μικρότερος είναι και ο μέσος όρος νομισμάτων που προήλθαν από τις αστικές οικίες της Ολύνθου, και κυμαίνονται από 20 έως 100 τεμάχια χωρίς να προσμετρούνται οι θησαυροί (Cahill 2002, 266–72) καθώς και από τα σπίτια της Νέας Άλου, με 20 έως 36 νομίσματα (Reinders 2003β, 138).

1280 Βλ. ενδεικτικά, Callatay 2006, 179–80, 1Α, 1Β. Οι μοναδικές κοπές σε πολύτιμο μέταλλο από τη θέση είναι το αργυρό ημίδραχμο Βοιωτών και η μεταθανάτια δραχμή στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ', βλ. Ενότητα 2.3.1.1.

1281 Casey 1986, 68–74.

1282 Τουράτσογλου 2010, 64. 2012, 36.

1283 Τουράτσογλου 2010. 2012.

Γράφημα 9. Νομίσματα αγροικών των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων από τη Μακεδονία.

Αν και η σχέση μεταξύ νομισματικής κυκλοφορίας και εμπορίου είναι θέμα περίπλοκο, σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη, το χάλκινο νόμισμα εξυπηρετούσε κυρίως τις καθημερινές συναλλαγές και το λιανικό εμπόριο τοπικής εμβέλειας, ενώ στο εμπόριο μεγάλης κλίμακας θα χρησιμοποιούνταν μάλλον νομίσματα από πολύτιμο μέταλλο παρά κοπές μικρής αξίας.¹²⁸⁴ Η απουσία νομισμάτων από πολύτιμο μέταλλο στην οινοποιητική αγροικία, που φαινομενικά βρίσκεται σε αντίφαση με το μέγεθος της παραγωγής,¹²⁸⁵ επιδέχεται ερμηνείας. Ο Ι. Τουράτσογλου αποδίδει την απουσία τους από τις ρωμαϊκές αγροικίες της Αχαΐας στην περιορισμένη ασφάλεια των εγκαταστάσεων της υπαίθρου, και θεωρεί πιθανόν τα μεγάλα χρηματικά ποσά να φυλάσσονταν στην αστική οικία των ιδιοκτητών τους.¹²⁸⁶ Εξάλλου, οι κοπές από πολύτιμο μέταλλο είναι κατά κανόνα σπάνιες ως προϊόν τυχαίας απώλειας. Επιπλέον, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η γενικότερη ένδεια πλούσιων ευρημάτων ίσως οφείλεται στην πιθανότητα οι ένοικοι να πήραν μαζί τους την πολύτιμη οικοσκευή και τα νομίσματα μεγάλης αξίας όταν εγκατέλειψαν την αγροικία λόγω του γαλατικού κινδύνου.¹²⁸⁷

Όπως είναι αναμενόμενο, η συντριπτική πλειονότητα των νομισμάτων αφορά μακεδονικές βασιλικές κοπές, με εμφανώς μεγαλύτερη παρουσία των κυρίαρχων τύπων ανά εκδότρια αρχή (Γράφημα 1).¹²⁸⁸ Τα 23 νομίσματα πόλεων και Κοινών από τις δύο αγροικίες αντιστοιχούν σε 14 νομισματοκοπεία του ελληνικού κόσμου (Χάρτης 2), από τα οποία τα έξι είναι θεσσαλικά (Λάρισα, Γόννοι, Φάλαννα, Λαμία-Μαλίδα, Λάρισα Κρεμαστή,

1284 Howgego 2009, 193.

1285 Ενδεικτική είναι η επιγραφή από τη Θάσο του ύστερου 5ου αι. π.Χ. με νομοθετικές διατάξεις για την πώληση του γλεύκους και του οίνου, όπου ως νομισματική μονάδα του προστίμου άρα και της αγοραπωλησίας του οίνου προσδιορίζεται ο στατήρας (IGXII Suppl. 347, βλ. παραπάνω, σημ. 514). Για τις τιμές του οίνου στην Αθηναϊκή Αγορά, στις στήλες των Ερμοκοπιδών και στους δικανικούς λόγους του Δημοσθένη, βλ. παραπάνω.

1286 Τουράτσογλου 2013, 798.

1287 Ανάλογα ερμηνεύεται η σπανιότητα αργυρών νομισμάτων στην Άλο που καταστράφηκε από σεισμό (Reinders 2003β, 138), καθώς και πλούσιων κινητών ευρημάτων από τις αγροικίες στον Άγιο Κωνσταντίνο Δήμητρας Τρεβενών (Καραμήτρου-Μεντεσιδή και Θεοδώρου 2011, 114–26) και στη Βάρη Αττικής (Jones κ.ά. 1973, 372).

1288 Στις κοπές στο όνομα του Φιλίππου Β' υπερτερεί ο τύπος *κεφαλή/ίππεας*, του Αλεξάνδρου Γ' οι τύποι επί βασιλείας *Ηρακλής/όπλα* και ο μεταθανάτιος *κεφαλή/ίππος*, του Κασσάνδρου οι τύποι πριν και μετά τον βασιλικό τίτλο *Ηρακλής/λέων καθήμενος* και *Ηρακλής/ίππεας*, του Δημητρίου Πολιορκητή ο τύπος *ασπίδα (ΔΗΡ)/κράνος*. Βλ. Ενότητα 2.3.1.1.

Μελίβοια;).¹²⁸⁹ Η εμφανής νομισματική παρουσία θεσσαλικών πόλεων στην αγροικία και γενικότερα στις αρχαιολογικές θέσεις της Πιερίας, ερμηνεύεται όχι μόνο από τη γεωγραφική εγγύτητα των δύο περιοχών, που ευνοεί την ύπαρξη εμπορικών σχέσεων, αλλά και από την πολιτική και στρατιωτική παρουσία των Μακεδόνων στη θεσσαλική επικράτεια, από το Φίλιππο Β΄ και εξής.¹²⁹⁰ Οι θεσσαλικές πόλεις που εκπροσωπούνται στο νομισματικό υλικό της αγροικίας, βρίσκονται κοντά στον κύριο χερσαίο άξονα διέλευσης ανθρώπων και διακίνησης αγαθών από και προς τη Μακεδονία. Επιπλέον, η Λάρισα Κρεμαστή της Αχαΐας Φθιώτιδος, σε εγγύτητα προς τις ευβοϊκές ακτές, η Λαμία της Μαλίδος, με επίγειο στο Μαλιακό Κόλπο, και η αμπελοοινική Μελίβοια της Μαγνησίας, με άμεση πρόσβαση στο Αιγαίο, δυνητικά προσέφεραν διέξοδο στην επικοινωνία και τις εμπορικές συναλλαγές από και προς τη θεσσαλική ενδοχώρα διά της θαλάσσιας οδού.¹²⁹¹ Αντίστοιχα, η νομισματική παρουσία της Ιστιαίας πιθανόν εντάσσεται στο πλαίσιο της πολιτικοοικονομικής συνεργασίας της ευβοϊκής πόλης με το μακεδονικό βασίλειο από την περίοδο του Δημητρίου Πολιορκητή και εξής. Η εύνοια των Αντιγονιδών προς την πόλη, λόγω της στρατηγικής της θέσης στα βόρεια παράλια του νησιού, ασφαλώς ενίσχυσε τις μεταξύ τους εμπορικές σχέσεις καθώς και την κυκλοφορία στη Μακεδονία των αργυρών κοπών της Ιστιαίας κατά τους ελληνιστικούς χρόνους.¹²⁹² Τα υπόλοιπα νομίσματα πόλεων και Κοινών στην αγροικία προέρχονται από διάφορες περιοχές του ελληνικού κόσμου, όπως τη Μακεδονία (Άφυτις, Ουρανούπολη, Φίλιπποι), την ανατολική Λοκρίδα, τη Βοιωτία, τη Λευκάδα και την πελοποννησιακή Φλιασία.

Ως προς τη χωροταξική κατανομή των νομισμάτων, σε συντριπτικό ποσοστό προήλθαν από την ευρύτερη έκταση της οικίας, ενώ η παρουσία τους στον πιθεώνα ήταν υποτυπώδης (Σχ. 16).¹²⁹³ Στην οικία βρέθηκαν 155 νομίσματα, ποσοστό 68%, με σχεδόν ισάριθμη κατανομή στους κλειστούς στεγασμένους και στους ημιυπαίθριους χώρους. Από τους κλειστούς χώρους, μεγαλύτερη συγκέντρωση υπήρξε στη βόρεια πτέρυγα δωματίων, όπου και το ημίδραχμο του Κοινού των Βοιωτών, η οποία γενικότερα ήταν η πλουσιότερη σε κεραμική και λοιπά ευρήματα.¹²⁹⁴ Αισθητά λιγότερα νομίσματα προήλθαν από τη νότια και ανατολική πτέρυγα και μόλις ένα από τη δυτική πλευρά, σε αντιστοιχία προς την ένδεια ευρημάτων του παρακείμενου πιθεώνα.¹²⁹⁵ Αντίστοιχα, μεγάλος αριθμός νομισμάτων βρέθηκε στο περίστωο της εσωτερικής αυλής και στη βόρεια εξωτερική στοά της οικίας, που υποδεικνύονται από τα λοιπά ευρήματα ως κύριοι χώροι εργασίας.¹²⁹⁶ Εμφανής ήταν η παρουσία τους και ανατολικά της οικίας, όπου αναπτυσσόταν δεύτερο κτίσμα που δεν ανασκάφηκε.¹²⁹⁷ Από τον αδόμητο χώρο νότια της οικίας προήλθαν τριάντα 36 νομίσματα, ποσοστό 15,8%, με μεγαλύτερη συγκέντρωση στο ΝΑ τμήμα, σε συνάφεια με την προέκταση της οικίας προς τα ανατολικά.¹²⁹⁸

Αντίθετα, μόλις 11 νομίσματα βρέθηκαν στον πιθεώνα, ποσοστό 4,8% επί του συνόλου. Από αυτά, τρία προήλθαν από το δυτικό κτίριο και οκτώ από τον παρακείμενο διάδρομο ΒΙ, ένα από τα οποία ήταν η

1289 Εξαιρείται το νόμισμα Δυρραχίου που ανήκει στη σποραδική χρήση του χώρου μετά την καταστροφή του συγκροτήματος στις αρχές του 3ου αι. π.Χ. Η πλειονότητα των νομισμάτων πόλεων και Κοινών από το Κομπολόι-Ντουβάρι απαντά και στο γειτονικό επίγειο του περικού Ηρακλείου (Μυτελέτης, υπό έκδ.) καθώς και στο Δίον (Παυλοπούλου 2016, 301, 304–6). Βλ. Ενότητα 2.3.1.2.

1290 Η παρουσία θεσσαλικών νομισμάτων είναι επίσης κυρίαρχη στην Πέλλα (Akamatis 2016, 189) και στις Αιγές (Kremydi και Chryssanthaki-Nagle 2016, 164). Η μακεδονική διείσδυση στη Θεσσαλία εδραιώνεται επί Φιλίππου Β΄, ο οποίος ως άρχων του Κοινού των Θεσσαλών εγκαθιστά μακεδονικές φρουρές και πληθυσμούς σε θεσσαλικές πόλεις (Καραπάνου κ.ά. 2004, 561–62).

1291 Για την ακτογραμμή κατά την αρχαιότητα και τα λιμάνια-επίγεια της ΝΑ Θεσσαλίας και των περίοικων περιοχών της, βλ. Reinders 2003α, 14–9. Η Θεσσαλία ήταν ιδιαίτερα εύφορη περιοχή με ακμαία κτηνοτροφική και αγροτική οικονομία και κύριο εμπορεύσιμο είδος τα σιτηρά, ενώ παράλληλα η ιπποτροφία και η εκμετάλλευση των κοιτασμάτων χαλκού συνεισέφεραν σημαντικά στην οικονομική ζωή της (Τσαγκάρη 2004, 447–50). Μάλιστα, η Μακεδονία ήταν βασικός αγοραστής των περίφημων θεσσαλικών ίππων, μεταξύ των οποίων και του ονομαστού αλόγου του Μεγάλου Αλεξάνδρου, του Βουκεφάλα (Martin 1985, 154–55).

1292 Βλ. Ενότητα 2.3.1.2.5. Gatzolis και Psoma 2018, 74–7· Kremydi 2018, 225–29.

1293 Εξετάζονται 228 νομίσματα (εξαιρουμένων 2 από περισυλλογή, του οθωμανικού και του νεωτερικού), βλ. Πίνακα Στατιστικής 1, 3.

1294 Χώροι αΙ, αΙΙ, αΙΙΙ, αΧVII, αΧVIII: 47 νομίσματα (το 1 ΑΡ). Περισσότερα από τα μισά (25 ΧΑ και 1 ΑΡ) βρέθηκαν με ισάριθμη κατανομή στα δωμάτια αΙΙ και αΧVIII.

1295 Νότια πτέρυγα (αVIII, αIX, αX, αXI, αXII, αXIII, αXIV, γΙ): 13 νομίσματα. Ανατολική πτέρυγα (αXV–αXVI): 8 νομίσματα, από τα οποία τα 6 βρέθηκαν στο υπόγειο του πύργου αXVI. Δυτική πτέρυγα (αIV, αV, αVI, αVII): 1 νόμισμα.

1296 Βόρεια εξωτερική στοά εΙΑ: 37 νομίσματα, συμπεριλαμβανομένων των 25 του θησαυρού Κομπολόι/2000 (Βλ. Ενότητα 2.3.2.1). Εσωτερική αυλή δΙ και περιμετρικές στοές ζΙ: 36 νομίσματα.

1297 Χώροι ηΙ–ηΙΙ: 13 νομίσματα. ΒΑ προέκταση της οικίας: 2 νομίσματα.

1298 Σ΄ αυτά προσμετρούνται τα νομίσματα από το πηγάδι-αποθήκη και την ευρύτερη περιοχή του, καθώς και από το στρώμα καταστροφής του κτιρίου που σφράγισε τα πρωτότερα αυλάκια πιθανού αμπελώνα.

μεταθανάτια δραχμή του Αλεξάνδρου Γ'.¹²⁹⁹ Η ισχνή παρουσία τους, όπως και η συνολική ένδεια ευρημάτων, πιθανόν υποδηλώνει την περιορισμένη ή ελεγχόμενη προσβασιμότητα στον χώρο του πιθεώνα λόγω της μεγάλης ευαισθησίας του οίνου στις μεταβαλλόμενες συνθήκες αερισμού-υγρασίας-θερμοκρασίας.¹³⁰⁰ Αισθητά περισσότερα ήταν τα νομίσματα από τις εξωτερικές στοές των κτιρίων των πύλων που συνιστούσαν λειτουργικούς χώρους εργασίας.¹³⁰¹ Τέλος, μόλις τέσσερα βρέθηκαν δυτικά του συγκροτήματος, μεταξύ των οποίων και το νόμισμα του τελευταίου Μακεδόνα βασιλιά Περσέα στην έκταση του μεταγενέστερου περιβόλου.

Η διασπορά των νομισμάτων πόλεων και Κοινών δεν διαφοροποιείται από την παραπάνω συνολική κατανομή (Σχ. 17).¹³⁰² Δεκαπέντε προήλθαν από την οικία και κυρίως από τα βόρεια δωμάτια και τη νότια στοά της αυλής, όπου βρέθηκαν τα νομίσματα της Αφύτιος, των Λοκρών, της Ιστιαίας, των Βοιωτών και κάποιες θεσσαλικές κοπές. Νότια της οικίας βρέθηκαν δύο, της Ουρανούπολης και των Μαλιέων αντίστοιχα και στο πηγάδι-αποθήκη το νόμισμα της Λευκάδας. Τέλος, τρία νομίσματα βρέθηκαν στον πιθεώνα (δυτικό κτίριο και διάδρομο ΒΙ), δύο λαρισαϊκά και ένα των Φιλίππων. Τα τελευταία καταγράφουν μεγαλύτερη ποσοστιαία αναλογία (27%) έναντι των ξένων νομισμάτων από την περιοχή της οικίας (9,7%), και δεδομένου του χώρου εύρεσης, ίσως αποτελούν ενδείξεις εμπορικής δραστηριότητας στον χώρο παραγωγής και ωρίμανσης του οίνου.¹³⁰³

Τα χάλκινα νομίσματα θεωρείται ότι αποδίδουν την εικόνα της νομισματικής κυκλοφορίας, κυρίως εντός των ορίων δικαιοδοσίας της εκδίδουσας αρχής τους (πόλη, Κοινό, βασίλειο), ενώ η παρουσία τους έξω από τα όριά της συνδέεται περισσότερο με τις μετακινήσεις των ανθρώπων παρά με εμπορικές δραστηριότητες.¹³⁰⁴ Δηλαδή, ερμηνεύονται ως τυχαίες απώλειες ανθρώπων κάθε ιδιότητας, όπως έμποροι, καλλιτέχνες, τεχνίτες, στρατιώτες κ.λπ. Ειδικότερα, η κυκλοφορία των χάλκινων νομισμάτων θεωρείται ότι σχετίζεται με τη μισθοδοσία και τα τροφεία (*σιτηρέσιον*) των στρατευμάτων.¹³⁰⁵ Τα νομίσματα πόλεων και Κοινών από το Κομπολόι δεν συνιστούν δόκιμο νόμισμα, με πιθανή εξαίρεση των Φιλίππων και τουλάχιστον κάποιες θεσσαλικές κοπές, που θεωρείται ότι είχαν νομισματική κυκλοφορία στην επικράτεια του μακεδονικού βασιλείου κατά το β' μισό του 4ου αι. π.Χ.¹³⁰⁶ Ακόμη κι αν δεν αποτελούν τεκμήριο νομισματικής κυκλοφορίας ή εμπορικών συναλλαγών, με βεβαιότητα υποδηλώνουν την παρουσία ανθρώπων, πιθανότατα και εμπόρων, από πολλές περιοχές, αρκετές από τις οποίες ήταν επίσης οινοπαραγωγικοί τόποι, όπως η Μελίβοια, η Ιστιαία, η Λευκάδα και η πλέον απομακρυσμένη Φλιασία.¹³⁰⁷ Η γεωγραφική διασπορά και το υψηλό ποσοστό των ξένων νομισμάτων, που μάλιστα προσεγγίζει αυτό των αστικών κέντρων,¹³⁰⁸ ίσως αντανakλούν εμπορικές σχέσεις της αγροικίας με περιοχές εκτός των ορίων του μακεδονικού βασιλείου, διαμέσου χερσαίων και θαλάσσιων δρόμων. Αντίθετα, στην αγροικία Τρία Πλατάνια, όπου η παραγωγή προοριζόταν για οικιακή κατανάλωση και περιορισμένο εμπόριο τοπικής εμβέλειας, η παρουσία ξένων νομισμάτων περιορίζεται μόνο σε θεσσαλικές κοπές.¹³⁰⁹ Τέλος,

1299 Βλ. Ενότητα 2.3.1.1.

1300 Πουλάκη-Παντερμαλή 2014α, 60.

1301 Συνολικά 21 νομίσματα, συνυπολογίζοντας και το θησαυρό Κομπολόι/1997, βλ. Ενότητα 2.3.2.2.

1302 Εξαιρείται το νόμισμα του Δυρραχίου, καθώς δεν ανήκει στην περίοδο λειτουργίας του συγκροτήματος.

1303 Ακόμη κι αν αφαιρεθεί το νόμισμα των Φιλίππων, σύμφωνα με την άποψη ότι το αυτόνομο νομισματοκοπείο της πόλης λειτουργούσε ως βασιλικό (Βλ. Ενότητα 2.3.1.2.1), το ποσοστό παραμένει υψηλότερο (18%) έναντι της οικίας.

1304 Robert 1949, 83· 1950, 88, 93, 95· 1951, 69, 77 σημ. 8· 1966, 113–14.

1305 *Σιταρχία ή σιτηρέσιον ή σιτόνιον* (Αριστοτέλης, *Οικονομικά*, II, 1351β). Για την παρουσία χάλκινων νομισμάτων Μακεδόνων βασιλέων εκτός των ορίων του κράτους και το συσχετισμό τους με τα μακεδονικά στρατεύματα και τις φρουρές που διατελούσαν εκεί, βλ. Liampi 2000 (Θεσσαλία)· Κρεμύδη-Σισιλιάνου 2000 (Ηπειρο). Για τη συνολική θεώρηση του θέματος, βλ. Psoma 2009.

1306 Βλ. Ενότητα 2.3.1.2.1 και 2.3.1.2.2. Akamatis 2016, 199. Για τη νομισματική κυκλοφορία των αργυρών κοπών της Ιστιαίας, βλ. παραπάνω.

1307 Για την *πολυστάφυλον* Ιστιαία (Ομ. II, 2, 537), τη Μελίβοια (Helly 2004, 109, 113), τη Λευκάδα (Πλιάκου 2004), τη Φλιασία, βλ. Κουράκου-Δραγώνα 2013, 91–101. Από ενσφράγιστους εμπορικούς αμφορείς στην Πέλλα πιστοποιείται η εισαγωγή οίνου από τη θεσσαλική Μελίβοια, παρά την τοπική παραγωγή του ονομαστού πελλαίου οίνου, βλ. Ακαμάτης 2000, 13. Ανάλογο φαινόμενο διαπιστώθηκε και στη Μαρώνεια, όπου αν και ο περίφημος ισμαρικός οίνος μαρτυρείται ήδη από την εποχή του Ομήρου, το συντριπτικό ποσοστό των ενσφράγιστων αμφορέων προέρχεται από τη Θάσο (Αμπελοοινική ιστορία στο χώρο της Μακεδονίας και της Θράκης 1998, Συζήτηση, 47).

1308 Περίπου 8% στην Πέλλα (Akamatis 2016, 188) και στις Αιγές (Kremydi και Chrysanthaki-Nagle 2016, 164), 6% στην Πύδνα και 3,5% στην κεντρική Μακεδονία (Γκατζόλης 2010, II, 20–23, 303–307).

1309 Γεροφωκά 2015, 207, 213–14.

από τις αγροικίες Ρέμα Τριανταφυλλιάς και Γκορίτσα, όπου η αγροτική παραγωγή επαρκούσε μόνο για τις ανάγκες του οίκου, απουσιάζουν τελείως τα ξένα νομίσματα.¹³¹⁰

Συνήθης πρακτική των εγκαταστάσεων της μακεδονικής υπαίθρου ήταν η απόκρυψη μικρών θησαυρών, που στο συντριπτικό ποσοστό τους αποτελούνται από χάλκινες κοπές (Γράφημα 9).¹³¹¹ Οι δύο θησαυροί από το Κομπολόι δεν φαίνεται πως σχετίζονται με κάποιο συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός ως αποκρύψεις έκτακτης ανάγκης, ενώ ως προς τη σύνθεσή τους εντάσσονται σε γνωστές ομάδες του όψιμου 4ου αι. π.Χ., που ανευρίσκονται εντός και εκτός των ορίων του μακεδονικού βασιλείου.¹³¹² Αντίθετα, ο θησαυρός από το Ντουβάρι πιθανόν αποτελεί απόκρυψη έκτακτης ανάγκης κατά την πρώτη περίοδο της βασιλείας του Αντιγόνου Γονατά και την εισβολή του Πύρρου στη Μακεδονία.¹³¹³

Το νομισματικό υλικό από το Κομπολόι αφορά χρήματα που πιθανόν προήλθαν από την λιανική πώληση του οίνου, ή και από τη μισθοδοσία του εργατικού δυναμικού και του βοηθητικού προσωπικού του οίκου,¹³¹⁴ ή και από το βαλάντιο των εμπορών και των επισκεπτών της αγροικίας. Ως προς το βαθμό εγχρηματισμού και τη νομισματική κυκλοφορία, η εξεταζόμενη αγροικία δεν διαφοροποιείται από τις ημιαστικές και αστικές θέσεις του μακεδονικού βασιλείου, στοιχείο που συνηγορεί στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για μία ισχυρή οικονομική δομή με εξωστρέφεια και δυναμική λειτουργία, μέχρι τη βίαιη καταστροφή της το α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ.¹³¹⁵ Συνεπώς, εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της οικονομικής ανάπτυξης του βασιλείου από την εποχή του Φιλίππου Β' και εξής, με βασικά χαρακτηριστικά την ανάπτυξη των αστικών κέντρων, την εντατικοποίηση των μηχανισμών παραγωγής και εμπορίου, τον υψηλό βαθμό εγχρηματισμού της οικονομίας,¹³¹⁶ τη διασφάλιση της ιδιοκτησίας και την υποστήριξη της ιδιωτικής συμμετοχής σε ένα ευρύ φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων που προεκτείνονται του πρωτογενούς τομέα παραγωγής.¹³¹⁷

1310 Κλινάκη 2015α (Ρέμα Τριανταφυλλιάς). Ευχαριστίες οφείλονται στη συνάδελφο Ε. Παπαδοπούλου για τις προφορικές πληροφορίες σχετικά με την εγκατάσταση στη θέση Γκορίτσα.

1311 Πιερία, Κομπολόι: θησαυροί Κομπολόι/1997 και Κομπολόι/2000. Ντουβάρι Ι: θησαυρός Ντουβάρι/1999.

Τρία Πλατάνια: 4 θησαυροί ΧΑ νομισμάτων. Οι δύο με 12 και 3 νομίσματα του Κασσάνδρου του τύπου *Ηρακλής/ιππίας* αντίστοιχα και οι άλλοι δύο με 3 και 7 νομίσματα του Δημητρίου Πολιορκητή του τύπου *μακεδονική ασπίδα (ΔΗΡ)/μακεδονικό κράνος* αντίστοιχα, Γεροφωκά 2015, 192–95, πίν. 39–40.

Ρέμα Τριανταφυλλιάς: θησαυρός Τριανταφυλλιά/2009 (19 ΧΑ νομίσματα του μεταθανάτιου τύπου του Αλεξάνδρου, *ανδρική νεανική κεφαλή/ίππος*), βλ. Κλινάκη 2015α, 132–33.

Θεσσαλονίκη, Ασπροβάλτα, Λιοτόπι Ρουχτσέλη: 5 θησαυροί, που απαριθμούν συνολικά 150 νομίσματα. Οι τέσσερις έχουν ΧΑ νομίσματα (87, 19, 30, 11) και ο πέμπτος 3 ΑΡ, βλ. Αδάμ-Βελένη 2003β, 4 (όπως δημοσιεύεται στο <https://www.academia.edu/3214318>).

Ημαθία, Γαλανόβρυση: 3 θησαυροί (θησαυρός 1: 7 ΧΑ, θησαυρός 2: 1 ΑΡ και 5 ΧΑ, θησαυρός 3: 10 ΧΑ), βλ. Στεφανή 2004, 545–56· 2012, 45–6.

Χαλκιδική, Αγροτική περιοχή Αθύτου: θησαυρός με 10 ΧΑ νομίσματα, βλ. Τσιγαρίδα και Αθανασιάδης 2017. Περιοχή Νέας Ποτίδαιας: 2 θησαυροί (θησαυρός 1: 1 ΧΡ και 5 ΑΡ, θησαυρός 2: 30 ΑΡ), βλ. Σισμανίδης 1992, 361–63. Για το χρονολογικό πλαίσιο της απόκρυψης και την ερμηνεία τους, βλ. Klinaki και Nikolakopoulou (υπό έκδ.).

1312 Βλ. Ενότητα 2.3.2.1 και 2.3.2.2.

1313 Βλ. Ενότητα 2.3.2.3.

1314 Για την έμμοσθη εργασία ελεύθερων και δούλων, βλ. Silver 2006 (όπου και προηγούμενη βιβλιογραφία).

1315 Για συγκριτικά στοιχεία από άλλες θέσεις, βλ. Γκατζόλης 2010. Για την Πέλλα, βλ. Akamatis 2016, και ειδικότερα για το Ιερό της Μητέρας των Θεών και της Αφροδίτης, βλ. Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 158–73. Για το Δίον, βλ. Παυλοπούλου 2016, 243–45, 290–92 και για το ιερό της Δήμητρας, βλ. Πινγιάτογλου 2015, 129–30. Για το Καστρί Γρεβενών, βλ. Καλλίνη 2015, 92–5.

1316 Γκατζόλης 2010, II, 537–38.

1317 Walbank 1990, 159–67· Τουράτσογλου 2010, 68–106.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η οινοποιητική εγκατάσταση στη θέση Κομπολόι-Ντουβάρι αφορά ένα από τα μεγαλύτερα αγροτικά συγκροτήματα που έχουν εντοπιστεί, το οποίο κατασκευάστηκε εντός του αμπελώνα, σε μικρή απόσταση από το λιμάνι το περικού Ηρακλείου, όπου υπήρχαν και εργαστήρια παραγωγής σκευών και αμφορέων, και πάνω στον οδικό άξονα που ένωνε την κεντρική Μακεδονία με τη Θεσσαλία και τη νότια Ελλάδα.¹³¹⁸

Η κοντινή απόσταση της αγροικίας με τις πόλεις των Λειβήθρων και του Ηρακλείου παρείχε στους ενοίκους και τους εργαζόμενους στο αγρόκτημα, τη δυνατότητα καθημερινής μετακίνησης από και προς τα γειτονικά αστικά κέντρα, όπως και στην περίπτωση της αγροικίας στα Τρία Πλατάνια, καθώς μπορούσαν να διαβιούν στην αγροικία και να δραστηριοποιούνται στους αγρούς ή και στην πόλη.¹³¹⁹

Ο πιθεώνας που οργανώνεται γύρω από την περίστυλη λιθόστρωτη αυλή, με τους πίθους να λειτουργούν ως δεξαμενές αποθήκευσης και υπολήνια, παραμένει ως προς το σχεδιασμό και τη χρήση του χωρίς άλλο γνωστό παράλληλο. Η οικία πιθανότατα ανήκει στο γνωστό τύπο της διπλής οικίας με περίστυλες αυλές¹³²⁰ και κεντρικό υπόγειο που έφερε πύργο.

Η ίδρυση μεγάλων εγκαταστάσεων με εκτεταμένη παραγωγή ή αγροτικών μονάδων ενταγμένων σε ένα συγκεκριμένο σύστημα οργάνωσης, ειδικά από τον 4ο αι. π.Χ. και μετά, θεωρείται ότι καταδεικνύει μία σημαντική αλλαγή στη διαδικασία παραγωγής και εμπορίου των αγροτικών προϊόντων.¹³²¹ Η έρευνα στην ύπαιθρο χώρα¹³²² κατέδειξε ότι σε αρκετές περιοχές του ελλαδικού χώρου, η εντατικοποίηση της καλλιέργειας εξαρτάται από παράγοντες που ρυθμίζονται από τις γενικότερες, αλλά και τις τοπικές ιστορικές και οικονομικές συνθήκες.¹³²³ Οι αγροτοβιοτεχνικές εγκαταστάσεις της μακεδονικής υπαίθρου, κάποιες από τις οποίες ιδρύονται στα μέσα του 4ου αιώνα, υποδηλώνουν την εντατικοποίηση της διαδικασίας παραγωγής και εμπορίου των αγροτικών προϊόντων επί βασιλείας του Φιλίππου Β' και εξής.¹³²⁴ Η οργάνωση και το είδος της παραγωγής ωστόσο, παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις ανάλογα με τη θέση και το μέγεθος των εγκαταστάσεων, το κλίμα, τη γεωμορφολογία και άλλους τοπικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες.

1318 Για την οργάνωση αγροικών με οινοποιητική παραγωγή στη Χερσόνησο της Κριμαίας, κοντά στην ακτογραμμή και πάνω σε δίκτυο δρόμων με πρόσβαση σε λιμένα, βλ. Nikolaenko 2006, 163.

1319 Σύμφωνα με τις ιστορικές πηγές και την αρχαιολογική έρευνα, η ύπαιθρος χώρα υπολογίζεται σε μία ακτίνα 5–6 χλμ. γύρω από την πόλη, απόσταση που επιτρέπει την ημερήσια μετακίνηση του εργατικού δυναμικού. Ιδανική θεωρείται η ακτίνα των 2–3 χλμ., έξω από την οποία είναι σύνθετες να αναπτύσσονται χωριά, αγροικίες κ.λπ., βλ. Bintliff 2006, 17–8. Αντίστοιχη είναι η απόσταση των μεγάλων αγροικών της ρωμαϊκής περιόδου στην Πάτρα, όπου επίσης εντοπίζονται κατά μήκος διαχρονικών οδεύσεων, πρακτική που δεν εφαρμόζεται σε όλον τον ελλαδικό χώρο. Ειδικά οι δομές που σχετίζονται με την οινοποίηση φαίνεται πως εγκαθίστανται κοντά στην πόλη, βλ. σχ. Rizakis 2013, 42–5.

1320 Για διπλές οικίες με περίστυλες αυλές, βλ. Μακαρόνας και Γιούρη 1989, 178–80· Καραδέδος 1990, 273–97.

1321 Pecirka 1973, 120–22.

1322 Συνοπτικά για θέσεις και τη μεθοδολογία της έρευνας, βλ. Bintliff 1994, 7–15· Carter 2006a.

1323 Στην Αττική και τη Μεγαρίδα παρατηρείται η συγκέντρωση εκτάσεων από οικονομικά ισχυρούς παράγοντες και η εντατικοποίηση της παραγωγής κατά τη διάρκεια του 4ου αι. π.Χ., φαινόμενο που αποδίδεται στην αθηναϊκή κυριαρχία του 5ου και 4ου αι. π.Χ. Αντίθετα, από τα τέλη του 4ου αι. π.Χ. και κατά τους ελληνιστικούς χρόνους, η ύπαιθρος πέφτει σε μαρασμό, βλ. Lohmann 1992, 51–6. Εντατικοποίηση της καλλιέργειας κατά τον 4ο αι. π.Χ. έχει παρατηρηθεί και σε άλλες περιοχές, όπως η Αργολίδα και ο Ωρωπός, ενώ στη Μήλο και στην πεδιάδα του Λασιθίου ιδιαίτεροι τοπικοί παράγοντες δεν επέτρεψαν την ίδια άνθιση, βλ. Cosmopoulos 2001, 74· Cavanagh κ.ά. 2002, 184–85. Γενικά για τους παράγοντες που οδήγησαν κατά περίπτωση σε άνθιση ή μαρασμό στην ύπαιθρο χώρα, βλ. Bintliff 2008.

1324 Τουράτσογλου 2010, 22–30, 46–54. Σύμφωνα με την Π. Αδάμ-Βελένη (2009), η οργάνωση της υπαίθρου του μακεδονικού βασιλείου υπόκειται σε κεντρικό σχεδιασμό.

Οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η εγκατάσταση στο Κομπολόι-Ντουβάρι, ως προς το μέγεθος, τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, την οργάνωση του χώρου παραγωγής και αποθήκευσης, το είδος και τον αριθμό των πήλινων σκευών και μετάλλινων εργαλείων, φαίνεται ότι σχετίζονται με την εξειδίκευση της παραγωγής.¹³²⁵ Εκτός από την επεξεργασία του γλεύκους για την παραγωγή οίνου, κανένα άλλο προϊόν δεν εντοπίστηκε σε ποσότητα που να δικαιολογεί παραγωγή με σκοπό το εμπόριο. Τα λιγοστά στοιχεία που προέκυψαν σχετικά με την επεξεργασία σιτηρών, την αλιεία, το κυνήγι, την υφαντική και τη μεταλλοτεχνία, συμπληρώνουν την εικόνα των εργασιών που τελούνταν στο χώρο, προκειμένου να εξασφαλιστούν τα απαραίτητα για τη διαβίωση των ενοίκων.

Η ενασχόληση αποκλειστικά με την αμπελοκαλλιέργεια και την οινοποίηση με πλεονασματική παραγωγή μεγάλης κλίμακας και αποκλειστικά εμπορικό προσανατολισμό, διαφοροποιείται από το σύνηθες μοντέλο της αγροτικής οικονομίας κατά την αρχαιότητα, που στηριζόταν στις πολλαπλές καλλιέργειες με σκοπό τη μεγαλύτερη δυνατή αυτάρκεια και τη μείωση του κινδύνου ολοκληρωτικής απώλειας της σοδειάς.¹³²⁶

Η εγκατάσταση ιδρύθηκε την περίοδο της πολιτικής σταθερότητας και της οικονομικής ανάπτυξης του κράτους επί Φιλίππου Β' και επεκτάθηκε επί βασιλείας ή αμέσως μετά το θάνατο του Αλεξάνδρου Γ'. Η ακμάζουσα λειτουργία της κορυφώθηκε επί Κασσάνδρου, όπως συνέβη και στην αγρέπαυλη στα Τρία Πλατάνια.¹³²⁷ Ο Κάσσανδρος, όπως αναφέρεται στο γνωστό απόσπασμα του Αθήναιου, με την ίδρυση της Κασσάνδρειας το 316 π.Χ., ανέθεσε στον γλύπτη Λύσιππο τον σχεδιασμό ενός νέου τύπου αμφορέα για τη διακίνηση του μενδαίου οίνου.¹³²⁸ Η αποκλειστική πλέον εξαγωγή της περιώνυμης ποικιλίας από τη νεοϊδρυθείσα πόλη, που κατείχε στρατηγική θέση για τη διεξαγωγή θαλάσσιου εμπορίου, προσέδιδε τεράστια οικονομικά οφέλη στην ίδια και επαγωγικά στο βασίλειο.¹³²⁹ Η Κασσάνδρεια, στην επικράτεια της οποίας περιήλθε ολόκληρη η Παλλήνη,¹³³⁰ κατείχε τεράστια έκταση γης, στην οποία μπορούσε λόγω κερδοφορίας – ίσως και με βασιλική πρόνοια – να έχει επεκταθεί η παραγωγή του κρασιού της ποικιλίας της Μένδης, όπως και ευρύτερα στη χερσόνησο της Χαλκιδικής.¹³³¹

Προς διερεύνηση τίθεται η σκέψη, η παραγωγή της αγροικίας στη θέση Κομπολόι-Ντουβάρι να διακινούνταν στο πλαίσιο των εξαγωγών οίνου της ποικιλίας της Μένδης, με δεδομένο ότι τουλάχιστον ένα μέρος της εμπορικής δραστηριότητας που αφορά τη διακίνηση του μενδαίου οίνου είχε σίγουρα επεκταθεί στις περικές ακτές του Θερμαϊκού κόλπου, όπως προκύπτει από την παραγωγή αμφορέων τύπου Μένδης στα κεραμικά εργαστήρια του περικού Ηρακλείου.¹³³²

1325 Η εξειδίκευση είναι τρόπος οργάνωσης της παραγωγής. Τα χαρακτηριστικά που τη διαφοροποιούν, τουλάχιστον ως προς την παραγωγή αντικειμένων, είναι ο χρόνος που δαπανάται για μια δραστηριότητα, ο αναγνωρισμένος τίτλος για το πρόσωπο που την ασκεί και η αμοιβή σε χρήμα ή είδος για τα προϊόντα, βλ. Rice 1987, 86· Γιαννοπούλου 2002, 104–7.

1326 Cahill 2002, 225.

1327 Για τα ιστορικά γεγονότα, βλ. Hammond και Walbank 1995, 164–89. Για την οικονομική ευημερία επί Αλεξάνδρου Γ' και τα πρώιμα μεταλεξάνδρεια χρόνια, βλ. Τουράτσογλου 1998· 2010, 80–90· 2012, 36–45. Η ασιατική εκστρατεία εξασφάλισε τεράστια οικονομικά οφέλη, που υπολογίζονται για το διάστημα 334–330 π.Χ. σε 180.000 τάλαντα ή 4.680 τόνους αργύρου ή 468 τόνους χρυσού, ενώ σημαντική ήταν και η εισροή πλούτου με τον επαναπατρισμό των στρατιωτών, βλ. Ζάχος κ.ά. 2010, 98· Τουράτσογλου 2010, 84, 98· Kremydi 2011, 167.

1328 Αθήναιος, *Δειπνοσοφοσταί*, 11.28. Για μια διαφορετική ερμηνεία του χωρίου, βλ. Lawall 2004b.

1329 Επιγραφές με την απόδοση του προνομίου της ατελείας που χρονολογούνται επί βασιλείας του Κασσάνδρου, αποτελούν ένδειξη των σημαντικών κρατικών εσόδων από τα εμπορικά τέλη των διά θαλάσσης διακινούμενων αγαθών, βλ. Βοκοτοπούλου 1997, 47–8.

1330 Η Μένδη και οι υπόλοιπες πόλεις της Παλλήνης υποβιβάστηκαν σε κώμες της Κασσάνδρειας μετά την αναγκαστική μετοίκηση του πληθυσμού τους στη νέα πόλη, σύμφωνα με τα ανασκαφικά στοιχεία και τη νομισματική μαρτυρία (Γκατζόλης 2010, II, 329).

1331 Για την καλλιέργεια του Μενδαίου οίνου στην περιοχή της Χαλκιδικής, βλ. Papadopoulos και Paspalas 1999.

1332 Βλ. Ενότητα 2.1.4. Επίσης, Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 138· Margaritis 2016, 199· Μπαχλάς 2018, 861–62.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	239
2.1. ΚΕΡΑΜΙΚΗ 1-1616.....	240
2.1.1. ΜΕΛΑΜΒΑΦΗΣ ΚΕΡΑΜΙΚΗ 1-1425.....	240
2.1.1.1. ΚΑΝΘΑΡΟΙ ΚΑΙ ΚΑΛΥΚΑΣ 1-318 (ΠΙΝ. 1-5).....	240
ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΕΙΛΟΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟ ΣΩΜΑ, ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 1-2 (ΠΙΝ. 1).....	240
ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΕΙΛΟΣ, ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 3-14 (ΠΙΝ. 1).....	240
ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΕΙΛΟΣ, ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 15-28 (ΠΙΝ. 1).....	242
ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΕΙΛΟΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑ, ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 29-32 (ΠΙΝ. 2).....	243
ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΕΙΛΟΣ, ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 33-42 (ΠΙΝ. 2).....	244
ΚΑΛΥΚΟΣΧΗΜΟΙ, ΜΕ ΧΕΙΛΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΛΑΒΕΣ 43-44 (ΠΙΝ. 2).....	245
ΑΠΛΟ ΧΕΙΛΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΟ ΣΩΜΑ 45 (ΠΙΝ. 3).....	245
ΑΠΛΟ ΧΕΙΛΟΣ ΚΑΙ ΡΑΒΔΩΤΟ ΣΩΜΑ 46-47 (ΠΙΝ. 3).....	246
ΑΠΛΟ ΧΕΙΛΟΣ 48-89 (ΠΙΝ. 3).....	246
ΑΠΛΟ ΣΩΜΑ, ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 90-97 (ΠΙΝ. 3).....	250
ΑΠΛΟ ΣΩΜΑ, ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 98-111 (ΠΙΝ. 3).....	251
ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ 112-127 (ΠΙΝ. 4).....	252
ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ, ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 128-143 (ΠΙΝ. 4).....	254
ΑΠΟ ΩΧΡΟ ΠΗΛΟ 144-157 (ΠΙΝ. 5).....	256
ΑΠΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΗΛΟ 158-176 (ΠΙΝ. 5).....	258
ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ 177-184 (ΠΙΝ. 5).....	260
ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΝΘΑΡΩΝ 185-237.....	260
ΜΕ ΣΤΙΛΠΙΝΟ ΓΑΝΩΜΑ 185-193 (ΠΙΝ. 2).....	260
ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ, ΜΕ ΘΑΜΠΟ ΓΑΝΩΜΑ 194-196 (ΠΙΝ. 2).....	261
ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ, ΣΤΙΛΠΙΝΟ ΓΑΝΩΜΑ 197-217 (ΠΙΝ. 4).....	262
ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ, ΘΑΜΠΟ ΓΑΝΩΜΑ 218-223 (ΠΙΝ. 4).....	264
ΑΠΟ ΚΑΣΤΑΝΟ ΠΗΛΟ, ΜΕ ΕΡΥΘΡΟ ΓΑΝΩΜΑ 224-227 (ΠΙΝ. 5).....	264
ΑΠΟ ΩΧΡΟ ΠΗΛΟ 228-234 (ΠΙΝ. 5).....	265
ΚΩΝΙΚΕΣ ΑΠΟ ΚΑΛΥΚΟΣΧΗΜΟΥΣ ΚΑΝΘΑΡΟΥΣ Η ΚΥΛΙΚΕΣ 235-237 (ΠΙΝ. 2).....	265
ΣΩΜΑΤΑ ΚΑΝΘΑΡΩΝ 238-277.....	266
ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΙΜΟ, ΜΕ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΔΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙΤΥΟΣ 238-245.....	266
ΑΠΛΟ ΣΩΜΑ, ΜΕ ΣΤΙΛΠΙΝΟ ΓΑΝΩΜΑ 246-269.....	267
ΑΠΛΟ ΣΩΜΑ, ΘΑΜΠΟ ΚΑΣΤΑΝΟ ΓΑΝΩΜΑ 270-277.....	269

ΛΑΒΕΣ ΚΑΝΘΑΡΩΝ 278-317.....	269
ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 278-288.....	269
ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 289-311.....	270
ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΛΑΒΕΣ 312.....	272
ΜΙΚΡΕΣ, ΚΑΝΘΑΡΟΙ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ 313-317.....	272
ΚΑΛΥΚΑΣ 318 (ΠΙΝ. 5).....	273
2.1.1.2. ΣΚΥΦΟΙ 319-377 (ΠΙΝ. 6).....	273
2.1.1.2.1. ΤΥΠΟΥ BOLSA 319-351 (ΠΙΝ. 6).....	273
2.1.1.2.2. ΑΤΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ 352-356 (ΠΙΝ. 6).....	278
2.1.1.2.3. ΗΜΙΤΟΜΟΙ ΣΚΥΦΟΙ 357-358 (ΠΙΝ. 6).....	278
2.1.1.2.4. ΑΠΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΗΛΟ 359-377 (ΠΙΝ. 6).....	279
2.1.1.3. ΠΙΝΑΚΙΑ 378-528 (ΠΙΝ. 7-8).....	281
2.1.1.3.1. ΙΧΘΥΟΠΙΝΑΚΙΑ 378-505 (ΠΙΝ. 7-8).....	281
ΡΗΧΑ ΙΧΘΥΟΠΙΝΑΚΙΑ 378-379 (ΠΙΝ. 7).....	281
ΒΑΘΥΤΕΡΑ ΙΧΘΥΟΠΙΝΑΚΙΑ 381-386 (ΠΙΝ. 7).....	281
ΑΠΟ ΩΧΡΟ ΠΗΛΟ, ΜΕ ΘΑΜΠΟ ΕΡΥΘΡΟ ΓΑΝΩΜΑ 387-388 (ΠΙΝ. 8).....	282
ΜΕ ΠΛΑΤΙΑ ΒΑΣΗ 389-390 (ΠΙΝ. 8).....	283
ΑΠΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΗΛΟ, ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 391-393 (ΠΙΝ. 8).....	283
ΒΑΣΕΙΣ ΙΧΘΥΟΠΙΝΑΚΙΩΝ 394-429.....	284
ΧΕΙΛΗ ΙΧΘΥΟΠΙΝΑΚΙΩΝ 430-476.....	289
ΣΩΜΑΤΑ ΙΧΘΥΟΠΙΝΑΚΙΩΝ 477-505.....	293
2.1.1.3.2. ΠΙΝΑΚΙΑ ΜΕ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΕΙΛΟΣ «ROLLED RIM» 506-512 (ΠΙΝ. 8).....	296
ΒΑΣΕΙΣ ΠΙΝΑΚΙΩΝ 513-524.....	297
2.1.1.3.3. ΠΙΝΑΚΙΑ ΜΕ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ ΤΑΙΝΙΩΤΟ ΧΕΙΛΟΣ «PROJECTING RIM» 525-527 (ΠΙΝ. 8).....	299
2.1.1.3.4. ΠΙΝΑΚΙΟ ΜΕ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ «ΔΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙΤΥΟΣ» 528.....	299
2.1.1.4. ΣΚΥΦΙΔΙΑ 529-1230 (ΠΙΝ. 9-14).....	299
2.1.1.4.1. ΑΩΤΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΜΕ ΕΞΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ, ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 529-574 (ΠΙΝ. 9).....	299
ΧΕΙΛΗ ΑΠΟ ΕΞΩ ΝΕΥΟΝΤΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ 534-566 (ΠΙΝ. 9).....	300
ΕΞΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ, ΑΠΟ ΩΧΡΟ ΠΗΛΟ 567-572 (ΠΙΝ. 9).....	303
ΕΞΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ, ΑΠΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΗΛΟ 573-574 (ΠΙΝ. 9).....	304
2.1.1.4.2. ΕΞΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ, ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 575-899 (ΠΙΝ. 9-10).....	304
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ, ΧΕΙΛΟΣ ΑΠΟΣΤΡΟΓΓΥΛΕΜΕΝΟ 575-698 (ΠΙΝ. 9).....	304
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ, ΛΕΠΤΑ ΤΟΙΧΩΜΑΤΑ, ΧΕΙΛΟΣ ΑΠΟΣΤΡΟΓΓΥΛΕΜΕΝΟ 699-737	

(ΠΙΝ. 10).....	315
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ, ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΞΕΙΑ ΑΚΜΗ 738-744 (ΠΙΝ. 10).....	318
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ, ΛΕΠΤΑ ΤΟΙΧΩΜΑΤΑ, ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΞΕΙΑ ΑΚΜΗ 745-749 (ΠΙΝ. 10).....	319
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ, ΧΕΙΛΟΣ ΛΟΞΟΤΜΗΤΟ 750 (ΠΙΝ. 10).....	319
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΓΩΝΙΩΔΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ, ΧΕΙΛΟΣ ΑΠΟΣΤΡΟΓΓΥΛΕΜΕΝΟ 751-759 (ΠΙΝ. 10).....	319
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΓΩΝΙΩΔΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ, ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΞΕΙΑ ΑΚΜΗ 760-779 (ΠΙΝ. 10).....	320
ΒΑΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΤΥΠΩΝ 780-854 (ΠΙΝ. 11).....	322
ΠΥΘΜΕΝΕΣ 855-861.....	331
ΣΩΜΑΤΑ 862-899.....	331
2.1.1.4.3. ΑΩΤΑ ΡΗΧΑ, ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΜΕ ΕΣΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ, ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ 900-901 (ΠΙΝ. 11).....	334
2.1.1.4.4. ΣΚΥΦΙΔΙΟ ΗΜΙΒΑΦΟ 902 (ΠΙΝ. 11).....	355
2.1.1.4.5. ΑΩΤΑ ΒΑΘΙΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΜΕ ΕΣΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ, ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ 903-944 (ΠΙΝ. 11).....	355
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ, ΧΕΙΛΟΣ ΑΠΟΣΤΡΟΓΓΥΛΕΜΕΝΟ 903-918 (ΠΙΝ. 11).....	355
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ, ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΞΕΙΑ ΑΚΜΗ 919-921 (ΠΙΝ. 11).....	336
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ, ΛΕΠΤΑ ΤΟΙΧΩΜΑΤΑ, ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΞΕΙΑ ΑΚΜΗ 922-923 (ΠΙΝ. 11).....	336
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΓΩΝΙΩΔΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ, ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΞΕΙΑ ΑΚΜΗ 924-930 (ΠΙΝ. 11).....	337
ΣΩΜΑΤΑ ΑΠΟ ΒΑΘΙΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ 931-932.....	338
ΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΒΑΘΙΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ 933-944 (ΠΙΝ. 11).....	338
2.1.1.4.6. ΑΩΤΑ ΒΑΘΙΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΜΕ ΕΣΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ ΚΑΙ ΕΜΠΙΕΣΤΟ ΡΟΔΑΚΑ 945-952 (ΠΙΝ. 12).....	339
2.1.1.4.7. ΑΩΤΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΜΕ ΕΣΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ ΑΠΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΗΛΟ 953-1026 (ΠΙΝ. 12).....	340
ΡΗΧΑ, ΕΣΩ ΝΕΥΟΝΤΑ, ΓΚΡΙΖΟΣ ΠΗΛΟΣ 953-954 (ΠΙΝ. 12).....	340
ΒΑΘΙΑ ΕΣΩ ΝΕΥΟΝΤΑ, ΓΚΡΙΖΟΣ ΠΗΛΟΣ 955-958 (ΠΙΝ. 12).....	340
ΧΕΙΛΗ, ΑΠΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΗΛΟ 959-1002 (ΠΙΝ. 12).....	341
ΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΗΛΟ 1003-1026 (ΠΙΝ. 12).....	345
2.1.1.4.8. ΑΩΤΑ ΒΑΘΙΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΜΕ ΕΣΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ ΑΠΟ ΡΟΔΑΛΟ-ΩΧΡΟ ΠΗΛΟ 1027-1080 (ΠΙΝ. 13).....	347
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ 1027 (ΠΙΝ. 13).....	347
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ, ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ 1028-1050 (ΠΙΝ. 13).....	348
ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΓΩΝΙΩΔΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 1051-1055 (ΠΙΝ. 13).....	350
ΒΑΣΕΙΣ 1056-1076 (ΠΙΝ. 13).....	350
ΜΙΚΡΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΑΠΟ ΩΧΡΟ ΠΗΛΟ 1077-1080 (ΠΙΝ. 13).....	352

2.1.1.4.9. ΑΩΤΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΜΕ ΕΞΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ ΑΠΟ ΕΡΥΘΡΟ ΑΚΑΘΑΡΤΟ ΠΗΛΟ 1081-1142 (ΠΙΝ. 13).....	353
ΒΑΘΥ, ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΓΩΝΙΩΔΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 1081 (ΠΙΝ. 13).....	353
ΜΑΛΛΟΝ ΒΑΘΙΑ, ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΓΩΝΙΩΔΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 1082-1090 (ΠΙΝ. 13).....	353
ΜΑΛΛΟΝ ΒΑΘΙΑ, ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ ΜΕ ΟΜΑΛΗ ΚΑΜΠΥΛΗ 1091-1114 (ΠΙΝ. 13).....	354
ΜΑΛΛΟΝ ΡΗΧΑ, ΣΩΜΑ-ΧΕΙΛΟΣ 1115-1122 (ΠΙΝ. 13).....	356
ΒΑΣΕΙΣ 1123-1142 (ΠΙΝ. 13).....	356
2.1.1.4.10. ΜΙΚΡΑ ΑΩΤΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΜΕ ΕΞΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΕΙΑ ΒΑΣΗ 1143-1194 (ΠΙΝ. 14).....	358
2.1.1.4.11. ΜΙΚΡΑ ΑΩΤΑ ΣΚΥΦΙΔΙΑ-ΑΛΑΤΙΕΡΕΣ 1195-1227 (ΠΙΝ. 14).....	364
2.1.1.4.12. ΣΚΥΦΙΔΙΑ ΜΙΚΡΑ ΜΕ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ ΠΡΟΕΚΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΧΕΙΛΟΣ 1228-1230 (ΠΙΝ. 15).....	368
2.1.1.5. ΑΛΑΤΙΕΡΕΣ 1231-1245 (ΠΙΝ. 15).....	368
2.1.1.6. ΑΜΦΟΡΕΙΣ - ΟΙΝΟΧΟΕΣ 1246-1250 (ΠΙΝ. 16).....	370
2.1.1.6.1. ΑΜΦΟΡΕΑΣ 1246 (ΠΙΝ. 16).....	370
2.1.1.6.2. ΟΙΝΟΧΟΕΣ 1247-1250.....	370
2.1.1.7. ΚΡΑΤΗΡΕΣ - ΚΡΑΤΗΡΙΣΚΟΣ 1251-1253 (ΠΙΝ. 16).....	371
2.1.1.8. ΛΕΚΑΝΙΔΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΚΕΥΗ ΜΕ ΠΩΜΑ 1254-1265 (ΠΙΝ. 16).....	371
2.1.1.8.1. ΛΕΚΑΝΙΔΕΣ 1254-1255 (ΠΙΝ. 16).....	371
2.1.1.8.2. ΓΩΝΙΩΔΕΙΣ ΛΕΚΑΝΙΔΕΣ ΜΕ ΕΞΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ 1256-1263 (ΠΙΝ. 16).....	372
2.1.1.8.3. ΓΩΝΙΩΔΕΙΣ ΛΕΚΑΝΙΔΕΣ ΜΕ ΕΞΩ ΝΕΥΟΝ ΧΕΙΛΟΣ ΑΠΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΗΛΟ 1264-265 (ΠΙΝ. 16).....	373
2.1.1.9. ΛΕΚΑΝΗ 1266 (ΠΙΝ. 17).....	373
2.1.1.10. ΑΣΚΟΙ 1267-1301 (ΠΙΝ. 17).....	373
2.1.1.10.1. ΜΕ ΠΛΕΥΡΙΚΗ ΠΡΟΧΟΗ 1267-1272 (ΠΙΝ. 17).....	373
2.1.1.10.2. ΤΥΠΟΥ GUTTUS 1273-1301 (ΠΙΝ. 17).....	374
2.1.1.11. ΛΥΚΗΘΙΑ 1302-1308 (ΠΙΝ. 17).....	377
2.1.1.12. ΜΥΡΟΔΟΧΕΙΑ 1309-1316 (ΠΙΝ. 17).....	378
2.1.1.13. ΛΥΧΝΟΙ 1317-1381 (ΠΙΝ. 18).....	379
2.1.1.13.1. ΑΝΟΙΧΤΟΙ ΛΥΧΝΟΙ 1317-1337 (ΠΙΝ. 18).....	379
2.1.1.13.2. ΣΦΑΙΡΙΚΟΙ ΛΥΧΝΟΙ 1338-1364 (ΠΙΝ. 18).....	382
2.1.1.13.3. ΔΙΣΚΟΜΟΡΦΟΙ ΛΥΧΝΟΙ 1365-1367 (ΠΙΝ. 18).....	385
2.1.1.13.4. ΦΑΚΟΕΙΔΕΙΣ ΛΥΧΝΟΙ 1368-1370 (ΠΙΝ. 18).....	385
2.1.1.13.5. ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΛΥΧΝΩΝ 1371-1381.....	385
2.1.1.14. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΑ ΟΣΤΡΑΚΑ 1382-1425 (ΠΙΝ. 20).....	386
ΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΛΕΙΣΤΑ ΑΓΓΕΙΑ 1382-1394.....	386
ΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΟΙΧΤΑ ΑΓΓΕΙΑ 1395-1399.....	388

ΛΑΒΕΣ 1400–1409.....	388
ΧΕΙΛΗ ΑΠΟ ΑΝΟΙΧΤΑ ΑΓΓΕΙΑ 1410–1412 (ΠΙΝ. 20).....	389
ΣΩΜΑΤΑ 1413–1425.....	390
2.1.2. ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΛΕΠΤΗΣ ΔΙΑΚΟΣΜΗΜΕΝΗΣ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ 1426–1436 (ΠΙΝ. 20).....	391
2.1.2.1. ΕΡΥΘΡΟΜΟΡΦΑ ΚΑΙ ΓΡΑΠΤΑ ΑΓΓΕΙΑ 1426–1433 (ΠΙΝ. 20).....	391
2.1.2.1.1. ΑΣΚΟΙ 1426–1428 (ΠΙΝ. 20).....	391
2.1.2.1.2. ΛΗΚΥΘΙΑ 1429–1430 (ΠΙΝ. 20).....	391
2.1.2.1.3. ΠΕΛΙΚΕΣ 1431–1433 (ΠΙΝ. 20).....	391
2.1.2.2. ΑΝΑΓΛΥΦΟΙ ΣΚΥΦΟΙ 1434–1436 (ΠΙΝ. 20).....	392
2.1.3. ΑΒΑΦΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ 1437–1490 (ΠΙΝ. 21–29).....	392
2.1.3.1. ΣΠΥΡΕΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΑ 1437–1443 (ΠΙΝ. 21).....	392
2.1.3.2. ΛΕΒΗΤΕΣ ΚΥΛΙΝΔΡΙΚΟΙ 1444–1445 (ΠΙΝ. 22).....	394
2.1.3.3. ΑΡΥΤΗΡΕΣ 1446–1449 (ΠΙΝ. 23).....	394
2.1.3.4. ΧΥΤΡΕΣ 1450–1456 (ΠΙΝ. 24).....	395
2.1.3.5. ΛΟΠΑΔΕΣ Κ.Α. ΧΥΤΡΟΕΙΔΗ 1457–1462 (ΠΙΝ. 25).....	396
2.1.3.6. ΠΩΜΑΤΑ ΑΒΑΦΩΝ 1463–1465 (ΠΙΝ. 25).....	397
2.1.3.7. ΥΔΡΙΕΣ 1466–1467 (ΠΙΝ. 26).....	398
2.1.3.8. ΟΙΝΟΧΟΕΣ, ΠΕΛΙΚΕΣ, ΠΡΟΧΟΙ 1468–1471 (ΠΙΝ. 26).....	398
2.1.3.9. ΜΙΚΡΟΙ ΗΘΜΟΙ, ΚΥΑΘΙΑ Κ.Α. 1472–1474 (ΠΙΝ. 27).....	399
2.1.3.10. ΙΓΔΙΑ 1475–1490 (ΠΙΝ. 28–29).....	400
ΙΓΔΙΑ, ΤΥΠΟΣ 1/ΟΜΑΔΑ Α, 1475–1477 (ΠΙΝ. 28).....	400
ΙΓΔΙΑ, ΤΥΠΟΣ 1/ΟΜΑΔΑ Β, 1478 (ΠΙΝ. 28).....	400
ΙΓΔΙΑ, ΤΥΠΟΣ 1/ΟΜΑΔΑ Γ, 1479 (ΠΙΝ. 28).....	400
ΙΓΔΙΑ, ΤΥΠΟΣ 1/ΟΜΑΔΑ Δ, 1480–1482 (ΠΙΝ. 29).....	401
ΙΓΔΙΑ, ΤΥΠΟΣ 2, 1483–1484 (ΠΙΝ. 29).....	401
ΔΟΙΔΥΚΕΣ 1485–1490 (ΠΙΝ. 29).....	402
2.1.4. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΑΜΦΟΡΕΙΣ 1491–1523 (ΠΙΝ. 30–31).....	402
2.1.4.1. ΟΞΥΠΥΘΜΕΝΟΙ ΑΜΦΟΡΕΙΣ 1491–1500 (ΠΙΝ. 30).....	402
ΑΜΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΤΥΠΩΝ 1491–1495 (ΠΙΝ. 30).....	402
ΑΜΦΟΡΕΙΣ ΤΥΠΟΥ ΜΕΝΔΗΣ 1496–1500 (ΠΙΝ. 31).....	403
2.1.4.2. ΕΝΣΦΡΑΓΙΣΤΕΣ ΛΑΒΕΣ ΑΜΦΟΡΕΩΝ 1501–1521 (ΠΙΝ. 31).....	404
ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΜΕΝΔΗΣ 1501–1508 (ΠΙΝ. 31).....	404
ΟΜΑΔΑ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 1509–1518 (ΠΙΝ. 31).....	405

ΚΥΚΛΙΚΑ ΣΦΡΑΓΙΣΜΑΤΑ 1519.....	406
ΑΤΑΥΤΙΣΤΑ ΣΦΡΑΓΙΣΜΑΤΑ 1520-1521.....	407
2.1.4.3. ΕΝΣΦΡΑΓΙΣΤΑ Η ΕΓΧΑΡΑΚΤΑ ΟΣΤΡΑΚΑ ΑΜΦΟΡΕΩΝ 1522-1523 (ΠΙΝ. 31).....	407
2.1.5. ΠΗΛΙΝΑ ΣΚΕΥΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ 1524-1613 (ΠΙΝ. 32-46).....	407
2.1.5.1. ΜΕΓΑΛΟΙ ΗΘΟΜΟΙ-ΛΗΝΟΙ 1524-1525 (ΠΙΝ. 32-33).....	407
2.1.5.2. ΛΕΚΑΝΕΣ-ΤΡΙΠΤΗΡΕΣ 1526-1542 (ΠΙΝ. 34-36).....	409
2.1.5.2.1. ΚΥΚΛΙΚΕΣ ΛΕΚΑΝΕΣ-ΤΡΙΠΤΗΡΕΣ 1526-1537 (ΠΙΝ. 34-35).....	409
ΤΥΠΟΣ 1, 1526-1528 (ΠΙΝ. 34-35).....	409
ΤΥΠΟΣ 2, 1529-1537 (ΠΙΝ. 34-35).....	410
2.1.5.2.2. ΟΡΘΟΓΩΝΙΚΕΣ ΛΕΚΑΝΕΣ-ΤΡΙΠΤΗΡΕΣ 1538-1542 (ΠΙΝ. 36).....	412
2.1.5.3. ΛΕΚΑΝΕΣ 1543-1566 (ΠΙΝ. 37-40).....	413
ΤΥΠΟΣ 1, 1543 (ΠΙΝ. 37).....	413
ΤΥΠΟΣ 2, 1544-1545 (ΠΙΝ. 37).....	413
ΤΥΠΟΣ 3, 1546-1548 (ΠΙΝ. 37).....	414
ΤΥΠΟΣ 4, 1549-1550 (ΠΙΝ. 37).....	414
ΤΥΠΟΣ 5, 1551-1552 (ΠΙΝ. 37).....	415
ΤΥΠΟΣ 6, 1553-1555 (ΠΙΝ. 38).....	415
ΤΥΠΟΣ 7, 1556-1559 (ΠΙΝ. 39).....	416
ΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΛΕΚΑΝΕΣ ΜΕ ΧΟΝΤΡΑ ΤΟΙΧΩΜΑΤΑ Η ΙΓΔΙΑ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ 3-5, 1560-1566 (ΠΙΝ. 40).....	416
2.1.5.4. ΛΕΚΑΝΕΣ ΜΕ ΣΥΜΦΥΕΣ ΠΟΔΙ 1567-1568 (ΠΙΝ. 41).....	418
2.1.5.5. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΑ ΣΚΕΥΗ ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΧΕΙΛΩΜΑ 1569-1570 (ΠΙΝ. 41).....	418
2.1.5.6. ΠΙΘΟΙ 1571-1589 (ΠΙΝ. 42-43).....	419
2.1.5.7. ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΗΛΙΝΩΝ ΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΠΙΘΩΝ 1590-1613 (ΠΙΝ. 44-46).....	423
2.1.5.7.1. ΥΠΟΣΤΑΤΑ 1590-1594 (ΠΙΝ. 44).....	423
2.1.5.7.2. ΠΩΜΑΤΑ ΠΙΘΩΝ 1595-1609 (ΠΙΝ. 45).....	424
2.1.5.7.3. ΔΙΣΚΟΜΟΡΦΑ ΣΚΕΥΗ ΜΕ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΑΚΤΥΛΙΟΥ ΒΑΣΗΣ 1610-1611 (ΠΙΝ. 46).....	426
2.1.5.7.4. ΣΩΛΗΝΩΤΕΣ ΠΡΟΧΟΕΣ-ΑΥΛΟΙ 1612-1613 (ΠΙΝ. 46).....	426
2.1.6. ΓΥΑΛΙΝΟ ΑΓΓΕΙΟ 1614 (ΠΙΝ. 46).....	426
2.1.7. ΕΦΥΑΛΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΚΕΡΑΜΙΚΗ 1615-1616 (ΠΙΝ. 46).....	427
2.2. ΜΙΚΡΟΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ Μ1-Μ1460 (ΠΙΝ. 47-66).....	427
2.2.1. ΟΙΚΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ Μ1-Μ1068 (ΠΙΝ. 47-59).....	427
2.2.1.1. ΧΑΛΚΙΝΑ ΚΑΙ ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΚΑΡΦΙΑ Μ1-Μ661 (ΠΙΝ. 47).....	427
2.2.1.1.1. ΧΑΛΚΙΝΑ ΚΑΡΦΙΑ Μ1-Μ32 (ΠΙΝ. 47).....	427

2.2.1.1.1.1. ΔΙΣΚΟΜΟΡΦΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ1-Μ3 (ΠΙΝ. 47).....	427
2.2.1.1.1.2. ΑΣΠΙΔΟΜΟΡΦΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ4-Μ14 (ΠΙΝ. 47).....	427
2.2.1.1.1.3. ΚΥΡΤΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ15-Μ20 (ΠΙΝ. 47).....	428
2.2.1.1.1.4. ΣΤΕΛΕΧΗ ΚΑΡΦΙΩΝ Μ21-Μ32 (ΠΙΝ. 47).....	428
2.2.1.1.2. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΚΑΡΦΙΑ Μ33-Μ661 (ΠΙΝ. 47).....	429
2.2.1.1.2.1. ΔΙΣΚΟΜΟΡΦΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ33-Μ184 (ΠΙΝ. 47).....	429
2.2.1.1.2.2. ΤΡΙΓΩΝΙΚΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ185-Μ277 (ΠΙΝ. 47).....	436
2.2.1.1.2.3. ΣΕ ΣΧΗΜΑ ΤΑΥ, ΜΕ ΑΤΡΑΚΤΟΣΧΗΜΗ Η ΟΡΘΟΓΩΝΙΚΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ278-Μ295 (ΠΙΝ. 47).....	441
2.2.1.1.2.4. ΣΕ ΣΧΗΜΑ ΓΑΜΑ, ΜΕ ΟΡΘΟΓΩΝΙΚΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ296-Μ302 (ΠΙΝ. 47).....	443
2.2.1.1.2.5. ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ303-Μ305 (ΠΙΝ. 47).....	443
2.2.1.1.2.6. ΑΜΦΙΚΑΡΦΑ Μ306-Μ420 (ΠΙΝ. 47).....	443
2.2.1.1.2.7. ΑΜΦΙΚΕΦΑΛΑ Μ421-Μ423 (ΠΙΝ. 47).....	449
2.2.1.1.2.8. ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ Μ424-Μ438 (ΠΙΝ. 47).....	449
2.2.1.1.2.8.1. ΔΙΣΚΟΜΟΡΦΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ424-Μ428 (ΠΙΝ. 47).....	449
2.2.1.1.2.8.2. ΚΥΡΤΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ429 (ΠΙΝ. 47).....	449
2.2.1.1.2.8.3. ΑΚΕΦΑΛΑ Μ430-Μ433 (ΠΙΝ. 47).....	450
2.2.1.1.2.8.4. ΑΓΚΙΣΤΡΟΕΙΔΗΣ ΚΕΦΑΛΗ Μ434 (ΠΙΝ. 47).....	450
2.2.1.1.2.8.5. ΣΦΑΙΡΙΚΗ ΚΕΦΑΛΗ Μ435 (ΠΙΝ. 47).....	450
2.2.1.1.2.8.6. ΣΕ ΣΧΗΜΑ ΓΑΜΑ Μ436-Μ438 (ΠΙΝ. 47).....	450
2.2.1.1.2.9. ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΙΔΕΡΕΝΙΩΝ ΚΑΡΦΙΩΝ Μ439-Μ661.....	450
2.2.1.2. ΣΙΔΕΡΕΝΙΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ Μ662-Μ677 (ΠΙΝ. 48).....	460
2.2.1.2.1. ΤΑΙΝΩΤΟΙ, ΜΕ ΟΠΕΣ ΓΙΑ ΚΑΡΦΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ Μ662-Μ667 (ΠΙΝ. 48).....	460
2.2.1.2.2. ΤΑΙΝΩΤΟΙ ΜΕ ΣΥΜΦΥΗ ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΤΕΡΕΩΣΗΣ Μ668 (ΠΙΝ. 48).....	461
2.2.1.2.3. ΤΑΙΝΙΩΤΟΙ ΣΕ ΣΧΗΜΑ ΠΙ Μ669-Μ676 (ΠΙΝ. 48).....	461
2.2.1.2.4. ΤΥΠΟΥ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΔΑΚΤΥΛΙΟΥ Μ677 (ΠΙΝ. 48).....	461
2.2.1.3. ΜΕΤΑΛΛΙΝΑ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΘΥΡΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ Μ678-Μ754 (ΠΙΝ. 48-50).....	462
2.2.1.3.1. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΚΑΡΦΙΑ ΜΕ ΕΦΗΛΙΔΕΣ Μ678-Μ726 (ΠΙΝ. 48).....	462
2.2.1.3.1.1. ΧΑΛΚΙΝΕΣ ΕΦΗΛΙΔΕΣ Μ678-Μ682 (ΠΙΝ. 48).....	462
2.2.1.3.1.2. ΣΙΔΕΡΕΝΙΕΣ ΕΦΗΛΙΔΕΣ, Μ683-Μ726 (ΠΙΝ. 49).....	462
2.2.1.3.1.2.1. ΑΣΠΙΔΟΜΟΡΦΗ ΚΕΦΑΛΗ-ΕΦΗΛΙΔΑ Μ683-Μ686 (ΠΙΝ. 49).....	462
2.2.1.3.1.2.2. ΔΙΣΚΟΜΟΡΦΗ ΚΕΦΑΛΗ-ΕΦΗΛΙΔΑ Μ687-Μ726 (ΠΙΝ. 49).....	463
2.2.1.3.2. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΡΟΠΤΡΑ ΘΥΡΩΝ Μ727-Μ729 (ΠΙΝ. 49).....	465
2.2.1.3.3. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΚΛΕΙΔΙΑ Μ730-Μ735 (ΠΙΝ. 49).....	466

2.2.1.3.3.1. ΛΑΚΩΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ M730–M732 (ΠΙΝ. 49).....	466
2.2.1.3.3.2. «ΟΜΗΡΙΚΟΥ» ΤΥΠΟΥ M733 (ΠΙΝ. 49).....	466
2.2.1.3.3.3. ΜΙΚΡΑ ΚΛΕΙΔΙΑ M734–M735 (ΠΙΝ. 49).....	466
2.2.1.3.4. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΚΛΕΙΘΡΙΑ, ΟΛΜΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΙΓΓΑ M736–M738 (ΠΙΝ. 50).....	466
2.2.1.3.5. ΣΙΔΕΡΕΝΟΙ ΣΤΡΟΦΕΙΣ Η ΠΙΓΓΛΥΜΟΙ (ΜΕΝΤΕΣΕΔΕΣ) M739–M740 (ΠΙΝ. 50).....	467
2.2.1.3.6. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΕΠΙΜΗΚΗ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ M741–M743 (ΠΙΝ. 50).....	467
2.2.1.3.7. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΕΛΑΣΜΑΤΑ-ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΘΥΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΩΝ M744–M754 (ΠΙΝ. 50).....	468
2.2.1.4. ΜΕΤΑΛΛΙΝΑ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΣΚΕΥΩΝ M755–M956 (ΠΙΝ. 51).....	469
2.2.1.4.1. ΧΑΛΚΙΝΕΣ ΛΑΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΣΚΕΥΩΝ M755–M762 (ΠΙΝ. 51).....	469
2.2.1.4.2. ΣΙΔΕΡΕΝΙΕΣ ΛΑΒΕΣ ΣΚΕΥΩΝ M763–M772 (ΠΙΝ. 51).....	469
2.2.1.4.3. ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ ΣΙΦΩΝΙΑ M773–M774 (ΠΙΝ. 52).....	470
2.2.1.4.4. ΜΟΛΥΒΔΙΝΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ M775–M802 (ΠΙΝ. 52).....	470
2.2.1.4.5. ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΕΛΑΣΜΑΤΑ, ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ ΚΑΙ ΕΝΑ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ M803–M903 (ΠΙΝ. 52).....	472
2.2.1.4.5.1. ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΕΛΑΣΜΑ ΜΕ ΟΠΕΣ M803 (ΠΙΝ. 52).....	472
2.2.1.4.5.2. ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ ΕΛΑΣΜΑΤΑ M804–M850 (ΠΙΝ. 52).....	472
2.2.1.4.6. ΜΟΛΥΒΔΙΝΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΠΙΘΩΝ ΚΑΙ ΑΓΓΕΙΩΝ M851–M956 (ΠΙΝ. 53–54).....	475
2.2.1.4.6.1. ΤΥΠΟΣ ΜΕ ΟΡΘΟΓΩΝΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΥΝΔΕΣΗ M851–M903 (ΠΙΝ.53).....	475
2.2.1.4.6.2. ΤΥΠΟΣ ΜΕ ΕΝΑ ΠΕΛΕΚΙΝΟ ΚΑΙ ΕΝΑ ΟΡΘΟΓΩΝΙΚΟ ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ M904–M942 (ΠΙΝ. 54).....	479
2.2.1.4.6.3. ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΤΕΡΕΩΣΗΣ M943–M949.....	483
2.2.1.4.6.4. ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΑΓΓΕΙΩΝ M950–M956 (ΠΙΝ. 53).....	483
2.2.1.5. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ M957–M1050 (ΠΙΝ. 55–59).....	484
2.2.1.5.1. ΠΗΛΙΝΑ ΒΑΡΗ M957–M1001 (ΠΙΝ. 55–56).....	484
2.2.1.5.1.1. ΠΥΡΑΜΙΔΟΣΧΗΜΕΣ ΑΓΝΥΘΕΣ M957–M997 (ΠΙΝ. 55–56).....	484
2.2.1.5.1.2. ΚΩΝΙΚΕΣ ΑΓΝΥΘΕΣ M998–M999 (ΠΙΝ. 56).....	488
2.2.1.5.1.3. ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΑΡΙΔΙΑ M1000–M1001 (ΠΙΝ. 56).....	488
2.2.1.5.2. ΛΙΘΙΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ M1002–M1004 (ΠΙΝ. 56).....	489
2.2.1.5.2.1. ΣΦΟΝΔΥΛΙ M1002 (ΠΙΝ. 56).....	489
2.2.1.5.2.2. ΜΥΛΟΠΕΤΡΕΣ M1003–M1004 (ΠΙΝ. 56).....	489
2.2.1.5.3. ΜΕΤΑΛΛΙΝΑ ΜΙΚΡΟΕΡΓΑΛΕΙΑ M1005–M1016 (ΠΙΝ. 57).....	489
2.2.1.5.3.1. ΧΑΛΚΙΝΑ ΜΙΚΡΟΕΡΓΑΛΕΙΑ, M1005–M1008 (ΠΙΝ. 57).....	489
2.2.1.5.3.2. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΜΙΚΡΟΕΡΓΑΛΕΙΑ M1009 (ΠΙΝ. 57).....	490
2.2.1.5.3.3. ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ ΒΑΡΙΔΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΙΟ M1010–M1012 (ΠΙΝ. 57).....	490

2.2.1.5.3.4. ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ ΕΠΙΜΗΚΗ ΜΙΚΡΟΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΑΣ ΓΑΝΤΖΟΣ Μ1013–Μ1016 (ΠΙΝ. 57).....	490
2.2.1.5.4. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΜΑΧΑΙΡΙΑ Μ1017–Μ1050 (ΠΙΝ. 58).....	490
2.2.1.5.4.1. ΤΥΠΟΣ 1 Μ1017 (ΠΙΝ. 58).....	490
2.2.1.5.4.2. ΤΥΠΟΣ 2 Μ1018 (ΠΙΝ. 58).....	491
2.2.1.5.4.3. ΤΥΠΟΣ 3 Μ1019–Μ1024 (ΠΙΝ. 58).....	491
2.2.1.5.4.4. ΤΥΠΟΣ 4 Μ1025–Μ1029 (ΠΙΝ. 58).....	492
2.2.1.5.4.5. ΤΥΠΟΣ 5 Μ1030–Μ1037 (ΠΙΝ. 58).....	492
2.2.1.5.4.6. ΤΜΗΜΑΤΑ ΜΑΧΑΙΡΙΩΝ Μ1038–Μ1050.....	493
2.2.1.6. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ «ΔΟΜΙΚΑ» ΕΡΓΑΛΕΙΑ Μ1051–Μ1068 (ΠΙΝ. 59).....	494
2.2.1.6.1. ΠΡΙΟΝΙ ΚΑΙ «ΣΚΥΛΑ» Μ10251–Μ1052 (ΠΙΝ. 59).....	494
2.2.1.6.2. ΣΜΙΛΕΣ, ΚΑΛΕΜΙΑ Μ1053–Μ1061 (ΠΙΝ. 59).....	494
2.2.1.6.2.1. ΤΥΠΟΣ 1 Μ1053–Μ1054 (ΠΙΝ. 59).....	494
2.2.1.6.2.2. ΤΥΠΟΣ 2 Μ1055–Μ1057 (ΠΙΝ. 59).....	494
2.2.1.6.2.3. ΤΥΠΟΣ 3 Μ1058–Μ1061 (ΠΙΝ. 59).....	495
2.2.1.6.3. ΣΦΗΝΕΣ ΑΤΡΑΚΤΟΣΧΗΜΕΣ Μ1062–Μ1065 (ΠΙΝ. 59).....	495
2.2.1.6.4. ΒΕΛΟΝΕΣ Μ1066–Μ1068 (ΠΙΝ. 59).....	495
2.2.2. ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ Μ1069–Μ1098 (ΠΙΝ. 60–61).....	496
2.2.2.1. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ Μ1069–Μ1093 (ΠΙΝ. 60–61).....	496
2.2.2.1.1. ΦΥΤΕΥΤΗΡΙΑ Μ1069–Μ1072 (ΠΙΝ. 60).....	496
2.2.2.1.2. ΔΙΚΕΛΛΙΑ Κ.Α. Μ1073–Μ1079 (ΠΙΝ. 60).....	496
2.2.2.1.3. ΔΡΕΠΑΝΙΑ Μ1080–Μ1085 (ΠΙΝ. 61).....	497
2.2.2.1.4. ΠΕΛΕΚΕΙΣ Η ΑΞΙΝΕΣ Μ1086–Μ1087 (ΠΙΝ. 61).....	498
2.2.2.1.5. ΠΕΤΑΛΟ Μ1088 (ΠΙΝ. 61).....	498
2.2.2.1.6. ΑΛΥΣΙΔΕΣ Μ1089–Μ1093 (ΠΙΝ. 61).....	498
2.2.2.2. ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΒΑΡΗ Μ1094–Μ1098 (ΠΙΝ. 61).....	499
2.2.3. ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΠΛΩΝ Μ1099–Μ1134 (ΠΙΝ. 62).....	500
2.2.3.1. ΧΑΛΚΙΝΕΣ ΑΙΧΜΕΣ ΒΕΛΩΝ Μ1099–Μ1105 (ΠΙΝ. 62).....	500
2.2.3.2. ΣΙΔΕΡΕΝΙΕΣ ΑΙΧΜΕΣ ΒΕΛΩΝ Μ1106–Μ1128 (ΠΙΝ. 62).....	501
2.2.3.3. ΣΙΔΕΡΕΝΙΕΣ ΑΙΧΜΕΣ ΔΟΡΑΤΩΝ Η ΑΚΟΝΤΙΩΝ Μ1129–Μ1134 (ΠΙΝ. 62).....	502
2.2.4. ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ Μ1135–Μ1138 (ΠΙΝ. 62).....	503
2.2.4.1. ΧΑΛΚΙΝΟ ΔΑΚΤΥΛΙΔΙ Μ1135 (ΠΙΝ. 62).....	503
2.2.4.2. ΧΑΛΚΙΝΗ ΠΕΡΟΝΗ Μ1136 (ΠΙΝ. 62).....	503
2.2.4.3. ΧΑΛΚΙΝΟ ΒΡΑΧΙΟΛΙ Μ1137 (ΠΙΝ. 62).....	503

2.2.4.4. ΧΑΛΚΙΝΟ ΕΝΩΤΙΟ Μ1138 (ΠΙΝ. 62).....	503
2.4.4.5. ΧΡΥΣΟ ΕΛΑΣΜΑ Μ1139 (ΠΙΝ. 62).....	504
2.2.5. ΚΟΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ Μ1140–Μ1142 (ΠΙΝ. 63).....	504
2.2.6. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ Μ1143–Μ1257 (ΠΙΝ. 63–65).....	504
2.2.6.1. ΛΙΘΙΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ Μ1143–Μ1146 (ΠΙΝ. 63).....	504
2.2.6.2. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΑΓΚΙΣΤΡΑ, ΓΑΝΤΖΟΙ Μ1147–Μ1154 (ΠΙΝ. 63).....	505
2.2.6.3. ΣΙΔΕΡΕΝΙΟΙ ΚΑΙ ΧΑΛΚΙΝΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ Μ1155–Μ1164 (ΠΙΝ. 64).....	505
2.2.6.3.1. ΣΙΔΕΡΕΝΙΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ Μ1155–Μ1160 (ΠΙΝ. 64).....	505
2.2.6.3.2. ΧΑΛΚΙΝΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ Μ1161–Μ1164 (ΠΙΝ. 64).....	506
2.2.6.4. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ Μ1165–Μ1193 (ΠΙΝ. 64).....	506
2.2.6.5. ΧΑΛΚΙΝΑ ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ Μ1194–Μ1199 (ΠΙΝ. 65).....	509
2.2.6.6. ΜΕΤΑΛΛΙΝΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΚΑΙ ΕΛΑΣΜΑΤΑ Μ1200–Μ1248.....	509
2.2.6.6.1. ΧΑΛΚΙΝΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΩΛΗΝΩΤΑ Μ1200–Μ1201.....	509
2.2.6.6.2. ΧΑΛΚΙΝΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΥΜΠΑΓΗ Μ1202–Μ1207.....	509
2.2.6.6.3. ΧΑΛΚΙΝΑ ΕΛΑΣΜΑΤΑ Μ1208–Μ1212.....	510
2.2.6.6.4. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΕΛΑΣΜΑΤΑ Μ1213–Μ1214.....	510
2.2.6.6.5. ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ ΣΤΕΛΕΧΗ Μ1215–Μ1216 ΚΑΙ ΕΛΑΣΜΑΤΑ Μ1217–Μ1248.....	510
2.2.6.7. ΠΗΛΙΝΑ ΜΙΚΡΟΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ Μ1249–Μ1257 (ΠΙΝ. 65).....	512
2.2.7. ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Μ1258–Μ1437 (ΠΙΝ. 66).....	513
2.2.7.1. ΜΑΖΕΣ ΚΑΙ ΣΚΩΡΙΕΣ ΣΙΔΗΡΟΥ Μ1258–Μ1396 (ΠΙΝ. 66).....	513
2.2.7.2. ΜΑΖΕΣ ΜΟΛΥΒΔΟΥ Μ1397–Μ1437.....	520
2.2.8. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ Μ1438–Μ1458 (ΠΙΝ. 67).....	522
2.2.8.1. ΚΕΡΑΜΟΙ Μ1438–Μ1447 (ΠΙΝ. 67).....	522
2.2.8.2. ΠΛΙΝΘΟΙ Μ1448–Μ1452 (ΠΙΝ. 67).....	524
2.2.8.3. ΘΡΑΥΣΜΑΤΑ ΠΗΛΟΥ ΑΠΟ ΔΟΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΙΧΟΠΟΙΕΣ Μ1453–Μ1454 (ΠΙΝ. 67).....	524
2.2.8.4. ΠΗΛΙΝΗ ΟΠΤΗ ΠΛΑΚΑ ΔΑΠΕΔΟΥ Μ1455 (ΠΙΝ. 67).....	525
2.2.8.5. ΠΗΛΙΝΟΙ ΟΠΤΟΙ «ΠΕΣΙΣΚΟΙ» Μ1456–Μ1458 (ΠΙΝ. 67).....	525
2.2.9. ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΥΛΩΝ Κ.Α. (ΠΙΝ. 67).....	525
2.3. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ Ν1–Ν213, Θ1–Θ3 (ΠΙΝ. 70–86).....	525
2.3.1. ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ Ν1–Ν213.....	525
2.3.1.1. ΚΟΠΕΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ν1–Ν173.....	525
ΑΜΥΝΤΑΣ Γ' (393–ΠΕΡ. 370/69 Π.Χ.).....	525
ΦΙΛΙΠΠΟΣ Β' (359–336 Π.Χ. ΚΑΙ ΜΕΤΑΘΑΝΑΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ).....	525

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ' (336–323 Π.Χ. ΚΑΙ ΜΕΤΑΘΑΝΑΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ).....	529
ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΣ (316–297 Π.Χ.).....	534
ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΣ Η' ΑΝΤΙΓΟΝΟΣ ΓΟΝΑΤΑΣ.....	537
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΗΣ (294–287 Π.Χ.).....	537
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΗΣ (294–287 Π.Χ.) Η' ΑΝΤΙΓΟΝΟΣ ΓΟΝΑΤΑΣ (277–239 Π.Χ.).....	539
ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ΚΕΡΑΥΝΟΣ (281–279 Π.Χ.).....	539
ΑΝΤΙΓΟΝΟΣ ΓΟΝΑΤΑΣ (277–239 Π.Χ.).....	539
ΠΕΡΣΕΑΣ (178–168 Π.Χ.).....	540
2.3.1.2. ΚΟΠΕΣ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ Ν174–Ν197.....	540
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ.....	540
ΦΙΛΙΠΠΟΙ.....	540
ΑΦΥΤΙΣ.....	540
ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΗ.....	540
ΘΕΣΣΑΛΙΑ.....	541
ΠΕΡΡΑΙΒΙΑ / ΓΟΝΝΟΙ.....	541
ΠΕΡΡΑΙΒΙΑ / ΦΑΛΑΝΝΑ.....	541
ΠΕΛΑΣΓΙΩΤΙΣ / ΛΑΡΙΣΑ.....	541
ΜΑΓΝΗΣΙΑ / ΜΕΛΙΒΟΙΑ ;.....	541
ΑΧΑΪΑ ΦΘΙΩΤΙΣ / ΛΑΡΙΣΑ ΚΡΕΜΑΣΤΗ.....	542
ΜΑΛΙΣ / ΜΑΛΙΕΙΣ (ΛΑΜΙΑ).....	542
ΛΟΚΡΙΔΑ / (ΟΠΟΥΝΤΙΟΙ) ΛΟΚΡΟΙ.....	542
ΒΟΙΩΤΙΑ / ΚΟΙΝΟ ΒΟΙΩΤΩΝ.....	542
ΕΥΒΟΙΑ / ΙΣΤΙΑΙΑ.....	543
ΑΚΑΡΝΑΝΙΑ / ΔΕΥΚΑΔΑ.....	543
ΦΛΙΑΣΙΑ / ΦΛΙΟΥΝΤΑΣ.....	543
ΙΛΛΥΡΙΑ / ΔΥΡΡΑΧΙΟ.....	544
2.3.1.3. ΦΘΑΡΜΕΝΑ – ΑΤΑΥΤΙΣΤΑ Ν198–Ν211.....	544
2.3.1.4. ΟΘΩΜΑΝΙΚΑ Ν212.....	545
2.3.1.5. ΝΕΩΤΕΡΙΚΑ Ν213.....	545
2.3.2. ΘΗΣΑΥΡΟΙ Θ1–Θ3.....	545
2.3.2.1. ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΚΟΜΠΟΛΟΪ/2000 (Θ1).....	545
2.3.2.2. ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΚΟΜΠΟΛΟΪ/1997 (Θ2).....	547
2.3.2.3. ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΝΤΟΥΒΑΡΙ/1999 (Θ3).....	548

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ

Στον κατάλογο ευρημάτων χρησιμοποιήθηκαν και οι παρακάτω συντομογραφίες:

Δωμ. = Δωμάτιο, Το = Τομέας, Τε = Τετράγωνο, Υπο = Υποτομέας, στρ. = στρώμα, πίν. = πίνακας,

Πρβλ. = παράβαλε, Ό.π. = όπως παραπάνω ή παρακάτω, βλ. = βλέπε.

Και ειδικά για τις διαστάσεις:

βάσ. = βάση, βάθ. = βάθος, βάρ. = βάρος

γρ. = γραμμάρια

διάμ. = διάμετρος, διάμ. βάσ. = διάμετρος βάσης, διάμ. σώμ. = διάμετρος σώματος, διάμ. χείλ. = διάμετρος χείλους

εξ. = εξωτερικός-ή-ό, έσ., εσωτερικός-ή-ό, επιφ. = επιφάνεια, επιφανειακός-ή-ό,

κεφ. = κεφαλή

λαβ. = λαβή, λαιμ. = λαιμός

μήκ. = μήκος, μέγ. = μέγιστος, η, ο,

παχ. = πάχος, πάχ. = πάχος, πλ. = πλάτος, πόδ. = πόδι, περιχ. = περιχέλιωμα

στέλ. = στέλεχος, στελ. = στελέχους ή στελέχη,

σφραγ. = σφραγίσματος ή σφραγίδας

σωζ. = σωζόμενος-η-ο, συν. = συνολικός-ή-ο

υπ. = υπολογιζόμενος-η-ο

ύψ. = ύψος

χείλ. = χείλος, χιλ. = χιλιοστά

ωτ. = ωτίο

Τα σχέδια και οι φωτογραφίες απεικονίζονται υπό κλίμακα που δηλώνεται αυτόνομα στο καθένα ή κατά ομάδες όταν είναι κοινή. Παρά την αποσπασματική κατάσταση διατήρησης, όταν η διάμετρος του χείλους μπορεί να υπολογιστεί με ασφάλεια, απεικονίζεται με «κλειστή» γραμμή, χάριν ευκρίνειας του σχεδίου.

Τα ευρήματα και από τις δύο θέσεις αναφέρονται σε έναν ενιαίο κατάλογο, ενώ διακρίνονται με βάση το πρόθεμα του αριθμού καταγραφής (ΚΟ=Κομπολόι, ΝΤ=Ντουβάρι). Η κεραμική λαμβάνει αύξουσα αρίθμηση χωρίς πρόθεμα και ταξινομείται κατά είδος, χρήση και εν συνεχεία κατά σχήμα και τύπο. Τα μικροαντικείμενα λαμβάνουν το πρόθεμα Μ και ενιαία αρίθμηση και ταξινομούνται καταρχάς με βάση τη χρήση τους και μετά με βάση το υλικό και το είδος. Η βιβλιογραφική παραπομπή αναφέρεται συντομογραφημένη, όπως και στο κείμενο.

Τα μεμονωμένα νομίσματα ταξινομούνται με ενιαία αύξουσα αρίθμηση και το πρόθεμα Ν κατά εκδίδουσα αρχή, τύπο και υποδιαίρεση, ενώ οι θησαυροί έχουν αυτόνομη αρίθμηση κατά θέση και χρονολογία απόκρυψης (Κομπολόι/2000=Θ1, Κομπολόι/1997=Θ2, Ντουβάρι/1999=Θ3). Η περιγραφή και χρονολόγηση αποδίδεται κατά νομισματικό τύπο και υποδιαίρεση, ενώ στη συνέχεια ακολουθεί η παράθεση των ιδιαίτερων στοιχείων κάθε νομίσματος. Ο άξονας δηλώνεται κατά το πρότυπο του καταλόγου SNG Alpha Bank. Με ερωτηματικό (;) δηλώνεται η μη αναγνώριση του άξονα λόγω φθοράς και με παύλα (-) η περίπτωση αδιάγνωστου άξονα λόγω νομισματικού τύπου. Αναφέρεται βάρος και διάμετρος. Στις περιπτώσεις ακανόνιστου πετάλου αναγράφεται η ελάχιστη και μέγιστη τιμή (π.χ. 12/15χιλ.) της διαμέτρου. Η αναφορά στον οπισθότυπο δηλώνεται με κάθετο (/) και ακολουθεί η επιγραφή, τυχόν σύμβολα και μονογραφήματα, καθώς και άλλα επιμέρους στοιχεία, που δεν αναφέρονται στη γενική περιγραφή του νομισματικού τύπου. Η βιβλιογραφική παραπομπή, όταν είναι γενική για το νομισματικό τύπο καταχωρείται στην αρχική περιγραφή του τύπου, ενώ όταν είναι ειδική παραδίδεται κάτω από τα ατομικά στοιχεία του νομίσματος. Όλα τα νομίσματα εικονίζονται σε κλίμακα 1:1, ειδάλλως υπάρχει σχετικός υπομνηματισμός.

2.1. ΚΕΡΑΜΙΚΗ 1-1616

2.1.1. Μελαμβαφής κεραμική 1-1425

2.1.1.1. Κάνθαροι και κάλυκας 1-318 (Πίν. 1-5)

Πλαστικό χείλος και απλό σώμα, μεσαίου μεγέθους 1-2 (Πίν. 1)

1. KO 2138. Δωμάτιο αXVI, Ν τμήμα, Το Ι, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Ύψ. 0,105μ., διάμ. βάσ. 0,052μ., διάμ. χείλ. 0,1μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό και καστανό. Σε κατατομή, λείπει μεγάλο μέρος του σώματος και του χείλους. Βάση χαμηλή βαθμιδωτή, με έντονα καμπύλα εσωτερικά τοιχώματα. πλατιά επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Σώμα βαθύ, σχεδόν ημισφαιρικό. Λαιμός κοντός με ελαφρά κοίλα τοιχώματα, που ανοίγουν προς το πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα. Κάθετες λαβές, ορθογωνικής τομής, με τριγωνικού περιγράμματος ωτία. Επικολλούνται στη μέγιστη διάμετρο του σώματος και υπερβαίνουν ελαφρά το περιχέλωμα.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 185, αρ. 57. Πρβλ., Rotroff 1997, 85, 245, εικ. 6, πίν. 4, αρ. 39, 325-300 π.Χ.

2. KO 2128. Δωμάτιο αXVI, Ν τμήμα, Το Ι, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,074μ., διάμ. χείλ. 0,072μ., διάμ. ποδ. 0,016μ., ύψ. λαβ. 0,041μ., πλ. ωτ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε κατατομή το σώμα, λείπει η μία λαβή, μέρος της δεύτερης και του χείλους και η βάση. Βάση πιθανόν σε χαμηλό πόδι. Σώμα ημισφαιρικό. Ψηλός κυλινδρικός λαιμός, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα που ανοίγουν προς το πλαστικό περιχέλωμα. Περιχέλωμα τριγωνικής τομής, με κοιλόκυρτη άνω και κοίλη κάτω επιφάνεια. Κάθετες λαβές, ημικυκλικής τομής, με επιμήκη, τριγωνικού περιγράμματος, ωτία. Επικολλούνται στη μέγιστη διάμετρο του σώματος και δεν υπερβαίνουν το περιχέλωμα.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 189, αρ. 72. Πρβλ., Rotroff 1997, 85, 246, εικ. 6, πίν. 4, αρ. 42-43, 300 π.Χ.

Πλαστικό χείλος, μεσαίου μεγέθους 3-14 (Πίν. 1)

3. KO 1744. Δωμάτιο αXVI, Ν τμήμα, Το Ι, Τε ΙΙ, στρ. ερυθρό πηλώδες με πλιθιά.

Σωζ. ύψ. λαβ. 0,029μ., μήκ. ωτ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα της άνω λαβής. Επίμηκες ορθογωνικό ωτίο, με ελαφρά κοίλες πλευρές και διευρυνόμενη, αποστρογγυλεμένη απόληξη.

4. KO 1746. Αυλή ΔΙ, Το Ι, Τε Θ2, στρ. καταστροφής αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,025 και 0,015μ., σωζ. πλ. 0,05μ., ύψ. περιχ. 0,017μ., πλ. λαβ. 0,025μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά και καστανό εξωτερικά. Σε τρία τμήματα. Μικρό μέρος περιχειλώματος και της γένεσης της λαβής στο κατώτερο σώμα. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, με ελαφρά κοίλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια. Δημιουργεί γωνία με το λεπτό και έξω νεύον χείλος.

5. KO 1750. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,04μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., ύψ. χείλ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε τρία θραύσματα, τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλωμα. Με κυρτή άνω και κάτω πλευρά, διαμορφώνει γωνία με το λεπτό και σχεδόν κάθετο χείλος. Καλυκωτός-κυλινδρικός λαιμός, μάλλον βραχύς. Πιθανόν συνανήκει με τον 6.

6. KO 1751. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. λαβ. 0,062μ., πλ. ωτ. 0,04-0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μεγάλο τμήμα λαβής και ελάχιστο χείλους. Ανέρχεται στο ύψος του χείλους. Ορθογωνικό ωτίο, με σχεδόν ευθείες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη. Πιθανόν συνανήκει με τον 5.

7. KO 1757. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε ΙΙ, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,049μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., ύψ. περιχ. 0,00,018μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά και καστανό εξωτερικά. Τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, με στενή και ελαφρά κοίλη κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια, διαμορφώνει λεπτό και ελαφρά έξω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια. Διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος» χαμηλά στο λαιμό. Διακρίνεται ίχνος από στεφάνι ελιάς, με τα φύλλα που ακολουθούν αντίθετη κατεύθυνση, να συναντιούνται στο κέντρο της επιφάνειας.

8. KO 1791. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ13, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., ύψ. περιχ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό και καστανό. Μικρό τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, με ελαφρά κοίλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια. Δημιουργεί γωνία με το λεπτό και έξω νεύον χείλος. Καλυκωτός-κυλινδρικός λαιμός.

9. KO 1792. Στοά ΕΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1/Θ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,037μ. και 0,02μ., σωζ. πλ. 0,036μ., ύψ. περιχ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Σε τρία τμήματα. Μικρό τμήμα χείλους και η γένεση της λαβής στο κατώτερο σώμα. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, με ελαφρά κοίλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια. Δημιουργεί γωνία με το λεπτό και σχεδόν κάθετο χείλος. Η λαβή στη γένεσή της είναι λεπτή ταινιωτή.

10. KO 1795. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής, 1η στρώση.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,042μ., ύψ. περιχ. 0,015μ., σωζ. ύψ. λαβ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Σε δύο τμήματα. Μικρό τμήμα χείλους και άνω τμήμα λαβής. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλωμα, με κοίλη κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια. Γωνία στην ένωση με το λεπτό και έξω νεύον χείλος, με την αποστρογγυλεμένη ακμή. Ορθογωνικό ωτίο, με κοίλες πλευρές.

11. KO 1796. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. χείμαρρος.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,04μ., ύψ. περιχ. 0,015μ., πλ. λαβ. 0,025μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό και μελανό. Σε δύο τμήματα. Μικρό μέρος χείλους και η γένεση της λαβής στο κατώτερο σώμα. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, με ελαφρά κοίλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το λεπτό και σχεδόν κάθετο χείλος. Η λαβή στη γένεση, λεπτή ταινιωτή.

12. KO 1798. Δοκ. Τομή Ι, Το Ι, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., ύψ. περιχ. 0,013μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλωμα, με στενή και ελαφρά κοίλη κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια. Γωνία προς το χαμηλό χείλος με την αποστρογγυλεμένη ακμή.

13. KO 1801. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Κ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., ύψ. περιχ. 0,015μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλωμα, με κοίλη κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια. Απολήγει με ομαλή καμπύλη σε ιδιαίτερα χαμηλό και ελαφρά έξω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή. Λαιμός καλυκωτός.

14. KO 1793. Στοά ΙΙΑ, Το Ι, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,08μ., ύψ. περιχ. 0,01μ., σωζ. μήκ. ωτ. 0,035μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό και καστανό. Μέρος του περιχειλώματος και το άνω τμήμα της λαβής. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, με κυρτές επιφάνειες. Δημιουργεί γωνία προς το λεπτό και αποστρογγυλεμένο χείλος. Η λαβή διαμορφώνει επιμήκη, και πιθανότατα τριγωνικού περιγράμματος, ωτίο με ευθείες πλευρές.

Πλαστικό χείλος, μικρού μεγέθους 15–28 (Πίν. 1)

15. KO 1794. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,025 και 0,018μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,07μ., ύψ. περιχ. 0,013μ., πάχ. 0,003–0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά και καστανό κατά τόπους εξωτερικά. Σε δύο τμήματα. Μέρος του περιχειλώματος με το ίχνος από τη γένεση της λαβής και τμήμα του λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχειλωμά, με κυρτή κάτω και κοίλη άνω επιφάνεια. Απολήγει με ομαλή καμπύλη σε αποστρογγυλεμένη ακμή, χωρίς να δημιουργεί εξέχον χείλος.

16. KO 1800. Α πτέρυγα οικίας (ηI, αXIV), Το I, Τε K4, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. 0,08μ., ύψ. περιχ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα περιχειλώματος. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχειλωμά, με κοίλη κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη ακμή.

17. KO 1802. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,024 και 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,07μ., ύψ. περιχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε δύο τμήματα. Μικρό μέρος περιχειλώματος και λαιμού και μέρος από το κατώτερο σώμα. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχειλωμά, με στενή και ελαφρά κοίλη κάτω, κυρτή άνω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη ακμή.

18. KO 1803. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,018 και 0,02μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,07μ., ύψ. περιχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε τρία τμήματα. Μικρό μέρος περιχειλώματος και λαιμού και η γένεση των λαβών στο κάτω σώμα. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχειλωμά, με στενή και ελαφρά κοίλη κάτω, κυρτή άνω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη ακμή.

19. KO 1797. Χώρος ηI, άνοιγμα προς δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I1/I2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., ύψ. περιχ. 0,008μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχειλωμά, με ιδιαίτερα στενή και κοίλη κάτω επιφάνεια και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια. Απολήγει σε αποστρογγυλεμένη ακμή.

20. KO 1804. Χώρος ηI, Το I, Τε K1–K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. 0,07μ., ύψ. περιχ. 0,01μ., ύψ. λαιμ. 0,025μ., πάχ. 0,005–0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό εσωτερικά και ανομοιογενές εξωτερικά. Τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχειλωμά, με κυρτή κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια, απολήγει σε αποστρογγυλεμένη ακμή, χωρίς να διαμορφώνει εξέχον χείλος. Λαιμός κυλινδρικός-καλυκωτός. Πιθανόν συνανήκει με τον 21.

21. KO 1805. Στοά εIA, Το II, Τε H1, στρ. 1α αποκάλυψη στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,045μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,07μ., ύψ. περιχ. 0,01μ., ύψ. λαιμ. 0,025μ., διάμ. σώμ. 0,08μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό εσωτερικά και ανομοιογενές εξωτερικά. Συγκολλημένο από πολλά θραύσματα. Τμήμα περιχειλώματος, λαιμού και της μέγιστης διαμέτρου του κατώτερου σώματος. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχειλωμά, με κυρτή κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια, απολήγει σε αποστρογγυλεμένη ακμή, χωρίς να διαμορφώνει εξέχον χείλος. Λαιμός κυλινδρικός-καλυκωτός. Κατώτερο σώμα ημισφαιρικό, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον λαιμό. Πιθανόν συνανήκει με τον 20.

22. KO 1806. Χώρος ηI, άνοιγμα αXVI, Το I, Τε I1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,038μ., σωζ. πλ. 0,03μ., ύψ. περιχ. 0,01μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά και ανομοιογενές εξωτερικά. Μέρος περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχειλωμά, με

κυρτή άνω και κάτω επιφάνεια. Απολήγει σε λεπτή αποστρογγυλεμένη ακμή.

23. KO 1807. Δοκ. Τομή I, Το I, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,055μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., ύψ. περιχ. 0,01μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Σε πέντε τμήματα. Μέρος περιχειλώματος και λαιμού, μέρος του κατώτερου σώματος με τη γένεση του ποδιού και μέρος από τη μέγιστη διάμετρο του κατώτερου σώματος με τη γένεση της λαβής. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, με κοίλη κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια, απολήγει σε αποστρογγυλεμένη ακμή. Λαιμός κυλινδρικός-καλυκτώς. Κατώτερο σώμα ημισφαιρικό, με έντονη γωνία στη μέγιστη διάμετρο του σώματος. Πιθανόν συνανήκει με τον 24.

24. KO 1808. Αυλή δΠ, Το I, Τε B3/B4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., ύψ. περιχ. 0,01μ μήκ. ωτ. 0,032μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Ελάχιστο τμήμα περιχειλώματος και το άνω τμήμα της λαβής. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, με κοίλη κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια, απολήγει σε αποστρογγυλεμένη ακμή. Πιθανόν συνανήκει με τον 23.

25. KO 1809. N οينوποιείου, Το I, Τε B7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., ύψ. περιχ. 0,01μ., πάχ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, με κυρτή κάτω και κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια, διαμορφώνει ελαφρά εξέχον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

26. KO 1810. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,03μ., ύψ. περιχ. 0,008μ., πάχ. 0,003μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish

yellow) Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα με στενή και κοίλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια. Απολήγει σε βραχύ και λεπτό εξέχον χείλος.

27. KO 1811. Στοά εΠ Δ τμήμα, Το I, Τε Δ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,045μ., ύψ. περιχ. 0,01μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Πλαστικό περιχέλωμα, τριγωνικής τομής, διαμορφώνει χαμηλό εξέχον χείλος.

28. KO 1812. Δωμάτιο αXVIII, Το I, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Πλαστικό περιχέλωμα, πιθανότατα τριγωνικής τομής, διαμορφώνει χαμηλό εξέχον χείλος.

Πλαστικό χείλος και σώμα, μεγάλου μεγέθους 29–32 (Πίν. 2)

29. KO 1743. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. 2, καθαρισμός δυτικού τοίχου.

Σωζ. ύψ. 0,16μ., διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,032μ., διάμ. χείλ. 0,18μ., διάμ. σώμ. 0,18μ., μήκ. λαβ. 0,047μ., πάχ. 0,005–0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε πολλά θραύσματα. Η βάση, τέσσερα τμήματα του κατώτερου σώματος και τμήμα από το χείλος και το ωτίο της λαβής. Ίχνη καύσης. Βάση ευρεία, διβαθμιδωτή και βραχύ πόδι, με κοίλα τοιχώματα. Τονισμένος ο άνω δακτύλιος, με σχεδόν κάθετη περιφέρεια ο κάτω. Εξηρημένη αυλάκωση ανάμεσα στους δακτυλίους. Η επιφάνεια έδρασης, πιθανότατα εξηρημένη, λοξόμητη με αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Ο πυθμένας εξωτερικά πεπλατυσμένος. Τα τοίχωμα της βάσης εσωτερικά είναι κωνικού περιγράμματος και επίπεδα. Το σώμα ημισφαιρικό, καλύπτεται από ραβδώσεις συγκλίνουσες και ανισοπλατείς. Εδράζονται σε εγκοπή που δημιουργείται στο κατώτερο τμήμα του σώματος. Πλαστικό περιχέλωμα, τριγωνικού περιγράμματος. Με κυρτές και τις δύο

πλευρές, λεπταίνει προς τα πάνω και δημιουργεί ελαφρά έξω νεύον χείλος. Στην ένωση με το σώμα δημιουργεί γωνία. Η λαβή συμφυής με το χείλος, με επίμηκες ορθογωνικό ωτίο. Πιθανόν συνανήκει με τον 30.

30. KO 1765. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Θ3, στρ καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,034, πλ. 0,054μ., πάχ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από το κατώτερο σώμα, στο σημείο που αναπτύσσει τη μέγιστη διάμετρο. Ό.π. Πιθανόν συνανήκει με τον 29.

31. KO 1745. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ζ9, στρ. επιφανειακό. Σωζ. ύψ. 0,037, πλ. 0,051μ., πάχ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα κατώτερου σώματος, κοντά στη βάση και στην περιφέρεια των λαβών. Ό.π.

32. KO 1752. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η9, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,037., πλ. χείλ. 0,012μ. πάχ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα χείλους, στο σημείο γένεσης της λαβής. Πλαστικό χείλος τριγωνικού περιγράμματος.

Πλαστικό χείλος, μεγάλου μεγέθους 33–42 (Πίν. 2)

33. KO 1748. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Π16/Ο16 και Ρ15, στρ. καταστροφής αραιό.

Σωζ. ύψ. 0,03μ. και 0,05μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,18μ., ύψ. περιχ. 0,02μ., πλ. ωτ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά, ανομοιογενές εξωτερικά. Σε επτά τμήματα. Ελάχιστο μέρος του περιχειλώματος, μέρος από το άνω και το κάτω τμήμα της λαβής. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλιωμα, με κοίλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια, απολήγει σε λεπτό και ελαφρά έξω νεύον χείλος. Κυλινδρικός λαιμός. Η λαβή στο ύψος του χείλους. Επίμηκες ωτίο, με ελαφρά κοίλες πλευρές.

34. KO 1749. Νότια πτέρυγα οινοποιείου (βΠ, εΠ), Το Ι, Τε Α6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. λαβ. 0,033μ., πλ. ωτ. 0,037–0,017μ., ύψ. περιχ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά, ανομοιογενές εξωτερικά. Μέρος από το άνω τμήμα της λαβής και ελάχιστο από το περιχέλιωμα. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλιωμα. Μάλλον κοντό ωτίο, με ελαφρά κοίλες πλευρές.

35. KO 1754. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. λαβ. 0,033μ., πλ. ωτ. 0,032–0,015μ., ύψ. περιχ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Το άνω τμήμα της λαβής και ελάχιστο από το περιχέλιωμα. Λαβή που αναπτύσσεται στο ύψος του χείλους. Επίμηκες ωτίο, με σχεδόν ευθείες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλιωμα, με κοίλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια, απολήγει σε λεπτό, μάλλον κάθετο, χείλος.

36. KO 1755. Α πτέρυγα οικίας (ηΙ, αΧVI), Το Ι, Τε Ι3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,045μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,18μ., ύψ. περιχ. 0,019μ., σωζ. ύψ. λαβ. 0,034μ., πλ. ωτ. 0,042–0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Το άνω τμήμα της λαβής και ελάχιστο από το περιχέλιωμα. Λαβή που αναπτύσσεται στο ύψος του χείλους. Επίμηκες ωτίο, τριγωνικού περιγράμματος, με σχεδόν ευθείες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλιωμα.

37. KO 1756. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,047μ., ύψ. περιχ. 0,019μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από το περιχέλιωμα. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλιωμα, με κοίλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια, απολήγει σε λεπτό, μάλλον κάθετο, χείλος. Πιθανόν συνανήκει με τον 36.

38. KO 1747. Στοά jIA, To I, Te Θ3, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. λαβ. 0,047μ., πλ. ωτ. 0,043–0,019μ., ύψ. περιχ. 0,019μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από το περιχέλωμα. Ό.π.

39. KO 1753. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εΙ Α, To II, Te N3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,16μ., ύψ. περιχ. 0,022μ. πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά και ανομοιογενές εξωτερικά. Μικρό τμήμα από το περιχέλωμα και ελάχιστο από τον λαιμό. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλωμα, με στενή και κυρτή κάτω πλευρά και κοιλόκυρτη άνω, απολήγει σε στενό, έξω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

40. KO 1758. Αυλή δΙ – Στοά jIN, To I, Te H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14–0,15μ., σωζ. πλ. 0,079μ., ύψ. περιχ. 0,015μ., σωζ. πλ. λαβ. 0,031μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα χείλους και λαβής. Πλαστικό, τριγωνικής τομής περιχέλωμα, με κυρτή κάτω και κοιλόκυρτη άνω πλευρά, διαμορφώνει λεπτό, ελαφρά έξω νεύον, χείλος. Το ωτίο της λαβής, επίμηκες, με ελαφρά κοίλες πλευρές. Πιθανόν συνανήκει με τους αρ. 41–42.

41. KO 1759. Διάδρομος γΙ – Δωμάτια αXI, II, To I, Te Θ5, στρ. επιφ. γκριζο.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα περιχειλώματος και λαιμού καθώς και ελάχιστο τμήμα από τη γένεση της λαβής στο κατώτερο σώμα. Ό.π. 40. Πιθανόν συνανήκει με τους αρ. 40, 42.

42. KO 1760. ΝΑ οικίας, To I, Te N4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. λαβ. 0,039μ., σωζ. ύψ. λαβ. 0,024μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό στις εξωτερικές επιφάνειες και καστανό στην έσω πλευρά της λαβής. Τμήμα από

το συμφυές με το χείλος ωτίο και το κάθετο στέλεχος της λαβής. Επίμηκες ωτίο με ελαφρά κοίλες πλευρές. Πιθανόν συνανήκει με τους αρ. 40–41.

Καλυκόσχημοι, με χείλος πλαστικό και ελεύθερες λαβές 43–44 (Πίν. 2)

43. KO 2170. Στοά εΙΑ, To II, Te Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,05μ., διάμ. χείλ. 0,1μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Σε δύο τμήματα, συγκολλημένα από πολλά θραύσματα διατηρείται μεγάλο μέρος του λαιμού και του περιχειλώματος, ενώ τρία μικρά θραύσματα προέρχονται από το λαιμό και το σώμα. Πλαστικό, τριγωνικού περιγράμματος περιχέλωμα, με έντονα καμπύλη κάτω επιφάνεια, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται ως αναδιπλούμενο. Η άνω επιφάνεια κυρτή, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το λεπτό χείλος. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός. Φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνεται εγχάρακτος μίσχος και το αποτύπωμα από ένα καρδιόσχημο φύλλο.

Rotroff 1997, 85–7, 250, πίν. 8, εικ. 8, αρ. 80–81, 315–300 π.Χ.

44. KO 2172. Δωμάτιο αIII–αIV, To I, Te Δ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,045μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,13–0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό εσωτερικά και ανομοιογενές εξωτερικά. Τρία τμήματα, τα δύο συγκολλημένα από περισσότερα θραύσματα, διατηρούν μεγάλο μέρος από το περιχέλωμα και το λαιμό. Πλαστικό, τριγωνικού περιγράμματος περιχέλωμα, με καμπύλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το λεπτό και έξω νεύον χείλος. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός. Δε διακρίνονται ίχνη πρόσφυσης της λαβής.

Απλό χείλος και λείο σώμα 45 (Πίν. 3)

45. KO 1742. Στοά εΙΑ, To II, Te Z1, στρ. καταστροφής 2η στρώση.

Ύψ. 0,093μ., διάμ. χείλ. 0,08μ., διάμ. σώμ. 0,09μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,02μ., πλ. λαβ. 0,037μ. ύψ. λαβ. 0,045μ. Δ/Υ 0,096, ΔΣ/Υ: 0,86.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα στιλπνό, μελανό και κατά τύπους καστανό. Συγκολλημένο από πολλά θραύσματα. Σε κατατομή, λείπει μεγέλο μέρος της βάσης, η μία λαβή και μέρος του σώματος και του χείλους. Βραχύ πόδι. Κωνική διβαθμιδωτή βάση. Ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης, με κεντρική αυλάκωση. Τα εσωτερικά τοιχώματα του ποδιού κωνικά και κοίλα. Σώμα ημισφαιρικό. Ελαφρά βραχύτερος καλυκωτός λαιμός. Χείλος αδιαμόρφωτο, ελαφρά διευρυνόμενο, με αποστρογγυλεμένη ακμή. Η λαβή υπερβαίνει ελάχιστα το χείλος. Το ωτίο της λαβής τριγωνικού περιγράμματος. Ίσως συνανήκει το χείλος με αρ. 83. Anderson-Stojanovic 1994, 14–5, πίν. 3, αρ. 771.

Rotroff 1997, 242, εικ. 4, πίν. 1, αρ. 8 και αρ. 2 μόνο ως προς τη βάση, 325–300 π.Χ.

Απλό χείλος και ραβδωτό σώμα 46–47 (Πίν. 3)

46. KO 1773. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2. Σωζ. ύψ. 0,058μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,09μ., πάχ. 0,004μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα λαιμού, χείλους και η γένεση του κατώτερου σώματος. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε έξω νεύον αδιαμόρφωτο χείλος, με πεπλατυσμένη ακμή. Το κατώτερο σώμα φέρει οξυκόρυφες ραβδώσεις, ισοπλατείς και συγκλίνουσες προς τη βάση. Λίγο πάνω από το μέσο του λαιμού φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνεται αποτύπωμα από στεφάνι ελιάς. Πιθανόν συνανήκει με τον 47.

Ελευθεράτου 2005, 248, πίν. 99, αρ. NMA 300.

47. KO 1775. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1/Θ2/Ι2 Θ3/Ι3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,036μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,1μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από το κατώτερο σώμα και η γένεση του λαιμού. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός. Σώμα ημισφαιρικό, φέρει ισοπλατείς ραβδώσεις, συγκλίνουσες προς τη βάση. Πιθανόν συνανήκει με τον 46.

Απλό χείλος 48–89 (Πίν. 3)

48. KO 1837. Στοά jIB, Το I, Τε Θ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,037μ., διάμ. χείλ. 0,08μ., πάχ. 0,0036–0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα του λαιμού και του χείλους. Βραχύς, καλυκωτός-κυλινδρικός λαιμός. Απολήγει σε αδιαμόρφωτο χείλος, ελαφρά έξω νεύον, με αποστρογγυλεμένη ακμή. Το τοίχωμα, διευρυνόμενο στο χείλος, λεπταίνει ιδιαίτερα προς τη μετάβαση στο κατώτερο σώμα.

49. KO 1838. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,048μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα του λαιμού και η μετάβαση στο κατώτερο σώμα. Καλυκωτός-κυλινδρικός λαιμός με ελαφρά κοίλα τοιχώματα.

50. KO 1839. Χώρος ηΙ, Τε 1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,046μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,004–0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα του λαιμού και η μετάβαση στο κατώτερο σώμα. Βραχύς, καλυκωτός-κυλινδρικός λαιμός. Το τοίχωμα, διευρυνόμενο προς το χείλος, λεπταίνει ιδιαίτερα προς τη μετάβαση στο κατώτερο σώμα.

51. KO 2173. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ1/Δ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,048μ., διάμ. χείλ. 0,07μ., πάχ. 0,004μ., πλ. λαβ. 0,027μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά και καστανό εξωτερικά. Συγκολλημένο από αρκετά θραύσματα, διατηρεί τμήμα του λαιμού και του χείλους και τη γένεση της λαβής. Καλυκωτός-κυλινδρικός λαιμός, σχετικά ψηλός. Απολήγει σε αδιαμόρφωτο χείλος, ελαφρά έξω νεύον, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

52. KO 1834. Στοά εIII, Το IV, Τε Α4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,055μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,0043μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό εσωτερικά και καστανό εξωτερικά. Τμήμα λαιμού και χείλους. Καλυκωτός-κυλινδρικός λαιμός, σχετικά ψηλός. Απολήγει

σε αδιαμόρφωτο χείλος, ελαφρά έξω νεύον, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

53. KO 1845. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η7, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,055μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,0043μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα λαιμού και χείλους. Καλυκωτός-κυλινδρικός λαιμός, σχετικά ψηλός. Απολήγει σε αδιαμόρφωτο χείλος, ελαφρά έξω νεύον, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

54. KO 1830. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3/Κ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,09μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,04μ., σωζ. ύψ. βάσ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Σε τρία θραύσματα, τμήμα του χείλους και του λαιμού, της βάσης και ελάχιστο του σώματος. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός. Χείλος αδιαμόρφωτο έξω νεύον. Ψηλή κωνική βάση, με δακτύλιο που διαιρείται από μια αυλάκωση στο άνω πέρας του και βραχύ πόδι.

55. KO 1831. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,004–0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Μικρό τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός κυλινδρικός, απολήγει σε αδιαμόρφωτο έξω νεύον χείλος.

56. KO 1833. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α6, στρ. γκριζο, αποκάλυψη καστανοκόκκινου.

Σωζ. ύψ. 0,037μ., σωζ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Μικρό τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός κυλινδρικός, απολήγει σε αδιαμόρφωτο έξω νεύον χείλος.

57. KO 1835. Χώρος ηΙ, Τε Κ3/Κ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,003–0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Μικρό τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός κυλινδρικός, απολήγει σε

αδιαμόρφωτο έξω νεύον χείλος.

58. KO 1836. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,003–0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός κυλινδρικός, απολήγει σε αδιαμόρφωτο έξω νεύον χείλος.

59. KO 1840. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Ζ3, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,004–0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός κυλινδρικός, απολήγει σε αδιαμόρφωτο έξω νεύον χείλος.

60. KO 1841. Στοά jIB, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός κυλινδρικός, απολήγει σε αδιαμόρφωτο έντονα έξω νεύον χείλος.

61. KO 1842. Στοά jIB, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,003μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός κυλινδρικός, απολήγει σε αδιαμόρφωτο έξω νεύον χείλος.

62. KO 1843. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,003μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα κυλινδρικού λαιμού.

63. KO 1844. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,003–0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός με ελαφρά κοίλο περίγραμμα, απολήγει σε έξω νεύον χείλος.

64. KO 1846. Στοά εΙΙΙ, Το IV, Τε Α4, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,053μ., πάχ. 0,003–0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό και καστανό. Τμήμα χείλους και λαιμού. Αδιαμόρφωτο, ελαφρά έξω νεύον χείλος. Λαιμός κοίλου περιγράμματος.

65. KO 1847. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από το αδιαμόρφωτο και ελαφρά έξω νεύον χείλος.

66. KO 1848. Στοά εΙΙ, Το I, Τε Β6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Έντονα ίχνη καύσης. Τμήμα χείλους και λαιμού. Αδιαμόρφωτο, ελαφρά έξω νεύον χείλος. Λαιμός κοίλου περιγράμματος.

67. KO 1849. Δωμάτιο αΙΧ, Το I, Τε Ε6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα από αδιαμόρφωτο χείλος.

68. KO 1851. Στοά jIB, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2 (κάτω από την εστία 3).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα λαιμού και χείλους. Χείλος αδιαμόρφωτο έξω νεύον. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός.

69. KO 1852. Ν πτέρυγα οικίας, (jI N, γI), Το I, Τε H5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Σε τρία πολύ μικρά θραύσματα, τμήμα του χείλους και του σώματος. Κάθετο αδιαμόρφωτο χείλος, σώμα με ελαφρά καμπύλα τοιχώματα.

70. KO 1856. Β πτέρυγα οικίας (αI, αXVIII), Το I, Τε H1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,014μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα, απολήγει με σε έξω νεύον χείλος.

71. KO 3010. Ν οικίας, Το I, Τε Η6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,066μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,0057μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε ελαφρά έξω νεύον χείλος.

72. KO 3014. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ελαφρά έξω νεύον χείλος.

73. KO 3016. Στοά εΙΑ, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ελαφρά έξω νεύον χείλος.

74. KO 3021. Στοά jIN, Το I, Τε Ζ4/Ζ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με ελαφρά κοίλο τοίχωμα, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε ε έξω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

75. KO 3023. Διάδρομος βII, Το I, Τε Α5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, απολήγει με ενιαίο

περίγραμμα σε αδιαμόρφωτο χείλος.

76. KO 3347. Χώρος ηI, To I, Te K3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε ελαφρά έξω νεύον χείλος.

77. KO 3350. Δωμάτιο αXIII, To I, Te I4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,003μ.

Πηλός ανοιχτό γκριζωπός (7.5YR 7/2 pinkish gray). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με ελαφρά κοίλο τοίχωμα, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε έξω νεύον αδιαμόρφωτο χείλος.

78. KO 3391. Χώρος ηII, To I, II, Te I1/K1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός. Χείλος αδιαμόρφωτο, έξω νεύον.

79. KO 3392. Χώρος ηII, To I, II, Te I1/K1, στρ. .

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,042μ., πάχ. 0,003μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός σχεδόν κάθετος, με περιμετρικές αβαθείς αυλακώσεις. Κάθετο αδιαμόρφωτο χείλος.

80. KO 3352. Χώρος ηII, To I, Te I1/K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ελαφρά έξω νεύον χείλος.

81. KO 3353. Δωμάτιο αXV, To I, Te Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,0043μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ελαφρά έξω νεύον χείλος.

82. KO 3354. Στοά jIN, To I, Te Z5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ελαφρά έξω νεύον χείλος.

83. KO 3358. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. 2 σημειακό καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,003μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κοίλο τοίχωμα, ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα με το έξω νεύον αδιαμόρφωτο χείλος.

84. KO 3367. Αυλή δI, To I, Te H2/Z2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα με το έξω νεύον χείλος.

85. KO 3024. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te Θ1/H1, στρ.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ελαφρά έξω νεύον χείλος.

86. KO 3351. ΝΑ οικίας, To I, Te M6, στρ. καταστροφής, 3η πάσα.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,003μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε έξω νεύον αδιαμόρφωτο χείλος.

87. KO 3355. Αυλάκι 3, To I, Te K6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,0041μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ελαφρά έξω νεύον χείλος.

88. KO 3356. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με κάθετο τοίχωμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ελαφρά έξω νεύον χείλος.

89. KO 3357. Στοά jIB, To I, Te H2/Z2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λαιμός, με ελαφρά κοίλο τοίχωμα, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε έξω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

Απλό σώμα, μικρού μεγέθους 90–97 (Πίν. 3)

90. KO 1823. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te H1, στρ. καταστροφής 2 (σημειακό στον δυτικό τοίχο).

Σωζ. ύψ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,035μ., ύψ. λαιμ. 0,028μ., ύψ. λαβ. 0,035.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Συγκολλημένο από αρκετά θραύσματα. Μικρό τμήμα του λαιμού, η μετάβαση στο κατώτερο σώμα. Επίσης το άνω και το κάτω τμήμα της μίας λαβής και μόνο το άνω τμήμα της δεύτερης. Λαιμός κυλινδρικός, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Έντονη γωνία στη μετάβαση προς το σώμα. Η λαβή, στον ορίζοντα του χείλους, τριγωνικού περιγράμματος με ευθείες πλευρές.

91. KO 1824. Στοά jIB, εστία 3, To I, Te Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,043μ., διάμ. σώμ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα του σώματος. Σώμα ημισφαιρικό. Ελαφρά βραχύτερος, κυλινδρικός λαιμός, με σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Έντονη γωνία στη μετάβαση από το σώμα στο λαιμό.

92. KO 2213. Δοκ. Τομή I, To I, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,037μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα του λαιμού και η μετάβαση στο κατώτερο σώμα. Ό.π. 91.

93. KO 1826. Α πτέρυγα οκίας (αXVI–αXVII, ηI–ηII), To I, Te I1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,0034μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,025μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από τη μετάβαση του λαιμού στο κατώτερο σώμα και η γένεση της λαβής. Ό.π. 91.

94. KO 1827. Δοκ. Τομή I, To I, στρ. επιφ. 1.

Σωζ. ύψ. βάσ. 0,001μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,04μ., πλ. επ. έδρ. 0,006μ., σωζ. ύψ. σώμ. 0,01μ. και 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τρία πολύ μικρά θραύσματα από το δακτύλιο της βάσης, το σώμα και τη μετάβαση στον λαιμό. Βάση διβαθμιδωτή, με έντονη κεντρική αυλάκωση στην επιφάνεια έδρασης. Στον πυθμένα εσωτερικά στικτή διακόσμηση. Διακρίνεται ένα κύκλος από κοντές και αραιές στικτές γραμμές. Έντονη καμπύλη στη μετάβαση προς το λαιμό.

95. KO 1825. Δωμάτιο αXVII, To I, II, Te Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., διάμ. σώμ. 0,07μ., πάχ. 0,005μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από τη μετάβαση του σώματος στο λαιμό και η γένεση της λαβής. Σώμα ημισφαιρικό. Η λαβή στη μέγιστη διάμετρο του σώματος. Εσωτερικά στον πυθμένα στικτή διακόσμηση. Διακρίνονται τρεις ομόκεντροι κύκλοι από κοντές και αραιές γραμμές.

96. KO 1828. Χώρος ηII, To II, Te K1, στρ.

Σωζ. ύψ. 0,04., σωζ. πλ. 0,048μ. και 0,038μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Δύο τμήματα από το λαιμό και τη μετάβαση στο σώμα. Σώμα πιθανότατα ημισφαιρικό. Δημιουργεί έντονη γωνία στη μετάβαση

προς τον κυλινδρικό λαιμό με το σχεδόν κάθετο τοίχωμα.

97. KO 1829. Στοά jIN, Το I, Τε H4/H5, στρ. 2 με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,013., σωζ. πλ. 0,036μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,025μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και η γένεση λαβής. Σώμα μάλλον ημισφαιρικό, λαβή ταινιωτή στη γένεσή της.

Απλό σώμα, μεσαίου μεγέθους 98–111 (Πίν. 3)

98. KO 1813. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,045μ., σωζ. πλ. 0,072μ., διάμ. ποδ. 0,047μ. ύψ. βάσης 0,025μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από το κατώτερο σώμα και βάση. Συγκολλημένο από πολλά θραύσματα. Σώμα ημισφαιρικό. Πόδι σχετικά βραχύ, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα. Βάση διβαθμιδωτή, με έντονα τονισμένους δακτυλίους. Επιφάνεια έδρασης ευρεία, με αυλάκωση ελαφρά μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Τα εσωτερικά τοιχώματα της βάσης και του ποδιού κωνικά. Στον πυθμένα ιδιαίτερα χαμηλό κωνικό έξαρμα.

99. KO 1814. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε A6, στρ. 1 καστανοκόκκινο.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., διάμ. ποδ. 0,03μ. σωζ. ύψ. ποδ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μεγάλο τμήμα του σώματος και η γένεση του ποδιού. Πόδι πιθανότατα βραχύ και ελαφρά κωνικό. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα. Σώμα ημισφαιρικό.

100. KO 1815. Αυλή δI, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,021μ., διάμ. ποδ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από το κατώτερο σώμα και τη γένεση του ποδιού. Σώμα ημισφαιρικό.

101. KO 1979. Ν πτέρυγας οικίας (jIN, γII, αXI, αXII), Το I, Τε H5, στρ. 1, αποκάλυψη στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,052μ., διάμ. σώμ. 0,08μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα του κατώτερου σώματος και ελάχιστο του λαιμού. Σώμα ημισφαιρικό. Ενώνεται, χωρίς να δημιουργεί έντονη γωνία, με τον λαιμό. Τα τοιχώματα του λαιμού ελαφρά κοίλα.

102. KO 1816. Ν οικίας, Το I, Τε H6 και Δ5, στρ. χαλίκι και καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., διάμ. σώμ. 0,09μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα από τη μετάβαση του σώματος στο λαιμό και η γένεση της λαβής. Σώμα ημισφαιρικό. Ενώνεται, χωρίς να δημιουργεί έντονη γωνία, με τον λαιμό. Τα τοιχώματα του λαιμού ελαφρά κοίλα. Λαβή λεπτή, συμφυής με τη μέγιστη διάμετρο του σώματος. Έντονη ομοιότητα με το 101.

103. KO 1817. Αυλάκι 4, Το I, Τε K5/K6.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,039μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,022μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από τη μετάβαση του σώματος στο λαιμό και η γένεση της λαβής. Ο.π. KO 1816.

104. KO 1818. Α πτέρυγα οικίας (αXV, αXVI), Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,022μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από τη μετάβαση του σώματος στο λαιμό και η γένεση της λαβής. Ο.π. 102.

105. KO 1820. Στοά jIB, Το I, Τε H2/Θ2/Z2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,023μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από τη μετάβαση του σώματος στο λαιμό και η γένεση της λαβής. Ο.π. 102.

106. KO 2948. Δωμάτιο αΙΧ, Το Ι, Τε Ζ6, στρ. χαλίκι και καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,027μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα από τη μετάβαση του σώματος στο λαιμό και η γένεση της λαβής. Ο.π. 102.

107. KO 1821. Δωμάτιο αΧVI, Το Ι, Τε Ι2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,045μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα από τη μετάβαση του σώματος στο λαιμό και η γένεση της λαβής. Ο.π. 102.

108. KO 1822. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής, 2η στρώση.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,054μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα από τη μετάβαση του σώματος στο λαιμό και η γένεση της λαβής. Ο.π. 102.

109. KO 1819. Στοά jIB, εστία 3, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,033μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό εσωτερικά. Μικρό τμήμα από τη μετάβαση του ημισφαιρικού σώματος προς τον κυλινδρικό λαιμό.

110. KO 2913. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Π16/Ο16 ΒΑ γωνία, στρ. καταστροφής αραιό.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., διάμ. ποδ. 0,023μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα ποδιού και σώματος. Πόδι με συγκλίνοντα προς τα πάνω τοιχώματα. Σώμα μάλλον ημισφαιρικό.

Ντουβάρη

111. NT 171. Ντουβάρη Ι, Υπο 34, Τε Δ, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,051μ., διάμ. σώμ. 0,07μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Το κάτω τμήμα του σώματος και μικρό μέρος του λαιμού Σώμα ημισφαιρικό. Ελαφρά βραχύτερος, κυλινδρικός λαιμός, με σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Έντονη γωνία στη μετάβαση από το σώμα στο λαιμό.

Πλαστικό σώμα 112–127 (Πίν. 4)

112. KO 2129. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,068μ., διάμ. σώμ. 0,065μ., ύψ. ποδ. 0,016μ., διάμ. βάσ. 0,035μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ., πάχ. 0,008μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,018μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Η βάση, το σώμα με τη γένεση των λαβών και τμήμα του λαιμού. Διβαθμιδωτή βάση, φέρει χαμηλό πόδι, με συγκλίνοντα προς τα πάνω τοιχώματα. Οι δακτύλιοι της βάσης γωνιώδεις και η επιφάνεια έδρασης λοξότμητη, με αβαθή αυλάκωση. Τα εσωτερικά τοιχώματα καμπύλα. Στον πυθμένα χαμηλό μαστοειδές έξαρμα. Σώμα ημισφαιρικό, με έντονα, αναλογικά με το μέγεθος του αγγείου, γωνιώδη δακτύλιο λίγο πάνω από τη βάση. Εκεί εδράζονται οι πλατιές ραβδώσεις που καλύπτουν το σώμα, με εξαίρεση την επιφάνεια κάτω από τις λαβές. Κυλινδρικό λαιμός, με σχεδόν κάθετα τοιχώματα.

113. KO 1761. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,07μ., διάμ. βάσ. 0,055μ., ύψ. βάσ. 0,027μ., πλ. επ. έδρ. 0,0085μ., πάχ. 0,006–0,008μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Βάση και τμήμα σώματος. Διβαθμιδωτή βάση και σχετικά ψηλό πόδι με τοιχώματα που στενεύουν προς τα πάνω. Ο άνω δακτύλιος της βάσης τονισμένος και ο κάτω ιδιαίτερα καμπύλος. Ευρεία επιφάνεια έδρασης, με αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Τα τοιχώματα βάσης και ποδιού εσωτερικά είναι κωνικού περιγράμματος και ελαφρά καμπύλα. Το κατώτερο σώμα, ημισφαιρικό, διαμορφώνει γωνιώδη εγκοπή λίγο πάνω από το πόδι με το οποίο διαγράφει ενιαίοι περίγραμμα. Εκεί εδράζονται οι πλατιές ραβδώσεις που καλύπτουν το σώμα, πιθανότατα και στην επιφάνεια κάτω από τις λαβές, όπου αραιώνουν.

Rotroff 1997, 84, 244–45, εικ. 5, πίν. 3, αρ. 28, 31, 285–275 π.Χ.

114. KO 2175. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ1/Δ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,064μ., διάμ. σώμ. 0,08μ., διάμ. βάσ. 0,046μ., διάμ. ποδ. 0,024μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Βάση και τμήμα σώματος. Διβαθμιδωτή βάση και σχετικά ψηλό πόδι με επίπεδα τοιχώματα. Οι δακτύλιοι της βάσης σχεδόν κυκλικής τομής. Επιφάνεια έδρασης, με αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Τα εσωτερικά τοιχώματα της βάσης κωνικά και ο πυθμένας επίπεδος. Το σώμα ημισφαιρικό, διαμορφώνει γωνιώδη δακτύλιο λίγο πάνω από το πόδι. Εκεί εδράζονται οι πλατιές ραβδώσεις που καλύπτουν το σώμα.

Rotroff 1997, 84, 244, εικ. 4, πίν. 2, αρ. 21, 275 π.Χ. Εγγλέζου 2000, πίν. 33β, αρ. ΜΗ 19293.

115. KO 1762. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. γκριζα ζώνη.

Σωζ. ύψ. 0,037μ., σωζ. πλ. 0,08μ., διάμ. ποδ. 0,035μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από το πόδι και ελάχιστο από το κατώτερο σώμα. Πόδι κοίλου περιγράμματος. Στην ένωση με το ημισφαιρικό σώμα δημιουργεί έντονη γωνία. Ισοπλατείς, συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις, φαρδαίνουν και αραιώνουν στα σημεία ανάπτυξης των λαβών.

116. KO 1766. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος. Σώμα ημισφαιρικό, δημιουργεί αυλάκωση στην ένωση με το πόδι. Φέρει ισοπλατείς, συγκλίνουσες προς τη βάση, ραβδώσεις. Πιθανότατα συνανήκει με τον 115.

117. KO 1767. Δωμάτι αIX, Το I, Τε Z6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος. Φέρει λεπτές και ισοπλατείς, συγκλίνουσες προς τη

βάση ραβδώσεις. Πιθανότατα συνανήκει με τον 115.

118. KO 1763. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,065μ., διάμ. ποδ. 0,028μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα από το πόδι και το κατώτερο σώμα. Πόδι κοίλου περιγράμματος. Στην ένωση με το ημισφαιρικό σώμα δημιουργεί έντονη γωνία και αυλάκωση. Ισοπλατείς, συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις.

119. KO 1774. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2/I2, καθαρισμός μεσοτοιχίας.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού και σώματος. Πιθανόν συνήκει με τον 118.

120. KO 1776. Α πτέρυγα οικίας (jI A, αXVI), Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού και σώματος. Ό.π. 119, ίσως συνανήκουν.

121. KO 1777. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3/I4, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,019μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος. Ό.π. 119–120, πιθανότατα συνανήκουν.

122. KO 1771. Ν οικίας, Το I, Τε Λ5, στρ. καταστροφής, 1η στρώση.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,004–0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Μικρό τμήμα από το σώμα και ελάχιστο από τον λαιμό. Λαιμός καλυκτώσ-κυλινδρικός. Σώμα ημισφαιρικό, φέρει ισοπλατείς και συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις. Πιθανόν συνανήκει με τον 123.

123. KO 1772. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ5, στρ. καταστροφής, 2η στρώση.

Σωζ. ύψ. βάσ. 0,011μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ., σωζ. ύψ. σώμ. 0,021μ., μήκ. ωτ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Πιθανόν συνανήκει με το KO 1771. Σε τρία θραύσματα. Μικρό τμήμα της βάσης, ελάχιστο του σώματος και του λαιμού και το ωτίο της μίας λαβής. Βάση χαμηλή διβαθμιδωτή. Ιδιαίτερα ευρεία και λοξότμητη επιφάνεια έδρασης, με έντονη και μετατοπισμένη προς το εσωτερικό αυλάκωση. Σώμα με μάλλον ισοπλατείς και ραβδώσεις και κυλινδρικός-καλυκωτός λαιμός. Το ωτίο της λαβής επίμηκες, με ελαφρά κοίλες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη. Πιθανόν συνανήκει με τον 122.

124. KO 1770. Στοά jIB, Το Ι, Τε H1/Θ1, στρ. 2, κάτω από την εστία 3.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος. Ημισφαιρικό σώμα, με ισοπλατείς και συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις.

125. KO 1769. Δωμάτιο αI, Το Ι, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος. Φέρει ισοπλατείς, συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις.

126. KO 1768. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε N5, στρ. χείμαρρος. Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα του σώματος. Φέρει ισοπλατείς και συγκλίνουσες προς τη βάση, έντονα ραβδώσεις.

127. KO 3359. Στοά jIN, Το Ι, στρ. καταστροφής, 2η πάσα.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από

το σώμα. Φέρει φαρδιές, ίσου πλάτους ραβδώσεις.

Πλαστικό σώμα, μικρού μεγέθους 128–143 (Πίν. 4)

128. KO 1788. Στοά jIN, Το Ι, Τε Z5, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,032μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,07μ., διάμ. λαιμ. 0,06μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε δύο θραύσματα. Τμήμα λαιμού και σώματος. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός, με αυλάκωση στην ένωση με το χείλος. Σώμα ημισφαιρικό, με έντονη γωνία στη μέγιστη διάμετρο και αυλάκωση στο κατώτερο τμήμα του, όπου εδράζεται η ζώνη με της ραβδώσεις. Φέρει λεπτές και ισοπλατείς σε όλο το ύψος τους ραβδώσεις.

129. KO 1789. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,07μ., πλ. λαβ. στη γένεση 0,02μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και ελάχιστο λαιμού. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός. Σώμα ημισφαιρικό. Φέρει οξυκόρυφες και συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις, που αραιώνουν και αλλάζουν κατεύθυνση κάτω από την λαβή.

130. KO 1790. Ν οικίας, Το Ι, Τε K6, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος. Σώμα μάλλον ημισφαιρικό, δημιουργεί αυλάκωση στο κάτω τμήμα του, πάνω στην οποία εδράζονται οι ισοπλατείς ρηχές ραβδώσεις.

131. KO 1778. Στοά jIN, Το Ι, Τε Z5, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,024μ. και 0,015μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε δύο θραύσματα. Τμήμα σώματος και ελάχιστο λαιμού. Λαιμός, με αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Σώμα ημισφαιρικό. Φέρει λεπτές, ισοπλατείς και συγκλίνουσες προς τη βάση, ραβδώσεις.

132. KO 1779. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος, με ισοπλατείς ραβδώσεις.

133. KO 1780. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ε4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός γκριζωπός (2.5YR 7/1 light reddish gray), λόγω καύσης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Σε τέσσερα θραύσματα. Ελάχιστο τμήμα του κατώτερου σώματος με τη γένεση του ποδιού και τρία θραύσματα από το σώμα. Σώμα μάλλον ημισφαιρικό, φέρει ρηχή αυλάκωση στο κατώτερο τμήμα του. Πάνω της εδράζονται λεπτές και ισοπλατείς, συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις.

134. KO 1781. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός γκριζωπός (2.5YR 7/1 light reddish gray), λόγω καύσης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από σώμα. Φέρει ισοπλατείς και συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις. Πιθανόν συνανήκει με το KO 1780.

135. KO 2733. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Π16/Ο16, στρ. καταστροφής, αραιό.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,012μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός γκριζωπός (2.5YR 7/1 light reddish gray), λόγω καύσης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από σώμα. Φέρει λεπτές και συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις.

136. KO 1764. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι1/Ι2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,06μ., διάμ. ποδ. 0,025μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα από το κατώτερο σώματος και το ίχνος γένεσης του ποδιού. Σώμα ημισφαιρικό, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το πόδι. Φέρει ανισοπλατείς και συγκλίνουσες προς τη βάση ραβδώσεις. Στις περισσότερες διακρίνεται μιά ελλειπτικής τομής μικρή βάθυνση, που έγινε πριν

από το ψήσιμο, πιθανότατα κατά την εφαρμογή της μήτρας.

137. KO 1782. Στοά εIII, Το IV, Τε Α4, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,05μ., διάμ. βάσ. 0,042., ύψ. βάσ. 0,015μ., πλ. επ. έδρ. 0,0056μ., διάμ. σώμ. 0,08μ., πάχ. 0,005μ., ύψ. ζώνης με ραβδώσεις 0,015μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Η βάση και μεγάλος μέρος του κατώτερου σώματος. Χαμηλή κωνική βάση, με πεπλατυσμένη επιφάνεια έδρασης. Στον πυθμένα εσωτερικά, χαμηλό κωνικό έξαρμα. Το σώμα ημισφαιρικό. Στο άνω μισό τμήμα, με τη μέγιστη διάμετρο, διαμορφώνει έντονη αυλάκωση πάνω στην οποία εδράζεται η ζώνη με τις ισοπλατείς σε όλο το μήκος τους και σε αραιή διάταξη ραβδώσεις.

Ως προς τη ζώνη των ραβδώσεων, βλ. Ιντζεσίλογλου 2000α, 175, εικ. 5.

138. KO 1783. Δωμάτιο αIV, Το Ι, Τε Δ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Τμήμα σώματος. Σώμα ημισφαιρικό. Στο άνω μισό τμήμα, με τη μέγιστη διάμετρο, διαμορφώνει έντονη αυλάκωση πάνω στην οποία εδράζεται η ζώνη με τις ισοπλατείς σε όλο το μήκος τους και σε αραιή διάταξη ραβδώσεις.

139. KO 1784. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,043μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Τμήμα σώματος. Σώμα ημισφαιρικό. Στο άνω μισό τμήμα, με τη μέγιστη διάμετρο, διαμορφώνει αβαθή αυλάκωση πάνω στην οποία εδράζεται η ζώνη με τις ισοπλατείς σε όλο το μήκος τους και σε αραιή διάταξη, ελαφρά λοξές, ραβδώσεις.

140. KO 2212. Περισυλλογή από το ρέμα.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα λαιμού και ελάχιστο σώματος. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός, δημιουργεί έντονη

γωνία στην ένωση με το σώμα, που φέρει φαρδιές ραβδώσεις με πλατιά απόληξη.

141. KO 1785. Χώρος ηI, Το I, Τε K3 και I4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,04μ. και 0,043μ., σωζ. πλ. 0,05μ. και 0,04μ., πλ. λαβ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καστανός (5YR 6/4 light reddish brown), με ίχνη καύσης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα από το κατώτερο σώμα και η γένεση της λαβής. Σώμα ημισφαιρικό. Στο άνω μισό τμήμα, με τη μέγιστη διάμετρο, διαμορφώνει αβαθή αυλάκωση πάνω στην οποία εδράζεται η ζώνη με τις ισοπλατείς σε όλο το μήκος τους και σε αραιή διάταξη, αβαθείς ραβδώσεις.

142. KO 1787. Αυλάκι 3, Το I, Τε K6, στρ. μέσα από το αυλάκι 3.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος. Μάλλον ημισφαιρικό, φέρει ζεύγη από στενές ραβδώσεις με μεγάλα μεσοδιαστήματα.

143. KO 1786. Στοά εIII, Το IV, Τε A4, στρ. καταστροφής και 2.

Σωζ. ύψ. 0,07μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,08μ., ύψ. λαβ. 0,05μ., μήκ. ωτ. 0,025μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό και μελανό. Σε έξι θραύσματα. Το μεγαλύτερο διατηρεί τη λαβή και ελάχιστο μέρος του σώματος και τα λοιπά μικρό μέρος του λαιμού και του σώματος. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός, δημιουργεί αυλάκωση στην ένωση με το σφαιρικό σώμα. Το σώμα φέρει λεπτές και ισοπλατείς στο όλο το μήκος τους ραβδώσεις. Η λαβή αναπτύσσεται στο ύψος του χείλους. Το ωτίο της λαβής, επίμηκες, τριγωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

Από ωχρό πηλό 144–157 (Πίν. 5)

144. KO 2900. N οικίας, Το I, Τε A5, στρ. 1. (Πίν. 2)

Σωζ. ύψ. 0,025μ., υπ. διάμ. 0,055μ., πλ. επιφ. εδρ. 0,008μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθарός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα βάσης και ποδιού.

Διβαθμιδωτή βάση, μεγωνιώδη κάτω και τονισμένο άνω δακτύλιο. Επιφάνεια έδρασης, λοξότμητη και κοίλη. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα. Χαμηλό πόδι, με κοίλα τοιχώματα. Πιθανότατα συνανήκει με τον 145.

145. KO 2903. Αυλάκι 3, Το I, Τε K6, στρ. καταστροφής, αφαίρεση 1ης στρώσης κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,05μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθарός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος. Πιθανόν συνανήκει με τον 144.

146. KO 2174. Δωμάτιο αIV, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,05μ. και 0,013μ., διάμ. χείλ. 0,093μ., πάχ. περιχ. 0,011μ., μήκ. ωτ. 0,045μ., σωζ. ύψ. λαβ. 0,042μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθарός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Συγκολλημένο από πολλά θραύσματα. Μεγάλο τμήμα του λαιμού, του χείλους και της μίας λαβής. Σε δεύτερο τμήμα, συγκολλημένο από δύο θραύσματα, μικρό μέρος του χείλους και της λαβής και σε ένα τρίτο, ελάχιστο τμήμα από τη μετάβαση του κάτω σώματος στο λαιμό μαζί με τμήμα της λαβής. Πλαστικό περιχέλωμα τριγωνικού περιγράμματος. Με κυρτή κάτω και ελαφρά κοιλόκυρτη άνω επιφάνεια, διαμορφώνει λεπτό και σχεδόν κάθετο χείλος. Ο κυλινδρικός λαιμός, σχετικά βραχύς, διαμορφώνει ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Το ωτίο της λαβής αναπτύσσεται στο ύψος του χείλους. Είναι επίμηκες, με ελαφρά κοίλες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη.

147. KO 2975. N πτέρυγα οικίας (γI, αXIII), Το I, Τε I5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., υπ. διάμ. 0,08μ., ύψ. περιχ. 0,009μ., πάχ. 0,0034μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθарός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα περιχελώματος και ελάχιστο λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέλωμα, απολήγει σε λεπτό και ελαφρά έξω νεύον χείλος.

148. KO 2976. NA οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,043μ., ύψ. περιχ. 0,013μ.,

πάχ. 0,004μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα περιχειλώματος και ελάχιστο λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέιλωμα, με κοίλη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια, απολήγει σε λεπτό και ελαφρά έξω νεύον χείλος.

149. KO 3371. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, Τε I1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,021μ., ύψ. περιχ. 0,01μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα περιχειλώματος και λαιμού. Πλαστικό, τριγωνικής τομής, περιχέιλωμα, με επίπεδη κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια, απολήγει σε λεπτό και ελαφρά έξω νεύον χείλος.

150. KO 2971. Δωμάτιο αXVII, Χώρος ηI, Το I και II, Τε I1, στρ. αφαίρεση ορίζοντα χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,048μ. και 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. περιχ. 0,004μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Σε δύο τμήματα, συγκολλημένα από αρκετά θραύσματα, τμήμα χείλους, λαιμού και ελάχιστο σώματος καθώς και τμήμα σώματος. Απλό αδιαμόρφωτο, έξω νεύον χείλος. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός. Σώμα ημισφαιρικό.

151. KO 1850. Στοά εIII, Το IV, Τε A4, στρ. καστανοκόκκινο.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα από το χείλος και το λαιμό και η γένεση της λαβής. Χείλος αδιαμόρφωτο έξω νεύον. Λαιμός καλυκωτός-κυλινδρικός.

152. KO 2973. Χώρος ηI, Το I, Τε I1, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα βάσης και ποδιού και ελάχιστο σώματος. Διβαθμιδωτή βάση και χαμηλό πόδι, με κοίλα τοιχώματα. Επιφάνεια έδρασης, επίπεδη και λοξότμητη.

153. KO 2974. Δωμάτιο αXVI, Ν τμήμα, Το I, Τε I2/I3, καθαρισμός μεσοτοιχίας.

Σωζ. ύψ. 0,04μ., μήκ. ωτ. 0,043μ., πλ. ωτ. 0,012μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής κανθάρου με απλό χείλος. Επίμηκες ωτίο, με ελαφρά κοίλες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη.

154. KO 3369. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. ύψ. λαβ. 0,013μ., πλ. λαβ. 0,022μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από το τοίχωμα του σώματος και η γένεση του κατώτερου τμήματος της λαβής. Σώμα με χοντρά τοιχώματα. Λαβή ταινιωτή.

155. KO 3370. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2/I3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πλ. λαβ. 0,02μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και η γένεση του κατώτερου τμήματος της λαβής. Σώμα με χοντρά τοιχώματα. Λαβή ωοειδούς τομής.

156. KO 3372. Στοά jIIΔ, Το I, Τε A4, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0031μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από τον λαιμό και το αδιαμόρφωτο έξω νεύον χείλος.

157. KO 2972. Διάδρομος βII, Το I, Τε B5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,012 και 0,025μ., σωζ. πλ. 0,036 και 0,023μ., πάχ. 0,0037μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Σε δύο μικρά τμήματα, ένα από το κατώτερο σώμα με τη γένεση τη λαβής και ένα από το χείλος και το άνω τμήμα της λαβής. Λαβή ταινιωτή, μάλλον κυκλικού περιγράμματος, προσφύεται διαγράφοντας ενιαίο περίγραμμα με το αδιαμόρφωτο χείλος.

Από γκριζο πηλό 158–176 (Πίν. 5)

158. KO 3382. Στοά jIB, To I, Te Θ1, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray). Γάνωμα απολεπισμένο. Ελάχιστο τμήμα από τη μετάβαση του σώματος στο λαιμό και η γένεση της λαβής. Μικρός κάρθαρος, με ζώνη από ραβδώσεις που αποδίδονται με ελαφρά λοξές και στενές εγχάρακτες γραμμές, πιθανότατα όχι σε όλο το ύψος του σώματος.

159. KO 2388. ΝΑ οικίας, To I, Te N5/N6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,06μ., διάμ. βάσ. 0,04μ., ύψ. βάσ. 0,015μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Συγκολλημένο από πολλά θραύσματα, μεγάλο τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση χαμηλή, κωνική, με μία αυλάκωση που δημιουργεί την αίσθηση των δύο βαθμίδων. Επιφάνεια έδρασης στενή και αποστρογγυλεμένη. Σώμα ημισφαιρικό.

Μπαχλάς και Σύρος 2014, 206, πίν. 66α, αρ. Kp201.

160. KO 2889. ΝΑ οικίας, To I, Te N5, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,047μ. διάμ. βάσ. 0,053μ., ύψ. βάσ. 0,02μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό φαιοκάστανο. Συγκολλημένο από πολλά θραύσματα, διατηρεί τη βάση και μικρό τμήμα του κατώτερου σώματος. Βάση ψηλή κωνική, διαγράφει γωνία λίγο πριν από την καμπύλη ένωση με το σώμα που δίνει την εντύπωση ποδιού. Επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Το σώμα, με ελαφρά καμπύλα και μάλλον βαθιά τοιχώματα. Για ανάλογου τύπου βάσεις σε κανθάρους τοπικών εργαστηρίων της Πελοποννήσου, βλ. Κυριάκου 1991, 190, πίν. 133–134.

Για παραδείγματα από Αιανή, βλ. Καραμήτρου-Μεντεσίδη 2011, 416, πίν. 171δ.

161. KO 3373. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te I2/I3, στρ.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., διάμ. βάσ. 0,058μ., ύψ. βάσ. 0,025μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray). Γάνωμα θαμπό φαιοκάστανο. Η βάση και ελάχιστο τμήμα του κατώτερου σώματος. Ψηλή, κωνική βάση, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Τα τοιχώματα εσωτερικά κοίλου περιγράμματος. Κωνικό έξαρμα στον πυθμένα. Το σώμα με σχετικά λεπτά τοιχώματα.

162. KO 3374. Αυλάκι 5, To I, Te Λ5/Λ6/Λ7, στρ. καταστροφής, 3η στρ. κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,021μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Γάνωμα απολεπισμένο. Βάση και ελάχιστο τμήμα του πυθμένα. Ψηλή, κωνική βάση, με ιδιαίτερη στενή επιφάνεια έδρασης. Πυθμένας με χοντρά τοιχώματα.

163. KO 3375. Χωρίς ενδείξεις, Συγκολλήθηκε με τμήμα του Α/Σ 724.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., διάμ. βάσ. 0,046μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Γάνωμα απολεπισμένο. Βάση και ελάχιστο τμήμα πυθμένα. Χαμηλή, κωνική βάση, με ιδιαίτερη στενή επιφάνεια έδρασης. Πυθμένας με χοντρά τοιχώματα και κωνικό έξαρμα εξωτερικά και εσωτερικά.

164. KO 3376. Στοά εΙΑ, To II, Te Θ1/Θ2, στρ. καταστροφής, αφαίρεση 2ης στρ.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., διάμ. βάσ. 0,04μ., ύψ. βάσ. 0,018μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα βάσης και ελάχιστο πυθμένα. Ψηλή και στενή, κωνική βάση, με ιδιαίτερη στενή επιφάνεια έδρασης.

165. KO 3377. ΝΑ οικίας, To I, Te N5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., διάμ. βάσ. 0,036μ., ύψ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Γάνωμα απολεπισμένο. Βάση και ελάχιστο τμήμα κατώτερου σώματος. Χαμηλή και στενή δακτυλιόσχημη βάση, με λοξότμητη και ελαφρά κοίλη επιφάνεια έδρασης. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα.

166. KO 3379. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καστανό με πέτρες, αποκάλυψη στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., διάμ. βάσ. 0,04μ., ύψ. βάσ. 0,023μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα βάσης και ποδιού. Διβαθμιδωτή βάση και ψηλό πόδι, με ελαφρά συγκλίνοντα προς τα πάνω, επίπεδα τοιχώματα. Ο άνω δακτύλιος της βάσης τονισμένος, κυκλικής τομής. Επιφάνεια έδρασης με κεντρική αυλάκωση.

167. KO 3380. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,042μ., σωζ. ύψ. βάσ. 0,023μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα μεγάλης διβαθμιδωτής βάσης.

168. KO 3381. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα μεγάλης διβαθμιδωτής βάσης και ποδιού.

169. KO 3386. Δωμάτιο αVIII, Το Ι, Τε Ε6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,045μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray). Γάνωμα θαμπό μελανό. Μικρό τμήμα από τον δακτύλιο βάσης, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης.

170. KO 3378. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,054μ., διάμ. ποδ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα κατώτερου, ημισφαιρικού σώματος και η γένεση του ποδιού.

171. KO 3383. Στοά εIII, Το IV, Τε Α4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray).

Γάνωμα απολεπισμένο. Μικρό τμήμα σώματος και λαιμού.

172. KO 3384. Στοά εIII, Το IV, Τε Α4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα κυλινδρικού λαιμού.

173. KO 3385. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0048μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα κυλινδρικού λαιμού και ημισφαιρικού σώματος.

174. KO 3389. Χώρος ηI, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,048μ., πάχ. 0,0046μ., σωζ. ύψ. λαβ. 0,033μ., μήκ. ωτ. 0,024μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray). Γάνωμα θαμπό μελανό. Τρία θραύσματα από μικρό κάνθαρο, με σώμα χωρίς ραβδώσεις. Διατηρείται τμήμα από τη μέγιστη διάμετρο του σώματος και η γένεση της λαβής και δύο θραύσματα από το άνω τμήμα των λαβών. Σώμα ημισφαιρικό. Το ωτίο με έντονα κοίλες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη.

175. KO 3387. Δωμάτιο αII, Το Ι, Τε Ε1/Ε2, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. λαβ. 0,011μ., σωζ. μήκ. ωτ. 0,023μ., πλ. ωτ. 0,012μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray). Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα μικρού ωτίου λαβής, με ελαφρά κοίλες πλευρές.

176. KO 3388. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. λαβ. 0,022μ., σωζ. μήκ. ωτ. 0,043μ., πλ. ωτ. 0,013μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray). Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα ωτίου λαβής, με σχεδόν ευθείες πλευρές.

Ελληνιστικού τύπου 177–184 (Πίν. 5)

177. KO 1853. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,046 και 0,032μ., υπ. διάμ. 0,09μ πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε δύο τμήματα. Τμήμα χείλους και λαιμού. Λαιμός με ελαφρά κοίλο τοίχωμα, δημιουργεί έντονη αυλάκωση στην ένωση με το κάθετο αδιαμόρφωτο χείλος. Πιθανότατα συνανήκει με 178.

178. KO 2984. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Ι2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,017μ., υπ. διάμ. 0,09μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα χείλους. Ό.π. 177, πιθανότατα συνανήκουν.

179. KO 2171. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,04μ., πλ. χείλ. 0,003μ., υπ. διάμ. 0,1μ., πάχ. 0,005–0,003μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Χείλος λεπτό και κοντό, ελαφρά έξω νεύον. Σώμα ημισφαιρικό. Φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνεται στεφάνι από κισσό, με εγχάρακτο μίσχο και ελικοειδείς βλαστούς και γραπτά καρδιάσχημα φύλλα και κυκλικούς καρπούς. Edwards 1975, 76–82, πίν. 15, αρ. 401, 300 π.Χ.

180. KO 1854. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., υπ. διάμ. 0,1μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα, απολήγει με σε έξω νεύον χείλος.

181. KO 1855. Στοά jΙΔ, Το Ι, Τε Ε3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,053μ., σωζ. πλ. 0,044μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Τμήμα σώματος και χείλους. Χείλος λεπτό και

κοντό, ελαφρά έξω νεύον. Σώμα με ελαφρά καμπύλα τοιχώματα.

182. KO 1936. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Κ5/Λ5, Κ6/Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,05μ., σωζ. πλ. 0,01μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,08μ., πλ. λαβ. 0,02μ., πάχ. 0,003–0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό φαιοκάστανο. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με λεπτά τοιχώματα και κοιλόκυρτο ενιαίο περίγραμμα, απολήγει σε λεπτό, ελαφρά έξω νεύον χείλος. Κάθετη, ταινιωτή λαβή, επικολλάται αμέσως πάνω από τη μέγιστη διάμετρο του σώματος. Edwards 1975, 76–82, πίν. 15, αρ. 404, 408, 399, 275–225 π.Χ.

183. KO 2969. Δωμάτιο αXVII, Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. καταστροφής κάτω από το θεμέλιο.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πλ. λαβ. 0,013μ., πάχ. 0,0022μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα ανώτερου σώματος και χείλους. Σώμα με λεπτά και ελαφρά κοίλα τοιχώματα απολήγει σε έξω νεύον χείλος. Κάθετη, ταινιωτή λαβή, επικολλάται αμέσως κάτω από το χείλος.

184. KO 2970. Στοά jΙΝ, Το Ι, Τε Η5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,038μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,08μ., πλ. λαβ. 0,023μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό εσωτερικά και φαιοκάστανο εξωτερικά. Τμήμα σώματος και λαιμού. Σώμα με λεπτά τοιχώματα και κοιλόκυρτο ενιαίο περίγραμμα. Κάθετη, ταινιωτή λαβή, επικολλάται αμέσως πάνω από τη μέγιστη διάμετρο του σώματος.

Βάσεις κανθάρων 185–237

Με στιλπνό γάνωμα 185–193 (Πίν. 2)

185. KO 1895. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Δακτύλιος και τμήμα του ποδιού. Διβαθμιδωτή βάση και μάλλον χαμηλό πόδι. Επιφάνεια έδρασης ευρεία, ελαφρά λοξότμητη, με πλατιά αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Κωνικό έξαρμα στον πυθμένα εξωτερικά. Τα εσωτερικά τοιχώματα κωνικού περιγράμματος.

186. KO 1904. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 8/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Τμήμα δακτύλιου και ποδιού. Διβαθμιδωτή βάση, με χαμηλό πόδι. Επιφάνεια έδρασης ευρεία, ελαφρά λοξότμητη, με πλατιά αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό.

187. KO 1905. ΝΑ οικίας, Το Ι, ε Μ5, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 8/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτύλιου και ποδιού. Διβαθμιδωτή βάση, με χαμηλό πόδι. Επιφάνεια έδρασης ευρεία, ελαφρά λοξότμητη, με πλατιά αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό.

188. KO 1898. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Η5/Θ5/Θ4, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτύλιου και ποδιού. Ό.π. 187.

189. KO 1897. Το Ι, Δοκ. Τομή Ι, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., υπ. διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,011μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα δακτύλιου. Ό.π. 187.

190. KO 2902. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Α14, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. 0,055μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα δακτύλιου. Ό.π. 187.

191. KO 2899. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ3, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,025μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα δακτύλιου και ποδιού. Ό.π. 187.

192. KO 1900. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α6, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., υπ. διάμ. 0,07μ., πλ. επ. έδρ. 0,011μ., ύψ. ποδ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτύλιου και ποδιού. Διβαθμιδωτή βάση, με έντονα πλαστικό, κυκλικής τομής, άνω δακτύλιο και γωνιώδη κάτω. Επιφάνεια έδρασης ευρεία και λοξότμητη, ελαφρά κοίλη.

193. KO 1896. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, ΙΙ, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό και μελανό εσωτερικά του ποδιού. Βάση και τμήμα του ποδιού. Ευρεία και χαμηλή διβαθμιδωτή βάση και σχετικά χαμηλό πόδι. Ο άνω δακτύλιος ιδιαίτερα λεπτός σε σχέση με τον τονισμένο κάτω δακτύλιο. Επιφάνεια έδρασης ευρεία, με αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα. Τα εσωτερικά τοιχώματα κωνικού περιγράμματος.

Μεγάλου μεγέθους, με θαμπό γάνωμα 194–196 (Πίν. 2)

194. KO 1902. Αυλάκι 2, Το Ι, Τε Ι7, στρ. εσωτερικό γέμισμα.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., υπ. διάμ. 0,055μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 8/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό εσωτερικά του ποδιού της βάσης. Τμήμα της βάσης και του ποδιού. Διβαθμιδωτή βάση και χαμηλό πόδι. Επιφάνεια έδρασης, με αυλάκωση ελαφρά μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Πόδι με ελαφρά κοίλα τοιχώματα που συγκλίνουν προς τα πάνω.

195. KO 1903. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. 0,055μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 8/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό εσωτερικά του ποδιού της βάσης. Μικρό τμήμα του δακτυλίου. Ό.π. 194, πιθανότατα συνανήκουν.

196. KO 1901. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., υπ. διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 8/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα δακτύλιου και ποδιού. Διβαθμιδωτή βάση, με τονισμένο άνω δακτύλιο. Επιφάνεια έδρασης με κεντρική αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Χαμηλό πόδι, κοίλου περιγράμματος.

Μεσαίου μεγέθους, στιλπνό γάνωμα 197–217 (Πίν. 4)

197. KO 2904. Α πτέρυγα οικίας (αXV, αXVI), Το Ι, Τε Ι3, στρ. 1α (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., διάμ. 0,046μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Βάση και τμήμα του κατώτερου σώματος. Διβαθμιδωτή βάση και ιδιαίτερα χαμηλό πόδι. Επιφάνεια έδρασης με κεντρική αυλάκωση. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα εξωτερικά. Εσωτερικά, στικτή και εμπέστη διακόσμηση. Τέσσερα ακτινωτά διατεταγμένα ανθήμια στο κέντρο του πυθμένα, περιβάλλονται από δύο τουλάχιστον ομόκεντρους κύκλους από βραχείες στικτές γραμμές.

Rotroff 1997, 245, εικ. 6, πίν. 4, αρ. 37, 325–300 π.Χ.

198. KO 2909. Στοά ΕΙΔ, Το Ι, Τε Α2, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα δακτυλίου και η γένεση του ποδιού. Ό.π. 197.

199. KO 2905. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι2, στρ. επιφ. (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., διάμ. 0,047μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Βάση και ελάχιστο τμήμα πυθμένα. Διβαθμιδωτή βάση και ιδιαίτερα

χαμηλό πόδι. Επιφάνεια έδρασης με πλατιά κεντρική αυλάκωση. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα εξωτερικά. Εσωτερικά, εμπέστη διακόσμηση. Διατηρούνται τρία ακτινωτά διατεταγμένα ανθήμια, στο κέντρο του πυθμένα.

Rotroff 1997, 245, εικ. 6, πίν. 4, αρ. 36, 335–325 π.Χ.

200. KO 2908. Α πτέρυγα οικίας (αXV, αXVI), Το Ι, Τε Ι3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., διάμ. 0,046μ., πλ. επ. έδρ. 0,006μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα δακτυλίου και ελάχιστο από το πόδι. Ό.π. 199, με στενή αυλάκωση στην επιφάνεια έδρασης.

201. KO 3390. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Π16/Ο16, στρ. καταστροφής αραιό (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,028μ., διάμ. 0,05μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Βάση και μικρό τμήμα του κατώτερου σώματος. Ευρεία διβαθμιδωτή βάση και χαμηλό πόδι, με συγκλίνοντα προς τα πάνω τοιχώματα. Επιφάνεια έδρασης με στενή και αβαθή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Τα τοιχώματα της βάσης εσωτερικά κωνικού περιγράμματος, ελαφρά καμπύλα. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα. Κατώτερο σώμα με χοντρά τοιχώματα. Στο κέντρο του πυθμένα εμπέστη και στικτή διακόσμηση. Διακρίνεται αχνά το περίγραμμα από ένα ανθήμιο και ένας ομόκεντρος κύκλος από λοξές στικτές γραμμές.

Rotroff 1997, 246, εικ. 6, πίν. 5, αρ. 43, 325–300 π.Χ.

202. KO 2914. Βόρεια πτέρυγα οινοποιείου (εΙ Δ, jII B), Το Ι, Τε Β2, στρ. 1 (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., διάμ. 0,055μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Δακτύλιος και μέρος από το πόδι. Ευρεία και χαμηλή διβαθμιδωτή βάση. Ευρεία επιφάνεια έδρασης, ελαφρά λοξήτητη, με αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Χαμηλό πόδι κοίλου περιγράμματος. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα. Τα εσωτερικά τοιχώματα κωνικού περιγράμματος.

203. KO 2916. ΝΑ συγκροτήματος, Τοίχια, Το I, Τοίχοι Α και Β.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. 0,055μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα δακτυλίου. Ό.π. 202.

204. KO 2906. Στοά jIN, Το I, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.
Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. 0,055μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα δακτυλίου και ποδιού. Ό.π. 202, με στενότερη επιφάνεια έδρασης.

205. KO 2921. Στοά εΙΙΙ, Το IV, Τε Α4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. 0,055μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα δακτυλίου. Ό.π. 202, με στενότερη επιφάνεια έδρασης.

206. KO 2919. Ν οικίας, Το I, Τε Η6, στρ. καταστροφής.
Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα δακτυλίου. Ό.π. 202, με στενότερη επιφάνεια έδρασης.

207. KO 2917. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν5, στρ. καταστροφής (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτυλίου. Διβαθμιδωτή βάση, με ιδιαίτερα στενό άνω δακτύλιο και έντονα λοξότμητη επιφάνεια έδρασης, με αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό.

208. KO 2920. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, καθαρισμός δυτικού τοίχου.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτυλίου. Ό.π. 207, με φαρδύτερο άνω δακτύλιο.

209. KO 1899. Χώρος ηΙΙ, Το II, Τε Κ2, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. 0,065μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.
Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτυλίου. Ό.π. 207.

210. KO 2912. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., διάμ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτυλίου και η γένεση του ποδιού. Διβαθμιδωτή βάση. Επιφάνεια έδρασης με έκκεντρη αυλάκωση.

211. KO 2924. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Μ6 νότια του λάκκου, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., υπ. διάμ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτυλίου και η γένεση του ποδιού. Διβαθμιδωτή βάση. Επιφάνεια έδρασης με έκκεντρη αυλάκωση.

212. KO 2918. Στοά jIN, Το I, Τε Η5, στρ. καταστροφής.
Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτυλίου και η γένεση του ποδιού. Ό.π. 211.

213. KO 2915. Στοά jIN, Το I, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.
Σωζ. ύψ. 0,011μ., υπ. διάμ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτυλίου και η γένεση του ποδιού. Ό.π. 211.

214. KO 2923. Ν πτέρυγα οικίας (αXIII, αXIV), Το I, Τε Ι4, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτυλίου. Διβαθμιδωτή βάση, με λοξότμητη επιφάνεια έδρασης.

215. KO 2922. Το I, Δοκ. Τομή I, στρ. 1 επιφανεικό.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.
Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish

yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα διβαθμιδωτού δακτυλίου, με λοξότμητη επιφάνεια έδρασης.

216. KO 2910. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N4, στρ. καταστροφής (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,028μ., διάμ. 0,04μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ίχνη καύσης. Βάση και ελάχιστο τμήμα πυθμένα. Διβαθμιδωτή βάση και πόδι με επικλινή προς τα πάνω τοιχώματα. Επιφάνεια έδρασης ευρεία, με κεντρική πλατιά αυλάκωση. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα εξωτερικά. Στην ένωση με το σώμα εξηρημένη ζώνη.

217. KO 2911. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αX, αXI), Το I, Τε H5, στρ. βοτσαλωτό δάπεδο.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., διάμ. 0,04μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα δακτυλίου και ποδιού. Ό.π. 216.

Μεσαίου μεγέθους, θαμπό γάνωμα 218–223 (Πίν. 4)

218. KO 2907. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 2 (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα δακτυλίου. Διβαθμιδωτή βάση. Στενή επιφάνεια έδρασης με κεντρική αυλάκωση.

219. KO 2934. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. 1α (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,027μ., διάμ. 0,05μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Βάση και ελάχιστο τμήμα κατώτερου σώματος. Κωνική βάση, διακρίνεται από μία έντονη αυλάκωση σε δύο βαθμίδες. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη. Εσωτερικά το τοιχώματος της βάσης ελαφρά κοίλα. Κωνικό έξαρμα στον πυθμένα. Γωνία στην ένωση με το σώμα.

Rotroff 1997, 250, εικ. 8, πίν. 8, αρ. 83, περί το 300 π.Χ.

220. KO 2901. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες

δεξαμενές, Το I, Τε B5, στρ. καταστροφής (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,031μ., διάμ. 0,058μ., πλ. επ. έδρ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μεγάλο τμήμα της βάσης. Διβαθμιδωτή βάση και σχετικά ψηλό πόδι. Επιφάνεια έδρασης, ελαφρά λοξότμητη, με ευρεία αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Τα εσωτερικά τοιχώματα της βάσης, κάθετα, κωνικού περιγράμματος.

Rotroff 1997, 245, εικ. 5, πίν. 3, αρ. 31, 285–275 π.Χ.

221. KO 2928. Στοά jIIΔ, Το I, Τε A5, στρ. 1 (Πίν. 4).

Σωζ. ύψ. 0,026μ., διάμ. 0,05μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Διβαθμιδωτή βάση, με λεπτούς δακτύλιους. Ευρεία επιφάνεια έδρασης, λοξότμητη, με πλατιά αυλάκωση. Πόδι με σχεδόν κάθετα τοιχώματα.

222. KO 2626. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,021μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα ψηλής, μάλλον κωνικής, βάσης.

223. KO 2728. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Π16/Ο16, στρ. καταστροφής, αραιό.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. 0,023μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα του πυθμένα και η γένεση του ποδιού της βάσης, που περιβάλλεται από αυλάκωση.

Από καστανό πηλό, με ερυθρό γάνωμα 224–227 (Πίν. 5)

224. KO 2932. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., διάμ. 0,032μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 5/4 brown). Γάνωμα απολεπισμένο. Βάση και το μεγαλύτερο μέρος του ποδιού. Βάση διβαθμιδωτή, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Χαμηλό πόδι, με κοίλα τοιχώματα.

225. KO 2933. Ν οينوποιείου, Το I, Τε B11, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., διάμ. 0,037μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 5/4 brown), με έντονα ίχνη καύσης. Γάνωμα ερυθρό. Βάση και μέρος του ποδιού. Βάση διβαθμιδωτή. Στενή επιφάνεια έδρασης, ελαφρά λοξότμητη, με κεντρική αβαθή αυλάκωση. Πόδι με κοίλα τοιχώματα.

226. KO 2936. Στοά εΙΑ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., διάμ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 5/4 brown), με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα δακτύλιου. Βάση διβαθμιδωτή. Επιφάνεια έδρασης με κεντρική αβαθή αυλάκωση.

227. KO 2927. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., διάμ. 0,042μ., πλ. επ. έδρ. 0,006μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 5/4 brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Βάση και πόδι. Διβαθμιδωτή βάση, με διευρυνόμενο κάτω και λεπτό άνω δακτύλιο. Ψηλό πόδι, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα εξωτερικά.

Από ωχρό πηλό 228–234 (Πίν. 5)

228. KO 2925. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Α6, στρ. γέμισμα μέσα στις αλλουβιακές αποθέσεις.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. 0,015μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα δακτύλιου και η γένεση του ποδιού. Δακτύλιος με κάθετα τοιχώματα στην περιφέρεια και λοξότμητη επιφάνεια έδρασης.

229. KO 2929. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., διάμ. 0,04μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Βάση και μικρό τμήμα από το κατώτερο σώμα. Βάση διβαθμιδωτή, με επίπεδη και ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Χαμηλό πόδι, με κοίλα τοιχώματα.

230. KO 2930. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., διάμ. 0,042μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα απολεπισμένο. Βάση και τμήμα του ποδιού.

Βάση διβαθμιδωτή, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Χαμηλό πόδι, με κοίλα τοιχώματα. Όμοια η βάση από ερυθρό πηλό αρ. 224.

231. KO 2937. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., υπ. διάμ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) εσωτερικά και ωχρός στην εξωτερική επιφάνεια (10YR 8/3 very pale brown). Γάνωμα απολεπισμένο. Βάση διβαθμιδωτή. Επιφάνεια έδρασης με κεντρική αβαθή αυλάκωση.

232. KO 2926. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α7, στρ. καταστροφής, 3η στρώση.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. 0,043μ., πλ. επ. έδρ. 0,0067μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα βάσης και ελάχιστο κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, ψηλή, κωνικού περιγράμματος. Επιφάνεια έδρασης επίπεδη.

233. KO 2923. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι4, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. 0,05μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.

Πηλός καθαρός, ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα βάσης και πυθμένα. Βάση χαμηλή δακτυλιόσχημη, με αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης.

234. KO 2935. Δωμάτιο αXVII, Το Ι–ΙΙ, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. 0,035μ., πλ. επ. έδρ. 0,006μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δακτύλιος και ελάχιστο τμήμα του πυθμένα εσωτερικά. Στενή και χαμηλή δακτυλιόσχημη βάση. Δακτύλιος με έντονα καμπύλο περίγραμμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης.

Κωνικές από καλυκόσχημους κάνθαρους ή κύλικες 235–237 (Πίν. 2)

235. KO 2176. ΝΑ συγκροτήματος, Το, Τε Α18, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,037μ., διάμ. ποδ. 0,047μ., ύψ. ποδ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Το πόδι και το κατώτερο τμήμα του σώματος. Χαμηλό πόδι, με

ελαφρά κοίλο τοίχωμα. Ευρεία επιφάνεια έδρασης, με σχεδόν επίπεδη άνω επιφάνεια και ελαφρά κοιλόκυρτη περιφέρεια. Η κάτω επιφάνεια άβαφη και λοξότμητη, εδράζεται μόνο στην εξωτερική περίμετρο, ενώ στο κέντρο αναπτύσσει ευρεία ολόβαφη βάθυνση που περιβάλλεται από μελανό δακτύλιο. Στην ένωση με το σώμα αναπτύσσει άβαφη αυλάκωση. Σώμα μάλλον βαθύ με καμπύλο περίγραμμα.

236. KO 2977. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Α6, στρ. λάκκος.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. ποδ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα από το πόδι. Χαμηλό πόδι, ελαφρά κωνικού περιγράμματος. Ευρεία επιφάνεια έδρασης, ορίζεται από έντονη αυλάκωση με οξείες ακμές στην άνω επιφάνεια και στην περιφέρεια. Η κάτω πλευρά με κωνικά τοιχώματα και περιφέρεια που ορίζεται επίσης από έντονη αυλάκωση που καλύπτεται με μίλτο.

237. KO 2931. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., διάμ. 0,045μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός καθарός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μεγάλο τμήμα βάσης. Κωνική βάση, με κοίλα τοιχώματα εξωτερικά και κωνικό περίγραμμα εσωτερικά. Στενή αυλάκωση περιτρέπει την περίμετρο του δακτυλίου. Ευρεία επιφάνεια έδρασης, με κεντρική στενή αυλάκωση.

Rotroff 1997, 252, εικ. 10, πίν. 10, αρ. 103, περί το 300 π.Χ.

Σώματα κανθάρων 238–277

Τμήματα από τον λαιμό, με διακόσμηση δυτικής κλιτύος 238–245

238. KO 3393. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού. Κυλινδρικός λαιμός, φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνονται μίσχος και αντωπά φύλλα ελιάς.

239. KO 3394. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού. Κυλινδρικός λαιμός, φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνονται μίσχος και φύλλα ελιάς. Από το μέσον του λαιμού, όπου συναντώνται δύο σειρές φύλλα που ξεκινούν από τις λαβές.

240. KO 3395. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα χείλους και λαιμού. Χείλος αδιαμόρφωτο, έξω νεύον, με αποστρογγυλεμένη ακμή. Λαιμός κυλινδρικός, φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνεται ένα έντονα καμπύλο και λογχόσχημο φύλλο.

241. KO 3396. Χώρος ηΙΙ, Το ΙΙ, Τε Κ1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Γάνωμα στιλπνό, ανομοιογενές. Μικρό τμήμα χείλος και λαιμού. Λαιμός κυλινδρικός. Χείλος απλό αδιαμόρφωτο, διατηρεί ίχνος από την επικόλληση περιχειλώματος ή λαβής. Λαιμός κυλινδρικός, φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «δυτικής κλιτύος». Διακρίνεται ελάχιστα ελικοειδείς βλαστός.

242. KO 3397. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,004μ., σωζ. ύψ. κάτω σώμ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Μικρό τμήμα λαιμού και σώματος. Κυλινδρικός λαιμός, φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνεται ελάχιστα μίσχος και φύλλα ελιάς.

243. KO 3398. Α πτέρυγα οικίας (αΙΙ–αΙV), Το Ι, Τε Δ2, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Γάνωμα στιλπνό, ανομοιογενές. Μικρό

τμήμα λαιμού. Κυλινδρικός λαιμός, φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνεται ελάχιστα ένα καρδιόσχημο φύλο κισσού.

244. KO 3399. Ν οικίας, Το Ι, Τε Δ7, στρ. καταστροφής, 1η στρώση.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού. Κυλινδρικός λαιμός, φέρει διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνεται μίσχος, με ελικοειδείς αποφύσεις.

245. KO 3400. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. μπάζα σύγχρονης διατάραξης.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Ελάχιστο τμήμα σώματος. Διακρίνεται εγχάρακτος μίσχος και βλαστοί.

Απλό σώμα, με στιλπνό γάνωμα 246–269

246. KO 2949. Ν οικίας, πιθανόν αυλάκι 2, Το Ι, Τε Ι6, στρ. καταστροφής σημειακό.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,05μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα ημισφαιρικού σώματος.

247. KO 2954. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι6, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό.

248. KO 2952. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το ΙV, Τε Α6, στρ. 1 καστανόκόκκινο.

Σωζ. ύψ. 0,036μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα ημισφαιρικού σώματος.

249. KO 2950. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5/Ν6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,036μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα ημισφαιρικού σώματος.

250. KO 2953. Στοά εΙΙΙ, Το Ι, Τε Α3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,045μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα ημισφαιρικού σώματος.

251. KO 2951. Στοά jΙΝ, Το Ι, Τε Η5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Πέντε θραύσματα από το ημισφαιρικό σώμα, και τη γένεση του λαιμού.

252. KO 2712. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα από τηνγωνιώδη μετάβαση του σώματος.

253. KO 2957. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ14, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα ημισφαιρικού σώματος.

254. KO 2956. Ν πτέρυγα οικίας (αVII, αVIII, jΙ Ν), Το Ι, Τε Ε5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,043μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5 YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα ημισφαιρικού σώματος.

255. KO 2958. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5Y 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα ημισφαιρικού σώματος.

256. KO 2966. Στοά jIN, To I, Te Z5, στρ. καταστροφής.
Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,043μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα ημισφαιρικού σώματος.

257. KO 2965. Ν οικίας, To I, Te H9, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα ημισφαιρικού σώματος.

258. KO 2955. Στοά jIN, To I, Te Z5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από το ημισφαιρικό σώμα και το ίχνος του ποδιού.

259. KO 2939. ΝΑ οικίας, To I, Te M6, στρ. λάκκος για την αφαίρεση του ξύλινου κορμού.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,0086μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από το ημισφαιρικό σώμα και το ίχνος του ποδιού.

260. KO 2959. Βόρεια οινοποιείου, To II, Te A4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά και καστανό εξωτερικά. Τμήμα καλωκωτού-κυλινδρικού λαιμού και ελάχιστο από τη μέγιστη διάμετρο του σώματος.

261. KO 2960. Αυλάκι 4, To I, Te Λ5-Λ6-Λ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026 και 0,022μ., σωζ. πλ. 0,036 και 0,031μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά και καστανό εξωτερικά. Σε δύο θραύσματα, τμήμα του κυλινδρικού λαιμού και του ημισφαιρικού σώματος.

262. KO 1832. Δωμάτιο αVIII, To I, Te E6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα απολεπισμένο. Μικρό τμήμα από τη μέγιστη διάμετρο του σώματος και η γένεση του λαιμού. Πιθανόν συνανήκει με τον 263.

263. KO 2947. Στοά jIN, To I, Te Z4/Z5, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ό.π. 262, πιθανόν συνανήκουν.

264. KO 2942. ΝΑ οικίας, To I, Te M5, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα από τον πυθμένα του σώματος και το ίχνος του ποδιού.

265. KO 2940. Στοά jIN, To I, Te H5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα από τον πυθμένα του σώματος και το ίχνος του ποδιού.

266. KO 2964. Περισυλλογή από το ανατολικό τμήμα του ανασκαφικού χώρου.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα από τον πυθμένα του σώματος και το ίχνος του ποδιού.

267. KO 2968. ΝΑ οικίας, To I, Te M5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,048μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Τμήμα από τον κυλινδρικό λαιμό και το ημισφαιρικό σώμα.

268. KO 2943. ΝΑ οικίας, To I, Te N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα πυθμένα.

269. KO 2967. Α πτέρυγα οικίας (ηI, αXIV), Το I, Τε K4, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Τμήμα του κατώτερου ημισφαιρικού σώματος.

Απλό σώμα, θαμπό καστανό γάνωμα 270–277

270. KO 2944. Στοά εIII, Το I, Τε A4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,055μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Τμήμα από το κατώτερο σώμα και τον πυθμένα.

271. KO 2963. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Α14, στρ. 1

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,043μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Τμήμα του ημισφαιρικού σώματος και η γένεση της λαβής.

272. KO 2946. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,053μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Τμήμα του ημισφαιρικού σώματος και το ίχνος του ποδιού.

273. KO 2962. Ν οικίας, Το I, Τε K7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Τμήμα του ημισφαιρικού σώματος.

274. KO 2941. Ν οικίας, Το I, Τε H7/H8, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,035μ., διάμ. ποδ. 0,022μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα κατώτερου σώματος και η γένεση του ποδιού.

275. KO 2938. Στοά εIA, Το II, Τε I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,036μ., διάμ. ποδ. 0,025μ.,

πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα κατώτερου σώματος και η γένεση του ποδιού.

276. KO 2945. Στοά jIB, Το I, Τε H2/Z2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,05μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα σώματος.

277. KO 2961. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1/Θ2/I2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,054μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα σώματος.

Λαβές κανθάρων 278–317

Μεσαίου μεγέθους 278–288

278. KO 1857. Στοά jIN, Το I, Τε E5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. μήκ. ωτ. 0,047μ., πλ. ωτ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Άνω τμήμα λαβής. Πιθανόν από κάνθαρο με απλό χείλος. Ωτίο επίμηκες, με ελαφρά καμπύλες πλευρές.

279. KO 1859. Στοά jIB, βοηθητικός χώρος εστίας 3, Το I, Τε H2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. μήκ. ωτ. 0,055μ., πλ. ωτ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό (7.5YR 5/3 brown) και μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Πιθανόν από κάνθαρο με απλό χείλος. Ωτίο επίμηκες, με ελαφρά καμπύλες πλευρές.

280. KO 1860. Στοά εID Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., μήκ. ωτ. 0,045μ., πλ. ωτ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Πιθανόν από κάνθαρο με απλό χείλος. Ωτίο επίμηκες, με ελαφρά καμπύλες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη.

281. KO 1858. Αυλάκι 3, Το I, Τε K6.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., μήκ. ωτ. 0,046μ., πλ. ωτ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό (7.5YR 5/3 brown) και μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Πιθανόν από κάρναρο με απλό χείλος. Ωτίο επίμηκες, με ελαφρά καμπύλες πλευρές και τετραγωνισμένη απόληξη.

282. KO 1861. Χώρος ηI στο θυραίο άνοιγμα δωματίου αXVI, Το I, Τε I1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. μήκ. ωτ. 0,033μ., πλ. ωτ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής και ελάχιστο τμήμα χείλους. Από κάρναρο με πλαστικό χείλος. Ωτίο επίμηκες, με ελαφρά καμπύλες πλευρές.

283. KO 1862. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. μήκ. ωτ. 0,04μ., πλ. ωτ. 0,023μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα καστανό, σχεδόν απολεπισμένο. Άνω τμήμα λαβής. Επίμηκες ωτίο, με κοίλες πλευρές που διευρύνονται προς τη στενή, επίσης κοίλη, απόληξη.

284. KO 1892. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ. δάπεδο.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. μήκ. λαβ. 0,02μ., σωζ. πλ. λαβ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και η γένεση του κατώτερου τμήματος της λαβής. Σώμα, μάλλον χωρίς ραβδώσεις και λαβή ορθογωνικής τομής.

285. KO 1893. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1/Θ2 Θ3/I3, στρ. πλινθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. μήκ. λαβ. 0,014μ., σωζ. πλ. λαβ. 0,026μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και η γένεση του κατώτερου τμήματος της λαβής. Σώμα με ραβδώσεις, που συναντούνται κάτω από τη λαβή ως αραιές γραμμές με αντίθετη μεταξύ τους φορά. Λαβή ταινιωτή στη γένεσή της.

286. KO 1887. Στοά εII, Το I, Τε E6, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. μήκ. λαβ. 0,013μ., πλ. λαβ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και η γένεση του κατώτερου τμήματος της λαβής, ορθογωνικής τομής.

287. KO 1889. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γI), Το I, Τε H5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. λαβ. 0,028μ., πλ. λαβ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό (7.5YR 5/3 brown) και μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και η γένεση του κατώτερου τμήματος της λαβής, ορθογωνικής τομής.

288. KO 1876. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. λαβ. 0,032μ., πλ. λαβ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Δύο τμήματα από το κάθετο κεντρικό στέλεχος της λαβής, κυκλικής τομής.

Μικρού μεγέθους 289–311**289. KO 1864.** Α πτέρυγα οικίας (αXV, αXVI), Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., μήκ. ωτ. 0,04μ., πλ. ωτ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής και ελάχιστο από το περιχέλιμα. Κάρναρος με απλό χείλος. Ιδιαίτερα επίμηκες ωτίο, με ευθείες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη.

290. KO 1879. Στοά εIA, Το II, Τε Θ1/Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ. μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5 YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα απολεπισμένο. Άνω τμήμα λαβής. Κάρναρος με απλό χείλος. Επίμηκες ωτίο, με κοίλες πλευρές και τετραγωνική απόληξη.

291. KO 1880. Στοά jIN, Το I, Τε Z4, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,014μ. μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα απολεπισμένο. Άνω τμήμα λαβής. Κάνθαρος με απλό χείλος. Επίμηκες ωτίο, με κοίλες πλευρές και τετραγωνική απόληξη.

292. KO 1878. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,012μ. μήκ. ωτ. 0,027μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, καστανό, σχεδόν απολεπισμένο. Άνω τμήμα λαβής. Κάνθαρος με απλό χείλος. Επίμηκες ωτίο, με κοίλες πλευρές και τετραγωνική απόληξη.

293. KO 1863. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. 1β, αποκάλυψη στρώματος καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., μήκ. ωτ. 0,038μ., πλ. ωτ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό (7.5YR 5/3 brown) και μελανό. Το άνω τμήμα των δύο λαβών. Επίμηκες ωτίο, με ελαφρά κοίλες πλευρές και αποστρογγυλεμένη απόληξη.

294. KO 1868. Ν πτέρυγα οικίας (δΙ, jI N), Το Ι, Τε Η5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. μήκ. ωτ. 0,029μ., πλ. ωτ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Ό.π. 293.

295. KO 1867. Στοά jIB, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,016μ. μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Επίμηκες ωτίο, με κοίλες πλευρές και τετραγωνική απόληξη.

296. KO 1870. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ. μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό, σχεδόν απολεπισμένο. Άνω τμήμα λαβής. Επίμηκες ωτίο, με κοίλες πλευρές.

297. KO 1869. Διάδρομος βII, Το Ι, Τε Β5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ. σωζ. μήκ. ωτ. 0,02μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Επίμηκες ωτίο, με κοίλες πλευρές.

298. KO 1871. Διάδρομος βII, Το Ι, Τε Β5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ. σωζ. μήκ. ωτ. 0,026μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό, σχεδόν απολεπισμένο. Άνω τμήμα λαβής. Επίμηκες ωτίο, με κοίλες πλευρές.

299. KO 1881. Διάδρομος βII, Το Ι, Τε Α6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,014μ. σωζ. μήκ. ωτ. 0,023μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5 YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα απολεπισμένο. Άνω τμήμα λαβής. Επίμηκες ωτίο, με κοίλες πλευρές.

300. KO 1865. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ. σωζ. μήκ. ωτ. 0,018μ., πλ. ωτ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής και ελάχιστο από το περιχέλιωμα. Κάνθαρος με πλαστικό χείλος. Επίμηκες ωτίο με ελαφρά κοίλες πλευρές.

301. KO 1874. Δωμάτιο αIV/αV, Το Ι, Τε Δ3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό (7.5YR 5/3 brown) και μελανό. Λαβή και ελάχιστο τμήμα χείλους. Κάνθαρος με πλαστικό περιχέλιωμα. Μικρό ωτίο, τριγωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

302. KO 1872. Διάδρομος βI, Το Ι, Τε Δ4/Δ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό (7.5YR 5/3 brown) και μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Ό.π. 301, πιθανόν συνανήκουν.

303. KO 1877. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε7, στρ. 1.

Ύψ. 0,05μ., μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Λαβή. Μικρό ωτίο, τριγωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

304. KO 1873. Βόρεια πτέρυγα οινοποιείου (εΙ Δ, jII B), Το Ι, Τε Α2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Μικρό ωτίο, τριγωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

305. KO 1875. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ14, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Μικρό ωτίο, τριγωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

306. KO 1866. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής αραιό.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., μήκ. ωτ. 0,03μ., πλ. ωτ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό (7.5YR 5/3 brown) και μελανό. Άνω και κάτω τμήμα λαβής. Κάνθαρος με απλό χείλος. Μικρό ωτίο, τριγωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

307. KO 1882. Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Κ4, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., μήκ. ωτ. 0,02μ., πλ. ωτ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Άνω τμήμα λαβής. Ιδιαίτερα μικρό ωτίο, τριγωνικού περιγράμματος, με κοίλες πλευρές αποστρογγυλεμένη ακμή. Το κάθετο στέλεχος της λαβής ταινιωτό.

308. KO 1886. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 1α/ καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015 και 0,013μ., πλ. λαβ. 0,015μ., πάχ. 0,007–0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα από το κατώτερο σώμα και από το κάτω στέλεχος της λαβής. Πιθανόν από μικρό κάνθαρο, χωρίς ραβδώσεις, με χοντρά τοιχώματα στον πυθμένα. Λαβή ημικυκλικής τομής.

309. KO 1888. Διάδρομος βII, Το Ι, Τε Α6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. λαβ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Το κατώτερο τμήμα της λαβής, ημικυκλικής τομής.

310. KO 1890. Α πτέρυγα οικίας (ηII, αXVII), Το II, Τε II, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. λαβ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό, καστανό (7.5YR 5/3 brown) και μελανό. Το κατώτερο τμήμα της λαβής, ημικυκλικής τομής.

311. KO 1885. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. καταστροφής, αποκάλυψη.

Σωζ. μήκ. 0,013μ., πλ. λαβ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Η γένεση του κατώτερου τμήματος της λαβής, ορθογωνικής τομής.

Ελεύθερες λαβές 312

312. KO 1884. Χώρος ηΙ, Το Ι, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,024μ., πλ. λαβ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από τη γωνιώδη συστροφή, πιθανόν ελεύθερης λαβής, ωοειδούς τομής.

Μικρές, κάνθαροι ελληνιστικού τύπου 313–317

313. KO 1883. Δωμάτιο αVIII, Το Ι, Τε Ε6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., πλ. λαβ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και το καθετο, ταινιωτό, τμήμα της λαβής.

314. KO 1894. Στοά εΙΠ, Το IV, Τε Α4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. χείλ. 0,02μ., σωζ. ύψ. λαβ. 0,026μ., μήκ. ωτ. 0,02μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, καστανό. Σε δύο θραύσματα. Τμήμα χείλους και λαιμού και τμήμα λαβής και χείλους. Λαιμός με ελαφρά κοίλα τοιχώματα, απολήγει σε αδιαμόρφωτο χείλος. Λαβή με επίμηκες ταινιωτό ωτίο, που επικολλάται ελαφρώς χαμηλότερα από το χείλος.

315. KO 3349. Στοά jIIB, Το II, Τε Α2/Α3, στρ. καταστροφής 1.

Σωζ. μήκ. 0,017μ., πλ. λαβ. 0,013μ., πάχ. λαβ. 0,0045μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα λαβής. Μικρή, μάλλον κάθετη, ταινιωτή λαβή. Διακρίνεται κυκλικό αποτύπωμα από επίθετο κομβίο.

316. KO 1891. Αυλάκι 3, Το I, Τε K6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., ύψ. ωτίου. 0,02μ., πλ. ωτ. 0,01μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από το τοίχωμα και κάθετο μικρό ωτίο, τριγωνικής τομής.

317. KO 3062. Στοά jIB, Το I, Τε H2, σύγχρονη διατάραξη.

Σωζ. ύψ. 0,041μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πλ. λαβ. 0,013μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και λαβής. Σώμα με κάθετα χοντρά τοιχώματα. Λαβή, κυκλικής τομής, επικολλάται κάθετα στο τοίχωμα. Πιθανόν κάρθαρος.

Κάλυκας 318 (Πίν. 5)

318. KO 2890. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5/N6, στρ. καταστροφής.

Ύψ. κωνικού εξάρματος 0,02μ., διάμ. εξάρματος 0,022μ., ύψ. βάσ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μελανό γάνωμα. Κωνικό εξάρμα (οφθαλμός)

κάλυκα και ελάχιστο τμήμα από τη γένεση των πετάλων του σώματος. Ψηλό έξαρμα, ωοειδές στο άνω τμήμα του και με σχεδόν κάθετο τοίχωμα στη γένεσή του. Στην κάτω πλευρά διαμορφώνει έντονη κοιλότητα, με μικρό έξαρμα στο κέντρο, η οποία περιβάλλεται από έντονη εξηρημένη αυλάκωση.

2.1.1.2. Σκύφοι 319–377 (Πίν. 6)

2.1.1.2.1. Τύπου bolsal 319–351 (Πίν. 6)

319. KO 2365. Στοά jIIB, Το I, Τε Α2/Β2, από το εσωτερικό του πίθου 9.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., πλ. επ. έδρ. 0,0055μ., πάχ. λαβ. 0,01μ. πάχ. 0,003μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός, με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Σε δύο τμήματα, μέρος της βάσης και του κατώτερου σώματος και τμήμα της λαβής και του χείλους. Δακτυλιόσχημη χαμηλή βάση, μεγωνιώδη και ελαφρά προεκτεινόμενο δακτύλιο. Αποστρογγυλεμένη, ολόβαφη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα. Μελανός δακτύλιος στο κέντρο του άβαφου πυθμένα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο της βάσης, το σώμα εισέχει και δημιουργεί κωνικό πόδι με καμπύλο τοίχωμα. Γωνία στην ένωση με το σώμα. Σώμα με ελαφρά καμπύλο τοίχωμα. Αδιαμόρφωτο λεπτό χείλος. Οριζόντια λαβή, ελλειπτικής τομής, αμέσως κάτω από το χείλος. Sparkes και Talcott 1970, 107–8, 275, σχ. 6, αρ. 558–561, 380–350 π.Χ. Παντή 2019, 462, εικ. 4στ.

320. KO 2363. Ν πτέρυγα οικίας (γII, αXI), Το I, Τε H5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., υπ. διάμ. βάσης 0,07μ., πλ. επ. έδρ. 0,0072μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου τμήματος σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής, με αποστρογγυλεμένη, επιφάνεια έδρασης. Μελανός δακτύλιος, διαμέτρου 0,03μ., στο κέντρο του άβαφου πυθμένα, Στην ένωση με το σώμα ομαλή καμπύλη που ορίζεται από άβαφη ταινία.

321. KO 1988. Ν οινοποιείου, Το I, Τε Α6, συγκέντρωση θραυσμάτων πίθου.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., πλ. επ. έδρ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής. Στενός, χαμηλός δακτύλιος, με αποστρογγυλεμένη, ολόβαφη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα και με τον άβαφο, επίπεδο πυθμένα.

322. KO 1982. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,022μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με προεκτεινόμενο δακτύλιο. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Στο κέντρο του άβαφου πυθμένα, μελανός δακτύλιος. Στον πυθμένα εσωτερικά ίχνη από εμπέστο ανθέμιο. Sparkes και Talcott 1970, 107–8, 275, εικ. 6, αρ. 561, περί τα 350 π.Χ.

323. KO 2184. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Δ6, στρ. 1.

Ύψ. 0,055μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,11μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., πλ. επ. έδρ. 0,006μ., πάχ. λαβ. (γένεση) 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Ολόβαφος. Στιλπνό γάνωμα, μελανό και κατά τόπους καστανό, κυρίως στον πυθμένα εσωτερικά και εξωτερικά σε ζώνη στο ύψος των λαβών και μέχρι το χείλος. Σε κατατομή, δεν σώζει τις λαβές. Δακτυλιόσχημη χαμηλή βάση, σχεδόν ελλειπτικής τομής. Επιφάνεια έδρασης ολόβαφη, πιθανόν με αυλάκωση στην εσωτερική περίμετρο του δακτυλίου. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον σχεδόν επίπεδο πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο της βάσης, το σώμα εισέχει και δημιουργεί πόδι με σχεδόν κάθετο τοίχωμα. Σώμα με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα, καταλήγει σε χοντρό και σχεδόν αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω. Η οριζόντια λαβή, κυκλικής τομής στη γένεσή της, αναπτύσσεται αμέσως κάτω από το χείλος. Εσωτερικά στον πυθμένα, στικτή διακόσμηση από μακριές λοξές γραμμές.

Rotroff 1997, 97, εικ. 13, πίν. 16, αρ. 168, 325–300 π.Χ.

Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 123, πίν. 136, αρ. Z24, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.

324. KO 2362. Αυλάκι 6 ή 7, Το Ι, Τε Μ6, στρ. γέμισμα.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,0089μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Ολόβαφο. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη χαμηλή βάση, με πλατύ και γωνιώδη δακτύλιο. Επιφάνεια έδρασης ολόβαφη και αποστρογγυλεμένη. Γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και το σώμα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο της βάσης, το σώμα εισέχει πολύ ελαφρά και διαμορφώνει χαμηλό πόδι που ορίζεται από πλαστική ταινία.

Παντή 2019, 462, εικ. 4φ.

325. KO 1991. Στοά jIB, περιοχή εστίας 3, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,0085μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Ολόβαφος. Στιλπνό γάνωμα, μελανό. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη χαμηλή βάση, με πλατύ και γωνιώδη δακτύλιο. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη, διαμορφώνει βαθιά και πλατιά, άβαφη αυλάκωση, στην εσωτερική περίμετρο του δακτυλίου. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο το σώμα εισέχει, δημιουργώντας χαμηλό πόδι, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα, που ορίζεται από έντονη και άβαφη αυλάκωση. Πάνω από την αυλάκωση διαμορφώνει έντονα καμπύλο περίγραμμα και τη μέγιστη διάμετρό του.

Sparkes και Talcott 1970, 107–8, 275, σχ. 6, αρ. 558, 380–350 π.Χ.

326. KO 1983. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη, ψηλή και πλατιά, βάση, με προεκτεινόμενο δακτύλιο ελαφρά κοίλης κατατομής. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη, διαμορφώνει

έκκεντρη, βαθιά και πλατιά, άβαφη αυλάκωση, στην εσωτερική περίμετρος του δακτύλιου. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και το σώμα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο το σώμα εισέχει, δημιουργώντας χαμηλό πόδι, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα. Εσωτερικά στον πυθμένα, στικτή διακόσμηση από λοξές, φαρδιές γραμμές.

327. KO 2755. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Π16–Ο16, στρ. καταστροφής αραιό.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 326.

328. KO 1984. Α πτέρυγα οικίας (ηΙ–ηΙΙ, αXVII), Το Ι, Τε Π1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,009μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός, με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη, ψηλή και πλατιά, βάση, με προεκτεινόμενο δακτύλιο ελαφρά κοίλης κατατομής. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη, διαμορφώνει έκκεντρη, βαθιά και πλατιά, άβαφη αυλάκωση, στην εσωτερική περίμετρος του δακτύλιου. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και το σώμα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο το σώμα εισέχει ελαφρά, δημιουργώντας χαμηλό πόδι, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα, που ορίζεται από δύο εξηρημένες ταινίες. Εσωτερικά στον πυθμένα, στικτή διακόσμηση, από δύο ομόκεντρους κύκλους με λοξές και πυκνές γραμμές.

329. KO 1985. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1/Η1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη, ψηλή βάση, ελαφρά κοίλης κατατομής. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη, διαμορφώνει έκκεντρη, βαθιά και πλατιά, άβαφη αυλάκωση, στην εσωτερική περίμετρο του δακτύλιου. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα. Ο πυθμένας με κόκκινο χρώμα. Γωνία στην ένωση με το σώμα. Εσωτερικά στον

πυθμένα, ίχνη εμπέστης διακόσμησης.

330. KO 1986. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5/Ν6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη πλατιά βάση, σχεδόν κυκλικής τομής. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη, διαμορφώνει έκκεντρη, βαθιά και πλατιά, άβαφη αυλάκωση, στην εσωτερική περίμετρος του δακτύλιου. Γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και ομαλή καμπύλη στην ένωση με το σώμα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο το σώμα εισέχει ελαφρά, δημιουργώντας χαμηλό πόδι με σχεδόν κάθετο τοίχωμα, που ορίζεται από δύο εξηρημένες ταινίες. Εσωτερικά στον πυθμένα, στικτή διακόσμηση.

331. KO 1987. Ν πτέρυγα οικίας (γΙΙ, αXI, αXII), Το Ι, Τε Θ5, στρ. 1α και καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,0085μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη, πλατιά βάση, σχεδόν κυκλικής τομής. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη, διαμορφώνει έκκεντρη, βαθιά και πλατιά, άβαφη αυλάκωση, στην εσωτερική περίμετρος του δακτύλιου. Γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και ομαλή καμπύλη στην ένωση με το σώμα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο το σώμα εισέχει ελαφρά, δημιουργώντας χαμηλό πόδι με σχεδόν κάθετο τοίχωμα, που ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Εσωτερικά στον πυθμένα, στικτή διακόσμηση από τρεις ομόκεντρους κύκλους με κοντές και πυκνές λοξές γραμμές.

332. KO 1989. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Γ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08–0,1μ., πλ. επ. έδρ. 0,0073μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Ολόβαφος. Στιλπνό, σκούρο καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος.

Δακτυλιόσχημη, πλατιά βάση, σχεδόν κυκλικής τομής. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη, διαμορφώνει έκκεντρη, βαθιά και πλατιά, άβαφη αυλάκωση, στην εσωτερική περίμετρο του δακτυλίου. Γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και ομαλή στην ένωση με το σώμα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο το σώμα εισέχει ελαφρά, δημιουργώντας χαμηλό πόδι με σχεδόν κάθετο τοίχωμα, που ορίζεται από ρηχή εξηρημένη αυλάκωση.

333. KO 2777. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, To I, Te H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Στιλπνό, σκούρο καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και ελάχιστο κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, προεκτεινόμενη. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη, διαμορφώνει έκκεντρη, βαθιά αυλάκωση με ίχνη ερυθρού χρώματος, στην εσωτερική περίμετρο του δακτυλίου. Γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και το σώμα.

334. KO 1990. Στοά jIA, To I, Te Θ1, αφαίρεση στρώματος καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,0071μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη χαμηλή βάση, με πλατύ και γωνιώδη δακτύλιο. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη, διαμορφώνει έκκεντρη, βαθιά και πλατιά, άβαφη αυλάκωση, στην εσωτερική περίμετρος του δακτυλίου. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Αμέσως πάνω από το δακτύλιο το σώμα εισέχει ελαφρά, δημιουργώντας χαμηλό πόδι με λοξό τοίχωμα, που ορίζεται από άβαφη ταινία. Εσωτερικά στον πυθμένα, στικτή διακόσμηση.

335. KO 3194. Δωμάτιο αI, To I, Te Z1, στρ. μεταξύ στρ. καταστροφής και δαπέδου.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός, με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος από την ένωση με τη βάση έως το σημείο

επικόλλησης της λαβής. Σώμα με χοντρά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλου περιγράμματος. Στο κατώτερο τμήμα του, εισέχει ελαφρά δημιουργώντας χαμηλό πόδι, που ορίζεται από άβαφη αυλάκωση.

336. KO 3048. Δωμάτιο αXVI, To I, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός, με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα κατώτερου σώματος. Σώμα με λεπτά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλου περιγράμματος. Στο κατώτερο τμήμα του, εισέχει ελαφρά δημιουργώντας χαμηλό πόδι, που ορίζεται από άβαφη αυλάκωση.

337. KO 3059. NA συγκροτήματος, To I, Te Θ14, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,063μ.

Πηλός γκριζωπός (7.5YR 6/2 pinkish gray), με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Τμήμα κατώτερου σώματος. Σώμα με χοντρά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλου περιγράμματος.

338. KO 1977. Στοά jIA, To I, Te Θ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,031μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός, με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα κατώτερου σώματος. Σώμα με χοντρά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλου περιγράμματος. Στο κατώτερο τμήμα του, εισέχει ελαφρά δημιουργώντας χαμηλό πόδι, που ορίζεται από άβαφη αυλάκωση.

339. KO 1978. N πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αXI, αXII), To I, Te H5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα εσωτερικά και καστανό σκούρο εξωτερικά. Τμήμα κατώτερου σώματος. Σώμα με χοντρά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλου περιγράμματος. Στο κατώτερο τμήμα του, εισέχει ελαφρά δημιουργώντας χαμηλό πόδι, που ορίζεται από άβαφη αυλάκωση.

340. KO 1980. Στοά εIII, To I, Te A6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,036μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1–

0,14μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά και σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω.

341. KO 1981. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1/Η1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,04μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1–0,14μ., πάχ. 0,0035μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά και σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω.

342. KO 2358. Στοά jIIΔ, Το Ι, Τε Α4, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,032μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14–0,16μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθарός, με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλου περιγράμματος στο κατώτερο τμήμα του, καταλήγει σε αδιαμόρφωτο χείλος με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω.

343. KO 2359. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Γ1, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,048μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1–0,14μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά και σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω.

344. KO 2360. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α5, στρ. 1 καστανόκόκκινο.

Σωζ. ύψ. 0,037μ., σωζ. πλ. 0,044μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14–0,16μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό έως και σκούρο καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά και σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω.

345. KO 2361. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε ΙΙ, Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,058μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,16μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά, ελαφρά καμπύλα στο κατώτερο και σχεδόν κάθετα τοιχώματα στο άνω τμήμα του. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω.

346. KO 2364. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,039μ., σωζ. πλ. 0,046μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό έως σκούρο καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά, ελαφρά καμπύλα στο κατώτερο και σχεδόν κάθετα τοιχώματα στο άνω τμήμα του. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω.

347. KO 2500. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ. αραιό καταστροφή.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,039μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,11–0,13μ., πάχ. 0,0046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθарός, με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά και σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω.

348. KO 2501. Α πτέρυγα οικίας (αXVII, ηΙ–ηΙΙ), Το Ι, Τε ΙΙ, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,057μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14–0,16μ., πάχ. 0,0046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθарός, με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά και σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω.

349. KO 2357. Στοά εΙΙΙ, Το IV, Τε Α3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,077μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14–0,16μ., πάχ. 0,0045μ., πλ. λαβ. 0,07μ., πάχ. λαβ. 0,018–0,014μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Η μία λαβή και μικρό τμήμα του σώματος και του χείλους. Σώμα με χοντρά και σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω. Οριζόντια, πεταλόσχημη λαβή, ωοειδούς τομής, επικολλάται αμέσως κάτω από το χείλος.

350. KO 3075. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14–0,16μ., πάχ. 0,0045μ., πλ. λαβ. 0,07μ., πάχ. λαβ. 0,021–0,012μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μέρος της λαβής και μικρό τμήμα του σώματος και του χείλους. Σώμα με χοντρά και σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Αδιαμόρφωτο χείλος, με ανεπαίσθητη κλίση προς τα έξω. Οριζόντια, πεταλόσχημη λαβή, ωοειδούς τομής, επικολλάται αμέσως κάτω από το χείλος.

351. KO 3077. Δωμάτιο αΧVI, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2, καθαρισμός δυτικού τοίχου.

Σωζ. πλ. 0,039μ., σωζ. μήκ. 0,053μ., πάχ. λαβ. 0,019–0,012μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα λαβής. Οριζόντια, πεταλόσχημη λαβή, ωοειδούς τομής.

2.1.1.2.2. Αττικού τύπου 352–356 (Πίν. 6)

352. KO 2336. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., υπ. διάμ. 0,06μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Σε δύο θραύσματα, μεγάλο μέρος της βάσης και του κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, κυκλικής τομής, με αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Στην ένωση με το κατώτερο τμήμα του σώματος δημιουργεί γωνία και αυλάκωση. Χοντρά και στενά τοιχώματα στο κατώτερο τμήμα του σώματος, ξεκινούν σχεδόν ευθεία στη γένεση με τη βάση και συνεχίζουν με ελαφρά κλίση προς τα έξω. Ο πυθμένας εξωτερικά σχεδόν επίπεδος.

Μπαχλάς και Σύρος 2014, 208, πίν. 66γ, αρ. Κρ 2098.

Πρβλ. Rotroff 1997, 94, 258, εικ. 12, αρ. 152, 300–275 π.Χ.

353. KO 3074. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Α6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πλ. λαβ. 0,012μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα λαβής και χείλους. Χοντρά και ελαφρά καμπύλα τοιχώματα και χείλος ελαφρά εξωστρέφον. Οριζόντια λαβή, ωοειδούς περιγράμματος, επικολλάται αμέσως κάτω από το χείλος.

354. KO 3076. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., πλ. λαβ. 0,014μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα λαβής. Οριζόντια λαβή, ωοειδούς περιγράμματος.

355. KO 3072. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Μ17, στρ. 1.

Σωζ. πλ. λαβ. 0,034μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ό.π. 354.

356. KO 3061. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 2.

Σωζ. πλ. λαβ. 0,034μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Γένεση λαβής. Ό.π. 354.

2.1.1.2.3. Ημίτομοι σκύφοι 357–358 (Πίν. 6)

Ντουβάρη

357. NT 172. Ντουβάρη Ι, Υπο 47, Τε Β, στρ. καταστροφής (Πίν. 6).

Ύψ. 0,07μ., διάμ. χείλ. 0,12μ., διάμ. βάσ. 0,046μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Σε κατατομή. Βαθύς ημίτομος σκύφος. Βάση διβαθμιδωτή, με λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Σώμα ημισφαιρικό, απολήγει σε αδιαμόρφωτο λεπτό χείλος, το οποίο περιτρέχουν δύο

στενές αυλακώσεις.

Χρυσοστόμου 2013, 460–61, πίν. Θβ (2ος – 1ος αι. π.Χ.).

358. KO 3364. Νοικίας, Το Ι, Τε Η6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,003μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα, απολήγει σε λεπτό αδιαμόρφωτο χείλος, που περιβάλλεται εξωτερικά από δύο αβαθείς αυλακώσεις. Στην εξωτερική επιφάνεια διακρίνεται χάραξη αδιάγνωστου σχήματος, που έγινε μετά την όπτηση. Rotroff 1997, 349, εικ. 68, αρ. 1109 (βαθύ σκυφίδιο), 200–175 π.Χ. και 301, εικ. 40, αρ. 562 (μικρό μεταφορικό), περί τα 175 π.Χ.

2.1.1.2.4. Από γκριζο πηλό 359–377 (Πίν. 6)

359. KO 2356. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. καταστροφής. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. αφαίρεση ζώνης κεραμίδων. Το Ι, Τε Η2, στρ. 3η στρώση κεραμίδων, Το Ι, Τε Η2, σύγχρονη διατάραξη. Σωζ. ύψ. 0,045μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,16μ., πλ. χείλ. 0,009μ., σωζ. μήκ. λαβ. 0,042μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός γκριζωπός (10YR 6/1 gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα χείλους, σώματος και μίας λαβής. Χείλος ελαφρώς προεκτεινόμενο, με καμπύλη άνω επιφάνεια και οξεία ακμή εσωτερικά. Σώμα με καμπύλα τοιχώματα, που εισέχουν αρκετά στη ένωση με το χείλος. Οριζόντια πεταλόσχημη λαβή, ωσειδούς τομής. Επικολλάται αμέσως κάτω από το χείλος και λίγο πάνω από τη μέγιστη διάμετρο του σώματος, ενώ ανέρχεται πάνω από τον ορίζοντα του χείλους.

360. KO 2389. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,05μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,18μ., πλ. χείλ. 0,009μ., πάχ. 0,0045–0,006μ.

Πηλός γκριζωπός (10YR 6/1 gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Χείλος ελαφρώς προεκτεινόμενο, με καμπύλη άνω επιφάνεια και οξεία ακμή εσωτερικά. Σώμα με καμπύλα τοιχώματα, που εισέχουν αρκετά στη ένωση με το χείλος εσωτερικά.

361. KO 2352. Νοικίας, Το Ι, Τε Θ6 στρ. μπάζα.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,15–16μ., πλ. χείλ. 0,008μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός γκριζωπός (10YR 6/1 gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Χείλος ελαφρώς προεκτεινόμενο, με καμπύλη άνω επιφάνεια και οξεία ακμή εσωτερικά. Σώμα με καμπύλα, μάλλον ρηχά, τοιχώματα.

362. KO 2354. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1 στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός σκούρος γκριζός (10YR 4/1 dark gray), με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα χείλους και σώματος. Χείλος ελαφρώς προεκτεινόμενο, με καμπύλη άνω επιφάνεια και οξεία ακμή εσωτερικά. Σώμα με καμπύλα τοιχώματα.

363. KO 2347. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,05μ., πάχ. 0,043μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/3 pink), με μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με ελαφρά καμπύλα τοιχώματα. Χείλος ελαφρώς λοξά προεκτεινόμενο, με καμπύλη άνω επιφάνεια και οξεία ακμή εσωτερικά, δημιουργεί αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Εσωτερικά το τοίχωμα εισέχει αρκετά σε σχέση με το χείλος.

364. KO 2353. Αυλάκι 2, Το Ι, Τε Ι7 στρ. μπάζα.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Χείλος ελάχιστα προεκτεινόμενο, με επίπεδη άνω επιφάνεια και οξεία ακμή εσωτερικά. Σώμα με ελαφρά καμπύλα, βαθιά, τοιχώματα.

365. KO 3147. Νοικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πλ. χείλ. 0,01μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό Τμήμα χείλους και σώματος καθώς και η γένεση της λαβής. Χείλος έντονα έσω νεύον με οξεία ακμή και ελαφρά καμπύλη άνω επιφάνεια, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα. Σώμα με καμπύλα τοιχώματα. Οριζόντια λαβή, κυκλικής τομής, επικολλάται στο χείλος και ανέρχεται πάνω από αυτό.

366. KO 3154. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πλ. χείλ. 0,01μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Πολύ μικρό τμήμα χείλους, Ό.π. 365.

367. KO 2355. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι6, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,034μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,047μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο μικρά τμήματα του χείλους. Χείλος ελαφρά έξω νεύον, με καμπύλη άνω επιφάνεια.

368. KO 3071. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Α17, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πάχ. λαβ. 0,0075μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα λαβής. Οριζόντια λαβή, κυκλικής τομής, πιθανόν πεταλόσχημη.

369. KO 2690. Β πτέρυγα οικίας (αΙ, αXVIII, jI B, jI A) Το Ι, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ.

Πηλός γκριζός (10YR 5/1 gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό Μικρό τμήμα της βάσης. Βάση ψηλή δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα. Επιφάνεια έδρασης με κεντρική αυλάκωση.

370. KO 2691. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ11, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,1μ., πάχ. 0,065μ.

Πηλός ανοιχτός ωχρός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με στενό διακτύλιο και ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης.

371. KO 2698. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. χείμαρρος.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,02μ.

Πηλός ανοιχτός ωχρός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα του δακτυλίου της βάσης. Ό.π. 370.

372. KO 2705. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,05μ.

Πηλός γκριζός (10YR 5/1 gray), με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Εντονα ίχνη καύσης Μικρό τμήμα της βάσης και ένα θραύσμα σώματος. Βάση ψηλή δακτυλιόσχημη, ελαφρά διευρυνόμενη, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης.

373. KO 2367. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5/Ν6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,07μ., πάχ. 0,058μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα βάσης και σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με ευρύ δακτύλιο και λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Σχεδόν επίπεδος πυθμένας, πιθανόν με κωνικό έξαρμα.

374. KO 2697. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Θ14.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,007μ., πάχ. 0,04μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα της βάσης και του σώματος. Ό.π. 373.

375. KO 2701. Χωρίς ενδείξεις. στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,007μ., πάχ. 0,055μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα της βάσης και του σώματος. Ό.π. 373.

376. KO 2445. Αυλή δΙ, εστία 3, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,065μ., πάχ. 0,058μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Βάση και ελάχιστο τμήμα σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με ευρύ διακτύλιο και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Σχεδόν επίπεδος πυθμένας με κωνικό έξαρμα.

377. KO 3069. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,015μ. και 0,035μ., σωζ. πλ. 0,02μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,032μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,006μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος με τη γένεση λαβής και μικρό τμήμα της βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Χείλος λεπτό, ελαφρά έξω νεύον. Οριζόντια λαβή,

κυκλικής τομής, επικολλάται αμέσως κάτω από το χέιλος.

2.1.1.3. Πινάκια 378–528 (Πίν. 7–8)

2.1.1.3.1. Ιχθυοπινάκια 378–505 (Πίν. 7–8)

Ρηχά ιχθυοπινάκια 378–380 (Πίν. 7)

378. KO 2258. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 2 (Πίν. 7).

Ύψ. 0,035μ., υπ. διάμ. 0,22μ., σωζ. πλ. 0,15μ., πλ. χείλ. 0,019μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,096μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,13μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πλ. σώμ. 0,055μ., πάχ. σώμ. 0,01μ., σώζ. διάμ. βάθ. 0,041μ., υπ. διάμ. βάθ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Σε κατατομή. Φαρδιά δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με έντονη κεντρική αυλάκωση. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Περιμετρικά του δακτυλίου, δύο λεπτές, ακανόνιστες, εξηρημένες ταινίες. Σώμα με επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα και αποστρογγυλεμένη ακμή, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

379. KO 2259. Στοά jI, Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. σύγχρονη διατάραξη (Πίν. 7).

Ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. 0,18μ., σωζ. πλ. 0,11μ., πλ. χείλ. 0,017μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,08μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. σώμ. 0,05μ., πάχ. σώμ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Σχεδόν σε κατατομή. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με στενή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Σώμα με ελαφρά κυρτά τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση και εξηρημένη ταινία. Δεύτερη εξηρημένη ταινία στο άνω μισό του χείλους. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση και ίσως εξηρημένη ταινία.

Rotroff 1997, 146–47, 315, πίν. 50, αρ. 710, 325–310 π.Χ.

380. KO 2260. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. 2 (Πίν. 7).

Ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. 0,22μ., σωζ. πλ. 0,13μ., πλ. χείλ. 0,018μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,07μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. σώμ. 0,055μ., πάχ. σώμ. 0,01μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,034μ., υπ. διάμ. βάθ. 0,04μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Σε κατατομή. Ψηλή δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία που ορίζεται από εγχάρακτη γραμμή στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Σώμα με ελαφρά κυρτά τοιχώματα. Κάθετο, ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση. Κυκλική βάθυνση, μάλλον ρηχή, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

Rotroff 1997, 146–47, 315, πίν. 50, αρ. 710, 325–310 π.Χ.

Βαθύτερα ιχθυοπινάκια 381–386 (Πίν. 7)

381. KO 2178. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αX, αXI), Το Ι, Τε Η5, στρ. 1 (Πίν. 7).

Ύψ. 0,035μ., διάμ. χείλ. 0,18μ., πλ. χείλ. 0,017μ., διάμ. βάσ. 0,095μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. σώμ. 0,06μ., πάχ. σώμ. 0,009μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,045μ., ύψ. βάθ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, ανομοιογενές, μελανό και καστανό γάνωμα. Σε κατατομή. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία που ορίζεται με εγχάρακτη γραμμή στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, σχεδόν επίπεδη. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από εξηρημένη ζώνη. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα και αποστρογγυλεμένη ακμή, ορίζεται από στενή αυλάκωση.

Νικολαΐδου-Πατέρα 1994, 106, 111, αρ. 34–35, πίν. 56.

382. KO 2177. Διάδρομος βΙ ή στοά jIIA, Το Ι, Τε Γ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 7).

Ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. 0,2μ., διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,014μ., πλ. σώμ. 0,066μ., πάχ. σώμ. 0,005μ., διάμ. βάθ. 0,053μ., ύψ. βάθ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Η βάση και μεγάλο μέρος του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης

τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και αβαθή αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με έντονη κεντρική αυλάκωση. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση και ίσως εξηρημένη ταινία. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα και αποστρογγυλεμένη ακμή, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 77, πίν. 90, αρ. B53–B54· Rotroff 1997, 147–48, 316, εικ. 51, πίν. 64, αρ. 717, 290–275 π.Χ.

383. KO 2281. Ν πτέρυγα οικίας (γΙ, αΧΙ, αΧΙΙ), Το Ι, Τε Θ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,012μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,056μ., πάχ. σώμ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης, του σώματος και του χείλους. Βάση δακτυλιόσχημη, με έντονη αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Σώμα επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

384. KO 2271. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε7, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., υπ. διάμ. 0,24μ., σωζ. πλ. 0,084μ., πλ. χείλ. 0,018μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,071μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,02μ., πάχ. σώματος 0,0085μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό γάνωμα, μελανό κυρίως στην εσωτερική επιφάνεια και καστανό στην εξωτερική. Τμήμα της βάσης, του σώματος και του χείλους. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, με αβαθή αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με έντονη λοξή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό, με τρόπο ώστε η εσωτερική περίμετρος του δακτυλίου να μην εδράζεται. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα.

385. KO 2274. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν4, Ν5, Μ5, Ξ5, στρ. 2, Ιβ και καταστροφής

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. 0,19μ., σωζ. πλ. 0,096μ., πλ. χείλ. 0,015μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,076μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πάχ. 0,007μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,044μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με αρκετή μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μέρος του χείλους, του σώματος και της βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Υποτυπώδης αυλάκωση στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και το σώμα. Επίπεδη επιφάνεια έδρασης, με εξηρημένη ταινία στην εξωτερική περιφέρειά της. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

386. KO 2123. Δωμάτιο αΧVI, στρ. πλιθίων και στέγης, καθαρισμός μεσοτοιχίας (Πίν. 7).

Ύψ. 0,052μ., διάμ. χείλ. 0,245μ., διάμ. βάσ. 0,13μ., ύψ. βάσ. 0,02μ., πλ. σώμ. 0,096μ., διάμ. βάθ. 0,055μ., ύψ. βάθ. 0,01μ.

Πηλός καθαρός, ρόδιнос (7.5YR 7/4 pink), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Σχεδόν σε κατατομή, λείπει το μεγαλύτερο μέρος του περιχειλώματος. Φαρδιά δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και ρηχή αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Επιφάνεια έδρασης με αβαθή αυλάκωση, ελαφρά μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 186, αρ. 59. Επίσης, Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 77, πίν. 90, αρ. B53–B54. Η πρώτη παραπομπή αφορά παλιότερη δημοσίευση του ίδιου του αντικειμένου. Η δεύτερη είναι προς σύγκριση και ταύτιση.

Από ωχρό πηλό, με θαμπό ερυθρό γάνωμα 387–388 (Πίν. 8)

387. KO 2122. Δωμάτιο αΧVI, στρ. πλιθίων και στέγης, καθαρισμός μεσοτοιχίας (Πίν. 8).

Ύψ. 0,045μ., διάμ. χείλ. 0,235μ., πλ. χείλ. 0,017μ., διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. σώμ. 0,08μ., διάμ. βάθ. 0,06μ., ύψ. βάθ. 0,01μ.

Πηλός ωχροκάστανος καθαρός (10YR 6/3 pale brown). Θαμπό, ερυθρό γάνωμα. Σε κατατομή. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία που τονίζεται με εγχάρκτη γραμμή στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω,

ορίζεται από πλατιά και αβαθή αυλάκωση. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα, αποστρογγυλεμένη και κατά τόπους πεπλατυσμένη ακμή, ορίζεται από και περιμετρική αυλάκωση.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 186, αρ. 60. Επίσης, Νικολαΐδου-Πατέρα 1994, 106, 111, αρ. 36, πίν. 57β.

388. KO 2181. Στοά jID, Το I, Τε E3, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. 0,2μ., σωζ. πλ. 0,12μ., πλ. χείλ. 0,014, σωζ. πλ. βάσ. 0,07μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,04μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., διάμ. βάθ. 0,05μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 5/6 red), με πολλή μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό, ερυθρό γάνωμα. Ό.π. 387.

Με πλατιά βάση 389–390 (Πίν. 8)

389. KO 2143. Στοά jIN, Αυλή dI, Το I, Τε H4/Z4, στρ. επιφ., 1 και καταστροφής (Πίν. 8).

Ύψ. 0,038μ., διάμ. χείλ. 0,18μ., πλ. χείλ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,075μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. σώμ. 0,07μ., διάμ. βάθ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Σχεδόν πλήρες, λείπουν μέρη του σώματος και του χείλους. Βάση δακτυλιοσχημη, με ευρύ σχεδόν τριγωνικής τομής δακτύλιο που διαμορφώνει πλατιά και ελαφρά κυρτή επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα που φέρει υποτυπώδες κωνικό έξαρμα. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από αυλάκωση.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 185–86, αρ. 58. Πρβλ. Robinson 1950, 379, πίν. 233, αρ. 897. Για βάση του ίδιου τύπου σε πινάκιο από το Πιερικό Ηράκλειο, βλ. Μπαχλάς και Σύρος 2014, 215, πίν. 70β, αρ. 17. Κρ 2166. Παρόμοιες βάσεις σε λεκανίδες από την Όλυνθο, βλ. Robinson 1950, 321, πίν. 206–207, αρ. 633–634. Επίσης, σε κεραμικό σύνολο που χρονολογείται από τα μέσα του 5ου και έως το γ' τέτ. του 4ου από τον Ληνό Ροδόπης, βλ. Αναγνωστοπούλου-Χατζηπολυχρόνη 1994, 479, εικ. 8.

390. KO 2179. Δωμάτιο aI, Το I, Τε Z1,Z2, στρ. καταστροφής (Πίν. 8).

Σωζ. ύψ. 0,038μ., υπ. διάμ. 0,2μ., σωζ. πλ. 0,15μ., πλ. χείλ. 0,017μ., διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πλ. επ. έδρ. 0,02μ., πάχ. 0,006μ., διάμ. βάθ. 0,05μ., ύψ. βάθ. 0,01μ.

Πηλός καστανός ανοιχτός (7.5YR 6/3 light brown), με αρκετή μίκα. Τοπικά γκριζωπός, παρουσιάζει εικόνα καύσης. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Σχεδόν ακέραιη η βάση, μέρος του σώματος και του χείλους. Βάση κωνικού περιγράμματος, με ιδιαίτερα πεπλατυσμένη επιφάνεια έδρασης, τείνει να διαμορφώσει χαμηλό πόδι. Ενώνεται με καμπύλο περίγραμμα με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα και με οξεία γωνία που ορίζεται από αβαθή αυλάκωση με το σώμα. Σώμα με κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση. Κυκλική βάθυνση με έντονα κοίλα τοιχώματα, που εισέχουν από την περιφέρεια, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

Από γκριζο πηλό, μικρού μεγέθους 391–393 (Πίν. 8)

391. KO 2267. Ν πτέρυγα οικίας (γI, αXI, αXII), Το I, Τε H5,Θ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 8).

Σωζ. ύψ. 0,02μ. και 0,013μ., υπ. διάμ. 0,17μ., σωζ. πλ. 0,144μ., πλ. χείλ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,065μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός γκριζός (10YR 5/1 gray) με πολύ μίκα και λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Δύο τμήματα, ένα από τη βάση και ένα από το χείλος. Βάση δακτυλιοσχημη, καμπύλης τομής, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Πυθμένας επίπεδος. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο, στενό, ταινιωτό χείλος, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

Για ανάλογα από τον θεσσαλικό χώρο βλ. Καραπάνου 2011, 322–23, πίν. 132γ–ε.

392. KO 2275. Αυλάκι 3, Το I, Τε K6–K7, εσωτερικό γέμισμα.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,061μ., πλ. χείλ. 0,014, σωζ. πλ. βάσ. 0,051μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πάχ. 0,007μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,02μ.

Πηλός γκριζός (10YR 6/1 gray), με πολλή μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Δύο τμήματα, από το χείλος και τη βάση. Βάση

δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και υποτυπώδη αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από υποτυπώδη αυλάκωση. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα και αποστρογγυλεμένη ακμή, ορίζεται από αυλάκωση.

Ντουβάρι

393. NT 174. Ντουβάρι Ι, Υπο 46, Τε Γ, στρ. 2.

Ύψ. 0,032μ., διάμ. χείλ. 0,18μ., πλ. χείλ. 0,015μ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,01μ. (Πίν. 8).

Πηλός γκριζός (10YR 6/1 gray) με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα απολεπισμένο. Σε κατατομή, λείπει μεγάλο μέρος του σώματος και του χείλους. Βάση δακτυλιόσχημη, ελαφρά καμπύλης τομής. Ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα στην ένωση με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα. Επιφάνεια έδρασης πεπλατυσμένη. Σώμα με κοίλα τοιχώματα. Κρεμάμενο περιχέλιωμα, καμπύλου περιγράμματος, ορίζεται από πλατιά αυλάκωση στην ένωση με το σώμα και στενότερη στην εξωτερική του περίμετρο. Η κυκλική βάθυνση στον πυθμένα ορίζεται από αβαθή αυλάκωση. Τα πλευρικά τοιχώματά της είναι σχεδόν κάθετα, ενώ στον πυθμένα δημιουργεί μικρότερη βάθυνση με οξεία απόληξη.

Rotroff 1997, 147–48, 317, εικ. 51, πίν. 64, αρ. 729, 200–175π.Χ.

Βάσεις ιχθυοπινακίων 394–429

394. KO 2295. Χώρος ηII, Το Ι, Τε K1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πλ. χείλ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,075μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πάχ. 0,009μ., διάμ. βάθ. 0,047μ., ύψ. βάθ. 0,01μ.

Πηλός καστανός ανοικτός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα. Θαμπό, καστανέρυθρο γάνωμα. Τμήμα της βάσης και ελάχιστο τμήμα χείλους. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία και υποτυπώδη αυλάκωση στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και το σώμα. Επιφάνεια έδρασης με έντονη και λοξή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό, με τρόπο ώστε η εσωτερική περιφέρειά της να μην εδράζεται. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα

έξω. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα.

395. KO 2180. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Γ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,165μ., διάμ. βάσ. 0,105μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πάχ. 0,008μ., υπ. διάμ. βάθ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Έντονα ίχνη καύσης (πιθανότατα όχι από την όπτηση). Τμήμα σώματος και της βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με έντονα λοξή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό, με τρόπο ώστε η εσωτερική περίμετρος του δακτυλίου να μην εδράζεται. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από αυλάκωση.

396. KO 2261. Χώρος ηI, Το Ι, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,11μ., διάμ. βάσ. 0,1μ., διάμ. βάθ. 0,04μ., ύψ. βάθ. 0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink), με μίκα. Στιλπνό, μελανό και κατά τόπους καστανό, γάνωμα. Τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Σώμα με ελαφρά κυρτά τοιχώματα. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από αβαθή και φαρδιά αυλάκωση. Στο εσωτερικό τοίχωμα και σε απόσταση 0,048μ. από τη βάθυνση, σώζονται τρεις ομόκεντρες, λεπτές εγχάρακτες γραμμές, σε απόσταση 0,003μ. μεταξύ τους. Περιτρέχουν το σωζόμενο τμήμα του σώματος και διακόπτουν δύο άλλες φαρδιές και ακανόνιστες εγχάρακτες γραμμές, χιαστί συμπλεκόμενες, που ξεκινούν από τη βάθυνση και προεκτείνονται διαγώνια προς το χείλος. Εξωτερικά, πάνω από τη βάση, διακρίνονται τρεις, όμοιας τεχνικής γραμμές. Η μία, στην ένωση της βάσης, διασταυρώνεται ακολουθώντας διαγώνια κατεύθυνση με τις άλλες. Οι άλλες δύο, ομόκεντρες, με φορά προς τα πάνω και αντίστροφα από τον τροχό του αγγείου, δημιουργούν διάζωμα πλάτους 0,015μ. που καλύπτεται από μικρά χαράγματα. Αριστερά χάραγμα στο σχήμα του γράμματος Η με συγκλίνουσες προς τα κάτω τις κάθετες κεραίες. Δεξιά, δύο κυκλικά

αβαθή χαράγματα, στο μέσο περίπου του πλάτους του διαζώματος και ένα τρίτο αμέσως πάνω από την δεύτερη γραμμή.

397. KO 2262. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, Μ5, στρ. λάκκος και καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., διάμ. βάσ. 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,014μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,048μ., πάχ. σώματος 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) καθαρός. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με έντονη λοξή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό, με τρόπο ώστε η εσωτερική περίμετρος του δακτύλιου να μην εδράζεται. Σώμα με επίπεδα τοιχώματα. Κυκλική βάθυνση, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα.

398. KO 2282. Δωμάτιο αΧVI Β τμήμα, Το Ι, Τε Ι1, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,064μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό ανομοιογενές γάνωμα, καστανό και κατά τόπους μελανό. Μικρό τμήμα της βάσης Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί οξεία γωνία και λεπτή εξηρημένη ταινία στην ένωση με το σώμα. Επιφάνεια έδρασης, εξηρημένη, με έντονη και λοξή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό, με τρόπο ώστε η εσωτερική περιφέρεια του δακτύλιου να μην εδράζεται.

399. KO 2307. Δωμάτιο αVIII, Το Ι, Τε Δ6, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,084μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,015μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,044μ.

Πηλός ανοιχτός ροδαλός (5YR 7/4 pink), με μίκα. Στιλπνό, ανομοιογενές, μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση ψηλή δακτυλιόσχημη, κοιλόκυρτου περιγράμματος. Επιφάνεια έδρασης, με έντονη και λοξή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό, με τρόπο ώστε η εσωτερική περιφέρειά της να μην εδράζεται. Κωνικός πυθμένα. Σώμα με κοίλα τοιχώματα. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα και γωνιώδη ακμή, ορίζεται από έντονη αυλάκωση.

400. KO 2594. Ν οικίας, Το Ι, Τε Δ5, στρ. 1.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,063μ., ύψ. βάσ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης. Δακτύλιος καμπύλης τομής. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με έκκεντρη αβαθή, αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό.

401. KO 2283. Α-Β. Δοκ. Τομή Ι, στρ. 1 επιφ.

Α. Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,063μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πάχ. 0,01μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,021μ.

Πηλός καστανός ανοικτός (7.5YR 6/3 light brown), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα, με εκτεταμένες απολεπίσεις. Μικρό τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με πιθανόν εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Πυθμένας ελαφρά κωνικός. Κυκλική βάθυνση με κοίλα και ρηχά τοιχώματα, ορίζεται από υποτυπώδη αυλάκωση.

Β. Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,047μ., σωζ. ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα από τον πυθμένα και τη γένεση του δακτύλιου της βάσης.

402. KO 2585. Χώρος ηII, Το Ι, ΙΙ, Τε Ι1, Κ1, Ι1, Κ1, στρ. 2.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,078μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης. Δακτύλιος καμπύλης τομής. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με έντονη λοξή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό, με τρόπο ώστε η εσωτερική περίμετρος του δακτύλιου να μην εδράζεται. Όμοιο με το 3.6.

403. KO 2530. Αυλή ΔΙ, Το Ι, Τε Η3, Θ3, στρ. καταστροφής και 2.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,016μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, πιθανότατα λοξότμητη. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα εσωτερικά. Κυκλική βάθυνση μάλλον ρηχή.

404. KO 2587. Δ οιοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε B6, στρ. 1.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,072μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,032μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης. Ψηλός δακτύλιος, καμπύλης τομής, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και έντονη αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Κυκλική βάθυνση μάλλον ρηχή και με επίπεδα τοιχώματα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

405. KO 2593. Στοά jIB, Το I, Τε H2, στρ. 2.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,053μ., ύψ. βάσ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα της βάσης. Δακτύλιος καμπύλης τομής. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με κεντρική αβαθή αυλάκωση.

406. KO 2279. Ν οικίας, Τε M5/M6, στρ. καταστροφής και 1β.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,054μ., πλ. χείλ. 0,01μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πάχ. 0,008μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,043μ., ύψ. βάθ. 0,009μ., ύψ. βάθ. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Επιφάνεια έδρασης με κεντρική αυλάκωση. Κωνικός πυθμένας. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα και αποστρογγυλεμένη ακμή, ορίζεται από έντονη αυλάκωση.

407. KO 2284. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. 1α, καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,036μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με κεντρική υποτυπώδη αυλάκωση.

408. KO 2717. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1/H1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,042μ., ύψ. βάσ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλη τομής. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με κεντρική υποτυπώδη αυλάκωση. Εξηρημένη ταινία στη γωνιώδη μετάβαση προς το σώμα.

409. KO 2710. Στοά jIA, Το I, Τε H3, στρ. 1α-καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,023μ., ύψ. βάσ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλη τομής. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με κεντρική αυλάκωση.

410. KO 2277. Δοκ. Τομή E, στρ. 1 καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. 0,22μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,094μ., ύψ. βάσ. 0,014μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήματος του σώματος και της βάσης Βάση ψηλή δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με κεντρική αυλάκωση. Σώμα με επίπεδα τοιχώματα.

411. KO 2263. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. 0,2–0,22μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,042μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πάχ. 0,011μ.

Πηλός γκριζός (5YR 5/1 gray) καθαρός. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και βάσης Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, με αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Εξηρημένη, επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Σώμα με επίπεδα τοιχώματα.

412. KO 2280. Δωμάτιο αVIII, Στοά εII, Το I, Τε E6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,06μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πάχ. 0,01μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,026μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της

βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Εξηρημένη και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Πιθανόν λεπτή εξηρημένη ταινία και στο κάτω μέρος του δακτύλιου. Σώμα με πιθανόν επίπεδα τοιχώματα. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα και αποστρογγυλεμένη ακμή, ορίζεται από αυλάκωση

413. KO 2708. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ο16/Π16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,036μ., πλ. επ. έδρ. 0,013μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Δύο τμήματα βάσης και ελάχιστο σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη ψηλή, καμπύλης τομής με επίπεδη και πλατιά επιφάνεια έδρασης. Αυλάκωση στην ένωση με το σώμα και ομαλή καμπύλη προς τον πυθμένα.

414. KO 2292. Δωμάτιο αΧΙΙΙ, Το Ι, Τε Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,088μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,17μ., ύψ. βάσ. 0,022μ., πάχ. 0,011μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,017μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, με ψηλό βαθμιδωτό δακτύλιο. Κοίλος στο άνω τμήμα του, καταλήγει διευρυνόμενος και με καμπύλο περίγραμμα στο κάτω τμήμα του, που διαιρείται από έντονη αυλάκωση. Η επιφάνεια έδρασης πλατιά και επίπεδη. Το εσωτερικό περίγραμμα, έντονα κοίλο, ακολουθεί ενιαία καμπύλη μέχρι τον επίπεδο πυθμένα. Σώμα με πιθανόν επίπεδα τοιχώματα. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα και αποστρογγυλεμένη ακμή, ορίζεται από αυλάκωση.

415. KO 2285. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Α17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,075μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,145μ., ύψ. βάσ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) Στιλπνό, ανομοιογενές, μελανό και καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, με επίπεδη, εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Εξηρημένη ταινία, στη γωνιώδη ένωση με τον κωνικό πυθμένα.

416. KO 2752. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,044μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και μικρό τμήμα σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής με επίπεδη επιφάνεια έδρασης.

417. KO 2286. Ν οινοποιείου, Το Ι, Τε Δ7, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,08μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,14μ., ύψ. βάσ. 0,017μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία και υποτυπώδη αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Εξηρημένη, επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Ο πυθμένας ελαφρά κωνικός.

418. KO 2293. Δωμάτιο αΧΙΙΙ, Το Ι, Τε Ι4-Κ4, στρ. 2, καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. 0,2μ., σωζ. πλ. 0,05μ., πλ. χείλ. 0,013μ., διάμ. βάσ. 0,061μ., ύψ. βάσ. 0,007-0,01μ., πάχ. 0,007μ., διάμ. βάθ. 0,04μ., ύψ. βάθ. 0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό, ανομοιογενές, μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Η βάση και μικρό μέρος του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, μεταβαίνει με κοίλο περίγραμμα στον κωνικό πυθμένα. Επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Σώμα με κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από πλαστικό δακτύλιο.

419. KO 2287. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η9, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,029μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,046μ., ύψ. βάσ. 0,014μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με σχεδόν κάθετα τοιχώματα και ελαφρά αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα.

420. KO 2294. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1/Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,038μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (10YR 6/4 light yellowish brown), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, με στενή, αποστρογγυλεμένη, επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Σώμα με πιθανόν επίπεδα τοιχώματα.

421. KO 2290. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Α14, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,037μ., σωζ. ύψ. βάσ. 0,005μ., πάχ. 0,0009μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,037μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

422. KO 2588. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Α12, στρ. επιφ.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,02μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Πολύ μικρό τμήμα του πυθμένα και της κυκλικής βάθυνσης. Κυκλική βάθυνση με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

423. KO 2591. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α6, Α7, στρ. 2.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,065μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,032μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της βάσης. Ρηχή κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

424. KO 2288. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Α14, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,02μ., σωζ. ύψ. βάσ. 0,01μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,046μ., ύψ. βάθ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow) στις επιφάνειες και γκριζός (10YR 6/1 gray) στο εσωτερικό, με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Μικρό τμήμα σώματος και η γένεση της βάσης. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα. Πυθμένας, ελαφρά κωνικός.

425. KO 2589. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι4, στρ. 2

Σωζ. πλ. βάσ. 0,043μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,019μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Πολύ μικρό τμήμα της βάσης. Ρηχή κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα, πιθανόν ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

426. KO 2590. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, Λάκκος, 4η πάσα στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. βάθ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/4 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα από τον πυθμένα της κυκλικής βάθυνσης.

427. KO 2586. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,04μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,022μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα της κυκλικής βάθυνσης. Ρηχή κυκλική βάθυνση, με ελαφρώς κάθετα τοιχώματα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

428. KO 2592. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. πλ. 0,052μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,016μ. Τμήμα χείλους και βάσης.

Πηλός γκριζωπός (10YR 5/2 grayish brown), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ίχνη καύσης. Βάση δακτυλιόσχημη. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα.

429. KO 2584. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ1–Θ3, Ι2–Ι3, δάπεδο.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,05μ., σωζ. πλ. βάθ. 0,03μ., πάχ. 0,0066μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα του πυθμένα και της βάθυνσης. Κυκλική βάθυνση, με κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

Χείλη ιχθυοπινακίων 430–476

430. KO 2532B. Στοά jIB, To I, Te H2, Θ2, Z2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με μάλλον επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

431. KO 2537. ΝΑ οικίας, To I, Te N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,051μ., πλ. χείλ. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από πλατιά αβαθή αυλάκωση.

432. KO 2540. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te Λ14, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,066μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με μάλλον επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

433. KO 2542. Ν οικίας, To I, Te K7, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. πλ. 0,029μ., πλ. χείλ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με κλίση προς τα έξω, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

434. KO 2305. Στοά εΙΑ, To II, Te H1/H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. 0,22μ., σωζ. πλ. 0,077μ., πλ. χείλ. 0,017μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός γκριζός (7.5YR 6/1 και 5/1 gray), με πολλή μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα του χείλους και του σώματος. Σώμα με κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα,

με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από πλατιά αυλάκωση.

435. KO 2559. Δωμάτιο αΙ, To I, Te H1, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,019–0,049μ., 0,034μ., πλ. χείλ. 0,014μ.

Πηλός γκριζωπός (7.5YR 6/2 pinkish gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ίχνη καύσης. Τέσσερα τμήματα χείλους και σώματος. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

436. KO 2533. Δωμάτιο αXV, To I, Te K4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,037μ., πλ. χείλ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση πάνω σε εξηρημένη ταινία.

437. KO 2534. Ν οικίας, To I, Te K7, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,041μ., σωζ. πλ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση πάνω σε εξηρημένη ταινία.

438. KO 2538A–B. Δωμάτιο αXVI, To I, Te Θ1–Θ3, I2–I3, στρ. πλιθίων και στέγης.

A. Σωζ. πλ. 0,078μ., πλ. χείλ. 0,017μ.

B. Σωζ. πλ. 0,074μ., πλ. χείλ. 0,017μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Δύο τμήματα του χείλους και του σώματος. Σώμα με ελαφρά κυρτά και τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση πάνω σε εξηρημένη ταινία. Άβαφη πιθανώς και η ελεύθερη απόληξη του χείλους.

439. KO 2539. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, To IV, Te B5, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,076μ., πλ. χείλ. 0,017μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους ανοιχτό καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με μάλλον κυρτά τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση πάνω σε εξηρημένη ταινία.

440. KO 2541A. Δωμάτιο αXVII, Το I–II, Τε II, αφαίρεση ορίζοντα χρήσης.

Σωζ. πλ. 0,043μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με ελαφρά κυρτά τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση πάνω σε εξηρημένη ταινία.

441. KO 2270. Νοκίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-αποθήκης, στρ. χαλίκι, λάκκος, στρ. καταστροφής 2.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. 0,25μ., σωζ. πλ. 0,14μ., πλ. χείλ. 0,022μ., πάχ. 0,0085μ.

Πηλός ροδαλός (2.5YR 6/6 light red), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό γάνωμα, μελανό κυρίως στην εσωτερική επιφάνεια και καστανό στην εξωτερική. Σε τρία τμήματα, μέρος του σώματος και του χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από υποτυπώδη αυλάκωση και πιθανόν εξηρημένη ταινία.

442. KO 2557A. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,05μ., πλ. χείλ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από εξηρημένη ζώνη.

443. KO 2557B. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση σε εξηρημένη ζώνη.

444. KO 2557Γ. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,022μ., πλ. χείλ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση σε εξηρημένη ζώνη.

445. KO 2266. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. 0,19μ., σωζ. πλ. 0,113μ., πλ. χείλ. 0,0154, πάχ. 0,005μ.

Πηλός ροδαλός (2.5YR 6/6 light red) και καθαρός, με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Δύο τμήματα από το σώμα και το χείλος. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Στα εξωτερικά τοιχώματα του σώματος και κοντά στο χείλος, σώζονται αποσπασματικά, δύο εγχάρακτα, γραμμικά σχέδια, ένα σε κάθε τμήμα. Λεπτές, ακανόνιστες χαράξεις, που ακολούθησαν το ψήσιμο. Στο μικρό θραύσμα, διακρίνεται σχέδιο από ένα τριγωνικό σχήμα, που διαιρείται εσωτερικά από κάθετη γραμμή σε δύο μέρη, ένα τετράγωνο και ένα τριγωνικό. Στην απόληξή του, κάθετη γραμμή με κατεύθυνση προς τη βάση του αγγείου. Σωζόμενο μήκος 0,025μ. και πλάτος 0,01μ. Στο μεγαλύτερο, σώζεται τμήμα τετράπλευρου, σχεδόν ορθογώνιου σχεδίου. Αναπτύσσεται παράλληλα προς το τοίχωμα του αγγείου, καλύπτοντας σχεδόν όλο το πλάτος του. Στη μία γωνία, που διακρίνεται, μία λοξή γραμμή ενώνει τις πλευρές του σχεδίου, δημιουργώντας σχεδόν ισοσκελές τρίγωνο. Μία κοντή κάθετη γραμμή, διαιρεί το τρίγωνο σε δύο μέρη και μία δεύτερη, λίγο μικρότερη, τονίζει τη βάση του. Σωζόμενο πλάτος 0,036μ. και σωζόμενο ύψος σχεδίου 0,038μ.

446–448. KO 2272 A–Γ.

446. KO2272 A. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,045μ., πλ. χείλ. 0,016μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink), με μίκα. Στιλπνό, μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα, με απολεπίσεις. Μικρό τμήμα του χείλους και του σώματος.

447. KO 2272 B. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πλ. χείλ. 0,011μ.,
πάχ. 0,009μ.

Πηλός γκριζος (7.5YR 6/1 gray), με μίκα. Στιλπνό, μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Ίχνη καύσης. Μικρό τμήμα του χείλους και του σώματος.

448. KO 2272 Γ. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1/Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός γκριζος (7.5YR 6/1 gray), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Ίχνη καύσης. Τμήμα του σώματος. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

449. KO 2535. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,053μ., πλ. χείλ. 0,014μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

450. KO 2536. Δωμάτιο αΙ νότια, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,05μ., πλ. χείλ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

451. KO 2543. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,069μ., πλ. χείλ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

452. KO 2546. ΝΑ συγκροτήματος, Τοιχία, Το Ι, Τε Ρ15, αραιό στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,03μ., πλ. χείλ. 0,016μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό

γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

453. KO 2547. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,037μ., πλ. χείλ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

454. KO 2548. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

455. KO 2549. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,054μ., πλ. χείλ. 0,0175μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

456. KO 2554. Στοά εΙΑ, Το Ι, ΙΙ, Τε Ε1, Ε1, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,037μ., πλ. χείλ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλωμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία.

457. KO 2541B. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, ΙΙ Τε Ι1, αφαίρεση ορίζοντα χρήσης.

Σωζ. πλ. 0,043μ., πλ. χείλ. 0,019μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω.

458. KO 2544. Αυλάκι 4, Το I, Τε Λ6, ζώνη με κεραμίδες.

Σωζ. πλ. 0,049μ., πλ. χείλ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα από κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

459. KO 2545. Ν οικίας, Το I, Τε Ε7, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. πλ. 0,05μ., πλ. χείλ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με μάλλον επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

460. KO 2550. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ6, στρ. 1.

Σωζ. πλ. 0,044μ., πλ. χείλ. 0,017μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα από κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

461. KO 2551. Δυτική πτέρυγα οικίας (αI–αIII), Το I, καθαρισμός παρειάς ανασκαφικού χώρου.

Σωζ. πλ. 0,028μ., πλ. χείλ. 0,023μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα από το κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

462. KO 2552. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ6, στρ. 1.

Σωζ. πλ. 0,047μ., πλ. χείλ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα από κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

463. KO 2553. Στοά jI B, Το I, Τε Θ1, εστία 3.

Σωζ. πλ. 0,047μ., πλ. χείλ. 0,016μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και

χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα, με ήπια κλίση προς τα έξω.

464. KO 2555. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,048μ., πλ. χείλ. 0,014μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

465. KO 2556. Ν οικίας, Το I, Τε I7, στρ. 1α.

Σωζ. πλ. 0,039μ., πλ. χείλ. 0,014μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα από κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

466. KO 2558. Χώρος ηI, άνοιγμα Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I1, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,045μ., πλ. χείλ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα από κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

467. KO 2560A. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1–Θ3, I1–I3, δάπεδο.

Σωζ. πλ. 0,07μ., πλ. χείλ. 0,016μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

468. KO 2560B. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1–Θ3, I1–I3, δάπεδο.

Σωζ. πλ. 0,067μ., πλ. χείλ. 0,017μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα από κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

469. KO 2748. Στοά jI A, Το I, Τε Θ3, καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,026μ., πλ. χείλ. 0,01μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα από κάθετο ταινιωτό περιχέλιωμα.

470. KO 2182. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Δ6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. 0,24μ., σωζ. πλ. 0,129μ., πλ. χείλ. 0,0146μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα του χείλους και του σώματος. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέιλωμα με ήπια κλίση προς τα έξω και καμπύλη μετάβαση προς το σώμα.

471. KO 2268, 2269. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. 0,37μ., σωζ. πλ. 0,2μ., πλ. χείλ. 0,017μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,16μ., πάχ. 0,012μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό, μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Μεγάλο μέρος σώματος και μικρό χείλους, σε 7 τμήματα. Σώμα με επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέιλωμα.

472. KO 2269. Αυλάκι Ι, Διάδρομος γΙ, Δωμάτια αXI, αXII, Το Ι, Τε Ι7, Θ5, στρ. καταστροφής. Ό.π. Καταγράφηκε και φωτογραφήθηκε μαζί με το 471 διότι πιθανότατα συνανήκουν, διατηρήθηκαν ωστόσο οι δύο αρ. καταγραφής λόγω της μεγάλης διασποράς.

473. KO 2273. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4/Ζ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πλ. χείλ. 0,023μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός γκριζός (7.5YR 6/1 gray), με πολλή μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα του χείλους και του σώματος. Σώμα με επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέιλωμα.

474. KO 2304. Χώρος ηΙΙ, Το ΙΙ, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. 0,205, σωζ. πλ. 0,18μ., πλ. χείλ. 0,017μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Τμήμα του χείλους και του σώματος. Σώμα με μάλλον επίπεδα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέιλωμα.

475. KO 2531A-B. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι4, στρ. 2.

Α. Σωζ. πλ. 0,047μ.

Β. Σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέιλωμα.

476. KO 2532A. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η2, Θ2, Ζ2, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,073μ., πλ. χείλ. 0,016μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με ελαφρά κυρτά τοιχώματα. Κάθετο ταινιωτό περιχέιλωμα.

Σώματα ιχθυοπινακίων 477–505

477–478. KO 2580A-B. ΝΑ συγκροτήματος, Τοιχία, Το Ι, Τε Μ17, στρ. 1.

477. KO 2580A. Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0076μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στο περιχέιλωμα.

478. KO 2580B. Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στο περιχέιλωμα, που ορίζεται από αβαθή αυλάκωση.

479–482. KO 2561A-Δ. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ1–Θ3, Ι2–Ι3, δάπεδο.

479. KO2561A. Σωζ. ύψ. 0,046μ., σωζ. πλ. 0,072μ., πάχ. 0,0087μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα του σώματος, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Στην ένωση σώματος και χείλους, πιθανόν άβαφη ταινία.

480. KO2561B. Σωζ. ύψ. 0,06μ., σωζ. πλ. 0,056μ., πάχ. 0,0076μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος με ελαφρά κοίλα τοιχώματα.

481. KO2561Γ. Σωζ. ύψ. 0,046μ., σωζ. πλ. 0,048μ., πάχ. 0,0084μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα του σώματος, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Στην ένωση σώματος και χείλους, πιθανόν άβαφη ταινία.

482. KO2561Δ. Σωζ. ύψ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,061μ., πάχ. 0,0082μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα του σώματος, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Στην ένωση σώματος και χείλους, πιθανόν εξηρημένη ταινία.

483. KO 2571. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Ζ3, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,039μ., πάχ. 0,0076μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Στην ένωση σώματος και χείλους, πιθανόν εξηρημένη ταινία.

484. KO 2562. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, Η1, αφαίρεση ορίζοντα χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,0077μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στο περιχέλιωμα.

485. KO 2565. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,045μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με λίγη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα, με απολεπίσεις. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στο περιχέλιωμα.

486. KO 2567. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, Ζώνη κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,038μ., σωζ. πλ. 0,05μ., πάχ. 0,0072μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ίχνη καύσης. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στο περιχέλιωμα.

487. KO 2568. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Α14, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,039μ., σωζ. πλ. 0,044μ., πάχ. 0,0077μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow),

με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στο περιχέλιωμα.

488. KO 2582. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,07μ., πάχ. 0,0078μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα στην έσω επιφάνεια και καστανό στην έξω επιφάνεια. Τμήμα σώματος, από τη βάση μέχρι τη γένεση του χείλους, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα.

489. KO 2583. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. επιφανειακό και μπάζων.

Σωζ. ύψ. 0,056μ., σωζ. πλ. 0,065μ., πάχ. 0,0073μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος, από τη βάση μέχρι τη γένεση του χείλους, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα.

490. KO 2575. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, Η1, αφαίρεση ορίζοντα χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,044μ., σωζ. πλ. 0,055μ., πάχ. 0,0072μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος, από τη βάση μέχρι τη γένεση του χείλους, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα.

491. KO 2276B. Δοκ. Τομή Ι, Το Ι, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό, μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα του σώματος, κοντά στη βάση. Σώμα με ελαφρά κοίλα τοιχώματα.

492. KO 2563. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ11, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,037μ., σωζ. πλ. 0,063μ., πάχ. 0,0096μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα (7.5YR 4/4 brown). Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην ένωση με τη βάση.

493. KO 2564. Α πτέρυγα οικίας (jI A, αXVI), Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,036, σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,0095μ.

Πηλός ανοιχτός ερυθρός (2.5YR 6/8 light red), με λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό καστανό γάνωμα (2.5YR 4/3 reddish brown). Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην ένωση με τη βάση.

494. KO 2566. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,042μ., σωζ. πλ. 0,055μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink), με ελάχιστη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Όστρακο από το κάτω μέρος του σώματος. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην ένωση με τη βάση.

495. KO 2569. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Θ14, στρ. I επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,039μ., σωζ. πλ. 0,062μ., πάχ. 0,0086μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα (7.5YR 4/4 brown). Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην ένωση με τη βάση.

496. KO 2570. Στοά jIB, Το I, Τε H1, Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,051μ., πάχ. 0,0094μ.

Πηλός γκριζωπός (2.5Y 7/3 pale yellow) με μίκα και λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην ένωση με τη βάση.

497. KO 2572. Στοά εIA, Το I, II Τε E1, E1, στρ. καταστροφής, 2η στρώση κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,0074μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην ένωση με τη βάση.

498. KO 2573. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,0076μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό και κατά τόπους καστανό

γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην ένωση με τη βάση.

499. KO 2574. Ν οικίας, Πίθοι 10–11, Το I, Τε E7.

Σωζ. ύψ. 0,046μ., σωζ. πλ. 0,045μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Στιλπνό γάνωμα, μελανό στην έσω και καστανό στην έξω επιφάνεια. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην ένωση με τη βάση.

500. KO 2576. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,05μ., πάχ. 0,0093μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην ένωση με τη βάση.

501. KO 2577A–B. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,072μ., πάχ. 0,0084μ.

B. Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,0085μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Δύο τμήματα από το κάτω μέρος του σώματος, κοντά στη βάση.

502. KO 2578. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,044μ., σωζ. ύψ. 0,034μ., πάχ. 0,0096μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην βάση.

503. KO 2579. Ν οικίας, Πίθοι 10–11, Το I, Τε E7, στρ. 2 με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,0085μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα από το κάτω μέρος του σώματος.

504. KO 2581. Ν οικίας, Το I, Τε N6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,042μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,0078μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με

ελάχιστη μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος, κοντά στην βάση.

505. KO 3169. Β πτέρυγα οικίας, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,05μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με ελάχιστη μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Ίχνη καύσης. Τμήμα σώματος.

2.1.1.3.2. Πινάκια με οριζόντιο πλαστικό χείλος «rolled rim» 506–512 (Πίν. 8)

506. KO 2183. Στοά jIIΔ, Το I, Τε E3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. 0,13μ., σωζ. πλ. 0,078μ., πλ. χείλ. 0,0065μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (5YR 7/4 pink), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, με κοιλόκυρτο περίγραμμα. Στην ένωση χείλους και σώματος εξωτερικά, πλατιά αυλάκωση. Χείλος οριζόντιο, πλαστικό, σχεδόν κυκλικής τομής. Δεν υπερβαίνει εξωτερικά τη διάμετρο του σώματος, ενώ εσωτερικά, ανακάμπεται ελαφρά, πάνω από αυτό. Πιθανότατα συνανήκει με το 507.

Rotroff 1997, 144, 308, εικ. 46, πίν. 60, 142, αρ. 633, 325 π.Χ.: Δρούγου κ.ά. 2019, 94–5, εικ. 139–140, αρ. 2, δ'τέτ. 4ου αι. π.Χ.

507. KO 2278. Ν οικίας, Τε K7, Λ6, στρ. καταστροφής και 1β.

Σωζ. πλ. 0,08μ., πλ. χείλ. 0,007μ., 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Πέντε τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. πιθανότατα συνανήκει με την 506.

508. KO 2496. Ν οικίας, Το I, Τε Λ7, στρ. καταστροφής. Ύψ. 0,025μ., υπ. διάμ. 0,16μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πλ. χείλ. 0,007μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,08μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Σχεδόν σε κατατομή, λείπει μέρος του πυθμένα. Βάση δακτυλιόσχημη,

καμπύλης τομής. Αποστρογγυλεμένη, ολόβαφη επιφάνεια έδρασης. Καμπύλη μετάβαση προς τον επίπεδο πυθμένα. Γωνία στην ένωση με το σώμα. Σώμα, ρηχό, με κοιλόκυρτο περίγραμμα, δημιουργεί πλαστικό δακτύλιο λίγο πριν την ένωση με το χείλος. Οριζόντιο, πλαστικό χείλος, κυκλικής τομής. Δεν υπερβαίνει εξωτερικά τη διάμετρο του σώματος, ενώ εσωτερικά, ανακάμπεται πάνω από αυτό. Στον πυθμένα, διακρίνεται τμήμα κύκλου με στικτή διακόσμηση από πυκνές, λεπτές και καλοσχηματισμένες γραμμές.

Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 105, πίν. 117, αρ. Δ25· Rotroff 1997, 144, 309, εικ. 46, αρ. 634–638, 325–300 π.Χ.

509. KO 2296 και 2302. Δωμάτιο αVIII, στρ. 2. Το I, Το I, Τε Θ1, στρ. 2. Χώρος ηI, στρ. 1α.

Ύψ. 0,025μ., υπ. διάμ. 0,18μ., σωζ. πλ. 0,12μ., πλ. χείλ. 0,007μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,047μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Σχεδόν σε κατατομή, λείπει μέρος του πυθμένα. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, με αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Καμπύλη μετάβαση προς τον επίπεδο πυθμένα. Γωνία στην ένωση με το σώμα. Σώμα, ρηχό, κυρτού περιγράμματος, δημιουργεί γωνία λίγο πριν την ένωση με το χείλος. Οριζόντιο, πλαστικό χείλος, με κλίση προς τα μέσα. Δεν υπερβαίνει εξωτερικά τη διάμετρο του σώματος, ενώ εσωτερικά, ανακάμπεται πάνω από το σώμα με το οποίο δημιουργεί ορθή γωνία. Στον πυθμένα διακρίνεται μικρό μέρος από δύο ομόκεντρους κύκλους με στικτή διακόσμηση. Στον εξωτερικό κύκλο, οι γραμμές πιο κοντές και πλατιές, σχεδόν φυλλόσχημες, ενώ στον εσωτερικό, εντελώς γραμμικές.

510. KO 2301. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε K14, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,009μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πλ. χείλ. 0,01μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό, μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Μικρό μέρος χείλους και σώματος, σε 3 τμήματα. Οριζόντιο, πλαστικό, ορθογωνικής τομής, χείλος. Δεν υπερβαίνει τη

διάμετρο του σώματος. Στην ένωση με το σώμα, εξωτερικά, υποτυπώδης αυλάκωση.

511. KO 2303. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε II, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πλ. χείλ. 0,008μ., πάχ. 0,056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Μελανό γάνωμα. Μικρό μέρος του χείλους και του σώματος. Οριζόντιο, πλαστικό, ορθογωνικής τομής, χείλος. Δεν υπερβαίνει τη διάμετρο του σώματος. Στην ένωση με το σώμα, εξωτερικά, γωνία και υποτυπώδης αυλάκωση.

512. KO 2264. Στοά jIN, Το I, Τε I4, στρ. καταστροφής.

Ύψ. 0,035μ., διάμ. χείλ. 0,16μ., πλ. χείλ. 0,008μ., διάμ. βάσ. 0,075μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πάχ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό, μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Σε κατατομή. Βάση δακτυλιόσχημη, με επίπεδο δακτύλιο και στενή επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα και με τον πυθμένα. Σώμα κωνικό, με σχεδόν επίπεδα τοιχώματα. Οριζόντιο, πλαστικό χείλος, με καμπύλη άνω επιφάνεια και έντονη αυλάκωση στην περιφέρειά του. Δεν υπερβαίνει εξωτερικά τη διάμετρο του σώματος, ενώ εσωτερικά, ανακάμπεται πάνω από αυτό.

Rotroff 1997, 144–45, εικ. 48, αρ. 678–681.

Βάσεις πινάκιων 513–524

513. KO 2265. Ν πτέρυγα οικίας (γI, αXI, αXII), Το I, Τε Θ5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,028μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός ροδαλός (2.5YR 6/6 light red), με ελάχιστη μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Δύο τμήματα από τη βάση και το σώμα. Βάση δακτυλιόσχημη, χαμηλή, καμπύλης τομής. Αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης, ίσως εξηρημένη. Διαγράφει καμπύλο περίγραμμα με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα, ενώ δημιουργεί γωνία, που ορίζεται από αβαθή αυλάκωση, στην ένωση με το σώμα. Σώμα ρηχό. Εσωτερικά στον πυθμένα, στικτή και εμπέστη διακόσμηση. Διακρίνεται κύκλος από επιμήκεις, πυκνές και λοξές, στικτές γραμμές με διάμ. 0,007μ., και στο εσωτερικό του έξι συμπλεκόμενα, εμπέστα ανθήμια. Αναπτύσσονται στην περιφέρεια

των στικτών γραμμών και σε κάποια σημεία την καλύπτουν. Οι έξι ημικυκλικές γραμμές, που θα έπρεπε να ενώνουν τα ανθήμια στη βάση τους, προεκτείνονται διαπερνώντας το κέντρο τους και φτάνουν μέχρι τις στικτές γραμμές. Ψηλά, φυλλόσχημα ανθήμια, με υποτυπώδη ελικοειδή μίσχο και εννιά κοντά φυλλαράκια. Στην εξωτερική περιφέρεια του πυθμένα, διακρίνονται αποσπασματικά χαράγματα, που ακολούθησαν το ψήσιμο, και αποδίδουν πιθανόν τα γράμματα ΨI(?) και Λή X. Ύψος γραμμάτων 0,018μ.

514. KO 2276A. Δοκ. Τομή I, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,044μ., υπ. διάμ. βάσ. τουλάχιστον 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με λίγη μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, με αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Εσωτερικά στον πυθμένα, ίχνη από στικτή διακόσμηση.

515. KO 2291. Α πτέρυγα οικίας, Το I, Τε Λ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, ελαφρά καμπύλης τομής. Επίπεδη, λοξότμητη προς το εσωτερικό και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Διαγράφει καμπύλο περίγραμμα με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα, ενώ δημιουργεί γωνία που ορίζεται από εξηρημένη αυλάκωση με το σώμα. Εσωτερικά στον πυθμένα, εμπέστη και στικτή διακόσμηση. Διακρίνονται δύο ομόκεντροι κύκλοι, με εξωτερική διάμετρο 0,065μ., από πυκνές, λοξές και επιμήκεις γραμμές. Συχνά συμπλέκονται. Στο εσωτερικό τους, διακρίνεται αποσπασματικά, ένα εμπέστο ανθήμιο.

516. KO 2306. Καθαρισμός από χώματα βροχής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,09μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,095μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό, ανομοιογενές, μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Δύο τμήματα βάσης και σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία, στην ένωση

με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα και επίσης στην ένωση με το σώμα. Εσωτερικά στον πυθμένα, στικτή διακόσμηση. Διακρίνονται τρεις ομόκεντροι κύκλοι, με εξωτερική διάμετρο 0,065μ., από πυκνές, κοντές και λοξές, στικτές γραμμές, που συμπλέκονται τοπικά.

517. KO 2595. Α πτέρυγα οικίας (jI A, αXVI), Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής. Αυλή δI, Το I, Τε Θ3, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. βασ. 0,075μ., σωζ. πλ. 0,092μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα πυθμένα και δακτυλίου βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη. Στον πυθμένα, δύο ομόκεντροι κύκλοι με στικτή διακόσμηση από λοξές και μάλλον αραιές γραμμές. Στο κέντρο, ίχνη από τρία τουλάχιστον εμπέστα ανθήμια.

518. KO 2598. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,05μ., σωζ. μήκ. 0,03μ., πάχ. 0,0056μ. Τμήμα πυθμένα.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Διακρίνεται κύκλος με στικτή διακόσμηση από λοξές και μάλλον αραιές γραμμές.

519. KO 2599. Το I, Δοκ. Τομή, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,036, 0,023μ., πάχ. 0,0072μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Δύο τμήματα πυθμένα. Διακρίνεται κύκλος με στικτή διακόσμηση από πυκνές, λεπτές και ελαφρώς λοξές γραμμές καθώς και η απόληξη ενός εμπέστου ανθемίου.

520. KO 2600. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,03μ., σωζ. μήκ. 0,025μ., πάχ. 0,0043μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα πυθμένα. Διακρίνεται κύκλος με στικτή διακόσμηση από πυκνές, λεπτές και ελαφρώς λοξές γραμμές.

521. KO 2602. Ν οικίας, Το I, Τε I6, στρ. 1β.

Σωζ. πλ. 0,073μ., πάχ. 0,0077μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα πυθμένα. Διακρίνεται ελάχιστο τμήμα κύκλου με στικτή διακόσμηση.

522. KO 2603. Στοά jIB, βοηθητική κατασκευή εστίας 3, Το I, Τε H2.

Σωζ. πλ. 0,047μ., σωζ. μήκ. 0,03μ., πάχ. 0,0073μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα πυθμένα. Διακρίνονται δύο, ενιαίου περιγράμματος, συμπλεκόμενα, δεκατετράφυλλα ανθήμια.

523. KO 2604. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. βασ. 0,054μ., ύψ. βασ. 0,015μ., σωζ. πλ. σώμ. 0,046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τοής. Επιφάνεια έδρασης με αβαθή κεντρική αυλάκωση, πιθανότατα εξηρημένη. Δημιουργεί αυλάκωση στην ένωση με το σώμα, ενώ ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα στην ένωση με τον πυθμένα. Εσωτερικά στον πυθμένα εμπέστη και στικτή διακόσμηση. Διακρίνεται κύκλος με αραιές και κοντές στικτές γραμμές και τμήμα ανθемίου, με καλοσχηματισμένα, μακριά λογχόσχημα φύλλα, πιθανόν εννιά.

524. KO 2605. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, H1, αφαίρεση ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. πλ. βασ. 0,07μ., σωζ. πλ. 0,057μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Τμήμα πυθμένα και η γένεση του δακτυλίου της βάσης. Διακρίνεται μέρος από τέσσερις ομόκεντρους κύκλους με στικτή διακόσμηση από κοντές, αραιές και μη συνδεδεμένες μεταξύ τους γραμμές. Οι δύο εξωτερικοί κύκλοι διακρίνονται σαφώς μεταξύ τους ενώ οι δύο εσωτερικοί σχεδόν εφάπτονται.

2.1.1.3.3. Πινάκια με οριζόντιο ταινιωτό χείλος «projecting rim» 525–527 (Πίν. 8)

525. KO 2297. Δωμάτιο αVIII, Το I, Τε Δ6, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,06μ., πλ. χείλ. 0,008μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα βαθύ, με κυρτά τοιχώματα. Στενό, οριζόντιο ταινιωτό, χείλος, υπερβαίνει τη διάμετρο του σώματος.

526. KO 2298. Στοά εΙΑ, Το I, II, Τε Ε1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,049μ., πλ. χείλ. 0,011μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό και σκούρο καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα, μάλλον βαθύ, με κυρτά τοιχώματα. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, υπερβαίνει τη διάμετρο του σώματος.

527. KO 2299. Στοά εΙΑ, Το I, Τε Θ5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,09μ., πλ. χείλ. 0,011μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός γκριζός (2.5Y 6/1 gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα, μάλλον βαθύ, με κυρτά τοιχώματα. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, υπερβαίνει τη διάμετρο του σώματος.

2.1.1.3.4. Πινάκιο με διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος» 528

528. KO 2289. Ν οικίας, Το I, Τε Α5–Α7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,05μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός γκριζος-ροδαλός (5YR 7/2 pinkish gray), με λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα της βάσης και του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και επίσης γωνία, που ορίζεται από υποτυπώδη αυλάκωση, στην ένωση με το σώμα. Επίπεδη, και εξηρημένη, επιφάνεια

έδρασης. Εσωτερικά στον πυθμένα, σώζονται ίχνη διακόσμηση. Το χρώμα εντελώς απολεπισμένο. Διακρίνεται ένα κύκλος που εγγράφει φυλλόσχημο κόσμημα, από δύο τουλάχιστον πέταλα και μία κάθετη γραμμή ανάμεσά τους.

2.1.1.4. Σκυφίδια 529–1230 (Πίν. 9–14)

2.1.1.4.1. Άωτα σκυφίδια με έξω νεύον χείλος, Κλασικός τύπος 529–574 (Πίν. 9)

529. KO 2343. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν5, στρ. καταστροφής αραιό (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,037μ., σωζ. πλ. 0,06μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πλ. χείλ. 0,0042μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (5YR 7/4 pink) με μίκα. Γάνωμα στιλπνό μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους και μικρό μέρος από τη γένεση της βάσης. Στην ένωση βάσης σώματος, εξηρημένη ταινία. Το κάτω τμήμα του σώματος κυρτό ενώ το πάνω σχεδόν επίπεδο. Απολήγει με γωνία σε λεπτό έξω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια. Στον πυθμένα εσωτερικά, στικτή διακόσμηση (rouletting), από μακριές πυκνές και σχεδόν κάθετες γραμμές.

530. KO 2527. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Ε1, στρ. καταστροφής, αποκάλυψη (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,042μ., σωζ. πλ. 0,076μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,16μ., πλ. χείλ. 0,0045μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό έως ανοικτό καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Το κάτω τμήμα του σώματος κυρτό ενώ το πάνω σχεδόν επίπεδο. Απολήγει με γωνία σε λεπτό έξω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

531. KO 2187. Στοά jIIΔ, Το IV, Τε Α2/Α3, στρ. καταστροφής 2 και μπάζα (Πίν. 9).

Ύψ. 0,04μ., διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ., διάμ. χείλ. 0,13μ., πλ. χείλ. 0,006μ., ύψ. σώμ. 0,03μ., πάχ. 0,0035–0,006μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό έως ανοικτό καστανό. Σε κατατομή, λείπουν μικρά τμήματα από τη βάση, το σώμα και το χείλος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Στην ένωση με τον πυθμένα δημιουργεί ομαλή καμπύλη,

ενώ στην ένωση με το σώμα, εξηρημένη ταινία. Στον πυθμένα χαμηλό κωνικό έξαρμα. Επιφάνεια έδρασης εξηρημένη, με αβαθή κεντρική αυλάκωση. Σώμα γωνιώδες, με κυρτό το κάτω και ελαφρά κοίλο το πάνω τμήμα του. Χείλος εξωστρέφον, με ελαφρά αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια και γωνία στην ένωση με το σώμα. Εσωτερικά στον πυθμένα, εμπίεστη και στικτή (rouletting) διακόσμηση. Δύο ομόκεντροι και σε απόσταση μεταξύ τους κύκλοι εγγράφουν πέντε εμπίεστα επτάφυλλα ανθέμια. Διατεταγμένα ακτινωτά και ελεύθερα, κοντά στο κέντρο του πυθμένα, καλοσχηματισμένα, με λογχόσχημα φύλλα και ελικοειδείς βλαστούς εκατέρωθεν του κεντρικού μίσχου. Στην εξωτερική πλευρά του πυθμένα, σώζεται αποσπασματικά εγχάρκτη επιγραφή από 6 γράμματα (ΑΛΛΕΧ Υ). Πριν από το Α διακρίνεται το κάτω μέρος της κάθετης κεραίας κάποιου άλλου γράμματος (Τ ή Ρ ή Γ., ενώ μετά το Χ διακρίνεται το κάτω μέρος της λοξής κεραίας γράμματος (Α ή Λ ή Δ). Η χάραξη που ακολούθησε την όπτηση του αγγείου, έγινε στην εξωτερική περίμετρο του πυθμένα, κατά μήκος του δακτύλιου της βάσης. Τα πέντε πρώτα γράμματα έχουν το ίδιο ύψος (0,006μ.), ενώ το Υ είναι χαρακτηριστικά ψηλότερο (0,008μ.). Ίχνος από δακτυλικό αποτύπωμα διατηρείται στο άνω τμήμα του σώματος κοντά στο χείλος.

Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 39, πίν. 47, αρ. Α39· Rotroff 1997, 157, 330, εικ. 59, αρ. 868, 325–300 π.Χ. Δρούγου 2005α, 82–3, 85–6, εικ. 77, 83, αρ. 3, 8, τέλος γ' τετ. 4ου αι. π.Χ.· Χρυσοστόμου 2013, 129–33, 440–41, σχ. 33, πίν. 31, 33, αρ. 120, 133, τέλη 4ου και αρχές 3ου αι. π.Χ.

532. ΚΟ 2185. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Ύψ. 0,04μ., διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ., διάμ. χείλ. 0,14μ., πλ. χείλ. 0,006μ., ύψ. σώμ. 0,03μ., πάχ. 0,0035–0,006μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό έως ανοικτό καστανό. Σχεδόν σε κατατομή, λείπουν μικρά τμήματα από τη βάση, το σώμα και το χείλος. Το σχήμα Ό.π. 531, από τη διακόσμηση διακρίνονται μόνοι οι ομόκεντροι κύκλοι με τις στικτές γραμμές.

533. ΚΟ 2340. Δωμάτιο αΙ ή Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Ύψ. 0,041μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,014μ., πλ. επ. έδρ. 0,0054μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πλ. χείλ. 0,004μ., ύψ. σώμ. 0,028μ., πάχ. 0,003–0,0055μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, από μελανό έως ανοικτό καστανό. Σε κατατομή. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Ομαλή μετάβαση στην ένωση με τον πυθμένα. Αυλάκωση και εξηρημένη ταινία στην ένωση με το σώμα. Επιφάνεια έδρασης εξηρημένη και ελαφρά λοξότμητη. Σώμα γωνιώδες, με κυρτό το κάτω τμήμα του και ελαφρά κοίλο το πάνω. Χείλος εξωστρέφον, με ελαφρά αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια και γωνία στην ένωση με το σώμα. Εσωτερικά στον πυθμένα, στικτή διακόσμηση (rouletting) από δύο ομόκεντρους κύκλους που σχεδόν εφάπτονται, με λοξές στικτές γραμμές, μικρότερες στον έσω κύκλο.

Rotroff 1997, 157, 330, εικ. 59, αρ. 878–881, 275–250 π.Χ.

Χείλη από έξω νεύοντα σκυφίδια 534–566 (Πίν. 9)

534. ΚΟ 3000. Στοά jΠΙΒΔ Τμήμα, Το ΙΙ, Τε Α2–Α3 στρ. καταστροφής 2.

Σωζ. ύψ. 0,029 και 0,023μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πλ. χείλ. 0,0046μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος και τμήμα σώματος προς τη βάση. Το άνω τμήμα του σώματος με σχεδόν επίπεδα, χοντρά, τοιχώματα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το χείλος. Το χείλος ελαφρά έξω νεύον με επίπεδη άνω επιφάνεια. Στο κατώτερο τμήμα του σώματος στικτή διακόσμηση (rouletting), από μακριές πυκνές και σχεδόν κάθετες γραμμές.

535. ΚΟ 2990. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Η1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πλ. χείλ. 0,0046μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τέσσερα τμήματα σώματος και χείλους. Το άνω τμήμα του σώματος σχεδόν επίπεδο. Απολήγει με γωνία σε λεπτό έξω νεύον χείλος με επίπεδη άνω επιφάνεια.

536. ΚΟ 2991. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πλ. χείλ. 0,005μ.,

πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τέσσερα τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

537. KO 2998. Στοά jIN, To I, Te H5, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

538. KO 3001. Δωμάτιο aIII, To I, Te Δ1, στρ. κάτω από το καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

539. KO 3006. Στοά jID, To I, Te E3, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πλ. χείλ. 0,006μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ό.π. 535.

540. KO 3008. Χώρος ηI, To I, Te K3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

541. KO 3015. Χώρος ηI, To I, Te K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,004μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

542. KO 3017. Δωμάτιο aXVII, To I, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πλ. χείλ. 0,005μ.,

πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

543. KO 3018. Στοά jIN, To I, Te, στρ. καταστροφής, αφαίρεση 2ης πάσας.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πλ. χείλ. 0,0045μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

544. KO 3020. Ν οικίας, To I, Te Δ6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

545. KO 3022. Στοά eID, To I, Te Γ1, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

546. KO 3310. Χώρος ηI, To I, Te K2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

547. KO 3311. Δωμάτιο aXVI, To I, Te I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

548. KO 3312. Δωμάτιο aXV, To I, Te I2/I4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πλ. χείλ. 0,005μ.,
πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

549. KO 3012. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πλ. χείλ. 0,005μ.,
πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 535.

550. KO 2342. Δοκ. Τομή I, στρ. επιφ., 1.

Σωζ. ύψ. 0,039μ., σωζ. πλ. 0,1μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,22μ.,
πλ. χείλ. 0,0046μ., πάχ. 0,0038–0,0055μ.

Πηλός καθαρός, ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown, μέτρηση μη ασφαλής) με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό έως σκούρο καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ευρύ, ρηχό σώμα, με σχεδόν επίπεδο άνω τμήμα, μεταβαίνει με ομαλή καμπύλη σε λεπτό έξω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

Για το χείλος, βλ. Rotroff 1997, 157, 330, εικ. 59, αρ. 872, 290–275 π.Χ.

551. KO 2528. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,055μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.,
πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (5YR 7/4 pink) με μίκα. Γάνωμα στιλπνό μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Το κάτω τμήμα του σώματος κυρτό ενώ το πάνω σχεδόν επίπεδο. Απολήγει με γωνία σε λεπτό έξω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

552. KO 2996. Χώρος ηII, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018–0,023μ., σωζ. πλ. 0,0033μ., πλ. χείλ. 0,006μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τρία τμήματα σώματος και χείλους, μη συνανήκοντα. Το άνω τμήμα του σώματος σχεδόν επίπεδο. Απολήγει με γωνία σε λεπτό έξω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

553. KO 2993. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές Το IV, Τε A5, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πλ. χείλ. 0,005μ.,
πάχ. 0,0035μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, καστανό στο άνω τμήμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Το άνω τμήμα του σώματος σχεδόν επίπεδο, απολήγει δημιουργώντας αυλάκωση, σε λεπτό ελαφρά έξω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

554. KO 3011. Υπ. III, Τε A, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πλ. χείλ. 0,005μ.,
πάχ. 0,0035μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, καστανό στο άνω τμήμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 553.

555. KO 3309. Χώρος ηII, Το I, Τε K1, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,044μ., πλ. χείλ. 0,0048μ.,
πάχ. 0,0035μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό έως καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Το κάτω τμήμα του σώματος κυρτό και το άνω ελαφρά κοίλο, με την μετάβαση στα δύο μέρη να διαγράφει καμπύλο περίγραμμα. Απολήγει, δημιουργώντας γωνία, σε έξω νεύον χείλος με επίπεδη άνω επιφάνεια.

556. KO 2529. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,044μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,2μ.,
πλ. χείλ. 0,006μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό στο κάτω τμήμα και καστανό στο άνω. Τέσσερα τμήματα σώματος και χείλους. Το άνω τμήμα του σώματος ελαφρά κοίλο. Απολήγει με γωνία σε λεπτό έξω νεύον χείλος με επίπεδη άνω επιφάνεια.

557. KO 2994. Στοά εIII, Το IV, Τε A3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,044μ., πλ. χείλ. 0,0046μ.,
πάχ. 0,0048μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με

μίκια. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 556.

558. KO 3009. Στοά εΙΙ, Το IV, Τε Α3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,065μ., πλ. χείλ. 0,0046μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκια. Γάνωμα θαμπό, μελανό έως σκούρο καστανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 556.

559. KO 2992. Στοά εΙΙ, Το I, Τε Δ6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,039μ., πλ. χείλ. 0,006μ., πάχ. 0,0049μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκια. Γάνωμα θαμπό, μελανό στο κάτω τμήμα και καστανό στο άνω. Τμήμα σώματος και χείλους. Το κάτω τμήμα του σώματος κυρτό και το άνω ελαφρά κοίλο, με την μετάβαση στα δύο μέρη να διαγράφει καμπύλο περίγραμμα. Απολήγει, δημιουργώντας γωνία, σε έξω νεύον χείλος με πεπλατυσμένη άνω επιφάνεια.

560. KO 2995. Δωμάτιο αΙ, Το I, Τε Ζ1/Η1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πλ. χείλ. 0,006μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκια. Γάνωμα θαμπό, μελανό στο κάτω τμήμα και καστανό στο άνω. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 559.

561. KO 2997. Χώρος ηΙ, Το I, Τε Κ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,048μ., πλ. χείλ. 0,004μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκια. Γάνωμα θαμπό, μελανό στο κάτω τμήμα και καστανό στο άνω. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 559.

562. KO 2999. Δωμάτιο αΙΙ, Το I, Τε Δ1, στρ. κάτω από το καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πλ. χείλ. 0,0047μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκια. Γάνωμα θαμπό, μελανό στο κάτω τμήμα και καστανό στο άνω. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 559.

563. KO 3002. Αυλή δι/Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. επιφ. (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,065μ., πλ. χείλ. 0,0058μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκια. Ό.π. 559, με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

564. KO 3007. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Β1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πλ. χείλ. 0,0047μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκια. Γάνωμα θαμπό, μελανό στο κάτω τμήμα και καστανό στο άνω. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 559.

565. KO 3313. Στοά jID, Το I, Τε Ε3, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,046μ., πλ. χείλ. 0,006μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκια. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με χοντρά τοιχώματα, καμπύλου περιγράμματος, απολήγει δημιουργώντας γωνία, σε πολύ λεπτό έξω νεύον χείλος με καμπύλη επιφάνεια.

566. KO 3003. Νοικίας, Το I, Τε Κ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πλ. χείλ. 0,003μ., πάχ. 0,0035μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκια. Γάνωμα θαμπό, μελανό στο κάτω τμήμα και καστανό στο άνω. Τμήμα σώματος και ελάχιστο χείλους. Το άνω τμήμα του σώματος ελαφρά κυρτό, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε λεπτό ελαφρά έξω νεύον χείλος.

Έξω νεύον χείλος, από ωχρού πηλό 567–572 (Πίν. 9)

567. KO 3004 και 3019. Δωμάτιο αΙΙΙ, Το I, Τε Δ1,

στρ. κάτω από το καταστροφής. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,064μ., πλ. χείλ. 0,004μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), με μίκα και έντονα ίχνη καύσης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τέσσερα συνανήκοντα θραύσματα σώματος και χείλους. Το άνω τμήμα του σώματος ελαφρά κοίλο και το κάτω κυρτό, με καμπύλη μετάβαση. Απολήγει, ακολουθώντας ενιαίο περίγραμμα, σε λεπτό έξω νεύον χείλος με καμπύλη άνω επιφάνεια.

568. KO 2348. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν6, στρ. καταστροφής σημειακό (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πλ. χείλ. 0,006μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/2 very pale brown), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήματα σώματος και χείλους. Το άνω τμήμα του σώματος ελαφρά κοίλο και το κάτω κυρτό, με ελαφρά γωνιώδη μετάβαση. Λεπτό έξω νεύον χείλος με καμπύλη άνω επιφάνεια. Στην ένωση χείλους σώματος ρηχή αυλάκωση.

569. KO 2350. Αυλάκι 3, Το I, Τε Κ6, στρ. αφαίρεση 1ης στρώσης κεραμίδων (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,057μ., πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,0042μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/2 very pale brown), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, καστανό, εφαρμόζεται σε στενές ταινίες στο άνω τμήμα του σώματος. Τμήματα σώματος και χείλους. Το άνω τμήμα του σώματος ελαφρά κοίλο και το κάτω κυρτό, με καμπύλη μετάβαση. Απολήγει, ακολουθώντας ενιαίο περίγραμμα, σε λεπτό έξω νεύον χείλος με καμπύλη άνω επιφάνεια.

570. KO 2349. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πλ. χείλ. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/2 very pale brown), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, καστανό. Δύο τμήματα χείλους και τρία σώματος, πιθανόν από δυο σκυφίδια. Έξω νεύον χείλος, με καμπύλη άνω επιφάνεια, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα.

571. KO 2870. Δωμάτιο αIII, Το I, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πλ. χείλ. 0,004μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/2 very pale brown), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Λεπτό, έξω νεύον χείλος, με καμπύλη άνω επιφάνεια, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα.

572. KO 3013. Ν οικίας, Αυλάκι 4, Το I, Τε Λ5/Κ5.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,012μ., πλ. χείλ. 0,003μ., πάχ. 0,0035μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Λεπτό, ελαφρά έξω νεύον χείλος, με καμπύλη άνω επιφάνεια, ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα με το σώμα.

Έξω νεύον χείλος, από γκριζο πηλό 573–574 (Πίν. 9)

573. KO 2978. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,055μ., πλ. χείλ. 0,009μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό έως καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Το άνω τμήμα του σώματος ελαφρώς κοίλο. Απολήγει, δημιουργώντας γωνία, σε πλατύ έξω νεύον χείλος με ελαφρά καμπύλη άνω επιφάνεια.

574. KO 3156. Ν οικίας, Το I, Τε Κ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πλ. χείλ. 0,004μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Ελάχιστο Τμήμα σώματος και χείλους. Το άνω τμήμα του σώματος κοίλο και το κάτω κυρτό, με γωνιώδη μετάβαση. Απολήγει, με ενιαίο περίγραμμα, σε λεπτό έξω νεύον χείλος με επίπεδη άνω επιφάνεια.

2.1.1.4.2. Έσω νεύον χείλος, Κλασικός τύπος 575–899 (Πίν. 9–10)

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη, χείλος αποστρογγυλεμένο 575–698 (Πίν. 9)

575. KO 2190. Διάδρομος βI, Το I, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Ύψ. 0,038μ., διάμ. χείλ. 0,12μ., διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό και κατά τόπους καστανό σκούρο. Σε 2 τμήματα, αποδίδει κατατομή. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής. Εξηρημένη και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Σημειακά διακρίνεται μία υποτυπώδης αυλάκωση που ίσως υπήρχε περιμετρικά και έχει λειανθεί δεδομένου ότι ο πηλός του είναι ιδιαίτερα εύθρυπτος. Στον πυθμένα μαστοειδές έξαρμα. Ηγωνιώδης ένωση με το σώμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Το σώμα, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε ήπια έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή. Εσωτερικά στον πυθμένα εμπέστη και στικτή διακόσμηση. Διακρίνονται αχνά τέσσερα, ακτινωτά διατεταγμένα και ασύνδετα, εννιάφυλλα εμπέστα ανθέμια. Λογόσχημα με κοντά σχηματοποιημένα φύλλα και μεγάλοι ελικοειδείς βλαστοί. Εγγράφονται σε τρεις ομόκεντρους κύκλους από βραχείες στικτές γραμμές, διαμέτρου 0,07μ.

Rotroff 1997, 161–62, 339, εικ. 62, Πίν. 146, αρ. 970, 300 π.Χ.

576. KO 2198. Στοά jIA, To I, Te H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 9).

Ύψ. 0,038μ., σωζ. πλ. 0,091μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,13μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,074μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,085μ., ύψ. βάσ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν το τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Γάνωμα στιλπνό, μελανό και κατά τόπους καστανό σκούρο. Σε κατατομή. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με πλατιά αυλάκωση, ελαφρά μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Μεταβαίνει με καμπύλο περίγραμμα στον πυθμένα. Ηγωνιώδης ένωση με το σώμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Το σώμα, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε ήπια έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή. Εσωτερικά στον πυθμένα σώζεται ένα επτάφυλλο, εμπέστο ανθέμιο, με κοντά σχηματοποιημένα φύλλα και έντονους ελικοειδείς βλαστούς. Διακόπτεται από χάραγμα ύψους 0,015μ. και πλάτους 0,01μ. που ακολούθησε το ψήσιμο. Αποδίδει σχήμα που προσομοιάζει με το γράμμα Λ με προεκτεινόμενη την αριστερή κεραία του προς τα πάνω.

Rotroff 1997, 161–62, 338, εικ. 62, αρ. 965, 325–300 π.Χ.

577. KO 2432. Δωμάτιο αII, To I, Te E1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,1μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα, σχήματος εχίνου, με λεπτά τοιχώματα. Απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή. Στον πυθμένα εσωτερικά, στικτή διακόσμηση από αραιές και κοντές γραμμές.

578. KO 2623. Χώρος ηII, To II, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,0067μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν το τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα πυθμένα. Στην ένωση με τη βάση άβαφη ταινία. Εσωτερικά στικτή διακόσμηση. Διατηρείται κύκλος από λεπτές και μακριές, πυκνές γραμμές.

579. KO 2449. Ν πτέρυγα οικίας (δΙ, jI N), To I, Te H4/Θ4, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,077μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή. Στην ένωση με τη βάση, εξηρημένη ταινία και αυλάκωση.

580. KO 3082. Στοά jIB, To I, Te Z2, στρ. 1α προς 2 (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,0054μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή. Στην ένωση με τη βάση, πιθανόν εξηρημένη ταινία.

581. KO 2802. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος, με ελάχιστη κλίση προς τα μέσα και αποστρογγυλεμένη ακμή.

582. KO 2804 και 2831. Στοά jIA, To I, Te Θ2/Θ3, στρ. καταστροφής/2 (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,004–0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 581.

583. KO 3306. Διάδρομος βI, To I, Te Δ4/Δ5, στρ. ανάμεσα σε πίθους (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 581.

584. KO 3323. Χώρος ηI, To I, Te K1–K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 581.

585. KO 3114. NA οικίας, To I, Te N5, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 581.

586. KO 2831. Στοά εΙΔ, To I, Te Γ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 581.

587. KO 2803. Στοά εΙΔ, To I, Te Γ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν το τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 581.

588. KO 2452. Στοά jIA, To I, Te Θ2, στρ. 2 (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,006

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν το τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 581.

589. KO 3087. N πτέρυγα οικίας (γI, αX), To I, Te H5, στρ. 1 (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,0053μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό στο άνω εξωτερικό τμήμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 581.

590. KO 3338. Χώρος ηI, To I, Te K1–K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,0045–0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος με ήπια κλίση προς τα μέσα και λεπτή αποστρογγυλεμένη ακμή.

591. KO 3108. NA οικίας, To I, Te N4, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,042μ., πάχ. 0,005–0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

592. KO 3266. NA οικίας, To I, Te M6, στρ. 2η πάσα στο λάκκο (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

593. KO 3280. Ν οικίας, Πίθοι 12–14, Το Ι, Τε Ζ10, στρ. 1 (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,045μ., πάχ. 0,004–0,0075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Ό.π. 590, με τοίχωμα που λεπταίνει προς τη βάση.

594. KO 3325. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1/Ι1 Θ2/Ι2, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,0045–0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν το τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590, με τοίχωμα που λεπταίνει προς τη βάση.

595. KO 2456. Στοά jIB, εστία 3, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,042μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 590, με τοίχωμα που λεπταίνει προς τη βάση.

596. KO 3341. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1–Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,029μ., σωζ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

597. KO 3329. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1/Ι1 και Θ2/Ι2, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Ό.π. 590.

598. KO 2837. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1α (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό στο άνω εξωτερικό τμήμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

599. KO 3258. Δωμάτιο αΙΙ/αΙV, Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ2, στρ. 1 (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

600. KO 2798. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, σκούρο καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

601. KO 1970. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,066μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

602. KO 1971. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,065μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

603. KO 2398. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,037μ., σωζ. πλ. 0,072μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

604. KO 2400. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

605. KO 2401. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,061μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,18μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

606. KO 2406. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I3/I4, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,061μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, σκούρο καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

607. KO 2417. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,051μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό εσωτερικά και στο κάτωτερο τμήμα εξωτερικά, και σκούρο καστανό στο πάνω τμήμα και στο χείλος. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

608. KO 2422. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,053μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

609. KO 2423. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,06μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12–0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως και σκούρο καστανό σε ζώνη στο άνω τμήμα του σώματος και του χείλους. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

610. KO 2427. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,047μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

611. KO 2441. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής και αλλουβιακές αποθέσεις.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,07μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, σκούρο καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

612. KO 2442. Δοκ. Τομή I, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,11μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

613. KO 2455. Αυλή δI, Το I, Τε Z2/H2, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,072μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) και κατά τόπους γκριζωπός (10YR 7/1 και 7/2 light gray). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

614. KO 2473. Στοά εIA, Το II, Τε Θ1/I1, Θ2/I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

615. KO 2474. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εI A, Το II, Τε N3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,05μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και κατά τόπους σκούρο καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

616. KO 2811. Στοά jIIΔ, Το I, Τε A2/A3, στρ. καταστροφής 1.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,13μ., πάχ. 0,055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 590.

617. KO 2843. Ν πτέρυγα οικίας (αIX, αX), Το I, Τε Z6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,029μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 590.

618. KO 2863. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,042μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

619. KO 3242. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

620. KO 3219. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Π16/Ο16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,054, πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους και δύο τμήματα σώματος. Ό.π. 590.

621. KO 3102. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1–Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο πολύ μικρά τμήματα χείλους. Έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

622. KO 3228. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Γ1, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

623. KO 2786. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0048μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

624. KO 2821. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Η2/Ζ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,0045–0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

625. KO 2825. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Β1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

626. KO 2835. Δωμάτιο αXVII, Χώρος ηΙΙ, Το ΙΙ, Τε Ι1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

627. KO 2845. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,044 και 0,032μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. Μ1425.

628. KO 2853. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Θ1/Η1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν το τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

629. KO 2785. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590. Πιθανόν συνανήκουν τα 629–631

630. KO 3215. Ν πτέρυγα οικίας (γII, αXIII), Το I, Τε I4, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,013μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590. Πιθανόν συνανήκουν τα 629–631.

631. KO 3305. Στοά jIN, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590. Πιθανόν συνανήκουν τα 629–631.

632. KO 2797. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 1α προς 2.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

633. KO 2799. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

634. KO 2807. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2/I3, Θ2/Θ3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,004–0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

635. KO 2814. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

636. KO 2816. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,044μ., πάχ. 0,0054μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

637. KO 2844 και 2788. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. καστανό με πέτρες και Δωμάτια αIX, X, Το I, Τε Z6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,0073μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

638. KO 2865. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αX, αXI), Το I, Τε H5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

639. KO 2874. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

640. KO 2875. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

641. KO 2881. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

642. KO 2885. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

643. KO 3083. Χώρος ηII, To I, Te I1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

644. KO 3085. Δωμάτιο αI, To I, Te Z1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

645. KO 3090. Δωμάτιο αI, To I, Te Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0054μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

646. KO 3094. Δυτική πτέρυγα οικίας (αI–αIII), To I, καθαρισμός παρειάς ανασκαφικού χώρου.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

647. KO 3095. Δωμάτιο αXVI, To I, Te I4, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,005–0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

648. KO 3097. Δωμάτιο αXVII, To I και I, Te Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

649. KO 3099. Δωμάτιο αI, To I, Te H1, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

650. KO 3111. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) και τοπικά γκριζωπός λόγω καύσης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

651. KO 3118. Δωμάτιο αXVII, To I, II, Te I1, στρ. καταστροφής 2, σημειακό.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,0057μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

652. KO 3218. Στοά jIA, To I, Te Θ3, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,0067μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

653. KO 3204. Χώρος ηI, To I, II, Te I1/K1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

654. KO 3232. Δωμάτιο αXV, To I, Te I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

655. KO 3234. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te M17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 590.

656. KO 3235. Β πτέρυγα οικίας (δΙ, jI Β), Το Ι, Τε Ζ2, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

657. KO 3241. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. μπάζων.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

658. KO 3249. Ν οινοποιείου, Το Ι, Τε Β6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,0063μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

659. KO 3307. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, ερυθρό (2.5YR 5/6 red). Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

660. KO 3180. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,01μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

661. KO 2809. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2/Ζ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,08μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) και τοπικά γκριζωπός λόγω καύσης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

662. KO 2819. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό με

πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,013μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

663. KO 2848. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,012μ., πάχ. 0,005–0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Δύο μικρά τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

664. KO 2852. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. 2η πάσα στο λάκκο.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα χείλους. Ό.π. 590.

665. KO 2859. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα χείλους. Ό.π. 590.

666. KO 3052. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ι1, στρ. καταστροφής, αποκάλυψη.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) και τοπικά γκριζωπός λόγω της όπτησης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

667. KO 3089. Στοά jIB, εστία 3, Το Ι, Τε Θ1, κάτω από τον τοίχο.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

668. KO 3112. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

669. KO 3107. Στοά jIB, To I, Te Z2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

670. KO 3174. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Te B8, στρ. καστανοκόκκινο.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

671. KO 3176. ΝΑ οικίας, Το I, Te N5/Ξ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

672. KO 3186. ΝΑ οικίας, Το I, Te N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

673. KO 3187. Ν οينوποιείου, Το I, Te B6, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,012μ., πάχ. 0,0053μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow),
τοπικά γκριζωπός λόγω καύσης. Γάνωμα θαμπό,
μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

674. KO 3189. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Te A5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

675. KO 3190. Στοά jI A, Το I, Te Θ3, στρ.

καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

676. KO 3192. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, Το I, Te H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους.
Ό.π. 590.

677. KO 3200. Δωμάτιο αXVII, Το I, Te Θ1/H1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

678. KO 3201. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Te H1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0051μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

679. KO 3207. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, Το I, Te Θ1/H1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

680. KO 3244. Στοά jIN, Το I, Te H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,0053μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

681. KO 3211. Χώρος ηI, Το I, Te K3, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow),
γκριζωπός τοπικά λόγω καύσης. Γάνωμα θαμπό,

μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

682. KO 3236. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

683. KO 3237. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4/Η5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) και γκριζωπός κατά τόπους λόγους καύσης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

684. KO 3238. Στοά jIIΔ, Το ΙΙ, Τε Α2/Α3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,0066μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

685. KO 3253. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ4–Δ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

686. KO 3295. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, δΙ), Το Ι, Τε Η4, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

687. KO 3321. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

688. KO 3322. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

689. KO 3324. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, ΙΙ, Τε Ι1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,01μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν το τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

690. KO 3326. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

691. KO 3334. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

692. KO 3335. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1/Θ2, Ι1/Ι2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12–0,14μ., πάχ. 0,0045–0,055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

693. KO 3339. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1/Κ2/Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,6μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

694. KO 3340. Χώρος ηI, To I, Te K1/K2/K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,0075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590.

695. KO 3279. Ν οικίας, To I, Te Z6, στρ. 1 (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,004–0,0006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 590, με ελαφρά πιο οξεία ακμή.

696. KO 2396. Ν οικίας, To I, Te Λ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,0046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος, με σχετικά έντονη κλίση προς τα μέσα και αποστρογγυλεμένη ακμή.

697. KO 2789. Δωμάτιο αXVI, To I, Te I3, στρ. χωρίς ένδειξη (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,035μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 696.

698. KO 3103. Ν οικίας, To I, Te K5, στρ. 1α (Πίν. 9).

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,025, πάχ. 0,006μ./0,004μ. στο χείλος.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος, με σχετικά έντονη κλίση προς τα μέσα, λεπτότερο τοίχωμα και αποστρογγυλεμένη ακμή.

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη, λεπτά τοιχώματα, χείλος αποστρογγυλεμένο 699–737 (Πίν. 10)

699. KO 2431. Δοκ. Τομή I, στρ. 1 επιφ. (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,098μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα σχήματος εχίνου, με λεπτά τοιχώματα. Απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έντονα έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

Rotroff 1997, 161–62, 339, εικ. 62, αρ. 974, 325–300 π.Χ.

700. KO 2426 και 3209. Χωρός ηI, To I, Te K1, στρ. 1α. Διάδρομος γI, To I, Te Θ5, ορ. χρήσης (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,09μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μέρος του σώματος και χείλους και τρία συνανήκοντα τμήματα. Ό.π. 699.

701. KO 1963. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εI Α, To II, Te N3, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,057μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως και σκούρο καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα σχήματος εχίνου, με λεπτά τοιχώματα. Απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος, με ήπια κλίση προς τα μέσα και αποστρογγυλεμένη ακμή.

702. KO 1969. Χωρίς ενδείξεις (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,054μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

703. KO 2471. Στοά εΙΑ, To II, Te I1, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,068μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

704. KO 2503. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α6, στρ. 2 με πασσαλύτρυπα (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους, σε κατατομή. Ό.π. 701.

705. KO 3188. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,04μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

706. KO 2876 και 2882. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, στρ. 2 (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό στο άνω εξωτερικό τμήμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701, με εξηρημένη ταινία στην ένωση με τη βάση.

707. KO 2380. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. ανάμεσα στο καταστροφής και το δάπεδο (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,13–0,14μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701, με εξηρημένη ταινία στην ένωση με τη βάση.

708. KO 2614. Το Ι, Τε χωρίς ένδειξη, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,09–0,1μ., πάχ. 0,004μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους και η γένεση της βάσης. Ό.π. 701.

709. KO 2458. Στοά jIB βοηθητική κατασκευή εστίας 3, Το Ι, Τε Η2, στρ. καύσης (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

710. KO 2392. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ8, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους, σε κατατομή. Ό.π. 701.

711. KO 3210. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Β4, στρ. καταστροφής, αποκάλυψη (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

712. KO 2784. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) και κατά τόπους γκριζωπός λόγω της όπτησης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ό.π. 701.

713. KO 2810. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Γ4/Γ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,012μ., πάχ. 0,0041μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

714. KO 2833. Δωμάτιο αXVI, Ν τμήμα, Το Ι, Τε Ι2/Ι3, Θ2/Θ3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους, σε κατατομή. Ό.π. 701.

715. KO 2836. Χώρος ηII, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους, σε κατατομή. Ό.π. 701.

716. KO 2838. Δωμάτιο αXIV, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,019μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

717. KO 2847. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. λούνη (χειμαρρος).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους, σε κατατομή. Ό.π. 701.

718. KO 2851. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

719. KO 2856. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,011μ., πάχ. 0,0044μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

720. KO 2862. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

721. KO 2867. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

722. KO 3079. Δωμάτιο αΧV, Το Ι, Τε Ι3/Ι4, Κ4, όρυγμα περιμετρικά των τοίχων.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

723. KO 3088. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ5-Λ7, στρ. καταστροφής, 3η στρώση.

Σωζ. ύψ. 0,013μ. και 0,014μ., σωζ. πλ. 0,021μ. και 0,026μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους.

Ό.π. 701.

724. KO 3096. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

725. KO 3109. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής, αφαίρεση 2ης στρώσης. Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

726. KO 3110. Αυλάκι 3, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καταστροφής, αφαίρεση 1ης στρώσης.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

727. KO 3140. Χώρος ηΙ, Το Ι, ΙΙ, Τε Ι1/Κ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

728. KO 3161. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0042μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

729. KO 3179. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. χειμαρρος.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,014μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

730. KO 3191. Νοικίας, Το I, Τε Α6, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

731. KO 3205. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Θ14, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,013μ., πάχ. 0,0042μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

732. KO 3223. Ν πτέρυγα οικίας (γII, αXII), Το I, Τε Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

733. KO 3224. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Αγωγός, εκ περισυλλογής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,0042μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

734. KO 3239. Ν οικίας, Το I, Τε Α5–Α7, στρ. καταστροφής, αφαίρεση 3ης στρώσης.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

735. KO 3243. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Ζ1, στρ. κάτω από το στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,013μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

736. KO 3320. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Η1, στρ. αφαίρεση ορίζοντα χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,0046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

737. KO 3333. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1/Η1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), κατά τόπους γκριζωπό λόγω όπτησης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 701.

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη, χείλος με οξεία ακμή 738–744 (Πίν. 10)

738. KO 3081. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,028μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,13–0,14μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους, σε κατατομή. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος με ήπια κλίση προς τα μέσα και οξεία ακμή. Στην ένωση με τη βάση πιθανότατα εξηρημένη ταινία.

739. KO 3091. Αυλή δI, Το I, Τε Η4/Θ4, στρ. 2 (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος με ήπια κλίση προς τα μέσα και οξεία ακμή.

740. KO 2791. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος με έντονη κλίση προς τα μέσα και οξεία ακμή.

741. KO 2421. Χώρος ηI, To I, Te K2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/4 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος με οξεία ακμή.

742. KO 3100. Δωμάτιο αXV, To I, Te I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,013μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Ό.π. 739.

743. KO 3117. Δωμάτιο αXVII, To I, II, Te I1, στρ. καταστροφής 2, σημειακό.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Τοπικά γκριζωπός λόγω καύσης. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 739.

744. KO 3203. Δωμάτιο αI, To I, Te Z1/H1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 739.

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη, λεπτά τοιχώματα, χείλος με οξεία ακμή 745–749 (Πίν. 10)

745. KO 2830. Χώρος ηII, To I, Te I1, στρ. καταστροφής αφαίρεση (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,0035μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους, σε κατατομή. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, με λεπτά τοιχώματα. Απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος με ήπια κλίση προς τα μέσα και οξεία ακμή.

746. KO 3231. NA οικίας, To I, Te M5, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,0042μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 745.

747. KO 3259. Δωμάτιο αXV, To I, Te I3, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,012μ., πάχ. 0,0045–0,0035μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 745.

748. KO 2850. Δωμάτιο αXIII, To I, Te Δ1, στρ. κάτω από το καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 745.

749. KO 2864. NA οικίας, To I, Te M5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 745.

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη, χείλος λοξότμητο 750 (Πίν. 10)

750. KO 3199. Δοκ. Τομή I, To I, στρ. 1 (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πλ. χείλ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και του χείλους. Σώμα ρηχό, με χοντρά τοιχώματα. Απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε ελαφρά έσω νεύον χείλος, με λοξότμητη άνω επιφάνεια.

Σώμα-χείλος με γωνιώδες περίγραμμα, χείλος αποστρογγυλεμένο 751–759 (Πίν. 10)

751. KO 2397. NA οικίας, To I, Te N5, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα σχήματος εχίνου, διαμορφώνειγωνιώδες περίγραμμα στη μετάβαση προς το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους αποστρογγυλεμένη.

752. KO 3196. Δωμάτιο αXVII, Το I και I, Τε II, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,026μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους και τμήμα κατώτερου σώματος. Ό.π. 751.

753. KO 2801. Δωμάτιο αVIII, Το I, Τε Ε6 Β Μάρτυρας, στρ. χωρίς ένδειξη (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,0055–0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 751.

754. KO 2851. Χωρίς ενδείξεις (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,039μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 751.

755. KO 3184. Δωμάτιο αXVII και Στοά jIB, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 751.

756. KO 2391. Ν οικίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-αποθήτης.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,032μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 751.

757. KO 2790. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. Αυλάκι IV, ζώνη κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Μικρό τμήμα

σώματος και χείλους. Ό.π. 751.

758. KO 2858. Ν οινοποιείου, Λάκκος Δ, Το I, Τε B10, αφ. αραιού στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0042–0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 751, με λεπτά τοιχώματα που φαρδαίνουν προς το χείλος.

759. KO 3331. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,0042–0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Ό.π. 758, πιθανόν συνανήκουν.

Σώμα-χείλος μεγωνιώδες περίγραμμα, χείλος με οξεία ακμή 760–779 (Πίν. 10)

760. KO 2124. Δωμάτιο αXVII, Το I,II, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 10).

Ύψ. 0,04μ., διάμ. χείλ. 0,115μ., διάμ. σώμ. 0,121μ., διάμ. βάσ. 0,075μ., ύψ. βάσ. 0,01–0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό και κατά τόπους καστανό σκούρο. Σε κατατομή. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής. Επιφάνεια έδρασης με πλατεία αυλάκωση, ελαφρά μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Στον πυθμένα μαστοειδές έξαρμα. Ηγωνιώδης ένωση με το σώμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Το σώμα, σχήματος εχίνου, διαμορφώνειγωνιώδες περίγραμμα στην ένωση με το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία. Εσωτερικά στον πυθμένα εμπέστη και στικτή διακόσμηση. Διακρίνονται τέσσερα, ακτινωτά διατεταγμένα και ασύνδετα μεταξύ τους δεκάφυλλα εμπέστηα ανθέμια. Λογχόσχημα και εντελώς σχηματοποιημένα με τα φύλλα και τους ελικοειδείς βλαστούς να περιορίζονται στην περιφέρεια του σχήματος. Εγγράφονται σε τρεις ομόκεντρους κύκλους, διαμέτρου 0,055μ., από βραχείες στικτές γραμμές.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 188, αρ. 69. Επίσης, Rotroff 1997, 161-162, 339, εικ. 62, αρ. 972, 300-285 π.Χ.

761. KO 2418. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,065μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα σχήματος εχίνου, διαμορφώνει γωνιώδες περίγραμμα στην ένωση με το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους ελαφρά οξεία. Στην ένωση με τη βάση, άβαφη αυλάκωση.

762. KO 1973. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. 1α (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,09μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,16μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα σχήματος εχίνου, διαμορφώνει γωνιώδες περίγραμμα στην ένωση με το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία.

763. KO 2424. Χώρος ηI, Το I, Τε II/K1, στρ. κάτω από το θεμέλιο του τοίχου (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

764. KO 2435. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, Τε II, στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

765. KO 2673. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, Τε II, στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

766. KO 3148. Δωμάτιο αXVI άνοιγμα χώρου, Το I, Τε II, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Ό.π. 762.

767. KO 1965. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, δI), Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,066μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, σκούρο καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

768. KO 2468. Δωμάτιο αII, Στοά εIA, Το I, II, Τε E1, στρ. καταστροφής, 2η στρώση κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12–0,14μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

769. KO 2675. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, Τε II, στρ. καταστροφής 2.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

770. KO 2792. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

771. KO 2824. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. ανάμεσα στο στάμα καταστροφής και το δάπεδο.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

772. KO 2855. Ν οικίας, Το I, Τε Λ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,027μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1–12μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

773. KO 3106. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2/I3, Θ2/Θ3, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

774. KO 3173. Στοά jID, Δωμάτιο αVI, Το I, Τε E4, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0057μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

775. KO 3247. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε K17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

776. KO 3296. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε K17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762.

777. KO 3216. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, Τε Θ1, στρ. αφαίρεση ορίζοντα χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,0063μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Γωνιώδες περίγραμμα στην ένωση με το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία.

778. KO 1968. Στοά εIA, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 10).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,071μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 762, με λεπτά τοιχώματα.

779. KO 1966. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε K17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,096μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα του σώματος, σχήματος εχίνου, με λεπτά τοιχώματα.

Βάσεις διαφόρων τύπων 780–854 (Πίν. 11)

780. KO 2492. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 11, 19).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., διάμ. βάσ. 0,082μ., ύψ. βάσ. 0,014μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow) με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Στιλπνό μεγάλο και γάνωμα. Η βάση και πολύ μικρό μέρος του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Επιφάνεια έδρασης εξηρημένη, με αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό της. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Στο κέντρο του πυθμένα, μαστοειδής απόφυση. Στην ένωση με το σώμα δημιουργεί γωνία που ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Στον πυθμένα εσωτερικά, στικτή και εμπίεστη διακόσμηση. Διακρίνεται μάλλον ένας κύκλος από πυκνές, λοξές και μακριές στικτές γραμμές, που εγγράφει έξι ακτινωτά διατεταγμένα και συμπλεκόμενα με εγχάρακτα ημικύκλια, ανθέμια, πιθανόν εννιάφυλλα. Εξωτερικά στον πυθμένα, μεγάλο εγχάρακτο γράμμα K (ύψ. 0,03μ., πλ. 0,023μ.), καταλαμβάνει όλο το πλάτος του πυθμένα, από τη μαστοειδή απόφυση μέχρι τον δακτύλιο της βάσης. Βαθιά χάραξη, μετά το ψήσιμο.

781. KO 2189. Στοά εII, Το I, Τε Δ6, στρ. 1 (Πίν. 11, 20).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Στιλπνό μελανό γάνωμα. Το μεγαλύτερο μέρος της βάσης και μικρό μέρος του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Επιφάνεια έδρασης πιθανότατα εξηρημένη, με αβαθή αυλάκωση,

μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Στο κέντρο του πυθμένα, μαστοειδής απόφυση. Στην ένωση με το σώμα δημιουργεί γωνία που ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Σώμα με καμπύλα και χοντρά τοιχώματα. Στον πυθμένα εσωτερικά, στικτή και εμπέστη διακόσμηση. Διακρίνονται δύο ή τρεις ομόκεντροι κύκλοι από πυκνές και βραχείες στικτές γραμμές που εγγράφουν τέσσερα ακτινωτά διατεταγμένα ανθήμια. Αναπτύσσονται ακριβώς στο κέντρο του πυθμένα, σχεδόν εφαιπόμενα μεταξύ τους. Μεγάλου μεγέθους, από δεκατρία κοντά, σχηματοποιημένα φύλλα που αποδίδουν μόνο το περίγραμμα του και επίσης μικρούς βλαστούς. Εξωτερικά στον πυθμένα, σώζεται αποσπασματικά χάραγμα που αποδίδει πιθανόν το γράμμα Ε ή Π με προεκτεινόμενη την οριζόντια κεραία. Είναι πιθανόν να μην αποδίδει γράμμα αλλά ελεύθερο σχέδιο, όπως στο αρ. 796.

782. KO 2601. Στοά jIA, κοντά στην εστία 3, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,08μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,063μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό και κατά τόπους καστανό σκούρο. Τμήμα της βάσης και του κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής. Εξηρημένη και στενή επιφάνεια έδρασης, με αβαθή αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Στον πυθμένα χαμηλό μαστοειδές έξαρμα. Η γωνιώδης ένωση με το σώμα, ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Εσωτερικά στον πυθμένα εμπέστη και στικτή διακόσμηση. Διατηρούνται δύο ακτινωτά διατεταγμένα και συμπλεκόμενα με ζεύγη εγχάρακτων ημικύκλιων, ανθήμια. Διαμορφώνονται από επτά σχηματοποιημένα λογχόσχημα φύλλα και δύο ελικοειδείς βλαστούς. Εγγράφονται σε τρεις εφαιπόμενος μεταξύ τους ομόκεντρους κύκλους από πυκνές και βραχείες στικτές γραμμές.

783. KO 2647 και 2618. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. ορ. χρήσης. Στοά εII, Το I, Τε Γ6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,014μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα.

Επιφάνεια έδρασης με αυλάκωση, μετατοπισμένη στο εσωτερικό, σώζει ίχνη ερυθρού χρώματος. Ίχνη από δύο ομόκεντρους κύκλους, σχετικά κοντών, στικτών γραμμών.

784. KO 2646. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. 1α καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 783. Εξηρημένη ταινία στην ένωση με τη γωνιώδη μετάβαση στο σώμα. Δύο, τουλάχιστον, ομόκεντροι κύκλοι από στικτές γραμμές, αναπτύσσονται σε απόσταση μεταξύ τους. Οι γραμμές του εξωτερικού κύκλου είναι μακρύτερες και διατάσσονται πιο λοξά και αραιά.

785. KO 2650. Στοά jIN, Το I, Τε H5, στρ. 1 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,095μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 783. Εξηρημένη ταινία στην ένωση με τη γωνιώδη μετάβαση στο σώμα. Δύο, τουλάχιστον, ομόκεντροι κύκλοι από στικτές γραμμές, αναπτύσσονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους. Πιθανόν συνανήκει με το αρ. 786.

786. KO 2635. Στοά jIN, Το I, Τε H5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,095μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 783. Πιθανόν συνανήκει με το 785.

787. KO 2627. Μπάζα από την εκσκαφή του χώρου.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 783.

788. KO 2706. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Α14, στρ. 2. Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,031μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 783.

789. KO 2778. Χώρος ηII, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 783, διακρίνονται τρεις επάλληλοι ομόκεντροι κύκλοι από κοντές στικτές γραμμές.

790. KO 2628. Ν οικίας, Το I, Τε Θ5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,032μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 783, διακρίνεται κύκλος από λεπτές και πικνές στικτές γραμμές.

791. KO 2638. Α πτέρυγα οικίας (αXVI, χώρος ηI), Το I, Τε II, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,043μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 783.

792. KO 2622. Στοά εII, Το I, Τε B6, στρ. 2 πάνω από συγκέντρωση λίθων.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,03μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 783.

793. KO 2711. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,037μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 783, διακρίνεται εμπέστο εννιάφυλλο ανθέμιο.

794. KO 2718. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Π16/Ο16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Πέντε τμήματα βάσης και

ένα πυθμένα. Ό.π. 783, στον πυθμένα διακρίνονται δύο ομόκεντροι κύκλοι στικτών γραμμών.

795. KO 2127. Χώρος ηII, Το I, Τε II, K1, στρ. κάτω από το θεμέλιο.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Καστανός δακτύλιος στο κέντρο του πυθμένα από την απόθεση άλλου αγγείου κατά την όπτηση. Μεγάλο τμήμα βάσης και πολύ μικρό σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Επιφάνεια έδρασης εξηρημένη, με αβαθή κεντρική αυλάκωση. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Στην ένωση με το σώμα δημιουργεί γωνία που ορίζεται από εξηρημένη ταινία. Στον πυθμένα εσωτερικά, στικτή και εμπέστη διακόσμηση. Διακρίνονται δύο ομόκεντροι κύκλοι από αραιές στικτές γραμμές που εγγράφουν τέσσερα ακτινωτά διατεταγμένα ανθέμια. Αναπτύσσονται στο κέντρο του πυθμένα, τα δύο εφαπτόμενα μεταξύ τους και τα άλλα δύο μεγαλύτερα σε μέγεθος και ελαφρώς μετατοπισμένα. Καλοσχηματισμένα, με επτά λογχόσχημα φύλλα και ελικοειδείς βλαστούς να πλαισιώνουν τον ωσειδή κεντρικό μίσχο. Εξωτερικά στον πυθμένα, και αντικριστά μεταξύ τους, σώζονται δύο μεγάλα εγχάρακτα γράμματα. Το ένα είναι σίγουρα Τ (ύψ. 0,01μ., πλ. 0,015μ.), ενώ το άλλο θα μπορούσε να είναι Χ, αλλά πιθανότερα επίσης Τ (ύψ. 0,015μ., πλ. 0,025μ.) με προεκτεινόμενη την οριζόντια κεραία. Δύο άλλα ευθύγραμμα χαράγματα, το ένα στο κενό διάστημα μεταξύ των γραμμάτων και το δεύτερο σχεδόν σε επαφή με την οριζόντια κεραία του Χ ή Τ, είναι μάλλον τυχαία.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 187, αρ. 64.

796. KO 2217. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Θ1, Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 11, 20).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πάχ. 0,0066μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό γάνωμα. Καστανός δακτύλιος στο κέντρο του πυθμένα από την απόθεση άλλου αγγείου κατά την όπτηση. Μεγάλο τμήμα βάσης και πολύ μικρό σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Επιφάνεια έδρασης

εξηρημένη, με αβαθή κεντρική αυλάκωση. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Στην ένωση με το σώμα δημιουργεί. Διακρίνονται δύο ή τρεις ομόκεντροι κύκλοι από αραιές στικτές γραμμές που εγγράφουν τέσσερα ακτινωτά διατεταγμένα ανθέμια. Αναπτύσσονται στο κέντρο του πυθμένα, πιθανόν γύρω από δακτύλιο. Καλοσχηματισμένα, πλην ενός που αποτυπώθηκε περίπου το μισό, με εννιά λογχόσχημα φύλλα και ελικοειδείς βλαστούς. Εξωτερικά, αδιάγνωστο χάραγμα που καλύπτει σχεδόν όλη την επιφάνεια του πυθμένα. Πρόκειται για σχεδόν ορθογώνιο σχήμα (πλ. 0,03μ., ύψ. 0,013μ.), διηρημένο διαγώνια από λοχή γραμμή και οριζόντια από δεύτερη, παράλληλη στις μακριές πλευρές του γραμμή, που σταματά περίπου στο σημείο που συναντά την παραπάνω λοχή γραμμή. Από τη μία γωνία του ξεκινά ελεύθερη γραμμή που αποδίδει οφιοειδές σχήμα, περίπου όπως το λατινικό γράμμα S.

797. KO 2763. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε K13, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν το τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα. Επιφάνεια έδρασης με κεντρική αυλάκωση. Εξηρημένη ταινία στη γωνιώδη μετάβαση προς το σώμα. Στον πυθμένα διακόσμηση δύο ομόκεντροι κύκλοι από κοντές γραμμές εγγράφουν εννιάφυλλο ανθέμιο με ενιαίο περίγραμμα.

798. KO 2619. Β πτέρυγα οικίας, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πλ. επ. έδρ. 0,06μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα, εκτός από μια λεπτή ταινία στον πυθμένα. Τμήμα βάσης και πολύ μικρό σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Στενή, εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με κεντρική αυλάκωση. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Εξηρημένη ταινία στη γωνιώδη ένωση με το σώμα. Στον πυθμένα εννιάφυλλο έκτυπο

ανθέμιο εντός δύο κύκλων από στικτές γραμμές.

799. KO 2612. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, Τε II, στρ. καταστροφής 2.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,015μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 798. Πιθανόν συνανήκει με το αρ. 800.

800. KO 2632. Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε θ1, στρ. καταστροφής κάτω από το θεμέλιο του τοίχου.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 799, πιθανόν συνανήκουν.

801. KO 2877. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 798.

802. KO 2616. Β πτέρυγα οικίας, Το I, Τε H1, στρ. 1α και καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 798.

803. KO 2745. Στοά jIB, Το I, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 798.

804. KO 2629. Το I, Δοκ. Τομή I, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,016μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 798.

805. KO 2764. Χώρος ηII, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,038μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 798. Ίχνη από δυο ομόκεντρους κύκλους στικτών γραμμών.

806. KO 2637. Ν πτέρυγα οικίας (αIX, αX), Το I, Τε Z6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,034μ., ύψ. βάσ. 0,017μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 798.

807. KO 2630. Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής κάτω από το θεμέλιο.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 798. Ίχνη στικτής διακόσμησης.

808. KO 2611. Χώρος ηI, Το I, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,02μ., ύψ. βάσ. 0,016μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 798.

809. KO 2611. Αυλή δI, Το I, Τε Z2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,03μ., ύψ. βάσ. 0,015μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 798.

810. KO 2771. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,024μ., ύψ. βάσ. 0,014μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,0042μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 798.

811. KO 2376. Ν οικίας, Το I, Τε Z8/H8 Μάρτυρας, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 798.

812. KO 2641. Ν οικίας, Το I, Τε H10, στρ. 1 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Στενή, ολόβαφη επιφάνεια έδρας, με κεντρική αυλάκωση. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Γωνιώδης ένωση με το σώμα.

813. KO 2488. Στοά εIΔ, Το I, Τε B1, στρ. καταστροφής (Πίν. 11, 20).

Σωζ. ύψ. 0,029μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μεγάλο μέρος της βάσης, και μικρό του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Στενή, εξηρημένη επιφάνεια έδρας, με κεντρική αυλάκωση. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα ενώ δημιουργεί γωνία και πιθανόν αβαθή αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Στο κέντρο του πυθμένα εξωτερικά, σώζεται τμήμα από χάραγμα που αποδίδει ορθογώνιο σχήμα με διπλή γραμμή στη μία μακριά πλευρά του. Η χάραξη είναι λεπτή και έγινε μετά την όπτηση.

814. KO 2759. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής. Επιφάνεια έδρας με κεντρική αυλάκωση. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Αβαθής αυλάκωση στη γωνιώδη μετάβαση προς το σώμα.

815. KO 2751. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,014μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, ελαφρά καμπύλης τομής. Επιφάνεια έδρασης με αβαθή κεντρική αυλάκωση. Γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και εξηρημένη ταινία στη γωνιώδη ένωση με το σώμα. Πιθανότατα συνανήκει με το KO 2371.

816. KO 2371. Ν οικίας, Το Ι, Τε Δ6, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,014μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 815, πιθανότατα συνανήκουν.

817. KO 2636. Δωμάτιο αXVI, Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Ι1, στρ. 2 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Στενή, αποστρογγυλεμένη, επιφάνεια έδρασης, πιθανόν εξηρημένη Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Εξηρημένη ταινία στη γωνιώδη ένωση με το σώμα. Στον πυθμένα τρεις ομόκεντροι κύκλοι από πυκνές στικτές γραμμές.

818. KO 2765. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, Το Ι, Τε Η1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 817, πιθανότατα συνανήκουν.

819. KO 2765. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, Το Ι, ΙΙ, Τε Ι1/Κ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,023μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και

σώματος. Ό.π. 817–818, πιθανότατα συνανήκουν.

820. KO 2633. Β πτέρυγα οικίας (αXVII, αXVIII), Το Ι, Τε Η1, στρ. 1α (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 817, ελαφρώς πιο χαμηλή βάση.

821. KO 2760. Το Ι, Καθαρισμός από φερτά χρώματα της βροχής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πλ. επ. έδρ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 817.

822. KO 2640. Δυτική πτέρυγα οικίας (αΙ–αΙΙΙ), Το Ι, καθαρισμός παρειάς ανασκαφικού χώρου.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πλ. επ. έδρ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης. Ό.π. 817. Πιθανόν συνανήκει με το 823.

823. KO 2620A. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής, αποκάλυψη.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,023μ., ύψ. βάσ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και θραύσμα από πυθμένα. Ό.π. 817. Στον πυθμένα συμπλεκόμενο, εμπίεστο, εννιάφυλλο ανθέμιο. Πιθανόν συνανήκει με το 822.

824. KO 2775. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,008μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και του πυθμένα. Ό.π. 817.

825. KO 2713. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ.

καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και του πυθμένα. Ό.π. 817.

826. KO 2753. Δ οينوποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α1, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πλ. επ. έδρ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης. Ό.π. 817.

827. KO 2649. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII), Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 817.

828. KO 2631. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αX, αXI), Το I, Τε H6, στρ. βοτσαλωτό.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 817, με εξαίρεση την απόδοση της στικτών γραμμών, που είναι κοντές και ορίζονται από εγχάρακτους κύκλους. Διατηρείται τμήμα από ένα ανθέμιο.

829. KO 2624. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αX, αXI), Το I, Τε H5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μεγάλο γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 817, με εξαίρεση την απόδοση της στικτών γραμμών, που είναι κοντές. Διατηρείται ελάχιστο τμήμα από ένα ανθέμιο.

830. KO 2779. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αXI, αXII), Το I, Τε H5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,04μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μελανό γάνωμα, καστανό εσωτερικά του δακτύλιο της βάσης και σε μία ζώνη εσωτερικά του πυθμένα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, ελαφρά καμπύλης τομής, με αποστρογγυλεμένη και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Εξηρημένη ταινία στη γωνιώδη ένωση με το σώμα. Ίχνη από ομόκεντρους κύκλους στικτών γραμμών.

831. KO 2746. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πλ. επ. έδρ. 0,055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής, με αποστρογγυλεμένη και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα και εξηρημένη ταινία στη γωνιώδη ένωση με το σώμα.

832. KO 2716. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε P16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,033μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,07μ.

Πηλός γκριζοκάστανος, καμμένος (7.5YR 6/3 light brown). Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής, με αποστρογγυλεμένη και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα και εξηρημένη ταινία στη γωνιώδη ένωση με το σώμα. Ίχνη στικτής διακόσμησης.

833. KO 2645 και KO 2756. Αυλή δI, Το I, Τε H2/Z2 και Θ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,024μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,013μ., πλ. επ. έδρ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής, με αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης, πιθανότατα ολόβαφη. Ομαλή καμπύλη, λιγότερο έντονη από τα παραπάνω, στην ένωση με τον πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Διακρίνονται ίχνη από δύο ομόκεντρους κύκλους στικτών γραμμών.

834. KO 2770. Αυλή δI, To I, Te Z3, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,02μ., πλ. επ. έδρ. 0,045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Τμήμα δακτυλίου βάσης. Ό.π. 833.

835. KO 2715. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te P16, στρ. καταστροφής. Σωζ. ύψ. 0,008μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,024μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Τμήμα δακτυλίου βάσης. Ό.π. 833.

836. KO 2613. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,016μ., πλ. επ. έδρ. 0,045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Τμήμα δακτυλίου βάσης. Ό.π. 833.

837. KO 2625. Ν οينوποιείου, To I, Te Γ10, ανάχωμα στα ΝΔ της τομής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,018μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πλ. επ. έδρ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Τμήμα δακτυλίου βάσης. Ό.π. 833.

838. KO 2776. Χώρος ηI, To I, Te K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,037μ., ύψ. βάσ. 0,015μ., πλ. επ. έδρ. 0,04μ. Πηλός

Πηλός ροδαλός (5YR 7/3 pink). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα δακτυλίου βάσης. Ό.π. 833.

839. KO 2621. Δωμάτιο αXVII, To II, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,037μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πλ. επ. έδρ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα πυθμένα και δακτυλίου βάσης. Δακτυλιόσχημη βάση, με αποστρογγυλεμένη και ολόβαφη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα.

840. KO 2126. Δωμάτιο αI, To I, Te H1, Z1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., διάμ. βάσ. 0,085μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό ανομοιογενές, ποικίλει από μελανό έως ανοικτό καστανό. Βάση ανοικτού αγγείου με εγχάρακτη επιγραφή ΑΝ. Σώζεται το μεγαλύτερο μέρος της βάσης, συγκολλημένο από τέσσερα θραύσματα. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα. Επιφάνεια έδρασης ολόβαφη και ελαφρά κοίλη. Στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα δημιουργεί γωνία, ενώ στην ένωση με το σώμα, αβαθή αυλάκωση. Στο κέντρο του πυθμένα εξωτερικά, δύο μεγάλα εγχάρακτα γράμματα (ΑΝ) που καλύπτουν μεγάλο μέρος της επιφάνειάς του. Το Α σώζεται ακέραιο (ύψ. 0,02μ., πλ. 0,021μ.) Το Ν (ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,013μ.) έχει απολέσει το σημείο συνάντησης της λοξής με τη δεύτερη κάθετη κεραία. Η χάραξη έγινε μετά την όπτηση. Τα γράμματα είναι συνεχόμενα, με τις κεραίες του Α και του Ν να εφάπτονται.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 187, αρ. 63.

841. KO 2780. ΝΑ οικίας, To I, Te M5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,065μ.

Πηλός ροδαλός (5YR 7/3 pink). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα δακτυλίου βάσης. Δακτυλιόσχημη βάση, με επίπεδη και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα.

842. KO 2722. Ν οικίας, To I, Te K6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,027μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα δακτυλίου βάσης και ελάχιστο πυθμένα. Ό.π. 841, πιθανόν συνανήκουν.

843. KO 2861. Στοά jIA, To I, Te Θ2, στρ. 2 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα δακτυλίου βάσης. Δακτυλιόσχημη βάση, με επίπεδη και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα.

844. KO 2774. Ν πτέρυγα οικίας (γII, αXI, αXII), Το I, Τε Θ5, στρ. επιφ. (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,045μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,08μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα δακτυλίου βάσης. Δακτυλιόσχημη βάση, με επίπεδη και ολόβαφη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα.

845. KO 2615. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1/H1, στρ. ορίζοντας χρήσης (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,045μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,08μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα πυθμένα και βάσης. Δακτυλιόσχημη βάση, με επίπεδη και ολόβαφη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα.

846. KO 2729. Α πτέρυγα οικίας (αXVII, ηI), Το II, Τε II, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επ. έδρ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με διευρυνόμενο δακτύλιο, επίπεδη και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης και επίπεδο πυθμένα. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα. Αχνά ίχνη από τις εγχάρακτες γραμμές που ενώνουν τα εμπιέστα ανθήμια.

847. KO 2642. Δοκ. Τομή 1, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,03μ., ύψ. βάσ. 0,011μ., πλ. επ. έδρ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλης τομής, με επίπεδη και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα. Ίχνη από ομόκεντρους κύκλους στικτών γραμμών και εμπιέστα ανθήμια.

848. KO 2375. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,012μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,006μ.,

πλ. επ. έδρ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Μεγάλο τμήμα βάσης και πυθμένα. Δακτυλιόσχημη χαμηλή βάση, με διευρυνόμενο δακτύλιο και επίπεδη, εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Ομαλή καμπύλη προς τον κοίλο πυθμένα. Γωνία στην ένωση με το σώμα.

849. KO 2719. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με σχεδόν ευθύγραμμο περίγραμμα. Επιφάνεια έδρασης ελαφρά λοξότμητη. Γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και το σώμα. Πιθανότατα συνανήκει με το 850–851.

850. KO 2758. Ν οικίας, Το I, Τε I7, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. , πιθανότατα συνανήκει με το 849, 851.

851. KO 2768. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής 2η στρώση.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ίχνη από εμπιέστη ανθήμια. Ό.π. , πιθανότατα συνανήκει με το 849–850.

852. KO 2761. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,024μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Δακτυλιόσχημη βάση, με σχεδόν ευθύγραμμο περίγραμμα. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και αβαθής αυλάκωση στην ένωση με το σώμα.

853. KO 2620. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,024μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.
Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Δακτυλιόσχημη βάση, με σχεδόν ευθύγραμμο περίγραμμα. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και αβαθής αυλάκωση στην ένωση με το σώμα.

854. KO 3172. ΝΑ συγκροτήματος, Τοίχια, Το I, τοίχος Α και Β.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,032μ., πλ. επ. έδρ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα από λεπτό δακτύλιο βάσης.

Πυθμένες 855–861

855. KO 2709. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Π16/Ο16 ΒΔ γωνία, στρ. καταστροφής αραιό.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Δέκα μικρά τμήματα από τον επίπεδο πυθμένα και το κατώτερο σώμα, τα περισσότερα εξαιρετικά μικρά και αποκρουσμένα. Διατηρείται στικτή διακόσμηση από ομόκεντρους κύκλους με κοντές και πυκνές γραμμές και εμπέστη διακόσμηση που ανθέμιο με ιδιαίτερα ψηλό κεντρικό μίσχο.

856. KO 2720. Ν πτέρυγα οικίας (γII, αXIII, αXIV), Το I, Τε Θ5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα κωνικού πυθμένα. Διατηρείται εμπέστη διακόσμηση που αποδίδει πέντε ελεύθερα εννιάφυλλα ανθέμια στο κέντρο του πυθμένα. Τα δύο μόνο αποδίδονται με ενιαίο περίγραμμα, ενώ στα λοιπά τα φύλλα αναπτύσσονται ελεύθερα. Η διαφοροποίηση αυτή δεν είναι σαφές αν οφείλεται σε δύο διαφορετικές μήτρες ή στον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκε η ίδια μήτρα.

857. KO 2747. Δωμάτιο αIX, Το I, Τε Z6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).

Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα κωνικού πυθμένα. Διατηρείται εμπέστη διακόσμηση που αποδίδει δύο εφαπτόμενα και στο κέντρο του πυθμένα εννιάφυλλα ανθέμια, με φύλλα που αναπτύσσονται ελεύθερα.

858. KO 2757. Β πτέρυγα οικίας (jI B, δI), Το I, Τε Z2, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,009μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τμήμα από τη εξωτερική περίμετρο πυθμένα.

859. KO 3050. Στοά εII, Το I, Τε Δ6, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,039μ., πάχ. 0,068μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Κατώτερο τμήμα σώματος. Διατηρούνται δύο ομόκεντροι κύκλοι με εμπέστη διακόσμηση που αποδίδει μικρές και πυκνές κουκίδες.

860. KO 3344. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Π16/Ο16 ΒΔ γωνία, στρ. καταστροφής αραιό.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,039μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Ένα τμήματα από τον ιδιαίτερα κωνικό πυθμένα και δύο μικρά από το κατώτερο σώμα. Εσωτερικά ο πυθμένα πιθανότατα ακόσμητος.

861. KO 2639. Ν οικίας, Το I, Τε Θ6, στρ. 1α. Π. 0,01μ.

Σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα κωνικού πυθμένα.

Σώματα 862–899

862. KO 3029. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1/H1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,019μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Δύο τμήματα κατώτερου σώματος, μη συνανήκοντα. Στο ένα, διακόσμηση στικτών γραμμών.

863. KO 3337. Το I, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,046μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα κατώτερου σώματος. Σώμα με ρηχά και καμπύλα τοιχώματα, πιθανόν διαμορφώνει άβαφη ταινία στην ένωση με τη βάση.

864. KO 3030. Στοά jIB, To I, Te Z2, στρ. 1α προς 2.

Σωζ. μήκ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος, πιθανό με άβαφη ταινία στην ένωση της βάσης.

865. KO 2887. Αυλή δI, To I, Te H2/Z2, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0057μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό στο κάτω και καστανό στο άνω τμήμα. Τμήμα σώματος.

866. A. KO 2827. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. 2, σημειακό καταστροφής. B. KO 2834. Χώρος ηI, To I, Te II-K1, στρ. κάτω από το θεμέλιο των τοίχων. A.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος με χοντρά τοιχώματα. B. Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,007μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος.

867. KO 2846. Δωμάτιο αI, To I, Te Z1/H1, στρ. ορίζοντας χρήσης, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,049μ., πάχ. 0,0066μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος.

868. KO 2849. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, To IV, Te B5, στρ. 1 καστανόκοκκινο. Μέγ.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., μέγ. σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα κατώτερου σώματος. Άβαφη ταινία στην ένωση με τη βάση.

869. KO 2884. Δωμάτιο αXVIII, To I, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος.

870. KO 3025. ΝΑ οικίας, To I, Te M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος με λεπτά και βαθιά τοιχώματα.

871. KO 3026. Δοκ. Τομή I, To I, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος με χοντρά τοιχώματα προς τη βάση.

872. KO 3027. Στοά jIN, To I, Te H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος, με λεπτά τοιχώματα.

873. KO 3028. ΝΑ οικίας, To I, Te M6, στρ. 1β.

Μέγ. Σωζ. μήκ. 0,017μ., μέγ. σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,0048μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τρία, μη συνανήκοντα τμήματα σώματος.

874. KO 3032. Στοά jIN, To I, Te Θ4, στρ. καταστροφής, αποκάλυψη.

Σωζ. μήκ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος.

875. KO 3033. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, To IV, Te Γ4/Γ5, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. μήκ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0063μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος.

876. KO 3034. Δυτική πτέρυγα οικίας (αI-αIII), To I,

καθαρισμός παρειάς ανασκαφικού χώρου.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,005–0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος, με χοντρά τοιχώματα προς τη βάση.

877. KO 3036. Δωμάτιο αXV, To I, Te I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,054μ., πάχ. 0,003μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος με ιδιαίτερα λεπτό τοίχωμα. Ομοιάζει ιδιαίτερα με το KO 2409.

878. KO 3037. Δωμάτιο αI, To I, Te Z1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό στο άνω τμήμα. Δύο τμήματα σώματος.

879. KO 3038. Στοά jIIIΔ, To IV, Te A2/A3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,014μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα σώματος.

880. KO 3039. Ν πτέρυγα οικίας (αXI, αXII, γI), To I, Te Θ5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,0063μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος.

881. KO 3040. Δωμάτιο αXVII, To I, II, Te Θ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος.

882. KO 3043. Δοκ. Τομή I, To I, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος.

883. KO 3044. Ν οικίας, To I, Te H10, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος.

884. KO 3045. Δοκ. Τομή I, To I, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος.

885. KO 3047. Δοκ. Τομή I, To I, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος με χοντρά τοιχώματα.

886. KO 3049. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te K14, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0064μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα κατέτερου σώματος.

887. KO 3051. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Δύο τμήματα σώματος.

888. KO 3054. Δωμάτιο αXVIII, To II, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος, με λεπτά τοιχώματα.

889. KO 3055. ΝΑ οικίας, To I, Te N5, στρ. καταστροφής, αραιό.

Σωζ. μήκ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα σώματος, με λεπτά τοιχώματα.

890. KO 3056. ΝΑ οικίας, To I, Te N5, στρ. καταστροφής, αραιό.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος.

891. KO 3058. Χώρος ηI, To I, Te K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,043μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος.

892. KO 3113. Χώρος ηII, To I, Te II, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. μήκ. 0,029μ., σωζ. πλ. 0,019μ., πάχ. 0,0053μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος,

893. KO 3177. Στοά jIB, To I, Te Z2, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,046μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα σώματος, με χοντρά τοιχώματα προς το χείλος.

894. KO 3195. Στοά jIB, To I, Te Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,004–0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα σώματος, με χοντρά τοιχώματα προς τη βάση.

895. KO 3198. Δωμάτιο αXV, To I, Te I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος, με λεπτά τοιχώματα.

896. KO 3206. Στοά jIIBΔ τμήμα, To I, Δυτικά των Te A2/A3, στρ. επιφανεικό.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος.

897. KO 3212. Χώρος ηII, To II, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,042μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/4 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος.

898. KO 3230. Δωμάτιο αXVI, To I, Te II, θυραίο ανοιγμα χώρου.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος.

899. KO 3345. ΝΑ οικίας, To I, Te M6, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,0078μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).
Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Τμήμα σώματος, με έντον καμπύλα και χοντρά τοιχώματα.

2.1.1.4.3. Άωτα ρηχά, σκυφίδια με έσω νεύον χείλος, Ελληνιστικός τύπος 900–901 (Πίν. 11)

900. KO 2480. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 11).

Ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,043μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,041μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,096μ.

Πηλός ροδαλός (5YR 7/4 pink), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό μελανό. Σχεδόν σε κατατομή. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Στην ένωση με το σώμα δημιουργεί γωνία, ενώ ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα στην ένωση με τον πυθμένα. Σώμα κωνικού περιγράμματος, με ομαλή καμπύλη προς το ελαφρά έσω νεύον χείλος.

Rotroff 1997, 162, 340, εικ. 62, πίν. 75, αρ. 983, 310–300 π.Χ.

901. KO 2194. Δωμάτιο αXVI To I, Te II, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Ύψ. 0,028μ., διάμ. χείλ. 0,058μ., διάμ. σώμ. 0,076μ., διάμ. βάσ. 0,043μ., ύψ. βάσ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Ακέραιο. Βάση δακτυλιόσχημη, με προεκτεινόμενο δακτύλιο. Καμπύλο περίγραμμα στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Ρηχό και ευρύστομο. Σώμα κωνικού περιγράμματος, δημιουργεί γωνία και φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία.

2.1.1.4.4. Σκυφίδιο ημίβαφο 902 (Πίν. 11)

902. KO 2409. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε II, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,042μ., υπ. διάμ. 0,1μ., πάχ. 0,04μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό, εξωτερικά καλύπτει μόνο με το άνω μέρος του σώματος. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου με λεπτά τοιχώματα, δημιουργεί ήπια γωνία στην ένωση με το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία.

2.1.1.4.5. Άωτα βαθιά σκυφίδια με έσω νεύον χείλος, χωρίς διακόσμηση 903–944 (Πίν. 11)

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη, χείλος αποστρογγυλεμένο 903–918 (Πίν. 11)

903. KO 2878. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,13μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου, με χοντρά και βαθιά τοιχώματα. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα προς το ήπια έσω νεύον χείλος, με την αποστρογγυλεμένη ακμή.

904. KO 2883. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,035μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 903.

905. KO 2433. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,029μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,13μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 903.

906. KO 2454. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,032μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 903.

907. KO 2857. Ν πτέρυγα οικίας (αIX, αX), Το I, Τε Z6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Δύο ελάχιστα τμήματα χείλους. Ό.π. 903.

908. KO 2879. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,044μ., πάχ. 0,0075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 903.

909. KO 3286. Αυλή δI, Το I, Τε Z3, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,13μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 903.

910. KO 3330. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,13μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 903.

911. KO 3098. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε K13, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Έντονα ίχνη καύσης κατά την όπτηση μεταβάλλουν το τοπικά το χρώμα σε γκριζωπό. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 903.

912. KO 3101. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 903.

913. KO 3185. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,035μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 903.

914. KO 3246. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Θ14, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,053μ., πάχ. 0,0068μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 903.

915. KO 3104. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. καστανό πηλώδες, λάκκος (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 903.

916. KO 2383. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,084μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό εσωτερικά και στο κάτωτερο τμήμα εξωτερικά, και σκούρο καστανό στο πάνω τμήμα και στο χείλος. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 903. Το τοίχωμα διευρύνεται έντονα στην μετάβαση προς το χείλος.

917. KO 2385. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Α5–Α6, στρ. 2, σημειακό στρώμα καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,049μ., διάμ. χείλ. 0,2–22μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό καστανό. Μεγάλο τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα σχήματος εχίνου, με χοντρά και βαθιά τοιχώματα. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα προς το έντονα έσω νεύον χείλος, με την αποστρογγυλεμένη ακμή.

918. KO 3120. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, ΙΙ, Τε Ι1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,046μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό καστανό. Τμήμα χείλους. Έσωνεύον χείλος, με έντονη κλίση προς τα μέσα και αποστρογγυλεμένη ακμή.

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη, χείλος με οξεία ακμή 919–921 (Πίν. 11)

919. KO 2394. Το Ι, Τε Κ7, στρ. καστανό πηλώδες ανάμεσα σε λίθους (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,042μ., διάμ. χείλ. 0,2μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό μελανό. Μεγάλο τμήμα σώματος και χείλους. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου, με χοντρά και βαθιά τοιχώματα. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα προς το έντονα έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους ελαφρά οξεία.

920. KO 1964. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,073μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,18μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως και σκούρο καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα σχήματος εχίνου, με χοντρά και βαθιά τοιχώματα. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα προς το έντονα έσω νεύον χείλος. Το εσωτερικό τοίχωμα εισέχει ελαφρά σε σχέση με την οξεία ακμή του χείλους.

921. KO 2806. Ν οινοποιείου, Το Ι, Τε Β10, στρ. καταστροφής αφαίρεση, λάκκος Δ.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,05μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό καστανό. Τμήμα χείλους. Έσωνεύον χείλος, με οξεία ακμή.

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη, λεπτά τοιχώματα, χείλος με οξεία ακμή 922–923 (Πίν. 11)

922. KO 2451. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ3, στρ. 2 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,031μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,05μ.

Πηλός έντονα καμένος κατά την όπτηση, ανοικτός καστανός (7.5YR 6/3–6/4 light brown). Γάνωμα απολεπισμένο. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα

σχήματος εχίνου, με λεπτά και βαθιά τοιχώματα. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα προς το έντονα έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία.

923. KO 2390. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. 2 με πασσαλότρυπα (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,04μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,0054μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στυλινό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 922.

Σώμα-χείλος μεγωνιώδες περίγραμμα, χείλος με οξεία ακμή 924–930 (Πίν. 11)

924. KO 2188. Δωμάτιο αΧ, Το Ι, Τε Η5/Η6, στρ. 1 και καταστροφής (Πίν. 11).

Ύψ. 0,045μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., σωζ. πλ. 0,12μ., διάμ. βάσ. 0,065μ., ύψ. βάσ. 0,009μ., πλ. επ. έδρ. 0,007–0,011μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Σε κατατομή, λείπουν μέρη του σώματος και του χείλους. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλης τομής. Επιφάνεια έδρασης ολόβαφη, λοξότμητη, με πλάτος που διαφοροποιείται αισθητά. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα, ενώ μεταβαίνει με καμπύλο περίγραμμα προς τον κωνικό πυθμένα. Σώμα με βαθιά και χοντρά τοιχώματα, σχήματος εχίνου, δημιουργεί γωνιώδες περίγραμμα προς το έσω νεύον χείλος, με την ελαφρά οξεία ακμή.

925. KO 2399 και KO 2724. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6/Μ5, στρ. 1β – αποκάλυψη καταστροφής.

Ύψ. 0,06μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., (KO 2399).

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,006–0,009μ. (KO 2724).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., ύψ. βάσ. 0,01μ. (Πίν. 11).

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό καστανό. Σε δύο τμήματα που δεν συγκολλούνται, ωστόσο αποκαθίσταται σχεδιαστικά. Τμήμα χείλους (KO 2399). Έσωνεύον χείλος, με έντονη κλίση προς τα μέσα και οξεία ακμή. Βάση και τμήμα του κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση (KO 2724), με καμπύλο

περίγραμμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση το σώμα και ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα. Σώμα με χοντρά και βαθιά τοιχώματα, σχήματος εχίνου.

926. KO 2499. Δωμάτια αΙΙΙ, αΙV, Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ2, στρ. 1 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,033μ., διάμ. χείλ. 0,1μ., διάμ. σώμ. 0,11μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Μεγάλο τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με βαθιά και χοντρά τοιχώματα, σχήματος εχίνου. Δημιουργεί έντονα γωνιώδες περίγραμμα προς το έσω νεύον χείλος, με τα λεπτότερα τοιχώματα και την ελαφρά οξεία ακμή.

927. KO 3178. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό μελανό. Μικρό τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με χοντρά, καμπύλα τοιχώματα, δημιουργεί ήπια γωνιώδες περίγραμμα προς το έσω νεύον χείλος, με την ελαφρά οξεία ακμή.

928. KO 3248. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ζ9, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,044μ., πάχ. 0,075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό μελανό και καστανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 927.

929. KO 3268. Β πτέρυγα οικίας (αΙ, jI B), Το Ι, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό μελανό και καστανό. Μικρό τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 927.

930. KO 3277. Καθαρισμός από τα φερτά χρώματα της βροχής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Ό.π. 927.

Σώματα από βαθιά σκυφίδια 931–932

931. KO 2872. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος, με χοντρά και καμπύλα τοιχώματα.

932. KO 3046. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,035 και 0,029μ., πάχ. 0,01–0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό καστανό. Δύο τμήματα από το κατώτερο τμήμα του σώματος. Σώμα με χοντρά και καμπύλα τοιχώματα.

Βάσεις από βαθιά σκυφίδια 933–944 (Πίν. 11)

933. KO 2648 και 2769. Ν οικίας, Το I, Τε K7, στρ. καστανό με πέτρες. Το I, Τε K5, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,009μ., πλ. επ. έδρ. 0,085μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Μεγάλο τμήμα βάσης και πυθμένα. Δακτυλιόσχημη χαμηλή βάση, καμπύλης τομής, με λοξότμητη και εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και το μάλλον βαθύ σώμα.

934. KO 2783. Ν οικίας, Το I, Τε E6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό καστανό. Βάση και τμήμα του κατώτερου σώματος. Ό.π. 933, πιθανόν συνανήκουν.

935. KO 2754. Βόρεια οινοποιείου, Το II, Τε B4, στρ. κιτρινωπό.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,009μ., πλ. επ. έδρ. 0,0085μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow).

Θαμπό μελανό και καστανό γάνωμα. Δύο τμήματα βάσης Ό.π. 933.

936. KO 2725. Αυλάκι 1, Το I, Τε Θ7/I7 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06–0,07μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό καστανό. Βάση και τμήμα του κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με καμπύλο περίγραμμα και λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση το σώμα και ο τον επίπεδο πυθμένα. Σώμα με μάλλον βαθιά, καμπύλα τοιχώματα.

937. KO 2644. Το I, Τε Δοκ. Τομή I, στρ. 1 επιφ. (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,025μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ψηλή δακτυλιόσχημη βάση, με έντονα καμπύλο περίγραμμα και λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με το σώμα και ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Σώμα με χοντρά τοιχώματα στον πυθμένα.

938. KO 2643. Ν οικίας, Το I, Τε K5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,03μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ψηλή δακτυλιόσχημη βάση, με έντονα καμπύλο περίγραμμα και ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με το σώμα και ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Σώμα με χοντρά τοιχώματα στον πυθμένα.

939. KO 2773. Ν οικίας, Το I, Τε H7/H8, στρώση κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,032μ., ύψ. βάσ. 0,012μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης, Ό.π. 938.

940. KO 2762. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I4, στρ. 2 (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό και καστανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με καμπύλο εξωτερικό περίγραμμα και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με το σώμα και τον επίπεδο πυθμένα.

941. KO 2744, 2750. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5–M6, στρ. 2 και Τε M6, στρ. καταστροφής (Πίν. 11).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,005μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Βάση και τμήμα του κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, χαμηλή. Εξωτερικό περίγραμμα ελαφρά καμπύλο και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με το σώμα.

942. KO 2521. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, Τε I1, στρ. καταστροφής 2, σημειακό.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,006μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό και καστανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, χαμηλή. Εξωτερικό περίγραμμα ελαφρά καμπύλο και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με το σώμα και τον πυθμένα.

943. KO 2749. Αυλάκι 3, Το I, Τε K6.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,02μ., ύψ. βάσ. 0,01μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα βάσης. Δακτυλιόσχημη βάση, με καμπύλο εξωτερικό περίγραμμα και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με το σώμα και τον πυθμένα.

944. KO 2714. Χώρος ηII, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,065μ., ύψ. βάσ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό και καστανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με καμπύλο εξωτερικό περίγραμμα και πλατιά, ελαφρώς κοίλη, επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με το σώμα.

2.1.1.4.6. Άωτα βαθιά σκυφίδια με έσω νεύον χείλος και εμπίεστο ρόδακα 945–952 (Πίν. 12)

945. KO 2191. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ1/Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,11μ., διάμ. βάσ. 0,075μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., διάμ. ρόδακα 0,025μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Αποσπασματικό, λείπουν μέρη του σώματος και όλο το χείλος. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά καμπύλο τοίχωμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα και με τον επίπεδο πυθμένα. Στο κέντρο του πυθμένα, χαμηλό κωνικό έξαρμα. Το σώμα, με καμπύλα τοιχώματα. Ολόβαφο εσωτερικά και εξωτερικά, κοσμεύεται στο κέντρο του πυθμένα από εμπίεστο ρόδακα μικρού μεγέθους. Σχηματικά διαμορφωμένος, από δεκαέξι επιμήκη και τριγωνικά φύλλα που διατάσσονται ακτινωτά γύρω από αδιαμόρφωτο κυκλικό πυρήνα.

946. KO 2512. Αυλάκι 4, Το I, Τε Λ5/K5, εσωτερικό γέμισμα.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., διάμ. ρόδακα 0,02μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), με μίκα. Θαμπό, καστανό γάνωμα. Σε δύο θραύσματα, μέρος της βάσης και του πυθμένα. Βάση στενή, δακτυλιόσχημη, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα. Αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα, ενώ ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα στην ένωση με τον πυθμένα. Η διακόσμηση Ό.π. 946.

947. KO 2462. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 2 (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,1μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., διάμ. ρόδακα 0,02μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Αποσπασματικό, λείπει μεγάλο μέρος του σώματος και όλο το χείλος. Βάση δακτυλιόσχημη, με σχεδόν κάθετο τοίχωμα. Στενή και ελαφρά λοξότμητα επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα και με τον επιπεδο πυθμένα. Το σώμα, με καμπύλα τοιχώματα. Η διακόσμηση Ό.π. 946, με ελαφρώς μικρότερο ρόδακα.

948. KO 1992. Δωμάτιο αΠΙ, Το Ι, Τε Δ1, Δ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., σωζ. πλ. 0,022μ., σωζ. πλ. ρόδακα 0,021μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/4 very pale brown), με μίκα. Δε σώζεται γάνωμα. Διατηρεί τμήμα του επίπεδου πυθμένα με τον ρόδακα.

949. KO 1993. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., σωζ. πλ. 0,036μ., διάμ. ρόδακα 0,022μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/4 very pale brown), με μίκα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Διατηρεί τμήμα του επίπεδου πυθμένα με τον ρόδακα.

950. KO 1994. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Η2/Ζ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,021μ., διάμ. ρόδακα 0,021μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Διατηρεί τμήμα του επίπεδου πυθμένα με τον ρόδακα.

951. KO 1995. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Κ5, στρ. καταστροφής (αραιό).

Σωζ. μήκ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,023μ., σωζ. πλ. ρόδακα 0,02μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/4 very pale brown), με μίκα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Διατηρεί τμήμα του επίπεδου πυθμένα με τον ρόδακα.

952. KO 1996. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, δΙ), Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,026μ., διάμ. ρόδακα 0,022μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/4 very pale brown), με μίκα. Θαμπό, μελανό γάνωμα. Διατηρεί τμήμα του επίπεδου πυθμένα με τον ρόδακα.

2.1.1.4.7. Άωτα σκυφίδια με έσω νεύον χείλος από γκρίζο πηλό 953–1026 (Πίν. 12)

Ρηχά, έσω νεύοντα, γκρίζος πηλός 953–954 (Πίν. 12)

953. KO 2351. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 12).

Ύψ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,1μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,11μ., διάμ. βάσ. 0,075μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός ανοιχτός γκρίζος (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Σε κατατομή, λείπει μέρος του σώματος και του χείλους. Βάση δακτυλιόσχημη, με διευρυνόμενο δακτύλιο, κοίλου περιγράμματος. Επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα και καμπύλη στην ένωση με το σώμα. Σώμα, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

954. KO 3303. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ζ6, στρ. Ι (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,0045–0,0055μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου, απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος με οξεία ακμή.

Βαθιά έσω νεύοντα, γκρίζος πηλός 955–958 (Πίν. 12)

955. KO 2702 και 3152. Δωμάτιο αΠΙ, Το Ι, Τε Δ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,03μ. και 0,032μ., σωζ. πλ. 0,04μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,11μ., διάμ. βάσ. 0,052μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με πολύ μίκα. Γάνωμα πλήρως απολεπισμένο. Βάση, τμήμα του κάτω σώματος και του χείλους. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, με σχεδόν κωνικό δακτύλιο και ελαφρά λοξότμητη έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα, ενώ ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα προς τον ελαφρά κωνικό πυθμένα. Το σώμα, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος.

956. KO 2692, 2694, 2425. Βάση, πυθμένας και σώμα σκυφιδίου.

KO 2692. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. καταστροφής (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,063μ., ύψ. βάσ. 0,009μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μεγάλο τμήμα βάσης. Βάση ψηλή δακτυλιόσχημη, με ελαφρά καμπύλη επιφάνεια έδρασης. Πυθμένας σχεδόν επίπεδος. Συνανήκει με τη βάση KO 2694 και το χείλος KO 2425.

KO 2694. Ν οικίας, Το I, Τε K7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., διάμ. βάσ. 0,063μ., ύψ. βάσ. 0,009μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ο.π. Συνανήκει με KO 2692 και KO 2425.

KO 2425. Χώρος ηI, Το I, Τε K1–K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., πάχ. 0,0045–0,0055μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τέσσερα τμήματα από το χείλος και το σώμα. Σώμα σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσωνευον χείλος με οξεία ακμή. Συνανήκει με KO 2692, 2694.

957. KO 2739, 3142. Βάση, χείλος και σώμα σκυφιδίου.

KO 2739. Δ οينوποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε B5, στρ. 1 καστανοκόκκινο (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,006μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Η βάση και τμήμα του κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Πυθμένας ελαφρά κωνικός. Σώμα με καμπύλα τοιχώματα. Συνανήκει με KO 3142.

KO 3142. Δ οينوποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε A4, στρ. καταστροφής αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,052μ., ύψ. βάσ. 0,006μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό

μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα με καμπύλα τοιχώματα, απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε λεπτό έσω νεύον χείλος. Συνανήκει με KO 2739.

958. KO 2495. Αυλάκι 2, Το I, Τε I6, στρ. αφαίρεση περιεχομένου.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,08μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,11μ., διάμ. βάσ. 0,065μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (2.5Y 6/2 light brownish gray), με πολύ μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα πλήρως απολεπισμένο. Σε 4 τμήματα. Διατηρείται η βάση και μέρος του κάτω σώματος και τρία τμήματα από το χείλος και το σώμα. Βάση δακτυλιόσχημη με σχεδόν κωνικό δακτύλιο και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα, ενώ ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα προς τον ελαφρά κωνικό πυθμένα. Το σώμα, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος.

Χείλη, από γκρίζο πηλό 959–1002 (Πίν. 12)

959. KO 2382. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1/H1, στρ. ορίζοντας χρήσης αφαίρεση (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,035μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,16μ.

Πηλός ανοιχτός γκρίζος (10YR 7/1 light gray). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα μάλλον ρηχό, σχήματος εχίνου. Απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έντονα έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

960. KO 2461. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,16μ.

Πηλός ανοιχτός γκρίζος (10YR 7/1 light gray). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ο.π. 959.

961. KO 2459. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,074μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14–0,16μ.

Πηλός ανοιχτός γκρίζος (10YR 7/1 light gray). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ο.π. 959.

962. KO 2490. Δ οينوποιείου, περίβολος-καδόσχημες

δεξαμενές, Το IV, Τε Γ5, στρ. γκριζο επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,095μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,11μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 959.

963. KO 3157. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6/Λ7, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,036μ., σωζ. πλ. 0,025μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Δύο τμήματα χείλους και σώματος. Ό.π. 959.

964. KO 2494. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,036μ., σωζ. πλ. 0,09μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,11μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1–7/2 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 959.

965. KO 3167. Δοκ. Τομή I, Το I, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,037μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,16μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1–7/2 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ό.π. 959.

966. KO 3130. Δωμάτιο αXVI, Ν τμήμα, Το I, Τε I2/I3, Θ2/Θ3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,023μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα, σχήματος εχίνου με λεπτά τοιχώματα, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

967. KO 3144. Ν οικίας, Το I, Τε Θ6, στρ. μπάζων.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,022μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ό.π. 966.

968. KO 3150. Χώρος ηII, Το I, Τε Κ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,021μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ό.π. 966.

969. KO 3149. Στοά εΙΑ, Το I, Τε Δ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,028μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Σώμα σχήματος εχίνου με ιδιαίτερα λεπτά και ρηχά τοιχώματα. Απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε ελαφρά έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

970. KO 3162. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Μ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,031μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ό.π. 969.

971. KO 3133. Ν οικίας, Το I, Τε Ζ11, στρ.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,034μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος σχήματος εχίνου, με χοντρά τοιχώματα.

972. KO 3132. Δωμάτιο αXVI, Ν τμήμα, Το I, Τε I2/I3, Θ2/Θ3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος σχήματος εχίνου.

973. KO 3125. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Μ6, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα, σχήματος εχίνου, με χοντρά και μάλλον βαθιά τοιχώματα. Απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

974. KO 2370. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν5, στρ.

καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,042μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου, πιθανόν βαθύ. Απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

975. KO 3126. Δωμάτιο αXVI, Ν τμήμα, Το Ι, Τε Ι2/Ι3, Θ2/Θ3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,04μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

976. KO 3127. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ4/Λ5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,027μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

977. KO 3127. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,031μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

978. KO 3138. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,033μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

979. KO 3139. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,042μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

980. KO 3158. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής 2η στρώση.

Σωζ. ύψ. 0,017μ. και 0,018μ., σωζ. πλ. 0,033μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

981. KO 3163. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,02μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

982. KO 3168. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,044μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

983. KO 3146. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Θ1/Η1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,022μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

984. KO 3155. Δωμάτιο αII, Ν τμήμα, Το Ι, Τε Ε1, στρ. δάπεδο (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

985. KO 3170. Δωμάτιο αI, Το Ι, Τε Ζ1/Η1, στρ. ορίζοντας χρήσης αφαίρεση (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ.

Πηλός γκριζος (10YR 6/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

986. KO 2428. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,042μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 974.

987. KO 2525. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Θ14, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,042μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος, με μάλλον οξεία ακμή.

988. KO 3128. Β πτέρυγα οικίας (εΙ Α, αXVII, αXVIII), Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,018μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα, σχήματος εχίνου, με σχετικά λεπτά τοιχώματα. Απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

989. KO 3131. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το Ι, Τε Α6, στρ. 1 καστανό.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,034μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τρία τμήματα χείλους και σώματος. Ό.π. 988.

990. KO 3135. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,042μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 988.

991. KO 3145. Στοά ΙΑ, Το Ι, Τε Θ3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,038μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Έξι τμήματα χείλους και σώματος. Ό.π. 988.

992. KO 3164. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι3/Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,022μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 988.

993. KO 3165. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,036μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 988.

994. KO 3265. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,016μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 988.

995. KO 3035. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1/Η1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,028μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 988.

996. KO 3112. Δωμάτιο αXVII, Το Ι–ΙΙ, Τε Θ1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,012μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 988.

997. KO 2493. Δωμάτιο αΙΙ, Το Ι, Τε Δ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,04μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (2.5Y 6/2 light brownish gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα πλήρως απολεπισμένο. Τμήμα του χείλους και του σώματος. Σώμα, σχήματος εχίνου, απολήγει με έντονη καμπύλη, σε λεπτό έσω νεύον χείλος.

998. KO 3137. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1–7/2 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα, σχήματος εχίνου, με σχετικά λεπτά τοιχώματα, απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος, με οξεία ακμή.

999. KO 3136. Στοά ΕΙΑ, Το Ι,ΙΙ Τε Ε1, στρ. αφαίρεση

2ης στρ. κεραμίδων (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα, σχήματος εχίνου, με χοντρά τοιχώματα. Διαγράφει γωνιώδες περίγραμμα στην ένωση με το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία.

1000. KO 2526. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α5–Α7, στρ. καταστροφής, 3η στρώση (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Σώμα σχήματος εχίνου με ιδιαίτερα λεπτά και ρηχά τοιχώματα. Διαγράφει γωνιώδες περίγραμμα στην ένωση με το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία.

1001. KO 3124. Ν πτέρυγα οικίας (γII, αXIII, αXV), Το Ι, Τε Ι4. στρ. άγνωστο.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ό.π. 1000.

1002. KO 3151. Ν πτέρυγα οικίας (αIX, Ν. οικίας), Το Ι, Τε Ε6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,027μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ό.π. 1000.

Βάσεις από γκριζο πηλό 1003–1026 (Πίν. 12)

1003. KO 2517. Δωμάτιο αXVIII, Το ΙΙ, Τε Η1, στρ. καθαρισμός θεμελίου Β τοίχου (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,009μ.

Πηλός γκριζός (10YR 5/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Σώμα με καμπύλα, μάλλον ρηχά, τοιχώματα.

1004. KO 2693. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 1β (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Στην ένωση με το σώμα εξωτερικά δημιουργεί αυλάκωση. Σώμα με καμπύλα, μάλλον ρηχά, τοιχώματα.

1005. KO 2737. Αυλάκι 3, Το Ι, Τε Κ6.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 1004.

1006. KO 2514. Δοινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το ΙV, Τε Γ6, στρ. καταστροφής αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός γκριζός (10YR 5/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Ό.π. 1004.

1007. KO 2704. Β πτέρυγα οικίας (αII, αIII, εI Α), Το Ι, Τε Δ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., διάμ. βάσ. 0,055μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός γκριζός (10YR 5/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση και ελάχιστο τμήμα του κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με έντονα καμπύλο περίγραμμα και λεπτή, καμπύλη, επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί ενιαίο καμπύλο περίγραμμα με τον πυθμένα εσωτερικά.

1008. KO 2740. Δωμάτιο αXVIII, Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ι1, στρ. καταστροφής (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,025μ. διάμ. βάσ. 0,056μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Βάση και τμήμα του κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά λοξότμητη και κοίλη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα, ενώ ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα προς τον πυθμένα, που φέρει χαμηλό κωνικό έξαρμα. Το σώμα, με ελαφρά καμπύλα και μάλλον βαθιά τοιχώματα.

1009. KO 2366. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. 1α (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,047μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,005μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζος (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση χαμηλή δακτυλιόσχημη, με ελαφρά αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα. Σώμα, σχήματος εχίνου.

1010. KO 2524. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Μ5, στρ. ζώνη κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,03μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζος (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Δύο τμήματα βάσης και κατώτερου σώματος. Ό.π. 1009.

1011. KO 2695. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6/Ξ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζος (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Ό.π. 1009.

1012. KO 2505. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι3/Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,022μ., ύψ. βάσ. 0,007μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζος (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Πολύ μικρό τμήμα της βάσης. Ό.π. 1009.

1013. KO 2696. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ο16/Π16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζος (10YR 7/1 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Πολύ μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 1009.

1014. KO 2516. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,02μ. διάμ. βάσ. 0,053μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 6/2 light brownish gray), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό φαιοκάστανο. Βάση και τμήμα κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, με σχεδόν επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα, ενώ ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα προς τον πυθμένα, που φέρει χαμηλό κωνικό έξαρμα. Το σώμα, με ελαφρά καμπύλα και μάλλον βαθιά τοιχώματα.

1015. KO 2519. Αυλάκι 3, Το Ι, Τε Κ6.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., διάμ. βάσ. 0,052μ., ύψ. βάσ. 0,007μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζος (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη. Σχεδόν επίπεδη επιφάνεια έδρασης, ορίζεται από δύο αβαθής αυλακώσεις. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα και ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Σώμα με καμπύλα, μάλλον ρηχά, τοιχώματα.

1016. KO 2703. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός γκριζος (10YR 5/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, με λοξότμητη επιφάνεια έδρασης.

1017. KO 2743. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό με πέτρες (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,013μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός γκριζος (10YR 5/1 gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, διευρυνόμενη, με κοίλο περίγραμμα και λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα και τον πυθμένα.

1018. KO 2520. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., διάμ. βάσ. 0,052μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζος (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό

γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, με καμπύλη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα και ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα, που φέρει χαμηλό κωνικό έξαρμα. Σώμα με καμπύλα, μάλλον ρηχά, τοιχώματα.

1019. KO 2699. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Γ9, στρ. 1 με χαλίκι.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,034μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,007μ.

Πηλός γκριζός (10YR 6/2 light gray), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση χαμηλή δακτυλιόσχημη, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα.

1020. KO 2472. Στοά εΙΑ, κυκλική κατασκευή, Το ΙΙ, Τε Θ2/Ι2, Θ1/Ι1.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,007μ. Πηλός ανοιχτός γκριζός (10YR 6/2 light brownish gray), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Σώμα με καμπύλα, μάλλον ρηχά, τοιχώματα.

1021. KO 2523. Β πτέρυγα οικίας (αΙ, αXVIII, jI B), Το Ι, Τε Η1, στρ. 1α (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,005μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζός (10YR 7/1 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, κοίλου περιγράμματος. Επιφάνεια έδρασης σχεδόν επίπεδη. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και το σώμα. Σώμα με βαθιά τοιχώματα.

1022. KO 2742. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Λ14, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,054μ., πάχ. 0,0082μ.

Πηλός γκριζωπός (10YR 7/2 pale brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα βάσης. Ψηλή δακτυλιόσχημη βάση, με ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Πιθανόν βαθύ σκυφίδιο, ίσως συνανήκει με το 1023.

1023. KO 3348. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Θ14, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός γκριζωπός (10YR 7/2 pale brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα βάσης. Ψηλή δακτυλιόσχημη βάση, με ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Πιθανόν βαθύ σκυφίδιο, ίσως συνανήκει με το 1022.

1024. KO 2736. Δωμάτιο αΙΧ, Το Ι, Τε Ζ6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,018μ. υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, με σχεδόν επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Σώμα με καμπύλα, μάλλον βαθιά τοιχώματα.

1025. KO 2700. Στοά jIIΔ, Το Ι, Τε Α5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,017μ. υπ. διάμ. βάσ. 0,08μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό μελανό. Τμήμα βάσης. Ό.π. 1024, πιθανόν συνανήκοντα.

1026. KO 2491. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Β2, στρ. καταστροφής (Πίν. 12).

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,09μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,006μ.

Πηλός γκριζός (2.5Y 5/1 gray), με πολύ μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Η βάση και μέρος του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα ενώ ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα προς τον ελαφρά κωνικό πυθμένα. Σώμα σχήματος εχίνου.

2.1.1.4.8. Άωτα βαθιά σκυφίδια με έσω νέυον χείλος από ροδαλό-ωχρο πηλό 1027-1080 (Πίν. 13)

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη 1027 (Πίν. 13)

1027. KO 2384. Δωμάτιο αIII, Το Ι, Τε Δ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Υπ. ύψ. 0,045μ., σωζ. ύψ. 0,015μ. (βάση), 0,024μ. (σώμα), 0,02μ. (χείλος), διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,0085μ., υπ. διάμ. χείλ.

0,11μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Η βάση και δύο τμήματα σώματος και χείλους. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Γωνία στην ένωση με το σώμα και τον επίπεδο πυθμένα. Σώμα με ομαλά καμπύλα τοιχώματα. Έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

Σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη, τμήματα από σώμα-χείλος 1028–1050 (Πίν. 13)

1028. KO 2828. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ, στρ. 2η πάσα στο λάκκο.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,019μ., πάχ. 0,0045–0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Σώμα με τοιχώματα που φαρδαίνουν έντονα προς το χείλος. Διαγράφει ομαλή καμπύλη προς το έσω νεύον χείλος με την αποστρογγυλεμένη ακμή.

1029. KO 2832. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,0054μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, σχήματος εχίνου, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

1030. KO 2838. Δωμάτιο αXIV, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,013μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1031. KO 3171. Χώρος ηII, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1032. KO 3182. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,0076μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1033. KO 3183. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1034. KO 3213. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. λάκκος εκσκαφής για την αφαίρεση της καμμένης ρίζας.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005–0,0075μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1035. KO 3214. Χώρος ηI, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,0068μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1036. KO 3233. Το Ι, Τε Δοκ. Τομή Ι, στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1037. KO 3252. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής, 2η πάσα.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,10–0,12μ., πάχ. 0,005–0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό, καστανό γάνωμα. Τρία τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1038. KO 3267. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πάχ. 0,0057μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό,

καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1039. KO 3276. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,0063μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό, καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1040. KO 3281. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. κάτω από το βοτσαλωτό δάπεδο 1.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,039μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1041. KO 3290. Β πτέρυγα οικίας (αI, αXVIII), Το I, Τε Θ1, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1–0,12μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τρία τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1042. KO 3291 ή 3294. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,014μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1043. KO 3327. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,0067μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink), με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1044. KO 3328. Ν πτέρυγα οικίας (αX, γI), Το I, Τε H5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1045. KO 3334. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1/H1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1046. KO 3342. Στοά jIB, εστία 3, Το I, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,04μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/4 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 1029.

1047. KO 3250. Αυλή δI, Το I, Τε H2/Z2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,004–0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό, καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα μάλλον ρηχό, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή. Πιθανόν συνανήκει με τα 1048–1050.

1048. KO 3301. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό, καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1047, πιθανόν συνανήκουν.

1049. KO 3330. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,0061μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό, καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1047, πιθανόν συνανήκουν.

1050. KO 3335. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 1α προς καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,043μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό, καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1047, πιθανόν συνανήκουν.

Σώμα-χείλος με γωνιώδες περίγραμμα 1051–1055 (Πίν. 13)

1051. KO 1735. Στοά jIN, Το I, Τε E4, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,017μ. και 0,023μ., σωζ. πλ. 0,05μ., διάμ. βάσ. 0,075μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,015μ.

Πηλός ροδαλός (7.5Y 7/3 pink), με πολύ μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Η βάση και δύο τμήματα σώματος και χείλους. Βάση δακτυλιόσχημη, με πλατιά και ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και αλάκωση στην ένωση με το σώμα. Σώμα καμπύλο, με γωνιώδη μετάβαση προς το έσω νεύον χείλος με την αποστρογγυλεμένη ακμή.

1052. KO 2839. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,005–0,008μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Δύο τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα μάλλον βαθύ, με γωνιώδη μετάβαση προς το έσω νεύον χείλος με την ελαφρά οξεία ακμή.

1053. KO 3273. Αυλή δI/Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. 1 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,0062μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα μάλλον ρηχό, με γωνιώδη μετάβαση προς το έσω νεύον χείλος με την ελαφρά οξεία ακμή.

1054. KO 3053. Δοινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε A6, στρ. 1 καστανοκόκκινο.

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/4 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήματα σώματος.

1055. KO 3057. Ν οικίας, Αυλάκι 3, Το I, Τε K7.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,0068μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/4 very pale brown). Γάνωμα στιλπνό, καστανό. Τμήμα σώματος, με χοντρά τοιχώματα.

Βάσεις 1056–1076 (Πίν. 13)

1056. KO 2446. Στοά jIB, εστία 3, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,0075μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,008μ.

Πηλός ροδαλός (10YR 7/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Βάση και τμήμα σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλου περιγράμματος, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα και ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα στην ένωση με το ελαφρά κυρτό πυθμένα.

1057. KO 1909. Στοά jIA, Το I, Τε Θ4, στρ. 1α διαταραγμένο.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,035μ., ύψ. βάσ. 0,0075μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,008μ.

Πηλός ροδαλός (10YR 7/3 very pale brown), με μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης. Ό.π. 1056.

1058. KO 2734. Το I, Χωρίς ενδείξεις (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,016μ., διάμ. βάσ. 0,052μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,005μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), με μίκα και ασημίζοντα εγκλείσματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση και τμήμα σώματος. Χαμηλή δακτυλιόσχημη βάση, με καμπύλο περίγραμμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον κυρτό πυθμένα. Στην ένωση με το σώμα, αυλάκωση.

1059. KO 2515. Αυλάκι 3, Το I, Τε K7 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,005μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση και τμήμα σώματος. Χαμηλή δακτυλιόσχημη βάση, με καμπύλο περίγραμμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον ελαφρά κυρτό πυθμένα. Στην ένωση με το σώμα, αυλάκωση.

1060. KO 2738. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. 1α (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., διάμ. βάσ. 0,045μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,005μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), με μίκα και ασημίζοντα εγκλείσματα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση και τμήμα σώματος. Ακανόνιστη οπή, διανοιγμένη σχεδόν στο κέντρο του πυθμένα. Χαμηλή δακτυλιόσχημη βάση, με καμπύλο περίγραμμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον πυθμένα, που διαμορφώνει χαμηλό κωνικό έξαρμα. Στην ένωση με το σώμα, αυλάκωση.

1061. KO 1910. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν6, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. σώμ. 0,03μ., σωζ. ύψ. βάσ. 0,01μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,047μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,016μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Ίχνη καύσης. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Χαμηλή δακτυλιόσχημη βάση, με έντονα καμπύλο περίγραμμα. Πλατιά και λοξότμητη, επιφάνεια έδρασης, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον πυθμένα. Σώμα με μάλλον βαθιά, καμπύλα τοιχώματα.

1062. KO 2465. Στοά εΠ, Το I, Τε Γ6, στρ. 1 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,017μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση και ελάχιστο τμήμα σώματος. Χαμηλή δακτυλιόσχημη βάση, με έντονα καμπύλο περίγραμμα. Πλατιά και λοξότμητη, κυρτή επιφάνεια έδρασης, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον χαμηλό και κοίλο πυθμένα και το σώμα.

1063. KO 1732. Το I, χωρίς ενδείξεις (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,011μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση και ελάχιστο τμήμα σώματος. Χαμηλή δακτυλιόσχημη βάση, με έντονα καμπύλο περίγραμμα. Πλατιά και λοξότμητη, ελαφρά κυρτή επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση το σώμα και τον χαμηλό και κοίλο πυθμένα που φέρει επίσης χαμηλό κωνικό έξαρμα.

1064. KO 2683. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1-Θ3, ΙΙ-Ι3, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,065μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,009μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/4 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Βάση και ελάχιστο τμήμα σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, διευρυνόμενη, με φαρδιά επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα και ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα προς τον κυρτό πυθμένα.

1065. KO 2727. Αυλή δΙ, Το I, Τε Η3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επ. έδρ. 0,064μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση δακτυλιόσχημη, καμπύλου περιγράμματος, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα και τον επίπεδο πυθμένα.

1066. KO 2443. Στοά jIN, Το I, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επ. έδρ. 0,06μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση, Ό.π. 1065.

1067. KO 1908. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Μ5, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,0067μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση, Ό.π. 1065.

1068. KO 2522. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. 1α διαταραγμένο.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,051μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,008μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης, Ό.π. 1065.

1069. KO 2677. Χώρος ηI, Το I, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,0076μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ

μίκρα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης, Ό.π. 1065.

1070. KO 2688. Δωμάτιο αXVI, Χώρος ηI, Το I, Τε I3, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,027μ., ύψ. βάσ. 0,009μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,0073μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκρα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης, Ό.π. 1065, με αυλάκωση στην ένωση βάσης και σώματος.

1071. KO 2511. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. 2 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,09μ., ύψ. βάσ. 0,009μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,011μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), με πολύ μίκρα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Βάση και τμήμα σώματος. σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, με ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρας. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα και τον ελαφρά κυρτό πυθμένα.

1072. KO 2730. Β πτέρυγα οικίας (αXVII, αXVIII, jI B), Το I, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., διάμ. βάσ. 0,051μ., ύψ. βάσ. 0,009μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκρα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Η βάση και τμήμα του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, διευρυνόμενη, με πλατιά και ελαφρά λοξότμητη, επιφάνεια έδρας. Διαμορφώνει γωνία στην ένωση με το σώμα και τον κωνικό πυθμένα.

1073. KO 2767. Αυλή δI, Το I, Τε H2/Z2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,038μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκρα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης. Ό.π. 1072.

1074. KO 1911. Στοά jIIΔ, Το I, Τε A5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., διάμ. βάσ. 0,051μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,011μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink), με πολύ μίκρα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Βάση και τμήμα σώματος. διευρυνόμενη, με πλατιά και ελαφρά λοξότμητη,

επιφάνεια έδρας. Χαμηλό κωνικό έξαρμα στον πυθμένα.

1075. KO 2344. Αυλάκι 6, Το I, Τε M5, στρ. ζώνη κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,051μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,01μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink), με πολύ μίκρα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Η βάση και τμήμα του σώματος. Ό.π. 1074.

1076. KO 2735. Β πτέρυγα οικίας, Το I, Τε Z2, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., διάμ. βάσ. 0,054μ., ύψ. βάσ. 0,0074μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,0085μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκρα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Βάση και ελάχιστο τμήμα σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, διευρυνόμενη, με ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρας. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα και τον ελαφρά κυρτό πυθμένα.

Μικρά σκυφίδια από ωχρό πηλό 1077–1080 (Πίν. 13)

1077. KO 2192. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1/Z2, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,04μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,005μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,005μ., πάχ. 0,003–0,005μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκρα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Βάση και τμήμα σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, διευρυνόμενη, με αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρας. Δημιουργεί γωνία στην ένωση τον ελαφρά κυρτό πυθμένα. Στην ένωση με το σώμα διαγράφει ενιαίο περίγραμμα. Αβαθής αυλάκωση στο κατώτερο τμήμα του σώματος. Σώμα βαθύ, με καμπύλα τοιχώματα.

1078. KO 1906. Το I, καθαρισμός από φερτά χρώματα της βροχής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,005μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,005μ., πάχ. 0,003–0,005μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκρα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 1077, μεγωνιώδη μετάβαση από τη βάση στο σώμα.

1079. ΚΟ 1907. Το Ι, καθαρισμός από φερτά χώματα της βροχής.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,005μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,005μ., πάχ. 0,003–0,005μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), με πολύ μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης και σώματος. Ό.π. 1077, με ελαφρά κυρτό πυθμένα.

1080. ΚΟ 3070. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Γ6, στρ. 2 με πέτρες (Πίν. 13).

Μήκ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. λαβ. 0,01μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), με μίκα και ασημίζοντα εγκλείσματα. Θαμπό καστανό γάνωμα. Τμήμα λαβής. Οριζόντια πεταλόσχημη λαβή, σχεδόν ορθογωνικής τομής.

2.1.1.4.9. Άωτα σκυφίδια με έσω νεύον χείλος από ερυθρό ακάθαρτο πηλό 1081–1142 (Πίν. 13)

Βαθύ, σώμα-χείλος με γωνιώδες περίγραμμα 1081 (Πίν. 13)

Μάλλον βαθιά, σώμα-χείλος με γωνιώδες περίγραμμα 1082–1090 (Πίν. 13)

1081. ΚΟ 2466. Στοά εΙ Δ, Το Ι, Τε Β1, στρ. καταστροφής. ΚΟ 2440. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ4–Δ5, στρ. καταστροφής. ΚΟ 2394. Νότια οικίας, Το Ι, Τε Κ7, λάκος. ΚΟ 2385. Νότια οικίας, Το Ι, Τε Λ5–Λ6, στρ. καταστροφής. ΚΟ 2793. Νότια οινοποιείου, Το Ι, Τε Δ, καταστροφής. (πίν. 13).

Υπ. ύψ. 0,06μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,135μ., διάμ. βάσ. 0,055μ., πάχ. 0,005μ. Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Σε κατατομή, συγκολλημένο από πολλά θραύσματα με μεγάλη διασπορά. Βάση δακτυλίσχημη, με σχετικά ψηλό και διευρυνόμενο δακτύλιο. Σώμα σχήματος εχίνου. Απολήγει, με γωνιώδες περίγραμμα, σε έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

1082. ΚΟ 2387. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό με πέτρες (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,038μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,18μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους

και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου. Απολήγει, με γωνιώδες περίγραμμα, σε έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

1083. ΚΟ 3285. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. 2η πάσα στο λάκκο (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1082.

1084. ΚΟ 3270. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και ελάχιστο σώματος. Ό.π. 1082.

1085. ΚΟ 2460. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,033μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,0045–0,006μ.

Πηλός ερυθρός (2.5Y 5/6 red), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου. Απολήγει, με γωνιώδες περίγραμμα, σε έσω νεύον χείλος με οξεία ακμή.

1086. ΚΟ 3271. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2/Ζ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός ερυθρός (2.5Y 5/6 red), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1085, πιθανόν συνανήκουν.

1087. ΚΟ 3240. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1085.

1088. ΚΟ 3262. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Λ5/Κ5.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow),

με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1085.

1089. KO 2453. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Θ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και ελάχιστο σώματος. Σώμα, με χοντρά τοιχώματα. Απολήγει, με γωνιώδες περίγραμμα, σε έσω νεύον χείλος με πεπλατυσμένη ακμή.

1090. KO 3278. Ν πτέρυγα οικίας (αVII, αVIII, jI N, γII), Το Ι, Τε Ε5, στρ. 1 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,045μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 5/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, ερυθρό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου. Απολήγει με έντονα γωνιώδες περίγραμμα εσωτερικά, σε σχεδόν κάθετο χείλος, με πεπλατυσμένη ακμή.

Μάλλον βαθιά, σώμα-χείλος με ομαλή καμπύλη 1091–1114 (Πίν. 13)

1091. KO 2410. Α πτέρυγα οικίας (αXVI, αXVII), Το Ι, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,055μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου. Απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε έντονα έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

1092. KO 2818. Χώρος ηII, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου. Ό.π. 1091.

1093. KO 3202. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,053μ., πάχ. 0,0058μ.

Πηλός ερυθρός (2.5Y 5/6 red), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1091.

1094. KO 3256. Χώρος ηII, Το II, Τε Κ1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,043μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1091.

1095. KO 3293. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,0075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1091.

1096. KO 3302. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/3 light brown), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Δύο τμήματα χείλους και σώματος. Ό.π. 1091.

1097. KO 3264. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1091.

1098. KO 3269. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1091.

1099. KO 3282. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,044μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1091.

1100. KO 3263. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,038μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1099, πιθανόν συνανήκουν.

1101. KO 3288. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1091.

1102. KO 3284. Στοά jIB, εστία 3, Το I, Τε Θ1/I1, Θ2/I2 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,048μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και ελάχιστο σώματος. Απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε ελαφρά έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη ακμή.

1103. KO 3287. Δωμάτιο αIX, Το I, Τε Z6, στρ. 1 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,004–0,009μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και ελάχιστο σώματος. Ό.π. 1102.

1104. KO 3291. Στοά jIN, Το I, Τε H5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,045μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και ελάχιστο σώματος. Ό.π. 1102.

1105. KO 3251. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4/Δ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και ελάχιστο σώματος. Ό.π. 1102.

1106. KO 2415. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow),

με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και ελάχιστο σώματος. Ό.π. 1102

1107. KO 2822. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Ελάχιστο τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1102.

1108. KO 2800. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 1α–2.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα σχήματος εχίνου. Απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε έσω νεύον χείλος με οξεία ακμή.

1109. KO 3261. Δωμάτιο αXVII, Χώρος ηII, Το II, Τε I1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1108.

1110. KO 3289. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,029μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1108.

1111. KO 3255. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1108.

1112. KO 2868. Ν οικίας, Το I, Τε Λ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1108.

1113. KO 3317. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Γ1, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 5/6 reddish yellow), με μίκα. Θαμπό και αραιό, ερυθρό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Ό.π. 1108.

1114. KO 3283. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ5, στρ. 1 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και ελάχιστο σώματος. Σώμα, με χοντρά τοιχώματα. Απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε ελαφρά έσω νεύον χείλος με πεπλατυσμένη ακμή.

Μάλλον ρηχά, σώμα-χείλος 1115–1122 (Πίν. 13)

1115. KO 3316. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,047μ., πάχ. 0,004–0,006μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα, σχήματος εχίνου, με τοιχώματα που φαρδαίνει προς το χείλος. Απολήγει, μεγωνιώδες περίγραμμα, σε έσω νεύον χείλος με οξεία ακμή.

1116. KO 3315. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1/Ι1, Θ2/Ι2, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Τμήμα χείλους και σώματος. Σώμα, με λεπτά τοιχώματα, απολήγει με ομαλή καμπύλη σε έσω νεύον χείλος με οξεία ακμή.

1117. KO 3299. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Ό.π. 1116.

1118. KO 3257. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Ό.π. 1116.

1119. KO 3272. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Ό.π. 1116.

1120. KO 3275. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ4/Λ5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Ό.π. 1116.

1121. KO 3292. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Ό.π. 1116.

1122. KO 3297. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/2 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Ό.π. 1116.

Βάσεις 1123–1142 (Πίν. 13)

1123. KO 2444. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επ. έδρ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, ελαφρά διευρυνόμενη, με πλατιά επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα και το σώμα με τα χοντρά και

βαθιά, καμπύλα τοιχώματα.

1124. KO 2723. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I4, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επ. έδρ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Ό.π. 1123.

1125. KO 2407. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1–Θ3, I2–I3, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,031μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα θαμπό καστανό. Βάση και τμήμα κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη στενή βάση, ελαφρά διευρυνόμενη, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και το σώμα με τα χοντρά και βαθιά, καμπύλα τοιχώματα.

1126. KO 2684. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,057μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Βάση και τμήμα κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, διευρυνόμενη, με πλατιά και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και το σώμα.

1127. KO 2680. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Δύο τμήματα βάσης και κατώτερου σώματος. Ό.π. 1126.

1128. KO 2686. Αυλή δI και Στοά jI, Το I, Τε Z4/H4, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επ. έδρ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Τμήμα

βάσης και κατώτερου σώματος. Ό.π. 1126.

1129. KO 2731. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Π16/Ο16, στρ. καταστροφής αραιό.

Σωζ. ύψ. 0,05μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επ. έδρ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό. Ελάχιστο τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Ό.π. 1126.

1130. KO 2513. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Βάση και τμήμα κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, διευρυνόμενη. Επίπεδη, ελαφρά λοξόμητη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα και το σώμα.

1131. KO 2678. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., διάμ. βάσ. 0,052μ., ύψ. βάσ. 0,006μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Βάση και μικρό τμήμα κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη λεπτή βάση, ελαφρά διευρυνόμενη, με αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα.

1132. KO 2682. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., διάμ. βάσ. 0,052μ., ύψ. βάσ. 0,006μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Ό.π. 1131.

1133. KO 2689. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εI A, Το I, Τε N3, στρ. χείμαρρος.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., διάμ. βάσ. 0,052μ., ύψ. βάσ. 0,005μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Ό.π. 1131.

1134. KO 2197. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,072μ., διάμ. βάσ. 0,045μ., ύψ. βάσ. 0,005μ., πλ. επ. έδρ. 0,0065μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Βάση και τμήμα κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, διευρυνόμενη. Επίπεδη επιφάνεια έδρασης, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα, ενώ ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα προς τον κωνικό πυθμένα.

1135. KO 2467. Στοά jIIB, Το Ι, Τε Γ1, στρ. 1 (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,006μ., πλ. επ. έδρ. 0,011μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη χαμηλή βάση, με σχεδόν ευθύγραμμο περίγραμμα. Πλατιά επιφάνεια έδρασης. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον κωνικό πυθμένα.

1136. KO 2687. Χώρος ηI, Το Ι, Τε K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 13).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., διάμ. βάσ. 0,052μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Τμήμα βάσης και μικρό τμήμα κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με έντονα καμπύλο περίγραμμα και λεπτή, αποστρογγυλεμένη, επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί ενιαίο καμπύλο περίγραμμα με τον πυθμένα εσωτερικά.

1137. KO 2685. Δωμάτιο αI, Το Ι, Τε Z1/H1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με καμπύλο περίγραμμα, και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Αυλάκωση στην ένωση με το σώμα και γωνία στην ένωση με τον πυθμένα.

1138. KO 3314. Στοά jIB, εστία 3, Το Ι, Τε H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., διάμ. βάσ. 0,053μ., ύψ. βάσ. 0,006μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Βάση και μικρό τμήμα κατώτερου σώματος. Ό.π. 1136.

1139. KO 2676. Αυλή δI, Το Ι, Τε H2/Z2, στρ. καταστροφής αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό. Μικρό τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Ό.π. 1136.

1140. KO 2679. Αυλάκι 1, Το Ι, Τε Θ7/I7, στρ. εσωτερικό.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Ό.π. 1136.

1141. KO 2721. Χώρος ηI, Το Ι, Τε K2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,006μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5Y 6/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Ό.π. 1136.

1142. KO 1912. Χώρος ηI, Το Ι, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,061μ., διάμ. βάσ. 0,048μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επ. έδρ. 0,007μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με πολύ μίκα. Γάνωμα καστανό, θαμπό και αραιό. Βάση και τμήμα κατώτερου σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με καμπύλο περίγραμμα και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Αυλάκωση στην ένωση με το σώμα και καμπύλο περίγραμμα προς τον κωνικό πυθμένα.

2.1.1.4.10. Μικρά άωτα σκυφίδια με έσω νεύον χείλος και ευρεία βάση 1143–1194 (Πίν. 14)

1143. KO 2497. Αυλή δI, στρ. καταστροφής (Πίν. 14).

Ύψ. 0,028μ., διάμ. χείλ. 0,09μ., πάχ. 0,0058μ., διάμ.

βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,016μ., πάχ. 0,0045–0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε κατατομή. Δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλου περιγράμματος. Η ευρεία, λοξότμητη επιφάνεια έδρασης, καλύπτεται από καστανό αραιό γάνωμα. Μελανός δακτύλιος και αβαθής αυλάκωση ορίζουν την εσωτερικής της περίμετρο. Στον πυθμένα, χαμηλό μαστοειδές έξαρμα. Σώμα ρηχό, με καμπύλο περίγραμμα, απολήγει σε ελαφρά έσω νεύον χείλος με επίπεδη άνω επιφάνεια. Εσωτερικά στον πυθμένα, τέσσερα εμπέστα εξάφυλλα ανθέμια, συμπλεκόμενα σε ζεύγη. Τα φύλλα αποδίδονται γραμμικά και ελεύθερα ενώ οι ελικοειδείς βλαστοί εντελώς σχηματικά.

Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 38–9, αρ. A35–36· Rotroff 1997, 165, 345, αρ. 1050–1052 (ως προς τη βάση), εικ. 65, 325–275 π.Χ.

1144. KO 2498. Δωμάτιο αΙ, Στοά jIB., στρ. καταστροφής, αποκάλυψη (Πίν. 14).

Ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,056μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,09μ., πάχ. 0,006μ., διάμ. βάσ. 0,062μ., ύψ. βάσ. 0,009μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,015μ., πάχ. 0,0056–0,006μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Γάνωμα μελανό. Σε κατατομή. Βάση δακτυλιόσχημη με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα. Ευρεία, λοξότμητη επιφάνεια έδρασης, με αβαθή αυλάκωση στην εσωτερική περίμετρο, καλύπτεται με καστανό αραιό γάνωμα. Στον πυθμένα, χαμηλό μαστοειδές έξαρμα. Σώμα ρηχό με καμπύλο περίγραμμα, απολήγει σε ελαφρά έσω νεύον χείλος με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια. Εσωτερικά στον πυθμένα, σώζονται τρία εμπέστα εννιάφυλλα ανθέμια που σχεδόν εφάπτονται στη βάση τους. Ψηλά, λογχόσχημα ανθέμια με καλοσχεδιασμένους ελικοειδείς βλαστούς.

1145. KO 2521. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,009μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,015μ., πάχ. 0,0056–0,006μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα βάσης και ελάχιστο σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα. Ευρεία, ελαφρά

λοξότμητη και άβαφη, επιφάνεια έδρασης. Στην ένωση με το σώμα εξηρημένη αυλάκωση. Στον πυθμένα, χαμηλό μαστοειδές έξαρμα. Σώμα ρηχό με καμπύλο περίγραμμα. Εσωτερικά στον πυθμένα διακρίνονται δύο εμπέστα εννιάφυλλα ανθέμια που σχεδόν εφάπτονται στη βάση τους, Ό.π. 1144.

1146. KO 1736. Χώρος ηI, Το I, Τε K2 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,007μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,012μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα, ολόβαφο. Μεγάλο τμήμα βάσης και μικρό σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη με καμπύλο περίγραμμα και ευρεία επιφάνεια έδρασης, ελαφρά λοξότμητη. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Γωνία στην ένωση με το σώμα. Διακρίνονται δύο πιθανόν εννιάφυλλα συμπλεκόμενα ανθέμια και πέντε εγχάρακτες καμπύλες γραμμές που ενώνουν ανθέμια.

1147. KO 2482. Χώρος ηI, ηII, στρ. 1α (Πίν. 14).

Ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,045μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,09μ., πάχ. 0,0058μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,051μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,0086μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,013μ., πάχ. 0,0056μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Γάνωμα μελανό. Σε κατατομή. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα. Ευρεία, επίπεδη επιφάνεια έδρασης, με μια υποτυπώδη αυλάκωση στην εσωτερική περίμετρό της. Καλύπτεται με αραιό καστανό γάνωμα. Σώμα ρηχό, με καμπύλο περίγραμμα. Απολήγει σε ελαφρά έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

1148. KO 2412. Β πτέρυγα οικίας (αXVII, αXVIII), Το I, τε Θ1, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,026μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,012μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Γάνωμα στιλπνό μελανό. Τμήμα βάσης και σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα. Ευρεία, επίπεδη επιφάνεια έδρασης, που καλύπτεται με αραιό καστανό γάνωμα. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Στον πυθμένα, χαμηλό μαστοειδές έξαρμα. Στην ένωση με

το σώμα δημιουργεί γωνία. Σώμα ρηχό, με καμπύλο περίγραμμα.

1149. KO 2448. Αυλή δΙ, Στοά jIB, To I, Te Z2/H2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,045μ., διάμ. βάσ. 0,045μ., ύψ. βάσ. 0,0087μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,012μ., πάχ. 0,0052μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Μελανό, θαμπό γάνωμα. Μεγάλο τμήμα βάσης και μικρό σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα και ευρεία επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Στον πυθμένα, χαμηλό μαστοειδές έξαρμα. Γωνία και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα.

1150. KO 2439. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αXI, αXII), To I, Te H5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,009μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα, ερυθρό στην επιφάνεια έδρασης. Μεγάλο τμήμα βάσης και μικρό σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα και ευρεία επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα. Γωνία στην ένωση με το σώμα.

1151. KO 1733 και 2634. ΝΑ οικίας, To I, Te N5, στρ. 1β και καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,013μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Μελανό, στιλπνό γάνωμα. Τμήμα βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη με καμπύλο περίγραμμα και ευρεία επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα.

1152. KO 1734. Ν οικίας, To I, Te Z6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,009μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,036μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,015μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow) με μίκα. Μελανό, στιλπνό γάνωμα. Μικρό τμήμα βάσης. Ό.π. 1151.

1153. KO 2707. ΝΑ οικίας, To I, Te N5/N6, στρ. 2 με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,01μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό μελανό γάνωμα, ολόβαφο. Μικρό τμήμα βάσης. Ό.π. 1151.

1154. KO 2393. Ν οικίας, To I, Te K6, στρ. 1α (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,073μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,11μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα σχήματος εχίνου. Απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε ελαφρά έσω νεύον χείλος, με επίπεδη άνω επιφάνεια.

1155. KO 2405. Δωμάτιο αXV, To I, στρ. 2 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0063μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός ωχρός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, καστανό (7.5YR 4/4 brown). Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1156. KO 2866. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te H1, στρ. ορίζοντας χρήσης (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. 0,1μ., πάχ. 0,006μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1157. KO 3121. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,005μ., πάχ. 0,006–0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Σώμα και χείλος σε κατατομή. Σώμα, με τοιχώματα που λεπταίνουν προς το χείλος. Ό.π. 1154.

1158. KO 3222. Στοά jIN, To I, Te H5, στρ. καταστροφής (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,006μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1159. KO 3308. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1–Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,007μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1160. KO 1967. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,038μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ. πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως και σκούρο καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1161. KO 3318. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, δΙ), Το Ι, Τε Η2/Ζ2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πλ. χείλ. 0,006μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1162. KO 3319. Στοά jI B, εστία 3, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,007μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1163. KO 2457. Στοά jIN, Λάκκος μικρού πίθου, Το Ι, Τε Ζ4/Ζ5, στρ. γέμισμα λάκκου.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,053μ., 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε δύο τμήματα, μέρος σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1164. KO 2419. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,066μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ. Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1165. KO 1972. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,051μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1166. KO 3093. Ν πτέρυγα οικίας (αIX, αX), Το Ι, Τε Ζ6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,006μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1167. KO 3123. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Β5, στρ. γκριζωπό–λιθοσωρός.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,0065μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1168. KO 2815. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής, αποκάλυψη.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1169. KO 2860. Στοά jIB, εστία 3, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,014μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1170. KO 2866. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1,

ορίζοντας χρήσης, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1171. KO 2842. Στοά jIN, To I, Te H5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1172. KO 2854. Στοά jIB, To I, Te Z2, στρ. 1a προς 2.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο μικρά τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1173. KO 3116. Δωμάτιο αXVII, To I, II, Te II, στρ. καταστροφής 2.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, καστανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1174. KO 3221. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te Π16/Ο16, στρ. καταστροφής αραιό.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1175. KO 3226. Στοά jID, To I, Te E4, στρ. καταστροφής 1.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1176. KO 3175. Αυλή δI, To I, Te Z3, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1154.

1177. KO 3122. ΝΑ οικίας, To I, Te N5, στρ. καταστροφής (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Σώμα ρηχό, με χοντρά τοιχώματα. Απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε ελαφρά έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

1178. KO 2829. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te K18, στρ. 1 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Σώματος και χείλος σε κατατομή. Ό.π. 1177.

1179. KO 2386. Ν οικίας, To I, Te Z6/Z7, στρ. 1 και 2 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,019μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό και καστανό. Σώματος και χείλος σε κατατομή. Ό.π. 1177.

1180. KO 2873. Δωμάτιο αXVIII, To I, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1177.

1181. KO 3197. ΝΑ οικίας, To I, Te N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1177.

1182. KO 3225. Δωμάτιο αXVII ή Στοά εIA, To II, Te Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, καστανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1177.

1183. KO 3245. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,0064μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Πέντε πολύ μικρά τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 1177.

1184. KO 2820. Ν οينوποιείου, λάκκος?, Το Ι, Τε Β7, στρ. ανάμεσα σε θραύσματα πίθου.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα. Ό.π. 1177, τα τοιχώματα ιδιαίτερα χοντρά προς τη βάση.

1185. KO 3086. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1/Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,028μ., τοιχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα, με χοντρά τοιχώματα, που εισέχουν σε σχέση με την εσωτερική περίμετρο του χείλους. Το ελαφρά έσω νεύον χείλος, με έντονα αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

1186. KO 2808. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 2 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, με χοντρά τοιχώματα, που εισέχουν σε σχέση με την εσωτερική περίμετρο του χείλους. Απολήγει με ομαλή καμπύλη, σε ελαφρά έσω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια.

1187. KO 2381. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, καθαρισμός βοτσαλωτού δαπέδου (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,0067μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1186.

1188. KO 2805. Δωμάτιο αΙV, Το Ι, Τε Δ2, στρ. 1 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1186.

1189. KO 2812. Ν πτέρυγα οικίας (αΙX, γΙ), Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 1 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,012μ., υπ. διάμ. 0,1μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1186.

1190. KO 3084. Αυλή δΙ, Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. 2 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1186.

1191. KO 3208. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 1α (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,019μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, καστανό (2.5YR 3/3 dark reddish brown). Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, με χοντρά τοιχώματα, που εισέχουν σε σχέση με την εσωτερική περίμετρο του χείλους. Απολήγει, με ομαλή καμπύλη, σε ελαφρά έσω νεύον χείλος με επίπεδη άνω επιφάνεια.

1192. KO 3304. Χώρος ηΙ, Το Ι, ΙΙ, Τε Ι1, θεμέλιο τοίχων (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ό.π. 1191.

1193. KO 2395. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα ρηχό, διαγράφει ελαφρά γωνιώδες περίγραμμα προς το έσω νεύον χείλος, με την αποστρογγυλεμένη ακμή.

1194. KO 3105. Δωμάτιο αXVI, Ν τμήμα, Το Ι, Τε Ι2/Ι3, Θ1/Θ2, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,015μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,004–0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1193.

2.1.1.4.11. Μικρά άωτα σκυφίδια-αλατιέρες 1195–1227 (Πίν. 14)

1195. KO 2195 και 3217. Δυτική πτέρυγα οικίας (αVII, αVIII, jI Δ), Το I, Τε E5, στρ. 1. Χωρίς ενδείξεις. (Πίν. 14). KO 2195.

Ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,054μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., διάμ. σώμ. 0,07μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,041μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,045μ., ύψ. βάσ. 0,005μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,01μ., πάχ. 0,0053–0,0074μ. KO 3217. Σωζ. ύψ. 0,028μ., διάμ. χείλ. 0,062μ., διάμ. σώμ. 0,073.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (5YR 7/8 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, ανομοιογενές, μελανό εξωτερικά και ερυθρό εσωτερικά. Σε κατατομή, με εκτεταμένες απολεπίσεις. Βάση δακτυλιόσχημη με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα κα ευρεία πεπλατυσμένη επιφάνεια έδρασης. Σώμα ρηχό, ημισφαιρικό, με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία.

Sparkes και Talcott 1970, 137–38, 302, εικ. 9, πίν. 34, αρ. 944, 375–350 π.Χ.

1196. KO 2979. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., διάμ. βάσ. 0,037μ., ύψ. βάσ. 0,054μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα και πεπλατυσμένη επιφάνεια έδρασης. Ενιαίο περίγραμμα προς τον πυθμένα. Γωνία στην ένωση με το σώμα.

1197. KO 2125. Δωμάτιο αXVIII, Το II, Τε Θ1, στρ. καθαρισμός θεμελίου (Πίν. 14, 20).

Ύψ. 0,034μ., διάμ. χείλ. 0,06μ., διάμ. σώμ. 0,07μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, ανομοιογενές από μελανό έως σκούρο καστανό. Σε κατατομή, συμπληρωμένο κατά το ήμισυ. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά καμπύλο

περίγραμμα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με αβαθή αυλάκωση μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Γωνία στην ένωση με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα και εξηρημένη ταινία στην ένωση με το σώμα. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα, με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους αποστρογγυλεμένη. Εξωτερικά στον πυθμένα, εγχάρκτη, δεξιόστροφη, αποσπασματική επιγραφή ΦΙΑΛΛ. Η χάραξη, ακανόνιστη, με φαρδύ αιχμηρό εργαλείο ακολούθησε την όπτηση του αγγείου. Ανισομεγέθη γράμματα, σε κανονικό διάστημα 0,003μ. Το Φ (πλ. 0,005μ., ύψ. 0,009μ.) αποδίδεται από δύο ανισομεγέθη και ελαφρώς τετραγωνισμένα ημικύκλια που εφάπτονται στη μέση περίπου της κατακόρυφης κεραίας. Το I (ύψ. 0,007μ.) είναι μία κατακόρυφη κεραία. Στο Α (ύψ. 0,007μ., πλ. 0,005μ.), οι εξωτερικές κεραίες είναι ευθείες, με την αριστερή να προεξέχει σε ύψος. Η οριζόντια, ξεκινά από το μέσο της αριστερής και ακολουθεί καμπύλη πορεία προς το κάτω μέρος της δεξιάς εξωτερικής κεραίας. Τα δύο Λ είναι όμοια (ύψ. 0,007μ., πλ. 0,005μ.) με ευθείες κεραίες, από τις οποίες η αριστερή προεξέχει ελαφρά. Πάνω από τα Α και Λ, δύο αντωπά, αγκιστροειδή χαράγματα, μάλλον τυχαία.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 190, αρ 76. Πρβλ. Rotroff 1997, 167–68, 347, εικ. 65, πίν. 79, αρ. 1075–1076, 325–300 π.Χ.

1198. KO 2196. Στοά jIB/Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 14).

Ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,062μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,055μ., διάμ. βάσ. 0,046μ., ύψ. βάσ. 0,095μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε κατατομή, συγκολλημένο από 5 θραύσματα. Βάση δακτυλιόσχημη με καμπύλο περίγραμμα. Εξηρημένη επιφάνεια έδρασης, με κεντρική αβαθή αυλάκωση. Στην ένωση με το σώμα δημιουργεί γωνία και ίσως εξηρημένη ταινία, ενώ στην ένωση με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η απόληξη του χείλους οξεία.

Rotroff 1997, 167, 347, σχ. 65, πίν. 79, αρ. 1076, 325–300 π.Χ.

1199. KO 2487. Χώρος ηI, ηII, Το I, Τε II/K1, στρ. κάτω από το θεμέλιο του τοίχου (Πίν. 14).

Ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,041μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., διάμ. βάσ. 0,043μ., ύψ. βάσ. 0,088μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Σε κατατομή, με απολεπίσεις. Βάση δακτυλιόσχημη με καμπύλο περίγραμμα και επιφάνεια έδρασης με αβαθή αυλάκωση, ελαφρά μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Στην ένωση με το σώμα δημιουργεί γωνία, ενώ στην ένωση με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα ακολουθεί καμπύλο περίγραμμα. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η απόληξη του χείλους οξεία.

Rotroff 1997, 167, 347, εικ. 65, Πίν. 79, αρ. 1075, 325–300 π.Χ.

1200. KO 1976. Στοά jIN, To I, Te Z5, στρ. καταστροφής (Πίν. 14).

Ύψ. 0,034μ., διάμ. χείλ. 0,06μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, ανομοιογενές, από μελανό έως σκούρο καστανό. Σε κατατομή, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα. Επιφάνεια έδρασης με αβαθή αυλάκωση, μετατοπισμένη προς το εσωτερικό. Γωνία στην ένωση με τον πυθμένα. Στην ένωση με το σώμα αυλάκωση. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η απόληξη του χείλους αποστρογγυλεμένη.

1201. KO 2475. Ν οικίας, To I, Te H6, στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 14).

Ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,055μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό και κατά τύπους καστανό σκούρο. Σε κατατομή, λείπει το μεγαλύτερο μέρος του. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά διευρυνόμενο δακτύλιο. Επιφάνεια έδρασης με κεντρική αυλάκωση. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα, με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η απόληξη του χείλους οξεία.

1202. KO 2186. Βόρεια πτέρυγα οικίας (αI, αXVIII, To I, Te Z1/ H1, ορίζ. χρήσης και καθαρισμός τοίχου (Πίν. 14).

Ύψ. 0,034μ., διάμ. χείλ. 0,06μ., διάμ. σώμ. 0,066μ., διάμ. βάσ. 0,045μ., ύψ. βάσ. 0,08μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, ανομοιογενές, από μελανό έως καστανό ανοιχτό. Σχεδόν πλήρες, λείπει μέρος του σώματος και του χείλους, συγκολλημένο από τρία θραύσματα. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά διευρυνόμενο δακτύλιο. Επιφάνεια έδρασης, με κεντρική αυλάκωση. Καμπύλο περίγραμμα προς τον ελαφρά κωνικό πυθμένα. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η απόληξη του χείλους οξεία.

1203. KO 2483. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te H1,Θ1 στρ. 2 (Πίν. 14).

Ύψ. 0,036μ., σωζ. πλ. 0,061μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,08μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό και κατά τύπους καστανό σκούρο. Σε κατατομή, συγκολλημένο από 6 θραύσματα, με εκτεταμένες απολεπίσεις. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Μεταβαίνει με επίσης καμπύλο περίγραμμα προς τον λεπτό πυθμένα. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει ελαφρά προς το έσω νεύον χείλος. Η απόληξη του χείλους οξεία. Rotroff 1997, 167, 347, σχ. 65, πίν. 79, αρ. 1083, 275 π.Χ.

1204. KO 2486. Στοά jI B, πίθος 25, To I, Te H2, στρ. 2 (Πίν. 14).

Ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,07μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,021μ., ύψ. βάσ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό μελανό. Σε κατατομή, συγκολλημένο από 2 θραύσματα, με εκτεταμένες απολεπίσεις. Βάση δακτυλιόσχημη με καμπύλο περίγραμμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Καμπύλο περίγραμμα και προς τον λεπτό πυθμένα. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα, με κοίλο πυθμένα και γωνιώδες περίγραμμα προς το έσω νεύον χείλος. Η απόληξη του χείλους οξεία.

Rotroff 1997, 167, 347, σχ. 65, πίν. 79, αρ. 1083, 275 π.Χ.

1205. KO 2478. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te Λ14,

στρ. 1 επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. διάμ. βάσ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,046.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, ανομοιογενές από μελανό έως καστανό σκούρο. Μέρος του σώματος και η γένεση της βάσης, με εκτεταμένες απολεπίσεις. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα με τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος.

1206. KO 2218. Στοά εΙΔ, Το I, Τε B1, στρ. καταστροφής (Πίν. 20).

Σωζ. πλ. βάσ. 0,044μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,09μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Στιλπνό μελανό γάνωμα. Τμήμα βάσης, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Στην επίπεδη επιφάνεια του πυθμένα, διατηρείται εγχάρακτο το γράμμα X (ύψ. 0,007μ. και πλ. 0,0065μ). Αδρή χάραξη μετά την όπτηση.

1207. KO 1974. Χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., διάμ. χείλ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως και σκούρο καστανό. Μέρος σώματος και χείλους. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους αποστρογγυλεμένη.

1208. KO 1975. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. 1β.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., διάμ. χείλ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό εξωτερικά και σκούρο καστανό εσωτερικά. Το μισό σώμα και τμήμα του χείλους. Στην ένωση με τη βάση πιθανόν αυλάκωση. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα με κοίλο πυθμένα και τοίχωμα που φαρδαίνει προς το έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους αποστρογγυλεμένη.

1209. KO 2489. Δωμάτιο αXVIII, Το I, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), κατά τόπους γκριζωπός λόγω της όπτησης. Στιλπνό,

μελανό γάνωμα. Ελάχιστο τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 1207.

1210. KO 2506. Δωμάτιο αXVII ή Χώρος ηII, Το II, Τε I1, στρ. 2.

A. Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,044μ.,

B. Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,047μ.,

Γ. Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,027μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Τρία τμήματα σώματος και χείλους. Ό.π. 1207.

1211. KO 2813. Το I, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,0073μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1207.

1212. KO 2823. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,014μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1207.

1213. KO 2840. Ν οينوποιείου, Το I, Τε B7, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,085μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1207.

1214. KO 2880. Δωμάτιο αXVII, Το I, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,085μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα, καστανό στο άνω εξωτερικό τμήμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1207.

1215. KO 3080. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,0085μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και

χείλους. . Ό.π. 1207.

1216. KO 3092. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. αλλουβιακές αποθέσεις.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,08μ., πάχ. 0,0092μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, ανοιχτό καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. . Ό.π. 1207.

1217. KO 3220. Ν πτέρυγα οικίας (γII, αXIII, αXIV), Το I, Τε I5, λάκκος σύγχρονης διατάραξης εντός του στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. . Ό.π. 1207.

1218. KO 3274. Βόρεια οινοποιείου, Το II, Τε B4, στρ. κιτρινωπό.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,072μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1207.

1219. KO 2476. Αυλή δι BA γωνία, Το I, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,06μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό μελανό. Έντονα ίχνη καύσης. Μέρος σώματος και χείλους. Ρηχό ημισφαιρικό σώμα με τοίχωμα που φαρδαίνει ελαφρά προς το έντονα έσω νεύον χείλος. Η ακμή του χείλους οξεία.

1220. KO 2477. Χώρος: χωρίς ενδείξεις.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,064μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,065μ.

Πηλός ροδαλός-γκριζωπός (7.5YR 6/2 pinkish gray), μέτρηση μη ασφαλής λόγω καύσης. Γάνωμα θαμπό μελανό. Έντονα ίχνη καύσης. Μέρος σώματος και χείλους. Ό.π. 1219.

1221. KO 2479. Στοά jIB, Το I, Τε H2/Z2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,029μ., σωζ. πλ. 0,071μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,07μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow).

Γάνωμα στιλπνό μελανό. Μέρος σώματος και χείλους. Ό.π. 1219.

1222. KO 2481. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε K17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,046.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό μελανό και κατά τόπους καστανό σκούρο. Μέρος σώματος και χείλους. Ό.π. 1219.

1223. KO 2484. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,059μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,065μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink), μέτρηση μη ασφαλής λόγω καύσης. Γάνωμα στιλπνό μελανό. Ίχνη καύσης. Μέρος σώματος και χείλους. Ό.π. 1219.

1224. KO 2485. Στοά εII, Το I, Τε Δ6, στρ. 1 (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,03.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα καστανό σκούρο. Αποσπασματικό, λείπει η βάση και μεγάλο μέρος του σώματος και του χείλους, με εκτεταμένες απολείψεις. Μέρος σώματος και χείλους. Ό.π. 1219.

1225. KO 2509. Ν οικίας, Το I, Τε Θ6, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., διάμ. χείλ. 0,062μ., διάμ. σώμ. 0,073μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό μελανό. Μέρος σώματος και χείλους. Ό.π. 1219.

1226. KO 2794. Ν οικίας, Το I, Τε K7, στρ. καταστροφής (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1219.

1227. KO 3343. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1/H1, στρ. ορίζοντας χρήσης (Πίν. 14).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,082μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Ρηχό, ημισφαιρικό σώμα, με ελαφρά

γωνιώδες περίγραμμα προς το έσω νεύον χείλος. Η απόληξη του χείλους οξεία.

2.1.1.4.12. Σκυφίδια μικρά με οριζόντιο προεκτεινόμενο χείλος 1228–1230 (Πίν. 15)

1228. KO 2000. Στοά jIN, Το I, Τε, στρ. καταστροφής (αφαίρεση) (Πίν. 15).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., πλ. χείλ. 0,015μ., υπ. διάμ. 0,1μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Τμήμα χείλους και σώματος, συγκολλημένο από τρία θραύσματα. Ρηχό, σχεδόν ημισφαιρικό σώμα, με χοντρά τοιχώματα. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, με ελαφρά κυρτή άνω επιφάνεια που ορίζεται από περιμετρικές αυλακώσεις και στις δύο πλευρές της. Rotroff 1997, εικ. 64, πίν. 165, αρ. 47, το χείλος.

1229. KO 2202. Ν οικίας, Το I, Τε H6, στρ. χαλίκι (Πίν. 15).

Σωζ. ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,052μ., πλ. χείλ. 0,015μ., υπ. διάμ. 0,1μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Ίχνη καύσης. Ρηχό, σχεδόν ημισφαιρικό σώμα, με χοντρά τοιχώματα. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, με ελαφρά κυρτή άνω επιφάνεια που. Διατηρεί το άνω τμήμα από εμπέστο ανθέμιο.

1230. KO 2203. Ν οικίας, Το I, Τε Z7, στρ. 1 (Πίν. 15).

Σωζ. ύψ. 0,029μ., σωζ. πλ. 0,04μ., πλ. χείλ. 0,015μ., υπ. διάμ. 0,1μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό μελανό. Τμήμα χείλους και σώματος. Ρηχό, σχεδόν ημισφαιρικό σώμα, με χοντρά τοιχώματα. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, με επίπεδη άνω επιφάνεια.

2.1.1.5. Αλατιέρες 1231–1245 (Πίν. 15)

1231. KO 2130. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3/Θ1, στρ. πλιθιών και στέγης, καταστροφής (Πίν. 15).

Σωζ. ύψ. 0,044μ., διάμ. 0,1μ., πλ. χείλ. 0,02μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink).

Γάνωμα θαμπό, από μελανό έως ανοικτό καστανό. Συγκολλημένη από 3 θραύσματα, λείπει η βάση και μικρά τμήματα του χείλους. Σώμα κυλινδρικό με κάθετα τοιχώματα. Πυθμένας κωνικός. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος με επίπεδη άνω επιφάνεια και ελαφρά κλίση προς τα κάτω. Ορίζεται στις δύο πλευρές του, από πλατιές και αβαθείς, περιμετρικές αυλακώσεις.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 190, αρ. 77. Επίσης, Rotroff 1997, 165–66, 346, εικ. 65, πίν. 78, αρ. 1067–1068, 325–295 π.Χ.: Χρυσοστόμου και Χρυσοστόμου 2011, 397, πίν. 167α-γ.

1232. KO 2337. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, δI), Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 15).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,013μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, από μελανό έως ανοικτό καστανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Προεκτεινόμενη βάση, συνεχίζει με ομαλή καμπύλη προς το σώμα. Πλατιά και επίπεδη επιφάνεια έδρασης, δημιουργεί γωνία προς τον σχεδόν επίπεδο πυθμένα. Τα τοιχώματα του πυθμένα και του σώματος λεπτά. Σώμα κυλινδρικό, με σχεδόν επίπεδα τοιχώματα.

Rotroff 1997, 165–66, 346, εικ. 65, πίν. 78, αρ. 1068–1070, 325–295 π.Χ.

1233. KO 2334. ΝΑ οικίας, Αυλάκι ?, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,08–0,1μ., πλ. επ. έδρ. 0,014μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Ίχνη καύσης. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Προεκτεινόμενη βάση, συνεχίζει με ομαλή καμπύλη προς το σώμα. Πλατιά και επίπεδη επιφάνεια έδρασης, συνεχίζει με καμπύλη προς τον πυθμένα. Τα τοιχώματα του πυθμένα και του σώματος μεσαίου πάχους. Σώμα κυλινδρικό, πιθανότατα με επίπεδα τοιχώματα.

1234. KO 2335. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, δI), Το I, Τε H4/Θ4, Ζώνη 1, στρ. 2 (Πίν. 15).

Σωζ. ύψ. 0,033μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,08μ., πλ. χείλ. 0,013μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, από μελανό έως ανοικτό καστανό. Τμήμα χείλους, σώματος και η γένεση της βάσης. Ο

πυθμένας πιθανότατα ελαφρά κωνικός. Τα τοιχώματα του πυθμένα και του σώματος λεπτά. Σώμα κυλινδρικό με επίπεδα τοιχώματα. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, με επίπεδη άνω επιφάνεια.

Rotroff 1997, 165–66, 346, εικ. 65, αρ. 1070, 325–295 π.Χ.

1235. KO 1998. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. 2 με πέτρες (Πίν. 15).

Σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. χείλ. 0,014μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Πολύ μικρό τμήμα χείλους. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, με επίπεδη άνω επιφάνεια. Ορίζεται εξωτερικά από αβαθή αυλάκωση και φέρει εγχάρκτη διακόσμηση που αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί. Όμοιο με 1236.

1236. KO 1999. Αυλάκι 5, Το Ι, Τε Κ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 15).

Σωζ. μήκ. 0,035μ., πλ. χείλ. 0,014μ.

Πηλός καθαρός, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Πολύ μικρό τμήμα χείλους. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος με επίπεδη άνω επιφάνεια. Περιμετρικά της εξωτερικής τους πλευράς, αβαθής αυλάκωση. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, με επίπεδη άνω επιφάνεια. Ορίζεται εξωτερικά από αβαθή αυλάκωση και φέρει εγχάρκτη διακόσμηση που αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί. Όμοιο με 1235.

1237. KO 2983. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. μήκ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ωχρός (7.5YR 8/2 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα από σώμα ή περιδρομο χείλους. Διακρίνεται εγχάρκτη εδαφόχρωμη γραμμή, καμπύλης πορείας.

1238. KO 2893. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. πλ. 0,04μ., πάχ. 0,0046μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα χείλους. Λεπτό ταινιωτό χείλος με αποστρογγυλεμένη περιφέρεια. Στο άνω τμήμα ίχνη από διακόσμηση του τύπου «Δυτικής Κλιτύος». Διακρίνονται τα ίχνη από κλαδί

με λεπτό μίσχο και ζεύγη από λογχόσχημα φύλλα. Rotroff 1997, 166, 346, εικ. 65, πίν. 78, αρ. 1073, 325–295 π.Χ.

1239. KO 2332. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι3, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,07μ., πλ. χείλ. 0,014μ., πάχ. 0,0042μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ίχνη καύσης. Μικρό τμήμα του χείλους και του ανώτερου σώματος. Σώμα κυλινδρικό με επίπεδα και λεπτά τοιχώματα. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, με επίπεδη άνω επιφάνεια.

1240. KO 2333. Στοά jI A, Το Ι, Τε Θ3, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., υπ. διάμ. 0,1μ., πλ. χείλ. 0,019μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, από μελανό έως ανοικτό καστανό. Μικρό τμήμα χείλους και ανώτερου σώματος. Σώμα κυλινδρικό, με επίπεδα τοιχώματα. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος, με επίπεδη άνω επιφάνεια, ορίζεται εξωτερικά από πλατιά και αβαθή αυλάκωση.

1241. KO 2886. Χώρος ηII, Το II, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. επιφ. έδρ. 0,0055μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, από μελανό έως ανοικτό καστανό. Πολύ μικρό τμήμα βάσης. Πλατιά και επίπεδη επιφάνεια έδρασης, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον πυθμένα.

1242. KO 2986. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. επιφ. έδρ. 0,006μ.

Πηλός καθαρός, γκριζός (7.5YR 6/1 gray). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Πολύ μικρό τμήμα βάσης. Πλατιά και επίπεδη επιφάνεια έδρασης, δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον πυθμένα.

1243. KO 2338. Χώρος ηI, Το Ι, Τε Κ1–Κ3, στρ. καταστροφής, αφαίρεση (Πίν. 15).

Σωζ. ύψ. 0,024μ., διάμ. βάσ. 0,08μ., πλ. επ. έδρ. 0,015μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (7.5YR 7/1 light gray), με πολύ μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα απολεπισμένο. Μεγάλο μέρος βάσης και κατώτερου

σώματος. Βάση προεκτεινόμενη. Συνεχίζει με ομαλή καμπύλη προς το σώμα, ενώ δημιουργεί γωνία προς τον κωνικό πυθμένα, που κατεβαίνει χαμηλά, έως τον ορίζοντα της πλατιάς και επίπεδης επιφάνειας έδρασης. Σώμα κυλινδρικό, πιθανότατα με επίπεδα τοιχώματα.

1244. KO 1997. Στοά jΠΔ, Το I, Τε A4, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,0048μ.

Πηλός καθαρός, γκριζός (7.5YR 6/1 gray). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Πολύ μικρό τμήμα χείλους και ανώτερου σώματος. Οριζόντιο ταινιωτό χείλος και κυλινδρικό σώμα με κάθετα τοιχώματα.

1245. KO 2339. Β πτέρυγα οικίας (jI B, δI), Το I, Τε H2/Θ2/Z2, στρ. 2 (Πίν. 15).

Σωζ. ύψ. 0,029μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ.

Πηλός καθαρός με μίκα, ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό έως σκούρο καστανό. Μεγάλο μέρος βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση αδιαμόρφωτη, δε διακρίνεται εξωτερικά από το σώμα. Επίπεδη επιφάνεια έδρασης, δημιουργεί γωνία προς τον επίπεδο πυθμένα. Σώμα κυλινδρικό, με ευθεία τοιχώματα. Τα τοιχώματα του πυθμένα και του σώματος χοντρά.

Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 38, αρ. A42, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.

2.1.1.6. Αμφορείς – Οινοχόες 1246–1250 (Πίν. 16)

2.1.1.6.1. Αμφορέας 1246 (Πίν. 16)

1246. KO 2214. Στοά εΙΔ εξωτερικά, κυκλική κατασκευή, Το I, Τε B1, στρ. 1 (Πίν. 16).

Σωζ. ύψ (χείλος – σώμα) 0,2μ., υπ. ύψ. 0,23μ., διάμ. βάσ. 0,16μ., ύψ. βάσ. 0,027μ., πλ. επιφ. έδρασ. 0,015μ., σωζ. πλ. σώμ. 0,17μ., διάμ. χείλ. 0,18μ., πλ. χείλ. 0,02μ., σωζ. ύψ. λαβ. 0,084μ., πλ. λαβ. 0,024μ., σωζ. μήκ. πηνίου 0,03μ., διάμ. δίσκου πηνίου 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως καστανό σκούρο. Εσωτερικά, ολόβαφο μελανό. Αμφορέας με διακόσμηση της κατηγορίας «Δυτικής Κλιτύος». Συγκολλημένος από πολλά θραύσματα. Διατηρεί την βάση, σε κατατομή το σώμα μέχρι το χείλος και τις λαβές και σε θραύσματα

που δεν συγκολλούνται, τμήματα του σώματος και του χείλους. Χαμηλή και ευρεία, πλαστική βάση. Κωνικού περιγράμματος, αναπτύσσει τέσσερεις βαθμίδες, με ύψος που μειώνεται έντονα προς την ανώτερη. Η πρώτη βαθμίδα ψηλή και με καμπύλο περίγραμμα, οι επόμενες δύο χαμηλότερες και με έντονη αυλάκωση ανάμεσά τους και η τελευταία στενή και οξεία, αναπτύσσεται σχεδόν στην ένωση με το σώμα. Πλατιά και επίπεδη επιφάνεια έδρασης, κοίλη εσωτερικά. Δημιουργεί έντονη αυλάκωση στην ένωση με τον κωνικό πυθμένα. Σώμα κωνικό, με μία έντονη αυλάκωση στο κατώτερο τμήμα του. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον κυρτό ώμο, τον οποίο περιτρέχουν δύο αυλακώσεις και μία τρίτη προς τον λαιμό. Ψηλός κυλινδρικός λαιμός, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα, ορίζεται από δύο αυλακώσεις στην ένωση με το χείλος. Χείλος βαθμιδωτό, διευρυνόμενο με πλατιά και επίπεδη άνω επιφάνεια. Κάθετες, ταινιωτές λαβές, ελλειπτικού περιγράμματος, αναπτύσσονται από την φαρδύτερη διάμετρο του σώματος κοντά στον ώμο έως και ψηλά στο λαιμό, λίγο κάτω από το χείλος. Το κατώτερο τμήμα τους κοσμεύεται από δύο πλαστικά πηνία με δίσκους ελλειπτικού περιγράμματος. Το σώμα, σε όλο του το ύψος, κοσμεύεται με κάθετες ραβδώσεις. Εξαιρούνται τα τμήματα κάτω από τις λαβές όπου, αντί ραβδώσεων, αναπτύσσεται κόσμημα από πέντε εγχάρακτες γραμμές. Η κεντρική είναι κάθετη και μακρύτερη, ενώ οι πλευρικές κονταίνουν σταδιακά και ακολουθούν λοξή φορά προς τα έξω. Εγχάρακτη διακόσμηση και στο λαιμό, λίγο πάνω από την λαβή, αποδίδει στενή γραμμή ζικ - ζακ, με οξείες γωνίες. Αντίστοιχη εγχάρακτη γραμμή ζικ - ζακ καλύπτει όλο το πλάτος του ώμου.

Rotroff 2002, 99–100, εικ. 1.2.

2.1.1.6.2. Οινοχόες 1247–1250

1247. KO 1922. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,13μ., σωζ. ύψ. 0,054μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Εσωτερικά, ίχνη καστανού χρώματος. Μέρος του σώματος, σε δύο τμήματα. Σώμα με χοντρά τοιχώματα, πιθανότατα ωοειδές ή σφαιρικό. Ίσως συνανήκει με τη λαβή 1248.

1248. KO 1931. Χώρος ηI, Δωμάτιο αXV, Το I, Τε K1,

I4, στρ. καταστροφής και 2.

Ύψ. λαβ. 0,078μ., διάμ. λαβ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως καστανό σκούρο. Τμήμα λαβής, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Κάθετη λαβή, ημικυκλικού περιγράμματος και ωοειδούς τομής. Ίσως συνανήκει με το σώμα 1247.

1249. KO 1919. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. κάτω από το βοτσαλωτό δάπεδο.

Σωζ. μήκ. 0,103μ., σωζ. πλ. 0,08μ., πλ. λαβ. 0,035μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα λαβής και ελάχιστο σώματος. Μεγάλη κάθετη, ταινιωτή λαβή, με κεντρική ράχη.

1250. KO 1920. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., πλ. λαβ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, καστανό. Τμήμα λαβής. Μεγάλη κάθετη, ταινιωτή λαβή, με οξεία κεντρική ράχη.

2.1.1.7. Κρατήρες – κρατηρίσκος 1251–1253 (Πίν. 16)

1251. KO 1923. Στοά jIA, Το I, Τε Θ1/Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 16).

Σωζ. πλ. βάσ. 0,088μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα βάσης, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Ψηλή, βαθμιδωτή βάση. Πλατιά και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Ο δακτύλιος διευρυνόμενος, διαμορφώνει στην εξωτερική πλευρά του δύο βαθιές αυλακώσεις. Στην άνω εξωτερική πλευρά του ορίζεται από στενή αυλάκωση. Συνεχίζει με ομαλή καμπύλη σε πόδι με σχεδόν κάθετα τοιχώματα. Στην ένωση με το σώμα, πιθανόν άβαφη ταινία.

1252. KO 1924. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής, αφαίρεση 2ης στρώσης.

Σωζ. μήκ. λαβ. 0,07μ., διάμ. λαβ. 0,02–0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα λαβής. Μεγάλη, οριζόντια λαβή, ωοειδούς τομής, με διάμετρο που φθίνει προς το κέντρο. Ολόβαφη, επικολλάται σε εδαφόχρωμη επιφάνεια του σώματος.

1253. KO 2888. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής αφαίρεση (Τέσσερα τμήματα χείλους και επτά σώματος). Το I, Τε M6, από το λάκκο που διανοίχθηκε για την απομάκρυνση του καμμένου κορμού (τμήμα από το χείλος). Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής (τέσσερα θραύσματα χείλους και δύο σώματος) (Πίν. 16).

Σωζ. ύψ. 0,035μ. (χείλος-άνω σώμα) και 0,057μ. (κάτωτερο σώμα), σωζ. πλ. 0,011μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,18–0,2μ., πάχ. 0,0035μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Ολόβαφο εσωτερικά, ενώ εξωτερικά άβαφο μένει το κάτω τμήμα του σώματος. Μέρος του χείλους και του σώματος, σε πολλά τμήματα. Πλαστικό περιχέλιωμα, τριγωνικής τομής, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα. Λαιμός με ελαφρά κυρτά τοιχώματα, στρέφει προς τα έξω στο ανώτερο τμήμα του, δημιουργώντας γωνία. Σώμα με λεπτά και μάλλον βαθιά, ελαφρά καμπύλα τοιχώματα. Δύο αβαθείς αυλακώσεις αναπτύσσονται στο κατώτερο άβαφο τμήμα του σώματος.

Rotroff 2006, 108, 269, εικ. 39, πίν. 32, αρ. 227, 300–250 π.Χ., ως προς το σχήμα.

2.1.1.8. Λεκανίδες και άλλα σκεύη με πώμα 1254–1265 (Πίν. 16)

2.1.1.8.1. Λεκανίδες 1254–1255 (Πίν. 16)

1254. KO 2896. Στοά εIA, Το II, Τε H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 16).

Σωζ. ύψ. 0,037μ., σωζ. πλ. 0,023μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Δύο τμήματα σώματος και χείλους. Σώμα μάλλον ρηχό, ημισφαιρικό. Δημιουργεί γωνιώδες περίγραμμα στην ένωση με το περιχέλιωμα. Κάθετο, λεπτό αδιαμόρφωτο χείλος, με κοίλο περίγραμμα και ελαφρά κλίση προς τα έξω, αναπτύσσεται σε συνέχεια του εσωτερικού τοιχώματος, ενώ περιβάλλεται από επίσης κοίλη και πλατιά υποδοχή πώματος.

Rotroff 1997, 192, 364, εικ. 78, πίν. 93, αρ. 1254, 300–250 π.Χ.

1255. KO 2898. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής 2, καθαρισμός θεμελίου δυτικού τοίχου και θυραίου ανοίγματος (Πίν. 16).

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,041μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, φαιοκάστανο. Ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Ό.π. 1254.

2.1.1.8.2. Γωνιώδεις λεκανίδες με έξω νεύον χείλος 1256–1263 (Πίν. 16)

1256. KO 1738. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 2 (Πίν. 16).

Σωζ. ύψ. 0,038μ., σωζ. πλ. 0,059μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,16–0,18μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, αραιό, σκούρο καστανό, διατηρείται μόνο στο εσωτερικό. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα γωνιώδες με κυρτό κάτω και κοίλο άνω τμήμα. Απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε έξω νεύον χείλος, με εσωτερική αυλάκωση για την υποδοχή πώματος.

Rotroff 1997, 217, 388, εικ. 88, πίν. 112, αρ. 1493, 325–300 π.Χ.

1257. KO 1737. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. καταστροφής αποκάλυψη.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,028μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό αραιό, σκούρο καστανό, διατηρείται μόνο στο εσωτερικό. Τμήμα σώματος, Ό.π. 12569, πιθανόν συνανήκουν.

1258. KO 1741. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I4, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,013μ., σωζ. πλ. 0,025μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό αραιό, σκούρο καστανό, διατηρείται μόνο στο εσωτερικό. Τμήμα σώματος, Ό.π. 1256, πιθανόν συνανήκουν.

1259. KO 1739. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε K7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,032μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow).

Γάνωμα θαμπό αραιό, σκούρο καστανό, διατηρείται μόνο στο εσωτερικό. Τμήμα σώματος, Ό.π. 1256.

1260. KO 1740. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I3–I4, K4, στρ. όρυγμα περιμετρικά των τοίχων.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. 0,024μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό αραιό, σκούρο καστανό, διατηρείται μόνο στο εσωτερικό. Τμήμα σώματος, Ό.π. 1256.

1261. KO 2897. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 16).

Σωζ. ύψ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό αραιό, σκούρο καστανό, διατηρείται μόνο στο εσωτερικό. Τμήμα άνω σώματος και χείλους. Σώμα πιθανόν κοιλόκυρτο, με κοίλο άνω τμήμα. Απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε έξω νεύον, προεκτεινόμενο, χείλος με βαθιά, λοξότμητη, εσωτερική αυλάκωση για την υποδοχή πώματος (πατούρα). Πιθανόν συνανήκει με το 1262.

Rotroff 1997, 217, 388, εικ. 88, πίν. 112, αρ. 1493, 325–300 π.Χ.

1262. KO 2895. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε Θ1, Το II, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό αραιό, σκούρο καστανό, διατηρείται μόνο στο εσωτερικό. Τμήμα άνω σώματος και χείλους. Ό.π. 1261, πιθανότατα συνανήκουν.

1263. KO 2989. Ν οينوποιείου, Το I, Τε B11, στρ. 2 (Πίν. 16).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,043μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό αραιό, σκούρο καστανό, διατηρείται μόνο στο εσωτερικό. Τμήμα άνω σώματος και χείλους. Σώμα γωνιώδες, με κοίλο άνω τμήμα. Απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε έξω νεύον χείλος με βαθιά, λοξότμητη, εσωτερική αυλάκωση για την υποδοχή πώματος (πατούρα).

Rotroff 1997, 217, 388, εικ. 88, πίν. 112, αρ. 1492, 325–300 π.Χ.

2.1.1.8.3. Γωνιώδεις λεκανίδες με έξω νεύον χείλος από γκριζο πηλό 1264–1265 (Πίν. 16)

1264. KO 2502. Στοά jIA, To I, Te Θ3, στρ. 2 (Πίν. 16).
Σωζ. ύψ. 0,034μ., σωζ. πλ. 0,05μ.

Πηλός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Γάνωμα θαμπό μελανό, καλύπτει όλη την επιφάνεια. Τμήμα άνω σώματος και χείλους. Σώμα γωνιώδες, με ελαφρά κυρτό κάτω και κοίλο άνω τμήμα. Απολήγει, με ενιαίο περίγραμμα, σε ελαφρά έξω νεύον, αδιαμόρφωτο χείλος, με σχεδόν επίπεδη επιφάνεια.

1265. KO 2887. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. 1α (Πίν. 16).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,044μ., ύψ. χείλ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με λεπτό, σχεδόν κάθετο στο άνω τμήμα του τοίχωμα. Κάθετο και ελαφρά κυρτό περιχέλιωμα, ανακάμπεται εσωτερικά και διαμορφώνει εσοχή για την υποδοχή πώματος. Εξωτερικά ενώνεται με το σώμα με έντονη γωνία. Rotroff 1997, 216, 387, εικ. 87, πίν. 112, αρ. 1484 (λοπάδιο), γύρω στο 300 π.Χ.

2.1.1.9. Λεκάνη 1266 (Πίν. 17)

1266. KO 2204. Διάδρομος βI, To I, Te Γ1, Γ2, Γ3, B1, Δ3, στρ. 1 και καταστροφής (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,09μ., υπ. ύψ. 0,15μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,35μ., πλ. χείλ. 0,014μ., ύψ. χείλ. 0,008μ., διάμ. βάσ. 0,14μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πλ. λαβ. 0,13μ., πάχ. λαβ. 0,018μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Αραιό και θαμπό, καστανό γάνωμα, διατηρείται ελάχιστα στο χείλος και στο άνω, έσω και έξω, τμήμα του σώματος. Σε πολλά θραύσματα. Διατηρεί μέρος της βάσης και του σώματος και μεγάλο μέρος από το χείλος με τη μία λαβή. Η δεύτερη λαβή δεν επικολλάται. Βάση δακτυλιόσχημη, ελαφρά καμπύλη, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Σώμα ρηχό, με ελαφρά καμπύλα τοιχώματα. Πλατύ, κρεμάμενο περιχέλιωμα, τριγωνικής τομής. Ορίζεται από οξεία ακμή και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Οριζόντια λαβή, ωοειδούς τομής, επικολλάται λίγο κάτω από το χείλος και ανέρχεται ως την εξωτερική του περίμετρο.

KO 2894. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. καταστροφής,

αποκάλυψη.

Σωζ. μήκ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,09μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Αραιό και θαμπό, καστανό γάνωμα. Τμήμα σώματος. Συνανήκει με την KO 2204. Ludorf 2000, 15, εικ. 16–18, πίν. 3, αρ. L22–L24, τύπος B2, 3ος αι.

Rotroff 2006, 110–11, 271, εικ. 42, πίν. 35, αρ. 249, 325–275 π.Χ.

2.1.1.10. Ασκοί 1267–1301 (Πίν. 17)

2.1.1.10.1. Με πλευρική προχολή 1267–1272 (Πίν. 17)

1267. KO 1954. Στοά jIB, To I, Te H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,037μ., σωζ. πλ. λαβ. 0,012μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Στιλπνό μελανό γάνωμα, και εσωτερικά. Τμήμα λαιμού και γένεση λαβής. Λαιμός κυλινδρικός, κοίλου περιγράμματος. Λαβή ταινιωτή, επικολλάται κατά μήκος του λαιμού και φτάνει έως το χείλος.

1268. KO 1957. Δωμάτιο αXVI, To I, Te Θ1/I2, Θ3/I3, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,065μ., σωζ. πλ. 0,043μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., πλ. χείλ. 0,01μ., πλ. λαβ. 0,025μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) Στιλπνό μελανό γάνωμα, και εσωτερικά. Τμήμα χείλους, λαιμού και λαβής. Λαιμός κυλινδρικός, κοίλου περιγράμματος. Συνεχίζει με ενιαίο περίγραμμα σε διευρυνόμενο χείλος. Χείλος με κυρτή άνω, επίπεδη κάτω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη περιφέρεια. Μεγάλη λαβή, ελλειπτικής τομής. Εφάπτεται σε όλο το ύψος του λαιμού και φτάνει έως το χείλος.

1269. KO 1941. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te K18, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,0096μ., σωζ. πλ. 0,035μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,035μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,002μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό μέρος της βάσης. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή, με καμπύλο περίγραμμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα.

1270. KO 1942. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ζ9, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,05μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,052μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,1μ., ύψ. βάσ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Στιλπνό μελανό γάνωμα. Μικρό μέρος της βάσης, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή, με καμπύλο περίγραμμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα.

1271. KO 1943. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4/Θ4, στρ. 2 (Πίν. 20).

Σωζ. ύψ. 0,036μ., σωζ. πλ. 0,12μ., διάμ. βάσ. 0,11μ., ύψ. βάσ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό, και στο εσωτερικό. Μέρος βάσης και κατώτερου σώματος, συγκολλημένο από τέσσερα θραύσματα. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή, με καμπύλο περίγραμμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα. Σώμα πιθανότατα πιεσμένο σφαιρικό.

1272. KO 1944. Αυλάκι 1, Το Ι, Τε Θ6, στρ. κεραμίδων, 1η στρώση.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,092μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,09μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,12μ., ύψ. βάσ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό, και στο εσωτερικό. Μέρος βάσης και κατώτερου σώματος, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή, με καμπύλο περίγραμμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα.

2.1.1.10.2. Τύπου guttus 1273–1301 (Πίν. 17)**1273. KO 2132.** Δωμάτιο αIII, Το Ι, Τε Δ1/Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,065μ., διάμ. βάσ. 0,075μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επιφ. έδρας 0,009μ., διάμ. σώμ. 0,1μ., διάμ. λαιμ. 0,032μ., σωζ. ύψ. λαιμ. 0,007μ., σωζ. πλ. λαβ. 0,017μ., πλ. λαβ. 0,015μ., σωζ. ύψ. εκροής 0,013μ., διάμ. εκροής 0,015–0,019μ., διάμ. οπών 0,005μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 και 8/4 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως καστανό σκούρο, και εσωτερικά. Συγκολλημένος από είκοσι τρία θραύσματα. Λείπει μικρό μέρος του σώματος, το

μεγαλύτερο τμήμα της λαβής, η απόληξη της εκροής, μεγάλο μέρος του λαιμού και το χείλος. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα και επίπεδη, ελαφρά αποστρογγυλεμένη, επιφάνεια έδρας. Διαμορφώνει ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον ασπιδόμορφο πυθμένα και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Σώμα πιεσμένο σφαιρικό, με τη μέγιστη διάμετρο στο κάτω τμήμα του. Ευρύς, κυλινδρικός λαιμός, διαμορφώνει στο κάτω τμήμα του ηθμό. Η επιφάνεια του ηθμού βυθίζεται προς το εσωτερικό του σώματος δημιουργώντας έντονη προεξοχή σχεδόν ασπιδόμορφη. Διάτρητη από πέντε οπές, μία κεντρική και τέσσερις ακτινωτά διατεταγμένες. Στο άνω τμήμα του σώματος και σε μικρή απόσταση από το λαιμό, ταινιωτή λαβή, κυκλικού περιγράμματος Στη στενή πλευρά της, προς το λαιμό, διακρίνονται δύο μικρές κυκλικές βαθύνσεις. Στο ίδιο ύψος με τη λαβή και σε μικρή απόσταση από αυτή, εκροή σε σχήμα λεοντοκεφαλής.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 191, αρ 82. Επίσης, Sparkes και Talcott 1970, 319, πίν. 39, αρ. 1189.

1274. KO 1955. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. πλ. λαβ. 0,015μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα στιλπνό, μελανό έως και σκούρο καστανό. Πολύ μικρό τμήμα λαβής. Ταινιωτή, ραβδωτή λαβή, κυκλικού περιγράμματος.

1275. KO 1960. ΝΑ οικίας, Αυλάκι 6 ή 7, Το Ι, Τε Μ6, στρ. γέμισμα.

Σωζ. πλ. λαβ. 0,028μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα λαβής, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Ταινιωτή, ραβδωτή λαβή, κυκλικού περιγράμματος.

1276. KO 2309. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,023μ., πλ. λαβ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Πολύ μικρό τμήμα της ταινιωτής, κυκλικού περιγράμματος, λαβής.

1277. KO 2311. Στοά jIB, βοηθητική κατασκευή περιφέρειας 3, Το I, Τε H2.

Σωζ. πλ. 0,045μ., σωζ. ύψ. 0,035μ., πλ. λαβ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα σώματος και λαβής. Έντονη γωνία στη μετάβαση από το σώμα στον ώμο. Ταινιωτή λαβή, κυκλικού περιγράμματος.

1278. KO 2317. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,03μ., σωζ. ύψ. 0,025μ., διάμ. λαβ. 0,028μ., πλ. λαβ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Πολύ μικρό τμήμα σώματος και η λαβή. Ταινιωτή, ραβδωτή λαβή, κυκλικού περιγράμματος.

1279. KO 2319. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,021μ., πλ. λαβ. 0,014μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα λαβής. Ταινιωτή, ραβδωτή λαβή, κυκλικού περιγράμματος.

1280. KO 2326. Β. Μάρτυρας, Το I, Τε, στρ. επιφ.

Σωζ. πλ. 0,025μ., πλ. λαβ. 0,014μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα λαβής. Ταινιωτή, ραβδωτή λαβή, κυκλικού περιγράμματος.

1281. KO 1928β. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. πλ. 0,026μ., πλ. χείλ. 0,016μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα, στιλπνό μελανό. Μικρό τμήμα χείλους. Διευρυνόμενο χείλος, στενό και φουσκωτό, με κυρτή άνω, κοίλη κάτω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη περιφέρεια.

1282. KO 1961. Χώρος ηI, Το I, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,0058μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πλ. χείλ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 8/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα χείλους. Διευρυνόμενο χείλος, στενό και φουσκωτό, με κυρτή άνω και κάτω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη

περιφέρεια.

1283. KO 1962. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πλ. χείλ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 8/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα χείλους και λαιμού, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Λαιμός στενός, κυλινδρικός, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα προς το διευρυνόμενο χείλος. Χείλος, στενό και φουσκωτό, με κυρτή άνω και κάτω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη περιφέρεια.

1284. KO 2310. Ν οικίας, Αυλάκι 1, Το I, Τε Θ7/I7, στρ. κεραμίδων.

Σωζ. ύψ. 0,021μ., διάμ. λαιμ. 0,019μ. διάμ. χείλ. 0,037μ., πλ. χείλ. 0,01μ., σωζ. πλ. λαβ. 0,025, πλ. λαβ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα χείλους και λαιμού σε ένα θραύσμα και μικρό τμήμα σώματος και λαβής σε ένα δεύτερο. Λαιμός στενός, κυλινδρικός, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Συνεχίζει με ενιαίο περίγραμμα προς το διευρυνόμενο χείλος. Χείλος, στενό και φουσκωτό, με κυρτή άνω και κάτω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη περιφέρεια. Λαβή ταινιωτή, κυκλικού περιγράμματος.

1285. KO 2312. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2/Θ3, στρ. 2 (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., διάμ. λαιμ. 0,017μ., διάμ. χείλ. 0,04μ., πλ. χείλ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 8/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό έως και σκούρο καστανό, και στο εσωτερικό. Μεγάλο τμήμα λαιμού και το χείλος. Λαιμός στενός, κυλινδρικός, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα. Συνεχίζει με ενιαίο περίγραμμα προς το διευρυνόμενο χείλος. Η άνω επιφάνεια του χείλους πλατιά και κυρτή, η κάτω κοίλη, ενώ η περιφέρεια αποστρογγυλεμένη.

1286. KO 2313. Στοά jIN, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,006μ., σωζ. πλ. 0,024μ., πλ. χείλ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 8/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα χείλους.

Διευρυνόμενο χείλος. Η άνω επιφάνεια του χείλους κυρτή, η κάτω κοίλη, ενώ η περιφέρεια αποστρογγυλεμένη.

1287. KO 2314. Χώρος ηI, To I, Te K2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,029μ., διάμ. λαιμ. 0,021μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (10YR 8/6 reddish yellow). Στιλπνό, μελανό γάνωμα, και στο εσωτερικό. Τμήμα λαιμού. Κυλινδρικός λαιμός με ελαφρά κοίλα τοιχώματα και διάμετρο που μειώνεται προς το χείλος.

1288. KO 2316. ΝΑ οικίας, To I, Te N6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., διάμ. λαιμ. 0,016μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό έως και σκούρο καστανό γάνωμα και στο εσωτερικό. Τμήμα λαιμού. Κυλινδρικός λαιμός, με ελαφρά κοίλα τοιχώματα

1289. KO 2318. ΝΑ οικίας, To I, Te M6, στρ. καταστροφής αφαίρεση (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,036μ., διάμ. λαιμ. 0,018μ., σωζ. πλ. 0,053μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,06μ., πλ. χείλ. 0,017μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως και σκούρο καστανό, και εσωτερικά. Μεγάλο τμήμα λαιμού και χείλους, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Λαιμός στενός, κυλινδρικός, με κοίλα τοιχώματα και ενιαίο περίγραμμα προς το έντονα διευρυνόμενο χείλος. Η άνω επιφάνεια του χείλους πλατιά και ελαφρά κυρτή. Στο μέσο της επίπεδης κάτω επιφάνειάς του, βαθιά και πλατιά αυλάκωση.

1290. KO 2320. ΝΑ οικίας, Αυλάκι 6 ή 7, To I, Te M6, στρ. γέμισμα.

Σωζ. ύψ. 0,031μ., διάμ. λαιμ. 0,017μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό, και εσωτερικά. Τμήμα λαιμού και ελάχιστο σώματος. Λαιμός στενός, κυλινδρικός, ορίζεται με αυλάκωση στην ένωση με το σώμα.

1291. KO 2321. Διάδρομος βI, To I, Te Δ5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,026μ., διάμ. λαιμ. 0,018μ., διάμ. χείλ. 0,04μ., πλ. χείλ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Συγκολλημένο από δεκαπέντε μικρά θραύσματα. Τμήμα χείλους και λαιμού. Λαιμός στενός, κυλινδρικός, με ελαφρά κοίλη διατομή και ενιαίο περίγραμμα με το διευρυνόμενο χείλος. Χείλος, στενό και φουσκωτό, με κυρτή άνω και κάτω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη περιφέρεια.

1292. KO 2322. Χώρος ηII, To I, Te II, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., διάμ. λαιμ. 0,017μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό, μελανό γάνωμα και στο εσωτερικό. Τμήμα λαιμού. Κυλινδρικός λαιμός, κοίλης διατομής.

1293. KO 2323. Στοά jIN, To I, Te H5, στρ. καταστροφής (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., διάμ. λαιμ. 0,017μ., διάμ. χείλ. 0,043μ., πλ. χείλ. 0,014μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 8/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Χείλος και τμήμα λαιμού. Λαιμός στενός, κυλινδρικός, με ελαφρά κοίλο τοίχωμα και ενιαίο περίγραμμα προς το διευρυνόμενο χείλος. Πλατιά, αβαθής αυλάκωση στην ένωση με το χείλος. Χείλος, φουσκωτό, με έντονα κυρτή άνω, κοίλη κάτω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη περιφέρεια.

1294. KO 2325. Δωμάτιο αI, To I, Te H1/Z1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., διάμ. χείλ. 0,039μ., πλ. χείλ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Χείλος και τμήμα λαιμού, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Λαιμός κυλινδρικός, με ελαφρά κοίλο τοίχωμα και ενιαίο περίγραμμα προς το διευρυνόμενο χείλος. Χείλος, στενό και φουσκωτό, με κυρτή άνω και κάτω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη περιφέρεια.

1295. KO 1933. Δωμάτιο αI, To I, Te Z1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. ύψ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,076μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 8/4 pink), με μίκα. Γάνωμα απολεπισμένο. Ελάχιστο τμήμα σώματος, συγκολλημένο από τρία θραύσματα. Σώμα έντονα πιεσμένο στη μέγιστη διάμετρο του και από εκεί και

πάνω σχεδόν με ευθύγραμμο τοιχώματα.

1296. KO 1934. Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε Ε6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,024μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος, σε δύο θραύσματα.

1297. KO 2404. Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,044μ., σωζ. πλ. 0,083μ., πλ. λαβ. 0,023μ.

Πηλός ωχροκίτρινος (7.5YR 8/4 light yellowish brown), με πολύ μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα, θαμπό μελανό. Τμήμα σώματος και η γένεση της λαβής. Συγκολλημένο από επτά θραύσματα. Σώμα πιεσμένο σφαιρικό. Η λαβή πιθανότατα κάθετη και ωοειδούς τομής, προσκολλάται στη μέγιστη διάμετρο του σώματος.

1298. KO 1953. Στοά jIB, εστία 3, Το I, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. πλ. 0,028μ., σωζ. ύψ. 0,028μ., διάμ. λαβ. 0,023μ., πλ. λαβ. 0,014μ.

Πηλός ωχρός (210YR 8/4 very pale brown). Το γάνωμα απολεπισμένο. Πολύ μικρό τμήμα σώματος και λαβής. Ταινιωτή, ραβδωτή λαβή, κυκλικού περιγράμματος.

1299. KO 2331. ΝΑ οικίας, Αυλάκι 6 ή 7, Το I, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., διάμ. λαιμ. 0,017μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα και στο εσωτερικό. Τμήμα λαιμού. Κυλινδρικός λαιμός, κοίλης διατομής.

1300. KO 2324. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,008μ., διάμ. χείλ. 0,047μ., πλ. χείλ. 0,015μ., πλ. λαβ. 0,013μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός εσωτερικό (10YR 7/1 light gray), και σκούρος γκριζός εξωτερικά (5YR 5/1 gray), με πολύ μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Βάση και μέρος του σώματος. Σε τέσσερα τμήματα, το ένα συγκολλημένο από τρία θραύσματα. Βάση δακτυλιόσχημη, χαμηλή, με καμπύλο περίγραμμα και επίπεδη επιφάνεια έδρασης.

Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Σώμα πιεσμένο σφαιρικό. Η λαβή στο άνω τμήμα του σώματος, πιθανότατα ταινιωτή.

1301. KO 2518. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Η1, Θ1/Θ2, στρ. αφ. ζώνης γκρίζου χρώματος και καταστροφής (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,06μ., διάμ. βασ. 0,064μ., πλ. επ. έδρ. 0,009μ., σωζ. πλ. 0,073μ.

Πηλός ανοιχτός γκριζωπός (2.5YR 7/2 light gray), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα του χείλους, συγκολλημένο από τρία θραύσματα, και μικρό τμήμα της λαβής. Διευρυνόμενο χείλος, με έντονα κυρτή άνω, κοίλη κάτω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη περιφέρεια. Ραβδωτή, ταινιωτή λαβή, κυκλικού περιγράμματος.

2.1.1.11. Λυκήθια 1302–1308 (Πίν. 17)

1302. KO 2131. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ3, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,11μ., διάμ. βάσ. 0,043μ., ύψ. βάσ. 0,008μ., πλ. επιφ. έδρας. 0,006μ., διάμ. σώμ. 0,074μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως και καστανό ανοιχτό, κατά τόπους και εσωτερικά. Λείπει μικρό τμήμα της βάσης, τμήμα του λαιμού και όλο το χείλος. Βάση δακτυλιόσχημη, ελαφρά διευρυνόμενη, με επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον ελαφρά κωνικό πυθμένα. Σώμα ωοειδές, με έντονη γωνία στην μετάβαση προς τον ώμο. Ωμός με ελαφρά κοίλα τοιχώματα και ενιαίο περίγραμμα με τον λαιμό. Λαιμός κυλινδρικός, κοίλου περιγράμματος, διευρύνεται προς το το χείλος. Χαμηλά στον ώμο και στο μέσο περίπου του λαιμού, διακρίνονται τα ίχνη από τη στερέωση της κάθετης λαβής. Στο ανώτερο τμήμα του σώματος και σχεδόν αντικριστά μεταξύ τους, δύο ίχνη, ένα σχεδόν ελλειπτικό και ένα ημικυκλικό με επίπεδη κάτω πλευρά, που δε σώζουν γάνωμα. Σε απόσταση 0,015μ. από τη βάση, ακανόνιστου ωοειδούς περιγράμματος οπή, που διανοίχτηκε μετά την όπτηση.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 191, αρ. 81. Πρβλ. Sparkes και Talcott 1970, 153, πίν. 38· Καλτσάς 2008, 247, πίν. 69β, αρ. 1106.

1303. KO 1929. Στοά jIN, Ζώνη I, Το I, Τε H4/Θ4, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., πλ. λαβ. 0,014μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα, θαμπό σκούρο καστανό. Τμήμα λαβής. Υπερυψωμένη κάθετη λαβή, ωοειδούς τομής.

1304. KO 1930. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αXI, αXII), Το I, Τε H5, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., πλ. λαβ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Γάνωμα, θαμπό σκούρο καστανό. Τμήμα λαβής και ελάχιστο χείλους. Υπερυψωμένη, κάθετη, ταινιωτή λαβή, με κεντρική αυλάκωση στην άνω επιφάνεια. Προσφύεται στο σχεδόν αδιαμόρφωτο χείλος και υψώνεται ελαφρά πάνω αυτό. Κάτω από τη λαβή και σε συνέχεια του χείλους, έντονη προεξοχή.

1305. KO 1926. Στοά jIA, καθαρισμός Δ τοίχου Δωματίου αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,057μ., πλ. λαβ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα, θαμπό σκούρο καστανό. Τμήμα κάθετης ταινιωτής λαβής, με κεντρική αυλάκωση.

1306. KO 1927. Στοά jIB, πίθος 25, Το I, Τε H2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., πλ. λαβ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα, στιλπνό μελανό. Λαβή από μικρό αγγείο. Τμήμα κάθετη, ταινιωτής λαβής.

1307. KO 1928α. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. λαβ. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα, στιλπνό μελανό. Λαβή από μικρό αγγείο. Σε δύο θραύσματα. Τμήμα κάθετης ταινιωτής λαβής, με ελαφρά κοίλη άνω επιφάνεια.

1308. KO 1932. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε Θ1, αφαίρεση στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., πλ. λαβ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα, θαμπό μελανό. Τμήμα κάθετης λαβής,

ελλειπτικής τομής.

2.1.1.12. Μυροδοχεία 1309–1316 (Πίν. 17)

1309. KO 2328. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. 1α (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,051μ. και 0,039μ., σωζ. πλ. 0,053μ., διάμ. λαιμ. 0,017–0,021μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/2 very pale brown). Ίχνη μελανού και καστανού χρώματος. Σε δύο θραύσματα, τμήμα σώματος και λαιμού. Σώμα πιθανόν ωοειδές. Λαιμός κυλινδρικός, με κάθετα τοιχώματα και διάμετρο που αυξάνει προς το χείλος. Το άνω μέρος του σώματος και ο λαιμός, κοσμούνται από πυκνές, στενές γραπτές ταινίες καστανού χρώματος. Δύο φαρδύτερες και μελανές ταινίες εμφανίζονται στην ένωση σώματος και λαιμού, αλλά δεν καλύπτουν όλη την περίμετρο.

1310. KO 2329. Ν οικίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-αποθήκης (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,037μ., σωζ. πλ. 0,023μ., διάμ. λαιμ. 0,015–0,019μ., ύψ. λαιμ. 0,024μ., διάμ. χείλ. 0,027μ., ύψ. χείλ. 0,005μ., πλ. χείλ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) στο εσωτερικό και γκρι στις επιφάνειες (7.5YR 5/1 gray). Ίχνη καστανού χρώματος. Ελάχιστο τμήμα σώματος, ο λαιμός και το χείλος. Λαιμός κυλινδρικός, με ελαφρά καμπύλα τοιχώματα, και διάμετρο που αυξάνει προς το χείλος. Χείλος προεκτεινόμενο, τριγωνικής τομής. Η άνω επιφάνεια του, ελαφρά καμπύλη και με έντονη κλίση προς τα κάτω. Η κάτω επιφάνειά του, στενή και επίπεδη. Χαμηλά στο λαιμό, δύο γραπτές ταινίες από σκούρο καστανό χρώμα.

1311. KO 2330. Α πτέρυγα οικίας (jI A, αXVI), Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,035μ., διάμ. λαιμ. 0,022μ., διάμ. χείλ. 0,027μ., ύψ. χείλ. 0,005μ., πλ. χείλ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα, θαμπό, σκούρο καστανό. Συγκολλημένο από τρία θραύσματα. Τμήμα λαιμού και χείλους. Λαιμός κυλινδρικός, με κάθετα τοιχώματα. Χείλος ελαφρά προεκτεινόμενο, τριγωνικής τομής. Η άνω επιφάνειά του, ελαφρά επίπεδη και με κλίση προς τα κάτω. Η κάτω επιφάνειά του, ιδιαίτερα στενή και κοίλη.

1312. KO 1935. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,029μ., σωζ. πλ. 0,052μ., πλ. λαβ. 0,015μ.

Πηλός ωχρός (7.5YR 8/2 very pale brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος και η γένεση της κάθετης ταινιωτής λαβής. Σώμα πιθανόν σφαιρικό με λεπτά τοιχώματα.

1313. KO 3346. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. 1β και Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Η1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός γκριζωπός (5Y 7/1 light gray). Επίχρυσμα μελανό. Τμήμα ώμου από μικρό κλειστό αγγείο, με λεπτά τοιχώματα. Τον ώμο περιτρέχουν λεπτές μελανές ταινίες, τουλάχιστον δύο. Η μία που πιθανόν αναπτύσσεται στην ένωση με τον λαιμό τονίζεται με χάραξη. Κάτω από τη δεύτερη ταινία, που ορίζει το πλάτος του ώμου, αναπτύσσεται εγχάρακτο κλαδί, με λεπτό μίσχο και ωοειδή φύλλα, που επίσης τονίζεται από μελανό χρώμα. Το κλαδί διακόπτεται από τη γένεση ωτίου ή λαβής.

1314. KO 1925. Δωμάτιο αXVII, Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. καταστροφής, αφαίρεση (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,044μ., διάμ. βάσ. 0,031μ., ύψ. βάσ. 0,0055μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα ή χρώμα μελανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση στενή, δισκόμορφη, με έντονα κοίλο πυθμένα. Σώμα με χοντρά και διευρυνόμενα τοιχώματα, πιθανόν ωοειδές.

1315. KO 2327. Ν πτέρυγα οικίας (αIX, αX), Το Ι, Τε Η5, Ζ6, στρ. καταστροφής και 1 (Πίν. 17).

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,053μ., διάμ. βάσ. 0,042μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ., ύψ. βάσ. 0,0058μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Ίχνη καστανού χρώματος. Συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση στενή, δισκόμορφη, με έντονα κοίλο πυθμένα. Σώμα με λεπτά και διευρυνόμενα τοιχώματα, πιθανόν ωοειδές.

1316. KO 1940. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι3/Κ3, Ι4/Κ4, εσωτερικά του πίθου 28.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,053μ., διάμ. βάσ. 0,042μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ., ύψ. βάσ. 0,0058μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό έως σκούρο καστανό. Συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, προεκτεινόμενη, με καμπύλο περίγραμμα και στενή, αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Σώμα πιθανόν ωοειδές, με χοντρά τοιχώματα.

2.1.1.13. Λύχνοι 1317–1381 (Πίν. 18)

2.1.1.13.1. Ανοιχτοί λύχνοι 1317–1337 (Πίν. 18)

1317. KO 2133. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2 (Πίν. 18).

Ύψ. 0,023μ., διάμ. βάσ. 0,042μ., μήκ. 0,078μ., διάμ. ο.π. 0,032μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με λίγες προσμίξεις και μίκα. Άβαφος. Σε κατατομή, συμπληρωμένο τμήμα του ώμου και της οπής καύσης. Βάση επίπεδη αδιαμόρφωτη. Μικρό κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα. Σώμα χαμηλό, καμπύλου περιγράμματος. Στενό ταινιωτό περιχέλιωμα με οξεία ακμή, γύρω από την ευρεία οπή πλήρωσης. Μυκτήρας πλατύς και κοντός, με καμπύλη απόληξη και ωοειδή οπή καύσης.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 207, αρ. 173. Επίσης, Scheibler 1976, 24–5, πίν. 14–15, αρ. 65, 70, RSL 2. Broneer 1977, 10–11, πίν. 2, αρ. 58, IV· Δρούγου 1992, 29–36, πίν. 6, αρ. 22 και ΟΥΘ 4, ΠΛ1. Μέσα 4ου αι. π.Χ.

1318. KO 2134. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4/Ζ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 18).

Ύψ. 0,023μ., διάμ. βάσ. 0,036μ., σωζ. μήκ. 0,06μ., διάμ. ο.π. 0,025μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Ίχνη μελανού και φαιού γανώματος. Σχεδόν πλήρης, λείπει η λαβή και μικρό μέρος του μυκτήρα, συγκολλημένος και συμπληρωμένος. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή. Μικρό κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα. Σώμα χαμηλό, καμπύλου περιγράμματος. Στενό κυρτό περιχέλιωμα, με καμπύλη εσωστρέφουσα απόληξη γύρω από την υρεία οπή πλήρωσης. Μυκτήρας πλατύς και κοντός,

με καμπύλη απόληξη και ωοειδή οπή καύσης. Μεγάλη οριζόντια ταινιωτή λαβή.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 208, αρ. 174. Επίσης, Scheibler 1976, 24–5, πίν. 14–15, αρ. 68, RSL 2· Δρούγου 1992, 29–36, πίν. 8, αρ. 32 και ΟΥΘ 2, ΠΛ1· Kotitsa 2012, 192–194, πίν. 10ς, β' μισό 4ου αι. π.Χ. Β' μισό 4ου αι. π.Χ.

1319. KO 2136. Στοά jIIΔ, Το I, Τε A4, στρ. χαλίκι (Πίν. 18).

Ύψ. 0,032μ., διάμ. βάσ. 0,042μ., μήκ. 0,084μ., διάμ. ο.π. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα μελανό. Ακέραιος. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή, με κοίλη επιφάνεια. Σώμα χαμηλό, καμπύλου περιγράμματος. Στενό περιχέλιωμα, με έντονη αυλάκωση και απόληξη και οξεία ακμή που ανασηκώνεται προς τα πάνω, περιβάλλει την ευρεία οπή πλήρωσης. Μυκτήρας πλατύς και κοντός, με καμπύλη απόληξη και ωοειδή οπή καύσης.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 208, αρ. 178. Επίσης, Scheibler 1976, 25–6, πίν. 16–17, αρ. 74, RSL 3· Δρούγου 1992, 29–36, πίν. 8, αρ. 32 και ΟΥΘ 2, ΠΛ1. Β' μισό 4ου αι. π.Χ.

1320. KO 2210. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. 1 (Πίν. 18).

Ύψ. 0,024μ., διάμ. βάσ. 0,054μ., σωζ. μήκ. 0,054μ., διάμ. ο.π. 0,048μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) και γκριζωπός (7.5YR 6/1 gray), με μίκα. Ολόβαφος. Μέρος σώματος και βάσης. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή, με κοίλη επιφάνεια και κωνικό έξαρμα εσωτερικά στον πυθμένα. Σώμα καμπύλο, χαμηλό. Στενό, επίπεδο περιχέλιωμα γύρω από την ευρεία οπή πλήρωσης.

Scheibler 1976, 24–5, πίν. 14–15, αρ. 65, 70, RSL 2· Broneer 1977, 10–11, πίν. 2, αρ. 58, IV· Δρούγου 1992, 29–36, πίν. 6, αρ. 22 και ΟΥΘ 4, ΠΛ1· Kotitsa 2012, 192–94, πίν. 12α, γ' τετ. 4ου π.Χ. Μέσα 4ου αι. π.Χ.

1321. KO 2211. Δωμάτιο αΧ, Το I, Τε Η5, στρ. 1 (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. μήκ. 0,042μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα μελανό, απολεπισμένο,

ολόβαφος. Μέρος σώματος και μυκτήρας. Σώμα καμπύλο, χαμηλό. Μυκτήρας πλατύς και κοντός, με καμπύλη απόληξη και ωοειδή οπή καύσης.

Δρούγου 1992, 29–36, εικ. 1, πίν. 6, αρ. 20 και ΟΥΘ 4, ΠΛ1.

1322. KO 2232. Χώρος ηI, Το I, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. μήκ. 0,028μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Πιθανόν άβαφος. Μέρος βάσης και σώματος. Βάση επίπεδη, αδιαμόρφωτη. Σώμα καμπύλο, χαμηλό.

1323. KO 2237. Α πτέρυγα οικίας (αΧV, αΧVI), Το I, Τε I3, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,033μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), καθαρός. Άβαφος. Μέρος βάσης και σώματος. Βάση υποτυπώδης, επίπεδη. Σώμα καμπύλο, χαμηλό.

1324. KO 2244. Δωμάτιο αVIII, Το I, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,042μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 5/6 red), καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα μελανό. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα καμπύλο, χαμηλό. Ευρεία οπή πλήρωσης, με καμπύλη, εσωστρέφουσα απόληξη.

1325. KO 2246. Ν οικίας, Το I, Τε Κ7, στρ. καταστροφής (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,021μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Άβαφος. Μέρος άνω σώματος. Σώμα κυλινδρικό, πεπλατυσμένο στο κάτω τμήμα του. Στενό επίπεδο περιχέλιωμα γύρω από την ευρεία οπή πλήρωσης.

Δρούγου 1992, 29–32, πίν. 2, αρ. 5, ΠΛ1.

1326. KO 2247. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,045μ.

Πηλός ωχρός (10YR 6/3 pale brown), με μίκα. Άβαφος. Μέρος βάσης και σώματος. Βάση υποτυπώδης, επίπεδη. Σώμα καμπύλο, χαμηλό.

Δρούγου 1992, 29–36, εικ. 2, πίν. 8, αρ. 31, ΠΛ1.

1327. KO 2248. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ14, στρ. 2. Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,034μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος. Γάνωμα μελανό. Μέρος άνω σώματος. Σώμα χαμηλό, πλατύ, με καμπύλο ώμο. Στενό επίπεδο περιχέλωμα γύρω από την ευρεία οπή πλήρωσης.

Δρούγου 1992, 29–36, εικ. 1, πίν. 4, αρ. 14, ΠΛ1.

1328. KO 2249. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής (Πίν. 18).

Ύψ. 0,023μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,04μ., σωζ. μήκ. 0,042μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος, γάνωμα μελανό, απολεπισμένο. Μέρος του σώματος και ο μυκτήρας. Σώμα χαμηλό, επίπεδο κάτω. Καμπύλος ώμος. Στενό επίπεδο περιχέλωμα γύρω από την ευρεία οπή πλήρωσης. Μυκτήρας βραχύς με καμπυλόγραμμη απόληξη και ωοειδούς σχήματος οπή καύσης.

Δρούγου 1992, 29–36, εικ. 2, πίν. 8, αρ. 31, ΠΛ1.

1329. KO 2250. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4/Ζ4, στρ. καταστροφής-δάπεδο.

Ύψ. 0,027μ., σωζ. μήκ. 0,054μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), καθарός. Άβαφος. Μέρος σώματος και μυκτήρα. Σώμα χαμηλό, επίπεδο κάτω και με καμπύλο ώμο. Μυκτήρας βραχύς, με καμπύλη απόληξη και ωοειδή οπή καύσης.

1330. KO 2251. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Ύψ. 0,028μ., σωζ. μήκ. 0,028μ.

Πηλός γκριζός (7.5YR 5/1 gray), καθарός. Ολόβαφος. Μέρος σώματος και ο μυκτήρας. Σώμα χαμηλό, επίπεδο κάτω. Μυκτήρας βραχύς, με καμπύλη απόληξη και ωοειδή οπή καύσης.

1331. KO 2252. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. μήκ. 0,028μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), καθарός. Άβαφος. Μυκτήρας. Ό.π. 1330.

1332. KO 2658. Το Ι, Δοκ. Τομή Ι, Τε Δ, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,022μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος. Μέρος σώματος. Σώμα καμπύλο, χαμηλό, Ευρεία οπή πλήρωσης, με καμπύλη, εσωστρέφουσα απόληξη.

Δρούγου 1992, 29–36, εικ. 2, πίν. 6, αρ. 21, ΠΛ1.

1333. KO 2662. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,007μ., σωζ. μήκ. 0,03μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink), καθарός. Ολόβαφος. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος ώμου και η ευρεία οπή πλήρωσης, με καμπύλη, εσωστρέφουσα απόληξη.

1334. KO 2667. Ν πτέρυγας οικίας (jI N, γII), Το Ι, Τε Η4, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,09μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος βάσης και σώματος. Σώμα καμπύλο, χαμηλό.

1335. KO 2669. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής αραιό αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,036μ/7410.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα κυλινδρικό, πλατύ στο κάτω τμήμα του. Στενό επίπεδο περιχέλωμα γύρω από την ευρεία οπή πλήρωσης. Ό.π. 1325.

1336. KO 2670. Δωμάτιο αXVI, αXVII, Το Ι, Τε II, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., διάμ. βάσ. 0,049μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,058μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Στον πυρήνα σκούρος γκριζωπός. Άβαφος. Μέρος της βάσης και του σώματος. Βάση υποτυπώδης, επίπεδη. Σώμα καμπύλο, χαμηλό.

Δρούγου 1992, 29–36, εικ. 2, πίν. 8, αρ. 31, ΠΛ1.

1337. KO 2657. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. μήκ. 0,03μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθарός.

Ολόβαφος. Γάνωμα αραιό. Μικρό μέρος σώματος. Σώμα χαμηλό, πιθανόν ανοιχτού τύπου.

2.1.1.13.2. Σφαιρικοί λύχνοι 1338–1364 (Πίν. 18)

1338. KO 2135. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ζ12, στρ. χαλίκι (Πίν. 18).

Ύψ. 0,036μ., διάμ. βάσ. 0,034μ., μήκ. 0,08μ., διάμ. ο.π. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Ίχνη φαιού γανώματος. Σχεδόν ακέραιος, λείπει το ωτίο. Βάση δισκόμορφη, διβαθμιωτή, με κοίλη επιφάνεια εξωτερικά και μεγάλο κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα εσωτερικά. Σώμα σφαιρικό, με μικρό ωτίο στον κυρτό ώμο. Κυρτό περιχέλιωμα διαμορφώνει οξεία απόληξη γύρω από την οπή πλήρωσης. Μυκτήρας μεγάλος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 208, αρ. 177. Επίσης, Scheibler 1976, αρ. 109, 26–9, πίν. 20–21, RSL 4· Δρούγου 1992, 36–9, εικ. 3, πίν. 10, αρ. 40, ΠΛ2· Kotitsa 2012, 190–91, πίν. 5a 350–320 π.Χ. Τέλη 4ου αι. π.Χ.

1339. KO 2207. Δωμάτιο αVII, Το Ι, Τε Ε4, στρ. 1 (Πίν. 18).

Ύψ. 0,039μ., διάμ. βάσ. 0,04μ., σωζ. μήκ. 0,06μ., διάμ. ο.π. 0,022μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Ολόβαφος, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γάνωμα στιλπνό. Λείπει ο μυκτήρας και μέρος του σώματος. Βάση ψηλή, δισκόμορφη, με κοίλη επιφάνεια εξωτερικά και μεγάλο κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα εσωτερικά. Σώμα σφαιρικό, πλατύ στο άνω μέρος. Γύρω από την σχετικά στενή οπή πλήρωσης, ελαφρά κυρτό περιχέλιωμα με στενή εξηρημένη αυλάκωση στη περιφέρεια. Ομοίως το 1343.

1340. KO 2209. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αXI, αXII), Το Ι, Τε Η5, στρ. 2 με πέτρες (Πίν. 18).

Ύψ. 0,043μ., διάμ. βάσ. 0,04μ., σωζ. μήκ. 0,063μ., διάμ. ο.π. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), καθαρός. Ολόβαφος, εκτός από την επιφάνεια έδρασης που καλύπτεται από ερυθρό επίχρυσμα (μίλτος). Γάνωμα στιλπνό. Η βάση και μέρος σώματος.

Βάση ψηλή, δισκόμορφη. Ο πυθμένας, κοίλος εξωτερικά, διαμορφώνει εσωτερικά μεγάλο κωνικό έξαρμα. Σώμα σφαιρικό. Γύρω από την σχετικά στενή οπή πλήρωσης, ελαφρά κυρτό περιχέλιωμα με στενή εξηρημένη αυλάκωση στη περιφέρεια.

Howland 1958, 67–8, πίν. 9, αρ. 267, 25A, μέσα του 4ου αι. π.Χ.· Scheibler 1976, πίν. 20–21, 26–29, αρ. 102, RSL 4, γ' τέτ. του 4ου αι. π.Χ.· Δρούγου 1992, 36–8, εικ. 2, πίν. 9, αρ. 35, ΠΛ2, τέλη 4ου αι. π.Χ.

1341. KO 2224. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, στρ. χαλίκι.

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. μήκ. 0,039μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα στιλπνό. Μέρος σώματος και μυκτήρα. Σώμα σφαιρικό, μυκτήρας μεγάλος.

1342. KO 2226. Δωμάτιο αI, Το Ι, Τε Ζ1/Η1, στρ. ορίζοντας χρήσης. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η5, στρ. 1 (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. μήκ. 0,085μ., διάμ. ο.π. 0,022μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Λείπει η βάση, μέρος του σώματος και του μυκτήρα. Σώμα σφαιρικό, πλατύ στο άνω μέρος του. Γύρω από την σχετικά στενή οπή πλήρωσης, ελαφρά κυρτό περιχέλιωμα με στενή εξηρημένη αυλάκωση στη περιφέρεια. Ομοίως το 1343.

1343. KO 2227. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 18).

Ύψ. 0,043μ., διάμ. βάσ. 0,045μ., μήκ. 0,1μ., διάμ. ο.π. 0,02μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Γάνωμα θαμπό, αραιό, εξαιρείται η επιφάνεια έδρασης. Σε κατατομή. Λείπει μέρος του σώματος και του ώμου. Βάση ψηλή, δισκόμορφη, με κοίλη επιφάνεια εξωτερικά και μεγάλο κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα εσωτερικά. Σώμα σφαιρικό, πλατύ στο άνω μέρος. Γύρω από την σχετικά στενή οπή πλήρωσης ελαφρά κυρτό περιχέλιωμα με στενή εξηρημένη αυλάκωση στη περιφέρεια.

Scheibler 1976, 26–8, πίν. 18–19, αρ. 86, RSL 4, περί τα 300 π.Χ.· Broneer 1977, 15, πίν. 3, 16, αρ. 109, VII A· Δρούγου 1992, 36–9, εικ. 3, πίν. 10, αρ. 42, ΠΛ2.

1344. KO 2229. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. καταστροφής. Αυλή δI, Te H2, στρ. αμμώδες (Πίν. 18). Σωζ. ύψ. 0,036μ., διάμ. βάσ. 0,041μ., σωζ. μήκ. 0,086μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Λείπει ο ώμος και μέρος του σώματος. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή, με κοίλη επιφάνεια εξωτερικά και μεγάλο κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα εσωτερικά. Σώμα χαμηλό, σφαιρικό. Ό.π. 1343.

1345. KO 2230. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. 2 (Πίν. 18). Σωζ. ύψ. 0,025μ., διάμ. βάσ. 0,045μ., σωζ. μήκ. 0,076μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Η βάση και μέρος του σώματος. Ό.π. 1344.

1346. KO 2231. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. καταστροφής (Πίν. 18). Σωζ. ύψ. 0,025μ., διάμ. βάσ. 0,036μ., σωζ. μήκ. 0,057μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γάνωμα θαμπό, αραιό, απολεπισμένο κατά τόπους. Η βάση και μέρος του σώματος. Ό.π. 1344.

1347. KO 2233. Στοά jIB, To I, Te Z2, στρ. 2 (Πίν. 18). Σωζ. ύψ. 0,023μ., διάμ. βάσ. 0,041μ., σωζ. μήκ. 0,062μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γάνωμα θαμπό, αραιό, απολεπισμένο κατά τόπους. Η βάση και μέρος του σώματος. Ό.π. 1344.

1348. KO 2234. N πτέρυγα οικίας, Στοά jIN, To I, Te H4/Θ4, στρ. δάπεδο/2. Διάδρομος γI, To I, Te Θ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 18).

Ύψ. 0,044μ., διάμ. βάσ. 0,054μ., σωζ. μήκ. 0,06μ., διάμ. ο.π. 0,02μ.

Πηλός κιτρυνέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Γάνωμα στιλπνό, εξαιρείται η επιφάνεια έδρασης. Το μεγαλύτερο μέρος της βάσης και μέρος του σώματος. Βάση ψηλή, δισκόμορφη, με κοίλη επιφάνεια εξωτερικά και μεγάλο κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα εσωτερικά. Σώμα σφαιρικό, πλατύ στο άνω μέρος. Γύρω από τη σχετικά στενή οπή πλήρωσης ελαφρά κυρτό περιχίλωμα με στενή

εξηρημένη αυλάκωση στη περιφέρεια. Ίχνη οριζόντιας ταινιωτής λαβής. Ίσως αττικός.

Scheibler 1976, 26–30, πίν. 22–23, αρ. 125, RSL 4, περί τα 300 π.Χ.

1349. KO 2235. NA οικίας, To I, Te N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., διάμ. βάσ. 0,04μ., σωζ. μήκ. 0,054μ. Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθарός. Ολόβαφος, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος της βάσης και του σώματος. Ό.π. 1344.

1350. KO 2236. Στοά jIN, To I, Te Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,016μ., διάμ. βάσ. 0,037μ., σωζ. μήκ. 0,05μ. Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθарός. Ολόβαφος, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γάνωμα θαμπό, αραιό, απολεπισμένο κατά τόπους. Μέρος της βάσης και του σώματος. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή με μεγάλο κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα και εξωτερικά κοίλη. Σώμα χαμηλό, σφαιρικό.

1351. KO 2238. Στοά jIA, To I, Te Θ3, στρ. 1α.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., διάμ. βάσ. 0,039μ., σωζ. μήκ. 0,045μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Άβαφος. Μέρος βάσης και σώματος. Ό.π. 1344.

1352. KO 2239. Αυλή δI, To I, Te Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,012μ., διάμ. βάσ. 0,038μ., σωζ. μήκ. 0,047μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος, γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος βάσης και σώματος. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή, με κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα και εξωτερικά κοίλη. Σώμα χαμηλό, μάλλον σφαιρικό.

1353. KO 2240. Στοά eIA, To II, Te Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., διάμ. βάσ. 0,037μ., σωζ. μήκ. 0,051μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow), καθарός. Ολόβαφος, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Η βάση και μέρος

του σώματος. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή με κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα και εξωτερικά κοίλη. Σώμα χαμηλό, σφαιρικό.

1354. KO 2241. Στοά jIN, To I, Te H4/Z4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. μήκ. 0,037μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/3 light brown), καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα σφαιρικό. Η οπή πλήρωσης περιβάλλεται από λοξό, κυρτό περιχέλιωμα και αυλάκωση στην περιφέρεια.

Δρούγου 1992, 36–38, εικ. 2, πίν. 9, αρ. 35, ΠΛ2.

1355. KO 2242. Δωμάτιο αXV, To I, Te I3, στρ. καταστροφής. Ν οικίας, Te M5, στρ. 2 (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. μήκ. 0,056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) και γκριζος (7.5YR 5/1 gray), καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα σφαιρικό. Η οπή πλήρωσης περιβάλλεται από λοξό, κυρτό περιχέλιωμα, με εξηρημένη αυλάκωση.

Δρούγου 1992, 36–9, εικ. 3, πίν. 10, αρ. 39, ΠΛ2.

1356. KO 2243. Στοά jIA, To I, Te Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. μήκ. 0,047μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα στιλπνό, αραιό. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα σφαιρικό, με ωτίο στο κυρτό ώμο. Η οπή πλήρωσης περιβάλλεται από λοξό, κυρτό περιχέλιωμα, με εξηρημένη αυλάκωση. Ίσως αττικός.

Δρούγου 1992, 36–40, εικ. 3, πίν. 12, αρ. 47, ΠΛ2.

1357. KO 2245. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γI, αIX), To I, Te Z5, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,017μ., σωζ. μήκ. 0,027μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα σφαιρικό. Η οπή πλήρωσης περιβάλλεται από λοξό, κυρτό περιχέλιωμα με αυλάκωση.

1358. KO 2254. Στοά jIIA, To I, Te A4, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. μήκ. 0,028μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Άβαφος. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα σφαιρικό. Γύρω από την οπή πλήρωσης λοξό, κυρτό περιχέλιωμα με εξηρημένη και πλατιά αυλάκωση στην περιφέρεια. Ό.π. 1356.

1359. KO 2255. Στοά jIB, To I, Te E2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. μήκ. 0,037μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα σφαιρικό. Ό.π. 1357.

1360. KO 2256. Στοά eID, To I, Te Γ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,007μ., σωζ. μήκ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Ολόβαφος, γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος ώμου. Σώμα σφαιρικό. Ό.π. 1356.

1361. KO 2257. Στοά jIIA, To I, Te Γ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. μήκ. 0,028μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Δεν διακρίνονται ίχνη γανώματος. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα σφαιρικό, με σχετικά μεγάλη οπή πλήρωσης και διπλή αυλάκωση στον επίπεδο ώμο. Δρούγου 1992, τύπος ΠΛ3, αρ. 55.

1362. KO 2668. Αυλή δI, To I, Te H1/Z1, στρ. καταστροφής, αφαίρεση 2ης στρώσης.

Σωζ. ύψ. 0,007μ., σωζ. μήκ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Δεν διακρίνονται ίχνη γανώματος. Μέρος ώμου. Σώμα σφαιρικό. Ό.π. 1356.

1363. KO 2672. Χώρος ηI, To I, Te K2, στρ. καταστροφής (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,02μ., διάμ. βάσ. 0,044μ., σωζ. μήκ. 0,068μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Ολόβαφος, με εξηρημένη επιφάνεια έδρασης. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Η βάση και μέρος του σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, κοίλη, με πλατιά και λοξήτμητη

επιφάνεια έδρασης και κωνικό έξαρμα στο κέντρο του πυθμένα εσωτερικά. Βαθιά αυλάκωση στην ένωση με το χαμηλό σφαιρικό σώμα.

1364. KO 2674. Χώρος ηΙ, Το Ι, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. μήκ. 0,036μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Ολόβαφος. Γάνωμα θαμπό, αραιό. Μέρος του ώμου. Σώμα σφαιρικό. Ό.π. 1356.

2.1.1.13.3. Δισκόμορφοι λύχνοι 1365–1367 (Πίν. 18)

1365. KO 2208. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής. Το Ι, Τε Η5, στρ. καταστροφής (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. μήκ. 0,061μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow), καθαρός. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα κυλινδρικό, επίπεδο στο άνω μέρος με μεγάλη οπή πλήρωσης και ελαφρά υπερυψωμένο στη περιφέρεια.

Δρούγου 1992, 44–6, ΠΛ4, ΟΥΘ 10.

1366. KO 2228. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6/Μ6, στρ. 1/ καταστροφής (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. μήκ. 0,058μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), καθαρός. Μέρος σώματος και μυκτήρα. Σώμα κυλινδρικό, με μικρό ωτίο στην άνω πλευρά του τοιχώματος. Επίπεδο στο άνω τμήμα του, με μεγάλη οπή πλήρωσης και χαρακτηριστική αυλάκωση στη περιφέρεια του ώμου.

Δρούγου 1992, 44–8, πίν. 17, αρ. 72, ΠΛ4.

1367. KO 2651. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Θ2, στρ. καταστροφής αφαίρεση (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,032μ., διάμ. βάσ. 0,054μ., σωζ. μήκ. 0,067μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow), καθαρός. Βάση και μέρος σώματος. Βάση επίπεδη, αδιαμόρφωτη με κοίλη επιφάνεια και κωνικό έξαρμα εσωτερικά στον πυθμένα. Σώμα κυλινδρικό, με κάθετα τοιχώματα.

Howland 1958, 61–2, πίν. 8, 37, αρ. 239, 23D· Scheibler 1976, 37–3, πίν. 30–31, αρ. 176, DSL 2· Δρούγου 1992, 44–7, εικ. 5, πίν. 16, αρ. 67, ΠΛ4. Τέλη 4ου αι. π.Χ.

2.1.1.13.4. Φακοειδείς λύχνοι 1368–1370 (Πίν. 18)

1368. KO 2656. Στοά εΙΑ, Το Ι, Τε Ε1, στρ. καταστροφής, 2η στρώση, πάνω στο βοτσαλωτό.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. μήκ. 0,038μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/4 lihgt brown), καθαρός. Γάνωμα αραιό. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα πλατύ, φακοειδές. Μικρό ωτίο στον ώμο. Στενή οπή πλήρωσης, με περιμετρική στενή αυλάκωση.

Δρούγου 1992, 49–52, εικ. 6, πίν. 21, αρ. 86, ΠΛ5.

1369. KO 2663. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ε2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,019μ., σωζ. μήκ. 0,026μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Γάνωμα καστανό, αραιό. Μικρό μέρος σώματος και ώμου. Σώμα, φακοειδές.

1370. KO 2665. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. 2 (Πίν. 18).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., σωζ. μήκ. 0,035μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow) καθαρός. Γάνωμα αραιό. Μικρό μέρος σώματος και ώμου. Ό.π. 1368.

2.1.1.13.5. Διάφορα τμήματα λύχνων 1371–1381

1371. KO 2253. Το Ι, Δοκ. Τομή Ι, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. μήκ. 0,026μ.

Πηλός ωχρός (7.5YR 6/4 lihgt brown), καθαρός. Γάνωμα στιλπνό. Μέρος μυκτήρα.

1372. KO 2652. Ν οινοποιείου, Το Ι, Τε Γ10, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,029μ., σωζ. μήκ. 0,046μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Μελαμβαφής. Γάνωμα αραιό και θαμπό. Μέρος από σώμα, μάλλον σφαιρικό.

1373. KO 2653. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η7, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. μήκ. 0,027μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink) καθαρός. Άβαφος. Μικρό μέρος σώματος.

1374. KO 2654. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αX, αXI),

Το Ι, Τε H5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. μήκ. 0,033μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink) καθαρός. Γάνωμα αραιό. Μικρό μέρος του σώματος. Σώμα μάλλον σφαιρικό.

1375. KO 2655. Το Ι, Δοκ. Τομή Ι, στρ. επιφ.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. μήκ. 0,031μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink) καθαρός. Γάνωμα αραιό. Μικρό μέρος σώματος. Σώμα μάλλον χαμηλό, πιθανόν ανοιχτού τύπου.

1376. KO 2659. Στοά jIN, Το Ι, Τε Z4/H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. μήκ. 0,023μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink) καθαρός. Γάνωμα στιλπνό. Μέρος μυκτήρα.

1377. KO 2660. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII), Το Ι, Τε Z5, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. μήκ. 0,038μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink) καθαρός. Άβαφος. Μέρος από σώμα, μάλλον σφαιρικό.

1378. KO 2661. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Δ17, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. μήκ. 0,038μ.

Πηλός γκριζός (7.5YR 5/1 gray) καθαρός. Άβαφος. Μέρος σώματος.

1379. KO 2664. Ν οικίας, Το Ι, Τε H12, στρ. 1 με χαλίκι.

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. μήκ. 0,024μ.

Πηλός καστανός (7.5YR 6/3 lihgt brown), καθαρός. Άβαφος. Μέρος σώματος.

1380. KO 2666. Ν οικίας, Το Ι, Τε K7, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. μήκ. 0,041μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/3 pink), καθαρός. Γάνωμα αραιό. Μικρό μέρος σώματος. Σώμα μάλλον χαμηλό, πιθανόν ανοιχτού τύπου.

1381. KO 2671. Χώρος ηII, Το Ι, Τε K1, στρ.

καταστροφής αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., σωζ. μήκ. 0,03μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), καθαρός. Άβαφος. Μέρος σώματος και ώμου. Σώμα σφαιρικό. Η οπή πλήρωσης περιβάλλεται από λοξό, κυρτό περιχέλιωμα και αυλάκωση.

2.1.1.14. Αδιάγνωστα όστρακα 1382–1425 (Πίν. 20)

Βάσεις από κλειστά αγγεία 1382–1394

1382. KO 1937. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε B8, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,018μ., ύψ. βάσ. 0,092μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, χαμηλή με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και στενή αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον πυθμένα και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα.

1383. KO 1938. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε B7, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,0086μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,032μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., ύψ. βάσ. 0,004μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα θαμπό, σκούρο καστανό. Μικρό τμήμα βάσης. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή με καμπύλο περίγραμμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα.

1384. KO 1939. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε K18, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,034μ., ύψ. βάσ. 0,011μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και στενή αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον επίπεδο πυθμένα.

1385. KO 1945. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2, καθαρισμός Δ τοίχου δωματίου αXVI.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,05μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., πλ. επ. έδρ. 0,009μ., ύψ. βάσ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow),

με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Μικρό τμήμα βάσης. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και πεπλατυσμένη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί ομαλή καμπύλη στην ένωση τον επίπεδο πυθμένα και με το σώμα. Σώμα μάλλον σφαιρικό, με λεπτά τοιχώματα. Ίσως από ασκό.

1386. KO 1946. Χώρος ηII, To II, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,01μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,024μ., πλ. επ. έδρ. 0,008μ., ύψ. βάσ. 0,005μ.

Πηλός ανοικτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, χαμηλή, με καμπύλο περίγραμμα και πεπλατυσμένη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί ομαλή καμπύλη στην ένωση τον επίπεδο πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Ίσως από ασκό.

1387. KO 1947. Στοά jIB, To I, Te Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,06μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,066μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., πλ. επ. έδρ. 0,0074μ., ύψ. βάσ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό έως και σκούρο καστανό. Συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα και πεπλατυσμένη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί ομαλή καμπύλη στην ένωση τον επίπεδο πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Σώμα σφαιρικό, με χοντρά τοιχώματα. Ίσως από ασκό.

1388. KO 1948. Δωμάτιο αXVI, To I, Te Θ1/I2, Θ3/I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,05μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,037μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., πλ. επ. έδρ. 0,005μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό έως και σκούρο καστανό. Γανωμένο και εσωτερικά Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο περίγραμμα και στενή, αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση τον επίπεδο πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Σώμα σφαιρικό, με χοντρά τοιχώματα. Ίσως

από ασκό.

1389. KO 1949. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te P15, στρ. καταστροφής αραιό.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,062μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και πεπλατυσμένη επιφάνεια έδρασης. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση τον επίπεδο πυθμένα και το σώμα. Σώμα σφαιρικό, με χοντρά τοιχώματα. Ίσως από ασκό.

1390. KO 1950. ΝΑ οικίας, To I, Te N4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,06μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, χαμηλή, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και στενή, αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Στην ένωση τον επίπεδο πυθμένα, ομαλή καμπύλη. Στην ένωση με το μάλλον σφαιρικό σώμα έντονη αυλάκωση.

1391. KO 2308. Στοά jIB, κάτω από την εστία 3, To I, Te H1/Θ1, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,049μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,06μ., πλ. επ. έδρ. 0,009μ., ύψ. βάσ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, κοίλου περιγράμματος, με πεπλατυσμένη επιφάνεια έδρασης. Ακολουθεί ομαλή καμπύλη στην ένωση τον επίπεδο πυθμένα και γωνία στην ένωση με το σώμα. Σώμα σφαιρικό, με χοντρά τοιχώματα. Στον πυθμένα εσωτερικά, κωνικό έξαρμα. Ίσως από ασκό.

1392. KO 2315. Ν οικίας, To I, Te Z7, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,022μ., σωζ. πλ. 0,054μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,07μ., πλ. επ. έδρ. 0,0095μ., ύψ. βάσ. 0,0056μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, με καμπύλο

περίγραμμα και αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί ομαλή καμπύλη στην ένωση με τον πυθμένα και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Σώμα σφαιρικό, με χοντρά τοιχώματα. Ίσως από ασκό.

1393. KO 1951. Διάδρομος βII, Στοά εII, To I, Te A6, στρ. λάκκος.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., διάμ. βάσ. 0,07μ., ύψ. βάσ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Βάση δακτυλιόσχημη, χαμηλή, με καμπύλο περίγραμμα και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον σχεδόν επίπεδο πυθμένα και αυλάκωση στην ένωση με το σώμα.

1394. KO 1952. Στοά jIB, εστία 3, To I, Te Θ1.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., διάμ. βάσ. 0,068μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Γάνωμα θαμπό, μελανό έως και καστανό. Τμήμα βάσης και κατώτερου σώματος. Συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Βάση δισκόμορφη, χαμηλή, με καμπύλο περίγραμμα και ελαφρά κοίλη κάτω επιφάνεια.

Βάσεις από ανοιχτά αγγεία 1395–1399

1395. KO 2201. ΝΑ συγκροτήματος, To I, Te K14, στρ. 1 (Πίν. 20).

Σωζ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow) με μίκα. Θαμπό μελανό γάνωμα. Θραύσμα πυθμένα με εγχάρακτο γράμμα Κ. Αποσπασματικό, με εκτεταμένες αποκρούσεις και απολεπίσεις. Αδιάγνωστο όστρακο, πιθανότατα από τον πυθμένα αγγείου. Λόγω του πάχους του τοιχώματος θα μπορούσε να προέρχεται από ιχθυοπινάκιο, τίποτα δεν αποκλείει όμως και ένα κλειστό σχήμα. Σώζει εγχάρακτο το γράμμα Κ (ύψος 0,01μ., πλάτος 0,005μ.). Η χάραξη ακολούθησε το ψήσιμο. Η κάθετη κεραία είναι μακρύτερη από τις λοξές, οι οποίες συναντιούνται περίπου στο μέσο του ύψους της.

1396. KO 2741. Δοινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, To IV, Te B5, στρ. καστανοκόκκινο.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,054μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός γκρίζος-ωχρός (10YR 6/3 pale brown), λόγω καύσης. Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα πυθμένα. Πυθμένας ανοιχτού αγγείου με χοντρά τοιχώματα.

1397. KO 2772. Αυλή δI, Στοά jI, To I, Te Z2/H3/H4, στρ. καθαρισμός ανατολικής παρειάς.

Σωζ. ύψ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,018μ., ύψ. βάσ. 0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Μικρό τμήμα βάσης και πυθμένα. Χαμηλή δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλου περιγράμματος. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη. Πυθμένας μάλλον επίπεδος. Πιθανόν σκυφίδιο αλατιέρα.

1398. KO 2732. ΝΑ οικίας, To I, Te N5/Ξ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,011μ., διάμ. βάσ. 0,06μ., πλ. επ. έδρ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Τμήμα βάσης. Δακτυλιόσχημη βάση, με πλατιά αποστρογγυλεμένη επιφάνεια έδρασης. Ακολουθεί ενιαίο περίγραμμα προς τον ελαφρά κυρτό πυθμένα.

1399. KO 2681. Ν οικίας, To I, Te H6, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., διάμ. βάσ. 0,05μ., ύψ. βάσ. 0,0083μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα ή επίχρισμα απολεπισμένο. Τμήμα βάσης και πυθμένα. Χαμηλή δακτυλιόσχημη βάση, καμπύλου περιγράμματος. Επιφάνεια έδρασης αποστρογγυλεμένη. Πυθμένας εξωτερικά κοίλος.

Πιθανόν σκυφίδιο.

Λαβές 1400–1409

1400. KO 3060. Στοά jIB, To I, Te H2/Z2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,029μ., πάχ. λαβ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα μικρής, οριζόντιας ταινιωτής λαβής.

1401. KO 3063. Στοά jIIB, To I, Te A3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,036μ., πάχ. λαβ. 0,007μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα μικρής λαβής,

κυκλικής τομής.

1402. KO 3065. Στοά jIB, εστία 3, Το I, Τε Θ1.

Σωζ. μήκ. 0,059μ., πλ. λαβ. 0,025μ., πάχ. λαβ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα μεγάλης λαβής, ωοειδούς τομής, που δημιουργεί γωνία. Πιθανόν κάρθαρος.

1403. KO 3066. Δωμάτιο αXVII, Το I, II, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., σωζ. πλ. λαβ. 0,036μ., πάχ. λαβ. 0,0087μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Δύο τμήματα μικρής λαβής, ωοειδούς τομής.

1404. KO 3064. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., πάχ. λαβ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα, πιθανόν οριζόντιας λαβής, ωοειδούς τομής.

1405. KO 3067. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., πάχ. λαβ. 0,009μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα μικρής, κυκλικής τομής.

1406. KO 3068. NA συγκροτήματος, Το I, Τε K14, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,018μ., πλ. λαβ. 0,011μ., πάχ. λαβ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα μικρής λαβής, ωοειδούς τομής.

1407. KO 3078. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., πάχ. λαβ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα, πιθανόν οριζόντιας λαβής, ωοειδούς τομής.

1408. KO 3362. NA συγκροτήματος, Το I, Τε Π16/O16, στρ. καταστροφής, αραιό.

Σωζ. μήκ. 0,018μ., πλ. λαβ. 0,012μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα σώματος και λαβής. Λεπτό τοίχωμα, κλειστού αγγείου. Κάθετη, ταινιωτή λαβή.

1409. KO 3361. NA συγκροτήματος, Το I, Τε Π16/O16, στρ. καταστροφής, αραιό.

Σωζ. μήκ. 0,016μ., πλ. λαβ. 0,01μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown). Γάνωμα απολεπισμένο. Ελάχιστο τμήμα σώματος και λαβής. Λεπτό τοίχωμα, ανοιχτού αγγείου. Οριζόντια λαβή, ωοειδούς τομής.

Χείλη από ανοιχτά αγγεία 1410–1412 (Πίν. 20)

1410. KO 2871. N οινοποιείου, Το I, Τε B8, στρ. καταστροφής, αφαίρεση (Πίν. 20).

Σωζ. ύψ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Λεπτό χείλος, με αποστρογγυλεμένη απόληξη. Εσωτερικά, αυλάκωση για την υποδοχή πώματος.

Rotroff 1997, 325, εικ. 55, αρ. 818, πινάκιο περί το 300 π.Χ.

1411. KO 3363. N οικίας, Αυλάκι 3, Το I, Τε K6 (Πίν. 20).

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,0093μ.

Πηλός γκριζός (5Y 6/1 gray). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα άνω σώματος και χείλους. Ανοιχτό και βαθύ αγγείο, με ελαφρά καμπύλα και χοντρά τοιχώματα. Απολήγει σε διευρυμένο χείλος με πλατιά επιφάνεια που φέρει κεντρική αυλάκωση.

1412. KO 2869. Δωμάτιο αIV, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός καθαρός, κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα ελαφρά έξω νεύοντος χείλους και σώματος καμπύλου περιγράμματος.

Σώματα 1413–1425

1413. KO 2795. Στοά jIN, Το I, H4, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,044μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τμήμα σώματος από κλειστό αγγείο. Χαμηλό σφαιρικό σώμα, ίσως ασκός.

1414. KO 2980. Χώρος ηII, Το I, Τε I1/K1, στρ. κάτω από το θεμέλιο των τοίχων.

Σωζ. μήκ. 0,026μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πάχ. 0,0075μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος. Χοντρό τοίχωμα, πιθανόν από κλειστό αγγείο. Διατηρείται το αποτύπωμα της επικόλλησης της λαβής.

1415. KO 2985. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., σωζ. πλ. 0,032μ., πάχ. 0,006μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος, κλειστού αγγείου, με λεπτά και ελαφρά καμπύλα τοιχώματα. Στο εσωτερικό έντονα τα ίχνη του τροχού.

1416. KO 3360. Χώρος ηI, Το I, Τε I1/K1, στρ. κάτω από το θεμέλιο των τοίχων.

Σωζ. μήκ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,019μ., πάχ. 0,0048μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος. Κλειστό μικρό αγγείο με καμπύλο τοίχωμα, που δημιουργεί γωνία, τονισμένη με άβαφη ταινία, στη μετάβαση προς τον κοίλο λαιμό.

1417. KO 3365. Αυλή δI, Το I, Τε H2/Z2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,0038μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος. Κλειστό αγγείο, με λεπτό και ελαφρά καμπύλο τοίχωμα. Διακρίνονται ίχνη από γραπτά πέταλα.

1418. KO 3366. Χώρος ηII, Το I, Τε I1/K1, κάτω από το θεμέλιο των τοίχων.

Σωζ. ύψ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,0032μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/4 very pale brown). Γάνωμα

απολεπισμένο. Δύο τμήματα σώματος. Κλειστό αγγείο, με λεπτό και ελαφρά καμπύλο τοίχωμα. Στο εσωτερικό του ίχνη από καμένο περιεχόμενο.

1419. KO 2988. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα εξωτερικά και καστανό εσωτερικά. Τμήμα σώματος, με έντονα καμπύλο και λεπτό τοίχωμα. Πιθανόν σκυφίδιο.

1420. KO 2988. Ν οينوποιείου, Το I, Τε Α6, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,021μ., σωζ. πλ. 0,036μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,1μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός γκριζωπός (10YR 7/2 light gray). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος και χείλους. Σώμα με κάθετα, λεπτά τοιχώματα. Απολήγει, με ενιαίο περίγραμμα, σε ελαφρά έξω νεύον χείλος.

1421. KO 3368. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1/I1, στρ. ορίζοντας χρήσης αφαίρεση.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., σωζ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown). Θαμπό και αραιό, μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος ανοιχτού αγγείου, με λεπτά και βαθιά καμπύλα τοιχώματα.

1422. KO 3041. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5/N6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 8/6 reddish yellow). Θαμπό και αραιό, καστανό γάνωμα. Μικρό τμήμα από σώμα με λεπτά και επίπεδα τοιχώματα.

1423. KO 3042. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Μικρό τμήμα σώματος.

1424. KO 2982. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Θαμπό, μελανό γάνωμα. Τμήμα σώματος. Κάθετο,

λεπτό τοίχωμα.

1425. KO 2981. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,029μ., πάχ. 0,0041μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα θαμπό, μελανό. Τρία τμήματα σώματος.

2.1.2. Λοιπές κατηγορίες λεπτής διακοσμημένης κεραμικής 1426–1436 (Πίν. 20)

2.1.2.1. Ερυθρόμορφα και γραπτά αγγεία 1426–1433 (Πίν. 20)

2.1.2.1.1. Ασκοί 1426–1428 (Πίν. 20)

1426. KO 1915. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής αφαίρεση (Πίν. 20).

Σωζ. μήκ. 0,08μ., σωζ. πλ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα, στιλπνό μελανό. Σε πέντε θραύσματα. Το ένα, συγκολλημένο από επτά μικρά θραύσματα, διατηρεί τμήμα του άνω σώματος. Ένα ακόμα, συγκολλημένο από δύο θραύσματα, σώζει μικρό τμήμα του σώματος στο σημείο της μετάβασης από το κάτω στο άνω σώμα και πιθανότατα συνανήκει με τα δύο μικρά θραύσματα KO 1934. Τρία μικρά θραύσματα από το άνω σώμα. Και τέλος ένα θραύσμα από το κάτω σώμα, που φαίνεται να συνανήκει με τη μεγάλη βάση KO 1943. Σώμα πιθανότατα πιεσμένο σφαιρικό. Στο μέσο του άνω τμήματος, χαμηλό κωνικό έξαρμα, περιβάλλεται από αυλάκωση με ίχνη καστανού γανώματος. Ακολουθεί ζώνη πλάτους 0,02μ. που περιβάλλεται από αυλακώσεις με μελανό χρώμα. Στην άβαφη επιφάνειά της, αναπτύσσεται κόσμημα από επάλληλα κυμάτια σε μελανό και κατά τόπους καστανό χρώμα. Στην περιφέρειά της, δεύτερη άβαφη ζώνη πλάτους 0,0075μ. Το υπόλοιπο σώμα πιθανότατα ολόβαφο.

Θέμελης και Τουράτσογλου 1997, 106, αρ. Δ66, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ. Δρούγου 2005α, 51–2, αρ. 1–2, εικ. 30–32, και 152–153, γ' τέτ. 4ου αι. π.Χ.

1427. KO 1958. Ν οικίας, Αυλάκι 5, Το Ι, Τε Λ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,02μ., σωζ. πλ. 0,026μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Πολύ μικρό τμήμα από το άνω σώμα, κοντά στο κεντρικό τμήμα του θόλου. Διακόσμηση από μελανές κουκίδες.

1428. KO 1959. Ν οικίας, Αυλάκι 3, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. μήκ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Γάνωμα στιλπνό, μελανό. Πολύ μικρό τμήμα από το άνω σώμα, κοντά στο κεντρικό τμήμα του θόλου. Φέρει αυλάκωση και διακόσμηση από μελανή γραμμή ζικ - ζάκ.

2.1.2.1.2. Ληκύθια 1429–1430 (Πίν. 20)

1429. KO 2206A. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε7, στρ. καταστροφής (Πίν. 20).

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα, στιλπνό μελανό. Μικρό τμήμα λαιμού. Λαιμός κυλινδρικός, με φθίνουσα διάμετρο. Εσωτερικά ολόβαφο. Εξωτερικά, λεπτές μελανές γραμμές, συμπλεκόμενες λοξά, αποδίδουν πλέγμα.

1430. KO 2206B. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε7, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,014μ., σωζ. πλ. 0,03μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink). Γάνωμα, στιλπνό μελανό. Μικρό τμήμα σώματος. Εσωτερικά ολόβαφο. Εξωτερικά, μελανό δικτυωτό κόσμημα, με λευκές στιγμές στις γωνίες του πλέγματος.

Δρούγου 2005α, 153–54, σημ. 212.

2.1.2.1.3. Πελίκες 1431–1433 (Πίν. 20)

1431. KO 1921. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής, αφαίρεση (Πίν. 20).

Σωζ. ύψ. 0,068μ., σωζ. πλ. 0,071μ., πάχ. 0,0076μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μελανό γάνωμα, και στο εσωτερικό. Μικρό τμήμα του κατώτερου σώματος. Διακρίνεται ζώνη ύψους 0,02μ., με σειρά μαιάνδρων, επί της οποίας αναπτύσσεται η παράσταση. Στα δεξιά εικονίζεται ιματιοφόρος μορφή, με λυγισμένο το ένα σκέλος. Μπροστά της πιθανόν εικονίζεται επίμηκες αντικείμενο και επάνω του μεγάλου μεγέθους κυκλικό

αντικείμενο.

Δρούγου 2005α, 91, αρ. 96· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Ακαμάτης 2014, 196–98, εικ. 605–6, αρ. 617.

1432. KO 2205. Ν οينوποιείου, Το I, Τε B8, στρ. 3, καστανό με πέτρες, (Πίν. 20).

Σωζ. ύψ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,0072μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown). Στιλπνό μελανό γάνωμα, και στο εσωτερικό. Έντονα ίχνη καύσης. Μικρό τμήμα του κατώτερου σώματος. Διακρίνεται ζώνη, ύψους 0,014μ. και πλάτους 0,034μ., με σειρά μαιάνδρων.

1433. KO 1914. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1/H1, στρ. 2 (Πίν. 20).

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,05μ., πάχ. 0,0076μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow). Στιλπνό μελανό γάνωμα, και στο εσωτερικό. Μικρό τμήμα του κατώτερου σώματος. Διακρίνεται ζώνη από κυμάτια και αμέσως από πάνω ελάχιστο τμήμα από κάποια μορφή η φυτικό κόσμημα.

2.1.2.2. Ανάγλυφοι σκύφοι 1434–1436 (Πίν. 20)

1434. KO 1916. Διάδρομος βI, Δωμάτιο αIII, Δωμάτιο αIV, Το I, Τε Δ3, στρ. 1 (Πίν. 20).

Σωζ. ύψ. 0,024μ., σωζ. πλ. 0,025μ., πάχ. 0,034μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6), καθарός. Γάνωμα απολεπισμένο. Μικρό τμήμα από το κατώτερο σώμα. Λεπτά τοιχώματα. Διακρίνεται το κατώτερο τμήμα λογχόσχημων φύλλων. Στο μεσοδιάστημα μεταξύ των φύλλων αναπτύσσεται βλαστός.

1435. KO 1917. Στοά jIB, Το I, Τε H2/Z2, στρ. καταστροφής (Πίν. 20).

Σωζ. ύψ. 0,027μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,034μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6), καθарός. Γάνωμα απολεπισμένο. Μικρό τμήμα από το κατώτερο σώμα. Λεπτά τοιχώματα. Διακρίνεται τμήμα λογχόσχημων φύλλων. Στο μεσοδιάστημα μεταξύ των φύλλων αναπτύσσεται βλαστός.

1436. KO 1918. Στοά εID εξωτερικά, Το I, Τε B1, στρ. 1 (μαζί με τον αμφορέα KO 2214).

Σωζ. ύψ. 0,025μ., σωζ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,035μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6), καθарός. Γάνωμα μελανό. Μικρό τμήμα από το κατώτερο σώμα. Λεπτά τοιχώματα. Διακρίνεται τμήμα λογχόσχημων φύλλων. Στο μεσοδιάστημα μεταξύ των φύλλων αναπτύσσεται βλαστός.

2.1.3. Αβαφής οικιακή κεραμική 1437–1490 (Πίν. 21–29)

2.1.3.1. Σιπύες, αποθηκευτικά 1437–1443 (Πίν. 21)

1437. KO 2610. Ν οينوποιείου, περιοχή εστίας 1 και πίθου 21, Το I, Τε B7, στρ. 1 (Πίν. 21).

Σωζ. ύψ. 0,1μ., σωζ. πλ. 0,25μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,35μ., πλ. χείλ. 0,023μ., ύψ. χείλ. 0,03μ., πάχ. 0,023μ., σωζ. πλ. εγχάρακτου κλαδιού 0,085μ., σωζ. μήκ. κλαδιού 0,23μ., απόσταση μεταξύ χείλους και εγχάρακτου κλαδιού 0,073μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6 red). Τμήμα ανώτερου σώματος και χείλους. Ίχνη καύσης. Ευρύστομο κλειστό αγγείο, με χοντρά τοιχώματα και ευρύ ώμο. Κάθετο, ψηλό χείλος, ορθογωνικής τομής, με επίπεδη άνω επιφάνεια και ελαφρά καμπύλη διατομή εξωτερικά. Στον ώμο, εγχάρκτη διακόσμηση αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί, με μακριά και λεπτά φύλλα.

1438. KO 2608. Στοά εII, Το I, Τε Δ6, στρ. επιφ. και 1 (Πίν. 21).

Σωζ. ύψ. 0,085μ., σωζ. πλ. 0,24μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,35μ., πλ. χείλ. 0,018μ., ύψ. χείλ. 0,015μ., ύψ. λαβ. 0,13μ., διάμ. λαβ. 0,04μ., πάχ. 0,015μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6 red), λεπτόκοκκος, με λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα. Σε δεκαεπτά τμήματα, μέρος του χείλους, του ανώτερου σώματος και της λαβής. Ευρύστομο κλειστό αγγείο, με ευρύ ώμο. Ψηλό, κατακόρυφο χείλος, ορθογωνικής τομής, με ελαφρά προεκτεινόμενη άνω επιφάνεια. Στην ένωση χείλους σώματος βαθιά αυλάκωση. Ελλειπτικής τομής, ραβδωτή λαβή, με πέντε έντονες ραβδώσεις στην εξωτερική πλευρά της, πιθανότατα οριζόντια τοποθετημένη. Σε απόσταση 0,08μ. από το χείλος αναπτύσσεται εγχάρακτο κλαδί, με κεντρικό μίσχο και λεπτά λογχόσχημα φύλλα εκατέρωθεν ή μόνο στην άνω πλευρά. Ένα μικρό τμήμα, που σώζει το

σημείο επικόλλησης της λαβής, φέρει επίσης τον ίδιο διάκοσμο και μέχρι τα όρια της λαβής. Πιθανόν η λαβή προσφυόταν στο ύψος του ώμου, όπου εντοπίζεται η ζώνη με το εγχάρακτο κλαδί. Το ίδιο μοτίβο και σε έξι μικρότερα θραύσματα από το σώμα, δύο εκ των οποίων με φαρδύτερα τοιχώματα.

Sparkes και Talcott 1970, 195–96, 344, εικ. 13, πίν. 68, αρ. 1541· Reinders 1988, 128, 260, πίν. 114, αρ. 35.06, α' μισό 3ου αι. π.Χ.· Rotroff 2006, 95, 261–62, εικ. 27, πίν. 23, αρ. 164–166 (τύπος 2).

1439. KO 2609. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Γ2, στρ. καταστροφής, Δωμάτιο αΙΙΙ, στρ. καταστροφής, Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Γ1, στρ. 1 (Πίν. 21).

Σωζ. ύψ. 0,095μ., σωζ. πλ. 0,19μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,35μ., πλ. χείλ. 0,012μ., ύψ. χείλ. 0,01μ., σωζ. μήκ. λαβών 0,07–0,08μ., διάμ. λαβ. 0,027μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6 red). Σε έξι θραύσματα. Τμήμα χείλους, ανώτερου σώματος και των λαβών. Ίχνη δευτερογενούς καύσης. Ευρύστομο κλειστό αγγείο, με ευρύ ώμο. Κατακόρυφο χείλος, ορθογωνικής τομής, με επίπεδη άνω επιφάνεια. Στην ένωση χείλους σώματος δημιουργεί γωνία. Οριζόντιες, ελλειπτικής τομής, ραβδωτές λαβές, με πέντε έντονες ραβδώσεις.

1440. KO 2168. Δωμάτιο αVΙΙΙ, Το Ι, Τε Ε6, στρ. 1. Στοά jIN, Τε Ζ4, στρ. 2/ καταστροφής (Πίν. 21).

Σωζ. ύψ. 0,155μ., σωζ. πλ. 0,15μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,31μ., πλ. χείλ. 0,007μ., ύψ. χείλ. 0,007μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,4μ., πλ. λαβ. 0,035μ., πάχ. 0,005–0,007μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6 red), με μίκα. Μέρος του χείλους, του ανώτερου σώματος και η μία λαβή. Συγκολλημένο από αρκετά θραύσματα. Ευρύστομο κλειστό αγγείο. Σώμα μάλλον ωσειδές, διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον ευρύ και καμπύλο ώμο. Χαμηλό, κατακόρυφο χείλος, ορθογωνικής τομής, με επίπεδη άνω επιφάνεια, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Ελλειπτικής τομής, οριζόντια ραβδωτή λαβή. Επικολλάται στην καμπύλη μετάβαση από το σώμα στον ώμο και αναπτύσσεται παράλληλα προς το τοίχωμα. Στο ύψος της λαβής και λιγό ψηλότερα εγχάρακτο κλαδί.

1441. KO 2161. Στοά εΙΑ, Το Ι, Τε Η1/Η2, Θ1/Θ2, εστία 3. (Πίν. 21).

Σωζ. ύψ. 0,155μ., σωζ. πλ. 0,18μ., υπ. διάμ. χείλ.

0,15μ., πλ. χείλ. 0,009μ., ύψ. χείλ. 0,01μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,26μ., ύψ. λαβ. 0,07μ., πλ. λαβ. 0,1μ., διάμ. λαβ. 0,02μ., πάχ. 0,0085μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και πολλά ασβεστολιθικά τρίμματα. Μέρος του χείλους, του ανώτερου σώματος και η μία λαβή. Συγκολλημένο από αρκετά θραύσματα. Ευρύστομο κλειστό αγγείο. Σώμα μάλλον ωσειδές, διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον ευρύ και ελαφρά καμπύλο ώμο. Ψηλό, κατακόρυφο χείλος, ορθογωνικής τομής, με ελαφρά προεκτεινόμενη άνω επιφάνεια. Στην ένωση χείλους σώματος ρηχή αυλάκωση. Ελλειπτικής τομής, οριζόντια λαβή, τριγωνικού περιγράμματος. Επικολλάται στην καμπύλη μετάβαση από το σώμα στον ώμο και ανέρχεται ελαφρά λοξά πάνω από το χείλος. Στο ύψος της λαβής στενή ταινία, πλάτους 0,015μ., από εγχάρακτες γραμμές ορίζει πλαίσιο στο οποίο αναπτύσσεται εγχάρακτη κυματοειδής γραμμή. Η ταινία εμφανίζεται και στο μεσοδιάστημα των δύο προσφύσεων της λαβής.

1442. KO 2164. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Ι1, στρ. 2 (Πίν. 21).

Σωζ. ύψ. (με τη λαβή) 0,095μ., σωζ. πλ. 0,24μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,19μ., πλ. χείλ. 0,015μ., ύψ. χείλ. 0,008μ., υπ. διάμ. σώμ. 0,45μ., πλ. λαβ. 0,022μ., πάχ. 0,006–0,008μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Μικρό μέρος του χείλους, του ανώτερου σώματος και η μία λαβή. Συγκολλημένο από αρκετά θραύσματα. Ευρύστομο κλειστό αγγείο. Σώμα μάλλον ωσειδές, διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον καμπύλο ώμο. Χαμηλό, κατακόρυφο χείλος, τριγωνικής τομής, με επίπεδη άνω επιφάνεια, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση στην ένωση με το σώμα. Οριζόντια πεταλόσχημη λαβή, ελλειπτικής τομής. Επικολλάται στον ώμο, λίγο πάνω από την καμπύλη μετάβαση από το σώμα και ανέρχεται λοξά πάνω από το χείλος. Εσωτερικά, στα δύο σημεία πρόσφυσης της λαβής διακρίνονται οι κυκλικές βαθύνσεις που προέκυψαν από την επικόλλησή της στο τοίχωμα του αγγείου.

1443. KO 2160. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 21).

Σωζ. ύψ. 0,157μ., σωζ. πλ. 0,187μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,35μ., πλ. χείλ. 0,015μ., ύψ. χείλ. 0,013μ., πάχ. 0,008–0,012μ., πλ. εγχάρακτου κλαδιού 0,025μ., σωζ. μήκ.

κλαδιού 0,18μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6 red). Τμήμα χείλους και ανώτερου σώματος. Ευρύστομο κλειστό αγγείο, με ευρύ ώμο. Κατακόρυφο χείλος, τριγωνικής τομής, με επίπεδη άνω επιφάνεια. Χαμηλά στον ώμο, εγχάρκτη διακόσμηση αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί, με πλατύ μίσχο, κοντά και φαρδιά φύλλα.

2.1.3.2. Λέβητες κυλινδρικοί 1444–1445 (Πίν. 22)

1444. KO 2158. Ν πτέρυγα οικίας (jI N, γII, αXI, αXII), Το I, Τε H5, στρ. 1 (Πίν. 22).

Σωζ. ύψ. 0,17μ., σωζ. πλ. 0,21μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,31μ., πλ. χείλ. 0,025μ., πάχ. χείλ. 0,01μ., ύψ. λαβ. 0,11μ., πλ. λαβ. 0,035μ., πάχ. λαβ. 0,018μ., πάχ. 0,005–0,01μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6 red). Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος (2.5YR 4/6 red). Μεγάλο μέρος σώματος και χείλους καθώς και οι δύο λαβές. Σώμα βαθύ, με σχεδόν κάθετα τοιχώματα που παρουσιάζουν μια ελαφρά κύρτωση στο ύψος των λαβών και καμπυλώνουν χαμηλά προς τη βάση. Χείλος ταινιωτό, προεκτεινόμενο, ορίζεται στην απόληξή του από αβαθή αυλάκωση. Ζεύγη βαθύτερων αυλακώσεων αναπτύσσονται και στο άνω σημείο επικόλλησης της λαβής αλλά και στο μέσω περίπου του ύψους της και μάλιστα και στο τμήμα του σώματος κάτω από τη λαβή. Κατακόρυφες λαβές, ελλειπτικής τομής, με δύο αυλακώσεις, αναπτύσσονται λίγο κάτω από το χείλος και κατεβαίνουν χαμηλά στο σώμα. Τοξωτού περιγράμματος διαμορφώνουν γωνία στο άνω μέρος τους, ενώ ακολουθούν ομαλή καμπύλη στο κάτω.

Cavanagh κ.α. 1996, 79, εικ. 14.16, 5, πίν. 2b, αρ. 53a· Αδάμ-Βελένη 1997, 140–41, πίν. 110a· Εγγλέζου 2005, 276–277, πίν. 59β–60α, 3ος αι. π.Χ.

1445. KO 2149. Στοά εΙΑ, Το II, Τε E1, στρ. καταστροφής (Πίν. 22).

Σωζ. ύψ. 0,023μ., διάμ. 0,15μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Βάση και ελάχιστο τμήμα του σώματος. Δακτυλιόσχημη βάση, με δισκόμορφο πυθμένα. Διαμορφώνει πλατύ και χαμηλό δακτύλιο με ελαφρά λοξότμητη επιφάνεια έδρασης που διακρίνεται από τον δίσκου του πυθμένα με μια βαθιά και με λοξά τοιχώματα αυλάκωση. Εσωτερικά στον πυθμένα, τρεις αβαθείς αυλακώσεις.

2.1.3.3. Αρυτήρες 1446–1449 (Πίν. 23)

1446. KO 2148. Ν οικίας, Το I, Τε E7, εσωτερικά του πίθου Π11 (Πίν. 23).

Ύψ. 0,185μ., διάμ. σώμ. 0,18μ., διάμ. χείλ. 0,085μ., πλ. χείλ. 0,01μ., ύψ. λαβ. 0,06μ., πλ. λαβ. 0,02μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Σχεδόν πλήρης. Ίχνη δευτερογενούς καύσης. Σώμα ευρύ, σφαιρικό, με τονισμένο ώμο και κυρτό πυθμένα. Λαίμος χαμηλός κυλινδρικός, κοίλου περιγράμματος, απολήγει σε έξω νεύον, λεπτό ταινιωτό χείλος. Κατακόρυφη, ταινιωτή λαβή, με κεντρική ράβδωση. Εκφύεται από το χείλος και διαγράφοντας ομαλή καμπύλη, κατεβαίνει κάθετα στον ώμο.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 185, αρ. 56. Επίσης, Δρούγου και Τουράτσογλου 1980, 87, 120–22, τύπος B., πίν. 57, Π2111, 2114, 3ος – 2ος αι. π.Χ.· Δρούγου 2005α, 123, 171, εικ. 136, αρ.2, B2, Π473· Slamkon 2005, 168, εικ. 24ε.

1447. KO 2163. Στοά jIB, Το I, Τε Θ2, στρ. 2 (Πίν. 23).

Σωζ. ύψ. (συνολικό) 0,1μ., μέγ. διάμ. 0,16μ., διάμ. χείλ. 0,13μ., πλ. χείλ. 0,009μ., πάχ. 0,004–0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Σε δύο τμήματα. Το ένα διατηρεί μεγάλο μέρος του χείλους και του λαιμού και το δεύτερο του μικρό μέρος του λαιμού και τη μετάβαση στο σώμα. Έντονα ίχνη καύσης και στο εσωτερικό τοίχωμα. Σώμα με καμπύλο τοίχωμα, διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον χαμηλό κυλινδρικό λαιμό. Ο λαιμός απολήγει επίσης με ομαλή καμπύλη σε έξω νεύον χείλος, με αποστρογγυλεμένη ακμή.

1448. KO 2157. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. καταστροφής (Πίν. 23).

Σωζ. ύψ. 0,09μ., ύψ. λαβ. 0,09μ., πλ. λαβ. 0,035μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow). Λαβή και ελάχιστο τμήμα σώματος και χείλους. Κάθετη, ταινιωτή λαβή, με δύο αυλακώσεις. Επικολλάται στο ελαφρά έξω νεύον λεπτό χείλος. Εγχάρκτη γράμμα K, καλύπτει όλο το πλάτος της λαβής στο άνω μέρος της. Η χάραξη έγινε μετά από την όπτηση. Οι λοξές κεραίες είναι ελαφρώς πιο κοντές και κοιτάζουν προς το χείλος του αρυτήρα.

1449. KO 2139. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 23).

Ύψ. 0,07μ., διάμ. σώμ. 0,085μ., διάμ. χείλ. 0,063μ., ύψ. λαβ. 0,043μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μίκα. Σχεδόν πλήρης, συγκολλημένος από λίγα θραύσματα. Βάση αδιαμόρφωτη. Σώμα πιεσμένο σφαιρικό, διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον ελαφρά κοίλο λαμό που στενεύει προς το χείλος. Χείλος εξω νεύον, λεπτό ταινιωτό. Μικρή κάθετη, ταινιωτή λαβή. Επικολλάται στη μέγιστη διάμετρο του σώματος και ανέρχεται ελάχιστα πάνω από το χείλος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 190, αρ. 78.

2.1.3.4. Χύτρες 1450–1456 (Πίν. 24)

1450. KO 2144. Στοά εIII, Το IV, Τε A3, στρ. 2 (Πίν. 24).

Ύψ. 0,16μ., διάμ. ώμου 0,245μ., διάμ. χείλ. 0,155μ., ύψ. χείλ. 0,015μ., πλ. χείλ. 0,008μ. και 0,015μ. με την «πατούρα», ύψ. λαβ. 0,04μ., πλ. λαβ. 0,09μ., πάχ. λαβ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Σχεδόν πλήρης. Πυθμένας αδιαμόρφωτος, ελαφρά κυρτός. Σώμα ημισφαιρικό, με γωνιώδη ώμο. Στην περιφέρεια του ώμου, δύο οριζόντιες, ελλειπτικής τομής, πεταλόσχημες λαβές, ανέρχονται ως το ύψος του χείλους. Χείλος χαμηλό, με έντονη κλίση προς τα έξω, επίπεδο εξωτερικό και κοίλο εσωτερικό τοίχωμα και επίπεδη άνω επιφάνεια. Στο εσωτερικό του, μία βαθιά αυλάκωση διαμορφώνει περιχέλιμα για την υποδοχή πώματος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 184–85, αρ. 55α. Επίσης, BeestMan-Kruyshaar 2003, 85, 253–54, εικ. 6.1, αρ. P99, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.: Δρούγου 2005α, 122, αρ. 1 (A1 Π463), εικ. 133 και 157, 169–170, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ.: Rotroff 2006, 173–74, 307, πίν. 75, εικ. 64, αρ. 595, 597–598.

1451. KO 2145. Στοά εIII, Το IV, Τε A3, στρ. 2 (Πίν. 24).

Ύψ. 0,19μ., διάμ. ώμου 0,24μ., διάμ. χείλ. 0,153μ., ύψ. χείλ. 0,013μ., πλ. χείλ. 0,006μ. και 0,015μ. με την «πατούρα», ύψ. λαβ. 0,045μ., πλ. λαβ. 0,09μ., πάχ. λαβ. 0,016μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Σχεδόν πλήρης. Πυθμένας αδιαμόρφωτος, ελαφρά κυρτός. Σώμα ημισφαιρικό, με γωνιώδη ώμο στα σημεία επικόλλησης των λαβών και αποστρογγυλεμένο στην λοιπή περιφέρειά του. Οριζόντιες, ελλειπτικής τομής, πεταλόσχημες λαβές, υψώνονται πάνω από το χείλος, με ελαφρά κλίση προς τα έξω. Χείλος χαμηλό, με ελαφρά κλίση προς τα έξω, επίπεδο εξωτερικό και κοίλο εσωτερικό τοίχωμα και επίπεδη άνω επιφάνεια. Στο εσωτερικό του, βαθιά αυλάκωση διαμορφώνει περιχέλιμα για την υποδοχή πώματος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 185, αρ. 55β.

1452. KO 2146. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ3, στρ. 1 (Πίν. 24).

Σωζ. ύψ. 0,11μ., σωζ. πλ. 0,12μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,15μ., ύψ. χείλ. 0,017μ., πλ. χείλ. 0,007μ. και 0,015μ. με την «πατούρα», ύψ. λαβ. 0,04μ., πλ. λαβ. 0,016μ., πάχ. λαβ. 0,014μ. πάχ. 0,007μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6–4/8 red). Μέρος άνω σώματος, χείλους και της μίας λαβής. Σώμα ημισφαιρικό με καμπύλη μετάβαση στον ώμο. Χείλος ψηλό, με έντονη κλίση προς τα έξω. Με ευρεία, επίπεδη απόληξη και σχεδόν επίπεδο εσωτερικό τοίχωμα, δημιουργεί γωνία στην ένωση με την προεξοχή για την υποδοχή πώματος. Οριζόντια, πεταλόσχημη λαβή, ελλειπτικής τομής, φτάνει σχεδόν στο ύψος του χείλους, με έντονη κλίση προς τα έξω.

1453. KO 2166. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ1/Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 24).

Σωζ. ύψ. 0,105μ., σωζ. πλ., 0,07μ., διάμ. σώμ. 0,27μ., πάχ. 0,0035–0,006μ., πλ. λαβ. 0,08μ., διάμ. λαβ. 0,017μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Κανένα ίχνος καύσης. Ελάχιστο τμήμα χείλους και μικρό μέρος του άνω σώματος με τη μία λαβή. Συγκολλημένο από πολλά θραύσματα. Σώμα μάλλον σφαιρικό. Φαρδύς ώμος, με ελαφρά καμπύλο τοίχωμα, διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με το σώμα. Χείλος με κλίση προς τα έξω, δημιουργεί ήπια αυλάκωση πριν από την υποτυπώδη νεύρωση για την υποδοχή πώματος. Λαβή οριζόντια, κυκλικής τομής, επικολλάται στον ώμο και ανέρχεται σχεδόν κάθετα πάνω από το χείλος.

1454. KO 3408. Δωμάτιο αXVI, Το I, διάνοιξη λάκκου για την κατασκευή στεγάστρου.

Σωζ. ύψ. 0,05μ., σωζ. πλ. 0,12μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,16μ., ύψ. χείλ. 0,02μ., πλ. χείλ. 0,007μ. και 0,015μ. με την «πατούρα», πάχ. 0,0075μ.

Πηλός σκούρος γκριζωπός, λόγω της έντονης καύσης. Μικρό μέρος άνω σώματος. Όμος με καμπύλο τοίχωμα. Χείλος ψηλό, με κλίση προς τα έξω και αποστρογγυλεμένη απόληξη. Το τοίχωμα του χείλους εσωτερικά σχεδόν επίπεδο, δημιουργεί γωνία στην ένωση με την προεξοχή για την υποδοχή πώματος.

1455. KO 2151. Χώρος ηII, Το I, Τε II/K1, στρ. καταστροφής (Πίν. 24).

Σωζ. ύψ. 0,06μ., διάμ. χείλ. 0,155μ., ύψ. χείλ. 0,015μ., πλ. χείλ. 0,0065μ. και 0,011μ. με την «πατούρα», διάμ. σώμ. 0,2μ., πάχ. 0,006–0,0085μ., πλ. λαβ. 0,07μ., διάμ. λαβ. 0,014μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6 red). Περιορισμένα ίχνη καύσης. Μεγάλο μέρος χείλους και ώμου καθώς και η γένεση των λαβών. Συγκολλημένο από πολλά θραύσματα. Στενός ώμος, με σχεδόν επίπεδο τοίχωμα και γωνιώδη μετάβαση στο σώμα. Χείλος με έντονη κλίση προς τα έξω και πεπλατυσμένη απόληξη. Το τοίχωμα του χείλους εσωτερικά σχεδόν επίπεδο, δημιουργεί ήπια αυλάκωση πριν από την υποτυπώδη νεύρωση για την υποδοχή πώματος. Λαβές οριζόντιες, κυκλικής τομής, επικολλούνται ψηλά στον ώμο, αμέσως κάτω από το χείλος.

Ντουβάρι

1456. NT 182. Ντουβάρι I, Υπο 47, Τε B, στρ. 2 (Πίν. 24).

Σωζ. ύψ. 0,11μ., διάμ. ώμου 0,17μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,15μ., ύψ. χείλ. 0,012μ., πλ. χείλ. 0,006μ. και 0,011μ. με την «πατούρα» 0,011μ., ύψ. λαβ. 0,04μ., πλ. λαβ. 0,077μ., πάχ. λαβ. 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μίκα. Περιορισμένα ίχνη καύσης. Τμήμα χείλους και άνω σώματος, με τη μία λαβή. Συγκολλημένο από πολλά θραύσματα. Σώμα ημισφαιρικό, διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με τον ώμο. Στην περιφέρεια του ώμου, οριζόντια, ελλειπτικής τομής, πεταλόσχημη λαβή ανέρχεται ως το ύψος του χείλους. Χείλος χαμηλό, με κλίση προς τα έξω, επίπεδο εξωτερικό και

κοίλο εσωτερικό τοίχωμα και στενή άνω επιφάνεια με έντονη αυλάκωση. Εσωτερικά, διαμορφώνει νεύρωση για την υποδοχή πώματος. Βρέθηκε μαζί με το πώμα 1463.

2.1.3.5. Λοπάδες κ.ά. χυτροειδή 1457–1462 (Πίν. 25)

1457. KO 2155. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής 2, καθαρισμός θεμελίων δυτικού τοίχου θυραίου ανοίγματος (Πίν. 25).

Σωζ. ύψ. (με τη λαβή) 0,068μ., σώζ. πλ. 0,08μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., ύψ. χείλ. 0,003μ., διάμ. σώμ. 0,18μ., πλ. ώμου-χείλους 0,02μ., πλ. λαβ. 0,073μ., ύψ. λαβ. 0,03μ., διάμ. λαβ. 0,01μ., πάχ. 0,004–0,0023μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Καμένη, έως και την άνω επιφάνεια του χείλους και τη λαβή. Τμήμα χείλους, σώματος και η μία λαβής, συγκολλημένο από αρκετά θραύσματα. Πολλά θραύσματα ακόμα δε συγκολλούνται. Σώμα ρηχό, αμφικωνικό, με γωνιώδη μετάβαση προς τον ιδιαίτερα στενό και ελαφρά κυρτό ώμο. Χείλος λεπτό και κοντό, κυκλικής τομής. Οριζόντια, ελλειπτικής τομής λαβής, επικολλάται στη γωνιώδη μετάβαση του ώμου και ανέρχεται ελαφρά λοξά, πολύ πάνω από το χείλος.

Robinson 1950, 318, πίν. 203, αρ. 619, α' τέτ. 4ου αι. π.Χ.: Sparkes και Talcott 1970, 57, 242, πίν. 4, αρ. 86–87: Blondé 1985, 340, εικ. 56, αρ. 362: Rotroff 1997, 140, 306, εικ. 45, πίν. 58, αρ. 609–610: Καλτσάς 2008, 260–61, σχ. 28: Παντή 2008, 120–21, 334–35, σχ. 19, πίν. 48, 49: Μπαχλάς και Σύρος 2014, 212–13, 226, πίν. 68ε, αρ. Kp216, 2386.

1458. KO 2167. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ3, στρ. 1 (Πίν. 25).

Σωζ. ύψ. (με τη λαβή) 0,054μ., σώζ. πλ. 0,09μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,12μ., ύψ. χείλ. 0,008μ., πλ. ώμου-χείλους 0,03μ., πλ. λαβ. 0,06μ., ύψ. λαβ. 0,03μ., διάμ. λαβ. 0,013μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός γκριζωπός (7.5YR 5/1 gray), με πολλή μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Δεν φέρει ίχνη καύσης. Μικρό τμήμα χείλους, άνω σώματος και η μία λαβή. Στενός και ελαφρά κυρτός ώμος. Χείλος κάθετο, αδιαμόρφωτο. Οριζόντια, κυκλικής τομής λαβής, επικολλάται λίγο πάνω από την καμπύλη μετάβαση του ώμου και ανέρχεται σχεδόν κάθετα, πολύ πάνω από το χείλος.

1459. KO 2153. Δοινοποιείου, καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α4, στρ. 2 (Πίν. 25).

Σωζ. ύψ. 0,045μ., σωζ. πλ. 0,157μ., υπ. διάμ. χείλ., 0,15μ., ύψ. χείλ. 0,003μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Καμένη, έως τη γωνιώδη μετάβαση του ώμου. Τμήμα σώματος και χείλους και το αποτύπωμα της λαβής. Σώμα ρηχό, αμφικωνικό, με γωνιώδη μετάβαση προς τον φαρδύ ώμο, με τα σχεδόν επίπεδα και συγκλίνοντα προς το χείλος τοιχώματα. Χείλος υποτυπώδες, ελαφρά έξω νεύον. Οριζόντια, ελλειπτικής τομής λαβής, επικολλάται αμέσως πάνω από τη γωνιώδη μετάβαση στον ώμο.

Beestman-Kruyshaar 2003, 85, 253, εικ. 6.1, αρ. P81, ως προς το χείλος και τη γωνιώδη μετάβαση του σώματος.

1460. KO 2154. Δοινοποιείου, καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α4, στρ. καταστροφής (Πίν. 25).

Σωζ. ύψ. 0,058μ., σωζ. πλ. 0,17μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,2μ., ύψ. χείλ. 0,015μ., πλ. χείλ. 0,005μ. και 0,015μ. με την «πατούρα», ύψ. λαβ. 0,04μ., διάμ. λαβ. 0,015μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Καμένη, έως και την άνω επιφάνεια του χείλους και τη λαβή. Τμήμα χείλους, σώματος και της μίας λαβής. Σώμα ρηχό, μάλλον κωνικό στο κάτω τμήμα του, διαμορφώνει γωνιώδη μετάβαση προς το συγκλίνον άνω τμήμα του. Απολήγει σε ανακαμπτόμενο χείλος, με επίπεδη άνω επιφάνεια, που διαμορφώνει εσωτερικό περιχέλιωμα για την υποδοχή πώματος. Το εσωτερικό τοίχωμα του χείλους, ελαφρά κοίλο. Κυκλικής τομής, οριζόντια λαβή, επικολλάται πάνω από τη γωνιώδη μετάβαση του ώμου και ανέρχεται ελαφρά πάνω από το χείλος, ακουμπώντας μόνο στην εξωτερική του περίμετρο.

Blondé 1985, 338, εικ. 54–55, αρ. 342–343. Reder 1998, 189, εικ. 231, αρ. 199. Rotroff 2006, 179–180, 183, πίν. 82, 84 (κοινά στοιχεία με τον αρ. 636 του τύπου 1 και 665 του ελληνιστικού τύπου 4).

1461. KO 2159. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. 2 με κεραμίδες (Πίν. 25).

Σωζ. ύψ. 0,052μ., σωζ. πλ. 0,13μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,15μ., ύψ. χείλ. 0,012μ., πλ. χείλ. 0,005μ. και πλ. 0,015μ. με την «πατούρα», πάχ. 0,005μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με πολύ μίκα και μαρμαρυγία. Καμμένη εξωτερικά, έως και την άνω επιφάνεια του χείλους. Μεγάλο τμήμα χείλους και σώματος. Λείπουν οι λαβές και ο πυθμένας. Σώμα ρηχό, μάλλον κωνικό στο κάτω τμήμα του, διαμορφώνει καμπύλη μετάβαση προς τον στενό, επίσης καμπύλο ώμο. Απολήγει σε ανακαμπτόμενο χείλος, με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια, που διαμορφώνει εσωτερικά υποτυπώδη εσοχή για την υποδοχή πώματος.

1462. KO 2156. Στοά jIA, Το I, Τε H1/Θ1, στρ. 2 (Πίν. 25).

Σωζ. ύψ. 0,065μ., σωζ. πλ. 0,05μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,17μ., πλ. χείλ. 0,01μ., διάμ. σώμ. 0,2μ., πλ. ώμου 0,02μ., ύψ. ταινιωτής άρθρωσης ώμου 0,015–0,018μ., πάχ. 0,003–0,0055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με πολλή μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Περιορισμένα ίχνη καύσης. Μικρό τμήμα χείλους και μέρος του σώματος. Συγκολλημένο από λίγα θραύσματα. Σώμα μάλλον κωνικό, διαμορφώνει ταινιωτή, γωνιώδη μετάβαση στον ώμο. Όμος και λαιμός διαγράφουν ενιαίο περίγραμμα, με έντονα κοίλα τοιχώματα στον κοντό λαιμό, που απολήγει σε λεπτό ταινιωτό, έξω νεύον, χείλος.

2.1.3.6. Πώματα αβαφών 1463–1465 (Πίν. 25)

Ντουβάρι

1463. NT 181. Ντουβάρι I, Υπο 47, Τε B, στρ. 2 (Πίν. 25).

Ύψ. 0,05μ., υπ. διάμ. 0,195μ., ύψ. κομβίου 0,015μ., διάμ. κομβίου 0,037μ., πάχ. 0,005–0,08μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Μεγάλο τμήμα πώματος, με πλήρες το κομβίο. Θολωτό, καμπύλα εξωτερικά τοιχώματα και αδρά διαμορφωμένη περίμετρο. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ψηλό κομβίο. Τα τοιχώματα του κομβίου διευρύνονται προς τα πάνω, ενώ στο κέντρο του αναπτύσσεται έντονη βάθυνση, με λοξόμητη περίμετρο. Στο κέντρο της βάθυνσης χαμηλό κωνικό έξαρμα. Βρέθηκε μαζί με τη χύτρα 1506.

Robinson 1950, 399, πίν. 223, αρ. 982. Rotroff 2006, 197–98, 321, πίν. 90, αρ. 728, 250–170 π.X.

1464. KO 2150. Στοά jIB, κοντά στην εστία 3, Το I, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 25).

Σωζ. ύψ. 0,045μ., υπ. διάμ 0,28μ., πάχ. 0,004–0,007μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (5YR 6/6 reddish yellow), με πολύ μίκα. Τμήμα πώματος, συγκολλημένο από πολλά θραύσματα. Δε σώζει το κομβίο. Καμμένο σχεδόν εξολοκλήρου. Μεγάλο πώμα, με καμπύλα τοιχώματα, λεπτά στο σημείο επικόλλησης του κομβίου και φαρδύτερα προς την αποστρογγυλεμένη περιφέρεια.

1465. KO 2137. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. καταστροφής (Πίν. 25).

Ύψ. 0,038μ., υπ. διάμ 0,12μ., ύψ. κομβίου 0,015μ., διάμ. κομβίου 0,04μ., πάχ. 0,006–0,013μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Τμήμα πώματος, με μεγάλο μέρος του κομβίου. Σχετικά στενό, κωνικό, με χοντρά και λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα και αδρά διαμορφωμένη περίμετρο. Δημιουργεί γωνία στην ένωση με το ψηλό κομβίο. Τα τοιχώματα του κομβίου διευρύνονται προς τα πάνω, ενώ στο κέντρο του αναπτύσσεται έντονη βάθυνση. Η περίμετρος της βάθυνσης αποστρογγυλεμένη και στο κέντρο της χαμηλό κωνικό έξαρμα.

2.1.3.7. Υδρίες 1466–1467 (Πίν. 26)

1466. KO 2142. Στοά εIII, Το IV, Τε A4, στρ. 2 (Πίν. 26).

Ύψ. 0,4μ., μέγ. διάμ. 0,43μ., διάμ. πυθμένα (περίπου) 0,15μ., διάμ. χείλ. 0,145μ., ύψ. λαιμού-χείλους 0,1μ., πλ. χείλ. 0,015μ., πάχ. 0,007μ., μήκ. ορ. λαβών 0,12μ., πλ. ορ. λαβών 0,02μ., ύψ. καθ. λαβ. 0,125μ., πλ. καθ. λαβ. 0,035μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6–4/8 red). Σχεδόν πλήρης. Σώμα ευρύ, πιεσμένο σφαιρικό, απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε κυρτό πυθμένα. Ωμος αποστρογγυλεμένος, με έντονα συγκλίνοντα τοιχώματα στην ένωση με το χροανοειδή λαιμό. Το χείλος λοξότμητο, με τριγωνική διατομή. Οι οριζόντιες, κυκλικής τομής, λαβές αναπτύσσονται σχεδόν κάθετα προς το σώμα και στο ανώτερο τμήμα του με τη μέγιστη διάμετρο. Η κατακόρυφη λαβή, ελλειπτικής τομής και με δύο ραβδώσεις στη ράχη. Φύεται λίγο κάτω από το χείλος και σχηματίζει ευρύ τόξο, με ελαφρά «πτώση», που καλύπτει όλο το

πλάτος του ώμου και απολήγει αμέσως πάνω από την ένωση ώμου και σώματος.

Sparkes και Talcott 1970, 200, 348, εικ. 18, πίν. 70, αρ. 1586 (ως προς την ανάπτυξη του ώμου και του χείλους), 425–400 π.Χ.: Κυριάκου 2008, 170, εικ. 197 (για τον λαιμό και κυρίως την τοποθέτηση των λαβών): Παντή 2008, 103, 326, αρ. 179, πίν. 36α (για το χείλος) τέλη 4ου αι. π.Χ.: Μπαχλάς και Σύρος 2014, 219, πίν. 72β, αρ. Κρ.302.

1467. KO 2165. Στοά εIII, Το IV, Τε A3, στρ. καταστροφής (Πίν. 26).

Σωζ. ύψ. 0,138μ., διάμ. σώμ. 0,2μ., πλ. λαβ. 0,06μ., μήκ. λαβ. 0,035μ., διάμ. λαβ. 0,015μ., πάχ. 0,004μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/4 very pale brown), και γκριζωπός στον πυρήνα. Ίχνη καστανού επιχρίσματος. Μεγάλο μέρος σώματος, η μία λαβή και η γένεση του πυθμένα. Σώμα σφαιρικό, με καμπύλη μετάβαση στον κυρτό ώμο και εξαιρετικά λεπτά τοιχώματα. Ο πυθμένας αδιαμόρφωτος, όπως προκύπτει από το μικρό τμήμα που σώζεται, αλλά και από την ελαφρά λοξά, σε σχέση με τη φορά του τροχού, τοποθετημένη λαβή. Στενή οριζόντια λαβή, ελλειπτικής τομής, με ελαφρά κλίση προς τα πάνω, επικολλάται αμέσως κάτω από τον ώμο.

2.1.3.8. Οινοχόες, πελίκες, πρόχοι 1468–1471 (Πίν. 26)

1468. KO 2219. Στοά εΙΔ, Το I, Τε, στρ. καταστροφής (Πίν. 26).

Σωζ. ύψ. 0,136μ., διάμ. χείλ. 0,125μ., πλ. χείλ. με την «πατούρα» 0,018μ., ύψ. λαιμού-χείλους 0,09μ., ύψ. λαβ. 0,095μ., πλ. λαβ. 0,036μ., πάχ. 0,0045μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (5YR 6/6 reddish yellow). Ανώ τμήμα σώματος, διατηρεί μέρος του ώμου, του λαιμού, του χείλους και τη μία λαβή. Λαιμός, κυλινδρικός, με ελαφρά κοίλα και διευρυνόμενα προς το χείλος τοιχώματα. Δημιουργεί γωνία και νεύρωση στην ένωση με τον μάλλον κυρτό ώμο. Χείλος κάθετο, με επίπεδη άνω επιφάνεια, διαμορφώνει εξωτερικά ταινιωτή στεφάνη για την υποδοχή πώματος. Κοντή κάθετη, ραβδωτή λαβή. Ελλειπτικής τομής, με δύο νευρώσεις. Επικολλάται ψηλά στον ώμο και καταλήγει ψηλά στον λαιμό, λίγο κάτω από το χείλος.

Καραμήτρου-Μεντεσίδη 2004β, 209, 213, πίν. 67.2, αρ. 89/11480.

1469. KO 2162. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 26).

Σωζ. ύψ. 0,1μ., σωζ. πλ. 0,08μ., ύψ. λαιμ. 0,055μ., ύψ. λαβ. 0,11μ., πλ. λαβ. 0,03μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Μικρό τμήμα του χείλους και του λαιμού, με τη μία λαβή. Χείλος ταινιωτό, έξω νεύον, με αβαθή αυλάκωση στην εξωτερική του περίμετρο. Λαιμός κυλινδρικός, διαγράφει ενιαίο περίγραμμα με το σώμα. Κάθετη λαβή, ωσειδούς διατομής. Εκφύεται από την καμπύλη μετάβαση του σώματος προς το λαιμό, όπου διατηρείται και το αποτύπωμα από την επικόλλησή της, και ανέρχεται σχεδόν κάθετα αρκετά πάνω από χείλος, όπου καμπυλώνεται σε σχήμα θηλιάς και καταλήγει να προσφύεται στο περιχείλωμα.

1470. KO 2169. Διάδρομος βI (ανατ. τμήμα), Το I, Τε Δ2-Δ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 26).

Σωζ. ύψ. 0,08μ., διάμ. λαιμ. 0,07-0,06μ., πλ. λαβ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Λαιμός και μικρό τμήμα λαβής. Ίχνη δευτερογενούς καύσης. Λαιμός, με λοξά τοιχώματα που στενεύουν προς το χείλος, δημιουργεί γωνία στην ένωση με το σώμα. Ταινιωτή λαβή, προσφύεται λίγο κάτω από το χείλος.

1471. KO 2140. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής (Πίν. 26).

Σωζ. ύψ. 0,01μ., διάμ. χείλ. 0,065μ., μέγ. διάμ. 0,087μ., διάμ. βάσ. 0,045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με αρκετή περιεκτικότητα σε μίκα. Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Μικρή πρόχους. Σχεδόν πλήρης, λείπει η λαβή. Βάση δισκόμορφη, με ελαφρά κοίλο πυθμένα. Σώμα σφαιρικό, με τη μέγιστη διάμετρο στο μέσον περίπου του ύψους του. Διαγράφει σιγμοειδές περίγραμμα με τον σχετικά χαμηλό λαιμό. Τα ελαφρά κοίλα τοιχώματα του λαιμού συγκλίνουν προς το έξω νεύον χείλος. Στο ανώτερο τμήμα του σώματος διατηρείται ελλειψοειδής ίχνος της κάθετης λαβής καθώς και δύο εγχάρacteres γραμμές σε απόσταση 0,005μ. Μία Τρίτη εγχάρacter γραμμή αναπτύσσεται στο μέσου του λαιμού.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 190, αρ. 80.

2.1.3.9. Μικροί ηθμοί, κυάθια κ.ά. 1472-1474 (Πίν. 27)

1472. KO 2141. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. καταστροφής (Πίν. 27).

Σωζ. ύψ. 0,055μ., σωζ. πλ. 0,09μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,14μ., πλ. χείλ. 0,012μ., ύψ. χείλ. 0,0051μ., διάμ. οπής 0,005μ., διάστημα μεταξύ οπών της ίδιας σειράς 0,01μ., διάστημα μεταξύ οπών δύο σειρών 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Σχεδόν σε κατατομή, σώζει μέρος του σώματος, του ώμου και του χείλους. Ευρύστομο αγγείο, με εξωστρέφον ταινιωτό χείλος. Ημισφαιρικό σώμα, διαμορφώνει οξεία γωνία στην ένωση με τον καρινωτό ώμο. Περιμετρικά του σώματος, και μέχρι τη γωνιώδη άρθρωση του ώμου, σειρές από μικρές οπές.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 183, αρ. 49. Sparkes και Talcott 1970, 231, 376, εικ. 18, πίν.96, αρ. 2009. Blondé 1985, 321-22, πίν. 36, αρ. 241-243. Μαραγκού 1991, 299, πίν. 193.

1473. KO 2225. Χώρος ηI, Το I, Τε Δ4, στρ. 2 (Πίν. 27).

Σωζ. ύψ. 0,06μ., σωζ. πλ. 0,11μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,15μ., πάχ. 0,018μ., διάμ. οπής 0,013μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Δισκόμορφη με δακτύλιο, καμπύλου περιγράμματος, που προεξέχει από τα τοιχώματα του σώματος. Στην ένωση του δακτυλίου με το δίσκο στον πυθμένα, οξεία αυλάκωση και γωνία στην ένωση με το σώμα, εξωτερικά. Σώμα βαθύ, με σχεδόν κάθετα τοιχώματα, που διευρύνονται προς τα πάνω. Στην περιφέρεια του πυθμένα και σε επαφή με το τοίχωμα του σώματος, οπές. Σώζεται η μία και μέρος από δύο ακόμα.

1474. KO 2147. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής (Πίν. 27).

Ύψ. 0,035μ., διάμ. χείλ. 0,08μ., ύψ. λαβ. 0,025μ., πλ. λαβ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow) με προσμίξεις και μίκα. Σημειακά ίχνη καύσης. Σχεδόν σε κατατομή. Χειροποίητο, μικρό "κυάθιο". Ρηχά, σχεδόν κάθετα τοιχώματα, απολήγουν με γωνιώδη άρθρωση, σε ελαφρά καμπύλο πυθμένα, χωρίς διαμορφωμένη βάση. Χείλος απλό αδιαμόρφωτο. Οριζόντια λαβής,

κυκλικής τομής. Επικollάται λίγο πιο χαμηλά από το χείλος και ανέρχεται πάνω από αυτό.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 183, αρ. 47. Επίσης, Boardman 1956, 53, εικ. 8.

2.1.3.10. Ιγδία 1475–1490 (Πίν. 28–29)

Ιγδία, τύπος 1/ομάδα Α, 1475–1477 (Πίν. 28)

1475. KO 2092. Περισυλλογή (Πίν. 28).

Σωζ. ύψ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,13μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,4μ., μήκ. πηνιόσχημης λαβ. 0,11μ., διάμ. δισκίων πηνιόσχημης λαβ. 0,028μ., πάχ. 0,02μ. Χειροποίητο ή με μήτρα.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Ελάχιστο τμήμα χείλους και σώματος και ακέραιη η μία λαβή. Σώμα βαθύ, με χοντρά τοιχώματα. Χείλος προεκτεινόμενο με κυρτή άνω επιφάνεια. Συμφυής στο χείλος, μεγάλη πηνιόσχημη λαβή, με δισκία ελλειπτικής τομής.

Thompson 1934, 469–70, εικ. 102, αρ. A62 (λεκάνη), 4ος – αρχές 3ου αι. π.Χ. και αρ. A78, C61, E122 (λεκάνη), 3ος–1ος αι. π.Χ.: Ludorf 2000, 140, αρ. LR 383, εικ. 145 (λεκάνη, τύπος FIII2b), 4ος αι. π.Χ.

1476. KO 2096. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2. Στοά εΙΑ, Το II, Z1, στρ. καταστροφής (Πίν. 28).

Ύψ. 0,085μ., σωζ. πλ. 0,154μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,15μ., ύψ. βάσ. 0,02μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,3μ., πλ. χείλ. 0,036μ., πάχ. 0,018μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Τοπικά, ανοιχτός γκριζωπός και στον πυρήνα σχεδόν μαύρος λόγω όπτησης.

Σε κατατομή. Χειροποίητο ή με μήτρα. Βάση, ψηλή δισκόμορφη, με πλατιά και αβαθή αυλάκωση στην εξωτερική περίμετρο του πυθμένα. Σώμα βαθύ, με χοντρά τοιχώματα και ελαφρά καμπύλη διατομή. Πλατύ, προεκτεινόμενο χείλος με κλίση προς τα κάτω και κυρτή άνω επιφάνεια, διαμορφώνει ανεπαίσθητη κεντρική ράχη.

1477. KO 2097. Στοά jIB, πίθος 25, Το I, Τε H1/H2, ορίζοντας χρήσης (Πίν. 28).

Σωζ. ύψ. 0,07μ., σωζ. πλ. 0,25μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,5μ., πλ. χείλ. 0,048μ., μήκ. λαβ. 0,135μ., διάμ. δισκίων

πηνιόσχημης λαβ. 0,04μ., διάμ. πηνίου στο κέντρο 0,03μ., πάχ. 0,035–0,025μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος. Τμήμα σώματος και χείλους και ακέραιη η μία λαβή. Ίχνη καύσης στο εσωτερικό. Χειροποίητο ή με μήτρα. Σώμα βαθύ, με χοντρά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλης διατομής. Πλατύ, προεκτεινόμενο χείλος, με χαμηλή κεντρική ράχη. Συμφυής πηνιόσχημη λαβή, προεξέχει του χείλους. Πηνίο, ελαφρά κοίλης διατομής, απολήγει σε σχεδόν κυκλικά δισκία, με αδρά διαμορφωμένη επιφάνεια.

Ιγδία, τύπος 1/ομάδα Β, 1478 (Πίν. 28)

1478. KO 2101. Στοά jIB, Το I, Τε H2/Z2, στρ. 2 (Πίν. 28).

Σωζ. ύψ. 0,039μ., σωζ. πλ. 0,186μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,4μ., σωζ. μήκ. λαβ. 0,056μ., διάμ. κομβίου λαβ. 0,031μ., πάχ. 0,018–0,021μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Ο πυρήνας, ανοιχτόχρωμης γκριζωπής απόχρωσης και σκορύτερης γκριζωπής σε μια δεύτερη στρώση, λόγω της όπτησης. Ίχνη καστανέρυθρου (5YR 5/4 reddish brown) επιχρίσματος εξωτερικά. Μικρό τμήμα χείλους, σώματος και λαβής. Χειροποίητο ή με μήτρα. Σώμα με χοντρά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλης διατομής. Κρεμάμενο χείλος, με κυρτή άνω επιφάνεια και συμφυή πηνιόσχημη λαβή. Πηνίο, ελαφρά κοίλου περιγράμματος, απολήγει σε ελλειπτικής τομής δισκίο με αδρή επιφάνεια.

Rotroff 2006, 101, 264, εικ. 39, αρ. 181, 350–290 π.Χ.: Villing και Pemberton 2010, 588, εικ. 16, αρ. 42, C-1953-26, β' τετ. 4ου – δ' τέτ. 3ου αι. π.Χ.: McPhee και Pemberton 2012, 68, 71, πίν. 9, αρ. II-3 (εισηγμένο, πιθανόν ιγδίο).

Ιγδία, τύπος 1/ομάδα Γ, 1479 (Πίν. 28)

1479. KO 2099. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Z1, ορθογώνια κατασκευή (Πίν. 28).

Σωζ. ύψ. 0,07μ., σωζ. πλ. 0,3μ., υπ. διάμ. 0,4μ., πλ. χείλ. 0,04μ., μήκ. λαβ. 0,08μ., πλ. λαβ. (πέραν του χείλους) 0,015μ., πάχ. 0,028–0,02μ. Χειροποίητο ή με μήτρα.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Τμήμα σώματος και χείλους και σχεδόν ακέραιη η μία

λαβή. Εκτεταμένες αποκρούσεις, σχεδόν όλη η επιφάνεια απολεπισμένη. Σώμα βαθύ, με χοντρά τοιχώματα καμπύλης διατομής. Απολήγει σε ελαφρά προεκτεινόμενο χείλος με κυρτή άνω επιφάνεια. Στην ένωση χείλους και σώματος εξωτερικά, πλατιά αβαθής αυλάκωση. Συμφυής με το χείλος λαβή, ορθογωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένες ακμές.

Πρβλ. Sparkes και Talcott 1970, 222, 369, εικ. 16, αρ. 1891, αρχαϊκών χρόνων, ως προς το χείλος· Čižikova 1984, 73, εικ. 41 (ως προς τη λαβή)· Αναγνωστοπούλου-Χατζηπολυχρόνη 2013, 60–1, σχ. 6:δ, 5ος – 4ος αι. π.Χ.

Ιγδία, τύπος 1/ομάδα Δ, 1480–1482 (Πίν. 29)

1480. KO 2091. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Α14, στρ. 2 (Πίν. 29).

Ύψ. 0,055μ., σωζ. πλ. 0,075μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,2μ., πλ. χείλ. 0,028μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,15μ., πάχ. 0,02μ. Χειροποίητο ή με μήτρα.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Σχεδόν σε κατατομή. Μέρος βάσης, σώματος και του χείλους. Βάση σχεδόν αδιαμόρφωτη, με αδρά επεξεργασμένη επιφάνεια και γωνιώδη περίμετρο. Σώμα ρηχό με χοντρά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλα εσωτερικά και κοιλόκυρτα εξωτερικά. Απολήγει σε αδιαμόρφωτο χείλος με κυρτή άνω επιφάνεια και αποστρογγυλεμένη εξωτερική περίμετρο.

1481. KO 2098. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2 (Πίν. 29).

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,14μ., υπ. διάμ. 0,3μ., σωζ. μήκ. λαβ. 0,061μ., σωζ. πλ. λαβ. 0,022μ., διάμ. βαθύνσεων λαβ. 0,02μ., πάχ. 0,023μ. Χειροποίητο ή με μήτρα.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Μικρό τμήμα χείλους, λαβής και σώματος. Σώμα βαθύ, με χοντρά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλης διατομής. Χείλος αδιαμόρφωτο, ελαφρά προεκτεινόμενο, με κυρτή άνω επιφάνεια. Φέρει ψευδολαβή, με τρεις τουλάχιστον βαθύνσεις-«δακτυλίες». Οι βαθύνσεις ελλειπτικής τομής, με την μέγιστη διάμετρο στα οριζόντια.

1482. KO 2100. Χώρος ηI, Το Ι, Τε K1, στρ. καταστροφής και γκριζα ζώνη (Πίν. 29).

Ύψ. 0,05μ., διάμ. βάσ. 0,19μ., διάμ. χείλ. 0,26μ., πλ. χείλ. 0,025μ., μήκ. λαβ. 0,07μ., πλ. λαβ. (με το χείλος) 0,035μ., σωζ. μήκ. προχοής 0,038μ., σωζ. πλ. προχοής 0,063μ., πάχ. κάτω από το χείλος 0,023μ., πάχ. στον πυθμένα 0,008μ. Χειροποίητο ή με μήτρα.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Σχεδόν σε κατατομή, εκτός από την προχόη που σώζεται αποσπασματικά. Βάση σχεδόν αδιαμόρφωτη, με αδρή επιφάνεια έδρασης και καμπύλη διατομή. Σώμα ρηχό, με λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα εσωτερικά και σιγμοειδές περίγραμμα εξωτερικά, απολήγει σε πλατύ προεκτεινόμενο χείλος με κλίση προς τα κάτω. Συμφυείς στο χείλος, δύο ψευδολαβές καμπύλου περιγράμματος, με τρεις ακανόνιστες κυκλικές βαθύνσεις-«δακτυλίες». Η μία βρίσκεται σχεδόν απέναντι από την προχόη και η δεύτερη στο μεσοδιάστημα ανάμεσά τους. Η προχόη ρηχή και με εσωτερικό τοίχωμα κοίλου περιγράμματος.

Ιγδία, τύπος 2, 1483–1484 (Πίν. 29)

1483. KO 2093. Στοά jIIB, Αυλή δII, Το Ι, Τε Α2/Α3, στρ. καταστροφής (Πίν. 28).

Ύψ. 0,062μ., διάμ. χείλ. 0,26μ., πλ. χείλ. 0,017μ., πάχ. 0,008μ., διάμ. βάσ. 0,12μ., μήκ. προχοής 0,05μ., πλ. προχοής εσωτερικά 0,043μ., πλ. προχοής στην απόληξη 0,055μ., πάχ. τοιχ. προχοής 0,01μ., βάθ. προχοής 0,017μ., μήκ. λαβ. 0,06μ., πλ. λαβ. μαζί με το χείλος 0,023μ. (οι μετρήσεις έγιναν μετά τη συμπλήρωση).

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Σχεδόν σε κατατομή. Χειροποίητο ή με μήτρα. Βάση αδιαμόρφωτη, με ελαφρά κοίλο πυθμένα. Σώμα ρηχό, με λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα. Χείλος κρεμάμενο, με κυρτή άνω επιφάνεια, διαμορφώνει κάθετη πλαστική νεύρωση που λειτουργεί ως πατούρα για την υποδοχή πώματος. Προχόη, κοίλου περιγράμματος και με χοντρά τοιχώματα, αποστρογγυλεμένα στις απολήξεις τους. Στην περιφέρεια του χείλους και σε απόσταση 0,08μ. εκατέρωθεν της προχοής διαμορφώνονται δύο παράκεντρες συμφυείς και ελαφρώς κρεμάμενες λαβές, με τρεις κυκλικές βαθύνσεις-«δακτυλίες».

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 184, αρ. 52. Επίσης, Thomson 1934, 416, σχ. 102, αρ. E124· Jones κ.α. 1973, 386–87, πίν. 74· Rotroff 2006, 102, 264, εικ. 31, πίν. 25, αρ. 186, 275–200 π.Χ.

1484. KO 2095. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής. (Πίν. 28).

Σωζ. ύψ. 0,03μ., σωζ. πλ. 0,135μ., μήκ. προχοής 0,055μ., πλ. προχοής 0,053μ., βάθ. προχοής 0,015μ., πλ. χείλους 0,025μ., πάχ. 0,01μ.

Πηλός ωχρός (2.5Y 8/4 pale yellow), σκούρος γκριζωπός στον πυρήνα. Η προχοή και πολύ μικρό τμήμα σώματος και χείλους. Εκτεταμένες αποκρούσεις. Χειροποίητο ή με μήτρα. Σώμα μάλλον ρηχό, με λεπτά τοιχώματα. Χείλος κρεμάμενο, με έντονα κυρτή άνω επιφάνεια. Η εξωτερική περίμετρός του επίπεδη ή αλλού έντονα κυρτή. Ευρεία και κοντή προχοή, με κοίλα εσωτερικά τοιχώματα και επίπεδες απολήξεις.

Δοίδυκες 1485–1490 (Πίν. 29)

1485. KO 1652. Δωμάτιο αVI, Το Ι, Τε Ε4, στρ. 1 (Πίν. 29).

Σωζ. μήκ. 0,1μ., πλ. στελ. 0,03μ., πλ. απόληξης 0,055μ., πάχ. 0,03μ.

Αποσπασματικός. Λίθινος τριπτήρας. Στέλεχος ορθογωνικής τομής, διευρύνεται στο ένα άκρο του και δημιουργεί ημικυκλική απόληξη.

1486. KO 1599. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Β1, στρ. καταστροφής (Πίν. 29).

Μήκ. 0,095μ., διάμ. στελ. 0,031–0,046μ., διάμ. επιφ. τριβής 0,061μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow). Αποσπασματικός. Πήλινος τριπτήρας. Λαβή αγγείου σε β' χρήση. Το κεντρικό στέλεχος είναι επίμηκες, ελλειπτικής τομής, και απολήγει σε πεπλατυσμένη επιφάνεια με αδρή διαμόρφωση και ακανόνιστο κυκλικό σχήμα.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 184, αρ. 53.

1487. KO 1604. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε9, στρ. 3 όρια με 1 (Πίν. 29).

Ύψ. 0,039μ., πλ. 0,073μ., πλ. επιφ. τριβής 0,051μ.

Πηλός Ό.π. Αποσπασματικός. Πήλινος τριπτήρας. Λαβή αγγείου σε β' χρήση. Επιφάνεια τριβής, πεπλατυσμένη, ελλειπτικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένη περιφέρεια. Τα πλευρικά

τοιχώματα καμπυλώνονται ελαφρά, δημιουργώντας βοηθητικές εγκοπές.

1488. KO 1610. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ε2, στρ. 2 (Πίν. 29). Μήκ. 0,045μ., πλ. 0,031μ.

Πηλός Ό.π. Ακέραιος. Πήλινος τριπτήρας Λαβή αγγείου σε β' χρήση. Στέλεχος ελλειπτικής τομής με το μέγιστο πλάτος στην καμπύλη επιφάνεια τριβής.

1489. KO 1622. Αυλάκι 2, Το Ι, Τε Ι7, στρ. γέμισμα (Πίν. 29).

Μήκ. 0,065μ., διάμ. επιφ. τριβής 0,047μ., πλ. στελ. 0,032μ.

Πηλός Ό.π. Αποσπασματικός. Πήλινος τριπτήρας. Λαβή αγγείου σε β' χρήση. Πεπλατυσμένη επιφάνεια τριβής, με αποστρογγυλεμένη περιφέρεια. Από τη μία πλευρά της εκφύεται και υψώνεται διαγώνια το στέλεχος της λαβής.

1490. KO 1638A–B. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι2, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 29).

Α. Ύψ. 0,095μ., πλ. επιφ. τριβής 0,07μ.

Β. Ύψ. 0,092μ., πλ. βάσ. 0,075μ.

Πηλός όμοιος με τον πηλό των πλιθίων. Ακέραιοι, χειροποίητοι. Εκτεταμένα ίχνη καύσης. Κωνικά αντικείμενα, με αδρή, πεπλατυσμένη Επιφάνεια έδρασης και αποστρογγυλεμένη κορυφή, ελλειπτικής τομής. Τοιχώματα, ελαφρά κυρτά από τη μία πλευρά και έντονα κοίλα από την άλλη. Στο κατώτερο τμήμα τους και κοντά στην Επιφάνεια έδρασης με δύο αντωπές βαθύνσεις, "δαχτυλίες", με διαγώνια φορά προς τα πάνω.

2.1.4. Εμπορικοί αμφορείς 1491–1523 (Πίν. 30–31)

2.1.4.1. Οξυπύθμενοι αμφορείς 1491–1500 (Πίν. 30)

Αμφορείς διαφόρων τύπων 1491–1495 (Πίν. 30)

1491. KO 2221. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η1, στρ. 2, Ζώνη 1 (Πίν. 30).

Σωζ. ύψ. 0,8μ., διάμ. σώμ. 0,35μ., πάχ. 0,012–0,015μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Μεγάλο μέρος από το σώμα, τον ώμο και τη μία λαβή. Ψηλό, ατρακτόσχημο σώμα. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα στην ένωση με τον ώμο. Στενός ώμος, με ελαφρά καμπύλο τοίχωμα. Έντονη κύρτωση διακρίνει τον λαιμό από τον ώμο. Ευρύς κυλινδρικός λαιμός. Κάθετη, ωοειδούς τομής, λαβή. Επικολλάται στο ένωση λαιμού και ώμου και ανέρχεται σχεδόν κάθετα. Πρβλ. τύπος Πεπάρηθος Ι στο Doulgeri-Intzessiloglou και Garlan 1990, 380–83 εικ. 32c, όπου και η παλιότερη βιβλιογραφία.

Ντουβάρι

1492. NT 284. Ντουβάρι Ι, Το Ι, Τε Υπο 47, Τε Γ, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,43μ., διάμ. σώμ. 0,35μ., πάχ. 0,011–0,014μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Μικρό μέρος από το άνω σώμα και τον ώμο και η γένεση της λαβής. Ατρακτόσχημο σώμα. Διαγράφει ενιαίο περίγραμμα στην ένωση με τον ώμο. Στενός ώμος, με ελαφρά καμπύλο τοίχωμα. Έντονη κύρτωση διακρίνει τον λαιμό από τον ώμο. Ευρύς κυλινδρικός λαιμός. Κάθετη, ωοειδούς τομής, λαβή. Επικολλάται στο ένωση λαιμού και ώμου και ανέρχεται σχεδόν κάθετα. Ό.π. 1491.

1493. KO 3404. Διάδρομος βΙ Β τμήμα, Το Ι, Τε Γ2, στρ. κάτω από το καταστροφής (Πίν. 30).

Σωζ. ύψ. 0,14μ., διάμ. εμβόλου 0,086μ., πάχ. 0,007–0,017μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Μικρό τμήμα του κατώτερου σώματος και το έμβολο. Κοντό πόδι, απολήγει σε ευρύ κομβίο, με αποστρογγυλεμένη περίμετρο και ευρεία βάση.

Doulgeri-Intzessiloglou και Garlan 1990, 376–77, εικ. 24.

1494. KO 2223. Περισυλλογή. Καθαρισμός τομών από φερτά χρώματα (Πίν. 30).

Σωζ. ύψ. 0,16μ., διάμ. χείλ. 0,18μ., πλ. χείλ. 0,03μ., ύψ. χείλ. 0,03μ., πλ. λαβ. 0,046μ.

Πηλός ωχρός (10YR 8/3 very pale brown), καθαρός. Τμήμα ανώτερου σώματος, με το χείλος και τη γένεση των λαβών. Ψηλός κυλινδρικός λαιμός. Πλατύ μανιταρόσχημο χείλος. Κάθετες, ωοειδούς τομής,

λαβές.

Grace 1963, 322–23, εικ. 1. Lawall 2004a, 451–52, πίν. 197, αρ. 20, τέλη 4ου – αρχές 3ου αι. π.Χ. Μπαϊράμη 2014, 302–4, πίν. 108a, αρ. A23017, αρχές 3ου αι. π.Χ.

1495. KO 2220. Στοά ΕΙΔ και εξωτερικά, Το Ι, Τε Γ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 30).

Σωζ. ύψ. 0,375μ., σωζ. διάμ. 0,25μ., ύψ. λαιμού-χείλους 0,21μ., διάμ. χείλ. 0,107μ., ύψ. χείλ. 0,02μ., ύψ. λαβ. 0,24μ., πλ. λαβ. 0,032μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (7.5YR 7/6 reddish yellow), καθαρός. Τμήμα ανώτερου σώματος. Διατηρείται το χείλος, ο λαιμός, η μία λαβή και μέρος από τη δεύτερη καθώς και μικρό μέρος του ώμου. Ψηλός, στενός κυλινδρικός, λαιμός. Επίσης ψηλό, κάθετο ταινιωτό χείλος, κυρτό εξωτερικά και κοίλο εσωτερικά, δημιουργεί έντονη αυλάκωση στην ένωση με τον λαιμό. Στενός, ελαφρά κυρτός, ώμος με έντονα γωνιώδη μετάβαση στο κωνικό σώμα. Κάθετη ψηλή λαβή, ωοειδούς περιγράμματος. Επικολλάται αμέσως κάτω από το χείλος, και με έντονη γωνία κατεβαίνει προς τον ώμο, πλησιάζοντας τα τοιχώματα του λαιμού.

Peirce 2001, 503–9, πίν. 102, αρ. 13.26 (εγχώριος, ομοιάζει ως προς τη διαμόρφωση του σώματος). Lawall 2011, 680, πίν. 284b (Χίος, ως προς τον λαιμό και το χείλος).

Αμφορείς τύπου Μένδης 1496–1500 (Πίν. 31)

1496. KO 2023. Στοά ΕΙΙ, Το Ι, Τε Γ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Σωζ. ύψ. 0,27μ., διάμ. χείλ. 0,11μ., ύψ. χείλ. 0,09μ., διάμ. λαιμ. 0,11μ., ύψ. λαβ. 0,19μ., πλ. λαβ. 0,045μ., πάχ. 0,006–0,01μ., πλ. σφραγ. 0,014μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Τμήμα του άνω σώματος και των δύο λαβών. Διατηρείται μεγάλο μέρος του χείλους, ο λαιμός και η άρθρωση του ώμου. Χείλος κοντό, ελαφρώς έξω νεύον και καμπύλο. Περιμετρική αβαθής αυλάκωση στην ένωση χείλους και λαιμού. Κυλινδρικός λαιμός, ανοίγει προς τον ώμο. Λίγο κάτω από το μέσο του ύψους του περιβάλλεται από ρηχή αυλάκωση. Λαβές ωοειδούς τομής, εκφύονται κάθετα προς το λαιμό, καμπυλώνουν ομαλά προς τα κάτω και

συνεχίζουν κάθετα, ως τον ώμο όπου διακρίνονται οι "δακτυλίες" από την επικόλλησή τους. Φέρουν δύο όμοια τετράγωνα σφραγίσματα, το ένα όχι καλά χτυπημένο. Αποδίδονται ανάγλυφα τα γράμματα IN. Για το ίδιο βλ., Μπαχλάς 2018, 872, πίν. 3γ, αρ. Κο2023. Επίσης, Bon και Bon 1957, 506, αρ. 2226· Ακαμάτης 2000, 45-46, πίν. 5, αρ. ΠΑΡ73-ΠΑΡ74.

1497. KO 2222. Στοά jIN, To I, Τε H5, στρ. 1 (Πίν. 31).

Σωζ. ύψ. 0,5μ., διάμ. σώμ. 0,41μ., πάχ. 0,008-0,017μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Το σώμα, κατά το ήμισυ, η άρθρωση του ώμου και η γένεση του εμβόλου. Ψηλό, ωοειδές σώμα. Διαγράφει καμπύλο περίγραμμα στην ένωση με τον ώμο. Στενός ώμος, με ελαφρά κυρτό τοίχωμα. Διατηρεί το αποτύπωμα του αγγειοπλάστη από την τοποθέτηση της λαβής. Στο κατώτερο τμήμα εσωτερικά διατηρείται ποσότητα μολύβδου που διαπερνά το τοίχωμα και διακρίνεται και εξωτερικά στη γένεση του εμβόλου.

1498. KO 3401. Δωμάτιο αXVIII, To II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής, αφαίρεση.

Σωζ. ύψ. 0,49μ., διάμ. σώμ. 0,34μ., πάχ. 0,012-0,025μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Κάτω μέρος του σώματος κατά το ήμισυ και η γένεση του εμβόλου. Ψηλό, ωοειδές σώμα.

1499. KO 3402. Στοά εII, To I, Τε Δ6, στρ. 1 (Πίν. 31).

Σωζ. ύψ. 0,14μ., διάμ. εμβόλου 0,042μ., πάχ. 0,008-0,016μ.

Πηλός ερυθροκίτρινος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Μικρό τμήμα του κατώτερο σώματος και το έμβολο, συγκολλημένο από λίγα θραύσματα. Μικρό συμπαγές πόδι που διαμορφώνει κομβιόσχημο έμβολο με μικρή κοιλότητα στο κάτω μέρος.

1500. KO 3403. Ν οικίας, To I, Τε I13, στρ. 1 (Πίν. 31).

Σωζ. ύψ. 0,15μ., διάμ. εμβόλου 0,053μ., πάχ. 0,005-0,015μ.

Πηλός ροδαλός (7.5YR 7/4 pink), με μίκα. Σε δύο μέρη, μικρό τμήμα του κατώτερο σώματος και το έμβολο και τμήμα σώματος. Συγκολλημένο από λίγα θραύσματα. Μικρό συμπαγές πόδι που διαμορφώνει

κομβιόσχημο έμβολο με μικρή κοιλότητα στο κάτω μέρος.

2.1.4.2. Ενσφράγιστες λαβές αμφορέων 1501-1521 (Πίν. 31)

Τύπου της Μένδης 1501-1508 (Πίν. 31)

1501. KO 2016. Στοά jIN, To I, Τε Z5, στρ. 1.

Διάμ. σφραγ. 0,08μ., σωζ. ύψ. 0,08μ., πλ. λαβ. 0,038μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. με μαρμαρυγία και μίκα. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της κυκλικό σφράγισμα με τα γράμματα IN. Ό.π. 1496.

1502. KO 2025. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εI A, To II, Τε N3, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Πλ. σφραγ. 0,017μ., σωζ. μήκ. 0,062μ., πλ. λαβ. 0,042μ., ύψ. χείλ. 0,01μ., πλ. χείλ. 0,001μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα του χείλους, του λαιμού και το άνω μέρος της λαβής. Χείλος, κοντό, ελαφρώς έξω νεύον, τριγωνικής διατομής και καμπύλο. Λαιμός κυλινδρικός που ελαφρώς ανοίγει προς τον ώμο. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της λαβής τετράγωνο, απλό σφράγισμα. Αποδίδονται ανάγλυφα τα γράμματα IN. Ό.π. 1496.

Για το ίδιο βλ. Μπαχλάς 2018, 872, πίν. 3γ, αρ. Κο2025.

1503. KO 2019. Ν οικίας, To I, Τε. E7, στρ. βοτσαλωτό (Πίν. 31).

Διάμ. σφραγ. 0,13μ., σωζ. μήκ. 0,059μ., πλ. λαβ. 0,044μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα λαιμού και άνω μέρος λαβής. Λαιμός κυλινδρικός που ελαφρώς ανοίγει προς τον ώμο. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της κυκλικό, απλό σφράγισμα. Αποδίδονται ανάγλυφα τα γράμματα IN. Ό.π. 1496.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 872, αρ. Κο2019.

1504. KO 2033A. Στοά jIA, To I, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 31).

Διαστάσεις σφραγ. 0,01X0,008μ., σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. λαβ. 0,045μ., ύψ. χείλ. 0,011μ., πλ. χείλ. 0,014μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Τμήμα του χείλους, του λαιμού και το άνω μέρος της λαβής. Χείλος κοντό, ελαφρώς έξω νεύον με καμπύλο πεπλατυσμένο περίγραμμα. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της ορθογώνιο, απλό σφράγισμα με έκτυπο το γράμμα Π.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 861, 872, πίν. 3γ, αρ. Κο2022Α (εκ παραδρομής στον κατάλογο του άρθρου αναφέρεται με τον αριθμό Κο2022Α, ενώ στο κείμενο σωστά ως Κο2033Α).

1505. ΚΟ 2033Β. Στοά jIA, Το I, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 31).

Διαστάσεις σφραγ. 0,01X0,009μ., σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. λαβ. 0,044μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της ορθογώνιο, απλό σφράγισμα με έκτυπο το γράμμα Π.

Για το ίδιο, βλ., Μπαχλάς 2018, 861, 872, πίν. 3γ, αρ. Κο2022Β (εκ παραδρομής στον κατάλογο του άρθρου αναφέρεται με τον αριθμό Κο2022Β, ενώ στο κείμενο και στους πίνακες σωστά ως Κο2033Β).

Ντουβάρι

1506. ΝΤ 183. Ντουβάρι I, Υπο. 45, Τε. Α–Β–Γ, στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 31).

Διαστάσεις σφραγ. 0,013μ.X0,02μ., ύψ. λαβή. 0,2μ., πλ. λαβ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Λαβή αμφορέα και τμήμα του λαιμού. Λαιμός κυλινδρικός που ελαφρώς ανοίγει προς τον ώμο. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της ορθογώνιο, απλό σφράγισμα με ανάγλυφο μονόγραμμα ΔΑΚ.

Για το ίδιο, βλ., Μπαχλάς 2018, 872, πίν. 3γ, Ντ183. Bon και Bon 1957, 505, αρ. 2224, μετά το 316 π.Χ.

1507. ΝΤ 184. Ντουβάρι I, Υπο. 45, Τε. Α–Β–Γ, στρ. καταστροφής 2.

Διάμ. σφραγ. 0,015μ., σωζ. μήκ. 0,08μ., πλ. λαβ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Λαβή αμφορέα και τμήμα του λαιμού. Λαιμός κυλινδρικός που ελαφρώς ανοίγει

προς τον ώμο. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της κυκλικό, απλό σφράγισμα με ανάγλυφο δυσανάγνωστο μονόγραμμα.

Για το ίδιο βλ., Μπαχλάς 2018, 872, Ντ184.

1508. ΝΤ 185. Ντουβάρι I, Υπο. 45, Τε. Α–Β–Γ, στρ. καταστροφής 2.

Διάμ. σφραγ. 0,015μ. σωζ. μήκ. 0,082μ., πλ. λαβ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Λαβή αμφορέα και τμήμα του λαιμού. Λαιμός κυλινδρικός που ελαφρώς ανοίγει προς τον ώμο. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της κυκλικό, απλό σφράγισμα με ανάγλυφο δυσανάγνωστο μονόγραμμα.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 872, πίν. 3γ, Ντ185.

Ομάδα γραμμάτων 1509–1518 (Πίν. 31)

1509. ΚΟ 2030. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το. IV, Τε Α5, στρ. 2 (Πίν. 31).

Διάμ. σφραγ. 0,012μ., σωζ. μήκ. 0,047μ., πλ. λαβ. 0,045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της κυκλικό σφράγισμα με το γράμμα Α.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 872, πίν. 6α, Κο2030.

1510. ΚΟ 2028. Στοά jIN, Το I, Τε Η4, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Διάμ. σφραγ. 0,0135μ., σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. λαβ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της κυκλικό σφράγισμα με το γράμμα Α.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 872, πίν. 6α, Κο2028.

1511. ΚΟ 2031. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Θ2/Ι2, Θ1/Ι1, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Διάμ. σφραγ. 0,013μ., σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. λαβ. 0,045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς

διατομής. Στο άνω μέρος της ωοειδές, αποσπασματικό σφράγισμα με το γράμμα Α.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 872, Κο2031.

1512. ΚΟ 2018. Αυλή δι, Το Ι, Τε Ζ3, στρ. 1.

Διάμ. σφραγ. 0,013μ., σωζ. μήκ. 0,053μ., πλ. λαβ. 0,043μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της ωοειδές, αποσπασματικό σφράγισμα με το γράμμα Α.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 873, Κο2018.

1513. ΚΟ 2020Α. Ν οικίας, Το. Ι, Τε Η6, στρ. χαλίκι (Πίν. 31).

Μήκ σφραγ. 0,014μ., πλ. σφραγ. 0,01μ., σωζ. μήκ. 0,042μ., πλ. λαβ. 0,052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της ορθογώνιο, απλό σφράγισμα με το γράμμα Ε.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 873, πίν. 6α, Κο2020Β. Επίσης, Bon και Bon 1957, 513, αρ. 2258. (παρόμοιο με ελεύθερο το Ε).

1514. ΚΟ 2020Β. Ν οικίας, Το. Ι, Τε Η6, στρ. χαλίκι (Πίν. 31).

Μήκ σφραγ. 0,014μ., πλ. σφραγ. 0,01μ., σωζ. μήκ. 0,061μ., πλ. λαβ. 0,047μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της ορθογώνιο, απλό σφράγισμα με το γράμμα Ε.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 873, πίν. 6α, Κο2020Β. Bon και Bon 1957, 513, αρ. 2258. (παρόμοιο με ελεύθερο το Ε).

1515. ΚΟ 2026. Στοά εΙΙ, Το. ΙV, Τε Α4, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Πλ σφραγ. 0,013μ., σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. λαβ. 0,04μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της τετράγωνο, απλό σφράγισμα με ανάγλυφο το γράμμα Κ.

Για το ίδιο βλ., Μπαχλάς 2018, 873, πίν. 6α, Κο2026. Grace 1956, 175, πίν. 76, αρ. 251. Bon και Bon 1957, 504, αρ. 2216.

1516. ΚΟ 2034. Χώρος ηΙ, Το. Ι, Τε Κ1–Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Σφράγισμα ελεύθερο με ύψ. 014μ. και πλ. 0,016μ., σωζ. μήκ. 0,062μ., πλ. λαβ. 0,052μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της ελεύθερο, απλό σφράγισμα με ένα έκτυπο το γράμμα Λ.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 873, πίν. 6α, Κο2034. Επίσης, Grace 1956, 175, πίν. 76, αρ. 217· Bon και Bon 1957, 504, αρ. 2212.

1517. ΚΟ 2021. Στοά εΙΔ, Το. Ι, Τε Γ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Διάμ. σφραγ. 0,013μ., σωζ. μήκ. 0,065μ., σωζ. πλ. 0,055μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Μικρό τμήμα από λαϊμό αμφορέα. Φέρει κυκλικό σφράγισμα με ανάγλυφο το γράμμα Σ ή Μ.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 873, πίν. 6α, Κο2021. Επίσης, Bon και Bon 1957, 505, αρ. 2220.

1518. ΚΟ 2024. Στοά jΙΔ, Το. Ι, Τε Ζ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Διάμ. σφραγ. 0,015μ., σωζ. μήκ. 0,068μ., πλ. λαβ. 0,043μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 6/6 reddish yellow), με μίκα. Τμήμα λαβής. Λαβή ωοειδούς διατομής. Στο άνω μέρος της κυκλικό, απλό σφράγισμα με ένα ανάγλυφο τα γράμμα Χ.

Για το ίδιο, βλ. Μπαχλάς 2018, 873, πίν. 6α, Κο2024. Επίσης, Grace 1956, 175, πίν. 76, αρ. 220· Bon και Bon 1957, 502, αρ. 2202.

Κυκλικά σφραγίσματα 1519

1519. ΚΟ 2029. Δωμάτιο αΧVI, Το Ι, Τε Θ2/Θ3, Ι2/Ι3, στρ. δάπεδο.

Διάμ. σφραγ. 0,008μ., σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. λαβ. 0,045μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα λαβής και λαιμού. Λαβή ωοειδούς διατομής. Λαιμός κυλινδρικός, ανοίγει ελαφρά προς τον ώμο. Στο άνω μέρος της λαβής έκτυπο μηνοειδές σύμβολο C.

Αταύτιστα σφραγίσματα 1520–1521

1520. KO 2017. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ8, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ σφραγ. 0,024μ., πλ. σφραγ. 0,021μ., σωζ. μήκ. 0,062μ., πλ. λαβ. 0,064μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/8 reddish yellow), με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα λαβής και μικρό μέρος του λαιμού και του χείλους. Λαβή ευρεία, ελλειπτικής πεπλατυσμένης διατομής. Στο άνω μέρος διατηρείται αποσπασματικά τμήμα από ορθογώνιο σφράγισμα.

1521. KO 2022. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Α2, στρ. 1.

Σωζ. μήκ σφραγ. 0,022μ., πλ. σφραγ. 0,018μ., σωζ. μήκ. 0,08μ., πλ. λαβ. 0,053μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με πολλή μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα λαβής. Λαβή ελλειπτικής διατομής. Στο άνω μέρος διατηρείται αποσπασματικά τμήμα από ορθογώνιο σφράγισμα.

2.1.4.3. Ενσφράγιστα ή εγχάρακτα όστρακα αμφορέων 1522–1523 (Πίν. 31)

1522. KO 2027. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Π16/Ρ16, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Σωζ. επιφάνεια με χαράγματα 0,07X0,05μ., σωζ. ύψ. 0,12μ., σωζ. πλ. 0,096μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/6 reddish yellow), με πολλή μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα από το κατώτερο σώμα αμφορέα. Διατηρεί μέρος από τη γένεση του εμβόλου. Διακρίνεται μέρος από πέντε σειρές με εγχάρακτα γράμματα, που αναπτύσσονται κάθετα και δεξιόστροφα (από τη βάση προς το λαιμό). Η χάραξη είναι ιδιαίτερα αχνή, έγινε μετά από την όπτηση του αγγείου και με λεπτό εργαλείο που δεν χάραξε σε βάθος το τοίχωμα. Τα γράμματα δεν είναι ισοϋψή και δε φαίνεται να σχηματίζουν λέξεις. Συχνά επαναλαμβάνεται ο συνδυασμός ΧΑ, ενώ διακρίνονται επίσης τα Υ, Π και Μ.

1523. KO 2032. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ. καταστροφής (Πίν. 31).

Διαστάσεις χαράγματος 0,031X0,013μ., σωζ. μήκ. 0,04μ., σωζ. πλ. 0,036μ.

Πηλός ωχρός (10YR 7/3 very pale brown), με πολλή μίκα. Τμήμα σώματος, πιθανόν από λαιμό αμφορέα. Διατηρείται εγχάρακτο το γράμμα Ε, με κάθετη κεραία που υπερβαίνει την οριζόντια. Η δύο οριζόντιες ελαφρά λοξές.

2.1.5. Πήλινα σκεύη ειδικού σχεδιασμού 1524–1613 (Πίν. 32–46)

2.1.5.1. Μεγάλοι ηθμοί-ληνοί 1524–1525 (Πίν. 32–33)

Ντουβάρι

1524. NT 180. Ντουβάρι Ι, Υπο 45, Τε Α–Β–Γ, υπαίθριος στεγασμένος χώρος ανατολικά του κτίσματος, στρ. καταστροφής (Πίν. 32–33).

Σωζ. ύψ. σε δύο τμήματα 0,505μ., ύψ. με βάση την σχεδιαστική αποκατάσταση 0,7μ., υπ. διάμ. περιχ. 0,7μ., πλ. περιχ. 0,05–0,055μ. (με την καμπυλότητα), ύψ. περιχ. 0,06μ., σωζ. πλ. σώματος 0,45μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,375μ., ύψ. βάσ. 0,025μ., πάχ. στον πυθμένα 0,017μ., πάχ. αμέσως πάνω από τη βάση 0,026μ., πάχ. στο κάτω μέρος της τρίτης από τη βάση ζώνης με τις οπές 0,016μ., πάχ. κάτω από το χείλος 0,014μ., ύψ. επιφάνειας με εγχάρακτη διακόσμηση 0,15μ., ύψ. πρώτης, από τη βάση, ζώνης με οπές 0,085μ., ύψ. δεύτερης ζώνης με οπές 0,095μ., ύψ. τρίτης ζώνης με οπές 0,08μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Τα εσωτερικά τοιχώματα, αδρά λειασμένα. Αμέσως κάτω από το χείλος εξωτερικά, δύο μικρά εξογκώματα πηλού που δεν έχουν λειανθεί. Μικρή οπή, στο άνω τμήμα του σώματος, οφείλεται πιθανόν σε επισκευή του σκεύους. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος.

Διατηρείται σε έξι μεγάλα τμήματα, συγκολλημένα από αρκετά μικρότερα θραύσματα, που σώζουν μέρος της βάσης, του σώματος και του χείλους. Με βάση τα τμήματα 1, 2, 4, και 5 είναι δυνατή η απόδοση του σχήματος. Περιορισμένες αποκρούσεις

και απολεπίσεις. Λόγω της δυσκολίας στερέωσης των τοιχωμάτων, η συγκόλληση των θραυσμάτων ενισχύθηκε με μεταλλικούς συνδέσμους και περιορισμένης έκτασης συμπληρώσεις από γύψο.

Ψηλή και ευρεία δισκόμορφη βάση, με επίπεδο πυθμένα. Σώμα βαθύ, κωνικό, με ελαφρά καμπύλα τοιχώματα. Φαρδύ και ψηλό περιχείλωμα, τριγωνικής τομής, με τονισμένο τον κάθετο άξονα. Η άνω επιφάνεια του επίπεδη και η εσωτερική περίμετρος ελαφρά λοξότμητη. Στην εξωτερική πλευρά του δύο εγχάρακτες γραμμές ορίζουν ταινία, που καλύπτεται από εγχάρακτη κυματιστή γραμμή. Ανάλογη διακόσμηση και σε όλο το ανώτερο τμήμα του σώματος. Πέντε γραμμές ορίζουν τέσσερις ταινίες, με τις δύο πρώτες και την τέταρτη να καλύπτονται επίσης από κυματιστή γραμμή. Αμέσως από κάτω, και μέχρι το ύψος της βάσης, τέσσερις πλαστικές ταινίες ορίζουν ισάριθμες ζώνες με διαμπερείς οπές. Οι οπές αναπτύσσονται σε σειρές περιμετρικά, με την κάθε μία να αντιστοιχεί περίπου στο μεσοδιάστημα μεταξύ των οπών της υπερκείμενης και της υποκείμενης σειράς, αν και υπάρχουν σημεία όπου το μοτίβο δεν ακολουθείται.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 230, αρ. 282, 292. Για όμοια, Πινγκάτογλου 1985, 36, εικ. 4 (Δίον, τμήματα σώματος) 4ος-3ος αι. π.Χ.: Γεροφωκά 2015, 167-68, πίν. 12, αρ. Η6α (Αγροικία στα Τρία Πλατάνια, ελληνιστικών χρόνων): Μπαχλάς και Σύρος 2019, 282-83, εικ. 4β (Πιερικό Ηράκλειο, τοπικό εργαστήριο κλασικών χρόνων). Για σχετικά, Jones κ.α. 1962, 86, εικ. 11k, πίν. 30k (χείλος αποθηκευτικού αγγείου). Dautaj 1976, 390, πίν. VI/1, αρ. 4 (χείλος αποθηκευτικού αγγείου με εγχάρακτη διακόσμηση: Roulsen 1970, 46, πίν. V, αρ. 240-241 (χείλος που αποδίδεται σε ιγδίο μεγάλης διαμέτρου): Καλτσάς 1980, 234, εικ. 83ε, αρ. 44 (Μεσσηνία, τμήμα σώματος, αρχαϊκών χρόνων): Heimberg 1982, 91, 147, πίν. 42, αρ. 711-712 (Καβείριο Θήβας, χείλος αποθηκευτικού αγγείου): Cavanagh κ.α. 1996, 82, εικ. 14.17, 5, αρ. 57c (αποθηκευτικά αγγεία, χείλη), 6ος - τέλη 4ου αι. π.Χ.: Docter κ.α. 2010, 111-12, εικ. 37, αρ. 88 (χείλος πίθου) και 90, εικ. 16, αρ. 42 (βάση λεκάνης).

1525. ΚΟ 2090. Τμήμα 1 (101) Στοά jII A και Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ4, στρ. 1. Τμήμα 2-3 (331B) Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής. Τμήμα 4 (331) Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, ορίζοντας χρήσης (Πίν.

32-33).

Τμήμα 1: Σωζ. ύψ. 0,07μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,11μ., σωζ. πλ. 0,11μ., ύψ. βάσ. 0,03μ., πάχ. 0,028μ., διάμ. οπής εσωτερικά 0,018μ., διάμ. οπής εξωτερικά 0,01μ., πάχ. προς το κέντρο του πυθμένα 0,027μ.

Τμήμα 2: Σωζ. ύψ. 0,25μ., σωζ. πλ. 0,24μ., πάχ. 0,015-0,018μ., διάμ. οπών εσωτερικά 0,011-0,015μ., διάμ. οπών εξωτερικά 0,01-0,016μ.

Τμήμα 3: Σωζ. ύψ. 0,255μ., σωζ. πλ. 0,196μ., πάχ. 0,015-0,0175μ., σωζ. ύψ. επιφάνειας χωρίς οπές 0,18μ., διάμ. οπών εσωτερικά 0,015μ., διάμ. οπών εξωτερικά 0,012-0,016μ., απόσταση μεταξύ οπών της ίδιας σειράς 0,023-0,043μ., απόσταση μεταξύ σειρών των οπών 0,03-0,035μ.

Τμήμα 4: Σωζ. ύψ. 0,12μ., σωζ. πλ. 0,11μ., πάχ. 0,016-0,0175μ., διάμ. οπών εσωτερικά 0,016μ., διάμ. οπών εξωτερικά 0,017μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Στο εσωτερικό τοίχωμα, πυκνές λεπτές και αβαθείς γραμμές, με λοξή φορά από κάτω προς τα πάνω, αποτελούν πιθανόν ίχνη λείανσης του τοιχώματος. Στο εξωτερικό τοίχωμα, μεταξύ των οπών που αναπτύσσονται κάθετα διακρίνονται χαράξεις πιθανόν από το εργαλείο διάνοιξης των οπών. Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6 red) στις επιφάνειες και σκούρης γκριζωπής απόχρωσης στο πυρήνα. Μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μεγαλύτερα πετραδάκια.

Σε τέσσερα τμήματα, το μεγαλύτερο συγκολλημένο από τρία θραύσματα. Μικρό τμήμα της βάσης, τμήμα του κάτω σώματος και τμήμα του μέσου και άνω σώματος.

Ψηλή δισκόμορφη βάση, με εντελώς αδρή Επιφάνεια έδρασης και λοξότμητη εξωτερική περίμετρο. Ο πυθμένας εσωτερικά, διαμορφώνει στην περιφέρεια του αυλάκωση πλάτους 0,02μ., ενώ είναι κυρτός προς το κέντρο. Σώμα βαθύ, με σχεδόν επίπεδα τοιχώματα. Το κάτω τμήμα του καλύπτεται από οπές ακανόνιστου κυκλικού ή ελλειπτικού περιγράμματος. Αναπτύσσονται σε σειρές, πλην λίγων εξαιρέσεων, χωρίς συγκεκριμένη διάταξη και σε ακανόνιστες αποστάσεις. Διανοίγονται λοξά στα τοιχώματα, με έντονη κλίση από πάνω προς τα κάτω, που ατονεί στην κατώτερη σειρά οπών στη βάση.

2.1.5.2. Λεκάνες-τριπτήρες 1526–1542 (Πίν. 34–36)

2.1.5.2.1. Κυκλικές λεκάνες-τριπτήρες 1526–1537 (Πίν. 34–35)

Τύπος 1, 1526–1528 (Πίν. 34–35)

1526. ΚΟ 2035Α. (375) Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, κάτω από τον Β τοίχο, (323) Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής (379) Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής (Πίν. 34, 35).

(Συνολικές, με βάση το Τμήμα 1) Ύψ. 0,06μ., σωζ. πλ. 0,39μ., υπ. διάμ. 0,75μ., σωζ. πλ. 0,21μ., πλ. περιχ. 0,037–0,04μ., ύψ. περιχ. 0,03μ., πάχ. 0,018–0,022μ., πλ. ακόσμητης ζώνης στο ανώτερο σημείο του σώματος 0,037μ., πλ. πρώτης ζώνης με βαθύνσεις 0,027μ., πλ. δεύτερης ζώνης με βαθύνσεις 0,045μ., σωζ. πλ. τρίτης ζώνης βαθύνσεων 0,053μ., σωζ. πλ. τρίτης ζώνης και μετά (από το θραύσμα που δεν συγκολλείται) 0,097μ., διαστ. μικρών βαθύνσεων-αποτυπωμάτων 0,009X0,007μ., διαστ. μεγάλων βαθύνσεων-αποτυπωμάτων 0,016μ. X 0,014μ., βάθ. βαθύνσεων-αποτυπωμάτων 0,0015–0,0037μ., απόσταση μεταξύ βαθύνσεων της ίδιας σειράς 0,002–0,009μ., απόσταση μεταξύ σειρών 0,002–0,008μ., πλ. εγχάρακτων γραμμών που ορίζουν τις ζώνες 0,002–0,004μ. Τμήμα 2, Σωζ. ύψ. 0,0156μ., σωζ. πλ. 0,11μ., πάχ. 0,0175μ.

Χειροποίητο ή με μήτρα. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Σχεδόν σε κατατομή. Διατηρείται σε δύο τμήματα, το μεγαλύτερο συγκολλημένο από τρία και το μικρότερο από δύο θραύσματα. Περιορισμένες συμπληρώσεις για στατικούς λόγους. Εκτεταμένες αποκρούσεις και απολεπίσεις. Αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης. Σώμα, με σχετικά λεπτά, ρηχά τοιχώματα που διαγράφουν καμπύλη διατομή. Ταινιωτό προεκτεινόμενο περιχέλωμα. Εσωτερικά τρεις ζώνες από εγχάρακτες γραμμές καλύπτονται από αποτυπώματα οστρέων τύπου «πεταλίδας». Εξαιρείται μία ζώνη αμέσως κάτω από το περιχέλωμα. Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 231–32, αρ. 284. Για όμοιο από αγροτική εγκατάσταση στη Βεργίνα (μέσα 4ου – α' τετ. 3ου αι. π.Χ.), βλ. Γραικός και Παπαζαφειρίου 2018, 164.

1527. ΚΟ 2035Β. Τμήματα 1–2 (328α, 380) Στοά jIA,

Το Ι, Τε Θ1, εσωτερικό εστίας 3. Τμήματα 3–4 (377) Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής (Πίν. 35).

Τμήμα 1: Σωζ. μήκ. 0,13μ., πλ. 0,1μ., πάχ. 0,022μ.

Τμήμα 2: Σωζ. μήκ. 0,12μ., πλ. 0,09μ., πάχ. 0,023μ.

Τμήμα 3: Σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,063μ., πάχ. 0,015μ.

Τμήμα 4: Σωζ. μήκ. 0,058μ., πλ. 0,048μ., πάχ. 0,019μ.

Χειροποίητο ή με μήτρα. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα.

Μέρος σώματος, σε τέσσερα τμήματα, τα δύο συγκολλημένα από δύο (Τμήμα 1) και τρία (Τμήμα 2) θραύσματα αντίστοιχα. Εκτεταμένες αποκρούσεις και απολεπίσεις. Στο μικρότερο θραύσμα ίχνη δευτερογενούς καύσης.

Σώμα με χοντρά τοιχώματα που παρουσιάζουν μείωση προς το κέντρο. Όλη η επιφάνεια καλύπτεται από ζώνες που ορίζουν λεπτές εγχάρακτες γραμμές και καλύπτονται από αποτυπώματα οστρέων τύπου «πεταλίδας» και ακανόνιστες κυκλικές βαθύνσεις. Το μεγαλύτερο θραύσμα διατηρεί μέρος μίας ζώνης στην οποία αναπτύσσονται τρεις ή τέσσερις σειρές από κυκλικές βαθύνσεις και ακολούθως τουλάχιστον δύο σειρές από αποτυπώματα οστρέων. Στο δεύτερο σε μέγεθος διακρίνεται ακριβώς η ίδια διαμόρφωση, αλλά διατηρείται και μέρος από μία δεύτερη ζώνη αποκλειστικά με κυκλικές βαθύνσεις. Το τρίτο διατηρεί τμήματα από δύο ζώνες που διατηρούν μόνο κυκλικές βαθύνσεις και το τέταρτο τμήμα ζώνης με κυκλικές βαθύνσεις.

1528. ΚΟ 2039. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 34, 35).

Ύψ. 0,065μ., σωζ. πλ. 0,42μ., υπ. διάμ. περιχ. 0,85μ., πλ. περιχ. 0,05μ., ύψ. περιχ. 0,019μ., πάχ. κάτω από το περιχέλωμα 0,037μ., πάχ. στον πυθμένα 0,022μ., διάμ. βαθύνσεων 0,004–0,007μ., βάθ. βαθύνσεων 0,002μ., απόσταση μεταξύ βαθύνσεων 0,002–0,008μ.

Χειροποίητο ή με μήτρα. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος. Έντονα σημάδια φθοράς στην επιφάνεια, οφείλονται πιθανότατα στη χρήση του σκεύους. Σχεδόν σε κατατομή. Τμήμα της επιφάνειας έδρασης, του σώματος και του περιχειλώματος. Συγκολλημένο

από οκτώ θραύσματα και μερικώς συμπληρωμένο. Εκτεταμένες αποκρούσεις και απολεπίσεις. Ίχνη δευτερογενούς καύσης. Αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης. Σώμα ρηχό, με χοντρά τοιχώματα και ελαφρά καμπύλη διατομή, εισέχει ελαφρά σε σχέση με το περιχέλιωμα που διαμορφώνει εσωτερικά ακμή. Πλατύ, λοξά προεκτεινόμενο περιχέλιωμα, τριγωνικού περιγράμματος. Εσωτερικά, με εξαίρεση ζώνη αμέσως κάτω από το χείλος, καλύπτεται από μικρές ακανόνιστες κυκλικές βαθύνσεις.

Bouzek κ.α. 2002, 40, πίν. 27.3, ταυτίζεται με ταψί, β' μισό 4ου αι. π.Χ. Μαρθάρη 2003, 921, πίν. 344α, Γαλησσάς Σύρου, πιθανόν 4ος αι. π.Χ.

Τύπος 2, 1529–1537 (Πίν. 34–35)

1529. KO 2036. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Γ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 34, 35).

Ύψ. 0,06μ., σωζ. πλ. 0,28μ., υπ. διάμ. 0,7μ., πλ. περιχ. 0,05μ., ύψ. εξ. περιμέτρου περιχ. 0,01μ., πλ. ταινιών στην επιφάνεια του χείλ. 0,005μ., πάχ. κάτω από το χείλος 0,045μ., πάχ. στον πυθμένα 0,017μ., μήκ. βαθύνσεων 0,007–0,01μ., πλ. βαθύνσεων 0,003μ., βάθ. βαθύνσεων 0,002μ., απόσταση μεταξύ βαθύνσεων 0,002–0,018μ., πλ. εγχάρακτου κλαδιού (περίπου) 0,025μ.

Χειροποίητο ή με μήτρα. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Σχεδόν σε κατατομή, συγκολλημένο από δύο θραύσματα, σώζει τμήμα από το χείλος, το σώμα και την επιφάνεια έδρασης. Περιορισμένες αποκρούσεις και απολεπίσεις. Αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης. Σώμα ρηχό, με τοιχώματα καμπύλης διατομής. Απολήγει με ενιαίο περίγραμμα σε αδιαμόρφωτο περιχέλιωμα. Στην άνω επιφάνειά του, εμπίεστη διακόσμηση που αποδίδει φυτικό κόσμημα. Η εξωτερική περίμετρός του ορίζεται από τρεις αυλακώσεις. Εσωτερικά, εγχάρακτα κλαδιά, το ένα αμέσως κάτω από το χείλος και κατά τη φορά του σκεύους και το άλλο κάθετο, από το χείλος και προς το κέντρο, ορίζουν τεταρτημόριο που καλύπτεται από ρηχές βαθύνσεις-σχισμές.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 232, αρ. 286. Για παρόμοια διακοσμητικά μοτίβα σε σκεύη από το τοπικό εργαστήριο στο Πιερικό Ηράκλειο, βλ. Μπαχλάς και Σύρος 2019, 282–83, εικ. 5α–5β. Για παρόμοια, βλ. Sparkes και Talcott 1970, 367, εικ.

16, αρ. 1869 (ελαφρά βαθύτερο και με πιο πλατύ περιχέλιωμα), 450–420 π.Χ.: Knigge 2005, 62, 224, πίν. 64, εικ. 30.2, 31.1, 138 (με μικρό έμβολο, έφερε πώμα με κεντρική οπή), γ' τετ. με τέλη 4ου αι. π.Χ.: Blondé 2007, 182, πίν. 75.1. Για παρόμοιο φυτικό κόσμημα στο χείλος, βλ. Δοντάς 1964, 58, πίν. 52γ, 53β: Dautaj 1976, 390, πίν. VI/1, αρ. 2.

1530. KO 2037. (192) Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής, (193) Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Γ1, στρ. καταστροφής, (417) Δωμάτιο αΧVII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 34, 35).

Ύψ. 0,055μ., σωζ. πλ. 0,31μ. και 0,25μ., υπ. διάμ. 0,62μ., πλ. περιχ. 0,04–0,045μ., πάχ. προς το περιχ. 0,04μ., πάχ. προς τον πυθμένα 0,024μ., πλ. ακόσμητης ζώνης 0,03μ., ύψ. εγχάρακτων τριγώνων 0,05μ., πλ. βάσ. εγχάρακτων τριγώνων 0,05–0,07μ., ύψ. διαγραφόμενου ρόμβου μεταξύ των εγχάρακτων τριγώνων 0,075μ., πλ. διαγραφόμενου ρόμβου μεταξύ των εγχάρακτων τριγώνων 0,06μ. (κατά προσέγγιση οι διαστάσεις της διακόσμησης).

Χειροποίητο ή με μήτρα. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Μέρος από την επιφάνεια έδρασης, το σώμα και το περιχέλιωμα σε τρία μη συναρμόζοντα θραύσματα. Τα δύο συγκολλήθηκαν μετά από συμπλήρωση του κενού διαστήματος. Το τρίτο, συγκολλημένο από ένα μεγάλο και ένα μικρό θραύσμα. Επίπεδη, αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης. Σώμα εντελώς ρηχό, με χοντρά, τοιχώματα, που διαγράφουν καμπύλο περίγραμμα εσωτερικά και σιγμοειδές εξωτερικά. Ταινιωτό, ελαφρά προεκτεινόμενο, περιχέλιωμα. Εσωτερικά, εγχάρακτη διακόσμηση από τετραπλά επάλληλα τρίγωνα, σε αντίρροπες ζώνες. Εξαιρείται στενή ζώνη στο ανώτερο σημείο του σώματος.

1531. KO 2048. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1/Θ2, ΙΙ/Ι2, στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 34).

Σωζ. ύψ. 0,053μ., σωζ. πλ. 0,168μ., υπ. διάμ. 0,65μ., πλ. περιχ. 0,045μ., πάχ. 0,028μ. Χειροποίητο ή με μήτρα.

Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Τμήμα από το περιχέλιωμα, το σώμα και την επιφάνεια έδρασης. Σώμα, με καμπύλη διατομή εσωτερικά και λοξά

εξωτερικά τοιχώματα, με κλίση προς τα έξω. Απολήγει σε αδιαμόρφωτο, ελαφρά λοξότμητο, περιχέιλωμα. Εσωτερικά, δύο αβαθείς αυλακώσεις ορίζουν ζώνη πλάτους 0,03μ., στο ανώτερο σημείο του σώματος.

1532. KO 2050. Στοά jIB, κοντά στον πίθο 25, Το I, Τε H1/Θ1, H2/Θ2, ορίζοντας χρήσης, Στοά jIA, Το I, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 34).

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,28μ., υπ. διάμ. 0,6μ., πλ. περιχ. 0,04μ., πάχ. 0,012–0,022μ. Χειροποίητο ή με μήτρα.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Μικρό τμήμα από το περιχέιλωμα και το σώμα. Εκτεταμένες αποκρούσεις, ιδιαίτερα στην Επιφάνεια έδρασης του σκεύους. Στα σημεία που είναι απολεπισμένο διακρίνεται σχεδόν ενιαίο στρώμα από αμμώδεις προσμίξεις. Σώμα ρηχό με λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα εσωτερικά και σχεδόν κάθετα εξωτερικά, απολήγει σε αδιαμόρφωτο πλατύ περιχέιλωμα.

Sparkes και Talcott 1970, 368, εικ. 16, αρ. 1880, πιθανόν αρχές 4ου αι. π.Χ.

1533. KO 2053. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 2 (Πίν. 34).

Σωζ. ύψ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,15μ., υπ. διάμ. 0,65μ., πλ. περιχ. 0,04μ., ύψ. περιχ. 0,032μ., πάχ. στη γένεση 0,028μ.

Χειροποίητο ή με μήτρα. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Ίχνη σκούρου καστανού επιχρίσματος. Συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Τμήμα από το περιχέιλωμα και τη γένεση του σώματος. Εκτεταμένες αποκρούσεις. Σώμα μάλλον ρηχό με καμπύλα εσωτερικά τοιχώματα. Πλατύ αδιαμόρφωτο περιχέιλωμα, ορθογωνικής τομής.

1534. KO 2054. Ν οικίας, Το I, Τε Θ9, στρ. επιφ. (Πίν. 34).

Σωζ. ύψ. 0,045μ., σωζ. πλ. 0,21μ., υπ. διάμ. 0,6μ., πλ. περιχ. 0,045μ., πάχ. προς το περιχέιλωμα 0,043μ., πάχ. προς τον πυθμένα 0,015μ.

Χειροποίητο ή με μήτρα. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα

σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Ίχνη από καστανέρυθρο επίχρισμα. Συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Τμήμα από το περιχέιλωμα και μικρό τμήμα του σώματος.

Σώμα με ρηχά, λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα εσωτερικά και κάθετα εξωτερικά. Πλατύ αδιαμόρφωτο περιχέιλωμα. Στην ένωση με το σώμα εσωτερικά διακρίνονται δύο εγχάρακτες γραμμές που ορίζουν ζώνη πλάτους 0,015μ.

1535. KO 2059. Ν οικίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-αποθέτης (Πίν. 34).

Σωζ. ύψ. 0,045μ., σωζ. πλ. 0,18μ., υπ. διάμ. 0,75μ., πλ. περιχ. 0,045μ.

Τμήμα του περιχειλώματος και ελάχιστο τμήμα από το τοίχωμα. Εκτεταμένες αποκρούσεις. Χειροποίητο ή με μήτρα. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Τοιχώματα ελαφρά καμπύλα εσωτερικά και λοξότμητα εξωτερικά, δημιουργούν γωνία στην ένωση με το ελαφρά προεκτεινόμενο περιχέιλωμα. Το περιχέιλωμα, διαμορφώνει επίσης γωνιώδες περίγραμμα, με κυρτή άνω επιφάνεια και κάθετη εξωτερική περίμετρο.

1536. KO 2051. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. καταστροφής (Πίν. 34).

Σωζ. πλ. 0,155μ., υπ. διάμ. 0,43μ., πλ. περιχ. 0,045μ. Χειροποίητο ή με μήτρα.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Τμήμα περιχειλώματος. Εκτεταμένες αποκρούσεις και αλλοιώσεις. Η εξωτερική του επιφάνεια έχει πλήρως διαβρωθεί, πιθανόν λόγω έκθεσης σε νερό. Πλατύ και επίπεδο περιχέιλωμα.

1537. KO 2040. Στοά εIA, ορθογώνια κατασκευή, Το II, Τε E1, στρ. 2 (Πίν. 34).

Ύψ. 0,085μ., βάθ. 0,05μ., σωζ. πλ. 0,193μ., υπ. διάμ. 0,8μ., σωζ. πλ. 0,0153μ., πλ. περιχ. 0,037μ., πάχ. επιφ. έδρ. 0,043μ., πάχ. 0,036μ., μήκ. γραμμών 0,015–0,02μ., απόσταση μεταξύ γραμμών της ίδιας ομάδας 0,001μ., απόσταση μεταξύ ομάδων 0,005μ. (οι μετρήσεις της διακόσμησης στα καλύτερα σωζόμενα παραδείγματα). Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 red-

dish yellow) στην επιφάνεια και ανοιχτός γκριζωπός στον πυρήνα, με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη σκούρου καστανού επιχρίσματος. Σχεδόν σε κατατομή, με περιορισμένες αποκρούσεις. Εξωτερικά στην ένωση σώματος περιχειλώματος, πέραν της έντονης καμπυλότητας, διακρίνονται κάθετες κοντές αυλακώσεις, πιθανόν από το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για την ένωση των δύο τεμαχίων. Πυθμένας με ιδιαίτερα χοντρό τοίχωμα και αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης. Σώμα ρηχό, με ενιαίο καμπύλο περίγραμμα εσωτερικά και σιγμοειδές εξωτερικά, απολήγει σε σχετικά πλατύ και ελαφρά προεκτεινόμενο περιχέλιωμα. Στην άνω επιφάνειά του διακρίνονται κάθετες αβαθείς εγχάρacteres γραμμές, που έγιναν μετά την όπτηση, διατηρούνται σε κακή κατάσταση και πιθανότατα είναι τυχαίες. Εσωτερικά, όλη η επιφάνεια καλύπτεται από συστάδες πυκνών και κοντών εγχάρacterων γραμμών.

2.1.5.2.2. Ορθογωνικές λεκάνες-τριπτήρες 1538–1542 (Πίν. 36)

1538A–B. KO 2043A–B. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής (Πίν. 36).

1538A. Π16Α. Ύψ. 0,058μ., σωζ. μήκ. 0,169μ., σωζ. πλ. 0,13μ., ύψ. περιχ. 0,025μ., πλ. περιχ. 0,017–0,027μ., πάχ. 0,02–0,025μ., βάθ. εσωτερικά 0,03–0,04μ., εξ. διάμ. οπής 0,018μ., εσ. διάμ. οπής 0,022μ., μήκ. οπής 0,06μ., διάμ. βαθύνσεων 0,007–0,008μ., βάθ. βαθύνσεων 0,003–0,005μ., απόσταση μεταξύ βαθύνσεων 0,002–0,013μ.

1538B. Π16Β. Σωζ. μήκ. 0,098μ., σωζ. πλ. 0,058μ., πάχ. 0,021μ., διάμ. βαθύνσεων 0,007–0,008μ., απόσταση μεταξύ βαθύνσεων 0,003–0,007μ., βάθ. βαθύνσεων 0,002–0,004μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος (5YR 5/4 reddish brown). Σε δύο τμήματα που δεν συναρμολογούν. Το Π 16α διατηρεί τη μία γωνία του σκεύους, που διαμορφώνει οπή απορροής, τμήμα του πυθμένα, του τοιχώματος και του περιχειλώματος. Η Επιφάνεια έδρασης πλήρως απολεπισμένη. Το μικρότερο, Π 16β, διατηρεί μόνο τμήμα από τον πυθμένα. Ορθογωνικού περιγράμματος, με ρηχό σώμα και

αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης. Ρηχά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλα εσωτερικά και εντελώς κάθετα εξωτερικά, απολήγουν σε αδιαμόρφωτο περιχέλιωμα, περισσότερο αποστρογγυλεμένο στη μία πλευρά. Εσωτερικά, ρηχές και ακανόνιστες, εμπίστες, κυκλικές βαθύνσεις. Στη γωνία, εγκάρσια οπή απορροής, κυκλικού περιγράμματος, με καθοδική φορά διάτρησης και μειούμενη διάμετρο από μέσα προς τα έξω.

Για το 1538A, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 232, αρ. 288. Πρβλ. Sparkes και Talcott 1970, 221, 368, εικ. 16, αρ. 1882 (ρηχή λεκάνη ή τράπεζα, χωρίς τις βαθύνσεις στον πυθμένα), 425–400 π.Χ.

1539. KO 2044. Στοά jIB, εστία 3, Το Ι, Τε Θ1 (Πίν. 36).

Ύψ. 0,056μ., σωζ. μήκ. 0,17μ., σωζ. πλ. 0,104μ., βάθ. σκεύους 0,03μ., πλ. περιχ. 0,04μ., πάχ. στον πυθμένα 0,026μ., διάμ. βαθύνσεων 0,005–0,008μ. Χειροποίητο.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Η μία γωνία του σκεύους που διατηρεί τμήμα του περιχειλώματος, του σώματος και της επιφάνειας έδρασης. Εκτεταμένες αποκρούσεις. Ορθογωνικού περιγράμματος, με αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης. Ρηχά, σχεδόν κάθετα εξωτερικά τοιχώματα και καμπύλα εσωτερικά, απολήγουν σε πλατύ περιχέλιωμα, με επίπεδη άνω επιφάνεια. Εσωτερικά, πυκνές ακανόνιστες κυκλικές και ελλειπτικής τομής βαθύνσεις. Στο ανώτερο σημείο του σώματος, οι βαθύνσεις είναι πιο άτακτα διατεταγμένες και το σχήμα τους λιγότερο επιμελημένο, καταλήγει να γίνεται έως και τριγωνικό.

1540. KO 2041. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η2, στρ. 2 (Πίν. 36).

Ύψ. 0,056μ., σωζ. μήκ. 0,22μ., σωζ. πλ. 0,13μ., πλ. περιχ. 0,035μ., πάχ. στον πυθμένα 0,026μ., διάμ. βαθύνσεων 0,005–0,01μ., βάθ. βαθύνσεων 0,001–0,002μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Συγκολλημένο από ένα μεγάλο και τρία μικρά θραύσματα. Τμήμα περιχειλώματος, σώματος και επιφάνειας έδρασης. Ορθογωνικού περιγράμματος, με ρηχό σώμα και αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης. Τοιχώματα, σχεδόν κάθετα εξωτερικά και ελαφρά καμπύλα εσωτερικά, απολήγουν σε

πλατύ περιχέλιωμα. Εσωτερικά, πυκνές, άτακτες και ακανόνιστες κυκλικές βαθύνσεις. Παρουσιάζει αρκετές ομοιότητες με το 1541, ωστόσο, δεν είναι πιθανόν να συνανήκουν λόγω της μεγάλης διαφοράς στο πάχος του πυθμένα.

1541. KO 2042. Στοά jIN, To I, Te Θ4, στρ. ορίζοντας χρήσης (Πίν. 36).

Σωζ. μήκ. 0,26μ., σωζ. πλ. 0,125μ., πάχ. 0,03μ., διάμ. βαθύνσεων 0,006–0,009μ., βάθ. βαθύνσεων 0,002–0,003μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Τμήμα του πυθμένα, συγκολλημένο από τρία μεγάλα θραύσματα. Τρία μικρότερα θραύσματα συνανήκουν αλλά δεν συναρμόζουν. Αδιαμόρφωτη επιφάνεια έδρασης. Εσωτερικά, ακανόνιστες, κυκλικές και ελλειπτικής τομής, βαθύνσεις, σε πυκνή και άτακτη διάταξη.

1542. KO 2045. Δωμάτιο αXV, To I, Te I3–I4, K3–K4, στρ. καταστροφής (Πίν. 36).

Σωζ. μήκ. 0,11μ., σωζ. πλ. 0,098μ., σωζ. ύψ. 0,043μ., πάχ. 0,03μ., απόσταση μεταξύ των σειρών των βαθύνσεων 0,005μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Συγκολλημένο από ένα μεγάλο και ένα πολύ μικρό θραύσμα. Τμήμα από τοίχωμα προς την πλευρά του περιχειλώματος και τη γένεση του τελευταίου. Εκτεταμένες αποκρούσεις. Σώμα με ρηχά τοιχώματα, ελαφρά καμπύλα εσωτερικά και σχεδόν κάθετα εξωτερικά. Εσωτερικά, στενές βαθύνσεις-σχισμές, σε τέσσερις τουλάχιστον σειρές και σε πυκνή διάταξη.

2.1.5.3. Λεκάνες 1543–1566 (Πίν. 37–40)

Τύπος 1, 1543 (Πίν. 37)

1543. KO 2052. Δοκ. Τομή I, To I, στρ. 1 (Πίν. 37).

Σωζ. ύψ. 0,057μ., σωζ. πλ. 0,15μ. και 0,094μ., υπ. διάμ. τουλάχιστον 0,35μ., πλ. περιχ. 0,05μ., πάχ. 0,04μ. Δε διακρίνονται ίχνη τροχού.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με

μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μικρό τμήμα του σώματος και του περιχειλώματος, σε δύο θραύσματα. Σώμα ρηχό, με καμπύλα τοιχώματα εσωτερικά και σιγμοειδές περίγραμμα εξωτερικά. Πλατύ και επίπεδο περιχέλιωμα, ελαφρώς προεκτεινόμενο. Στην άνω επιφάνειά του εμπίεστη διακόσμηση αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί.

Τύπος 2, 1544–1545 (Πίν. 37)

1544. KO 2082. Νοικίας, To I, Te E7, στρ. καταστροφής (Πίν. 37).

Ύψ. 0,11μ., σωζ. πλ. 0,21μ., υπ. διάμ. περιχ. 0,4μ., πλ. περιχ. 0,038μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,19μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,27μ., ύψ. βάσ. 0,018μ., πάχ. 0,022–0,033μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6) με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Σχεδόν σε κατατομή, εκτεταμένες αποκρούσεις. Χαμηλή δισκόμορφη βάση, καμπύλης διατομής, με αδρή επιφάνεια έδρασης. Σώμα ρηχό, με τοιχώματα που διαγράφουν έντονα καμπύλο περίγραμμα εσωτερικά, ήδη από το επίπεδο του πυθμένα. Η καμπυλότητα εντείνεται στο ανώτερο τμήμα του σώματος, με αποτέλεσμα το τοίχωμα να εισέχει του περιχειλώματος. Αντίθετα, το εξωτερικό τοίχωμα είναι περισσότερο κάθετο. Απολήγει σε προεκτεινόμενο περιχέλιωμα, με κυρτή άνω επιφάνεια και καμπύλη εξωτερική περίμετρο, ενώ εσωτερικά δημιουργεί οξεία ακμή.

Πρβλ. Anderson 1954, 143, εικ. 6, αρ. 99· Ludorf 2000, 147, αρ. LR 440, 442, εικ. 156, 5ος αι. π.Χ.

1545. KO 2065. Αυλάκι 2, To I, Te I7 (Πίν. 37).

Σωζ. ύψ. 0,061μ., σωζ. πλ. 0,09μ., υπ. διάμ. περιχ. 0,3μ., πλ. περιχ. 0,035μ., πάχ. 0,028μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη καύσης εσωτερικά και εξωτερικά. Τμήμα του σώματος και του περιχειλώματος. Σώμα με καμπύλα τοιχώματα. Εσωτερικά, εισέχει ελαφρά σε σχέση με το πλατύ περιχέλιωμα που δημιουργεί ακμή. Η άνω επιφάνεια του περιχειλώματος ελαφρά κυρτή. Εξωτερικά, στην ένωση χείλους και σώματος, πλατιά και βαθιά αυλάκωση.

Τύπος 3, 1546–1548 (Πίν. 37)

1546. KO 2062. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 2 (Πίν. 37). Σωζ. ύψ. 0,086μ., σωζ. πλ. 0,081μ., υπ. διάμ. 0,35μ., πλ. περιχ. 0,035μ., πάχ. 0,017μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Τμήμα από το περιχέιλωμα και το σώμα. Περιορισμένες αποκρούσεις. Σώμα βαθύ με σχεδόν κάθετα τοιχώματα, που καμπυλώνονται στο ανώτερο τμήμα τους και εισέχουν ελαφρά σε σχέση με το ταινιωτό προεκτεινόμενο περιχέιλωμα. Σε απόσταση 0,065μ. χαμηλότερα από το χείλος διατηρείται τμήμα μολύβδινου συνδέσμου που σώζει μέρος από τα στελέχη του και στις δύο όψεις του αγγείου. Τμήμα δεύτερης οπή διαμέτρου 0,008μ., σώζεται σε απόσταση 0,065μ. από τον σύνδεσμο και 0,035μ. χαμηλότερα από το χείλος. Το τοίχωμα του αγγείου δεν είναι θραυσμένο ή ραγισμένο σε αυτό το σημείο, ενώ τα στελέχη που συνδέσμου που διατηρούνται έχουν φορά προς το κάτω μέρος του σκεύους και όχι προς την οπή που διατηρείται. Είναι πιθανόν λοιπόν η οπή να εξυπηρετούσε έναν δεύτερο σύνδεσμο ή κάποιον άλλο σκοπό.

1547. KO 2063. Δωμάτιο αI, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 37).

Σωζ. ύψ. 0,068μ., σωζ. πλ. 0,15μ., υπ. διάμ. 0,35μ., πλ. περιχ. 0,035μ., πάχ. περιχ. 0,02μ., πάχ. 0,018μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος. Τμήμα του σώματος και του περιχελώματος, συγκολλημένο από δύο θραύσματα. Σώμα βαθύ, με ελαφρά καμπύλα τοιχώματα. Στο ανώτερο τμήμα του σώματος εσωτερικά, καμπυλώνονται εντονότερα και εισέχουν σε σχέση με την ακμή του περιχελώματος. Το περιχέιλωμα, πλατύ και προεκτεινόμενο, με σχεδόν επίπεδη άνω επιφάνεια καιγωνιώδη εξωτερική περίμετρο.

1548. KO 2068. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε P15, στρ. καταστροφής (Πίν. 37).

Σωζ. ύψ. 0,048μ., σωζ. πλ. 0,067μ., υπ. διάμ. 0,4μ., πλ. περιχ. 0,035μ., πάχ. περιχ. 0,017μ. Δε διακρίνονται ίχνη τροχού.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Μικρό τμήμα του σώματος και του περιχελώματος. Σώμα με μάλλον κάθετα τοιχώματα. Εσωτερικά καμπυλώνονται και εισέχουν ελαφρώς από το ταινιωτό, προεκτεινόμενο, περιχέιλωμα, που δημιουργεί οξεία ακμή.

Wriedt-Sorensen και Winther-Jacobsen 2006, 282, εικ. 148, αρ. UC76.183, πριν από τον 1ο αι. μ.Χ. με βάση τα συνευρήματα.

Τύπος 4, 1549–1550 (Πίν. 37)

1549. KO 2058. Στοά jIB, κοντά στον πίθο 25, Το I, Τε H1/Θ1, H2/Θ2, στρ. ορίζ. χρήσης (Πίν. 37).

Σωζ. ύψ. 0,055μ., σωζ. πλ. 0,16μ., υπ. διάμ. τουλάχιστον 0,4μ., πλ. περιχ. 0,038μ., πάχ. 0,036μ., διάμ. βαθύνσεων σώματος 0,003μ., διάμ. βαθύνσεων χείλ. 0,004-0,006μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/4 reddish brown), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Στο χείλος και την εξωτερική πλευρά του τοιχώματος, ίχνη δευτερογενούς καύσης. Μέρος του σώματος και του περιχελώματος. Σώμα ρηχό, με καμπύλα τοιχώματα. Η καμπυλότητα εντονότερη στο άνω τμήμα του σώματος που εισέχει του περιχελώματος. Αδιαμόρφωτο, ελαφρά έσω νεύον περιχέιλωμα. Στο περιχέιλωμα και στο ανώτερο τμήμα του σώματος, διακρίνονται δύο ζεύγη ακανόνιστων κυκλικών βαθύνσεων που έγιναν μετά την όπτηση του σκεύους. Spitaels κ.α. 1978, 80, εικ. 40, αρ. 63, αρχαϊκά – πρώιμα κλασικά Cavanagh κ.α. 1996, 74, εικ. 14.12, 12, αρ. 58α Wriedt-Sorensen και Winther-Jacobsen 2006, 284, εικ. 149, αρ. UC80.191, ελληνιστική περίοδος.

1550. KO 2061. Στοά εIA, Το II, Τε H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 37).

Σωζ. ύψ. 0,072μ., σωζ. πλ. 0,137μ., υπ. διάμ. 0,45μ., πλ. περιχ. 0,033μ., πάχ. περιχ. 0,023μ., πάχ. 0,022μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος. Συγκολλημένη από δύο θραύσματα που αποδίδουν τμήμα του περιχελώματος και του σώματος. Σώμα ρηχό, με καμπύλα και λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα.

Η καμπυλότητα εντονότερη στο άνω τμήμα του σώματος που εισέχει του περιχειλώματος. Πλατύ, αδιαμόρφωτο περιχέιλωμα, με αποστρογγυλεμένη εξωτερική περίμετρο.

Τύπος 5, 1551–1552 (Πίν. 37)

1551. KO 2060. Στοά jIB, κοντά στον πίθο 25, Το I, Τε H1/Θ1, H2/Θ2, στρ. ορίζ. χρήσης (Πίν. 37).

Σωζ. ύψ. 0,08μ., σωζ. πλ. 0,112μ., υπ. διάμ. 0,45μ., πλ. περιχ. 0,044μ., ύψ. περιχ. 0,025μ., πάχ. 0,015μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Τμήμα του περιχειλώματος και του σώματος. Σώμα με λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα. Απολήγει, διαγράφοντας καμπύλο περίγραμμα εξωτερικά, σε προεκτεινόμενο περιχέιλωμα ορθογωνικής τομής.

Cavanagh κ.α. 1996, 84, αρ. 58a, εικ. 14.17, 20–21· Ludorf 2000, 19–20, εικ. 87, πίν. 13 (τύπος F II.1c) 4ος αι. π.Χ.· Wriedt-Sorensen και Winther-Jacobsen 2006, 282, εικ. 147, αρ. UC73.175–177.

1552. KO 2066A. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε P16, στρ. καταστροφής (Πίν. 37).

Σωζ. ύψ. 0,052μ., σωζ. πλ. 0,128μ., υπ. διάμ. 0,045μ., πλ. περιχ. 0,04μ., πάχ. περιχ. 0,022μ., πάχ. 0,017μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη καύσης εσωτερικά και εξωτερικά. Μικρό τμήμα από το περιχέιλωμα και το σώμα. Σώμα μάλλον βαθύ, με κάθετα τοιχώματα. Πλατύ προεκτεινόμενο περιχέιλωμα, με επίπεδη άνω επιφάνεια.

Τύπος 6, 1553–1555 (Πίν. 38)

1553. KO 2038. Τμήμα 1, Στοά εII, Το I, Τε Δ6, στρ. καταστροφής, Τμήματα 2–4, Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρώμα καταστροφής και δάπεδο και Αυλάκι 1, Το I, Τε Θ7 (Πίν. 38).

Τμήμα 1 από το οποίο προκύπτουν και οι συνολικές: Σωζ. ύψ. 0,11μ., σωζ. πλ. 0,4μ., υπ. διάμ. 0,65–0,68μ., πλ. περιχ. 0,035μ., ύψ. περιχ. 0,027μ., πάχ. 0,022–0,016μ., πλ. εγχάρακτης γραμμής 0,0025μ., βάθ.

χάραξης 0,0018μ., μήκ. πρώτου από το χείλος και ακέριου κλαδιού 0,27μ., πλ. κλαδιού 0,025–0,045μ.

Τμήμα 2: Σωζ. μήκ. 0,17μ., σωζ. πλ. 0,14μ., πάχ. 0,02μ.

Τμήμα 3: Σωζ. μήκ. 0,065μ., σωζ. πλ. 0,06μ., πάχ. 0,017μ.

Τμήμα 4: Σωζ. μήκ. 0,075μ., σωζ. πλ. 0,045μ., πάχ. 0,021μ.

Χειροποίητη ή με μήτρα. Η εξωτερική επιφάνεια, εντελώς καμένη, παρουσιάζει εκτεταμένες ασυνέχειες στη μάζα του πηλού. Πηλός ερυθροκίτρινος (7.5YR 6/6 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη καστανού επιχρίσματος εσωτερικά.

Μέρος από το περιχέιλωμα και το σώμα σε ένα θραύσμα, συγκολλημένο από τέσσερα μικρότερα (96a,Β. Τρία ακόμη θραύσματα, το ένα συγκολλημένο από δύο μικρότερα (369 και 409), αποδίδουν μέρος του σώματος. Συμπληρωμένο τοπικά για λόγους σταθερότητας. Εκτεταμένες αποκρούσεις.

Σχετικά ρηχό σώμα, με λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα. Ταινιωτό περιχέιλωμα, ορθογωνικής τομής, με επίπεδη άνω επιφάνεια. Εσωτερικά κοσμεύεται από επιμελημένης κατασκευής εγχάρακτη διακόσμηση, που αποδίδει σχηματοποιημένα κλαδιά με κεντρικό μίσχο και επιμήκη λογχόσχημα φύλλα εκατέρωθεν.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 232, αρ. 289. Επίσης, Roulsen 1994, 18, 45–6, πίν. V, αρ. 237, 5ος – αρχές 4ου αι. π.Χ.

1554. KO 2067. Στοά εΙΑ, Το II, Τε H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 38).

Σωζ. ύψ. 0,07μ., σωζ. πλ. 0,105μ., υπ. διάμ. περιχ. 0,6μ., πλ. περιχ. 0,03μ., ύψ. περιχ. 0,026μ., πάχ. 0,03μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος και καύσης εσωτερικά και εξωτερικά. Τμήμα από το περιχέιλωμα και το σώμα. Σώμα ρηχό, με ελαφρά καμπύλα τοιχώματα. Πλατύ προεκτεινόμενο περιχέιλωμα, ορθογωνικής τομής.

1555. KO 2047. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εI A, Το II, Τε N3, στρ. καταστροφής (Πίν. 38).

Σωζ. μήκ. 0,13μ., σωζ. πλ. 0,121μ., πάχ. 0,02μ., πλάτος ορθογωνικών μοτίβων 0,015X0,015 έως

0,023X0,025μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Τμήμα σώματος. Σώμα με ελαφρά καμπύλα τοιχώματα. Ακανόνιστες και βαθιές, κάθετα διασταυρούμενες χαράξεις, αποδίδουν ορθογωνικού περιγράμματος μοτίβα.

Robinson 1950, 432, πίν. 264, αρ. 1114, β' τέτ. 4ου αι. π.Χ.

Τύπος 7, 1556–1559 (Πίν. 39)

1556. KO 2055. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Ζ3, στρ. 1 (Πίν. 39).

Σωζ. ύψ. 0,045μ., σωζ. πλ. 0,15μ., υπ. διάμ. περιχ. 0,90μ., πλ. περιχ. 0,045μ., πάχ. 0,035μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/4 reddish brown), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μικρό τμήμα σώματος και περιχειλώματος. Περιορισμένες αποκρούσεις. Σώμα ρηχό, σχεδόν κωνικό, με λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα. Πλατύ, ορθογωνικής τομής περιχέλιωμα, με δύο εγχάρακτες γραμμές να ορίζουν ζώνη πλάτους 0,02μ. στην άνω επιφάνειά του και πλατιά αυλάκωση στην εξωτερική περίμετρό του.

1557. KO 2056. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 39).

Σωζ. ύψ. 0,125μ., σωζ. πλ. 0,19μ., υπ. διάμ. τουλάχιστον 0,7μ., πλ. περιχ. 0,05μ., πάχ. 0,035μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Εξωτερικά, διακρίνονται τα ίχνη από την επικόλληση του περιχειλώματος στο τοίχωμα. Πρόκειται για μία ακανόνιστη γραμμή σε σχήμα Γάμα, που εκτείνεται κάτω και από τις δύο πλευρές του ωτίου και προέκυψε από την μη επαρκή λείανση του πηλού. Επίσης, μια πλευρική «συρραφή» διακρίνεται στη γωνία που ενώνονται οι δύο πλευρές του ωτίου. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Ίχνη από καστανέρυθρο επίχρισμα. Τμήμα σώματος και περιχειλώματος. Εκτεταμένες αποκρούσεις. Χοντρά και λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα, ελαφρά καμπύλα στο εσωτερικό. Απολήγουν σε πλατύ περιχέλιωμα, ορθογωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένη εξωτερική περίμετρο. Το περιχέλιωμα δημιουργεί γωνιώδες περίγραμμα, που αν και δε σώζεται επαρκώς, είναι σαφές πως

διαμορφώνει συμφυή ορθογωνική λαβή-ωτίο.

Πρβλ. Ludorf 2000, 19, πίν. 71, αρ. L 110, τύπος J, 350–275 π.Χ (ως προς το χείλος).

1558. KO 2064. Στοά jIB, κοντά στον πίθο 25, Το Ι, Τε H1/H2, Θ1/Θ2, στρ. ορίζ. χρήσης (Πίν. 39).

Σωζ. ύψ. 0,123μ., σωζ. πλ. 0,113μ., υπ. διάμ. τουλάχιστον 0,6μ., πλ. περιχ. 0,053μ., πάχ. 0,03μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Εσωτερικά διακρίνονται εκτεταμένες αποκρούσεις ακανόνιστων ορθογωνικών σχημάτων, που πιθανόν προκλήθηκαν κατά τη χρήση. Μικρό τμήμα σώματος και περιχειλώματος. Σώμα με ρηχά και λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα. Πλατύ περιχέλιωμα, ελαφρώς προεκτεινόμενο, με κάθετη εξωτερική περίμετρο.

Knigge 2005, 212, εικ. 130, αρ. 812 (λεκάνη με παρόμοιο χείλος και οβάλ οπή).

1559. KO 2049. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 39).

Σωζ. ύψ. 0,065μ., σωζ. πλ. 0,145μ., υπ. διάμ. τουλάχιστον 0,6μ., πλ. περιχ. 0,05μ., πάχ. 0,03μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μικρό τμήμα σώματος και περιχειλώματος. Εκτεταμένες αποκρούσεις. Σώμα με ρηχά και λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα. Πλατύ, προεκτεινόμενο περιχέλιωμα, με κάθετη εξωτερική περίμετρο.

Βάσεις από λεκάνες με χοντρά τοιχώματα ή ιγδία των τύπων 3–5, 1560–1566 (Πίν. 40)

1560. KO 2074. Στοά jIB, εστία 3, Το Ι, Τε Θ1 (Πίν. 40).

Σωζ. ύψ. 0,045μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,18μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,25μ., ύψ. βάσ. 0,018μ., πάχ. 0,016μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6) με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος. Τμήμα βάσης και μικρό του σώματος. Χαμηλή δισκόμορφη βάση, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και επίπεδη επιφάνεια έδρασης.

Σώμα με λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα.

Ludorf 2000, πίν. 181 (δισκόμορφες βάσεις λεκανών)· Γιαννοπούλου 2002, 388, ΑΔ 10 (βάση αποθηκευτικού αγγείου ελληνιστικών χρόνων)· McPhee και Pemberton 2012, 138–39, πίν. 26, αρ. V20, 59 (δισκόμορφες βάσεις λεκανών με επίπεδο ή κυρτό πυθμένα).

1561. KO 2075. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε7, κοντά στους πίθους 10–11, στρ. καταστροφής (Πίν. 40).

Σωζ. ύψ. 0,05μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,085μ., σωζ. πλ. 0,167μ., ύψ. βάσ. 0,02μ., πάχ. 0,027μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6) με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Τμήμα βάσης και ελάχιστο τμήμα σώματος. Χαμηλή δισκόμορφη βάση, κοίλου περιγράμματος. Ο πυθμένας, πιθανόν κοίλος εξωτερικά, έχει απωλέσει την επιφάνειά του λόγω εκτεταμένων αποκρούσεων. Σώμα με χοντρά τοιχώματα.

1562. KO 2077. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η1/Θ1, Η2/Θ2, κοντά στον πίθο 25, στρ. ορίζ. χρήσης (Πίν. 40).

Σωζ. ύψ. 0,08μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,113μ., σωζ. πλ. 0,14μ., ύψ. βάσ. 0,027μ., πάχ. 0,026μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6) με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Τμήμα βάσης και σώματος. Δισκόμορφη βάση με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και επίπεδο πυθμένα. Σώμα βαθύ με σχεδόν κάθετα εξωτερικά τοιχώματα.

1563. KO 2078. Στοά jIB, κοντά στον πίθο 25, Το Ι, Τε Η1/Θ1, Η2/Θ2, στρ. ορίζ. χρήσης (Πίν. 40).

Σωζ. ύψ. 0,018μ., σωζ. διάμ. 0,11μ., υπ. διάμ. 0,25μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6) με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος. Τμήμα βάσης. Βάση χαμηλή, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και επίπεδη επιφάνεια έδρασης. Στην ένωση με το σώμα, πλατιά και ρηχή αυλάκωση.

1564. KO 2079. Στοά jIB, κοντά στον πίθο 25, Το Ι, Τε Η1/Θ1, Η2/Θ2, στρ. ορίζ. χρήσης (Πίν. 40).

Σωζ. ύψ. 0,063μ., σωζ. πλ. 0,076μ., υπ. διάμ. 0,15μ., ύψ. βάσ. 0,015μ., πάχ. 0,02μ. Δε διακρίνονται ίχνη τροχού.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6) με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Μικρό τμήμα βάσης και σώματος. Δισκόμορφη, χαμηλή βάση, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα. Σώμα βαθύ με χοντρά τοιχώματα. Στην εσωτερική επιφάνεια διακρίνεται ορθογωνική βάθυνση διαστάσεων 0,014X0,007μ., που οφείλεται μάλλον σε μεγάλο έγκλεισμα του πηλού που απορρίφθηκε.

1565. KO 2080. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2 (Πίν. 40).

Σωζ. ύψ. 0,075μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,14μ., υπ. διάμ. 0,25μ., σωζ. πλ. 0,13μ., ύψ. βάσ. 0,01μ., πάχ. 0,015μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6) με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Ίχνη σκούρου καστανού επιχρίσματος. Τμήμα βάσης και σώματος. Εκτεταμένες αποκρούσεις. Δισκόμορφη βάση, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και επίπεδο πυθμένα. Σώμα βαθύ, με λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα.

Ντουβάρι

1566. NT 201. Ντουβάρι Ι, Υπο 45, Τε Α–Β–Γ, στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 40).

Σωζ. ύψ. 0,046μ., σωζ. πλ. 0,26μ., διάμ. βάσ. 0,195μ., ύψ. βάσ. 0,015μ., πάχ. 0,03μ.

Συγκολλημένη από δύο θραύσματα. Δεν σώζει ίχνη τροχού, ωστόσο οι περιμετρικές αυλακώσεις είναι απόλυτα ομόκεντρες. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Η βάση και μέρος του σώματος. Βάση χαμηλή, δισκόμορφη, με ελαφρά καμπύλο περίγραμμα και κοίλο πυθμένα εξωτερικά. Στο κέντρο του πυθμένα υποτυπώδες κωνικό έξαρμα περιβάλλεται από τρεις αυλακώσεις. Η πρώτη βρίσκεται σε απόσταση 0,025μ. από το έξαρμα και έχει διάμετρο 0,058μ. Η δεύτερη σε απόσταση 0,053 από το έξαρμα και με διάμετρο 0,1μ. και η τρίτη σε απόσταση 0,01μ. από την δεύτερη και με διάμετρο 0,13μ. Εσωτερικά, όλη η επιφάνεια του επίπεδου πυθμένα είναι αδρή, με ορατά τα εγκλείσματα του πηλού, λόγω κατασκευής ή φθοράς κατά τη χρήση του σκεύους. Σώμα με χοντρά, λοξά διευρυνόμενα, τοιχώματα. Στο κατώτερο τμήμα του

σώματος εξωτερικά, δύο περιμετρικές αυλακώσεις σε απόσταση 0,03μ. από τη βάση και 0,01μ. μεταξύ τους.

2.1.5.4. Λεκάνες με συμφυές πόδι 1567–1568 (Πίν. 41)

1567. ΚΟ 2084. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Β1, στρ. καταστροφής (Πίν. 41).

Σωζ. ύψ. 0,15μ., σωζ. πλ. 0,38μ., σωζ. ύψ. ποδ. 0,06μ., διάμ. ποδ. 0,25μ., πάχ. 0,04–0,045μ.

Δε διακρίνονται ίχνη τροχού. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6) με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Συγκολλημένο από τέσσερα μεγάλα και ένα πολύ μικρό θραύσμα. Τμήμα από το κατώτερο σώμα και τη γένεση ποδιού. Σώμα βαθύ, με καμπύλα τοιχώματα εσωτερικά. Εξωτερικά το τοίχωμα είναι σχεδόν επίπεδο, ενώ δημιουργεί έντονη γωνία στη μετάβαση προς το πόδι. Από το πόδι σώζεται μέρος μόνο του άνω τμήματος, με κοίλο εξωτερικό και σχεδόν επίπεδο εσωτερικό τοίχωμα.

1568. ΚΟ 2085. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Β1, στρ. καταστροφής (Πίν. 41).

Σωζ. ύψ. 0,17μ., σωζ. πλ. 0,28μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,47μ., πλ. χείλ. 0,033–35μ., σωζ. πλ. στη γένεση του ποδιού 0,165μ., πάχ. τοιχ. στο άνω τμήμα 0,023μ., πάχ. στο κάτω τμήμα 0,05μ. Δε διακρίνονται ίχνη τροχού.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6) με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Μεγάλο μέρος από το περιχέλιωμα, το σώμα και τη γένεση της βάσης. Μικρό θραύσμα από το περιχέλιωμα δεν συγκολλείται. Σώμα βαθύ, με καμπύλο τοίχωμα εσωτερικά, που εισέχει σε σχέση με το επίπεδο και ελαφρά προεκτεινόμενο περιχέλιωμα. Εξωτερικά το τοίχωμα είναι επίπεδο και λοξά διευρυνόμενο, ενώ καμπυλώνεται ελαφρά αμέσως κάτω από το περιχέλιωμα. Έντονη γωνία δημιουργεί στη μετάβαση προς τη βάση. Με ιδιαίτερα χοντρά τοιχώματα και καμπύλο περίγραμμα εξωτερικά, πιθανόν διαμορφώνει ψηλό πόδι.

2.1.5.5. Αδιάγνωστα σκεύη με ιδιαίτερες διαμορφώσεις στο περιχέλιωμα 1569–1570 (Πίν. 41)

1569. ΚΟ 2071. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. καταστροφής

(Πίν. 41).

Σωζ. ύψ. 0,07μ., σωζ. μήκ. 0,29μ., σωζ. πλ. 0,103μ., πλ. περιχ. 0,06μ., πάχ. περιχ. 0,021μ. Χειροποίητο.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ο πυρήνας σκούρης γκριζωπής απόχρωσης, λόγω της όπτησης. Τμήμα από περιχέλιωμα και ελάχιστο από σώμα. Εκτεταμένες αποκρούσεις, περιορισμένη καύση. Λεκανόσχημο σκεύος με περιχέλιωμα δύο επιπέδων. Σώμα με ελαφρά λοξά διευρυνόμενα τοιχώματα. Απολήγει σε ταινιωτό προεκτεινόμενο περιχέλιωμα, με αποστρογγυλεμένη εξωτερική περίμετρο. Διαμορφώνει επίσης αποστρογγυλεμένη γωνία και στην συνέχεια ακολουθεί κάθετη κατωφερική κλίση.

Πρβλ. Rotroff 2006, 116, 279, εικ. 53, πίν. 44, αρ. 322 (σκεύος με περιχέλιωμα που αναπτύσσεται σε δύο επίπεδα. Cavanagh κ.α. 1996, 75, εικ. 14.13, 5, αρ. 52c (για τον τύπο του χείλους).

1570. ΚΟ 1913. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Β1/Γ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 41).

Σωζ. ύψ. 0,105μ., σωζ. μήκ. 0,345μ., ύψ. περιχ. 0,1μ., πλ. περιχ. στο κέντρο 0,12μ., ύψ. εξωτερικής περιμέτρου περιχ. 0,025μ., μέγ. πλ. ωτ. 0,275μ., διάμ. οπής 0,028μ., πάχ. στη γένεση του σώματος 0,025–0,03μ., μέγ. πλ. υποστηρίγματος κάτω από τις γωνιακές προεξοχές 0,02μ.

Χειροποίητο ή με μήτρα. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη από ορθογωνικού περιγράμματος αντικείμενο διακρίνονται έντονα στην εξωτερική επιφάνεια του χείλους και στα όρια των στελεχών που υποστηρίζουν τα ωτία. Πιθανόν αποτελούν τα ίχνη της μήτρας που χρησιμοποιήθηκε για τη διαμόρφωση του ωτίου. Τμήμα από το χείλος, σε ένα μεγάλο και ένα πολύ μικρό θραύσμα. Σκεύος με ωτία στο περιχέλιωμα. Χείλος τριγωνικής τομής, με επίπεδη άνω επιφάνεια, ελαφρά λοξότμητη εσωτερική και αποστρογγυλεμένη εξωτερική περίμετρο. Εσωτερικά, η περιφέρειά του διαγραφεί ελαφρά καμπύλη πορεία και πιθανότατα δεν ανήκει σε σκεύος κυκλικού περιγράμματος. Σε δύο τουλάχιστον τμήματα το πλάτος του περιχελιώματος διευρύνεται και διαμορφώνει συμφυή ορθογωνικά ωτία, με αποστρογγυλεμένες γωνίες και έντονα κοίλο περίγραμμα στην ένωση με την εξωτερική

περίμετρο του περιχειλώματος. Στην κάτω πλευρά και ακριβώς στη γωνία των ωτίων, αναπτύσσονται λοξά, κατά τη φορά του τοιχώματος, επιμήκη στελέχη, που πιθανότατα επεκτείνονται και στο τοίχωμα του σκεύους. Στο κέντρο του ωτίου ακανόνιστη κυκλική οπή, διανοιγμένη από πάνω προς τα κάτω και με έντονα λοξή φορά προς τα έξω.

2.1.5.6. Πίθοι 1571–1589 (Πίν. 42–43)

1571. KO 2112. Πίθος 8. Στοά jII B, To I, Te A2, A3 (Πίν. 42, 43).

Ύψ. 2,15μ., διάμ. σώμ. 1,6μ., πάχ. 0,03–0,04μ., εξ. διάμ. χείλ. 0,9μ., εσ. διάμ. χείλ. 0,6μ., πλ. χείλ. 0,15μ., ύψ. χείλ. 0,15μ., ύψ. εμβόλου 0,11μ., διάμ. εμβόλου 0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Κατά τόπους ίχνη καύσης ή πίσσας. Συγκολλημένος από πολλά θραύσματα και μερικώς συμπληρωμένος για λόγους στήριξης, υποστηρίζεται και από μεταλλικό σκελετό. Μεγάλος οξυπύθμενος πίθος με ενεπίγραφο χείλος. Σώματος ωοειδές, χωρίς λαιμό. Η μέγιστη διάμετρο στο μέσο του σώματος διατηρείται σε αρκετό ύψος, διαμορφώνοντας έτσι σχεδόν κυλινδρικά τοιχώματα. Απολήγει σε μικρό, συμπαγές, έμβολο. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρο. Στην επιφάνειά του επιμελημένη δεξιόστροφη επιγραφή, από έξι γράμματα-σύμβολα **Q A KO IA**. Ισομεγέθη, επιμελημένα, σε σταθερές μεταξύ τους αποστάσεις και ανάλογο βάθος χάραξης, αποδόθηκαν πριν από την όπτηση. Διατάσσονται σε τρία ζεύγη των δύο γραμμάτων που απέχουν μεταξύ τους 0,04μ., ενώ το καθένα από το ζευγάρι του 0,02μ. Είναι συμμετρικά και ισοϋψή με ύψος περίπου 0,04μ., με εξαίρεση το **Q** που φτάνει τα 0,07μ. καθώς η κάθετη κεραία του κατεβαίνει χαμηλότερα από τον ορίζοντα των άλλων γραμμάτων. Το **A** διαφοροποιείται στις δύο αποδόσεις του, καθώς στη δεύτερη είναι βραχύτερο και πιο πλατύ, με έντονα κοίλες τις εξωτερικές κεραίες. Στο **K** οι λοξές κεραίες είναι ευθύγραμμες και κοντύτερες από την κατακόρυφη. Το **O** είναι στρογγυλό, διαμέτρου 0,04μ. Το **I** αποδίδεται με μία κατακόρυφη κεραία.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 169, αρ. 1.

1572. KO 2118. Δωμάτιο αXVI, Πίθος 30, υπόγειο, To I, Te I2, I3, Θ2 (Πίν. 43).

Σωζ. ύψ. άνω τμήματος 0,2μ., σωζ. διάμ. σώμ. 0,7μ., πάχ. 0,03–0,04μ., πλ. χείλ. 0,085μ., ύψ. χείλ. 0,07μ., εξ. διάμ. χείλ. 0,52μ., εσ. διάμ. χείλ. 0,35μ., ύψ. εμβόλου 0,11μ., διάμ. εμβόλου 0,14μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Ακέραιο το χείλος και σε θραύσματα τμήμα από το ανώτερο και το κατώτερο μέρος του σώματος. Μικρός οξυπύθμενος πίθος με ενεπίγραφο χείλος. Σώμα μάλλον ωοειδές. Λαιμός χαμηλός, με ελαφρά κοίλο τοίχωμα που συγκλίνει προς το χείλος. Στο μέσο του ύψους του δύο εγκάρσιες μολυβδοχοημένες οπές διαμέτρου 0,01μ., σε απόσταση 0,115μ. μεταξύ τους. Χείλος σχήματος εχίνου, με επίπεδη και ευρεία άνω επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρο. Στην επιφάνειά του επιμελημένη δεξιόστροφη επιγραφή από πέντε γράμματα-σύμβολα, **KE KO E**. Αποδόθηκαν μετά από την όπτηση. Διατάσσονται σε τρεις ομάδες –τα τέσσερα πρώτα σε ζεύγη και το πέμπτο μονό– που απέχουν μεταξύ τους 0,04μ. Η απόσταση ανάμεσα στα γράμματα του ίδιου ζεύγους είναι 0,025μ. Το **O** ελαφρώς μικρότερο και ελλειπτικού περιγράμματος, έχει μέγιστη διάμετρο 0,024μ. Τα **E**, με ύψος και πλάτος 0,04μ., και κεραίες που εφάπτονται σε ορθή γωνία, διαφέρουν ως προς την απόδοση της άνω οριζόντιας κεραίας που στο πρώτο είναι μακρύτερη από τις υπόλοιπες. Η μεσαία κεραία είναι βραχύτερη και τοποθετημένο στο κέντρο. Στα δύο **K**, με ύψος 0,045 και πλάτος 0,035μ., τα λοξά σκέλη είναι ευθύγραμμα και αισθητά κοντύτερα από το κάθετο, με το οποίο εφάπτονται χωρίς να το διαπερνούν.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 169, αρ. 3.

1573. KO 2106. Πιθανότατα του πίθου 6. Διάδρομος βII, To I, Te B6 (Πίν. 43).

Σωζ. ύψ. 0,35μ., σωζ. πλ. 0,6μ., ύψ. χείλ. 0,11μ., πλ. χείλ. 0,15μ., υπ. εξ. διάμ. 0,9μ., εσ. διάμ. 0,6μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μέρος του χείλους και η γένεση του λαιμού. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρο, ορίζεται στην ένωση με το σώμα από περιμετρική αυλάκωση. Φέρει επιμελημένη δεξιόστροφη επιγραφή από πέντε

γράμματα-σύμβολα, **Q** **ΞΚΟΗ**. Εκτός από το αρκετά μικρότερο **Ξ**, που φαίνεται χαραγμένο μετά από την όπτηση, τα λοιπά είναι εκτυπωμένα με επιμέλεια πριν από την όπτηση. Διατάσσονται σε τρεις ομάδες, με μεσοδιαστήματα 0,055/0,11μ. και αποδίδονται με βαθείς ταινιωτές αυλακώσεις πάχους 0,005μ. Πρώτο και μεγαλύτερο από όλα το **Q**, ύψους 0,085μ., με το κάθετο στέλεχος να εφάπτεται χωρίς να διαπερνά τον κύκλο. Μετά από το κενό αναπτύσσεται η τριάδα από τα **ΞΚΟ**. Το **Ξ** έχει ύψος 0,035μ. και πλάτος 0,05μ., σχηματίζεται από ένα σκέλος κατακόρυφο και το άλλο λοξό, που τέμνουν την οριζόντια κεραία, χωρίς να εφάπτονται μεταξύ τους. Το **K**, με ύψος 0,065μ. και πλάτος 0,055μ., έχει ευθύγραμμες λοξές κεραίες, ενώ το **O** είναι κυκλικού περιγράμματος με διάμετρο 0,04μ. Το **H**, με ύψος 0,06μ. και πλάτος 0,045μ., διαμορφώνεται από δύο κατακόρυφες ισοϋψείς κεραίες, που τέμνονται στο μέσο του ύψους τους από μία οριζόντια.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 169, αρ. 5.

1574. KO 2110. Ν οينوποιείου, Το I, Τε B7, κοντά σε λάκκο (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,42μ., ύψ. χείλ. 0,1μ., πλ. χείλ. 0,15μ., υπ. εξ. διάμ. 0,9μ, εσ. διάμ. 0,6μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μικρό μέρος του χείλους. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρο, ορίζεται στην ένωση με το λαιμό από περιμετρική αυλάκωση. Στην άνω επιφάνεια, δεξιόστροφη επιγραφή τεσσάρων γραμμάτων-συμβόλων **O KOE**. Πριν από το **O** μικρή παύλα στο μέσο του ύψους του, ίσως είναι τυχαία. Αποδόθηκαν πριν από την όπτηση με εξαίρεση το πρώτο κατά σειρά **O**, που μάλλον χάραχθηκε μετά. Ανισομεγέθη, αποδίδονται με αδρή χάραξη διαφορετικού πάχους. Τα μεσοδιαστήματα κυμαίνονται από 0,016μ. έως 0,039μ. Το πρώτο **O**, είναι στρογγυλό με διάμετρο 0,05μ., ενώ το δεύτερο μικρότερο, με διάμετρο 0,032μ., και ελλειψοειδές. Το **K** επίμηκες, με τις λοξές κεραίες ευθύγραμμες και κοντύτερες από την κατακόρυφη, να αποδίδουν αμβλεία γωνία. Το ύψος του είναι 0,05μ. και το πλάτος του 0,02μ. Το **E** έχει άνισες κεραίες, με μικρότερη και ελαφρά παράκεντρη την εσωτερική, πλάτος 0,03μ. και ύψος 0,045μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 169–71, αρ. 7.

1575. KO 2111. Ν οικίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-αποθέτης (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,37μ., ύψ. χείλ. 0,08μ., πλ. χείλ. 0,17μ., υπ. εξ. διάμ. 0,9μ, εσ. διάμ. 0,56μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μικρό μέρος του χείλους. Χείλος σχεδόν ταινιωτό, με ευρεία άνω επιφάνεια. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή τεσσάρων γραμμάτων-συμβόλων **H KOH**, που διατάσσονται ελαφρώς λοξά ως προς την καμπύλη του χείλους. Χάραχθηκαν πιθανότατα μετά από την όπτηση. Αποδίδονται με αδρή χάραξη κυμαινόμενου βάθους. Τα γράμματα είναι ανισοϋψή, με μεσοδιαστήματα από 0,01μ. έως 0,028μ. Τα δύο **H**, είναι ισομεγέθη, με την οριζόντια κεραία περίπου στο μέσο του ύψους τους, που φτάνει τα 0,045μ. Το πλάτος είναι 0,033μ. Στο **K**, με ύψος 0,05μ. και πλάτος 0,02μ., οι λοξές κεραίες αισθητά κοντύτερες από την κατακόρυφη. Το **O** είναι στρογγυλό και μικρότερο από όλα, με διάμετρο 0,03μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 171, αρ. 8.

1576. KO 2105. Ν οينوποιείου, Το I, Τε B7, στρ. καταστροφής (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,36μ., ύψ. χείλ. 0,055μ., πλ. χείλ. 0,08μ., υπ. εξ. διάμ. 0,6–0,65μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μικρό μέρος του χείλους. Χείλος σχήματος εχίνου, με ευρεία άνω επιφάνεια. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή τεσσάρων γραμμάτων-συμβόλων **KI KO**, που χάραχθηκαν μετά από την όπτηση. Το μεσοδιάστημα μεταξύ των τριών πρώτων γραμμάτων είναι περί τα 0,015μ., ενώ το τελευταίο απέχει 0,008μ. Στα δύο **K**, οι λοξές κεραίες είναι αισθητά κοντύτερες από την κατακόρυφη. Το ύψος τους είναι 0,04μ. και το πλάτος 0,028μ. Το **I** (ή **Z**) με ιδιαίτερες τονισμένες τις οριζόντιες κεραίες έχει ύψος 0,03μ. και πλάτος 0,048μ. Το **O** είναι στρογγυλό και μικρότερο από όλα, με διάμετρο 0,025μ.

1577. KO 2113. Ν οικίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-

αποθέτης (Πίν. 43). Σωζ. ύψ. 0,27μ., σωζ. πλ. 0,64μ., ύψ. χείλ. 0,12μ., πλ. χείλ. 0,13μ., υπ. εξ. διάμ. 0,9μ, εσ. διάμ. 0,64μ. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μέρος του χείλους και μικρό μέρος του άνω σώματος. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρο, δημιουργεί γωνιά στην ένωση με το σώμα. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή πέντε γραμμάτων-συμβόλων, **ΟΙ(Ζ)ΚΟΙ**, που χαράχτηκαν πριν από την όπτηση. Επιμελημένα γράμματα, με σταθερό μεσοδιάστημα 0,03μ., εκτός από τα δύο τελευταία που απέχουν 0,04μ. Ανισομεγέθη, αποδίδονται με ισοπλατείς ταινιωτές αυλακώσεις πλάτους 0,002μ. Τα δύο **Ο** είναι κυκλικά με διάμετρο 0,035 και 0,04μ. αντίστοιχα. Το **Ι(Ζ)** αποτελείται από δύο ισοσκελείς οριζόντιες και μία κατακόρυφη κεραία, έχει πλάτος 0,038μ. και ύψος 0,027μ. Στο **Κ** οι λοξές κεραίες είναι ευθύγραμμες και κοντύτερες από την κατακόρυφη, ύψους 0,04μ. Το πλάτος του είναι 0,03μ. Το **Ι** αποδίδεται μόνο από μία κατακόρυφη κεραία και έχει ύψος 0,035μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 171, αρ. 9.

1578. KO 2109. Ν οινόποιείου, Το Ι, Τε Β7, στρ. καταστροφής (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,35μ., σωζ. ύψ. 0,012μ., ύψ. χείλ. 0,08μ., πλ. χείλ. 0,14μ., υπ. εξ. διάμ. 0,68–0,7μ

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μικρό μέρος του χείλους. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια, ορίζεται στην ένωση με το σώμα από περιμετρική αυλάκωση. Πλατιά ταινιωτή εξωτερική περίμετρος. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή τριών γραμμάτων-συμβόλων, **ΜΘΚΟ**, που έγιναν μετά την όπτηση. Το μεσοδιάστημα μεταξύ των γραμμάτων είναι περί τα 0,02–0,03μ. Το **Μ** έχει ύψος 0,045μ. και πλάτος 0,045μ. Το **Θ** έχει για κέντρο μια στιγμή και διάμετρο 0,03μ. Το **Κ**, με αισθητά πιο κοντές τις λοξές κεραίες, έχει ύψος 0,035μ. και πλάτος 0,025μ. Το **Ο**, ελλειπτικού περιγράμματος, με διάμετρο 0,025μ.

1579. KO 2107. Στοά jII Δ, Το Ι, Τε Α3, στρ. 1 (Πίν. 43).

Σωζ. ύψ. 0,28μ., σωζ. πλ. 0,35μ., ύψ. χείλ. 0,13μ., πλ. χείλ. 0,15μ., υπ. εξ. διάμ. 0,9μ. υπ. εσ. διάμ. 0,6μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μίκα. Μικρό μέρος του χείλους. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια, και ταινιωτή εξωτερική περίμετρο, ορίζεται στην ένωση με το σώμα από περιμετρική αυλάκωση. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή τεσσάρων γραμμάτων-συμβόλων, **(ΖήΕ?)ΚΟΘ**, που εκτυπώθηκαν πριν από την όπτηση. Ισοπαχή και επιμελημένα, αποδίδονται με ρηχές ταινιωτές αυλακώσεις πλάτους 0,002μ. Τα μεσοδιαστήματα κυμαίνονται από 0,025 έως 0,035μ. Από το πρώτο γράμμα διατηρείται μικρό μέρος από την άνω οριζόντια κεραία, ίσως **Ε** ή **Ζ**. Το **Κ**, που δεν σώζει το κατακόρυφο σκέλος, έχει ευθύγραμμες και κοντύτερες τις λοξές κεραίες. Το ύψος του είναι 0,05μ. και το πλάτος 0,035μ. Το **Ο** μικρότερο και κυκλικό, με διάμετρο 0,025μ. Το **Θ** αποδίδεται στρόγγυλο με κεντρική στιγμή, αντί οριζόντιας κεραίας, και διάμετρο 0,035μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 169, αρ. 6.

1580. KO 2108. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης (Πίν. 43).

Σωζ. ύψ. 0,15μ., σωζ. πλ. 0,3μ., πλ. επιφάνειας χείλ. 0,115μ., ύψ. χείλ. 0,08μ., πλ. εξ. περιμέτρου 0,018μ. και 0,048μ., υπ. διάμ. 0,7–0,72μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Μικρό μέρος του χείλους και ελάχιστο τμήμα από τη γένεση του λαιμού. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια. Η εξωτερική περίμετρος και η περιφέρεια λοξότμητες. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή τριών γραμμάτων-συμβόλων, **ΚΟΘ(?)**, που χαράχτηκαν μετά από την όπτηση. Το μεσοδιάστημα μεταξύ των πρώτων γραμμάτων είναι 0,013μ., ενώ η απόσταση του **Θ** είναι 0,032μ. Το **Κ**, με κοντύτερες τις λοξές κεραίες, έχει ύψος 0,048μ. και πλάτος 0,028μ. Το **Ο** είναι μικρότερο, στρόγγυλο και έχει διάμετρο 0,023μ. Το τρίτο γράμμα που δεν διακρίνεται καλά, έχει διάμετρο 0,033μ.

1581. KO 2114. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, στρ. καταστροφής (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,16μ., ύψ. χείλ. 0,1μ., πλ. χείλ. 0,1μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα

σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Χείλος τριγωνικής τομής. Ευρεία άνω επιφάνεια με αβαθή αυλάκωση στην εξωτερική της περίμετρο. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή δύο γραμμάτων-συμβόλων, **ΚΟ**, που έγιναν πιθανότατα μετά από την όπτηση. Το μεσοδιάστημα μεταξύ των γραμμάτων είναι περί τα 0,019μ. Στο **Κ**, οι λοξές κεραίες είναι αισθητά κοντύτερες από την κατακόρυφη. Το ύψος του σώζεται ως τα 0,03μ. και το πλάτος είναι 0,024μ. Το **Ο** είναι στρογγυλό και έχει διάμετρο 0,034μ.

1582. KO 2121. Στοά jIB, πίθος 25, Το I, Τε H1/H2, Θ1/Θ2 (Πίν. 43).

Σωζ. ύψ. 0,23μ., σωζ. πλ. 0,57μ., ύψ. χείλ. 0,11μ., πλ. χείλ. 0,13μ., υπ. διάμ. χείλ 0,9μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Μέρος του χείλους και τμήμα από τη γένεση του λαιμού. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρος, ορίζεται στην ένωση με το σώμα από περιμετρική αυλάκωση. Φέρει εγχάρακτο γράμμα σύμβολο, **Θ**, με διάμετρο 0,045μ. Πιθανότατα χαράχθηκε μετά από την όπτηση. Ίσως συνανήκει με το 1581.

1583. KO 2120. Διάδρομος βII, Το I, Τε Α6, κοντά στους πίθους 6, 7 (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,15μ., ύψ. χείλ. 0,1μ., πλ. χείλ. 0,1μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Μικρό μέρος του χείλους. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρο. Διατηρούνται δύο γράμματα-σύμβολα **ΚΟ**, που έγιναν μετά την όπτηση. Το μεσοδιάστημα μεταξύ τους είναι 0,01μ. Το **Κ** έχει ύψος 0,03μ. και πλάτος 0,02μ. Το **Ο** έχει διάμετρο 0,015μ. Ίσως συνανήκει με το 1584.

1584. KO 2119. Διάδρομος βII, Το I, Τε Α6, κοντά στους πίθους 6, 7 (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,2μ., ύψ. χείλ. 0,1μ., πλ. χείλ. 0,1μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Μικρό μέρος του χείλους. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω

επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρο. Διατηρεί εγχάρακτο σύμβολο, που ομοιάζει με το γράμμα **Π**, αλλά με ιδιαίτερα μακριά την οριζόντια και κοντές και ανισοϋνείς τις κάθετες κεραίες. Το ύψος και το πλάτος του είναι 0,04μ. Πιθανότατα χαράχθηκε μετά από την όπτηση. Ίσως συνανήκει με το 1583.

1585. KO 2103. Στοά jIB, Το I, Τε E2, στρ. καταστροφής (Πίν. 43).

Σωζ. ύψ. 0,12μ., σωζ. πλ. 0,55μ., ύψ. χείλ. 0,08μ., πλ. χείλ. 0,14μ., υπ. διάμ. 0,8μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Μέρος του χείλους και ελάχιστο τμήμα από τη γένεση του λαιμού. Χείλος χαμηλό, τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια, λοξότμητη περίμετρο και ταινιωτή περιφέρεια. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή δύο γραμμάτων-συμβόλων, **ΜΑ**, που χαράχθηκαν μετά από την όπτηση και απέχουν 0,04μ. Το **Μ** αποδίδεται με δύο κάθετες και δύο λοξές κεραίες, έχει ύψος 0,03μ. και πλάτος 0,045μ. Το **Α**, ισοσκελές με δύο λοξές και μια οριζόντια κεραία, ύψος 0,035μ. και πλάτος 0,04μ.

1586. KO 2104. Διάδρομος βI, Β τμήμα, Το I, στρ. καταστροφής (Πίν. 43).

Σωζ. ύψ. 0,13μ., σωζ. πλ. 0,54μ., ύψ. χείλ. 0,12μ., πλ. χείλ. 0,13μ., ύψ. χείλ. 0,08μ., υπ. διάμ. 0,85μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Μέρος του χείλους και ελάχιστο τμήμα από τη γένεση του λαιμού. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και ταινιωτή εξωτερική περίμετρος, ορίζεται στην ένωση με το σώμα από περιμετρική αυλάκωση. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή δύο γραμμάτων-συμβόλων, **ΝΒ**, που χαράχθηκαν μετά από την όπτηση. Το **Ν**, με δύο κάθετες και μια λοξή κεραία έχει ύψος 0,045μ. και πλάτος 0,04. Το **Β**, με μια κάθετη κεραία και δύο ημικύκλια, το κάτω πιεσμένο, έχει ύψος 0,055 και πλάτος 0,025μ.

1587. KO 2115. Ν οينوποιείου, Το I, Τε B7, στρ. επιφ. (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,12μ., ύψ. χείλ. 0,012μ., πλ. χείλ. 0,11μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με

σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Ελάχιστο τμήμα χείλους. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και πλατιά εξωτερική περίμετρο. Φέρει δεξιόστροφη επιγραφή δύο γραμμάτων-συμβόλων, **ΙΑ**, που έγιναν πιθανότατα πριν από την όπτηση. Το μεσοδιάστημα μεταξύ των γραμμάτων είναι 0,02μ. Το **Ι** αποτελείται από μία κάθετη κεραία και έχει ύψος 0,043μ. Το **Α** είναι, με έντονα λοξές κεραίες είναι αισθητά πιο κοντό, με ύψος 0,038μ. και πλάτος 0,047μ.

1588. KO 2116. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Γ11, στρ. 2 (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,33μ., ύψ. χείλ. 0,07μ., πλ. χείλ. 0,11μ., υπ. εξ. διάμ. 0,68–0,7μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Μικρό μέρος του χείλους. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια και λοξότμητη περιφέρεια και πλατιά εξωτερική περίμετρο. Φέρει δεξιόστροφη εγχάρκτη επιγραφή δύο γραμμάτων-συμβόλων, **ΑΒ ή Ρ?**, που έγινε μετά από την όπτηση. Το **Α**, με έντονα λοξές κεραίες έχει ύψος 0,032μ. και πλάτος 0,04μ. Στο **Β ή Ρ** η κάθετη κεραία προεξέχει και έχει ύψος 0,035μ., ενώ το σωζόμενο πλάτος είναι 0,03μ.

1589. KO 2117. Δωμάτιο αVIII, Το Ι, Τε Ε5, στρ. επιφ. (Πίν. 43).

Σωζ. πλ. 0,34μ., ύψ. χείλ. 0,11μ., σωζ. πλ. χείλ. 0,105μ., υπ. διάμ. χείλ. 0,76–0,78μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 5/6 yellowish red), με σκούρο γκριζωπό πυρήνα και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα. Μέρος του χείλους. Χείλος τριγωνικής τομής, με ευρεία άνω επιφάνεια, και πλατιά περίμετρο. Φέρει το γράμμα, **Δ**, που πιθανότατα χαράχθηκε πριν από την όπτηση και έχει ύψος 0,042μ. και πλάτος 0,055μ. Σε απόσταση 0,055μ. διακρίνεται ένα ακόμη χάραγμα, που έγινε μετά την όπτηση και αποδίδει το γράμμα **Ο ή Θ**, με διάμετρο 0,025μ.

2.1.5.7. Εξαρτήματα πήλινων σκευών και πίθων 1590–1613 (Πίν. 44–46)

2.1.5.7.1. Υποστατά 1590–1594 (Πίν. 44)

1590. KO 2046. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Δ7, εσωτερικό (Πίν. 44).

Σωζ. ύψ. 0,1μ., σωζ. πλ. 0,163μ., υπ. διάμ. τουλάχιστον 0,4μ., πλ. βάσ. 0,035μ., ύψ. βάσ. 0,045μ., πάχ. 0,025–0,045μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (7.5YR 7/6 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Τμήμα από την επιφάνεια έδρασης και το πόδι. Εκτεταμένες αποκρούσεις και επικαθίσματα. Χοντρά, χροανοειδή τοιχώματα, διευρύνονται έντονα προς τη επιφάνεια έδρ., διαγράφοντας κοίλο εξωτερικό και κοιλόκυρτο εσωτερικό περίγραμμα. Απολήγουν, με γωνιώδη άρθρωση, σε ψηλή βάση, με επίπεδη Επιφάνεια έδρασης και εξωτερική περίμετρο. Στην εξωτερική περίμετρο διατηρείται αχνά εμπίεστη διακόσμηση που αποδίδει σχηματοποιημένο κλαδί και λογχόσχημα φύλλα εκατέρωθεν. Το κλαδί διακρίνεται σε δύο τμήματα, μήκους 0,03μ. και 0,02μ. αντίστοιχα, ενώ τα δύο φύλλα που διακρίνονται έχουν μήκος 0,018μ. και 0,022μ.

1591. KO 2200. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ2/Ι3, στρ. πλινθίων και στέγης (Πίν. 44).

Ύψ. 0,15μ., διάμ. βάσ. 0,4μ., εξ. διάμ. σωληνωτής οπής 0,2μ., εσ. διάμ. σωληνωτής οπής 0,13–0,14μ., πλ. επιφάνειας έδρ. μέχρι την οπή 0,125μ., πάχ. στην οπή 0,025.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος (5YR 5/4 reddish brown). Σχεδόν πλήρες, συγκολλημένο από πέντε θραύσματα. Λείπει μέρος της επιφάνειας έδρασης και του σώματος. Υποστατό, πιθανότατα του πίθου 1572. Κυκλικού περιγράμματος ψηλό σκεύος, με κεντρική σωληνωτή οπή. Ευρεία επιφάνεια έδρασης, ψηλή και λοξότμητη, με κλίση προς τα πάνω. Η κάτω επιφάνεια έντονα κοίλη, με αποτέλεσμα το σκεύος να εδράζεται σε μικρό τμήμα της εξωτερικής περιμέτρου. Συνεχίζει με κοιλόκυρτο περίγραμμα σε ψηλό, σχεδόν

κάθετο, τοίχωμα. Τα εσωτερικά τοιχώματα της οπής, παρουσιάζουν κλίση προς τα έξω και πάνω, με αποτέλεσμα η διάμετρος της οπής να παρουσιάζει μείωση προς τα κάτω.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 169, αρ. 4· Knigge 2005, 201, πίν. 25.2, 121, αρ. 70, 224, πίν. 138, αρ. 937, τέλη 4ου αι. π.Χ.

1592. KO 2086. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 44).

Ύψ. 0,06μ., διάμ. 0,31μ., πλ. τοιχώματος 0,11μ., πάχ. 0,04μ., διάμ. σωληνωτής οπής 0,125μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και μεγάλα πετραδάκια. Καστανέρυθρο επίχρυσμα (5YR reddish brown 5/4), διατηρείται καλά μόνο στην επιφάνεια έδρασης. Σε κατατομή, με εκτεταμένες αποκρούσεις. Η κάτω επιφάνεια κοίλη προς το κέντρο, με αποτέλεσμα το σκεύος να εδράζεται μόνο στην εξωτερική του περίμετρο, ενώ το κεντρικό τμήμα με την οπή μένει ελεύθερο, 0,015μ. ψηλότερα από την επιφάνεια έδρασης. Η εξωτερική περίμετρος του τοιχώματος, αδρά διαμορφωμένη και σχεδόν κάθετη. Η άνω επιφάνεια, με κοίλη διατομή, παρουσιάζει αύξηση του ύψους προς το εσωτερικό, όπου διαμορφώνεται σωληνωτή οπή. Τα τοιχώματα της οπής εσωτερικά είναι κοίλα και με διάμετρο που μειώνεται προς τα κάτω.

Πρβλ. Δουλιγέρη-Ιντζεσίλογλου 1997, 74, πίν. 60.

1593. KO 2083. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 44).

Ύψ. 0,11μ., σωζ. πλ. 0,18μ., υπ. διάμ. περιχ. 0,35μ., πλ. χείλ. 0,031μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,12μ., υπ. διάμ. βάσ. τουλάχιστον 0,4μ., ύψ. βάσ. 0,018μ., πάχ. 0,025–0,035μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Μέρος βάσης, σώματος και περιχειλώματος. Περιορισμένες αποκρούσεις. Βάση με επίπεδη Επιφάνεια έδρασης και ευρεία περίμετρο που προεκτείνεται και πέραν της μέγιστης διαμέτρου του σώματος. Σώμα βαθύ, με χοντρά πηνιόσχημα τοιχώματα, που διευρύνονται προς το περιχέλιωμα και εντονότερα προς τη βάση. Εσωτερικά, το τοίχωμα περισσότερο κάθετο, καμπυλώνεται μόνο στο

άνωτερο τμήμα του και εισέχει του περιχειλώματος, ενώ δημιουργεί γωνία στην ένωση με τον πυθμένα, που ακολουθεί κατωφερή κλίση. Το περιχέλιωμα, ελαφρώς προεκτεινόμενο, με αποστρογγυλεμένη εξωτερική περίμετρο, επίπεδη άνω επιφάνεια και οξεία ακμή εσωτερικά.

1594. KO 2081. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, κοντά στον πίθο 20, στρ. καταστροφής (Πίν. 44).

Ύψ. 0,11μ., σωζ. πλ. 0,22μ., υπ. διάμ. 0,45μ., πλ. περιχ. 0,033μ., σωζ. πλ. επιφάνειας έδρ. 0,022μ., πάχ. 0,02–0,032μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Ίχνη σκούρου καστανού επιχρίσματος. Τμήμα του τοιχώματος και η γένεση του πυθμένα. Εκτεταμένες αποκρούσεις. Επιφάνεια έδρασης ιδιαίτερα χαμηλή, διαμορφώνει εξωτερικά υποτυπώδη δακτύλιο που ορίζεται από αβαθή αυλάκωση. Σώμα με σχεδόν κάθετα, ελαφρά διευρυνόμενα, τοιχώματα, με πάχος που αυξάνεται προς τα πάνω. Απολήγει σε πλατύ αδιαμόρφωτο περιχέλιωμα.

2.1.5.7.2. Πώματα πίθων 1595–1609 (Πίν. 45)

1595. KO 2001. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 45).

Σωζ. πλ. 0,35μ., υπ. διάμ. 0,8μ., πάχ. 0,024–0,03μ., σωζ. πλ. οπής 0,085μ., υπ. διάμ. οπής 0,15–17μ., πλ. λαβ. 0,15μ., ύψ. λαβ. 0,05μ., πάχ. λαβ. 0,035μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Ίχνη καστανέρυθρου επιχρίσματος (5YR 5/4 reddish brown). Περιορισμένα ίχνη καύσης, κυρίως στην κάτω επιφάνεια και στην περίμετρος της οπής. Συγκολλημένο από τέσσερα θραύσματα, σώζει το τοίχωμα σε κατατομή και μεγάλο μέρος μίας λαβής. Πώμα πίθου με λαβή και κεντρική οπή. Δισκόμορφο, με οριζόντια υπερυψωμένη χοντρή λαβή, ελλειπτικής τομής. Η άνω επιφάνεια είναι λειασμένη και με αποστρογγυλεμένη περιφέρεια, ενώ η κάτω είναι αδρή με οξεία ακμή. Το πάχος του παρουσιάζει σταδιακή μείωση 0,005μ. προς την περιφέρεια της οπής, που ορίζεται από αβαθή και ακανόνιστη αυλάκωση.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 171, αρ. 10. Για παρόμοια, Robinson 1959, 19, πίν. 38, F 89, P 14481· Mitford 1980, 223–25, 228–29, αρ. 288, 292· Kovacsovics 1990, 62, 224, πίν. 64, εικ. 30.2, 31.1, 138 (αύλειος χώρος του κτηρίου Z3, πώμα ρηχής λεκάνης-λουτηρίου)· Χατζή-Σπηλιωπούλου 1991, 359, σχ. 1, δ.1, 2· Rotroff 2006, 98, 263, εικ. 29, πίν. 23, αρ. 175–177· McPhee και Pemberton 2012, 58, 66, πίν. 8, αρ. I–70 (πώμα πίθου ή προστομιαίου πηγαδιού).

1596. KO 2002. Στοά jIB, κοντά στον πίθο 25, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,36μ., υπ. διάμ. 0,75μ., πάχ. 0,04μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR 6/8 reddish yellow), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα, μεγαλύτερα πετραδάκια και μίκα. Αποσπασματικό. Δισκόμορφο, με αδρή την κάτω και επίπεδη την άνω επιφάνεια. Η περίμετρος του δίσκου αποστρογγυλεμένη, με μια ρηχή αυλάκωση, τοπικά, στο κάτω μέρος της.

1597. KO 2003. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 45).

Σωζ. πλ. 0,4μ., υπ. διάμ. 0,80μ., πάχ. 0,038μ.

Πηλός Ό.π. 1596. Αποσπασματικό, συγκολλημένο από πέντε θραύσματα. Δισκόμορφο, με επίπεδες επιφάνειες και εξωτερική περίμετρο.

1598. KO 2004. Στοά jIB, κοντά στον πίθο 25, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής. (Πίν. 45).

Σωζ. πλ. 0,49μ., υπ. διάμ. 0,80μ., πάχ. 0,03μ.

Πηλός Ό.π. 1596. Αποσπασματικό, σε δύο τμήματα, το ένα συγκολλημένο από τρία θραύσματα. Δισκόμορφο, με αδρές επιφάνειες και εξωτερική περίμετρο με επίπεδο τοίχωμα και κλίση προς τα πάνω.

1599. KO 2005. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 45).

Σωζ. πλ. 0,22μ., υπ. διάμ. 0,66μ., πάχ. 0,022μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1596.

1600. KO 2006. Χώρος ηI, Το I, Τε K2–K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,195μ., υπ. διάμ. 0,75μ., πάχ. 0,024μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1596, με ελαφρά γωνιώδη εξωτερική περίμετρο.

1601. KO 2007. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 45).

Σωζ. πλ. 0,23μ., υπ. διάμ. 0,66μ., πάχ. 0,04μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1596, με επίπεδη και επιχρισμένη άνω και εντελώς αδρή κάτω επιφάνεια. Στην οποία διακρίνονται ίχνη από την επιφάνεια πάνω στην οποία πιέστηκε.

1602. KO 2008. Αυλή δI, Το I, Τε H2/Z2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,175μ., υπ. διάμ. 0,66μ., πάχ. 0,04μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1598.

1603. KO 2009. Το I, Περισυλλογή (Πίν. 45).

Σωζ. πλ. 0,31μ., υπ. διάμ. 0,75μ., πάχ. 0,02μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1600.

1604. KO 2010. Στοά jIIA, Το I, στρ. καταστροφής (Πίν. 45).

Σωζ. πλ. 0,48μ., υπ. διάμ. 0,83μ., πάχ. 0,04μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1596, με αδρές και επιφάνειες και κυρτή εξωτερική περίμετρο, που ορίζεται στο κάτω τμήμα της από αβαθή αυλάκωση.

1605. KO 2011. Δοιοποιείου, καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε A4, από την δεξαμενή Π 32.

Σωζ. πλ. 0,44μ., υπ. διάμ. 0,72μ., πάχ. 0,03μ.

Αποσπασματικό, σε ένα μεγάλο και ένα πολύ μικρό τμήμα. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1596, με αδρή κάτω επιφάνεια και κάθετη εξωτερική περίμετρο.

1606. KO 2012. Διάδρομος βI B τμήμα, Το I, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,255μ., υπ. διάμ. 0,73μ., πάχ. 0,035μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1596, με σχετικά επίπεδες επιφάνειες και κάθετη εξωτερική περίμετρο.

1607. KO 2013. Διάδρομος βII, Το I, Τε B5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,34μ., υπ. διάμ. 0,77μ., πάχ. 0,04μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1596, με σχετικά επίπεδες επιφάνειες.

1608. KO 2014. Στοά jIIA, Το I, Τε Γ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,35μ., υπ. διάμ. 0,80μ., πάχ. 0,03μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1596, με επίπεδες επιφάνειες και κάθετη εξωτερική περίμετρο.

Ντουβάρι

1609. NT 200. Ντουβάρι I, Υπο 45, Τε Α–Β–Γ, στρ. καταστροφής 2.

Σωζ. πλ. 0,15μ., υπ. διάμ. 0,7μ., πάχ. 0,03μ.

Αποσπασματικό. Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1596, με ελαφρά κυρτή εξωτερική περίμετρο, σώζει ένα στέλεχος στερέωσης μολύβδινου συνδέσμου.

2.1.5.7.3. Δισκόμορφα σκεύη με διαμόρφωση δακτυλίου βάσης 1610–1611 (Πίν. 46)

1610. KO 2087. Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε I4, στρ. καταστροφής (Πίν. 46).

Σωζ. ύψ. 0,06μ., σωζ. πλ. 0,07–0,1μ., υπ. διάμ. 0,5μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,098μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,3μ., σωζ. ύψ. βάσ. 0,016μ., πάχ. 0,04μ.

Χειροποίητο. Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6), με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβεστολιθικά τρίμματα και πετραδάκια. Τμήμα από τον δίσκο και τον δακτύλιο της βάσης. Ίχνη καύσης στην άνω επιφάνεια. Δισκόμορφο, με χοντρό και στενό, σχεδόν επίπεδο, τοίχωμα απολήγει σε ελαφρά αποστρογγυλεμένη περίμετρο. Δακτυλιόσχημη βάση, με ελαφρά καμπύλο εξωτερικό τοίχωμα.

Πρβλ. McPhee και Pemberton 2012, 68–9, 71, εικ. 9, 44, πίν. 9, αρ. II–5.

1611. KO 2088. Ν οικίας, Το I, Τε E7, στρ. καταστροφής (Πίν. 46).

Σωζ. ύψ. 0,07μ., σωζ. πλ. 0,153μ., υπ. διάμ. 0,5μ., σωζ. πλ. βάσ. 0,096μ., υπ. διάμ. βάσ. 0,35μ., σωζ. ύψ. βάσ. 0,017μ., πάχ. 0,03–0,035μ.

Πηλός και περιγραφή Ό.π. 1610.

2.1.5.7.4. Σωληνωτές προχοές-αυλοί 1612–1613 (Πίν. 46)

1612. KO 1591. Στοά εII, Το I, Τε A6/B6, στρ. 1, λάκκος (Πίν. 46).

Σωζ. μήκ. 0,145μ., μέγ. διάμ. 0,04μ., ελάχ. διάμ. 0,032μ., διάμ. οπής 0,01–0,015μ.

Πηλός ερυθρός (2.5YR 4/6 red), λεπτόκοκκος, με λίγα ασβεστολιθικά τρίμματα, γκριζωπής απόχρωσης στον πυρήνα. Αποσπασματική. Κυκλικής τομής και κωνικού σχήματος, με σωληνωτή οπή, που το πλάτος της αυξάνεται αντίστροφα προς την εξωτερική διάμετρο. Περιμετρικά, και χαμηλότερα από τη μέγιστη διάμετρο, αναπτύσσονται δύο επάλληλες ζώνες πλάτους περίπου 0,015μ., η πρώτη ελαφρά έξεργη και η δεύτερη κοίλη. Η διαμόρφωση αυτή είναι εντελώς ανεπαίσθητη και δεν γίνεται αντιληπτή στην τομή του σκεύους, ωστόσο ψηλαφίζεται στην επιφάνεια.

1613. KO 1595. Στοά εΙΔ, Το I, Τε A1, στρ. 1 (Πίν. 46).

Σωζ. μήκ. 0,11μ., εξ. διάμ. 0,046μ., διάμ. περιχ. 0,063μ., διάμ. οπής 0,01μ.

Πηλός κιτρινέρυθρος (5YR yellowish red 5/6), γκριζωπής απόχρωσης στον πυρήνα, με μίκα. Αποσπασματική. Επιμήκης, κυκλικής τομής προχοή, με χοντρά τοιχώματα και σωληνωτή οπή. Απολήγει σε εξωστρέφον τριγωνικό περιχέλιωμα. Το πλάτος της μειώνεται ελαφρά προς το περιχέλιωμα, ενώ αντίθετα αυξάνεται η διάμετρος της οπής.

2.1.6. Γυάλινο αγγείο 1614 (Πίν. 46)

1614. KO 1649. Στοά εΙΔ, Το I, Τε B2, στρ. καθαρισμός (Πίν. 46).

Σωζ. διαστάσεις 0,019 X 0,02μ., πάχ. 0,035μ.

Ελάχιστο τμήμα από το κάτω μέρος του σώματος γυάλινου αγγείου. Γυαλί σκουρόχρωμης μπλε απόχρωσης. Διακρίνονται επάλληλες γραμμές από σκούρο κίτρινο και θαλασσί χρώμα.

Για αμφορίσκους και αρυβάλλους με την ίδια διακόσμηση βλ. Τιβέριος 1985, 21–22, αρ. 17 και 36–37, αρ. 44.

2.1.7. Εφυαλωμένη και νεώτερων χρόνων κεραμική 1615–1616 (Πίν. 46)

1615. KO 2892. Στοά εΙΑ, Το Ι, Τε Η3, στρ. επιφ. (Πίν. 46).

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,025μ.

Μικρό τμήμα από εφυαλωμένο αγγείο μεταβυζαντινών χρόνων.

1616. KO 2891. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α6, στρ. 1β (Πίν. 46).

Σωζ. ύψ. 0,036μ., σωζ. πλ. 0,039μ.

Τμήμα από ανοιχτό σκεύος (πιατέλα) με διακόσμηση από μπλέ χρώμα σε λευκό φόντο (τύπου Iznik). Εσωτερικά διακρίνεται τμήμα από το μέταλλο σε θαλασσί φόντο που περιβάλλεται από σκούρες μπλε ταινίες, η εξωτερική με κυμάτιο. Εξωτερικά φυτική διακόσμηση από μεγάλα άνθη σε λεπτό μίσχο με επίσης λεπτά φύλλα.

2.2. Μικροαντικείμενα Μ1–Μ1460 (Πίν. 47–66)

2.2.1. Οικιακός εξοπλισμός Μ1–Μ1068 (Πίν. 47–59)

2.2.1.1. Χάλκινα και σιδερένια καρφιά Μ1–Μ661 (Πίν. 47)

2.2.1.1.1. Χάλκινα καρφιά Μ1–Μ32 (Πίν. 47)

2.2.1.1.1.1. Δισκόμορφη κεφαλή Μ1–Μ3 (Πίν. 47)

Μ1. KO 241. Στοά jΙΔ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).

Μήκ. 0,075μ., πλ. στέλ. 0,005–0,0015μ., διάμ. κεφ. 0,013μ.

Σχεδόν ακέραιο. Στέλεχος τετραγωνικής τομής, ελαφρά λυγισμένο στο κατώτερο τμήμα του. Κεφαλή δισκόμορφη πεπλατυσμένη.

Μ2. KO 289. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α6, στρ. 1.

Μήκ. 0,048μ., πάχ. 0,005–0,002μ., διάμ. κεφ. 0,007μ.

Στέλεχος κυκλικής τομής. Η κεφαλή αποσπασματική.

Μ3. KO 302. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).

Μήκ. 0,028μ., πάχ. 0,005–0,002μ., διάμ. κεφ. 0,011μ.

Σχεδόν ακέραιο. Στέλεχος κυκλικής τομής, δισκόμορφη πεπλατυσμένη κεφαλή.

2.2.1.1.1.2. Ασπιδόμορφη κεφαλή Μ4–Μ14 (Πίν. 47)

Μ4. KO 234. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ5, στρ. 1 (Πίν. 47).

Μήκ. 0,072μ., πάχ. στέλ. 0,002–0,004μ., διάμ. κεφ. 0,11μ.

Ακέραιο. Στέλεχος τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κεφαλή χαμηλή ασπιδόμορφη, με ελαφρά καμπτόμενη περιφέρεια.

Μ5. KO 240. Δωμάτιο αΧ, Το Ι, Τε Η6, στρ. βοτσαλωτό (Πίν. 47).

Μήκ. 0,066μ., πλ. στέλ. 0,004–0,002μ., διάμ. κεφ. 0,014μ.

Ακέραιο, Ό.π.

Μ6. KO 259. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. 1α.

Μήκ. 0,083μ., πλ. 0,006–0,004μ., διάμ. κεφ. 0,016μ.

Ακέραιο. Στέλεχος κυκλικής τομής, ελαφρά λυγισμένο σε αμβλεία γωνία. Κεφαλή παραμορφωμένη λόγω κρούσης.

Robinson 1941, 313, πίν. XCII, αρ. 1392.

Μ7. KO 260. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α6, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,049μ., πλ. 0,0045–0,0015μ., διάμ. κεφ. 0,009μ.

Ακέραιο. Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

Μ8. KO 262. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Η5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., πάχ. 0,005–0,002μ., διάμ. κεφ. 0,012μ.

Σχεδόν ακέραιο. Στέλεχος κυκλικής τομής.

M9. ΚΟ 273. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. καταστροφής.
Μήκ. 0,087μ., πάχ. 0,004–0,001μ., διάμ. κεφ. 0,012μ.
Ακέραιο. Στέλεχος κυκλικής τομής, λυγισμένο στο κάτωτερο τμήμα του.

M10. ΚΟ 274. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. 1α.
Μήκ. 0,032μ., πάχ. 0,005–0,003μ., διάμ. κεφ. 0,012μ.
Ακέραιο. Στέλεχος βραχύ τετραγωνικής τομής.

M11. ΚΟ 280. Δωμάτιο αXVII, Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.
Μήκ. 0,074μ., πάχ. 0,004–0,002μ., διάμ. κεφ. 0,01–0,012μ.
Ακέραιο. Στέλεχος κυκλικής τομής. Κεφαλή παραμορφωμένη λόγω της κρούσης.

M12. ΚΟ 298 Α–Β. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι3, στρ. πλιθίων κ. στέγης.
Α. Μήκ. 0,058μ., πάχ. 0,003–0,001μ., διάμ. κεφ. 0,01μ.
Β. Μήκ. 0,018μ., πάχ. 0,002μ.
Α. Ακέραιο. Στέλεχος λεπτό, στρεβλωμένο, κυκλικής τομής.
Β. Δύο θραύσματα από το κατώτερο τμήμα στελέχους κυκλικής τομής.

M13. ΚΟ 305. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2.
Μήκ. 0,036μ., πάχ. 0,005–0,0015μ., διάμ. κεφ. 0,012μ.
Σχεδόν ακέραιο. Στέλεχος βραχύ, κυκλικής τομής.

M14. ΚΟ 316. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ. καταστροφής.
Μήκ. 0,054μ., πάχ. 0,0045–0,0015μ., διάμ. κεφ. 0,011μ.
Ακέραιο. Στέλεχος λεπτό, κυκλικής τομής.

2.2.1.1.1.3. Κυρτή κεφαλή M15–M20 (Πίν. 47)

M15. ΚΟ 267. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Λ6, εσ. γέμισμα.
Σωζ. μήκ. 0,047μ., πάχ. 0,006–0,004μ., διάμ. κεφ. 0,016μ.
Αποσπασματικό. Στέλεχος βραχύ, κυκλικής τομής. Κεφαλή πεπλατυσμένη και ελαφρά κυρτή, με ταινιωτή περιμετρική στεφάνη.

M16. ΚΟ 269. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής, λάκκος.
Μήκ. 0,081μ., πάχ. 0,005–0,003μ., διάμ. κεφ. 0,013μ.
Ακέραιο. Ό.π. λυγισμένο περίπου στο μέσον. Πάχος επιφάνειας πρόσφυσης 0,04μ.

M17. ΚΟ 288. Χώρος ηII, Το ΙΙ, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,032μ., πάχ. 0,006–0,004μ., διάμ. κεφ. 0,014μ. Ό.π.

M18. ΚΟ 294. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.
Μήκ. 0,078μ., πάχ. 0,005–0,002μ., διάμ. κεφ. 0,013μ.
Ακανόνιστα στρεβλό στο κάτω άκρο.

M19. ΚΟ 299. Διάδρομος γI, Το Ι, Τε Θ5, ορίζοντας χρήσης.
Μήκ. 0,054μ., πάχ. 0,004–0,002μ., διάμ. κεφ. 0,014μ. Ό.π.

M20. ΚΟ 309. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ1, ορίζοντας χρήσης (Πίν. 47).
Σωζ. μήκ. 0,048μ., πάχ. 0,006–0,004μ., πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,014μ.
Ό.π. με ευθύγραμμη κόψη στο αιχμηρό άκρο.

2.2.1.1.1.4. Στελέχη καρφιών M21–M32 (Πίν. 47)

M21. ΚΟ 243. Ημιυπόγειο, Το Ι, Τε Β4, βοτσαλωτό δάπεδο.
Σωζ. μήκ. 0,032μ., πάχ. 0,005–0,003μ.
Κυκλικής τομής.

M22. ΚΟ 244. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Α1, στρ. 1
Σωζ. μήκ. 0,043μ., πάχ. 0,004–0,002μ.
Κυκλικής τομής, λυγισμένο κοντά στην κεφαλή.

M23. ΚΟ 250. Ημιυπόγειο, Το Ι, Τε Β5, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,0245μ., πάχ. 0,005–0,003μ.
Κυκλικής τομής.

M24. KO 254. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Β8, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,018μ., πλ. 0,005–0,001μ.

Τετραγωνικής τομής με αποστρογγυλεμένες ακμές.

M25. KO 256. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,085μ., πλ. 0,006–0,002μ.

Κυκλικής τομής.

M26. KO 264. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ7, στρ. μπάζων.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., πάχ. 0,004–0,002μ.

Κυκλικής τομής, πολλαπλά λυγισμένο.

M27. KO 270. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., πάχ. 0,004–0,003μ.

Κυκλικής τομής, ελαφρά λυγισμένο.

M28. KO 295. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πάχ. 0,003–0,0015μ.

Κυκλικής τομής.

M29. KO 297. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ1, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,036μ., πάχ. 0,002–0,001μ.

Τετραγωνικής τομής.

M30. KO 300. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2.

Α. Σωζ. μήκ. 0,03μ., πάχ. 0,006μ.,

Β. Σωζ. μήκ. 0,017μ., πάχ. 0,005–0,003μ.

Δύο χάλκινα καμπύλα στελέχη. Το Α κυκλικής τομής και το Β τετραγωνικής τομής.

M31. KO 304. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πάχ. 0,004–0,002μ.

Τετραγωνικής τομής.

M32. KO 308. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, στρ. 2 με κεραμίδες.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., πάχ. 0,005μ.

Κυκλικής τομής.

2.2.1.1.2. Σιδερένια καρφιά M33–M661 (Πίν. 47)

2.2.1.1.2.1. Δισκόμορφη κεφαλή M33–M184 (Πίν. 47)

M33. KO 602. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ14, στρ. 1.

Διάμ. κεφ. 0,007μ.

M34. KO 608. Δωμάτιο αVIII, Το Ι, Τε Κ18, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M35. KO 610. Δωμάτιο αVIII, Το Ι, Τε Ε6, στρ. 1.

Διάμ. κεφ. 0,021μ.

M36. KO 636. Διάδρομος βII, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,051μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,024μ.

M37. KO 637. Στοά εII, Το Ι, Τε Β6, στρ. 1.

Σωζ. πλ. κεφ. 0,018μ.

M38. KO 648. Ημιυπόγειο, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,019μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,025μ.

M39. KO 652. Στοά jID, Το Ι, Τε Ε4, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

M40. KO 654. Δωμάτιο αVI, Το Ι, Τε Ε3, στρ. 1.

Μήκ. 0,109μ., μέγ. πλ. 0,009μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,018μ.

M41. KO 655. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ε2, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,076μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.

M42. KO 661. Στοά jID, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. επιφ.

Μήκ. 0,123μ., μέγ. πλ. 0,01μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,012μ.

M43. KO 664. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ζ2, καθαρισμός.

Σωζ. μήκ. 0,076μ., μέγ. πλ. 0,011μ., διάμ. κεφ. 0,021μ.

M44. KO 665. Διάδρομος γI, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. μπάζων.

Μήκ. 0,97μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M45. KO 673. Στοά jID, Το I, Τε Z5, στρ. 1.

Μήκ. 0,1μ., μέγ. πλ. 0,0039μ., διάμ. κεφ. 0,012μ.

M46. KO 675. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,016μ.

M47. KO 676. Αυλή δI, Το I, Τε Z3, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,096μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,014μ.

Κάμπτεται σε ορθή γωνία περίπου στη μέση και σε αμβλεία γωνία στο κατώτερο σωζόμενο άκρο του.

M48. KO 679. Ν οικίας, Το I, Τε H8, στρ. μπάζων.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M49. KO 683. Στοά jID, Το I, Τε Z5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,093μ., μέγ. πλ. 0,011μ., διάμ. κεφ. 0,021μ.

M50. KO 685. Αυλή δI, Το I, Τε Z3, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,024μ.

M51. KO 689. Αυλή δI, Το I, Τε Z3, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,088μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,017μ.

M52. KO 693. Αυλή δI, Το I, Τε Z3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,024μ.

M53. KO 697. Ν οινοποιείου, Το I, περισυλλογή.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,005μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,009μ.

M54. KO 717. Δωμάτιο αV, Το I, Τε E3, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,039μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.

M55. KO 723. Στοά jID, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,071μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,027μ.

M56. KO 725. Στοά jID, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

M57. KO 727. Στοά jID, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,092μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,015μ.

Κάμπτεται σε ορθή γωνία περίπου στο μέσο του

μήκους του.

M58. KO 733. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E2, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,014μ.

M59. KO 736. Αυλή δI, Το I, Τε Z3, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,011μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M60. KO 738. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,025μ.

M61. KO 754. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,135μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,035μ.

Κάμπτεται σε απόσταση 0,037μ. από την κεφαλή, σε αμβλεία γωνία.

M62. KO 756. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,017μ.

Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στα 0,05μ. από την κεφαλή.

M63. KO 759. Δωμάτιο αVII, Το I, Τε E4, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,029μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

M64. KO 767. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,072μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,032μ.

M65. KO 768. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,075μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,028μ.

M66. KO 777. Δωμάτιο αIV, Το I, Τε E3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,1μ., μέγ. πλ. 0,013μ., διάμ. κεφ. 0,029μ.

M67. KO 778. Δωμάτιο αVI, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M68. KO 786 B. Στοά jID, Το I, Τε Z5/E5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. από 0,043μ. έως 0,09μ., πλ. από 0,006μ. έως 0,015μ., διάμ. κεφ. από 0,016μ. έως 0,026μ.

Είκοσι. Δισκόμορφη πεπλατυσμένη κεφαλή. Τα τρία μεγάλου μεγέθους, με στέλεχος τετραγωνικής τομής, που σε απόσταση 0,08μ. από την κεφαλή, κάμπτονται σε ορθή γωνία. Τα πέντε μικρότερου μεγέθους, με στέλεχος τετραγωνικής τομής, που σε απόσταση 0,035μ. από την κεφαλή κάμπτονται σε ορθή γωνία.

M69. KO 799. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,091μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.

M70. KO 802. Στοά jIN, Το I, Τε Z5, στρ. Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.

M71. KO 809. Στοά εIA, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,11μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.

M72. KO 810. Στοά εIA, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής. Θρυματισμένη κεφαλή, σωζ. πλ. 0,015μ.

M73. KO 819. Στοά εID, Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,081μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,028μ.

M74. KO 822. Στοά jID, Το I, Τε Z4, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,017μ.

M75. KO 826. Στοά εIA, Το II, Τε E1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,067μ., μέγ. πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

M76. KO 829 B. Στοά jID, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., μέγ. πλ. 0,011μ., διάμ. κεφ. 0,025μ.

M77. KO 861. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,09μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M78. KO 863. Στοά εIA, Το I, Τε E1, στρ. καταστροφής 2. Σωζ. μήκ. 0,095μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

Σε απόσταση 0,06μ., από την κεφαλή, κάμπτεται σε ορθή γωνία.

M79. KO 870. Αυλή δI, Το I, Τε Z4, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., μέγ. πλ. 0,004μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

M80. KO 872. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,105μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,028μ.

M81. KO 891. Ν οικίας, Το I, Τε K7, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,01μ.

M82. KO 892. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,018μ.

M83. KO 895. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., μέγ. πλ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

Κάμπτεται, σε ορθή γωνία, στα 0,04μ., από την κεφαλή.

M84. KO 903. Ν οικίας, Το I, Τε Δ6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M85. KO 911. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M86. KO 913. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. 1α.

Διάμ. κεφ. 0,016μ.

M87. KO 917. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,014μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,021μ.

M88. KO 923. Ν οικίας, Το I, Τε Δ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,021μ.

M89. KO 928. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. κεφ. 0,018μ.

M90. KO 929. Ν οικίας, Το I, Τε Δ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,071μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,015μ.

M91. KO 935. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,026μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,015μ.

M92. KO 939. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. κεφ. 0,019μ.

M93. KO 946. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,025μ.

M94. KO 949. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M95. KO 951. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,123μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.

M96. KO 955. Αυλή δI, Το I, Τε Θ4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M97. KO 956. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Λ7, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,007μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,015μ.

M98. KO 960. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M99. KO 965. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. κεφ. 0,013μ.

M100. KO 966. Ν οικίας, Το I, Τε I7, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,027μ.

M101. KO 969. Ν οικίας, Το I, Τε Λ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.

M102. KO 970. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., μέγ. πλ. 0,004μ., διάμ. κεφ. 0,014μ.

M103. KO 972. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, λιθόστρωση.

Διάμ. κεφ. 0,017μ.

M104. KO 978. Περισυλλογή.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.

M105. KO 979. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Διάμ. κεφ. 0,018μ.

M106. KO 980. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,067μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M107. KO 984. Ν οικίας, Το I, Τε I7, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,025μ.

M108. KO 1009. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. 2 με πέτρες.

Σωζ. μήκ. 0,014μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,015μ.

M109. KO 1012. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,01μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M110. KO 1013. Ν οικίας, Το I, Τε Λ5, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,024μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,025μ.

M111. KO 1018. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. 2.

Διάμ. κεφ. 0,019μ.

M112. KO 1022. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

M113. KO 1027. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,017μ.

M114. KO 1030. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,076μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M115. KO 1056. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,012μ., μέγ. πλ. 0,004μ., διάμ. κεφ. 0,013μ.

M116. KO 1062. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.

M117. KO 1067. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,027μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M118. KO 1088. Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Κ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,082μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M119. KO 1089. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M120. KO 1092. Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1α.

Σωζ. πλ. κεφ. 0,015μ.

M121. KO 1099. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M122. KO 1108. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,015μ., μέγ. πλ. 0,004μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M123. KO 1122. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,012μ.

M124. KO 1130. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M125. KO 1133. Δωμάτιο αXII, Το Ι, Τε Θ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,014μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M126. KO 1137. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,028μ., μέγ. πλ. 0,009μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,018μ.

M127. KO 1146. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,012μ., μέγ. πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M128. KO 1148. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M129. KO 1163. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. 1α.

Μήκ. 0,173μ., διάμ. κεφ. 0,023μ., πάχ. κεφ. 0,008μ.

Κάμπτεται σε αμβλεία γωνία, στα 0,13μ. από την κεφαλή.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 173, αρ. 13δ.

M130. KO 1168. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.

M131. KO 1172. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,024μ.

M132. KO 1175. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,086μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.

M133. KO 1178. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.

M134. KO 1181. Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Κ5, στρ. 1α.

Σωζ. πλ. κεφ. 0,01μ.

M135. KO 1185. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,004μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.

M136. KO 1189. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,007μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,01μ.

M137. KO 1205. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,09μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,024μ.

Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στα 0,062μ. από την κεφαλή

M138. KO 1209. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. καταστροφής. Διάμ. κεφ. 0,017μ.

M139. KO 1218. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M140. KO 1240. Δωμάτιο αΧV, Το Ι, Τε Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M141. KO 1250. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,039μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M142. KO 1253. Αυλάκι 3, Το Ι, Τε Κ6, γέμισμα.

Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M143. KO 1255. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Διάμ. κεφ. 0,018μ.

M144. KO 1257. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,024μ.

M145. KO 1265. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. μαύρο.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

M146. KO 1268. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,091μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

M147. KO 1270. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).

Σωζ. μήκ. 0,109μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,02μ.

Σε απόσταση περίπου 0,05μ. από την κεφαλή, κάμπτεται σε ορθή γωνία.

M148. KO 1271. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,134μ., μέγ. πλ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,027μ.

Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στα 0,072μ. από την κεφαλή.

M149. KO 1276. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,115μ., μέγ. πλ. 0,008μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,012μ.

Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στα 0,07μ. από την κεφαλή.

M150. KO 1278. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,028μ.

Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στα 0,04μ. από την κεφαλή.

M151. KO 1282. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,024μ.

M152. KO 1284. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,107μ., μέγ. πλ. 0,015μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

M153. KO 1302. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,021μ.

M154. KO 1306. Δ οينوποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,012μ., μέγ. πλ. 0,004μ., διάμ. κεφ. 0,017μ.

M155. KO 1308. Δ οينوποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Β6, στρ. 1.

Σωζ. πλ. κεφ. 0,016μ.

M156. KO 1325. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

- M157. KO 1327.** Στοά εΙΑ, Το II, Τε Η1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,074μ., μέγ. πλ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.
- M158. KO 1337.** Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.
- M159. KO 1339.** Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.
- M160. KO 1340.** Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.
- M161. KO 1349.** Χώρος ηII, Το II, Τε K1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,023μ.
- M162. KO 1352.** Στοά εΙΑ, Το II, Τε Η1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.
- M163. KO 1360.** Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,038μ., μέγ. πλ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,028μ.
- M164. KO 1364.** Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,031μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,012μ.
- M165. KO 1365.** Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,01μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,017μ.
- M166. KO 1375.** Διάδρομος γI, Το I, Τε Η5, ορίζοντας χρήσης. Σωζ. πλ. κεφ. 0,015μ.
- M167. KO 1384.** Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε K4, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).
Μήκ. 0,104μ., πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,016μ.
- M168. KO 1386.** Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε II, στρ. καταστροφής.
Σωζ. πλ. κεφ. 0,017μ.
- M169. KO 1387.** Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,022μ., μέγ. πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,025μ.
- M170. KO 1402.** Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.
Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,024μ.
- M171. KO 1404.** Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε II, στρ. πλιθίων και στέγης.
Σωζ. μήκ. 0,104μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,024μ.
Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στα 0,082μ. από την κεφαλή.
- M172. KO 1418.** Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης.
Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.
- M173. KO 1424.** Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης.
Σωζ. μήκ. 0,113μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,021μ.
- M174. KO 1427.** Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης.
Σωζ. μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.
Κάμπτεται σε αμβλεία γωνία, στα 0,022μ. από την κεφαλή.
- M175. KO 1436.** Αυλάκι 5, Το I, Τε Λ5, στρ. καταστροφής.
Διάμ. κεφ. 0,017μ.
- M176. KO 1450.** Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης.
Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,016μ.

M177. KO 1453. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,089μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.

M178. KO 1455. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,011μ.

M179. KO 1460. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

M180. KO 1462. Αυλή δI, Το I, Τε Θ2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.

M181. KO 1492 A–B. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Μήκ. 0,145μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,022μ.

M182. KO 1520. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1, στρ. 2.

Μήκ. 0,096μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,019μ.

M183. KO 1555. Στοά εIII, Το IV, Τε A4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,026μ.

M184. KO 1581. Περισυλλογή, Το I.

Σωζ. μήκ. 0,113μ., μέγ. πλ. 0,006μ. σωζ. πλ. κεφ. 0,015μ.

2.2.1.1.2.2. Τριγωνική κεφαλή M185–M277 (Πίν. 47)

M185. KO 600. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε A17, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,014μ., μέγ. πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,015μ., πλ. κεφ. 0,01μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής, κάμπτεται ελαφρά περίπου στη μέση. Κεφαλή τριγωνικού περιγράμματος, με καμπύλες πλευρές και οξεία ακμή.

M186. KO 611. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,066μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,015μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

M187. KO 645. Στοά εII, Το I, Τε B6, επίχωση εστίας 1.

Μήκ. 0,108μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,019μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

M188. KO 658. Διάδρομος γI, Το I, Τε Z5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,013μ., πλ. κεφ. 0,010μ.

M189. KO 691. Στοά jIΔ, Το I, Τε Z5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,15μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,026μ., πλ. κεφ. 0,007μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

Μεγάλο.

M190. KO 710. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,012μ., πλ. κεφ. 0,007μ.

M191. KO 721. Στοά εII, Το I, Τε A6, στρ. 1.

Μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,016μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

M192. KO 728. Στοά jIΔ, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,092μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

M193. KO 741. Στοά εIΔ, Το I, Τε B1, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,066μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,014μ.

M194. KO 775. Διάδρομος βII, Το I, Τε A5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

M195. KO 781. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,082μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

M196. KO 785 A–H. Στοά jIΔ, Το I, Τε Z5/E5, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,067μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,015μ., πλ. κεφ. 0,014μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,01μ., μήκ. κεφ. 0,017μ.
Γ. Σωζ. μήκ. 0,108μ., μέγ. πλ. 0,011μ., μήκ. κεφ. 0,015μ., πλ. κεφ. 0,009μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,093μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,026μ., πλ. κεφ. 0,012μ.

Ε. Σωζ. μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,014μ., μήκ. κεφ. 0,02μ., πλ. κεφ. 0,016μ.

ΣΤ. Σωζ. μήκ. 0,059μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,013μ., πλ. κεφ. 0,013μ.

Ζ. Σωζ. μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,012μ., μήκ. κεφ. 0,022μ., πλ. κεφ. 0,015μ.

Η. Σωζ. μήκ. 0,085μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,025μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,013μ. Οκτώ.

M197. KO 818. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,016μ.

M198. KO 829 Γ. Στοά jID, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,058μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,018μ., πλ. κεφ. 0,013μ.

Έντονη κάμψη της κεφαλής λόγω κρούσης.

M199. KO 841. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,004μ., μήκ. κεφ. 0,009μ., πλ. κεφ. 0,008μ.

M200. KO 875 Β. Ν οικίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-αποθέτης.

Σωζ. μήκ. κεφ. 0,014μ., πλ. κεφ. 0,013μ.

M201. KO 886. Ν οικίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-αποθέτης.

Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,009μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στα 0,019μ. από την αιχμή.

M202. KO 901. Περισυλλογή, από τα μπάζα της εκσκαφή.

Σωζ. μήκ. 0,051μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,019μ., πλ. κεφ. 0,01μ.

M203. KO 925. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. 1α.

Μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

M204. KO 930. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. επιφ.

Μήκ. 0,07μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

M205. KO 945. Ν οικίας, Το I, Τε Λ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,013μ.

M206. KO 976. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,013μ.

M207. KO 1045. Αυλάκι 3, Το I, Τε Λ6, εσωτερικό γέμισμα.

Μήκ. 0,094μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,02μ., πλ. κεφ. 0,015μ., πάχ. κεφ. 0,007μ.

Μεγάλο.

M208. KO 1052. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. χείμαρρος (Πίν. 47).

Μήκ. 0,113μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,012μ., πλ. κεφ. 0,025μ., διάμ. οπής 0,005μ.

Οπή στην κεφαλή, κοντά στο στέλεχος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 172, αρ. 13.

M209. KO 1055. Περισυλλογή.

Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,015μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

M210. KO 1084. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,022μ., μέγ. πλ. 0,008μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,003μ.

M211. KO 1118. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,012μ., πλ. κεφ. 0,008μ.

M212. KO 1129. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,016μ.

M213. KO 1142. Αυλή δI, To I, Te H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,017μ.

M214. KO 1155. ΝΑ οικίας, To I, Te N4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,011μ., πλ. κεφ. 0,005μ.

M215. KO 1176. Χώρος ηI, To I, Te K3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,015μ.

M216. KO 1198. Στοά εIA, To II, Te Θ1, στρ. 1α.

Μήκ. 0,07μ., μέγ. πλ. 0,007μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,006μ., πλ. κεφ. 0,013μ.

M217. KO 1234. Δωμάτιο αXIII, To I, Te K5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,019μ., πλ. κεφ. 0,016μ.

M218. KO 1235. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,014μ.

M219. KO 1245. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, To IV, Te Γ4, στρ. γκριζωπό.

Μήκ. 0,031μ., μέγ. πλ. 0,002μ., μήκ. κεφ. 0,007μ., πλ. κεφ. 0,006μ.

Μικρό.

M220. KO 1254. Δωμάτιο αXV, To I, Te I3, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,075μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,017μ., πλ. κεφ. 0,006μ.

M221. KO 1291. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, To IV, Te A5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,058μ., μέγ. πλ. 0,007μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,014μ., πλ. κεφ. 0,013μ.

M222. KO 1293. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, To IV, Te A5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,087μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,017μ., πλ. κεφ. 0,012μ.

M223. KO 1296. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, To IV, Te A5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,012μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

M224. KO 1297. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, To IV, Te A5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,028μ., πλ. κεφ. 0,02μ.

M225. KO 1300. Στοά jIN, To I, Te Θ4, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,097μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

M226. KO 1312. Στοά εIA, To II, Te Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,07μ., μέγ. πλ. 0,01μ., μήκ. κεφ. 0,024μ., πλ. κεφ. 0,016μ.

Κεφαλή στρεβλή, λόγω κρούσης.

M227. KO 1315. Στοά εIA, To II, Te Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,016μ., πλ. κεφ. 0,009μ.

M228. KO 1328. Δωμάτιο αI, To I, Te Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,012μ., μήκ. κεφ. 0,018μ., πλ. κεφ. 0,012μ.

M229. KO 1350. Αυλή δI, To I, Te H2, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,11μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,019μ., πλ. κεφ. 0,018μ.

M230. KO 1368. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

M231. ΚΟ 1381. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε ΙΙ, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,016μ.

M232. ΚΟ 1383. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε ΕΙ, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,089μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,011μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

M233. ΚΟ 1391. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,135μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,019μ.

M234. ΚΟ 1399. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,016μ.

M235. ΚΟ 1400. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,076μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,024μ.

M236. ΚΟ 1401. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,106μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,024μ.

M237. ΚΟ 1403. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,062μ., μέγ. πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,019μ.

M238. ΚΟ 1406 Α–Β. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1, στρ. πλιθίων και στέγης.

Α. Μήκ. 0,088μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,059μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

Δύο, το Α. στρεβλωμένο ελαφρά στο μέσο περίπου του μήκους του.

M239. ΚΟ 1409. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,121μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,024μ., πλ. κεφ. 0,013μ.

Κάμπτεται σχεδόν σε ορθή γωνία, στα 0,02μ. από την κεφαλή, που λόγω κρούσης, σχεδόν εφάπτεται στο στέλεχος.

M240. ΚΟ 1410. Περισυλλογή από τα μπάζα του ανατολικού χώρου.

Σωζ. μήκ. 0,153μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,022μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

M241. ΚΟ 1413. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Α. Μήκ. 0,089μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

Β. Μήκ. 0,090μ., πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,017μ.

Δύο, με στελέχη που κάμπτονται σε ορθή γωνία, το Α. σε απόσταση 0,023μ. από την κεφαλή και το Β. σε απόσταση 0,010μ. από την κεφαλή.

M242. ΚΟ 1415. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,146μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,02μ.

M243. ΚΟ 1419. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,019μ.

M244. ΚΟ 1421. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,004μ., μήκ. κεφ. 0,01.

Κάμπτεται σε αμβλεία γωνία, στα 0,029μ. από την κεφαλή.

M245. ΚΟ 1422. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,13μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,025μ.

Στο κάτωτερο άκρο του κάμπτεται σε αμβλεία γωνία.

M246. ΚΟ 1423. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

Στο κάτωτερο άκρο του κάμπτεται ελαφρά.

M247. ΚΟ 1425. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,07μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

M248. ΚΟ 1428. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,075μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,026μ.

Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στα 0,052μ. από την κεφαλή.

M249. KO 1432. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Μήκ. 0,074μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

M250. KO 1439. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 47).

Μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,017μ.

M251. KO 1448. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,019μ.

M252. KO 1451 A–B. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Μήκ. 0,092μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,012μ.

B. Μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,015μ. Δύο.

M253. KO 1457. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Μήκ. 0,077μ., μέγ. πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,015μ.

M254. KO 1465. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,016μ.

M255. KO 1467. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Μήκ. 0,079μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,02μ.

M256. KO 1471. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

M257. KO 1475. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Μήκ. 0,07μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,019μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

M258. KO 1477. Στοά jIA, Το I, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,062μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,014μ., πλ. κεφ. 0,01μ.

M259. KO 1482 A–B. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Μήκ. 0,088μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,019μ.

B. Μήκ. 0,077μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,008μ.

Δύο, το B. κάμπτεται ομαλά στο μέσο περίπου του μήκους του.

M260. KO 1488 A–Δ. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,02μ.

B. Μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,017μ.

Γ. Μήκ. 0,089μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,02μ.

Δ. Μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. κεφ. 0,025μ. Τέσσερα.

M261. KO 1496. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

M262. KO 1500. Αυλή διI, Το I, Τε Z2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,014μ., πλ. κεφ. 0,013μ.

M263. KO 1509 A–E. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Μήκ. 0,094μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

B. Μήκ. 0,084μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,023μ.

Γ. Μήκ. 0,067μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

Δ. Μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,01μ.

E. Μήκ. 0,081μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,011μ.

Πέντε, το Γ. κάμπτεται ελαφρά κοντά στην αιχμή.

M264. KO 1522. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Μήκ. 0,082μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,011μ.

B. Μήκ. 0,073μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,019μ.

Δύο, το A. κάμπτεται σχεδόν σε ορθή γωνία περίπου

στη μέση και το Β. ομαλά, κοντά στην αιχμη.

M265. ΚΟ 1525. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 47).

Μήκ. 0,13μ., μέγ. πλ. 0,03μ., πλ. κεφ. 0,02μ., μήκ. κεφ. 0,035μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 172–73, αρ. 13γ.

M266. ΚΟ 1528. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,071μ., μέγ. πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

M267. ΚΟ 1530. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η2, στρ. 2.

Μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,016μ.

M268. ΚΟ 1535. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ1, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,085μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,02μ.

M269. ΚΟ 1536 Α–Δ. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι1, πίθος 29.

Α. Μήκ. 0,086μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,012μ.

Β. Μήκ. 0,073μ., μέγ. πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,014μ.

Γ. Μήκ. 0,078μ., μέγ. πλ. 0,005μ., πλ. κεφ. 0,009μ.

Δ. Μήκ. 0,066μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,017μ.

Τέσσερα, τα Α. και Δ. λυγισμένα περίπου στο μέσο μήκους τους, σε ορθή γωνία. Το Α. επίσης σε αμβλεία γωνία στο κάτωτο τμήμα του και το Δ. ακανόνιστα στρεβλωμένο στο ανώτερο τμήμα του.

M270. ΚΟ 1540. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Α. Μήκ. 0,094μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

Β. Μήκ. 0,09μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,02μ.

M271. ΚΟ 1550 Α–Δ. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Θ2, στρ. όρυγμα.

Α. Μήκ. 0,082μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,019μ.

Β. Μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,015μ.

Γ. Μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,018μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,005μ. Τρία, και ένα στέλεχος.

Το Γ. κάμπτεται σε ορθή γωνία, στα 0,02μ. από την κεφαλή. Οι κεφαλές των Β. και Γ. στρεβλωμένες λόγω κρούσης.

M272. ΚΟ 1557 Α. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2.

Μήκ. 0,085μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,02μ.

M273. ΚΟ 1563 Α–Β. Περισυλλογή από τα μπάζα του ανατολικού χώρου.

Α. Σωζ. μήκ. 0,085μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,02μ., πλ. κεφ. 0,018μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,011μ., πλ. κεφ. 0,008μ.

M274. ΚΟ 1565. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εΙ Α, Το ΙΙ, Τε Ν3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,014μ., πλ. κεφ. 0,01μ.

M275. ΚΟ 1575. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ο16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,019μ., πλ. κεφ. 0,011μ.

M276. ΚΟ 1579. Περισυλλογή.

Σωζ. μήκ. 0,073μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,014μ., πλ. κεφ. 0,012μ.

M277. ΚΟ 1583. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι4, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,01μ., μήκ. κεφ. 0,021μ.

2.2.1.1.2.3. Σε σχήμα Ταυ, με ατρακτόσχημη ή ορθογωνική κεφαλή M278–M295 (Πίν. 47)

M278. ΚΟ 653. Στοά jΙΔ, Το Ι, Τε Ε3, στρ. 1.

Μήκ. 0,1μ., μέγ. πλ. 0,008μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,003μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής. Κάμπτεται σε αμβλεία γωνία στο κάτωτο τμήμα του.

M279. ΚΟ 662. Στοά jΙΔ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,008μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,014μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής. Κάμπτεται σε αμβλεία γωνία στο ανώτερο τμήμα του.

M280. KO 699. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Γ8, στρ. επιφ. περιγράμματος.
(Πίν. 40).

Μήκ. 0,085μ., μέγ. πλ. 0,005μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,019μ.
Στέλεχος ορθογωνικής τομής. Κεφαλή ατρακτόσχημη,
με τις δύο κεραίες να κλίνουν ελαφρά προς τα κάτω.
Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 172, αρ.
13α.

M281. KO 706. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ9, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,008μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,018μ.

M282. KO 724. Στοά jIΔ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,085μ., μέγ. πλ. 0,009μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,012μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M283. KO 765. Διάδρομος βI, Το Ι, Τε Δ3, καταστροφή.

Σωζ. μήκ. 0,091μ., μέγ. πλ. 0,007μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,012μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M284. KO 847. Δυτική πτέρυγα οικίας (αI–αIII), Το Ι,
καθαρισμός παρειάς ανασκαφικού χώρου.

Μήκ. 0,123μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,01μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής. Κάμπτεται στη μέση,
σε αμβλεία γωνία.

M285. KO 856. Στοά εIA, Το ΙΙ, Τε ΕI, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,008μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M286. KO 931. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,01μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,02μ. Ό.π. M280.

M287. KO 1167. Χώρος ηI, Το Ι, Τε Κ2, στρ. επιφ.

Μήκ. 0,073μ., μέγ. πλ. 0,011μ., μήκ. κεφ. 0,021μ.

Στέλεχος ορθογωνικής τομής, κεφαλή ορθογωνικού

M288. KO 1210. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ2, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,089μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,01μ.

Ό.π. M287. Κάμπτεται σε αμβλεία γωνία, στα 0,047μ.
από την αιχμή.

M289. KO 1264. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,007μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,013μ.

Ό.π. M287. Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στο μέσο του
μήκους του.

M290. KO 1303. Αυλή διI, Το Ι, Τε Θ3, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,082μ., μέγ. πλ. 0,007μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,012μ.

Ό.π. M287.

M291. KO 1438. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι2, στρ.
πλιθίων και στέγη.

Σωζ. μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,01μ.

Ό.π. M287.

M292. KO 1458. Δωμάτιο αI, Το Ι, Τε Η1, στρ.
ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., μέγ. πλ. 0,008μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,015μ.

Ό.π. M287.

M293. KO 1511 A, Γ. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι2, στρ.
πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,085μ., μέγ. πλ. 0,005μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,019μ.

Α. Μήκ. 0,077μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,016μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,072μ., μέγ. πλ. 0,006μ., σωζ. μήκ. κεφ.
0,01μ.

Δύο, Ό.π. M287.

M294. KO 1536 E. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I1, πίθος 29.

Μήκ. 0,074μ., μέγ. πλ. 0,004μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,018μ.

Ό.π. M287. Κάμπτεται σε ορθή γωνία, στη μέση.

M295. KO 1557 B. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., μέγ. πλ. 0,005μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,015μ.

Ό.π. M287.

2.2.1.1.2.4. Σε σχήμα Γάμα, με ορθογωνική κεφαλή M296–M302 (Πίν. 47)

M296. KO 617. Διάδρομος βII, Το I, Τε Γ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,37μ., μέγ. πλ. 0,007μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,009μ.

Στέλεχος ορθογωνικής τομής, κάμπτεται κάθετα στο ανώτερο τμήμα του για τη διαμόρφωση της κεφαλής.

M297. KO 744. Στοά jID, Το I, Τε E3, στρ. 1.

Μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,019μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M298. KO 973. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).

Μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,01μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M299. KO 1112. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,0453μ., μέγ. πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,014μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M300. KO 1134. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,008μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,01μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M301. KO 1434. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,008μ., σωζ. μήκ. κεφ.

0,012μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M302. KO 1564. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εI A, Το II, Τε N3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,011μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

2.2.1.1.2.5. Τετραγωνική κεφαλή M303–M305 (Πίν. 47)

M303. KO 1266. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. μαύρο.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,009μ., πλ. κεφ. 0,015μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής, κεφαλή τετραγωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένες ακμές.

M304. KO 1319. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).

Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,009μ., πλ. κεφ. 0,021μ.

M305. KO 1363. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,082μ., μέγ. πλ. 0,009μ., πλ. κεφ. 0,015μ.

2.2.1.1.2.6. Αμφίκαρφα M306–M420 (Πίν. 47)

M306. KO 607. Στοά εII, Το I, Τε Δ6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., πλ. 0,006μ.

Ατρακτόσχημο, τετραγωνικής τομής. Το μέγιστο πλάτος στο κέντρο, μειούμενο σταδιακά προς τα αιχμηρά άκρα.

M307. KO 618. Στοά εII, Το I, Τε Γ6, στρ. 1.

Μήκ. 0,051μ., πλ. 0,003μ–0,008μ.

M308. KO 619. Στοά εII, Το I, Τε Γ6, στρ. 1.

Μήκ. 0,059μ., πλ. 0,003–0,008μ.

M309. KO 622. Διάδρομος βII, Το I, Τε Γ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., σωζ. πλ. 0,007μ.

M310. KO 627. Διάδρομος βII, Το I, Τε Γ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M311. ΚΟ 629. Διάδρομος βII, Το I, Τε B5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M312. ΚΟ 630. Διάδρομος βII, Το I, Τε B5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,005μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M313. ΚΟ 632. Διάδρομος βII, Το I, Τε B5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,007μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M314. ΚΟ 633. Διάδρομος βII, Το I, Τε Γ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0, 05μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M315. ΚΟ 639. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0, 051μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M316. ΚΟ 641. Στοά εII, Το I, Τε B6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0, 052μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M317. ΚΟ 642. Στοά εII, Το I, Τε B6, στρ. 1.

Μήκ. 0, 063μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M318. ΚΟ 643. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B4, στρ. 1.

Μήκ. 0, 055μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M319. ΚΟ 687. Ν οικίας, Το I, Τε Η8, στρ. μπάζων.

Σωζ. μήκ. 0, 052μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M320. ΚΟ 696. Αυλή δI, Το I, Τε Z4, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0, 059μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M321. ΚΟ 713. Στοά εII, Το I, Τε A6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0, 054μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M322. ΚΟ 720. Στοά εII, Το I, Τε A6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0, 038μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M323. ΚΟ 742 A–Δ. Στοά εII, Το I, Τε A6, στρ. 1.

A. Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,038μ., μέγ. πλ. 0,004μ. Τέσσερα.

M324. ΚΟ 745. Στοά jIIB, Το I, Τε Γ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0, 043μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M325. ΚΟ 752. Στοά jIIB, Το I, Τε B2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0, 035μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M326. ΚΟ 757. Στοά εIΔ, Το I, Τε B1, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0, 049μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M327. ΚΟ 760. Στοά εIΔ, Το I, Τε A1, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0, 051μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M328. ΚΟ 761. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0, 055μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M329. ΚΟ 762. Δωμάτιο αIX, Το I, Τε Z6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0, 049μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M330. ΚΟ 766. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M331. ΚΟ 770. Ημιυπόγειο, Το I, Τε Γ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0, 047μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

M332. ΚΟ 773 A–E. Διάδρομος βII, Το I, Τε B5, στρ. 1.

A. Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

E. Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

Πέντε.

M333. ΚΟ 774 A–Δ. Διάδρομος βII, Το I, Τε A5, στρ. 1.

A. Μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

Τέσσερα.

M334. KO 786 A-B. Στοά jΙΔ, Το I, Τε Z5/E5, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,066μ., μέγ. πλ. 0,009μ. Δύο.

M335. KO 808. Στοά εΙΑ, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M336. KO 813. Στοά εΙΑ, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,094μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

M337. KO 820. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M338. KO 825. Αυλή δΙ, Το I, Τε Z4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M339. KO 839. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

M340. KO 842. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M341. KO 846. Δυτική πτέρυγα οικίας (αΙ-αΙΙΙ), Το I, καθαρισμός παρειάς ανασκαφικού χώρου.

Σωζ. μήκ. 0,062μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M342. KO 854. Ν οικίας, Το I, Τε H8, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M343. KO 857. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Ε1, στρ.

καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,058μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M344. KO 860. Ν οικίας, Το I, Τε Z7, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M345. KO 864. Ημιυπόγειο, Το I, Τε Γ5, από το τοίχωμα.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M346. KO 865 A-Γ. Διάδρομος βΙΙ, Το I, Τε B6, πίθος 7.

A. Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,029μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

Τρία.

M347. KO 867. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M348. KO 868. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M349. KO 869. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M350. KO 871. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B5, βοτσαλωτό δάπεδο.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M351. KO 873. Διάδρομος βΙΙ, Το I, Τε B5, βοτσαλωτό δάπεδο.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M352. KO 874. Αυλή δΙ, Το I, Τε Z4, 2 με πέτρες.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M353. KO 875 A. Ν οικίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-αποθέτης.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M354. ΚΟ 890. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Γ11, στρ. 2.

Α. Μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

Δύο.

M355. ΚΟ 899. Δωμάτιο αΧΙΙΙ, Το Ι, Τε Ι5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,07μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M356. ΚΟ 912. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M357. ΚΟ 926. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M358. ΚΟ 941. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M359. ΚΟ 954. Στοά jΙΝ, Το Ι, Τε Θ4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M360. ΚΟ 959. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M361. ΚΟ 967. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι7, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M362. ΚΟ 974. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M363. ΚΟ 1000. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M364. ΚΟ 1003. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M365. ΚΟ 1035. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. 2 με κεραμίδες.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M366. ΚΟ 1049. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. 2 καστανό.

Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M367. ΚΟ 1070. Δωμάτιο αΧΙΙΙ, Το Ι, Τε Ι4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M368. ΚΟ 1075. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Η5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M369. ΚΟ 1087. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M370. ΚΟ 1097. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M371. ΚΟ 1102. Στοά jΙΑ, Το Ι, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M372. ΚΟ 1103. Δωμάτιο αΧVI, Το Ι, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M373. ΚΟ 1104. Στοά jΙΑ, Το Ι, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M374. ΚΟ 1110. Στοά jΙΑ, Το Ι, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M375. ΚΟ 1120. Διάδρομος γII, Το Ι, Τε Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M376. ΚΟ 1125. Στοά jΙΑ, Το Ι, Τε Θ3, στρ.

καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,051μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

M377. KO 1143. Αυλή δI, To I, Te H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M378. KO 1147. Ν οικίας, To I, Te Ξ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,051μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M379. KO 1150. Αυλή δI, To I, Te H3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M380. KO 1157. ΝΑ οικίας, To I, Te N4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M381. KO 1183. Στοά jIA, To I, Te Θ1, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,067μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M382. KO 1192. Χώρος ηII, To II, Te I1, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M383. KO 1197. Χώρος ηII, To I, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,093μ., μέγ. πλ. 0,0119μ.

Μεγάλο.

M384. KO 1213. Στοά εIII, To IV, Te A4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,09μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

Μεγάλο.

M385. KO 1225. Στοά εIII, To IV, Te A4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M386. KO 1238. Στοά εIII, To IV, Te A4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M387. KO 1246. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te I1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M388. KO 1263. Αυλή δI, To I, Te Θ3, στρ. μαύρο.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M389. KO 1316. Αυλή δI, To I, Te H3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M390. KO 1318. Αυλή δI, To I, Te H3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M391. KO 1321. Αυλή δI, To I, Te H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,081μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M392. KO 1336. Αυλή δI, To I, Te H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M393. KO 1338. Δωμάτιο αXVII, To II, Te I1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,076μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M394. KO 1348. Αυλή δI, To I, Te H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,072μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M395. KO 1366. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,074μ., μέγ. πλ. 0,012μ.

M396. KO 1367 A. Χώρος ηI, To I, Te K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,013μ.

M397. KO 1398. Δωμάτιο αXVI, To I, Te I2, στρ. πλιθίων και στέγη.

Σωζ. μήκ. 0,079μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M398. KO 1407. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,09μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M399. KO 1411. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

B. Μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

Τρία.

M400. KO 1414. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,084μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 173, αρ. 13ε.

M401. KO 1417. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Σωζ. μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

B. Μήκ. 0,098μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M402. KO 1430. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M403. KO 1431. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,078μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M404. KO 1440. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,084μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M405. KO 1442. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,09μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

Μεγάλο.

M406. KO 1444. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M407. KO 1446. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M408. KO 1449. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 47).

Μήκ. 0,082μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M409. KO 1452. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Μήκ. 0,077μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

B. Μήκ. 0,086μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M410. KO 1478. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M411. KO 1501. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, ορίζοντας χρήσης. Σωζ. μήκ. 0,058μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M412. KO 1505. Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε Θ1, ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. μήκ. 0,1μ., μέγ. πλ. 0,011μ. Μεγάλο.

M413. KO 1510. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,066μ., μέγ. πλ. 0,018μ.

M414. KO 1511 B. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,058μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M415. KO 1515. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 47).

Μήκ. 0,093μ., μέγ. πλ. 0,01μ. Μεγάλο.

M416. KO 1523. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,076μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

M417. KO 1548. Στοά εIII, Το IV, Τε A3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M418. KO 1549. Στοά εΙΠ, Το IV, Τε Α3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M419. KO 1552. Στοά εΙΠ, Το IV, Τε Α3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M420. KO 1563 Γ. Περισυλλογή από τα μπάζα του ανατολικού χώρου.

Σωζ. μήκ. 0,067μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

2.2.1.1.2.7. Αμφικέφαλα M421–M423 (Πίν. 47)

M421. KO 786 Γ. Στοά jΙΔ, Το I, Τε Z5/E5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,11μ., μήκ. στελ. 0,092μ., πλ. στελ. 0,008–0,009μ., σωζ. πλ. δισκόμ. κεφ. 0,036μ., σωζ. μήκ. δεύτερης κεφ 0,027μ.

Μεγάλο. Στέλεχος τετραγωνικής τομής, με μία συμφυή δισκόμορφη κεφαλή και μια διχαλωτή απόληξη, που επενδύεται από δεύτερη κεφαλή, αποσπασματικής διατήρησης. Με βάση το μήκος του στελέχους, στερεώθηκε σε επιφάνεια πλάτους περίπου 0,09μ.

M422. KO 1305. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Β6, στρ. 1 (Πίν. 47).

Μήκ. 0,014μ., πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. Α. 0,018μ., διάμ. κεφ. Β. 0,016μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

Μικρό. Στέλεχος τετραγωνικής τομής. Κεφαλές δισκόμορφες με ελαφρά κυρτή άνω και κοίλη κάτω επιφάνεια. Παρουσιάζουν μικρή διαφορά διαμέτρου, ίσως λόγω διάβρωσης. Με βάση το μήκος του στελέχους υπολογίζεται ότι στερεώθηκε σε επιφάνεια πλάτους 0,014μ.

M423. KO 1551. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Β5, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).

Μήκ. 0,055μ., πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. Α. 0,019μ. Β. 0,017μ., πάχ. κεφ. Α. 0,003μ., Β. 0,003μ.

Μεγάλο. Στέλεχος τετραγωνικής τομής, στρεβλωμένο στο ένα άκρο του. Η μία κεφαλή συμφυής δισκόμορφη. Η δεύτερη, πεπλατυσμένη και ακανόνιστου σχήματος,

τοποθετήθηκε έκκεντρα, στο στρεβλωμένο άκρο του στελέχους, μετά την ένθεση του καρφιού. Με βάση το μήκος του στελέχους, στερεώθηκε σε επιφάνεια πλάτους 0,05μ.

Πρβλ. Cambitoglou et al. 2001, 753, πίν. 98, αρ. 18.87.

2.2.1.1.2.8. Μικρού μεγέθους M424–M438 (Πίν. 47)

2.2.1.1.2.8.1. Δισκόμορφη κεφαλή M424–M428 (Πίν. 47)

M424. KO 688. Διάδρομος γΙ, Το I, Τε Z5, στρ. 1 (Πίν. 47).

Μήκ. 0,025μ., πλ. 0,004μ., διάμ. κεφ. 0,018μ.

Στέλεχος, ορθογωνικής τομής, λεπτή δισκόμορφη κεφαλή.

Davidson 1952, πίν. 72, αρ. 1033–1034, 1043.

Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 389, πίν. 133, αρ. 421.

M425. KO 711. Διάδρομος βΙ, Το I, Τε Δ4, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,029μ., πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,013μ.

Ό.π. , κάμπτεται ελαφρά στο μέσο του μήκους του.

M426. KO 831. Διάδρομος γΙ, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,042μ., πλ. 0,008μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,023μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής, μεγάλη δισκόμορφη κεφαλή.

M427. KO 942. Ν οικίας, Το I, Τε Κ6, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,024μ., πλ. 0,004μ., διάμ. κεφ. 0,014μ.

Ό.π. M426.

M428. KO 952. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Μ5, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,026μ., πλ. 0,004μ., διάμ. κεφ. 0,013μ.

Ό.π. M426.

2.2.1.1.2.8.2. Κυρτή κεφαλή M429 (Πίν. 47)

M429. KO 898. Ν οικίας, Το I, Τε Ι7, στρ. επιφ. (Πίν. 47).

Μήκ. 0,03μ., μέγ. πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,01μ.

Στέλεχος ορθογωνικής τομής, κεφαλή κυρτή με κοίλη κάτω επιφάνεια. Στερεώθηκε σε επιφάνεια πάχους 0,017μ.

Cambitoglou κ.α. 2001, 742, εικ. 172, αρ. 18.50.

2.2.1.1.2.8.3. Ακέφαλα M430–M433 (Πίν. 47)

M430. KO 646. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. 1.

Μήκ. 0,023μ., διάμ. κεφ. 0,004μ.

Λεπτό, κυκλικής τομής, στέλεχος, αδιαμόρφωτη κεφαλή.

M431. KO 722. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. 1.

Μήκ. 0,026μ., διάμ. κεφ. 0,004μ. Ό.π.

M432. KO 950. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,022μ., διάμ. κεφ. 0,005μ.

M433. KO 1324. Στοά εΙΑ, Το II, Τε E1, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).

Μήκ. 0,039μ., διάμ. κεφ. 0,01μ.

Χοντρό στέλεχος, κυκλικής τομής και κωνικού περιγράμματος, με αδιαμόρφωτη κεφαλή. Στον τύπο της «σφήνας».

2.2.1.1.2.8.4. Αγκιστροειδής κεφαλή M434 (Πίν. 47)

M434. KO 1571. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Π16, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).

Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,01μ.

Στέλεχος αδιάγνωστης τομής λόγω κακής διατήρησης, κάμπτεται έντονα στο ένα άκρο του, σε μορφή άγκιστρου.

2.2.1.1.2.8.5. Σφαιρική κεφαλή M435 (Πίν. 47)

M435. KO 794. Αυλή δI, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 47).

Σωζ. μήκ. 0,023μ., μέγ. πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,01μ., Στέλεχος τετραγωνικής τομής, σχεδόν σφαιρική κεφαλή.

Robinson 1941, 323, πίν. XCV, αρ. 1487.

2.2.1.1.2.8.6. Σε σχήμα Γάμα M436–M438 (Πίν. 47)

M436. KO 626. Στοά εII, Το I, Τε B6, στρ. 1.

Μήκ. 0,031μ., μέγ. πλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,009μ.

Στέλεχος ορθογωνικής τομής, κάμπτεται σε αμβλεία γωνία προς την αιχμή. Κεφαλή ελλειπτικού περιγράμματος.

Robinson 1941, 327, πίν. XCV, αρ. 1530.

M437. KO 628. Στοά εII, Το I, Τε B6, στρ. 1 (Πίν. 47).

Μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,007μ., μήκ. κεφ. 0,014μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής, κάμπτεται σε αμβλεία γωνία περίπου στο μέσο του μήκους του. Κεφαλή τετραγωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένες ακμές.

M438. KO 800. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,004μ., σωζ. μήκ. κεφ. 0,007μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής, κεφαλή ορθογωνική.

2.2.1.1.2.9. Στελέχη σιδερένιων καρφιών M439–M661

M439. KO 588. Δοκ. Τομή I, Τε H, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,031μ., μέγ. πλ. 0,004μ.

M440. KO 590. Δοκ. Τομή I, Τε H, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M441. KO 593. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Λ17, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M442. KO 594. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Λ17, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,027μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M443. KO 601. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Λ17, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,016μ.

M444. KO 605. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Δ6, στρ. επιφ.
Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M445. KO 613. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,012μ.

M446. KO 614. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ5, στρ. 3
βοτσαλωτό.
Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M447. KO 616. Διάδρομος βΙΙ, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M448. KO 621. Διάδρομος βΙΙ, Το Ι, Τε Γ6, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M449. KO 623. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Δ6, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M450. KO 624. Διάδρομος βΙΙ, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,036μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M451. KO 625. Διάδρομος βΙΙ, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,027μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M452. KO 631. Διάδρομος βΙΙ, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,019μ., μέγ. πλ. 0,004μ.

M453. KO 634. Διάδρομος βΙΙ, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,04μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M454. KO 635. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Β6, στρ. 2.
Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M455. KO 638. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Δ7, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M456. KO 640. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Γ3, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M457. KO 647. Άγνωστος, Το Ι, Τε Γ3, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,027μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M458. KO 649. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ4, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M459. KO 651. Δοκ. Τομή Ι, Τε Η, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,09μ., μέγ. πλ. 0,015μ.

M460. KO 660. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,036μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M461. KO 666. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Η5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M462. KO 674. Στοά jΙΝ, Το Ι, Τε Η4, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M463. KO 677. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Ζ4, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,074μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M464. KO 682. Στοά jΙΝ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. επιφ.
Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M465. KO 684. Άγνωστος, Το Ι, Τε Ζ6, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,012μ.

M466. KO 690. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Ζ3, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,023μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M467. KO 694. Άγνωστος, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,091μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M468. KO 698. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Γ10, στρ.
μπάζων.
Σωζ. μήκ. 0,07μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M469. KO 700 A-B. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Γ7, στρ. 1.
Α. Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,007μ.,
Β. Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M470. KO 707. Στοά jΙΙΔ, Το Ι, Τε Α4, στρ. επιφ.
Σωζ. μήκ. 0,066μ., μέγ. πλ. 0,003μ.

M471. KO 726. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ.

καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,123μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M472. KO 729. Διάδρομος γI, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M473. KO 731. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E2, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,072μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M474. KO 732. Στοά jIB, Το I, Τε E2, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,076μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M475. KO 734. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M476. KO 735. Στοά jID, Το I, Τε E3, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,087μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M477. KO 737. Άγνωστος, Το I, Τε E1, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,082μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

M478. KO 740 A–Γ. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. 1.

A. Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M479. KO 743 A–Γ. Στοά εII, Το I, Τε A6, στρ. 1.

A. Σωζ. μήκ. 0,038μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,027μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,03μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M480. KO 747. Δωμάτιο αV, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,119μ., μέγ. πλ. 0,013μ.

M481. KO 750. Δωμάτιο αIX, Το I, Τε H5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M482. KO 753. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ3, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M483. KO 755. Διάδρομος γI, Το I, Τε H5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M484. KO 758. Στοά εID, Το I, Τε B1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M485. KO 764. Δωμάτιο αIV, Το I, Τε Δ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,036μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M486. KO 769. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,077μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M487. KO 771. Διάδρομος βII, Το I, Τε B1, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,036μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M488. KO 772 A–B. Διάδρομος βII, Το I, Τε B1, στρ. 1.

A. Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,025μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M489. KO 776 B. Διάδρομος βII, Το I, Τε A5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M490. KO 779. Δωμάτιο αVI, Το I, Τε E3, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,058μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M491. KO 785θ. Στοά jID, Το I, Τε Z5/E5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M492. KO 790. Στοά jIB, Το I, Τε E2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M493. KO 791. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M494. KO 797. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M495. KO 798. Στοά εID, Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

καταστροφής. Αδύνατη η μέτρηση λόγω διάβρωσης.

M496. KO 803. Στοά εΙΑ, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,104μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M508. KO 845. Δυτική πτέρυγα οικίας (αΙ-αΙΙΙ), Το I, καθαρισμός παρειάς ανασκαφικού χώρου.

Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M497. KO 804. Στοά jIN, Το I, Τε Z5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,145μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M509. KO 853. Αυλή δΙ, Το I, Τε H3, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,022μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M498. KO 806. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M510. KO 858. Στοά εΙΑ, Το II, Τε, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M499. KO 807. Στοά εΙΑ, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,022μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M511. KO 866. Δωμάτιο αΙΧ, Το I, Τε Z5, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M500. KO 812. Στοά jΙΔ, Το I, Τε Ε5, στρ. καταστροφής.

Αδύνατη η μέτρηση λόγω διάβρωσης.

M512. KO 875. Ν οικίας, Το I, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M501. KO 816. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,114μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M513. KO 876. Διάδρομος γΙ, Το I, Τε Z5, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,078μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M502. KO 817. Δωμάτιο αΙ, Το I, Τε Z1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M514. KO 893. Ν οικίας, Το I, Τε Κ6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M503. KO 821. Στοά jΙΒ, Το I, Τε Ε2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,112μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M515. KO 896. Ν οικίας, Το I, Τε Κ7, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,084μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M504. KO 827. Αυλή δΙ, Το I, Τε Ζ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,086μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M516. KO 902. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Μ5, περισυλλογή.

Σωζ. μήκ. 0,141μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M505. KO 832. Διάδρομος γΙ, Το I, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,004μ.

M517. KO 904. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Μ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M506. KO 833. Δωμάτιο αΙΙ, Το I, Τε Δ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M518. KO 908. Ν οικίας, Το I, Τε Κ6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M507. KO 844. Στοά jΙΔ, Το I, Τε Ε4, στρ.

M519. KO 909. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M520. KO 914. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. 1β.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M521. ΚΟ 918. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,02μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M522. ΚΟ 919. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M523. ΚΟ 920. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Η1, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M524. ΚΟ 931. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,031μ., μέγ. πλ. 0,004μ.

M525. ΚΟ 934. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Α. Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,021μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M526. ΚΟ 936. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M527. ΚΟ 937. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,07μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M528. ΚΟ 940. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,021μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M529. ΚΟ 943 Α-Β. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι6, στρ. 1α.

Α. Σωζ. μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M530. ΚΟ 944. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M531. ΚΟ 947. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Α. Σωζ. μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,01μ.,

Β. Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M532. ΚΟ 953. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M533. ΚΟ 958. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,094μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M534. ΚΟ 961. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M535. ΚΟ 968. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,088μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M536. ΚΟ 971. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,051μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M537. ΚΟ 982. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό πετρώδες.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M538. ΚΟ 985. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καστανό πετρώδες.

Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M539. ΚΟ 986. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,075μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M540. ΚΟ 993. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M541. ΚΟ 995. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι7, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,036μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M542. ΚΟ 999. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,011μ.

- M543. KO 1004.** Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. χείμαρρος. Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,008μ.
Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,006μ.
- M544. KO 1008.** ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2. Σωζ. μήκ. 0,018μ., μέγ. πλ. 0,005μ.
- M545. KO 1010.** ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2 με πέτρες. Σωζ. μήκ. 0,071μ., μέγ. πλ. 0,005μ.
- M546. KO 1015.** Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,029μ., μέγ. πλ. 0,005μ.
- M547. KO 1019.** Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,006μ.
- M548. KO 1036.** Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. 2 με κεραμίδες. Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,006μ.
- M549. KO 1037.** Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ7, στρ. 2 με κεραμίδες. Σωζ. μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,007μ.
- M550. KO 1041.** Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. 2 με κεραμίδες. Σωζ. μήκ. 0,072μ., μέγ. πλ. 0,007μ.
- M551. KO 1043.** ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2 με κεραμίδες. Σωζ. μήκ. 0,022μ., μέγ. πλ. 0,01μ.
- M552. KO 1054.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Ι4, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,005μ.
- M553. KO 1057.** Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Θ5, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,006μ.
- M554. KO 1058.** Δωμάτιο αXI, Το Ι, Τε Θ5, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,027μ., μέγ. πλ. 0,006μ.
- M555. KO 1059.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,008μ.
- M556. KO 1060.** Δωμάτιο αXI, Το Ι, Τε Θ5, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,005μ.
- M557. KO 1063.** Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Θ4, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,009μ.
- M558. KO 1064.** Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Θ5, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,09μ., μέγ. πλ. 0,01μ.
- M559. KO 1068.** Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,028μ., μέγ. πλ. 0,008μ.
- M560. KO 1082.** Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι3, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,02μ., μέγ. πλ. 0,004μ.
- M561. KO 1083.** Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ4, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,03μ., μέγ. πλ. 0,011μ.
- M562. KO 1085.** Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Κ4, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,006μ.
- M563. KO 1093.** Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1α. Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,006μ.
- M564. KO 1098.** Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,008μ.
- M565. KO 1105.** Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,007μ.
- M566. KO 1106.** Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ1, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,005μ.
- M567. KO 1107.** Δωμάτιο αXVIII, Το ΙΙ, Τε , στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M568. KO 1109. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,024μ., μέγ. πλ. 0,013μ.

M569. KO 1111. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M570. KO 1113 A-Δ. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N4, στρ. καταστροφής.

A. και B. Συν. Σωζ. μήκ. 0,024μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,017μ., μέγ. πλ. 0,004μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,024μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M571. KO 1116. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,066μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M572. KO 1117. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M573. KO 1119. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M574. KO 1124. Δωμάτιο αXVIII, Το II, Τε H1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,051μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M575. KO 1131. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M576. KO 1132. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M577. KO 1149. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,021μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M578. KO 1151. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M579. KO 1156. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M580. KO 1162. Ν οικίας, Το I, Τε Λ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,012μ.

M581. KO 1164. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,117μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M582. KO 1166. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,116μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M583. KO 1169. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M584. KO 1170. Ν οικίας, Το I, Τε Λ5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M585. KO 1171. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M586. KO 1173. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,126μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M587. KO 1174. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. 1α.

M. μη μετρήσιμο, μέγ. πλ. 0,002μ.

M588. KO 1177. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M589. KO 1179. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,094μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M590. KO 1184. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M591. KO 1186. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Λ3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M592. KO 1188. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Λ3, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,039μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M593. KO 1191. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M594. KO 1194. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Γ4, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M595. KO 1199. Δωμάτιο αXIV, Το Ι, Τε Κ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M596. KO 1206. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Β5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,027μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M597. KO 1214. Δωμάτιο αXVIII, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M598. KO 1217. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι4, στρ. καταστροφής. Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M599. KO 1222. Δωμάτιο αXIV, Το Ι, Τε Κ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M600. KO 1223. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M601. KO 1224. Στοά εIII, Το IV, Τε Α4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M602. KO 1227. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Β5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,004μ.

M603. KO 1230. Δωμάτιο αXIV, Το Ι, Τε Κ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,084μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M604. KO 1231. Αυλάκι 3, Το Ι, Τε Κ6, γέμισμα.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., μέγ. πλ. 0,004μ.

M605. KO 1232. Αυλάκι 5, Το Ι, Τε Λ5, γέμισμα.

Σωζ. μήκ. 0,078μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M606. KO 1233. Χώρος ηII, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,02μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M607. KO 1242. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M608. KO 1243. Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Κ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M609. KO 1248. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,059μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M610. KO 1272. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,067μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M611. KO 1275. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,074μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M612. KO 1281. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M613. KO 1285. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

Σωζ. μήκ. 0,131μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M614. KO 1286. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. καύσης.
Σωζ. μήκ. 0,028μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M625. KO 1341. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M615. KO 1287. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M626. KO 1351. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,086μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M616. KO 1290. Στοά εΙΠ, Το IV, Τε Α5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M627. KO 1354. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M617. KO 1295. Δ οينوποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α5, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,021μ., μέγ. πλ. 0,004μ.

M628. KO 1355. Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,013μ.

M618. KO 1307. Περισυλλογή, Το IV, Τε Α4, στρ. περισυλλογή.
Σωζ. μήκ. 0,051μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M629. KO 1359. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,025μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M619. KO 1310. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Η1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,031μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M630. KO 1367. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,018μ., μέγ. πλ. 0,018μ.

M620. KO 1314. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,04μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M631. KO 1370. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι3, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,067μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M621. KO 1320. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M632. KO 1371. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Θ1, ορίζοντας χρήσης.
Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M622. KO 1322. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M633. KO 1372. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, δάπεδο.
Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M623. KO 1332. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,014μ.

M634. KO 1373. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, δάπεδο.
Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M624. KO 1334. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Θ5, στρ. καταστροφής.

M635. KO 1380. Χώρος ηII, Το II, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,088μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M636. KO 1397. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,058μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M637. KO 1429. Χώρος ηI, Το I, Τε I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,086μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M638. KO 1435. Αυλάκι 5, Το I, Τε Λ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,103μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M639. KO 1445. Αυλάκι 5, Το I, Τε Λ5, γέμισμα.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M640. KO 1447. Αυλάκι 4, Το I, Τε Λ5, γέμισμα.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M641. KO 1454. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M642. KO 1461. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

M643. KO 1464. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,113μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M644. KO 1466. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,092μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M645. KO 1469. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,029μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M646. KO 1470. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,076μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M647. KO 1472. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M648. KO 1497. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

M649. KO 1507. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M650. KO 1511. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,02μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

E. Σωζ. μήκ. 0,020μ., σωζ. πλ. 0,007μ.

M651. KO 1514 A-B. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθίων και στέγης.

A. Μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,009μ., πάχ. 0,006μ.

B. Μήκ. 0,08μ., μλεγ. πλ. 0,005.

M652. KO 1517. Στοά jIB, Το I, Τε H2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,01μ., μέγ. πλ. 0,019μ.

M653. KO 1519. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,054μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M654. KO 1536 ΣΤ. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I1, πίθος 29. Σωζ. μήκ. 0,141μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M655. KO 1544. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,062μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M656. KO 1546 B. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,08μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M657. KO 1559. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το VI, Τε Γ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,036μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

M658. KO 1569. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,071μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M659. KO 1570. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Π16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M660. KO 1574. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ο16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

M661. KO 1580 Α-Δ. Περισυλλογή.

Α. Σωζ. μήκ. 0,059μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,053μ., μέγ. πλ. 0,006μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,007μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,02μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

2.2.1.2. Σιδερένιοι σύνδεσμοι M662–M677 (Πίν. 48)

2.2.1.2.1. Ταινιωτοί, με οπές για καρφιά ανάρτησης M662–M667 (Πίν. 48)

M662. KO 668. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Η5, στρ (Πίν. 48).

Σωζ. μήκ. 0,09μ., πλ. 0,035–0,042μ., πάχ. 0,003–0,006μ.

Ορθογώνιου περιγράμματος, ελαφρά κοίλος, με ελαφρά πιο πλατιά τη μία στενή πλευρά. Δύο οπές ένθεσης στο μέσο περίπου των στενών πλευρών και μία μικρή οπή, λίγο ψηλότερα από την οπή της πλατύτερη πλευράς.

M663. KO 708. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Γ3, στρ. επιφ. (Πίν. 48).

Σωζ. μήκ. 0,084μ., πλ. 0,019–0,025μ., πάχ. 0,004μ. διάμ. οπών 0,005μ.

Ορθογώνιου περιγράμματος, με καμπυλόγραμμη εγκοπή στη μία μακρά πλευρά. Στις στενές πλευρές και κοντά στην εγκοπή δύο οπές για την ένθεση καρφιών. Ίσως επένδυση κιβωτίου ή θύρας. Πιθανόν συνανήκει με το M664.

Γενικά για συνδέσμους και επενδύσεις, βλ. Robinson 1941, 301–7, πίν. LXXXVIII–LXXXIX (χάλκινοι

σύνδεσμοι)· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 152–53, πίν. 131–132, αρ. 418–419.

M664. KO 709. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Γ3, στρ. επιφ. (Πίν. 48).

Σωζ. μήκ. 0,089μ., πλ. 0,026μ., πάχ. 0,004μ., διάμ. οπών 0,005μ. Ό.π. M663.

M665. KO 795. Δωμάτιο αVI, Το Ι, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 48).

Σωζ. μήκ. 0,082μ., μέγ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,004μ.

Ορθογώνιου περιγράμματος, με καμπύλες στενές πλευρές. Στη μία στενή, σώζεται οπή για την ένθεση καρφιού.

Raubitschek 1998, 171, πίν. 95–96, αρ. IM 498, IM 683, IM 3264.

M666A–B. KO 1426 και KO 1479. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι3, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 48).

M666A. Σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,027–0,034μ., πάχ. 0,003–0,004μ., μήκ. στελ. καρφιού 0,05μ., πάχ. στέλ. 0,005μ., μήκ. κεφ. 0,015μ., πλ. 0,01μ.

Λεπτό ταινιωτό έλασμα, με σταδιακά διευρυνόμενο πλάτος προς τη σωζόμενη στενή πλευρά. Στρεβλωμένο, δημιουργεί σιγμοειδές περίγραμμα. Στη μία γωνία διαμπερής οπή, με σιδερένιο καρφί σχήματος Γ και τριγωνική κεφαλή. Το στέλεχος του καρφιού τετραγωνικής τομής, κάμπτεται περίπου στο μέσο του μήκους του σε ορθή γωνία. Η κεφαλή κάθετα στρεβλωμένη λόγω κρούσης, εφραπτόμενη κατά μήκος του στελέχους.

M666B. Σωζ. μήκ. 0,121μ., πλ. 0,021–0,026μ., πάχ. 0,003–0,004μ., μήκ. καρφιού 0,043μ., πάχος 0,007μ.

Λεπτό ταινιωτό έλασμα ακανόνιστου ορθογώνιου περιγράμματος. Διπλωμένο σχεδόν στη μέση, ίσως από την τοποθέτησή του. Στη σωζόμενη στενή πλευρά του ελάσματος, έκκεντρη διαμπερής οπή με σιδερένιο καρφί σχήματος Γ και τριγωνικής κεφαλής. Ίδιου τύπου με το σύνδεσμο M666A, ίσως με επικαλυπτόμενα ή εφραπτόμενα άκρα.

M667. KO 1479B. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι3, στρ. πλιθίων και στέγης

Σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,026μ., πάχ. 0,003–0,004μ. Λεπτό ταινιωτό έλασμα ακανόνιστου ορθογώνιου

περιγράμματος.

Ό.π. , ορθογωνικής τομής.

2.2.1.2.2. Ταινιωτοί με συμφυή στελέχη στερέωσης M668 (Πίν. 48)

M668. KO 1538. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. 2 (Πίν. 48).

Μήκ. 0,08μ., πλ. 0,018μ., σωζ. μήκ. στέλ. στήριξης 0,02μ., διάμ. στέλ. στήριξης 0,008μ.

Ταινιωτό έλασμα, με ελαφρά καμπύλες στενές πλευρές. Σε μικρή απόσταση από τις στενές πλευρές του προσφύονται δύο στελέχη στήριξης κυκλικής τομής.

2.2.1.2.3. Ταινιωτοί σε σχήμα Πι M669–M676 (Πίν. 48)

M669. KO 894. Δωμάτιο αXI, Το I, Τε Θ5, στρ. επιφ. (Πίν. 48).

Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,04μ. Χοντρό ταινιωτό στέλεχος, τετραγωνικής τομής, κάμπτεται στα δύο άκρα διαμορφώνοντας δύο κεραίες πρόσφυσης.

M670. KO 718. Δωμάτιο αVI, Το I, Τε E4, στρ. 1 (Πίν. 48).

Σωζ. μήκ. 0,094μ., πλ. 0,021μ., πάχ. 0,005μ. σωζ. μήκ. Στελ. στήριξης 0,04μ., 0,014μ.

Ό.π. με μία κεραία σχεδόν σε ορθή γωνία και μία σε αμβλεία.

M671. KO 963. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 48).

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,058μ., πλ. 0,008μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,018μ., πλ. 0,009–0,006μ., πάχ. 0,004μ.

Επίμηκες στέλεχος σύνδεσης, αδιάγνωστης διατομής. κάμπτεται στη μία πλευρά του, διαμορφώνοντας συμφυές στέλεχος στερέωσης τριγωνικού περιγράμματος. Στο δεύτερο αποκρουσμένο άκρο, σώζεται η γένεση δεύτερου στελέχους στήριξης.

M672. KO 1292. Δ οινοποιείου, περιβόλος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε A5, στρ. 1 (Πίν. 48).

Σωζ. μήκ. 0,067μ., πλ. 0,01–0,016μ., πάχ. 0,003μ., σωζ. μήκ. στέλ. σύνδεσης 0,018μ.

M673. KO 716. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ6, στρ. 1 (Πίν. 48).

Μήκ. 0,049μ., πλ. 0,007μ., σωζ. μήκ. α' κεραίας 0,058μ., σωζ. μήκ β' κεραίας 0,044μ.

Στέλεχος, τετραγωνικής τομής. Κάμπτεται με ομαλή καμπύλη, διαμορφώνοντας δύο κεραίες.

M674. KO 991. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. 1.

A. Σωζ. μήκ. 0,149μ., πλ. 0,005μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. 0,005μ.

Δύο τμήματα στελέχους, ορθογωνικής τομής, με αιχμηρό το ένα άκρο.

Πιθανόν Ό.π. M673.

M675. KO 1208. Χώρος ηII, Το II, Τε II, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,283μ., πλ. 0,007μ. Ό.π. M673.

M676. KO 1577. Ν οικίας, Το I, Τε Π16, στρ. καταστροφής (Πίν. 48).

Μήκ. 0,066μ., πλ. 0,004–0,006μ., πάχ. 0,003–0,004μ.

Ό.π. M673, διατηρεί τη μία μόνο κεραία.

2.2.1.2.4. Τύπου ανοιχτού δακτυλίου M677 (Πίν. 48)

M677. KO 1309. Χώρος ηI Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 48).

Μήκ. 0,054μ., πλ. 0,028μ., α' μακρά πλευρά πλ. 0,016μ., πάχ. 0,002μ., β' μακρά πλευρά πλ 0,005μ., πλ. στενών πλευρών 0,01–0,004μ., πάχ. στενών πλευρών 0,003μ. εσ. επιφάνεια 0,046X0,022μ.

Χοντρό ταινιωτό στέλεχος, δημιουργεί ανοικτό δακτύλιο, σχεδόν ορθογώνιου περιγράμματος. Στη μία μακρά πλευρά, ορθογωνικής τομής. Στις στενές πλευρές, τετραγωνικής τομής και με πλάτος που μειώνεται ομαλά προς τα δύο ελεύθερα άκρα της δεύτερης μακράς πλευρά.

2.2.1.3. Μετάλλινα εξαρτήματα θυρών και παραθύρων M678–M754 (Πίν. 48–50)

2.2.1.3.1. Σιδερένια καφριά με εφηλίδες M678–M726 (Πίν. 48)

2.2.1.3.1.1. Χάλκινες εφηλίδες M678–M682 (Πίν. 48)

M678. KO 281. Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 48).

Σωζ. ύψ. 0,044μ., σωζ. πλ. 0,038μ., καρφί, σωζ. μήκ. 0,038μ., πλ. 0,007μ.

Σχεδόν ακέραιη, λείπει μέρος του κομβίου και της εξωτερικής στεφάνης. Καρφί τετραγωνικής τομής, σώζεται αποσπασματικά. Η εφηλίδα κωνική κοίλου περιγράμματος, διαμορφώνει στη βάση της κάθετη περιμετρική στεφάνη. Απολήγει σε τριμερές διακοσμητικό κομβίο, που αποτελείται από ένα δισκόμορφο πλαστικό δακτύλιο και επάλληλο απιόσχημο έξαρμα με ημισφαιρική επίστεψη. Τύπος III της Ολύνθου.

Robinson 1941, 274.

M679. KO 282. Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 48).

Ύψ. 0,05μ., διάμ. 0,043μ., καρφί, σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. 0,007μ.

Ακέραιη. Το καρφί αποσπασματικό, τετραγωνικής τομής. Ό.π. M678.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 179, αρ. 31α.

M680. KO 284. Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 48).

Σωζ. ύψ. 0,028μ., διάμ. 0,043μ., καρφί, σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,007μ.

Δε σώζει το κομβίο. Το καρφί, τετραγωνικής τομής, ελαφρά λυγισμένο. Η εφηλίδα κωνική κοίλου περιγράμματος, διαμορφώνει στη βάση της κάθετη περιμετρική στεφάνη και κορυφώνεται σε τριμερές διακοσμητικό κομβίο, που δεν σώζεται αλλά μπορεί να αναπαρασταθεί. Ό.π. M678.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 179, αρ. 31β.

M681. KO 287. Χώρος ηII, Το II, Τε K1, στρ. καταστροφής (Πίν. 48).

Σωζ. ύψ. 0,009μ., διάμ. 0,042μ. Τμήμα της περιφέρειας και της ασπιδίσκης. Κεντρική χαμηλή ασπιδίσκη, που ορίζεται από περιμετρική αυλάκωση και κάθετη ταινιωτή στεφάνη με γωνιώδη άρθρωση. Δεν βεβαιώνεται ή ύπαρξη διακοσμητικού κομβίου.

M682. KO 307. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I1, στρ. πλινθίων και στέγης (Πίν. 48).

Ύψ. 0,044μ., διάμ. 0,043μ., καρφί, σωζ. μήκ. 0,037μ., πλ. 0,007μ.

Ακέραια. Καρφί αποσπασματικό, τετραγωνικής τομής. Ό.π. M678.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 179, αρ. 32.

2.2.1.3.1.2. Σιδερένιες εφηλίδες, M683–M726 (Πίν. 49)

2.2.1.3.1.2.1. Ασπιδόμορφη κεφαλή-εφηλίδα M683–M686 (Πίν. 49)

M683. KO 788. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. καταστροφής (Πίν. 49).

Σωζ. μήκ. στελ. 0,058μ., πλ. στελ. 0,005–0,007μ., διάμ. εφηλίδας 0,05μ., πάχ. εφηλίδας 0,003μ.

Κοντό καρφί, τετραγωνικής τομής. Μεγάλη ασπιδόμορφη εφηλίδα.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 176, αρ. 26γ.

M684. KO 838. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. στελ. 0,07μ., πλ. στελ. 0,005μ., διάμ. εφηλίδας 0,033μ., πάχ. εφηλίδας 0,004μ.

Μεγάλο καρφί, τετραγωνικής τομής. Μικρή, ελαφρά κυρτή εφηλίδα.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 177, αρ. 26ε.

M685. KO 1211. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 49).

Μήκ. στελ. 0,091μ., πλ. στελ. 0,008μ., διάμ. εφηλίδας 0,053μ.

Μεγάλο καρφί, τετραγωνικής τομής. Μεγάλη

ασπιδόμορφη εφηλίδα.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 176–77, αρ. 26δ.

M686. KO 1437. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Μήκ. 0,075μ., πλ. στελ. 0,007–0,010μ., πάχ. στελ. 0,005–0,008μ., μήκ. κεφ. 0,032X0,021μ.

Σχεδόν πλήρης, αποκρουσμένο τμήμα της κεφαλής. Μεγάλο καρφί, ορθογωνικής τομής. Κεφαλή κυρτή.

2.2.1.3.1.2.2. Δισκόμορφη κεφαλή-εφηλίδα M687–M726 (Πίν. 49)

M687. KO 692. Αυλή δI, Το I, Τε Z4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,002–0,006μ., διάμ. κεφ. 0,028μ., πάχ. 0,002μ.

Καρφί, τετραγωνικής τομής, με δισκόμορφη κεφαλή-εφηλίδα. Στρεβλωμένο σε ορθή γωνία στο ανώτερο τμήμα του.

M688. KO 703. Στοά εII, Το I, Τε E6, στρ. 1.

Μήκ. 0,03μ., πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,042μ., πάχ. κεφ. 0,005μ.

M689. KO 714. Ν οικίας, Το I, Τε E6, στρ. 1.

Μήκ. 0,084μ., πλ. στελ. 0,004μ–0,007μ., διάμ. κεφ. 0,035μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.

M690. KO 719 A–B. Στοά εII, Το I, Τε A6, στρ. 1.

A. Σωζ. μήκ. 0,038μ., πλ. 0,006μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,026μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,012μ., πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,036μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

Δύο καρφιά.

M691. KO 746 A–E. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,1μ., πλ. 0,005μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,075μ., πλ. 0,006μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,078μ., πλ. 0,008μ., διάμ. Σωζ. μήκ. 0,068μ., πλ. 0,008μ.,

E. Σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,008μ.

ΣΤ. Σωζ. μήκ. 0,09μ., πλ. 0,006μ.

Z. Σωζ. μήκ. 0,059μ., πλ. 0,008μ.

H. Σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,006μ., διάμ. κεφαλών 0,028μ.

Πέντε μεγάλα καρφιά με δισκόμορφη κεφαλή (A–E) και τρία στελέχη (ΣΤ–H), όλα τετραγωνικής τομής. Τα δύο (A–B) λυγισμένα σχεδόν σε ορθή γωνία στα 0,06–0,07μ. από την κεφαλή, υποδεικνύουν ξύλινη επιφάνεια αντίστοιχου πάχους.

M692. KO 751 A–Γ. Δωμάτιο αIV, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,042μ., πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,033μ., πάχ. κεφ. 0,005μ.

B. Μήκ. 0,101μ., πλ. 0,008μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,025μ., πάχ. κεφ. 0,007μ.

Γ. Μήκ. 0,12μ., πλ. 0,01μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,025μ., πάχ. κεφ. 0,006μ.

Το B. κάμπτεται σε ορθή γωνία, σε επιφάνεια 0,09μ.

M693. KO 787 A–Z. Στοά jIΔ, Το I, Τε Z5/E5, στρ. καταστροφής (Πίν. 49).

A. Μήκ. 0,19μ., πλ. 0,007–0,003μ., διάμ. κεφ. 0,048μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

B. Μήκ. 0,16μ., πλ. 0,007–0,003μ. σωζ. πλ. κεφ. 0,036μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,007μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,046μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,058μ., πλ. 0,008–0,004μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,033μ., διάμ. κεφ. 0,004μ.

E. Σωζ. μήκ. 0,064μ., πλ. 0,008–0,004μ., διάμ. κεφ. 0,044μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

ΣΤ. Σωζ. μήκ. 0,025μ., πλ. στελέχους 0,006μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,05μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

Z. Σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,007–0,003μ., διάμ. κεφ. 0,048μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

Επτά μεγάλα καρφιά, τετραγωνικής τομής, με μεγάλη κεφαλή-εφηλίδα. Το A. τοποθετημένο σε επιφάνεια πάχους 0,06μ., το B. σε επιφάνεια 0,095μ. και το Z. σε επιφάνεια 0,07.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 176, αρ. 26α–β. Επίσης, Milošćic και Theocharis 1976, 137, πίν. XXXIII, αρ. 16.

M694. KO 811. Στοά jIN, Το I, Τε Z5, στρ.

καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., σωζ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,003μ.
Τμήμα μεγάλης δισκόμορφης κεφαλής.

M695. KO 848. Α πτέρυγα οικίας (αII, αIII), Το I, Τε καθαρισμός παρειάς ανασκαφικού χώρου.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., μέγ. πλ. 0,007μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,026μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.

Ό.π. M689.

M696. KO 879. Ν οικίας, Το I, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης.

Σωζ. μήκ. 0,015μ., πλ. 0,012μ., διάμ. κεφ. 0,037μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

Ό.π. M689.

M697. KO 882. Ν οικίας, Το I, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,032μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

M698. KO 900. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. 1.

Μήκ. 0,048μ., πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,035μ.

M699. KO 915. Ν οικίας, Το I, Τε Κ6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,050μ., μέγ. πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,035μ.

M700. KO 1007. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., πλ. 0,005μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,022μ.

M701. KO 1038. Ν οικίας, Το I, Τε Κ7, στρ. καταστροφής.

Διάμ. 0,047μ., πάχ. 0,003μ.

M702. KO 1039. Αυλάκι 3, Το I, Τε Κ7, στρ.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,037μ.

Η κεφαλή κάμπτεται σε αμβλεία γωνία σε σχέση με το στέλεχος.

M703. KO 1069. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., πλ. στελ. 0,006μ., μήκ. κεφ. 0,043μ.,

πλ. κεφ. 0,029μ., πάχ. κεφ. 0,005μ.

M704. KO 1121. Δωμάτιο αXVIII, Το II, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., πάχ. κεφ. 0,005μ.

M705. KO 1123. Αυλή δI, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,039μ., πλ. 0,006μ., διάμ. κεφ. 0,039μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.

Λείπει το κάτωτερο τμήμα του στελέχους. Ίχνη διάβρωσης και αποκρούσεις. Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M706. KO 1126. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,021μ., πλ. 0,018μ., διάμ. κεφ. 0,041μ., πάχ. κεφ. 0,008μ.

A. Σωζ. μήκ. 0,028μ., πλ. 0,005μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,013μ., πλ. 0,006μ.

M707. KO 1154. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ξ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,059μ., πλ. 0,006μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,026μ.

M708. KO 1161. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., πλ. στελ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,032μ., πάχ. κεφ. 0,005μ.

M709. KO 1165. Χώρος ηI, Το I, Τε Κ3, στρ. 1α.

Μήκ. 0,065μ., πλ. 0,006–0,008μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,022μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

Σε επιφάνεια πλάτους 0,04μ.

M710. KO 1205. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε Κ4, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,075μ., πλ. στελ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,046μ.

M711. KO 1256. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,070μ., πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,045μ., πάχ. κεφ. 0,006μ.

M712. KO 1262. Στοά jIA, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ 0,099μ., πλ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,045μ., πάχ. κεφ. 0,006–0,007μ.

Σε επιφάνεια πλάτους 0,08μ.

M713. KO 1273. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,027μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,003μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,017μ., μέγ. πλ. 0,011μ., πάχ. 0,003μ.

M714. KO 1274. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,042μ.

M715. KO 1277. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,127μ., πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,046μ.

M716. KO 1283. Ν οικίας, Το I, Τε K5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,005μ., διάμ. κεφ. 0,044μ.

M717. KO 1288. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,046μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.

M718. KO 1289. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,050μ., πλ. στελ. 0,009μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.

Ό.π. M689, σε πολλά τμήματα.

M719. KO 1311. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε B7, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. στελ. 0,019μ., πλ. στελ. 0,008–0,012μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,029μ., πάχ. κεφ. 0,003μ.

M720. KO 1333. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,021μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.,

B. Σωζ. μήκ. 0,031μ., πλ. 0,006μ.

M721. KO 1343. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,015μ., πλ. 0,009μ., διάμ. κεφ. 0,048μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.

M722. KO 1369. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Διάμ. κεφ. 0,043μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.

M723. KO 1382. Στοά εΙΑ, Το II, Τε H1, στρ. γκριζωπό.

Σωζ. μήκ. 0,075μ., πλ. 0,009μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,004μ., πάχ. κεφ. 0,005μ.

M724. KO 1395. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε II, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., πλ. 0,008μ., μήκ. κεφ. 0,042X0,047μ., σωζ. πλ. κεφ. 0,03μ.

M725. KO 1508. Στοά εΙΑ, Το II, Τε H1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. μήκ. 0,008μ., πλ. 0,007μ., διάμ. κεφ. 0,047μ., πάχ. κεφ. 0,007μ.

M726. KO 1554. Στοά εΙΑ, Το II, Τε H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., πλ. 0,011μ., διάμ. κεφ. 0,046μ., πάχ. κεφ. 0,009μ. (με τις επικαθίσεις).

Σε επιφάνεια πλάτους 0,035μ.

2.2.1.3.2. Σιδερένια ρόπτρα θυρών M727–M729 (Πίν. 49)

M727. KO 1357. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 49).

Διάμ. 0,082μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,008μ., διάμ. κρίκου ανάρτησης 0,033μ., διάμ. κεφ. καρφιών 0,01μ.

Αποτελείται από δύο ανισομεγέθη πεταλόσχημα στελέχη, ορθογωνικής τομής, που ενώνονται με μικρά σιδερένια καρφιά και σχηματίζουν κύκλο. Στο μεγαλύτερο διαμορφώνεται συμφυής κρίκος ανάρτησης.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 180, αρ. 34.

M728. ΚΟ 1258. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 49).

Διάμ. 0,092μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,008μ., διάμ. οπής 0,005μ.

Πεταλόσχημο στέλεχος, ορθογωνικής τομής. Απολήγει σε πεπλατυσμένα, ημικυκλικού περιγράμματος άκρα, που φέρουν ακανόνιστες κυκλικές οπές. Ίσως συνανήκει με το όμοιο M729.

M729. ΚΟ 1459. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. δάπεδο (Πίν. 49).

Διάμ. 0,095μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,008μ., διάμ. οπής 0,005μ.

Ίσως συνανήκει με το όμοιο M728.

2.2.1.3.3. Σιδερένια κλειδιά M730–M735 (Πίν. 49)

2.2.1.3.3.1. Λακωνικού τύπου M730–M732 (Πίν. 49)

M730. ΚΟ 981. Ν οικίας, Το I, Τε Δ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 49).

Σωζ. μήκ. 0,031μ., διάμ. λαβ. 0,021μ.

Συμφυής με το ταινιωτό στέλεχος δακτυλιόσχημη λαβή, τετραγωνικής τομής, με ευρεία οπή ανάρτησης.

M731. ΚΟ 1212. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 49).

Μήκ. 0,12μ., διάμ. λαβ. 0,032μ., πλ. 0,006μ., μήκ. στελ στήριξης γόμφων 0,03μ., μήκ. γόμφων 0,023μ., απόσταση μεταξύ γόμφων 0,005μ.

Στέλεχος, τετραγωνικής τομής, σε κάθετη σχέση με το στέλεχος στήριξης των γόμφων. Το τελευταίο, ορθογωνικής τομής, σιγμοειδές, διαγράφει τρεις επάλληλες κοιλότητες βάθους 0,005μ., πάνω στις οποίες αναπτύσσονται τέσσερις γόμφοι, από στελέχη κυκλικής τομής. Συμφυής δακτυλιόσχημη λαβή, πιθανόν κυκλική τομής.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 181, αρ. 38.

M732. ΚΟ 1239. Δ οινοποιείου, περιβόλος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Γ5, στρ. γκριζωπό (Πίν. 49).

Σωζ. μήκ. 0,071μ., πλ. 0,009–0,011μ., πάχ. 0,005μ.,

διάμ. λαβ. 0,031μ.

Συμφυής δακτυλιόσχημη λαβή και ταινιωτό στέλεχος, με πλάτος που αυξάνεται προς το στέλεχος των γόμφων. Από το τελευταίο διατηρείται μόνο μέρος ενός γόμφου.

2.2.1.3.3.2. «Ομηρικού» τύπου M733 (Πίν. 49)

M733. ΚΟ 1572. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε P16, στρ. καταστροφής (Πίν. 49).

Μήκ. 0,13μ., πλ. 0,008μ., διάμ. λαβ. 0,018μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής, συστρέφεται στη μία απόληξη του διαμορφώνοντας κυκλική λαβή. Στη δεύτερη απόληξη, κάμπτεται σε σχήμα Γ, με φορά αντίθετη προς το δακτύλιο της λαβής.

Haddad 1995, 214–17, πίν. 111.

2.2.1.3.3.3. Μικρά κλειδιά M734–M735 (Πίν. 49)

M734. ΚΟ 1433. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. καταστροφής (Πίν. 49).

Μήκ. 0,085μ., πλ. λαβ. 0,03–0,04μ., διάμ. οπής 0,005μ., πάχ. στέλ. 0,002–0,005μ.

Συμπαγής, πλατιά λαβή, ελλειπτικού περιγράμματος, με μικρή κυκλική οπή στο κέντρο. Στέλεχος συμφυές με τη λαβή και ταινιωτό, με μειούμενο πλάτος και αντιστρόφως αυξανόμενο πάχος κατά το ένα τρίτο του μήκους του, όπου και διαμορφώνει καμπύλη κορύφωση στη μία πλευρά του. Στη συνέχεια το πάχος του μειώνεται και καταλήγει με τη μορφή ελάσματος σε τριγωνική απόληξη με οξεία ακμή, ευθύγραμμη άνω και καμπύλη κάτω πλευρά.

M735. ΚΟ 1539. Χώρος ηII, Το II, Τε K1, στρ. 2 (Πίν. 49).

Σωζ. μήκ. 0,051μ., πλ. 0,005μ. Λαβή συμφυής, τριγωνικού περιγράμματος, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Στέλεχος τετραγωνικής τομής, με πλάτος που μειώνεται ελαφρά προς το ελεύθερο άκρο.

2.2.1.3.4. Σιδερένια κλειθρία, όλμος και στρόφιγγα M736–M738 (Πίν. 50)

M736. ΚΟ 1138. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ξ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 50).

Εξ. διάμ. 0,045μ., εσ. διάμ. 0,023μ. διάμ. οπής 0,010–0,015μ., πλ. δακτύλιου 0,01μ., πάχ. 0,018μ.

Ίσως όλμος θύρας. Μορφής ανεστραμμένου κόλουρου κώνου με οριζόντια περιμετρική στεφάνη, που ορίζει διαμπερή, κάθετη οπή με κοίλα, συγκλίνοντα τοιχώματα. Raubitschek 1998, 138, πίν. 75, αρ. 486 (σε υποδοχή άξονα).

M737. KO 1323. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε ΕΙ, στρ. καταστροφής (Πίν. 50).

Εξ. διάμ. 0,032μ., εσ. διάμ. 0,018μ., πάχ. 0,004μ., μήκ. στελ. στερέωσης 0,006–0,008μ.

Σιδερένια κλειθρία, κλειδαριάς ομηρικού τύπου. Κλειστός δακτύλιος, από ταινιωτό στέλεχος, με ελλειπτική εξωτερική και κυκλική εσωτερική περίμετρο. Κοντά στελέχη στερέωσης, ελλειπτικής τομής.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 182–83, αρ. 44. Επίσης, Robinson 1938, πίν. 70· 1941, 255, πίν. LXIX, τύπος Ι, αρ. 1002–1008· Haddad 1995, 214 κ.ε., πίν. 110ζ.

M738. KO 1376. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 50).

Ύψ. 0,04μ., πλ. 0,045μ., διάμ. οπής 0,04μ., πλ. εγκοπών 0,02 και 0,015μ.

Εξάρτημα τετράγωνου περιγράμματος, με εσωτερική διαμπερή οπή, ίσως για την στήριξη του άξονα (στροφήγγα) της αύλειας θύρας. Οι δύο αντικριστές ακμές οξείες, ενώ στις άλλες διαμορφώνονται συμφυείς προεξοχές, ορθογωνικής τομής και άγνωστου μεγέθους και σχήματος λόγω αποκρούσεων. Η κυκλική οπή, με ελαφρά συγκλίνοντα τοιχώματα και μέγιστη διάμετρο στην άνω πλευρά του αντικειμένου. Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 183, αρ. 45· Haddad 1995, πίν. 101–102.

2.2.1.3.5. Σιδερένοι στροφείς ή γίγγλυμοι (μεντεσέδες) M739–M740 (Πίν. 50)

M739. KO 1534. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε ΙΙ, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 50).

Α. Μήκ. 0,136μ., πλ. 0,006–0,026μ., μέγ. πάχ. 0,015μ., μήκ. καρφιού 0,09μ., πλ. καρφιού 0,007μ.

Β. Μήκ. 0,118μ., πλ. 0,003–0,034μ., πάχ. 0,003–0,009μ.

μήκ. καρφιού 0,07μ. πλ. καρφιού 0,008μ.

Δύο ταινιωτά στελέχη που διαμορφώνουν ρόμβο περίπου στο κέντρο, λιγότερο έντονο στο μικρότερο στέλεχος, και απολήγουν σε τριγωνικό αιχμηρό άκρο. Μεταξύ τους ενώνονται μέσω λεπτού ελάσματος που παραμένει επί του μεγάλου στελέχους. Η στερέωση τους στη ξύλινη επιφάνεια επιτυγχάνεται με σιδερένια καρφιά, με τριγωνική κεφαλή και στέλεχος τετραγωνικής τομής. Με βάση τον τρόπο που είναι λυγισμένη η απόληξη του καρφιού, φαίνεται πως η κεφαλή του ήταν τοποθετημένη στην άλλη όψη της ξύλινης επιφάνειας, η οποία θα είχε πάχος περί τα 0,07μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 182, αρ. 43.

M740. KO 1487. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι2, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 50).

Α. Μήκ. 0,14μ., πλ. 0,00–0,028μ., πάχ. 0,004–0,015μ., διάμ. οπής 0,009μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,089μ., πλ. 0,006–0,029μ., πάχ. 0,006μ., διάμ. οπής 0,006μ.

Ό.π. M739, δεν σώζει τα καρφιά.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 182, αρ. 42α–β.

2.2.1.3.6. Σιδερένια επιμήκη εξαρτήματα M741–M743 (Πίν. 50)

M741. KO 1014. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α5, στρ. 2 (Πίν. 50).

Σωζ. μήκ. 0,105μ., διάμ. στέλ. 0,007μ., εξ. διάμ. κρίκου 0,016μ., μέγ. πλ. κρίκου 0,009μ.

Επίμηκες στέλεχος, κυκλικής τομής, απολήγει σε συμφυή ανοιχτό δακτύλιο εξάρτησης, από ταινιωτό στέλεχος. Ομοιάζει με τα στελέχη στερέωσης των ξύλινων κανατιών της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Παρόμοια τα M742–M743.

Πωλογιώργη 1998, 89, 96 και 180, πίν. 42δ, αρ. 21, σχεδόν όμοιο, βρέθηκε μαζί με σιδερένια κλειδαριά.

M742. KO 1396. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Ι1, στρ. 3 (Πίν. 50).

Μήκ. 0,118μ., πλ. 0,009–0,010μ., εξ. διάμ. κρίκου 0,022μ.

Ό.π. , με δακτύλιο κλειστού τύπου. Όμοιο και από τον ίδιο χώρο το M743.

M743. KO 1502. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε I1, στρ. ορίζοντας χρήσης (Πίν. 50).

Μήκ. 0,117μ., πλ. 0,010–0,011μ., εξ. διάμ. δακτυλίου 0,022μ. Ό.π. M742.

2.2.1.3.7. Σιδερένια ελάσματα-επενδύσεις θυρών και επίπλων M744–M754 (Πίν. 50)

M744. KO 644 A–Γ. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ3, στρ. επιφ. (Πίν. 50).

A. Σωζ. μήκ. 0,107μ., πλ. 0,009μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,031μ., πλ. 0,01μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,033μ., διάμ. 0,002μ. Δύο, μη συναρμόζοντα, τμήματα από επιμήκη ελάσματα, προσαρτώμενα σε λεπτό ταινιωτό στέλεχος. Λεπτό στέλεχος, κυκλικής τομής.

Robinson 1941, 299, πίν. LXXXVI αρ. 1301,1003 (χάλκινοι στροφείς).

M745. KO 792. Στοά jIΔ, Το I, Τε E4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,075μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,004μ. σωζ. πλ. οπής. 0,005μ.

Μεγάλο έλασμα με ελλειπτική οπή ένθεσης καρφιού. Πιθανόν συνανήκει με το έλασμα M746, ενώ βρέθηκε κοντά και με το M747.

Ίσως πρόκειται για έλασμα από κλειδαριά θύρας, βλ. Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 152, πίν. 131, αρ. 418.

M746. KO 793. Στοά jIΔ, Το I, Τε E4, στρ. καταστροφής (Πίν. 50).

A. Σωζ. μήκ. 0,045μ., πλ. 0,03–0,036μ., πάχ. 0,007μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,042μ., πλ. 0,008–0,038μ., πάχ. 0,004μ., σωζ. πλ. οπής 0,007μ.

Γ. Μήκ. 0,018μ., πλ. 0,016–0,021μ., πάχ. 0,002μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,019μ., πλ. 0,011–0,012μ., πάχ. 0,002μ.

E. Σωζ. μήκ. 0,017μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,002μ.

Πέντε τμήματα ελάσματος, το ένα με ελλειπτική οπή. Το τμήμα Δ. συγκολλήθηκε με το M745.

M747. KO 849. Στοά jIΔ, Το I, Τε E4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,026μ., πλ. 0,014–0,022μ., πάχ. 0,003μ.

Μικρό, πιθανόν συνανήκει με τα M745–M746.

M748. KO 1028. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., πάχ. 0,003–0,004μ.

Επίμηκες, σε τμήματα, αναδιπλωμένο στο ένα άκρο.

M749. KO 1474. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. 2. Σωζ. μήκ. 0,052μ., πλ. 0,04μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα κοίλου ελάσματος. Στην μία επιφάνεια σώζονται ίχνη γένεσης δύο αντωπών στελεχών στηρίξης. Πιθανόν συνανήκει με τα ελάσματα M751–754, που βρέθηκαν στο ίδιο χώρο και το M750, που βρέθηκε σε κοντινή απόσταση.

M750. KO 1485. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,057μ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήμα ελάσματος.

M751. KO 1486 A–ΣΤ. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1, στρ. 2.

A. Σωζ. μήκ. 0,031μ., πλ. 0,037μ., πάχ. 0,004μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,024μ., πάχ. 0,004μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,004μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,022μ., πάχ. 0,004μ.

E. Σωζ. μήκ. 0,035μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,003–0,004μ.

ΣΤ Σωζ. μήκ. 0,027μ., πλ. 0,023μ., πάχ. 0,004μ.

Έξι τμήματα ελάσματος, ελαφρά κοίλο.

M752. KO 1529. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1, στρ. 2. Μήκ. 0,043μ., πλ. 0,024μ., πάχ. 0,008μ.

Τμήμα ελάσματος, ελαφρά κοίλο.

M753. KO 1531. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,019μ., πάχ. 0,007μ.

Τμήμα ελάσματος.

M754. KO 1532. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. 2 (Πίν. 50).

Σωζ. μήκ. 0,052μ., πλ. 0,021μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήμα ελάσματος, ορθογώνιου περιγράμματος, με εγκοπές, πιθανώς για την ένθεση καρφιών. Στη μία επιφάνεια διαμορφώνονται αυλακώσεις κατά μήκος των μακρών πλευρών, που ορίζουν ταινία πλάτους 0,01μ. Τα άκρα των πλευρών ελαφρά ανασηκωμένα.

2.2.1.4. Μετάλλινα εξαρτήματα σκευών M755–M956 (Πίν. 51)

2.2.1.4.1. Χάλκινες λαβές και εξαρτήματα σκευών M755–M762 (Πίν. 51)

M755. KO 246. Διάδρομος βί, Το Ι, Τε Δ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 51).

Μήκ. 0,05μ., πλ. μακρ. πλευράς 0,004–0,006μ., πλ. στεν. πλευράς 0,007μ.

Ακέραιο.

M756 M8. KO 253. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης (Πίν. 51).

Σωζ. μήκ. 0,038μ., σωζ. ύψ. 0,01μ., μέγ. πάχ. 0,006μ.

Αποσπασματική, διατηρεί το ένα ανακαμπτόμενο σκέλος. Πιθανόν συνανήκει με το M755. Χάλκινη λαβή σκεύους, σχήματος Ωμέγα Στέλεχος ελλειπτικής τομής, καταλήγει σε απιόσχημο έξαρμα με δύο πλαστικούς δακτύλιους στη βάση του και έναν πριν από την ημισφαιρική κορύφωσή του.

M757. KO 255. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης, στρ. καταστροφής (Πίν. 51).

Σωζ. μήκ. 0,038μ., σωζ. ύψ. 0,01μ., μέγ. πάχ. 0,006μ.

Αποσπασματική, διατηρεί το ένα ανακαμπτόμενο σκέλος. Πιθανόν συνανήκει με το M756.

M758. KO 314. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εΙ Α, Το ΙΙ, Τε Ν3, στρ. καταστροφής (Πίν. 51).

Ύψ. 0,06μ., πλ. 0,073μ., πάχ. 0,005μ., πλ. ανοίγματος 0,05μ.

Ακέραια. Τοξωτό στέλεχος, ρομβοειδούς τομής, με μειούμενο πάχος από την κορυφή προς τα ελεύθερα άκρα. Απολήγει σε ανακαμπτόμενα σκέλη με πλαστικό διάκοσμο από έναν ανάγλυφο δακτύλιο και επάλληλο απιόσχημο έξαρμα με ημισφαιρική κορύφωση.

M759. KO 257. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. 1 (Πίν. 51).

Δ. θηλιάς 0,023μ., πάχ. θηλιάς 0,006μ., άνοιγμα σκελών 0,041μ., σωζ. μήκ. σκελών 0,022μ., πλ. σκελών 0,016μ.

Αποσπασματικό. Χάλκινο εξάρτημα λαβής.

M760. KO 275. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Θ2, στρ.

καταστροφής (Πίν. 51).

Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,014–0,023μ., πάχ. 0,003μ., μήκ. καρφιού 0,008μ., μέγ. πάχ. καρφιού 0,004μ., διάμ. κεφ. καρφιού 0,012μ.

Αποσπασματικός, με αποκρούσεις. Χάλκινος σύνδεσμος. Ταινιωτό έλασμα, λεπτότερο στο κέντρο. Φέρει μικρό χάλκινο καρφάκι με δισκόμορφη κεφαλή, λυγισμένο σε απόσταση 0,004μ. από την κεφαλή. Η οπή προσήλωσης με φορά διάτρησης από έξω προς τα μέσα.

M761. KO 278. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Ι1, στρ. 1α (Πίν. 51).

Σωζ. μήκ. 0,058μ., πλ. 0,009μ., πάχ. 0,001–0,003μ.

Αποσπασματικός. Χάλκινος σύνδεσμος. Χοντρό, ταινιωτό στέλεχος, σε σχήμα Π, με οριζόντιο προεκτεινόμενο σκέλος στη μια πλευρά και πιθανόν αντίστοιχη διαμόρφωση στο μη σωζόμενο τμήμα του. Η εσωτερική του επιφάνεια είναι κυρτή και η εξωτερική έντονα κοίλη. Ίσως εξάρτημα κιβωτιδίου ή μεταλλικού αγγείου.

M762. KO 271. Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Κ4, στρ. 1α (Πίν. 51).

Μήκ. 0,054μ., σωζ. πλ. 0,064μ., ύψ. 0,035μ.

Σχεδόν πλήρες. Δε διατηρεί την απόληξη του ενός φτερού. Σπασμένο στο λαιμό, σώζεται σε δύο θραύσματα. Χάλκινο πτηνόμορφο εξάρτημα. Ανοιχτά φτερά και ανεστραμμένο κεφάλι, που σχεδόν εφάπτεται στο σώμα, σαν άγκιστρο. Ελαφρά κοίλο στην κάτω πλευρά, με πλαστικό κορμό και ευθύγραμμη την πλευρά του στήθους, που προεκτείνεται ενιαία μέχρι τα φτερά. Ο λαιμός, επιμήκης και τοξωτός, ελλειπτικής τομής. Η κεφαλή με τονισμένο ράμφος, χωρίς άλλα ανατομικά στοιχεία. Φτερά, με κοίλο περίγραμμα στην εσωτερική πλευρά, και ουρά μορφής βεντάλιας, με οπές διαμέτρου 0,005μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 179–80, αρ. 33.

2.2.1.4.2. Σιδερένιες λαβές σκευών M763–M772 (Πίν. 51)

M763. KO 681. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. επιφ. (Πίν. 51).

Σωζ. μήκ. 0,105μ., πλ. 0,005μ. Αποσπασματική.

M764. ΚΟ 1195. Δ οиноποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α4, στρ. γκριζωπό (Πίν. 51).

Μήκ. 0,14μ., πλ. 0,019μ., πάχ. 0,005μ. Ακέραιη.

M765. ΚΟ 1537. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Η1, στρ. 2. Μήκ. 0,132μ., μέγ. πλ. 0,010μ., πάχ. 0,005μ.

Ακέραιο, πιθανόν λαβή σκεύους. Τοξωτό, ταινιωτό στέλεχος, με αιχμηρό αγκιστροειδές άκρο.

M766. ΚΟ 1456. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι2, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 51).

Μήκ. 0,3μ., πλ. 0,005μ., πάχ. 0,01μ.

Ακέραιη.

M767. ΚΟ 780. Στοά jIN, Το I, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,305μ., πλ. 0,00–0,007μ.

Αποσπασματική.

M768. ΚΟ 887. Ν οиноποιείου, Το I, Τε Α10, στρ. επιφ.

Μήκ. 0,029μ., διάμ. στελ. 0,006μ., μέγ. πλ. 0,016μ. μέγ. διάμ. κρίκου 0,009μ.

Αποσπασματική.

M769. ΚΟ 1051. Περισυλλογή, Το I, Τε Θ3, στρ. μπάζων.

Σωζ. μήκ. 0,076μ., πλ. 0,007μ.

M770. ΚΟ 1193. Δ οиноποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Γ4, στρ. γκριζωπό.

Σωζ. μήκ. 0,22μ., πάχ. 0,008μ.

Αποσπασματικό, στρεβλωμένο.

M771. ΚΟ 1226. Δ οиноποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Β5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,18μ., πλ. 0,008μ.

Αποσπασματικό.

Ντουβάρι

M772. ΝΤ 151. Ντουβάρι I, Υπο 34, Τε Δ, στρ. χείμαρρος.

Σωζ. μήκ. 0,35μ., πάχ. 0,01μ.

Αποσπασματικό.

2.2.1.4.3. Μολύβδινα σιφώνια M773–M774 (Πίν. 52)

M773. ΚΟ 368. Δωμάτιο αII, Το I, Τε Ε1, στρ. 1 (Πίν. 52).

Μέγ. διάμ. ελάσματος 0,098μ., πάχ. ελάσματος 0,003μ., μήκ. σιφωνιού 0,078μ., πλ. σιφωνιού 0,02–0,028μ., διάμ. οπών 0,008–0,01μ., απόσταση μεταξύ των οπών 0,01–0,025μ.

Ακέραιο. Σιφώνι με κυλινδρικό τοίχωμα που στενεύει προς το τριγωνικής τομής περιχέλωμα. Εδράζεται σε κυκλικό έλασμα με ευρείες οπές, σε αραιή διάταξη.

M774. ΚΟ 375. Διάδρομος γI, Το I, Τε Ζ5, στρ. 1 (Πίν. 52).

Σωζ. μήκ. 0,03μ., διάμ. 0,043–0,028μ., πάχ. 0,004μ., διάμ. οπής 0,008μ.

Αποσπασματικό. Σιφώνι με διάμετρο που στενεύει προς το ένα άκρο. Δακρίνεται η «ραφή» ένωσης του ελάσματος που διπλώθηκε για να δημιουργήσει σωλήνα. Στο κατώτερο και φαρδύτερο τμήμα του διατηρείται κυκλική οπή στερέωσης ή ανάρτησης και ίχνη από μία δεύτερη.

2.2.1.4.4. Μολύβδινοι δακτύλιοι M775–M802 (Πίν. 52)

M775. ΚΟ 390. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Ε1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. στελ. 0,01μ., πάχ. στελ. 0,003μ., υπ. ύψ. πετάλου 0,06μ.

Τμήμα ταινιωτού δακτυλίου.

M776. ΚΟ 393. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 52).

Πλ. 0,086μ., ύψ. 0,078μ., πάχ. στελ. 0,003μ., διάμ. οπής 0,005μ.

Ακέραιος. Πεταλόσχημος δακτύλιος με επιγραφή. Ταινιωτό στέλεχος. Το οριζόντιο κάτω στέλεχος, ελαφρά κυρτό, φέρει στα άκρα του, δύο κυκλικές οπές. Στο πέταλο, αναπτύσσεται επιγραφή ονόματος σε γενική πτώση, «ΚΑΛΛΙΠΠΙΔΟΥ». Αποτελείται από έντεκα ισοϋψή, συμμετρικά γράμματα, ύψους 0,006μ.,

με ευθύγραμμες και συμμετρικές κεραίες. Εξαιρείται το Π, με την δεξιά κατακόρυφη κεραία κοντύτερη, και το Υ, με μία κατακόρυφη και δύο λοξές. Οι οριζόντιες στα Α, Π και Δ εφάπτονται στις κατακόρυφες χωρίς να τις διαπερνούν. Το Ο είναι κυκλικού περιγράμματος και το Ι αποτελείται από μία κατακόρυφη κεραία. Τα Κ, Π και Υ με πλάτος 0,008μ., τα Α και Λ με πλάτος 0,01μ. και το Ο 0,006μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 247–48, αρ. 389.

M777. KO 394. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,003μ., διάμετρος οπής 0,005μ. Ό.π. M775.

M778. KO 398. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. 2 (Πίν. 52).

Όμοιος ως προς τις διαστάσεις, την κατασκευή και την επιγραφή με τον M776.

M779. KO 467. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,062μ., σωζ. πλ. 0,031μ., πάχ. στελ. 0,003μ., πλ. στελ. 0,01μ., διάμ. οπής 0,004μ.

Ό.π. M775.

M780. KO 357. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Β6, στρ. 1.

Πλ. στελ. 0,009μ., πάχ. στελ. 0,004μ., πλ. δακτύλιου 0,063μ.

Ό.π. M775.

M781. KO 384. Δωμάτιο αVI, Το Ι, Τε Δ4, στρ. 1.

Ύψ. 0,051μ., πλ. 0,063μ., πάχ. στελ. 0,003μ., πλ. στελ. 0,01μ., διάμ. οπής 0,004μ.

Ακέραιος. Πεταλόσχημος δακτύλιος. Ταινιωτό στέλεχος, με μία πεπλατυσμένη και μία ελαφρά κυρτή επιφάνεια. Το οριζόντιο κάτω στέλεχος, φέρει δύο κυκλικές οπές.

M782. KO 409. Δωμάτιο αΙΙΙ, Το Ι, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 52).

Ύψ. 0,051μ., πλ. 0,063μ., πάχ. στελ. 0,003μ., πλ. στελ. 0,01μ., διάμ. οπής 0,004μ.

Ακέραιος. Πεταλόσχημος δακτύλιος. Ό.π. , με κυρτό

το οριζόντιο στέλεχος.

M783. KO 493. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,051μ., πλ. 0,058μ., πάχ. στελ. 0,003μ., πλ. στελ. 0,01μ., διάμ. οπής 0,004μ.

Ακέραιος. Πεταλόσχημος δακτύλιος Ό.π. , με μία κυκλική και μία τετραγωνική οπή.

M784. KO 537. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. ύψ. 0,068μ., πλ. 0,058μ., πάχ. στελ. 0,004μ., πλ. στελ. 0,01μ., πλευρά οπής 0,004μ.

Ακέραιος. Πεταλόσχημος δακτύλιος Ό.π. , με δύο τετραγωνικές οπές.

M785. KO 584. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, περισυλλογή από το χώρο απόρριψης του στρ. των πλιθιών (Πίν. 52).

Διάμ. 0,065μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,003μ., διάμ. οπής 0,0035μ.

Ακέραιος, διπλωμένος στη μέση. Κυκλικός δακτύλιος. Ταινιωτό στέλεχος, με μία μικρή οπή. Στη μία επιφάνειά του, δύο περιμετρικές αβαθείς αυλακώσεις.

M786. KO 364. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. 1 (Πίν. 52).

Δ. εξ. 0,047μ., διάμ. εσ. 0,026μ., πάχ. 0,011μ.

Ακέραιος. Κυκλικός δακτύλιος από έλασμα, διπλωμένο ώστε να δημιουργεί κενό εσωτερικά.

M787. KO 345. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Η5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,003μ.

Ό.π. M775.

M788. KO 347. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η5, στρ. 1

Σωζ. μήκ. 0,105μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,002μ.

Ό.π. M775.

M789. KO 350. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,004μ.

Ό.π. M775.

M790. KO 373. Στοά jID, Το Ι, Τε Ε3, στρ. 1.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., πλ. 0,056μ., πάχ. 0,0035μ.

Ό.π. M775.

M791. KO 394. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,003μ., διάμ. οπής 0,005μ.

Ό.π. M775.

M792. KO 402. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 2.

Σωζ. ύψ. 0,04μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,005μ.

Αποσπασματικός. Ό.π. M775.

M793. KO 441. Ν οικίας, Το I, Τε I6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,003μ.

Ό.π. M775.

M794. KO 447. Ν οικίας, Το I, Τε Θ7, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,003μ.

Ό.π. M775.

M795. KO 465. Ν οικίας, Το I, Τε I5, στρ. 1β.

Σωζ. μήκ. 0,055μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,004μ.

Ό.π. M775.

M796. KO 466. Διάδρομος γII, Το I, Τε I5, στρ. 1β.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,004μ.

Ό.π. M775.

M797. KO 482. Ν οικίας, Το I, Τε I5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,003μ.

Ό.π. M775.

M798. KO 497. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,003μ.

Ό.π. M775.

M799. KO 499. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,003μ.

Ό.π. M775.

M800. KO 540. Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε I1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. θρ. 0,07μ., 0,04μ., 0,03μ., 0,02μ., πάχ. 0,003μ., πλ. 0,009μ.

Αποσπασματικός. Ό.π. M38.

M801. KO 553. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K4, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,003μ.

Ό.π. M775.

M802. KO 572. Δοινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε A5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,002μ.

Ό.π. M775.

2.2.1.4.5. Μεταλλικά ελάσματα, μολύβδινα και ένα σιδερένιο M803–M903 (Πίν. 52)

2.2.1.4.5.1. Σιδερένιο έλασμα με οπές M803 (Πίν. 52)

M803. KO 1241A–B. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 52).

A. Σωζ. μήκ. 0,079μ., πλ. 0,052μ., πάχ. 0,002μ.,

B. Σωζ. μήκ. 0,035μ., πλ. 0,032μ., πάχ. 0,002μ.

Δύο τμήματα ελάσματος, με οπές σε πυκνή διάταξη.

2.2.1.4.5.2. Μολύβδινα ελάσματα M804–M850 (Πίν. 52)

M804. KO 318. Διάδρομος βII, Το I, Τε Γ5, στρ. 1 (Πίν. 52).

Σωζ. μήκ. 0,064μ., σωζ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,005μ., πάχ. 0,02μ.

Πλατύ χοντρό τοίχωμα συστρέφεται στην απόληξη και δημιουργεί χείλος, τετραγωνικής τομής.

M805. KO 381. Δωμάτιο αIV, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 52).

Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,008μ.

Χοντρό και κυρτό έλασμα, με διαμορφωμένη επίπεδη άνω επιφάνεια. Στην απόληξή του μικρή τριγωνική εγκοπή και στο τοίχωμα επιμήκης σχισμή. Πιθανόν το ανώτερο τμήμα του σώματος και του χείλους

μολύβδινου αγγείου.

M806. KO 481. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1α (Πίν. 52).

Σωζ. μήκ. 0,034μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,004–0,011μ.,
ωτίο 0,006 X 0,01μ.

Χοντρό έλασμα, τριγωνικής τομής, με αδρές
επιφάνειες. Απολήγει σε ταινιωτό περιχέιλωμα με
συμφυές ωτίο.

M807. KO 320. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Α6, στρ. επιφ. (Πίν.
52).

Σωζ. μήκ. 0,13μ., πλ. 0,097μ., πάχ. 0,005μ.

Έλασμα τριγωνικού περιγράμματος, με τρεις μεγάλες
και τέσσερις μικρές αβαθείς σχισμές.

M808. KO 326. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Β6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,028μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,003μ.

Παχύ έλασμα, με μία οπή.

M809. KO 341. Στοά jΙΒ, Το Ι, Τε Β2, στρ. 1, πίθος 9
(Πίν. 52).

Σωζ. μήκ. 0,055μ., σωζ. πλ. 0,063μ., πάχ. 0,002μ.

Παχύ έλασμα, με μία μικρή οπή.

M810. KO 370. Δωμάτιο αΙΙ, Το Ι, Τε Ε1, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,028μ., σωζ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,0015μ.

M811. KO 400. Δωμάτιο αVII, Το Ι, Τε Ε5, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,019μ., σωζ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,001μ.

M812. KO 405. Στοά jΙΔ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,024–0,006μ., πάχ. 0,001μ.

Σε πολλά μικρά θραύσματα.

M813. KO 406. Στοά jΙΔ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ.
καταστροφής. Σε δύο θραύσματα.

Α. Σωζ. μήκ. 0,021μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,003μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,018μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,001μ.

M814. KO 418. Στοά jΙΝ, Το Ι, Τε Ζ4, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,055μ., πλ. 0,036μ., πάχ. 0,004–0,009μ.

Με αδρή τη μία επιφάνεια.

M815. KO 419. Στοά jΙΝ, Το Ι, Τε Ζ4, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,017μ., σωζ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,0015μ.

M816. KO 421. Ημιυπόγειο, Το Ι, Τε Β5, στρ. δάπεδο.

Σωζ. ύψ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,043μ., πάχ. 0,005μ.

Παχύ έλασμα τριγωνικού περιγράμματος, με μία οπή.

M817. M55. KO 427. Ν οινοποιείου, Το Ι, Τε Β11, στρ.
2.

Σωζ. μήκ. 0,068μ., πλ. 0,055μ., πάχ. 0,006μ.

Κυκλικό έλασμα, με αδρές επιφάνειες και μικρή οπή.

M818. KO 431. Ν οινοποιείου, Το Ι, Τε Β10, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. 0,035μ., πάχ. 0,001μ.

M819. KO 440. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α5, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., 0,03μ., πλ. 0,024μ., 0,019μ., πάχ.
0,001μ.

Σε δύο θραύσματα.

M820. KO 442. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., πλ. 0,044μ., πάχ. 0,003μ.

M821. KO 443. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α6, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,002μ.

M822. KO 450. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,004μ.

M823. KO 460. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α7, στρ.
καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., πλ. πλευράς 0,042μ., ύψος 0,034μ.

Έλασμα με τρεις αδρές πλευρές που κάμπτονται
σχηματίζουν τη γωνία ενός κύβου.

M824. KO 461. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2 με

κεραμίδες.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,001μ.

M825. KO 462. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2 με κεραμίδες.

Σωζ. μήκ. 0,008μ., πλ. 0,005μ., πάχ. 0,001μ.

M826. KO 463. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,022μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,001μ.

M827. KO 470. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 2 (Πίν. 52).

Σωζ. μήκ. 0,08μ., πλ. 0,058μ., πάχ. 0,005μ.

Παχύ έλασμα, με αδρές επιφάνειες.

M828. KO 486. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Θ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,021μ., πάχ. 0,002μ.

M829. KO 515. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. πλ. 0,02μ., ελ. πλ. 0,022μ., πάχ. 0,002μ.

Σε πολλά τμήματα, κάποια αναδιπλωμένα.

M830. KO 516. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,069μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,002μ.

M831. KO 520. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,002μ.

M832. KO 523. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,024μ., πάχ. 0,003μ.

M833. KO 524. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., πλ. 0,034μ., πάχ. 0,003μ.

Αναδιπλωμένο, με μία οπή.

M834. KO 528. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,035μ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,002μ.

M835. KO 530. Στοά εΙΙ, Το IV, Τε Α4, στρ. καταστροφής.

Α. Μήκ. 0,078μ., πλ. 0,05μ., πάχ. 0,005μ.

Β. Μήκ. 0,043μ., πλ. 0,025μ., πάχ. 0,008μ.

M836. KO 531. Δ οινοποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α6, στρ. 1.

Μήκ. 0,037μ., πλ. 0,019μ., πάχ. 0,004μ.

M837. KO 533. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., σωζ. πλ. 0,035μ., πάχ. 0,005μ.

Χοντρό έλασμα, με διαμπερή λοξή σχισμή. Στην μία πλευρά, αβαθής αυλάκωση. Στη δεύτερη, χιαστί τεμνόμενες αυλακιές.

M838. KO 534. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,09μ., πλ. 0,03μ., πάχ. 0,009μ.

Παχύ έλασμα ορθογωνικού περιγράμματος. Στη μία μακρά πλευρά του, κάθετη απόληξη. Στην επιφάνεια, παράλληλες χαραξίες.

M839. KO 541. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,068μ., σωζ. πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ.

Έλασμα, με αδρές επιφάνειες και μία κυκλική οπή.

M840. KO 547. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής.

Α. Πλ. 0,015μ., πάχ. 0,003μ.

Β. Πλ. 0,14μ., πάχ. 0,003μ.

Σε δύο τμήματα.

M841. KO 550. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,028μ., πλ. 0,045μ., πάχ. 0,006-0,003μ.

Έλασμα με ανισομερές πάχος, που μειώνεται στο κέντρο, ακανόνιστο ορθογώνιο σχήμα και ελαφρά καμπύλες πλευρές. Η μία επιφάνεια αδρή. Η δεύτερη καλύπτεται από σειρές με παράλληλα ή τεμνόμενα

σε σχήμα "ψαροκόκαλου" χαράγματα. Στη μία στενή πλευρά σχισμή που Δε διαπερνά το τοίχωμα του.

M842. KO 552. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,107μ., πλ. 0,042μ., πάχ. 0,012μ.

M843. KO 558. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. 2.

A. Μήκ. 0,025μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,002μ.

B. Μήκ. 0,028μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,002μ.

Σε δύο τμήματα.

M844. KO 560. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,036–0,021μ., πλ. 0,032–0,019μ., πάχ. 0,002μ.

Σε τρία τμήματα.

M845. KO 568. Στοά jIB, Το I, Τε H1, Λάκκος 26.

Σωζ. μήκ. 0,017μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,002μ.

M846. KO 569. Χώρος ηII, Το II, Τε K1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,145μ., πλ. 0,055μ., πάχ. 0,002μ.

Με λείες επιφάνειες, αναδιπλωμένο.

M847. KO 570. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2.

Διάμ. 0,085μ., πάχ. 0,002μ., μήκ. σχισμής 0,006μ.

Έλασμα, με δύο διαμπερείς σχισμές.

M848. KO 582. Περισυλλογή.

Σωζ. μήκ. 0,075μ., πλ. 0,057μ., πάχ. μετά την αναδίπλωση 0,008–0,013μ.

Με λείες επιφάνειες, αναδιπλωμένο στη μέση και στις δύο στενές πλευρές του.

M849. KO 585. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εI A, Το II, Τε N3, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,095μ., πλ. 0,078μ.,

B. Σωζ. μήκ. 0,11μ., πλ. 0,089μ., σωζ. μήκ. 0,068μ., πλ. 0,055μ., διάμ. οπής 0,01μ.

Έλασμα με λείες επιφάνειες και μία κυκλική οπή.

M850. KO 586. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς

εI A, Το II, Τε N3, στρ. καταστροφής (Πίν. 52).

A. Μήκ. 0,082μ., πλ. 0,053μ.

B. Μήκ. 0,059μ., πλ. 0,023μ.,

Γ. Μήκ. 0,045μ., πλ. 0,02μ.

Δ. Μήκ. 0,032μ., πλ. 0,025μ.

E. μ. 0,03μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,009μ.

Παχύ έλασμα, με διαμόρφωση κάθετου τοιχώματος.

2.2.1.4.6. Μολύβδινοι σύνδεσμοι πίθων και αγγείων M851–M956 (Πίν. 53–54)

2.2.1.4.6.1. Τύπος με ορθογωνικά στελέχη σύνδεση M851–M903 (πιν.53)

M851. KO 317. Στοά εII, Το I, Τε Γ6, στρ. Γ6.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,018–0,021μ., πλ. 0,015–0,01μ., πάχ. 0,003μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,007μ., τοίχωμα πίθου 0,02μ.

Στέλεχος στερέωσης και ελάχιστο τμήμα από τα στελέχη σύνδεσης.

M852. KO 319. Διάδρομος βII, Το I, Τε Β6, στρ. 1 και πίθος 6.

Σωζ. μήκ. 0,062μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ.

Μεγάλο μέρος από το στέλεχος σύνδεσης.

M853. KO 322. Στοά εII, Το I, Τε Β6, στρ. 1 (Πίν. 53).

Στελ. σύνδεσης, μήκ. 0,06μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,005μ., Στελ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., 0,015μ., πλ. 0,008μ., τοίχωμα πίθου 0,02–0,015μ.

Αποσπασματικός. Στελέχη στερέωσης κυκλικής τομής, ανισοϋψή, πιθανότατα από σημείο του τοιχώματος με έντονη κλίση.

M854. KO 323. Διάδρομος βII, Το I, Τε Γ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., σωζ. πλ. 0,011μ., πάχ. 0,007μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης, ημικυκλικής τομής.

M855. KO 325. Ν οικίας, Το I, Τε Ε7, στρ.1.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,004μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης.

M856. KO 336. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,004μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης, ημικυκλικής τομής.

M857. KO 337. Δωμάτιο αVI, Το I, Τε Δ3, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,004μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,025μ., πλ. 0,008μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης, ημικυκλικής τομής και ακέραιο στέλεχος στερέωσης.

M858. KO 338. Ν οينوποιείου, Το I, Τε Α6, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,075μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,006μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,021μ., πλ. 0,01μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης, ημικυκλικής τομής, και τμήμα στελέχους στερέωσης.

M859. KO 340. Στοά jIIΔ, Το I, Τε Α4, στρ. 1.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκος 0,056–0,058μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,038μ., πλ. 0,008μ., τοίχωμα πίθου 0,038μ.

Ένα στέλεχος στερέωσης και μέρος απο τα δύο στελέχη σύνδεσης.

M860. KO 342. Διάδρομος βII, Το I, Τε Β6, καθαρισμός.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,015μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,003μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,005μ.

Τμήμα από ένα στέλεχος σύνδεσης και ένα στερέωσης.

M861. KO 343. Ν οικίας, Το I, Τε Ε7, καθαρισμός.

Σωζ. μήκ. 0,085μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα από ένα στέλεχος σύνδεσης, ημικυκλικής τομής και ίχνος από την πρόσφυση του στελέχους στερέωσης.

M862. KO 344. Αυλή δI, Το I, Τε Ζ3, στρ. επιφ. (Πίν. 53).

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,043μ., 0,025μ., πλ. 0,018μ., 0,013μ., πάχ. 0,007μ., 0,004μ., στελ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,007μ.

Αποσπασματικός. Ορθογωνικά στελέχη σύνδεσης, ημικυκλικής τομής, με κυρτή την έξω επιφάνεια. Δύο κυκλικής τομής στελέχη στερέωσης στη θέση του ενός και σε πολύ κοντινή απόσταση μεταξύ τους (0,005μ.), σώζουν μέρος από το τοίχωμα του πίθου.

M863. KO 349. Στοά jIN, Το I, Τε Ζ4, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,015μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,025μ., πλ. 0,008μ.

Ελάχιστο τμήμα στελέχους σύνδεσης και το ένα στέλεχος στερέωσης.

M864. KO 356. Στοά εII, Το I, Τε Β6, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,047μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,007μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,007μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και στελέχους στερέωσης.

M865. KO 358. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης.

M866. KO 362. Στοά εII, Το I, Τε Ε6, στρ.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,027μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,003μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,01μ., τοίχωμα πίθου 0,02μ.

Ένα στέλεχος στερέωσης και τμήμα στελέχους σύνδεσης.

M867. KO 372 A. Περισυλλογή (Πίν. 53).

Στελ. σύνδ., μήκ. 0,012μ., 0,085μ., πλ. 0,015μ., 0,012μ., πάχ. 0,005μ., 0,004μ., στελ. στερ., μήκ. 0,037μ., πλ. 0,008μ., τοίχ. πίθου 0,037μ.

Ακέραιος. Ανισομεγέθη, ορθογωνικά στελέχη σύνδεσης, ημικυκλικής τομής με κυρτή την έξω επιφάνεια. Κυκλικής τομής στελέχη στερέωσης.

M868. KO 376. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,06μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης.

M869. KO 380. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,045μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης.

M870. KO 386. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. καταστροφής.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,058μ., 0,025μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,004μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,022μ., πλ. 0,007μ., τοίχωμα πίθου 0,022μ.

Ένα στέλεχος στερέωσης και τμήμα από τα στελέχη σύνδεσης. Διακρίνονται "περισσεύματα" του μετάλλου που δεν λειάνθηκαν.

M871. KO 396. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,045μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,009μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,022, 0,012μ., πλ. 0,007μ.

Ένα στέλεχος σύνδεσης και δύο στελέχη στερέωσης.

M872. KO 408. Δυτική πτέρυγα οικίας (αΙ–αΙΙΙ), Το Ι, καθαρισμός παρειάς ανασκαφικού χώρου.

Α. Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,105μ. πλ. 0,017, πάχ. 0,01μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,02μ. πλ. 0,008μ.

Β. Στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,035μ., πλ. 0,016–0,012μ., στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,025μ., πλ. 0,015μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,032μ., σωζ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,014μ.

Α. Τμήμα στελέχους σύνδεσης και στελέχους στερέωσης.

Β. Στέλεχος στερέωσης και ελάχιστο τμήμα στελέχους σύνδεσης.

Γ. Ακανόνιστο τμήμα μολύβδου.

M873. KO 410. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε10, στρ. 3.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,025μ., πλ. 0,006μ.

Λεπτό στέλεχος στερέωσης και δύο τμήματα του στελέχους σύνδεσης.

M874. KO 414. Επτά μολύβδινοι σύνδεσμοι στο κάτω μέρος του σώματος του πίθου 5, από τη νότια στοά του πιθεώνα, (Πίν. 53). Αποσπασματικοί, με δύο ταινιωτά στελέχη σύνδεσης και κυκλικά στελέχη στερέωσης.

M875. KO 423. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε7, λάκκος πίθων.

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,095μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,006μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,04μ., 0,025μ., πλ. 0,008μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και δύο στελέχη στερέωσης.

M876. KO 428. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Γ10, στρ. 2.

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,051μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,003μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,012μ., πλ. 0,007μ.

Τμήμα του ταινιωτού στελέχους σύνδεσης, ημικυκλικής τομής και του στελέχους στερέωσης.

M877. KO 432. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Β11, στρ. 2.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,025μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,006μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,028μ., πλ. 0,006μ.

Ένα στέλεχος στερέωσης και τμήμα του στελέχους σύνδεσης.

M878. KO 446. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,03μ., 0,04μ., πλ. 0,008μ., 0,03μ., πάχ. 0,003μ., 0,004μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,018μ., πλ. 0,008μ.

Τμήμα του στελέχους σύνδεσης, ένα κυκλικής τομής στέλεχος στερέωσης και ένα ορθογωνικής τομής και ιδιαίτερα πλατύ.

M879. KO 453. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1α.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,045μ., 0,011μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,003μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,025μ., πλ. 0,006μ.

Τμήμα από τα στελέχη σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης.

M880. KO 454. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1α.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,015μ., πλ. 0,008μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και στελέχους στερέωσης.

M881. KO 464. Διάδρομος γΙΙ, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1β.

Στελ. σύνδεσης, μήκ. 0,078μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,01μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,018μ., πλ. 0,01μ., τοίχωμα αγγείου 0,018μ.

Στελέχη σύνδεσης, το ένα τριγωνικής τομής, και τμήμα από τα στελέχη στερέωσης.

M882. KO 472. Δωμάτιο αΧΙΙΙ, Το Ι, Τε Κ4, στρ. 1α.

Στέλεχος σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,012μ., σωζ. πλ. 0,009μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,022μ., πλ. 0,006μ.

Τμήμα από το στέλεχος στερέωσης και ελάχιστο μέρος από το ταινιωτό στέλεχος σύνδεσης.

M883. ΚΟ 484. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1α.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,018μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,005μ.

Ένα στέλεχος στερέωσης και τμήμα στελέχους σύνδεσης.

M884. ΚΟ 490. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,04μ., 0,037μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,004μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,008μ., τοίχωμα πίθου 0,02μ.

Τμήμα των στελεχών σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης.

M885. ΚΟ 494. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,049μ., πλ. 0,011μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,022μ., πλ. 0,008μ., τοίχωμα πίθου 0,022μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης.

M886. ΚΟ 495. Δωμάτιο αI, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,018, 0,023μ., πλ. 0,018μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,025μ., πλ. 0,01μ., τοίχωμα πίθου 0,025μ.

Ένα στέλεχος στερέωσης και ελάχιστο τμήμα των στελεχών σύνδεσης.

M887. ΚΟ 502. Αυλή δI, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,012μ. Τμήμα στελέχους σύνδεσης.

M888. ΚΟ 504. Χώρος ηI, Το Ι, Τε Κ3, στρ. 1α (Πίν. 53).

Σωζ. μήκ. 0,07μ. πλ. 0,018μ.

Σώζεται το ένα στέλεχος σύνδεσης. Ορθογωνικό στέλεχος σύνδεσης, ημικυκλικής τομής, με επίπεδη έσω και κυρτή έξω επιφάνεια. Περιμετρικά προεξέχουν περισσεύματα του μετάλλου που δεν αφαιρέθηκαν

μετά την χύτευση. Διακρίνεται οπή, βάθους 0,01μ. και διαμέτρου 0,006μ., στο σημείο που αναμένονταν το κάθετο στέλεχος στερέωσης και σε απόσταση 0,02μ. από την απόληξή του.

M889. ΚΟ 508. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. 1α.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,09μ., πλ. 0,015μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,011μ., πλ. 0,01μ.

Το μεγαλύτερο τμήμα από το στέλεχος σύνδεσης και η ρίζα του στελέχους στερέωσης.

M890. ΚΟ 510. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,021μ., πλ. 0,006μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,016μ., πλ. 0,005μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης.

M891. ΚΟ 511. Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Κ4, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,016μ., σωζ. πλ. 0,01μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,033μ., πλ. 0,006μ.

Τμήμα από το ένα στέλεχος στερέωσης και μικρό τμήμα στελέχους σύνδεσης.

M892. ΚΟ 521. Στοά jIA, Το Ι, Τε Κ4, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,004μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,044μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,003μ.

Δύο τμήματα στελεχών σύνδεσης.

M893. ΚΟ 526. Χώρος ηII, Το II, Τε Κ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 53).

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,062μ., σωζ. πλ. 0, 02μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερ., μήκ. 0,04μ., πλ. 0,006μ., πάχ. 0,004μ.

Αποσπασματικός, σε δύο θραύσματα. Μολύβδινος σύνδεσμος πίθου με ένα στέλεχος σύνδεσης. Χοντρό ταινιωτό στέλεχος σύνδεσης ακανόνιστου ορθογώνιου σχήματος. Από τις στενές πλευρές του εκφύονται δύο λεπτά και επιμήκη, ορθογωνικής τομής, στελέχη στερέωσης.

M894. KO 527. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,022μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,006μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,034μ., πλ. 0,008μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης.

M895. KO 538. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,068μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,008μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,008μ.

Ένα στέλεχος σύνδεσης και τμήμα στελέχους στερέωσης. Περιβάλλεται από «περισσεύματα» του μετάλλου που δεν λειάνθηκαν μετά τη χύτευση.

M896. KO 543. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,044μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,007μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,009μ.

Τμήμα των στελεχών σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης.

M897. KO 546. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,072μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,008μ.

Στέλεχος σύνδεσης.

M898. KO 549. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, δάπεδο.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,049μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,009μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης.

M899. KO 562. Δωμάτιο αXVIII, Το ΙΙ, Τε Η1, στρ. καθαρισμός τοίχου (Πίν. 53).

Σωζ. μήκ. 0,05μ., σωζ. πλ. 0,041μ., πάχ. 0,008μ.

Αποσπασματικός. Ταινιωτό στέλεχος σχήματος Ταυ, ημικυκλικής τομής, με μία πεπλατυσμένη και μία κυρτή επιφάνεια.

M900. KO 567. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,062μ., πλ. 0,01–0,014μ., πάχ. 0,009μ.

Ένα στέλεχος σύνδεσης και η γένεση του στελέχους

στερέωσης.

M901. KO 573. Στοά εΙΙΙ, Το ΙV, Τε Α5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,01μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης, συστραμμένο.

M902. KO 580. Δοινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το ΙV, Τε Β5, στρ. καταστροφής.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,08μ., 0,03μ. πλ. 0,012μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,035μ., πλ. 0,008μ., τοίχωμα πίθου 0,035μ.

Αποσπασματικός.

M903. KO 583. Περισυλλογή.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,036μ.

Αποσπασματικός.

2.2.1.4.6.2. Τύπος με ένα πελεκίνο και ένα ορθογωνικό στέλεχος σύνδεσης M904–M942 (Πίν. 54)

M904. KO 324. Ν οικίας, Το Ι, Τε Δ7, στρ. 1.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,028μ., 0,011μ., σωζ. πλ. 0,025μ., 0,008μ., πάχ. 0,008μ., 0,004μ., Στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,03μ., πλ. 0,008μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης, ημικυκλικής τομής, με κυρτή έσω επιφάνεια, ελάχιστο τμήμα από ένα ταινιωτό και το στέλεχος στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη ρίζα του.

M905. KO 327. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε8, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,006μ. Στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,2μ., πλ. 0,01μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης, ημικυκλικής τομής, με κυρτή έσω επιφάνεια, και το στέλεχος στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη ρίζα του.

M906. KO 329. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Γ4, στρ. 1 (Πίν. 54). Στελ. σύνδεσης, μήκ. 0,095μ., 0,068μ., πλ. 0,038–0,022μ., 0,01μ., πάχ. 0,014μ., 0,005μ., Στελ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,008μ., τοίχωμα πίθου 0,02μ. Ακέραιος.

Το πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης, τριγωνικής τομής, με οξεία την έσω επιφάνεια, το ορθογωνικό με κυρτή την έξω επιφάνεια. Στελέχη σύνδεσης κυκλικής τομής.

M907. ΚΟ 330. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ4, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. 0,03–0,018μ., πάχ. 0,015μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,025μ., πλ. 0,01μ., τοίχωμα πίθου 0,025μ.

Τμήμα από στέλεχος σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης.

M908. ΚΟ 331. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. επιφ.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,053μ., πλ. 0,028–0,014μ., πάχ. 0,008μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,01μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης.

M909. ΚΟ 332. Ημιυπόγειο, Το I, Τε Γ5, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,017–0,01μ., πάχ. 0,008μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,01μ.

Τμήμα από ένα στέλεχος σύνδεσης και ένα στερέωσης.

M910. ΚΟ 334. Ν οικίας, Το I, Τε Ε7, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,03μ., πλ. 0,01μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και ένα στέλεχος στερέωσης. Στην περιφέρεια του στελέχους σύνδεσης και στη μέση περίπου του μήκους του, κυκλική οπή και δίπλα της μία βάθυνση.

M911. ΚΟ 335. Ν οικίας, Το I, Τε Ε8, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,028μ., πάχ. 0,007μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,008μ.

Τμήμα από ένα στέλεχος σύνδεσης και η γένεση του στελέχους στερέωσης.

M912. ΚΟ 339. Στοά εII, Το I, Τε Α6, στρ. 1.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,046μ., 0,02μ., πλ. 0,032–0,01μ., 0,013μ., πάχ. 0,01μ., 0,004μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,03μ., πλ. 0,009μ., τοίχωμα πίθου 0,03μ.

Τμήμα των στελεχών σύνδεσης και ένα στέλεχος

στερέωσης.

M913. ΚΟ 346. Στοά jIΔ, Το I, Τε Ζ4, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,1μ., πλ. 0,025μ., πάχ. 0,008μ., Στελ. στερέωσης, μήκ. 0,03μ., πλ. 0,008μ.

Στέλεχος σύνδεσης και τα δύο στελέχη στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη γένεσή τους.

M914. ΚΟ 351. Ν οινοποιείου, Το I, Τε Γ7, στρ. επιφ.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,052μ., πλ. 0,021μ., πάχ. 0,007μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,017μ., πλ. 0,007μ., Τμήματα, μήκ. 0,033μ., 0,028μ., πλ. 0,025μ., 0,018μ., πάχ. 0,007μ., 0,009μ.

Τμήμα ενός στελέχους σύνδεσης ενός στερέωσης και δύο αδρά πεπλατυσμένα τμήματα μολύβδου. Από το σύνδεσμο σώζεται μέρος από ένα πελεκίνο.

M915. ΚΟ 353. Ν οικίας, Το I, Τε Ε9, στρ. 1.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,05μ., 0,02μ., πλ. 0,023μ., 0,01μ., πάχ. 0,008μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,015μ., τοίχωμα πίθου 0,02μ.

Τμήμα των στελεχών σύνδεσης και του στελέχους στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη γένεσή του.

M916. ΚΟ 354. Στοά εII, Το I, Τε Ε6, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,027μ., πλ. 0,025–0,015μ., πάχ. 0,005μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,03μ., πλ. 0,008μ., τοίχωμα πίθου 0,03μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και το στέλεχος στερέωσης.

M917. ΚΟ 359. Ν οικίας, Το I, Τε Ε10, στρ. 3 (Πίν. 54).

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,033μ., 0,034μ., πλ. 0,016μ., 0,013μ., πάχ. 0,005μ., 0,006μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,015μ.

Αποσπασματικός. Πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης, ημικυκλικής τομής, με επίπεδη έξω επιφάνεια. Το ορθογωνικό, ημικυκλικής τομής αλλά με επίπεδη την έσω επιφάνεια. Το κάθετο στέλεχος στερέωσης, ορθογωνικής τομής.

M918. ΚΟ 360. Διάδρομος βII, Το I, Τε Γ5, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. 0,029–0,013μ., πάχ. 0,006μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ.

0,009μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και το στέλεχος στερέωσης.

M919. KO 361. Ν οικίας, Το I, Τε Z10, εσωτερικό πίθου 13.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,05μ., 0,045μ., πλ. 0,025μ., 0,013μ., πάχ. 0,005μ., 0,01μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,015μ.

Τμήμα του πελεκίνου στελέχους σύνδεσης, με περιμετρική αυλάκωση, και του ταινιωτού καθώς και το στέλεχος στερέωσης, ορθογωνικής τομής.

M920. KO 367. Στοά ΕΙΔ, Το I, Τε Β1, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,085μ., πλ. 0,026–0,01μ., πάχ. 0,006μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,013μ.

Τμήμα του στελέχους σύνδεσης και του στελέχους στερέωσης.

M921. KO 371. Δωμάτιο αVIII, Το I, Τε Ε5, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. 0,022μ., πάχ. 0,006μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,014μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και στελέχους στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη γένεση του.

M922. KO 377. Διάδρομος βΙ, Το I, Τε Β6, στρ. 1 (Πίν. 54).

Οριζόντια κεραία, μήκ. 0,096μ., πλ. 0,03–0,015μ., πάχ. 0,012μ., Κάθετη κεραία, σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,024μ., πάχ. 0,011μ., Στελέχη σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,01μ., 0,007μ., πλ. 0,007μ.

Αποσπασματικός. Στέλεχος σύνδεσης πελεκίνο, τριγωνικής τομής, με την οξεία πλευρά εσωτερικά. Σώζει μικρό τμήμα από τα στελέχη σύνδεσης και ένα ταινιωτό στέλεχος, κάθετα προσαρτημένο, από τη συρραφή του με άλλο σύνδεσμο.

M923. KO 378. Διάδρομος βΙ, Το I, Τε Δ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 54).

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,096μ., 0,032μ., πλ. 0,034–0,019μ., 0,014μ., πάχ. 0,008μ., 0,005μ., στέλ.

στερέωσης, μήκ. 0,03μ., πλ. 0,01μ., τοίχωμα πίθου 0,03μ.

Αποσπασματικός. Πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης, με κυρτή την έσω επιφάνεια και ταινιωτό με κυρτή την έξω επιφάνεια. Τα στελέχη στερέωσης, τετραγωνικής τομής στην ένωση με τον πελεκίνο και κυκλικά στο λοιπό τμήμα τους.

M924. KO 379. Διάδρομος βΙ, Το I, Τε Δ4, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,098μ., πλ. 0,029–0,019μ., πάχ. 0,008μ., Στελέχη στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,024, 0,018μ., πλ. 0,01μ.

Το πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης και τμήμα των στελεχών στερέωσης.

M925. KO 403. Στοά jIN, Το I, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,035μ., 0,036μ., πλ. 0,028μ., 0,011μ., πάχ. 0,007μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,028μ., πλ. 0,012μ.

Τμήμα από πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης, με περιφερειακή αβαθή αυλάκωση στην ορατή πλευρά του, και από το δεύτερο ταινιωτό. Το στέλεχος στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη γένεση.

M926. KO 413. Περισυλλογή.

Στελ. σύνδεσης, μήκ. 0,115μ., 0,026μ., πλ. 0,025–0,011μ., 0,01μ., π., 0,008μ., Στελ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,02–0,01μ., τοίχωμα πίθου 0,02μ. σε δύο θραύσματα.

Σε δύο θραύσματα. Το πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης και μικρό τμήμα του ταινιωτού και των στελεχών στερέωσης.

M927. KO 416. Διάδρομος βII, Το I, Τε Β6, πίθος 6.

Στελ. σύνδεσης, μήκ. 0,118μ., πλ. 0,025–0,011μ., τοίχωμα πίθου 0,03μ. Στελ. στερέωσης, μήκ. 0,03μ., πλ. 0,02–0,01μ.

Τρεις μολύβδινοι σύνδεσμοι πάνω στο σώμα του πίθου 6. Ακέραιοι. Στο εξωτερικό τοίχωμα του πίθου, το πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης και στο εσωτερικό το ταινιωτό. Κυκλικής τομής στελέχη στερέωσης.

M928. ΚΟ 415. Διάδρομος βII, Το I, Τε Β6, πίθος 7 (Πίν. 54).

Στελ. σύνδεσης, μήκ. 0,117μ., πλ. 0,023–0,012μ., τοίχωμα πίθου 0,03μ. Στελ. στερέωσης, μήκ. 0,03μ., πλ. 0,02–0,01μ.

Δύο μολύβδινοι σύνδεσμοι κοντά στο έμβολο του πίθου 7. Αποσπασματικοί. Στο εξωτερικό τοίχωμα του πίθου, το πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης και στο εσωτερικό το ταινιωτό. Κυκλικής τομής στελέχη στερέωσης.

M929. ΚΟ 417. Στοά jIIA, Το I, Τε Γ4, πίθος 3.

A. Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,113μ., πλ. 0,038μ., π. 0,01μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,01μ., πλ. 0,01μ.,

B. Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,032μ., πάχ. 0,01μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,01μ.,

Γ. Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,095μ., πλ. 0,035μ., πάχ. 0,01μ., στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,013μ., διάμ. Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,095μ., πλ. 0,034μ., πάχ. 0,015μ., στέλ. στερ., σωζ. μήκ. 0,015μ., πλ. 0,01μ.,

E. Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,105μ., πλ. 0,035μ., πάχ. 0,01μ., Στ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,01μ.,

ΣΤ. Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,105μ.

Επτά μολύβδινοι σύνδεσμοι από τον πίθο 3. Αποσπασματικοί, οι πέντε σώζουν ένα πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης και δύο στελέχη στερέωσης, ενώ οι δύο άλλοι σώζουν μέρος του πελεκίνου στελέχους και μέρος από ένα στέλεχος στερέωσης.

M930. ΚΟ 426. Ν οικίας, Το I, Τε Η6, πηγάδι-αποθήτης, εσωτερική απόθεση.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,046μ., 0,025μ., πλ. 0,026μ., 0,015μ., πάχ. 0,005μ., 0,003μ., Στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,025μ., πλ. 0,01μ.

Τμήμα από τα στελέχη σύνδεσης και το ένα στέλεχος στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη γένεσή του.

M931. ΚΟ 433. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. επιφ.

Στέλ. σύνδεσης, μήκ. 0,012μ., πλ. 0,035μ., πάχ. 0,008μ., Στελ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,018μ., πλ. 0,01μ.

Το πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης και τμήμα των στελεχών στερέωσης.

M932. ΚΟ 434. Ν οικίας, Το I, Τε Λ5, στρ. 1.

Στέλ. σύνδεσης πελεκίνο Σωζ. μήκ. 0,046μ., πλ.

0,025μ., πάχ. 0,07μ. Στέλ. σύνδεσης ταινιωτό, σωζ. μήκ. 0,075μ., πλ. 0,05μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήματα πελεκίνου και ταινιωτού στελέχους.

M933. ΚΟ 436. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Μ5, στρ. 1α.

Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,075μ., 0,06μ., πλ. 0,025μ., 0,019μ., πάχ. 0,009μ., 0,005μ., στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,06μ., πλ. 0,009μ.

Το πελεκίνο στέλεχος και μέρος του ταινιωτού και ενός στελέχους στερέωσης.

M934. ΚΟ 439. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. 1α διαταραγμένο.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,047μ., πλ. 0,03μ., πάχ. 0,005μ. Στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,025μ., πλ. 0,01μ.

Τμήμα του πελεκίνου και ένα στέλεχος στερέωσης.

M935. ΚΟ 492. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν4, στρ. 1α.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,029μ., πάχ. 0,006μ. Στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,05μ., πλ. 0,012μ.

Μεγάλο τμήμα του πελεκίνου, ημικυκλικής τομής, και το ένα στέλεχος στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη γένεσή του.

M936. ΚΟ 496. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,008μ.

Τμήμα πελεκίνου στελέχους σύνδεσης.

M937. ΚΟ 500. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν4, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,028μ. Στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,016μ., πλ. 0,01μ.

Ένα στέλεχος στερέωσης, ακέραιο το πελεκίνο και μικρό τμήμα του δεύτερου στελέχους σύνδεσης.

M938. ΚΟ 501. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε Ι3, στρ. καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,042μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,004μ. Στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,105μ., πλ. 0,025–0,013μ.

Τμήμα του πελεκίνου και το ένα στέλεχος στερέωσης.

M939. ΚΟ 529. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Ζ1, στρ.

καταστροφής.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,08μ., 0,055μ., πλ. 0,014μ., 0,021μ., πάχ. 0,005μ. Στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,025μ., πλ. 0,01μ., τοίχωμα πίθου 0,025μ.

Τμήμα από τα στελέχη σύνδεσης και το στέλεχος στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη γένεσή του.

M940. KO 542. Αυλή δΙ To I, Te Θ2, στρ. καταστροφής. Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,07μ., 0,002μ., πλ. 0,026μ., 0,013μ., πάχ. 0,027μ., 0,014μ. Στελ. στερέωσης, σωζ. μ. 0,035μ., πλ. 0,012μ.

Τμήμα πελεκίνου στελέχους, με αβαθή περιμετρική αυλάκωση, ελάχιστο τμήμα του ταινιωτού καθώς και το ένα στέλεχος στερέωσης, τετραγωνικής τομής στη γένεσή του.

M941. KO 548. Στοά εΙΑ, To II, Te E1, στρ. καταστροφής (Πίν. 54).

Στελ. σύνδεσης, μήκ. 0,13μ., πλ. 0,03μ., 0,012μ., πάχ. 0,006μ., 0,008μ., Στελ. στερ., μήκ. 0,032μ., πλ. 0,013μ., τοίχωμα πίθου 0,03–0,032μ. Ακέραιος.

Πελεκίνο στέλεχος σύνδεσης, ημικυκλικής τομής, με κυρτή έσω επιφάνεια, ορίζεται από αβαθή αυλάκωση. Το ταινιωτό, ημικυκλικής τομής, με επίπεδη έσω επιφάνεια. Τα στελέχη στερέωσης, κυκλικά, με τετραγωνική τομή στη ρίζα τους.

M942. KO 556. Αυλάκι 5, To I, Te Δ5, εσωτερικό γέμισμα.

Στέλ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,043μ., πλ. 0,027μ., πάχ. 0,01μ. Στέλ. στερέωσης, σωζ. μήκ. 0,011μ., πλ. 0,014μ.

Τμήμα στελέχους σύνδεσης και του τετραγωνικής τομής στη γένεσή του, στελέχους στερέωσης.

2.2.1.4.6.3. Στελέχη στερέωσης M943–M949

M943. KO 363. Ν οικίας, To I, Te Η6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,009μ.

M944. KO 430. Ν οινοποιείου, To I, Te Γ 11, στρ. 2.

Στέλ. στερέωσης, μήκ. 0,02μ., πλ. 0,008μ., τοίχ. αγγείου 0,024μ. Στελ. σύνδεσης, σωζ. μήκ. 0,015μ., σωζ. πλ. 0,018μ.

Κυκλικό στέλεχος στερέωσης και ελάχιστο τμήμα από τα στελέχη σύνδεσης επί του τοιχώματος πίθου.

M945. KO 448. Ν οικίας, To I, Te Θ7, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,009–0,005μ.

M946. KO 472. Δωμάτιο αXIII, To I, Te Κ4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,022μ., πλ. 0,006μ.

M947. KO 483. Ν οικίας, To I, Te Ι5, στρ. 1α.

Μήκ. 0,025μ., πλ. 0,006μ.

M948. KO 485. Διάδρομος γII, To I, Te Ι5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,022μ., πλ. 0,006μ.

M949. KO 503. Αυλή δΙ, To I, Te Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. 0,009μ.

2.2.1.4.6.4. Σύνδεσμοι αγγείων M950–M956 (Πίν. 53)

M950. KO 498. Στοά jIA, To I, Te Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,024μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,004μ.

Αποσπασματικός. Κυρτό ταινιωτό στέλεχος σύνδεσης, κυκλικό στέλεχος στερέωσης.

M951. KO 551. Δωμάτιο αXVI, To I, Te Ι3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,006μ., πάχ. 0,015μ.

Ακέραιος. Ταινιωτά, ανισομεγέθη στελέχη σύνδεσης, ημικυκλικής τομής με κυρτή έξω επιφάνεια. Το ένα αισθητά βραχύτερο. Στελέχη στερέωσης κυκλικά.

M952. KO 557. Στοά jIA, To I, Te Θ2, στρ. 2.

A. Μήκ. 0,035μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,0014μ.

B. Μήκ. 0,05μ., πλ. 0,017μ., πάχ. 0,007μ.

Ακέραιος, μαζί του βρέθηκε άμορφο πεπλατυσμένο τμήμα μολύβδου. Ταινιωτά στελέχη σύνδεσης, ημικυκλικής τομής με κυρτή έξω επιφάνεια. Σώζουν περισεύματα του μετάλλου που δεν λειάνθηκαν μετά την χύτευση. Κυκλικά στελέχη στερέωσης, σε μικρή απόσταση από την απόληξη των στελεχών σύνδεσης.

Σώζει μικρό θραύσμα από το τοίχωμα του αγγείου, πάχους 0,005μ.

M953. KO 559. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1, στρ. 1 (Πίν. 53).

Μήκ. 0,039μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,02μ., τοίχ. αγγείου 0,005μ.

Ακέραιος, Ό.π. M952.

M954. KO 564. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Θ1, ορίζ. χρήσης.

Μήκ. 0,04μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,013μ., τοίχωμα αγγείου 0,006μ.

Ακέραιος, τοποθετημένος στο άνω μέρος του σώματος και το χείλος ανοιχτού αβαφούς αγγείου. Στελέχη σύνδεσης ταινιωτά. Τα στελέχη στερέωσης κυκλικά.

M955. KO 544. Χώρος ηII, Το II, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Διάμετρος κομβίων 0,015–0,02μ., πάχ. 0,013μ., υπολογιζόμενο τοίχωμα αγγείου 0,005μ.

Δισκόμορφα, αδρά, κομβία μολύβδου, ενωμένα μεταξύ τους, πιθανόν ανήκουν σε σύνδεσμο αγγείου.

M956. KO 577. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2.

Πλ. πεταλόσχημου στελ. 0,015μ., μήκ. κάθετου στελ. 0,017μ., πλ. συνδέσμου 0,02μ.

Πεταλόσχημο τμήμα από στέλεχος στερέωσης συνδέσμου αγγείου.

2.2.1.5. Εργαλεία οικιακής χρήσης M957–M1050 (Πίν. 55–59)

2.2.1.5.1. Πήλινα βάρη M957–M1001 (Πίν. 55–56)

2.2.1.5.1.1. Πυραμιδόσχημες αγνύθες M957–M997 (Πίν. 55–56)

M957. KO 1611. Στοά εΙΑ, Το I, Τε E1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,094μ., πλ. βάσ. 0,045μ., πλ. κορυφής 0,013μ., διάμ. οπής 0,008μ., βάρος 0,173χλγ.

Πηλός ερυθροκάστανος με μαρμαρυγία. Καμένη. Βάση και κορυφή, επίπεδες, τετραγωνικής τομής με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κυκλική οπή ανάρτησης,

0,019μ. από την κορυφή. Όμοιες οι M982–M983.

M958. KO 1625. Ν οικίας, Το I, Τε K7, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,09μ., πλ. βάσ. 0,045μ., πλ. κορυφής 0,011μ., διάμ. οπής 0,008μ., βάρος 0,140χλγ. Ό.π. M973.

M959. KO 1626. Αυλάκι 3, Το I, Τε K7, γέμισμα (Πίν. 55).

Ύψ. 0,095μ., πλ. βάσ. 0,044μ., πλ. κορυφής 0,015μ., διάμ. οπής 0,009μ., βάρος 0,162χλγ. Ό.π. M973.

M960. KO 1627. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. 2 διαταραγμένο (Πίν. 55).

Ύψ. 0,08μ., πλ. βάσ. 0,04μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,108χλγ.

Πηλός με μαρμαρυγία και ποικίλες αποχρώσεις λόγω καύσης. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κορυφή ορθογωνικής τομής. Οπή ανάρτησης κυκλική και έκκεντρη στην πλευρά εξόδου του εργαλείου διάνοιξης, σε απόσταση 0,014μ. από την κορυφή.

M961. KO 1646. Το I, Περισυλλογή από τα μπάζα της ανασκαφής (Πίν. 55).

Σωζ. ύψ. 0,052μ., πλ. βάσ. 0,04μ., βάρος 0,062χλγ. Ό.π. M984.

M962. KO 1586. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,076μ., πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. κορυφής 0,012μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,108χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση και κορυφή επίπεδες, τετραγωνικής τομής με αποστρογγυλεμένες ακμές. Οπή ανάρτησης κυκλικής τομής, σε απόσταση 0,015μ. από την κορυφή (Όμοιες οι M958, M960, M965, M972, M981, M961).

M963. KO 1588. Δωμάτιο αIX, Το I, Τε Z5, στρ. 1 (Πίν. 55).

Ύψ. 0,078μ., πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. κορυφής 0,013μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,111χλγ. Ό.π. M958.

M964. KO 1600. Στοά εΙΑ, Το Ι, Τε Δ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,072μ., πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. κορυφής 0,013μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,112χλγ. Ό.π. M958.

M965. KO 1608. Δωμάτιο αΙΙ, Το Ι, Τε Δ2, στρ. 2 (Πίν. 55).

Ύψ. 0,074μ., πλ. βάσ. 0,044μ., πλ. κορυφής 0,013μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,122χλγ. Ό.π. M958.

M966. KO 1624. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2 με πέτρες (Πίν. 55).

Ύψ. 0,074μ., πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. κορυφής 0,012μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,111χλγ. Ό.π. M958.

M967. KO 1590. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Δ6, στρ. 1 (Πίν. 55).

Ύψ. 0,075μ., πλ. βάσ. 0,04μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,113χλγ. Ό.π. M958.

M968. KO 1634. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,067μ., πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. κορυφής 0,013μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,095χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία. Ίχνη ευθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κορυφή, τετραγωνικής τομής, ελαφρά κυρτή. Έκκεντρη, κυκλική οπή ανάρτησης.

M969. KO 1612. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,064μ., πλ. βάσ. 0,042X0,044μ., πλ. κορυφής 0,01X0,014μ., διάμ. οπής 0,004μ., βάρος 0,102χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ευθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κυρτή κορυφή, ορθογωνικής τομής. Μικρή, κυκλική οπή ανάρτησης, ελαφρά παράκεντρη, σε απόσταση 0,01μ. από την κορυφή.

M970. KO 1618. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,065μ., πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. κορυφής 0,009X0,015μ., διάμ. οπής 0,004μ., βάρος 0,91χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ευθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κορυφή ορθογωνικής τομής, ελαφρά κυρτή. Έκκεντρη, κυκλική οπή ανάρτησης σε απόσταση 0,012μ. από την κορυφή.

M971. KO 1593. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Β1, στρ. 1 (Πίν. 55).

Ύψ. 0,062μ., πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. κορυφής 0,015μ., διάμ. οπής 0,003μ., βάρος 0,090χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ευθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Μικρή, κυκλική, οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,011μ. από την ελαφρά κυρτή κορυφή. Πλευρικά τοιχώματα ελαφρά καμπύλα.

M972. KO 1592. Στοά jIIA, Το Ι, Τε Γ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,038μ., πλ. βάσ. 0,042μ., βάρος 0,47χλγ.

Αποκρουσμένο το άνω τμήμα. Πηλός πορτοκαλόχρωμος με μαρμαρυγία. Ίχνη ευθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές.

M973. KO 1635. Δωμάτιο αXVII, Το ΙΙ, Τε Ι1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,073μ., πλ. βάσ. 0,04X0,043μ., πλ. κορυφής 0,015X0,02μ., διάμ. οπής 0,006μ., βάρος 0,132χλγ.

Πηλός ωχρός, με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ευθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, ορθογωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κορυφή κυρτή, ορθογωνικής τομής. Κυκλική οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,01μ. από την κορυφή.

M974. KO 1636. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,067μ., πλ. βάσ. 0,038X0,042μ., πλ. κορυφής 0,009X0,013μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,092χλγ. Ό.π. M988.

M975. KO 1639. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. 2 (Πίν. 55).

Σωζ. ύψ. 0,053μ., πλ. βάσ. 0,04X0,045μ., βάρος 0,112χλγ.

Ό.π. M988, δε σώζει το άνω τμήμα της.

M976. KO 1641. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, ορίζ. χρήσης (Πίν. 55).

Ύψ. 0,062μ., πλ. βάσ. 0,07μ., πλ. κορυφής 0,01μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,076χλγ.

Πηλός ωχρός, με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Βάση και κορυφή, επίπεδες, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κυκλική οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,01μ. από την κορυφή.

M977. KO 1647. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε P16, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,076μ., πλ. βάσ. 0,042X0,05μ., πλ. κορυφής 0,012X0,02μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,151χλγ.

Πηλός ωχρός, με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση, επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Επίπεδη, ορθογωνικής τομής κορυφή. Κυκλική οπή ανάρτησης σε απόσταση 0,01μ. από την κορυφή.

M978. KO 1601. Στοά εΙΑ, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,055μ., πλ. βάσ. 0,032X0,035μ., πλ. κορυφής 0,011X0,015μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,053χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία. Βάση και κορυφή ορθογωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Η βάση κοίλη στο κέντρο Κυκλική οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,012μ. από την κορυφή.

M979. KO 1602. Στοά εΙΑ, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,061μ., πλ. βάσ. 0,041μ., πλ. κορυφής 0,011X0,014μ., διάμ. οπής 0,004μ., βάρος 0,087χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Μικρή, κυκλική, οπή ανάρτησης σε απόσταση 0,007μ. από την κυρτή, ορθογωνικής τομής, κορυφή.

M980. KO 1605. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 2 (Πίν. 55).

Ύψ. 0,06μ., πλ. βάσ. 0,032μ., διάμ. οπής 0,004μ., βάρος 0,033χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με προσμίξεις σε μαρμαρυγία και ψιλό χαλικάκι. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Μικρή. Βάση τετραγωνικής τομής,

με αποστρογγυλεμένες ακμές. Μικρή, ελλειπτικής τομής, οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,007μ. από την έντονα κυρτή κορυφή.

M981. KO 1606. Αυλή δI, Το I, Τε Z2, στρ. 2 (Πίν. 55).

Ύψ. 0,073μ., πλ. βάσ. 0,039μ., πλ. κορυφής 0,018X0,022μ., διάμ. οπής 0,004μ., βάρος 0,118χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κορυφή, ορθογωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Μικρή, κυκλική, οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,008μ. από την κορυφή.

M982. KO 1614. Στοά εΙΑ, Το II, Τε E1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Σωζ. ύψ. 0,058μ., πλ. βάσ. 0,04μ., βάρος 0,081χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση τετραγωνικής τομής, ελαφρά κοίλη, με αποστρογγυλεμένες ακμές.

M983. KO 1616. Στοά εΙΑ, Το I, Τε E1, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,072μ., πλ. βάσ. 0,04X0,046μ., πλ. κορυφής 0,017X0,02μ., διάμ. οπής 0,008μ., βάρος 0,148χλγ.

Πηλός με πολλές προσμίξεις σε μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ποικίλει σε αποχρώσεις –από κιτρινέρυθρος έως φαιοκάστανος– λόγω καύσης. Βάση και κορυφή επίπεδες, ορθογωνικής τομής με αποστρογγυλεμένες ακμές. Μεγάλη, κυκλική οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,012μ. από την κορυφή.

M984. KO 1617. Ν οικίας, Το I, Τε Λ7, στρ. 1 (Πίν. 55).

Σωζ. ύψ. 0,061μ., πλ. βάσ. 0,042μ., βάρος 0,107χλγ.

Πηλός φαιοκάστανος με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές.

M985. KO 1628. Ν οικίας, Το I, Τε Θ5, στρ. 1α (Πίν. 55).

Ύψ. 0,075μ., πλ. βάσ. 0,042μ., πλ. κορυφής 0,011X0,015μ., διάμ. οπής 0,006μ., βάρος 0,110χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία. Ίχνη

ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κορυφή ελαφρά κυρτή, ορθογωνικής τομής. Κυκλική οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,015μ. από την κορυφή.

M986. KO 1629. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. επιφ. (Πίν. 55).

Ύψ. 0,068μ., πλ. βάσ. 0,04μ., πλ. κορυφής 0,01X0,015μ., διάμ. οπής 0,007μ., βάρ. 0,091χλγ.

Πηλός με μαρμαρυγία και ποικίλες αποχρώσεις, από ερυθροκάστανος έως φαιοκάστανος. Ερυθροκάστανος επίχρισμα. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κορυφή κυρτή, ορθογωνικής τομής. Κυκλική οπή ανάρτησης, με διαφορά διαμέτρου και απόστασης από την κορυφή, στις δύο πλευρές. Ξεκινά ευρεία, και σε απόσταση 0,016μ. από την κορυφή, διαπερνά λοξά το τοίχωμα και απολήγει στην άλλη πλευρά συρρικνωμένη κατά το ήμισυ και στα 0,02μ. από την κορυφή. Λίγο ψηλότερα, ρηχή βάθυνση διαμέτρου 0,004μ., αποτελεί πιθανόν μία αποτυχημένη προσπάθεια διάνοιξης.

M987. KO 1640. Στοά εΙΑ, Το II, Τε H1, στρ. 2 (Πίν. 55).

Ύψ. 0,064μ., πλ. βάσ. 0,035X0,04μ., πλ. κορυφής 0,009X0,011μ., διάμ. οπής 0,004μ., βάρος 0,111χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος, με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, ορθογωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κορυφή ελαφρά κυρτή, τετραγωνικής τομής. Κυκλική οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,009μ. από την κορυφή.

M988. KO 1645. Στοά εIII, Το IV, Τε A3, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,069μ., πλ. βάσ. 0,045μ., πλ. κορυφής 0,009X0,013μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,114χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος, με μαρμαρυγία. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Ελαφρά κυρτή κορυφή, ορθογωνικής τομής. Κυκλική, παράκεντρη οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,08μ. από την κορυφή.

M989. KO 1620. Ν οικίας, Το I, Τε Δ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 55).

Ύψ. 0,054μ., πλ. βάσ. 0,041–0,043μ., πλ. κορυφής 0,016–0,018μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,075χλγ.

Πηλός γκριζωπός με μαρμαρυγία. Ίχνη σκουρόχρωμου γκριζωπού επιχρίσματος. Βάση και κορυφή τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Η κορυφή ελαφρά κοίλη στο κέντρο. Κυκλική οπή ανάρτησης, σε απόσταση 0,01μ. από την κορυφή.

M990. KO 1637. Στοά jIA, Το I, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 55).

Ύψ. 0,1μ., πλ. βάσ. 0,053μ., πλ. κορυφής 0,02X0,03μ., διάμ. οπής 0,01μ., βάρος 0,0324χλγ.

Πηλός ερυθροκάστανος, με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Κορυφή ορθογωνικής τομής, ελαφρά κοίλη στο κέντρο. Παράκεντρη, κυκλική οπή ανάρτησης.

M991. KO 1643. Στοά εΙΑ, Το II, Τε H2, στρ. καταστροφής (Πίν. 56).

Σωζ. ύψ. 0,06μ., πλ. βάσ. 0,039X0,045μ., διάμ. οπής 0,006μ., βάρος 0,084χλγ.

Πηλός κιτρινέρυθρος, με μαρμαρυγία. Βάση ορθογωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Η κορυφή σώζεται ελάχιστα και είναι μάλλον κυρτή. Οι δύο οπές ανάρτησης απέχουν 0,014μ. μεταξύ τους και 0,0007μ. από την κορυφή.

M992. KO 1607. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 2 (Πίν. 56)

Ύψ. 0,072μ., πλ. βάσ. 0,03X0,045μ., πλ. κορυφής 0,015X0,031μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,93χλγ.

Πηλός ερυθροκάστανος με μαρμαρυγία. Βάση και κορυφή ορθογωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Δύο οπές ανάρτησης, σε απόσταση 0,008μ. μεταξύ τους και 0,01μ. από την κορυφή.

M993. KO 1587. Ν οικίας, Το I, Τε Z7, στρ. 1 (Πίν. 56)

Ύψ. 0,079μ., πλ. βάσ. 0,045 X0,059μ., πλ. κορυφής 0,025X0,035μ., διάμ. οπών 0,005μ., βάρος 0,215χλγ.

Πηλός ανοιχτός ερυθρός, με πολλές προσμίξεις. Ίχνη επιχρίσματος. Βάση και κορυφή ορθογωνικής τομής και επίπεδες, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Στην κορυφή χάραγμα σχήματος σταυρού, που προηγήθηκε της όπτησης. Δύο, ισομεγέθεις, οπές ανάρτησης, σε απόσταση 0,015μ. μεταξύ τους και 0,001–0,015μ. από

την κορυφή.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 205, αρ 154.

M994. KO 1603. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε, στρ. καταστροφής (Πίν. 56). '

Ύψ. 0,11μ., πλ. βάσ. 0,06μ., διάμ. οπής 0,006μ., βάρος 0,470χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με πολλές προσμίξεις. Μεγάλου μεγέθους, με δύο οπές, σε απόσταση 0,015μ. μεταξύ τους και 0,02μ. από την κυρτή κορυφή. Βάση επίπεδη, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Με δύο οπές επίσης οι M994, M971, M959.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 204–5, αρ. 153.

M995. KO 1584. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Δ14, στρ. 2 (Πίν. 56).

Ύψ. 0,07μ., πλ. βάσ. 0,058μ., διάμ. οπής 0,006μ., βάρος 179γρ.

Αποκρουσμένη η κορυφή. Πηλός πορτοκαλόχρωμος με μαρμαρυγία. Ίχνη καστανού επιχρίσματος. Βάση τετραγωνικής τομής με αποστρογγυλεμένες ακμές. Ελλειπτική οπή, διανοιγμένη 0,015μ. από την κορυφή. Στην ίδια πλευρά, κυκλικό σφράγισμα, 0,01μ. από τη βάση.

M996. KO 1597. Δωμάτιο αIV, Το Ι, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 56).

Ύψ. 0,069μ., πλ. βάσ. 0,04X0,036μ., διάμ. οπής 0,005μ., διάμ. σφραγ. 0,015μ., βάρ. 0,099 χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος, με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Επίχρισμα καστανέρυθρο. Βάση και κορυφή ορθογωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Η οπή έχει ανοιχτεί από την πλευρά που διακρίνεται το σφράγισμα και απέχει 0,007μ. από την κορυφή. Ελλειπτικό σφράγισμα βαθιά "χτυπημένο" στο άνω ήμισυ και αχνά στο κάτω, περιβάλλει δυσδιάκριτο μονόγραμμα, ίσως Α ή Λ.

M997. KO 1619. Ν οικίας, Το Ι, Τε Δ7, στρ. καταστροφής (Πίν. 56).

Ύψ. 0,062μ., πλ. βάσ. 0,05μ., πλ. κορυφής. 0,01μ., διάμ. οπής 0,005μ., βάρος 0,106χλγ.

Πηλός καστανέρυθρος, με τεφρό πυρήνα. Βάση

και κορυφή επίπεδες, τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές. Σχετικά μικρή, με οπή στα 0,01μ. από την κορυφή. Στη μία πλευρά, που Δε διαπερνά η οπή, αναπτύσσεται, κατά μήκος και έκκεντρα, δεξιόστροφη εγχάρακτη επιγραφή ΠΟΛΥΜΕ, που ακολούθησε το ψήσιμο. Γράμματα ανισομεγέθη, ανισοσκελή και μη συνευθειακά. Το Π απέχει από το Ο 0,004μ., τα μεσοδιαστήματα των λοιπών γραμμάτων περιορίζονται στα 0,002μ. Η μία κάθετη κεραία του Π (0,006X0,005μ.) βραχύτερη, ενώ η οριζόντια Δε διαπερνά τις κάθετες. Η περίμετρος του Ο (0,004μ.) διακόπτεται σε δύο σημεία. Οι κεραίες του Λ (0,005X0,004μ.) ευθύγραμμες, με την μία προεξέχουσα. Στο Υ (0,005X0,006μ.) οι κεραίες λοξές. Στο Μ (0,005X0,008μ.), ευθύγραμμες οι τρεις κεραίες και λοξή η αριστερή κατακόρυφη. Στο Ε (0,006X0,004μ.) ευθύγραμμη η κατακόρυφη κεραία, λοξές και ισοσκελείς τις τρεις οριζόντιες.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 205, αρ. 155.

2.2.1.5.1.2. Κωνικές αγνύθες M998–M999 (Πίν. 56)

M998. KO 1594. Στοά εΙΔ εξωτερικά, Το Ι, Τε Γ1, στρ. 1 (Πίν. 56).

Ύψ. 0,068μ. διάμ. βάσ. 0,055μ., διάμ. οπής 0,01μ., βάρος 0,142χλγ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία και χαλικάκια. Βάση κυκλική, με αποστρογγυλεμένη περιφέρεια. Κορυφή κωνική, πεπλατυσμένη. Μεγάλη, ελλειπτικής τομής οπή ανάρτησης σε απόσταση 0,015μ. από την κορυφή.

M999. KO 1615. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής (Πίν. 56).

Ύψ. 0,072μ., διάμ. βάσ. 0,055μ., διάμ. οπής 0,013μ., βάρος 0,108χλγ. Ό.π.

2.2.1.5.1.3. Διάφορα βαρίδια M1000–M1001 (Πίν. 56)

M1000. KO 1596. Δωμάτιο αIII, Το Ι, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 56).

Ύψ. 0,058μ., πλ. βάσ. 0,038μ., βάρος 0,084χλγ.

Πηλός φαιοκάστανος, με μαρμαρυγία. Ίχνη καστανού επιχρίσματος. Πυραμιδόσχημο μικρό βαρίδιο, χωρίς

οπή. Βάση, τετραγωνικής τομής, ελαφρά κυρτή. Πλευρές αδρές και ακμές αποστρογγυλεμένες. Κορυφή κωνική.

M1001. KO 1621. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. 2 με πέτρες (Πίν. 56).

Εξ. διάμ. 0,085–0,09μ., διάμ. οπής 0,015μ., πάχ. 0,02μ., βάρος 0,186χλγ.

Πηλός καστανέρυθρος, με μαρμαρυγία. Ίχνη καστανού επιχρίσματος. Δακτυλιόσχημο βαρίδιο. Ακανόνιστος κυκλικός δακτύλιος, με αδρή επιφάνεια, διαμορφώνει στο κέντρο κυκλική οπή.

2.2.1.5.2. Λίθινα εργαλεία M1002–M1004 (Πίν. 56)

2.2.1.5.2.1. Σφονδύλι M1002 (Πίν. 56)

M1002. KO 1657. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 56).

Ύψ. 0,016μ., διάμ. βάσης 0,026μ., διάμ. κορυφής 0,01μ., διάμ. οπής 0,005μ.

Λίθινο σφονδύλι. Κωνικού περιγράμματος. Πεπλατυσμένη βάση με αποστρογγυλεμένη περίμετρο. Κάθετη διαμπερής οπή, με αποστρογγυλεμένη περίμετρο στην κορυφή του κώνου.

2.2.1.5.2.2. Μυλόπετρες M1003–M1004 (Πίν. 56)

M1003. KO 1655. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Γ6, στρ. γκριζωπό (Πίν. 56).

Σωζ. μήκ. 0,093μ., σωζ. πλ. 0,083μ., πάχ. 0,04μ.

Τμήμα επίπεδης επιφάνειας από ηφαιστειογενές πέτρωμα. Πιθανόν ανήκει σε μυλόπετρα.

M1004. KO 1656. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Η5, στρ. καταστροφής (Πίν. 56).

Σωζ. μήκ. 0,16μ., σωζ. πλ. 0,1μ., πάχ. 0,03μ.

Τμήμα επίπεδης επιφάνειας από ηφαιστειογενές πέτρωμα. Πιθανόν ανήκει σε μυλόπετρα.

2.2.1.5.3. Μετάλλινα μικροεργαλεία M1005–M1016 (Πίν. 57)

2.2.1.5.3.1. Χάλκινα μικροεργαλεία, M1005–M1008 (Πίν. 57)

M1005. KO 235. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ3, στρ. 1 (Πίν. 57).

Μήκ. 0,115μ., μέγ. διάμ. 0,003μ. Ακέραιο.

Επίμηκες μικροεργαλείο στον τύπο της βελόνης. Κυκλικής τομής στέλεχος, με ένα ευθύγραμμο και ένα ανακαμπτόμενο αιχμηρό άκρο. Στο κέντρο παρουσιάζει έντονη καμπύλωση, χωρίς να είναι σαφές αν πρόκειται για παραμόρφωση ή διαμόρφωση.

M1006. KO 245. Δωμάτιο αΙΙ, Το Ι, Τε Δ2, στρ. 1 (Πίν. 57).

Μήκ. 0,132μ., μέγ. διάμ. 0,003μ. Ακέραιο.

Επίμηκες μικροεργαλείο στον τύπο της βελόνης. Λεπτό στέλεχος, εξαγωνικής τομής στο κέντρο, απολήγει σε ιδιαίτερα αιχμηρά άκρα κυκλικής τομής. Το ένα αποκρουσμένο, το δεύτερο αγκιστροειδές, ίσως λόγω παραμόρφωσης. Στο κέντρο, επτά πηνιόσχημοι πλαστικοί δακτύλιοι, συνολικού μήκους 0,022μ.

M1007. KO 312. Στοά εΙΙ, Το IV, Τε Α3, στρ. 2 (Πίν. 57).

Μήκ. 0,076μ., πλ. 0,006μ., πάχ. 0,001μ., διάμ. κεφ. 0,005μ.

Ακέραιο, με παραμορφωμένη την απόληξη του ενός σκέλους. Τριχολαβίδα. Λεπτό ταινιωτό έλασμα, διπλωμένο στο μέσο κατά τρόπον ώστε να σχηματίζει προεξέχουσα κεφαλή ελλειπτικού περιγράμματος και διευρυνόμενα ελεύθερα σκέλη που συγκλίνουν καμπτόμενα στο κάτωτερο τμήμα τους.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 248, αρ. 395.

M1008. KO 261. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. 1α διαταραγμένο (Πίν. 57).

Σωζ. μήκ. 0,022μ., πάχ. 0,002–0,006μ., διάμ. κεφ. 0,005μ.

Σε δύο θραύσματα, στρεβλωμένη στα άκρα, χωρίς την αιχμηρή απόληξη. Λεπτό στέλεχος, κυκλικής τομής, με κεντρική ήπια ένταση, που ορίζεται εκατέρωθεν από δύο ζεύγη περιμετρικών εγχάρακτων γραμμών. Η

κυρτή κεφαλή φέρει παράκεντρη βάθυνση.

Για την ίδια, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 248, αρ. 394.

2.2.1.5.3.2. Σιδερένια μικροεργαλεία M1009 (Πίν. 57)

M1009. ΚΟ 1204. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 57).

Σωζ. μήκ. 0,068μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,005μ., σωζ. πλ. κοχλιαρίου 0,027μ.

Αποσπασματικό, με έντονη διάβρωση. Πιθανόν κοχλιάριο. Επίμηκες, ταινιωτό στέλεχος, με διευρυνόμενο πλάτος προς τη μία στενή πλευρά, όπου διαμορφώνει κοίλη βάθυνση μορφής κοχλιαρίου.

2.2.1.5.3.3. Μολύβδινα βαρίδια και σταθμίο M1010–M1012 (Πίν. 57)

M1010. ΚΟ 397. Στοά jIN, Το Ι, Τε Z5, στρ. καταστροφής (Πίν. 57).

Ύψ. 0,042μ., πλ. βάσ. 0,018μ., βάρος 0,073χλγρ.

Ακέραιο. Πυραμιδόσχημο βαρίδιο.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 247, αρ. 383.

M1011. ΚΟ 471. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α (Πίν. 57).

Ύψ. 0,052 μ., πλ. βάσ. 0,02 μ., πλ. κορυφής 0,01, βάρος 0,126 χλγρ.

Ακέραιο. Πυραμιδόσχημο βαρίδιο.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 247, αρ. 382.

M1012. ΚΟ 412. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής (Πίν. 57).

Μήκ. 0,04μ., πλ. 0,036μ., ύψ. 0,015μ., βάρος 0,219χλγρ.

Ακέραιο. Τετράγωνο σταθμίο με έκτυπο Η, ίσως συντομογραφία της λέξης ημίμναιον, που δηλώνει μονάδα βάρους. Πλακίδιο ορθογώνιου σχήματος, με επίπεδη την κάτω, ελαφρά κοίλες τις πλαϊνές στενές και καμπύλη την άνω επιφάνεια. Ακμές αποστρογγυλεμένες. Στην άνω επιφάνεια διαμορφώνεται περιμετρικά, λειασμένη ζώνη πλάτους 0,005μ. Στο κέντρο σχηματίζεται το γράμμα Η από

βαθείς ταινιωτές αυλακώσεις. Ύψος 0,019μ. και πλ. 0,016μ., με τις κατακόρυφες κεραίες ισουψείς και παραμορφωμένες στη μία απόληξη τους. Η οριζόντια, κεντρικά σε σχέση με τις κατακόρυφες και χωρίς να τις τέμνει, με τη μία απόληξη της σχεδόν αδιαμόρφωτη.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 247, αρ. 387.

2.2.1.5.3.4. Μολύβδινα επιμήκη μικροεργαλεία και ένας γάντζος M1013–M1016 (Πίν. 57)

M1013. ΚΟ 456. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α (Πίν. 57).

Σωζ. μήκ. 0,118μ., πλ. 0,01–0,003μ. Σε δύο θραύσματα.

Επίμηκες στέλεχος, τετραγωνικής τομής, κάμπτεται σε σχεδόν ορθία γωνία, πριν από το αιχμηρό άκρο.

M1014. ΚΟ 514. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 57).

Σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,006–0,004μ.

Σε δύο θραύσματα. Επίμηκες στέλεχος, τετραγωνικής τομής, κάμπτεται σε αμβλεία γωνία, λίγο πριν από το αιχμηρό άκρο.

M1015. ΚΟ 522. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 57).

Σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,006–0,002μ.

Επίμηκες στέλεχος, ορθογωνικής τομής, με ένα αιχμηρό άκρο. Στη δεύτερη απόληξή του, πλατύτερο και βραχύ στέλεχος, πιθανόν λειτουργεί ως λαβή.

M1016. ΚΟ 352. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Β7, στρ. 1 (Πίν. 57).

Μήκ. 0,028μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,005μ.

Μικρό άγκιστρο. Στέλεχος ορθογωνικής τομής, λυγισμένο σχεδόν στη μέση. Το ένα άκρο με τριγωνική αιχμή και το δεύτερο μικρή εγκωπή.

2.2.1.5.4. Σιδερένια μαχαίρια M1017–M1050 (Πίν. 58)

2.2.1.5.4.1. Τύπος 1 M1017 (Πίν. 58)

M1017. ΚΟ 592. Δοκ. Τομή Ι, Τε Η, στρ. 1 (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,125μ., πάχ. 0,03μ., πλ. 0,008–0,023μ., σωζ. μήκ. λεπίδας 0,102μ., σωζ. μήκ. λαβ. 0,023μ., μήκ. καρφιού 0,008μ.

Ακέραιο, με αποκρουσμένη την αιχμή της λεπίδας. Κυρτή ράχη και ευθύγραμμη κόψη. Συμφυές, στενό και κοντό, στέλεχος ένθεσης της λαβής, λεπταίνει ιδιαίτερα προς το αποστρογγυλεμένο άκρο. Σώζει σιδερένιο καρφί για την προσήλωση της επένδυσης.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 238, αρ. 319.

2.2.1.5.4.2. Τύπος 2 M1018 (Πίν. 58)

M1018. KO 1476. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε II, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 58).

Μήκ. 0,17μ., πλ. 0,014–0,03μ., μήκ. λεπίδας 0,08μ., μήκ. λαβ. 0,09μ., πάχ. λεπίδας 0,003–0,005μ., πάχ. λαβ. 0,004–0,014μ.

Ακέραιο. Λεπίδα με κυρτή ράχη και γωνιώδη κόψη, με πλάτος που στενεύει προς την οξεία αιχμή. Συμφυής, χοντρή, τοξωτή λαβή, σε ενιαίο περίγραμμα με τη λεπίδα, απολήγει σε κομβιόσχημο πεπλατυσμένο πέρασ. Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 237, αρ. 312.

2.2.1.5.4.3. Τύπος 3 M1019–M1024 (Πίν. 58)

M1019. KO 609. Στοά εII, Το I, Τε Δ6, στρ. 1 (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,091μ., πλ. 0,025–0,039μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήμα λεπίδας, ελαφρώς στρεβλωμένο, με εκτεταμένες αποκρούσεις. Λεπίδα με κυρτή ράχη και ελαφρά κοίλη κόψη. Ίσως πριονωτό.

M1020. KO 748. Δωμάτιο αIV, Το I, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,182μ., πλ. 0,007–0,02μ., πάχ. 0,003–0,005μ., μήκ. λεπίδας 0,118μ., μήκ. λαβ. 0,06μ., σωζ. μήκ. καρφίων 0,013–0,008μ., απόσταση μεταξύ καρφίων 0,02μ.

Μέρος της λαβής και το μεγαλύτερο μέρος της λεπίδας. Αποκρουσμένη η αιχμή. Λεπίδα με κυρτή ράχη, κοίλη κόψη και πλάτος που μειώνεται προς την αιχμή. Το σωζόμενο τμήμα της λαβής είναι πεπλατυσμένο, ορθογώνιου σχήματος και ενιαίο περιγράμματος με τη λεπίδα, χωρίς ιδιαίτερη διαμόρφωση, εκτός από

μικρή αύξηση του πάχους. Διατηρεί δύο μικρά καρφιά για την προσήλωση της επένδυσης, το ένα χάλκινο και το άλλο σιδερένιο.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 251, αρ. 411.

M1021. KO 1095. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 58).

Συν. Σωζ. μήκ. 0,155μ., συν. σωζ. μήκ. λεπίδας 0,092μ., μέγ. σωζ. πλ. λεπίδας 0,022μ., πάχ. λεπίδας 0,003μ., μήκ. λαβ. 0,095μ., πλ. λαβ. 0,004–0,006μ., πάχ. λαβ. 0,006μ.

Σε δύο μη συναρμόζοντα θραύσματα, ακέραιη η λαβή και τμήμα της λεπίδας. Λαβή ιδιαίτερα επιμήκης με μειούμενος πλάτος προς την αιχμηρή απόληξη. Λεπίδα με ελαφρά κυρτή ράχη, δεν σώζει την κόψη.

Raubitschek 1998, 113, πίν. 60, αρ. 369.

M1022. KO 1491. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε II, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 58).

Μήκ. 0,22μ., πλ. 0,023–0,003μ., πάχ. 0,003–0,005μ., μήκ. λεπίδας 0,18μ., μήκ. λαβ. 0,04μ.

Ακέραιο. Λεπίδα με κυρτή ράχη και κοίλη κόψη που ανασηκώνεται ευθύγραμμα προς την αιχμή. Λαβή τριγωνικού περιγράμματος, στενεύει προς το αιχμηρό άκρο.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 238–39, αρ. 321. Raubitschek 1998, 113, πίν. 60, αρ. 369. Φάκλαρης 1998, 120, εικ. 9.

M1023 M88. KO 1493. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,073μ., πλ. 0,022–0,029μ., πάχ. 0,003–0,004μ. Τμήμα λεπίδας και της συμφυούς λαβής.

Πλατιά λεπίδα, με έντονη καμπυλότητα προς την αποκρουσμένη αιχμή και οπή για τη στερέωση επένδυσης στο δεύτερο άκρο. Η καμπυλότητα και το πλάτος της λεπίδας ανταποκρίνονται και στα χαρακτηριστικά των δρεπανόσχημων μαχαιριών.

Robinson 1941, 340, πίν. CIV, αρ. 1623.

M1024. KO 1473. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. 2 (Πίν. 58).

Μήκ. 0,052μ., ενδεικτικό πλ. 0,007μ.

Λεπίδα με κυρτή ράχη και κοίλη κόψη. Λαβή συμφυής,

ορθογωνικής τομής.

2.2.1.5.4.4. Τύπος 4 M1025–M1029 (Πίν. 58)

M1025. ΚΟ 897. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι7, στρ. επιφ. (Πίν. 58).

Μήκ. 0,068μ., πλ. 0,006–0,01μ., πάχ. 0,003–0,006μ.

Η λεπίδα και η γένεση της λαβής. Λεπίδα με ευθύγραμμη ράχη και κόψη. Το πλάτος της μειώνεται προς την αιχμή.

M1026. ΚΟ 906. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. Ι (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,039μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,004μ.

Η λεπίδα και η γένεση της λαβής. Λεπίδα με σχεδόν ευθύγραμμη ράχη και κόψη και αποστρογγυλεμένη την αιχμηρή απόληξη.

M1027. ΚΟ 994. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. Ια (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,069μ., πλ. 0,004–0,008μ., πάχ. 0,004μ., πλ. λαβ. 0,012μ.

Μικρό τμήμα της λεπίδας και το συμφυές στέλεχος της λαβής. Λεπίδα με ευθύγραμμη ράχη και κόψη. Το στέλεχος της λαβής, επίμηκες και τριγωνικού περιγράμματος, με αιχμηρή απόληξη.

Ντουβάρι

M1028. ΝΤ 134. Ντουβάρι Ι, Υπο 46, Τε Δ, στρ. επιφ. (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,106μ., σωζ. μήκ. λεπίδας 0,067μ., πλ. λεπίδας 0,02μ., μήκος λαβ. 0,039μ., πλ. λαβ. 0,01μ.

Σε τρία θραύσματα, τμήμα της λεπίδας και της λαβής. Λεπίδα με σχεδόν ευθύγραμμη ράχη και κόψη, απολήγει σε στενότερη λαβή, σχεδόν τριγωνικού περιγράμματος.

M1029. ΝΤ 147. Ντουβάρι Ι, Υπο 45, Τε Δ, στρ. 2α (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,13μ., πλ. 0,025–0,005μ., πάχ. 0,003μ.

Λεπίδα με ευθύγραμμη ράχη και κόψη που στενεύει προς την αιχμή. Στο δεύτερο άκρο σώζει τμήμα οπής.

2.2.1.5.4.5. Τύπος 5 M1030–M1037 (Πίν. 58)

M1030. ΚΟ 712 Α–Β. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. Ι (Πίν. 58).

Α. Σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,019–0,023μ., πάχ. 0,005μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,028μ., πλ. 0,010–0,018μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα της λεπίδας και η αιχμή, σε δύο θραύσματα. Λογχόσχημη λεπίδα, μάλλον με οξεία αιχμή. Στρεβλωμένη στη γένεση της λαβής, σώζει αποσπασματικά μία οπή για τη στερέωση της ξύλινης επένδυσης.

Robinson 1941, 338–39, πίν. CII, αρ. 1606–1608· Βελένη 2003, 216, αρ. 215· Βασιλειάδου 2011, 283–87, αρ. 141–151.

M1031. ΚΟ 591. Δοκ. Τομή Ι, Τε Γ, στρ. επιφ. (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,087μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,004μ.

Λογχόσχημη λεπίδα, με μάλλον οξεία αιχμή.

M1032. ΚΟ 837. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ζ2, στρ. 2 (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,045μ., πλ. 0,023μ., πάχ. 0,006μ.

Τμήμα λογχόσχημης λεπίδας, με αποστρογγυλεμένη αιχμή.

M1033. ΚΟ 1313. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,02–0,026μ., πάχ. 0,002μ.

Τμήμα λογχόσχημης λεπίδας.

M1034. ΚΟ 1516. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η2, στρ. 2 (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,033μ., πλ. 0,014–0,019μ., πάχ. 0,006μ.

Τμήμα λεπίδας και η γένεση της λαβής. Λογχόσχημη λεπίδα με στενό ταινιωτό στέλεχος στερέωσης της λαβής.

M1035. ΚΟ 1326. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,028–0,042μ., πάχ. 0,002μ.

Τμήμα πλατιάς λεπίδας, με μία τουλάχιστον ευθύγραμμη κόψη.

Robinson 1941, 335, πίν. CIII, αρ. 1599.

M1036. KO 1392. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,059μ., πλ. 0,028μ., πάχ. 0,003μ.

Πιθανόν λογχόσχημη λεπίδα.

M1037. KO 1545. Δωμάτιο αΧVI, Το Ι, Τε Θ2, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 58).

Σωζ. μήκ. 0,195μ., μέγ. πλ. 0,044μ., ελάχ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,003–0,004μ.

Λεπίδα, συγκολλημένη από δύο θραύσματα, με αποκρουσμένη την αιχμή. Λογχόσχημη, πλατιά λεπίδα.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 216–17, αρ. 216.

2.2.1.5.4.6. Τμήματα μαχαιριών M1038–M1050

M1038. KO 1091. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Θ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,084μ., πλ. 0,007–0,022μ., πάχ. 0,006μ.

Τμήμα λεπίδας και λαβής, με έντονη διάβρωση. Λεπίδα λοξά διευρυνόμενη από τη λαβή και προς την αιχμή. Το στέλεχος στερέωσης της λαβής ταινιωτό, με πλάτος που μειώνεται προς το ελεύθερο άκρο. Παρόμοιο το M1039.

M1039. KO 1556. Στοά εΙΙΙ, Το IV, Τε Α3, στρ. καταστροφής.

Α. Σωζ. μήκ. 0,113μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,005μ. Β. Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήμα λεπίδας και λαβής, σε δύο μη συναρμόζοντα θραύσματα, με αποκρούσεις. Ό.π. M1038.

M1040. KO 814. Στοά εΙΑ, Το Ι, Τε Δ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. 0,017μ., πάχ. 0,009μ.

Τμήμα λαβής. Χοντρό στέλεχος, ορθογωνικής τομής και καμπύλου περιγράμματος. Παρόμοιο το M1018.

M1041. KO 835. Δωμάτιο αΙΙ, Το Ι, Τε Δ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,073μ., πάχ. 0,007μ., πλ. 0,008–0,023μ.

Τμήμα λαβής. Πλατύ ταινιωτό στέλεχος, γωνιάζει στο άκρο και διαμορφώνει τριγωνική απόληξη.

Για το ίδιο, βλ. Αδάμ-Βελένη 1998, 242, αρ. 12· Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 239, αρ. 326.

M1042. KO 938. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,063μ., πλ. 0,008–0,013μ., πάχ. 0,004–0,009μ.

Λαβή και τμήμα της λεπίδας, με αποκρούσεις. Η λεπίδα πιθανόν με ευθύγραμμη κόψη και ελαφρά κυρτή ράχη. Το στέλεχος της λαβής, ορθογωνικής τομής, με αιχμηρή απόληξη.

M1043. KO 977. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., σωζ. πλ. 0,005–0,014μ., πάχ. 0,003–0,004μ.

Λαβή και τμήμα της λεπίδας, πιθανόν με κυρτή ράχη. Στενό ταινιωτό στέλεχος στερέωσης της λαβής.

M1044. KO 1304. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., πλ. 0,003–0,012μ., πάχ. 0,006μ.

Τμήμα λαβής. Τριγωνικού περιγράμματος, με αιχμηρή απόληξη.

M1045. KO 1331. Στοά jΙΝ, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., πλ. 0,004–0,016μ., πάχ. 0,004–0,005μ.

Τμήμα λαβής, τριγωνικού περιγράμματος, με αιχμηρή απόληξη.

M1046. KO 957. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,028μ., πάχ. 0,002–0,005μ.

Τμήμα λεπίδας, με σχεδόν ευθεία ράχη και κυρτή κόψη.

M1047. KO 1025. Αυλάκι 3, Το Ι, Τε Κ6, εσωτερικό γέμισμα.

Σωζ. μήκ. 0,062μ., πλ. 0,019μ., πάχ. 0,002–0,004μ.

Τμήμα λεπίδας, με ράχη ευθύγραμμη και κόψη κοίλη.

M1048. KO 1053. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1β.

Σωζ. μήκ. 0,062μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,005–0,009μ.

Τμήμα λεπίδας, με ράχη ελαφρώς κυρτή και κόψη κοίλη.

M1049. KO 1066. Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε I4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,028μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,004μ.

Τμήμα λεπίδας με κυρτή τη μία μακρά πλευρά και ελαφρώς κοίλη την άλλη και πλάτος που μειώνεται προς το αιχμηρό άκρο.

M1050. KO 1317. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,002μ.

Τμήμα λεπίδας με κυρτή ράχη και κοίλη κόψη.

2.2.1.6. Σιδερένια «δομικά» εργαλεία M1051–M1068 (Πίν. 59)

2.2.1.6.1. Πριόνι και «σκύλα» M10251–M1052 Πριόνι και «σκύλα» M10251–M1052 (Πίν. 59)

M1051. KO 1358. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε I1, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Σώζ. μήκ. 0,156μ., μέγ. πλ. 0,026μ., ελάχ. πλ. 0,017μ., πάχ. 0,003–0,004μ.

Τμήμα της λεπίδας και ίσως τμήμα από την συμφυή, ταινιωτή λαβή. Πριόνι. Κυρτή πλατιά ράχη και κοίλη κόψη. Σώζονται δύο οδοντωτά στοιχεία τριγωνικού σχήματος, με βάθος κοπής 0,005μ. και απόσταση από ακμή σε ακμή περίπου 0,013μ.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 251, αρ. 413.

M1052. KO 1377. Δωμάτιο αXVII, Το II, Τε I1, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Σώζ. μήκ. 0,245μ., πάχ. 0,006–0,01μ.

Σχεδόν ακέραιο, με αποκρουσμένα άκρα. Σιδερένιο επίμηκες εργαλείο, του τύπου της «σκύλα». Επίμηκες στέλεχος ορθογωνικής τομής. Καμπυλώνεται έντονα στο ένα άκρο του, δημιουργώντας μικρό άγκιστρο, με το ελεύθερο σκέλος του ελαφρώς φαρδύτερο.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 173, αρ. 14.

2.2.1.6.2. Σμίλες, καλέμια M1053–M1061 (Πίν. 59)

2.2.1.6.2.1. Τύπος 1 M1053–M1054 (Πίν. 59)

M1053. KO 1237. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε I1, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Σώζ. μήκ. 0,143μ., μήκ. λαβ. 0,075μ., πλ. λαβ. 0,012μ.

Ακέραιη, με αποκρουσμένη αιχμή. Στέλεχος τετραγωνικής τομής, με πλάτος που μειώνεται προς το αιχμηρό άκρο. Πιθανόν ανήκει στον τύπο της σμίλης χωρίς ξυλοεπένδυση ή διαμορφωμένη λαβή.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 250, αρ. 406. Πρβλ. Robinson 1941, 346, πίν. CIX, αρ. 16· Manning 1985, 79, πίν. 13, αρ. B78 (οπέας ρωμαϊκών χρόνων).

M1054. KO 1344. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Μήκ. 0,156μ., μέγ. διάμ. 0,009μ., πλ. πλευράς 0,007–0,02μ.

Ακέραιη. Πιθανόν σμίλη. Στέλεχος τετραγωνικής τομής, με μειούμενο πάχος προς το ένα αιχμηρό άκρο. Το άνω άκρο αποκρουσμένο και πιθανόν αδιαμόρφωτο.

Baitinger και Volling 2007, πίν. 10, αρ. 75. Hijmans 2003, 126–27, εικ. 3.34, αρ. M18.

2.2.1.6.2.2. Τύπος 2 M1055–M1057 (Πίν. 59)

M1055. KO 1026. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. 2 με πέτρες (Πίν. 59).

Μήκ. 0,088μ., πλ. στέλ. 0,008μ., διάμ. λαβ. 0,007μ.

Σχεδόν ακέραιο. Εργαλείο, με επίμηκες στέλεχος ορθογωνικής τομής και μειούμενο πλάτος προς το αιχμηρό άκρο.

Manning 1985, 79, πίν. 12, αρ. B74, 77 (ρωμαϊκών χρόνων).

M1056. KO 1280. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Σωζ. μήκ. 0,135μ., διάμ. 0,009μ.

Σχεδόν ακέραιο. Εργαλείο, με επίμηκες στέλεχος,

τετραγωνικής τομής, που απολήγει σε άκρο με γωνιώδη διαμόρφωση.

M1057. KO 1489. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 59).

Μήκ. 0,254μ., πλ. 0,005–0,011μ., πάχ. 0,004–0,006μ.

Ακέραιο. Επίμηκες εργαλείο. Στέλεχος, ορθογωνικής τομής, με μέγιστο πλάτος στο κέντρο και δύο αιχμηρά άκρα. Αντιστρόφως, το πάχος του μειώνεται προ το κεντρικό, πεπλατυσμένο τμήμα.

Robinson 1941, 349–52, πίν. CXI, αρ. 1674, 1680 (μήλες, μικρότερες).

2.2.1.6.2.3. Τύπος 3 M1058–M1061 (Πίν. 59)

M1058. KO 996. Ν οικίας, Το I, Τε I6, στρ. 1α (Πίν. 59).

Σωζ. μήκ. 0,063μ., πλ. 0,008μ., πάχ. κεφ. 0,004μ.

Αποσπασματικό, με αποκρουσμένα άκρα. Εργαλείο. Στέλεχος ορθογωνικής τομής, με λοξότμητο αιχμηρό άκρο. Επίπεδη κεφαλή τετραγωνικής τομής.

M1059. KO 1090. Στοά jIB, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Σωζ. μήκ. 0,088μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,004–0,01μ.

Ακέραιο. Εργαλείο. Στέλεχος ορθογωνικής τομής. Το ένα άκρο πεπλατυσμένο, το δεύτερο διαμορφώνει λεπίδα.

M1060. KO 1244. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε A5, στρ. 1 (Πίν. 59).

Σωζ. μήκ. 0,049μ., πλ. 0,01–0,018μ., πάχ. 0,007μ.

Αποσπασματικό. Εργαλείο. Στέλεχος ορθογωνικής τομής, με πλάτος που μειώνεται προς το ένα άκρο. Robinson 1941, 344, πίν. CVIII, αρ. 1639 (σμίλη).

M1061. KO 1071. Δωμάτιο αXI, Το I, Τε Θ5, στρ. 1α (Πίν. 59).

Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,008μ., πάχ. 0,004μ.

Αποσπασματικό. Εργαλείο. Στέλεχος ορθογωνικής τομής, με πλάτος που μειώνεται αισθητά προς το αιχμηρό άκρο.

2.2.1.6.3. Σφήνες ατρακτόσχημες M1062–M1065 (Πίν. 59)

M1062. KO 1074. Δωμάτιο αXI, Το I, Τε Θ5, στρ. 1α (Πίν. 59).

Μήκ. 0,089μ., πλ. πλευράς 0,008 X 0,013μ.

Ακέραιη, με ελαφρά αποκρουσμένη τη μία απόληξη. Ατρακτόσχημο στέλεχος, τετραγωνικής τομής, με μία τετραγωνική και μία οξεία απόληξη.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 249, αρ. 403. Petrie 1917, 41, πίν. XIII (γενικά για σφήνες). Robinson 1941, 344–45, πίν. CVIII, αρ. 1644. Baitinger και Volling 2007, 28–9, πίν.8, αρ. 54..

M1063. KO 1140. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ε5, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Μήκ. 0,079μ., πλ. 0,011X0,017μ.

Ακέραιη, αποκρουσμένη η μία απόληξη. Ό.π. , με τετραγωνικές πεπλατυσμένες απολήξεις.

M1064. KO 1141. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Σωζ. μήκ. 0,063μ., πλ. 0,011μ.

Σχεδόν ακέραιη, αποκρουσμένη η μία απόληξη. Ό.π. , με μία τετραγωνική και μια ορθογωνική απόληξη.

M1065. KO 1215. Στοά εIA, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Σωζ. μήκ. 0,087μ., πλ. πλευράς 0,008X0,015μ.

Σχεδόν ακέραιη, με αποκρουσμένα άκρα. Ό.π. , με ορθογωνικές απολήξεις.

2.2.1.6.4. Βελόνες M1066–M1068 (Πίν. 59)

M1066. KO 596. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Λ17, στρ. 1 (Πίν. 59).

Σωζ. μήκ. 0,062μ., σωζ. πλ. 0,004–0,012μ., πάχ. 0,007μ.

Αποσπασματικό. Πιθανόν βελόνα. Επίμηκες στέλεχος αδιαγνώστης τομής, απολήγει σε πλατύ και λεπτό άκρο με ωοειδές περίγραμμα.

Robinson 1941, 361–62, πίν. CXV, αρ. 1746, 1749 (χάλκινες σακοράφες-σουβλιά)· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 149, πίν. 127α, αρ. 391α (παρόμοιο, ταυτίζεται με σιδερένια βελόνα).

M1067. ΚΟ 1259. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 59).

Μήκ. 0,095μ., διάμ. 0,01μ., πλ. άκρων 0,013, 0,016μ., πάχ. άκρων 0,004μ., διάμ. οπών 0,005μ.

Σχεδόν ακέραιο, με αποκρουσμένο το ένα άκρο. Πιθανόν Βελόνα. Επίμηκες στέλεχος κυκλικής τομής, απολήγει σε ταινιωτά, πεπλατυσμένα άκρα ημικυκλικού περιγράμματος, με κεντρική διαμπερή οπή.

M1068. ΚΟ 669. Διάδρομος γI, Το I, Τε H5, στρ. 1 (Πίν. 59).

Μήκ. 0,1μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,005μ., μήκ. σωζ. απόληξης 0,013μ., πάχ. σωζ. απόληξης 0,004μ., μέγ. πλ. απόληξης 0,016μ.

Σχεδόν ακέραιο, με αποκρουσμένη τη μία απόληξη. Πιθανόν βελόνα. Ταινιωτό στέλεχος, ορθογωνικής τομής, διαμορφώνει, στο σωζόμενο άκρο, ρομβοειδή απόληξη με κεντρική οπή.

Κεραμόπουλος 1932, 77, εικ. 46.4 (εξάρτημα στερέωσης θύρας).

86–88 (ρωμαϊκών χρόνων).

M1070. ΚΟ 789. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z2, στρ. δάπεδο (Πίν. 60).

Σωζ. μήκ. 0,057μ., πλ. 0,009–0,012μ.

Αποσπασματικό, με εκτεταμένες αποκρούσεις. Φυτευτήρι. Κοντό κωνικό εργαλείο, με αιχμηρή απόληξη και κυκλικής τομής αυλό.

Cambitoglou κ.α. 2001, 727, εικ. 171, πίν. 96, αρ. 18.13 (σαυρωτήρας, 0,068μ.).

M1071. ΚΟ 1547. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε B5, στρ. καταστροφής (Πίν. 60).

Σωζ. μήκ. 0,047μ., διάμ. οπής 0,016μ., πάχ. 0,005μ.

Σχεδόν ακέραιο, με έντονη διάβρωση και αποκρούσεις. Φυτευτήρι. Κοντό κωνικό εργαλείο, με αιχμηρή απόληξη και κυκλικής τομής αυλό. Στο μέσο του αυλού εσωτερικά, κάθετο στέλεχος, καλύπτει περίπου το μισό του ύψους του εργαλείου.

Ντουβάρι

2.2.2. Αγροτικά εργαλεία M1069–M1098 (Πίν. 60–61)

2.2.2.1. Σιδερένια αγροτικά εργαλεία M1069–M1093 (Πίν. 60–61)

2.2.2.1.1. Φυτευτήρια M1069–M1072 (Πίν. 60)

M1069. ΚΟ 852. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. 2 (Πίν. 60).

Μήκ. 0,096μ., μέγ. πλ. 0,035μ., ελάχ. πλ. 0,006μ., διάμ. οπής 0,023–0,035μ., πάχ. ελάσματος 0,003μ.

Σχεδόν ακέραιο, με αποκρουσμένη την αιχμή και μέρος από την περιφέρεια του αυλού. Φυτευτήρι. Διαμορφώνεται από έλασμα, σφυρηλατημένο για το σχηματισμό αυλού. Τα δύο άκρα του εφαρμόζουν, δημιουργώντας "ραφή". Κωνικού σχήματος και ελλειπτικής τομής, τουλάχιστον κατά το ήμισυ του μήκους του. Λόγω της διάβρωσης δεν είναι ευκρινές εάν ο αυλός συνέχιζε ως την αιχμή ή η απόληξη του είναι συμπαγής.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 235, αρ. 302· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 150, πίν. 387, αρ. 405 (σε αποθήκη ειδωλίων)· Βασιλειάδου 2011, 256, αρ.

M1072. NT 152. Ντουβάρι I, Υπο 46, Τε Γ, στρ. 1 (Πίν. 60).

Σωζ. μήκ. 0,17μ. (0,10 + 0,04 + 0,03μ.), Σωζ. μήκ. λαβ. 0,043μ., μέγ. πλ. λαβ. 0,011μ., μήκ. αιχμής 0,067μ.

Διατηρείται η αιχμή και τμήμα του συμφυούς στελέχους, σε τρία μεγάλα και πολλά μικρά θραύσματα, με εκτεταμένες απολεπίσεις και αποκρούσεις. Φυτευτήρι. Τετραγωνικής τομής, συμπαγής, αιχμή με αποστρογγυλεμένη απόληξη. Στη κέντρο της βάσης, στενότερο συμφυές στέλεχος τετραγωνικής τομής.

Για το ίδιο, βλ και Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 235, αρ. 299. Baitinger και Volling 2007, 205, πίν. 72, αρ. 814–815.

2.2.2.1.2. Δικέλλια κ.ά. M1073–M1079 (Πίν. 60)

M1073. ΚΟ 1260. Αυλή δI, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 60).

Σωζ. μήκ. 0,262μ., πλ. 0,013–0,015μ., πάχ. 0,004–0,021μ.

Διατηρεί το ένα σκέλος. Δικέλλι. Επίμηκες,

ορθογωνικής τομής και ελαφρά κυρτό, με πλάτος που μειώνεται προς τα άκρα. Απολήγει σε ευθύγραμμη πεπλατυσμένη κόψη.

Όπως το M1074. Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 236, αρ. 306.

M1074. KO 1513. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ3, στρ. δάπεδο (Πίν. 60).

Μήκ. 0,3μ., πλ. 0,11μ., απόσταση σκελών 0,09μ., διάμ. οπής 0,04μ.

Ακέραιο, με αποκρουσμένη την κόψη του ενός σκέλους. Δικέλλι. Δύο επιμήκη, κάθετα στελέχη εκφύονται από κεντρικό οριζόντιο στέλεχος ρομβοειδούς σχήματος. Στο μέσο του οριζόντιου στελέχους, διαμπερής οπή για τη στήριξη του στυλεού. Τα επιμήκη στελέχη, ορθογωνικής τομής, ελαφρά κοίλα στην κάτω και έντονα κυρτά στην άνω επιφάνεια, διαμορφώνουν πεπλατυσμένη τριγωνική κόψη.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 236, αρ. 305. Επίσης, Αδάμ-Βελένη 1998, 55, εικ. 5· Βασιλειάδου 2011, 258–60, αρ. 91–260 (ρωμαϊκών χρόνων), όπως και Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Ακαμάτης 2006, 34.

M1075. KO 888. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. επιφ. (Πίν. 60).

Σωζ. μήκ. 0,125μ., πλ. 0,009–0,014μ. Διατηρεί το ένα σκέλος. Σκαπτικό εργαλείο. Τετραγωνικής τομής, έντονα καμπύλο, απολήγει σε ένα αιχμηρό άκρο.

M1076. KO 667. Διάδρομος γI, Το I, Τε Z5, στρ. 1 (Πίν. 60).

Σωζ. μήκ. 0,060μ., πλ. 0,015–0,016μ., πάχ. 0,003μ.

Διατηρεί το ένα σκέλος. Σκαπτικό εργαλείο. Ορθογωνικής τομής, με πλάτος που μειώνεται προς το αιχμηρό άκρο. Περίπου στο μέσο του συνολικού μήκους κάμπτεται έντονα και λοξά. Στο πλατύ άκρο, κεντρική ακανόνιστη οπή.

M1077. KO 784. Αυλή δI, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 60).

Σωζ. μήκ. 0,09μ., πλ. 0,008–0,019μ., πάχ. 0,006μ.

Διατηρεί το ένα σκέλος, με αποκρουσμένα άκρα. Σκαπτικό εργαλείο. Ταινιωτό στέλεχος, τοξωτού σχήματος και με πλάτος που μειώνεται προς τα άκρα.

Στο ένα άκρο τριγωνική, αιχμηρή απόληξη.

M1078. KO 1443. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. 2 (Πίν. 60).

Σωζ. μήκ. 0,15μ., πλ. 0,013–0,022μ.

Διατηρεί το ένα σκέλος. Σκαπτικό εργαλείο. Στέλεχος ορθογωνικής τομής και έντονα καμπύλου περιγράμματος, με πλάτος που μειώνεται σταδιακά προς την αιχμηρή απόληξη.

M1079. KO 1251. Χώρος ηI, Το I, Τε Λ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 60).

Σωζ. μήκ. 0,048μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,009μ.

Διατηρεί την απόληξη του ενός σκέλους. Σκαπτικό εργαλείο. Επίμηκες και ελαφρά καμπύλο, με πάχος και πλάτος που μειώνεται προς το ένα άκρο.

2.2.2.1.3. Δρεπάνια M1080–M1085 (Πίν. 61)

M1080. KO 834. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 2 (Πίν. 61).

Σωζ. μήκ. 0,055μ., πάχ. 0,003μ., πλ. 0,008–0,028μ.

Τμήμα λεπίδας, με αποκρουσμένη την αιχμής. Δρεπάνι. Κυρτή ράχη και κοίλη κόψη, με πλάτος που μειώνεται έντονα προς την αιχμή. Στην κόψη διαμορφώνονται ακανόνιστα οδοντωτά στοιχεία, που πιθανότατα οφείλονται στη διάβρωση.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 240, αρ. 330. Raubitschek 1998, 127, πίν. 69, αρ. 448. Βασιλειάδου 2011, 229, αρ. 45–46.

M1081. KO 1072. Διάδρομος γI, Το I, Τε Θ5, στρ. 1α (Πίν. 61).

Σωζ. μήκ. 0,11μ., πλ. 0,008–0,018μ., πάχ. 0,002–0,003μ.

Ακέραιη λεπίδα, με στρεβλωμένη την αιχμηρή απόληξη. Δρεπάνι. Στενή λεπίδα με έντονα κυρτή ράχη, κοίλη κόψη και αποστρογγυλεμένη αιχμή.

Robinson 1941, 340–41, πίν. CIV, αρ. 1625. Βασιλειάδου 2011, 226, αρ. 38.

M1082. KO 1145. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής (Πίν. 61).

Σωζ. μήκ. 0,08μ., πλ. 0,008–0,024μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήμα λεπίδας. Δρεπάνι. Κυρτή ράχη και κοίλη κόψη, με πλάτος που μειώνεται έντονα προς την αποστρογγυλεμένη αιχμή.

Βασιλειάδου 2011, 230, αρ. 47.

M1083. ΚΟ 1236. Χώρος ηII, Το II, Τε K1, στρ 1α (Πίν. 61).

Σωζ. μήκ. 0,073μ., πλ. 0,012–0,03μ., πάχ. 0,003–0,004μ.

Τμήμα λεπίδας, με αποκρουσμένη την αιχμή. Δρεπάνι. Κυρτή ράχη και κοίλη κόψη, με πλάτος που μειώνεται έντονα προς την αιχμή. Πιθανόν στη μετάβαση προς την αιχμή δημιουργεί γωνία.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 239, αρ. 327. Επίσης, Αδάμ- Βελένη 1988, 242, αρ. 12· Βασιλειάδου 2011, 231, αρ. 49.

Ντουβάρι

M1084. NT 139. Ντουβάρι I, Υπο 53, Τε A, στρ. επιφ. (Πίν. 61).

Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,04μ., πάχ. 0,0025μ.

Τμήμα από την αιχμηρή απόληξη. Δρεπάνι με πλατιά λεπίδα και αποστρογγυλεμένη αιχμή.

M1085. NT 141. Ντουβάρι I, Υπο 47, Τε B, στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 61).

Σωζ. μήκ. 0,105μ., μέγ. πλ. 0,055μ., πάχ. 0,005–0,002μ.

Τμήμα λεπίδας. Δρεπάνι, με πλατιά λεπίδα, που διαμορφώνει έντονα κυρτή ράχη, κοίλη κόψη και ελαφρά αποστρογγυλεμένη αιχμή.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 237–38, αρ. 314· Slamkov 2005, 168, εικ. 23a.

2.2.2.1.4. Πελέκεις ή αξίνες M1086–M1087 (Πίν. 61)

M1086. ΚΟ 670. Στοά jIN, Το I, Τε Z5, στρ. 1 (Πίν. 61).

Σωζ. μήκ. 0,028μ., πλ. 0,025–0,039μ., πάχ. 0,003–0,007μ.

Τμήμα λεπίδας αξίνας ή πέλεκυ. Πλατύ και χοντρό, τριγωνικής τομής, στέλεχος, με ελαφρά κοίλες πλευρές. Στην απόληξή του διαμορφώνει κόψη, καμπύλου περιγράμματος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 236, αρ. 307. Επίσης, Robinson 1941, 341–342, πίν. CV, αρ. 1628–1630· Αδάμ- Βελένη 1988, 242, αρ. 12· Kovacsos-vics 1990, 202, πίν. 54, εικ. 121, αρ. 709· Raubitschek 1998, 125, πίν. 68, αρ. 430.

M1087. ΚΟ 1086. Χώρος ηI, Το I, Τε K4, στρ. καταστροφής (Πίν. 61).

Σωζ. μήκ. 0,038μ., σωζ. πλ. 0,062μ., πάχ. 0,005–0,018μ.

Τμήμα από πεπλατυσμένη λεπίδα αξίνας ή πέλεκυ. Πλατύ και χοντρό στέλεχος, τριγωνικής τομής, με μία επίπεδη και μία ελαφρά κυρτή πλευρά, δημιουργεί κόψη στην ευθύγραμμη απόληξή του. Ό.π. 1086.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 237, αρ. 308.

2.2.2.1.5. Πέταλο M1088 (Πίν. 61)

M1088. ΚΟ 1190. Στοά εΙΑ, Το II, Τε I2, στρ. 1α (Πίν. 61).

Μήκ. 0,083μ., πλ. 0,065μ., πάχ. 0,04μ., διάμ. οπών 0,005μ.

Ακέραιο, με αποκρουσμένη την απόληξη της μιας μακράς πλευράς. Συμπαγές πεταλόσχημο έλασμα, κάμπτεται ελαφρά στη μία μακρά πλευρά του. Δύο ακέραιες και μέρος από μία τρίτη οπή στερέωσης αναπτύσσονται στις μακρές πλευρές του, σε απόσταση 0,01μ. μεταξύ τους και 0,006–0,008μ. από την απόληξη του πετάλου.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 240, αρ. 333· Βασιλειάδου 2011, 215–17, αρ. 26–28 (ρωμαϊκών χρόνων). Για όμοιο βυζαντινών χρόνων από το Ακραίφιο βλ., <http://thealmostarchaeologist.blogspot.com/2012/07/byzantine-jugs-and-bowls-well-it-is.html>.

2.2.2.1.6. Αλυσίδες M1089–M1093 (Πίν. 61)

M1089. ΚΟ 1040. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. 2 με κεραμίδες (Πίν. 61).

Σωζ. μήκ. 0,065μ., πλ. 0,006–0,008μ., μήκ. θηλιάς 0,02μ.

Αποσπασματικό. Στέλεχος πιθανόν από αλυσίδα. Ορθογωνικής τομής, με μειούμενο πλάτος προς το σωζόμενο άκρο, που κάμπτεται σε σχήμα θηλιάς.

M1090. KO 1115. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 61).

Σώζ. μήκ. 0,053μ., πλ. 0,005μ., εξ. διάμ. κρίκου 0,009μ., εσ. διάμ. κρίκου 0,003μ. Αποσπασματικό. Στέλεχος, πιθανόν από αλυσίδα. Τετραγωνικής τομής, απολήγει σε ανοιχτού τύπου δακτύλιο.

M1091. KO 1378. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, δάπεδο (Πίν. 61).

Μήκ. 0,075μ., πλ. 0,043μ.

Αποσπασματικό, με αποκρουσμένο το ένα άκρο. Οκτώσχημο στέλεχος αλυσίδας. Δύο, κυκλικής τομής, στελέχη ελλειπτικού περιγράμματος, ενωμένα στο ένα άκρο τους. Το ελεύθερο άκρο τους παρουσιάζει μειωμένο πλάτος και οξεία ακμή.

M1092. KO 1560 A–E. Στοά εIII, Το IV, Τε A5, στρ. 2 (Πίν. 61).

A. Μήκ. 0,245μ., πλ. 0,015–0,027μ., πάχ. 0,003μ.

B. Μήκ. 0,009μ.

Γ. Μήκ. 0,016μ., διάμ. 0,005μ.

Δ. Μήκ. 0,02μ., E. Μήκ. 0,056μ., διάμ. κρίκου 0,042μ.

Αποσπασματική, σε πέντε θραύσματα. Αλυσίδα, πιθανόν τμήμα ιπποσκευής. Αποτελείται από οκτώσχημα και επιμήκη συμπλεκόμενα στελέχη και ένα κρίκο.

A. Σύμπλεγμα από πέντε τ στελέχη. Διακρίνεται ευκρινώς ένα στέλεχος ορθογωνικής τομής, λυγισμένο στα 3/4 του μήκους του, με το κοντό σκέλος του να διαμορφώνει αιχμηρή απόληξη. Καταλήγει σε συμπαγή δίσκο με κεντρική οπή στην οποία βρίσκεται περασμένο δεύτερο στέλεχος κυκλικής τομής με σφαιρικό κομβίο στη μία πλευρά, που το συγκρατεί στη θέση του. Από τη δεύτερη πλευρά του συνεχίζουν τρία αποσπασματικά οκτώσχημα στελέχη. Η μεταξύ τους σύνδεση είναι δυσδιάκριτη.

B. Θραύσματα από δύο συμπλεκόμενα οκτώσχημα στελέχη.

Γ. Θραύσματα από τέσσερα συμπλεκόμενα οκτώσχημα στελέχη.

Δ. Θραύσματα από τρία συμπλεκόμενα οκτώσχημα στελέχη.

E. Κρίκος, ορθογωνικής τομής, συμπλεκόμενος με οκτώσχημο στέλεχος που με τη σειρά του συμπλέκεται με δεύτερο όμοιο. Το τελευταίο συνδέεται με μέρος

ενός τρίτου.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 250, αρ. 408. Επίσης, Petrie 1917, 55–6, πίν. LXX, LXXI, αρ. 41· Baitinger και Volling 2007, 115–16, πίν. 66–68, αρ. 755–794 (ενδιάμεσο στέλεχος με κεφαλή που διευκολύνει την περιστροφή οι αρ. 790–792, 794)· Βασιλειάδου 2011, 213–215, αρ. 18–25 (ρωμαϊκών χρόνων).

Ντουβάρι

M1093. NT 167. Ντουβάρι I, Περισυλλογή από τα μπάζα (Πίν. 61).

Σώζ. μήκ. 0,17μ., διάμ. μεγάλου κρίκου 0,035μ., διάμ. μικρού κρίκου 0,028μ., διάμ. κρίκου και μήκος συμφυούς στελέχους 0,055μ., διάμ. κεφ. συμφυούς στελέχους μικρού κρίκου 0,005μ., μήκ. κρίκων αλυσίδας 0,03μ.

Αποσπασματική αλυσίδα, από έξι ακέραια συνδεόμενα στελέχη. Αποτελείται από τέσσερεις, ανοιχτού τύπου, πιεσμένους κρίκους από λεπτό στέλεχος κυκλικής τομής. Ο τελευταίος ενώνεται με σύρμα που συστρέφεται πέντε τουλάχιστον φορές με κρίκο που φέρει συμφυές στέλεχος κυκλικής τομής. Το στέλεχος εισέρχεται σε οπή που διαμορφώνει το μεγαλύτερος κρίκος και στερεώνεται με κυρτή κυκλική κεφαλή. Ό.π. M1092.

2.2.2.2. Μολύβδινα αλιευτικά βάρη M1094–M1098 (Πίν. 61)

M1094. KO 383. Στοά jIIN, Το I, Τε A5, στρ. 1 (Πίν. 61).

Σώζ. μήκ. 0,063μ., πλ. 0,008μ.

Σχεδόν ακέραιο. Επίμηκες πεπλατυσμένο στέλεχος, αναδιπλωμένο ώστε να δημιουργεί αυλό.

M1095. KO 561. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής (Πίν. 61).

Σώζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,009μ.

Σχεδόν ακέραιο, στρεβλωμένο. Ό.π. M1094.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 235–36, αρ. 303.

M1096. KO 566. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής (Πίν. 61).

Μήκ. 0,066μ., πλ. 0,01μ.

Σχεδόν ακέραιο, στρεβλωμένο. Ό.π. M1094.

M1097. ΚΟ 576. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 61).

Σώζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,013μ.

Σχεδόν ακέραιο, στρεβλωμένο. Ό.π. M1094.

M1098. ΚΟ 468. Δωμάτιο αΧΙΠ, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 1β (Πίν. 61).

Μήκ. 0,032μ., διάμ. 0,012μ., διάμ. βαθύνσεων 0,005/0,008μ., μήκ. σχισμής 0,01μ., πλ. σχισμής 0,004μ., σώζ. μήκ. 0,063μ., πλ. 0,008μ.

Ακέραιο. Κυκλικής τομής κοντό στέλεχος, με μία οξυκόρυφη και μία επίπεδη απόληξη. Η τελευταία διαμορφώνει κεντρική κυκλική βάθυνση. Περιμετρικά, σώζονται ευδιάκριτα πέντε, και ίχνη από δύο ακόμη, κατακόρυφες αβαθείς αυλακώσεις, σε διάστημα 0,004μ., και μία οριζόντια νεύρωση. Στη μία πλευρά της οξυκόρυφης απόληξης διακρίνονται δύο εφαπτόμενες ανισομεγέθεις κυκλικές βαθύνσεις. Στην ίδια πλευρά, και κοντά στο πεπλατυσμένο πέρας, εγκάρσια επιμήκης σχισμή βάθους 0,003μ. Ομοιάζει με τα σύγχρονα κάθετα αλιευτικά βαρίδια "μπετονιάς".

2.2.3. Μεταλλικά εξαρτήματα όπλων M1099–M1134 (Πίν. 62)

2.2.3.1. Χάλκινες αιχμές βελών M1099–M1105 (Πίν. 62)

M1099. ΚΟ 239. Ν οικίας, Το Ι, Τε Δ8, στρ. 1 (Πίν. 62).

Μήκ. 0,033μ., πλ. 0,008μ., μήκ. αυλού 0,014μ., διάμ. αυλού 0,004μ.

Ακέραιη. Χάλκινη αιχμή βέλους, τύπος F της Ολύνθου. Αυλός κωνικός. Τα τρία πλευρικά πτερύγια, εκφύονται σε ακτινωτή διάταξη, λίγο ψηλότερα από τη βάση του αυλού. Διαμορφώνουν κάθετη νεύρωση και λεία,γωνιώδη κόψη ατρακτόσχημου περιγράμματος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 216, αρ. 214α.

M1100. ΚΟ 252. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Ε6, στρ. 3 (Πίν. 62).

Μήκ. 0,039μ., πλ. 0,01μ., μήκ. αυλού 0,017μ., διάμ. αυλού 0,005μ.

Ακέραιη. Ό.π. M1099.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 216, αρ. 214β.

M1101. ΚΟ 268. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. 2 με πέτρες (Πίν. 62).

Μήκ. 0,03μ., πλ. 0,008μ., μήκ. αυλού 0,018μ., διάμ. αυλού 0,005μ.

Ακέραιη. Φέρει ελλειψοειδή πλευρική οπή, που ίσως αποτελεί κατασκευαστική ατέλεια ή λειασμένο σπάσιμο. Ό.π. M1099.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 216, αρ. 214γ.

M1102. ΚΟ 290. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α5, στρ. 1 (Πίν. 62).

Μήκ. 0,034μ., πλ. 0,009μ., μήκ. αυλού 0,017μ., διάμ. αυλού 0,004μ.

Ακέραιη. Ό.π. M1099.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 216, αρ. 214δ.

M1103. ΚΟ 292. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Θ5, στρ. ορίζ. χρήσης (Πίν. 62).

Μήκ. 0,038μ., πλ. 0,009μ., μήκ. αυλού 0,015μ., διάμ. αυλού 0,005μ.

Σχεδόν ακέραιη. Ό.π. M1099.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 216, αρ. 214ε.

M1104. ΚΟ 311. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Β5, στρ. γκρίζο-διαταραγμένο (Πίν. 62).

Μήκ. 0,035μ., σωζ. πλ. 0,009μ., μήκ. αυλού 0,018μ., διάμ. αυλού 0,005μ.

Αποσπασματική. Ό.π. M1099.

M1105. ΚΟ 313. Περισυλλογή, Το IV (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. αυλού 0,018μ., διάμ. αυλού 0,005μ.

Τμήμα του κωνικού αυλού και ίχνος των πλευρικών πτερυγίων.

2.2.3.2. Σιδερένιες αιχμές βελών M1106–M1128 (Πίν. 62)

M1106. KO 603. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ14, στρ. 1 (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,044μ., μήκ. στέλ. 0,017μ., πλ. στέλ. 0,004μ., πάχ. στέλ. 0,003μ., πλ. πλευράς αιχμής 0,002μ–0,004μ.

Με αποκρουσμένη την αιχμή. Τετράπλευρη αιχμή, με μέγιστο πλάτος στη γένεση του συμφυούς στελέχους προσάρτησης. Στέλεχος ορθογωνικής τομής.

M1107. KO 615. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε6, στρ. 1 (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,057μ., σωζ. μήκ. στέλ. 0,019μ., μέγ. πλ. 0,01μ., μέγ. πάχ. 0,008μ.

Σχεδόν ακέραιη. Τετράπλευρη αιχμή, με μέγιστο πλάτος στη γένεση του συμφυούς στελέχους προσάρτησης. Στέλεχος αδιευκρίνιστης τομής.

M1108. KO 620. Στοά ΕΠ, Το Ι, Τε Γ6, στρ. 1 (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,008μ., σωζ. μήκ. στέλ. 0,014μ., πλ. στέλ. 0,004μ.

Σχεδόν ακέραιη. Τετράπλευρη αιχμή, με μέγιστο πλάτος στη γένεση του συμφυούς στελέχους προσάρτησης. Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M1109. KO 701. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε9, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,009μ., σωζ. μήκ. στέλ. 0,009μ., διάμ. στέλ. 0,004μ.

Σχεδόν ακέραιη. Τετράπλευρη αιχμή, με μέγιστο πλάτος στη γένεση του συμφυούς στελέχους προσάρτησης. Στέλεχος κυκλικής τομής.

M1110. KO 702. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε9, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,084μ., πλ. 0,009–0,010μ., πάχ. 0,005μ.

Αποσπασματική. Επιμήκης και λεπτή τετράπλευρη αιχμή, με μέγιστο πλάτος στη γένεση του συμφυούς στελέχους προσάρτησης. Στέλεχος ορθογωνικής τομής.

M1111. KO 715. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Ζ5, ατρ. βοτσαλωτό.

Μήκ. αιχμής 0,035μ., πλ. 0,002–0,008μ., μήκ. στέλ. 0,0012μ., πλ. στέλ. 0,003μ.

Σχεδόν ακέραιη. Ό.π. M1108.

M1112. KO 801. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,039μ., πλ. 0,007–0,009μ., σωζ. μήκ. στέλ. 0,002μ., πλ. στέλ. 0,006μ.

Σχεδόν ακέραιη. Ό.π. M1108.

M1113. KO 862. Ν οινοποιείου, Το Ι, Τε Β8, στρ. 2 (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,051μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. στέλ. 0,008μ. Ό.π. M1107.

M1114. KO 907. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1 (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,055μ., πλ. 0,003–0,008μ., μήκ. στέλ. 0,013μ., πλ. στέλ. 0,003μ.

Ό.π. M1108.

M1115. KO 916. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. στέλ. 0,008μ., σωζ. μήκ. στέλ. 0,035μ.

Αποσπασματική. Τετράπλευρη αιχμή, με μέγιστο πλάτος στη γένεση του συμφυούς στελέχους προσάρτησης.

M1116. KO 983. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. σωζ. πλ. 0,005μ.

Αποσπασματική. Ό.π. M1108.

M1117. KO 1002. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,009μ.

Αποσπασματική. Ό.π. M1107.

M1118. KO 1114. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,047μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

Αποσπασματική. Ό.π. M1107.

M1119. KO 1201. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,044μ., πλ. 0,002–0,008μ., πάχ. 0,006μ.

Σχεδόν ακέραιη. Ό.π. M1107.

M1120. KO 1207. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Κ2, στρ. 1α (Πίν. 62).

Μήκ. 0,04μ., πλ. 0,003–0,01μ., μήκ. στελ. 0,02μ., πλ. 0,006μ.

Σχεδόν ακέραιη. Ό.π. M1108.

M1121. KO 1261. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Θ3, στρ. μαύρο.

Μήκ. 0,032μ., σωζ. μήκ. στέλ. 0,009μ., πλ. στέλ. 0,003μ., σωζ. μήκ. αιχμής 0,023μ., πλ. αιχμής 0,004μ.

Αποσπασματική. Άγνωστος τύπος λόγω κακής διατήρησης.

M1122. KO 1279. Δωμάτιο αXV, Το Ι, Τε Ι4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,009μ., μήκ. στέλ. 0,008μ., πλ. στέλ. 0,005μ., πάχ. στέλ. 0,003μ.

Σε δύο μη συναρμόζοντα θραύσματα, με αποκρουσμένη την αιχμηρή απόληξη. Ό.π. M1106.

M1123. KO 1294. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το ΙV, Τε Α5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., πλ. 0,005–0,01μ., πάχ. 0,009μ.

Αποσπασματική. Ό.π. M1107.

M1124. KO 1353. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,067μ., πλ. 0,004–0,01μ., μήκ. στελ. 0,02μ.

Σχεδόν ακέραιη. Ό.π. M1106.

M1125. KO 1388. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., πλ. 0,005–0,01μ., μήκ. στελ. 0,011μ.

Σχεδόν ακέραιη. Ό.π. M1108.

M1126. KO 1389. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Θ5, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. μήκ. 0,039μ., πλ. 0,007μ., πάχ. 0,006μ.

Αποσπασματική. Ό.π. M1108.

M1127. KO 1561. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2 (Πίν. 62).

Μήκ. 0,064μ., μήκ. αιχμής 0,04μ., πάχ. αιχμής 0,003–0,01μ., μήκ. στελ. 0,024μ., πάχ. στελ. 0,003–0,004μ.

Ακέραιη. Ό.π. M1106.

M1128. KO 962. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α5, στρ. καταστροφής (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,028μ., μέγ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ., σωζ. μήκ. στέλ. 0,006μ., πλ. στέλ. 0,004μ.

Αποσπασματική, σε δύο μη συναρμόζοντα θραύσματα. Φυλλόσχημη πεπλατυσμένη αιχμή με αποστρογγυλεμένη απόληξη και συμφυές στέλεχος προσάρτησης τετραγωνικής τομής.

2.2.3.3. Σιδερένιες αιχμές δοράτων ή ακοντίων M1129–M1134 (Πίν. 62)

M1129. KO 657. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ζ8, στρ. 1 (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,103μ., σωζ. μήκ. αυλού 0,036μ., σωζ. πλ. λεπίδας 0,022μ., πάχ. λεπίδας 0,01μ.

Αποσπασματική. Σώζεται τμήμα του αυλού και της λεπίδας, χωρίς την αιχμή. Πιθανόν λογχόσχημη λεπίδα και αυλός κυκλικής τομής.

Robinson 1941, 411–4142, πίν. CXXVII, αρ. 2142.

M1130. KO 783. Στοά jIIB, Το Ι, Τε Ε2, στρ. καταστροφής (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,076μ., μήκ. αυλού 0,046μ., διάμ. αυλού 0,008μ., σωζ. μήκ. αιχμής 0,03μ., πλ. 0,019μ.

Αποσπασματική, σώζεται τμήμα του αυλού και της αιχμής. Λεπίδα πιθανόν λογχόσχημη, με οξυκόρυφη κεντρική νεύρωση που κατεβαίνει μέχρι τον κυκλικής τομής αυλό.

Robinson 1941, 414–15, πίν. CXXVIII, αρ. 2158. τύπος BII, με μήκος 0,155μ.

M1131. KO 1079. Δωμάτιο αXVIII, Το ΙΙ, Τε Η2, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,039μ., πλ. 0,01–0,021μ., πάχ. 0,011μ.

Τμήμα αιχμής ακοντίου με οξυκόρυφη κεντρική νεύρωση.

M1132. KO 1490. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ε2, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,15μ., σωζ. μήκ. λεπίδας 0,07μ., σωζ. πλ. λεπίδας 0,015μ., διάμ. αυλού 0,01μ., μήκ. αυλού 0,08μ., πάχ. αυλού 0,003μ.

Ακέραιος ο αυλός, αποσπασματική η λεπίδα. Αυλός κωνικός, Δε διατηρεί σημεία στήριξης. Λεπίδα

σχετικά κοντή με ελαφρά γωνιώδες περίγραμμα και οξυκόρυφη κεντρική νεύρωση.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 215, αρ. 210γ. Robinson 1941, 414–15, πίν. CXXVIII, αρ. 2158, τύπος ΒΠ με μήκος 0,155μ. Ρωμιοπούλου και Τουράτσογλου 2002, 117, αρ. M1042 με μήκος 0,26μ.

M1133. KO 1541. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1, στρ. ορίζοντας χρήσης (Πίν. 62).

Σωζ. μήκ. 0,148μ., μήκ. λεπίδας 0,13μ., σωζ. πλ. λεπίδας 0,024μ., πάχ. λεπίδας 0,003μ., σωζ. μήκ. αυλού 0,018μ., διάμ. αυλού 0,014μ.

Αποσπασματική, λείπει το μεγαλύτερο μέρος του αυλού, η αιχμή και μέρος από την λεπίδα. Ο αυλός είναι κωνικός με ελαφρά κυρτή κεντρική ράχη, εντονότερη στη λεπίδα. Στο εσωτερικό του ίχνη από τον ξύλινο κοντό του δόρατος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 215, αρ. 211. Robinson 1941, 414–15, πίν. CXXVIII, αρ. 2158, τύπος ΒΠ, με μήκος 0,155μ.

M1134. KO 1542. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1, στρ. 2.

Μήκ. 0,037μ., πλ. 0,01–0,028μ., πάχ. 0,009–0,01μ.

Αποσπασματικό. Πιθανόν τμήμα λεπίδας, γωνιώδους περιγράμματος.

2.2.4. Κοσμήματα M1135–M1138 (Πίν. 62)

2.2.4.1. Χάλκινο δακτυλίδι M1135 (Πίν. 62)

M1135. KO 263. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 62).

Μήκ. σφενδόνης 0,015μ., πλ. σφενδόνης 0,09μ., εξ. διάμ. δακτ. 0,022μ., εσ. διάμ. δακτ. 0,018μ.

Ακέραιο, συγκολλημένο. Δακτύλιος από στέλεχος με επίπεδη εσωτερική και ελαφρά κυρτή εξωτερική επιφάνεια. Συμφής, επίπεδη σφενδόνη, οβάλ περιγράμματος, στην οποία αποδίδεται ελαφρά παράκεντρη έγκοιλη παράσταση αλόγου (Πήγασου?) σε καλπασμό προς τα αριστερά.

Robinson 1941, 134–47, πίν. XXVI XXVII, αρ. 446–473 (τύπος Ι). Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή

2003β, 219, αρ. 227.

2.2.4.2. Χάλκινη περόνη M1136 (Πίν. 62)

M1136. KO 272. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K5, στρ. 1α (Πίν. 62).

Μήκ. 0,125μ., μέγ. πάχ. 0,005μ., πλ. κεφ. 0,01μ., μήκ. κεφ. 0,017μ.

Ακέραια, στρεβλωμένη. Στέλεχος επίμηκες, ορθογωνικής τομής με αποστρογγυλεμένες ακμές, απολήγει σε αιχμηρό άκρο. Η κεφαλή συμφυής, σχηματίζεται με τη διαδοχική συσπείρωση του στελέχους στον άξονα της βελόνης. Στο σημείο γένεσης της σπείρας το στέλεχος κάμπτεται ελαφρά προς τα έξω και στην κορύφωσή της απολήγει ταινιωτό, αισθητά μικρότερου πλάτους.

Robinson 1941, 363, πίν. CXV, αρ. 1755.

2.2.4.3. Χάλκινο βραχιόλι M1137 (Πίν. 62)

M1137. KO 303. Χώρος ηI, Το I, Τε K2, στρ. 2 (Πίν. 62).

Διάμ. 0,05μ., πλ. 0,004μ.

Ακέραιο, συγκολλημένο από δύο τμήματα. Ανοιχτού τύπου μικρό βραχιόλι με οφίοσχημα πέρατα. Λεπτό ταινιωτό έλασμα με συρμάτινα άκρα, που αναδιπλώνονται αντίρροπα και απολήγουν σε σχηματοποιημένες κεφαλές φιδιών. Αποδίδονται πλαστικά χωρίς ανατομικές λεπτομέρειες. Οι πλευρές του ελάσματος κοσμούνται από εγχάρακτα ημικύκλια εναλλάξ με κάθετες γραμμές.

Robinson 1941, 68–72, πίν. XII–XIII, αρ. 179–225 (Κοινός τύπος στην Όλυνθο. Τα άκρα τους συνήθως επικαλυπτόμενα. Διακόσμηση και διαστάσεις ομοία στον αρ. 179).

2.2.4.4. Χάλκινο ενώτιο M1138 (Πίν. 62)

M1138. KO 310. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 2 (Πίν. 62).

Εξ. διάμ. 0,03μ., πάχ. 0,0045–0,003μ.

Αποκρουσμένο στα δύο άκρα. Πιθανόν ενώτιο, στον τύπο του ανοιχτού δακτυλίου. Λεπτό στέλεχος, κυκλικής τομής. Το πάχος του μειώνεται προς το ένα

αιχμηρό άκρο ενώ διαμορφώνει γωνιώδη ταινιωτή απόληξη στο άλλο.

2.2.4.5. Χρυσό έλασμα M1139 (Πίν. 62)

M1139. ΚΟ 233. Διάδρομος γI, Το I, Τε H5, στρ. καταστροφής (Πίν. 62).

Μήκ. 0,006μ., πλ. 0,005μ.

Ακέραιο. Μικρό χρυσό έλασμα, πετίτημο. Αποδίδει το περίγραμμα και την επιφάνεια από φύλλο αμπέλου.

B. 0,052X0,053μ.

Δ. 0,063X0,038μ.

E. 0,032X0,026μ.

Πηλός σκουρόχρωμος γκριζωπός στον πυρήνα και ερυθροκάστανος στην επιφάνεια, με μίκα. Έντεκα τμήματα ειδωλίου, κάποια συνανήκουν, αλλά δεν συγκολλούνται. Κατασκευασμένο σε μήτρα. Τέσσερα μόνο τμήματα προέρχονται από το μπροστινό μέρος του ειδωλίου και αποδίδουν πιθανότατα πτυχώσεις ενδυμάτων. Σε ένα τμήμα διακρίνεται ελάχιστα η περίμετρος της οπής αερισμού.

2.2.5. Κοροπλαστική M1140–M1142 (Πίν. 63)

M1140. ΚΟ 1589 και 1598. Ν οينوποιείου, Το I, Τε B8, στρ. επιφ. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. 2. (Πίν. 63).

A. 0,101X0,068μ.

B. 0,035X0,035μ.

Γ. 0,04X0,043μ.

Δ. 0,035X0,04μ.

E. 0,058X0,03μ.στ.0,038X0,024μ.

Z. 0,025X0,028μ (ΚΟ 1598, Π16).

Πηλός σκουρόχρωμος γκριζωπός στον πυρήνα και ροδοκίτρινος στην επιφάνεια, με μίκα. Επτά τμήματα, τα περισσότερα συγκολλημένα από μικρότερα θραύσματα, από μεγάλο πήλινο ειδώλιο. Τα τρία θραύσματα (Α–Γ), προέρχονται από το μπροστινό μέρος του ειδωλίου και αποδίδουν λοξές πτυχές ενδύματος. Το Α διατηρεί την απόληξη του και βεβαιώνει την κατασκευή του σώματος της μορφής σε δύο μέρη. Τα υπόλοιπα τέσσερα θραύσματα προέρχονται από το πίσω μέρος του ειδωλίου. Σώζονται αποσπασματικά και πολύ απολεπισμένα, με αποτέλεσμα να μην διευκρινίζεται εάν έχει κατασκευαστεί σε μήτρα.

ΚΟ 1598. Στοά εΙΔ, Το I, Τε Γ1, στρ. 2. 0,025X0,028μ.

Πηλός σκουρόχρωμος γκριζωπός στον πυρήνα και ροδοκίτρινος στην επιφάνεια, με μίκα. Μικρό μέρος ειδωλίου. Συγκολλήθηκε με το παραπάνω ΚΟ 1589 (Z).

M1141. ΚΟ 1644. Στοά εΙΠ, Το IV, Τε Α3, στρ. καταστροφής (Πίν. 63).

A, Γ. 0,12X0,7μ.

M1142. ΚΟ 1633. Χώρος ηΠ, Το II, Τε Κ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,051μ., σωζ. πλ. 0,053μ., πάχ. πλακιδίου 0,015μ. συν. πάχος 0,035μ.

Πηλός σκουρόχρωμος γκριζωπός στον πυρήνα και καστανέρυθρος στην επιφάνεια, με μίκα και μαρμαρυγία. Τμήμα πλακιδίου, με ανάγλυφη μορφή βοός. Το σχήμα του δεν αποκαθίσταται. Απολήγει σε αποστρογγυλεμένο άκρο με μειωμένο πλάτος. Το πίσω μέρος του, αδρά δουλεμένο, διαμορφώνει έκκεντρη, ορθογώνιας τομής προεξοχή. Η μορφή αποδίδεται κατά μέτωπον, με το ρύγχος προς τα κάτω και έντονα διευρυμένα ρουθούνια. Στα πλαϊνά τοιχώματα του ρύγχους, ακανόνιστες χαράξεις αποδίδουν το τρίχωμα. Επάνω δεξιά, μέρος από ωοειδή οφθαλμό ή αυτί.

2.2.6. Αδιάγνωστης χρήσης εργαλεία και αντικείμενα M1143–M1257 (Πίν. 63–65)

2.2.6.1. Λίθινα εργαλεία M1143–M1146 (Πίν. 63)

Ντουβάρι

M1143. ΝΤ 163. Ντουβάρι I, Υπο 45, Τε Α–Γ, στρ. επιφ. (Πίν. 63).

Μήκ. 0,045μ., πλ. 0,028μ., πάχ. 0,02.

Ακέραη λίθινη λεπίδα. Ελλειπτικού περιγράμματος λίθινο εργαλείο, με μία λεία και ελαφρά κυρτή και μια πολυεδρική επιφάνεια. Λεπτή οδοντωτή διαμόρφωση στην κόψη περιμετρικά.

M1144. KO 1651. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,01–0,016, πάχ. 0,002–0,005.

Τμήμα από πυρήνα πυριτόλιθου.

M1145. KO 1653. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν5, στρ. επιφ. (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. 0,013–0,021μ., πάχ. 0,01.

Τμήμα από πυρήνα πυριτόλιθου.

M1146. KO 1654. ΝΑ οικίας, Το I, Τε Ν4, στρ. επιφ. (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,01–0,02μ., πλ. 0,007μ., πάχ. 0,003.

Αιχμή από λεπίδα πυριτόλιθου.

2.2.6.2. Σιδερένια άγκιστρα, γάντζοι M1147–M1154 (Πίν. 63)

M1147. KO 695. Αυλή δI, Το I, Τε Ζ4, στρ. 1. Σιδερένιο άγκιστρο, (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,075μ., πλ. 0,007μ.

Σχεδόν ακέραιο. Τετραγωνικής τομής, με αιχμηρό το ένα άκρο.

M1148. KO 749. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 63).

Μήκ. 0,065μ., πλ. 0,008μ.

Ακέραιο άγκιστρο. Τετραγωνικής τομής, ατρακτόσχημο, με αιχμηρά άκρα. Το κάτω άκρο διαμορφώνει τριγωνική αιχμηρή προεξοχή που αναπτύσσεται προς το εσωτερικό του άγκιστρου.

Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 151, 154, πίν. 133γ, 130β, αρ. 409, 433.

M1149. KO 883. Ν οικίας, Το I, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,009μ., πάχ. 0,004–0,006μ.

Ακέραιο άγκιστρο. Στέλεχος, ορθογωνικής τομής, με πεπλατυσμένα τα άκρα.

M1150. KO 927. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. επιφ. (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,053μ., πλ. 0,003–0,005μ.

Σχεδόν ακέραιο. Τετραγωνικής τομής, με μειούμενο πλάτος προς το αιχμηρό, αγκιστροειδές άκρο.

IsthMia VII, 127, πίν.70, αρ. 450.

M1151. KO 990. Το I, Τε θ7, Περισυλλογή (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. 0,007μ.

Στέλεχος κυκλικής τομής.

M1152. KO 1005. Ν οικίας, Το I, Τε Θ4, στρ. 1α (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,036μ., πλ. 0,005–0,006μ.

Σχεδόν ακέραιο. Ό.π. M1151.

M1153. KO 1299. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 63).

Σωζ. μήκ. 0,033μ., πλ. 0,003–0,005μ.

Σχεδόν ακέραιο. Ό.π. M1151.

M1154. KO 1078. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1, στρ. επιφ. (Πίν. 63).

Α. Διάμ. 0,012μ.

Β. Πλ. 0,01μ.

Γ. Μήκ 0,021μ., πλ. 0,011μ., διάμ. 0,003μ.

Άγκιστρο (Δ) και τρία τμήματα αντικειμένου (Α–Γ). Αποσπασματικά. Τα δύο (Α–Β) σφαιρικού σχήματος, πιθανόν κεφαλές καρφιών. Το Γ ορθογωνικής τομής, με αποκρουσμένα άκρα. Το Δ στέλεχος κυκλικής τομής, λυγισμένο σε μορφή άγκιστρου.

2.2.6.3. Σιδερένιοι και χάλκινοι δακτύλιοι M1155–M1164 (Πίν. 64)

2.2.6.3.1. Σιδερένιοι δακτύλιοι M1155–M1160 (Πίν. 64)

M1155. KO 921. Ν οικίας, Το I, Τε Ι6, στρ. 1 ή 1α (Πίν. 64).

Σωζ. πλ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,005μ.

Αποσπασματικό. Στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M1156. KO 933. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 64).

Εξ. διάμ. 0,031μ.

Ακέραιος δακτύλιος, ανοιχτού τύπου, με εφαιπόμενα άκρα. Στέλεχος ορθογωνικής τομής, με μειούμενο πάχος προς τα άκρα.

M1157. ΚΟ 1080. Δωμάτιο αΧΙΙΙ, Το Ι, Τε Κ4, στρ. 1α (Πίν. 64).

Υπ. διάμ. 0,032μ., πάχ. 0,003μ. Ακέραιος, σε τρία θραύσματα.

Πλατύ στέλεχος ορθογωνικής τομής.

M1158. ΚΟ 1298. Στοά εΙΙΙ, Το IV, Τε Α3, στρ. γκριζωπό (Πίν. 64).

Α. διάμ. 0,038μ., πλ. 0,008μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,034μ., πλ. 0,008μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,019μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,009μ.

Αποσπασματικός δακτύλιος, σε τρία θραύσματα, ίσως εξάρτημα της αλυσίδας ΚΟ 1560. Στέλεχος αδιάγνωστης τομής λόγω διάβρωσης.

M1159. ΚΟ 1420. Δωμάτιο αΧVI, Το Ι, Τε Ι6, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 64).

Εξ. σωζ. πλ. 0,045μ., εσ. σωζ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,005μ.

Δακτύλιος, αδιάγνωστης τομής.

M1160. ΚΟ 1495 Α-Γ. Δωμάτιο αΧVI, Το Ι, Τε Ι3, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 64).

Υπ. εξ. διάμ. 0,034μ., υπ. εσ. διάμ. 0,020μ.

Α. Σωζ. μήκ. 0,029μ., μέγ. διάμ. 0,007μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,021μ., μέγ. διάμ. 0,006μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,028μ., μέγ. διάμ. 0,008μ.

Σχεδόν ακέραιος δακτύλιος ανοιχτού τύπου, σε τρία θραύσματα. Κυκλικής τομής, με σταδιακά μειούμενο πάχος προς τα ελεύθερα άκρα.

2.2.6.3.2. Χάλκινοι δακτύλιοι M1161–M1164 (Πίν. 64)

M1161. ΚΟ 249. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ζ9, στρ. 1 με χαλίκι (Πίν. 64).

Εξ. Διάμ. 0,04μ., εσ. διάμ. 0,024μ., πάχ. 0,0095–0,008μ.

Αποσπασματικός. Χοντρό στέλεχος, κυκλικής τομής.

M1162. ΚΟ 285. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 64).

Διάμ. 0,01μ., πάχ. 0,002μ.

Αποσπασματικός. Στέλεχος ελλειπτικής τομής.

M1163. ΚΟ 286. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α5, στρ. 1 (Πίν. 64).

Εξ. διάμ. 0,022μ., εσ. διάμ. 0,012μ., πάχ. 0,003–0,006μ.

Ακέραιος. Μικρός δακτύλιος κλειστού τύπου. Στέλεχος ημικυκλικής τομής.

M1164. ΚΟ 296. Δωμάτιο αΧVI, Το Ι, Τε Θ1, στρ. πλιθίων και στέγης (Πίν. 64).

Εξ. διάμ. 0,02μ., εσ. διάμ. 0,013μ., πάχ. 0,0045–0,003μ.

Αποσπασματικός. Μικρός δακτύλιος. Στέλεχος κυκλικής τομής.

2.2.6.4. Σιδερένια αδιάγνωστα αντικείμενα M1165–M1193 (Πίν. 64)

M1165. ΚΟ 606. Στοά εΙΙ, Το Ι, Τε Δ6, στρ. επιφ. (Πίν. 64).

Σωζ. μήκ. 0,046μ., πλ. 0,022μ., μήκ. λεπίδας 0,035μ.

Αποσπασματικό. Ημικυκλικού περιγράμματος, διαμορφώνει λεπίδα με ευθύγραμμη κόψη.

M1166. ΚΟ 656. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Γ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 64).

Σωζ. μήκ. 0,108μ., πλ. 0,007μ.

Αποσπασματικό. Επίμηκες στέλεχος, ορθογωνικής τομής, με σταδιακά μειούμενο πλάτος προς το ένα άκρο όπου διαμορφώνει κυκλική κεφαλή. Αυλός Δε διακρίνεται.

Hijmans 2003, 128, 304–5, εικ. 3.35, αρ. M38–M50· Λιλιμπάκη-Ακαμάτη 2000, 150, πίν. 387, αρ. 405· Βασιλειάδου 2011, 256, αρ. 86–88.

M1167. ΚΟ 663. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Γ5, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,091μ., μέγ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,004μ.

Αποσπασματικό. Επίμηκες, ταινιωτό και ελαφρώς κοίλο στέλεχος.

M1168. ΚΟ 671. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,046μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,005μ.

Επίμηκες κοντό στέλεχος, ορθογωνικής τομής.

M1169. ΚΟ 672. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι–αποθήκης, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,076μ., πλ. 0,005μ.

Στέλεχος τετραγωνικής τομής, με πλατύτερο το ένα άκρο.

M1170. KO 678. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η8, στρ. μπάζων (Πίν. 64).

Σωζ. μήκ. 0,065μ., πλ. 0,004μ.

Επίμηκες στέλεχος εργαλείου, αδιάγνωστης τομής. Στο ένα άκρο κάμπτεται σε σχήμα Γ και ακολούθως διαγράφει σιγμοειδές περίγραμμα.

M1171. KO 1267. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Κ2, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,115μ., πλ. 0,007μ.

Ό.π. M1170, τετραγωνικής τομής.

M1172. KO 1518. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η1, στρ. 2.

Μήκ. 0,144μ., πλ. 0,006μ.

Ό.π. M1170, τετραγωνικής τομής.

M1173. KO 705. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ζ12, στρ. χαλίκι.

Συν. μήκ. 0,067μ., μέγ. πλ. 0,009μ., πάχ. 0,004.

Τρία τμήματα από στέλεχος αδιάγνωστης τομής.

M1174. KO 739. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ζ2, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., πλ. 0,007–0,01μ.

Στέλεχος, κυκλικής τομής με αποστρογγυλεμένο το πλατύ άκρο και έντονα αιχμηρό το δεύτερο.

M1175. KO 782. Στοά jID, Το Ι, Τε Ε4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,042μ., μέγ. πλ. 0,033μ., πάχ. 0,004μ.

Δακτυλιόσχημο αντικείμενο, σε δύο, μη συναρμόζοντα, τμήματα.

M1176. KO 815. Δωμάτιο αΙΙΙ, Το Ι, Τε Δ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,153, πλ. 0,006–0,008μ., πάχ. 0,005μ.

Επίμηκες στέλεχος, ορθογωνικής τομής, με ελαφρώς πεπλατυσμένα άκρα.

M1177. KO 823. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. 0,007–0,01μ., πάχ. 0,005μ.

Επίμηκες, ταινιωτό στέλεχος, με συμμετρικά μειούμενο πλάτος προς τα δύο άκρα.

M1178. KO 824. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,151μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,004–0,007μ.

Επίμηκες στέλεχος, ορθογωνικής τομής, με μειούμενο πλάτος προς το ένα άκρο.

M1179. KO 828. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Γ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 64).

Σωζ. μήκ. 0,1μ., διάμ. 0,01μ., διάμ. κεφ. 0,015μ.

Ό.π. M1167.

M1180. KO 836. Δωμάτιο αΙΙ, Το Ι, Τε Δ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,011μ.

Πλάτυ τμήμα από το οποίο εκφύεται στέλεχος τετραγωνικής τομής.

M1181. KO 905. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. 1. Συν.

Σωζ. μήκ. 0,069μ., μέγ. πλ. 0,01μ., πάχ. 0,004μ.

Ταινιωτό στέλεχος, δημιουργεί γωνία, τριγωνικού περιγράμματος.

M1182. NT 140. Ντουβάρι Ι, Υπο 46, Τε Α, στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 64).

Σωζ. μήκ. 0,147μ., σωζ. μήκ. αυλού 0,038μ., σωζ. εξ. διάμ. αυλού 0,015μ., εσ. διάμ. αυλού 0,01μ., σωζ. μήκ. στελέχους. 0,011μ., πλ. στελέχους 0,008–0,006μ.

Αποσπασματικό εργαλείο, σε ένα μεγάλο και πολλά μικρά θραύσματα. Επίμηκες, λεπτό στέλεχος, τετραγωνικής τομής. Διαμορφώνει αιχμή στο ένα άκρο και κυκλικής τομής, στενό αυλό, στο δεύτερο.

M1183. KO 1046. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 2 με πέτρες.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,005–0,010μ., πάχ. 0,005μ.

Τριγωνικού περιγράμματος, χοντρό στέλεχος, με αιχμηρή απόληξη.

M1184. KO 1100. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Η1, στρ. καταστροφής (Πίν. 64).

Σωζ. μήκ. 0,12μ., πλ. 0,039μ., πάχ. 0,006μ.

Αποσπασματικό εργαλείο. Λογχόσχημο, με πλάτος

που μειώνεται προς το ένα αποστρογγυλεμένο άκρο. Ελαφρά στενεύει και προς το δεύτερο πέρας που σώζεται αποσπασματικά. Κυρτό στην άνω και κοίλο στην κάτω επιφάνεια.

M1185. KO 1412. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 64).

Σωζ. μήκ. 0,086μ., πλ. 0,004–0,011μ., πάχ. 0,002–0,004μ.

Ακέραιο αντικείμενο. Επίμηκες στέλεχος τετραγωνικής τομής, διαμορφώνει στο κεντρικό τμήμα του ρομβοειδές έλασμα και απολήγει σε στενά, αιχμηρά άκρα.

M1186. KO 1216 A–H. Δωμάτιο αXVIII, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 64).

A. Πλ. ενδεικτικό 0,004μ.

B. Μήκ. 0,021μ., διάμ. κεφ. 0,014μ.

Γ–ΣΤ) Πλ. ενδεικτικό 0,006–0,012μ.

Αποσπασματικά αντικείμενα.

A. Στέλεχος ορθογωνικής τομής, αναπτύσσεται σε σπράλ με τέσσερις δακτυλούς.

B. Κοντό στέλεχος καρφιού με μικρή κεφαλή.

Γ–ΣΤ. Στελέχη καμπύλου περιγράμματος.

Z–H. Στελέχη ορθογωνικής τομής.

Για χάλκινα σπειροειδή στελέχη, βλ. Robinson 1941, 521, πίν. CLVVII, αρ. 2621–2623.

M1187. KO 1076. Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε I4, στρ. καταστροφής (Πίν. 64).

Υπ. διάμ. 0,11μ., σωζ. μήκ. 0,079μ., πλ. 0,065μ., πάχ. 0,007μ.

Αποσπασματικό. Πλατύ και χοντρό έλασμα, με τις δύο μακρές πλευρές του λυγισμένες προς τα μέσα. Στη μία στενή πλευρά διαμορφώνει μια τριγωνική αιχμηρή απόληξη και μία βαθιά σχισμή, χωρίς ορισμένες απολήξεις. Παρόμοιο με το M1189α, ίσως συνακάνει με το M1190. Raubitschek 1998, 105, πίν. 57 αρ. 341–343 (ανάλογων διαστάσεων κυλινδρικά ελάσματα με εγκάρσιο, αμφικέφαλο καρφί στερέωσης ερμηνεύονται ως πιθανά εξαρτήματα τροχού άμαξας).

M1188. KO 1361 A–B. Στοά εΙΑ, Το II, Τε E1, στρ. καταστροφής (Πίν. 64).

A. Σωζ. μήκ. 0,098μ., πλ. 0,085μ., πάχ. 0,006μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,037μ., πλ. 0,021–0,014μ., πάχ. 0,086μ.

Αποσπασματικό, σε ένα μεγάλο και αρκετά μικρά θραύσματα. Πλατύ και χοντρό έλασμα, με τις δύο μακρές πλευρές του λυγισμένες ελαφρά προς τα μέσα. Παρόμοιο με το M1188.

M1189. KO 1065. Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε I4, στρ. 1α (Πίν. 64).

Σωζ. μήκ. 0,049μ., πλ. 0,029μ., πάχ. 0,005μ.

Αποσπασματικό. Πλατύ και χοντρό έλασμα.

M1190. KO 1228. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 64).

Σωζ. μήκ. 0,092μ., πλ. 0,04μ., πάχ. 0,016μ.

Αποσπασματικό. Χοντρό, ταινιωτό στέλεχος, ελαφρά καμπύλο. Ακανόνιστο έξαρμα στην εσωτερική επιφάνεια της μίας στενής πλευράς, ίσως ίχνος πρόσφυσης. Πιθανόν συσχετίζεται με τα παραπάνω λόγω μεγέθους και θέσης εύρεσης.

M1191. KO 1512. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., πλ. 0,008–0,022μ., πάχ. 0,007–0,014μ.

Στέλεχος, τριγωνικού περιγράμματος και ορθογωνικής τομής, με μειούμενο πάχος προς το κατώτερο άκρο. Ίσως εργαλείο τύπου σφήνας ή σμίλης.

M1192. KO 1553. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,06μ., πλ. 0,027–0,038μ., πάχ. 0,009–0,01μ.

Τμήμα εργαλείου (αξίνα?). Επίμηκες πεπλατυσμένο στέλεχος κοιλόκυρτου περιγράμματος, με μειούμενο πάχος προς τη μία στενή πλευρά.

M1193. KO 1562. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 2.

Μήκ. 0,075, πλ. 0,005–0,07μ., μέγ. άνοιγμα διχαλωτού άκρου 0,016μ., μήκ. διχαλωτού άκρου 0,025μ.

Επίμηκες στέλεχος, τετραγωνικής τομής, με μειούμενο πάχος προς το ένα, αιχμηρό, άκρο. Στο δεύτερο άκρο διαμορφώνει δύο σκέλη, με διχαλωτό μεταξύ τους άνοιγμα.

2.2.6.5. Χάλκινα αδιάγνωστα αντικείμενα και εξαρτήματα M1194–M1199 (Πίν. 65)

M1194. KO 236. Το I, Δοκ. Τομή I, Τε Ε (Πίν. 65).

Εξ. διάμ. 0,06μ., πλ. 0,007μ., πάχ. 0,004μ.

Αποσπασματικό. Στέλεχος, ημικυκλικού περιγράμματος και ελλειπτικής τομής, με μειούμενο πλάτος προς τα άκρα.

M1195. KO 237. Ν οικίας, Το I, Τε Η7, στρ. μπάζων (Πίν. 65).

Σωζ. μήκ. 0,091μ., μέγ. πλ. 0,012μ., πάχ. 0,007μ., διάμ. στελ. 0,008μ., διάμ. κεφ. 0,013μ.

Αποσπασματικό. Χοντρό καμπύλο στέλεχος που αποδίδει τμήμα τόξου. Το ένα άκρο του πεπλατυσμένο και ελλειπτικής τομής. Το δεύτερο, κυκλικής τομής, απολήγει σε δύο επάλληλους πλαστικούς δακτύλιους και ημισφαιρική κομβίόσχημη επίστεψη με κεντρικό ασπιδόμορφο κορύφωμα.

M1196. KO 238. Ν οινοποιείου, Το I, Τε Γ9, στρ. επιφ. (Πίν. 65).

Μήκ. 0,018μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,001μ.

Ακέραιο. Ορθογωνικού περιγράμματος, κλειστός δακτύλιος. Οι πλευρές του είναι ευθύγραμμες με αποστρογγυλεμένες εσωτερικές γωνίες και σχηματίζονται από σχετικά χοντρό, ταινιωτό έλασμα.

M1197. KO 247. Δωμάτιο αII, Το I, Τε Ε1, στρ. καταστροφής (Πίν. 65).

Μήκ. 0,013μ., εξ. διάμ. 0,01μ., εσ. διάμ. 0,007μ., πάχ. 0,0015μ.

Αποσπασματικό. Σπειροειδές αντικείμενο, από λεπτό, συνεστραμμένο σύρμα ημικυκλικής τομής, που σχηματίζει διαδοχικά έξι επάλληλες σπείρες. Προβληματική η ερμηνεία του, όπως και για ανάλογα παραδείγματα από την Όλυνθο, που ταυτίζονται ως ελατήρια ή ως διακοσμητικά στοιχεία που πιθανόν επένδυναν ξύλινους κυλινδρικούς πυρήνες.

Robinson 1941, 51, πίν. CLXVII, αρ. 2621–2623. Καλτσάς 2008, 81, σχ. 40, πίν. 83α, αρ. 911.

M1198. KO 279. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε II, στρ. καταστροφής (Πίν. 65).

Σωζ. μήκ. 0,069μ., πλ. 0,012–0,006μ., πάχ. 0,0015μ.

Αποσπασματικό. Χοντρό, ταινιωτό έλασμα καμπύλου περιγράμματος, με μειούμενο πάχος προς το ένα άκρο.

M1199. KO 306. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε Θ1, καθαρισμός θεμελίου (Πίν. 65).

Μήκ. 0,068–0,048μ., πλ. 0,047μ., πάχ. 0,0035μ., διάμ. κεφ. καρφ. 0,003μ.

Αποσπασματικό. Σχήματος διπλού Ταυ, με κεντρικό στέλεχος κοίλου περιγράμματος και άνισα παράλληλα σκέλη. Η μία πλευρά αδρή. Στο μέσον της, ορθογώνια πριονωτή απόφυση. Πριονωτή και η ελεύθερη πλευρά του βραχύτερου οριζόντιου σκέλους, με εγκοπές που ορίζονται από εγχάρκτη γραμμή. Σε τριγωνική διάταξη, δύο δικέφαλα καρφάκια με δισκόμορφες κεφαλές και η οπή ενός τρίτου. Το πάχος τους ταυτίζεται με του αντικειμένου, οι κεφαλές στην αδρή πλευρά, άνισες και ακανόνιστες.

2.2.6.6. Μετάλλινα στελέχη και ελάσματα M1200–M1248

2.2.6.6.1. Χάλκινα στελέχη σωληνωτά M1200–M1201

M1200. KO 293. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,011μ., πλ. 0,002μ.

Λεπτό ταινιωτό έλασμα, διπλωμένο σε μορφή αυλού και αποκρουσμένο στα σημεία ραφής.

M1201. KO 301. Αυλή δI, Το I, Τε Η1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,014μ., πλ. 0,0035μ., πάχ. 0,0015μ.

Αποσπασματικό. Ταινιωτό, διπλωμένο έλασμα, με εμφανή κατά τόπους τα ίχνη ραφής.

2.2.6.6.2. Χάλκινα στελέχη συμπαγή M1202–M1207

M1202. KO 258. Ν οικίας, Το I. Τε Α6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,0025–0,001μ.

Αποσπασματικό. Κυκλικής τομής, με ταινιωτό το ένα άκρο.

M1203. KO 265. Ν οικίας, Το I, Τε Α5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,064μ., πάχ. 0,001μ.

Αποσπασματικό. Λεπτό, κυκλικής τομής, με ένα αιχμηρό άκρο.

M1204. ΚΟ 266. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,084μ., πάχ. 0,002μ.

Αποσπασματικό. Τετραγωνικής τομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές και μειούμενο πάχος προς τα άκρα.

M1205. ΚΟ 276. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Η1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,045μ., πάχ. 0,006–0,009μ.

Αποσπασματικό. Τετραγωνικής διατομής, με αποστρογγυλεμένες ακμές και μειούμενο πάχος προς το ένα άκρο.

M1206. ΚΟ 283. Δωμάτιο αΧΙV, Το Ι, Τε Κ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,015μ., πάχ. 0,002μ.

Αποσπασματικό. Ελλειπτικής τομής.

M1207. ΚΟ 315. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εΙ Α, Το ΙΙ, Τε Ν3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,01–0,02μ., πάχ. 0,003μ.

Αποσπασματικό. Κυκλικής τομής, με μειούμενο πάχος και ταινιωτή απόληξη στο ένα άκρο.

2.2.6.6.3. Χάλκινα ελάσματα M1208–M1212

M1208. ΚΟ 242. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., σωζ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,001μ.

Αποσπασματικό, σε δύο τμήματα και στρεβλωμένο.

M1209. ΚΟ 248. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. 2.

Αποσπασματικό. Δύο ρινίσματα.

M1210. ΚΟ 251. Δωμάτιο αVII, Το Ι, Τε Ε5, στρ. 1.

Μέγ. μ.0,011μ., μέγ. πλ. 0,006μ., πάχ. 0,001μ.

Επτά μικρά θραύσματα και μη μετρήσιμα ρινίσματα.

M1211. ΚΟ 277. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν4, στρ. καταστροφής.

Μέγ. μήκ. 0,018μ., μέγ. πλ. 0,01μ., πάχ. 0,001μ.

Οκτώ μικρά θραύσματα και μη μετρήσιμα ρινίσματα.

M1212. ΚΟ 291. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Μέγ. μήκ. 0,008μ., μέγ. πλ. 0,001μ., πάχ. 0,001μ.

Ένα μικρό θραύσμα και πολλά μη μετρήσιμα ρινίσματα.

2.2.6.6.4. Σιδερένια ελάσματα M1213–M1214

M1213. ΚΟ 650. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε8, στρ. επιφ.

Σωζ. μήκ. 0,044μ., πλ. 0,023μ., πάχ. 0,004μ.

Έλασμα, με αποστρογγυλεμένες γωνίες.

M1214. ΚΟ 659. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,145μ., πλ. 0,03μ., πάχ. 0,004μ.

Έλασμα, αδιάγνωστου σχήματος.

2.2.6.6.5. Μολύβδινα στελέχη M1215–M1216 και ελάσματα M1217–M1248

M1215. ΚΟ 348. Αυλή δι, Το Ι, Τε Ζ3, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., πλ. 0,034μ., πάχ. 0,01μ.

Χοντρό πεπλατυσμένο τμήμα, ημικυκλικής τομής, με αδρή την μία επιφάνεια. Στην μία στενή πλευρά του ακανόνιστη κοιλότητα βάθους 0,008μ.

M1216. ΚΟ 388. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ε2, στρ. καταστροφής.

Α. Σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,003μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,024μ., πλ. 0,019μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήματα ελάσματος, το ένα αναδιπλωμένο.

M1217. ΚΟ 321. Διάδρομος βII, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,012μ., πλ. 0,007–0,01μ., πάχ. 0,007μ.

Δύο τμήματα στελέχους.

M1218. ΚΟ 333. Στοά εII, Το Ι, Τε Β6, εσωτερικό εστίας 1.

Σωζ. μήκ. 0,016–0,023μ., πλ. 0,008–0,012μ., πάχ. 0,003–0,005μ.

Τρία τμήματα στελεχών.

M1219. KO 365. Δωμάτιο αΙΧ, Το Ι, Τε Ε5, στρ. 1.

Α. Μήκ 0,027μ., πλ. 0,003μ., πάχ. 0,002μ.

Β. Μήκ. 0,045μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,004μ.

Δύο λεπτά στελέχη.

M1220. KO 369. Δωμάτιο αVII, Το Ι, Τε Ε5, στρ. 1.

Μήκ. 0,032μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα ταινιωτού στελεχούς, ίσως από σύνδεσμο.

M1221. KO 374. Στοά jΙΔ, Το Ι, Τε Α1, στρ. 1.

Μήκ. 0,036μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,01μ.

Τμήμα ταινιωτού στελεχούς, ίσως από σύνδεσμο.

M1222. KO 382. Στοά εΙΔ, Το Ι, Τε Γ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,043μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα ταινιωτού στελεχούς, ίσως από σύνδεσμο.

M1223. KO 385. Στοά jIIA, Το Ι, Τε Γ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,058μ., πλ. 0,006–0,014μ., πάχ. 0,008μ.

Τμήμα από πλατύ και χοντρό έλασμα.

M1224. KO 392. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,012μ., πάχ. 0,003μ.

Ελάχιστο τμήμα λεπτού στελέχους.

M1225. KO 395. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ε1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,0015μ.

Τμήμα ταινιωτού στελεχούς, ίσως από σύνδεσμο.

M1226. KO 404. Στοά jIB, Το Ι, Τε Ζ2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,013μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα ταινιωτού στελεχούς, ίσως από σύνδεσμο.

M1227. KO 411. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Β8, στρ. 1,

πίθος 21.

Α. Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,005μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,035μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα από ταινιωτό στέλεχος και μία μάζα μολύβδου.

M1228. KO 424. Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ4, στρ. 2 με πέτρες.

Σωζ. μήκ. 0,069μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,004μ.

Τριγωνικής τομής στέλεχος, με πλάτος που μειώνεται προς τα άκρα. Η μία επιφάνεια αδρή.

M1229. KO 429. Ν οينوποιείου, Το Ι, Τε Γ11, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,019μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήμα ταινιωτού στελεχούς, ίσως από σύνδεσμο.

M1230. KO 437. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 1.

Μήκ. 0,06μ., πλ. 0,006μ., πάχ. 0,006μ.

Τμήμα στελεχούς, ημικυκλικής τομής, ίσως από σύνδεσμο.

M1231. KO 444. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα στελεχούς, ημικυκλικής τομής, ίσως από σύνδεσμο.

M1232. KO 449. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2.

Μήκ. 0,04μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα στελεχούς, ημικυκλικής τομής, ίσως από σύνδεσμο.

M1233. KO 455. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α.

Μήκ. 0,019μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήμα ταινιωτού στελεχούς, ίσως από σύνδεσμο.

M1234. KO 458. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. 2.

Μήκ. 0,025μ., πλ. 0,005μ., πάχ. 0,001μ.

Τμήμα ελάσματος.

M1235. KO 459. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,004μ.

Τμήμα στελέχους, τετραγωνικής τομής, με ένα αιχμηρό άκρο.

M1236. ΚΟ 469. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,092μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,004μ.

Δύο τμήματα λεπτού ταινιωτού στελέχους. Συνεστραμμένα σε σπείρα.

M1237. ΚΟ 478. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K5, στρ. 1α.

Μήκ. 0,054μ., 0,088μ., πλ. 0,014μ., 0,03μ., πάχ. 0,008μ., 0,014μ.

Δύο τμήματα στελεχών, ένα ταινιωτό και ένα τριγωνικής τομής, ίσως από συνδέσμους.

M1238. ΚΟ 479. Στοά jIB, Το I, Τε H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,026μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,005μ.

Τμήμα ταινιωτού στελέχους, ίσως από σύνδεσμο.

M1239. ΚΟ 488. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,006μ.

Τμήμα ταινιωτού στελέχους, ίσως από σύνδεσμο.

M1240. ΚΟ 491. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,048μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,003μ.

Τμήμα ταινιωτού στελέχους, ίσως από σύνδεσμο.

M1241. ΚΟ 512. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,003μ.

Τρία τμήματα ταινιωτού στελέχους, ίσως από σύνδεσμο.

M1242. ΚΟ 535. Αυλή δI, Το I, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,019μ., πλ. 0,01μ., πάχ. 0,007μ.

Λεπτό ταινιωτό έλασμα, αναδιπλωμένο τέσσερις φορές.

M1243. ΚΟ 554. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. 2.

Μήκ. 0,082μ. (0,034+0,048μ.), πάχ. 0,005μ.

Δύο τμήματα λεπτού στελέχους, κυκλικής τομής.

M1244. ΚΟ 555. Στοά jIB, πίθος 25, Το I, Τε H2.

Μήκ. 0,07μ., 0,05μ., πλ. 0,015μ., 0,013μ.

Δύο τμήματα στελεχών, ίσως από σύνδεσμο.

M1245. ΚΟ 563. Χώρος ηII, Το II, Τε I1, στρ. 2.

Μήκ. 0,114μ., πλ. 0,024μ., πάχ. 0,015μ.

Στέλεχος τριγωνικής τομής, με οξεία κορυφή, ίσως από σύνδεσμο.

M1246. ΚΟ 565. Στοά jIB, Το I, Τε H1, στρ. 2.

Μήκ. 0,035μ., πλ. 0,012μ.

Τμήμα ελάσματος.

M1247. ΚΟ 578. Δ οينوποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε B5, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,027μ., πλ. 0,005μ.

Τμήμα στελέχους, ημικυκλικής τομής, ίσως από σύνδεσμο.

M1248. ΚΟ 579. Δ οينوποιείου, περίβολος-καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε B4, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,037μ., πλ. 0,021μ., πάχ. 0,01μ.

Τμήμα, τριγωνικού περιγράμματος, με μια αδρή επιφάνεια.

2.2.6.7. Πήλινα μικροαντικείμενα M1249-M1257 (Πίν. 65)

M1249. ΚΟ 1585. Ν οικίας, Το I, Τε E6, στρ. 1 (Πίν. 65).

Σωζ. ύψ. 0,088μ., μέγ. διάμ. 0,065μ., ελάχ. διάμ. 0,04μ., διάμ. οπής 0,02μ., βάθ. οπής 0,059μ.

Αποσπασματικό. Πηλός κιτρινέρυθρος στον πυρήνα και ροδαλός στην επιφάνεια, με μαρμαρυγία. Κωνικό αντικείμενο με μεγάλη κάθετη, βάθυνση, που διανοίγεται από την κορυφή προς τα κάτω.

M1250. ΚΟ 1631. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 65).

Σωζ. μήκ. 0,078μ., πλ. 0,06μ., ύψ. οδόντων 0,015μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός ροδαλός, με μίκα. Ίχνη ερυθροκάστανου

επιχρίσματος. Ταινιωτό, ελαφρά κοίλο, πλακίδιο, διαμορφώνει στη μία πλευρά του ισομεγέθη οδοντωτά στοιχεία, σε κανονικά διαστήματα.

M1251. KO 1613. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B5, τοίχωμα (Πίν. 65).

Μήκ. 0,05μ., πλ. 0,026μ., πάχ. 0,018μ.

Πηλός ροδαλός με μίκα. Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Άμορφη μάζα ψημένου πηλού, ίσως τμήμα ειδωλίου ή μεγάλου αγγείου.

M1252. KO 1609. Ν οικίας, Το I, Τε E9, στρ. 3 (Πίν. 65).

Μήκ. 0,053μ., πλ. 0,032μ., πάχ. 0,015μ., διάμ. οπής 0,023μ. βάθ. οπής 0,01μ.

Πηλός φαιοκάστανος στον πυρήνα και στην μία επιφάνεια και ερυθροκάστανος στη δεύτερη, με μαρμαρυγία. Ακανόνιστο τραπεζιόσχημο τμήμα πηλού, με μία έκκεντρη κυκλική βάθυνση.

M1253. KO 1623. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής (Πίν. 65).

Μήκ. 0,088μ., μέγ. πλ. 0,06μ., πάχ. 0,015μ.

Πηλός ροδαλός, με μαρμαρυγία. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Τμήμα αγγείου με λειασμένες πλευρές και ακμές.

M1254. KO 1630. Δωμάτιο αΧΙΙΙ, Το I, Τε K4, στρ. καταστροφής (Πίν. 65).

Μήκ. 0,084μ., πλ. 0,023μ., πάχ. 0,018μ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος με μαρμαρυγία. Ίχνη ερυθροκάστανου επιχρίσματος. Επίμηκες τμήμα αγγείου, με λειασμένες πλευρές και ακμές, απολήγει σε αποστρογγυλεμένα άκρα.

M1255. KO 1632. Χώρος ηΙ, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 65).

Σωζ. μήκ. 0,097μ., πλ. 0,078μ., πάχ. 0,015μ.

Πηλός πορτοκαλέρυθρος στη μία επιφάνεια και γκριζωπός στον πυρήνα και στην δεύτερη επιφάνεια, με μαρμαρυγία. Τμήμα από μεγάλο αγγείο, με αποστρογγυλεμένες πλευρές και ακμές.

M1256. KO 1642. Στοά jIA, Το I, Τε Θ1, πάμα εισόδου

του πυρήνα της εστίας 3 (Πίν. 65).

Μήκ. 0,115μ., πλ. 0,063–0,1μ., πάχ. 0,015μ.

Τμήμα από το σώμα μεγάλου αγγείου, με αποστρογγυλεμένες πλευρές και ακμές.

M1257. KO 1648. Το I, Περισυλλογή. Ακατάγραφo (Πίν. 65).

Διάμ. 0,05μ., πάχ. 0,013μ.

Λειασμένο όστρακο αγγείου. Ίσως πάμα.

2.2.7. Υποπροϊόντα επεξεργασίας μετάλλων M1258–M1437 (Πίν. 66)

2.2.7.1. Μάζες και σκωρίες σιδήρου M1258–M1396 (Πίν. 66)

M1258. KO 587. Δοκ. Τομή I, Το I, στρ. επιφ. (Πίν. 66).

Συν. μήκ. 0,123μ., συν. πλ. 0,106μ., πάχ. 0,045μ.

Σε τέσσερα συναρμόζοντα τμήματα.

M1259. KO 589. Δοκ. Τομή I, Το I, στρ. επιφ.

Συν. μήκ. 0,117μ., συν. πλ. 0,115μ., πάχ. 0,041μ.

M1260. KO 595 A–B. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε K14, στρ. 1.

A. Μήκ. 0,033μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,011μ.

B. Μήκ. 0,024μ., πλ. 0,022μ., πάχ. 0,015μ.

M1261. KO 597. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Λ17, στρ. 1.

Μήκ. 0,044μ., πλ. 0,038μ., πάχ. 0,024μ.

M1262. KO 598. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε M17, στρ. 1.

Συν. μήκ. 0,026μ., συν. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,019μ.

Τρία μη συναρμόζοντα τμήματα.

M1263. KO 599. ΝΑ συγκροτήματος, Το I, Τε Λ17, στρ. 1.

Συν. μήκ. 0,046μ., συν. πλ. 0,032μ.

Έξι, μη συναρμόζοντα, τμήματα.

- M1264. KO 604 A-Δ.** ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Κ18, στρ. 1.
Α. Μήκ. 0,016μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,012μ.
Β. Μήκ. 0,019μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,009μ.
Γ. Μήκ. 0,019μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,01μ.
Δ. Μήκ. 0,017μ., πλ. 0,013μ., πάχ. 0,008μ.
Τέσσερα, μη συναρμόζοντα, τμήματα.
- M1265. KO 612.** Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ5, στρ. 1.
Σωζ. πλ. 0,012-0,014μ., πάχ. 0,005μ.
- M1266. KO 680.** Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. 1.
Σωζ. μήκ. 0,056μ., μέγ. πλ. 0,043μ., πάχ. 0,029μ.
- M1267. KO 686 A-B.** Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. 1.
Α. Σωζ. μήκ. 0,027μ., μέγ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,013μ.
Β. Σωζ. μήκ. 0,031μ., σωζ. πλ. 0,019μ., πάχ. 0,015μ.
Δύο τμήματα.
- M1268. KO 730.** Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ2, στρ. καύση.
Πολλά, μη μετρήσιμα, τμήματα.
- M1269. KO 763 A-Γ.** Περισυλλογή, Το Ι, στρ. 1.
Α-Β. Σωζ. μήκ. 0,031μ., πλ. 0,026μ., πάχ. 0,019μ.
Γ. Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,014μ., πάχ. 0,012μ.
Τρία τμήματα, τα δύο συναρμόζοντα.
- M1270. KO 796.** Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.
Πολλά, μη μετρήσιμα, τμήματα.
- M1271. KO 805 A-B.** Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. 2.
Α. Σωζ. μήκ. 0,039μ., πλ. 0,029μ., πάχ. 0,012-0,017μ.
Β. Σωζ. μήκ. 0,029μ., πλ. 0,022μ., πάχ. 0,012μ.
Δύο τμήματα.
- M1272. KO 830 A-Γ.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.
Α. Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,013μ.
Β. Σωζ. μήκ. 0,028μ., μέγ. πλ. 0,024μ., πάχ. 0,015μ.
Γ. Σωζ. μήκ. 0,021μ., μέγ. πλ. 0,018μ., πάχ. 0,011μ.
- M1273. KO 840 A-B.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ4, στρ. καταστροφής.
Δύο τμήματα.
Α. Σωζ. μήκ. 0,051μ., μέγ. πλ. 0,031μ., πάχ. 0,022μ.
Β. Σωζ. μήκ. 0,026μ., μέγ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,007μ.
- M1274. KO 843.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,031μ.
- M1275. KO 850.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ4, στρ. καταστροφής.
Συν. Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,029μ., πάχ. 0,025μ.
Δύο συναρμόζοντα τμήματα.
- M1276. KO 851.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ4, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,042μ., πάχ. 0,021μ.
- M1277. KO 855.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. 2.
Σωζ. μήκ. 0,083μ., μέγ. πλ. 0,05μ., πάχ. 0,026μ.
- M1278. KO 859.** Ν οιοποιείου, Το Ι, Τε Β8, στρ. 3.
Μήκ. 0,107μ., πάχ. 0,037μ.
- M1279. KO 877 A-Γ.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 2 με πέτρες.
Α. Σωζ. μήκ. 0,022μ., μέγ. πλ. 0,015μ., πάχ. 0,012μ.
Β. Σωζ. μήκ. 0,022μ., μέγ. πλ. 0,012μ., πάχ. 0,011μ.
Γ. Σωζ. μήκ. 0,018μ., μέγ. πλ. 0,008μ., πάχ. 0,012μ.
Τρία τμήματα.
- M1280. KO 878 A-B.** Στοά jIN, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 2 με πέτρες.
Α. Σωζ. μήκ. 0,031μ., μέγ. πλ. 0,016μ., πάχ. 0,013μ.
Β. Σωζ. μήκ. 0,017μ., μέγ. πλ. 0,013μ., πάχ. 0,011μ.
- M1281. KO 880.** Στοά jID, Το Ι, Τε Ζ5, στρ. 2 με πέτρες.
Μη μετρήσιμο τμήμα.

M1282. KO 881. Στοά jIN, Το I, Τε Z5, στρ. 2 με πέτρες.
Σωζ. μήκ. 0,033μ., μέγ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,022μ.

M1283. KO 884. Στοά jIN, Το I, Τε Z5, στρ. 2.
Σωζ. μήκ. 0,078μ., μέγ. πλ. 0,056μ., πάχ. 0,028μ.

M1284. KO 885. Στοά jIN, Το I, Τε Z5, στρ. 2.
Σωζ. μήκ. 0,055μ., μέγ. πλ. 0,044μ., πάχ. 0,028μ.

M1285. KO 889. Ν οينوποιείου, Το I, Τε Γ10, στρ. 2.
Μήκ. 0,044μ., μέγ. πλ. 0,034μ., πάχ. 0,017μ.

M1286. KO 910. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. 1.
Σωζ. πλ. 0,019μ.

M1287. KO 922. Ν οικίας, Το I, Τε I6, στρ. 1.
Σωζ. πλ. 0,019μ.

M1288. KO 924. Ν οικίας, Το I, Τε K7, στρ. 1.
Ενδεικτικό πάχ. 0,009–0,031μ.
Τέσσερα, συναρμόζοντα, μη μετρήσιμα τμήματα.

M1289. KO 932. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,019μ., πάχ. 0,012μ.

M1290. KO 948. Ν οικίας, Το I, Τε I6, στρ. επιφ.
Μέγ. πλ. 0,023μ.,
Β. Μέγ. πλ. 0,021μ.
Δύο, κυκλικά τμήματα.

M1291. KO 964. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής.
Διάμ. 0,020μ., πάχ. 0,015μ. Β. Διάμ. 0,019μ., πάχ. 0,016μ.
Δύο, κυκλικά τμήματα.

M1292. KO 975. Ν οικίας, Το I, Τε I6, στρ. καταστροφής.
Σωζ. πλ. 0,036μ., ενδεικτικό πάχ. 0,004μ.

M1293. KO 987. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. 2.
Σωζ. μήκ. 0,035μ., πάχ. 0,015μ.

M1294. KO 988. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, λάκκος.
Σωζ. μήκ. 0,051μ., πάχ. 0,019μ.

M1295. KO 989. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. καταστροφής.
Ενδεικτικό πάχ. 0,004μ.

Τρία, μη μετρήσιμα, τμήματα.

M1296. KO 992. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M6, στρ. καταστροφής.
Σωζ. μήκ. 0,023μ., μέγ. πλ. 0,014μ.

M1297. KO 997. Ν οικίας, Το I, Τε I6, στρ. 1α.
Ενδεικτικό πάχ. 0,005μ.

M1298. KO 998. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. καστανό,πηλώδες.
Ενδεικτικό πάχ. 0,012–0,021μ.
Οκτώ τμήματα, μη μετρήσιμα.

M1299. KO 1001. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. καστανό,πηλώδες.
Διάμ. 0,060μ.
Ένα κυκλικό τμήμα.

M1300. KO 1006. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. 1α.
Ενδεικτικό πάχ. 0,02μ.

M1301. KO 1011. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. 2 με πέτρες.
Διάμ. 0,012μ., πάχ. 0,006μ.
Ένα κυκλικό τμήμα.

M1302. KO 1016. Ν οικίας, Το I, Τε Θ6, στρ. 1α.
Τρία, μη μετρήσιμα, τμήματα.

M1303. KO 1017. Ν οικίας, Το I, Τε Θ6, στρ. 1α.
Διάμ. 0,015μ., πάχ. 0,01μ.

Ένα κυκλικό τμήμα.

Σωζ. μήκ.0,019, πλ. 0,008μ., πάχ. 0,002μ.

M1304. ΚΟ 1020. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α.

Διάμ. 0,036μ.

Ένα, κυκλικό τμήμα.

M1315. ΚΟ 1047. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 2.

Διάμ. 0,108μ., πάχ. 0,044μ.

M1305. ΚΟ 1021. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,062μ., πλ. 0,052μ., πάχ. 0,027μ.

M1316. ΚΟ 1048 Α-Γ. Διάδρομος γII, Το Ι, Τε Ι4, στρ. 1α-1β.

Α. Σωζ. μήκ. 0,021μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,002μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,016μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,002μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,018μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,002μ.

Τρία μεγάλα και αρκετά, μη μετρήσιμα, μικρά τμήματα.

M1306. ΚΟ 1023. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Λ6, στρ. ερυθροκάστανο.

Σωζ. μήκ. 0,02μ., μέγ. πλ. 0,01μ., πάχ. 0,008μ.

M1307. ΚΟ 1024. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. πηλώδες (Πίν. 66).

Σωζ. μήκ. 0,034μ., πάχ. 0,018μ.

M1317. ΚΟ 1050 Α-Β. Διάδρομος γII, Το Ι, Τε Ι4, στρ. 1α-1β.

Α. Σωζ. μήκ.0,021μ., πλ. 0,017μ., πάχ. 0,014μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,015μ., πλ. 0,014μ., π.0,01μ.

Δύο τμήματα.

M1308. ΚΟ 1029. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ6, στρ. καταστροφής.

Ενδεικτικό πάχ. 0,006μ.

Πολλά, μη μετρήσιμα τμήματα.

M1318. ΚΟ 1061. Δωμάτιο αXI, Το Ι, Τε Θ5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,018μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,012μ

M1309. ΚΟ 1031. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. πηλώδες.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., πάχ. 0,014μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,17μ., πάχ. 0,12μ.

M1319. ΚΟ 1066. Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Ι4, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,028μ., πλ. 0,010, πάχος 0,004μ

M1310. ΚΟ 1032. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. πηλώδες.

Σωζ. μήκ. 0,038μ., πάχ. 0,023μ.

M1320. ΚΟ 1073. Δωμάτιο αXI, Το Ι, Τε Θ5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,022μ., πάχ. 0,008μ.

M1311. ΚΟ 1033. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. 2.

Πλ. 0,015μ.

Δύο τμήματα.

M1321. ΚΟ 1077 Α-Γ. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η2, στρ. 1α.

Α. Σωζ. μήκ. 0,052μ., πλ. 0,04μ., πάχ. 0,013μ.,

Β. Σωζ. μήκ. 0,064μ., πλ. 0,042μ., πάχ. 0,031μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,065μ., πλ. 0,058μ., πάχ. 0,038μ.

M1312. ΚΟ 1034. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. 2 με κεραμίδες.

Σωζ. μήκ. 0,012μ., πάχ. 0,004μ.

M1322. ΚΟ 1081. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ1, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., πλ. 0,028μ., π.0,004μ.

M1313. ΚΟ 1042. Αυλάκι 3, Το Ι, Τε Κ6.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., πλ. 0,26μ., πάχ. 0,016μ.

M1323. ΚΟ 1094. Διάδρομος γI, Το Ι, Τε Η5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,068μ., μέγ. πλ. 0,059μ., πάχ. 0,032μ.

M1314. ΚΟ 1044. Αυλάκι 3, Το Ι, Τε Κ6.

M1324. ΚΟ 1096. Διάδρομος γII, Το Ι, Τε Θ4, στρ. 1α.

Πολλά, μη μετρήσιμα, τμήματα.

M1325. KO 1101. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., πλ. 0,029μ., πάχ. 0,021μ.

M1326. KO 1127 A-Δ. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,019μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,007μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,017μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,003μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,012μ., πλ. 0,009μ., πάχ. 0,004μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,015μ., πλ. 0,009μ., πάχ. 0,006μ.

Τέσσερα τμήματα.

M1327. KO 1128. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,021μ., μέγ. πλ. 0,019μ.

M1328. KO 1135. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,061μ., μέγ. πλ. 0,042μ., πάχ. 0,018μ.

M1329. KO 1136. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,059μ., πλ. 0,044μ., μέγ. πάχ. 0,024μ.

M1330. KO 1139. ΝΑ οικίας, Το I, Τε N4, στρ. καταστροφής.

Μέγ. πάχ. 0,02μ.

Πέντε συνανήκοντα τμήματα.

M1331. KO 1144. Αυλή δI, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Πολλά, μη μετρήσιμα, τμήματα.

M1332. KO 1152. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,018μ., πάχ. 0,012μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,021μ., π. 0,013μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,027μ., πάχ. 0,017μ.

M1333. KO 1153. Στοά jIB, Το I, Τε H2, στρ.

καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,045μ., πάχ. 0,032μ.

M1334. KO 1158. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,081μ., μέγ. πλ. 0,0065μ., πάχ. 0,042μ.

M1335. KO 1159. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,112μ., πλ. 0,087μ., πάχ. 0,059μ.

M1336. KO 1160. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής.

Έξι, μη μετρήσιμα, τμήματα.

M1337. KO 1180. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε K5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,027μ., πάχ. 0,012μ.

M1338. KO 1182. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K5, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,08μ., πλ. 0,039μ., πάχ. 0,032μ.

Εννιά, συνανήκοντα τμήματα.

M1339. KO 1187. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. 1α.

Σωζ. μήκ. 0,052μ., μέγ. πλ. 0,038μ., πάχ. 0,01μ.

M1340. KO 1196. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,077μ., μέγ. πλ. 0,049μ.

M1341. KO 1200. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,04μ., πλ. 0,024μ., πάχ. 0,003μ.

M1342. KO 1203. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,064μ., πλ. 0,04μ., πάχ. 0,04μ.

M1343. KO 1219. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,037μ., μέγ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,025μ.

M1344. KO 1220. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ.

καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,136μ., πλ. 0,099μ., πάχ. 0,04μ.

M1345. KO 1221. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., πλ. 0,07μ., πάχ. 0,045μ.

M1346. KO 1229. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,025μ., μέγ. πλ. 0,014μ.

M1347. KO 1247 A-Θ. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,038μ., πλ. 0,03μ., πάχ. 0,017μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,033μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,011μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,029μ., πλ. 0,022μ., πάχ. 0,021μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,033μ., πλ. 0,031μ., πάχ. 0,023μ.

E. Σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,022μ., πάχ. 0,012μ.

ΣΤ. Σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,025μ., πάχ. 0,019μ.

Z. Σωζ. μήκ. 0,022μ., πλ. 0,017μ., πάχ. 0,014μ.

H. Σωζ. μήκ. 0,02μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,009μ.

Θ. Σωζ. μήκ. 0,014μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,006μ.

Εννιά τμήματα.

M1348. KO 1249. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,069μ., πλ. 0,059, πάχ. 0,019μ.

M1349. KO 1252. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,026μ., πάχ. 0,025μ.

M1350. KO 1269. Στοά jIA, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,091μ., πλ. 0,073., πάχ. 0,036μ.

M1351. KO 1301. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,11μ., μέγ. πλ. 0,127μ., πάχ. 0,033μ.

M1352. KO 1329. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,026μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,004μ.

M1353. KO 1330. Στοά jIA, Το I, Τε I4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,021μ., πλ. 0,017μ., πάχ. 0,013μ.

M1354. KO 1335. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε Θ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,135μ., μέγ. πλ. 0,071μ., πάχ. 0,030μ.

M1355. KO 1342 A-B. Δωμάτιο αXI, Το I, Τε Θ5, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,047μ., πλ. 0,043μ., πάχ. 0,019-0,025μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,044μ., πλ. 0,031μ., πάχ. 0,023μ.

M1356. KO 1345 A-Δ. Αυλή δI, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,052μ., σωζ. πάχ. 0,021μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,022μ., μέγ. πάχ. 0,013μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,032μ., μέγ. πλ. 0,019μ., μέγ. π. 0,013μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,016μ., μέγ. πλ. 0,016, μέγ. πάχ. 0,013μ.

Τέσσερα τμήματα.

M1357. KO 1346. Διάδρομος γI, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,018μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,01μ.

M1358. KO 1347 A-Δ. Δωμάτιο αXI, Το I, Τε Θ5, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,012μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,039μ., μέγ. πλ. 0,037μ., πάχ. 0,02μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,021μ., μέγ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,013μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,027μ., πλ. 0,022μ., πάχ. 0,018μ.

Τέσσερα τμήματα.

M1359. KO 1356 A-B. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής.

A. Σωζ. μήκ. 0,028μ., μέγ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,015μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,019μ., μέγ. πλ. 0,013μ., πάχ. 0,009μ.

M1360. KO 1362. Αυλή δI, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,026μ., μέγ. πλ. 0,023μ., μέγ. πάχ. 0,016μ.

M1361. KO 1374. Στοά jIA, To I, Te I4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,057μ., μέγ. πλ. 0,048μ., πάχ. 0,031μ.

M1362. KO 1379. Αυλή δI, To I, Te Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,117μ., μέγ. πλ. 0,075μ., πάχ. 0,03μ.

M1363. KO 1385. Χώρος ηI, To I, Te K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., πλ. 0,053μ., πάχ. 0,036μ.

M1364. KO 1390 A-Δ. Δωμάτιο αXVI, To I, Te I4, στρ. πλιθιών κ. στέγης.

A. Σωζ. μήκ. 0,107μ., μέγ. πλ. 0,064μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,080μ., μέγ. πλ. 0,066μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,045μ., μέγ. πλ. 0,022μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,034μ., μέγ. σωζ. πλ. 0,041μ.

Τέσσερα τμήματα.

M1365. KO 1393. Στοά jIN, To I, Te H4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,093μ., μέγ. πλ. 0,077μ., πάχ. 0,041μ.

M1366. KO 1394. Στοά jIN, To I, Te Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,027μ., μέγ. πλ. 0,019μ., πάχ. 0,015μ.

M1367. KO 1405. Δωμάτιο αXVI, To I, Te Θ1, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,063μ., μέγ. πλ. 0,05μ., πάχ. 0,038μ.

M1368. KO 1408. Δωμάτιο αXVI, To I, Te Θ1, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Σωζ. μήκ. 0,025μ., μέγ. πλ. 0,021μ., πάχ. 0,003μ.

B-Γ. Σωζ. μήκ. 0,024μ., μέγ. πλ. 0,008μ.

M1369. KO 1416. Δωμάτιο αXVI, To I, Te I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,07μ., πλ. 0,040μ., πάχ. 0,033μ.

M1370. KO 1441. Δωμάτιο αXVI, To I, Te I2, στρ.

πλιθιών και στέγης.

A. Σωζ. μήκ. 0,095μ., μέγ. πλ. 0,056μ., πάχ. 0,035μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,046μ., πάχ. 0,023μ.

Δύο τμήματα.

M1371. KO 1463. Χώρος ηI, To I, Te K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,024μ., μέγ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,012μ.

M1372. KO 1468. Στοά jIN, To I, Te Θ4, στρ. δάπεδο.

Σωζ. μήκ. 0,024μ., μέγ. πλ. 0,02μ., πάχ. 0,012μ.

M1373. KO 1480 A-Δ. Στοά jIA, To I, Te Θ2, στρ. 2.

A. Σωζ. μήκ. 0,125μ., μέγ. πλ. 0,095μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,072μ., μέγ. πλ. 0,067μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,073μ., μέγ. πλ. 0,073μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,065μ., μέγ. πλ. 0,054μ.

M1374. KO 1481. Αυλή δI, To I, Te H2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,039μ., πλ. 0,037μ., πάχ. 0,023μ.

M1375. KO 1483. Χώρος ηI, To I, Te K2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,075μ., πλ. 0,06μ., πάχ. 0,031μ.

M1376. KO 1484. Χώρος ηI, To I, Te K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,152μ., πλ. 0,127μ., πάχ. 0,078μ.

M1377. KO 1494 A-B. Δωμάτιο αXVI, To I, Te I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

A. Σωζ. μήκ. 0,073μ., μέγ. πλ. 0,051μ.

B. Σωζ. μήκ. 0,048μ., μέγ. πλ. 0,047μ.

M1378. KO 1498. Δωμάτιο αXVI, To I, Te I3, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,021μ.

M1379. KO 1499. Στοά jIA, To I, Te Θ2, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,049μ., μέγ. πλ. 0,036μ., πάχ. 0,026μ.

M1380. KO 1503. Δωμάτιο αXVIII, To I, Te K2,

στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., μέγ. πλ. 0,01μ., πάχ. 0,008μ.

M1381. ΚΟ 1504. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 2.

Α. Σωζ. μήκ. 0,098μ., μέγ. πλ. 0,05μ. Β. Σωζ. μήκ. 0,062μ., μέγ. πλ. 0,062μ.

M1382. ΚΟ 1506. Δωμάτιο αXVII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. μήκ. 0,102μ., μέγ. πλ. 0,065μ., πάχ. 0,03μ.

M1383. ΚΟ 1521. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2 (Πίν. 66).

Α. Σωζ. μήκ. 0,106μ., πλ. 0,072μ., πάχ. 0,032μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,085μ., πλ. 0,074μ., πάχ. 0,027μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,076μ., πλ. 0,059μ., πάχ. 0,018μ.

Δ. Σωζ. μήκ. 0,064μ., πλ. 0,042μ., πάχ. 0,028μ.

Τέσσερα, συνανήκοντα θραύσματα.

M1384. ΚΟ 1524. Διάδρομος γII, Το Ι, Τε Ι5, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. 0,051μ., πάχ. 0,029μ.

M1385. ΚΟ 1526. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. 2 αμμόδες.

Σωζ. μήκ. 0,109μ., μέγ. πλ. 0,068μ., πάχ. 0,045μ.

M1386. ΚΟ 1527. Στοά jIB, Το Ι, Τε Η2, στρ. πλιθιών και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,055μ., πάχ. 0,038μ.

M1387. ΚΟ 1533. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,085μ., μέγ. πλ. 0,062μ., πάχ. 0,038μ.

M1388. ΚΟ 1543. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. 2.

Α. Σωζ. μήκ. 0,119μ., μέγ. πλ. 0,099μ., πάχ. 0,042μ.,

Β. Σωζ. μήκ. 0,109μ., πλ. 0,092μ., πάχ. 0,042μ.

M1389. ΚΟ 1558 Α-Β. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2.

Α. Σωζ. μήκ. 0,052μ., πλ. 0,04μ., πάχ. 0,023μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,024μ., πλ. 0,017μ., πάχ. 0,014μ.

Δύο τμήματα.

M1390. ΚΟ 1566. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εΙ Α, Το ΙΙ, Τε Ν3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. 0,026μ., πάχ. 0,02μ.

M1391. ΚΟ 1567. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ο16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,046μ., μέγ. πλ. 0,01μ.

M1392. ΚΟ 1568. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,035μ., πάχ. 0,022μ.

M1393. ΚΟ 1573. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Ρ16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,062μ., πάχ. 0,023μ.

M1394. ΚΟ 1576. ΝΑ συγκροτήματος, Το Ι, Τε Π16, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,088μ., πάχ. 0,026μ.

M1395. ΚΟ 1578 Α-Β. Το Ι, Περισυλλογή.

Α. Σωζ. μήκ. 0,064μ., μέγ. πλ. 0,06μ., πάχ. 0,024μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,094μ., πλ. 0,077μ., πάχ. 0,043μ. Δύο τμήματα.

M1396. ΚΟ 1582 Α-Γ. Το Ι, Περισυλλογή.

Α. Σωζ. μήκ. 0,056μ., πλ. 0,039μ., πάχ. 0,017μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,022μ., πλ. 0,021μ., πάχ. 0,013μ.

Γ. Σωζ. μήκ. 0,022μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,01μ.

2.2.7.2. Μάζες μολύβδου M1397-M1437 (Πίν. 66)

M1397. ΚΟ 355. Στοά jIIA, Το Ι, Τε Γ4, στρ. 1.

Μήκ. 0,06μ., πλ. 0,032μ., πάχ. 0,007-0,01μ.

M1398. ΚΟ 366. Διάδρομος βII, Το Ι, Τε Γ5, στρ. 1.

Μήκ. 0,07μ., πλ. 0,062μ., πάχ. 0,017-0,006μ.

Άμορφο, πεπλατυσμένο τμήμα μολύβδου.

M1399. ΚΟ 387. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,023μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,006μ.

M1400. KO 389. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,034μ., πλ. 0,02μ., πάχ. 0,014μ.

M1401. KO 391. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Μέγ. μήκ. 0,035μ., μέγ. πλ. 0,023μ., πάχ. 0,005μ.

Δύο τμήματα.

M1402. KO 399. Στοά jIΔ, Το I, Τε E5, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,023μ., πλ. 0,019–0,011μ., πάχ. 0,003μ.

M1403. KO 420. Διάδρομος βII, Το I, Τε Γ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,094μ., πλ. 0,034–0,019μ., πάχ. 0,007–0,011μ.

M1404. KO 422. Στοά jIN, Το I, Τε Z4, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,021μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,005μ.

M1405. KO 401. Στοά jIB, Το I, Τε Z2, στρ. 2.

Μέγ. μήκ. 0,025μ., μέγ. πλ. 0,013μ., μέγ. πάχ. 0,004μ.

Εικοσιπέντε άμορφα τμήματα μολύβδου και μικροσκοπικά σφαιρίδια.

M1406. KO 407. Δωμάτιο αIX, Το I, Τε Z6, στρ. 3.

Μήκ. 0,03μ., πλ. 0,017μ., πάχ. 0,007μ.

M1407. KO 425. Στοά jIΔ, Το I, Τε Z5, στρ. 2 με πέτρες.

Σωζ. μήκ. 0,019μ., πλ. 0,009–0,011μ., πάχ. 0,002–0,004μ. Δύο τμήματα.

M1408. KO 435. Ν οικίας, Το I, Τε Λ6, στρ. 1 (Πίν. 66).

Μήκ. 0,032μ., πλ. 0,029μ., πάχ. 0,005μ.

M1409. KO 438. Ν οικίας, Το I, Τε Λ5, στρ. 1α (Πίν. 66).

Μήκ. 0,032μ., πλ. 0,024μ., πάχ. 0,004μ.

M1410. KO 445. Ν οικίας, Το I, Τε K6, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,058μ., πλ. 0,027μ., πάχ. 0,005μ.

M1411. KO 451. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. 2.

Μήκ. 0,058μ., πλ. 0,012–0,021μ., πάχ. 0,007μ.

M1412. KO 452. ΝΑ οικίας, Το I, Τε M5, στρ. καστανό με πέτρες.

Σωζ. μήκ. 0,015μ., 0,008μ., πλ. 0,015μ., 0,005μ., πάχ. 0,004μ. 0,002μ.

Δύο τμήματα.

M1413. KO 457. Ν οικίας, Το I, Τε K7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,027μ., πλ. 0,007–0,01μ., πάχ. 0,005μ.

M1414. KO 473. Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε K4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,033μ., πλ. 0,011–0,022μ., πάχ. 0,005μ.

M1415. KO 474. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K5, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,059μ., πλ. 0,013–0,023μ., πάχ. 0,004–0,008μ.

M1416. KO 475. Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε K5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,041μ., πλ. 0,008μ., πάχ. 0,004μ.

M1417. KO 476. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K5, στρ. 1α.

Μήκ. 0,028μ., πλ. 0,023μ., πάχ. 0,006μ.

M1418. KO 477. Δωμάτιο αXIV, Το I, Τε K5, στρ. 1α (Πίν. 66).

Μήκ. 0,02–0,03μ., πλ. 0,009–0,022μ., πάχ. 0,003–0,01μ.

M1419. KO 480. Ν οικίας, Το I, Τε I5, στρ. 1α.

Μήκ. 0,057μ., πλ. 0,038μ., πάχ. 0,003–0,007μ.

M1420. KO 487. Στοά jIB, Το I, Τε , στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,039μ., πλ. 0,025μ., πάχ. 0,006μ.

Στη μία επιφάνεια διαγώνια αβαθής σχισμή, μήκους 0,02μ.

M1421. ΚΟ 489. Διάδρομος γII, Το I, Τε I5, στρ. 1α.

Μήκ. 0,02μ., 0,026μ., πλ. 0,016μ., 0,022μ., πάχ. 0,006μ., 0,01μ.

Δύο τμήματα.

M1422. ΚΟ 505. Ν οικίας, Το I, Τε K5, στρ. 1α.

Μήκ. 0,06μ., πλ. 0,046μ., πάχ. 0,012μ.

M1423. ΚΟ 506. Ν οικίας, Το I, Τε K5, στρ. 1α.

Μήκ. 0,038., πλ. 0,015μ.

M1424. ΚΟ 507. Ν οικίας, Το I, Τε K5, στρ. 1α.

Μήκ. 0,028μ., πλ. 0,025μ.

M1425. ΚΟ 509. Ν οικίας, Το I, Τε Λ5, στρ. 1α.

Μήκ. 0,03μ., πλ. 0,023μ.

M1426. ΚΟ 513. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,015μ., πάχ. 0,005μ.

M1427. ΚΟ 517. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,015μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,004μ.

M1428. ΚΟ 518. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,022μ., πλ. 0,011μ., πάχ. 0,004μ.

M1429. ΚΟ 519. Χώρος ηI, Το I, Τε K4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,03μ., πλ. 0,012μ., πάχ. 0,006μ.

M1430. ΚΟ 525. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,027μ., πλ. 0,031μ., πάχ. 0,003–0,007μ.

M1431. ΚΟ 539. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,098μ., πλ. 0,07μ., πάχ. 0,004μ.

M1432. ΚΟ 532. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε B7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,026μ., πλ. 0,007μ., πάχ. 0,005μ.

M1433. ΚΟ 536. Αυλή δI, Το I, Τε H3, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,057μ., πλ. 0,016μ., πάχ. 0,008μ.

M1434. ΚΟ 545. Στοά εIA, Το II, Τε Z1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,065μ., πλ. 0,018μ., πάχ. 0,005μ.

M1435. ΚΟ 574. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Γ5, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,032μ., πλ. 0,016μ.

M1436. ΚΟ 575. Στοά εIII, Το IV, Τε A4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,05μ., 0,06μ., πλ. 0,032μ., 0,025μ., πάχ. 0,005μ., 0,003μ.

M1437. ΚΟ 581. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 2. Μήκ. 0,041μ., πλ. 0,038μ., πάχ. 0,008μ.

2.2.8. Οικοδομικά κατάλοιπα M1438–M1458 (Πίν. 67)

2.2.8.1. Κέραμοι M1438–M1447 (Πίν. 67)

M1438. ΚΟ 1722. Ημιυπόγειο, Το I, Τε B4, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,69μ., πλ. 0,2–0,21μ., πάχ. 0,015–0,03μ.

Αποσπασματική, συγκολλημένη από πολλά θραύσματα. Πηλός ανοιχτός ερυθρός με πολλές προσμίξεις. Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Καλυπτήρα κέραμος λακωνικού τύπου, ελαφρώς τραπεζόσχημη, με έντονα καμπύλη τομή.

Για την ίδια, βλ. και Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 172, αρ. 12.

M1439. NT 170. Ντουβάρι I, Υπο 46, Τε A, εντός

κτίσματος, στρ. 2α.

Σωζ. μήκ. 0,22μ., πλ. 0,2–0,21μ., πάχ. 0,025–0,03μ., πλ. σφραγ. 0,04–0,05μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Αποσπασματική. Στρωτήρα κέραμος λακωνικού τύπου. Στη μία γωνία, τρεις ημικυκλικές αυλακώσεις από τα δάκτυλα του κεραμέα περιβάλλουν ωοειδές σφράγισμα που αποδίδει πιθανότατα ρόδακα.

M1440. KO 1715. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,12μ., πλ. 0,14μ., πάχ. 0,02–0,025μ., ύψ. τοιχώματος οπής μαζί με τη στεφάνη 0,043μ. σωζ. πλ. οπής 0,11μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Αποσπασματική. Οπαία κέραμος. Το τοίχωμα της οπής ελαφρά λοξότμητο. Ορίζεται περιμετρικά από υπερυψωμένη στεφάνη με αποστρογγυλεμένη ακμή. Το επίπεδο τμήμα της κεράμου με κοίλη άνω και κυρτή κάτω επιφάνεια.

M1441. KO 1719. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι-αποθήκης.

Σωζ. μήκ. 0,13μ., πλ. 0,15μ., πάχ. 0,02–0,025μ., σωζ. ύψ. τοιχώματος οπής μαζί με τη στεφάνη 0,06μ., σωζ. πλ. οπής 0,083μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Αποσπασματική. Οπαία κέραμος. Το τοίχωμα της οπής ελαφρά κοίλο. Το επίπεδο τμήμα της κεράμου με κοίλη άνω και ελαφρά κυρτή κάτω επιφάνεια.

M1442. KO 1714. Ν οικίας, Το Ι, Τε Α6, στρ. καταστροφής (λάκκος).

Σωζ. μήκ. 0,15μ., πλ. 0,054μ., πάχ. 0,023μ., ύψ. τοιχώματος οπής μαζί με τη στεφάνη 0,05μ. σωζ. πλ. οπής 0,15μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Αποσπασματική. Οπαία κέραμος. Το τοίχωμα της οπής επίπεδο, ορίζεται περιμετρικά από υπερυψωμένη στεφάνη, με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια. Το άνω και το κάτω τοίχωμα επίπεδα.

M1443. KO 1716. Στοά jI A, Το Ι, Τε Θ1–Θ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,14μ., πλ. 0,09μ., πάχ. 0,018μ., ύψ. τοιχώματος οπής μαζί με τη στεφάνη 0,046μ. σωζ. πλ. οπής 0,15μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Αποσπασματική. Οπαία κέραμος. Το τοίχωμα της οπής κοιλόκυρτο, ορίζεται περιμετρικά από υπερυψωμένη στεφάνη, με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια. Το άνω και το κάτω τοίχωμα επίπεδα.

M1444. KO 1717. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,195μ., πλ. 0,085μ., πάχ. 0,017μ., ύψ. τοιχώματος οπής μαζί με τη στεφάνη 0,055μ., σωζ. πλ. οπής 0,14μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Αποσπασματική. Οπαία κέραμος. Το τοίχωμα της οπής σχεδόν επίπεδο, ορίζεται περιμετρικά από υπερυψωμένη στεφάνη, με αποστρογγυλεμένη απόληξη. Το άνω και το κάτω τοίχωμα είναι επίπεδα.

M1445. KO 1718. Στοά jI B, Το Ι, Τε Η1, στρ. ορίζοντας χρήσης.

Σωζ. μήκ. 0,13μ., πλ. 0,1μ., πάχ. 0,017–0,02μ., ύψ. οπής μαζί με τη στεφάνη 0,04μ., σωζ. πλ. οπής 0,095μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Αποσπασματική. Οπαία κέραμος. Το τοίχωμα της οπής ελαφρά κοίλο, ορίζεται περιμετρικά από υπερυψωμένη στεφάνη. Το άνω και το κάτω τοίχωμα είναι επίπεδα.

M1446. KO 1720. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι-αποθήκης.

Σωζ. μήκ. 0,096μ., πλ. 0,059μ., πάχ. 0,023μ., ύψ. τοιχώματος οπής μαζί με τη στεφάνη 0,05μ., σωζ. πλ. οπής 0,15μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Αποσπασματική. Οπαία κέραμος. Το τοίχωμα της οπής επίπεδο, ορίζεται περιμετρικά από υπερυψωμένη στεφάνη, με αποστρογγυλεμένη άνω επιφάνεια. Το άνω και το κάτω τοίχωμα επίπεδα.

M1447. ΚΟ 1721. Δ οινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α6, στρ. 1.

Σωζ. μήκ. 0,165μ., πλ. 0,06μ., πάχ. 0,017μ., ύψ. τοιχώματος οπής μαζί με τη στεφάνη 0,046μ. σωζ. πλ. οπής 0,165μ.

Πηλός ανοιχτός καστανός (7.5YR 6/4 light brown), με μίκα και ασβεστολιθικά τρίμματα. Ίχνη ερυθρού επιχρίσματος. Αποσπασματική. Οπαία κέραμος. Το τοίχωμα της οπής σχεδόν επίπεδο, ορίζεται περιμετρικά από υπερυψωμένη στεφάνη, με αποστρογγυλεμένη απόληξη. Το άνω και το κάτω τοίχωμα είναι επίπεδα.

2.2.8.2. Πλίνθοι M1448–M1452 (Πίν. 67)

M1448. ΚΟ 1723. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλινθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,29μ., σωζ. πλ. 0,2μ., ύψ. 0,09μ.

Αποσπασματικός. Ωμός πηλός, σκούρος καστανός και κατά τόπους γκριζωπός, λόγω καύσης, με πολλές προσμίξεις και αποτυπώματα από άχυρα. Ωμόπλινθος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 174, αρ. 19.

M1449. ΚΟ 1726 Α. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,19μ., πλ. 0,09μ., ύψ. 0,07μ.

Ωμός πηλός, σκούρος καστανός και κατά τόπους γκριζωπός, λόγω καύσης, με πολλές προσμίξεις και αποτυπώματα από άχυρα. Αποσπασματικός. Ωμόπλινθος, πιθανόν ημιπλίνθιο.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 174, αρ. 18α.

M1450. ΚΟ 1726 Β. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ2, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,145μ., σωζ. πλ. 0,115μ., ύψ. 0,074μ.

Ωμός πηλός, σκούρος καστανός και κατά τόπους γκριζωπός, λόγω καύσης, με πολλές προσμίξεις και αποτυπώματα από άχυρα. Αποσπασματικός. Ωμόπλινθος.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 174, αρ. 18β.

M1451. ΚΟ 1724. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλινθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,29μ., σωζ. πλ. 0,2μ., ύψ. 0,09μ.

Ωμός πηλός, σκούρος καστανός και κατά τόπους γκριζωπός, λόγω καύσης, με πολλές προσμίξεις και αποτυπώματα από άχυρα. Αποσπασματικός. Ωμόπλινθος.

M1452. ΚΟ 1725. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ2, στρ. πλινθίων και στέγης.

Σωζ. μήκ. 0,29μ., σωζ. πλ. 0,2μ., ύψ. 0,09μ.

Ωμός πηλός, σκούρος καστανός και κατά τόπους γκριζωπός, λόγω καύσης, με πολλές προσμίξεις και αποτυπώματα από άχυρα. Αποσπασματικός. Ωμόπλινθος.

2.2.8.3. Θραύσματα πηλού από δορώσεις και τοιχοποιίες M1453–M1454 (Πίν. 67)

M1453. ΚΟ 1728. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Θ1, στρ. καταστροφής.

Πάχ. 0,01, πλ. αυλακώσεων 0,007–0,011μ.

Ωμός πηλός, έντονα ερυθρός και εύθρυπτος, με προσμίξεις από χαλίκι και αποτυπώματα από άχυρα. Οι αυλακώσεις σε παράλληλη διάταξη με μεταβαλλόμενο πάχος. Θραύσματα πηλού, με αποτυπώματα καλαμιών στη μία πλευρά, επιχρισμένα με κονίαμα στην άλλη. Πιθανότατα από ελαφρά τοιχοποιία ορόφου.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 173–74, αρ. 16.

M1454. ΚΟ 1727. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε Ι1, στρ. καταστροφής.

Σωζ. μήκ. 0,145μ., σωζ. πλ. 0,122μ., πάχ. 0,085, πλ. αυλακώσεων 0,015μ.

Ωμός πηλός, έντονα ερυθρός και εύθρυπτος, με προσμίξεις από χαλίκια και μικρούς λίθους. Η κάτω πλευρά αδρά λειασμένη, ενώ η άνω με ίχνη καλάμωσης. Ίσως πρόκειται για ωμόπλινθο που ξηράνθηκε πάνω σε πλέγμα καλαμιών ή για την τελευταία πλίνθο τοίχου κάτω από την οροφή.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 174, αρ. 17.

2.2.8.4. Πήλινη οπτή πλάκα δαπέδου M1455 (Πίν. 67)

M1455. KO 1729. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Η1, στρ. 2.

Μήκ. πλευράς 0,52μ., πάχ. 0,05μ.

Ψημένος ερυθρός πηλός, με πολλές προσμίξεις. Ακέραη. Τετράγωνου σχήματος και ορθογωνικής τομής, με αδρά λειασμένες πλευρές και αποστρογγυλεμένες ακμές και γωνίες.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 175, αρ. 20.

2.2.8.5. Πήλινοι οπτοί «πεσίσκοι» M1456-M1458 (Πίν. 67)

M1456. KO 3405. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ζ1, στρ. λάκκος.

Α. Σωζ. μήκ. 0,11μ, πλ. 0,07-0,075μ.

Β. Σωζ. μήκ. 0,055μ, πλ. 0,065μ.

Πήλινοι πεσίσκοι, δύο. Ψημένος ερυθρός πηλός, με προσμίξεις. Ορθογωνικής τομής αντικείμενα, με αποστρογγυλεμένες ακμές και πλάτος που μειώνεται προς το ένα άκρο.

M1457. KO 3406. Στοά εΙΑ, Το Ι, Τε Δ1, στρ. 2.

Σωζ. μήκ. 0,125μ, πλ. 0,063-0,075μ. Ό.π. M1456

M1458. KO 3407. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η3, στρ. ζώνη μαύρου χρώματος.

Σωζ. μήκ. 0,115μ, πλ. 0,08-0,085μ. Ό.π. M1456

2.2.9. Υπολείμματα οργανικών υλών κ.ά. (Πίν. 67)

M1459. KO 1677. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ6, στρ. αλλουβιακό.

Σωζ. ύψ. 0,13μ., πλ. 0,12μ.

Απανθρακωμένο κάτω μέρος κορμού με ρίζα, από αρχαίο δέντρο έξω από τη νότια και κύρια είσοδο της οικίας.

Για το ίδιο, βλ. Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 234, αρ. 293.

M1460. KO 1713. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση

Στοάς εΙ Α, Το ΙΙ, Τε Ν3, στρ. καταστροφής.

Μήκ. 0,036μ., πλ. 0,02-0,01μ., πάχ. 0,008μ.

Πηλός με αποτύπωμα φύλλου, ίσως αμπελόφυλλου, από το στρώμα καταστροφής στα ΒΑ της οικίας.

Για το ίδιο βλ., Πουλάκη-Παντερμαλή 2003β, 234, αρ. 294.

2.3. Νομίσματα Ν1-Ν213, Θ1-Θ3 (Πίν. 70-86)

2.3.1. Μεμονωμένα νομίσματα Ν1-Ν213

2.3.1.1. Κοπές βασιλέων της Μακεδονίας Ν1-Ν173

Αμύντας Γ' (393 - περ. 370/69 π.Χ.)

Α (ΧΑ ημιοβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Αετός σπαράσσει φίδι δ. Πάνω ΑΜΥΝΤΑ.

(για τον τύπο, SNG Alpha, 214-30).

Ν1. KO 222. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, στρ. 2 με κεραμίδες (Πίν. 70).

↓ 14χιλ. 2,16γρ.

Κακή. / [Α]ΜΥ[ΝΤΑ].

Φίλιππος Β' (359-336 π.Χ. και μεταθανάτιες εκδόσεις)

Α (ΧΑ ημιοβόλιο)

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή δ.

Οπ.: Ιππέας με καυσία σε ίππο που καλπάζει δ. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Ίσως σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω από τον ίππο.

(για τον τύπο, SNG ANS, 841-44· SNG Cor., 610-12).

Ν2. KO 29. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. μπάζων (Πίν. 70).

→ 18χιλ. 5,86γρ.

Κακή. / [Φ]ΙΛ[ΙΠΠΟΥ].

Ν3. KO 112. Δωμάτιο αXIV, Το Ι, Τε Λ4, στρ. 1α (Πίν.

70).

↘ 17/18χιλ. 5,78γρ.

Κακή. / [ΦΙΛΙΠΠΟΥ]. Κάτω ΔΙ (:)

A (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή δ.

Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει δ. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Ίσως σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω από τον ίππο.

(για τον τύπο, SNG Alpha, 349 κ.ε. SNG ANS, 846 κ.ε. SNG Corp., 582–609).

N4. ΚΟ 34. Δωμάτιο αΧ, Το I, Τε Η6, στρ. 1 (Πίν. 70).

→ 17χιλ. 7,54γρ.

Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠΟ[Υ]. Κάτω άστρο.

SNG ANS, 889–90.

N5. ΚΟ 155. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε Α6, στρ. 1 (Πίν. 70).

✓ 18χιλ. 5,36γρ.

Πολύ κακή. / [ΦΙΛΙΠΠΟΥ]. Κάτω άστρο.

N6. ΚΟ 101. Ν οικίας, Το I, Τε Θ6, στρ. 1α (Πίν. 70).

← 15χιλ. 4,29γρ.

Κακή. / [ΦΙΛΙ]ΠΠ[ΟΥ]. Κάτω οριζόντιος κεραυνός (:)

SNG Alpha, 349· SNG ANS, 880–81. Ό.π.

N7. ΚΟ 118. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 70) .

← 14/15χιλ. 5,57γρ.

Κακή. / [ΦΙ]ΛΙ[ΠΠΟΥ]. Κάτω ρόπαλο.

SNG Alpha, 351–53· SNG ANS, 868.

N8. ΚΟ 76. Στοά jIN, Το I, Τε Η4, κάτω από το στρ. καταστροφής–ορίζοντας χρήσης (Πίν. 70).

→ 17/18χιλ. 5,46γρ.

Μέτρια. / [ΦΙΛΙΠ]ΠΟΥ. Κάτω λόγχη δ.

SNG Alpha, 354–58· SNG ANS, 850–53.

N9. ΚΟ 231. ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εΙ Α, Το II, Τε Ν3, στρ. λούνη (Πίν. 70).

→ 16/17χιλ. 5,14γρ.

Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω λόγχη δ. Ό.π.

N10. ΚΟ 80. Δωμάτιο αII, Το I, Τε Ε1, στρ. 2 (Πίν. 70).

← 17χιλ. 4,94γρ.

Κακή. / [ΦΙΛΙ]ΠΠΟΥ. Κάτω δελφίνι.

SNG Alpha, 362–63· SNG ANS, 864–65.

N11. ΚΟ 93. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. 1α διαταραγμένο (Πίν. 70).

↗ 17χιλ. 6,42γρ.

Καλή. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω πέτασος (SNG Alpha, 366· SNG ANS, 877–879) ή καρπός δημητριακού (Νικήσιανη, τάφος Β, 75).

N12. ΚΟ 147. Χώρος ηI, Το I, Τε Κ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 70).

→ 17χιλ. 5,28γρ.

Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠ[ΟΥ]. Κάτω Α.

SNG Alpha, 374–75.

N13. ΚΟ 108. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 1α (Πίν. 70).

↗ 17/18χιλ. 4,27γρ.

Κακή. / [ΦΙ]ΛΙ[ΠΠΟΥ]. Κάτω Ε.

SNG Alpha, 378–80· SNG ANS, 956–59.

N14. ΚΟ 158. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Ι2, στρ. καταστροφής (Πίν. 70).

↑ 16/17χιλ. 4,77γρ.

Μέτρια. / [ΦΙ]ΛΙΠ[ΠΟΥ]. Κάτω Ε. Ό.π.

N15. ΚΟ 63. Στοά jID, Το I, Τε Ζ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 70).

↗ 17χιλ. 5,16γρ.

Καλή. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω ☉

SNG Alpha, 384–85· SNG ANS, 926.

N16. ΚΟ 19. Στοά εII, Το I, Τε Β6, στρ. 1 (Πίν. 70).

→ 17χιλ. 6,5γρ.

Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω Λ.

SNG Alpha, 386–7.

- N17. KO 37.** Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Δ1, περισυλλογή (Πίν. 71).
 ↙ 16χιλ. 4,43γρ.
 Κακή. / ΦΙΛΙ[ΠΠΟΥ]. Κάτω Λ (;). Ό.π.
- N18. KO 113.** Δωμάτιο αXIV, Το Ι, Τε Κ5, στρ. 1α (Πίν. 71).
 ↖ 16/17χιλ. 4,54γρ.
 Κακή. / [ΦΙΛ]ΙΠ[ΠΟΥ]. Κάτω Λ (;). Ό.π.
- N19. KO 30.** Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. μπάζων (Πίν. 71).
 ← 18χιλ. 4,70γρ.
 Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω Ν. Πούλιος 1990, 37.
- N20. KO 77.** Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Γ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 71).
 → 17χιλ. 5,86γρ.
 Κακή. / [ΦΙΛ]ΙΠΠΟΥ. Δυσδιάκριτο σύμβολο.
- N21. KO 123.** Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η2, στρ. καταστροφής (Πίν. 71).
 ↓ 16/17χιλ. 4,93γρ.
 Πολύ κακή. / ΦΙΛΙ[ΠΠΟΥ]. Δυσδιάκριτο σύμβολο.
- N22. KO 230.** ΒΑ οικίας, πιθανή προέκταση Στοάς εΙ Α, Το ΙΙ, Τε Ν3, στρ. καταστροφής (Πίν. 71).
 ↓ 15/17χιλ. 4,69γρ.
 Μέτρια. [ΦΙ]Λ[ΙΠΠΟΥ]. Δυσδιάκριτο σύμβολο.
- N23. KO 51.** Στοά jIIA, Το Ι, Τε Γ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 71).
 ↙ 16χιλ. 4,14γρ.
 Κακή. / [ΦΙΛΙ]ΠΠΟΥ.
- N24. KO 184.** Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 71).
 ↙ 17/18χιλ. 4,09γρ.
 Πολύ κακή. / [ΦΙΛΙΠ]Π[ΟΥ].
- N25. KO 218.** Χώρος ηII, Το ΙΙ, Τε Ι1, στρ. 2 (Πίν. 71).
 ↙ 18χιλ. 5,04γρ.
- N26. KO 23.** Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Η5, στρ. 1 (Πίν. 71).
 ↑ 16/18χιλ. 5,64γρ.
 Κακή. / [ΦΙ]ΛΙ[ΠΠΟΥ].
- N27. KO 178.** Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. 2 (Πίν. 71).
 ↗ 16χιλ. 5,13γρ.
 Κακή. / [ΦΙΛΙΠΠΟΥ].
- Α (ΧΑ ημιωβόλιο)
Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή δ.
Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει α. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Ίσως σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω από τον ίππο.
- N28. KO 068.** Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ε1, στρ. καταστροφής (Πίν. 71).
 → 15/17χιλ. 5,37γρ
 Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω Ν.
 SNG Alpha, 388–90· SNG Cop 614.
- N29. KO 156.** Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής (Πίν. 71).
 ↖ 16/18χιλ. 4,66γρ.
 Μέτρια. / [ΦΙ]ΛΙΠΠΟΥ. Αδιάγνωστο σύμβολο ή μονογράφημα.
- Α (ΧΑ ημιωβόλιο)
Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή α.
Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει δ. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Ίσως σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω από τον ίππο.
 (για τον τύπο, SNG Alpha, 339–48).
- N30. KO 91.** Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. 1α (Πίν. 71).
 ← 17χιλ. 5,63γρ.
 Καλή / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Δυσδιάγνωστο σύμβολο, ίσως έντομο ή καρπός.
 Α (ΧΑ ημιωβόλιο)
Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή α.
Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει α. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Ίσως σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω

από τον ίππο.

N31. ΚΟ 97. Ν οικίας, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 71).

↙ 17χιλ. 5,46γρ.

Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω κεφαλή λέοντος.
SNG Alpha, 371–73.

Β (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει δ. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ.
Σύμβολο κάτω από τον ίππο.

N32. ΚΟ 130. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 71).

→ 14χιλ. 2,51 γρ.

Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Δυσδιάκριτο σύμβολο (λόγχη ;).

SNG Alpha, 409–10· SNG ANS, 975–57.

N33. ΚΟ 132. Χώρος ηΙ, Το Ι, Τε Κ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 72).

↑ 14/15χιλ. 2,56γρ.

Κακή. / [ΦΙ]Λ[ΙΠΠΟΥ]. Δυσδιάκριτο σύμβολο.

N34. ΚΟ 135. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής (Πίν. 72).

↓ 17χιλ. 3,51γρ.

Πολύ κακή. / [ΦΙΛ]Ι[ΠΠΟΥ].

Β (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή α.

Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει α. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ.
Σύμβολο κάτω από τον ίππο.

N35. ΚΟ 167. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ζ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 72).

↗ 14χιλ. 2,05γρ.

Μέτρια / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Δυσδιάκριτο σύμβολο.
SNG München, 217.

ΑΑ (ΧΑ οβολός)

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή δ.

Οπ.: Ιππέας με ανυψωμένο το δ. χέρι, σε τριποδίζοντα ίππο δ. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα κάτω από τον ίππο ή στο πεδίο δ.

(για τον τύπο, SNG Alpha, 426–38· SNG ANS, 830–40).

N36. ΚΟ 54. Στοά jIIA, Το Ι, Τε Γ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 72).

→ 20χιλ. 6,99γρ.

Πολύ κακή / [ΦΙΛΙ]ΠΠΟΥ.

С (Χαλκούς)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Ρόπαλο (η λαβή δ. ή α.). ΦΙΛΙΠ / ΠΟΥ. Ίσως σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα στο πεδίο πάνω και κάτω.

(για τον τύπο, SNG Alpha, 439–54· SNG ANS, 979–93).

N37. ΚΟ 67. Δωμάτιο αΙ, Το Ι, Τε Ε1, στρ. καταστροφής (Πίν. 72).

↗ 11χιλ. 0,91γρ.

Κακή. / ΦΙΛΙΠ/ΠΟ[Υ]. Ρόπαλο με τη λαβή δ.

N38. ΚΟ 70. Δωμάτιο αΙΙ, Το Ι, Τε Ε1, στρ. καταστροφής (Πίν. 72).

↘ 8χιλ. 0,86γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό / [Φ]ΙΛΙΠ/Π[ΟΥ].
Ρόπαλο με τη λαβή δ.

N39. ΚΟ 75. Δωμάτιο αΙΙ, Το Ι, Τε Ε1, κάτω από το στρ. καταστροφής-ορίζοντας χρήσης (Πίν. 72).

↘ 7χιλ. 0,28γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό / ΦΙΛ[ΙΠ]/Π[ΟΥ].
Ρόπαλο με τη λαβή α.

N40. ΚΟ 103. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Λ6, στρ. καταστροφής (Πίν. 72).

(;) 10χιλ. 0,42γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό / ΦΙΛΙΠ/ΠΟΥ. Ρόπαλο με τη λαβή α.

N41. ΚΟ 164. Διάδρομος γΙ, Το Ι, Τε Θ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 72).

↘ 9χιλ. 0,46γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό / [ΦΙ]ΛΙΠ/Π[ΟΥ].
Ρόπαλο με τη λαβή α.

Αλέξανδρος Γ' (336–323 π.Χ. και
μεταθανάτιες εκδόσεις)

Δραχμή

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Ένθρονος Δίας δ., κρατά αετό στο δ. και σκήπτρο
στο α. χέρι. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ δ.

N42. KO 84. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Γ3, στρ.
καταστροφής.

↓ 17/19χιλ. 3,90γρ.

Καλή. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Στο πεδίο α. ΚΙ και κάτω
από το θρόνο Ν (Πίν. 72)

Μεταθανάτια κοπή από τη Λάμψακο (περ. 310–301
π.Χ.).

Price 1991, 1398.

½ ΑΕ (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Μακεδονική ασπίδα. Στο επίσημα κεραυνός

Οπ.: Δίλοφο μακεδονικό, δαφνοστεφές κράνος. Β–Α
εκατέρωθεν.

(για τον τύπο βλ. Price 1991, 396Α–416· SNG Alpha,
820–48).

N43. KO 96. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν5, στρ. καταστροφής
(Πίν. 72).

– 15 χιλ. 4,28γρ.

Καλή. / Β–Α εσωτερικά του λοφίου. Κάτω Ξ

Liampi 1986, 32–4· Price 1991, 400· SNG Alpha, 823.

N44. KO 159. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Η2, στρ. καταστροφής
(Πίν. 72).

– 14/16χιλ. 3,57γρ.

Καλή. / Β–Α κάτω από το κράνος. Πάνω δ. Ξ

Liampi 1986, 8–22· SNG Alpha, 824.

N45. KO 170. Δωμάτιο αΧVI, Το Ι, Τε Ι3, στρ. πλιθίων
και στέγης (Πίν. 72).

– 16χιλ. 3,57γρ.

Κακή. / [Β] – Α εξωτερικά του λοφίου.

Δεν αναγνωρίζεται τυχόν σύμβολο ή γράμμα.

N46. KO 215. Στοά jIA, Το Ι, Τε Θ2, στρ. 2 (Πίν. 72).

– 17/19χιλ. 2,78γρ.

Κακή. / Β – Α εξωτερικά του λοφίου.

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Πάνω ρόπαλο (η λαβή α.), κάτω φαρέτρα με τόξο.

Ανάμεσα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

(για τον γενικό τύπο Ηρακλής/ρόπαλο και φαρέτρα
με τόξο άνω ή κάτω, βλ. Price 1991, 266–319).

N47. KO 224. Δωμάτιο αΧVII, Το Ι, Τε ΙΙ, στρ. 2 με
κεραμίδες (Πίν. 72).

→ 16/18χιλ. 4,55γρ.

Μέτρια. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πιθανόν χωρίς σύμβολο,
γράμμα ή μονογράφημα.

Price 1991, 266.

N48. KO 98. Αυλάκι 2, Το Ι, Τε Ι7, στρ. 1α (Πίν. 72).

↘ 16/18χιλ. 5,58γρ.

Μέτρια. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω Δ.

Price 1991, 294· SNG Alpha, 718–19.

N49. KO 32. Ν οικίας, Το Ι, Τε Θ6, στρ. 1 (Πίν. 72).

↙ 18χιλ. 5,73γρ.

Καλή. / ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Πάνω Π.

Price 1991, 310· SNG Alpha 724–26· SNG Saroglos,
835.

N50. KO 62. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. καταστροφής
(Πίν. 73).

↘ 17χιλ. 5,91γρ.

Καλή. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ό.π.

N51. KO 72. Δωμάτιο αΠ, Το Ι, Τε Ε1, στρ.
καταστροφής (Πίν. 73).

→ 17χιλ. 4,49γρ.

Μέτρια. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ό.π.

N52. KO 141. Δ οينوποιείου, περίβολος–καδόσχημες
δεξαμενές, Το ΙV, Τε Γ5 (Πίν. 73).

↑ 18χιλ. 5,99γρ.

Καλή. /ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ό.π.

← 17χιλ. 5,41γρ.

N53. ΚΟ 162. Δωμάτιο αXVIII, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 73).

Κακή. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Δεν αναγνωρίζεται σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

↓ 16χιλ. 5,29γρ.

N61. ΚΟ 214. Στοά jIB, Το I, Τε H2, στρ. 2 (Πίν. 73).

Μέτρια. /[Α]ΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ό.π.

← 17χιλ. 5,86γρ.

Κακή. / ΑΛ[ΕΞΑΝΔΡΟΥ].

N54. ΚΟ 83. Ν οινοποιείου (στοάς εII), Το I, Τε B7, Λάκκος (Πίν. 73).

N62. ΚΟ 177. Αυλή δI, Το I, Τε H2, στρ. ορίζοντας χρήσης (Πίν. 73).

↑ 18χιλ. 6,26γρ.

← 16χιλ. 3,78γρ.

Καλή /ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω Ξ

Πολύ κακή. / [Α]Λ[ΕΞΑΝΔΡΟΥ].

Price 1991, 316b· SNG Saroglos, 838–40· SNG München 848–49.

ΑΕ (ΧΑ ημιβόλιο)

N55. ΚΟ 181. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε Θ1, στρ. 2 (Πίν. 73).

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

← 17χιλ. 6,57γρ.

Οπ.: Πάνω ρόπαλο (η λαβή α.), κάτω τόξο σε γωρυντό. Ανάμεσα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Μέτρια. /[Α]ΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ό.π.

(για τον γενικό τύπο Ηρακλής/ρόπαλο και τόξο σε γωρυντό άνω ή κάτω, βλ. Price 1991, 322–37A).

N56. ΚΟ 223. Χώρος ηII, Το II, Τε K1, στρ. 2 (Πίν. 73).

N63. ΚΟ 85. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ. βοτσαλωτό δάπεδο (Πίν. 73).

← 17/20χιλ. 4,49γρ.

↑ 15/18χιλ. 1,80γρ.

Μέτρια. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ό.π.

Πολύ κακή. /[ΑΛΕΞΑ]ΝΔΡΟΥ. Κάτω δυσδιάκριτο γράμμα, ίσως E.

N57. ΚΟ 229. Στοά εIII, Το IV, Τε A4, στρ. 2 (Πίν. 73).

Price 1991, 322.

↓ 17χιλ. 6,17γρ.

Καλή. /ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ό.π.

N64. ΚΟ 142. Στοά εIA, Το II, Τε I2, σύγχρονη διατάραξη (Πίν. 73).

N58. ΚΟ 18. Στοά εII, Το I, Τε B6, στρ. 1 (Πίν. 73).

↑ 16χιλ. 4,71γρ.

(;) 18χιλ. 5,22γρ.

Μέτρια. /ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ό.π.

Κακή. /ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Δεν σώζεται σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

Price 1991, 326A. SNG Alpha, 737. SNG Saroglos, 843.

N59. ΚΟ 40. Στοά εID εξωτερικά, Το I, Τε Γ1, στρ. 1 (Πίν. 73).

N65. ΚΟ 148. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 73).

(;) 18χιλ. 4,95γρ.

→ 16χιλ. 3,72γρ.

Κακή. /ΑΛΕΞΑ[ΝΔ]ΡΟΥ. Δεν σώζεται σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

Κακή. /ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Ό.π.

½ ΑΕ (ΧΑ Τεταρτημόριο) ή ¼ ΑΕ (Χαλκούς)

N60. ΚΟ 228. Άνοιγμα αXVI, Το I, Τε II, κατασκευή προστατευτικού στεγάστρου υπογείου πύργου (Πίν. 73).

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Φαρέτρα και τόξο. Πάνω ΑΛΕΞΑ κάτω ΝΔΡΟΥ.

(ο τύπος εκτός Price 1991).

N66. KO 45. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ. 1 (Πίν. 74).
↙ 15χιλ. 1,92γρ.

Μέτρια / ΑΛΕΞΑ/ΝΔΡΟΥ. Αριστερά Π.

Ως προς τον οπισθότυπο βλ., SNG Alpha, 745 (½ ή ¼ ΑΕ, με ρόπαλο και δίστιχη επιγραφή ΑΛΕ/ΞΑΝΔΡΟΥ).

Price 1991, 267, 271· SNG Alpha, 738–44· SNG Saroglos, 828–29· SNG Cop, 1062· SNG Munchen, 829–30, (¼ ΑΕ με ρόπαλο πάνω και φαρέτρα με τόξο κάτω. Η δίστιχη επιγραφή ΑΛΕ/ΞΑΝΔΡΟΥ άνω και κάτω του ροπάλου).

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Πάνω ρόπαλο (η λαβή α;), κάτω τόξο σε γωρυτό. Ανάμεσα Β–Α.

(για τον τύπο βλ. Price 1991, 373–374).

N67. KO 172. Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε I4, ορίζοντας χρήσης (Πίν. 74).

↑ 15/17χιλ. 4,71γρ.

Μέτρια. / Β–Α. Ανάμεσα κεραυνός.

Price 1991, 373· SNG Alpha, 781.

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Πάνω φαρέτρα με τόξο, κάτω ρόπαλο (η λαβή δ). Ανάμεσα Β–Α.

(για τον τύπο βλ. Price 1991, 375–89).

N68. KO 058. Διάδρομος βI, Το I, Τε Γ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 74).

→ 17χιλ. 4,45γρ.

Καλή. / Β – [Α]. Στο πεδίο α. άστρο.

Price 1991, 380.

N69. KO 179. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 2 (Πίν. 74).

→ 16χιλ. 4,55γρ.

Καλή. / Β–Α. Στο πεδίο α. άστρο. Ό.π.

N70. KO 36. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ. 1 (Πίν. 74).

→ 18χιλ. 4,69γρ.

Καλή. / Β–Α. Κάτω οριζόντια δάδα δ.

Price 1991, 389.

N71. KO 169. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, ορίζοντας χρήσης (Πίν. 74).

← 17χιλ. 4,26γρ.

Καλή. / Β–Α. Κάτω Ξ

Price 1991, 390· SNG Alpha, 805–9.

N72. KO 134. Στοά jID, Το I, Τε E4, στρ. καταστροφής (Πίν. 74).

↑ 17χιλ. 4,86γρ.

Μέτρια. / Β–Α. Χωρίς σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

Price 1991, 393.

N73. KO 24. Αυλή δI, Το I, Τε Z3, στρ. 1 (Πίν. 74).

(;) 17χιλ. 3,47γρ.

Πολύ κακή. / Β–Α. Δεν διακρίνεται σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

N74. KO 31. Ν οικίας, Το I, Τε Θ6, στρ. μπάζων (Πίν. 74).

↗ 17χιλ. 4,15γρ.

Μέτρια. /Β–Α. Δε διακρίνεται σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

N75. KO 174. Στοά jIA, Το I, Τε Θ2, στρ. 2 (Πίν. 74).

→ 17χιλ. 4,09γρ.

Κακή. /[Β]–Α. Δε διακρίνεται σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

N76. KO 175. Χώρος ηI, Το I, Τε K1, στρ. καταστροφής (Πίν. 74).

→ 16χιλ. 3,39γρ.

Κακή. /Β–Α. Δε διακρίνεται σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

N77. KO 182. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, ορίζοντας χρήσης (Πίν. 74).

→ 17χιλ. 4,64γρ.

Κακή. /Β–Α. Δεν διακρίνεται σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

N78. KO 226. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. 2 με κεραμίδες (Πίν. 74).

→ 16χιλ. 4,55γρ.

Κακή. /B–A. Δεν διακρίνεται σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Όπλα Ηρακλή. Ανάμεσα B–A.

N79. KO 163. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 74).

(;) 17/18χιλ. 6,16γρ.

Πολύ κακή. / [B] – A.

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Όπλα Ηρακλή. Ανάμεσα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ή B–A.

N80. KO 187. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Z1, ορίζοντας χρήσης (Πίν. 74).

(;) 17χιλ. 3,69γρ.

Πολύ κακή. / Διακρίνεται το ρόπαλο.

N81. KO 221. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ. 2 με κεραμίδες (Πίν. 74).

(;) 17 χιλ. 4,66γρ.

Πολύ κακή. / Διακρίνεται το ρόπαλο.

½ ΑΕ (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή με ταινία δ.

Οπ.: Ίππος σε καλπασμό δ. Πάνω ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω από τον ίππο (για τον τύπο, βλ. Price 1991, 338–70).

N82. KO 1. Ν οικίας, Το I, Τε I14, στρ. 1 (Πίν. 75).

← 16χιλ. 3,64γρ.

Καλή. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Κάτω διαγώνιος κεραυνός.

Price 1991, 340· SNG Alpha 748.

N83. KO 139. Ν οικίας, Το I, Τε K5, στρ. καταστροφής (Πίν. 75).

↘ 15χιλ. 2,85γρ

Καλή. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Κάτω στεφάνι.

Price 1991, 348· SNG Alpha 758–60.

N84. KO 71. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, κάτω από το καταστροφής (Πίν. 75).

↗ 14χιλ. 2,43γρ.

Κακή. / [ΑΛΕΞΑΝ]ΔΡΟΥ. Κάτω στεφάνι (;). Ό.π.

N85. KO 219. Στοά εΙΑ, Το II, Τε H1, στρ. 2 με κεραμίδες (Πίν. 75).

↑ 14χιλ. 2,56γρ.

Μέτρια. / [Α]ΛΕ[Ξ]ΑΝΔΡ[ΟΥ]. Κάτω στεφάνι (;). Ό.π.

N86. KO 171. Δωμάτιο αXVI, Το I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 75).

↓ 15χιλ. 3,32γρ.

Καλή. / ΑΛΕΞΑΝ. Κάτω E.

Price 1991, 356.

N87. KO 99. Ν οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής (Πίν. 75).

↗ 16χιλ. 3,22γρ.

Καλή. / ΑΛΕΞΑΝ[ΔΡΟΥ]. Κάτω πιθανόν ☉

Price 1991, 357· SNG Alpha 765–66.

N88. KO 100. Αυλάκι 3, Το I, Τε K7, στρ. καστανό πετρώδες (Πίν. 75).

↙ 14/16χιλ. 2,35γρ.

Μέτρια. / ΑΛΕΞΑ[NΔΡΟΥ]. Κάτω K.

Price 1991, 358· SNG Alpha 767.

N89. KO 86. Ν οικίας, Το I, Τε H6, πηγάδι-αποθέτης (Πίν. 75).

→ 16χιλ. 3,96γρ.

Καλή. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Κάτω Λ.

Price 1991, 359.

N90. KO 122. Δωμάτιο αXII, Το I, Τε Θ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 75).

↑ 16χιλ. 2,85γρ.

Κακή. / [ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ]. Κάτω Λ (;). Ό.π.

- N91. KO 183.** Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, ορίζοντας
χρήσης (Πίν. 75).
↑ 16χιλ. 2,33γρ.
Μέτρια. / [A]ΛΕ[ΞΑΝ]ΔΡΟΥ. Κάτω
Price 1991, 365.
- N92. KO 104.** Ν οικίας, Το I, Τε K7, στρ. καταστροφής
(Πίν. 75).
← 14χιλ. 2,82γρ.
Μέτρια. / ΑΛ[ΕΞΑΝΔΡΟΥ]. Κάτω H^{P}
Price 1991, 369· SNG Alpha 773.
- N93. KO 180.** Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, στρ.
καταστροφής-ορίζοντας χρήσης (Πίν. 75).
↙ 14χιλ. 2,59γρ. μέτρια. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ[Υ].
Κάτω H^{P} . Ό.π.
- N94. KO 154.** Στοά εIII, Το IV, καθαρισμός λάσπης
(Πίν. 75).
↗ 16χιλ. 2,79γρ.
Κακή. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Δυσδιάκριτο σύμβολο ή
μονογράφημα, ίσως X (;).
Price 1991, 370.
- N95. KO 56.** Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ2, στρ.
καταστροφής (Πίν. 75).
↖ 15χιλ. 4,19γρ.
Μέτρια. / ΑΛΕΞΑΝΔΡ[ΟΥ]. Δεν σώζεται σύμβολο,
γράμμα ή μονογράφημα.
- N96. KO 69.** Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ.
καταστροφής (Πίν. 75).
← 12/15χιλ. 1,70γρ.
Κακή. / ΑΛΕ[ΞΑΝΔΡΟΥ]. Κάτω δυσδιάκριτο γράμμα.
- N97. KO 57.** Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ2, στρ.
καταστροφής (Πίν. 75).
↖ 13/16χιλ. 1,99γρ.
Κακή. / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Κάτω δυσδιάκριτο σύμβολο
ή γράμμα.
- N98. KO 90.** Ν οικίας, Το I, Τε Δ6, στρ. 1 (Πίν. 76).
← 14χιλ. 1,94γρ.
Πολύ κακή. ΑΛΕΞΑ[ΝΔΡΟΥ]. Κάτω δυσδιάκριτο
σύμβολο ή γράμμα.
- N99. KO 105.** ΝΑ οικίας, Το I, Τε N5, στρ. καταστροφής
(Πίν. 76).
→ 16χιλ. 3,28γρ.
Κακή. / ΑΛΕ[ΞΑΝΔΡΟΥ]. Κάτω δυσδιάκριτο γράμμα
ή μονογράφημα.
- N100. KO 107.** Αυλάκι 3, Το I, Τε K6, στρ. καταστροφής
(Πίν. 76).
← 15χιλ. 3,54γρ.
Καλή. / ΑΛΕΞΑΝΔ[ΡΟΥ]. Κάτω δυσδιάκριτο
σύμβολο ή γράμμα.
- N101. KO 110.** Δωμάτιο αXIII, Το I, Τε K5, στρ.
καταστροφής (Πίν. 76).
↑ 13/15χιλ. 2,12γρ.
Μέτρια. / [A]Λ[ΕΞΑΝΔΡΟΥ]. Κάτω δυσδιάκριτο
σύμβολο ή γράμμα.
- N102. KO 106.** Ν οικίας, Το I, Τε Δ7, κάτω από το στρ.
καταστροφής (Πίν. 76).
← 15χιλ. 4,06γρ.
Μέτρια . / ΑΛΕΞ[ΑΝΔΡΟΥ]. Δεν διακρίνεται
σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.
- N103. KO 125.** ΝΑ οικίας, Το I, Τε N4, στρ.
καταστροφής (Πίν. 76).
↙ 14χιλ. 3,08γρ.
Πολύ κακή. ΑΛΕΞΑΝΔ[ΡΟΥ]. Δεν διακρίνεται
σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.
- N104. KO 73.** Στοά jIB, Το I, Τε E2, κάτω από το στρ.
καταστροφής (Πίν. 76).
↖ 13/15χιλ. 2,29γρ.
Πολύ κακή. / [ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ]. Κάτω δυσδιάκριτο
σύμβολο ή γράμμα.
- N105. KO 127.** Ν οικίας, Το I, Τε Δ5, στρ. 1α (Πίν. 76).
↖ 15/17χιλ. 1,67γρ.
Πολύ κακή. / [ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ].

N106. ΚΟ 146. Χώρος ηI, Το I, Τε K3, στρ. καταστροφής (Πίν. 76).

↑ 16χιλ. 3,07γρ.

Μέτρια. / [ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ]. Κάτω δυσδιάκριτο σύμβολο.

Κάσσανδρος (316–297 π.Χ.)

Α. Πριν το 306 π.Χ. / Μακεδονικό νομισματοκοπείο

½ ΑΕ (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Λέων καθήμενος δ. ΚΑΣΣΑΝ / ΔΡ•Υ.

Ίσως ένα ή δύο μονογραφήματα, στο πεδίο δ. και κάτω. (για τον τύπο βλ. Οικονόμος 1921, 5–12· SNG Cop. 1138–1141· SNG Alpha 876–889).

N107. ΚΟ 160. Δωμάτιο αI, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 76).

← 16χιλ. 2,42γρ.

Κακή. / [ΚΑ]ΣΣΑΝ / [ΔΡ•Υ]. Στο πεδίο δ. *Α*

Οικονόμος 1921, 5.

N108. ΚΟ 16. Στοά εΙΔ, Το II, Τε Γ1, στρ. 1 (Πίν. 76).

↓ 15χιλ. 1,97 γρ.

Κακή. / [Κ]ΑΣΣΑ[Ν] / ΔΡ•Υ. Στο πεδίο δ. Ε[Υ]

Οικονόμος 1921, 8· SNG Alpha 877–79.

N109. ΚΟ 126. Δωμάτιο αI, Το I, Τε H1, στρ. καταστροφής (Πίν. 76).

✓ 17χιλ. 4,45γρ.

Καλή. / ΚΑΣΣΑΝ / ΔΡ•[Υ]. Στο πεδίο δ. Ε[Υ]. Ό.π.

N110. ΚΟ 15. Στοά εΙΔ εξωτερικά, Το II, Τε Γ1, στρ. 1 (Πίν. 76).

→ 17χιλ. 2,24 γρ.

Καλή. / [Κ]ΑΣΣΑΝ / ΔΡ•Υ. Στο πεδίο δ. Α.

Οικονόμος 1921, 9· SNG Alpha 881–82.

N111. ΚΟ 38. Στοά εΙΑ, Το II, Τε Δ1, περισυλλογή (Πίν. 76).

→ 17χιλ. 3,68 γρ.

Καλή. / [Κ]ΑΣΣΑ / [Ν]ΔΡ•Υ. Στο πεδίο δ. Α. Ό.π.

N112. ΚΟ 137. Χώρος ηII, Το II, Τε K1, στρ. 1α (Πίν. 76).

← 18χιλ. 2,38γρ.

Καλή. / ΚΑΣΣΑΝ / ΔΡ•Υ. Στο πεδίο δ. Α. Ό.π.

N113. ΚΟ 17. Στοά εΙΔ εξωτερικά, Το II, Τε Γ1, στρ. 1 (Πίν. 76).

→ 17χιλ. 2,32γρ.

Μέτρια. / [Κ]ΑΣΣΑΝ / [Δ]Ρ•Υ. Στο πεδίο δ. Ν.

Οικονόμος 1921, 10· SNG Alpha 883–87· SNG Cop. 1140.

N114. ΚΟ 61. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 77).

↓ 18χιλ. 2,37γρ.

Μέτρια. / [ΚΑ]ΣΣΑΝ / [ΔΡ]•Υ. Στο πεδίο δ. Ν. Ό.π.

Επικεκομμένο σε νόμισμα Αλεξάνδρου Γ' του τύπου ανδρική κεφαλή δ. / ίππος δ. (Price 1991, 338–70· SNG Alpha 746–79), κατά την ίδια διάταξη εμπροσθότυπου-οπισθότυπου. Κάτω από την κοιλιά του λέοντα υπάρχει δυσδιάκριτο ίχνος της αρχικής παράστασης. Στο πεδίο πάνω δ. αναγνωρίζεται η κατάληξη της επιγραφής [ΑΛΕΞΑΝ]ΔΡΟΥ.

N115. ΚΟ 64. Δωμάτιο αII, Το I, Τε Ε1, στρ. καταστροφής (Πίν. 77).

↓ 16χιλ. 2,35γρ.

Μέτρια. / Κ[Α]Σ[ΣΑΝ] / ΔΡ[•Υ]. Στο πεδίο δ. δυσδιάκριτο γράμμα, ίσως Ν.

N116. ΚΟ 39. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ4, στρ. 1 (Πίν. 77).

✓ 16χιλ. 2,07 γρ.

Κακή. / [ΚΑ]ΣΣΑ[Ν] / ΔΡ•Υ.

Β. Βασιλικές εκδόσεις (306–297 π.Χ.) / Μακεδονικό νομισματοκοπείο

ΑΕ (ΧΑ ημιβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Ιππέας σε τριποδίζοντα ίππο δ. Πάνω ΒΑΣΙΛΕΩΣ, κάτω ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ.

Πιθανά σύμβολα ή μονογραφήματα κάτω από τον ίππο, μεταξύ των μπροστινών ποδιών, στο πεδίο πάνω α. και στο πεδίο δ.

(για τον τύπο βλ. Οικονόμος 1921, 36–96· SNG Cop. 1142–153· SNG Alpha, 900–36).

N117. KO 66. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, στρ. καταστροφής (Πίν. 77).

→ 19χιλ. 4,39γρ.

Μέτρια. / [ΒΑΣΙΛΕΩΣ] ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ. Κάτω από τον ίππο ΑΙ, στο πεδίο δ. άστρο.

Οικονόμος 1921, 36.

N118. KO 55. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 77).

↗ 18χιλ. 3,54γρ.

Καλή. / ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ. Κάτω από τον ίππο ΑΙ, στο πεδίο δ. άστρο, στο πεδίο πάνω α. Τ.

Οικονόμος 1921, 37· SNG Alpha, 900–2.

N119. KO 28. Στοά εII, Το I, Τε B7, στρ. 1 (Πίν. 77).

↗ 18χιλ. 5,35γρ.

Μέτρια. / ΒΑΣΙΛ[ΕΩΣ] ΚΑΣΣΑ[ΝΔΡ•Υ]. Κάτω από τον ίππο Κ.

Οικονόμος 1921, 46.

N120. NT 11. Ντουβάρι I, Υπο 56, Τε B, στρ. 1 (Πίν. 77).

↗ 21χιλ. 3,96γρ.

Κακή./ [Β]Α[ΣΙΛΕΩΣ] [ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ].

Κάτω από τον ίππο Κ. Ό.π.

N121. KO 138. Δωμάτιο αXV, Το I, Τε I3, στρ. καταστροφής (Πίν. 77).

→ 19χιλ. 5,31γρ.

Μέτρια. / [ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ]. Κάτω από τον ίππο Λ, ανάμεσα στα μπροστινά πόδια Τ, στο πεδίο δ. άστρο.

Οικονόμος 1921, 53· SNG Alpha, 912–16.

N122. KO 185. Δωμάτιο αXVIII, Το I, Τε H1, ορίζοντας χρήσης (Πίν. 77).

↓ 18χιλ. 4,74γρ.

Κακή. / [ΒΑΣΙΛΕΩΣ] [ΚΑ]ΣΣΑΝΔΡ•Υ. Κάτω από τον ίππο Λ, ανάμεσα στα μπροστινά πόδια ίσως Τ, στο πεδίο δ. άστρο. Ό.π.

N123. KO 60. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 77).

↓ 20χιλ. 4,46γρ.

Μέτρια. / [Β]ΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ. Κάτω από τον ίππο Λ, στο πεδίο δ. άστρο, στο πεδίο πάνω α. Τ. Οικονόμος 1921, 54· SNG Alpha, 917–19.

N124. KO 33. Δωμάτιο αX, Το I, Τε H6, στρ. χαλίκι (Πίν. 77).

→ 19χιλ. 5,05γρ.

Κακή. / ΒΑΣΙΛΕΩΣ [ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ]. Κάτω από τον ίππο Λ.

Οικονόμος 1921, 51–55.

N125. KO 114. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. 1α (Πίν. 77).

← 21χιλ. 4,60γρ.

Μέτρια. / ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ. Κάτω από τον ίππο πιθανόν Π, στο πεδίο δ. ΑΙ.

Οικονόμος 1921, 61.

N126. KO 150. Στοά εIA, Το II, Τε I2, καθαρισμός λάσπης (Πίν. 78).

↘ 20χιλ. 3,50γρ.

Καλή. / ΒΑΣΙΛΕΩΣ [ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ]. Κάτω από τον ίππο Μ, στο πεδίο δ. Α.

Οικονόμος 1921, 63.

N127. KO 151. Δ ο ι ν ο π ο ι ε ί ο υ, περιβόλος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε A5, στρ. καταστροφής (Πίν. 78).

← 20χιλ. 3,96γρ.

Μέτρια. / ΒΑΣΙΛΕΩΣ [ΚΑ]ΣΣΑ[Ν]ΔΡ•Υ. Κάτω από τον ίππο Μ, στο πεδίο δ. ΑΙ.

Οικονόμος 1921, 64.

N128. KO 117. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 78).

↑ 20χιλ. 4,03γρ.

Καλή. / [ΒΑΣ]ΙΛΕΩ[Σ] ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ. Κάτω από τον ίππο Μ, στο πεδίο δ. ΑΙ. Ό.π.

N129. ΚΟ 120. Στοά jIA, Το I, Τε Θ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 78).

↖ 20χιλ. 4,75γρ.

Μέτρια. / [ΒΑΣΙΛΕΩΣ] [ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ]. Κάτω από τον ίππο , στο πεδίο δ. ΑΙ. Ό.π.

N130. ΝΤ 14. Ντουβάρι I, Υπο 46, Τε Α (εντός κτιρίου), στρ. 2 (Πίν. 78).

→ 17χιλ. 3,87γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό. / [ΒΑΣΙΛΕΩΣ] [ΚΑ] ΣΣΑ[ΝΔΡ•Υ]. Κάτω από τον ίππο .

Οικονόμος 1921, 62–66.

N131. ΚΟ 42. Δωμάτιο αIV, Το I, Τε Δ2, στρ. 1 (Πίν. 78).

↓ 17χιλ. 3,70γρ.

Μέτρια. / ΒΑΣΙΛΕΩΣ [ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ]. Κάτω από τον ίππο Φ, ανάμεσα στα μπροστινά πόδια Τ, στο πεδίο δ. άστρο.

Οικονόμος 1921, 79.

N132. ΚΟ 43. Δωμάτιο αIII, Το I, Τε Δ2, στρ. 1 (Πίν. 78).

↙ 18χιλ. 5,07γρ.

Μέτρια. / ΒΑΣΙΛΕΩ[Σ] Κ[Α]ΣΣ[ΑΝΔΡ]•Υ. Κάτω από τον ίππο βότρυς.

Οικονόμος 1921, 87.

N133. ΚΟ 176. Δωμάτιο αI, Το I, Τε Η1, στρ. καταστροφής-ορίζοντας χρήσης (Πίν. 78).

↓ 19χιλ. 5,59γρ.

Κακή. / [ΒΑ]ΣΙΑ[ΕΩΣ] [ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ]. Κάτω από τον ίππο κεραυνός.

Οικονόμος 1921, 89.

N134. ΚΟ 102. Ν οικίας, Το I, Τε Θ6, στρ. 1α (Πίν. 78).

↖ 19χιλ. 3,68γρ.

Κακή. / [ΒΑΣΙΛΕΩΣ] ΚΑΣΣΑΝΔ[Ρ•Υ]. Κάτω από τον ίππο δυσδιάκριτο σύμβολο ή γράμμα.

N135. ΚΟ 188. Δωμάτιο αXVII, Το I, Τε Ι1, στρ. 2 (:) (Πίν. 78).

↓ 18χιλ. 4,81γρ.

Κακή. / [Β]ΑΣΙΛΕΩΣ [ΚΑΣΣΑ]ΝΔΡ•Υ. Κάτω από τον ίππο δυσδιάκριτο γράμμα, στο πεδίο δ. άστρο.

N136. ΚΟ 157. Στοά εIA, Το II, Τε Θ1, στρ. καταστροφής (Πίν. 78).

→ 19χιλ. 5,24γρ.

Κακή. / [ΒΑΣΙΛΕΩΣ] [Κ]ΑΣΣΑ[ΝΔΡ•Υ]. Κάτω από τον ίππο δυσδιάκριτο γράμμα, ίσως Φ.

N137. ΚΟ 232. Ν οικίας, Το I, Τε Π16, στρ. καταστροφής (Πίν. 78).

→ 19χιλ. 4,98γρ.

Μέτρια. / [ΒΑΣ]ΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔ[Ρ•Υ]. Κάτω από τον ίππο δυσδιάκριτο σύμβολο ή γράμμα, ανάμεσα στα μπροστινά πόδια Τ.

N138. ΝΤ 23. Ντουβάρι I, Δοκ. Τομή Α/Α' (βόρεια κτιρίου), στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 78).

↓ 18χιλ. 3,49γρ.

Πολύ κακή. Αποκρουσμένο, διαβρωμένο. / [ΒΑΣ]ΙΛΕ[ΩΣ] ΚΑ[ΣΣΑΝΔΡ•Υ].

N139. ΝΤ 16. Ντουβάρι I, Υπο 34, Τε Δ (νότιος μάρτυρας), στρ. 2 (Πίν. 78).

↖ 18χιλ. 2,52γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό, διαβρωμένο. / ΒΑΣΙΛΕΩΣ [ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ]. Δεξιά του ίππου άστρο. ½ ΑΕ (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Λέων συνθλίβει δόρν α. Πάνω ΒΑΣΙΛΕΩΣ, κάτω ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ.

(για τον τύπο: Οικονόμος 1921, 109–15· SNG Cop. 1154–157· SNG Alpha, 937–41).

N140. ΚΟ 133. Χώρος ηI, Το I, Τε Δ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 78).

→ 16χιλ. 2,60γρ.

Μέτρια. / ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ. Πάνω άστρο, κάτω Λ.

Οικονόμος 1921, 110.

N141. ΚΟ 140. Ν οικίας, Το I, Τε Κ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 78).

↑ 16χιλ. 2,14γρ.

Μέτρια. / ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ. Κάτω Μ.
Οικονόμος 1921, 112.

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Δαφνοστεφής κεφαλή Απόλλωνα, δ.

Οπ.: Τρίποδας. ΒΑΣΙΛΕΩΣ (α.) ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ (δ.).
Ίσως μονογράφημα ή σύμβολο.

(για τον τύπο, Οικονόμος 1921, 13–35. SNG Alpha, 890–899).

N142. KO 25. Δωμάτιο αΧ, Το Ι, Τε Η6, στρ. 1 (Πίν. 79).

← 18χιλ. 4,82γρ.

Κακή. / [ΒΑΣΙΛΕΩΣ] [Κ]ΑΣΣΑΝΔΡ•Υ

Ως προς τη διάταξη της επιγραφής: Οικονόμος 1921, 13–7· SNG Alpha, 890–93.

N143. KO 49. Δωμάτιο αΠΙ, Το Ι, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 79).

→ 18χιλ. 3,65γρ.

Μέτρια. / [Β]ΑΣ[ΙΛΕΩΣ] ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ. Στο πεδίο δ. Ε.

Ως προς τη διάταξη της επιγραφής: Ο.π.

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Δαφνοστεφής κεφαλή Απόλλωνα, δ.

Οπ.: Τρίποδας. ΒΑΣΙΛΕΩΣ (δ.) ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ (α.)
Ίσως μονογράφημα ή σύμβολο.

N144. KO 121. Το Ι, Περισυλλογή (Πίν. 79).

→ 18χιλ. 4,05γρ.

Μέτρια. / [Β]ΑΣΙΛΕΩ[Σ] [ΚΑΣ]ΣΑΝΔΡ•Υ.
Δυσδιάκριτο σύμβολο ή γράμμα δ.

Ως προς τη διάταξη της επιγραφής: Οικονόμος 1921, 18–35· SNG Alpha, 895–99.

Κάσσανδρος ή Αντίγονος Γονατάς

ΧΑ

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Ιππέας σε τριποδίζοντα ίππο δ.

N145. KO 52. Στοά εΠ, Το Ι, Τε Α6, στρ. 1 (Πίν. 79).

↙ 20χιλ. 5,14γρ.

Μέτρια. / Πάνω [ΒΑΣΙ]ΛΕΩΣ. Κάτω φθαρμένη επιγραφή. Δυσδιάγνωστο γράμμα ή μονογράφημα κάτω από τον ίππο.

Δημήτριος Πολιορκητής (294–287 π.Χ.)

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή Δημητρίου δ., με κερασφόρο κορινθιακό κράνος.

Οπ.: Πλώρη δ. Πάνω Β Α, κάτω Γ

(για τον τύπο, βλ. Newell 1927, 20· SNG Alpha, 954–55).

Σαλαμίνα της Κύπρου (300–295 π.Χ.).

N146. KO 89. Αυλάκι 4, Το Ι, Τε Δ6, στρ. 1 (Πίν. 79).

↑ 14/15χιλ. 3,17γρ.

Κακή. / [Β Α].

½ ΑΕ (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Κεφαλή νέου με κορινθιακό κράνος δ.

Οπ.: Πλώρη δ. Πάνω Β Α, δ. διπλός πέλεκυς, κάτω Α
(για τον τύπο βλ. Newell 1927, 163. SNG Alpha, 956–961).

Αβέβαιο νομισματοκοπείο / Καρία (?)

(Newell 1927 και SNG München: ως το 294 π.Χ.· SNG Saroglos: ως το 290 π.Χ.· SNG Alpha: μετά το 290 π.Χ.).

N147. KO 53. Δωμάτιο αΠΙ, Το Ι, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 79).

↑ 15χιλ. 1,88γρ.

Μέτρια. / [Β] Α.

Newell 1927, 163· SNG Alpha, 956–61· SNG Cop, 1185.

N148. KO 94. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 79).

↑ 15χιλ. 1,97γρ.

Μέτρια. Ό.π.

N149. NT 13. Ντουβάρι Ι, Δοκ. Τομή Α' (β. κτιρίου), στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 79).

↘ 15χιλ. 2,08γρ.

Καλή. Ό.π.

½ ΑΕ (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Κεφαλή Ποσειδώνια στεφανηφόρος δ.

Οπ.: Πλώρη δ. Πάνω Β Α, δ. διπλός πέλεκυς, κάτω

(για τον τύπο, Newell 1927, 167).

N150. ΚΟ 95. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Ν6, στρ. καταστροφής (Πίν. 79).

↑ 16χιλ. 1,66γρ.

Καλή. Β – Α.

Newell 1927, 167· SNG Cop, 1187· SNG München, 1061.

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)¹

Εμπ.: Μακεδονική ασπίδα. Κυκλικό επίσημα στο κέντρο, με το μονογράφημα του Δημητρίου Οπ.: Μακεδονικό, λοφιοφόρο κράνος. ΒΑ – ΣΙ εκατέρωθεν. Ίσως σύμβολο στο πεδίο α., ανάμεσα στη θόλο του κράνους και το λοφίο.

(για τον τύπο βλ. Newell 1927, 125–132. SNG Alpha, 962–969).

Μακεδονία (Πέλλα ή Αμφίπολη) (294–287 π.Χ.).

N151. ΝΤ 25. Ντουβάρι Ι, Υπο 56, Τε Α, στρ. 2 (Πίν. 79).

↖ 16χιλ. 3,16γρ.

Μέτρια. / ΒΑ – Σ[Ι]. Μηνίσκος.

Newell 1927, 125. SNG Alpha, 962–3.

N152. ΝΤ 09. Ντουβάρι Ι, Υπο 46, Τε Δ, κάτω από το στρ. καταστροφής 1 (Πίν. 79).

← 15χιλ. 2,40γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό, διαβρωμένο. / [Β]Α – ΣΙ. Δυσδιάκριτο σύμβολο, πιθανόν μηνίσκος. Ό.π.

N153. ΚΟ 81. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης, στρ. καταστροφής (Πίν. 79).

↖ 15χιλ. 3,37γρ.

Μέτρια. / [Β]Α – [Σ]Ι. Διπλός πέλεκυς.

Newell 1927, 126· SNG Alpha 964–66.

N154. ΚΟ 44. Δωμάτιο αIII, Το Ι, Τε Δ2, στρ. 1 (Πίν. 79).

→ 15χιλ. 3,69γρ.

Κακή. / ΒΑ – ΣΙ. Διπλός πέλεκυς. Ό.π.

N155. ΚΟ 92. ΝΑ οικίας, Το Ι, Τε Μ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 79).

↖ 16χιλ. 2,89γρ.

Μέτρια. / ΒΑ – Σ[Ι]. Δυσδιάκριτο σύμβολο α., ίσως δάδα (;).

Newell 1927, 127· SNG München, 1065.

N156. ΚΟ 136. Δωμάτιο αXIII, Το Ι, Τε Ι4, στρ. καταστροφής (Πίν. 79).

↙ 15/16χιλ. 2,92γρ.

Μέτρια. Αποκρουσμένο. / [Β]Α – ΣΙ. Δυσδιάκριτο σύμβολο α., ίσως δάδα (;). Ό.π.

N157. ΚΟ 82. Ν οικίας, Το Ι, Τε Η6, πηγάδι-αποθέτης (Πίν. 79).

← 16χιλ. 4,15γρ.

Μέτρια. / ΒΑ – ΣΙ. Λαγοβόλο (;).

Newell 1927, 128.

N158. ΚΟ 27. Στοά jΙΔ, Το Ι, Τε Ζ4, στρ. 1 (Πίν. 80).

→ 14/16χιλ. 3,20γρ.

Κακή. / ΒΑ – Σ[Ι]. Στιγμή.

Newell 1927, 130.

N159. ΚΟ 220. Δωμάτιο αXVI, Το Ι, Τε Ι2, ορίζοντας χρήσης (Πίν. 80).

↖ 15/16χιλ. 3,40γρ.

Κακή. / ΒΑ – ΣΙ. Στιγμή. Ό.π.

N160. ΚΟ 47. Δωμάτιο αIII, Το Ι, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 80).

← 15χιλ. 3,66γρ.

Κακή. / ΒΑ – ΣΙ. Στιγμή (;). Ό.π.

N161. ΝΤ 10. Ντουβάρι Ι, Υπο 46, Τε Δ, κάτω από το

1 Σύμφωνα με τον Χ. Γκατζόλη (2010, II, 34), το γεγονός ότι οι εκδόσεις του τύπου μακεδονική ασπίδα/κράνος με τα μονογράφημα του Δημητρίου, του Πύρρου και του Αντιγόνου αντιγράφουν εικονογραφικά και μετρολογικά τις εκδόσεις του Αλεξάνδρου Γ' του τύπου μακεδονική ασπίδα (κεραυνός)/κράνος της ίδιας υποδιαίρεσης, καθιστούν πιθανότερη την αναγνώρισή τους ως υποδιαίρεσεων ½ ΑΕ.

στρ. καταστροφής 1 (Πίν. 80).

→ 15χιλ. 2,19γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό, διαβρωμένο. / [B]A – [ΣΙ]. Στιγμή. Ό.π.

N162. NT 24. Ντουβάρι Ι, Υπο 45, Τε Γ, στρ. 2 (Πίν. 80).

→ 17χιλ. 2,39γρ.

Κακή. Αποκρουσμένο. / BA – Σ[Ι]. Στιγμή. Ό.π.

N163. NT 17. Ντουβάρι Ι, Υπο 46, Τε Α, στρ. 2 (Πίν. 80).

↖ 17χιλ. 2,72γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό, διαβρωμένο. Δυσδιάκριτο μονογράφημα ΔΗΡ. / [B]A – Σ[Ι]. Στιγμή. Ό.π.

N164. KO 20. Ν οικίας, Το Ι, Τε Ε8, στρ. 1 (Πίν. 80).

↑ 16χιλ. 4,37γρ.

Μέτρια. / BA – ΣΙ. Χωρίς σύμβολο.

Newell 1927, 132· SNG Alpha, 969.

N165. KO 128. Χώρος ηΙΙ, Το ΙΙ, Τε ΙΙ, στρ. 1α (Πίν. 80).

↵ 15/16χιλ. 2,85γρ.

Κακή. / BA – Σ. Χωρίς σύμβολο. Ό.π.

N166. KO 149. Στοά jIN, Το Ι, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 80).

↙ 16χιλ. 4,15γρ.

Μέτρια. / BA – ΣΙ. Χωρίς σύμβολο. Ό.π.

N167. NT 15. Ντουβάρι Ι, Υπο 47, Τε Β (εντός κτιρίου), στρ. 2 (Πίν. 80).

↘ 15χιλ. 3,15γρ.

Κακή. Διαβρωμένο. / [B]A – [ΣΙ]. Χωρίς σύμβολο. Ό.π.

**Δημήτριος Πολιορκητής (294–287 π.Χ.)
ή Αντίγονος Γονατάς (277–239 π.Χ.)**

ΧΑ

Εμπ.: Μακεδονική ασπίδα με αδιάγνωστο μονογράφημα

στο επίσημα

Οπ.: Μακεδονικό, λοφιοφόρο κράνος. BA – ΣΙ εκατέρωθεν.

N168. NT 12. Ντουβάρι Ι, Υπο 44, Τε Γ (Β. Μάρτυρας), στρ. 1 (Πίν. 80).

(;) 15χιλ. 2,70γρ.

Πολύ κακή. Διαβρωμένο. Δυσδιάκριτο μονογράφημα στο επίσημα. / [B]A – ΣΙ

Πτολεμαίος Κεραυνός (281–279 π.Χ.)

ΧΑ

Εμπ.: Κεφαλή Δία δ., δαφνοστεφής

Οπ.: Αετός με κλειστά φτερά δ., στρέφει την κεφαλή προς α.

Στο πεδίο δ. το μονογράφημα $\overline{\text{AP}}$ και α. σύμβολο ή μονογράφημα.

(για τον τύπο βλ. Gaebler 1935, XXXVI, 27. BMC Macedonia, 15, 59–62).

N169. NT 19. Ντουβάρι Ι, Υπο 46, Τε Δ, κάτω από το στρ. καταστροφής 1 (Πίν. 80).

↑ 22χιλ. 6,33γρ.

Πολύ καλή. / Στο πεδίο δ. $\overline{\text{AP}}$ και α. $\overline{\text{A}}$.

BMC Macedonia, 15, αρ. 59.

Αντίγονος Γονατάς (277–239 π.Χ.)

ΧΑ

Εμπ.: Κεφαλή Αθηνάς δ., με κορινθιακό κράνος

Οπ.: Πάνας δ. εγείρει τρόπαιο. Ανάμεσα στα πόδια του $\overline{\text{A}}$ ή $\overline{\text{AI}}$ και στο πεδίο B–A.

(για τον τύπο, SNG Alpha, 1010–1045).

N170. KO 21. Δυτική πτέρυγα οικίας (αV, αVI, jI Δ), Το Ι, Τε Ε3, Περισυλλογή (Πίν. 80).

↙ σ. 18/19χιλ. σ. 3,12γρ.

Κακή. Αποσπασματικό, συγκολλημένο. / Ο Πάνας στέκεται με ανοιχτά τεντωμένα σκέλη σε σχήμα Λ. Β α. της κεφαλής του Πάνα και Α στο πεδίο δ. Ανάμεσα στα σκέλη του $\overline{\text{A}}$. Οριζόντιο Η στο πεδίο α. Κάτω πιθανόν Φ.

Πούλιος 2006, Θησαυρός N1364, 63–66 (σειρά Ι, 267/6–262/1 π.Χ.).

SNG München, 1099.

N171. ΚΟ 109. Στοά jI B, Το I, Τε H2, στρ. 1α (Πίν. 80).

→ 16χιλ. 2,83γρ.

Πολύ κακή. / Ο Πάνας κινείται σε ελαφρύ διασκελισμό, με ελαφρώς λυγισμένο το αριστερό και τεντωμένο προς τα πίσω το δεξί σκέλος. [B] – Α αρ. από το κεφάλι του και στο πεδίο δ. Ανάμεσα στα σκέλη του δυσδιάγνωστο μονογράφημα,

πιθανόν **Α** ή **Α**

Πούλιος 2006, 266 (ίσως σειρά II, 261/0 – 255/4 π.Χ.).

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

*Οπ.: Ιππέας σε τριποδίζοντα ίππο δ. Β – Α. Κάτω από την κοιλιά του ίππου **Α**. Ίσως σύμβολο, γράμμα ή μονογράφημα.*

(για τον τύπο, SNG Alpha, 990–1000).

N172. ΚΟ 119. Δωμάτιο αXVIII, Το II, Τε H1, στρ. καταστροφής διαταραγμένο (Πίν. 80).

↖ 18χιλ. 3,76γρ.

Μέτρια. / [B] – Α αρ. από το κεφάλι του ιππέα και στο πεδίο δ. Κάτω από την κοιλιά του ίππου **Α**.

Πούλιος 2006, Θησαυρός N1337, 37 (σειρά IV, 245/4–239 π.Χ.)· SNG München, 1086–87.

Περσέας (178–168 π.Χ.)

ΧΑ

Εμπ.: Κεφαλή ήρωα Περσέα προς τα δ.

Οπ.: Αετός κατενώπιον με την κεφαλή δ. και ανοιχτά φτερά, πατά σε κεραυνό. Πάνω Β – Α.

(για τον τύπο, SNG Alpha, 1135–1142).

N173. ΚΟ 131. Διοινοποιείου, περίβολος–καδόσχημες δεξαμενές, Το IV, Τε A4, στρ. καταστροφής (Πίν. 80).

↗ 16χιλ. 3,09γρ.

Μέτρια. / [B – A]. Στο πεδίο δ.

SNG München, 1209.

2.3.1.2. Κοπές πόλεων και Κοινών N174–N197

Μακεδονία

Χαλκά

Φιλιπποι

Υποδιαίρεση Α (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ. ή α.

Οπ.: Τρίποδας. ΦΙΛΙΠΠΩΝ δ. κατακόρυφα

(για τον τύπο βλ. BMC Mac., 8–21)

Χρονολόγηση: 356 – μετά το 323 π.Χ.

N174. ΚΟ 2. Διάδρομος βI, Το I, Τε Δ5, στρ. 1 (Πίν. 81).

↓ 17/18χιλ. 4,93γρ.

Μέτρια. Κεφαλή Ηρακλή α. / ΦΙΛΙΠΠΩΝ. Πιθανόν κίστη α.

Πούλιος 1990, 85 (Ομάδα Ιβ: 356–349 π.Χ.).

Άφυτις

Υποδιαίρεση Β (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Κεφαλή Απόλλωνα Καρνείου δ.

Οπ.: Αετός με κλειστά φτερά δ., πατά σε γραμμή (ή κεραυνό) ή σε φίδι (ή έλικα). ΑΦΥ ή ΑΦ/Υ ή Α/Φ.

(για τον τύπο βλ. Gaebler 1935, XI, 19–21· SNG ANS 7, 214–8).

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

N175. ΚΟ 74. Δωμάτιο αII, Το I, Τε E1, κάτω από το στρώμα καταστροφής (Πίν. 81).

↑ 12χιλ. 0,60γρ.

Πολύ κακή. / Δεν σώζεται η επιγραφή.

SNG ANS 7, 217–18.

Ουρανούπολη

Υποδιαίρεση Α (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Οκτάκτινο αστέρι

Οπ.: Αφροδίτη Ουρανία καθήμενη σε σφαίρα. Στο δεξί χέρι κρατά σκήπτρο. ΟΥΡΑΝΙΔΩ / ΠΟΛΕΩΣ.

(για τον τύπο, SNG ANS 7, 914–17· SNG Cor. III, 455–57).

Χρονολόγηση: περ. 300 π.Χ.

N176. KO 88. Ν οικίας, Το Ι, Τε Κ7, στρ. 1 (Πίν. 81).

– 15/17χιλ. 1,95γρ.

Μέτρια. / [ΟΥΡΑ]ΝΙΔΩ / ΠΟΛΕΩΣ

SNG ANS 7, 914–17· SNG Cop. III, 455–57.

Θεσσαλία

Χαλκά

Περραιβία / Γόννοι

Εμπ.: Κεφαλή Δία δ.

Οπ.: Κριός δ. ΓΟΝ πάνω οριζόντια, ΝΕΩΝ δ. κατακόρυφα

(για τον τύπο, βλ. Rogers 1932, 223–225).

Χρονολόγηση: 400–344 π.Χ. (Rogers 1932), 3ος αι. π.Χ. (Παπαευαγγέλου-Γκενάκου 2004).

N177. KO 26. Αυλή δι, Το Ι, Τε Ζ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 81).

← 16χιλ. 4,56γρ.

Κακή. / [ΓΟΝ] / ΝΕΩ[N]. Πιθανόν μονογράφημα κάτω από την κοιλιά του ζώου.

Rogers 1932, 224–25· SNG Cop. III, 53.

Περραιβία / Φάλαννα

Εμπ.: Κεφαλή νέου δ. (Άρης;)

Οπ.: Κεφαλή νύμφης δ. με τα μαλλιά μαζεμένα σε σάκο. ΦΑΛΑΝΑΙΩΝ

(για τον τύπο, SNG Alpha 6, 208–223. SNG Cop. III, 203–207).

Χρονολόγηση: α' μισό 4ου αι. π.Χ. (Rogers 1932), 4ος–3ος αι. π.Χ. (Παπαευαγγέλου-Γκενάκου 2004).

N178. NT 21. Ντουβάρι Ι, Υπο 47, Τε Β, Δοκ. Τομή Α (βόρεια Τε Β), στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 81).

↙ 18χιλ. 6,30γρ.

Πολύ κακή. Φθαρμένο, απολεπισμένο. / Δεν σώζεται η επιγραφή.

N179. NT 22. Ντουβάρι Ι, Υπο 47, Δοκ. Τομή Α (βόρεια Τε Β), στρ. καταστροφής 2 (Πίν. 81).

↑ 19χιλ. 3γρ.

Καλή. / [ΦΑΛΑ]ΝΑΙΩΝ α. της κεφαλής

Πελασγιώτις / Λάρισα

Εμπ.: Κεφαλή νύμφης Λάρισας, λυσίκομος, με κλίση $\frac{3}{4}$ α.

Οπ.: Ίππος σε τριποδισμό δ. ΛΑΡΙ Σ ΑΙΩΝ

(για τον τύπο, SNG Alpha 6, 110–118. SNG Cop. III, 136–138).

Χρονολόγηση: 400–344 π.Χ. (Rogers 1932), 400–320 π.Χ. (Martin 1985).

N180. KO 46. Στοά jIIΔ, Το Ι, Τε Α5, στρώμα 1 (Πίν. 81).

↓ 21χιλ. 8,09γρ.

Μέτρια. / ΛΑΡΙ Σ [ΑΙΩΝ]. Δυσδιάκριτο σύμβολο κάτω από την κοιλιά του ίππου.

N181. KO 59. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Δ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 81).

↑ 19/21χιλ. 7,43γρ.

Μέτρια. / ΛΑΡΙ Σ [ΑΙΩΝ]. Δυσδιάκριτο σύμβολο κάτω από την κοιλιά του ίππου.

Εμπ.: Κεφαλή νύμφης Λάρισας, λυσίκομος, με κλίση $\frac{3}{4}$ α.

Οπ.: Ιππέας με δόρυ σε καλπάζοντα ίππο δ. ΛΑΡΙ Σ ΑΙΩΝ

(για τον τύπο, SNG Alpha 6, 119–25· SNG Cop. III, 140–41).

Χρονολόγηση: α' τέταρτο του 3ου αι. π.Χ. (Liampi 2002).

N182. KO 50. Δωμάτιο αIII, Το Ι, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 81).

↓ 18/19χιλ. 3,74γρ.

Κακή. / Δεν σώζεται η επιγραφή. Κάτω από τον ίππο Ξ.

SNG Alpha 6, 125.

Μαγνησία / Μελίβοια ;

Εμπ.: Κεφαλή νύμφης Μελιβοίας με κλίση $\frac{3}{4}$ α, λυσίκομος, με βότρυς στα μαλλιά.

Οπ.: Κλαδί αμπέλου με δύο τσαμπιά σταφύλια. Κάτω ΜΕΛΙΒΟΙΕΩΝ κυκλοτερώς από α. προς τα πάνω.

Χρονολόγηση: 400–344 π.Χ. (Rogers 1932· SNG Cop),
352–344 π.Χ. (BCD Thessaly I).

N183. ΚΟ 116. Αυλή δΙ, Το Ι, Τε Η4, στρ. 1α, (Πίν. 81).

↑ 16/17χιλ. 3,54γρ.

Πολύ κακή. Αποκρουσμένο, οξειδωμένο. / [ΜΕΛΙΒΟΙ]
ΕΩΝ (;).

Rogers 1932, 390· SNG Cop. III, 170· BCD Thessaly
I, 1196.

Αχαΐα Φθιώτις / Λάρισα Κρεμαστή

Εμπ.: Κεφαλή νύμφης α.

Οπ.: Άρπη με καμάκι σε στεφάνι ελιάς. Κάτω ΛΑΡΙ.

(για τον τύπο βλ. Rogers 1932, 319).

Χρονολόγηση: 302–286 π.Χ.

N184. ΚΟ 79. Στοά εΙΑ, Το Ι, Τε Ε1, στρ. καταστροφής
(Πίν. 81).

↗ 15χιλ. 2,01γρ.

Πολύ κακή. Φθαρμένο. / ΛΑ[ΡΙ].

Rogers 1932, 319–320. SNG Soutzos, 378–9.

Μαλίσ / Μαλιείς (Λαμία)

Εμπ.: Κεφαλή Αθηνάς με κορινθιακό κράνος δ.

Οπ.: Ήρωας Φιλοκτήτης τοξεύει πουλιά δ. Στο πεδίο
κάτω δ., φαρέτρα. ΜΑΛΙΕΩΝ κατακόρυφα α.

(για τον τύπο, SNG Alpha 6, 63–66. SNG Cop. III,
87–88).

Χρονολόγηση: 400–344 π.Χ. (Rogers 1932), τέλη 4ου
αι. π.Χ. (Γεωργίου 2004).

N185. ΚΟ 129. Νοικίας, Το Ι, Τε Α5, στρ. καταστροφής
(Πίν. 81).

↓ 14χιλ. 1,45γρ.

Κακή. / Δεν σώζεται η επιγραφή.

SNG Alpha 6, 64.

Λοκρίδα / (Οπούντιοι) Λοκροί

Χαλκά

Εμπ.: Κεφαλή Αθηνάς με κορινθιακό κράνος δ.

Οπ.: Βότρυς. ΛΟΚ α. – ΡΩΝ δ. κυκλοτερώς

(για τον τύπο, SNG Christomanos 693–702· SNG
Alpha 6, 700–2· SNG Cop. III, 65–9).

Χρονολόγηση: 338 – περ. 300 π.Χ.

N186. ΚΟ 227. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1, στρ. 2
(Πίν. 81).

↖ 15χιλ. 1,42γρ.

Μέτρια. / ΛΟ[Κ] α. – ΡΩΝ δ.

SNG Alpha 6, 700.

Εμπ.: Κεφαλή Αθηνάς με κορινθιακό κράνος δ.

Οπ.: Βότρυς. ΛΟΚ δ. – ΡΩΝ α., κυκλοτερώς.

(για τον τύπο βλ. BCD Lokris-Phokis, 118.4).

Χρονολόγηση: 338–περ. 300 π.Χ.

N187. ΚΟ 153. Στοά jIN, Το Ι, Τε Η4, στρ. βοτσαλωτό
δάπεδο (Πίν. 81).

↖ 13χιλ. 1,29γρ.

Κακή. Αποκρουσμένο, απολεπισμένο. / [ΛΟΚ] δ. –
ΡΩΝ α.

Βοιωτία / Κοινό Βοιωτών

Αργυρά / Ημίδραχμο

Εμπ.: Βοιωτική ασπίδα

Οπ.: Κάνθαρος. Πάνω οριζόντιο ρόπαλο, κάτω ΒΟ – Ι,
στο πεδίο δ. μηνίσκος

(για τον τύπο, SNG Alpha 6, 819–821).

Χρονολόγηση: 338–315π.Χ.

N188. ΚΟ 168. Δωμάτιο αXVIII, Το Ι, Τε Η1,
ορίζοντας χρήσης (Πίν. 81).

– 15/16χιλ. 2,27γρ.

Καλή / ΒΟ – Ι.

SNG Alpha 6, 819–821.

Χαλκά / Υποδιαίρεση C (Χαλκοῦς)

Εμπ.: Βοιωτική ασπίδα

Οπ.: Καμπύλη τρίαινα. ΒΟΙΩΤΩΝ α., δελφίνι δ.

(για τον τύπο, SNG Alpha 6, 825–829).

Χρονολόγηση: 338 – περ. 300 π.Χ. (SNG Alpha 6,
BCD Boiotia), 338 – πρώιμος 3ος αι. π.Χ. (Kroll και
Walker 1993).

N189. ΚΟ 145. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 81).

– 11χιλ. 0,53γρ.

Πολύ κακή. Αποσπασματικό./ Δεν σώζεται η επιγραφή. Κάτω Δ (:).

SNG Alpha 6, 827· SNG Cor. III, 180.

Εύβοια / Ιστιαία

Χαλκά

Υποδιαίρεση C (Χαλκοῦς).

Εμπ.: Κεφαλή νύμφης Ιστιαίας δ. αμπελοστεφής.

Οπ. Πρόσθιο ημίτομο ταύρου δ. Κάτω ΙΣ – ΤΙ. Σύμβολο στο πεδίο πάνω.

(για τον τύπο βλ. BCD Eubolia, 461–512· SNG Alpha 6, 934–40· SNG Cor. III, 538–43).

Χρονολόγηση: 4ος – 3ος αι. π.Χ.

N190. ΚΟ 143. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

↓ 14/15χιλ. 1,68γρ.

Κακή. Φθαρμένο. / ΙΣ – [Τ]Ι. Πάνω δυσδιάκριτο σύμβολο, ίσως διπλός βότρυς σε κληματίδα.

SNG Alpha 6, 936–937.

N191. ΚΟ 144. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

↖ 13χιλ. 1,25γρ.

Κακή. / [ΙΣ] – ΤΙ. Πάνω οριζόντιος τρίποδας.

BCD Eubolia, 504· SNG Cor. III, 541.

N192. ΚΟ 152. Στοά jIN, Το I, Τε H4, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

↗ 13/14χιλ. 1,52γρ.

Κακή. / Φθαρμένο. [Ι]Σ – Τ[Ι]. Πάνω δυσδιάκριτο σύμβολο, ίσως δελφίνι (:).

N193. ΚΟ 165. Στοά jIN, Το I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

← 15χιλ. 1,19γρ.

Πολύ κακή. / Δεν σώζεται η επιγραφή.

Υποδιαίρεση C (Χαλκοῦς).

Εμπ.: Κεφαλή νύμφης Ιστιαίας δ. αμπελοστεφής.

Οπ.: Προτομή ταύρου δ. με το κεφάλι κατενώπιον. Πάνω ΙΣΤΙ.

(για τον τύπο βλ. BCD Eubolia, 513–33· SNG Alpha 6, 941–45· SNG Cor. III, 544–45).

Χρονολόγηση: 4ος – 3ος αι. π.Χ.

N194. ΚΟ 48. Δωμάτιο αΠΙ, Το I, Τε Δ2, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

↗ 15χιλ. 1,95γρ.

Μέτρια. / ΙΣΤΙ. Στο πεδίο α. βότρυς.

SNG Alpha 6, 944–45· BCD Eubolia, 532–33.

Ακαρνανία / Λευκάδα

Χαλκά

Εμπ.: Κεφαλή ταυρόμορφου Αχελώου δ. ή α. Στο πεδίο
Α

Οπ.: Χίμαιρα α. Στο πεδίο *Α*

(για τον τύπο, βλ. BMC Thess., αρ. 15–20· BCD Akarnanien-Aetolien, 236–38).

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ. (BMC Thess.: SNG Cor. III), 350–300 π.Χ. (BCD Akarnanien-Aetolien).

N195 ΚΟ 087. Ν οικίας, Το I, Τε Η6, πηγάδι-αποθήκης (Πίν. 82).

← 19χιλ. 7,67γρ.

Καλή. Η κεφαλή του Αχελώου α. Στο πεδίο δ. *Α*.

BMC Thess., 175, αρ. 19· BCD Akarnanien-Aetolien, αρ. 236, 238.

Φλιασία / Φλιούντας

Χαλκά

Υποδιαίρεση C (Χαλκοῦς).

Εμπ.: Ταύρος που εφορμά δ. ή α.

Οπ.: Ακροφωνικό της πόλης Φ, με ή χωρίς στιγμές.

N196. ΚΟ 124. Ν πτέρυγα οικίας (αXI, αXII), Το I, Τε Θ5, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

↗ 10/11χιλ. 0,76γρ.

Πολύ κακή. Φθαρμένο, διαβρωμένο. Πιθανόν ταύρος α. / Φ, ίσως ανάμεσα σε στιγμές.

Σειρά I (400–350 π.Χ.) ή II (350–320 π.Χ.) σύμφωνα με την κατάταξη του J. M. Isaac, “Phliasian Bronze

Coinage», *ANSMN* 33, 1988, 45–54.

Ιλλυρία / Δυρράχιο

Χαλκά

Εμπ.: Ακτινοστεφής κεφαλή του Ήλιου δ.

Οπ.: Πλήρη δ. Δίστιχη επιγραφή (όνομα άρχοντα).

Χρονολόγηση: 229–100 π.Χ.

N197. ΚΟ 161. Στοά jIB, To I, Τε H2, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

→ 15χιλ. 2,49γρ.

Μέτρια./ [O]BPI / ΜΟΥ.

BMC Thessaly to Aetolia, 77, αρ. 180–184 (ως προς τον τύπο) και 72, αρ. 106–107 (ως προς την επιγραφή).

2.3.1.3. Φθαρμένα – Αταύτιστα N198–N211

Χαλκά

N198. ΚΟ 115. Χώρος ηI, To I, Τε K2, στρ. μπάζων (Πίν. 82).

– 15/17χιλ. 3,31γρ.

Εμπ.: Μακεδονική ασπίδα με πέντε διπλούς μηνίσκους και δυσδιάγνωστο επίσημα, ίσως άστρο εγγεγραμμένο σε Π ή σε τετράγωνο.

Οπ.: Λοφιοφόρο μακεδονικό κράνος. Δεν σώζεται επιγραφή.

N199. ΚΟ 41. Διάδρομος βI, To I, Τε Γ3, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

→ 18χιλ. 4,98γρ.

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή με ταινία δ.

Οπ.: Ιππέας ή ίππος δ.

N200. ΚΟ 166. Στοά jIN, To I, Τε Θ4, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

↗ 17/18χιλ. 3,77γρ.

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή με ταινία α.

Οπ.: Ιππέας ή ίππος δ.

N201. ΚΟ 22. Δωμάτιο αII, To I, Τε E1 (Πίν. 82).

↖ 15χιλ. 1,61γρ.

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή δ.

Οπ.: Πιθανόν ίππος σε καλπασμό δ. Στο πεδίο πάνω δυσδιάκριτα γράμματα.

N202. ΚΟ 35. Δωμάτιο αX, To I, Τε H6, στρ. καταστροφής (Πίν. 82).

(;) 17χιλ. 4,03γρ.

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή δ.

Οπ.: Φθαρμένος.

N203. ΚΟ 78. Στοά jIB, To I, Τε E2, στρ. 2 (Πίν. 82).

(;) 12χιλ. 1,44γρ.

Εμπ.: Κεφαλή δ (;).

Οπ.: Φθαρμένος.

N204. ΚΟ 111. Δωμάτιο αXV, To I, Τε I3, στρ. 1α (Πίν. 82).

(;) 17χιλ. 5,48γρ.

Εμπ.: Κεφαλή δ.

Οπ.: Φθαρμένος.

N205. ΚΟ 216. Χώρος ηI, To I, Τε K2, στρ. 2 (Πίν. 82).

(;) 14 χιλ. 1,98γρ.

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή δ.

Οπ.: Φθαρμένος-Οξειδωμένος.

N206. ΚΟ 217. Δωμάτιο αXVI, To I, Τε I2, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 83).

(;) 19χιλ. 7,78γρ.

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή δ.

Οπ.: Οξειδωμένος.

N207. ΚΟ 173. Δωμάτιο αXVI, To I, Τε I3, στρ. πλιθιών και στέγης (Πίν. 83).

(;) 16 χιλ. 3,98γρ. Φθαρμένο-Οξειδωμένο.

N208. ΚΟ 186. Δωμάτιο αXVII, To I, Τε I1, στρ. 2 (Πίν. 83).

(;) 17/18χιλ. 5,96γρ. Φθαρμένο-Οξειδωμένο.

N209. ΚΟ 225. Δωμάτιο αXVIII, To I, Τε Θ1, στρ. 2 με κεραμίδες (Πίν. 83).

(;) 16 χιλ. 3,76γρ. Οξειδωμένο.

N210. NT 20. Ντουβάρι Ι, Υπο 44, Τε Α, στρ. 3 (Πίν. 83).

(;) 19χιλ. 3,45γρ.

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ. Απολεπισμένος, αδιάγνωστος.

N211. NT 18. Ντουβάρι Ι, Υπο 34, Τε Γ, στρ. 1 (Πίν. 83).

(;) 15χιλ. 2,30γρ.

Εμπ.: Αδιάγνωστος.

Οπ. Αδιάγνωστος.

2.3.1.4. Οθωμανικά N212

Χρυσά

N212. KO 14. Διάδρομος βΙ, Το Ι, Τε Γ3, στρ. 1 (Πίν. 83).

16χιλ. 1,1γρ.

Οθωμανικό νόμισμα υποδιαίρεσης cifte, του σουλτάνου Μαχμούτ Β'. Αναγραφόμενο έτος κοπής στον οπισθότυπο το 1808. Οπή ανάρτησης.

Pere 1968, αρ. 745.

2.3.1.5. Νεωτερικά N213

Χαλκά

N213. KO 65. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Ε1, στρ. καταστροφής διαταραγμένο (Πίν. 83).

18χιλ. 3,01γρ.

Κακή. Φθαρμένο, διαβρωμένο.

Εμπ.: Ανδρική κεφαλή δ. Δυσδιάκριτη, κυκλοτερής επιγραφή.

Οπ.: Δυσδιάγνωστος, ίσως κεφαλή δ.

2.3.2. Θησαυροί Θ1–Θ3

2.3.2.1. Θησαυρός Κομπολόι/2000 (Θ1)

Κομπολόι. Στοά εΙΑ, Το ΙΙ, Τε Θ2, κάτω από τον ορίζοντα χρήσης / δάπεδο

Φίλιππος Β' (359–336 π.Χ. και μεταθανάτιες εκδόσεις)

Α (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή με ταινία δ.

Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει δ. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Ίσως σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω από τον ίππο

(για τον τύπο, SNG Alpha, 349 κ.ε.: SNG ANS, 846 κ.ε.: SNG Corp., 582–609).

Θ1.1. KO 192 (Πίν. 83).

→ 16/18χιλ. 5,33γρ.

Καλή. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω ημισέληνος.

SNG Corp., 606.

Θ1.2. KO 193 (Πίν. 83).

↗ 18χιλ. 5,55γρ.

Καλή. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω τόξο.

SNG ANS, 891 (αντίστροφα).

Θ1.3. KO 205 (Πίν. 83).

↓ 18χιλ. 4,80γρ.

Καλή. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω οριζόντιος κεραυνός.

SNG Alpha, 349.

Θ1.4. KO 195 (Πίν. 83).

↗ 17/18χιλ. 4,71 γρ.

Καλή. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω πέτασος.

SNG Alpha, 366.

Θ1.5. KO 198 (Πίν. 83).

← 17χιλ. 5,46γρ.

Μέτρια. / [ΦΙ]ΛΙΠΠΟΥ. Κάτω κεφαλή αίγας.

SNG Alpha, 369.

Θ1.6. KO 194 (Πίν. 83).

← 19χιλ. 5,79γρ.

Καλή. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω

Πούλιος 1990, 39.

Θ1.7. KO 200 (Πίν. 83).

↑ 17/18χιλ. 5,90γρ.

Καλή. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω . Ό.π.

Θ1.8. ΚΟ 201 (Πίν. 83).

← 17/18χιλ. 5,54γρ.

Μέτρια. / ΦΙΛΙ[ΠΠΟΥ]. Κάτω Π.

SNG Alpha, 391–393.

Θ1.9. ΚΟ 211 (Πίν. 84).

← 18/19χιλ. 6,33γρ.

Μέτρια. / [ΦΙ]ΛΙΠ[ΠΟΥ]. Κάτω δυσδιάγνωστο σύμβολο ή γράμμα.

Θ1.10. ΚΟ 202 (Πίν. 84).

↗ 17χιλ. 4,95γρ.

Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Α (ΧΑ ημιωβόλιο)

*Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή με ταινία δ.**Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει α. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Ίσως σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω από τον ίππο*

(για τον τύπο, SNG Alpha, 388–90. SNG Cop 613–5).

Θ1.11. ΚΟ 206 (Πίν. 84).

→ 16/18χιλ. 4,11γρ.

Μέτρια. / ΦΙΛΙΠΠ[ΟΥ]. Κάτω Ν (;)

SNG Alpha, 388–90.

Α (ΧΑ ημιωβόλιο)

*Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή με ταινία α.**Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει δ. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Ίσως σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω από τον ίππο*

(για τον τύπο, SNG Alpha, 339 κ.ε.).

Θ1.12. ΚΟ 196 (Πίν. 84).

← 18χιλ. 5,13γρ.

Κακή. Φθαρμένο. / Δεν σώζεται η επιγραφή. Κάτω δυσδιάκριτο σύμβολο.

Θ1.13. ΚΟ 199 (Πίν. 84).

↓ 18χιλ. 5,54γρ.

Καλή. / ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω X

SNG ANS, 933.

Θ1.14. ΚΟ 212 (Πίν. 84).

✓ 19/20χιλ. 6,48γρ.

Μέτρια. / [Φ]ΙΛΙΠΠΟΥ. Κάτω δυσδιάγνωστο γράμμα ή συνδυασμός γράμματος και συμβόλου

Α (ΧΑ ημιωβόλιο)

*Εμπ.: Ανδρική νεανική κεφαλή με ταινία α.**Οπ.: Ιππέας σε ίππο που καλπάζει α. Πάνω ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Ίσως σύμβολο, μονογράφημα ή γράμμα κάτω από τον ίππο*

(για τον τύπο, SNG Alpha, 371 κ.ε.).

Θ1.15. ΚΟ 204 (Πίν. 84).

← 17/18χιλ. 5,69γρ.

Μέτρια. / [ΦΙΛΙ]Π[ΠΟΥ]. Κάτω κεφαλή λέοντος (;)

SNG Alpha, 371–3.

Αλέξανδρος Γ' (336–323 π.Χ. και μεταθανάτιες εκδόσεις)

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

*Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.**Οπ.: Πάνω ρόπαλο (η λαβή α.), κάτω φαρέτρα με τόξο. Ανάμεσα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.*

(για τον γενικό τύπο Ηρακλής/ρόπαλο και φαρέτρα με τόξο άνω ή κάτω, βλ. Price 1991, 266–319).

Θ1.16. ΚΟ 203 (Πίν. 84).

→ 18χιλ. 5,15γρ.

Πολύ καλή / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω κεραυνός.

Price 1991, 269· SNG Saroglos, 830.

Θ1.17. ΚΟ 197 (Πίν. 84).

✓ 18χιλ. 5,24γρ.

Καλή / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω κεραυνός και κάτω Δ.

Price 1991, 275.

Θ1.18. ΚΟ 210 (Πίν. 84).

↑ 18χιλ. 5,06γρ.

Μέτρια / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω Δ.

Price 1991, 294· SNG Alpha 718–19.

Θ1.19. ΚΟ 189 (Πίν. 84).

↘ 17χιλ. 5,85γρ.

Καλή / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω Α.

Price 1991 296· SNG Saroglos, 833.

Θ1.20. ΚΟ 190 (Πίν. 84).

↘ 16/18χιλ. 5,48γρ.

Καλή / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω Λ.

Price 1991, 305· SNG Alpha 721–22.

Θ1.21. ΚΟ 208 (Πίν. 84).

↑ 16/17χιλ. 6,02γρ.

Πολύ καλή / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω Λ. Ό.π.

Θ1.22. ΚΟ 191 (Πίν. 84).

→ 17χιλ. 5,65γρ.

Καλή / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω Π.

Price 1991, 310· SNG Alpha 724–26· SNG Saroglos 835.

Θ1.23. ΚΟ 207 (Πίν. 84).

↙ 18χιλ. 5,21γρ.

Πολύ καλή / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω Ξ.

Price 1991, 316b· SNG Saroglos 838–40· SNG München 848–49.

Θ1.24. ΚΟ 213 (Πίν. 84).

↑ 18/20χιλ. 5,97γρ.

Καλή / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Πάνω Ξ. Ό.π.

ΑΕ (ΧΑ ημιωβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

*Οπ.: Πάνω φαρέτρα με τόξο, κάτω ρόπαλο (η λαβή α.).
Ανάμεσα Β–Α.*

(για τον τύπο βλ. Price 1991, 375–89).

Θ1.25. ΚΟ 209 (Πίν. 84).

↓ 18χιλ. 4,75γρ.

Μέτρια / Β–Α. Κάτω οριζόντιος κεραυνός.

Price 1991, 376· SNG Alpha 782–84.

2.3.2.2. Θησαυρός Κομπολόι/1997 (Θ2)

Κομπολόι. Στοά ειΔ εξωτερικά, Το ΙΙ, Τε Γ1, στρ. 1

Κάσσανδρος (316–297 π.Χ.)

Πριν το 306 π.Χ. / Μακεδονικό νομισματοκοπείο

½ ΑΕ (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Λέων καθήμενος δ. ΚΑΣΣΑΝ / ΔΡ•Υ.

Ίσως ένα ή δύο μονογραφήματα, στο πεδίο δ. και κάτω.

(για τον τύπο βλ. Οικονόμος 1921, 5–12· SNG Cop. 1138–141· SNG Alpha 876–89).

Θ2.1. ΚΟ 9 (Πίν. 85).

↑ 15χιλ. 1,42γρ.

Μέτρια. Αποσπασματικό / [ΚΑΣΣΑΝ] / ΔΡ•Υ. Στο πεδίο δ. Η[Ρ]. Επικεκομμένο σε νόμισμα στο όνομα του Αλεξάνδρου Γ' του τύπου ανδρική κεφαλή δ. / ίππος δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (Price 1991, 338–370, SNG Alpha 746–779), κατά την ίδια διάταξη εμποσθότυπου-οπισθότυπου. Στη ράχη του λέοντα διακρίνεται το οπίσθιο τμήμα του ίππου, σε κάθετο άξονα.

Οικονόμος 1921, 7· SNG Alpha 876.

Θ2.2. ΚΟ 3 (Πίν. 85).

→ 16χιλ. 3,80γρ.

Κακή. / ΚΑΣΣΑΝ / ΔΡ•Υ. Στο πεδίο δ. ΕΥ

Οικονόμος 1921, 8. SNG Alpha 877–879.

Θ2.3. ΚΟ 5 (Πίν. 85).

↗ 12χιλ. 2,98γρ.

Κακή. / [ΚΑΣΣΑΝ / ΔΡ•Υ]. Στο πεδίο δ. Λ.

Οικονόμος 1921, 9· SNG Alpha 881–82.

Θ2.4. ΚΟ 10 (Πίν. 85).

→ 18χιλ. 3,10γρ.

Μέτρια. / [ΚΑ]ΣΣΑΝ / ΔΡ•Υ. Στο πεδίο δ. Λ. Ό.π.

Θ2.5. ΚΟ 12 (Πίν. 85).

→ 16χιλ. 2,77γρ.

Κακή. Απολεπισμένο / [ΚΑΣΣΑΝ] / ΔΡ[•Υ]. Στο πεδίο δ. δυσδιάκριτο γράμμα, πιθανόν Λ. Ό.π.

Θ2.6. ΚΟ 4 (Πίν. 85).

← 18χιλ. 3,96γρ.

Μέτρια. / ΚΑΣΣΑΝ / [ΔΡ•Υ]. Στο πεδίο δ. Ν.

Οικονόμος 1921,10. SNG Alpha 883–887. SNG Cop. 1140.

Θ2.7. ΚΟ 7 (Πίν. 85).

← 17χιλ. 2,63γρ.

Κακή. / ΚΑΣΣΑ[N / ΔΡ•Υ]. Στο πεδίο δ. Ν. Ό.π.

Θ2.8. ΚΟ 11 (Πίν. 85).

↓ 16χιλ. 1,95γρ.

Μέτρια. / [ΚΑΣΣΑΝ / Δ] Ρ[•Υ]. Στο πεδίο δ. Ν. Ό.π.

Θ2.9. ΚΟ 8 (Πίν. 85).

→ 17χιλ. 3,17γρ.

Μέτρια. / ΚΑΣΣΑΝ / ΔΡ•Υ. Στο πεδίο δ. δυσδιάγνωστο γράμμα ή μονογράφημα, ίσως Ν ή ΑΕ.

Ό.π. ή Οικονόμος 1921, 5.

Θ2.10. ΚΟ 6 (Πίν. 85).

↘ 18χιλ. 3,08γρ.

Κακή. / ΚΑΣΣΑΝ / [ΔΡ•Υ].

Θ2.11. ΚΟ 13 (Πίν. 85).

↖ 17χιλ. 3,01γρ.

Κακή. / ΚΑΣΣΑΝ / ΔΡ•Υ.

2.3.2.3. Θησαυρός Ντουβάρη/1999 (Θ3)

Ντουβάρη Ι, Υπο 47, Τε Β (εντός κτιρίου), αποκάλυψη στρ. καταστροφής 2.

Αλέξανδρος Γ' (336–323 π.Χ)

½ ΑΕ (ΧΑ τεταρτημόριο)

Εμπ.: Μακεδονική ασπίδα. Στο επίσημα κεραυνός.

Οπ.: Δίλοφο μακεδονικό δαφνοστεφές κράνος. Β – Α.

(για τον τύπο βλ. Price 1991, 396Α–416· SNG Alpha, 820–48).

Θ3.1. ΝΤ 08 (Πίν. 86).

– 15χιλ. 4,36γρ.

Κακή. Φθαρμένο επίσημα. / Β–Α εκατέρωθεν του λοφίου.

Κάσσανδρος**Βασιλικές εκδόσεις (306–297 π.Χ.) / Μακεδονικό νομισματοκοπείο**

ΑΕ (ΧΑ ημιβόλιο)

Εμπ.: Κεφαλή αγένειου Ηρακλή δ.

Οπ.: Ιππέας σε τριποδίζοντα ίππο δ. Πάνω ΒΑΣΙΛΕΩΣ κάτω ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ.

Πιθανά σύμβολα ή μονογράφημα κάτω από τον ίππο, μεταξύ των μπροστινών ποδιών του, στο πεδίο πάνω α. και στο πεδίο δ.

(για τον τύπο βλ. Οικονόμος 1921, 36–96· SNG Cop. 1142–153· SNG Alpha, 900–36).

Θ3.2. ΝΤ 1 (Πίν. 86).

→ 18χιλ. 2,91γρ.

Μέτρια. Αποσπασματικό. / [ΒΑΣΙΛΕΩΣ] / ΚΑΣΣΑΝΔΡ•Υ. Κάτω από τον ίππο βότρυς.

Οικονόμος 1921, 87.

Δημήτριος Πολιορκητής (294–287 π.Χ.)

ΑΕ (ΧΑ ημιβόλιο)

Εμπ.: Μακεδονική ασπίδα. Κυκλικό επίσημα στο κέντρο, με το μονογράφημα του Δημητρίου .

Οπ.: Μακεδονικό, λοφιοφόρο κράνος. ΒΑ – ΣΙ εκατέρωθεν. Ίσως σύμβολο στο πεδίο α., ανάμεσα στη θόλο του κράνους και το λοφίο.

(για τον τύπο βλ. Newell 1927, 125–32· SNG Alpha, 962–69).

Μακεδονία (Πέλλα ή Αμφίπολη) (294–287 π.Χ.).

Θ3.3. ΝΤ 4 (Πίν. 86).

(:) 16χιλ. 3,61γρ.

Κακή. Διαβρωμένος /φθαρμένος εμπροσθότυπος. / ΒΑ – ΣΙ. Δυσδιάκριτο σύμβολο (στιγμή :) ανάμεσα στη θόλο και το λοφίο του κράνους.

Newell 1927, 130.

Θ3.4. ΝΤ 3 (Πίν. 86).

↑ 16χιλ. 3,13γρ.

Κακή / BA – ΣΙ.

Δημήτριος Πολιορκητής (294–287 π.Χ.)
ή Αντίγονος Γονατάς (277–239 π.Χ.)

Χαλκά

Εμπ.: Μακεδονική ασπίδα.

Οπ.: Μακεδονικό, λοφιοφόρο κράνος. BA – ΣΙ
εκατέρωθεν.

Θ3.5. NT 2 (Πίν. 86).

(;) 16χιλ. 3,86γρ.

Εμπ.: Αδιάγνωστος

Οπ.: Μακεδονικό, λοφιοφόρο κράνος.

Κάτω [BA] – ΣΙ.

Θ3.6. NT 5 (Πίν. 86).

(;) 15χιλ. 3,96γρ.

Εμπ.: Αδιάγνωστος

Οπ.: Μακεδονικό, λοφιοφόρο κράνος.

Κάτω [B]A – Σ[I].

Θ3.7. NT 6 (Πίν. 86).

(;) 15χιλ. 3,56γρ.

Εμπ.: Αδιάγνωστος

Οπ.: Μακεδονικό, λοφιοφόρο κράνος.

Κάτω [B]A – ΣΙ.

Θ3.8. NT 7 (Πίν. 86).

(;) 16χιλ. 3,55γρ.

Εμπ.: Αδιάγνωστος

Οπ.: Μακεδονικό, λοφιοφόρο κράνος.

Κάτω BA – [ΣΙ].

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

<i>BABESCH</i>	Annual Papers on Mediterranean Archaeology.
<i>BCD Akarnanien-Aetolien</i>	Sammlung BCD: Akarnanien und Aetolian. Münzen & Medaillen GMBH. Auction 23 (18 Oktober 2007), Stuttgart.
<i>BCD Boiotia</i>	The BCD Collection of the Coinage of Boiotia, Triton IX, Auction (10 January 2006), New York.
<i>BCD Euboia</i>	Münzen von Euboia. Sammlung BCD, Auction 111 (15 November 2002), München.
<i>BCD Lokris-Phokis</i>	Lokris-Phokis. The BCD Collection, NAC AG, Auction 55 (8October 2010), Zurich.
<i>BCD Thessaly I</i>	Coins of Thessaly, The BCD Collection. Nomos AG, Auction 4(10 May 2011), Zurich.
<i>BMC Macedonia</i>	Catalogue of the Greek Coins in the British Museum. Macedonia etc., London 1879.
<i>BMC Thessaly to Aetolia</i>	Catalogue of the Greek Coins in the British Museum. Thessaly to Aetolia, London 1873.
<i>BMC Central Greece</i>	Catalog of the Greek Coins in the British Museum, CentralGreece (Locris, Phocis, Boeotia and Euboea), London, 1884.
<i>BMC Peloponnesus</i>	Catalog of the Greek Coins in the British Museum: Peloponnesus (excluding Corinth), London, 1887.
<i>SNG Alpha Bank</i>	Sylloge Nummorum Graecorum, Greece II. The Alpha Bank collection, Macedonia I: Alexander I – Perseus, Athens 2000.
<i>SNG Alpha Bank 6</i>	Sylloge Nummorum Graecorum, Greece 6. The Alpha Bank Numismatic Collection. From Thessaly to Euboea, Athens 2011.
<i>SNG ANS 7</i>	Sylloge Nummorum Graecorum, The Collection of the American Numismatic Society. Part 7. Macedonia I: Cities, Thraco-Macedonian Tribes, Paeonian Kings, New York 1987.
<i>SNG ANS</i>	Sylloge Nummorum Graecorum, The collection of the American Numismatic Society, part 8. Macedonia II: Alexander I–Philip II, New York 1994.
<i>SNG Christomanos</i>	Sylloge Nummorum Graecorum, Grèce 3. Musée numismatique d'Athènes, collection Antoine Christomanos, première partie, Italie-Eubée, Athens 2004.
<i>SNG Cop.</i>	Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal collection of coins and medals, Danish National Museum, vol. II.: Thrace and Macedonia, West Milford, New Jersey 1982 (ανατύπωση).
<i>SNG Cop. III</i>	Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal collection of coins and medals, Danish National Museum, vol. III. Greece: Thessaly to Aegean Islands, 1982, West Milford, New Jersey 1982 (ανατύπωση).
<i>SNG München</i>	Sylloge Nummorum Graecorum Deutschland. Staatliche Münzsammlung München, 10.–11. Heft, Makedonien: Könige, München 2001.
<i>SNG Saroglos</i>	Sylloge Nummorum Graecorum, Greece 4, Numismatic Museum, Athens, The Petros Z. Saroglos Collection, vol. I: Macedonia, Athens 2005.
<i>SNG Soutzos</i>	Sylloge Nummorum Graecorum, Greece 5: Numismatic Museum, Athens, The A.G. Soutzos Collection, Athens 2007.
AEAM	Αρχαιολογικό Έργο Ανατολικής Μακεδονίας
AEMΘ	Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη
Αρχαία Μακεδονία II	Δεύτερο Διεθνές Συμπόσιο, Θεσσαλονίκη, 19–24 Αυγούστου 1973, (1977). Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου
Αρχαία Μακεδονία III	Τρίτο Διεθνές Συμπόσιο, Θεσσαλονίκη, 21-25 Σεπτεμβρίου 1977, (1983). Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
Αρχαία Μακεδονία V	Πέμπτο Διεθνές Συμπόσιο, Θεσσαλονίκη, 10-15 Οκτωβρίου 1989, (1993). Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
Αρχαία Μακεδονία VI	Έκτο Διεθνές Συμπόσιο, Θεσσαλονίκη, 15-19 Οκτωβρίου 1996, (1999). Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.

BAE	Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Εταιρείας
ΔΧΑΕ	Δελτίο Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας
ΕΛΛΚερ	Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική
ΕΛΛΚερ Μακεδονίας	Ελληνιστική Κεραμική από τη Μακεδονία, Θεσσαλονίκη 1991
ΕΛΛΚερ Θεσσαλίας	Ελληνιστική Κεραμική από τη Θεσσαλία, Αθήνα 2000
ΕΛΛΚερ Ηπείρου	Ελληνιστική κεραμική από την αρχαία Ήπειρο, την Αιτωλοακαρνανία και τα Ιόνια νησιά, Αθήνα 2009

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγγέλου, Ε. 2004. «Εργαλεία και εργαστηριακές εγκαταστάσεις στις Λουλουδιές Κίτρους». Στο Αρχαιολογικά τεκμήρια βιοτεχνικών εγκαταστάσεων κατά τη Βυζαντινή εποχή 5^{ος} – 15^{ος} αι. 22^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, 17–9 Μαΐου 2002, επιμ. Δ. Κομίνη-Διαλετή, 61–87. Αθήνα: Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Acheson, Ph. 1997. «Does the 'Economic Explanation' work? Settlement, Agriculture and Erosion in the territory of Halieis in the Late Classical – Early Hellenistic Period». *JMA* 10.2:165–90.
- Αδάμ-Βελένη, Π. 1991. «Ανασκαφή Όσσας 1988». *ΑΕΜΘ* 2 (1988):231–42.
- _____. 1995. «Αρχαίο φρούριο στα Βρασνά». *ΑΕΜΘ* 6 (1992):415–24.
- _____. 1997α. «Πέτρες Φλώρινας. Πρώτη προσέγγιση στην τοπική κεραμική». Στο Δ' ΕΛΛΚερ, 138–54. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – Κ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.
- _____. 1997β. «Τοπογραφικά Μυγδονίας-Βισαλτίας». Αφιέρωμα στον *N.G.L. Hammond*. Παράρτημα Μακεδονικών 7:1–16.
- _____. 1998. «Αμπέλια και κρασί στις Πέτρες Φλωρίνης (ή Αμυνταίου). Οι μαρτυρίες μιας ελληνιστικής πόλης». Στο Αμπελοοινική Ιστορία στο χώρο της Μακεδονίας και της Θράκης, Ε' Τριήμερο Εργασίας, Νάουσα 17–19 Σεπτεμβρίου 1993, 50–9. Αθήνα: Πολιτιστικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ – Ίδρυμα Φ. Μπουτάρη.
- _____. 2003α. «Συνδεδημένος Εγνατίας οδού. Αγροικία υστεροκλασικών-ελληνιστικών χρόνων. Ασπροβάλτα. Θέση Λιοτόπι Ρουχτσέλη. Αγροικία κλασικών-ελληνιστικών χρόνων». Στο Αρχαίες Αγροικίες σε Σύγχρονους Δρόμους. Κεντρική Μακεδονία, επιμ. Π. Αδάμ-Βελένη, Ε. Πουλάκη και Κ. Τζαναβάρη. Θεσσαλονίκη (2002) – Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2003β. «Αγροικίες στην Ασπροβάλτα στον άξονα της Εγνατίας οδού». *ΑΕΜΘ* 15 (2001):167–80.
- _____. 2009. «Αγροικίες της Μακεδονίας: οι απαρχές της «φεουδαρχίας». *ΑΕΜΘ*, Επετειακός Τόμος για τα 20 χρόνια:1–16.
- Αδάμ-Βελένη Π., Ε. Ιωαννίδου και Μ. Μπαγκαφά. 1992. «Όσσα 1992, η κεραμική του οικισμού και τα αρχαιοβοτανικά κατάλοιπα». *ΑΕΜΘ* 6 (1992):381–89.
- Adams, W. L. 1983. «The dynamics of internal Macedonian politics in the time of Cassander» Στο Αρχαία Μακεδονία III, 17–30. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
- Ακαμάτης, Ι. 1997. «Η Αγορά της Πέλλας κατά το 1993». *ΑΕΜΘ* 7 (1993):183–94.
- _____. 1999. «Αγορά Πέλλας 1997». *ΑΕΜΘ* 11 (1997):205–13.
- _____. 2000. Ενσφράγιστες λαβές Αμφορέων από την Αγορά της Πέλλας. Ανασκαφή 1980–1987. *Οι ομάδες Παρμενίσκου και Ρόδου*, BAE 197. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία
- Ακαμάτης, Ν. 2014. «Ο «θησαυρός» Πέλλα/1998». *Νομισματικά Χρονικά* 32:39–69.
- _____. 2018. «Τοπική κεραμική παραγωγή της Πέλλας. Η μετάβαση από την κλασική στην ελληνιστική εποχή». Στο Θ' ΕΛΛΚερ, 95–112. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Akamatis, N. 2016. «Numismatic Circulation in the Macedonian Kingdom. The Case of Pella». Στο *Les monnaies de fouille du monde grec (VIe–Ier s. a.C.). Apports, approches et methods and Political History*, επιμ. F. Duyrat και C. Grandjean, 177–201. Bordeaux, Athens: Ausonius Éditions; Ecole française d'Athènes.
- _____. 2017. «The Chronology of two Bronze Issues in the Name of Philip II of Macedonia». *RN* 174:151–82.
- Αλαμανή-Σουρή, Β. 1998. «Στοιχεία διονυσιακής λατρείας και ενδείξεις αμπελλοκαλιέργειας στην Ημαθία». Στο Αμπελοοινική Ιστορία στο χώρο της Μακεδονίας και της Θράκης, Ε' Τριήμερο Εργασίας, Νάουσα 17–19 Σεπτεμβρίου

- 1993, 84–94. Αθήνα: Πολιτιστικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ – Ίδρυμα Φ. Μπουτάρη.
- Αλαμανή, Β. και Κ. Τζαναβάρη. 1994. «Σχήματα αγγείων από ταφικά σύνολα της Βέροιας». Στο Γ' ΕΛΛΚερ, 90–103. ΒΑΕ 137. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Αλβανού, Ε. Υπό έκδ. «Τάφος Κατερίνης. Νεότερες Έρευνες – Προστασία και Ανάδειξη». Αρχαιολογικές Έρευνες και Μεγάλα Δημόσια Έργα, 8–9 Δεκεμβρίου 2017. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Alcock, S. 1991. «Urban Survey and the Polis of Phlius». *Hesperia* 60:421–63.
- _____. 1993. *Graecia capta: the landscapes of Roman Greece*. Cambridge University Press.
- Αλμπανίδης Ε., Α. Αναστασίου, Κ. Σχοινάς και Ι. Μουρατίδης. 2008. «Οι αθλητικοί αγώνες της αρχαίας Μακεδονίας». *Μακεδονικά* 37:1–20.
- Amouretti, M.C. 1986. *Le pain et l'huile dans la Grece antique, De l'aire au moulin*, Paris.
- Amyx, D.A. 1958. «The Attic Stelai, Part III, Vases and Other Containers». *Hesperia* 27:163–310.
- Amyx, D.A. και P. Lawrence. 1975. *Archaic Corinthian Pottery and the Anaploga well*. Corinth VII.2. Princeton, New Jersey.
- Αναγνωστάκης, Η. 2005. «Περί θλίψεων και εκθλίψεων». Στο Οΐνον Ίστορῶ IV. Θλιπτήρια και Πιεστήρια. Από τους Ληγούς στα προβιομηχανικά Τσιπουρομάγγανα, Μούρτζα Μεγάρων, 23 Οκτωβρίου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 77–165. Αθήνα: Κτήμα Εύχαρις.
- Αναγνωστοπούλου-Χατζηπολυχρόνη, Η. 1994. «Ανασκαφικές έρευνες στο Ληνό Ν. Ροδόπης», ΑΕΜΘ 5 (1991), 477–87.
- _____. 2013. «Υστεροαρχαϊκοί κλίβανοι στην αρχαία Μένδη». Στο Κεραμικά Εργαστήρια στο Βορειοανατολικό Αιγαίο, Ημερίδα Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης. 2010, 51–68. Θεσσαλονίκη: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.
- Andreason, J.K. 1954. «Excavations on the ridge of Kofina in Chios». Στο *Excavation on the Kofina Ridge, Chios*, επιμ. M.S.F. Hood, J. Boardman και J.K. Anderson. BSA 49:128–72.
- Andreason-Stojanovic, V. 1992. *Stobi. The Hellenistic and Roman Pottery*. Princeton University Press.
- _____. 2004. «Dinner at the Isthmus: Hellenistic Cooking Ware from the Rachi Settlement at Isthmia». Στο ΣΤ' ΕΛΛΚερ, 623–30. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Ανδρόνικος, Μ. 1955. «Ελληνιστικός τάφος Βέροιας». *ArchEph* 1955:22–50.
- _____. 1984. Βεργίνα. Οι βασιλικοί τάφοι και οι άλλες αρχαιότητες. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών
- Anson, E. 2008. «Philip II and transformation of Macedonia». Στο *Macedonian Legacies: Studies in Ancient Macedonian History and Culture in Honor of Eugene N. Borza*, επιμ. T. How και J. Reames, 17–30.
- Αρχοντίδου, Α. 1995. Οδός Αλ. Βρατσάνου 43 (οικόπεδο Εμμ. Λουτράρη). *ArchDelt* 44 (1989), Β2 Χρονικά:399.
- Ασημακοπούλου-Ατζακά, Π. 2005. «Τρύγος και ληνός στα ψηφιδωτά της Ύστερης Αρχαιότητας». Στο Οΐνον Ίστορῶ IV. Θλιπτήρια και Πιεστήρια. Από τους Ληγούς στα προβιομηχανικά Τσιπουρομάγγανα, Μούρτζα Μεγάρων, 23 Οκτωβρίου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 47–75. Αθήνα: Κτήμα Εύχαρις.
- Ασουχίδου Σ., Ε. Γκιούρα, Σ. Κώτσος, Δ. Μανταζή, Θ. Ντόγκας, Δ. Σολκίδου και Σ. Τσολάκης. 2002. «Οι ανασκαφικές έρευνες στο Κριαρίτσι Συκιάς Ν. Χαλκιδικής κατά τα έτη 1999–2000». ΑΕΜΘ 14 (2000):331–45.
- Αυγερινού, Π. 2014. «Οδός Βύζαντος 30–32 (Ο.Τ. 157, οικόπεδο Ε. Λουκά)». *ArchDelt* 61 (2006), Β1 Χρονικά:121–25.
- Αφianές, Ν. 2004. Άμπελος ή ένΊκάρῳ. Μια συλλογή στοιχείων για το κρασί της Ικαρίας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, επιμ. Αρ. Φακάρου. Ικαρία: Ν. Αφianές, Εταιρία Ικαρικών Μελετών. Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Ault, B.A. and L.C. Nevett. 1999. «Digging houses, Archaeologies of Classical and Hellenistic Greek domestic assemblages». Στο *The Archaeology of Household Activity*, επιμ. M. Allison, 43–56. London – New York. Routledge.
- Βαβρίτσας, Α. 1968. «Ανασκαφή Μεσημβρίας Θράκης». *Prakt* 1968:80–3.
- _____. 1970. «Ανασκαφή Μεσημβρίας Θράκης». *Prakt* 1970:66–75.
- Baitinger, H. 2001. *Die Angriffswaffen aus Olympia*. Olympia XXIX. Berlin – New York: De Gruyter.
- Baitinger, H. και Th. Volling. 2007. *Werkzeug und Gerat aus Olympia*. Olympia XXXII. Berlin – New York: De Gruyter.
- Βασιλειάδου, Ι. 2011. Η Αγροτική ζωή στην αρχαία Πιερία. Αρχαιολογικά τεκμήρια. Θεσσαλονίκη: Κ. Σφακιανάκη.
- Βαξεβανόπουλος, Μ. 2017. «Καταγραφή και μελέτη της αρχαίας μεταλλευτικής δραστηριότητας στο όρος Παγγαίο, Α. Μακεδονία». Διδ. διατρ., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Bats, M. 1988. *Vaisselle et alimentation a Olbia de Provence (v.350–v. 50 av.J.-C): Modeles culturels et categories ceramiques*. Paris: Center National de la Recherche Scientifique.
- Beestman-Kruyshaar, C. 2003. «Pottery». Στο *Housing in New Halos. A Hellenistic Town in Thessaly, Greece*, επιμ. R. Reinders και W. Prummel, 81–105. Lisse, The Netherlands: A.A. Balkema Publishers.

- Bellinger, A. R. 1964. «Philippi in Macedonia». *ANSMN* 11:29–52.
- Bengtson, H. 1991. Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδος. Μτφ. Α. Γαβρίλη, Αθήνα.
- Βήτος, Γ. 2017. «Το αρχαίο Ομόλιο και τα νεκροταφεία του». Διδ. διατρ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Bintliff, J. 1994. «The history of the greek countryside». Στο *Structures rurales et societies antiques, Actes de colloque de Corfu, 14–15 Μαΐου 1992*, επιμ. P.N. Doukellis και L.G. Mendoni, 7–15. Centre de Recherches d' Histoire Ancienne, Vol 126. Paris: Presses Universitaires de Franche-Comté.
- _____. 2006. «Issues in the economic and ecological understanding of the Chora of the Classical Polis in its Social Context: a view from the intensive Survey tradition of the greek homeland». Στο *Surveying the Greek Chora. The Black Sea Region in a Comparative Perspective*, επιμ. B.P. Guldager και V.F. Stolba, 13–26. Black Sea Studies 4. Aarhus: Aarhus University Press
- _____. 2008. «The Peloponnese in Hellenistic and Early Roman Imperial times: The evidence from survey and the wider Aegean context». Στο *Le Peloponnese d'Epaminondas à Hadrien*, επιμ. C. Grandjean, 21–52. Paris: Ausonius Éditions.
- Bitrakova-Groztanova, V. 1994. «La ceramique de la maison no 2 de Golem Grad». Στο Γ' ΕΛΛΚερ, 218–22. BAE 137. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Blazevska, S. 2005. «Acropolis Sector, Research 1999–2000». Στο *Vardarski Rid*, Τόμος 1, επιμ. D. Mitrevski, 209–28. Skopje: Foundation Vardarski Rid - Institute for History of Art and Archaeology - Faculty of Philosophy
- _____. 2011. «Vardarski Rid: The pottery from the house of the collector». Στο Ζ' ΕΛΛΚερ, 475–82. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Βλαχογιάννη, Ε. 2009. «Τα νομίσματα του νεκροταφείου της Ακραϊφίας (σωστική ανασκαφική έρευνα: 1994–1998)». Αρχαιολογικό Έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας 3:1007– 26.
- _____. 2013. «Αγροικία ρωμαϊκών χρόνων στην αρχαία Ακραϊφία (Ακραϊφνιο Βοιωτίας)». Στο *Villae Rusticae. Family and Market-Oriented Farms in Greece under Roman Rule, Proceedings of an International Congress held at Patrai, 23–24 April 2010*, επιμ. A.D. Rizakis και I.P. Touratsoglou, 486–509. Meletemata 68. Athens: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών.
- Blinkenberg, C. 1898. «Epidaurische Weihgeschenke». *AM* XXIII:1–23.
- Blondé, F. 1985. «Un remploi thasien de IVe siècle avant notre ère». *BCH* 109:281–344.
- _____. 1989. «Les abords N.-E. de l'agora de Thasos. 3. La céramique». *BCH* 113:481–545.
- _____. 2007. *Les ceramiques d' usage quotidien a Thasos au IVe siecle avant J.-C.*, Etudes Thasiennes XX. Athenes: École française d'Athènes.
- Boardman, J. 1956. «Delphinion in Chios – The Farm-house». *BSA* 51:41–54.
- _____. 1958–1959. «Excavation at Pindakas in Chios». *BSA* 53–54:295–309.
- Bogges, E. 1970. «A Hellenistic Pithos from Corinth». *Hesperia* 39:73–8.
- _____. 1973. *The Development of the Attic Pithos*. Διδ. διατρ., Bryn Mawr College (1972), Michigan. <https://www.proquest.com/openview/c83e1ca3bda7aa97118c10078a1502b3/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y>
- Βοκοτοπούλου, Ι. 1990. Οι ταφικοί τύμβοι της Αίνειας. Δημοσιεύματα Αρχαιολογικού Δελτίου αρ. 41. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 1997. «Ο Κάσσανδρος, η Κασσάνδρεια και η Θεσσαλονίκη». Στο Μνήμη Μανόλη Ανδρόνικου, 39–50. Θεσσαλονίκη: Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών.
- Bon, A.M. και A. Bon. 1957. *Les timbres amphoriques de Thassos. Études Thasiennes IV*. Paris: Ecole française d'Athènes.
- Bonelou, E. 2004. «The numismatic circulation from the private and public buildings of the capital and the port of Leucas». Στο *Acta Numismatica, Proceedings of the 4th International Numismatic Congress in Croatia (INCC 2004)*, επιμ. J. Dobrinic, 45–61. Rijeka: MMV (2005).
- Borisov, B. 1989. *Djadovo*. Τόμος 1, *Mediaeval Settlement and Necropolis, 11th 12th Century*, επιμ. A. Fol, R. Katincarov, J. Best, N. de Vries, K. Shoji και H. Suzuki, Tokyo.
- Bosanquet, R.C. 2013. «Excavations at Praesos. I». *BSA* 8:231–70.
- Bouzek J., L. Domaradzka και Z. Archibald, Επιμ. 2002. *Pistiros II, Excavations and Studies, Report of the Joint Project of Excavations and Studies by the Bulgarian Academy of Science, Charles University of Prague, University of Liverpool, Ecole Francaise d' Athenes and Archaeological Museum Septemvri*, Prague: Charles University: Karolinum press.
- Brann, E., 1962. *Late Geometric and Protoattic Pottery: Mid 8th to Late 7th Century B.C. Agora VIII*. New Jersey: The American School of Classical Studies at Athens.
- Brogan, T., Ch. Sofianou και J Morrison. 2011. «The LM IB pottery from Papadiokampos». Στο *LMIB pottery, relative*

- chronology and regional differences*, Acts of a workshop held at the Danish Institute at Athens in collaboration with INSTAP Study Center for East Crete, 27–29 June 2007, επιμ. M.T. Brogan και E. Hallager, 573–94. Monographs of the Danish Institute at Athens, 11.2. Athens: The Danish Institute at Athens.
- Broneer, O. 1939. «A Mycenaean Fountain on the Athenian Acropolis». *Hesperia* 8:317–429.
- _____. 1977. *Terracotta Lamps. Isthmia* III. Princeton – New Jersey: The American School of Classical Studies at Athens.
- Broodbank, C. 1999. «Kythera Survey: Preliminary report on 1998 season». *BSA* 94:191–214.
- Brothwell, D. και P. Brothwell. 1969. *Food in antiquity: a survey of the diet of early peoples*. London: Johns Hopkins University Press.
- Brun, J.P. 1993. «La discrimination entre les installations oleicoles et vinicoles». Στο *La production du vin et de l'huile en Méditerranée, Actes du Symposium International, Aix-en-Provence et Toulon, 20–22 novembre 1991*, επιμ. M.C. Amouretti και J.P. Brun, 511–37. *BCH Suppl.* 26. Αθήνα: Ecole Française d'Athènes.
- _____. 2004. *Archaeologie du vin et de l'huile dans l'Empire romain*. Paris: EVERGREEN.
- Brun, J.R. και M. Brunet. 1997. «Une huilerie du premier siècle avant J.-C. dans le Quartier du theatre a Delos». *BCH* 121:573–609.
- Brunet, M. 1988. «Fouille de la ferme aux jambages de granit et exploration du territoire». *BCH* 112:787–91.
- _____. 1989. «Ferme aux jambages de granit». *BCH* 113: 754–59.
- Bruneau, Ph. και Ph. Frausse. 1984. «Pressoirs Deliens». *BCH* 108.2:713–30.
- Bryer, A. 1986. «Byzantine Agricultural Implements: The Evidence of Medieval Illustrations on Hesiod's 'Works and Days'». *BSA* 81:45–80.
- Buraselis, K. 2014. «Contribution to rebuilding Thebes: The old and a new fragment of IG VII 2419 ≈ Sylloge³ 337». *ZPE* 188:159–70.
- Γαβαλάς, Γ. 2014. «Σφονδύλια και υφαντικά βάρη από την Αμοργό. Συμβολή στην μελέτη της αρχαίας κλωστικής και υφαντικής στις Κυκλάδες». Διδ. διατρ., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Cahill, N. 2002. *Household and City Organization at Olynthus*. New Haven and London: Yale University Press.
- Callatay, F. De. 2006. «Greek Coins from Archaeological Excavations: A Conspectus of Conspectuses and a Call for Chronological Tables». Στο *Agoranomia: Studies in Money and Exchange Presented to John H. Kroll*, επιμ. P.G. Van Alfen, 177–200. New York: American Numismatic Society.
- Caltabiano Caccamo M. 1999. «The identity of two horsemen on Philip II's coinage». Στο Αρχαία Μακεδονία VI:197–206. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
- Cambitoglou, A., J.K. Papadopoulos και O.T. Jones, Επιμ. 2001. *Torone I. The excavations of 1975, 1976 and 1978*. Athens: Archaeological Society at Athens.
- Caringhton-Smith, J. και S. Wall. 1994. «A Late Hellenistic Wine Press at Knossos». *BSA* 89:359–76.
- Caruso, D. 2017. «Νέα αρχαιολογικά στοιχεία για την παραγωγή οίνου στην Ηφαιστία κατά την ανατολίζουσα και την αρχαϊκή περίοδο». Στο *Το Αρχαιολογικό Έργο στα νησιά του Αιγαίου, Ρόδος 27 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2013, Τόμος Β*, 69–82. *Μυτιλήνη*.
- Carter, J.C. 1980. «A Classical Landscape, Rural Archaeology at Metaponto». *Archaeology* 33.1:23–32.
- _____. 2006α. «The Contributions of the Sciences to the Discovery of Ancient Rural Civilization». *Proceedings of the American Philosophical Society* 150:15–61.
- _____. 2006β. *Discovering the Greek countryside of Metaponto*. The University of Michigan Press, Ann Arbor. <https://pdfs.semanticscholar.org/22d1/a14959be011d2eb025cd7606e25cd7c04df6.pdf>
- Carter, J.C., M. Crawford, P. Lehman, G. Nikolaenko και J. Trelogan, 2000. «The Chora of Chersonesos in Crimea, Ukraine». *AJA* 104:707–41.
- Casey, J. 1986. *Understanding Ancient Coins. An Introduction for Archaeologists and Historians*. London: B.T. Batsford.
- Γάσπαρης, Χ. 2005. «Τα πατητήρια της Μεσαιωνικής Κρήτης». Στο Οίνον Ιστορώ IV. Θλιπτήρια και Πιεστήρια. Από τους Αηνούς στα προβιομηχανικά Τσιπουρομάγανα, Μούρτζα Μεγάρων, 23 Οκτωβρίου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 169–81. Αθήνα: Κτήμα Εύχαρις.
- Cavanagh W., J. Crouwel, R.W.V. Catling και G. Shipley. 1996. *Continuity and Change in a greek rural landscape: The Laconia Survey II, Archaeological Data*. *BSA Suppl.* 27. London: British School at Athens. <https://www.journals.uchicago.edu/doi/10.2307/506753>
- _____. 2002. *Continuity and Change in a greek rural landscape: The Laconia Survey I, Methodology and Interpretation*, *BSA Suppl.* 26. London: British School at Athens. <https://www.jstor.org/stable/40856123>

- Γερούση, Ε. 1997. «'Επισκοπείο' της Σάμου». *ArchDelt* 47–48 (1992–1993), Α Μελέτες:251–68.
- Γεροφωκά, Ε. 2015. Η αγροικία στη θέση Τρία Πλατάνια του νομού Πιερίας. Συμβολή στη μελέτη της αρχαίας αγροικίας. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Γεωργίου, Ε. 2004. «Το νομισματοκοπείο της Λαμίας». *Οβολός* 7. Το νόμισμα στο θεσσαλικό χώρο, 157–72. Αθήνα: Οι φίλοι του Νομισματικού Μουσείου.
- _____. 2007. «Νομισματικές μαρτυρίες από την πόλη της Λαμίας. Μια πρώτη προσέγγιση». Πρακτικά 3^{ου} Συνεδρίου Φθιωτικής Ιστορίας, 4–6 Νοεμβρίου 2005, 53–64. Λαμία: Πνευματικό Κέντρο Σταυρού Δήμου Λαμιέων, Τοπική Ένωση Δήμων & Κοινοτήτων Ν. Φθιώτιδας.
- Παγκάκη, Α. 2008. «Παρατηρήσεις στη χρήση των Υστερορωμαϊκών Πήλινων Ενσφράγιστων 'Ιγδίων'. Η περίπτωση των 'Ιγδίων' από τη Βόρειο Συρία». *Βυζαντινά Σύμμεκτα*:35–75.
- Παλούρης, Ν. 1956. «Ανασκαφή Μπαμπών Μακρυσίων». *Prakt* 1956:187–92.
- Παννακόπουλος, Ν. 2010. «Οι σχέσεις της Ιστιαίας και της Καρύστου με τους Αντιγονίδες». Στο Πρακτικά Δ' Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου, επιμ. Φ. Τολουδή, 19–41. Θεσσαλονίκη. <https://elevetsios.weebly.com/uploads/8/9/6/6/89667849/%CE%A4%CE%BF%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%BE%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CE%AF%CE%BF%CF%84%CE%B7%CF%82%CE%92%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CF%84%CE%AF%CE%B1%CF%82%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%CE%A0%CE%AC%CF%84%CF%81%CE%B1.....pdf>
- Παννικουρή, Α., Β. Στεφανάκη και Β. Γεωργακοπούλου. 2014. «Σφραγίσματα αμφορέων και νομίσματα της Κω της ύστερης κλασικής και ελληνιστικής περιόδου: Συγκριτική μελέτη». Στο *Η' ΕλλΚερ*, 887–906. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Παννοπούλου, Μ. 2002. «Η τεχνολογία των χειροποίητων αποθηκευτικών αγγείων στον ελλαδικό χώρο. Διαχρονική έρευνα της τεχνολογίας αυτής με βάση τα χειροποίητα αποθηκευτικά αγγεία στα νεότερα εργαστήρια του Μεσσηνιακού κόλπου». Διδ. διατρ., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- _____. 2011. «Οι πίθοι του ελλαδικού χώρου». Στο *Ζ' ΕλλΚερ*, 683–96. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Πκατζόλης, Χ. 2000. «Δύο ελληνιστικοί θησαυροί από τη Μακεδονία». *Οβολός* 4. *Το νόμισμα στο μακεδονικό χώρο*, 103–26. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- _____. 2010. «Η κυκλοφορία του χάλκινου νομίσματος στη Μακεδονία, 5^{ος} – 1^{ος} αι. π.Χ.». 2 τόμοι. Διδ. διατρ., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- _____. 2012. «Επανεξέταση της χαλκής νομισματοκοπίας του Αλεξάνδρου Γ' και του Κασσάνδρου υπό το πρίσμα νέων ανασκαφικών και θησαυρικών δεδομένων». Στο *Θρεπήτρια, Μελέτες για την Αρχαία Μακεδονία*, επιμ. Μ. Τιβέριος, Π. Νίγδελης και Π. Αδάμ-Βελένη, 380–97. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- Čižikova, M. 1984. «Ancient Pottery». Στο *СЕВТОПОЛИС I, The Thracian city of Seuthopolis*, 18–114, Sofia, Publishing House of the Bulgarian Academy of Science.
- Cohen, J.M. 1995. *The Hellenistic Settlements in Europe, the Islands and Asia Minor*. Berkeley – Los Angeles – Oxford: University of California Press.
- Cosmopoulos, M. 2001. *The Rural History of Ancient Greek City-States, The Oropos Survey Project*. BAR 1001. Oxford: Archaeopress.
- Γουνεροπούλου, Α. και Μ. Β. Χατζόπουλος 1998. *Επιγραφές Κάτω Μακεδονίας: μεταξύ του Βερμίου όρους και του Αξιού ποταμού: τεύχος Α'*, *Επιγραφές Βέροιας*. Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Υπουργείο Πολιτισμού.
- Γραικός Ι. και Γ. Παπαζαφειρίου. 2018. «Σωστική ανασκαφή στο οικόπεδο ανέγερσης του κεντρικού κτηρίου του Πολυκεντρικού Μουσείου των Αιγών». *ΑΕΜΘ* 27 (2013):163–72.
- Crosby, M. 1943. «A silver Landle and Strainer». *AJA* 47:209–16.
- Cullen, T. και D.E Keller. 1990. «The Greek pithos through time: Multiple functions and diverse imagery». Στο *The changing role of ceramics in society: 26,000 B.P. to the present. Ceramics and Civilization V*, επιμ. W. Kingery, 183–209. Westerville: The American Ceramic Society.
- Δάκαρης, Σ. 1964. «Ανασκαφή εις το νεκρομαντείο του Αχέρωντος». *Prakt* 1964:44–53.
- Davidson, G. 1952. *The Minor Object. Corinth XII*. Princeton: American School of Classical Studies at Athens.
- Davidson, G. και D. Thompson. 1943. *Small Objects from the Pnyx*: 1. *Hesperia* Suppl. 7. Princeton, N.J.: American School of Classical Studies at Athen.
- Dautaj, B. 1976. «Dimale a la lumiere des donnees archaeologiques». *Iliria* IV, 381–409.
- Daux, G. 1967. «Chroniques des fouilles et decouvertes archeologiques en Grece en 1966». *BCH* 91:623–889.
- Decourt, J.C., T.H Nielsen και Br. Helly. 2004. «Thessalia and adjacent regions». Στο *An Inventory of Archaic and Classical*

- Poleis*, επιμ. M.H. Hansen και T.H. Nielsen, 676–731. Oxford: Oxford University Press.
- Deonna, M. 1938. *Le Mobilier Delien. Délos XVIII*. Paris: E. de Boccard.
- Δεσποτίδου-Μισαηλίδου, Β. 2001. «Ανασκαφική έρευνα στην αρχαία Άφυτη». *ΑΕΜΘ* 13 (1999):305–16.
- _____. 2005. «Άφυτις 2003, η ανασκαφική έρευνα στην αρχαία πόλη και το νεκροταφείο της». *ΑΕΜΘ* 17 (2003):322–35.
- _____. 2006. «Άφυτις 2004». *ΑΕΜΘ* 18 (2004):115–24.
- _____. 2008. «Ανασκαφική έρευνα στην αρχαία Άφυτι». *ΑΕΜΘ* 20 (2006):491–502.
- Δημακόπουλος, Σ. 2017. «Αγροικίες Κλασικής και Ελληνιστικής Εποχής στην Αττική». Διδ. διατρ., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- _____. 2019. «Η θέση του πύργου στο αγρόκτημα της κλασικής αρχαιότητας: χρήση και συμβολισμός». Στο *Τῷ διδασκάλῳ Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Ιωάννη Ακαμάτη*, επιμ. Ν. Ακαμάτης, Α. Βουβουλής, Ν. Λαφτσιδής και Ν. Πουλακάκης, 125–34. Θεσσαλονίκη: Αλτιντζής.
- Diehl, E. 1964. *Die Hydria: Formgeschichte und Verwendung im Kult des Altertums*. Mainz: Philipp von Zabern.
- Dimitrov, K. 1982. «Circulation de monnaies Macedoniennes et monnaies des Diodoques a Seuthopolis pendant la haute époque hellénistique». Στο *Actes du 9e Congrès International de Numismatique, Berne, Septembre 1979*. I, επιμ. T. Hackens και R. Weiler, 227–31. Luxembourg – Louvain-la-Neuve: Association internationale des numismates professionnels.
- _____. 1984. *Seuthopolis, Vol. II, Antique Coins from Seuthopolis*. Sofia: Bulgarian Academy of Sciences.
- _____. 1986. «Tresor avec des monnaies de bronze de Philippe II, d'Alexandre le Grand et de Seuthes III du village de Mogilovo, département de Stara Zagora». *ΑΡΧΕΟΛΟΓΙΑ* 4:32–40.
- _____. 1987. «Studies of the Numismatic Material found at Seuthopolis: Problems, Research Methods and Basic Conclusions». *ANSMN* 32:1–10.
- Dimitrov, D. και M. Cicikova 1978. *The Thracian City of Seuthopolis*. BAR Suppl. 38. Oxford.
- Docter R., P. Monsieur και W. Van de Put. 2011. «Late Archaic to Late Antique Finds from Cistern No. 1». Στο *Thorikos (2010 Campaign), Thorikos X, Reports and Studies*, επιμ. R. Docter, 75–128. Ghent: Department of Archaeology, Ghent University.
- Doerpfeld, W. 1895. «Die ausgrabungen am westabhange der Akropolis, II. Das Lenaion oder Dionysion in den Limnai». *AM* 20:161–76.
- Δοντάς, Γ. 1964. «Ανασκαφή εις το ρωμαϊκόν βαλανεϊόν Κέρκυρας». *Prakt* 1964:54–9.
- Δουκατά, Σ., Ν. Ζήκος και Χ. Μπακιρτζής 1992. «Ανασκαφή στο οικόπεδο ανέγερσης του νέου Μουσείου Θάσου». *ΑΕΜΘ* 3 (1989):521–34.
- Δουλγέρη-Ιντζεσίλογου, Α. 1996. «Βελεστίνο, οικ. Νικ. Θεοδωρόπουλου». *ArchDelt* 46 (1991), Β1 Χρονικά:212–13.
- _____. 1997. «Κλειστό σύνολο φεραϊκής κεραμικής ελληνιστικής εποχής». Στο *Δ' ΕλλΚερ*, 59–78. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – Κ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.
- Δουλγέρη-Ιντζεσίλογου, Α. και Α. Μουστάκα. 2004. «Συμβολή στη νομισματική κυκλοφορία στην πόλη των Φερών». *Οβολός* 7. Το νόμισμα στο θεσσαλικό χώρο, 491–514. Αθήνα: Οι φίλοι του Νομισματικού Μουσείου.
- Doulgeri-Intzessiloglou, A. και Y. Garlan. 1990. «Vin et amphores de Réparéthos et d'Ikos». *BCH* 114.1:361–89.
- Δρούγου, Στ. 1992. Ανασκαφή Πέλλας 1957–1964. *Οι πήλيني λύχνοι*. BAE 128. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- _____. 1999. «Βεργίνα 1997. Το Μητρώον». *ΑΕΜΘ* 11 (1997):115–20.
- _____. 2005α. Βεργίνα. Τα πήλινα αγγεία της Μεγάλης Τούμπας. BAE 237. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- _____. 2005β. «Ληνών εικόνες. Παραστάσεις ληνού στην αττική αγγειογραφία». Στο *Οΐνον Ίστορῳ IV. Θλιπτήρια και Πιεστήρια. Από τους Ληνούς στα προβιομηχανικά Τσιπουρομάγανα, Μούρτζα Μεγάρων*, 23 Οκτωβρίου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 23–31. Αθήνα: Κτήμα Εύχαρις.
- _____. 2011. «Βεργίνα. Μαρμάρινα σκεύη». Στο *Ταξιδεύοντας στην κλασική Ελλάδα. Τιμητικός τόμος για τον Πέτρο Θέμελη*, επιμ. Π. Βαλαβάνης, 69–81. Αθήνα.
- _____. 2012α. «Η κεραμική στο βασίλειο της Μακεδονίας κατά τους ελληνιστικούς χρόνους». Στο *Θέματα της Ελληνιστικής Κεραμικής στην Αρχαία Μακεδονία*, επιμ. Στ. Δρούγου και Ι. Τουράτσογλου, 54–8. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2012β. «Πήλيني λύχνοι στην αρχαία Μακεδονία κατά τους ελληνιστικούς χρόνους». *Θέματα της Ελληνιστικής Κεραμικής στην Αρχαία Μακεδονία*, επιμ. Στ. Δρούγου και Ι. Τουράτσογλου, 86–106. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.

- Δρούγου Στ., Χρ. Καλλίνη και Λ.Α. Τρακατέλλη 2019. Βεργίνα. Η Νεκρόπολη των Αιγών. Οι τάφοι «*Heuzeu*» – Ο τάφος «με το περιστέρι» στα Παλατίτσια. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Δρούγου, Στ. και Ι. Τουράτσογλου 1998. Ελληνιστικοί λαξευτοί τάφοι Βέροιας. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Drougou, S. και J. Touratsoglou 1991. «Hellenistische Keramik aus Macedonien: Chronologische Indizien». *AntK* 34:13-27.
- Dufkova, M. και J. Pecirka 1970. «Excavations of farms and farmhouses in the chora of Chersonesos in the Crimea». *Eirene* 8:123-74.
- Dusenbery, E. 1998. *Samothrace, The Necropoleis, Catalogue of Objects by Categories. Samothrace II*. Princeton: Princeton University Press.
- Εγγλέζου, Μ. 2005. Ελληνιστική κεραμική Κρήτης, Δημοσιεύματα Αρχαιολογικού Δελτίου αρ. 89, Αθήνα.
- Edwards, R. 1975. *Corinthian Hellenistic Pottery. Corinth VII.3*. N. Jersey: American School of Classical Studies.
- Ehrhardt, C. 1973. «The Coins of Cassander». *JNFA* 2.2:25-32.
- Ελευθεράτου, Στ. 2005. «Αποθέτης των ελληνιστικών χρόνων από την ανασκαφή για το νέο Μουσείο Ακρόπολης». Στο Ζ' ΕΛΛΚερ, 245-60. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Ellis, J.R. 1969. «Amyntas III, Illyria and Olynthos», *Μακεδονικά* 9, 1-8.
- _____. 1971. «Amyntas Perdikka, Philip II and Alexander the Great», *JHS* 96:15-24.
- Ζάχος, Κ., Κ. Λιάμπη και Δ. Τσαγγάρη, Επιμ. 2010. Μέγας Αλέξανδρος από τη Γη της Μακεδονίας έως τα πέρατα της Οικουμένης. Αθήνα: Alpha Bank, Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων.
- Ζήβας, Δ. 1992. «Η παραδοσιακή οινοποιία στη Ζάκυνθο: κτίσματα, μέτρα, εξοπλισμός». Στο Ιστορία του ελληνικού κρασιού, Β' Τριήμερο Εργασίας, Σαντορίνη 7-9 Σεπτεμβρίου 1990, επιμ. Αγγελάκη Ε., 160-70. Αθήνα: Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα Ε.Τ.Β.Α., Ίδρυμα Ι. Μπουτάρη και υιός.
- Ζιώτα, Χρ. και Γ. Καραμήτρου-Μεντεσιδή 1991. «Αρχαιότητες Εορδαίας Κοζάνης». *ΑΕΜΘ* 2 (1988):27-39.
- Ζορίδης, Π. 1988. «Οδός Σαλαμίνας 126 (οικόπεδο Η. Κόκαλη)». *ArchDelt* 36 (1981), Β1 Χρονικά:35.
- Feig, N. 2009. «Hellenistic Wine Presses at Tell es Samariya». Στο *Oil and Wine Presses in Israel from the Hellenistic, Roman and Byzantine Periods*, επιμ. E.R. Ayalon Frankel και A. Kloner. BAR 1972 45-52. Oxford: BAR Publishing.
- Flensten-Jensen, P. 2004. «Thrace from Axios to Strymon». Στο *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*, επιμ. Μ.Η. Hansen και T.H. Nielsen, 811-53. Oxford: Oxford University Press.
- Forbes, R.J. 1955. *Studies in Ancient Technology III*. Leiden: E.J. Brill.
- Foxhall, L. 1993. «Oil extraction and processing equipment in Classical Greece». Στο *La production du vin et de l'huile en Méditerranée, Actes du Symposium International, Aix-en-Provence et Toulon, 20-22 novembre 1991*, επιμ. M.C. Amouretti και J.P. Brun, 183-200. *BCH Suppl.* 26 Athènes: Ecole Francaise d'Athènes.
- _____. 1997. «Ancient farmsteads, other agricultural sites and equipment». Στο *A Rough and Rocky Place: The landscape and settlement history of the Methana Peninsula, Greece*, επιμ. C. Mee και H. Forbes, 257-68. Liverpool: Liverpool University Press.
- _____. Υπό έκδ. «Produzione e commercio del vino in Grecia». Στο *Magna Graecia. Atti di Convegno di Taranto*. https://www.academia.edu/354780/Produzione_e_commercio_del_vino_in_Grecia
- Franke, P.R. 1961. *Die antiken Münzen von Epirus. Τόμος 1. Poleis, Stämme und epirotischer Bund bis 27 v. Chr. Katalog und Untersuchungen*. Wiesbaden: Steiner.
- Franke, P.R και Ε. Μαραθάκη 1999. *Οίνος και νόμισμα στην αρχαία Ελλάδα*. Αθήνα: Κτήμα Χατζημιχάλη.
- Frodin, O. και W.A. Persson. 1938. *Asine. Results of the Swedish Excavations 1922-1930*. Stockholm: Generalstabens Litografiska Anstalts.
- Furtwängler, A. 1906. *Aegina. Das Heiligtum der Aphaia*. München, Verlag der K. B. Akademie der wissenschaften.
- _____. 1993. «Zur Geldpolitik Philipps II und der Antigoniden». Στο *Αρχαία Μακεδονία V*, 459-70. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
- _____. 2004. «Beobachtungen zur Chronologie Antigonidischer Kupfermünzen im 3. Jh. V. Chr.». *Οβολός 7. Το νόμισμα στο θεσσαλικό χώρο*, 277-90. Αθήνα: Οι φίλοι του Νομισματικού Μουσείου.
- Gaebler, H. 1926. «Die Distrikte Doberos und Paroreia. Das mygdonische Apollonia. Nachtrag zu VII». *ZfN* 36:183-99.
- _____. 1935. *Die antiken Münzen Nord-Griechenlands III*2. Berlin: De Gruyter
- Garlan, Y. 1997. «Un nouveau centre de timbrage amphorique: Ouranopolis». *ΑΕΜΘ* 10A (1996):347-53.
- _____. 2006. «Η Προέλευση της «ομάδας Παρμενίσκου» από την Μένδη». *ΑΕΜΘ* 18 (2004):141-48.

- Gatzolis, C. 2011. «Royal and Civic Bronze Coinage: Monetary Circulation between the Macedonian Kingdom and the Chalcidic Peninsula». *BCH Suppl.* 53, 185–98.
- . 2019. «Alexanders in the Balkans (except Thrace) until the reign of Philip V». Στο *Les Alexandres après Alexandre. Histoire d'une monnaie commune*, επιμ. S. Kremydi και M.Ch. Marcellesi, 25–42. *Μελετήματα* 81. Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Μελετών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών.
- Gatzolis, C.A. και S.E. Psoma. 2016. «Olynthos and Stageira: Bronze Coinage». Στο *Les monnaies de fouille du monde grec (VIe–Ier s. a.C.). Apports, approches et methods and Political History*, επιμ. F. Duyrat και C. Grandjean, 83–97. Bordeaux, Athens: Ausonius Éditions; Ecole française d'Athènes
- . 2018. «Coinages Issued to Serve Roman Interests and the Case of Histiaia». Στο *Les communautés du nord Égéen au temps de l'hégémonie romaine. Entre ruptures et continuités*, επιμ. J. Fournier και M.G. Parissaki, 63–78. *Μελετήματα* 77. Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Μελετών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών.
- Gauer, W. 1991. *Die Bronzegefasse von Olympia. Olympia XX*. Berlin – New York: De Gruyter.
- Gehrke, H. J. και R.E. Wirbelaue. 2004. «Akarnania and adjacent areas». Στο *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*, επιμ. M.H. Hansen και T.H. Nielsen, 351–78. Oxford: Oxford University Press.
- Giannopoulou, M. 2010. *Pithoi. Technology and history of storage vessels through the ages*. BAR 2140. Oxford: BAR Publishing.
- Ginouvés, R. 1962. *Balaneutike, Recherchers sur le bain dans l'antiquite Grecque*. Paris: Bibliothèque des Écoles françaises d'Athènes et de Rome, Année.
- Giuliodori, H.F. 2004. *The foreign Policy of Makedon, c 513 to 346 B.C.* Διδ. διατρ., University of Glasgow.
- Goldman, H. Επιμ. 1950. *Excavations at Gozlu Kule. Tarsus I*. Princeton – New Jersey: Princeton University Press.
- Gorova, B. 1991. «Trouvaille monétaire de l'époque hellénistique du village Kocharitzza, région de Pomorie (IGCH 788)». *ΗΥΜΙΖΜΑΤΙΚΑ* 25.1–2:47–58.
- Goette H.R., 1994. «Αγρόκτημα κλασικών χρόνων στη Σούριζα (Λαυρεωτική)». Στο *Structures rurales et sociétés antiques, Actes de colloque de Corfu, 14–15 Μαΐου 1992*, επιμ. P.N. Doukellis και L.G. Mendoni, 133–46. Paris.
- Grace, V. 1947. «Wine Jars». *CJ* 42:443–52.
- . 1956. «Stamped Wine Jar Fragments». Στο *Small Objects from the Pnyx*, II, επίμ. L. Talcott, B. Philippaki, C.R. Edwards και V. Grace, 113–89. *Hesperia Suppl.* 10. The American School of Classical Studies at Athens.
- . 1963. «Notes on the amphoras from the Koroni Peninsula». *Hesperia* 32:39–334.
- Greenwalt, W.S. 1993. «The iconographical Significance of Amyntas III's mounted hunter stater». Στο *Αρχαία Μακεδονία V*, 509–19. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
- Haagsma, M. 2003. «The Houses of new Halos». Στο *Housing in New Halos. A Hellenistic Town in Thessaly, Greece*, επιμ. R. Reinders και W. Prummel, 37–79. Lisse, The Netherlands: A.A. Balkema Publishers.
- Hackens, T. 1969. «La circulation monétaire dans la Béotie hellénistique: Tresors de Thebes 1935 et 1965». *BCH* 93:701–29.
- Haddad, N. 1995. «Θύρες και παράθυρα στην ελληνιστική και ρωμαϊκή αρχιτεκτονική του ελληνικού χώρου». Διδ. διατρ., Αρχιτεκτονική Σχολή Α.Π.Θ.
- Haggis, D.C. 2005. *Kavousi I: The Archaeological Survey of the Kavousi Region*. Philadelphia: INSTAP Academic Press.
- Haggis, D.C., M. Mook, M. Scary, L. Snyder και W.C. West 2004. «Excavations at Azoria 2002». *Hesperia* 73:339–400.
- Hammond, N.G.L. και G.T. Griffith. 1995. *Ιστορία της Μακεδονίας, Τόμος Β*, Μτφ. Α. Κοσματόπουλος και Μ. Παιδεράκη. Αθήνα: Μαλλιάρης Παιδεία.
- Hammond, N.G.L. και F.W. Walbank. 1995. *Ιστορία της Μακεδονίας, Τόμος Γ*, Μτφ. Α. Κοσματόπουλος. Αθήνα Μαλλιάρης Παιδεία
- Hannestad, L. 1983. *The Hellenistic Pottery from Failaka. With a Survey of Hellenistic Pottery in the Near East. Ikaros The Hellenistic Settlements* 2:1. Aarhus: Jysk Arkeologisk selskab.
- Hansen, H. 1937. «The Prehistoric Pottery on the North Slope of the Acropolis». *Hesperia* 6:539–70.
- Hansen, M.H. 2004. «Boiotia». Στο *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*, επιμ. M.H. Hansen, και T.H. Nielsen, 431–61. Oxford: Oxford University Press.
- Harris E.M και D.M. Lewis 2016. «Introduction: Markets in Classical and Hellenistic Greece». Στο *The Ancient Greek Economy. Markets, Households and City-States*, επιμ. E.M. Harris, D.M. Lewis D.M. και M. Woolmer, 1–40. Cambridge University Press.
- Harris E.M. 2019. «Markets in the ancient Greek world. An overview». Στο *Weights and Marketplaces from the Bronze Age to the Early Modern Period, Proceedings of Two Workshops Funded by the ERC*, επιμ. L. Rahmstorf και E. Stratford,

- 255–74. Wachholtz Verlag Kierl, Hamburg – Mur Mann Publishers.
- Hatzopoulos, M.B. 1991. «Actes de vente d' Amphipolis». Μελετήματα 14. Athenes: Centre de Recherches de l'Antiquité Grecque et Romaine - FNRS.
- _____. 1996. «Macedonian Institutions under the Kings, I. A Historical and Epigraphic Study». Μελετήματα 22. Athenes: Κέντρο Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας - ΕΙΕ.
- _____. 2011. «A list of sales from Mieza and the constitution of extensive landed properties in the Central Macedonian plain». Τεκμήρια 10:46–69.
- Hatzopoulos, M.B. και P. Paschidis. 2004. «Macedonia». Στο *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*, επιμ. M.H. Hansen και T.H. Nielsen, 794–809. Oxford: Oxford University Press.
- Hatzopoulos, M.B. και L. Loukoulou. 1987. «Two Studies in ancient Macedonian Topography». Μελετήματα 3. Αθήνα: Κέντρο Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας - ΕΙΕ.
- Head, B. 1898. Ιστορία των νομισμάτων I. Μτφ. Ι. Σβορώνος. Εν Αθήναις: Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου.
- _____. 1911. *Historia Numorum, A manual of Greek Numismatics*. Oxford: Glarendon Press.
- Heimberg, U. 1982. *Die Keramik des Kabirions. Das Kabirenheiligtum bei Theben III*. Berlin; De Gruyter.
- Helly, Br. 1973. *Gonnoi I. La lust et son histoire*. Amsterdam: A. M. Hakkert
- _____. 2004. «Sur quelques monnaies des usti Magnètes: Euréai, Erygménai, Méliboia, Rhizous». Οβολός 7. Το νόμισμα στο Θεσσαλικό χώρο, 101–24. Αθήνα: Οι φίλοι του Νομισματικού Μουσείου.
- _____. 2010. «Από τις Ευρυμενές στη Μελίβοια, παραλιακές πόλεις της Θεσσαλίας: Προτάσεις επί αναλύσεως αρχαιολογικών δεδομένων και αρχαίων πηγών», Μτφ. Στ. Σδρόλια, 1–38. Πηγή: http://www.melivoia.gr/el/vivliothiki/cat_view/52-/64-history
- Hepworth, R. 1998. «The 4th century BC Magistrate Coinage of the Boiotian Confederacy». Νομισματικά Χρονικά 17:61–89.
- Hersh, C. 1989. «An Unpublished Coin of Philip II of Macedonia, from his First Issue of Bronzes». *AJN* 1:33–6.
- _____. 1999. «A 1992 hoard of bronze coins of Philip II from Beroia in Thrace». Στο *Travaux de numismatique greque offerts a Georges Le Rider*, επιμ. M. Amandry και S. Hurter, 161–5. London: Spink & Son Ltd.
- Herzong, Z. 2009. «A Large Hellenistic Wine Press at Tel Michal». Στο *Oil and Wine Presses in Israel from the Hellenistic, Roman and Byzantine Periods*, επιμ. E. Ayalon, R. Frankel και A. Kloner, 45–52. BAR 1972. Oxford.
- Hijmans, S. 2003. «The metal finds». Στο *Housing in New Halos. A Hellenistic Town in Thessaly, Greece*, επιμ. R. Reinders και W. Prummel, 123–37. Lisse, The Netherlands: A.A. Balkema Publishers.
- Hind, J. 1983–1984. «Greek and Barbarian People on the Shores of the Black Sea». *SPHS, Archaeological Reports* 30:71–97.
- Hoerpfner, W., Επιμ. 2005. Ιστορία της κατοικίας 5000 π.Χ. – 500 μ.Χ., Προϊστορία, Πρώιμη ιστορία, Αρχαιότητα, Μτφ. Η. Τσιριγκάκης, επιμ. Π. Αδάμ-Βελένη. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Hoover, O. 2014. *Handbook of coins of northern and central Greece. Sixth to First Centuries B.C.* Handbook of Greek Coinage Series, Τόμος 4. London: Classical Numismatic Group.
- Howgego, C. 2009. Η αρχαία ιστορία μέσα από τα νομίσματα, Μτφ. Μ. Ζαχαριάδου. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.
- Howland, R.H., 1958. *Greek Lamps and their Survivals. Agora IV*. Princeton – New Jersey: American School of Classical Studies at Athens.
- Θέμελης, Π. 1969. «Ιερών Ποσειδώνος εις Ακοβίτικα Καλαμάτος». *AAA* II.3:352–56.
- Θέμελης Π. και Ι. Τουράτσογλου. 1997. Οι τάφοι του Δερβενίου. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Χώρων και Απαλλοτριώσεων.
- Ιντζεσίλογλου, Μπ. 2000α. «Κεραμική από το νεκροταφείο της αρχαίας Όρθης στον Κέδρο Καρδίτσας». Στο *ΕΛΛΚερ Θεσσαλίας*, 169–78. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Χώρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2000β. «Η Θεσσαλία κατά την ελληνιστική εποχή». Στο *ΕΛΛΚερ Θεσσαλίας*, 11–5. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Χώρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2010. «Μελίβοια. Η αρχαία πόλη στη θέση 'Κάστρο' στο Κάτω Πολυδένδρι Σκήτης, της επαρχίας Αγιάς, στο Νομό Λάρισας». Στο *Αναζητώντας την αρχαία Μελίβοια*, Μελίβοια, επιμ. Α. Τζιαφάλιας, Μπ. Ιντζεσίλογλου και Br. Helly, 27–63. Μελίβοια: Δήμος Μελιβοίας.
- Immerwahr, H.R. 1948. «An Athenian Wineshop». *PAPA* 79:184–90.
- _____. 1992. «New Wine in Ancient Wineskins: The Evidence from Attic Vases». *Hesperia* 61:121–32.
- Imhoof-Blumer, F. 1908. «Zur griechischen und römischen Münzkunde II». *SNR* 14:148–153.
- Iozzo, M. 1987. «Corinthian Basins on High Stands». *Hesperia* 56:355–416.

- Isager, S. και J.E. Skydsgaard. 1992. *Ancient Greek Agriculture. An Introduction*. London and New York: Routledge.
- Jacobi, G. 1931. *Scavi Nelle Necropoli Camiresi 1929–1930. Clara Rhodos IV*. Rome: Istituto storico-archeologico.
- Jameson, M.H. 1990. «Private space and the Greek city». Στο *The Greek City from Homer to Alexander*, επιμ. O. Murray και P. Price, 171–98. Oxford: Clarendon Press.
- _____. 1992. «Agricultural labor in ancient Greece». Στο *Agriculture in Ancient Greece, Acta Instituti Atheniensis regni Sueciae*, Series IN 4, XLII, επιμ. B. Wells, 135–46. Stockholm. <https://ecsi.se/publications/actaath-4/>
- Jameson, M.H., C.N. Runnels και T.H. Van Andel. 1994. *The Southern Argolid, A Greek Countryside from Prehistory to the Present Day*. Stanford: Stanford University Press.
- Jones, J., A. Graham και L. Sackett. 1962. «The Dema House in Attica». *BSA* 57:75–114.
- _____. 1973. «An Attic Country House below the Cave of Pan at Vari». *BSA* 68:355–452.
- Jovanov, M. 2005. «The Bronze Vessels from Vardarski Rid». Στο *Vardarski Rid*, Τόμος 1, επιμ. D. Mitrevski, 281–88. Skopje: Foundation Vardarski Rid - Institute for History of Art and Archaeology - Faculty of Philosophy.
- Καθάρου, Κλ. 2002. Το εργαστήριο του ζωγράφου του Μελέαγρου και η εποχή του: παρατηρήσεις στην αττική κεραμική του πρώτου τετάρτου του 4^{ου} αι. π.Χ. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Κακαβάς Γ. και Α. Νικολακοπούλου 2019. «Θεοί, καρποί και σύμβολα στους χαρακτήρες των νομισμάτων». Στο Καρποί και Σύμβολα, επιμ. Γ. Κακαβάς και Κ. Παπαευαγγέλου-Γκενάκου, 30–49. Αθήνα: Νομισματικό Μουσείο.
- Κακαβογιάννης, Ε. 1984. «Παραγωγή μολύβδου από λιθάργυρο στην ελληνιστική Ρόδο». *AAA* XVII:124–39.
- Καλλίνη, Χ. 2007. «Ο ελληνιστικός «κάνθαρος». Συμβολή στη μελέτη της ελληνιστικής κεραμικής». Διδ. διατρ., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- _____. 2015. «Τα νομισματικά δεδομένα». Στο Καστρί Γρεβενών. Η ακρόπολη μιας αρχαίας πόλης στην Πίνδο. Η γέννηση της ανασκαφής, επιμ. Σ. Δρούγου, 84–121. Θεσσαλονίκη: Copy City Publish.
- Καλτσάς, Ν. 1983. «Η αρχαϊκή οικία στο Κοπανάκι της Μεσσηνίας», *ArchEph* 1983:207–37.
- _____. 2008. Ακανθος Ι, Η ανασκαφή στο νεκροταφείο κατά το 1979, Δημοσιεύματα Αρχαιολογικού Δελτίου αρ. 65. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Κάντα-Κίτσου, Αικ. 2011. «Ελληνιστική Κεραμική από τη Λευκίμη Κέρκυρας». Στο *Ζ' ΕλλΚερ*, 267–83. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Κάντα-Κίτσου, Αικ., Ουρ. Πάλλη και Ιφ. Αναγνώστου 2008. Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας, Οδηγός. Ηγουμενίτσα: ΥΠΠΟΑ, ΔΒ' Ε.Π.Κ.Α.
- Κάντζια, Χ. 1994. «Ένα κεραμικό εργαστήριο αμφορέων του πρώτου μισού του 4ου αι. π.Χ. στην Κω». Στο *Γ' ΕλλΚερ*, 337–42, *BAE* 137. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Καραδέδος, Γ. 1990. «Υστερο κλασσικό σπίτι στη Μαρώνεια Θράκης». *Εγνατία* 2:265–69.
- Καραδήμα, Γ. 1997. «Ταφικά σύνολα ελληνιστικής κεραμικής από τη Σαμοθράκη». Στο *Δ' ΕλλΚερ*, 381–84. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – Κ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων.
- Καραμήτρου-Μεντεσιδη, Γ. 1992. «Από την ανασκαφική έρευνα στην Αιανή, 1989». *ΑΕΜΘ* 3 (1989):45–58.
- _____. 1993. «Ανασκαφή Αιανής 1990». *ΑΕΜΘ* 4 (1990):75–92.
- _____. 2004α. «Αιανή. Η Έκθεση στο Αρχαιολογικό Μουσείο». *ΑΕΜΘ* 16 (2002):601–23.
- _____. 2004β. «Αιανή: Ελληνιστικοί τάφοι στη βασιλική νεκρόπολη». Στο *ΣΤ' ΕλλΚερ*, Αθήνα, 207–18. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2008. Αιανή, Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσείο, Αρχαιολογικός Οδηγός. Αιανή: Υπουργείο Πολιτισμού- Αρχαιολογικό Μουσείο Κοζάνης.
- _____. 2010. «Γρεβενά 2007. Πριόνια και Φράγμα Ιλαρίωνα». *ΑΕΜΘ* 21 (2007):23–35.
- _____. 2011. «Αιανή: Τάφοι ελληνιστικών χρόνων από το ανατολικό νεκροταφείο». Στο *Ζ' ΕλλΚερ*, 407–20. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2014. «Αιανή: Ταφές με νομίσματα στο ανατολικό νεκροταφείο». Στο *Η' ΕλλΚερ*, 235–43. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Καραμήτρου-Μεντεσιδη, Γ. και Δ. Θεοδώρου. 2011. «Από την έρευνα στο φράγμα Ιλαρίωνα (Αλιάκμων). Η ανασκαφή στο Μέγα Άη Πώργη και Άγιο Κωνσταντίνο Δήμητρας Γρεβενών». Το αρχαιολογικό έργο στην Άνω Μακεδονία, Α' Επιστημονική Συνάντηση, 23–24 Ιουλίου 2010, επιμ. Γ. Καραμήτρου, 109–31. Αιανή: Αρχαιολογικό Μουσείο Κοζάνης.
- Καραπάνου, Σ. 2011. «Η κεραμική από το στρώμα καταστροφής της μικρής οικίας της ελληνιστικής Φαρσάλου». Στο *Ζ'*

- Ελλάκη, 311–32. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2015. Η Ελληνιστική αγροικία στη θέση «Τσερλή» Καλαμακίου, ανατολική Θεσσαλία. Λάρισα: Υπουργείο Πολιτισμού-Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας.
- Καραπάνου, Σ. και Στ. Καρακούτα. 2000. «Αγγεία με ειδική χρήση από τη Φάρσαλο». Στο *Ελλάκη Θεσσαλίας*, 112–31. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Χώρων και Απαλλοτριώσεων.
- Καραπάνου, Σ., Ε. Μέλλιου και Α. Τζιφάλλιας. 2004. «Η νομισματική συλλογή του Μουσείου Λάρισας». *Οβολός* 7. Το νόμισμα στο θεσσαλικό χώρο, 559–70. Αθήνα: Οι φίλοι του Νομισματικού Μουσείου.
- Καραπασχαλίδου, Α. 2009. «Ερέτρια. Λεωφόρος Αρτέμιδος Αμαρυσίας (οικ. Χ. Λουκα)». *ArchDelt* 55 (2000), B1 Χρονικά:413–15.
- Karpuzova, S. 2005. «Acropolis Sector, Research 1999–2000». Στο *Vardarski Rid*, Τόμος 1, επιμ. D. Mitrevski, 179–200. Skopje: Foundation Vardarski Rid - Institute for History of Art and Archaeology - Faculty of Philosophy.
- Κασίμη, Μ. 1989. «Βάρη, Περιβόλια (χώρος ΟΤΕ Βάρης/Βάρκιζας)». *ArchDelt* 38 (1983), B1 Χρονικά:52.
- Keller, D. 1985. *Archaeological Survey in Southern Euboea, Greece, A Contribution of human activity from Neolithic Times through the Byzantine Period*. University of Indiana: Ann Arbor (Mich.). <https://lib.ugent.be/catalog/rug01:000722793>
- _____. 1989. «Classical Greek Agriculture Sites. The Karystian Evidence». *AJA* 93:275.
- Κεραμόπουλος, Α. 1932. «Ανασκαφαί και έρευναι εν τη Άνω Μακεδονία». *ArchEph* 1932:48–133.
- Κεφαλίδου, Ε. 1998. «Θησαυρός νομισμάτων του 4^{ου} αι. π.Χ. από την Εορδαία». *ΑΑΑ* 23–28 (1990–1995):277–97.
- _____. 2003. «Τις εστίν; Ουχί Κλεψύδρα; (Αριστοφάνης Σφήκες, 858): Μια ομάδα ιδόμορφων αγγείων της αρχαϊκής εποχής». *Εγνατία* 7:61–107.
- Κλινάκη, Ε. 2015α. «Η αγροικία στη θέση 'Κομπολόι' στην πεδινή χώρα των Λειβήθρων: Νομισματική μαρτυρία». Μεταπτυχιακή Εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- _____. 2015β. «Βιωματικό Πάρκο Λειβήθρων Ν. Πιερίας». *ArchDelt* 70 (2015), B2 Χρονικά: 1048–52.
- Κλινάκη, Ε. και Β. Κυπριανού. 2023. Ακρόπολη Λειβήθρων. ΥΠΠΟ, Κατερίνη: Μάτι.
- Κλινάκη, Ε., Β. Κυπριανού και Μ. Παπαθανασίου. Υπό έκδ. «Νεότερα στοιχεία από την αρχαιολογική έρευνα και τις εργασίες αποκατάστασης και ανάδειξης της ακρόπολης των Λειβήθρων». *ΑΕΜΘ* 36.
- Klinaki, E. 2022. «Currency from two farmsteads in the ancient Leivithra plains in Southern Pieria». Στο *Archaeology and Economy in the Ancient World. Proceedings of the 19th International Congress of Classical Archaeology, Cologne/Bonn 2018*, επιμ. M. Heinzelmänn και M. Bentz, 313–31. Propylaeum 53. Heidelberg: Heidelberg University/Heidelberg University Library.
- Klinaki, E. και Α. Nikolakopoulou. Υπό έκδ. «Numismatic evidence from ancient Cassandreia at Chalcidike, Northern Greece». Στο *Proceedings of the XVI International Numismatic Congress, 11–16 September 2022, Warsaw*.
- Knapp, R.C. και J.D. Mac Isaac. 2005. *Excavations at Nemea III. The Coins*, Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press.
- Knigge, U. 2005. *Der Bau Z. Kerameikos XVII*. München: Hirmer Verlag.
- Κοκκίνη, Φ. 2012. «Η απεικόνιση του καθημερινού βίου στα ψηφιδωτά του ελλαδικού χώρου κατά τη ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο». Διδ. διατρ., ΕΚΠΑ, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Korzus, B., επιμ. 1984. *Griechische Vasen aus Westfälischen Sammlungen*. Münster: Das Museumsamtr.
- Kosmidou, E. 2006. «Greek Coins from the Eastern Cemetery of Amphipolis». *NC* 166:415–31.
- Kotitsa, Z. 2012. «Lampen aus Pydna: Importe, Nachahmungen und lokale Produktion in spätklassischer und frühhellenistischer Zeit». Στο *Le Luminaire antique Lychnological Acts 3, Actes du 3e Congres International d'etudes de l'ILA*, 21–26.IX.2009, επιμ. Chrzanowski L, 189–200. *Monographies instrumentum* 44. Montagnac: Universite d'Heidelberg.
- Κουκουβού, Α. 2001. «Ανασκαφική έρευνα στον άξονα της Εγνατίας οδού: Νομός Ημαθίας». *ΑΕΜΘ* 13 (1999):567–78.
- _____. 2003. «Ανασκαφική έρευνα στον άξονα της Εγνατίας οδού: Ασώματα Βεροίας». *ΑΕΜΘ* 15 (2001):575–86.
- Κουκούλη-Χρυσανθάκη, Χ. 1983. «Ανασκαφικές έρευνες στην αρχαία Τράγιλο. Πρώτες γενικές αρχαιολογικές και ιστορικές παρατηρήσεις». Στο *Αρχαία Μακεδονία III*, 123–46. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
- _____. 1997. «Κερδύλιον – Κρούσοβος – Άνω και Κάτω Κερδύλιον». Αφιέρωμα στον N.G.L. Hammond, *Παράρτημα Μακεδονικών* 7:263–84.
- Κουράκου-Δραγώνα, Στ. 1998. «Παράλληλα αμπελοοινικά θέματα στην ελληνική αρχαιότητα και στη σύγχρονη εποχή». Στο *Αμπελοοινική Ιστορία στο χώρο της Μακεδονίας και της Θράκης, Ε' Τριήμερο Εργασίας, Νάουσα 17–19 Σεπτεμβρίου 1993*, 124–33. Αθήνα: Πολιτιστικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ – Ίδρυμα Φ. Μπουτάρη.

- _____. 2002. «Ο Αιγοσθενίτης οίνος της Μεγαρίτιδος». Στο Οίνον Ίστορῳ II. Μεγαρίς. Η Αμπελοοινική της Ιστορία, Επιστημονικό Συμπόσιο στο Κτήμα Εύχαρις, Μούρτζα Μεγάρων, 18 Μαΐου 2002, επιμ. Ι. Πίκουλας, 17–38.
- _____. 2005. «Οινολογική ματιά στην εκχύμωση των σταφυλιών ανά τους αιώνες». Στο Οίνον Ίστορῳ IV. Θλιπτήρια και Πιεστήρια. Από τους Ληνούς στα προβιομηχανικά Τσιπουρομάγγανα, Μούρτζα Μεγάρων, 23 Οκτωβρίου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 273–326. Αθήνα: Κτήμα Εύχαρις.
- _____. 2007. «Βίβλια άμπελος – Βίβλινος οίνος». Στο Οίνον Ίστορῳ VII. Στα οινόπεδα του Παγγαίου, Κοκκινοχώρι Καβάλας 2 Ιουνίου 2007, επιμ. Ι. Πίκουλας, 57–77 και επίμετρο 117–18. Αθήνα: Κτήμα Βίβλια Χώρα.
- _____. 2013. Άμπελος και οίνος στον αρχαίο ελληνικό κόσμο. Αθήνα: Εκδόσεις του Φοίνικα.
- Κουρκουτίδου-Νικολαίου, Ε. 1973. «Ληνοί εις τας πηγάς Βοϊράνης». *ArchEph* 1973:36–49.
- Kovacsosics, W. 1990. *Die Eckterasse, An der Graberstrasse des Kerameikos*. Kerameikos XIV. Berlin–New York: De Gruyter.
- Kraay, C. 1976. *Archaic and classical Greek coins*. London: Sanford J Durst.
- Κρεμύδη-Σισιλιάνου, Σ. 1997. «Τα οικονομικά του Αλεξάνδρου και η Ασιατική εκστρατεία». Στο Αλέξανδρος και Ανατολή, επιμ. Δ. Παντερμαλής, Σ. Κρεμύδη και Π. Χριστοπούλου, 68–78. Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ., Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης «Θεσσαλονίκη».
- _____. 2000. «Μακεδονία και Ακαρνανία: Η χρήση μακεδονικών χαλκών για την κοπή ακαρνανικών εκδόσεων». Οβολός 4. *Το νόμισμα στο μακεδονικό χώρο*, 61–74. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Kremydi, S. 2011. «Coinage and Finance, The Resources of Macedonia». Στο *Brill's Companion to Ancient Macedon, Studies in the Archaeology and History of Macedon, 650 B.C. – 300 A.D.*, επιμ. R.J. Lane Fox, 159–78. Leiden – Boston: BRILL.
- _____. 2018. *'Autonomous' coinages under the late Antigonids*. Μελετήματα 79. Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών – Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών.
- Kremydi, S. και K. Chryssanthaki-Nagle. 2016. «Aigeai and Amphipolis: Numismatic Circulation in two Major Macedonian Cities». Στο *Les monnaies de fouille du monde grec (VIe–Ier s. a.C.). Apports, approches et methods and Political History*, επιμ. F. Duyrat και C. Grandjean, 157–76. Bordeaux – Athens: Ausonius Éditions; Ecole française d'Athènes.
- Kroll, J.H. και A.S. Walker. 1993. *The Greek Coins. Agora XXVI*. Princeton – New Jersey: Princeton University Press.
- Kroll, J.H. 1979. «A Chronology of Early Athenian Bronze Coinage ca 350–250 BC». Στο *Greek Numismatics and Archaeology: Essays in Honor of Margaret Thompson*, επιμ. O. Mørkholm και N. M. Waggoner, 139–54. Wetteren: NR.
- Krutilov, B. 2010. «Metal Objects». Στο *The Lower City of Olbia (Sector NGS) in the 6th Century BC to the 4th Century AD*, Black Sea Studies 13 επιμ. N.A. Lejpuskaja, P.G. Bilde, J.M. Højte, V. Krapivina και D. S. Kryžickij, 479–82. Denmark: Aarhus University Press.
- Kryžickij, S. και N. Lejpuskaja. 2010. «Building remains and accompanying finds, 6th – 1th century B.C.». Στο *The Lower City of Olbia (Sector NGS) in the 6th Century BC to the 4th Century AD*, Black Sea Studies 13 επιμ. N.A. Lejpuskaja, P.G. Bilde., J.M. Højte, V. Krapivina και D. S. Kryžickij, 27–102. Denmark: Aarhus University Press.
- Κυριάκου, Δ. 1991. «Ελληνιστική κεραμική από τα νεκροταφεία της Πάτρας». Γ' ΕλλΚερ, 185–95. BAE 137. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Κυριάκου, Α. 2008. Η Στενόμακρη Τούμπα της Βεργίνας: ταφικές πρακτικές στη Μακεδονία των ύστερων κλασσικών και πρώιμων ελληνιστικών χρόνων. Θεσσαλονίκη: Κορηλία Σφακιανάκη.
- Κωτίτσα, Ζ. 2004. «Πρώιμη ελληνιστική κεραμική από κλειστά ταφικά σύνολα της αρχαίας Πύδνας». Στο ΣΤ' ΕλλΚερ, 193–206. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2007. Αιγίνιο Πιερίας. Κεραμική από το νεκροταφείο στη θέση «Μελίσσια». Θεσσαλονίκη: Κορηλία Σφακιανάκη.
- Λαβδιώτου, Χ. 2012. «Απεικονίσεις κρανών στα νομίσματα της Μακεδονίας, της Θράκης και της Ιλλυρίας». Μεταπτυχιακή Εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Λάζαρη, Κ. 2014. «Αποθηκευτικά αγγεία από τον αρχαιολογικό χώρο της Ελέας Θεσπρωτίας». Στο Η' ΕλλΚερ, 393–97. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Lang, M. 1956. «Numerical notation on Greek vases». *Hesperia* XXV:1–24.
- Lawall, M. 2000. «Graffiti, Wine Selling, and the Reuse of Amphoras in the Athenian Agora, ca. 430 to 400 B.C.». *Hesperia* 69.1:3–90.
- Lavezzi, J. 1978. «Prehistoric investigation at Corinth». *Hesperia* 47:402–51.
- Lawall, M. 2004a. «Amphoras without stamps: Chronologies and Typologies from the Athenian Agora». Στο ΣΤ' ΕλλΚερ, 445–54. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2004b. «Nothing to do with Mendaian Amphoras? Athenaeus 11.784c». Στο *Daimonopyla. Essays in Classics and the Classical Tradition Presented to Edmund G. Berry*, επιμ. R.B. Egan και M. Joyal, 241–30. Manitoba.

- _____. 2005. «Amphoras and Hellenistic Economies: Addressing the (over)emphasis on stamped amphora handles». Στο *Making, Moving and Managing The New World of Ancient Economies*, επιμ. Z.H. Archibald, J.K. Davies και V. Gabrielsen, 188–232. Oxford: Oxbow Books.
- Lazov, G. 1999. «Pithoi from the excavations of the Emporium Pistiros». Στο Θάσος πρώτες ύλες και τεχνολογία. Από τους προϊστορικούς χρόνους ως σήμερα, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Λιμενάρια Θάσου 26–29/9/1995, επιμ. Χ. Κουκούλη-Χρυσανθάκη, Α. Muller και Στ. Παπαδόπουλος, 339–48. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού.
- Leake, W.M. 1835. *Travels in Northern Greece*. London: J. Rodwell.
- Lederer, P. 1931. «Symbole der Aphrodite Urania». *ZfN* 41:47–54.
- Lejpunskaja, N., P.G. Bilde, J.M. Højte, V. Krapivina, D. Sergej και D. S. Kryžickij 2010. *The Lower City of Olbia (Sector NGS) in the 6th Century BC to the 4th Century AD*. Black Sea Studies 13. Denmark: Aarhus University Press.
- Lejpunskaja N. και A. Karjaka. 2010. «Thick-walled pottery». Στο *The Lower City of Olbia (Sector NGS) in the 6th Century BC to the 4th Century AD*, Black Sea Studies 13. επιμ. N.A. Lejpunskaja, P.G. Bilde, J.M. Højte, V. Krapivina, D. Sergej και D. S. Kryžickij, 419–422. Denmark: Aarhus University Press.
- Lehmann, K. 1960. *Samothrace. The Inscriptions on Ceramics and Minor Objects. Samothrace 2.II*. New York: Pantheon Books.
- Lera, P. 1983. «Pithos a antike me vula nga rrethi I Korges». *Iliria* 2:211–22.
- Le Rider, G. 1977. *Le monnayage d'argent et d'or de Philippe II*. Paris: Bourgey.
- _____. 1993. «Les deux monnaies macédoniennes des années 323–294/290». *BCH* 117:491–500.
- _____. 1996. *Monnayage et Finances de Philippe II*. Μελετήματα 23. Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών-Κέντρο Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας.
- _____. 1998. «Les tetradrachmes macedoniens d'Alexandre: reflexions sur leur classement, le nombre des ateliers et les lieux de frappe». Στο *Studies in Greek Numismatics in Memory of Martin Jessop Price*, επιμ. R. Ashton και S. Hurter, 237–45. London.
- _____. 2003. *Alexandre le Grand, monnaie, finances et politique*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Λιάγκουρας, Α. και Ε. Κακαβογιάννης. 1976. «Ευρήματα Λαυρεωτικής». *AAA* IX.1:24–36.
- Λιάμπη, Κ. 2009. «Πολιτική ιστορία της Ηπείρου, της Ακαρνανίας και των νησιών του Ιονίου πελάγους κατά την ελληνιστική περίοδο». Στο *ΕΛΛΚερ Ηπείρου*, 11–45. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2010α. «Φίλιππος Β΄». Στο Μέγας Αλέξανδρος. Από τη Γη της Μακεδονίας έως τα πέρατα της Οικουμένης, επιμ. Δ. Τσαγγάρη, 81–96. Αθήνα: Alpha Bank.
- _____. 2010β. «Αλέξανδρος Γ΄, ο Μέγας». Στο Μέγας Αλέξανδρος. Από τη Γη της Μακεδονίας έως τα πέρατα της Οικουμένης, επιμ. Δ. Τσαγγάρη, 97–140. Αθήνα: Alpha Bank.
- _____. 2014. «Η οικονομία της βορειοδυτικής Ελλάδας κατά την ελληνιστική περίοδο: Ηπειρος, Ακαρνανία και Αιτωλία, νησιά του Ιονίου». Στο *Η΄ ΕΛΛΚερ*, 25–62. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Liampi, K. 1986. «Zur Chronologie der sogenannten 'anonymen' makedonischen Münzen des spätes 4 Jhs v. Chr.». *JNG* 36:41–65.
- _____. 1998a. «A Hoard of Bronze Coins of Alexander the Great». Στο *Studies in Greek Numismatics in Memory of Martin Jessop Price*, επιμ. R. Ashton και S. Hurter, 247–53. London: Spink & Son Ltd.
- _____. 1998b. *Der makedonische Schild*. Deutsches Archäologisches Institut Athen, Bonn: In Kommission bei R. Habelt.
- _____. 2000. «The circulation of bronze Macedonian royal coins in Thessaly». Στο *From the parts to the whole*, Τόμος 1, *Acta of the 13th International Bronze Congress, held at Cambridge, Massachusetts, May 28 – June 1, 1996*, επιμ. C.C. Mat-tusch, A. Brauer και S.E. Knudsen, 220–25. Portsmouth, Rhode Island: Journal of Roman Archaeology.
- _____. 2002. «Demetrios Poliorketes, Larissa und Pharsalos. Ein Schatzfund on Bronzenmünzen aus Thessalien: Zur Chronologie einiger Larisäischer Münzeserien des 3. Jhs. V. Chr.». *Jubilaus V, СБОРНИК В ЧЕСТ НА проф. МаргаритаТАЧЕВА, София*, 222–43.
- _____. 2005. *Argilos. A Historical and Numismatic Study*. KERMA I. Αθήνα: Λυδία Λίθος, Society for the Study of Numismatics and Economic History.
- Λιβέρη, Αγ. 1992. «Καλλιέργεια αμπελιού και παραγωγή κρασιού στην παλαιοχριστιανική και βυζαντινή τέχνη». Στο *Ιστορία του ελληνικού κρασιού, Β΄ Τριήμερο Εργασίας, Σαντορίνη 7–9 Σεπτεμβρίου 1990*, επιμ. Ε. Αγγελάκη, 256–62. Αθήνα: Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα Ε.Τ.Β.Α., Ίδρυμα Ι. Μπουτάρη και υιός.
- _____. 2000. «Βυζαντινά γεωργικά εργαλεία και μηχανές». *ΔΧΑΕ* 21:275–86.
- Λιλιμπάκη-Ακαμάτη, Μ. 1994. *Λαξευτοί θαλαμωτοί τάφοι της Πέλλας*. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

- _____. 2000. Το ιερό της Μητέρας των Θεών και της Αφροδίτης στην Πέλλα. Θεσσαλονίκη: Υπουργείο Πολιτισμού, ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.
- _____. 2009. «Το αρχαιολογικό έργο στην Πέλλα, 1987–2007». ΑΕΜΘ, Επετειακός τόμος για τα 20 χρόνια:169–84.
- Λιλιμπάκη-Ακαμάτη, Μ. και Ι. Ακαμάτης. 2001. «Η ελληνιστική πόλη της Φλώρινας». ΑΕΜΘ 13 (1999), 587–96.
- _____. 2006. Η ελληνιστική πόλη της Φλώρινας. Θεσσαλονίκη: Υπουργείο Πολιτισμού.
- _____. 2014. Ανατολικό νεκροταφείο Πέλλας, Ανασκαφικές περίοδοι 1991–2007. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.
- Λιλιμπάκη-Ακαμάτη, Μ. και Α. Στεφανή. 2003. «Ωναί εκ της Ημαθίας». *ArchEph*:155–96.
- Λιούτας, Α., Μ. Μανδάκη και Ε. Ηλιοπούλου. 2005. «Τράπεζα Λεμπέτ. Οι νεκροπόλεις από τον 6^ο μέχρι τον 4^ο αι. π.Χ.». ΑΕΜΘ 17 (2003):299–310.
- Lohmann, H. 1992. «Agriculture and Country Life in Classical Attica». Στο *Agriculture in Ancient Greece, Acta Instituti Atheniensis regni Sueciae*, Series IN 4, XLII, επιμ. Β. Wells, 29–56. Stockholm: ISBN: 978-91-7916-024-1.
- Lorber, C. 2008. «Thessalian Hoards and the Coinage of Larissa». *AJN Second Series* 20:119–42.
- Lord, L. 1938. «The 'Pyramids' of Argolis». *Hesperia* 7:481–527.
- Λουκόπουλος, Δ. 1938. Γεωργικά της Ρούμελης, Ιστορική και Λαογραφική Βιβλιοθήκη. Αθήνα: Σιδέρης.
- Loukoulou, L. 2004. «Thrace from Strymon to Nestos». Στο *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*, επιμ. Μ.Η. Hansen και Τ.Η. Nielsen, 854–69. Oxford: Oxford University Press.
- Λυκιαρδοπούλου, Μ. και Σ. Ψωμά. 2000. «Η αργυρή βασιλική νομισματοκοπία των Τημενιδών της Μακεδονίας από τα τέλη της βασιλείας του Περδίκκα Β έως το θάνατο του Περδίκκα Γ (413–360). Τεχνολογία κατασκευής, ανάλυση μετάλλου, ιστορική προσέγγιση». Οβολός 4. *Το νόμισμα στο μακεδονικό χώρο*, 321–37. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Ludorf, G. 2000. *Die Lekane: Typologie und Chronologie einer Leitform der attischen Gebrauchskeramik des 6. – 1. Jahrhunderts v. Chr.* Rahden: Verlag Marie Leidorf.
- Lynch, K. 2012. «Winemaking Scenes on Attic Red-Figured Cups, Not Crushing but Pigeage, Punching Down the Cap». *BABESCH* 87:151–57.
- Macdonald, G. 1899. *Catalogue of Greek Coins in the Hunterian Collection*. Glasgow: J. Maclehose and Sons.
- Mac Isaac, J.D. 1988. «Phliasian Bronze Coinage». *ANSMN* 33:45–54.
- Mackil, E. 2014. «Creating a Common Policy in Boeotia». Στο *The Epigraphy and History of Boeotia, New finds, New Prospects*, επιμ. Ν. Papazarkadas, 45–67. Leiden, Boston: Brill.
- Mackil, E. και P. G. Van Alfen 2006. «Cooperative Coinage». Στο *Agoranomia: Studies in Money and Exchange Presented to John H. Kroll*, επιμ. P.G. Van Alfen, 201–46. New York: American Numismatic Society.
- Μακαρόνας, Χ. 1967. «Ανασκαφαί Πέλλης». *ArchDelt* 19 (1964), Β3 Χρονικά:34–349.
- Μακαρόνας, Χ. και Ε. Πούρη. 1989. Οι οικίες αρπαγής της Ελένης και Διονύσου της Πέλλας. ΒΑΕ 109. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Μάλαμα, Π., Μ. Χριστοδούλου και Κ. Νταράκης. 2002. «Νεότερα στοιχεία από τις έρευνες στην περιοχή των Ν. Κερδυλίων κατά τις εργασίες κατασκευής της Εγνατίας οδού». ΑΕΜΘ 14 (2000):71–86.
- Μαμαλούκος, Στ. 2002. «Τα πατητήρια των Μεγάρων». Στο Οϊνον Ίστορῳ Π. Μεγαρίς. Η Αμπελοοινική της Ιστορία, Επιστημονικό Συμπόσιο στο Κτήμα Εύχαρις, Μούρτζα Μεγάρων, 18 Μαΐου 2002, επιμ. Ι. Πίκουλας, 171–78. Αθήνα.
- Μανακίδου, Φ. 2004. «Η ονοματοθεσία των αγγείων μέσα από τις γραμματειακές πηγές». Στο ΣΤ' ΕΛΛΚερ, 705–14. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Manning, W.H. 1985. *Catalogue of the Romano-British iron tools, fittings and weapons in the British Museum*, London: British Museum.
- Manning, W.H., J. Price, και J. Webster 1995. *Report on the Excavations at Ust 1965–1976, The Roman small finds*. Cardiff: University of Wales Press.
- Μαραγκού, Α. 1988. «Ανασκαφή Μινώας Αμοργού». *Prakt* 1988:160–77.
- _____. 1991. «Ανασκαφή Μινώας Αμοργού». *Prakt* 1991:281–305.
- _____. 2002. Αμοργός Ι. Η Μινώα, Η πόλις, ο λιμήν και η μείζων περιφέρεια. ΒΑΕ 228, Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- _____. 2005. Αμοργός ΙΙ. Ο αρχαίοι πύργοι. ΒΑΕ 239, Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Margaritis, E. 2006. «Olive and vine farming in Hellenistic Pieria: an archaeobotanical case study of settlements from Macedonia, Greece». Διδ. διατρ., University of Cambridge.

- _____. 2015. «Cultivating Classical Archaeology: Agricultural Activities, Use of Space, and Occupation Patterns in Hellenistic Greece». Στο *Classical Archaeology in Context, Theory and Practice in Excavation in the Greek World*, επιμ. D.C. Haggis και C.M. Antonaccio, 333–54. New York: De Gruyter.
- _____. 2016. «Agricultural Production and Domestic Activities in Rural Hellenistic Greece». Στο *The Ancient Greek Economy. Markets, Households and City-States*, επιμ. E.M. Harris, M. David, L.M. Woolmer, 187–204. New York: Cambridge University Press.
- Margaritis, E., C. Pagnoux, L. Bouby, V. Bonhomme, S. Ivora, K. Tsirtsis και J-F. Terral. 2021. «Hellenistic grape and olive diversity: A case study from rural estates in Greece». *Journal of Archaeological Science Reports* 38:102–842.
- Margaritis, E. και M.K. Jones 2006. «Beyond cereals: crop-processing and *Vitis vinifera* L. Ethnography, experiment and charred grape remains from Hellenistic Greece». *Journal of Archaeological Science* 33 (6):784–805.
- Μαρθάρη, Μ. 2003. «Σύρος, Γάλησσας, Η αρχαία πόλη, Ακρόπολη στο ύψωμα Βουνάκι, Το κτήριο Α». *ArchDelt* 52 (1997), Β3 Χρονικά:920–24.
- Μαρκή, Ε. 2008. «Το Επισκοπικό Συγκρότημα στις Λουλουδιές Κίτρους». Στο Αρχαιολογικές Τροχιοδρομήσεις από τη Θεσσαλονίκη στον Πλαταμώνα, επιμ. Γ. Αικατερινίδη, 8–115. Αθήνα: IDEA A.E.
- Martin, T. 1983. «The Chronology of the fourth-century B.C. Facing – Head Silver Coinage of Larissa». *ANSMN* 28:1–34.
- _____. 1985. *Sovereignty and Coinage in Classical Greece*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- Μαστορόπουλος, Γ. 1988. «Σιφών>Σ(ι)φούνι: Επιβίωση ενός αρχαίου (?) αγγείου». *AAA* XXI:158–62.
- Mathisen, R.W. 1979. «The Shield/Helmet Bronze Coinage of Macedonia». *JSAN* X,1:2–6.
- _____. 1981. «Antigonos Gonatas and the Silver Coinages of Macedonia circa 280–270 B.C.». *ANSMN* 26:79–124.
- Mayerson, Ph. 2000. «The meaning and function of lenos and related features in the production of wine». *ZPE* 131:161–65.
- McPhee, I. και E. Pemberton 2012. *Late classical pottery from ancient Corinth: drain 1971–1 in the Forum Southwest. Corinth VII.6*. Princeton: American School of Classical Studies at Athens.
- Mee, C. και H. Forbes, Επιμ. 1997. *A Rough and Rocky Place: The landscape and settlement history of the Methana Peninsula, Greece*. Liverpool: Liverpool University Press.
- Melfos V., C. Papacharalampou, P.Ch. Voudouris, A. Kaiafa και K. Voudouris. 2014. «Raw materials used for the millstones production in ancient Greece: Examples from Macedonia and Thrace». Στο *IWA Regional Symposium on Water, Wastewater and Environment: Traditions and Culture, Patras, Greece, 22–24 March 2014*, επιμ. I.K. Kalavrouziotis και I.K. Angelakis, 773–83. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
- Metzger, I. 1998. «Die Funde, Keramik und Lampen». Στο *Eretria X. Die klassischen und hellenistischen Wohnhäuser im Westquartier*, επιμ. K. Reber, 170–227. Lausanne: Ecole suisse d'archéologie en Grece.
- Μητσοπούλου-Λεον, Β. 2007. «Οι ληνοί στις οικίες των Λουσών». Στο Οΐνον Ίστορῳ VI. Αρκαδικά Οινολογήματα, Επιστημονικό Συμπόσιο στο Κτήμα Σπυρόπουλου, Μαντίνεια Αρκαδίας 2 Δεκεμβρίου 2006, επιμ. Ι. Πίκουλας, 39–50. Αθήνα: Κτήμα Σπυροπούλου.
- Μικρογιαννάκης, Ε.Ι. 1977. «Το πολιτιστικόν έργον του Κασσάνδρου». Στο Αρχαία Μακεδονία II, 225–36. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
- Millet, P. 2010. «The Political Economy of Macedonia». Στο *A Companion to Ancient Macedonia*, επιμ. J. Roisman και I. Worthington, 472–504. West Sussex: Wiley-Blackwell. <https://ia800501.us.archive.org/25/items/AncientMacedonia/Ancient%20Macedonia.pdf>
- Milojčić, V. και D. Theocharis. 1976. *Demetrias I*. Bonn: Habelt.
- Mitford, T.B. 1980. *The Nymphaeum of Kafizin. The Inscribed Pottery. Kadmos Suppl. II*. Berlin, New York: De Gruyter.
- Mitrevski, D. 2005. «Research 2004–1995». Στο *Vardarski Rid I*, επιμ. D. Mitrevski, 15–90. Skopje: Foundation Vardarski Rid - Institute for History of Art and Archaeology – Faculty of Philosophy.
- Mitsopoulos-Leon, V. 2017. *Hellenistische Häuser in Lousoi. Keramik und Kleinfunde aus den Grabungen 1983–1994*. Österreichisches Archäologisches Institut. Sonderschriften Band 55. Wien: Österreichisches Archäologisches Institut.
- Monaco, M.C. και M.CH. Monaco. 2000. «Un deposito di ceramiche tardoclassiche ed ellenistiche del Cabirio di Lemno. Analisi delle forme II: ceramica acroma e da cucina». Στο Ε' ΕΛΛΚερ, Αθήνα, 153–60. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Moore, N. 1984. *The Lifetime and Posthumous Coinage of Alexander the Great from Pella*. Princeton: American School of Classical Studies at Athens.
- Moore, M.B. 1997. *Attic red figure and white ground pottery. Agora XXX*. New Jersey.
- Moore, M.B. και M. Pease-Phillipides. 1986. *Attic black-figured pottery. Agora XXIII*. New Jersey: American School of

Classical Studies at Athens.

- Morris, S.P. 2001. «The Towers of Ancient Leukas: Results of a Topographic Survey, 1991–1992». *Hesperia* 70:285–347.
- Morris, S.P. και J.K. Papadopoulos. 2005. «Greek towers and slaves: an archaeology of exploitation». *AJA* 109:155–225.
- Mørkholm, O. 1991. *Early Hellenistic Coinage from the accession of Alexander to the peace of Apamea (336–186 BC)*. Cambridge – New York.
- Μουράτη, Α. 2014. «Σκεύη και εργαλεία από το «Κομπολόι». Συμβολή στη μελέτη μιας αγροικίας ελληνιστικών χρόνων από την Πιερία». Μεταπτυχιακή Εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Moustaka, A. 1983. *Kulte und Mythen auf thessalischen Münzen*. Würzburg: Institut für Klassische Altertumskunde der Universität Würzburg.
- Μπαϊράμη, Κ. 2014. «Πρώιμοι ροδιακοί αμφορείς. Η μαρτυρία ενός αποθέτη από την πόλη της Ρόδου». Στο Η' ΕλλΚερ, 301–12. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Μπακαλάκης, Γ. 1988. Ανασκαφή στο Λόφο Γιόρκους, ΒΑ της Αθήνου, Κύπρος. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών.
- Μπακιρτζής, Χ. 1989. Βυζαντινά τσουκαλογάγνηνα, Συμβολή στη μελέτη ονομασιών, σχημάτων και χρήσεων πυρίμαχων μαγειρικών σκευών, μεταφορικών και αποθηκευτικών δοχείων. Δημοσιεύματα Αρχαιολογικού Δελτίου αρ. 39. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών, Αρχαιολογική Υπηρεσία.
- Μπάτζιου-Ευσταθίου, Α. 1998. «Δημητριάδα, Οικ. Φωτ. Χούτα και Οικ. Κωνσταντίνας Κατσώνη». *ArchDelt* 48 (1993), B1 Χρονικά:229–30.
- Μπαχλάς, Βησ. 2018. «Ενσφράγιστοι εμπορικοί αμφορείς του Πιερικού Ηρακλείου και της χώρας Λειβήθρων». Στο Θ' ΕλλΚερ, 857–80. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Μπαχλάς, Βησ. και Αν. Σύρος. 2014. «Ελληνιστική κεραμική από δύο πηγάδια-αποθέτες του Πιερικού Ηρακλείου». Στο Η' ΕλλΚερ, 205–33. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2019. «Πιερικό Ηράκλειον: Εργαστηριακές εγκαταστάσεις κλασικής εποχής». Στο Η κεραμική της κλασικής εποχής στο Βόρειο Αιγαίο και την περιφέρειά του (480–323/300 π.Χ.), Θεσσαλονίκη 17–20 Μαΐου 2017, επιμ. Ε. Μανακίδου και Α. Αβραμίδου, 277–94. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Μπαχλάς, Βησ. και Α. Μουράτη. «Πιερικό Ηράκλειο: Οι πήλινοι λύχνοι». Στο Γ' ΕλλΚερ, 249–84. Αθήνα: Οργανισμός Διοχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων.
- Μπέσιος, Μ. 1993. «Ανασκαφή στο βόρειο νεκροταφείο της αρχαίας Πύδνας». *ΑΕΜΘ* 4 (1990) 241–46.
- _____. 2004. «Αρχαίοι Αμπελώνες στη Βόρεια Πιερία». Στο Οϊνόν Ιστορώ ΙΙΙ. Τ' Αμπελανθίσματα, Επιστημονικό Συμπόσιο στο Κτήμα Γεροβασιλείου, Επανωμή Θεσσαλονίκης, 15 Μαΐου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 37–43. Αθήνα.
- Μπέσιος, Μ. και Α. Αθανασιάδου. 2003. «Βόρειο νεκροταφείο Πύδνας. Μακρύγιαλος, αγροτεμάχιο 951». *ΑΕΜΘ* 15 (2001):363–68.
- _____. 2015. «Νεκροταφεία χώρας Πύδνας». *ΑΕΜΘ* 25 (2011):181–88.
- Μπέσιος, Μ. και Σ. Τριανταφύλλου. 2002. «Ομαδικός τάφος από το βόρειο νεκροταφείο της αρχαίας Πύδνας». *ΑΕΜΘ* 14 (2000):385–94.
- Μπέσιος Μ., Α. Αθανασιάδου, Ι. Γκουρτζιούμη, Ζ. Καρανίκου, Κ. Νούλας και Μ. Χριστάκου-Τόλια. 2003. «Ανασκαφές Βόρειας Πιερίας». *ΑΕΜΘ* 15 (2001):199–206.
- Μπέσιος Μ., Α. Αθανασιάδου, Κ. Δένη και Μ. Καρανίκα. 2018. «Η ανασκαφή στο αγροτεμάχιο αριθ. 277 Μακρυγιάλου Πιερίας». *ΑΕΜΘ* 27 (2013):379–84.
- Μπιζάκη, Β. 2012. «Οι σχέσεις των εθνών της κοιλάδας του Σπερχειού (Αχαιοί, Φθιώται, Μαλιείς, Οιταίοι, Αινιάνες) με τους Θεσσαλούς από τον 7^ο π.Χ. έως την επικράτηση των Ρωμαίων το 146 π.Χ.». *Αρχαιολογικό Έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας* 3:269–76.
- Μπόνιας, Ζ. 1992. «Θασίων Χώρα. Θέση Μαρμαρόμαντρα». *ArchDelt* 47 (1992), B2 Χρονικά:465–67.
- _____. 1999. «Οι αγροικίες της Θάσου και τα λατομεία μαρμάρου». Στο Θάσος πρώτες ύλες και τεχνολογία. Από τους προϊστορικούς χρόνους ως σήμερα, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Λιμενάρια Θάσου 26–29/9/1995, επιμ. Χ. Κουκούλη-Χρυσανθάκη, Α. Muller και Στ. Παπαδόπουλος, 102–15. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού.
- _____. 2004. «Καβάλα, Οικόπεδο Α. Αθανασιάδη». *ArchDelt* 53 (1998), B2 Χρονικά:715–16.
- Μπόνιας Ζ. και J. Perreault, Υπό έκδ. «Αρχαία Άργιλος: καταστήματα, εργαστήρια και οικίες στον εμπορικό τομέα της πόλης». *ΑΕΜΘ* 33 (2019).
- Μπουλώτης, Χρ. 1998. «Ιδιότυποι λαξευτοί ληνοί στη Λήμνο (19^ο – 20^ο αι.)». Στο Αμπελοοινική Ιστορία στο Χώρο της Μακεδονίας και της Θράκης, Ε' Τριήμερο Εργασίας, Νάουσα 17–19 Σεπτεμβρίου 1993, επιμ. Μ. Δεληγιάννη, 421–48. Αθήνα: Πολιτιστικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ – Ίδρυμα Φ. Μπουτάρη.

- Μυτελέτσης, Μ. Υπό έκδ. Μελέτη του νομισματικού υλικού από το επίνειο του περικού Ηρακλείου.
- Neidinger, W. και E. Matthews. 2005. «The Acropolis: Stratigraphic, Architectural and Historical Report». Στο *Vardarski Rid*. Τόμος 1, επιμ. D. Mitrevski, 201–8. Skopje: Foundation Vardarski Rid - Institute for History of Art and Archaeology - Faculty of Philosophy.
- Nevett, L.C. 1999. *House and society in the Ancient Greek World*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Newell, E. 1927. *The Coinages of Demetrius Poliorcetes*. London: Oxford University Press.
- Nielsen, T.H. 2004. «East Lokris». Στο *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*, επιμ. M.H. Hansen και T.H. Nielsen, 664–73. Oxford: Oxford University Press.
- Nikolaenko, G. 2006. «The Chora of Tauric Chersonesos and the Cadastre of the 4th – 2nd century BC». Στο *Surveying the Greek Chora. The Black Sea Region in a Comparative Perspective*, Black Sea Studies 4, επιμ. B.P. Guldager και V.F. Stolba, 151–74. Denmark: Aarhus University Press.
- Νικολαΐδου-Πατέρα, Μ. 1994. «Κλειστό χρονολογικό σύνολο από τα περίχωρα της Ηιόνας». Στο Γ' ΕλλΚερ, 104–14. ΒΑΕ 137. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Νικολάου, Ε. 2004. «Οι πήλινοι λύχνοι από το βόρειο νεκροταφείο της αρχαίας Δημητριάδας». Στο ΣΤ' ΕλλΚερ, 47–60. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Ντούμας, Χ. 1999. «Ανασκαφή Ακρωτηρίου Θήρας». *Prakt* 1999:155–201.
- Ξαγοράρη, Μ. 1992. «Αμπελουργία, οινοποιία και χρήση κρασιού στη μελανόμορφη και ερυθρόμορφη αγγειογραφία». Στο *Ιστορία του ελληνικού κρασιού, Β' Τριήμερο Εργασίας, Σαντορίνη 7–9 Σεπτεμβρίου 1990*, επιμ. Ε. Αγγελάκη, 97–102. Αθήνα: Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα Ε.Τ.Β.Α., Ίδρυμα Ι. Μπουτάρη και υιός.
- Οικονομάκου, Μ. 2004. «Οι ανασκαφές στο Μεγάλο Έλος του Μαραθώνος». *ArchEph* 2004:81–177.
- Οικονόμος, Γ. 1918. «Τα νομίσματα του βασιλέως Κασσάνδρου». *ArchDelt* 4, 1918 (1921):1–29.
- Ορλάνδος, Αν. 1955–1956. Τα υλικά δομής των αρχαίων Ελλήνων κατά τους συγγραφείς, τα επιγραφάς και τα μνημεία. Τεύχος 1, *Το ξύλο και ο πηλός*. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- _____. 1959–1960. Τα υλικά δομής των αρχαίων Ελλήνων και οι τρόποι εφαρμογής αυτών κατά τους συγγραφείς, τα επιγραφάς και τα μνημεία. Τεύχος 2, *Τα μέταλλα, το ελεφαντοστόν τα κονιάματα και οι λίθοι*. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Osborne, R. 1985. «Buildings and residence on the land in Classical and Hellenistic Greece: the contribution of epigraphy». *BSA* 80:119–28.
- _____. 1988. «Social and economic implications of the leasing of land and property in classical and Hellenistic Greece». *Chiron* 18:279–323.
- _____. 1992. «Is it a Farm? The definition of Agricultural Sites and Settlements in Ancient Greece». Στο *Agriculture in Ancient Greece, Acta Instituti Atheniensis regni Sueciae*, Series IN 4, XLII, επιμ. B. Wells, 21–7. Stockholm: Foundation of the Swedish Institute at Athens.
- Παζαράς, Θ. 2004. «Ληνοί στην περιοχή της Καλαμαριάς». Στο *Οίνον Ίστορῶ III. Τ' Αμπελανθίσματα*, Επιστημονικό Συμπόσιο στο Κτήμα Γεροβασιλείου, Επανωμή Θεσσαλονίκης, 15 Μαΐου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 111–20. Αθήνα.
- Panagoroulou, E. 2000. *Antigonos Gonatas, Coinage, Money and the Economy*. London: B. Tauris.
- Παντερμαλής, Δ. 1984. Δίον. Η ιερή πόλη των Μακεδόνων στους πρόποδες του Ολύμπου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Παπαδήμας.
- _____. 1997. Δίον. Αρχαιολογικός χώρος και Μουσείο. Αθήνα: Καπόν.
- _____. 1999. Δίον. Η ανακάλυψη. Αθήνα: Παπαδήμας.
- _____. 2008. Τοπική κεραμική από τη Χαλκιδική και το μυθό του Θερμαϊκού κόλπου (Άκανθος, Καραμπουρνάκι, Σίνδος). Θεσσαλονίκη: Ζήτηρ.
- _____. 2014. «Τοπική κεραμική ελληνιστικών χρόνων από τα Λεϊβηθρα». Η' ΕλλΚερ, 647–57. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2019. «Μελαμβαφή αγγεία από το νεκροταφείο της αρχαίας Ακάνθου». Στο *Η κεραμική της κλασικής εποχής στο Βόρειο Αιγαίο και την περιφέρειά του (480–323/300 π.Χ.)*, Θεσσαλονίκη 17–20 Μαΐου 2017, επιμ. Ε. Μανακίδου και Α. Αβραμίδου, 459–73. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Παπάγγελος, Ι. 1998. «Ανασκαφική έρευνα στους ληνούς στη θέση Ψαλίδα της Νικήτης Χαλκιδικής». Στο *Αμπελοοινική Ιστορία στο Χώρο της Μακεδονίας και της Θράκης, Ε' Τριήμερο Εργασίας, Νάουσα 17–19 Σεπτεμβρίου 1993*, 246–61. Αθήνα: Πολιτιστικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ – Ίδρυμα Φ. Μπουτάρη.
- Παπαδόπουλος, Στ., Β. Παπαλαζάρου και Σ. Τσουτσουμπέ-Λιόλιου. 2010. «Αρχαιολογικές έρευνες στο Κάστρο Λιμεναρίων

- Θάσου». *ΑΕΜΘ* 21 (2007):435–42.
- Papadopoulos, J. και S. Paspalas. 1999. «Mendaian as Chalkidian Wine». *Hesperia* 68:161–88.
- Παπαευαγγέλου-Γκενάκου, Κ. 2004. «Ζητήματα μετρολογίας θεσσαλικών χαλκών νομισμάτων: Η περίπτωση της Φάλαννας». *Οβολός* 7. *Το νόμισμα στο θεσσαλικό χώρο*, 33–50. Αθήνα: Οι φίλοι του Νομισματικού Μουσείου.
- Παυλοπούλου, Ε. 2008. Δίον. «Τα νομίσματα των Μακεδόνων βασιλέων από την περιοχή των ιερών». Μεταπτυχιακή Εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- _____. 2016. «Η νομισματική κυκλοφορία στο Δίον ως τα χρόνια του Αυγούστου». Διδ. διατρ., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Payne, H. κ.α. 1940. *Perachora, The sanctuary of Hera Akraia and Limenia*, Oxford: Clarendon Press.
- Pecirka, J. 1973. «Homestead farms in Classical and Hellenistic Hellas». Στο *Problemes de la terre en Grece ancienne, Centre de recherches comparees sur les societes anciennes*, επιμ. M.I. Finley, 113–47. Paris: Les Belles Lettres.
- Peirce, S. 2001. «The Greek Domestic Pottery». Στο *Torone I. The excavations of 1975, 1976 and 1978*, επιμ. A. Cambitoglou, J.K. Papadopoulos και O.T. Jones, 473–93. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία
- Pemberton, E. 1998. *The sanctuary of Demeter and Kore. The Greek Pottery. Corinth XVIII.1*. New Jersey: The American School of Classical Studies at Athens.
- Pentedeka, A., E. Kiriati, L. Spencer, A. Bevan, και J. Conolly. 2010. «From fabrics to Island Connections: Macroscopic and Microscopic Approaches to the Prehistoric Pottery of Antikythera». *BSA* 105:1–81.
- Pere, N. 1968. *Osmanlilarla Madeni Paralar*. Istanbul: Istanbul Matbaasi.
- Περιστέρη, Κ. 1994. «Α' ανασκαφική έρευνα στην Καλή Βρύση Δράμας». *ΑΕΜΘ* 5 (1991):349–57.
- _____. 1997α. «Δράμα, Καλή Βρύση». *ArchDelt* 47 (1992), B2 Χρονικά:467–68.
- _____. 1997β. «Ανασκαφική έρευνα στην Καλή Βρύση Ν. Δράμας 1992–1993». *ΑΕΜΘ* 7 (1993):513–18.
- Perlman, S. 1965. «The coins of Philip II and the Alexander the Great and their Pan-Hellenic Propaganda». *NC* 5 (*seventh series*):57–67.
- Petrie, W.M.F. 1917. *Tools and Weapons, illustrated by the Egyptian Collection in University College*. London: British school of archaeology in Egypt.
- Πετρόπουλος, Μ. 1994. «Αγροικίες Πατραϊκής». Στο *Structures rurales et societes antiques, Actes de colloque de Corfu, 14–15 Μαΐου 1992*, επιμ. P.N. Doukellis και L.G. Mendoni, 405–24. Paris: Les Belles Lettres
- _____. 2005. «Κρασί και λάδι: πήλيني κινητοί ληνοί και διαχωριστήρες». Στο *Οΐνον Ίστορῶ IV. Θλιπτήρια και Πιεστήρια. Από τους Ληνοὺς στα προβιομηχανικά Τσιπουρομάγανα, Μούρτζα Μεγάρων*, 23 Οκτωβρίου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 33–45. Αθήνα: Κτήμα Εύχαρις.
- Πετρόχειλος, Ν. 1999. «Πίθοι με ανάγλυφη διακόσμηση από την Άνδρο». *ArchDelt* 54, Α Μελέτες:83–90.
- Pettergrew, D. 2001. «Chasing the Classical Farmstead: Assessing the Formation and Signature of Rural Settlement in Greek Argaeology». *JMA* 14.2:189–209.
- Picard, O. 1984. «L' Antre corycien II. Monnaies». *BCH Suppl.* IX:281–306.
- _____. 1998. «La valeur des monnaies grecques en bronze». *RN* 153:7–18.
- _____. 2000. «Το Νόμισμα στο Μακεδονικό Χώρο». *Οβολός* 4. *Το νόμισμα στο μακεδονικό χώρο*, 15–23. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- _____. 2003. «Remarques sur le monnayage de bronze macédonien avant Philippe II». *BSFN*:73–9.
- Πινγιάτογλου, Σ. 1985. «Ματιές στην καθημερινή ζωή του αρχαίου Δίου». Στο *Οι αρχαιολόγοι μιλούν για την Πιερία, 28–29 Ιουλίου και 4–5 Αυγούστου 1984*, επιμ. Δ. Παντερμαλής, Χρ. Μαυροπούλου-Τσιούμη και Θ. Στεφανίδου-Τιβεριού, 35–8. Θεσσαλονίκη: Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης.
- _____. 2008. «Ανασκαφικές έρευνες στο ιερό του Ασκληπιού και στην πόλη των ελληνιστικών χρόνων». *ΑΕΜΘ* 20 (2006):577–86.
- _____. 2015. Δίον. Το ιερό της Δήμητρος. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Πίκουλας, Γ.Α., Επιμ. 2004α. *Οΐνον Ίστορῶ III. Τ' Αμπελανθίσματα, Επιστημονικό Συμπόσιο στο Κτήμα Γεροβασιλείου, Επανεμφάνιση Θεσσαλονίκης*, 15 Μαΐου 2004. Αθήνα: Κτήμα Γεροβασιλείου.
- _____. 2004β. «Αμπελοφυτεύειν». Στο *Οΐνον Ίστορῶ III. Τ' Αμπελανθίσματα, Επιστημονικό Συμπόσιο στο Κτήμα Γεροβασιλείου, Επανεμφάνιση Θεσσαλονίκης*, 15 Μαΐου 2004, επιμ. Γ.Α. Πίκουλας, 19–26. Αθήνα: Κτήμα Γεροβασιλείου.
- _____. 2005. «Εισαγωγικά. Ορολογίας απάνθισμα και σχολιασμός». *Οΐνον Ίστορῶ IV. Θλιπτήρια και Πιεστήρια. Από τους Ληνοὺς στα προβιομηχανικά Τσιπουρομάγανα, Μούρτζα Μεγάρων*, 23 Οκτωβρίου 2004. επιμ. Ι. Πίκουλας,

- 13–21. Αθήνα: Κτήμα Εύχαρις.
- _____. 2007. «Αμπελοκαλιέργεια στη χώρα/territorium της Colonia Iulia Augusta Philippensis». Στο Οΐνον Ίστορῶ VII. Στα οινόπεδα του Παγγαίου, Κοκκινοχώρι Καβάλας 2 Ιουνίου 2007, επιμ. Ι. Πίκουλας, 97–105. Αθήνα: Κτήμα Βίβλια Χώρα.
- Platon L. και K. Kopaka. 1993. «Ληνοί Μινωϊκοί, Installations Minoennes de traitement des produits liquides». *BCH* 117:35–101.
- Πλάτων, Α. 2002. «Τα μινωικά αγγεία και το κρασί». Στο Οΐνος παλαιός ήδύποτος. Το κρητικό κρασί από τα προϊστορικά ως τα νεότερα χρόνια, Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου, Κουνάβοι, 24–26 Απριλίου 1998, επιμ. Αικ. Μυλοποταμιτάκη, 5–24. Δημοσιεύματα Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Κρήτης 1. Ηράκλειο: Υπουργείο Πολιτισμού – Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Κρήτης.
- Πλιάκου, Γ. 2004. «Κρασί, λάδι και πορφύρα. Μαρτυρίες για τις παραγωγικές δραστηριότητες στην αρχαία Λευκάδα». Πρακτικά Ζ' Πανιωνίου Συνεδρίου, Λευκάδα 26–30 Μαΐου 2002, Β', 47–78. Αθήνα: Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών.
- Portolos, D. 1996. «Some early issues of Philip II». Στο Μνήμη *Martin J. Price*, επιμ. Α. Tzamalīs, 111–18. Αθήνα: Ελληνική Νομισματική Εταιρεία.
- Πουλάκη-Παντερμαλή, Ε. 1998. «Λειβήθρων ex χώρον, emήn πατρίδα γαίαν». *AAA* 23, 1990–1995:56–62.
- _____. 2003α. «1997–2001, Έργα εθνικά και άλλα στην περιοχή του μακεδονικού Ολύμπου». *ΑΕΜΘ* 15 (2001):331–46.
- _____. 2003β. «Ο Όλυμπος και η περιοχή του – Περί του οίκου υπαίθρου και οίκου δομημένου χώρου - Αγροικίες της περιοχής Φίλας-Ηρακλείου και Λειβήθρων του μακεδονικού Ολύμπου - Κατάλογος» Στο Αδάμ-Βελένη Π., Ε. Πουλάκη και Κ. Τζαναβάρη. 2003. Αρχαίες Αγροικίες σε Σύγχρονους Δρόμους. Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλονίκη 2002, 17–34, 41–43, 51–70, 169–262. Αθήνα, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2003γ. «Περί του οίκου υπαίθρου και οίκου δομημένου χώρου», Στο Αδάμ-Βελένη Π., Ε. Πουλάκη και Κ. Τζαναβάρη. 2003. Αρχαίες Αγροικίες σε Σύγχρονους Δρόμους. Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλονίκη 2002, 41–43. Αθήνα, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2003δ. «Αγροικίες της περιοχής Φίλας-Ηρακλείου και Λειβήθρων του μακεδονικού Ολύμπου». Στο Αδάμ-Βελένη Π., Ε. Πουλάκη και Κ. Τζαναβάρη. 2003. Αρχαίες Αγροικίες σε Σύγχρονους Δρόμους. Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλονίκη 2002, 51–70. Αθήνα, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2004. Κομπολόι. «Πιθεών και αγρέπαυλις στη χώρα των Λειβήθρων». Στο Οΐνον Ίστορῶ III. Τ' Αμπελανθίσματα, Επιστημονικό Συμπόσιο στο Κτήμα Γεροβασιλείου, Επανωμή Θεσσαλονίκης, 15 Μαΐου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 45–56. Αθήνα.
- _____. 2008. Λειβήθρα. Κατερίνη: ΥΠ.ΠΟ. – ΚΖ' ΕΠΚΑ.
- _____. 2013. Μακεδονικός Όλυμπος, Μύθος – Ιστορία – Αρχαιολογία. Θεσσαλονίκη: ΥΠ.ΠΟ.Α. – ΚΖ' ΕΠΚΑ.
- _____. 2014α. Οίκος – Οικία – Οικονομία, Πόλις – Πολιτική – Πολιτισμός. Θεσσαλονίκη: ΥΠ.ΠΟ.Α. – ΚΖ' ΕΠΚΑ.
- _____. 2014β. Μούσες Ολυμπιάδες – Πιερίδες, Οι σημαντικότερες των ομαδικών θεοτήτων της αρχαιότητας. Θεσσαλονίκη: ΥΠ.ΠΟ.Α. – ΚΖ' ΕΠΚΑ.
- Πουλάκη-Παντερμαλή Ε. και Ε. Κλινάκη. 2010. «Λειβήθρα». *ΑΕΜΘ* 21 (2007):161–69.
- Poulaki E. και A. Mourati. Υπό έκδ. «Kompoloi: Agrepaulis and pitheon in the rural area of Leivithra». Στο *Wine confessions: production, trade and social significance of wine in ancient Greece and Cyprus*, επιμ. E. Margaritis, J.M Renfrew and M.K. Jones. De Gruyter.
- Πούλιος, Β. 1990. «Ταφικός θησαυρός χάλκινων νομισμάτων 4^{ου} αι. π.Χ. από τον Άγιο Χριστόφορο νομού Σερρών». *Arch-Delt* 37 (1982), Α Μελέτες:188–202.
- Πούλιος, Β. 2006. «Συμβολή στη μελέτη της χάλκινης νομισματοκοπίας των Αντιγονιδών από τον Αντίγονο Γονατά έως τους πρώτους χρόνους του Φιλίππου Ε. Η περίπτωση πέντε 'θησαυρών' από την ανατολική Μακεδονία». *ArchDelt* 56 (2001), Α Μελέτες:237–96.
- Πούλιος, Β. και Δ. Μεγγίδης. 2008. «Λιθοχώρι Καβάλας. Σωστική ανασκαφή στη σύγχρονη εγνατία οδό». *ΑΕΜΘ* 20 (2006):151–63.
- Πούλιος, Β. και Αικ. Παπανικολάου 1992. «Η κλασική κτηριακή φάση στο οικόπεδο ανέγερσης του νέου Μουσείου Θάσου». *ΑΕΜΘ* 3 (1989):535–46.
- Poulsen, E. 1994. *Asine II. Results of the Excavations East of the Acropolis 1970–1974. The Post Geometric Settlement material and Tombs of the Hellenistic Period*. Stockholm: Paul Aström.
- Πρέκα-Αλεξανδρή, Κ. 2001. «Θεσπρωτία, Γιτάνη, Η στοά της Αγοράς». *ArchDelt* 51 (1996), Β1 Χρονικά:414–16.
- Price, M.J. 1974. *Coins of the Macedonians*. London: British Museum Publications.

- _____. 1979. «The coinage of Philipp II». *NC* 139:230–41.
- _____. 1991. *The coinage in the name of Alexander the Great and Philip Arrhidaeus*, A British Museum Catalogue. London: British Museum Publications.
- Prickett, J.L. 1980. «A scientific and technological study of topics associated with the grape in Greek and Roman Antiquity». Διδ. διατρ., University of Kentucky.
- Pritchett, W.K. και A. Pippin, 1956. «The Attic Stelai: Part II». *Hesperia* 25.3:178–328.
- Psoma, S. 1998. «Le nombre de chalques dans l'Obole dans le Monde Grec». *RN* 153:19–29.
- _____. 2001. *Olynthe et les Chalkidiens de Thrace, Etudes de Numismatique et d'Histoire*. Stuttgart: Steiner Verlag.
- _____. 2008. «An honorary Degree from Thasos (IG XII 8, 267) and the Samothracian Peraia during the Hellenistic Period». Στο *Thrakika Zetemata* 1, Μελετήματα 58, επιμ. L.D. Loukopoulou και S. Psoma, 121–38. Athens: National Hellenic Research Foundation. Centre for Greek and Roman Antiquity.
- _____. 2009. «Tas Sitarchias kai tous Mithous. Bronze Currencies and cash allowances in Mainland Greece, Thrace and the Kingdom of Macedonia». *RBN* 155:3–38.
- _____. 2011. «The kingdom of Macedonia and the Chalcidic league». Στο *Brill's Companion to Ancient Macedon, Studies in the Archaeology and History of Macedon, 650 B.C. – 300 A.D.*, επιμ. R.J. Lane Fox, 113–35. Leiden – Boston: BRILL.
- _____. 2012. «Royal bronze coinages versus civic bronze coinages. The tale of two stories for Greek history». Στο *I ritrovamenti monetali e i processi storico-economici nel mondo antico*, επιμ. M. Asolati και G. Gorini, 49–64. «Numismatica Patavina» 12. Padova: Esedra Editrice.
- Psoma, S., C. Karadima και D. Terzopoulou. 2008. *The Coins from Maroneia and the Classical City at Molyvoti. A Contribution to the History of the Aegean Thrace*. Μελετήματα 62. Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.
- Πωλογιώργη, Μ. 1998. Μνημεία του Δυτικού Νεκροταφείου του Ωρωπού, Οικόπεδο Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Ράλλη-Φωτοπούλου, Ε. 2004. «Η κυκλοφορία του θεσσαλικού νομίσματος στον ελλαδικό χώρο, όπως προκύπτει από τη μελέτη των 'θησαυρών' και τα ανασκαφικά δεδομένα». *Οβολός* 7. Το νόμισμα στο θεσσαλικό χώρο, 311–24. Αθήνα: Οι φίλοι του Νομισματικού Μουσείου.
- Raubitschek, A. 1949. *Dedications from the Athenian Akropolis, A Catalogue of the Inscriptions of the sixth and fifth centuries B.C.* Massachusetts: Archaeological Institute of America.
- Raubitschek, I. 1998. *The Metal Objects (1952–1989), Isthmia VII*. Princeton – New Jersey: The American School of Classical Studies at Athens. Princeton University Press.
- Reber, K. 1998. *Die klassischen und hellenistischen Wohnhauser im Westquartier. Eretria X*, Lausanne: Ecole suisse d'archeologie en Grece.
- Reber, K., M.H. Hansen και P. Ducray 2004. «Euboia». Στο *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*, επιμ. M.H. Hansen και T.H. Nielsen, 643–63. Oxford: Oxford University Press.
- Reger, G. 1994. *Regionalism and Change in the Economy of Independent Delos*. Berkeley, Los Angeles, Oxford: University of California Press.
- Reinders, H.R. 1988. *New Halos. A Hellenistic Town in Thessalia, Greece*. Utrecht: Brill | Hes & De Graaf
- _____. 2003. «New Halos in Achaia Phthiotis» και «Coins». Στο *Housing in New Halos. A Hellenistic Town in Thessaly, Greece*, επιμ. R. Reinders και W. Prummel, 7–36 και 138–145, Lisse, The Netherlands: A.A. Balkema Publishers.
- _____. 2003α. «New Halos in Achaia Phthiotis». Στο *Housing in New Halos. A Hellenistic Town in Thessaly, Greece*, επιμ. R. Reinders και W. Prummel, 7–36. Lisse: The Netherlands. A.A. Balkema Publishers.
- _____. 2003β. «Coins». Στο *Housing in New Halos. A Hellenistic Town in Thessaly, Greece*, επιμ. R. Reinders και W. Prummel, 138–145. Lisse: The Netherlands. A.A. Balkema Publishers.
- Ρήγινος, Γ. 2009. «Αγροτεμάχιο Δ. Δήμου». *ArchDelt* 55 (2000), Β1 Χρονικά:60–1.
- Richter, G.M.A. και M.J. Milne. 1935. *Shapes and names of Athenian vases*. New York: Metropolitan Museum of Art.
- Rice, P. 1987. *Pottery Analysis, A Sourcebook*. Chicago – London: University of Chicago Press.
- Ριζάκης, Α.Δ. 2004. «Οικονομία και οικονομικές δραστηριότητες των ελληνικών πόλεων από την Πύδνα έως το Άκτιον». Στο ΣΤ' ΕλλΚερ, Ανάπτυπο, 17–28. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Rizakis, A. 2013. «Rural structures and agrarian strategies in Greece under the Roman». Στο *Villae Rusticae. Family and market oriented farms in Greece under Roman rule, Proceedings of an international congress held at Patrai, 23–24 April 2010*, επιμ. I. Touratsoglou και A. Rizakis, 20–51. Μελετήματα 68. Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών. Τμήμα Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας (ΚΕΡΑ).

- Robert, L. 1949. «Monnaie d' Ionie». *Hellenica* VII:83–8.
- _____. 1950. «Appendice». *Hellenica* VIII: 81–96.
- _____. 1951. *Etudes de Numismatique grecque*. Paris: Collège de France.
- _____. 1966. *Monnaies antiques en Troade*. Paris – Geneva: Librairie Droz.
- Robinson, D.M. 1930. *Architecture and Sculpture. An account of the ruined houses and other buildings with chapters on loom weights and on lamps*. Olynthus II. London – Oxford Oxford University Press.
- _____. 1933a. *Mosaics, Vases and Lamps of Olynthus found in 1928 and 1931*. Olynthus V. Baltimore: Johns Hopkins University Press
- _____. 1933b. *The coins found at Olynthus in 1931*. Olynthus VI. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- _____. 1938. *The Hellenic House. A study of the houses found at Olynthus with a detailed account of those excavated in 1931 and 1934*. Olynthus VIII. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- _____. 1941. *Metal and Minor miscellaneous finds, An original contribution to Greek life*. Olynthus X. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- _____. 1946. *Domestic and public architecture*. Olynthus XII. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- _____. 1950. *Vases Found in 1934 and 1938*. Olynthus XIII. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Robinson, D.M. και P.A. Clement. 1938. *The Chalcidic Mint and the excavation coins found in 1928–1934*. Olynthus IX. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- _____. 1952. *Terracotas, Lamps and Coins found in 1934 and 1938*. Olynthus XIV. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Robinson, H. 1959. *Pottery of the Roman period*. Agora V. Princeton – New Jersey: Princeton University Press.
- Rogers, E. 1932. *The copper coinage of Thessaly*. London: Spink & Son LTD.
- Roisman, J. και I. Worthington. 2010. *A Companion to Ancient Macedonia*. Maiden: John Wiley & Sons.
- Rostovtzeff, M. 1937. «Two Homeric Bowls in the Louvre». *AJA* 41:86–96.
- Rotroff, S. 1997. *Hellenistic Pottery, Athenian and imported wheelmade table ware and related material*. Agora XXIX. New Jersey: Princeton University Press.
- _____. 1982. *Hellenistic Pottery: Athenian and Imported Moldmade Bowls*. Agora XXII. New Jersey: Princeton University Press.
- _____. 2002. «West Slope in the east». Στο *Céramiques hellénistiques et romaines, productions et diffusion en Méditerranée orientale (Chypre, Égypte et côte syro-palestinienne)*, Actes du colloque tenu à la Maison de l'Orient méditerranéen Jean Pouilloux du 2 au 4 mars 2000, επιμ. F. Blondé, P. Ballet και J.F. Salles, 97–115. Lyon: Maison de l'Orient et de la Méditerranée, Jean-Pouilloux - MOM.
- _____. 2006. *Hellenistic Pottery. The Plain Ware*. Agora XXXIII. Princeton – New Jersey: Princeton University Press.
- Runnels, C.N. 1982. «Flaked-Stone Artifacts in Greece during the Historical Period, Journal of Field». *Archaeology* 9:363–73.
- Rye, O.S. 1981. *Pottery Technology: Principles and Reconstruction*. Washington: Taraxacum Inc.
- Ρωμιοπούλου, Κ. 1989. «Υστεροκλασσικά ταφικά σύνολα από τη Θεσσαλονίκη». Στο Φίλια Έπη Γ εις Γεώργιον Μυλωνά, 194–218. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Ρωμιοπούλου, Αικ. και Γ. Τουράτσογλου. 2002. Μίεζα, Νεκροταφείο υστεροαρχαϊκών – πρώιμων ελληνιστικών χρόνων. Δημοσιεύματα του Αρχαιολογικού Δελτίου, αρ. 83. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού.
- Σαββοπούλου, Θ. και Ευ. Τσαγγαράκη, 2007. «Αξιούπολη: Ανασκαφή σε οικόπεδο της ΔΕΗ». *ΑΕΜΘ* 19 (2005):227–38.
- Σαλλιώρα-Οικονομάκου, Μ. 2004. Ο αρχαίος δήμος του Σουνίου, Ιστορική και Τοπογραφική Επισκόπηση. Αθήνα: Τούμπης.
- Salviat, F. 1986. «Le vin de Thasos, ampores, vin et sources ecrites». *BCH Suppl.* 13:145–96.
- Σαμπετάι, Β. 2000. «Ακραϊφνιο. Γκράβα». *ArchDelt* 50 (1995), Β2 Χρονικά:301–04.
- Σαριπανίδη, Β. 2016. «Πήλινα Αγγεία». Στο Σίνδος ΙΙ, *Το Νεκροταφείο*. Ανασκαφικές Έρευνες 1980–1982. Πήλινα, Γυάλινα και Φαγεντιανά Αγγεία, Πήλινα Ειδώλια και Πλαστικά Αγγεία, Νομίσματα, επιμ. Αικ. Δεσποίνη, ΒΑΕ αρ. 308, 31–240. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Savvoni, N. 1993. «Wine making on the coast of the Black Sea». Στο *La production du vin et de l'huile en Méditerranée, Actes du Symposium International, Aix-en-Provence et Toulon, 20–22 Novembre 1991*, επιμ. M.C. Amouretti και J.P. Brun, 227–35. *BCH Suppl.* 26. Αθήνα: Ecole Française d'Athènes
- Σβορώνος, Ι. 1911. «Ηπειρωτών ψήφοι δικαστικά ἐκ Δωδώνης». *Διεθνής Εφημερίς Νομισματικής Αρχαιολογίας* 13:121–26.
- Schauer, Ch. 2002. «Εργαστήριο κεραμικής του 5^{ου} μ.Χ. αιώνα στην Ολυμπία». Στο Πρωτοβυζαντινή Μεσσήνη και Ολυμπία,

- Αστικός και αγροτικός χώρος στη Δυτική Πελοπόννησο, Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου, Αθήνα 29–30 Μαΐου 1998, επιμ. Π. Θέμελης και Β. Κόντη, 208–18. Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών. Εταιρεία Μεσσηνιακών Αρχαιολογικών Σπουδών.
- Scheibler, I. 1976. *Griechische Lampen. Kerameikos* XI. Berlin: De Gruyter.
- Scranton, R. 1938. «The Pottery from the Pyramids». *Hesperia* 7:528–38.
- Σγουρού, Μ. 1999. «Νέα στοιχεία για τη ρωμαϊκή πόλη της Θάσου». *ΑΕΜΘ* 11 (1997):597–608.
- Shefton, B. 1962. «Heracles and Theseus on a Red Figured Louterio». *Hesperia* 31:330–368, 414–15.
- Shpuza, S. 2007–2008. «IMPORTIMI DHE PRODHIMI I VERËS DHE VAJIT NË ILIRINË E JUGUT» («Import and local production of wine and oil in the South Illyria»). *Iliria* 33:219–32.
- Silver, M. 2006. «Slaves versus Free Hired Workers in Ancient Greece». *Historia: Zeitschrift für Alte Geschichte*, Bd. 55, H. 3:257–63.
- Σισμανίδης, Κ. 1992. «Ανασκαφή στην Ποτίδαια». *ΑΕΜΘ* 3 (1989):357–71.
- _____. 1997. «Αρχαία Στάγειρα 1990–1996». *ΑΕΜΘ* 10A (1996):279–95.
- _____. 1998. «Η συνέχεια της έρευνας στα αρχαία Στάγειρα κατά το 1995». *ΑΕΜΘ* 9 (1995):381–93.
- Σκαρλατίδου, Ε. 1989. «Ανασκαφή αρχαίων Αβδήρων, Αγρός Αβράμογλου Δ2–Ε2». *Prakt* 1989:222–32.
- _____. 2004. «Αρχαίος αμπελώνας στη Θέρμη (Σέδες) Θεσσαλονίκης». Στο Οΐνον Ίστορῶ III. Τ' Αμπελανθίσματα, Επιστημονικό Συμπόσιο στο Κτήμα Γεροβασιλείου, Επανωμή Θεσσαλονίκης, 15 Μαΐου 2004, επιμ. Ι. Πίκουλας, 27–36. Αθήνα.
- Σκόρδου, Μ. 2000. «Ελληνιστική κεραμική από το Καστέλι Κισάμου». Στο Ε' ΕλλΚερ, 25–36. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Skydsgaard, J.E. 1992. «On the nature of the sources and the problems of their interpretation». Στο *Agriculture in Ancient Greece, Acta Instituti Atheniensis regni Sueciae*, επιμ. B. Wells, 9–12. Series IN 4, XLII. Stockholm.
- Slamkov, E. 2005. «Part of the Classical Agora at Vardarski Rid». Στο *Vardarski Rid*, Vol. I, επιμ. D. Mitrevski, 281–288. Skopje: Foundation Vardarski Rid - Institute for History of Art and Archaeology - Faculty of Philosophy.
- Snodgrass, A.M. 1967. *Arms and Armour of the Greeks*. London – Southampton: Cornell University Press
- Σουρέφ, Κ. 1990–1995. «Λατρευτικά στοιχεία από το προκασσάνδρειο πόλισμα στην Τούμπα Θεσσαλονίκης». *ΑΑΑ* 23:31–46.
- _____. 1992. «Τούμπα Θεσσαλονίκης: Ανασκαφή στο οικόπεδο Εμπεδοκλέους». *ΑΕΜΘ* 3(1989):215–25.
- Sparkes, B.A. 1962. «The Greek Kitchen». *JHS* 82:121–37.
- _____. 1965. «The Greek Kitchen». *JHS* 85:162–63.
- _____. 1976. «Treading the grapes». *BABESCH* 51:47–63.
- Sparkes, B.A. και L. Talcott. 1970. *Black and Plain Pottery of the 6th, 5th and 4th centuries B.C. Agora XII*. Princeton – New Jersey: Princeton University Press.
- Spatharakis, I. 1981. *Corpus of dated illuminated Greek manuscripts: to the year 1453. Byzantina Neerlandica* 8. Leiden: Brill.
- Spitaels P., J. Bingen, A. Uyttendaele, F. Blondé, K. Van Gelder και A. Helsen. 1978. *Thorikos 1970/1971. Rapport Preliminaire sur les septieme et huitieme campagnes de fouilles*. Gent: Comite des fouilles Belges en Grece.
- Σταμέλου Ε. 2014. «Τα Μεταλλικά Αντικείμενα Αρχαϊκών, Κλασικών και Ελληνιστικών χρόνων από τις Αρχαίες Φερές». Στο Υπέρεια, Τόμος έκτος, Πρακτικά Στ' Διεθνούς Συνεδρίου «Φέροι-Βελεστίνο-Ρήγας», Βελεστίνο, 4–7 Οκτωβρίου 2012, Μέρος Α', Φέροι – Βελεστίνο, επιμ. Δ. Καραμπερόπουλος, 245–57. Αθήνα: Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα.
- Στεφανή, Α. 2003. «Ανασκαφές στον άξονα της Εγνατίας: η έρευνα στην περιοχή της Λευκόπετρας και Μ. Σάντας». *ΑΕΜΘ* 15 (2001):558–74.
- _____. 2004. «Οι ανασκαφές στη Μικρή Σάντα Βερμίου: από τον προϊστορικό οικισμό στην ελληνιστική κόμη». *ΑΕΜΘ* 16 (2002):545–56.
- Στεφανή, Α. 2012. «...δρος Βέρμιον άβατον υπό χειμώνος: τοπίο και κατοίκηση στην ημιορεινή Ημαθία». Στο Θρεπτήρια, Μελέτες για την Αρχαία Μακεδονία, επιμ. Μ. Τιβέριος, Π. Νίγδελης και Π. Αδάμ-Βελένη, 26–56. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- Στεφανίδου-Τιβεριού, Θ. 1989. Ένα μικρασιατικό γλυπτό στο Εθνικό Μουσείο της Αθήνας. *ArchEph*:39–66.
- _____. 1998. Ανασκαφή Δίου 1, *Η οχύρωση*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Αρχαιολογικά Εργαστήρια Δίου.

- Stillwell, A.N. 1948. *The Potter's Quarter. Corinth XV.1*. Princeton – New Jersey: The American School of Classical Studies at Athens.
- Stocker, S.R. 2009. «Illyrian Apollonia: Toward a New Ktisis and Developmental History of the Colony». Διδ. διατρ., University of Cincinnati.
- Στριτσίδου, Α. 2004. «Κεραμική με διάκοσμο Δυτικής Κλιτύος: Ζητήματα χρονολόγησης και θεματολογίου». Μεταπτυχιακή Εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Tarn, W. 1913. *Antigonos Gonatas*. Oxford: Clarendon Press.
- Τζαναβάρη, Κ. 2003. «Αγροικίες στη χώρα της αρχαίας Λητής». Στο Αρχαίες Αγροικίες σε Σύγχρονους Δρόμους, επιμ. Αδάμ-Βελένη Π., Ε. Πουλάκη και Κ. Τζαναβάρη, 77–89. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2012. «Η κεραμική παραγωγή στη Μακεδονία τον 3^ο και 2^ο αιώνα π.Χ.». Στο Θέματα της Ελληνιστικής κεραμικής στην Αρχαία Μακεδονία, επιμ. Στ. Δρούγου και Ι. Τουράτσογλου, 126–52. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Τζαναβάρη, Κ. και Μ. Τσιμπίδου-Αυλωνίτου. 2018. «Επίεσакη και τοπική κεραμική στη Θεσσαλονίκη των ελληνιστικών χρόνων». Στο Θ' ΈλλΚερ, 75–94. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Τζαναβάρη Κ. και Κ. Φίλης. 2010. «Σύνολα κεραμικής από τα νεκροταφεία της αρχαίας Λητής». *ArchDelt* 57 (2002), Α Μελέτες:155–212.
- _____. 2011. «Ταφικά σύνολα κεραμικής από την αρχαία Λητή». Στο Ζ' ΈλλΚερ, 445–56. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Τζιαφάλιας, Α. 2010. «Το μυστήριο της αρχαίας Μελίβοιας». Στο Αναζητώντας την αρχαία Μελίβοια, επιμ. Α. Τζιαφάλιας, Μπ. Ιντζεσίλογλου και Βr. Helly, 9–26. Μελίβοια: έκδοση Δήμου Μελιβοίας.
- Τζουβάρα-Σούλη, Χ. 1983. Τεχνική και σχήματα αττικών αγγείων 6^{ου} – 4^{ου} αι. π.Χ. Ιωάννινα; Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Thompson, H.A. 1934. «Two Centuries of Hellenistic Pottery». *Hesperia* 3:311–476.
- _____. 1940. «The Tholos of Athens and Its Predecessors». *Hesperia* Suppl. 4:1–160.
- Thompson, M. 1981. «The Cavala Hoard (IGCH 450)». *ANSMN* 26:33–49.
- _____. 1982. «The coinage of Philip II and Alexander III». Στο *Macedonia and Greece in Late Classical and Early Hellenistic Times, Studies in the History of Art*, 10, επιμ. B. Barr-Sharrar και E.N. Borza, 113–21. Washington: National Gallery of Arts.
- _____. 1991. *Alexander's Drachm Mints II: Lampsacus and Abydos*. Numismatic Studies No. 19. New York: The American Numismatic Society.
- Τιβέριος, Μ. 1985. «Πήλινα και γυάλινα αγγεία». Στο Σίνδος, Κατάλογος Έκθεσης, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης 1983, Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2002. Άμπελου παίς εὐφρων οἶνος. Από την εικονογραφία της αμπέλου και του οίνου στα αρχαία ελληνικά αγγεία. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.
- _____. 2009. «Ηθμοειδής κύαθος». Στο Οἶνον Ἱστορῶ VIII. Πότνια οἶνου, Διεθνές επιστημονικό συμπόσιο προς τιμήν της Σταυρούλας Κουράκου-Δραγώνα 26–27 Σεπτεμβρίου 2006, επιμ. Ι. Πίκουλας, 95–116. Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ΙΑΚΑ.
- Tonkova, M. 1999. «L' Orfevrie en Thrace aux Ve – IVe s. av. J.-C.». Στο Θάσος πρώτες ύλες και τεχνολογία. Από τους προϊστορικούς χρόνους ως σήμερα, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Λιμενάρια Θάσου 26–29/9/1995, επιμ. Χ. Κουκούλη-Χρυσανθάκη, Α. Muller και Στ. Παπαδόπουλος, 185–95. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού.
- Topalov, S. 2009. «A bronze coin of the type of Alexander III re-minted with stamps of the coin type of Philip II». Στο Κερμάτια Φιλίας. Τιμητικός τόμος για τον Ι. Τουράτσογλου, Τόμος Α, επιμ. Στ. Δρούγου και Δ. Ευγενίδου, 285–91. Αθήνα.
- Τουράτσογλου, Γ. 1992. «Οι νομισματικοί 'θησαυροί'». Στο Ο τύμβος της Νικήσιανης, επιμ. Δ. Λαζαρίδης, Κ. Ρωμοπούλου και Γ. Τουράτσογλου, ΒΑΕ 121, 47–64. Αθήνα: Εν Αθηναις Αρχαιολογική Εταιρεία.
- Τουράτσογλου, Ι. 1993. Η νομισματική κυκλοφορία στην αρχαία Μακεδονία (περ. 200 π.Χ. – 268–286 μ.Χ.). *Η μαρτυρία των «θησαυρών»*. Αθήνα.
- _____. 1998. «Στην αναζήτηση του ελληνικού χρυσού». Στο Μνείας Χάριν. Τόμος στη μνήμη Μαίρης Σιγανίδου, επιμ. Μ. Λιλιμπάκη-Ακαμάτη και Κ. Τσακάλου-Τζαναβάρη, 235–66. Θεσσαλονίκη: Υπουργείο Πολιτισμού – ΤΑΠ – ΙΖ' ΕΠΚΑ.
- _____. 2010. Συμβολή στην οικονομική ιστορία του βασιλείου της αρχαίας Μακεδονίας (6^{ος} – 3^{ος} αι. π.Χ.). Αθήνα: Λυδία Λίθος.

- _____. 2012. «Νομισματική παραγωγή και κυκλοφορία στο βασίλειο της Μακεδονίας κατά την ελληνιστική περίοδο». Στο Θέματα της Ελληνιστικής κεραμικής στην Αρχαία Μακεδονία, επιμ. Στ. Δρούγου και Ι. Τουράτσογλου, 36–53. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2013. «Τα νομισματικά πράγματα στις αγρεπαύλεις (villae rusticae) της επαρχίας Αχαΐα». Στο *Villae Rusticae, family and market-oriented farms in Greece under Roman rule*, επιμ. Α.Δ. Rizakis και Ι. Touratsoglou, 792–803. Μελετήματα 68. Athens: National Hellenic Research Foundation.
- _____. 2016. «Ηρακλής (Αλέξανδρος) Κυναγίδας». Στο Ηχάδιν. Τιμητικός τόμος για τη Στέλλα Δρούγου, Τόμος ΙΙ, επιμ. Μ. Παννοπούλου και Χρ. Καλλίνη, 622–32. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Touratsoglou, I. 2000. «The price of power: drachms in the name of Alexander in Greece (on the Thessaly/1993 confiscation)». *Ευλιμένη* 1:91–118.
- _____. 2003. «À la recherche du monnayage de bronze de Philippe II de Macédoine. Note préliminaire». *Bulletin de la Société Française de Numismatique*, 58, 6: 97–101.
- _____. 2006. «Les Galates sous les pentes de l'Olympe: le trésor IV de Neos Pantéléimon, lieu-dit Krania». *RN* 162:99–116.
- Triantaphyllou, S. και M. Bessios 2005. «A mass burial at fourth century BC Pydna, Macedonia, Greece: evidence for slavery?». *Antiquity* 79, No 305. <https://environmentalarchaeology.wordpress.com/2008/02/04/a-mass-burial-at-fourth-century-bc-pydna-macedonia-greece-evidence-for-slavery/>
- Τριανταφυλλίδης, Π. 2010. Το ακριτικό Αγαθονήσι. Η ανασκαφική έρευνα στο Καστράκι (2006–2010). Αθήνα.
- Τριανταφυλλοπούλου, Π. 2000. «Νεκροταφείο των Αμφανών. Οι πρώτοι ελληνιστικοί τάφοι». Στο *ΕΛΛΚερ Θεσσαλίας*, 60–9. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Χώρων και Απαλλοτριώσεων.
- Troxell, H.A. 1997. *Studies in the Macedonian Coinage of Alexander the Great*. Numismatic Studies 21. New York: The American Numismatic Society.
- _____. 2000. «A partial hoard of Royal Macedonian Bronzes». Στο *Pour Denyse. Divertissements Numismatiques*, επιμ. S. Mani-Hurter και C. Arnold-Biucchi, 189–99. Bern: publisher not identified.
- Τσαγκάρη, Δ. 2004. «Η απεικόνιση του ίππου στη Θεσσαλία. Νομίσματα από τη συλλογή της AlphaBank». *Οβολός* 7. *Το νόμισμα στο θεσσαλικό χώρο*, 447–56. Αθήνα: Οι φίλοι του Νομισματικού Μουσείου.
- Τσατσοπούλου-Καλούδη, Π. 2001. Μεσήμβρια – Ζώνη. Οδηγός. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Tselekas, P. 1996. «The coinage of Pydna». *NC* 156:11–32.
- Τσιγαρίδα, Ε. 1995. «Ελληνιστικό σπίτι στη Βεργίνα». *ΑΕΜΘ* 6 (1992), 83–91.
- _____. 1999. «Στοιχεία για τη λατρεία του Ηλίου στην Ουρανιδών Πόλιν». Στο *Αρχαία Μακεδονία* VI,2, 1235–246. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.
- Τσιγαρίδα, Ε. και Γ. Αθανασιάδης. 2017. «Η αρχαιολογική έρευνα στο πλαίσιο της κατασκευής του νέου οδικού δικτύου Ποτίδαια-Κασσανδρεία του οδικού κυκλώματος νομού Χαλκιδικής». *ΑΕΜΘ* 26 (2012):475–89.
- Tsiporoulou, M. και M. Alberti 2011. «LM IB Petras: The pottery from room E in House II.1». Στο *LMIB pottery, relative chronology and regional differences. Acts of a workshop held at the Danish Institute at Athens in collaboration with INSTAP Study Center for East Crete, 27–29 June 2007*, επιμ. M.T. Brogan και E. Hallager, 463–98. Monographs of the Danish Institute at Athens 11.2. Athens: The Danish Institute at Athens.
- Τσούρτη, Η. 1999. «Η Εύβοια μέσα από τα νομίσματά της. Η μαρτυρία των 'θησαυρών'». *Οβολός* 3. Αθήνα: Οι φίλοι του Νομισματικού Μουσείου.
- Tzochev, C. 2016. «Markets, amphora trade and wine industry. The case of Thasos». Στο *The Ancient Greek Economy. Markets, Households and City-States*, επιμ. E.M. Harris, D.M. Lewis D.M. και M. Woolmer, 230–53. Cambridge: Cambridge University Press.
- Φάκλαρης, Π. 1986. «Οι δεσμώτες της Ακάνθου». *ΑΑΑ* XIX:178–84.
- _____. 1997. «Εργαστήρια στην Ακρόπολη της Βεργίνας». Στο *Αρχαία Ελληνική Τεχνολογία, 1^ο Διεθνές Συνέδριο, Σεπτέμβιος 1997, Εταιρεία Μελέτης Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας και το Τεχνικό Μουσείο Θεσσαλονίκης*, 193–200. Θεσσαλονίκη: Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς.
- _____. 1998. «Βεργίνα. Ανασκαφή Ακρόπολης 1994». *ΑΕΜΘ* 8 (1994):119–24.
- _____. 2011. «Το κυνήγι στην αρχαία Μακεδονία». Στο *Στη Μακεδονία. Από τον 7^ο αι. π.Χ. έως την ύστερη αρχαιότητα. Μελέτες και Λήμματα για την 3^η Εκθεσιακή Ενότητα της Μόνιμης Έκθεσης του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης*, επιμ. Δ. Γραμμένος, 163–69. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος.
- Φάκλαρης, Π. και Β. Σταματοπούλου. 1999. «Βεργίνα. Ανασκαφή ακρόπολης 1997. Υφαντουργεία και βαφεία». *ΑΕΜΘ* 11 (1997):121–28.

- Φίλης, Κ. 2012. «Εργαστήρια εμπορικών αμφορέων των ύστερων κλασικών και ελληνιστικών χρόνων στη Μακεδονία και τη Θράκη». Στο *Θέματα της Ελληνιστικής κεραμικής στην Αρχαία Μακεδονία*, επιμ. Στ. Δρούγου και Ι. Τουράτσογλου, 60–85. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Valassiadis, C. 2005. «A contribution to Cassander's bronze coinage». Στο *Actas del XIII Congreso internacional de numismática, Madrid 2003*, I, επιμ. C. Alfaro, C. Marcos και P. Otero, 405–13. Madrid: Ministerio de Cultura, Subdirección General de Publicaciones, Información y Documentación.
- _____. 2009. «Zur Zirkulation der Munzen Kassanders». Στο *Κερμάτια Φιλίας. Τιμητικός τόμος για τον Ι. Τουράτσογλου*, Τόμος Α, επιμ. Στ. Δρούγου και Δ. Ευγενίδου, 331–41. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – Νομισματικό Μουσείο.
- Vanderpool, E. 1982. «An Attic Farm near Laurion, Studies in Attic Epigraphy, History and Topography». *Hesperia* Suppl. 13:193–97.
- Villing, A. και E.G. Pemberton, 2010. «Mortaria from Ancient Corinth: Form and Function». *Hesperia* 79:555–638.
- Vinogradov, J. 1986. «Αντος πίθος σημήνηται, IG XII, Suppl. 347». *BCH* Suppl. 13:197–200.
- Volling, Th. 2002. «Early Byzantine agricultural implements from Olympia (5th/6th centuries AD)». Στο *Πρωτοβυζαντινή Μεσσηνή και Ολυμπία, Αστικός και αγροτικός χώρος στη Δυτική Πελοπόννησο*, Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου, 29–30 Μαΐου 1998, επιμ. Π. Θέμελης και Β. Κόντη, 195–207. Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, Εταιρεία Μεσσηνιακών Αρχαιολογικών Σπουδών.
- Voutiras, E. 1998. «Athéna dans les cités de Macédoine». *Kernos* 11:111–29.
- Wace, A.J.B., W.A. Heurtley, W. Lamb, L.B. Holland και C.A. Boethius. 1921–1923. «The Report of the School Excavations at Mycenae, 1920–1923». *BSA* 25:1–434.
- Walbank, F.W. 1990. «Πολιτεία – Κοινωνία – Οικονομία». Στο *Μακεδονία 4000 χρόνια ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού*, επιμ. Μ. Β. Σακελλαρίου, 159–67. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.
- _____. 1993. *Ο Ελληνιστικός κόσμος*. Μτφ. Τ. Δαρβέρης. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- _____. 1955. «The coinage of the Euboian League». *Archaeology* 8, 4:264–67.
- Wallace, M. 2004. «Standardization in Greek amphora capacities». Στο *Transport amphorae and trade in the eastern Mediterranean*. επιμ. J. Eiring και J. Lund, 429–31. Monographs of the Danish Institute at Athens 5. Denmark: Aarhus University Press.
- Weinberg, S. 1954. «Corinthian relief Ware». *Hesperia* 23:109–37.
- Weir, R. 2007. «The Stymphalos hoard of 1999 and the city's defences». *AJN* 19:9–32.
- Weiser, W. 1986. «Ein neues Kupferstück des Pyrrhos als König der Makedonen». *Schweizer Münzblätter* 36(144):81–4.
- Westermarck, U. 1989. «Remarks on the Regal Macedonian Coinage ca. 413–359 BC». Στο *Kraay-Mørkholm Essays. Numismatic Studies in Memory of C.M. Kraay και O. Mørkholm*, *Numismatica Lovaniensia* 10, επιμ. G. Le Rider, 301–15. Louvain: Université Catholique Louvain.
- White, K.D. 1975. *Farm equipment of the Roman World*. Cambridge: Cambridge University Press.
- White, K.D. 1984. *Greek and Roman Technology*. London and Sydney: Croom Helm.
- Wills, B. και A. Watts 2014. «Why wineskins? The exploration of a relationship between wine and skin containers». Στο *Why Leather? The Material and Cultural Dimensions of Leather*, επιμ. S. Harris και A.J. Veldmeijer, 123–34. Leiden: Sidestone Press.
- Winther-Jacobsen, K. 2010. «The Classical Farmstead Revisited. Activity Differentiation based on a Ceramic Use-Typology». *BSA* 105:269–90.
- Woolmer, M. 2016. «Forging Links between regions: Trade Policy in Classical Athens». Στο *The Ancient Greek Economy. Markets, Households and City-States*, επιμ. E.M. Harris, D.M. Lewis D.M. και M. Woolmer, 66–89. Cambridge: Cambridge University Press.
- Woolmer, M., Υπό έκδ. «Emporoi Kai Nauklēroi: Redefining Commercial Roles in Classical Greece». *Journal of Ancient History* (2015).
- Wriedt-Sorensen, L. και K. Winther-Jacobsen, επιμ. 2006. *Panayia Ematousa I, A rural site in south-eastern Cyprus*. Monographs of the Danish Institute at Athens 6,1. Athens. Aarhus University Press.
- Wright, N. 2012. «The Horseman and the Warrior: Paionia and Macedonia in the Fourth Century BC». *NC* 172:1–26.
- Χατζή-Σπηλιοπούλου, Γ. 1991. «Ταφικοί πίθοι στην Ηλεία κατά τον 4^ο αι. π.Χ. και τους ελληνιστικούς χρόνους». Στο *Πρώτο διεθνές συμπόσιο για την Αρχαία Αχαΐα και Ηλεία*, Αθήνα 19–21 Μαΐου 1989, επιμ. Αθ. Ριζάκης, 351–63. Μελετήματα 13. Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών – Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών
- Χατζηδάκης, Π. 2000. «Οψοποιικά σκεύη από τη Δήλο». Στο *Ε' ΕλλΚερ*, 115–30. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων

- και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2004. «Τα μαγειρικά σκεύη στους αρχαίους Έλληνες κωμωδιογράφους και στη Δήλο». Στο ΣΤ' ΕλλΚερ, 641–54. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Χοβαρδάς, Π. 2007. «Η ακτή της Χαλκιδικής κατά τους ιστορικούς χρόνους». Μεταπτυχιακή Εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Χρυσοστόμου, Α. 1991. «Λόγγος Έδεσσας. Ελληνιστικό νεκροταφείο». Στο ΕλλΚερ Μακεδονίας, 122–33. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- _____. 2008α. «Αγροτικές εγκαταστάσεις στη νότια παράκμψη της Έδεσσας». ΑΕΜΘ 20 (2006):727–41.
- _____. 2008β. Εθνική οδός Θεσσαλονίκης – Φλώρινας. Σωστικές ανασκαφές κατά το 2006–2008 στο τμήμα Νέας Χαλκηδόνας – Έδεσσας. Θεσσαλονίκη: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- _____. 2013. Αρχαία Έδεσσα. Τα Νεκροταφεία, Μελέτες 5. Βόλος: ΥΠΙΑΙΘΠΑ – ΑΙΘΣ.
- Χρυσοστόμου, Αν. και Π. Χρυσοστόμου. 2011. «Κεραμική από το δυτικό νεκροταφείο του αρχαίου οικισμού στο Αρχοντικό Πέλλας». Στο Ζ' ΕλλΚερ, 393–405. Αθήνα: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.
- Χρυσοστόμου, Π. 1997. «Βασιλικοί δικασταί καί ταγοί σέ μιά νέα έπιγραφή μέ ώνές άπό τήν κεντρική Μακεδονία». Τεκμήρια 3: 23–45.
- Ψαρράκη-Μπελεσιώτη, Ν. 1978. Παραδοσιακές καλλιέργειες., Αθήνα: Μουσείο Μπενάκη.
- Ψωμά, Σ. 2002. «Το βασίλειο των Μακεδόνων πριν από τον Φίλιππο Β'. Νομισματική και Ιστορική Προσέγγιση». Στο Η Ιστορική Διαδρομή της Νομισματικής Μονάδας στην Ελλάδα, Επιστήμης Κοινωνία, 25–46. Αθήνα: Εθνικό Ιδρυμα Ερευνών.
- Yon, M. 1981. *Dictionnaire Illustré Multilingue de la Ceramique du Proche Orient Ancien*. Maison de l'Orient Méditerranéen. Lyon: Diffusion de Boccard.
- Young, J.H. 1941. «Studies in South Attica. The Salaminioi at Porthmos». *Hesperia* 10:163–91.
- _____. 1956. «Studies in South Attica. Country Estates at Sounio». *Hesperia* 25:122–46.
- Young, R.S. 1951. «An Industrial District of Ancient Athens». *Hesperia* 20:135–288.
- Zahn, R. 1899. «Zur Midasvase aus Eleusis». *AM* 24:339–44.
- Ωνάσογλου, Α. 1994. «Νεκροταφείο των Οπουντιών Λοκρών στην Τριανταφυλλιά Λειβανατών. Οι ελληνιστικοί τάφοι». Στο Γ' ΕλλΚερ, 56–70. ΒΑΕ 137. Αθήνα: Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

<http://lyrasi.blogspot.gr/2012/05/blog-post.html>

<http://stephanus.tlg.uci.edu/ljsj/#eid=1&context=ljsj>

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/>

<https://www.atticinscriptions.com/inscription/IGI3/421>

<https://www.atticinscriptions.com/inscription/IGI3/421>

ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα M1- M1460					νομίσμα τα		συνολικά ποσά επί των 3383
	μελαμβαφή 1-1425 ερυθρόμορφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικοί εμπορεύς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθων-άλεκκοι 111-1132 τηνήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. αγγειακά M1069-M1093 μ. αγγειακά M1094-M1098 οικ. M1099-M1134 κοσμήματα M1135- M1139 κορποζ/κή M1140-M1142	αβήγγωστα M1143-M1257	υποπόλωνα M1258-M1437	οικ/μικρά M1438-M1458 οργ/μικρά M1459- M1460	νομίσματα Θ1-Θ3		
Οικία - Ανάη δι	κάπνοια 4, 30, 59, 62, 84, 100, 229 σκούρα 376, πινάκια 379, 380, 389, 403, 407, 483 σκευοείδη 563, 613, 661, 728, 739, 809, 833, 834, 865, 909, 961, 1047, 1065, 1073, 1085, 1086, 1089, 1123, 1127, 1128, 1139, 1143, 1149, 1176, 1190, 1219 άστρια 1352, 1362, 1367 αδύναστα 1397, 1417		1491, 1512	άλεκκοι 1556 άλεκκοι- λουτήρες 1569 πώλια πίθων 1602	πίθος 1122 ζ. κεραμ. M30 σ. κεραμ. M47, M50-M52, M59, M79, M83, M96, M117, M126, M145, M150, M151, M153, M179, M180, M213, M229, M290, M303, M304, M320, M338, M352, M370, M377, M379, M388-M392, M394, M435, M463, M466, M504, M509, M527, M564, M577, M578, M611, M612, M614, M621, M625, M626, M627, M629, M642, M644, M646 σ. κεραμ. κεραμ. M687, M705 μ. δακτύλου M784, M798 μ. έλαιο σκευ. M843 μ. σινδερσίου πίθων M862, M887, M940, M949 ζ. σινδερ. M975, M981 σ. ιαγύρια M1042, M1050 σ. εργαλείο-σφήνα M1064	σ. αγγει. M1069 δίσκοι M1121 βέλος M1121	σ. άγκιστρο M1147 σ. αγγείο M1172 ζ. στέλεχος M1201 μ. στέλεχος M1356, M1360, M1362, M1374 μολύβδων M1433	αδύναστα M1266, M1329, M1331, M1332, M1333, M1356, M1360, M1362, M1374 μολύβδων M1433	π. πέσσος M1458	N29, N62, N73, N177, N183		147/3383= 4,34%	
	45/1425=3,16%		2/33= 6,06%	3/71= 4,22%	κατά γόραν 1/50=2%	68/1068=6,36%	4/30= 13,3%	7/115= 6,08%	10/180= 5,55%	1/21= 4,76%	5/257= 1,94%		
Οικία - Στοιχ 11 Β	κάπνοια 48, 60, 61, 68, 91, 105, 89, 105, 124, 158, 276, 295 σκούρα 325, 333 πινάκια 405, 430, 463, 476, 496 σκευοείδη 580, 595, 632, 667, 669, 676, 679, 803, 814, 818-819, 852, 864, 893-894, 1048-1049, 1126, 1172, 1204, 1221 ασκοί 1267, 1274 άστρια 1306 άστρια 1347, 1359, 1369 αδύναστα 1387, 1391, 1400 ανάγλυφα 1435	αυτήρες 1447 πώλια 1464, 1465 πώλια 1477, 1478 δοϊκόκας 1488		άλεκκοι- πινάκια 1532, 1533, 1540 άλεκκοι 1549, 1551, 1558, 1562, 1563, 1564 πώλια πίθων 1596, 1598	κατά γόραν 1/50=2% τηνήματα 2/19= 10,5%	σ. κεραμ. M41, M43, M77, M121, M128, M474, M492, M503, M652 σ. κεραμ. κεραμ. M683 μ. δακτύλου M786, M792 μ. έλαιο σκευ. M845 μ. σινδερσίου πίθων M884 ζ. σινδερ. M992, M980 σ. ιαγύρια M1032, M1034 σ. εργαλείο-σφήνα M1059	δίσκοι M1080	σ. αγγείο M1174 ζ. έλαιοσκεύα M1208, M1209 μ. στέλεχος M1216 μ. έλαιοσκεύα M1226, M1238, M1244	αδύναστα M1321, M1333, M1386 μολύβδων M1405, M1420	N61, N104, N171, N197, N203		109/3383= 3,22%	
	μελαμβαφή 49/1425=3,44% ανάγλυφα 1/3=33,3%	6/54= 11,11%		11/71= 15,4%	κατά γόραν 1/50=2% τηνήματα 2/19= 10,5%	19/1068=1,77%	1/30= 3,33%	8/115= 6,95%	5/180= 2,77%	1/21= 4,76%	5/257= 1,94%		

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 1

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα M1- M1460					νομίσματα		συν/κ/τική ποσότης επι των 3383
	μελαμβρονή 1-1425 ερυθρόμορφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπροσικοί αμφορείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθων-λάκκοι III-III2 τηγμήστα 1571-1589 διώφρα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. αγγειοκτ. M1069-M1093 μ. αγγειοκτ. M1094-M1098	όπλα M1099-M1134 κοσμητήματα M1135- M1139 κορονοί/κη M1140-M1142	αδύγνηστα M1143-M1257	υποπροϊόντα μετάλλων M1258-M1437 οικ/μικτ. M1438-M1458 ορυ/μικτ. M1459-M1460	νομίσματα Θησαυροί Θ1-Θ3		
Οικία - Στοιό ji B, εστία και βοηθητική	κάνθαροι 91, 109, 279 πινάκιο 522 σκευοδόξα 709, 1046, 1056 1102, 1108, 1138, 1162, 1169 σκάκι 1277, 1298 ωιδάνναστα 1394, 1402			λεκανή- παιτήρας 1539 λεκανή 1560							N61, N104, N171, N197, N203	23/3383= 0,67%	
	16/1425=1,12%			2/71= 2,81%							5/257= 1,94%		
Οικία - Στοιό ji N	κάνθαροι 74, 82, 97, 127, 128, 131, 133, 134, 176, 184, 195, 204, 212, 213, 251, 256, 258, 263, 265, 272, 278, 291 σκευός 354 πινάκιο 427, 473, 512 σκευοδόξα 537, 543, 600, 611, 629, 631, 663, 680, 683, 785, 786, 872, 874, 960, 1037, 1051, 1066, 1068, 1104, 1158, 1163, 1171, 1200, 1216, 1228, 1229 ωλατήρας 1231 ουνοδόχη 1247 σκάκι 1271, 1276, 1286, 1293, 1303 λίγνοι 1318, 1350, 1354, 1365, 1370, 1376 ωιδάνναστα 1413 ερυθρόμορφα 1426	1497, 1501, 1510	1497, 1501, 1510	λεκανή- παιτήρας 1541 υποστατό 1592 πώμας πίθων 1599	πίθος 1123	Ζ. καρυιά M18, M28 σ. καρυιά M46, M60, M70, M91, M116, M124, M143, M144, M146-M149, M163, M169, M195, M204, M225, M289, M359, M462, M464, M497, M552, M555, M569, M610, M623 σ. καρυιά-εραλίδες M684, M694, M711, M713- M715, M717, M718, M720 σ. ρόπτρα M727-M729 σ. σπάρταρα ύφους M738 σ. λαβίδες σκευών M763, M767 μ. δακτύλοι M788, M789 μ. ελάσματα σκευών M814, M833 μ. συνδέσμοι πίθων M863, M925, M934 Ζ. ερυθράειο M1008 μ. βοριόνη M1010 σ. πατάκια M1045 σ. ερυθράειο-βελόνη M1067	σκαπτικό M1086	σ. αγγειό- βελών M1124, M1125	σ. άγκιστρο M1150, M1153 μ. έλασμα M1228	σίδηρον M1272- M1277, M1279, M1280, M1282- M1284, M1351, M1359, M1365, M1366, M1372, M1385 μολύβδων M1404, M1427	N8, N11, N34, N50, N65, N79, N125, N166, N187, N189- N193, N200	169/3383= 4,99%	
	μελαμβρονή 67/1425=4,7% ερυθρόμορφα 1/8=12,5%	3/33= 9,09%	3/71= 4,22%	κατά χώραν 1/50=2%	55/1068=5,14%	1/30= 3,33%	όπλα 2/36= 5,55%	3/115= 2,6%	19/180= 10,55%	14/257= 5,44%			

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 2

Χώρος	κεραμική 1-1616				μικροαντικείμενα M1- M1460					νομίσμα τα		συνολικά ποσά επ' των 3383	
	μεταμφορή 1-1425 εργηρόμορφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβασή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικά εμπορεύς 1491-1523	αβασή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθων-άλλοι 111-1132 τηγμήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. εργοτικά M1069-M1093 μ. αλευρικά M1094-M1098 σπ.α M1099-M1134 κοπήματα M1135- M1139 κοροπλ/κή M1140-M1142	αθίγγωστα M1143-M1257	υπορρίοντα M1258-M1437	οικ./μικρά M1438-M1458 M1459- M1460	νομίσματα M1-N213 Θησαυροί 01-03		
Οικία - Στόα II Α	κάνθαροι 14, 17, 18, 38, 112 σκούροι 334, 338 πινάκια 409, 446, 469 σκαυρίδια 576, 582, 588, 652, 665, 675, 782, 831, 843, 906, 922, 947, 991, 1043, 1050, 1057, 1101 αλάτιρα 1240 κροτήρας 1251 λεκανίδια 1264 ασκοί 1278, 1283, 1285 λίπεθλα 1305 πυροδοχείο 1309 άβγνοι 1351, 1356 αδιάνυστο 1385	λοπίδες κ.α. 1462 πυξίς 1481	1504, 1505	λέκανη- επιτήρας 1527 λεκανές 1546, 1565		ζ. κερσά M13 σ. κερσά M115, M122, M136, M211, M258, M371, M373, M374, M376, M381, M410, M559, M566, M568, M571-M573, M613, M615 σ. κερσά-εργηρόμορφα M703, M706, M708, M712 σ. λαβή σκευών M783 μ. σινδεσμοί πίθων M890, M892, M931 μ. σινδεσμοί σκευών M950, M952 π. σπυρίδα M990 σ. παζάρι M1021 σ. εργηρόμορφα M1056	σ. αγγεία M1193 μ. ελάσματα M1236 M1240 π. αγγεία M1256	σ. αγγεία M1325, M1326, M1328, M1335, M1336, M1350, M1353, M1361, M1373, M1379 μολύβδων M1428, M1437	σ. αγγεία M1443	N7, N13, N46, N69, N75, N128, N129	103/3383= 3,04%		
	37/1425=2,6%	2/54= 3,7%	2/33= 6,06%	3/71= 4,22%		33/1068=3,08%	4/115= 3,47%	12/180= 6,66%	1/21= 4,76%	7/257= 2,72%			
	Οικία - Στόα II Δ	κάνθαρος 181 πινάκια 388, 506 σκαυρίδια 539, 565, 1175		1518			ζ. κερσά M1 σ. κερσά M39, M42, M45 M49, M55, M56, M57, M68, M74, M76, M189, M192, M196, M198, M278, M279, M282, M297, M334, M421, M476, M491, M500, M507 σ. κερσά-εργηρόμορφα M693 σ. ελάσματα-εργηρόμορφα θύρον και επίπλων M745- M747 μ. δακτύλιος M790 μ. ελάσματα σκευών M812, M813 μ. σινδεσμοί πίθων M913	σ. αγγεία M1175 μ. ελάσματα M1221	σ. αγγεία M1281 μολύβδων M1402, M1407	N15, N72, N158		48/3383= 1,41%	
		6/1425=0,42%		1/33= 3,03%			33/1068=3,08%	2/115= 1,73%	3/180= 1,66%				3/257= 1,16%

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 3

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα M1- M1460					νομήματα		συνολικά ποσότητα επί των 3383
	μελαμβροχή 1-1425 ερυθρόμορφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπροσικοί ωμοφρείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-λάγκροι Π11-Π32 τητήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. σκευαγία M1069-M1093 μ. αγγευστικά M1094-M1098	όπλα M1099-M1134 κοσμήματα M1135- M1140-M1142	αδελφώματα M1143-M1257	υποπρόδια μετάλλων M1258-M1437	οικ/μικα M1438-M1458 οργ/μικα M1459-M1460	νομήματα N1-N213 θησαυροί Θ1-Θ3	
Οικία - Διάδρομος γ1	2/1425=0,14%					χ. κεραμιά M8, M19 σ. κεραμιά M44, M166, M188, M368, M424, M426, M460, M461, M471, M472, M483, M505, M513, M553, M557, M558 σ. σινδένιστος M662 μ. σιφώνι M774 μ. δακτύλιος M787 μ. έλασμα σκευιστός M828 μ. σινδένιστος πίθου M871 χ. εργαλείο M1004 σ. παγίδα M1038 σ. εργαλείο-βελόνη M1068	σκαμνικά M1076 δρεπάνι M1081	χ. αγγυή βελόνες M1103 σ. αγγυή βελόνες M1126 κοσμήματα χρ. έλασμα M1139	σ. αγγικόνια M1167, M1168 σ. έλασματα M1214	σδιήρου M1323, M1357		N26, N41	40/3383= 1,18%
			2/30= 6,66%	όπλα 2/36= 5,55% κοσμήματα 1/5=20%	3/115=2,60 1,11%	2/180= 1,11%	2/257= 0,77%						
Οικία - Διάδρομος γ11						σ. κεραμιά M375 μ. δακτύλιος M796 μ. σινδένιστοι πίθων M881, M948				σδιήρου M1316, M1317, M1324, M1384, μολύβδου M1421			9/3383= 0,26%
						4/1068=0,37%				5/180= 2,77%			

Χώρος	κεραμική 1-1616				μικροαντικείμενα M1- M1460						νομήσιμα τα	συνολικά ποσότητα επί των 3383
	μεταβλητή 1-1425 ερωτήματα 1426-1433 ανάλογα 1434-1436	αβαρή κοινά σκέλη 1437- 1490	εμπορικοί υμφορείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκέλη 1524-1570 εξ. σκευών-πιθών 1590-1613	πιθού-λάκκοι III-III2 τηρήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	α. υφαντικά M1069-M1093 μ. αλευρικά M1094-M1098	δυνα M1099-M1134 κοπήματα M1135- M1139 κορπύ/κή M1140-M1142	αβύλινωστα M1143-M1257	υποπόδια μετάλλων M1258-M1437	οικ/μικρά M1438-M1458 ορυ/μικρά M1459-M1460	
Οικία - Ανατολική πτέρυγα	κάνθαροι 16, 36, 93, 104, 120, 197, 200, 243, 269, 289, 310 σκέλη 328, 348 πινάκια 493, 515, 517 σκαμνιά 732, 791, 830, 844, 846, 1091, 1150 λινόβια 1304 μυροδοξείο 1311 λύναι 1323, 1340	λέβητας, 1444	1/54= 1,85%									28/3383= 0,83%
	27/1425=1,9%											
Οικία - Δυτική πτέρυγα	πινάκιο 461 σκαμνιά 646, 822, 876, 1195					σ. καρδιά M284, M341, M508 μ. συνάεσμος πίθων M872					NI70	10/3383= 0,29%
	5/1425=0,35%					4/1068=0,37%					1/257= 0,38%	
Οικία - Βόρεια πτέρυγα	κάνθαρος 70 σκέλος 369 πινάκιο 505 σκαμνιά 656, 798, 802, 820, 858, 929, 988, 1007, 1021, 1041, 1072, 1076, 1148, 1202 δάπεδα 1245											18/3383= 0,53%
	18/1425=1,26%											

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα M1- M1460					νομίσμα τα		συνολικά ποσοστά επιτόπων 3383
	μελομβορή 1-1425 ερυθρόμορφο 1426-1433 ανάγλυφο 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικοί αμφορείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-λάγκοι III-III32 τηλήματα 1571-1589 δίφθορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. υφαντικά M1069-M1093 μ. αλευρικά M1094-M1098 όπλα M1099-M1134 κομήματα M1135- M1139 κοροσι/κή M1140-M1142	αβάνωστα M1143-M1257	υφαντών M1258-M1437 οικ/νικα M1438-M1458 οργ/νικα M1459- M1460	νομίσματα N1-N213 θησαυροί Θ1-Θ3			
Οικία - Νότια πτέρυγα	κάνθαροι 40, 41, 69, 101, 147, 214, 217, 254, 294 σκύβοι 320, 331, 339 πινάκια 381, 383, 391, 513 σκυβόδια 579, 589, 617, 630, 638, 686, 767, 806, 827, 829, 856, 880, 907, 952, 1001, 1002, 1044, 1053, 1090, 1161, 1166, 1189, 1217 αλάτιδες 1232, 1234 πυροδογείο 1315 λύγνοι 1334, 1348, 1357, 1374, 1377											49/3383=1,45%	
	48/1425=3,37%									1/257=0,38%			
Οικία - Δωμάτιο α1	κάνθαροι 113, 125 σκύβοι 329, 335, 341, 350 πινάκια 390, 408, 435, 450, 484, 490, 524 σκυβόδια 560, 618, 624, 644, 645, 649, 659, 705, 707, 735, 740, 744, 771, 823, 840, 845, 853, 862, 867, 878, 916, 920, 950, 959, 985, 995, 1040, 1077, 1137, 1144, 1168, 1187, 1227 φανόρη 1249 ασκοί 1268, 1294, 1295 αδιάνοστα 1404, 1421 σφαιρόμορφο 1433	πίθος 1472	λέκανη-φαιπύρος 1536 λέκανη 1547		σ. κανθαρά M69, M228, M292, M411, M493, M502 μ. δοκτύλοι M775-M778, M791 μ. συνδέσμοι πίθων M886, M895	φτερυγίτη M1070 σκαμνικό M1075	σ. αγκιστρο M1148 σ. αψιδά M1184 μ. εξάσημα M1224, M1225	σίδηρου M1270, M1271, M1352 μολύβδου M1399-M1401	π. πλάκα N28, N37, N71, N80, N107, N109, N133	91/3383=2,69%			
	μελομβορή 52/1425=3,65% ερυθρόμορφο 1/8=12,5%	1/54= 1,85%		2/71= 2,81%		13/1068=1,21 %			6/180=3,33%	2/21=9,52 %	7/257=2,72%		

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 6

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460						νομίσματα	συνολικά ποσά 3383 επί των 3383
	μελαμβοφή 1-1425 ερυθρόμορφα 1426-1433 αυγόλωνα 1434-1436	αβαφή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικά ασημένια 1491-1523	αβαφή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθων-άλλα Μ11-Μ132 τηλεμάρκα 1571-1589 διαφόρα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός Μ1-Μ1068	α. αγροτικά Μ1069-Μ1093 μ. αλευρικά Μ1094- Μ1098 ώρα Μ1099-Μ1134 κοπήματα Μ1135- Μ1139 κομποζ/κή Μ1140-Μ1142	αδίσταστα Μ1143-Μ11257	υποπόδια μετάλλων Μ1258-Μ11437	οικ/μικρά Μ11438-Μ11458 οργ/μικρά Μ11459- Μ11460	νομίσματα Ν1-Ν213 θησαυροί Θ1-Θ3		
Οικία - Δωμάτιο αΙΙ	κάνθαροι 175, 284 σκαμνιά 562, 577, 768, 984					σ. κανθαρά Μ58, Μ62, Μ80, Μ197, Μ473, Μ475, Μ494, Μ506 μ. σκαμνί Μ773 μ. έλαιο M810 μ. σκαμνί Μ965 μ. εργαλείο-βελόνη Μ1006 σ. μωσαϊκά Μ1041		σ. ασημένιο Μ1180 μ. ασημένιο Μ1197		Ν10, Ν38, Ν39, Ν51, Ν63, Ν66, Ν70, Ν84, Ν86	34/3383= 1%		
	6/1425=0,42%					13/1068=1,21%		2/115= 1,73%		13/257= 5,05%			
Οικία - Δωμάτιο αΙΙΙ	κάνθαροι 44, 51, 114 σκαμνιά 538, 570, 571, 748, 945, 948, 955, 997, 1027 ασημένια 1273	χίτρα 1453				σ. κανθαρά Μ64, Μ65, Μ486 μ. δακτύλιος Μ782 μ. σκαμνί Μ1000		σ. ασημένιο Μ1176		Ν95, Ν97, Ν114, Ν118, Ν132, Ν143, Ν147, Ν154, Ν160, Ν182, Ν194	31/3383= 0,91%		
	13/1425=0,91%	1/54= 1,85%				5/1068=0,46%		1/115= 0,86%		11/257= 4,28%			
Οικία - Δωμάτιο αΙV	κάνθαροι 138, 146, 301 σκαμνιά 1188 αδίσταστο 1412					σ. κανθαρά Μ66, Μ485 σ. κανθαρά-σημάδα Μ692 μ. έλαιο Μ805 μ. σκαμνί Μ996 σ. μωσαϊκά Μ1020				Ν131	12/3383= 0,35%		
	5/1425=0,35%					6/1068=0,56%				1/257= 0,38%			

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 7

Χώρος	κεραμική 1-1616				μικροαντικείμενα M1- M1460						νομίσμα τα		συνολικά ποσά επι των 3383
	μελαμβωρή 1-1425 ερυθρόμορφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπροσκή 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-λάκκοι III-III2 τηλήματα 1571-1589 δίφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. υφαντικά M1069-M1093 μ. αλευρικά M1094-M1098	όπλα M1099-M1134 κοσμήματα M1135- M1139 κορπολ/κή M1140-M1142	αδύλνιστα M1143-M1257	υφαντόντα μετάλλων M1258-M1437	οικ/μικ M1438-M1458 οργ/μικ M1459-M1460	νομίσματα M1-N213 θησαυροί Θ1-Θ3	
Οικία - Δωμάτιο αV						σ. καρδιά M54, M480							2/3383 = 0,05%
Οικία - Δωμάτιο αVI	σκαυρίδιο 774	δοδύκαες 1485				σ. καρδιά M40, M67, M490 σ. σινδεδισια M665, M670 μ. δοκτύλιος M781 μ. σινδεδισιας πίθων M857							9/3383 = 0,26%
Οικία - Δωμάτιο αVII	1/1425=0,07%	1/54= 1,85%				7/1068=0,65%							5/3383 = 0,15%
Οικία - Δωμάτιο αVIII	κάνθαροι 169, 262, 313 πινάκια 399, 525 σκαυρίδιο 753 λύχνος 1324	σπίλη 1440			1589	σ. καρδιά M34, M35 μ. σινδεδισιας πίθων M921							12/3383 = 0,35%
Οικία - Δωμάτιο αIX	7/1425=0,49%	1/54= 1,85%			1/19= 5,2%	3/1068=0,28%							12/3383 = 0,35%
Οικία - Δωμάτιο αIX	κάνθαροι 67, 106, 117 σκαυρίδια 857, 1024, 1103					σ. καρδιά M329, M481, M511 μ. σινδεδισιας M963				μ. έλαιοια M1219	μολύβδων M1406		12/3383 = 0,35%
Οικία - Δωμάτιο αIX	6/1425=0,42%					4/1068=0,37%			1/115= 0,86%	1/180= 0,55%			12/3383 = 0,35%

Χώρα	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα M1- M1460						νομίσματα		συνολικά ποσά επί των 3383
	μελαμφαρή 1-1425 ερυθρόμορα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαφή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικοί σφραγισμένοι 1491-1523	αβαφή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθου-λάκκοι III-III2 τηρήματα 1571-1589 διόφρα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. αργονικά M1069-M1093 μ. αλιευτικά M1094- M1098	ώρα M1099-M1134 κορηήματα M1135- M1139 κορηό/κη M1140-M1142	αβήγνωστα M1143-M1257	υποπροβία μετάλλων M1258-M1437	οικ/μικρά M1438-M1458 ορυ/μικρά M1459- M1460	νομίσματα N1-N213 Θησαυροί Θ1-Θ3		
Οικία - Δωμάτιο αX	ακυρόδια 924 λίαντος 1321					Ζ. κορφή M5						N4, N124, N142, N202	7/3383= 0,21%	
	2/1425=0,14%					1/1068=0,09%						4/257= 1,56%		
Οικία - Δωμάτιο αXI						σ. κορφή M554, M556 σ. συνδέσμοι M669 σ. εργαλείο-σφήνη M1061 σ. εργαλείο-σφήνη M1062						N196	10/3383= 0,295%	
						5/1068=0,46%					4/180= 2,22%	1/257= 0,38%		
Οικία - Δωμάτιο αXII						σ. κορφή M125						N90	2/3383= 0,05%	
						1/1068=0,09%						1/257= 0,38%		
Οικία - Δωμάτιο αXIII	κέντρα 77, 307 πινάκια 414, 418 ασκοί 1296, 1297		δίσκος με πόδι 1610			σ. κορφή M118, M120, M134, M217, M355, M367, M562, M608 Ζ. λαβή σκεύους M762 μ. συνδέσμοι πίθων M882, M891, M946 σ. ιατρεία M1049	μ. αλιευτικό βραχίο M1098	σ. δακτύλιος M1157 σ. αψιδόλο M1187, M1189, M1414, M1416 π. αψιδόλο M1254	σ. δακτύλιος M1319, μολύβδου M1414, M1416			N67, N101, N156	31/3383= 0,92%	
	6/1425=0,42%		1/71= 1,4%			13/1068=1,21%	1/30= 3,33%	4/115= 3,47%	3/180= 1,66%			3/257= 1,16%		

Χώρος	κεραμική 1-1616				μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460					νομίσμα τα	συνολική ποσότητα επί των 3383
	μεταβιβαρή 1-1425 επιθρόνητρα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαφή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπροστικοί αμφορείς 1491-1523	αβαφή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθου-λάκκοι III-III2 τήλητρα 1571-1589 διδφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός Μ1-Μ1068	σ. αγγειοτεχνικά Μ1069-Μ1093 μ. αγγειοτεχνικά Μ1094- Μ1098	όπλα Μ1099-Μ1134- κοσμήματα Μ1135- Μ1139 κορονη/κή Μ1140-Μ1142 Μ1143-Μ1257	υποπροϊόντα μετάλλων Μ1258-Μ1437	οικ/μικρά Μ1438-Μ1458 Μ1459- Μ1460	
Οικία - Δωμάτιο αΧΙV	πινάκιο 520 σκαμνίσματα 716, 1030					σ. καρφιά Μ210, Μ595, Μ599, Μ603 σ. καρφιά-επιθήματα Μ710 μ. δακτύλιος Μ801		κοσμήματα μ. χ. στέλεχος Μ1206 μ. έλαιο Μ1237	σίδηρα Μ1338, Μ1345 μολύβδου Μ1415, Μ1417, Μ1418	Ν3, Ν18	19/3383= 0,56%
	3/1425=0,21%					6/1068=0,56%		κοσμήματα 1/5=20%	5/180= 2,77%	2/257= 0,77%	
Οικία - Δωμάτιο αΧV	κύνθηρα 81, 170, 233 πινάκια 425, 436, 447, 449, 454, 475, 488, 494, 498 σκαμνίσματα 548, 606, 654, 722, 742, 747, 877, 895, 912, 940, 979, 1097, 1098, 1012, 1029, 1038, 1111, 1124, 1155 αλατήρια 1239 κρατήρες 1250 λεκανίσματα 1258-1260 αγκύρες 1300 πυροδοχείο 1316 λίκνους 1355	κυνήριο 1474		λεκανίσματα πυροδοχείο 1542	πίθος ΙΙ28	σ. καρφιά Μ140, Μ220, Μ277, Μ402, Μ598, Μ631 μ. έλαιο σκεύους Μ831 μ. σύνδεσμος πίθου Μ938		σ. αγγειοτεχνικά Μ1122	σίδηρα Μ1337, Μ1368, Μ1369	Ν121, Ν204	56/3383= 1,655%
	39/1425=2,74%	1/54= 1,85%		1/71= 1,4%	1/50=2%	8/1068=0,74%		όπλα 1/3= 2,77%	3/180= 1,66%	2/257= 0,77%	

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα M1- M1460					νομίσμα τα	συνολικά ποσά επι των 3383	
	μεταλλοβόλη 1-1425 επιθρόνητροφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαση κοινά σκέλη 1437- 1490	επιγραφικοί επιφωρείς 1491-1523	αβαση ειδικά σκέλη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-άλεκτοι Π1-Π32 τηλήματα 1571-1589 διώφου 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. αγγειολογικά M1069-M1093 μ. αγγειολογικά M1094- M11098	όπλα M1099-M1134 κοσμήματα M1135- M1139 κοροπλ/κή M1140-M1142	αθλητιστικά M1143-M1257	υποπρότυπα μετάλλων M1258-M1437	οικ. /μικρά M1438-M1458 οργ/μικρά M1459- M1460		νομίσματα N1-N213 Θησαυροί Θ1-Θ3
Οικότιο - Δωμάτιο αΧVI	κάνθαροι 1-3, 7, 29, 47, 107, 119, 121, 136, 153, 155, 199, 208, 210, 277, 285, 336, 351 αγγελοι 359 πινάκιο 386, 387, 398, 429, 438, 464, 467, 468, 479-482, 511 σκαμνιά 547, 556, 573, 634, 647, 697, 714, 766, 773, 817, 898, 901, 902, 966, 972, 975, 1064, 1070, 1106, 1107, 1125, 1194, 1223 ωλαπία 1231 αυτοί 1268, 1281 λίπιδια 1302, 1307 λίγνος 1336 αδύναστα 1388	αυτοπλάς 1449 γύρα 1454 πρόνους 1471 δοιόκας 1490	1519	υποστατό 1591 πίθια πίθου 1601	πίθοι Π29 Π30, Π31 1572	γ. κεραμικά M12, M20, M29 σ. κεραμικά M170-M174, M176-M178, M181, M182, M212, M231, M233-M239, M241-M257, M259- M270, M288, M291, M293, M294, M301, M372, M397-M401, M403-M409, M413-M416, M560, M636, M641, M645, M647, M648, M650, M651, M653, M654 σ. συνδεσμοί M666 γ. επιχρυσωμένα M682, M686 σ. κεραμικά επιχρυσωμένα M724 σ. κεραμικά επιχρυσωμένα M739, M740 γ. λαβή σκευών M760 σ. λαβή σκευών M766 μ. έλαιο σκευών M842 μ. συνδεσμοί σκευών M951 π. αγγεία M986 σ. λαβή M1018, M1022, M1023, M1037 σ. επιχρυσωμένα M1057	δισκία M1074	σ. αγγελάς δοιόκας M1132, M1133	σ. δακτύλιοι M1159, M1160 γ. δακτύλιος M1164 σ. αγγελάς M1185, M1191 γ. αγγελάς M1198	αδύναστα M1327, M1340, M1364, M1367- M1370, M1377, M1378	πλάκες M1448, M1451, M1452 δοιόκας κ.α. M1453, M1454	N45, N60, N86, N159, N206, N207	199/3383= 5,88%
	63/1425=4,42%	4/54= 7,40%	1/33= 3,03%	2/71=2,81%	κατά χώραν 3/50=6% τηλήματα 1/19= 5,2%	99/1068=9,26%	1/30= 3,33%	όπλα 2/36=5,55%	6/115= 5,21%	9/180= 5%	5/21= 23,8%	6/257= 2,33%	

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 11

Χώρος	κεραμική 1-1616				μικροαντικείμενα M1- M1460						νομίσμα τα	συνολικά ποσά επιτόν 3383
	μελμβορή 1-1425 επιθρόνη 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπροσκήτοι αμφορείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-λάγκοι III-III2 τηρήματα 1571-1589 πίθοι 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. υφαντικά M1069-M1093 μ. αλυστικά M1094	σάλα M1099-M1134 κομήματα M1135- M1139 κοροπ/κή M1140-M1142	αβάνωστα M1143-M1257	υφαντόντα M1258-M1437	οικ/νικα M1438-M1458 οργ/νικα M1459- M1460	
Οικία - Δωμάτιο αΧVII	κάνθαροι 95, 149, 150, 178, 183, 193, 234, 288, 310 πινάκια 440, 457 σκευοτόμα 535, 542, 626, 648 651, 677, 689, 712, 738, 743, 752, 755, 760, 764, 765, 769, 777, 799, 800, 807, 839, 881, 905, 918, 942, 996, 1014, 1109, 1115, 1145, 1173, 1182, 1210, 1214 λεκανάδα 1262 λίγκιθο 1308 πυροδοχείο 1314 αδιάνυστο 1403					Ζ. καρφά M11 σ. καρφά M158-M160, M168, M393, M412, M624, M628 Ζ. ερηλίδες M678-M680 σ. εξοπλήματα (σκαθίδων?) M742, M743 μ. δακτύλιος M800 π. αννάδα M973 σ. ερπαλαιο-πρίονι M1051 σ. ερπαλαιο-σάλλα M1052 σ. ερπαλαιο-σάλλη M1053			Ζ. στέλεχος M1200	σάλλη M1354, M1381, M1382	N47, N55, N135, N208	79/3383= 2,35%
	49/1425=3,44%					19/1068=1,77%			1/115= 0,86%	3/180= 1,66%		4/257= 1,55%
Οικία - Δωμάτιο αΧVIII	κάνθαροι 28, 46, 85, 90, 161 σκεύη 360, 363 πινάκια 471 σκευοτόμα 581, 607, 628, 633, 639-642, 650, 678, 691, 706, 736-737, 761, 784, 801, 869, 888, 900, 903, 904, 908, 931, 983, 1003, 1008, 1039, 1045, 1132, 1164, 1170, 1156, 1157, 1180, 1197, 1198, 1203, 1209 λεκανάδες 1255, 1261	λεπτόδες κ.ά. 1457, 1461 αναστή 1469	1498	λεκανή- επιπλήσιος 1528 πύλας πίθων 1597	1581	Ζ. καρφά M31, M32 σ. καρφά M119, M167, M299, M387, M567, M574, M597, M622, M632-M634, M649 σ. σινδέσιος M668 σ. καρφά-επιπλήσιος M704 σ. ελίσσιστο-επιπλήσιος M749, M751-M754 Ζ. λάρη σκευών M761 σ. λάρη σκευών M765 μ. σινδέσιος πίθων M885, M898-M900 μ. σινδέσιος στήλιος M953 π. αννάδα M976 σ. πινάκια M1024	άλασιδα M1091	σ. αλαμίδ δορυτών M1131, M1134	σ. άγκιστρο M1154 σ. άγκιστρο M1186 Ζ. άγκιστρο M1199	σάλλη M1380, M1387	N1, N24, N53, N77, N78, N81, N91, N93, N122, N172, N186, N188, N209	107/3383= 3,16%
	49/1425=3,44%	3/54= 5,55%	1/33= 3,03%	2/71 = 2,81 %	1/19= 5,2%	30/1068=2,80%	1/30= 3,33%	2/36= 5,55%	3/115= 2,60%	2/180= 1,11%		13/257= 5,05%

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 12

Χώρα	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460					μοίγματα		συνολικά ποσοστά επί των 3383	
	μετάληψή 1-1425 επιχρύσοι 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβανή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπροστικοί επιχρύσοι 1491-1523	αβανή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθων-άγκυροι III-III2 τηγμήσια 1571-1589 διόφρα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός Μ1-Μ1068	σ. υγιονικά Μ1069-Μ1093 μ. αλυστιρικά Μ1094- Μ1098	όπλα Μ1099-Μ1134 κορητήσια Μ1135- Μ1139 κορητή/κή Μ1140-Μ1142	αδελφωστά Μ1143-Μ1257	υποπιόντα μετάλλων Μ1258-Μ1437	οικ/μικρά Μ1438-Μ1458 ορυ/μικρά Μ1459- Μ1460	μοίγματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3		
Ουκρανία - Χώρος 11	Κάνιστρα 5, 6, 19, 20, 22, 26, 35, 37, 50, 54, 57, 72, 76, 83, 88, 115, 116, 141, 152, 174, 177, 180, 218, 239, 240, 282, 308, 311, 312 Ανύστροι 346, 356, 366, 378 Πινάκια 396, 442-445, 448, 451, 566, 518, 523 Σκευοδέξα 540, 541, 546, 549, 561, 584, 590, 596, 608-610, 621, 635, 653, 681, 687, 693, 694, 727, 741, 762, 763, 808, 810, 824, 836, 838, 866, 887, 891, 953, 956, 981, 986, 1018, 1035, 1042, 1069, 1119, 1130, 1136, 1141, 1142, 1146-1147, 1159, 1160, 1186, 1191-1192, 1199 Ψαλτήρια 1243 Ανυζόχοι 1248 Δεκανόδες 1256, 1257, 1265 Ασκοί 1282, 128 Λύχναι 1317, 1322, 1330, 1337, 1344- 1346, 1363, 1364 Αδελφωστά 1407, 1416, 1419 Επιχρύσοι 1431					Ζ. κανιστή Μ3, σ. κανιστή Μ129-Μ133, Μ137, Μ139, Μ141, Μ164- Μ165, Μ215, Μ218, Μ230, Μ271, Μ272, Μ287, Μ295, Μ305, Μ395, Μ396, Μ561, Μ581-Μ583, Μ585-Μ589, Μ591, Μ592, Μ600, Μ609, Μ630, Μ637, Μ643, Μ655, Μ656 σ. σύνδεσμος Μ677 σ. κανιστή-επιχρύσοι Μ709, Μ722 σ. ελπίδα Μ731, Μ734 μ. δεκανόδες Μ785 σ. έλπισια με σπείρες Μ803 μ. ελπίσισια σκευών Μ830, Μ839, Μ844, Μ847 μ. σύνδεσμοι πίθων Μ888, Μ896 μ. σύνδεσμος σκευών Μ956 π. ανυζόχοι Μ974, Μ994 σ. σκευοδέξα Μ1002 σ. κοζυλάριο Μ1009 μ. μικροεπιχρύσει Μ1014, Μ1015 σ. παρτάκια Μ1036, Μ1044,	σ. υγιονικά Μ1069-Μ1093 μ. αλυστιρικά Μ1094- Μ1098	όπλα Μ1099-Μ1134 κορητήσια Μ1135- Μ1139 κορητή/κή Μ1140-Μ1142	Ζ. δεκανόδες Μ1162 σ. αβανή/νο Μ1119 Ζ. βραχιόλια Μ1137 Ζ. ενώπιο Μ1087 μ. αλυστιρικό Μ1138 βραχιόλιο Μ1097	σ. δακτύλιος Μ11241, Μ1245 π. αβανή/να Μ1250, Μ1375, Μ1376, Μ1383, Μ1388- Μ1389 μολύβδινω Μ1426, Μ1429, Μ1430	σ. κανιστή Μ1339- Μ1344, Μ1346- Μ1349, Μ1363, Μ1371, Μ1375, Μ1376, Μ1383, Μ1388- Μ1389 μολύβδινω Μ1426, Μ1429, Μ1430	Μ1459- Μ1438-Μ1458 οικ/μικρά Μ1258-Μ1437	μοίγματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3	227/3383= 6,71%

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα M1- M1460					νομίσματα		συνολικά ποσά επί των 3383
	μελάνθροφ 1-1425 ερυθρόχροφ 1426-1433 ανάχρωφα 1434-1436	αβαφική κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπροσικοί αμφορείς 1491-1523	αβαφική ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-άλεκτοι III-III2 τηγμήματα 1571-1589 δίφθορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. υφαντικά M11069-M11093 μ. γάτευτικά M11094 όπλα M1099-M1134 κοσμήματα M1135- M1139 κορονα/κή M1140-M1142	αδύγωνα M1143-M11257	υφαντόων μετάλλων M11258-M11437	οικ. σκεύη M11438-M11458 M1459- M11460	νομίσματα Θ1-Θ3 Θησαυροί		
Οικία - Χώρος η11	κύνθροφ 78-80, 96, 209, 241 πινάκια 394, 402, 474, 552, 555 σκυρίδια 578, 643, 715, 745, 789, 795, 805, 892, 897, 944, 968, 1031, 1092, 1094 αλατιέρα 1241 ασκός 1292 λύντος 1381 αδιάνωστα 1386, 1414, 1418	ζύστα 1455			ζ. καρφί M17 σ. καρφί M161, M382, M383, M606, M635 σ. σύνδεσμος M675 ζ. εφελιά M681 σ. κελάρια M735 μ. έλαιοα σκευός M846 μ. σύνδεσμος πίθων M893 μ. σύνδεσμος στήλιων M955						N25, N56, N112, N165	49/3383= 1,45%	
	31/1425=2,18%	1/54= 1,85%	1511	λέκάνες- πιατήρες- 1531, 1537 λέκάνες 1550, 1554, 1557, 1559	εφελιά M1615	12/1068=1,12%		κορ/κή 1/3=33,3%			σ. ατακίνα M1171, M1177, M1178, M1188, M1192 ζ. στέφανος M1205 ζ. έλαιοα M1212	4/257= 1,56%	
Οικία - Στοι εί Α	κύνθροφ 9, 21, 43, 45, 73, 108, 154, 164, 226, 275, 283, 290 σκούρα 345, 362 πινάκια 420, 434, 456, 497, 502, 526, 527 σκυρίδια 530, 532, 533, 594, 597, 614, 666, 692, 703, 778, 796, 964, 969, 999, 1020, 1116, 1118, 1165, 1185 κρατήρας 1252 λεκάνια 1254 ασκός 1301 λύντοι 1343, 1353, 1368 αδιάνωστα 1415, 1424	σάρκες 1441, 1443 λέβητας 1445 πύδι 1479	1511		σ. καρφί M71, M72, M75, M78, M138, M152, M156, M157, M162, M216, M226, M227, M232, M285, M335, M336, M343, M433, M496, M499, M510, M523, M565, M575, M576, M619, M620 σ. καρφί-εφελιά M685, M721, M723, M725, M726 σ. κελάρια M737 σ. έλαιοα-εφελιά M750 μ. έλαιοα σκευών M834, M837, M838, M840, M841 μ. σύνδεσμοι πίθων M894, M897, M936, M939, M941 μ. σύνδεσμος στήλιων M954 π. σπυρίδες M957, M964, M968, M969, M978, M979, M982, M983, M987, M991, M999 μ. βραβία M1012 σ. ιαζάκια M1033, M1035, M1040 σ. εφελιά-σπίδα M1054 σ. εφελιά-σπίδα M1065					σ. ατακίνα M1444 π. πινάκια M1457 M1431, M1434 			

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 14

Χώρα	Κεραμική 1-1616					Μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460					Νομίσματα	Συνολικά ποσά
	μεταλλογραφία 1-1425 ερυθρόμορφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικοί τιμοφρετίς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-λάκκοι Π11-Π32 τηλεήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός Μ1-Μ1068					Μ143-Μ1257 υποπρότυπα μετάλλων Μ1258-Μ1437 οικιακά Μ1438-Μ1458 οργ/νικά Μ1459- Μ1460	Νομίσματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3
Οικία - BA Οικίας	κάνθαρος 39 σκευοίδια 615, 701, 1133		1502	Λεκάνη 1555		σ. κερυνά Μ274, Μ302 χ. λαβή σκευοίδια Μ758 π. ελάσματα σκευοίδια Μ849, Μ850		χ. σκευοίδια Μ1207	αυτοπότοι α. φοβόλου Μ1390 Μ1460	Ν9, Ν22		16/3383= 0,47%
	4/1425=0,28%		1/33= 3,03%	1/71=1,4%		5/1068=0,46%		1/115= 0,86%	1/180= 0,55%	2/257= 0,77%		
Οικία - Πηγάδι	πινάκι 441 σκευοίδια 682, 756, 1016 παραδοχείο 1310			Λεκάνη- πινάκι 1535	1575, 1577, 1580	σ. κερυνά Μ200, Μ201, Μ353, Μ512 σ. κερυνά-εργαίδια Μ696, Μ697 χ. λαβή σκευοίδια Μ756, Μ757 π. συνδέσιμος πίθου Μ930		σ. άσκησιδο Μ1149 σ. άσκησιδο Μ1169	κευοίδια σ. άσκησιδο Μ1441, Μ1446	Ν153 (σ. άσκησιδο κατ.) Ν89, Ν157, Ν195		26/3383= 0,76%
	5/1425=0,35%			1/71=1,4%	3/19= 15,7%	9/1068=0,84%		2/115= 1,73%	2/21= 9,52%	4/257= 1,55%		
Πιθέων - Αυλή δι	κάνθαρος 24											1/3383= 0,02%
	1/1425=0,07%											
Πιθέων - Στοά III B	κάνθαροι 315, 317 σκευοίδια 319 σκευοίδια 534, 896, 1135 αυτοήματα 1401	πιδίο 1483			πίθοι Π18, Π19 1571	σ. κερυνά Μ324, Μ325 π. ελάσματα σκευοίδια Μ809		σ. αγγυλ δύοστος Μ1130				15/3383= 0,44%
	7/1425=0,49%	1/54= 1,85%			κατά χώραν 2/50=4% τηλεήματα 1/19= 5,2%	3/1068=0,28%						

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 15

Χώρος	κεραμική 1-1616				μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460							νομίσματα		συνολικά ποσότητα επί των 3383
	μεγαμβροχή 1-1425 επιθροήνορα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβραή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπροσκή 1491-1523	αβραή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-λάκκοι Π11-Π12 τηρήματα 1571-1589 διόφρα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός Μ1-Μ1068	σ. υγιονικά Μ1069-Μ1093 μ. αλυστική Μ1094- Μ1098	πλα Μ1099-Μ1134 κορημίματα Μ1135- Μ1139 κορημ/κή Μ1140-Μ1142	αδελφωστα Μ1143-Μ11257	υποπόδια μετάλλων Μ11258-Μ1437	οικ/μικρά Μ11438-Μ11458 οργ/μικρά Μ1459- Μ1460	νομίσματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3	τα	
Πιθών - Στόα ΙΙΙ Α	κάθαρση 156, 221 σκεύη 342, 343 σκευοίδια 531, 616, 684, 879, 1025, 1074 αλατιέρα 1244 λύχναι 1319, 1358, 1361				λάκκος πίθου Λ23 1579	σ. κεραμιά Μ470 μ. συνδέσμιος πίθου Μ859			1/115= 0,86%	1/180= 0,55%		2/257= 0,77%	Ν23, Ν36	11/3383= 0,325%
Πιθών - Στόα ΙΙΙ Β	14/1425=0,98%				λάκκος 1/50= 2% τηρήματα 1/19= 5,2%	2/1068=0,18%			1/115= 0,86%	1/21= 4,76%		1/257= 0,38%		20/3383= 0,59%

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 16

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460					νομίσμα τα		συνολικά ποσά επί των 3383
	μελμβοφοί 1-1425 ερυθρόμορφοι 1426-1433 σπέρλαφοι 1434-1436	αβαση κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικοί υμφορείς 1491-1523	αβαση ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πύθων 1590-1613	πύθων-άλλακοι Π11-Π132 τηρήματα 1571-1589 δύοφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός Μ1-Μ1068	σ. υγιονικά Μ1069-Μ1093 μ. αλάντικα Μ1094- Μ1098	όπλα Μ1099-Μ1134 κορηήματα Μ1135- Μ1139 κοροπύκη Μ1140-Μ1142	αδύναστα Μ1143-Μ1257	σπινδελισοί Μ1258-Μ11437 οργ/νικά Μ11438-Μ11458 Μ1459- Μ1460	νομίσματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3		
Πιθών - Ανδρόπομος Β1	κάνθαροι 191, 302 σκήυος 332 πινάκια 382, 460, 462, 485, 500 σκαυρίδια 575, 583, 636, 685, 1081, 1105 λεκάνη 1266 ασκάς 1291 αδύναστα 1405	ζύγρια 1452 λαπίδες κ.α. 1458 συναγωγή 1470	1493	υποστατό 1593 πύθωνια πύθων 1595, 1606	πύθων Π11, Π12, Π115 και άλλακοι πύθων Α2-Α10 1586	Ζ. κανθαί Μ4 σ. κανθαί Μ61, Μ186, Μ190, Μ283, Μ315, Μ328, Μ330, Μ425, Μ430, Μ431, Μ445, Μ446, Μ456, Μ458, Μ478, Μ482 σ. σπινδελισοί Μ663, Μ664, Μ673 σ. κανθαί-εσπρίδια Μ691 σ. έλαιοεισ-εσπινδελισοί Μ744 Ζ. λαπίδες σκευών Μ755 Μ. σπινδελισοί πύθων Μ856, Μ865, Μ868-Μ870, Μ906-Μ908, Μ922-Μ924 Ζ. βελόνη Μ1005	σ. ασημέδες βελών Μ1111	σ. κανθαί Μ1140-Μ1142 Μ1139 κοροπύκη Μ1135- Μ1140-Μ1142	αδύναστα Μ1143-Μ1257	σπινδελισοί Μ1258-Μ11437 οργ/νικά Μ11438-Μ11458 Μ1459- Μ1460	νομίσματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3	85/3383= 2,51%	
	17/1425=1,19%	3/54= 5,55%	1/33= 3,03%	4/71= 4,22%	κατά χόραν 12/50= 24% τηρήματα 1/19= 5,2%	34/1068=3,1%	όπλα 1/36=2,77%	1/115= 0,86%	1/180= 0,55%	2/21= 9,52%	9/257= 3,5%		
Πιθών - Ανδρόπομος Β11	κάνθαροι 75, 157, 297-299, 309			πύθων πύθων 1607	πύθων Π11, Π4, Π5, Π6, Π7, 1573, 1583, 1584	σ. κανθαί Μ36, Μ194, Μ296, Μ309-Μ314, Μ332- Μ333, Μ346, Μ351, Μ447-Μ448, Μ450-Μ453, Μ487, Μ489 Μ. έλαιοεισ σκευών Μ804 Μ. σπινδελισοί πύθων Μ852, Μ854, Μ860, Μ918, Μ927, Μ928			Μ1217 Μ1398, Μ1403			45/3383= 1,33%	
	6/1425=0,42%			1/71=1,4%	κατά χόραν 4/50= 8% τηρήματα 3/19= 15,7%	28/1068=2,62%		1/115= 0,86%	2/180= 1,11%				

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 17

Χώρος	κεραμική 1-1616				μικροαντικείμενα M1- M1460						νομήματα	συνολικά ποσά επιτόπων 3383
	μελαιοβιοφόρ 1-1425 ερυθρόχροφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπροσικοί αμφορείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ: σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-λάκκοι III-III2 τηρήματα 1571-1589 διόφωρα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. υγιονικά M1069-M1093 μ. αλευρικά M1094-M1098	όπλα M1099-M1134 κοσμήματα M1135- M1139 κορσά/κή M1140-M1142	αδύλνωστα M1143-M1257	υποπρόβια μετάλλων M1258-M1437	οικ/υικία M1438-M1458 οργ/υικία M1459-M1460	
Πιθόων - Στόα ει Α	κύνθωρα 49, 198, 280 πινάκια 395 σκευώδια 545, 551, 564, 586, 587, 622, 625, 813, 1026, 1110, 1113, 1081, 1206 αμφορείς 1246 λύναι 1320, 1360 ανάγλυφα 1436	ανισόλη 1468 δοιδυκίς 1486	1495, 1517, 1521	λέκάνες με πρόβ 1567, 1568 λέκανοσχημο με μενύρα αγία 1570 υποστατό 1594 αυλός 1613	πίθος Π20 πυάγιο 1614	Ζ. κάρσι M22 σ. κάρσι M73, M193, M326, M327, M438, M484, M495, M498, M501 μ. συνδέσιμος πίθου M920 π. σπινός M962, M971, M998			σ. αγκτε/αυ M1166, M1179 μ. έλαιοια M1222		N59, N108, N110, N113 θυσανός Θ2, Θ2.1- Θ2.11	66/3383= 1,95%
	μελαιοβιοφόρ 20/1425=1,40% ανάγλυφα 1/3-33,3%	2/54= 3,7%	3/33= 9,09%	5/71 = 7,04%	κατά γώραν 1/50= 2% διόφωρα 1/3= 33,3%	15/1068=1,40%			3/115= 2,6%			15/257= 5,83%
Πιθόων - Στόα ει Β	κύνθωρα 27, 66, 236, 286 σκευός 323 πινάκια 412, 470 σκευώδια 559, 781, 792, 859, 1062, 1080, 1224	σπύλη 1438	1496, 1499	λέκάνη- πυάγιο 1529 αυλός 1612		σ. κάρσι M37, M187, M191, M306-M308, M316, M317, M321-M323, M436, M437, M444, M449, M454, M455, M479 σ. κάρσι-εφελίδες M688, M690 μ. δοκτύλιος M780 μ. έλαιοια σκευών M807, M808 μ. συνδέσιμοι πίθου M851, M853, M864, M866, M874, M912, M916 π. σπινός M967 σ. πυάγιο M1019		Ζ. αγγύλ βέλος M1100 σ. αγγύλ βέλος M1108	σ. αγκτε/αυ M1165 μ. έλαιοια M1218		N16, N58, N119, N145	59/3383= 1,74%
	14/1425=0,98%	1/54= 1,85%	2/33= 6,06%	2/71 = 2,81%		32/1068=2,99%		όπλα 2/36= 5,55%	2/115= 1,73%			4/257= 1,55%

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 18

Χώρα	κεραμική 1-1616				μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460						νομίσματα		συνολικά ποσά επί των 3383
	μεταμφορή 1-1425 ερυθρόμορα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικοί τιμοφρετίς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθου-λάκκοι III-III2 τηλεήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός Μ1-Μ1068	σ. υφαντικά Μ1069-Μ1093 Μ1094- Μ1098	όπλα Μ1099-Μ1134 κοσμήματα Μ1135- Μ1139 κορσά/κή Μ1140-Μ1142	σ. δακτύλιος Μ1158	υποπρόβλητα μετάλλων Μ1258-Μ1437	οικιακά Μ1438-Μ1458 οργ/νικά Μ1459- Μ1460	νομίσματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3	
Πιθών - Στόα εΙΙΙ	κάνθαροι 52, 64, 137, 143, 151, 171, 172, 205, 250, 270, 314 σκεύη 340, 344, 349 σκευώδια 557, 558	ζυτάρια 1450, 1451 ποδάρια 1466, 1467	1515		σ. κερσινά Μ183, Μ384-Μ386, Μ417-Μ419, Μ601, Μ616 Π. έλαια σκευός Μ835 Π. σύνδεσμοι πίθων Μ901 Π. ανυόδα Μ988 Υ. πυργώαββεία Μ1007 σ. παγγάρι Μ1039	Μ1092	Π. είδωλο Μ1141	Μ1158	Μ1436		Ν57, Ν94	41/3383= 1,21%	
	16/1425=1,12%	4/54= 7,40%	1/33= 3,03%		14/1068=1,31%	1/30= 3,33%	κορ/κή 1/3= 33,3%	1/115= 0,86%	1/180= 0,55%		2/257= 0,77%		
Πιθών - Β	κάνθαροι 202, 304											2/3383= 0,05%	
	2/1425=0,14%												
Πιθών - Ν	κάνθαρος 34 αδύναστο 1393											2/3383= 0,05%	
	2/1425=0,14%												
Πιθών Α -	σκευώδια 599, 926 ανάγλυφα 1434	σκέυη 1439										4/3383= 0,12%	
	μεταμφορή 2/1425=0,14% ανάγλυφα 1/3=33,3%	1/54= 1,85%											

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα MI- MI460						νοτίσματα	συνολικά ποσοστά επί των 3383
	μελαιοβαφή 1-1425 ερυθρόμορα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαφή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικοί αμφορείς 1491-1523	αβαφή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-λάκκοι ΠΙ-Π32 τηρήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός ΜΙ-ΜΙ1068	ε. αγροτικά ΜΙ1069-ΜΙ1093 μ. ελαιοειδικά ΜΙ1094- ΜΙ1098	σκάλα ΜΙ1099-ΜΙ1134 κορητήματα ΜΙ1135- ΜΙ1139 κορονοί/κή ΜΙ1140-ΜΙ1142	αδιάνυστα ΜΙ1143-ΜΙ1257	υποπολόντα μεταλλών ΜΙ1258-ΜΙ1437	οικ/μικρά ΜΙ1438-ΜΙ1458 οικ/μικρά ΜΙ1459- ΜΙ1460		
Με διασπορά από όλον τον χώρο	πινάκια 472, 509 σκευοείδη 567, 700, 783 λύχνες 1342			πολύεξοχλινός- 1525 δεκάνη- τρομπινός 1530 δεκάνη 1553			π. ειδώλια ΜΙ1140						10/3383= 0,295%
	6/1425=0,42%			3/71= 4,22%			κορ/κή 1/3= 33,3%						
Εξωτερικοί χώροι ΝΑ οικίας, ΤΟ Ι,Τε Μ5, Μ6, Ν5, Ν6, Ε5, Ε6	κάδοι 10, 11, 13, 15, 42, 63, 65, 86, 98, 118, 126, 129, 132, 148, 159, 160, 165, 166, 173, 185-187, 207, 216, 222, 242, 249, 255, 259, 264, 267, 268, 296, 300, 306, 318 σκύρα 330, 371-373, 377 πινάκια 385, 411, 426, 431, 453, 455, 486, 501 σκευοείδη 529, 536, 568, 585, 591, 592, 603, 605, 619, 623, 660, 664, 668, 671, 672, 717, 719, 729, 733, 746, 749, 751, 757, 759, 793, 815, 841, 848, 849, 851, 870, 873, 889, 890, 899, 917, 932, 941, 949, 970, 973, 974, 978, 980, 993, 994, 1004, 1011, 1028, 1034, 1061, 1063, 1067, 1071, 1083, 1095, 1096, 1117, 1122, 1131, 1134, 1151, 1153, 1177, 1181, 1193, 1208, 1212 αλάτιδες 1233, 1235, 1237 κοτύρες 1253 ασκοί 1275, 1279, 1288, 1290, 1299 αυροδόξα 1313 λύχνες 1328, 1333, 1335, 1349 αδιάνυστα 1390, 1398, 1422, 1423, 1425	αυρήλας 1448				ζ. κορφή Μ16 σ. κορφή Μ85-Μ87, Μ89, Μ92-Μ95, Μ97, Μ99, Μ103, Μ106, Μ108, Μ111, Μ112, Μ123, Μ127, Μ208, Μ214, Μ298, Μ300, Μ357, Μ360, Μ366, Μ380, Μ428, Μ432, Μ516, Μ517, Μ519, Μ525, Μ526, Μ528, Μ531, Μ534, Μ536, Μ542, Μ544, Μ545, Μ551, Μ570, Μ579 σ. κορφή-εσοχλινός Μ700, Μ707 σ. ώλιος θύρας (2) Μ736 π. δακτύλιος Μ779, Μ799 π. ελάσματα σκευών Μ824-Μ826 π. συνδεσμοί πέλων Μ878, Μ933, Μ935, Μ937 π. αντήλας Μ960, Μ966, Μ970 σ. πατάκια Μ1043 σ. επτάεισο-αυλή Μ1055	δρεπάνι ΜΙ1082	ζ. αντήλας ΜΙ1145 σ. αντήλας ΜΙ1101 σ. αντήλας ΜΙ1115, ΜΙ1118 ζ. ελάσματα ΜΙ1211 π. ελάσματα ΜΙ1230- ΜΙ1232, ΜΙ1235 π. αντήλας ΜΙ1253	επίθρονα ΜΙ1286, ΜΙ1291, ΜΙ1293, ΜΙ1294, ΜΙ1296, ΜΙ1298, ΜΙ1299, ΜΙ1301, ΜΙ1311, ΜΙ1312, ΜΙ1315, ΜΙ1330 πολύεισοι ΜΙ1411, ΜΙ1412	κομμάτια Μ99, ΜΙ148, ΜΙ150, ΜΙ155	Ν43, Ν99, Ν148, Ν150, Ν155	231/3383=6 ,82%	
Εξωτερικοί χώροι ΝΑ οικίας, ΤΟ Ι,Τε Μ5, Μ6, Ν5, Ν6, Ε5, Ε6	137/1425=9,61%	1/54= 1,85%				60/1068=5,61%	1/30= 3,33%	9/115= 7,82%	14/180= 7,77%	1/2= 50%	5/257= 1,94%		

[illegible]

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα M1- M1460							νομίσματα		συν/τική ποσότη επί των 3383
	μελαμβαφή 1-1425 ερωθόμορφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαφή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικά ωμοφρείς 1491-1523	αβαφή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθωι-λάκκοι Π1-Π32 τητήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. εργατικά M1069-M1093 μ. αλευρικά M1094- M1098	όπλα M1099-M1134 κοσμήματα M1135- M1139 κορσά/κη M1140-M1142	αδιάγνωστα M1143-M11257	υποπόδια μετάλλων M1258-M11437	οικ/μικα M1438-M1458 οργ/νικά M1459- M1460	νομίσματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3	πλ		
Αυλάκι 1	σκαυόδια 936, 1140 ωσκόι 1272, 1284													4/3383= 0,11%	
	4/1425=0,28%														
Αυλάκι 2	κάνθαροι 194, 246 σκαυόδια 364 σκαυόδια 958	δοιδουκας 1489		λεκόνη 1545										7/3383= 0,2%	
	4/1425=0,28%	1/54= 1,85%		1/71=1,4%									1/257= 0,38%		
Αυλάκι 3	κάνθαροι 87, 142, 145, 281, 316 πινάκι 392 σκαυόδια 569, 726, 943, 1005, 1015, 1055, 1059 αδιάνυστο 1411 ερωθόμορφα 1428					σ. καρσά M142, M207, M604 σ. καρσά-ερωθόδια M702 π. σκαυόδια M959 σ. μαζάδια M1047								25/3383= 0,74%	
	μελαμβαφή 14/1425=0,98% ερωθόμορφα 1/8=12,5%												2/257= 0,77%		
Αυλάκι 4	κάνθαροι 103, 182, 228, 261 πινάκι 458 σκαυόδια 572, 946, 951, 1010, 1088			υποστάτιο 1590		σ. καρσά M15 σ. καρσά M640								16/3383= 0,47%	
	10/1425=0,70%			1/71=1,4%									2/257= 0,77%		
Αυλάκι 5	κάνθαρος 162 αλατιέρα 1236 ερωθόμορφα 1427					σ. καρσά M175, M605, M638, M639 μ. σκινδέσιμος πίθος M942								8/3383= 0,23%	
	μελαμβαφή 2/1425=0,14% ερωθόμορφα 1/8=12,5%														

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460							νομίσμα τα		συνολικά ποσοστά επί των 3383
	μελαμβραή 1-1425 ερυθρόμορφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικοί εμπορείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθων-λάκων III-III2 τημήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός: Μ1-Μ1068	σ. υφαντικά Μ1069-Μ1093 μ. αλευρικά Μ1094- Μ1098	όπλα Μ1099-Μ1134 κοσμήματα Μ1135- Μ1139 κορσά/κή Μ1140-Μ1142	αβάνων Μ1143-Μ1257	υποπρόντα Μ1258-Μ1437	οικ/μικρά Μ1438-Μ1458 ορυ/νικά Μ1459- Μ1460	νομίσματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3			
Αυλάκι 6	σκούφος 324 σκούφιδιο 1075														2/3383= 0,06%
	2/1425=0,14%														
Εξωτερικοί χώροι - Βόρεια πιθώνα	κάνθαρος 260 σκαυφίδια 935, 1218													3/3383= 0,08%	
	3/1425=0,21%														
Εξωτερικοί χώροι - Νότια πιθώνα	κάνθαροι 25, 225 σκούφοι 321, 353 πινάκια 417, 422 σκαυφίδια 658, 673, 758, 837, 921, 1184, 1213 λεκανίδια 1263 λίγανος 1372 αδιένυστα 1382, 1383, 1410, 1420 ερυθρόμορφα 1432	σινύλι 1437		πίθων Π121, Π124, λάκων πίθων Λ19, Λ20, Λ22, λάκων κάδοις Λ21 1574, 1576, 1578, 1587, 1588		σ. κεραμιά Μ53, Μ24, Μ280, Μ354, Μ457, Μ468, Μ469 σ. λαβή σκεύους Μ768 μ. ελάσματα σκευών Μ817, Μ818 μ. συνδεσμολ. πίθων Μ858, Μ876, Μ877, Μ914, Μ944 μ. μικροεργαλείο Μ1016	σ. αγγυή βέλος Μ1113	χ. αντικέ/νο Μ1196, μ. ελάσματα Μ1227, Μ1229	σύνθρον. Μ1278, Μ1285			Ν54	55/3383= 1,62%		
	μελαμβραή 20/1425=1,40% ερυθρόμορφα 1/8=12,5%	1/54= 1,85%			κατά χώρον 5/50= 10% τημήματα 5/19= 26,3%	16/1068=1,49%		όπλα 1/36=2,77	3/115= 2,6%	2/180= 1,11%			1/257= 0,38%		

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα M1- M1460										νομίσμα τα	συνολικά ποσά επιτόν 3383
	μελαμβωρή 1-1425 επιθροήρορα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	επιθροικοί αμφορείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθοι-λάκκοι III-III32 τηρήματα 1571-1589 πίθορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. υγροτικά M1069-M1093 μ. αλαεστικά M1094-M1098	όπλα M1099-M1134 κοσμήματα M1135- M1139 κορσάκη M1140-M1142	αβάνωστα M1143-M1257	υπορρόντα μετάλλων M1258-M1437	οικ/μικ M1438-M1458 οργ/νικ M1459- M1460	νομίσματα N1-N213 θησαυροί Θ1-Θ3					
Εξωτερικοί χώροι - Άντικα πίθενα - Περιβόλος	κύνθηρα 56, 99, 220, 227, 248 πινάκια 404, 439 σκευώδια 553, 670, 674, 711, 713, 826, 868, 875, 957, 962, 989, 1006, 1019, 1054, 1167 αδύναστα 1396	λαπίδες κ.α. 1459, 1460	1509	πίθια πίθου 1605	καδόνητες δεξαμενές Π26, Π27, Π32 και λάκκος κάυσης Λ27	Ζ. κυρτή M2 σ. κυρτή M154, M155, M219, M221-M224, M422, M423, M594, M596, M602, M617, M657 σ. σινδεδσιος M672 σ. κυρτή-επιτόμια M719 σ. κλειδί M732 σ. λαβές σκευών M764, M770, M771 μ. δακτύλιος M802 μ. ελάσματα σκευών M832, M836 μ. σινδεδσιος πίθου M902 Λ. επιτομιο-μυλόπετρα M1003 σ. επιτομιο-σπίδη M1060	φιντεπύρι M1071	Ζ. αγγεία βάζων M1102, M1104 σ. αγγυή βάζους M1123	Ζ. δακτύλιος M1163 μ. ελάσματα M1247, M1248	μολύβδου M1432, M1435	κέρ. σπαρά M1447	N5, N52, N127, N173	71/3383= 2,09%				
	24/1425=1,68%	2/54= 3,7%	1/33= 3,03%	1/71=1,4%	κατά χύσαν 3/50= 6%	26/1068=2,43%	1/30= 3,33%	6πλ.α 3/36= 8,33%	3/115= 2,60%	2/180= 1,11%	1/21= 4,76%	4/257= 1,55%					
Εξωτερικοί χώροι - To I, To O, To P συγκροτήματα	κύνθηρα 33, 110, 135, 201, 223, 252 σκευώ 327, 347 πινάκια 413, 452 σκευώδια 620, 690, 794, 825, 832, 835, 855, 860, 1013, 1032, 1129, 1174 αδύναστα 1389, 1408, 1409		1522, 1523	λακύνες 1548, 1552		Ζ. κυρτή M14, σ. κυρτή M275, M434, M658-M660 σ. κλειδί M733 π. σπινθή M977				σίδρου M1391- M1394			42/3383= 1,24%				
	25/1425=1,75%		2/33= 6,06%	2/71= 2,81%		8/1068=0,74%				4/180= 2,22%							

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 24

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460						νομίσματα	συνολικά ποσά επί των 3383
	μεταλλοβόλη 1-1425 επιθρόνιστοι 1426-1433 σύνταγμα 1434-1436	αβαρή κοινά σκέλη 1437- 1490	επιθρονηφόροι 1491-1523	αβαρή ειδικά σκέλη 1524-1570 εξ. σκελών-πύλων 1590-1613	πύλων-άλκοι 111-1132 πύλων 1614-1616	οικιακά εξοπλισμός Μ1-Μ1068	α. υγιεινή Μ1069-Μ1093 μ. υγιεινή Μ1094- Μ1098	όπλα Μ1099-Μ1134 κοσμήματα Μ1135- Μ1139 κορσάκι Μ1140-Μ1142	αθλητικά Μ1143-Μ1157	υποπόδια Μ1258-Μ1437	οικ/μικρά Μ1438-Μ1458 οικ/μικρά Μ1459- Μ1460	νομίσματα Ν1-Ν213 Θησαυροί Θ1-Θ3	
Εξωτερικοί χώροι - Τοιχά στα ΝΑ - Το Τε Θ14, Κ13-Κ18, Α14-Α18, Μ17	καύματα 190, 203, 211, 235, 271, 292, 305 σκέλη 337, 355, 368, 374 πύλων 406, 415, 421, 424, 432, 447, 448, 487, 495, 510 σκέλη 655, 688, 731, 775, 776, 779, 788, 797, 886, 854, 911, 913, 914, 927, 987, 1022, 1023, 1178, 1205, 1222 λεκανίδα 1260 σκέλη 1269 πύλων 1327, 1378 αθλητικά 1384, 1395, 1406	πύλω 1480				σ. κεραμικά Μ33, Μ185, Μ441-Ν443 π. σκελές Μ995 σ. επιτάφια Μ1066	σ. αγγεία βάζοντα Μ1106			αθλητικά Μ1261- Μ1263			61/3383= 1,8%
	48/1425=3,36%	1/54= 1,85%				7/1068=0,65%	όπλα 1/36=2,77%			3/180= 1,66%			
Εξωτερικοί χώροι - Τοιχά στα ΝΑ - Το Τε Θ14, Κ13-Κ18, Α14-Α18, Μ17	καύματα 12, 23, 92, 94, 189, 215 πύλων 401, 491, 514, 519 σκέλη 550, 612, 699, 750, 804, 847, 871, 882, 884, 885, 937, 965, 1036 πύλων 1332, 1371, 1375			λεκανίδα 1543		σ. κεραμικά Μ439, Μ440, Μ459 σ. επιτάφια Μ1017, Μ1031		π. αγγεία Μ1194		αθλητικά Μ1258, Μ1259			35/3383= 1,03%
	26/1425=1,82%			1/71=1,4%		5/1068=0,46%			1/115= 0,86%	2/180= 1,11%			

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 25

Χώρος	κεραμική 1-1616				μικροαντικείμενα M1- M1460						νομίσματα		συνολικά ποσά επί των 3383
	μελάνθρα 1-1425 ερυθρόχροα 1426-1433 ανάχροα 1434-1436	αβαρή κοινά σκέυη 1437- 1490	εμπροσκή αμφορείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκέυη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθων-λάγκαι III-III2 τηλήματα 1571-1589 δίφωρα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός M1-M1068	σ. υγιονικά M1069-M1093 μ. αλευρικά M1094- M1098	πλα M1099-M1134 κοσμήματα M1135- M1139 κορσά/κη M1140-M1142	αδύναστα M1143-M11257	υπορούχων μετάλλων M11258-M11437	οικ. υγιονικά M11438-M11458 M11459- M11460	νομίσματα Θ1-Θ3	
Ελλάτες Ενδείξεις	κόνιχα 58, 140, 163, 224, 266 σκέυα 322, 326, 375 πινάκια 410, 428, 554 σκέυα 601, 602, 516, 702, 718, 708, 754, 787, 821, 863, 910, 930, 977, 982, 990, 1058, 1063, 1078, 1079, 1087, 1093, 1207, 1211, 1220 ωατέρας 1280	τρίδα 1475	1494	πύμα πύθων 1603	σ. κορσά M104, M184, M202, M209, M240, M273, M276, M341, M420, M618, M661 σ. λαβή σκεύους M769 μ. έλαση σκεύους M848 μ. σύνδεσμοι πύθων M867, M903, M926 π. σπύδα M961		π. αμύλη βέλας M1105	σ. άκιστρο M1151 π. άπικ/νο M1257	σύνθρον M1269, M1395, M1396	N144			62/3383= 1,86%
	36/1425=2,52%	1/54= 1,85%	1/33= 3,03%	1/71= 1,4%		17/1068=1,59%		6πλα 1/36= 2,77%	2/115= 1,73%	3/180= 1,66%		1/257= 0,38%	
Ντουβάρη I	κόνιχα 111 σκέυος 357 πινάκιο 393	ζύμα 1456 πύμα 1463	1492, 1506- 1508	πύμα-λινός 1524 λάκων 1566 πύμα πύθων 1609	3 πίθοι που δεν υπολογίζονται ι στο σύνολο των 50	σ. λαβή σκεύους M772 σ. πινάκιο M1028, M1029	φρεστίρι M1072 δέσπανά M1084, M1085 άλασιδα M1093		λ. λαπίδα M1143 σ. άπικ/νο M1182	κέρ. σύνθρον M1439	N120, N130, N138- N139, N149, N151, N152, N161- N163, N167- N169, N178- N179, N210- N211 θησαυρός Θ3, Θ3.1- Θ3.8	47/3383= 1,38%	
	3/1425=0,21%	2/54= 3,7%	4/33= 12,12%	3/71= 4,22%		3/1068=0,28%	4/30= 13,33%	2/115= 1,73%		1/21= 4,76%	25/257= 9,72%		

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 26

Χώρος	κεραμική 1-1616					μικροαντικείμενα Μ1- Μ1460							νομίσμα τα		συνολικά ποσοστά επί των 3383
	μελαμβρωή 1-1425 ερυθρόμορφα 1426-1433 ανάγλυφα 1434-1436	αβαρή κοινά σκεύη 1437- 1490	εμπορικοί αμφορείς 1491-1523	αβαρή ειδικά σκεύη 1524-1570 εξ. σκευών-πίθων 1590-1613	πίθων-λάκκοι III-Π12 τηρήματα 1571-1589 διάφορα 1614-1616	οικιακός εξοπλισμός Μ1-Μ1068	σ. αγγειικά Μ1069-Μ1093 μ. αγγειικά Μ1094- Μ1098	όπλα Μ1099-Μ1134 κοσμήματα Μ1135- Μ1140-Μ1142	αδίσγνωστα Μ1143-Μ11257	υποπροϊόντα μεταλλικών Μ1258-Μ1437	οικ/μικρά Μ1438-Μ1458 οργ/μικρά Μ1459- Μ1460	νομίσματα Ν1-Ν213 θησαυροί Θ1-Θ3			
Συνκεντρωτικά ποσοστά κτηρίων και υπαίθριων χώρων (στρογγυλοποίηση στο 1/2 της μονάδας)															
Οικία	58% μελαμβρωή 37% ερυθρόμορφα ανάγλυφα	100%	57%	39%	58%	κατά χώρον 14% τηρήματα 42%	59%	70%	61%	64%	οικοδομικ ά 67% οργ/ανικά 50%	63%	1961/3383 =58%		
Πιθέων	7% μελαμβρωή ερυθρόμορφα ανάγλυφα	0%	22%	21%	20%	κατά χώρον 50% τηρήματα 31%	14%	7%	9%	3%	οικοδομικ ά 14% οργ/ανικά 50%	13%	370/3383= 11%		
Εξωτερικοί Χώροι	30% μελαμβρωή ερυθρόμορφα ανάγλυφα	62,5%	14%	24%	11%	κατά χώρον 36% τηρήματα 27%	25%	10%	26%	30%	οικοδομικ ά 14% οργ/ανικά 50%	14%	889/3383= 26,5%		
Ελάτεις	4,5% μελαμβρωή ερυθρόμορφα ανάγλυφα	0%	3,50%	4%	7%		2%		3%	3%		0,50%	107/3383= 3%		
Ντουβάρι	0,5% μελαμβρωή ερυθρόμορφα 0% ανάγλυφα	0%	3,50%	12%	4%	3 κατά χώρον	0,50%	13%	1,50%		οικοδομικ ά 5%	9,50%	47/3383= 1,5%		

Πίνακας Στατιστικής 1. Σελίδα 27

κατηγορία και ποσοστό	είδος και ποσοστό επί του συνόλου και της κατηγορίας	τύπος/σχήμα	σύνολο	ποσοστό επί του είδους	είδος	τύπος/σχήμα	σύνολο	ποσοστό επί του είδους
κεραμική 1-1616=1616/3333=48,48%	μελαμβοφής κεραμική 1-1425 1425/3333= 42,75% 1425/1616=88,18	κάνθαροι και κύλικας	1-318=318	22,31%	εμπορικοί αμφορείς 1491-1523 33/3333=0,99% 33/1616=2,04%	οξυπύθμενοι εμπορικοί αμφορείς	1491-1500=10	30,30%
		σκύφοι	319-377=59	4,14%		ενσφράγιστες λαβές αμφορέων	1501-1521=21	63,63%
		πνίκια	378-528=151	10,59%		ενσφράγιστα ή ενχάρακτα όστρακα αμφορέων	1522-1523=2	6,06%
		σκυφίδια	529-1230=702	49,26%				
		αλατιέρες	1231-1245=15	1,05%	πήλινα σκεύη ειδικού σχεδιασμού 1524-1589 και εξαρτήματα σκευών και πύθων 1590-1613 1524-1613= 90/3333=2,70% 90/1616=5,56%	μεγάλοι πήμοι-λίγνοι	1524-1525=2	2,22%
		μεταφορικά (αμφορείς κ.α.)	1246-1250=5	0,35%		λεκάνες - τριπτήρες	1526-1542=17	18,88%
		κρατήρες	1251-1253=3	0,21%		λεκάνες	1543-1566=24	26,66%
		λεκανίδες	1254-1265=12	0,84%		λεκάνες με συμφορές ποδι	1567-1568=2	2,22%
		λεκάνη	1266=1	0,07%		αδιάγνωστα σκεύη με ιδιαίτερες διαμορφώσεις στο περιχέλιωμα	1569-1570=2	2,22%
		ασκοί	1267-1301=35	2,45%				
		ληκυθία	1302-1308=7	0,49%		πίθοι	1571-1589=19 και 50 κατά χώραν	21,11%
		μυροδοχεία	1309-1316=8	0,56%		υποστατά	1590-1594=5	5,55%
		λύγνοι	1317-1381=65	4,56%		πόματα πύθων	1595-1609=15	16,66%
		αδιάγνωστα	1382-1425=44	3,08%		διακόσμηση σκεύη με διαμόρφωση δακτύλου βάσης	1610-1611=2	2,22%
	λοιπές κατηγορίες λεπτής διακοσμημένης κεραμικής 1426-1436 1426-1436 11/3333=0,33% 11/1616=0,68%		ερυθρόμορφα και γυράτα 1426-1433=8/3333=0,24%	1426-1433=8/11	72,72%	σώληνοτερές προγούδες-αλλοί		2,22%
			ασκοί	1426-1428=3/8	37,50%			
			ληκυθία	1429-1430=2/8	25,00%			
			πελίκες	1431-1433=3/8	37,50%			
			ανάγλυφοι σκύφοι 1434-1436=3/3333=0,09%	1434-1436=3/11	27,27%			
	αβαφής οικιακή κεραμική 1437-1490 54/3333=1,62% 54/1616=3,34%		αποθηκευτικά σκεύη, σπύρες	1437-1443=7	12,96%			
			λέβητες κυλινδρικοί	1444-1445=2	3,70%			
			αρυτήρες	1446-1449=4	7,40%			
			χύτερες	1450-1456=7	12,96%			
λοπάδες και άλλα χυτρωσιδή αγγεία			1457-1462=6	11,11%				
πόματα αβαφών			1463-1465=3	5,55%				
υδρίες			1466-1467=2	3,70%				
ονοχόδες, πρόχοι κ.α.			1468-1471=4	7,40%				
μικροί πήμοι, κανάθια κ.α.			1472-1474=3	5,55%				
ινδία			1475-1490=16	29,62%				

Πίνακας Στατιστικής 2. Σελίδα 1

κατηγορία και ποσοστό	είδος και ποσοστό επί του συνόλου και της κατηγορίας	τύπος/σχήμα	σύνολο	ποσοστό επί του είδους	είδος	τύπος/σχήμα	σύνολο	ποσοστό επί του είδους
μικροαντικείμενα Μ1-Μ1460 1460/3333=43,80%	οικιακός εξοπλισμός Μ1-Μ1068 1068/1460=73,15%				αγροτικά εργαλεία - όπλα - κοσμήματα - κοροπλαστική - αδιόγνωστα			
		καρφιά και σύνδεσμοι Μ1-Μ667 667/3333=20,01% 667/1460=45,68%			αγροτικά εργαλεία Μ1069-Μ11098 30/3333=0,9% 30/1460=2,05%	σιδερένια φτυγεύτρια Μ1069-Μ1072=4 13,33%		
						σιδερένια σκαπτικά εργαλεία Μ1073-Μ1079=7 23,33%		
						σιδερένια δρεπάνια Μ1080-Μ1085=6 20%		
	εξαρτήματα θυρών και παραθύρων Μ678-Μ754 77/3333=2,31% 77/1460=5,27%					σιδερένιοι πέλεκεις-αξόνες Μ1086-Μ1087=2 6,66%		
						σιδερένιο πέταλο Μ1088=1 3,33%		
						σιδερένιες αλυσίδες Μ1089-Μ1093=5 16,66%		
						μολύβδινα αλυσινικά βαρίδια Μ1094-Μ1098=5 16,66%		
					εξαρτήματα όπλων Μ1099-Μ1134 36/3333=1,08% 36/1460=2,46%	χάλκινες αιχμές βελών Μ1099-Μ1105=7 19,44%		
						σιδερένιες αιχμές βελών Μ1106-Μ1128=23 63,88%		
						σιδερένιες αιχμές δοράτων ή ακοντίων Μ1129-Μ1134=6 16,66%		
	εξαρτήματα σκευών Μ755-Μ956 201/3333=6,03% 201/1460=13,76%				κοσμήματα - ρουζισμός Μ1135-Μ1139 5/3333=0,15% 5/1460=0,34%	χάλκινο δακτυλίδι Μ1135=1 20%		
						χάλκινη περόνη Μ1136=1 20%		
						χάλκινο βραχιόλι Μ1137=1 20%		
						χάλκινο ενόπιο Μ1138=1 20%		
						χρυσό έλασμα Μ1139=1 20%		
					κοροπλαστική Μ1140-Μ1142 3/3333=0,09% 3/1460=0,2%	πήλινα ειδόλια Μ1140-Μ1141=2 66,66%		
						πήλινο πλαίσιο Μ1142=1 33,33%		
					αδιόγνωστης χρήσης εργαλεία και αντικείμενα Μ1143-Μ1257 115/3333=3,45% 115/1460=7,87%	λίθινα εργαλεία Μ1143-Μ1146=4 3,47%		
						σιδερένια άγκιστρα, γάντζοι Μ1147-Μ1154=8 6,95%		
						σιδερένιοι δακτύλιοι Μ1155-Μ1160=6 5,21%		
						χάλκινοι δακτύλιοι Μ1161-Μ1164=4 3,47%		
						σιδερένια αδιόγνωστα αντικείμενα Μ1165-Μ1193=29 25,21%		
	εργαλεία οικιακής χρήσης Μ957-Μ1050 94/3333=2,82% 94/1460=6,43%					χάλκινα αντικείμενα και εξαρτήματα Μ1194-Μ1199=6 5,21%		
						χάλκινα στελέχη Μ1200-Μ1207=8 6,95%		
						χάλκινα ελάσματα Μ1208-Μ1212=5 4,34%		
						σιδερένια ελάσματα Μ1213-Μ1214=2 1,73%		
						μολύβδινα στελέχη και ελάσματα Μ1215-Μ1216=2 1,73%		
						Μ1217-Μ1248=32 27,82%		
						Μ1249-Μ1257=9 7,82%		
						πήλινα μικροαντικείμενα		

Πίνακας Στατιστικής 2. Σελίδα 2

κατηγορία και ποσοστό	είδος και ποσοστό επί του συνόλου και της κατηγορίας	τύπος/σχήμα	σύνολο	ποσοστό επί του είδους	είδος	τύπος/σχήμα	σύνολο	ποσοστό επί του είδους				
μικροαντικείμενα M1-M1460 1460/3333=43,80%	υποπροϊόντα επεξεργασίας μετάλλων - ορυκτοδομικά - οργανωτικά υλικά				νομήματα 257/3333=7,71%							
	υποπροϊόντα επεξεργασίας μετάλλων-μάζες και σκυρίες σιδήρου και μολύβου M1258-M1437 180/3333=5,4% 180/1460=12,32%	μάζες και σκυρίες σιδήρου	M1258-M1396=139	77,22%	κοπές βυσσίδων της Μακεδονίας N1-N173 και Θ1-Θ3 173/213=81,22% και Θ1-Θ3 173/213=81,22% 217/257=84,43% επί των μεμονομένων νομμάτων	Αιμόντας Γ' Φύλλπος Β' (και μεταθανάτιες εκδόσεις) Αλέξανδρος Γ' (και μεταθανάτιες εκδόσεις) Κίσαανδρος	N1=1 N2-N41=40 Θ1.1-Θ1.15=15 N42-N106=65 Θ1.16-Θ1.25=10 Θ3.1=1 N107-N144=38 Θ2.1-Θ2.11=11 Θ3.2=1	0,46% 25,34% 35,02%				
			M1397-M1437=41	22,77%					N145=1 N146-N167=22 Θ3.3-Θ3.4=2 N168=1 Θ3.5-Θ3.8=4 N169=1 N170-N172=3 N173=1	0,46% 11,05% 2,30% 0,46% 1,38% 0,46%		
			M1438-M1447=10	47,61%							N174=1 N175=1 N176=1	(12,5%) 4,16% X3
	οικοδομικά M1438-M1458 21/3333=0,63% 21/1460=1,43%	πλίνθοι	M1448-M1452=5	23,80%		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%				
			θραύσματα πηλού από δορώσεις και τοιχοποισίες	M1453-M1454=2					9,52%	Λοκρίδα / (Οσιώντιοι) Λοκροί Βοιωτία / Κοινό Βοιωτών		
				πήλινη οπτή πλάκα διαπέδου					M1455=1		4,76%	Εύβοια / Ιστιαία
	υπολείμματα οργανικών M1459-M1460 2/3333=0,06% 2/1460=0,13%	απανθρακομένος κορμός και ρίζα δέντρου	πήλινι οπτοί «πεσίσκα»			M1456-M1458=3	14,28%	Ακαρνανία / Λευκάδα Φθιασία / Φθιοιντας	N196=1 N197=1	4,16% 4,16%		
				αποτύπωμα φύλλου σε άργιλο		M1460=1	50,00%				Πύρρα / Δυρράχιο	N197=1
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου			Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%				
				50,00%					50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου			Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%				
				50,00%					50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου			Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%				
				50,00%					50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου			Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%				
				50,00%					50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου			Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%				
50,00%				50,00%					κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου	Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%	
	50,00%	50,00%	κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/257=9,33% επί του συνόλου		Περραιβία/Γόννοι-Περραιβία/Φάλαγγα-Πελαγονίτις/Λάρσα-Μαγνησία/Μελίβρια Αχάα Φθιώτις/Λάρσα Κρημαστή-Μαλίδι/Μαλίδις (Λαμία)	N177=1 N178-N179=2 N180-N182=3 N183=1 N184=1 N185=1	37,5%) 4,16% 8,33% 12,5% 4,16% 4,16% 4,16%					
50,00%				50,00%				κοπές πόλεων και κοινών N174-N197 24/213=11,26% επί των μεμονομένων νομμάτων 24/25				

Πίνακας Στατιστικής 2. Σελίδα 3

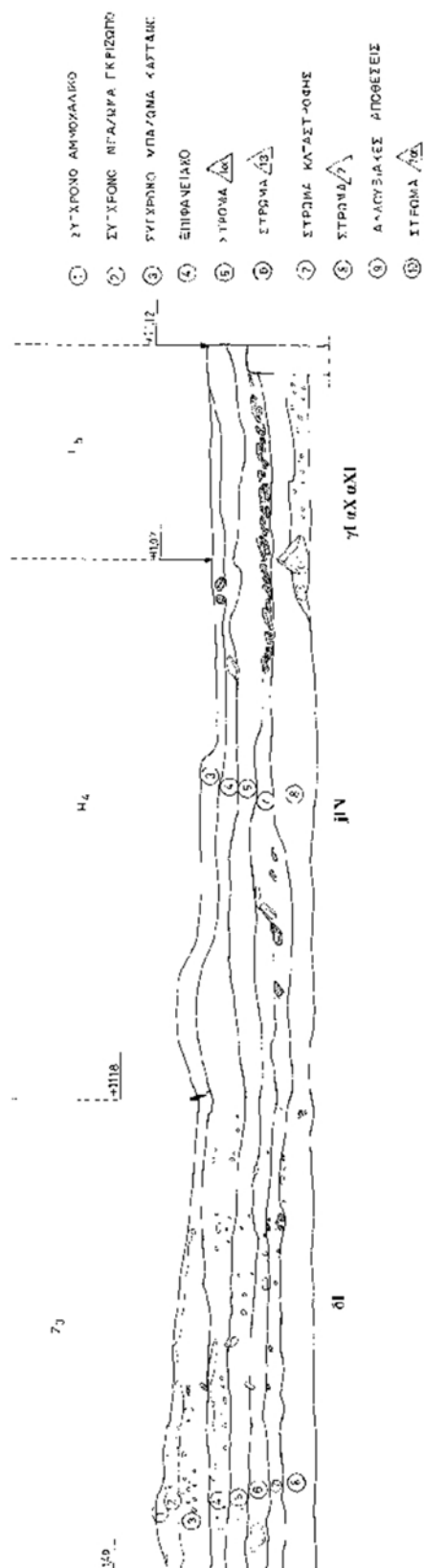
[illegible]

Πίνακας Στατιστικής 3.

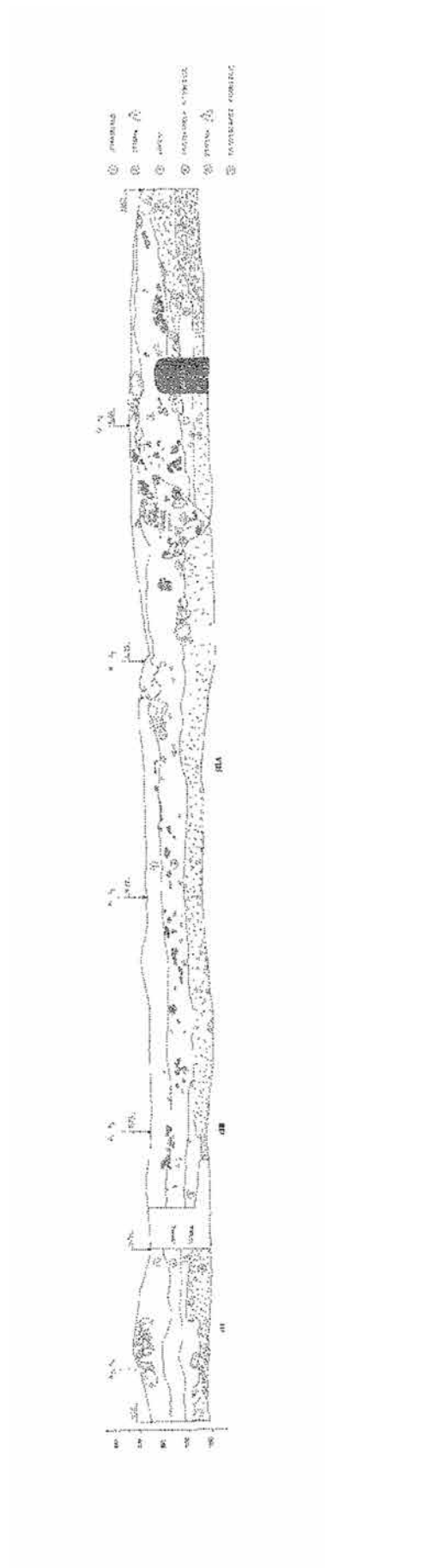
ΣΧΕΔΙΑ

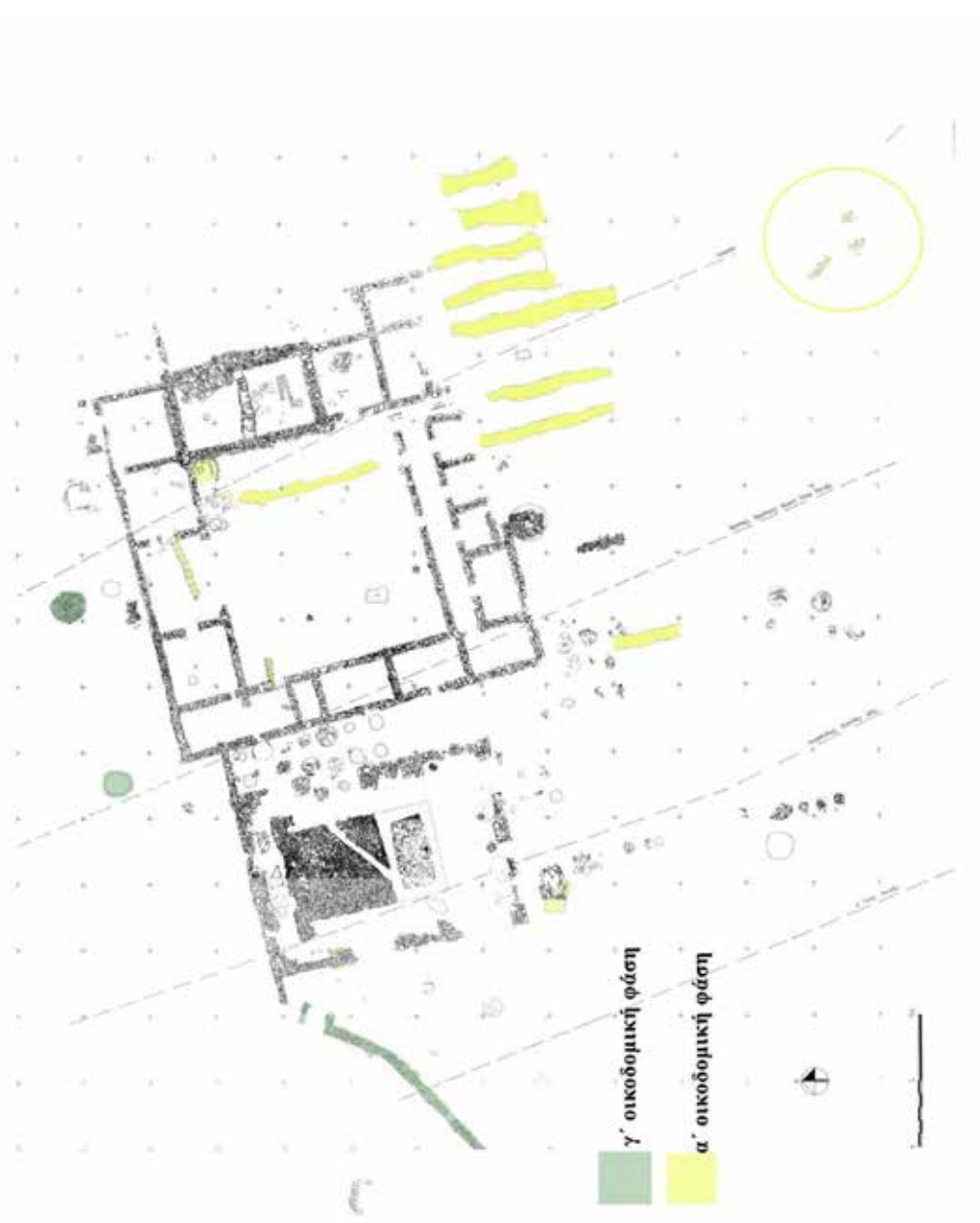
Σχέδιο 1. Η κάτοψη του συγκροτήματος με υπονηματισμό των χώρων.

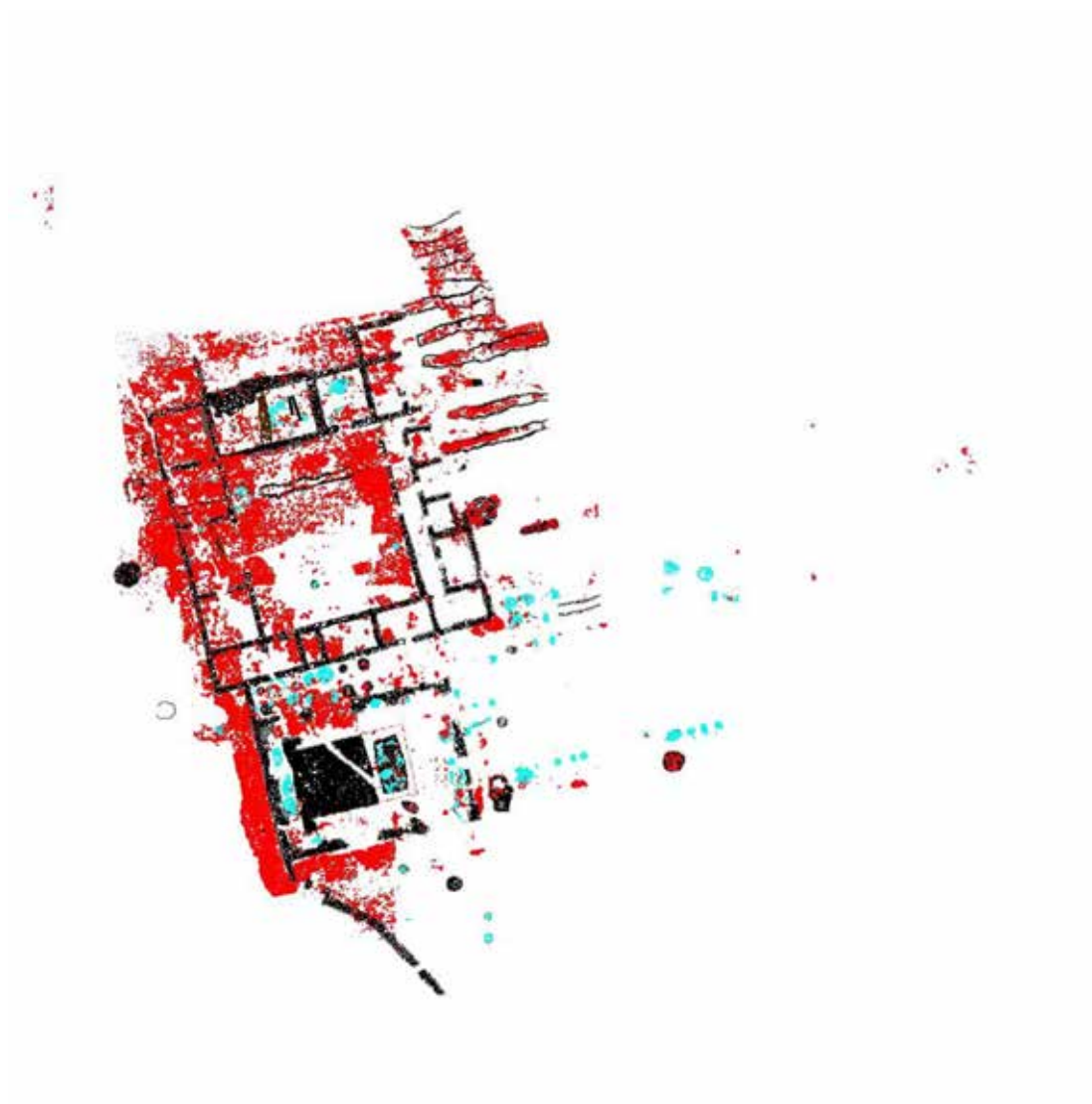
Σχέδιο 2. Η στρωματογραφία από το κέντρο περίπου της οικίας.

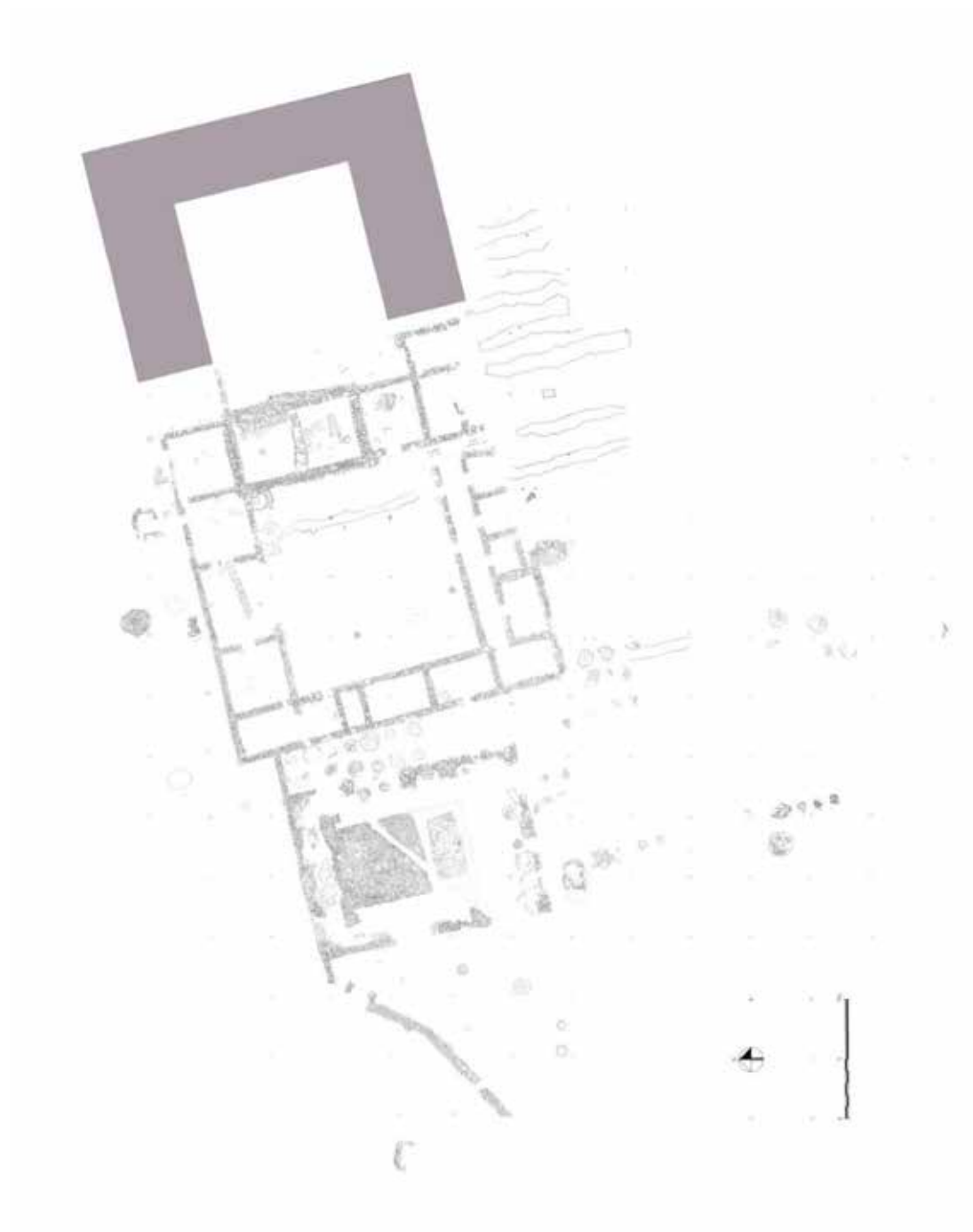
Σχέδιο 3. Η στρωματογραφία από τη δυτική πλευρά του πθρών.

Σχέδιο 4. Οι οικοδομικές φάσεις πριν από την κατασκευή και μετά την καταστροφή της αγροικίας.

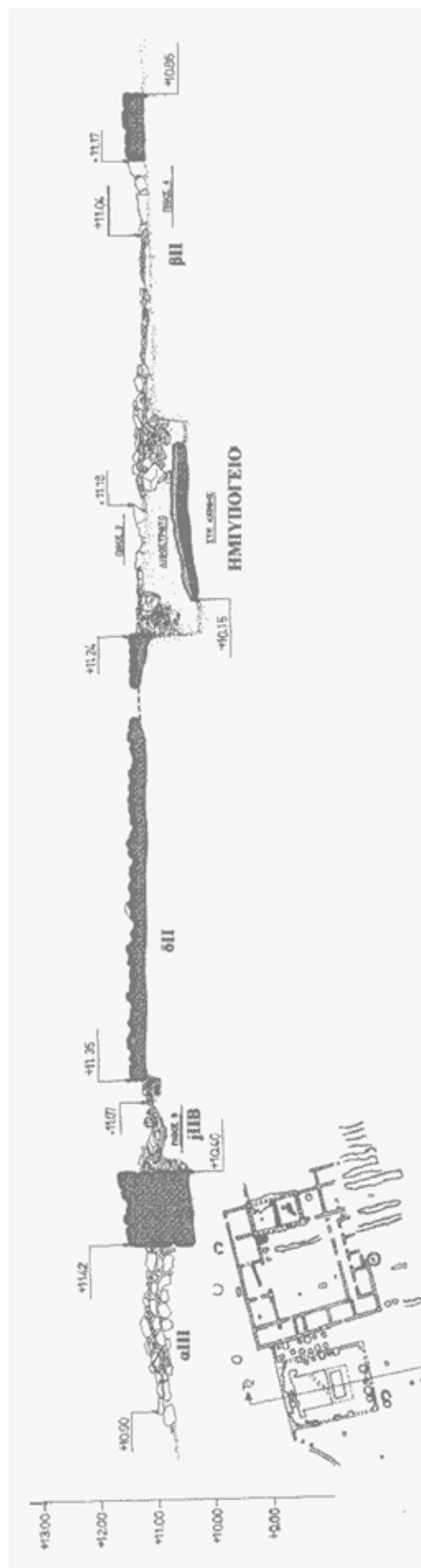
Σχ 5. Η κάτοψη με το στρώμα καταστροφής της στέγης.

Σχέδιο 6. Η πιθανή επέκταση στα ανατολικά της οικίας.

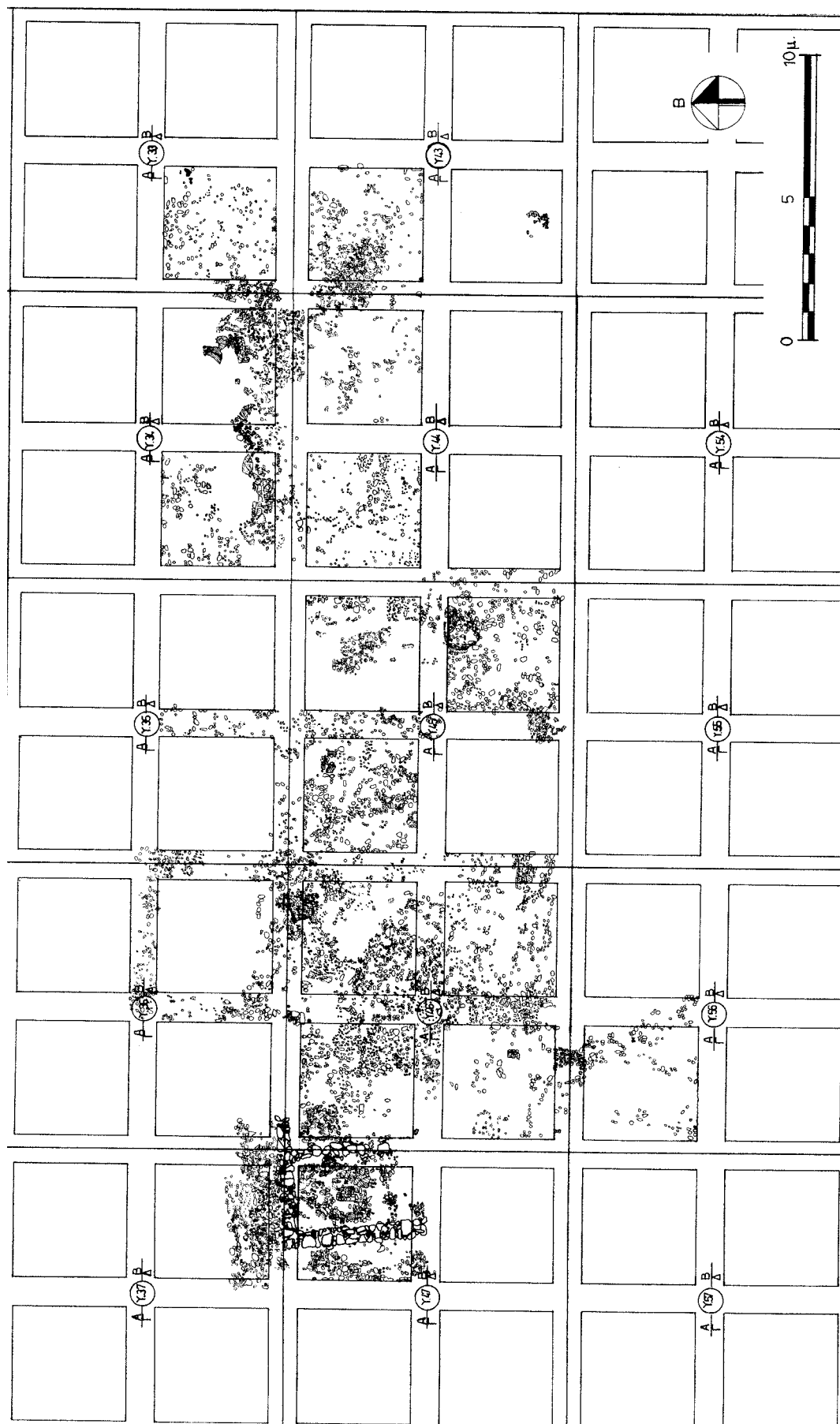
Σχέδιο 7. Τομή των κτηρίων κατά πλάτος, στον άξονα Δ-Α.

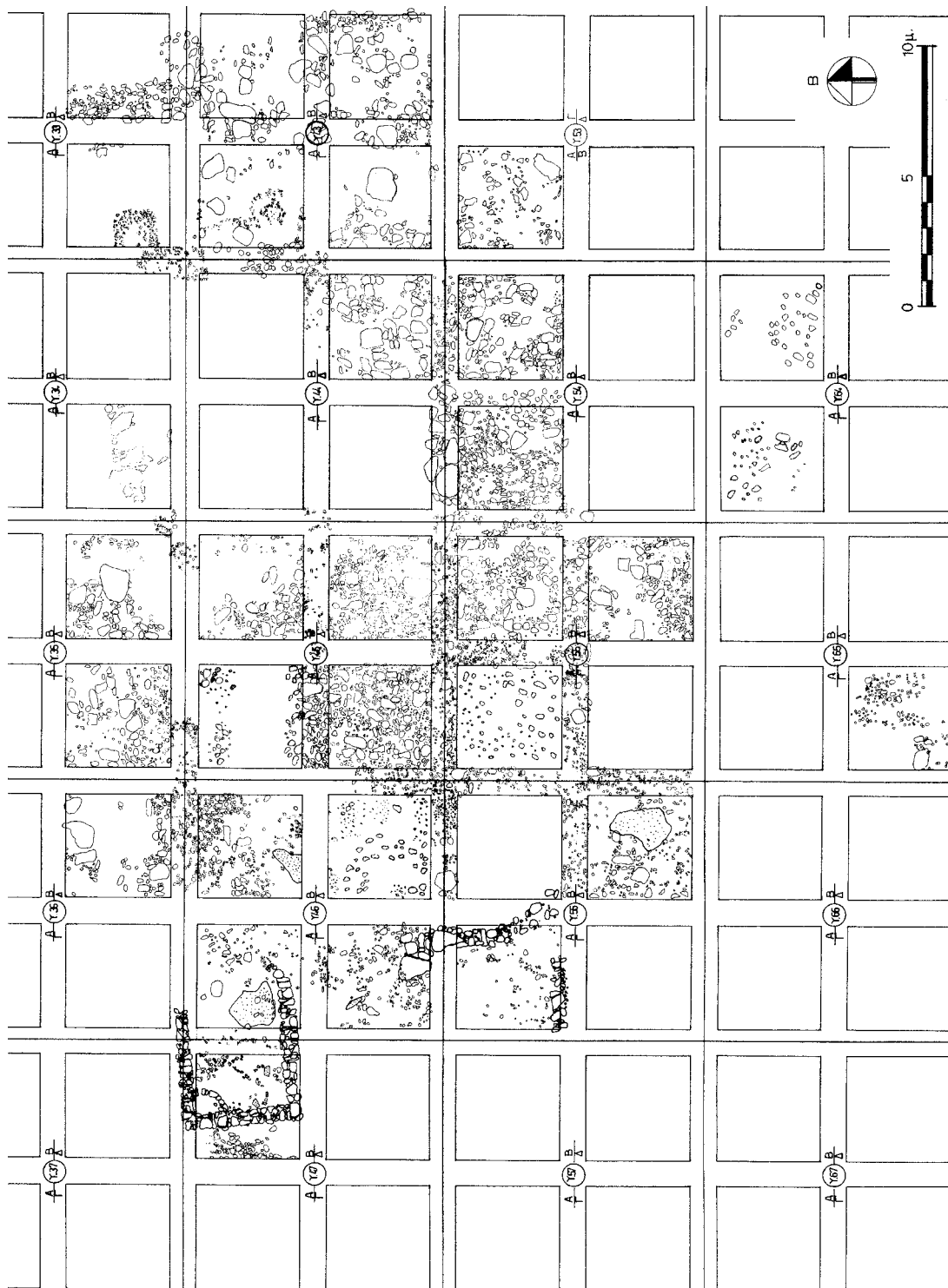
Σχέδιο 8. Τομή κατά μήκος του πθέωνα, στον άξονα Β-Ν.

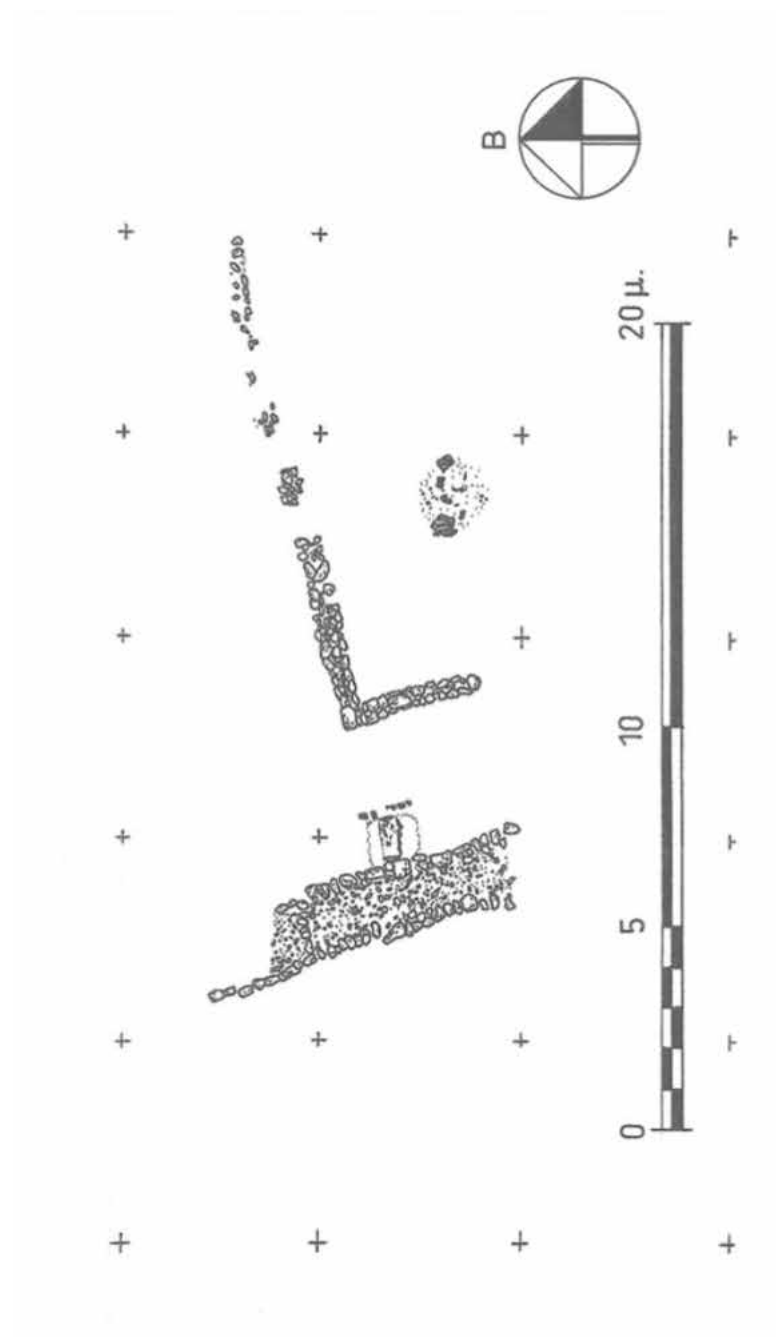
Σχέδιο 9. Νρουβάφι Ι, κάτοψη του χώρου.

Σχέδιο 10. Ντoubari I, η πρώτη οικοδομική φάση και το στρώμα καταστροφής.

Σχέδιο 11.Ντούβαρι Ι, η δεύτερη οικοδομική φάση και το στρώμα καταστροφής.

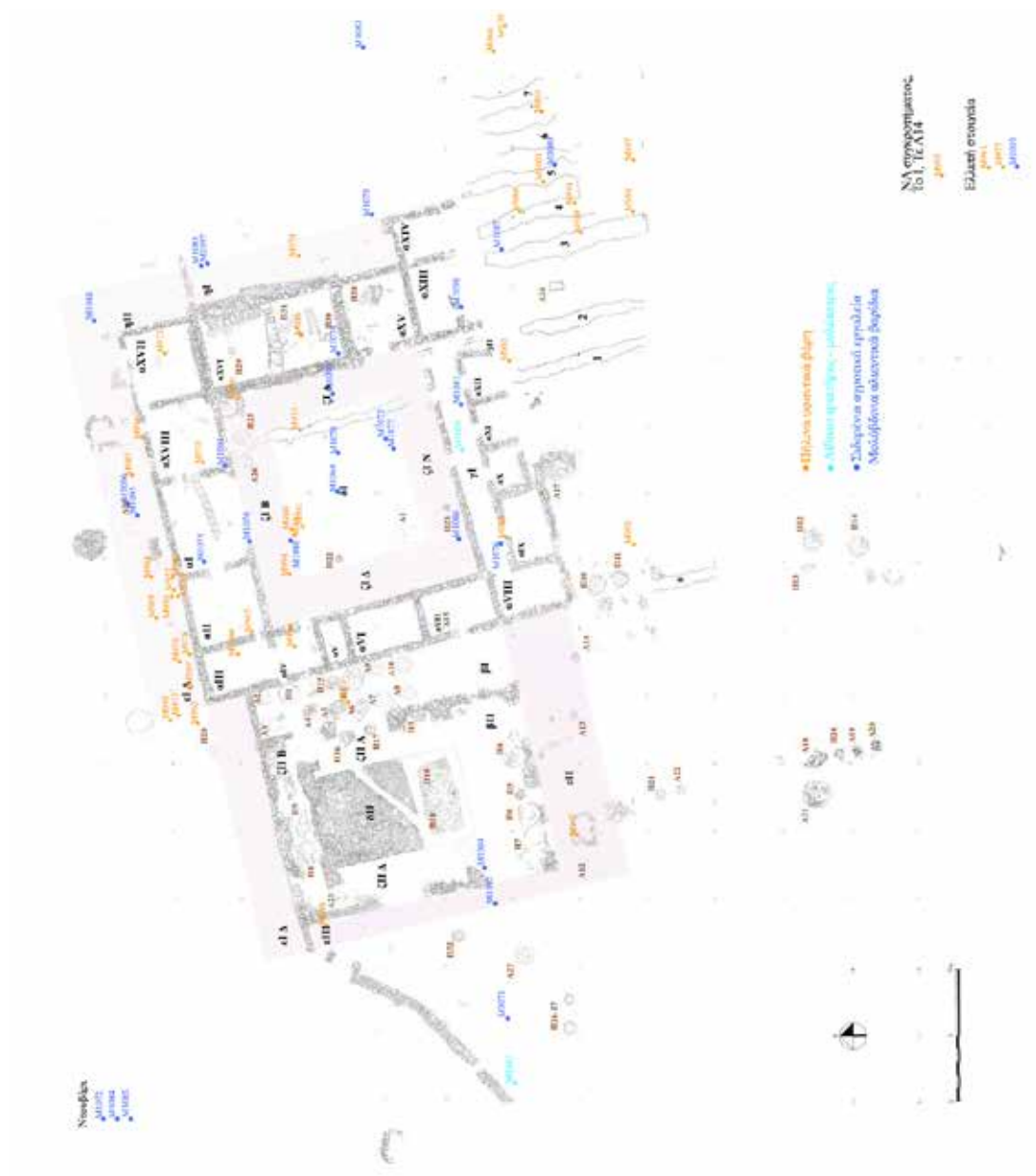
Σχέδιο 12. Ντουβάρη Π, συνολική κάτοψη.

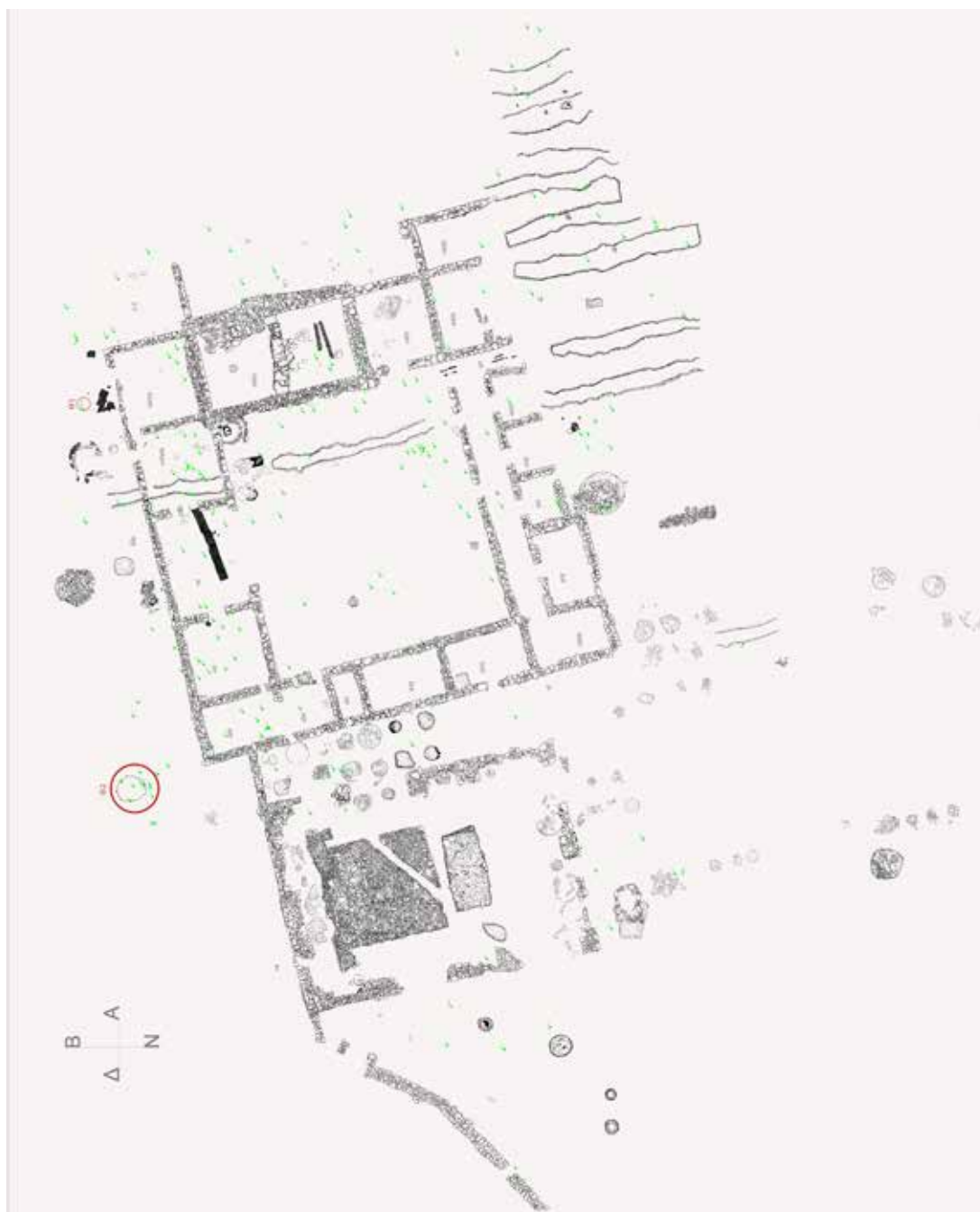
Σχέδιο 13. Κομπόλοι, χοροταξική κατανομή πηλινών σκευών διαφόρων τύπων και αμφορέων.

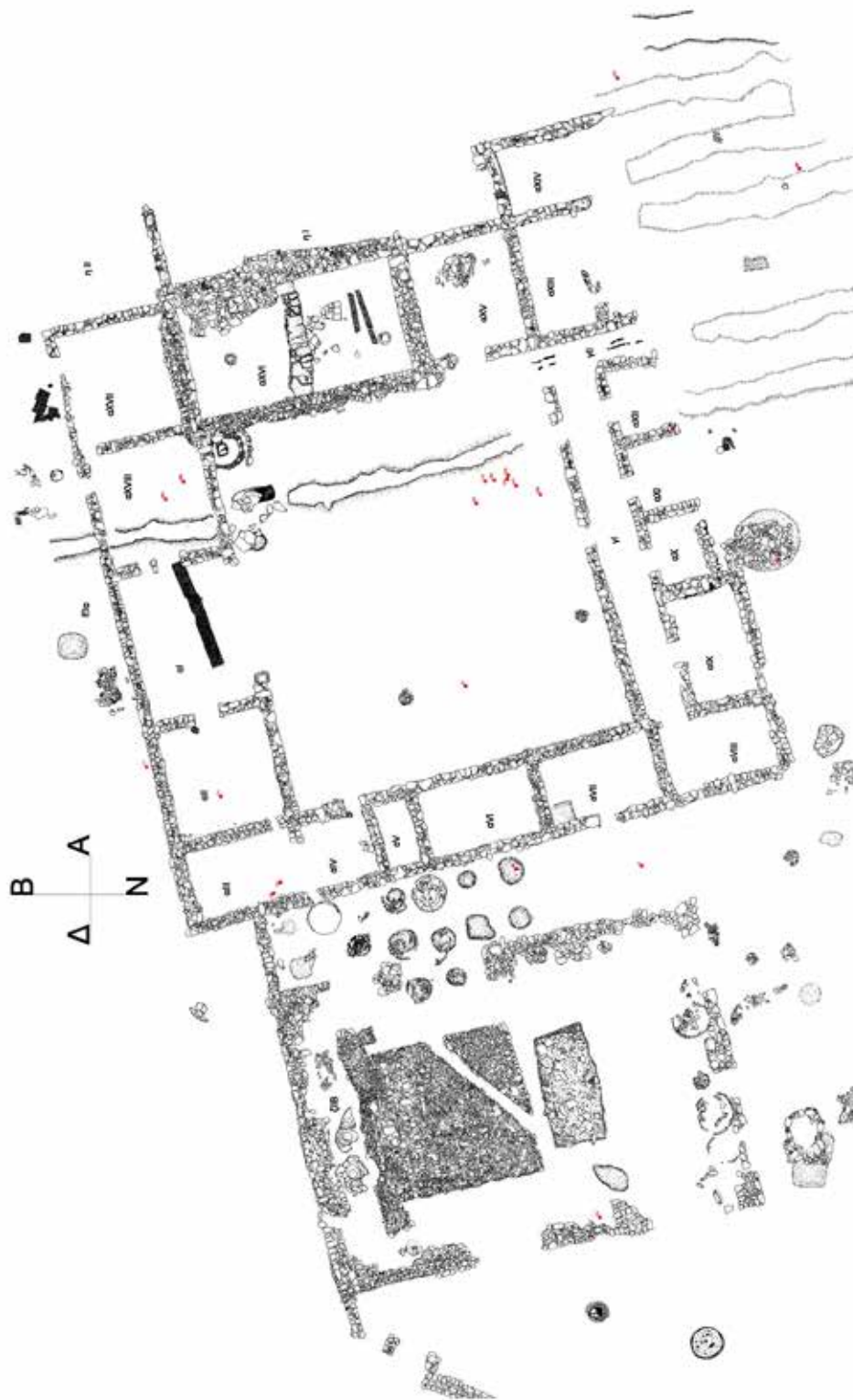
Σχέδιο 14. Κομπολοί, χωροταξική κατανομή μετάλλινων εξαρτημάτων θυρών και παραθύρων και σιδερένιων μαχαειρών.

Σχέδιο 15. Κομπόλι, χωροταξική κατανομή πήλινων υφαντικών βαρών, λίθινων τριτηρίων και μεταλλινων αγγροτικών εργαλείων.

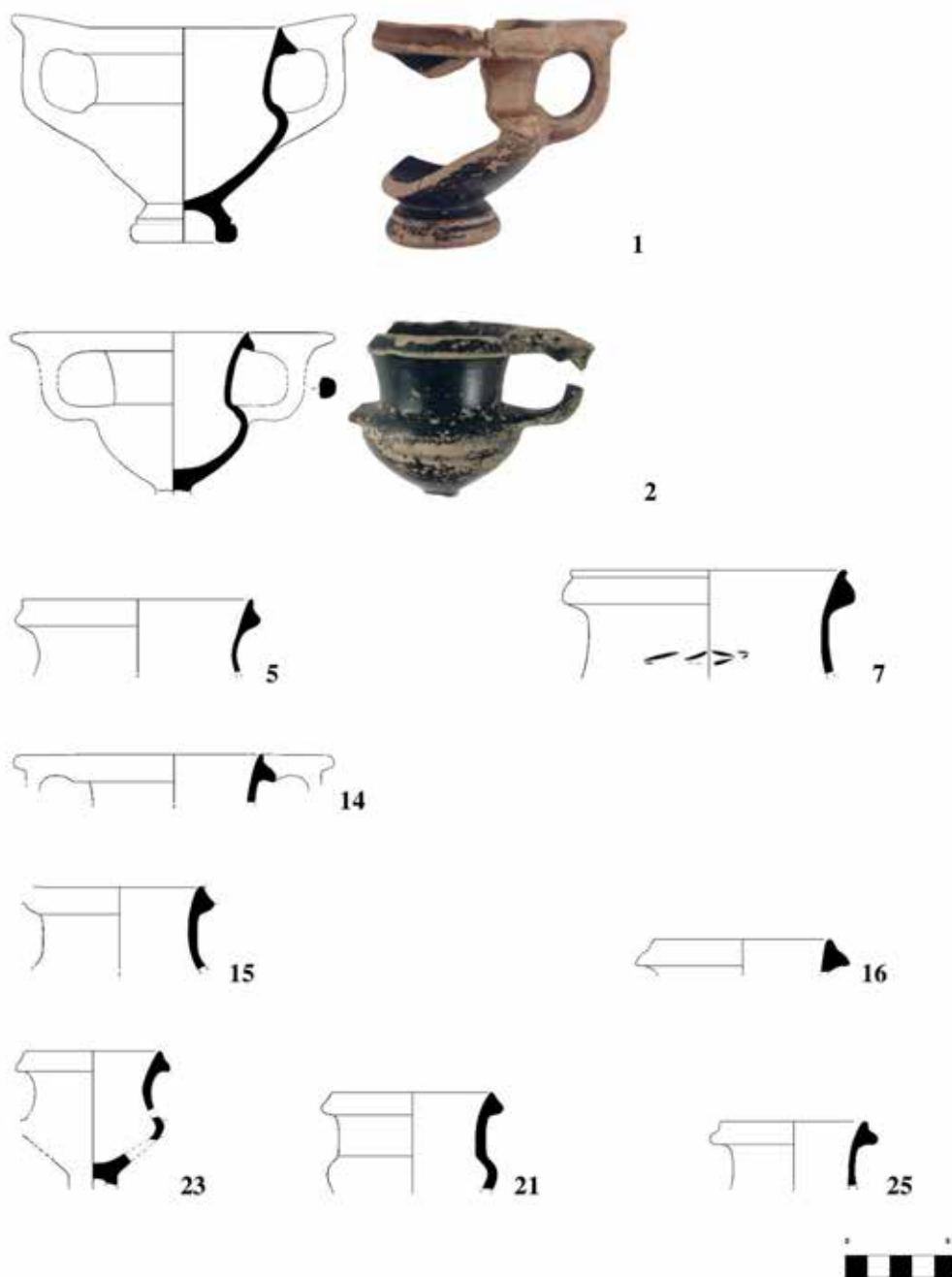
Σχέδιο 16. Κομπολόι, χωροταξική κατανομή των νομισμάτων.

Σχέδιο 17. Κομπολί, χωροταξική κατανομή των νοτισμάτων πόλεων και Κοιτών.

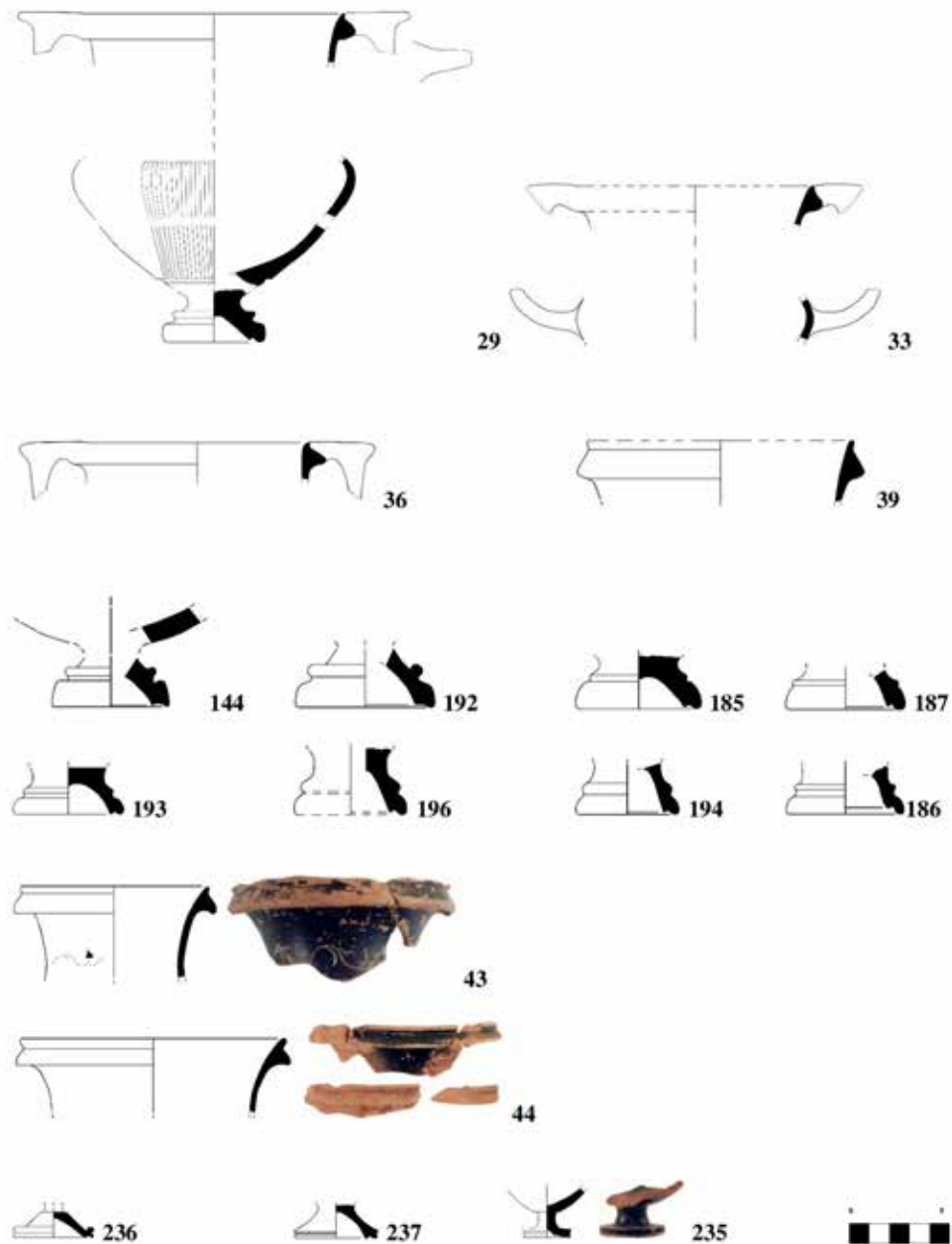
ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

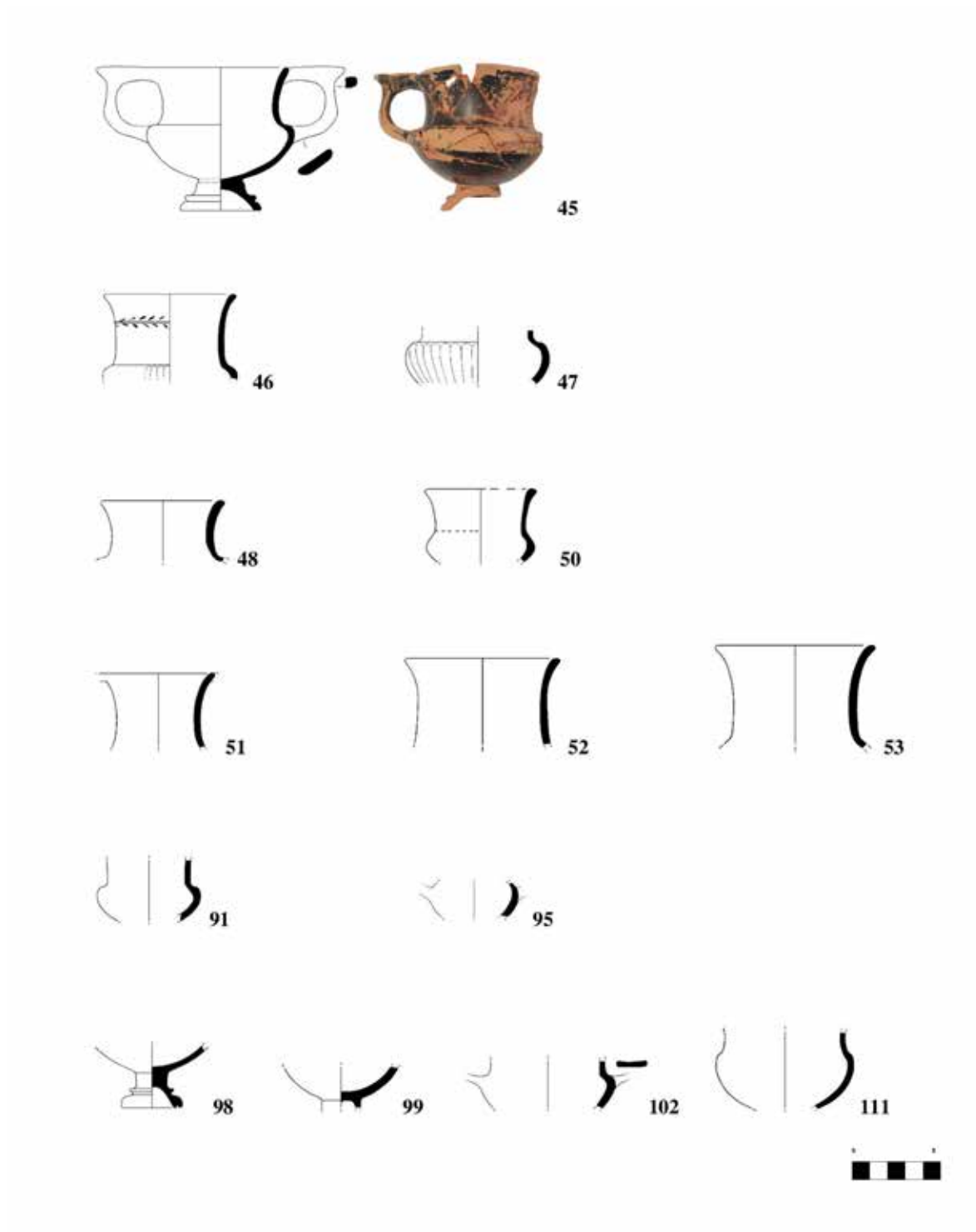
Πίνακας 1. Κάνθαροι με πλαστικό χείλος, μεσαίου (1-2, 3-14) και μικρού μεγέθους (15-28).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

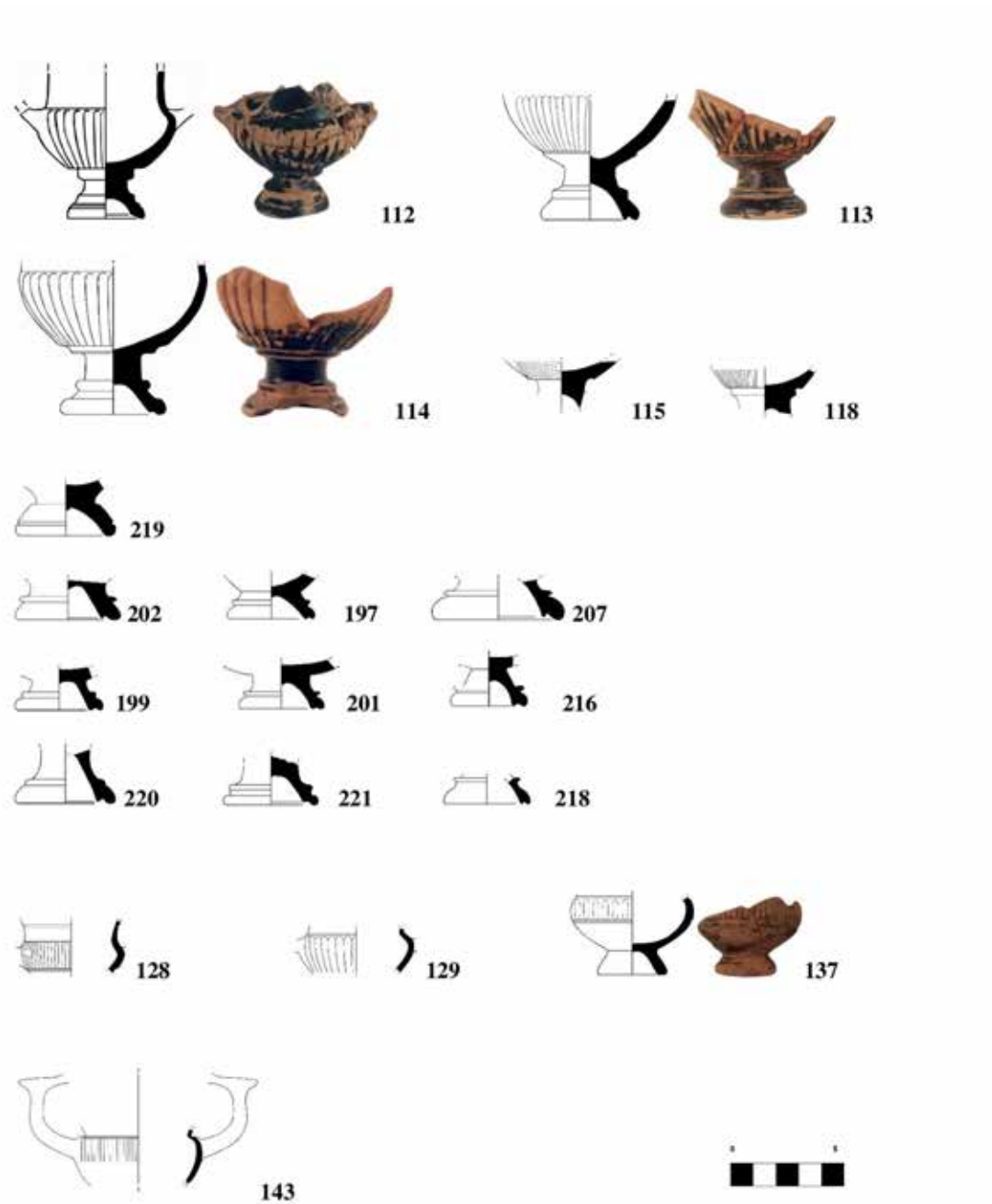
Πίνακας 2. Κάνθαροι μεγάλου μεγέθους με πλαστικό χείλος και σώμα (29–32), τμήματα χείλους (33–42) και βάσεις μεγάλου μεγέθους (144, 185–196). Κάνθαροι με πλαστικό χείλος και ελεύθερες λαβές (43–44) και βάσεις από καλυκόσχημους κάνθαρους ή κύλικες (235–237).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

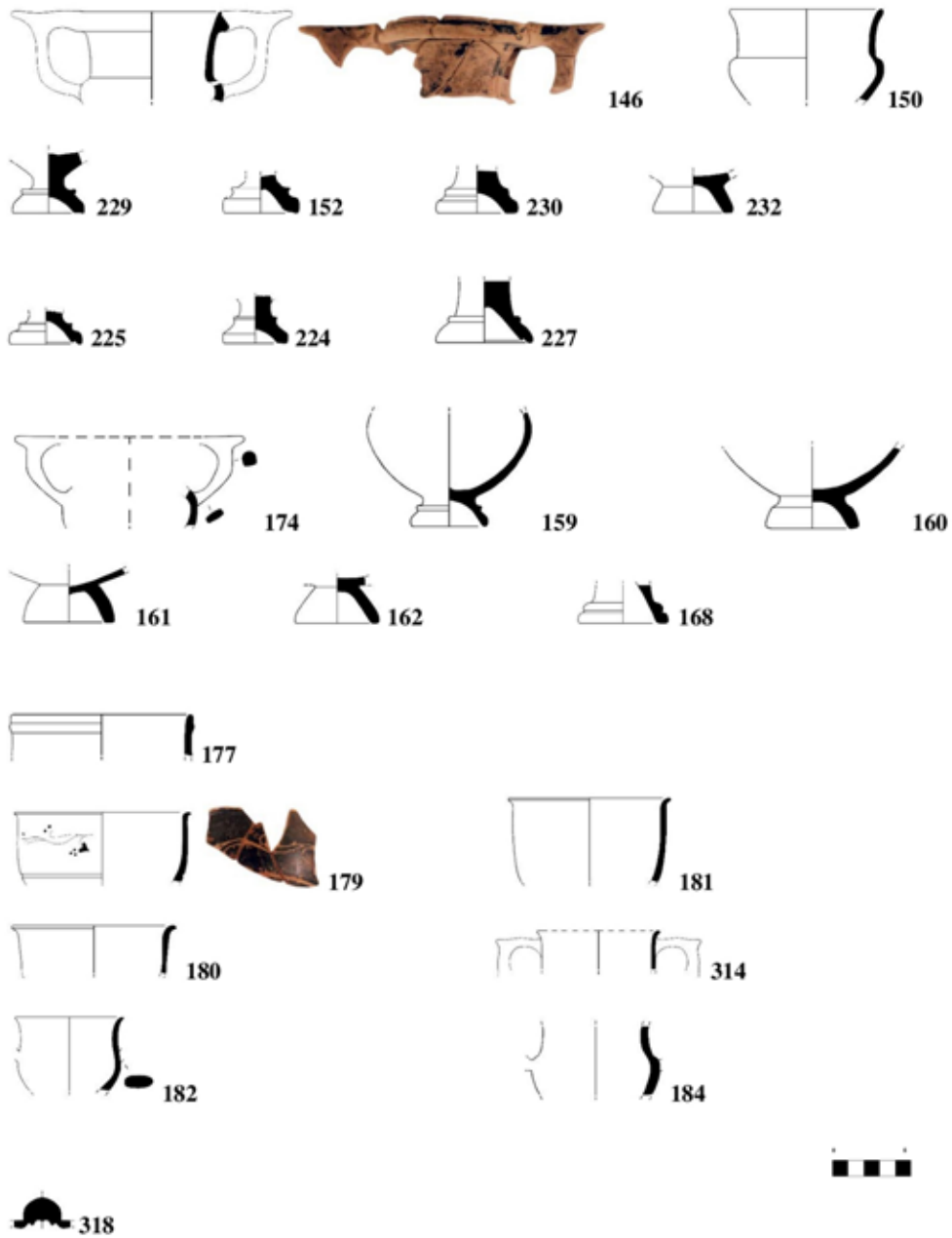
Πίνακας 3. Κάνθαροι με απλό χείλος (48–89) και απλό (45) ή πλαστικό σώμα (46–47), κάνθαροι με απλό σώμα μικρού (90–97) και μεσαίου μεγέθους (98–111).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

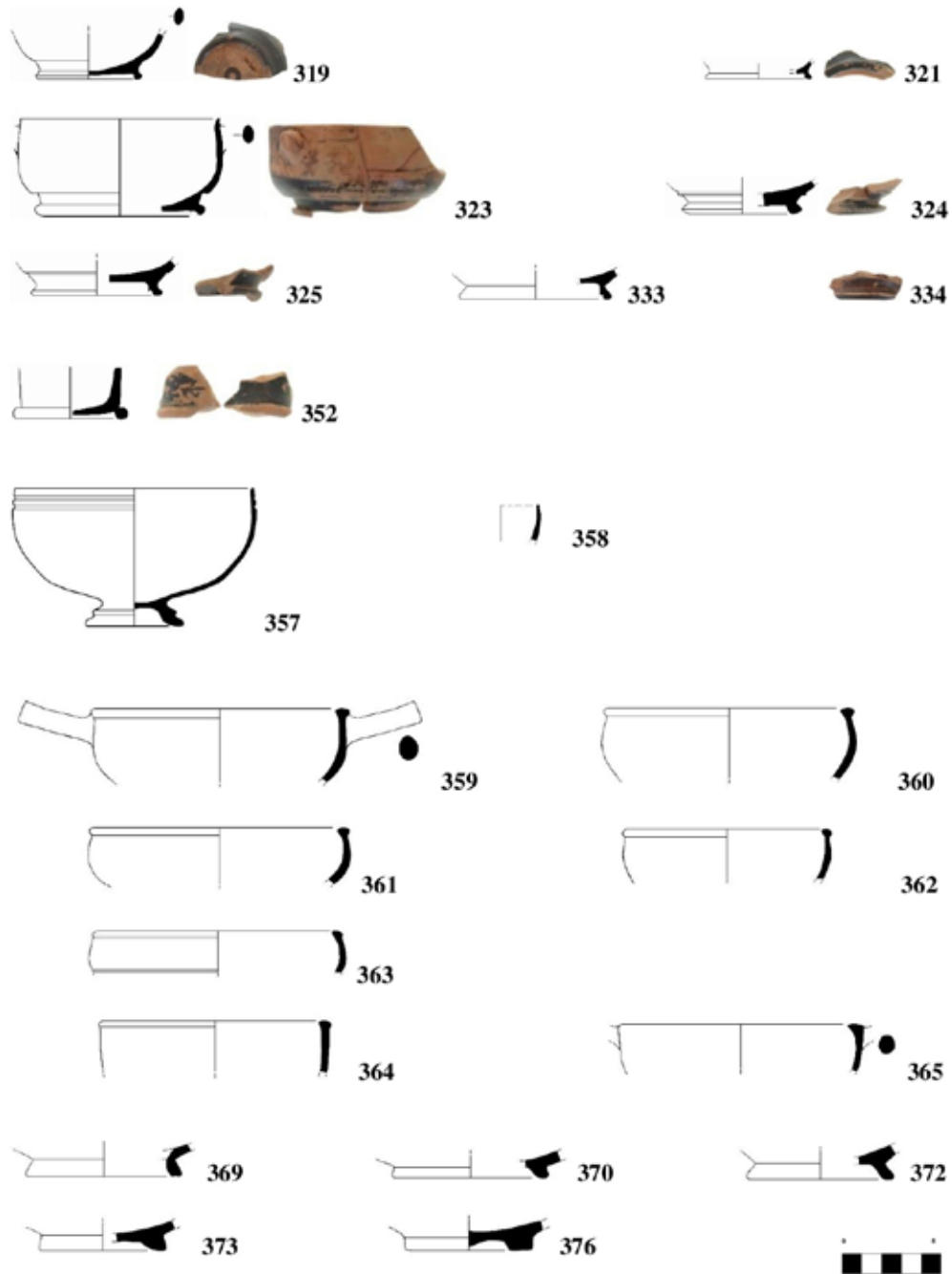
Πίνακας 4. Κάνθαροι με πλαστικό σώμα μεσαίου (112-127) και μικρού μεγέθους (128-143) και βάσεις διαφόρων τύπων (219, 202, 197, 207, 199, 201, 216, 220, 221, 218).

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

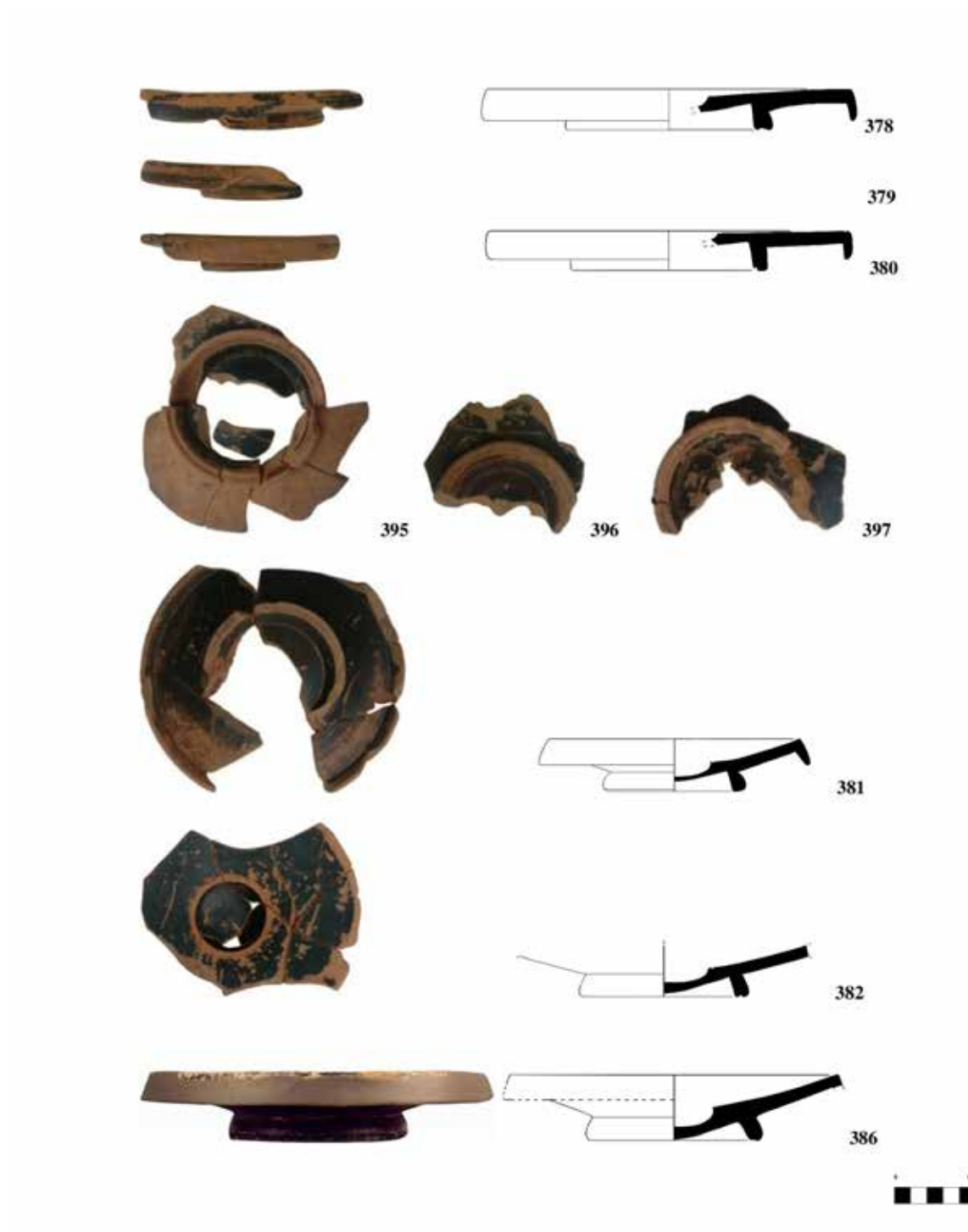
Πίνακας 5. Κάνθαροι διαφόρων τύπων από ωχρό (144–157, 228–234), καστανό (224–227) και γκριζο (158–176) πηλό, κάνθαροι ελληνιστικού τύπου (177–184, 313–317) και κάλυκας (318).

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

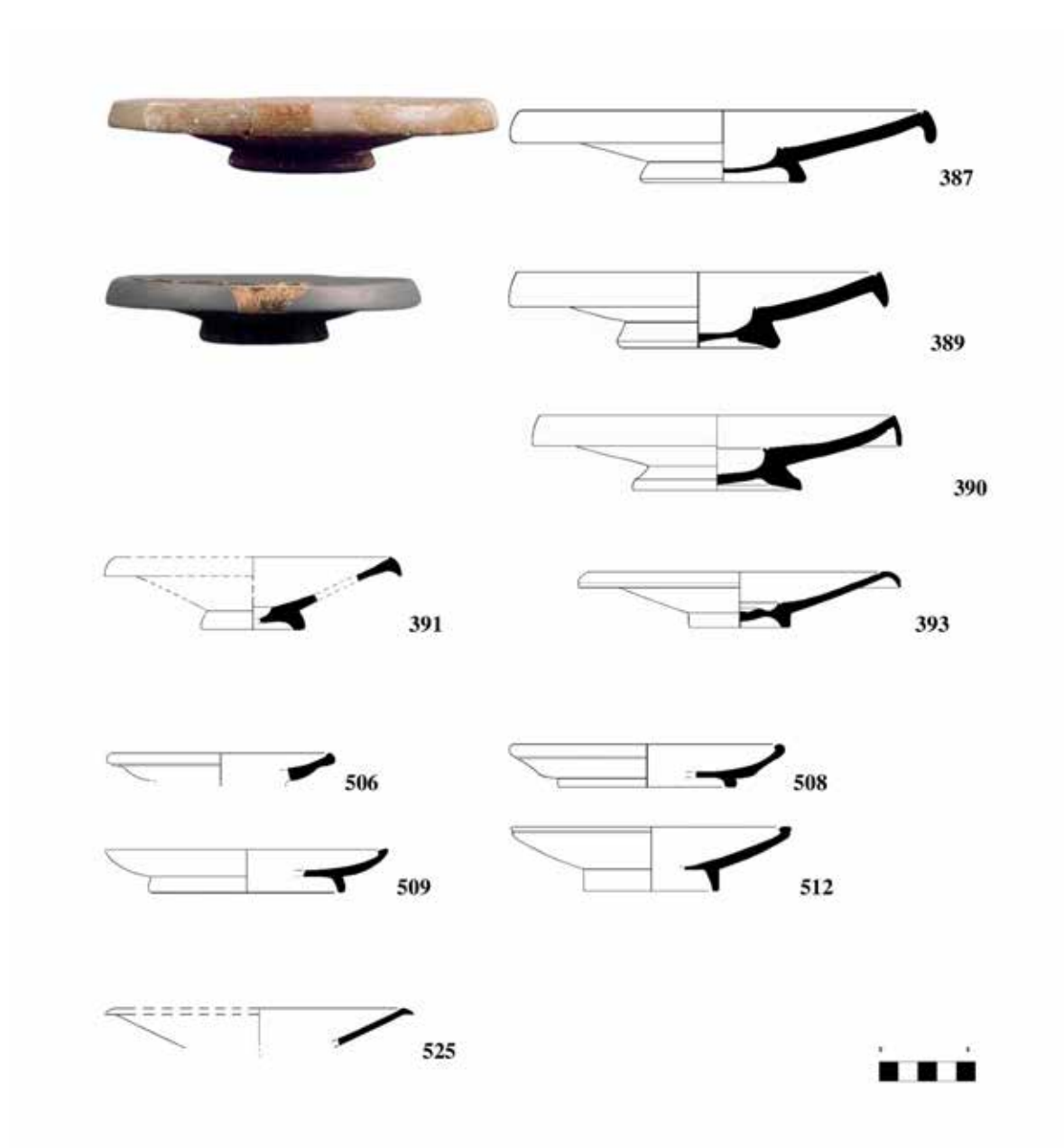
Πίνακας 6. Σκύφοι, τύπου bolsal (319–351), αττικού τύπου (352–356), ημίτομοι (357–358) και από γκρίζο πηλό (359–377).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

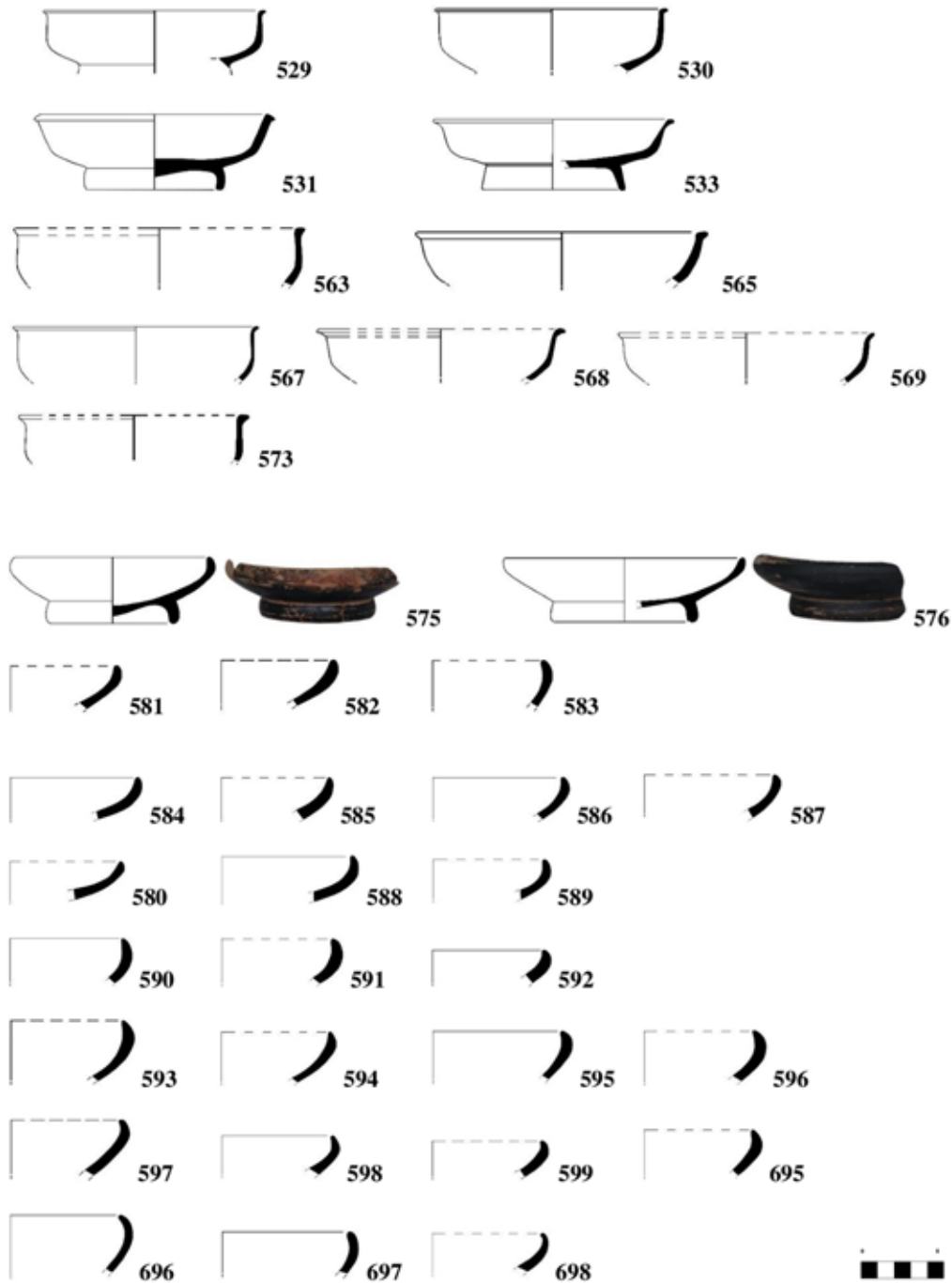
Πίνακας 7. Ιχθυοπτενάκια (378–505).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

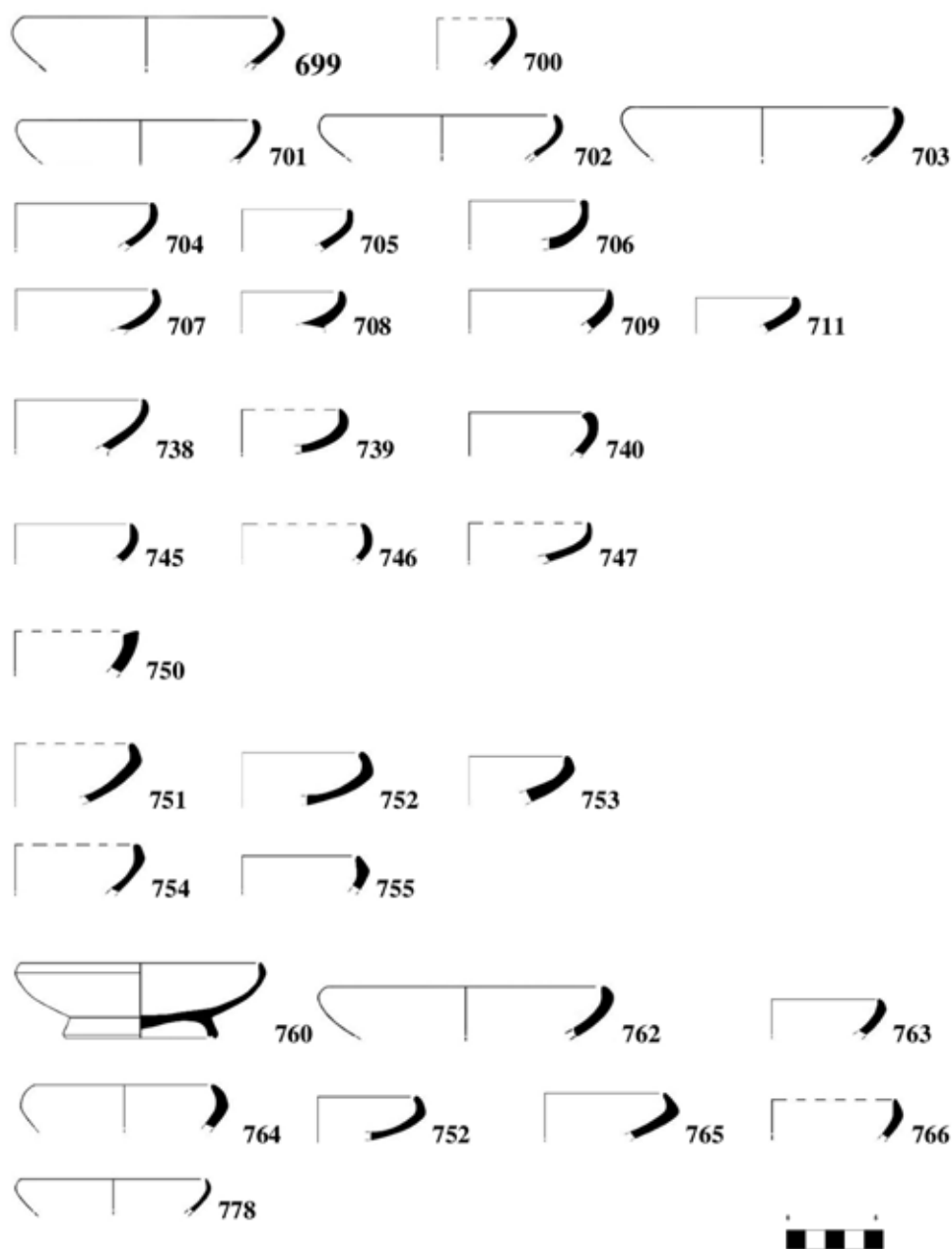
Πίνακας 8. Ιχθυοπινάκια (387) με πλατιά βάση (389–390) και από γκριζο πηλό κ.ά. (391–393), πινάκια με οριζόντιο πλαστικό χείλος (506–512) και με ταινιωτό χείλος (525–527).

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

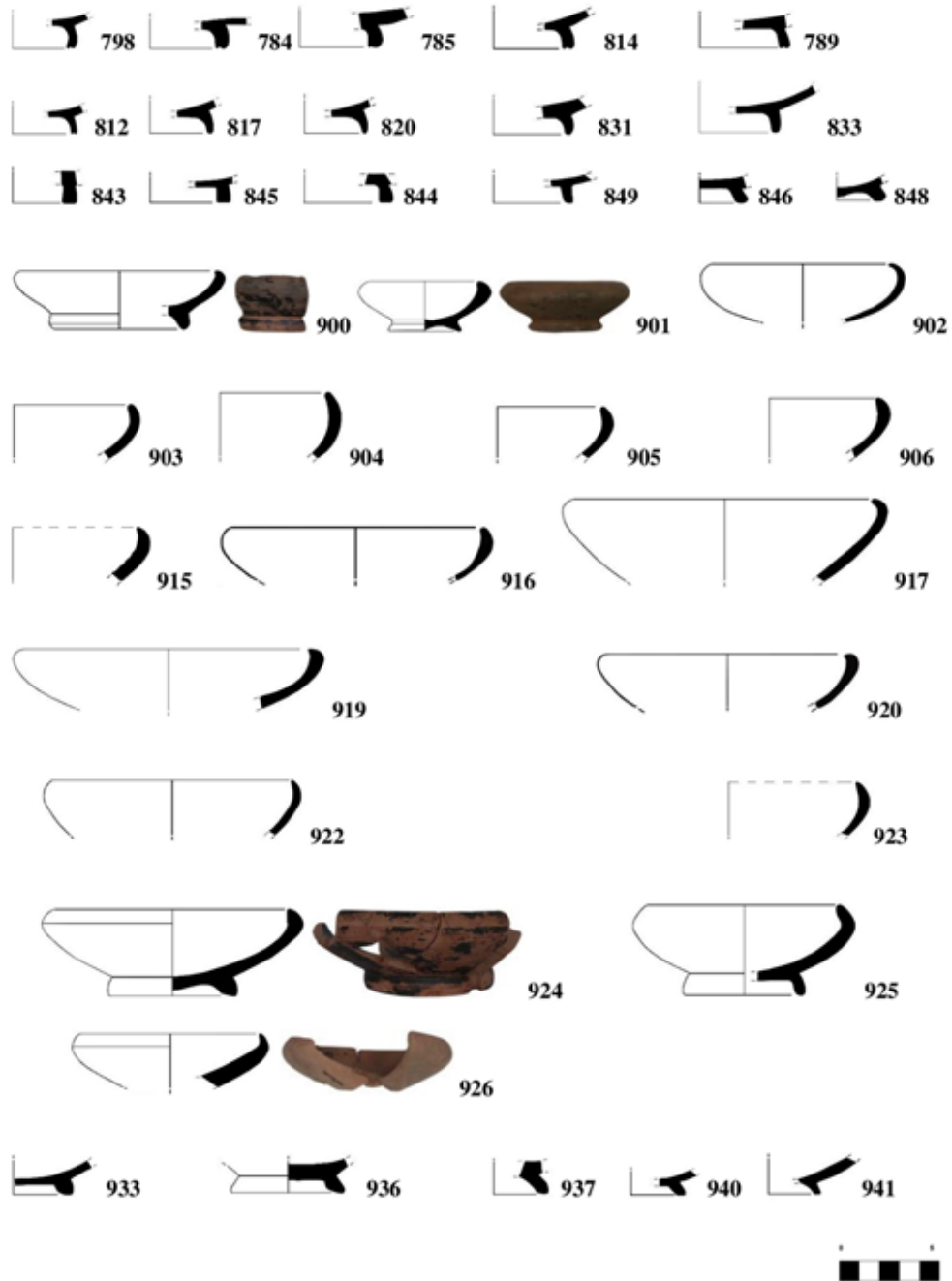
Πίνακας 9. Σκυφίδια έξω νεύοντα, κλασικός τύπος (529–566) και από ωχρό (567–572) και γκρίζο (573–574) πηλό. Σκυφίδια έσω νεύοντα, κλασικός τύπος με ομαλή καμπύλη και αποστρογγυλεμένη ακμή στο χείλος (575–698).

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

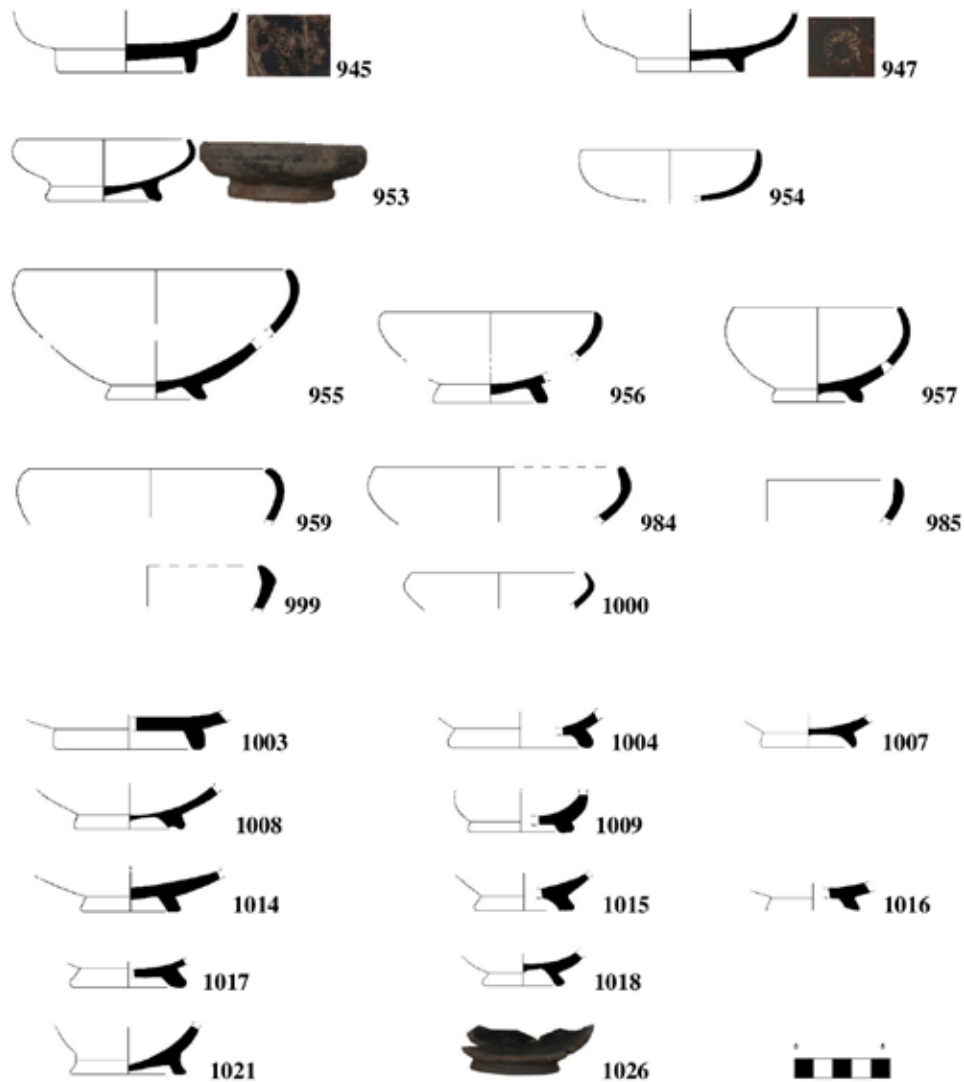
Πίνακας 10. Σκυφίδια έσω νεύοντα, με λεπτά τοιχώματα, ομαλή καμπύλη και αποστρογγυλεμένο χείλος (699–737), με ομαλή καμπύλη και οξεία ακμή (738–744), λεπτά με ομαλή καμπύλη και οξεία ακμή (745–749), με ομαλή καμπύλη και λοξό χείλος (750), με γωνιώδες περίγραμμα και αποστρογγυλεμένο χείλος (751–759), με γωνιώδες περίγραμμα και οξεία ακμή στο χείλος (760–779).

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

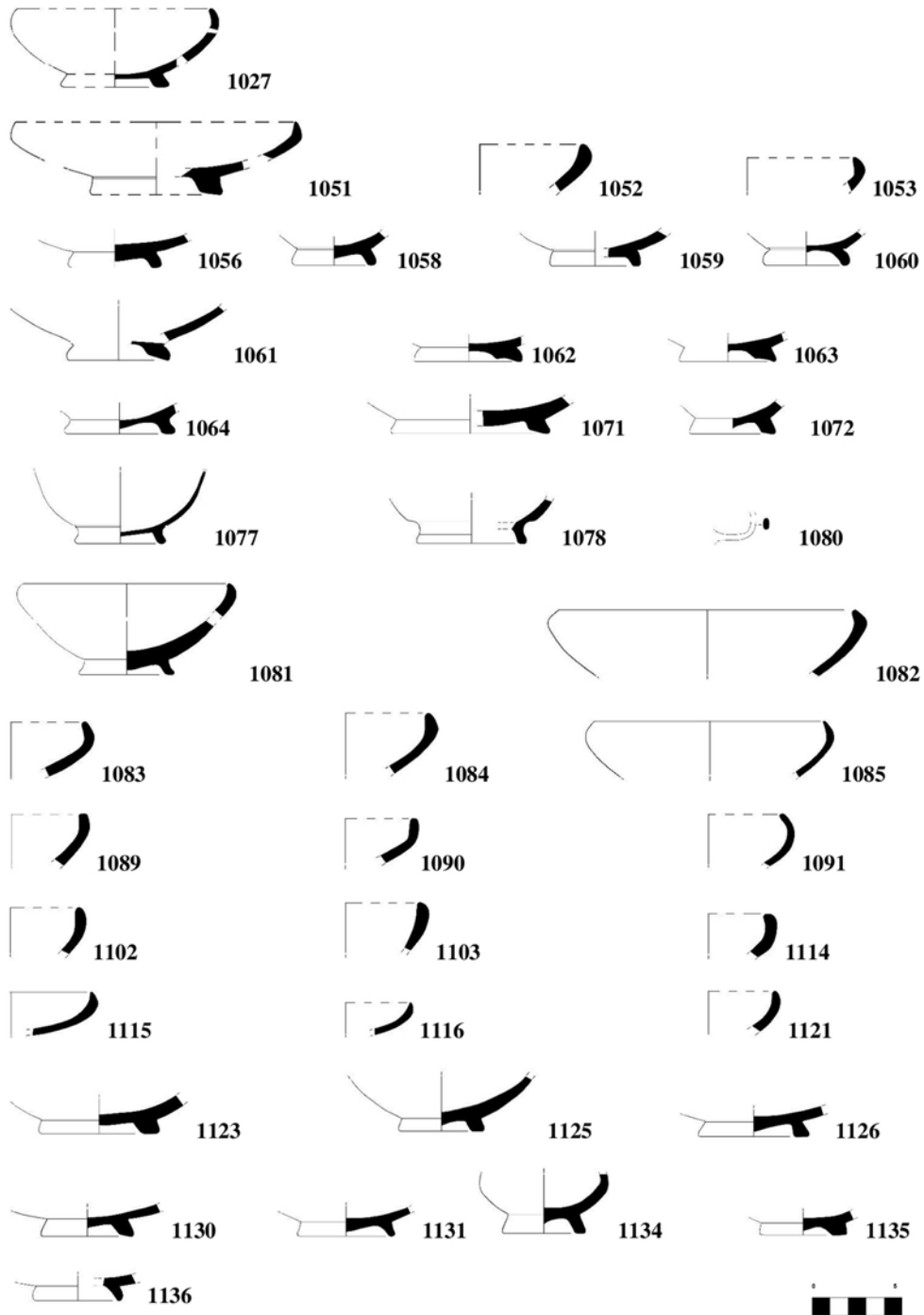
Πίνακας 11. Βάσεις από σκυφίδια διαφόρων τύπων (780-854), σκυφίδια ελληνιστικού τύπου (900-901), σκυφίδιο ημίβαφο (902), βαθιά σκυφίδια με αποστρογγυλεμένο χείλος (903-918), με οξεία ακμή χείλος (919-921), με λεπτά τοιχώματα (922-923), με γωνιώδες περίγραμμα (924-930) και βάσεις σκυφιδίων (933-944).

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

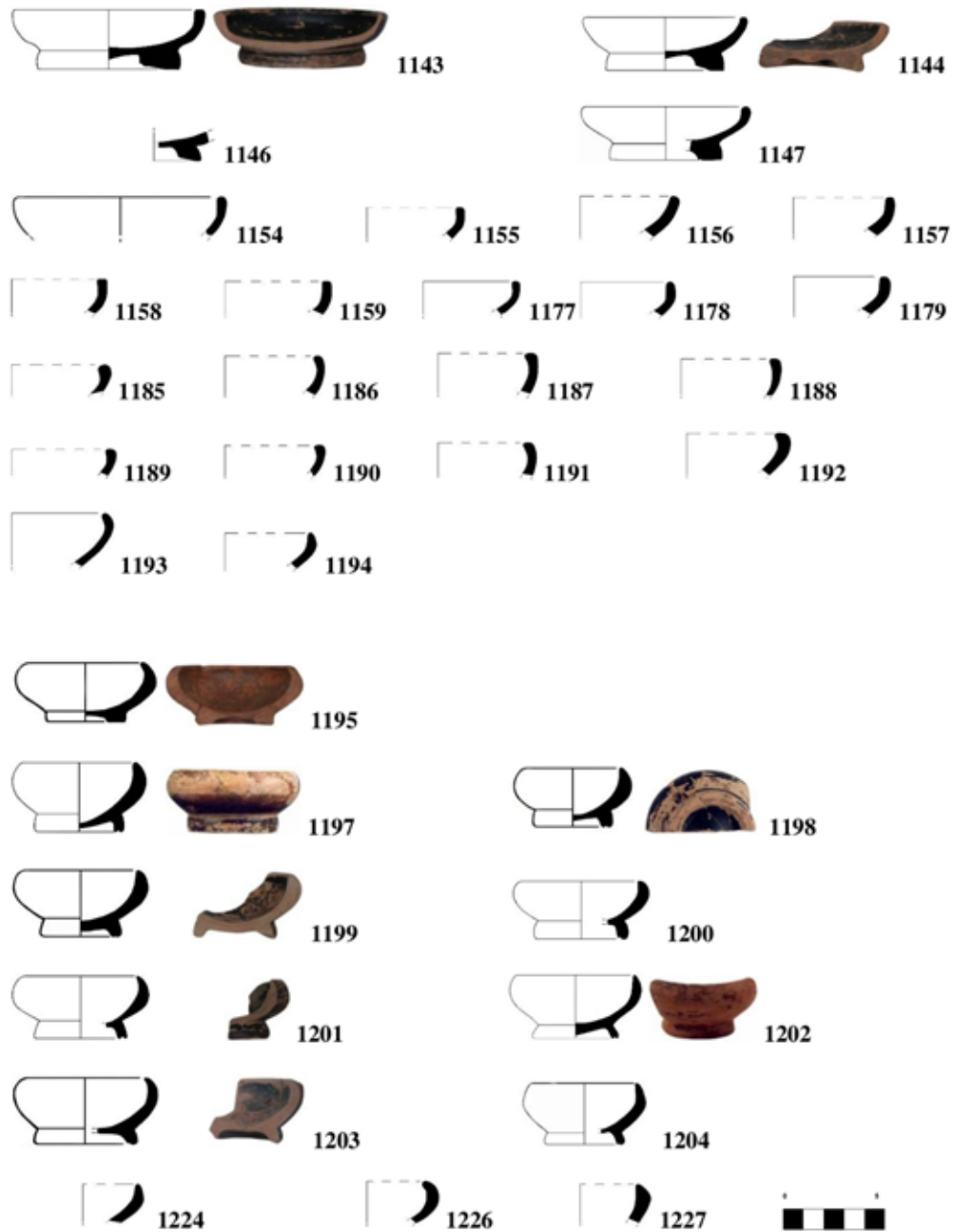
Πίνακας 12. Βαθιά έσω νεύοντα σκυφίδια με εμπέστο ρόδακα (945–952), έσω νεύοντα σκυφίδια από γκριζο πηλό (953–1026), ρηχά (953–954), βαθιά (955–958), χείλη (959–1002) και βάσεις (1003–1026). περίγραμμα και οξεία ακμή (924–930) και βάσεις (933–944).

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

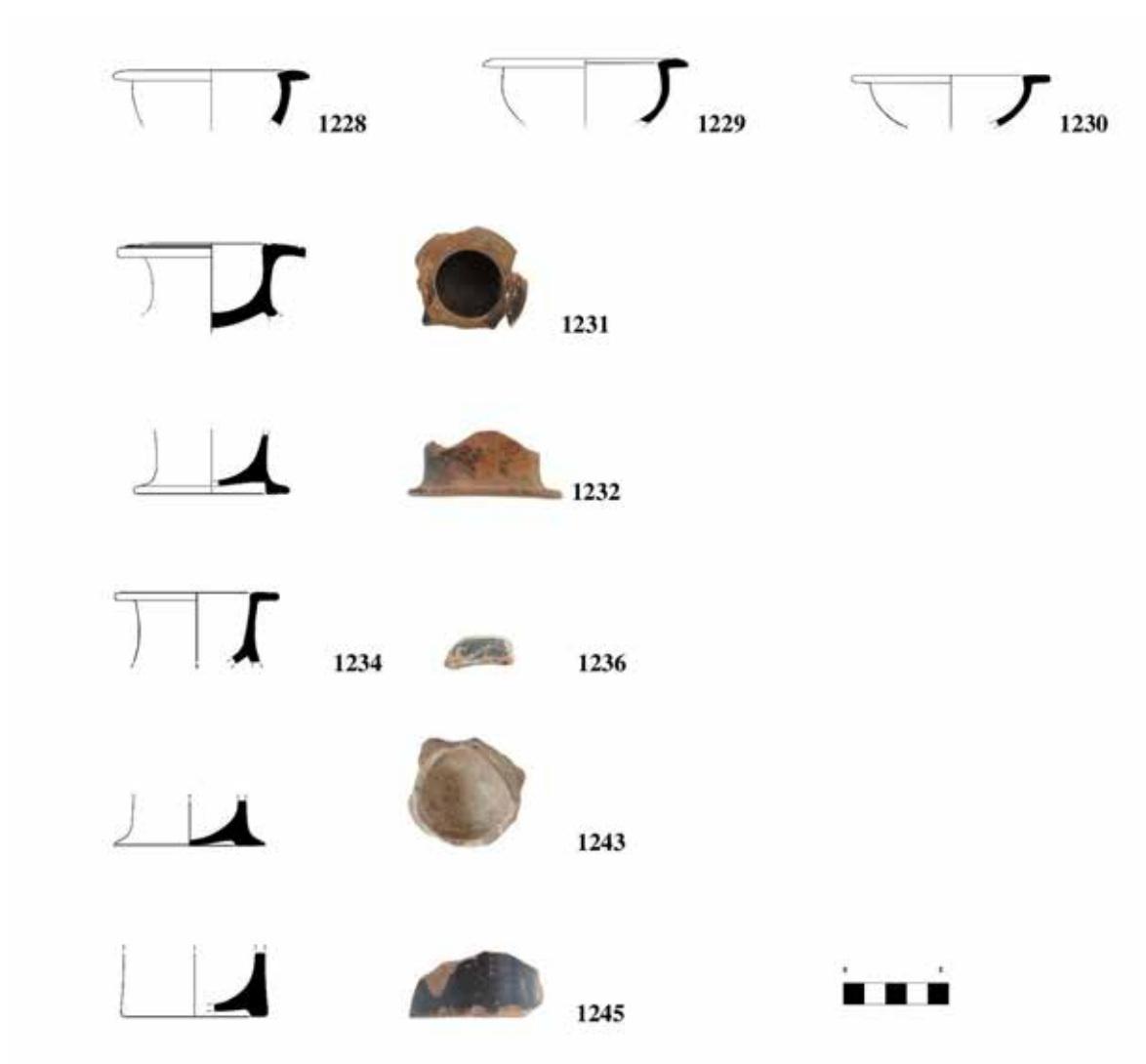
Πίνακας 13. Βαθιά έως νεύοντα σκυφίδια από ροδαλό-ωχρό πηλό (1027–1076), μικρά σκυφίδια από ωχρό πηλό (1077–1080) και βαθιά σκυφίδια από ερυθρό πηλό (1081–1142).

ΠΙΝΑΚΑΣ 14

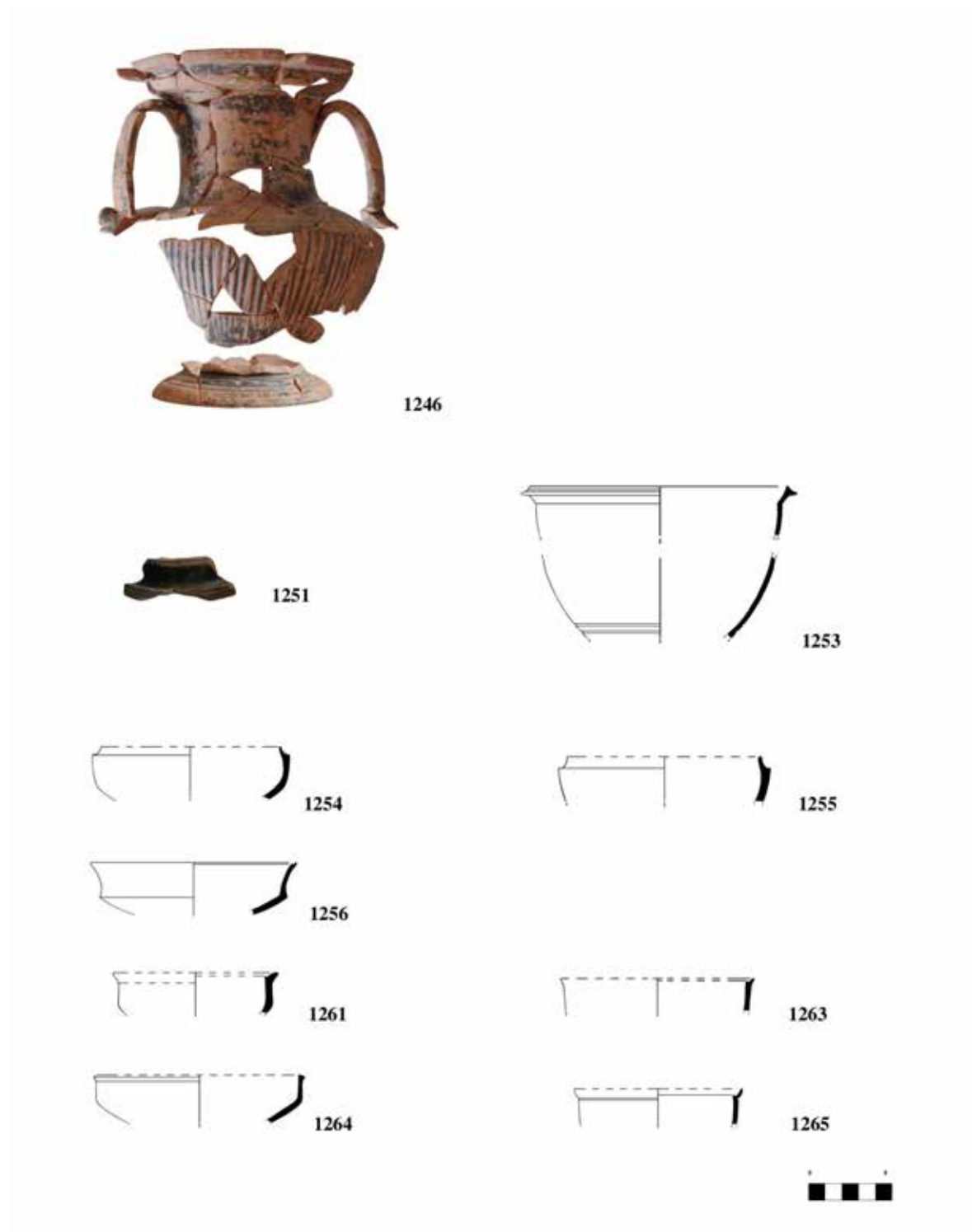
Πίνακας 14. Μικρά έσω νεύοντα σκυφίδια με ευρεία βάση (1143-1194) και μικρά σκυφίδια-αλατιέρες (1195-1227).

ΠΙΝΑΚΑΣ 15

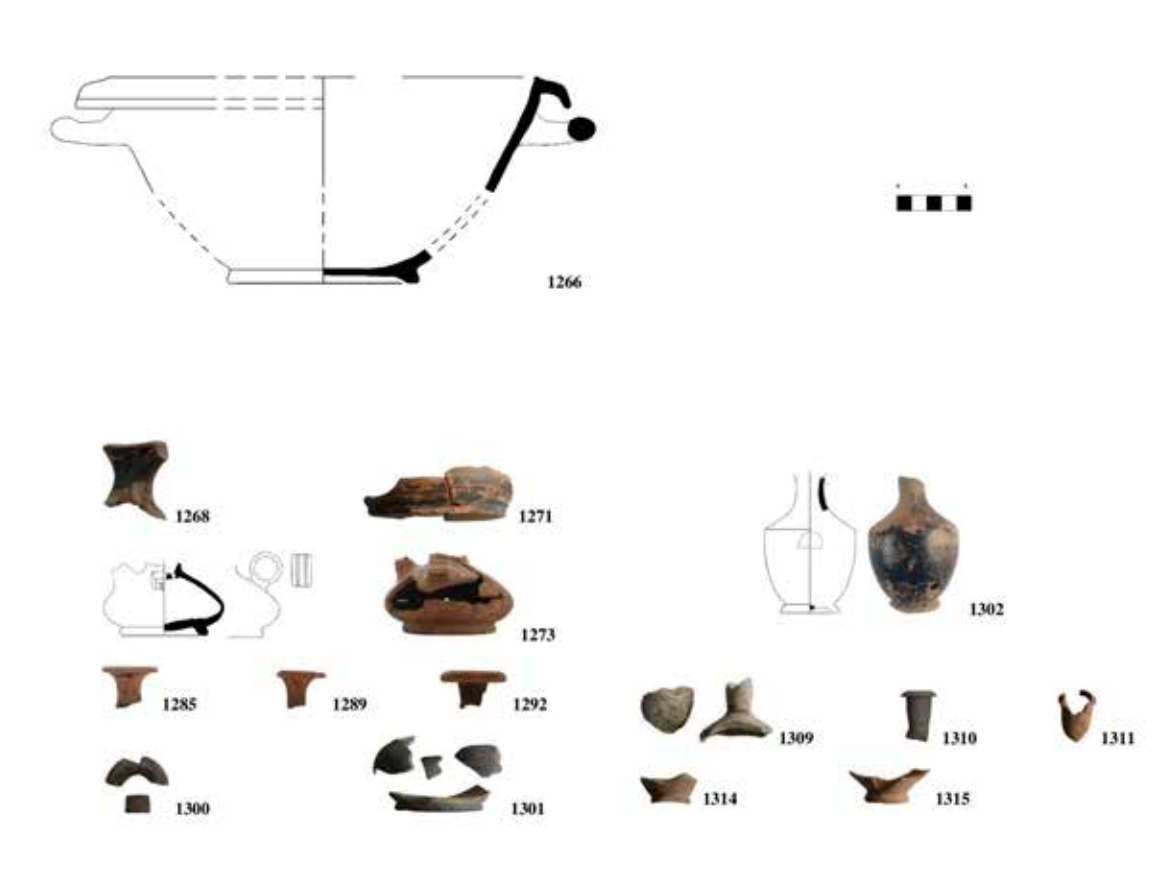
Πίνακας 15. Μικρά σκυφίδια με οριζόντιο ταινιωτό χείλος (1228-1230) και αλατιέρες (1231-1245).

ΠΙΝΑΚΑΣ 16

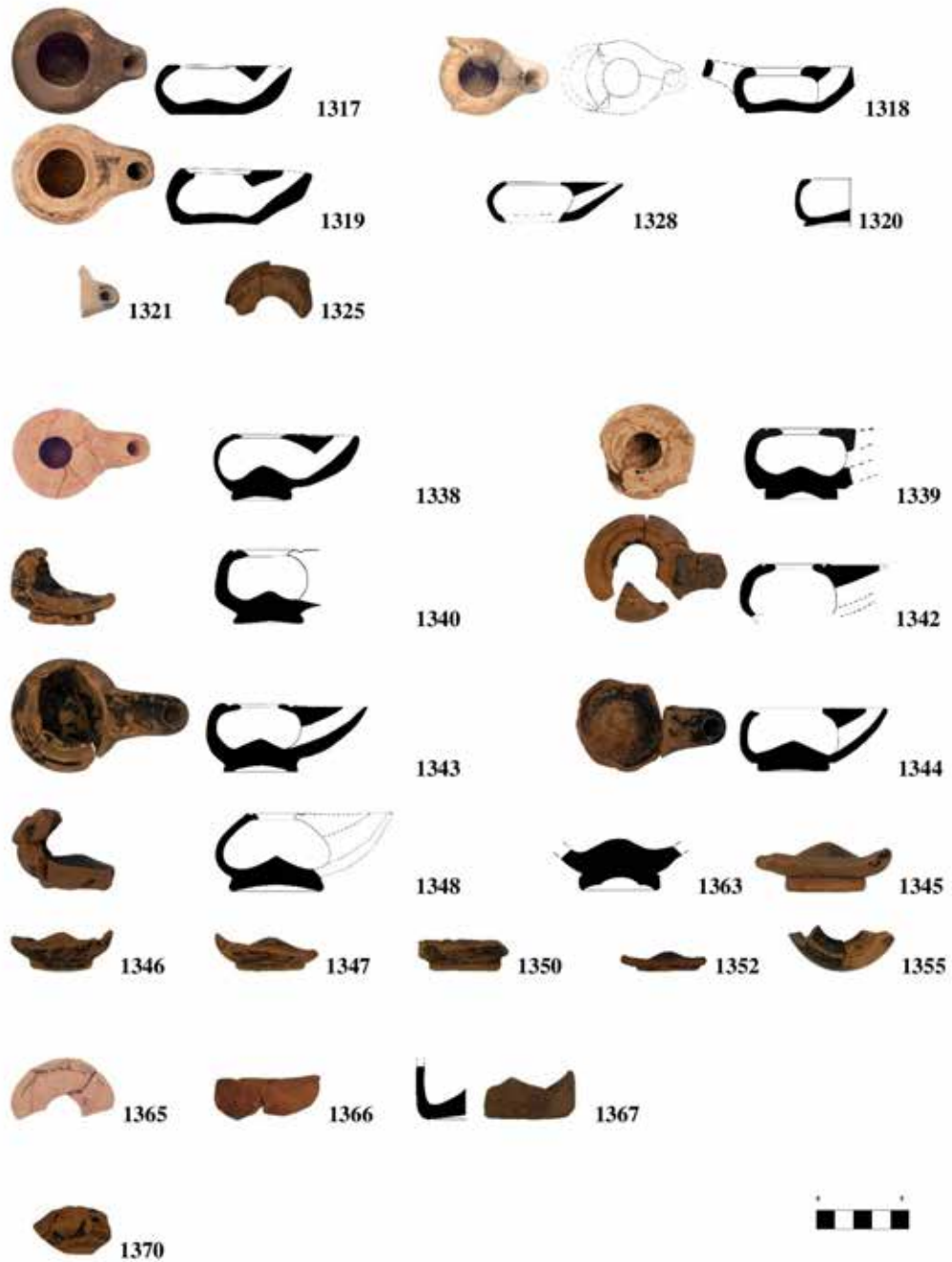
Πίνακας 16. Αμφορέας (1246), κρατήρες και κρατηρίσκοι (1251–1253), λεκανίδες κ.ά. (1254–1265).

ΠΙΝΑΚΑΣ 17

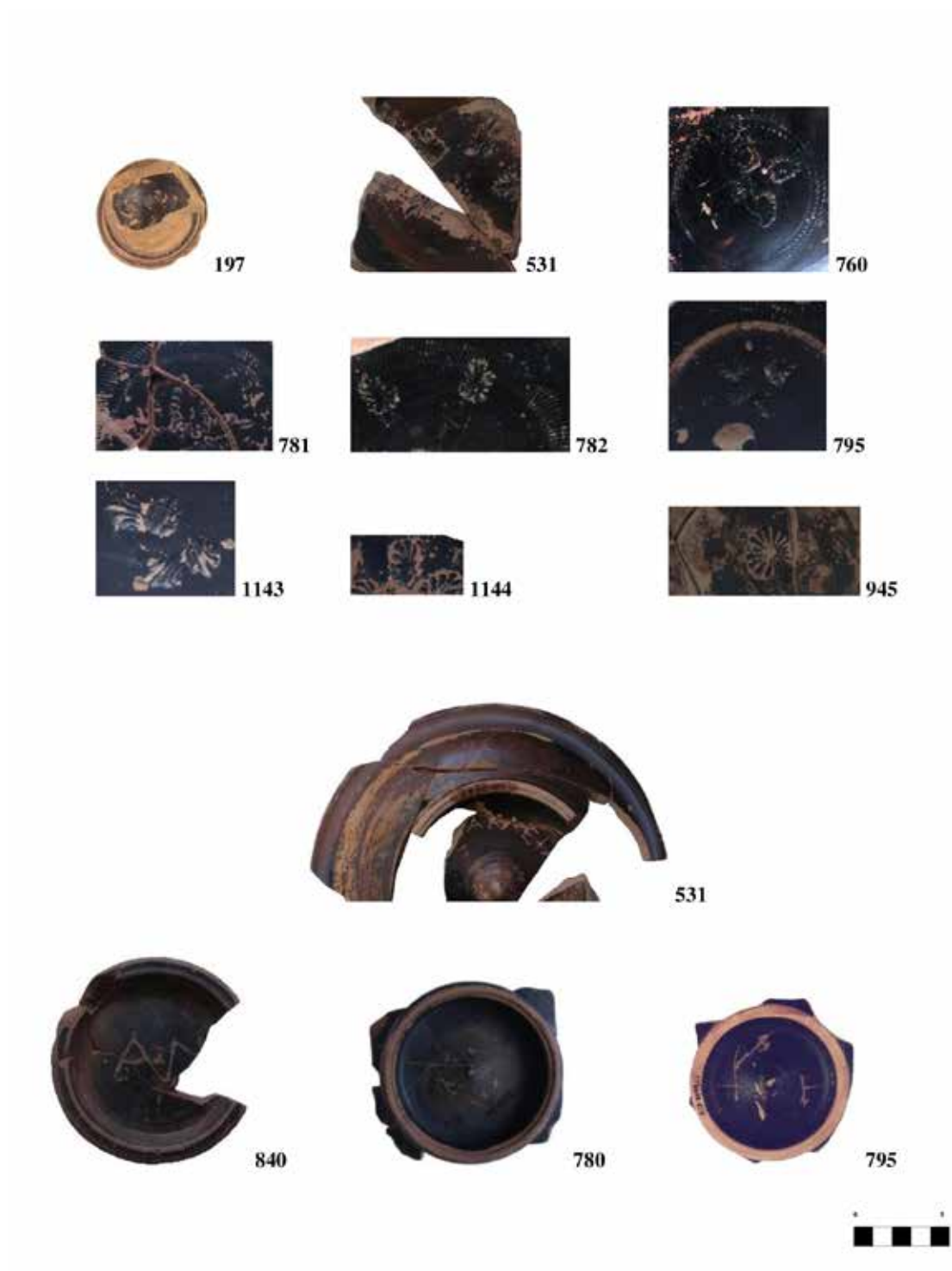
Πίνακας 17. Λεκάνη (1266), ασκοί (1267–1301), λυκήθια (1302–1308) και μυροδοχεία (1309–1316).

ΠΙΝΑΚΑΣ 18

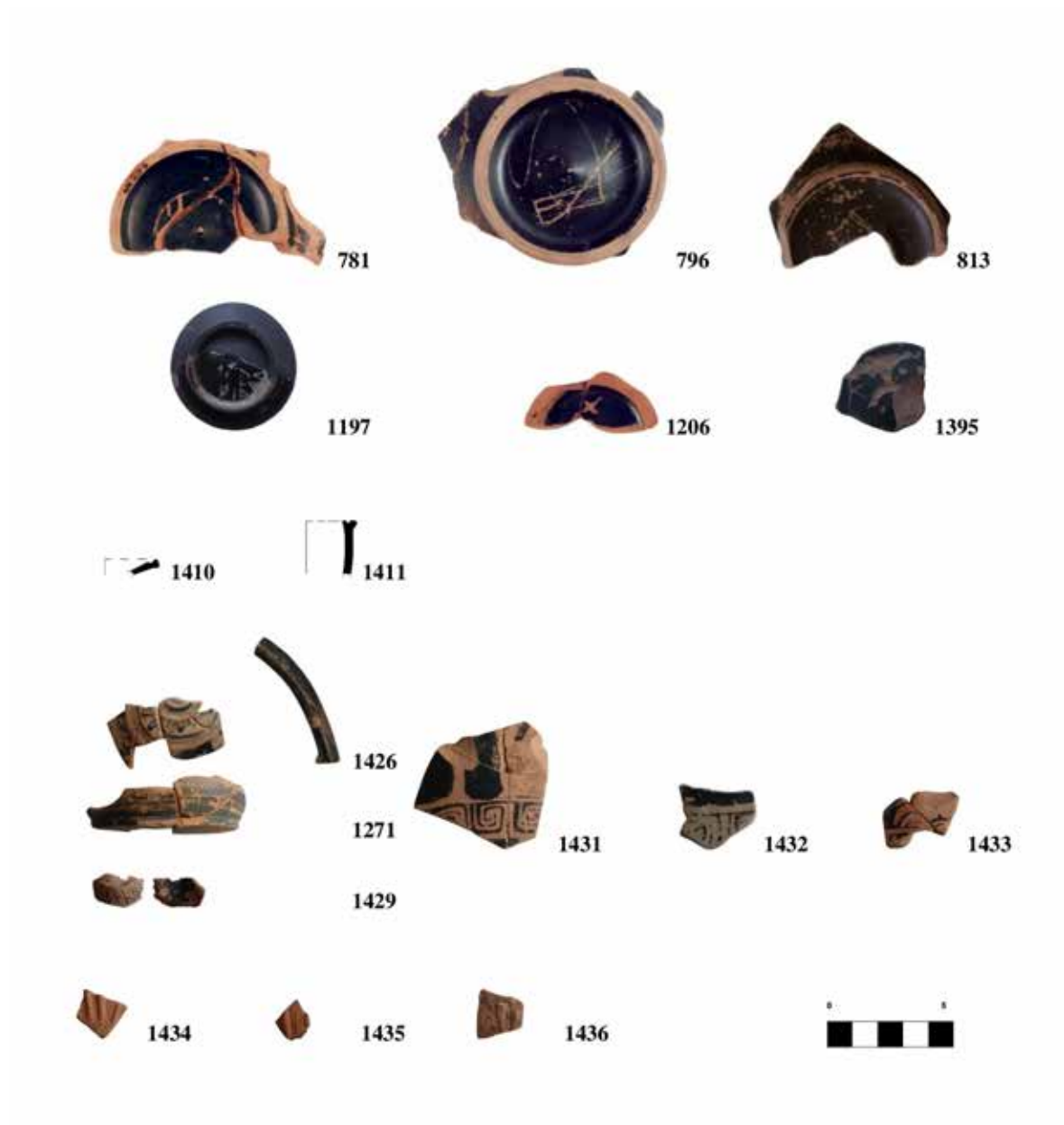
Πίνακας 18. Λύχνοι, ανοιχτοί (1317–1321), σφαιρικοί (1338–1344), δισκώμορφοι (1365–1367) και φακοειδείς (1368–1370).

ΠΙΝΑΚΑΣ 19

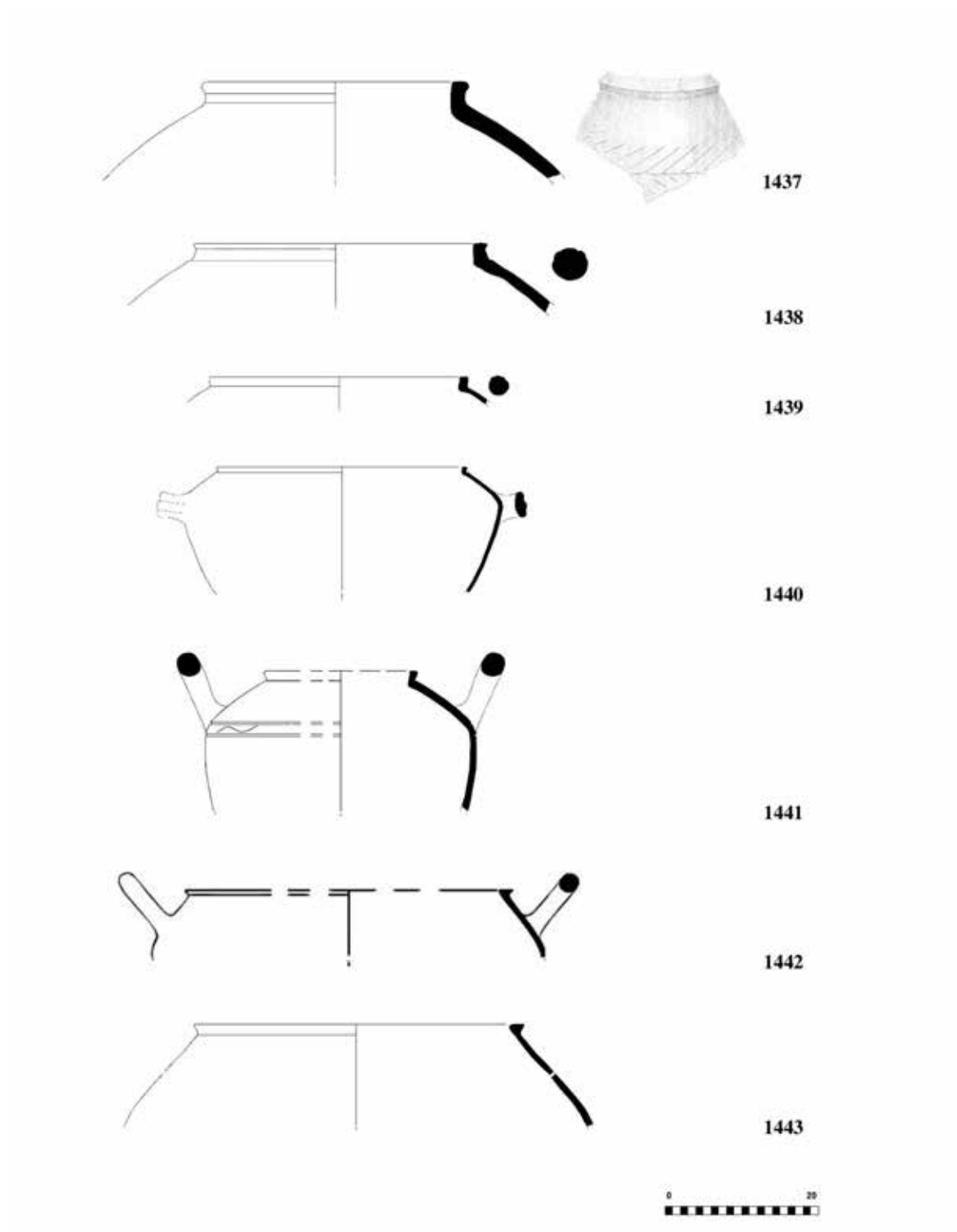
Πίνακας 19. Μελαμβαφή αγγεία με εμπίεστη διακόσμηση και εγχάρακτες επιγραφές ή σύμβολα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 20

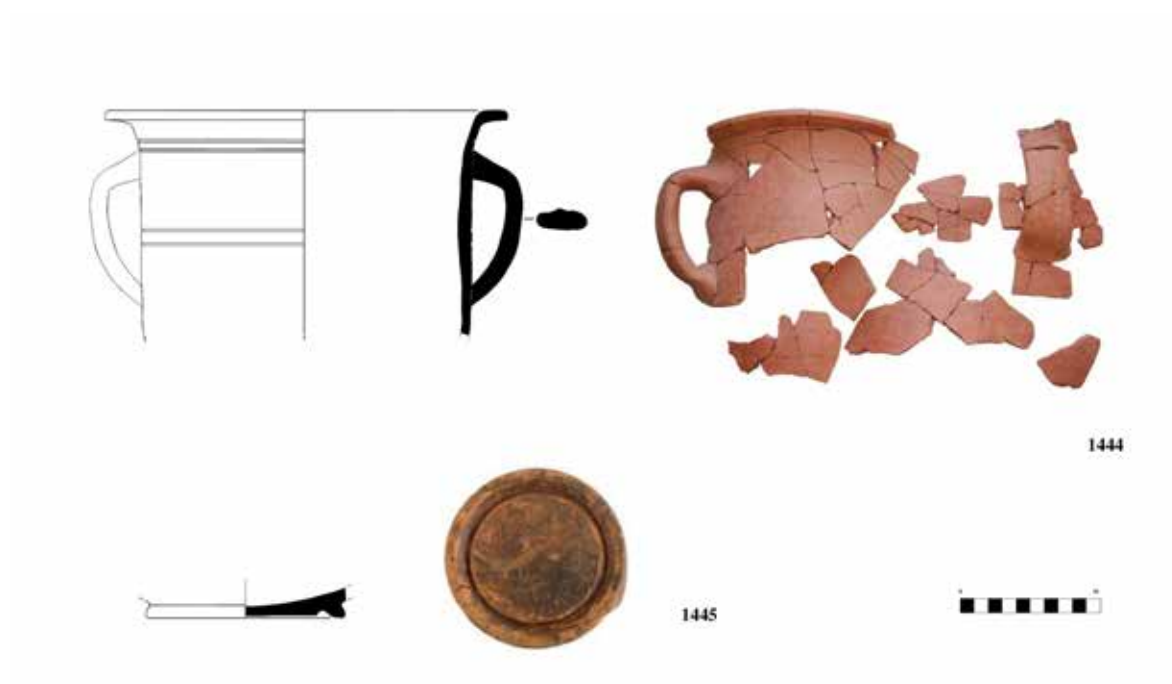
Πίνακας 20. Μελαμβαφή αγγεία με εγχάρακτες επιγραφές ή σύμβολα, αδιάγνωστα μελαμβαφή όστρακα (1382–1425), ερυθρόμορφα και γραπτά αγγεία (1426–1436) και ανάγλυφη κεραμική (1434–1436).

ΠΙΝΑΚΑΣ 21

Πίνακας 21. Αποθηκευτικά σκεύη, σιπύες (1437–1443).

ΠΙΝΑΚΑΣ 22

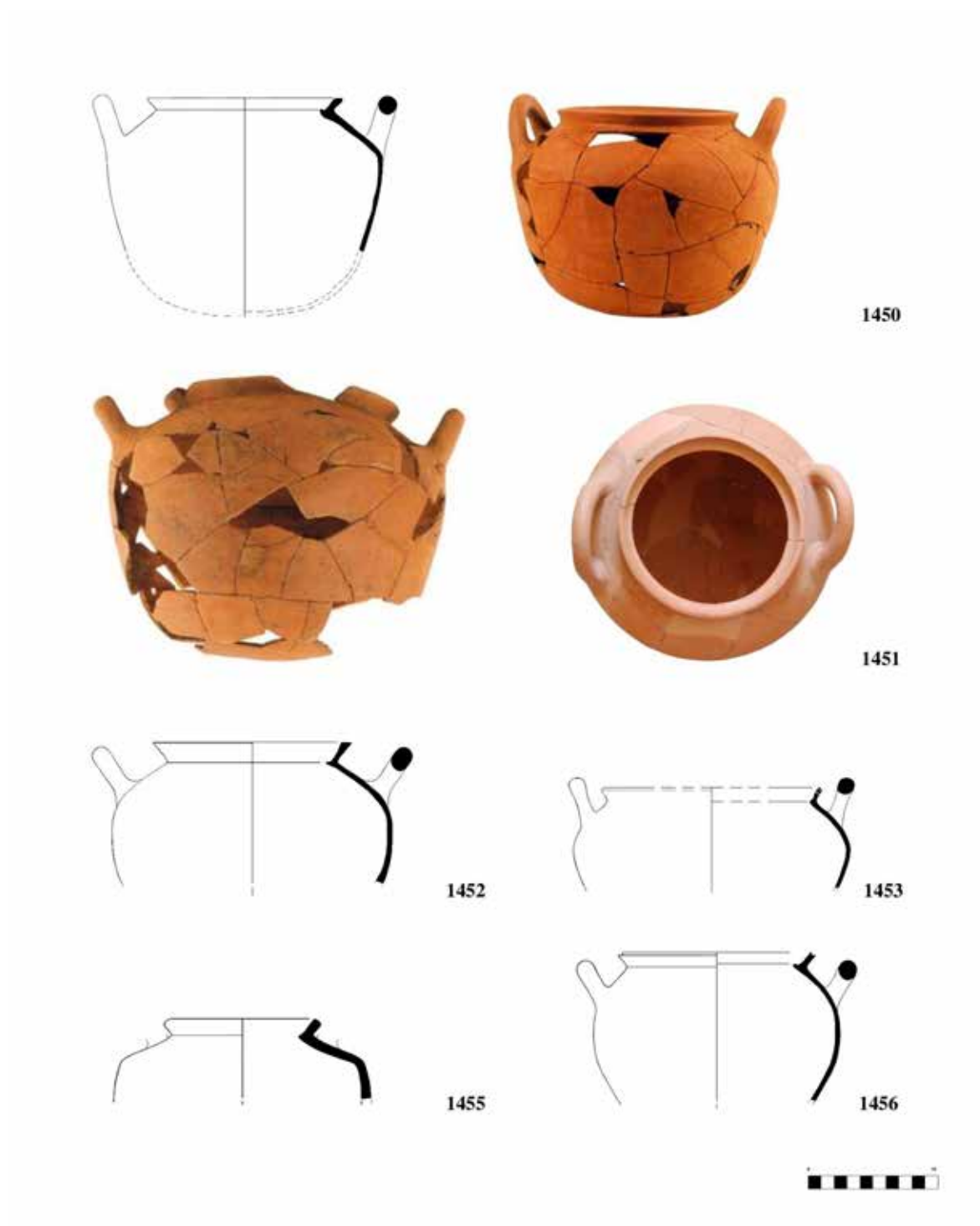
Πίνακας 22. Λέβητες κυλινδρικοί (1444–1445).

ΠΙΝΑΚΑΣ 23

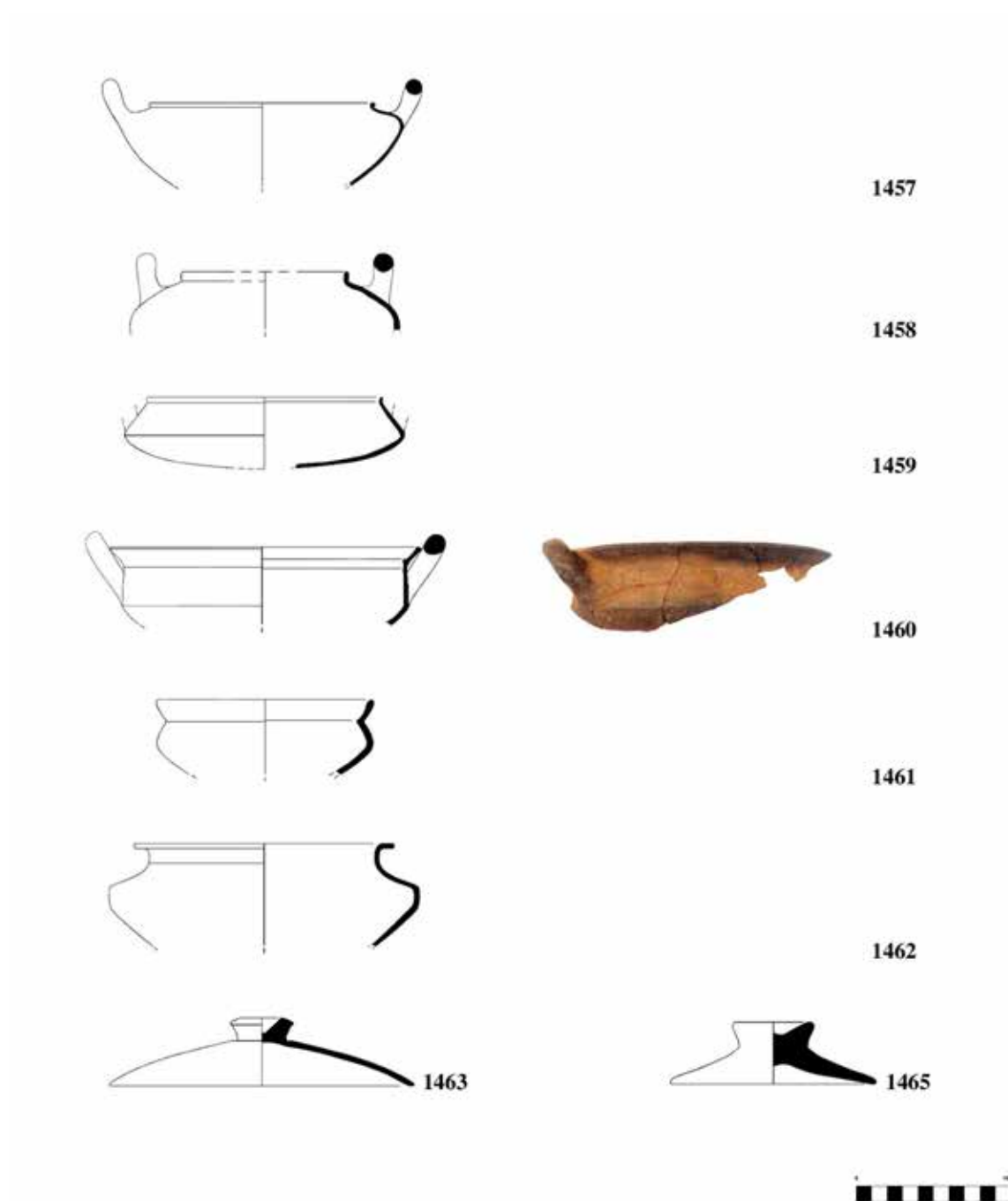
Πίνακας 23. Χυτροειδή αγγεία, αρτήρες (1446–1449).

ΠΙΝΑΚΑΣ 24

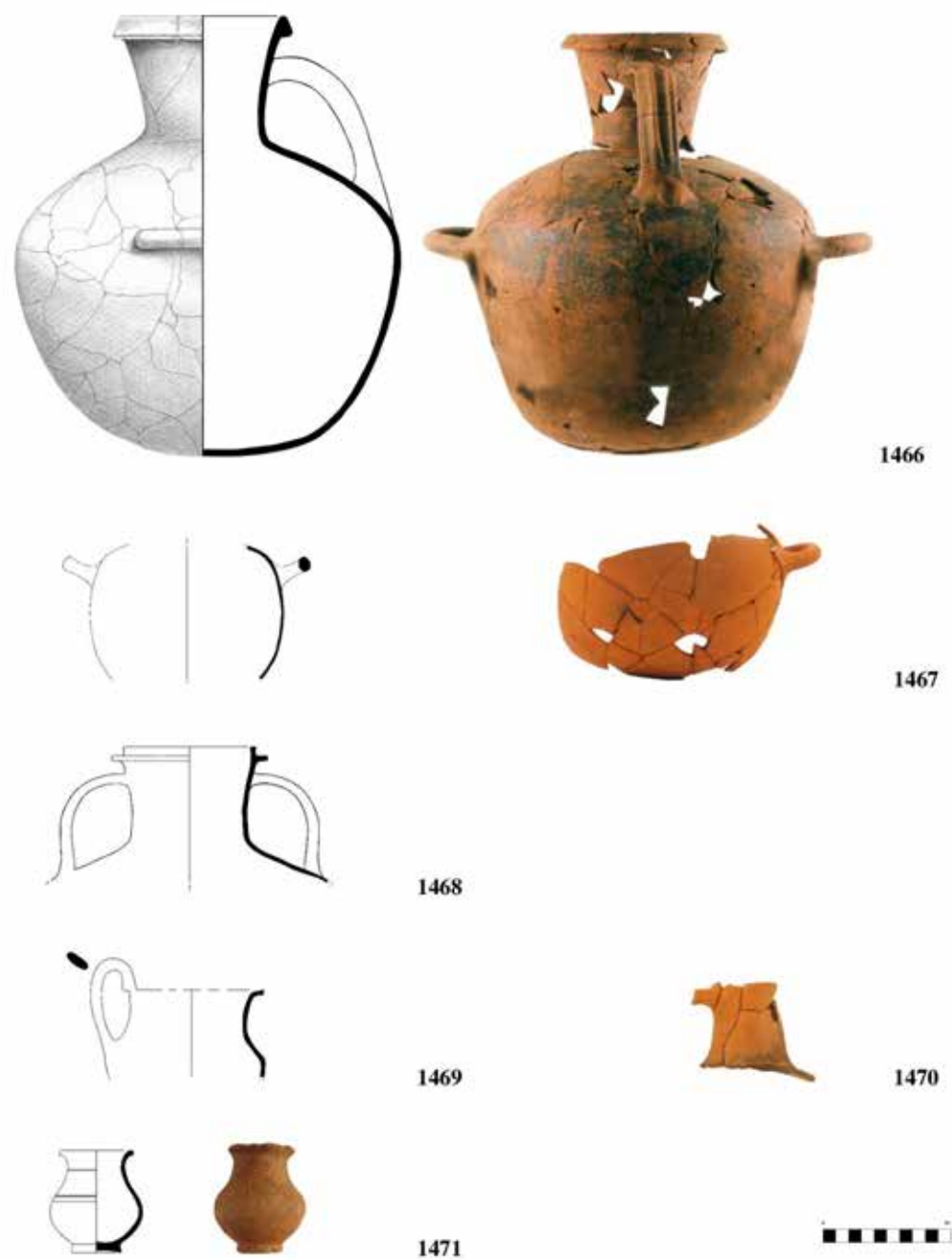
Πίνακας 24. Χυτροειδή αγγεία, χύτρες (1450–1456).

ΠΙΝΑΚΑΣ 25

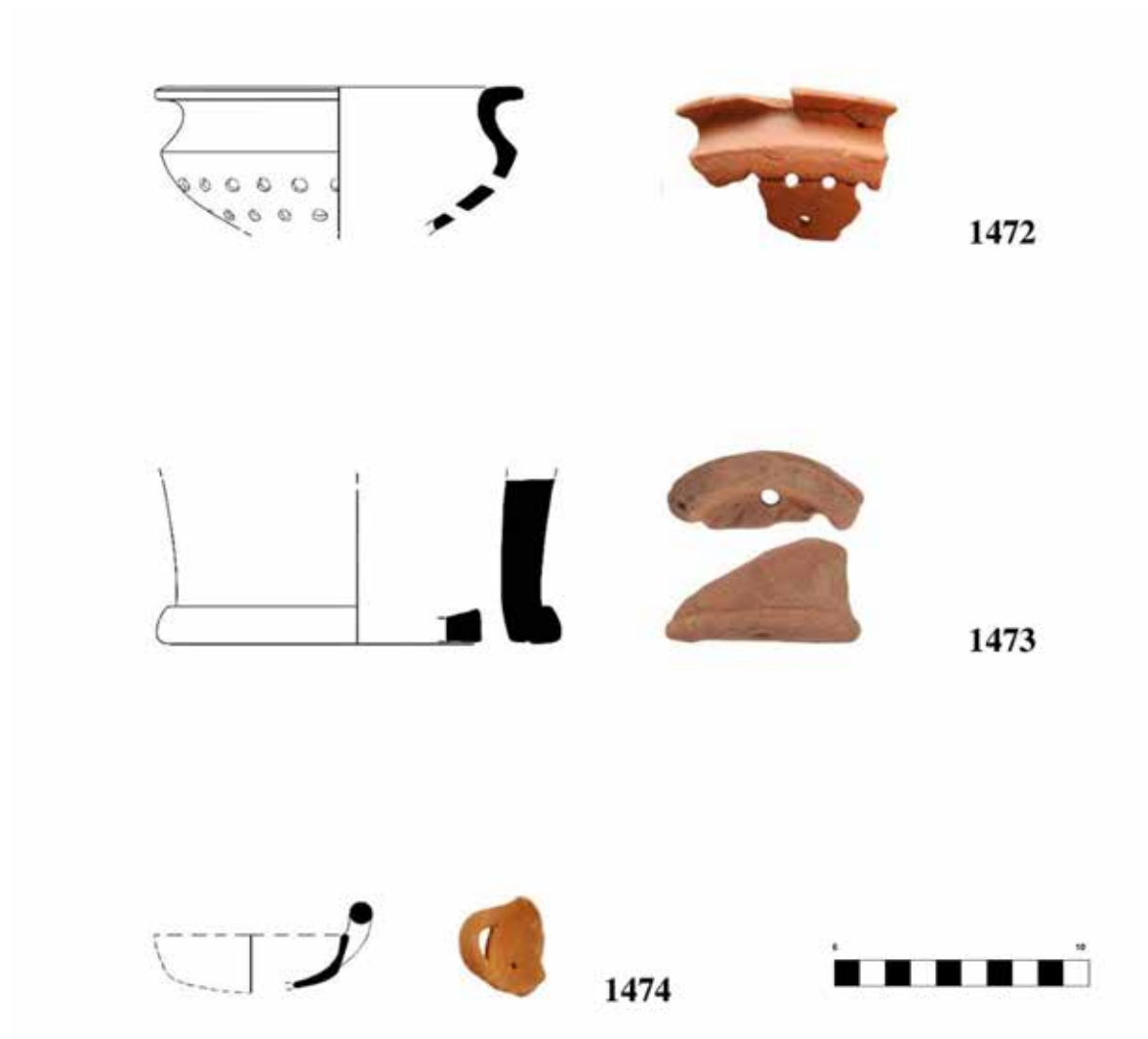
Πίνακας 25. Χυτροειδή αγγεία, λοπάδες κ.ά. (1457–1462) και πώματα (1463–1465).

ΠΙΝΑΚΑΣ 26

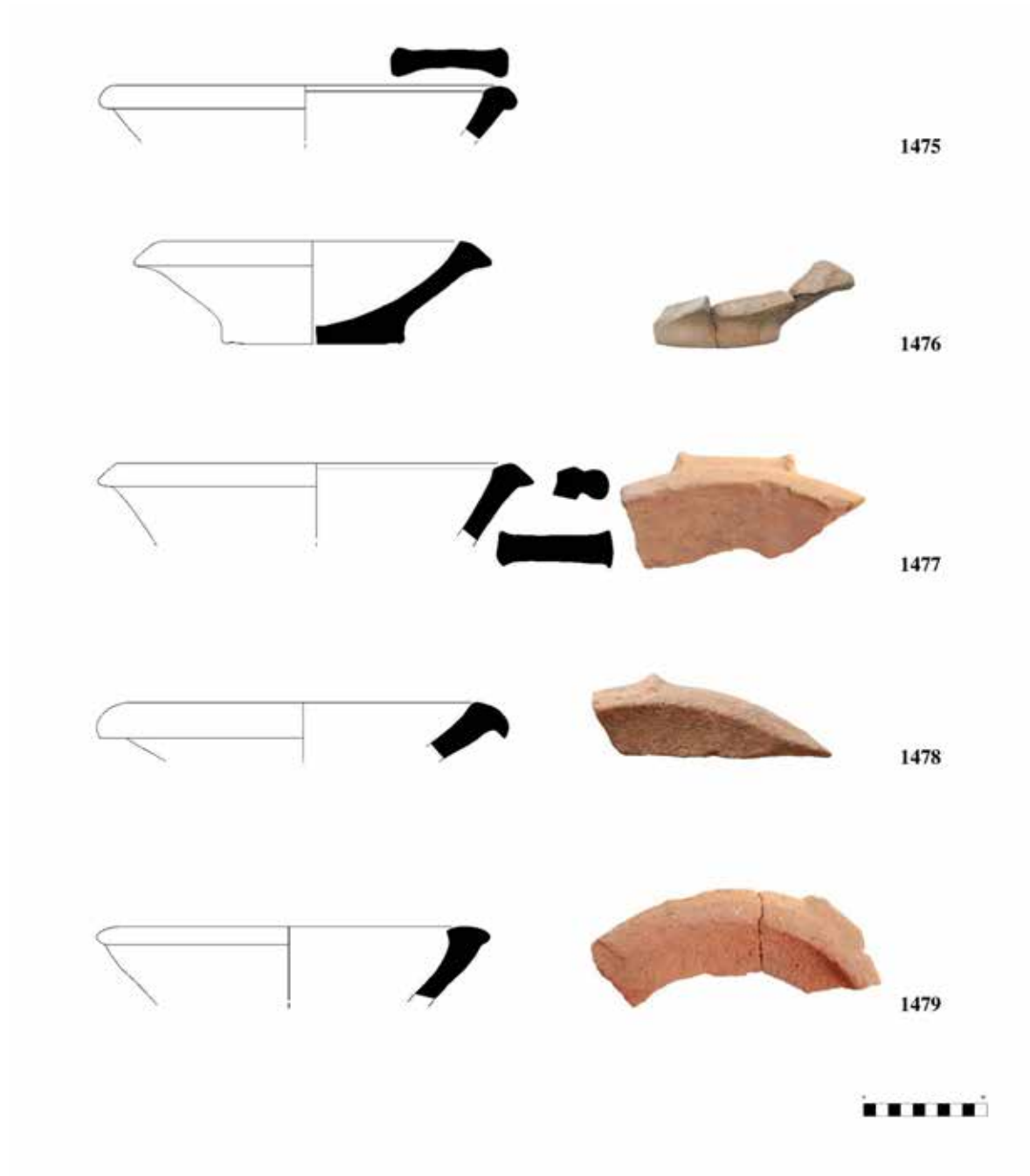
Πίνακας 26. Μεταφορικά αγγεία, υδρίες (1466–1467), οινοχόες, πρόχοι κ.ά. (1468–1471).

ΠΙΝΑΚΑΣ 27

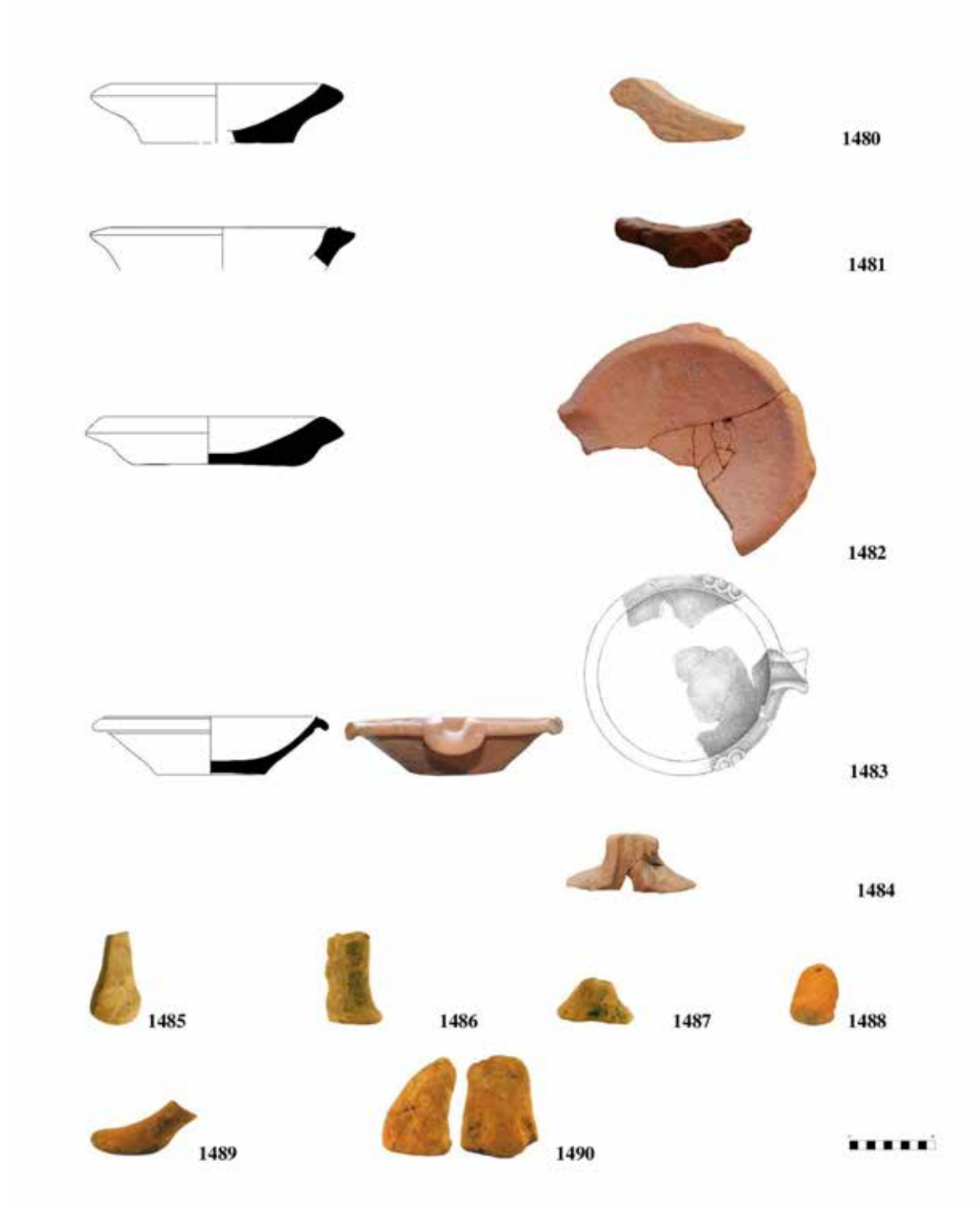
Πίνακας 27. Διάφορα αβαφή αγγεία, μικροί ηθμοί (1472–1473) και κυάθιο (1474).

ΠΙΝΑΚΑΣ 28

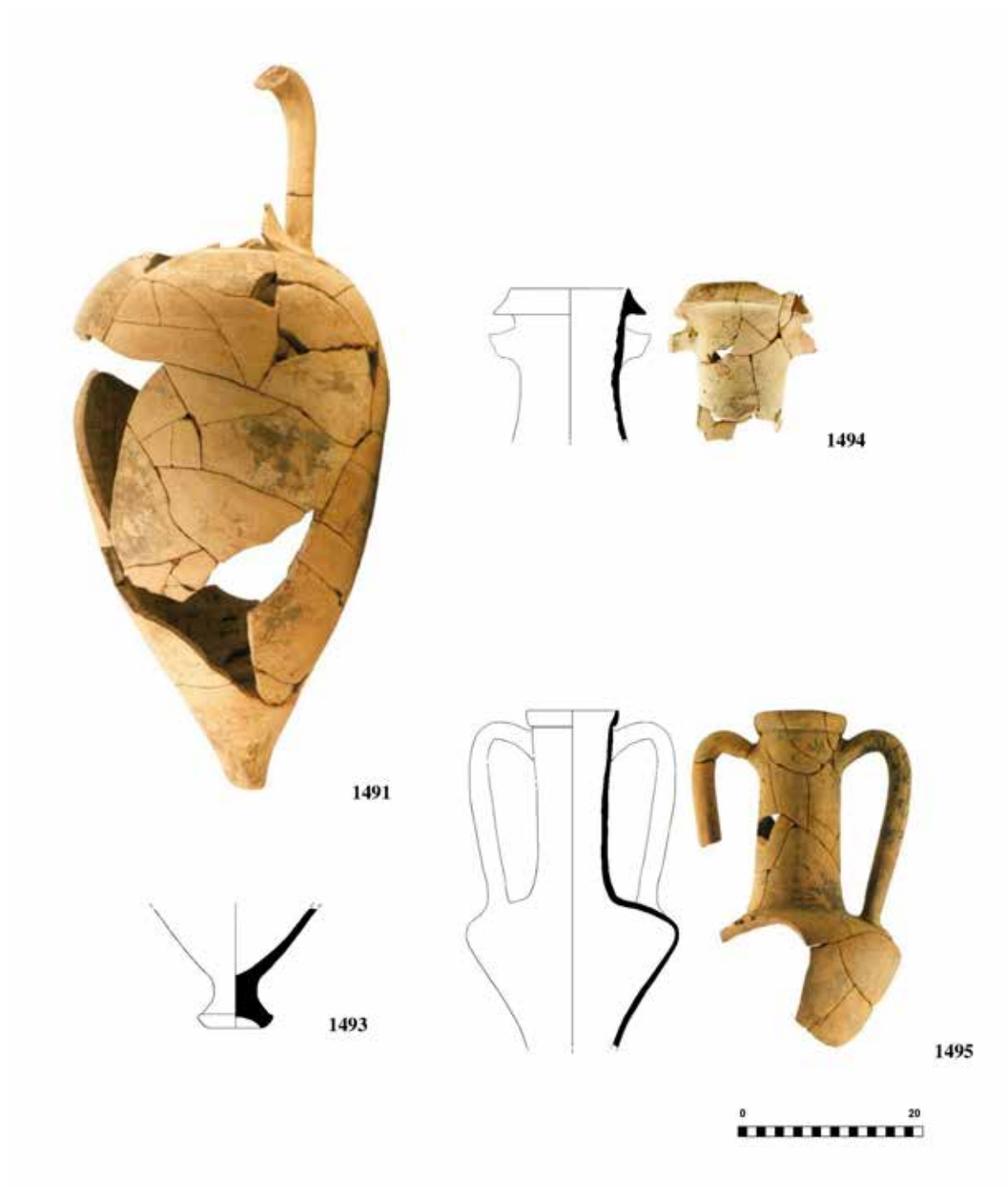
Πίνακας 28. Ιγδία, τύπος 1/Α (1475–1477), τύπος 1/Β (1478) και τύπος 1/Γ (1479).

ΠΙΝΑΚΑΣ 29

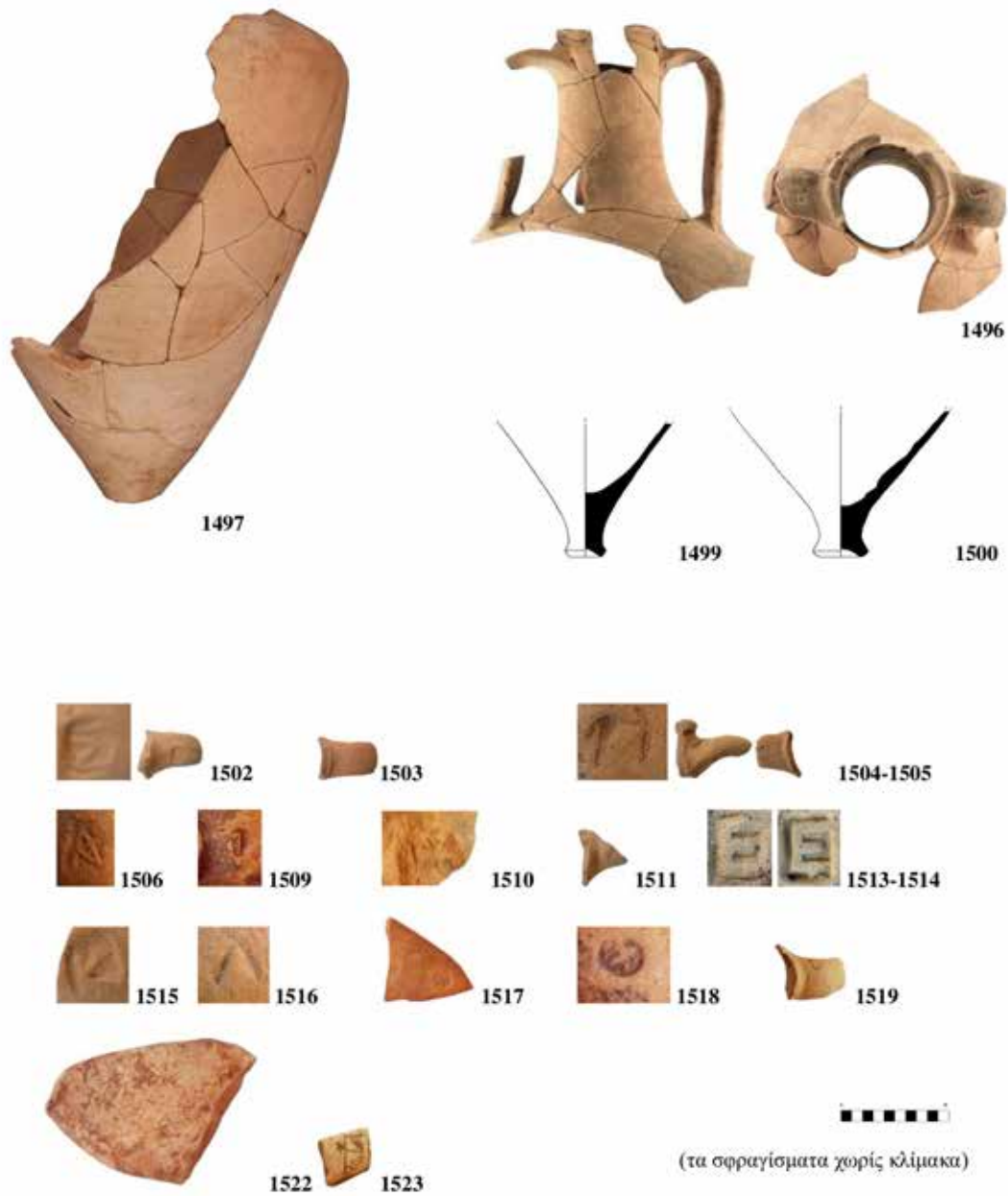
Πίνακας 29. Ίγδια τύπος 1/Δ (1480–1482), τύπος 2 (1483–1484) και δοίδυκες (1485–1490).

ΠΙΝΑΚΑΣ 30

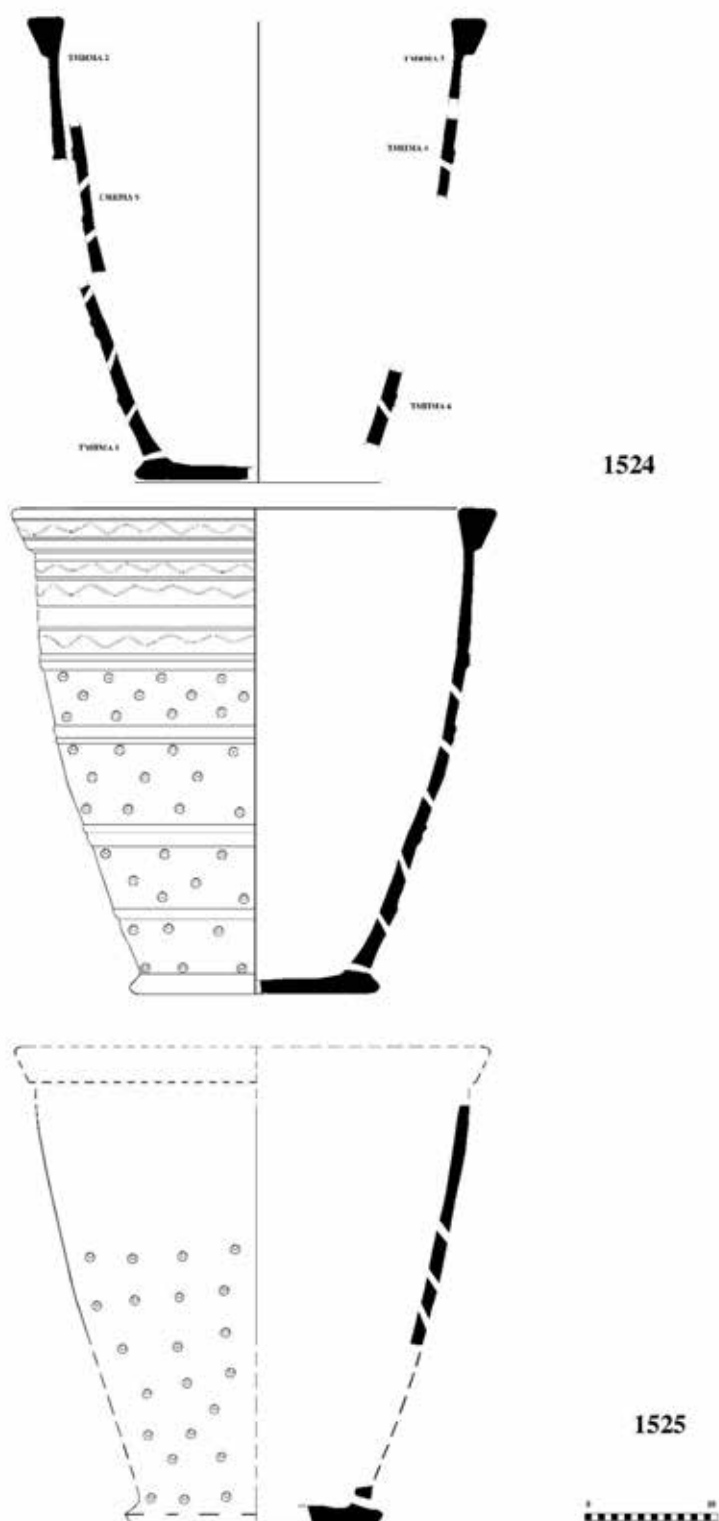
Πίνακας 30. Οξυπύθμενοι εμπορικοί αμφορείς διαφόρων τύπων (1491–1495).

ΠΙΝΑΚΑΣ 31

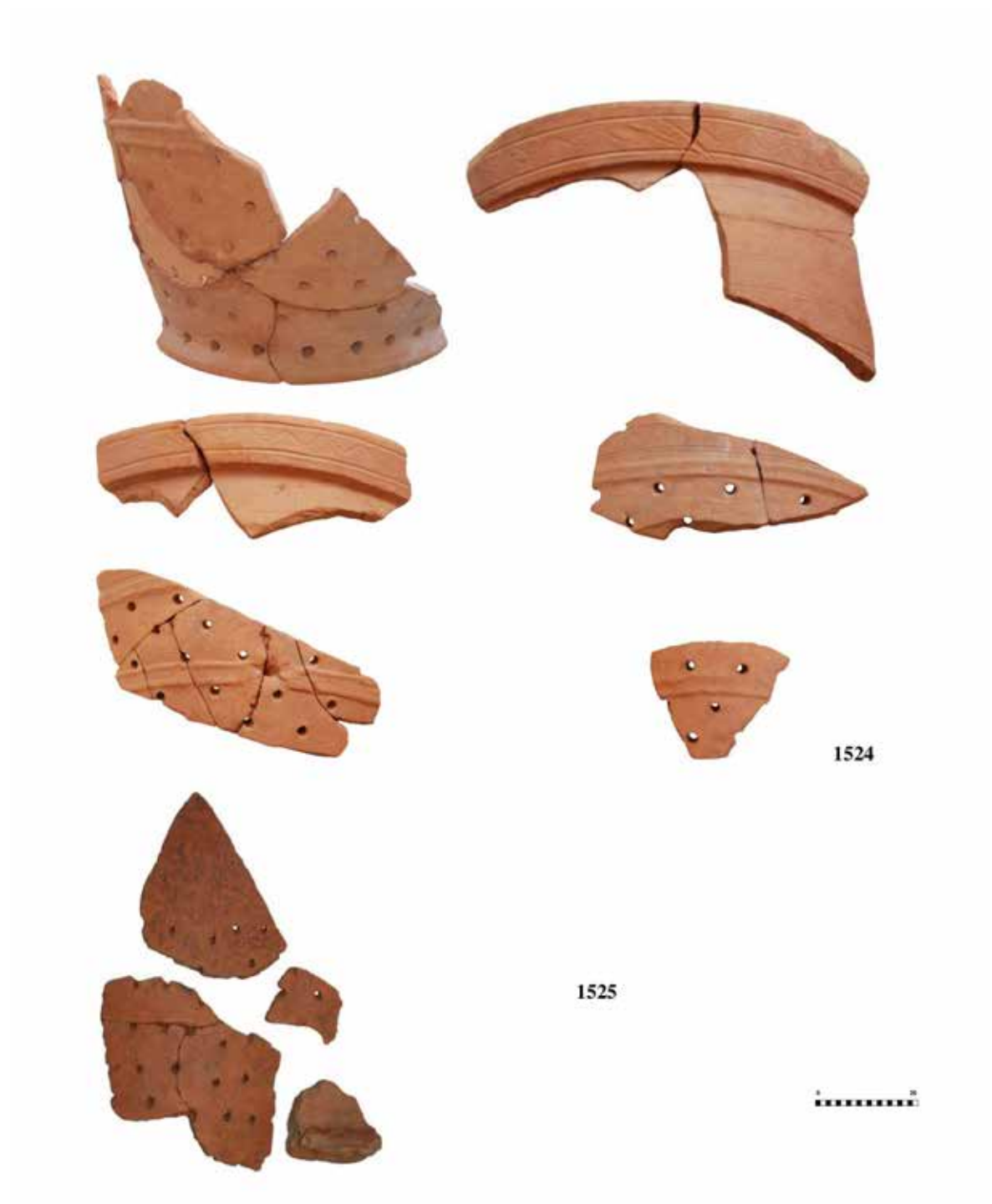
Πίνακας 31. Οξυπύθμενοι εμπορικοί αμφορείς τύπου Μένδης (1496–1500), ενσφράγιστες λαβές (1501–1521) και ενσφράγιστα ή εγχάρακτα όστρακα αμφορέων (1522–1523).

ΠΙΝΑΚΑΣ 32

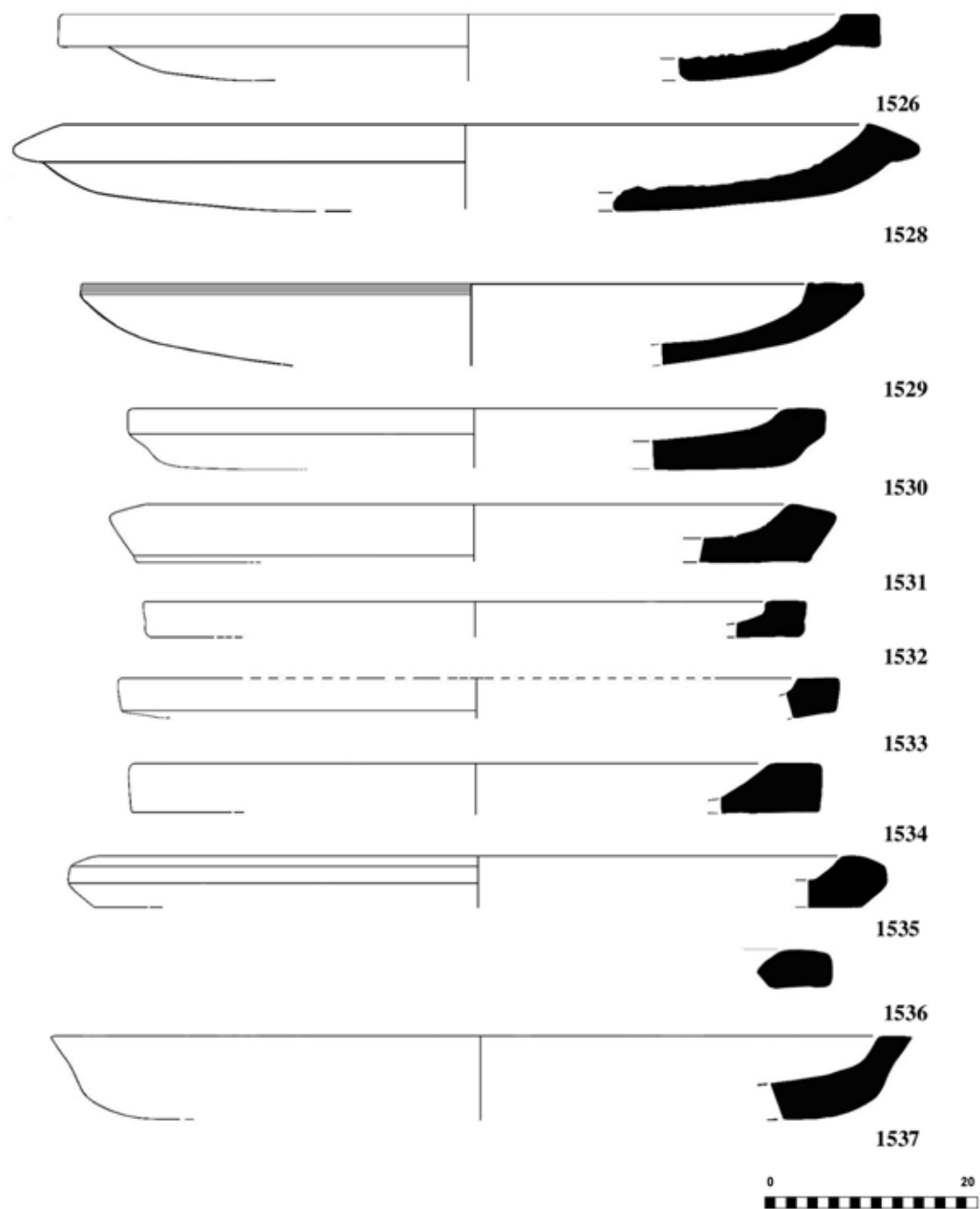
Πίνακας 32. Μεγάλοι ηθμοί-ληνοί (1524-1525).

ΠΙΝΑΚΑΣ 33

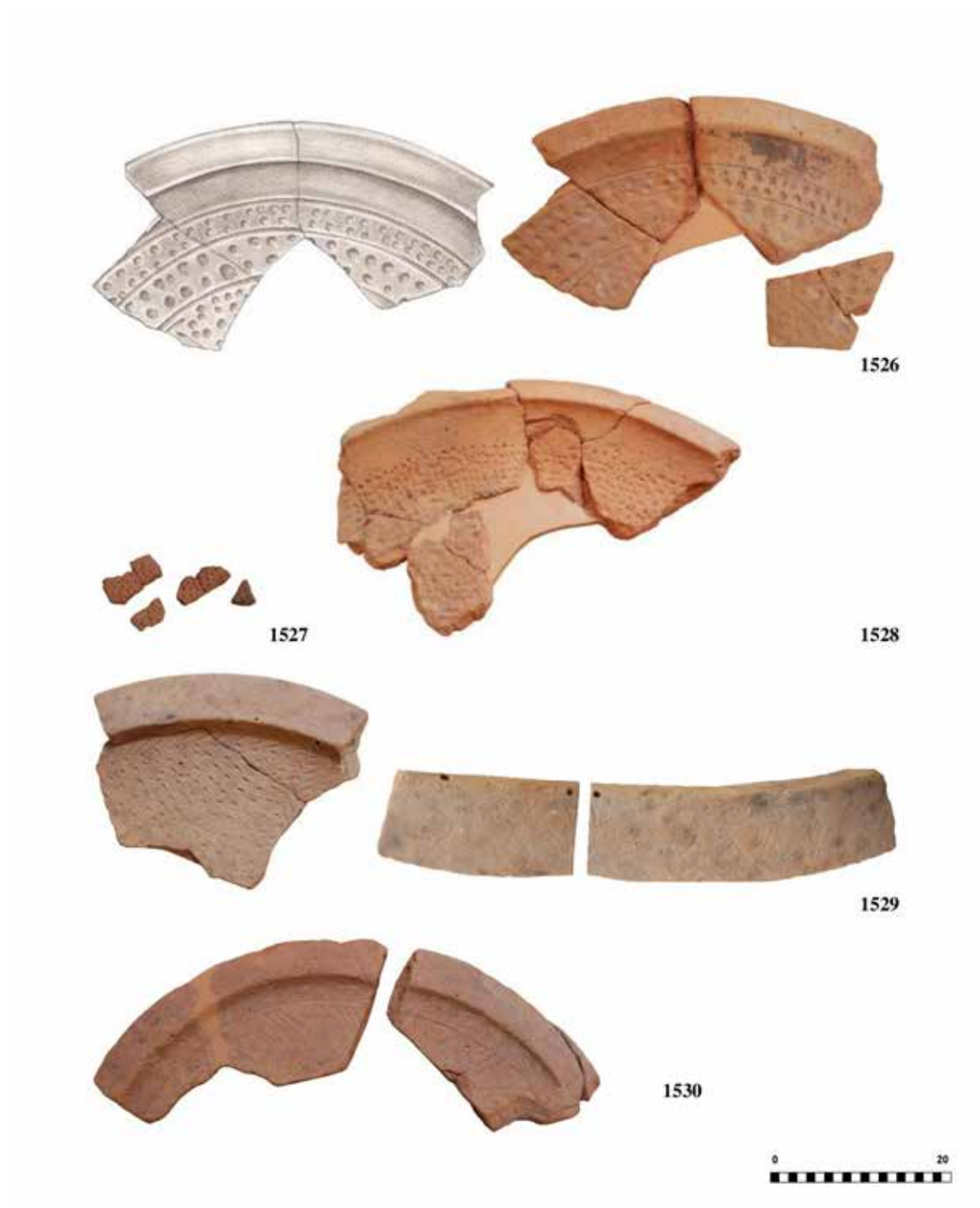
Πίνακας 33. Μεγάλοι ηθμοί-ληνοί (1524–1525).

ΠΙΝΑΚΑΣ 34

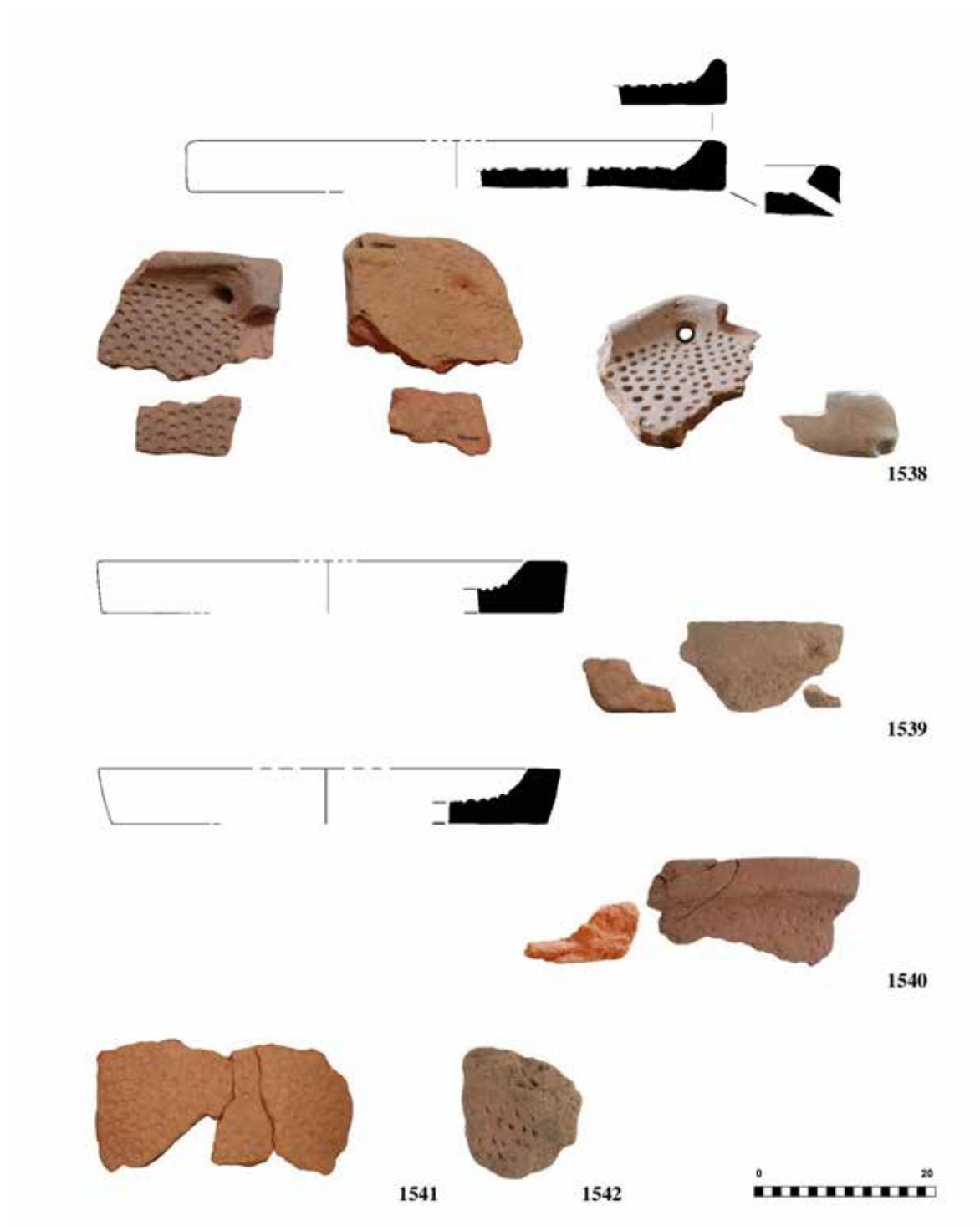
Πίνακας 34. Κυκλικές λεκάνες-τριπτήρες (1526–1537).

ΠΙΝΑΚΑΣ 35

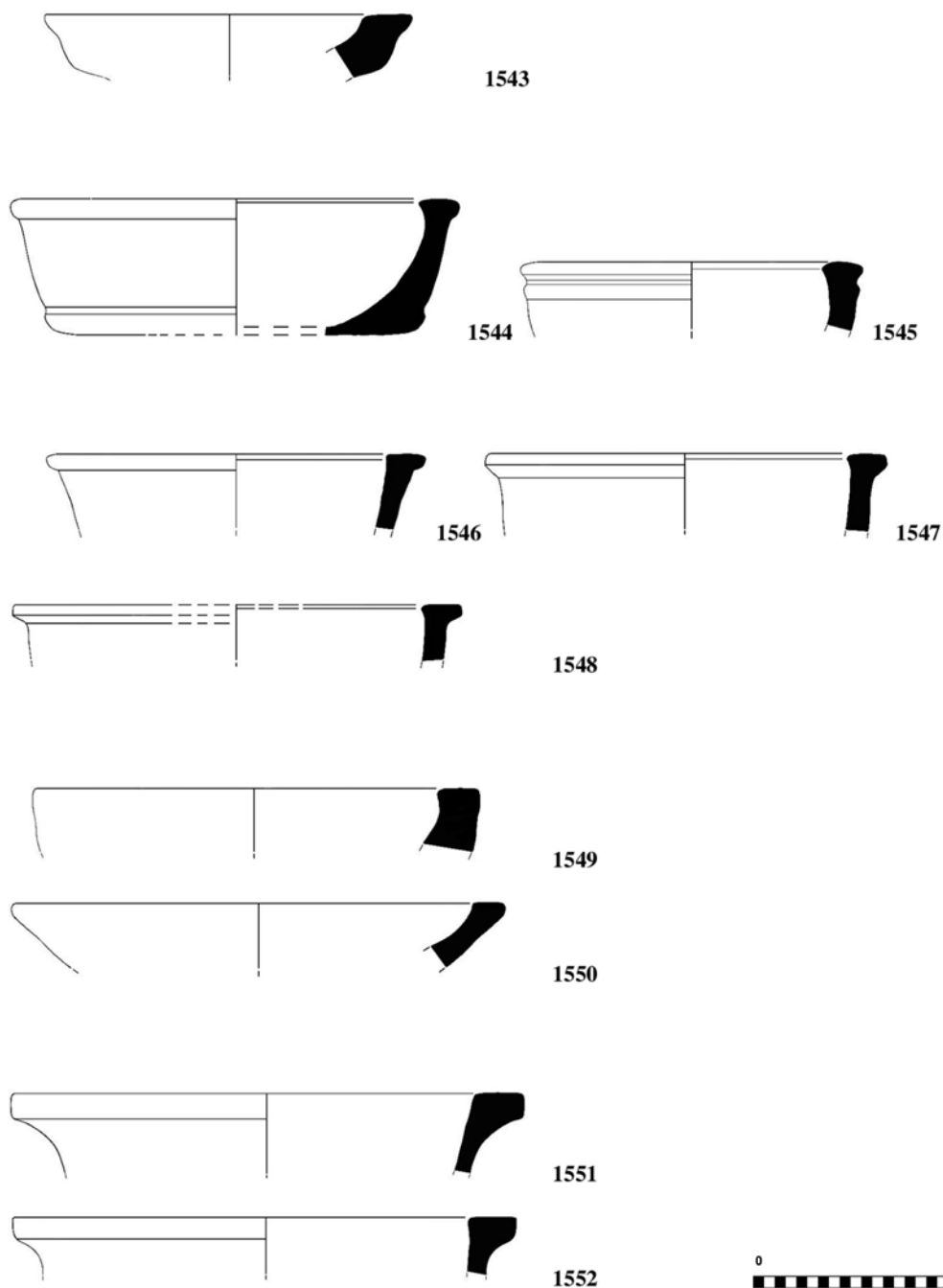
Πίνακας 35. Κυκλικές λεκάνες-τριπτήρες (1526–1530).

ΠΙΝΑΚΑΣ 36

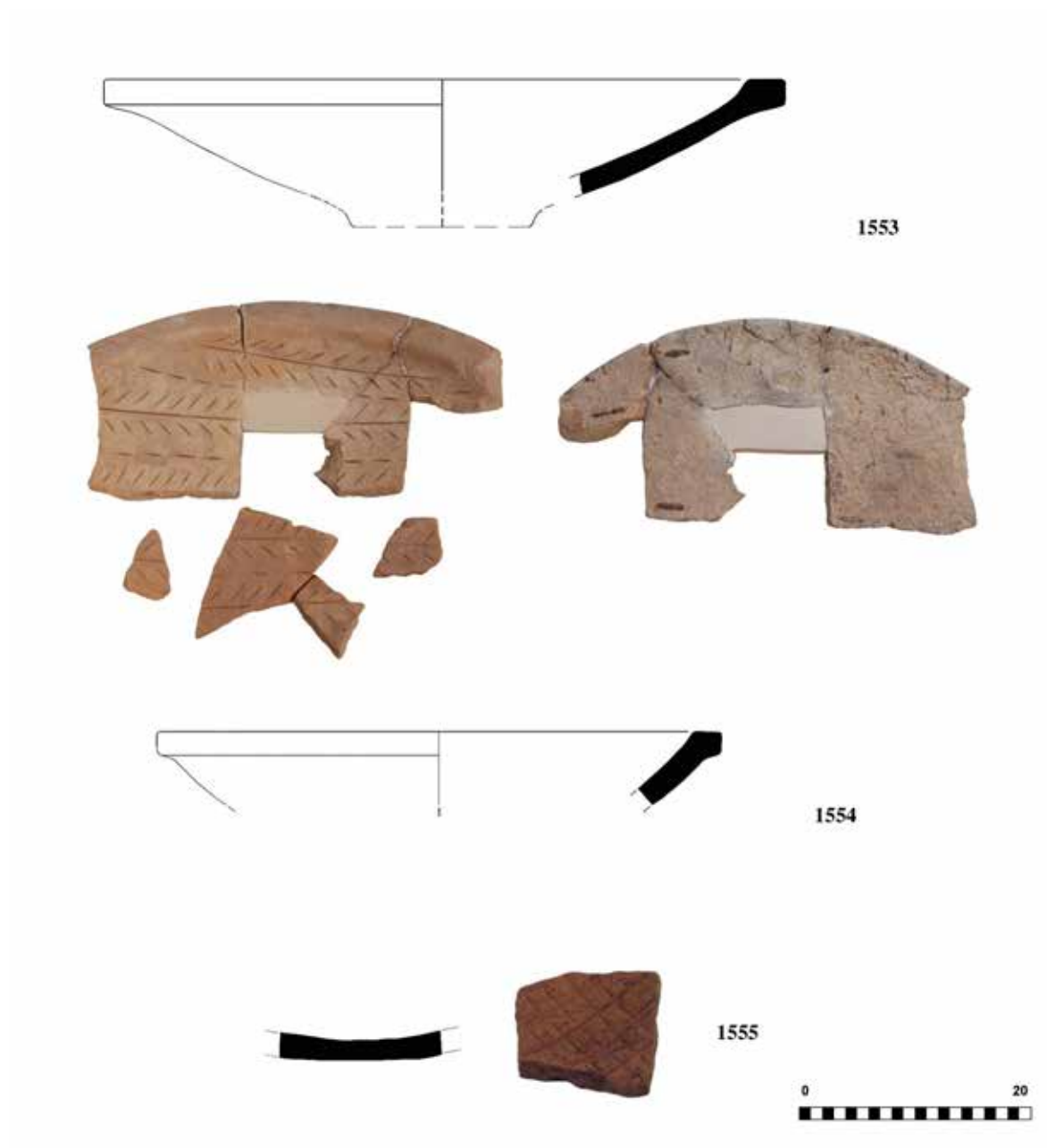
Πίνακας 36. Ορθογωνικές λεκάνες-τριπτήρες (1538–1542).

ΠΙΝΑΚΑΣ 37

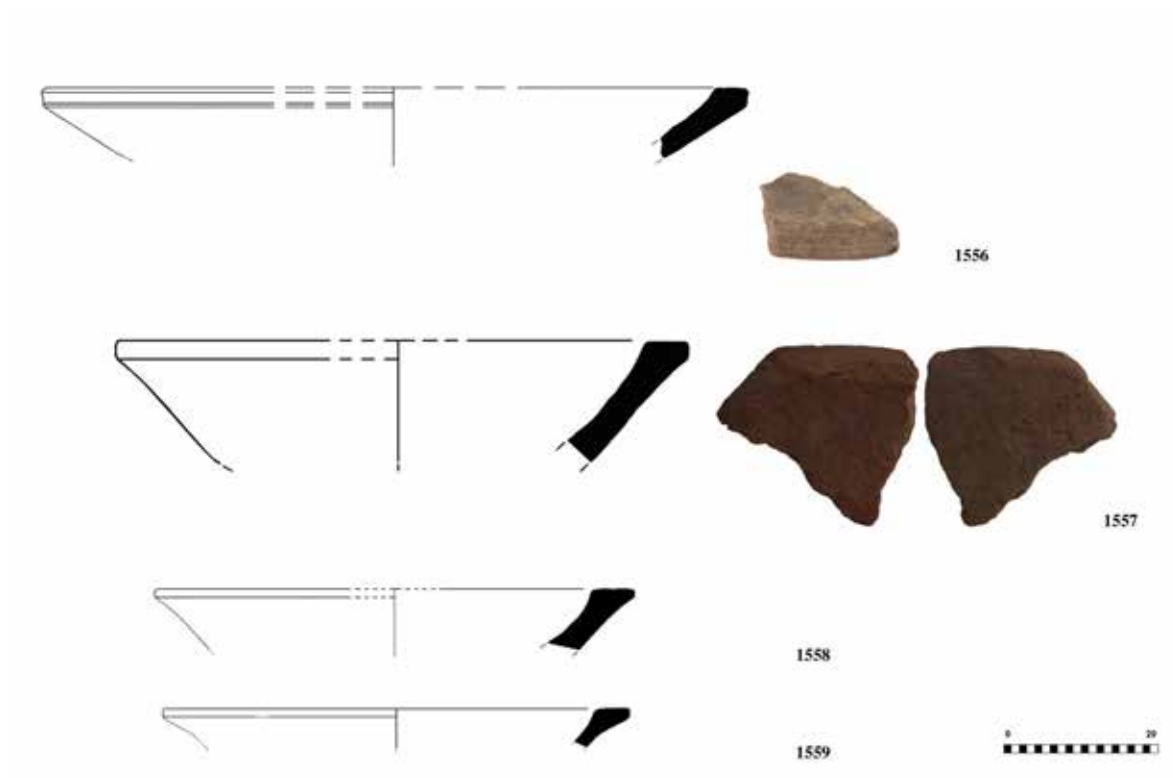
Πίνακας 37. Λεκάνες χωρίς λαβές, τύπος 1 (1543), τύπος 2 (1544–1545), τύπος 3 (1546–1548), τύπος 4 (1549–1550) και τύπος 5 (1551–1552).

ΠΙΝΑΚΑΣ 38

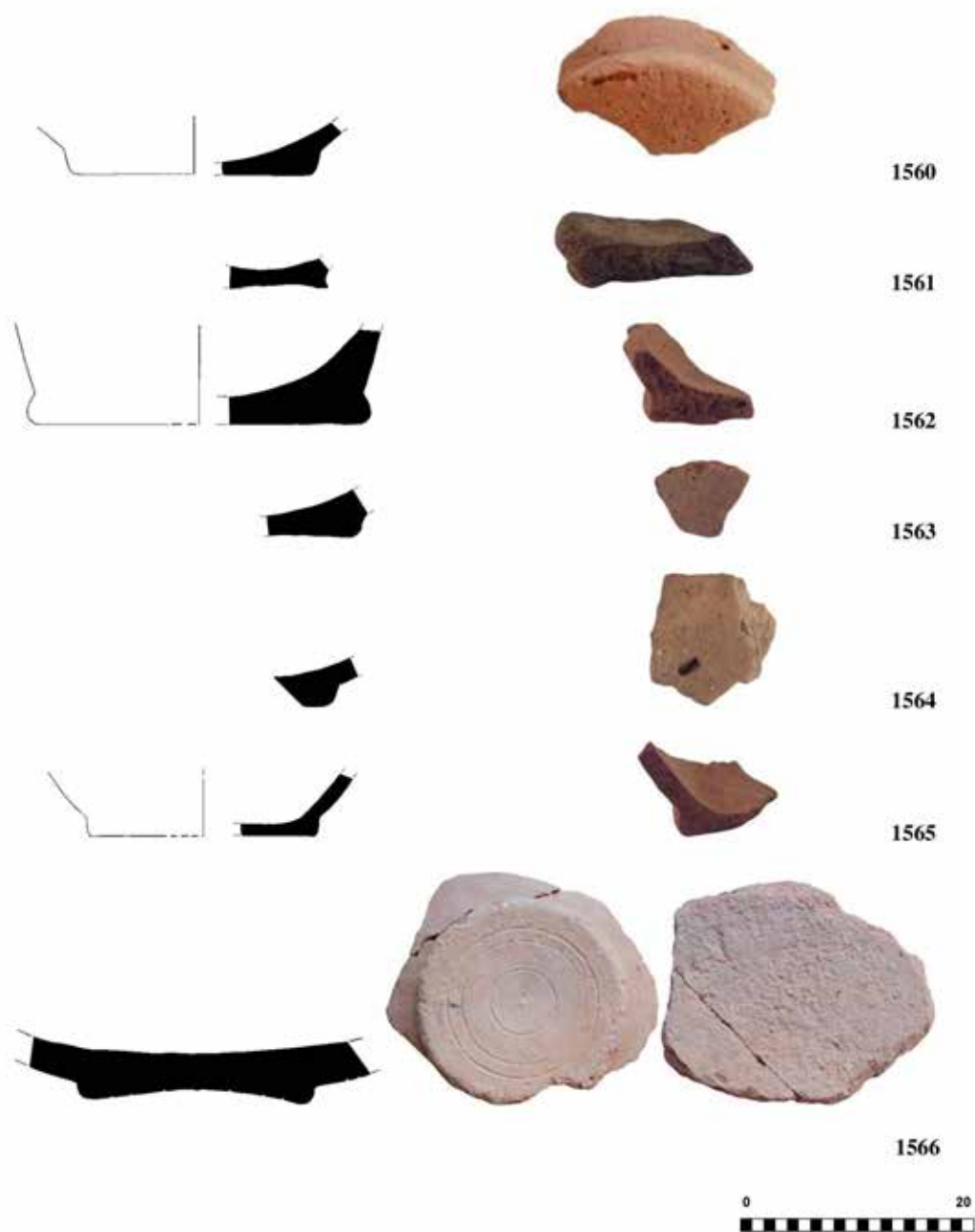
Πίνακας 38. Λεκάνες χωρίς λαβές, τύπος 6 (1553–1555).

ΠΙΝΑΚΑΣ 39

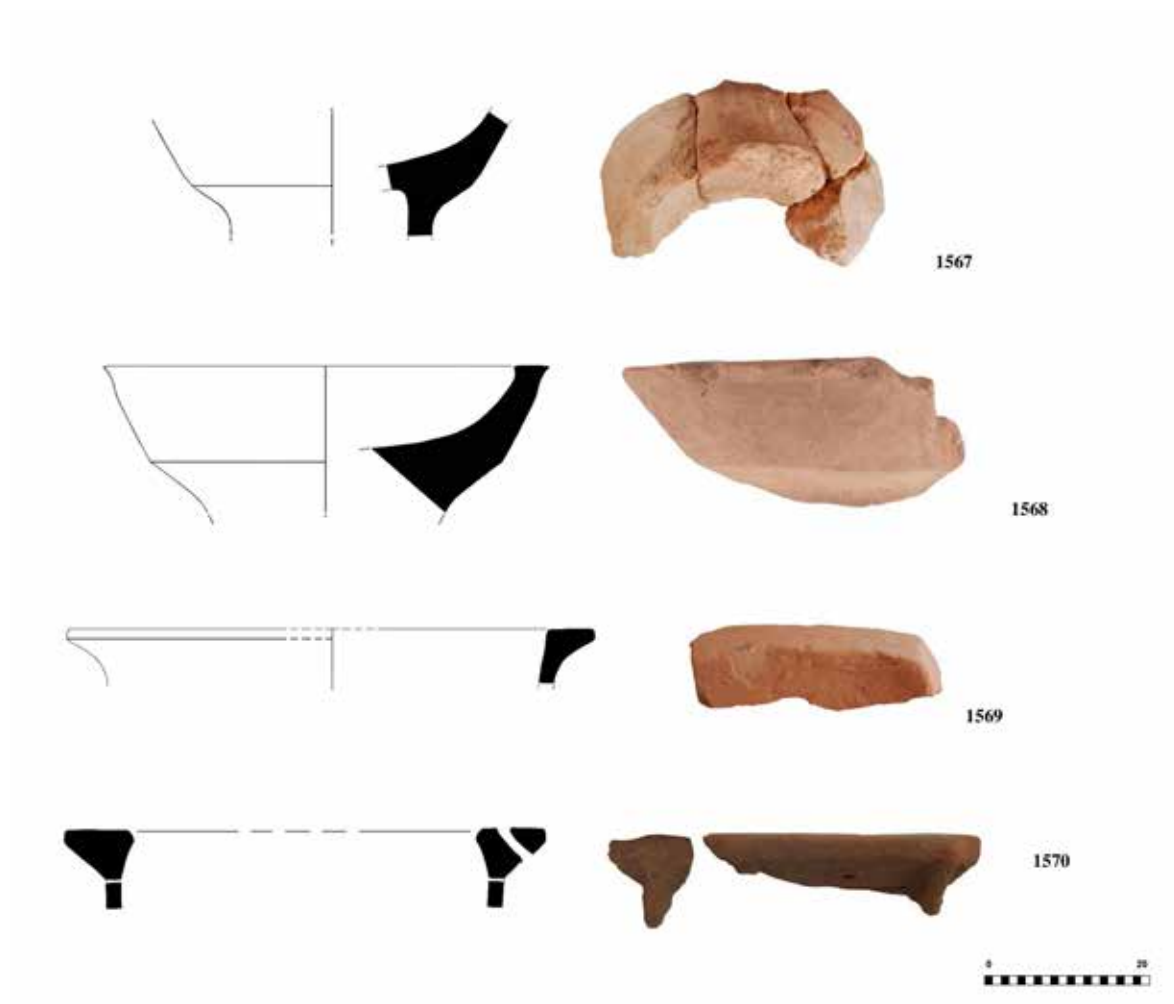
Πίνακας 39. Λεκάνες χωρίς λαβές, τύπος 7 (1556–1559).

ΠΙΝΑΚΑΣ 40

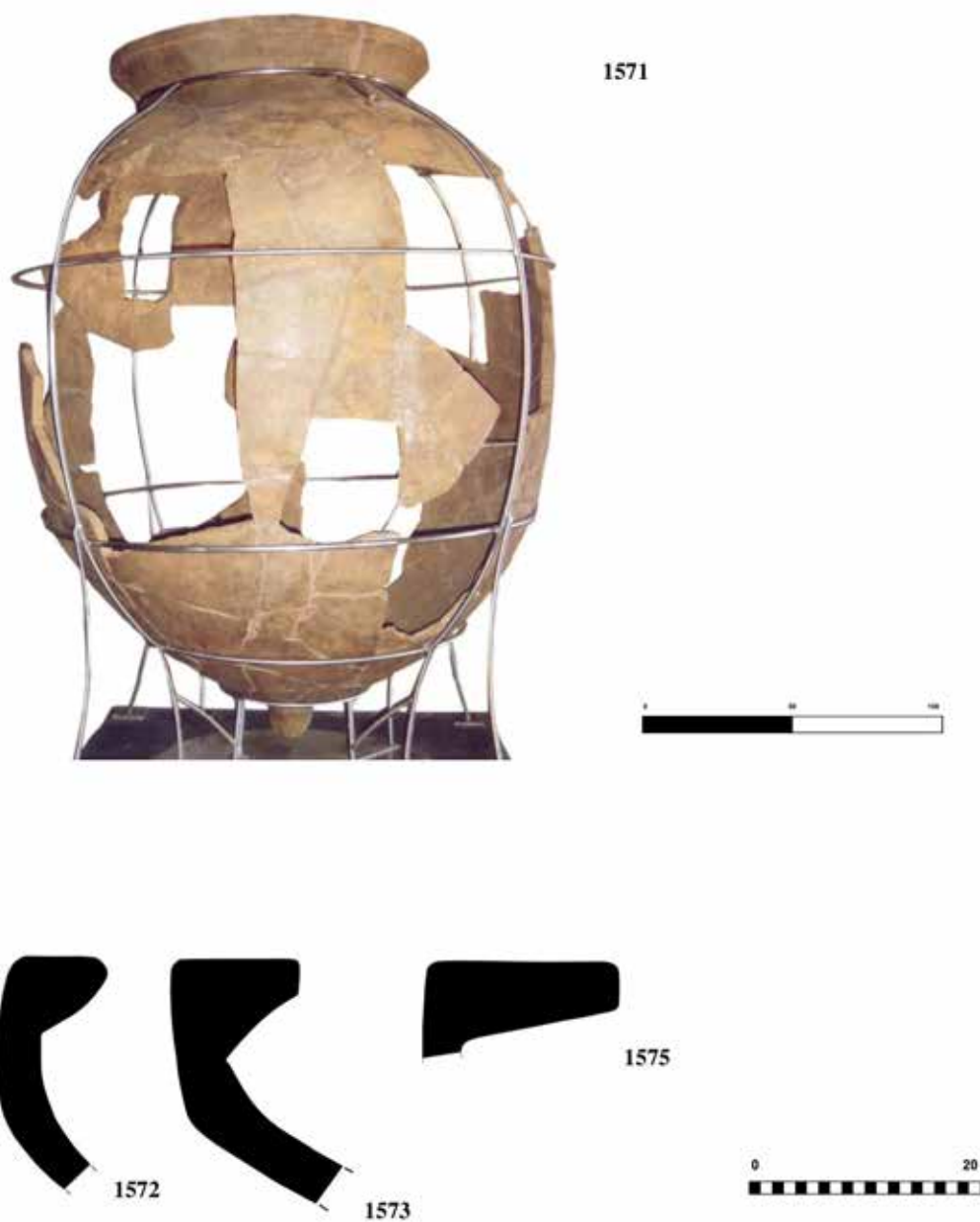
Πίνακας 40. Βάσεις από λεκάνες με χοντρά τοιχώματα ή ιγδία των τύπων 3-5 (1560-1566).

ΠΙΝΑΚΑΣ 41

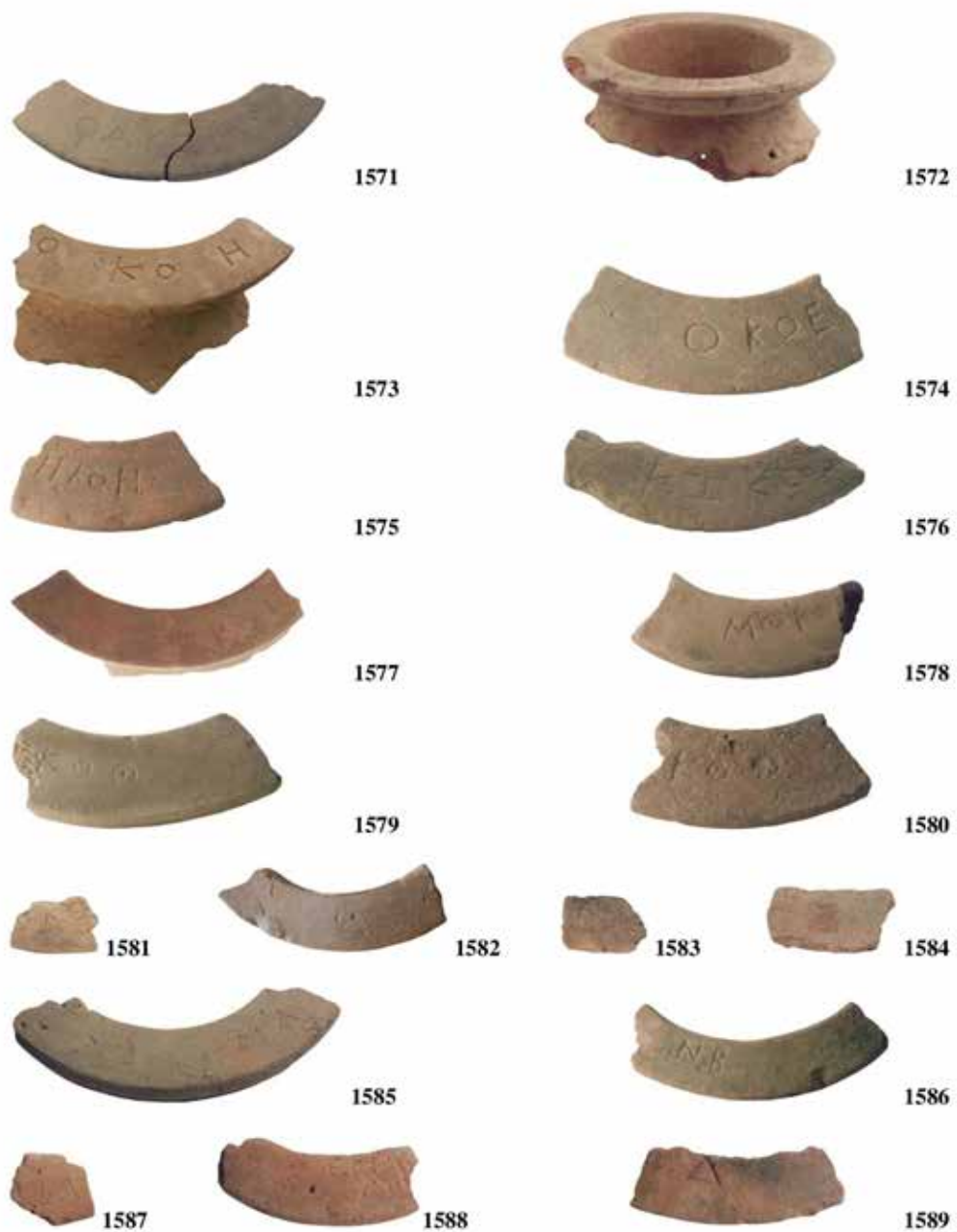
Πίνακας 41. Λεκάνες με πόδι (1567–1568) και αδιάγνωστα σκεύη με περιχέλωμα (1569–1570).

ΠΙΝΑΚΑΣ 42

Πίνακας 42. Πίθος με ενεπίγραφο χείλος (1571) και σχέδια από χείλη πύθων (1572–1573, 1575).

ΠΙΝΑΚΑΣ 43

Χωρίς κλίμακα

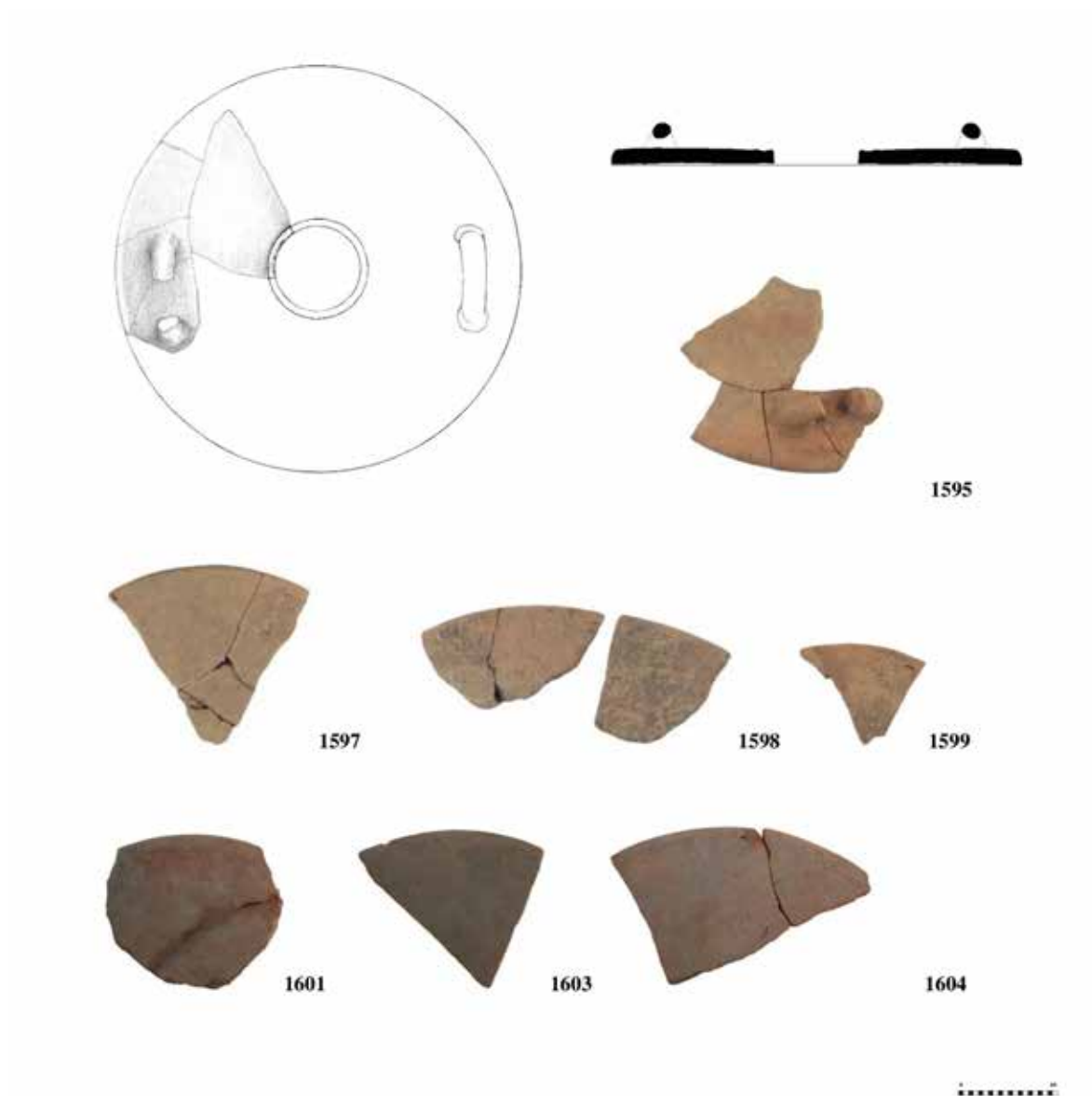
Πίνακας 43. Ενεπίγραφα χείλη πιθων (1571–1589).

ΠΙΝΑΚΑΣ 44

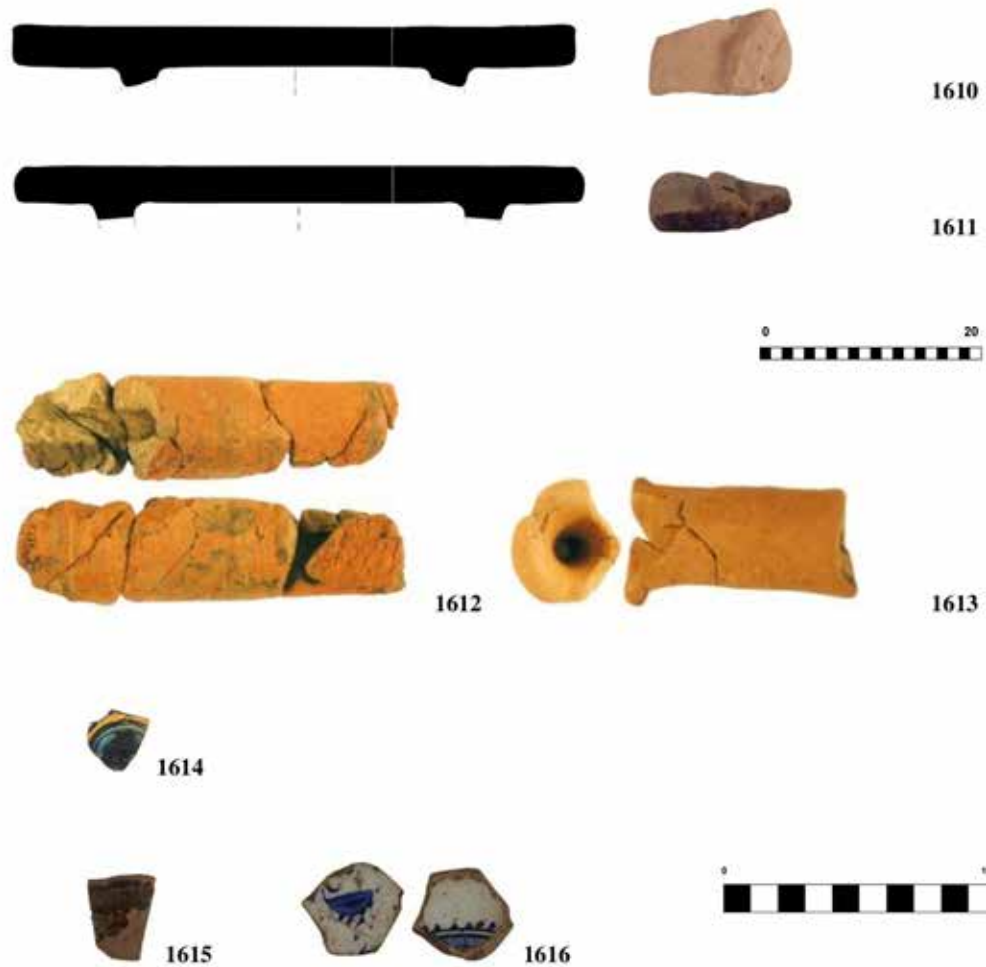
Πίνακας 44. Πήλινα υποστατά πίθων και σκευών (1590–1594).

ΠΙΝΑΚΑΣ 45

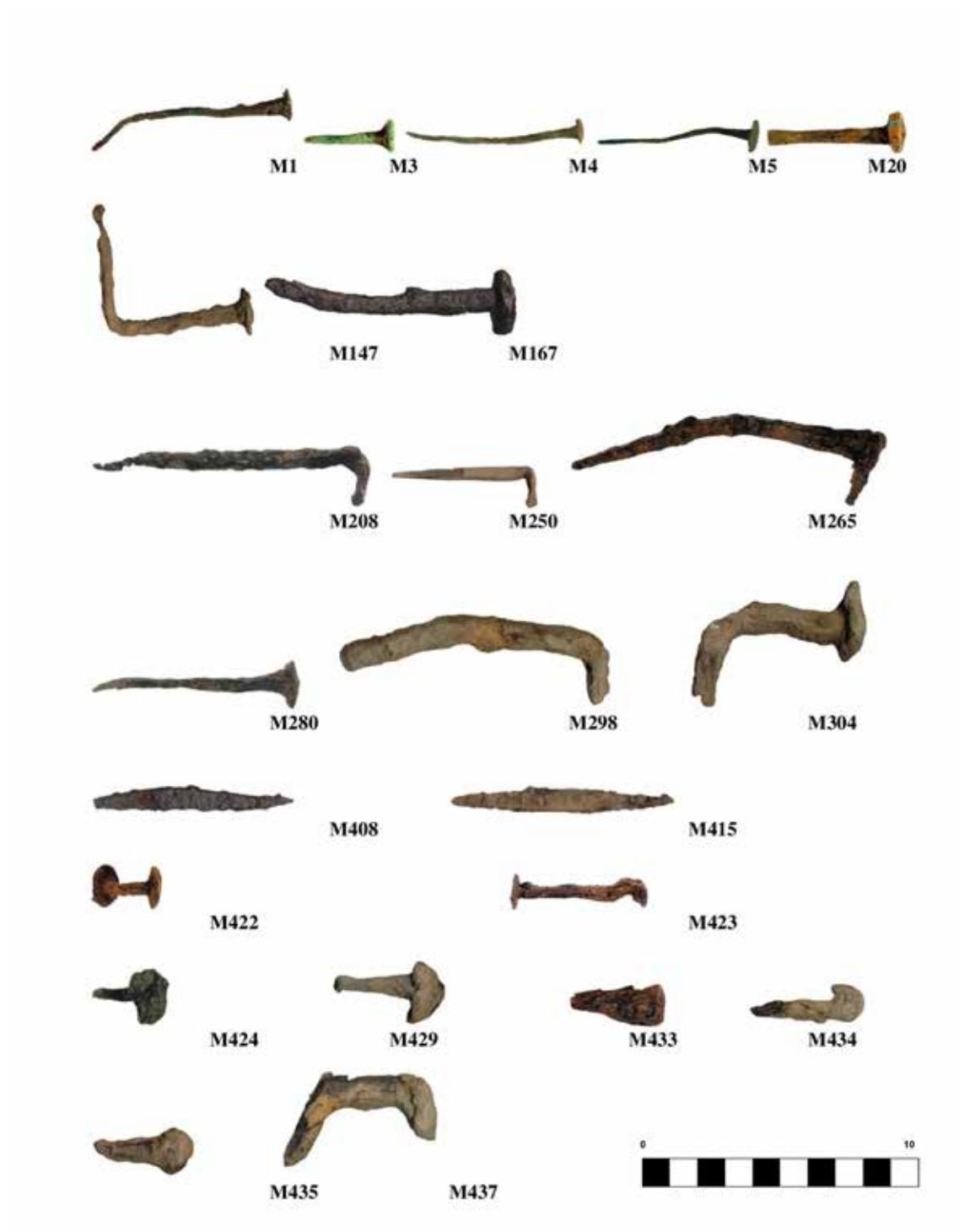
Πίνακας 45. Πήλινα πώματα πίθων (1595–1609).

ΠΙΝΑΚΑΣ 46

Πίνακας 46. Πήλινα δισκόμορφα σκεύη (1610–1611), σωληνωτές προχοές (1612–1913), γυάλινα αγγεία (1614), εφθαλωμένα και νεώτερων χρόνων κεραμική (1615–1616).

ΠΙΝΑΚΑΣ 47

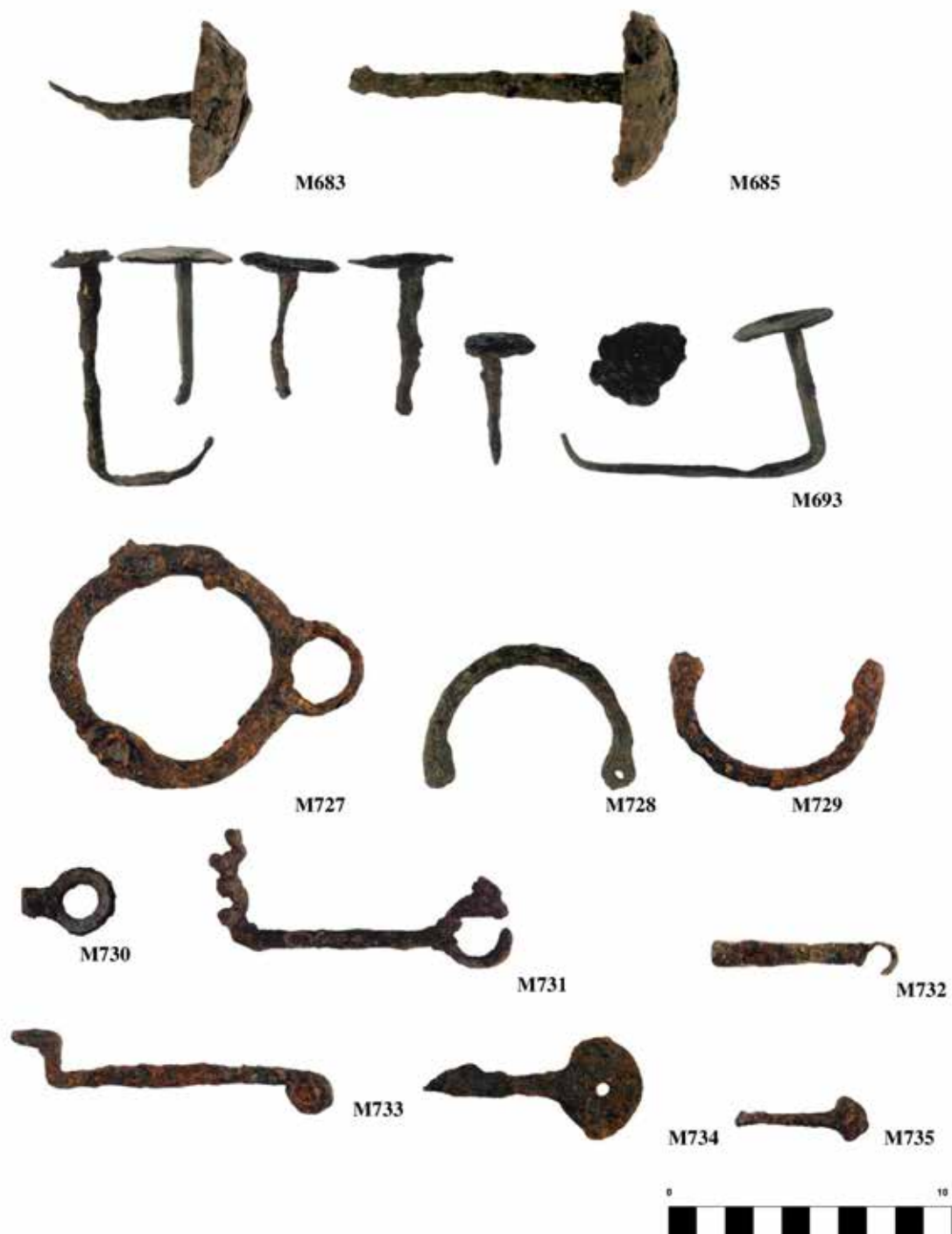
Πίνακας 47. Χάλκινα (M1–M32) και σιδερένια (M33–M661) καρφιά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 48

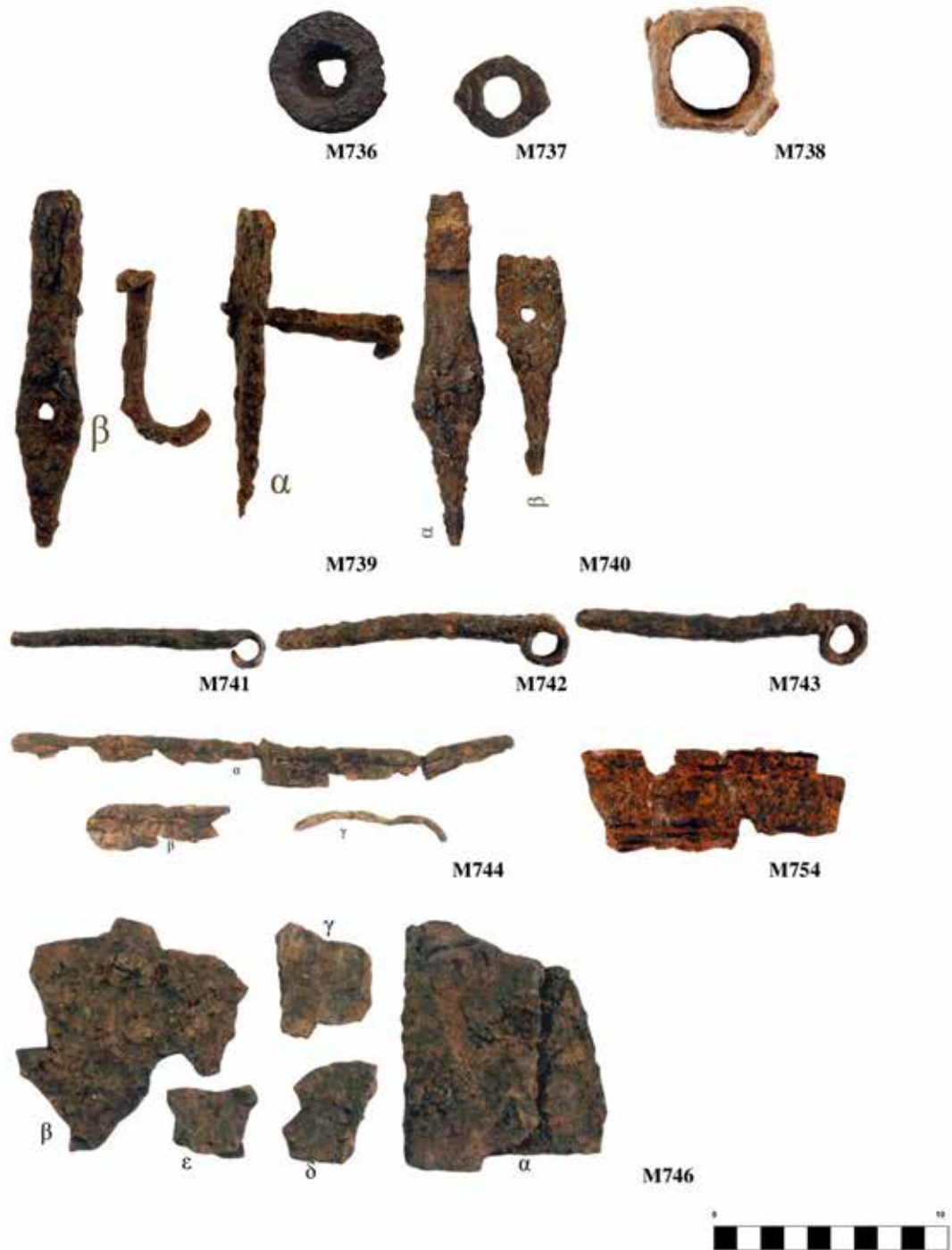
Πίνακας 48. Σιδερένιοι σύνδεσμοι (M662–M677) και καρφιά με χάλκινες εφηλίδες (M678–M682).

ΠΙΝΑΚΑΣ 49

Πίνακας 49. Μετάλλινα εξαρτήματα θυρών και παραθύρων, εφηλίδες (M683–M726), ρόπτρα θυρών (M727–M729), και κλειδιά (M730–M735).

ΠΙΝΑΚΑΣ 50

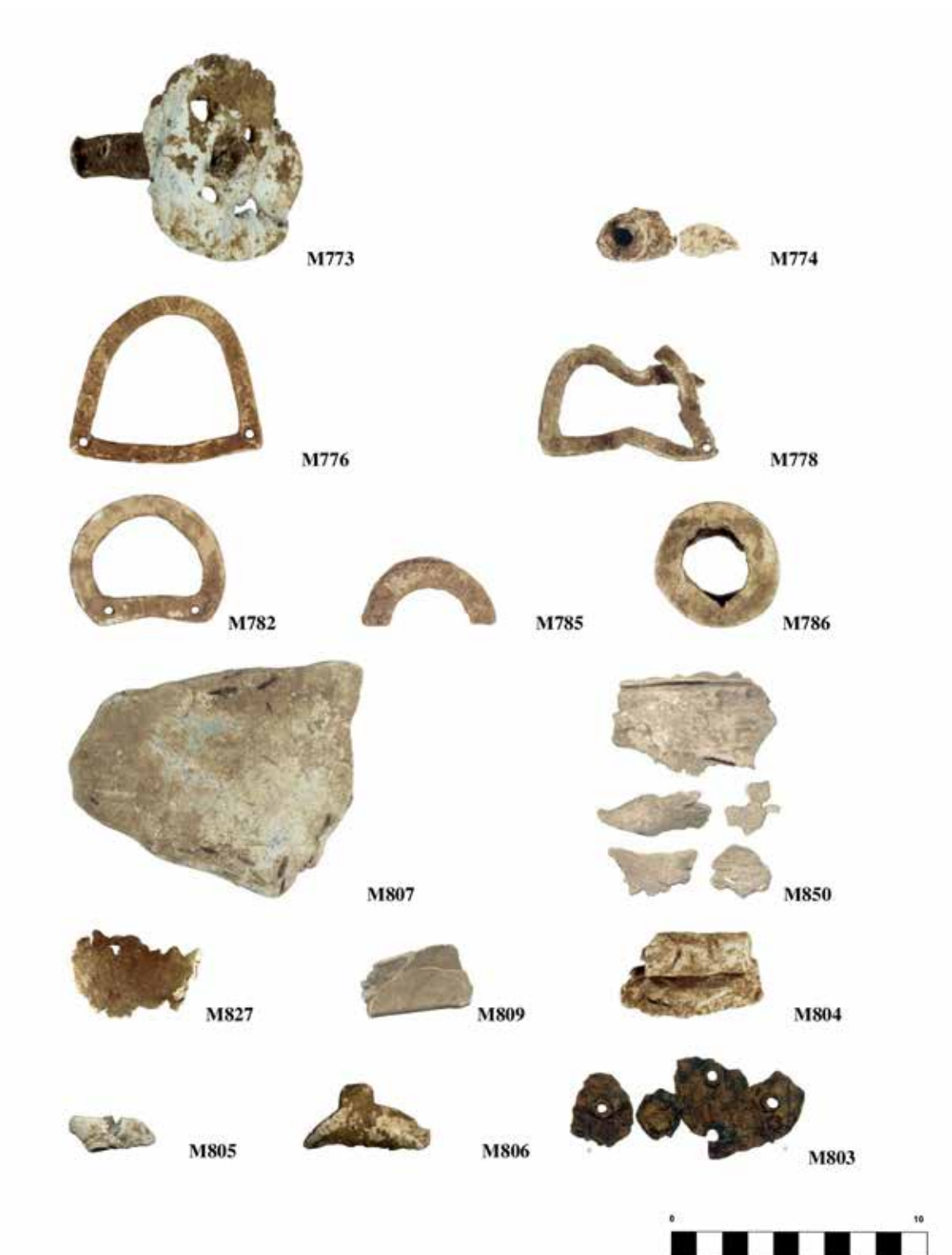
Πίνακας 50. Μετάλλινα εξαρτήματα θυρών και άλλων ξύλινων επιφανειών. Κλειθρία, όλμος και στρόφιγγα (M736–M738), στροφέας (M739–M740) και άλλα εξαρτήματα (M741–M743).

ΠΙΝΑΚΑΣ 51

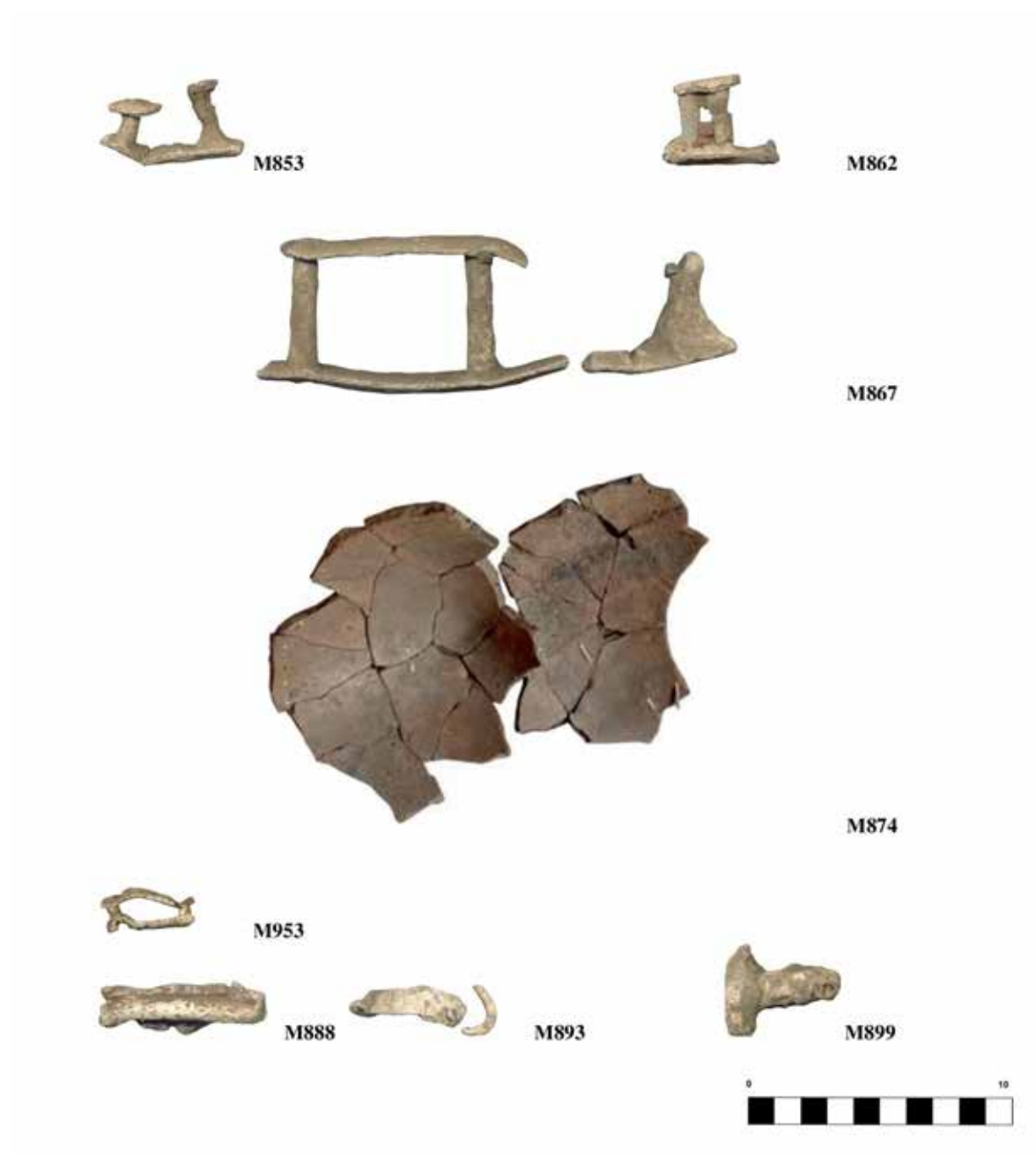
Πίνακας 51. Χάλκινες (M755–M762) και σιδερένιες (M763–M772) λαβές και εξαρτήματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 52

Πίνακας 52. Μολύβδινα σιφώνια (M773–M774) και δακτύλιοι (M775–M802), ελάσματα μολύβδιν (M804–M850) και σιδερένιο (M803).

ΠΙΝΑΚΑΣ 53

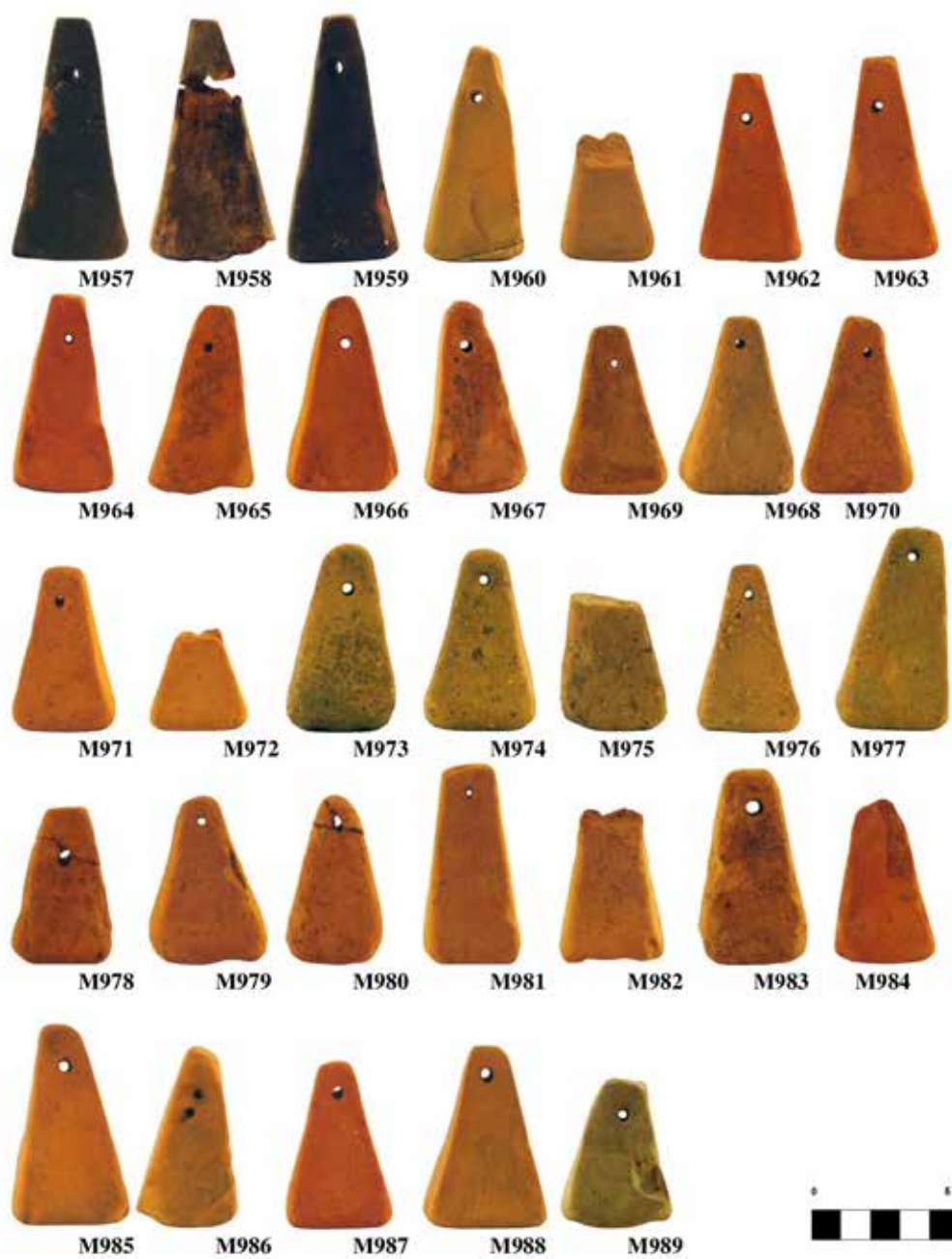
Πίνακας 53. Μολύβδινοι σύνδεσμοι πίθων και αγγείων (M851–M899).

ΠΙΝΑΚΑΣ 54

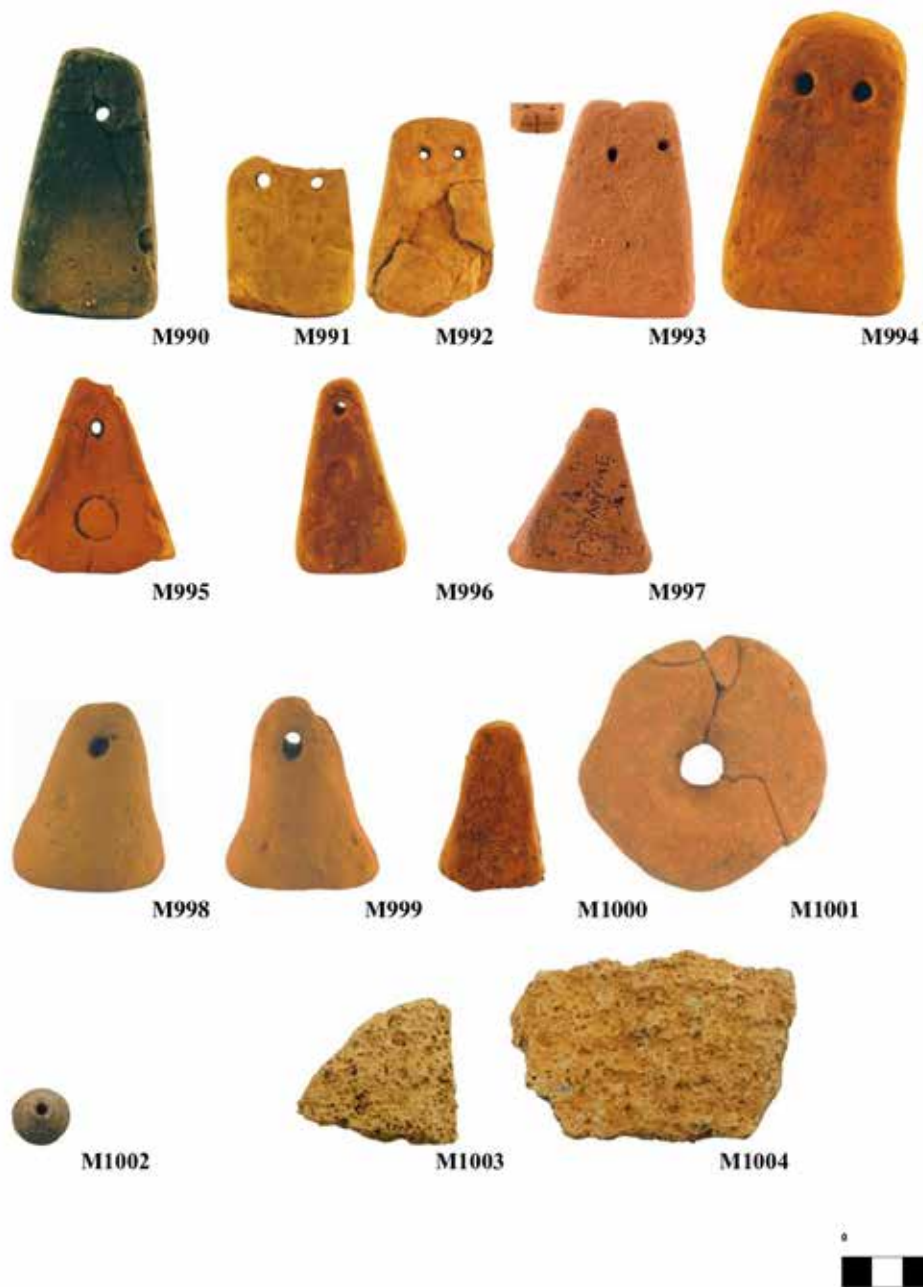
Πίνακας 54. Μολύβδινοι σύνδεσμοι πίθων (M900–M956).

ΠΙΝΑΚΑΣ 55

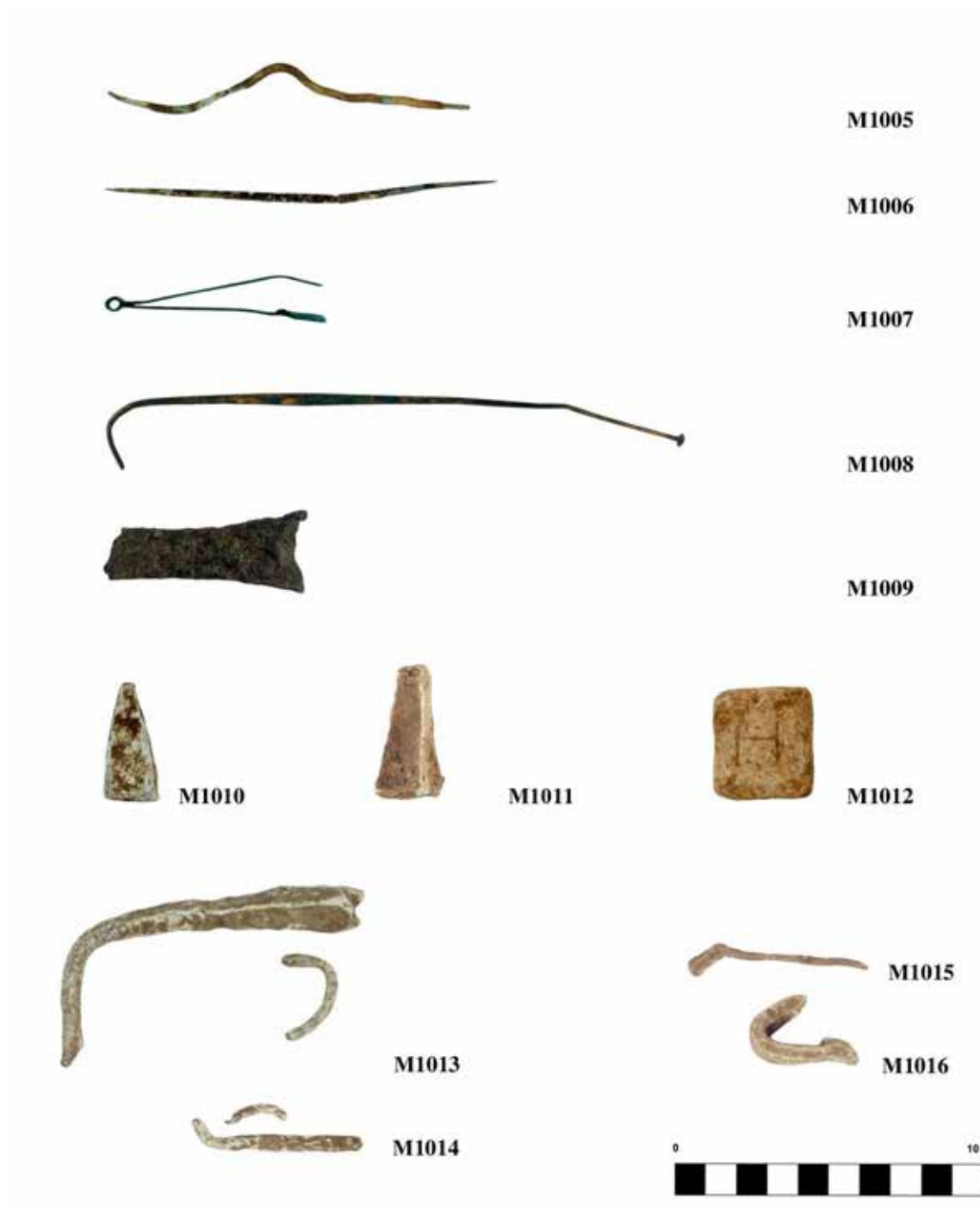
Πίνακας 55. Υφαντικά βάρη (M957–M989).

ΠΙΝΑΚΑΣ 56

Πίνακας 56. Υφαντικά βάρη (M990–M1001) και λίθινα εργαλεία (M1002–M1004).

ΠΙΝΑΚΑΣ 57

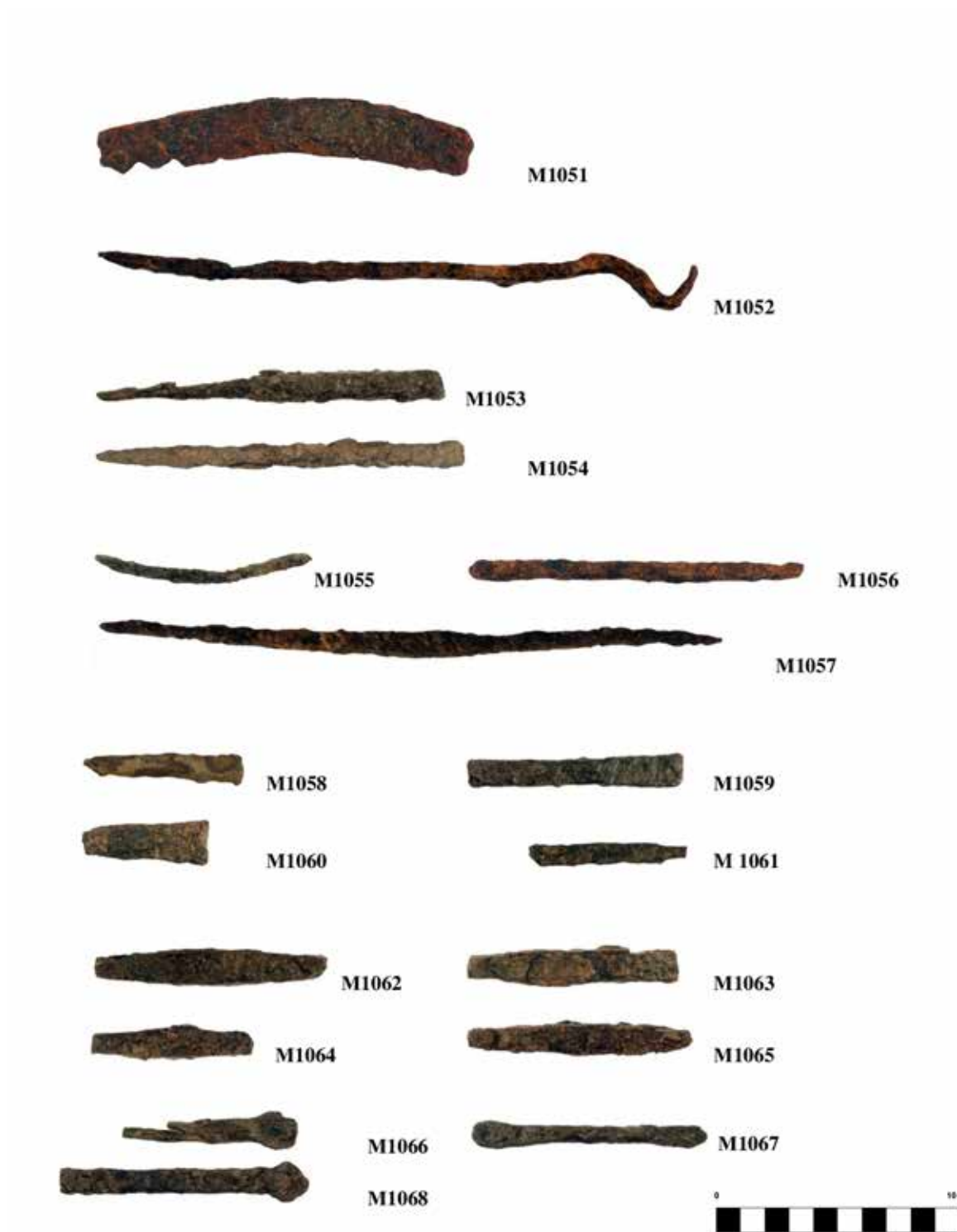
Πίνακας 57. Μετάλλινα μικροεργαλεία (M1005–M1016).

ΠΙΝΑΚΑΣ 58

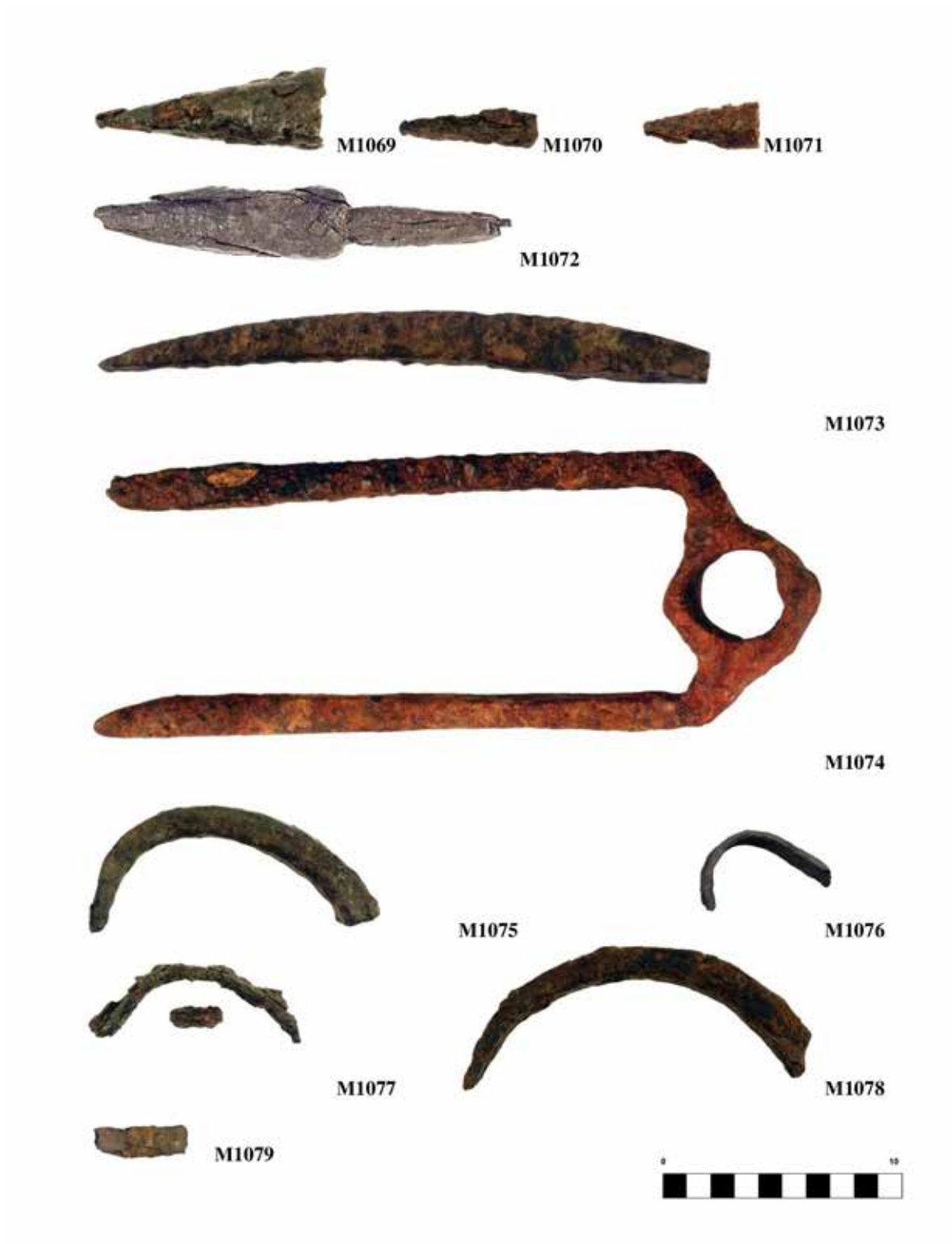
Πίνακας 58. Σιδερένια μαχαίρια, τύποι 1-5 (M1017–M1050).

ΠΙΝΑΚΑΣ 59

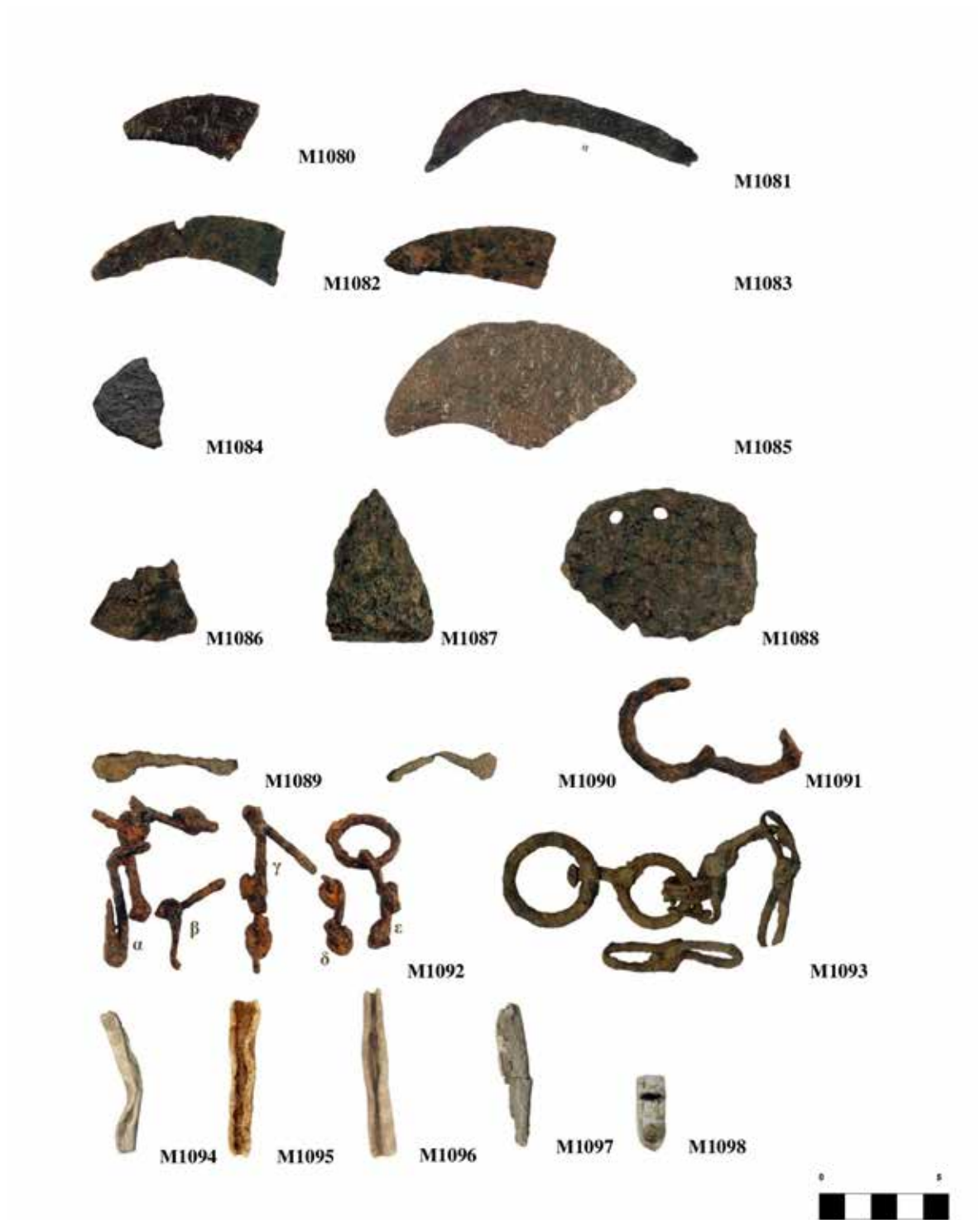
Πίνακας 59. Σιδερένια «δομικά» εργαλεία (M1051–M1068).

ΠΙΝΑΚΑΣ 60

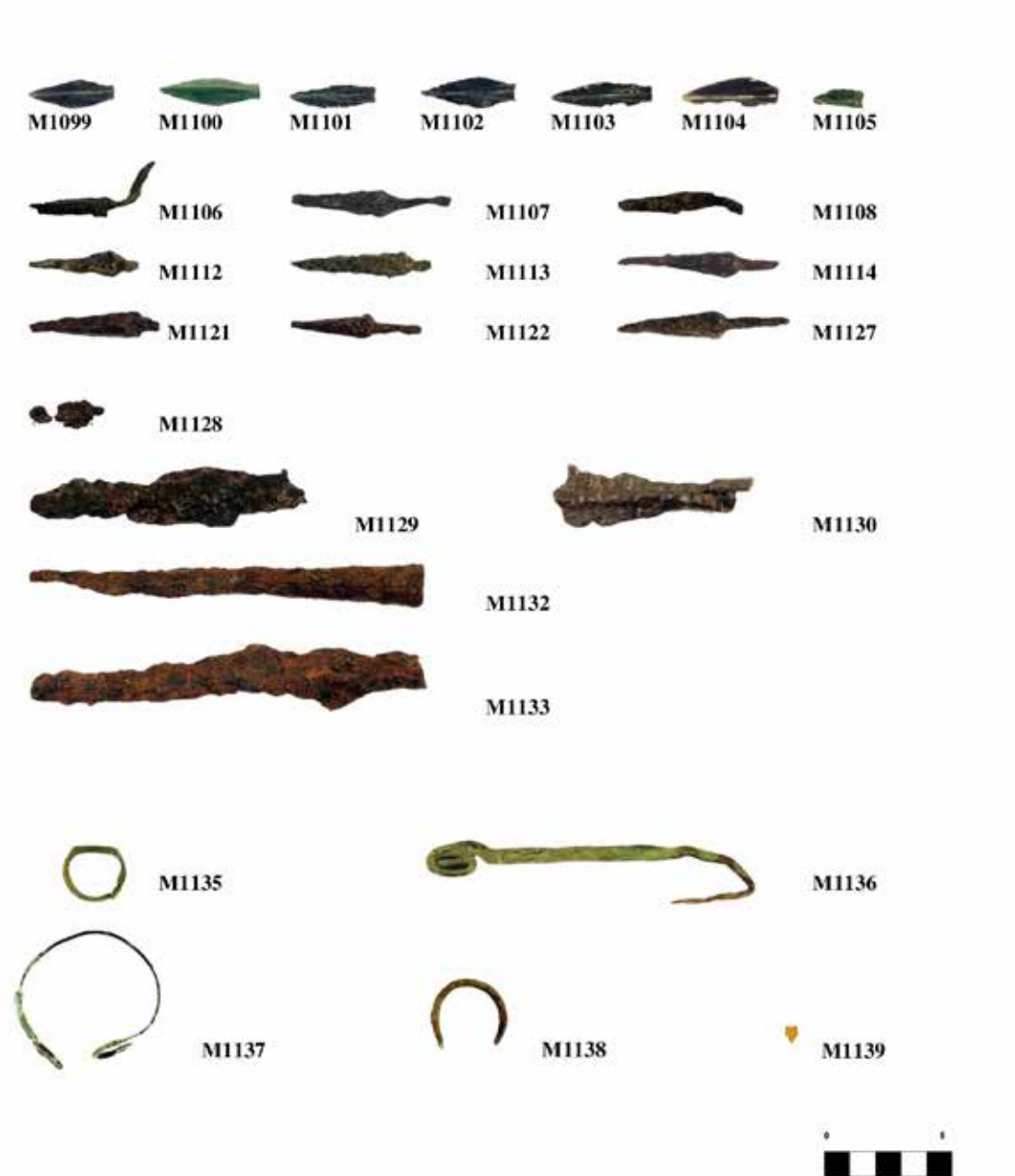
Πίνακας 60. Σιδερένια αγροτικά εργαλεία, φυτευτήρια (M1069–M1072), δικέλλια και μικρά σκαπτικά (M1073–M1079).

ΠΙΝΑΚΑΣ 61

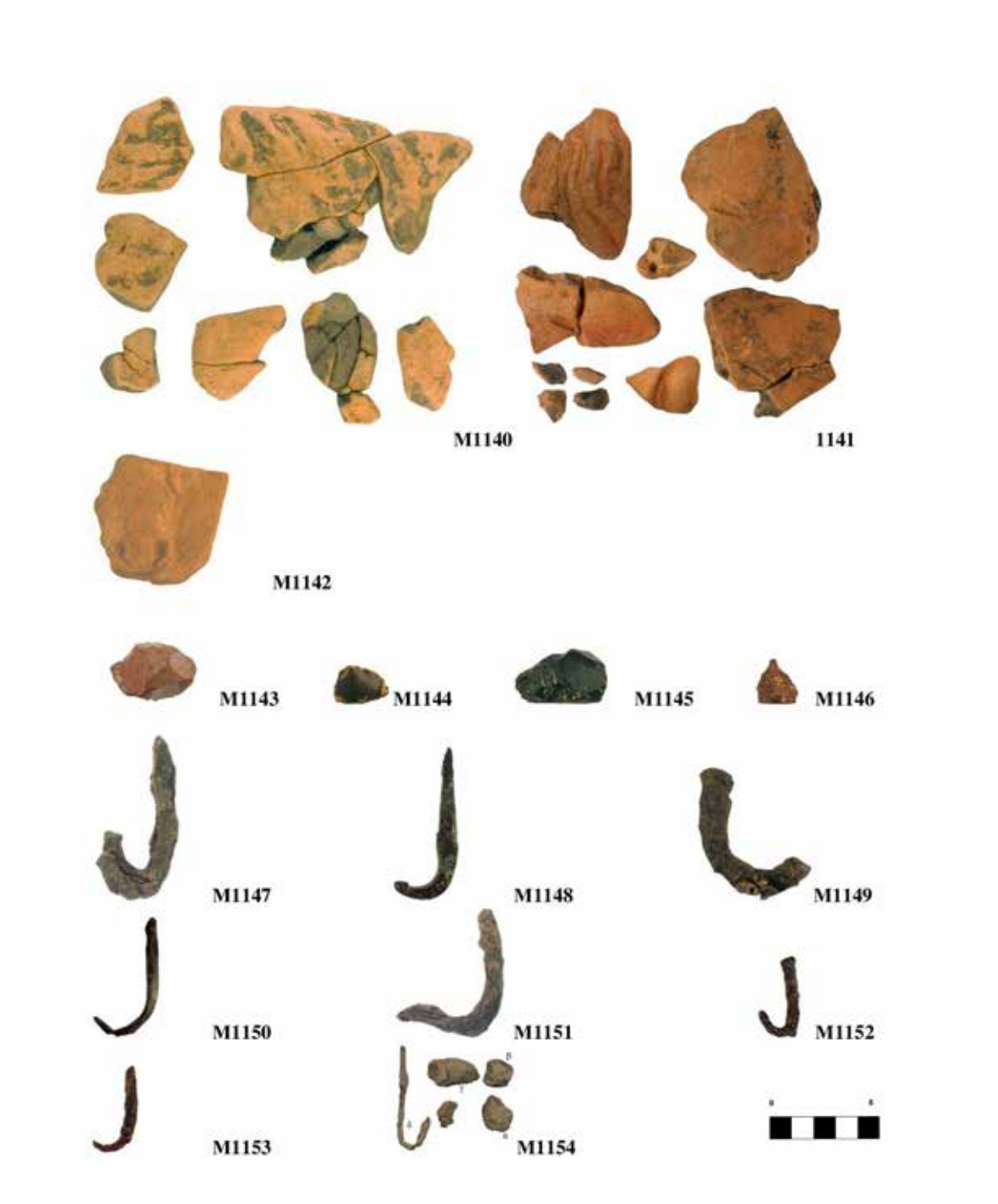
Πίνακας 61. Σιδερένια αγροτικά εργαλεία, δρεπάνια (M1080–M1085), πελέκειες ή αξίνες (M1086–M1087), πέταλο (M1088), αλυσίδες (M1089–M1093) και μολύβδινα αλιευτικά βάρη (M1094–M1098).

ΠΙΝΑΚΑΣ 62

Πίνακας 62. Μεταλλικά εξαρτήματα όπλων (M1099–M1134) και κοσμήματα (M1135–M1138).

ΠΙΝΑΚΑΣ 63

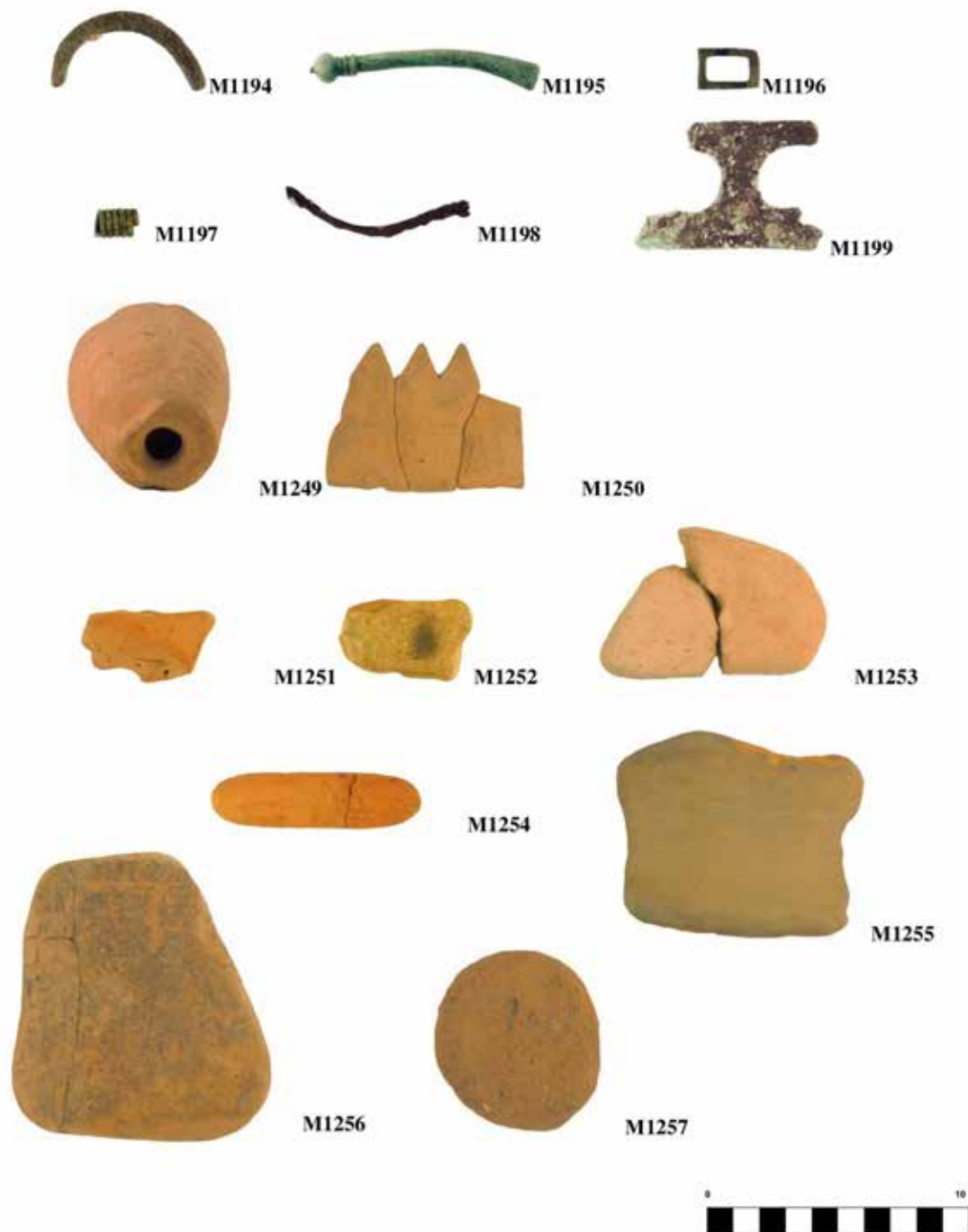
Πίνακας 63. Κοροπλαστική (M1140–M1142), λίθινα εργαλεία (M1143–M1146) και σιδερένια άγκιστρα (M1147–M1154).

ΠΙΝΑΚΑΣ 64

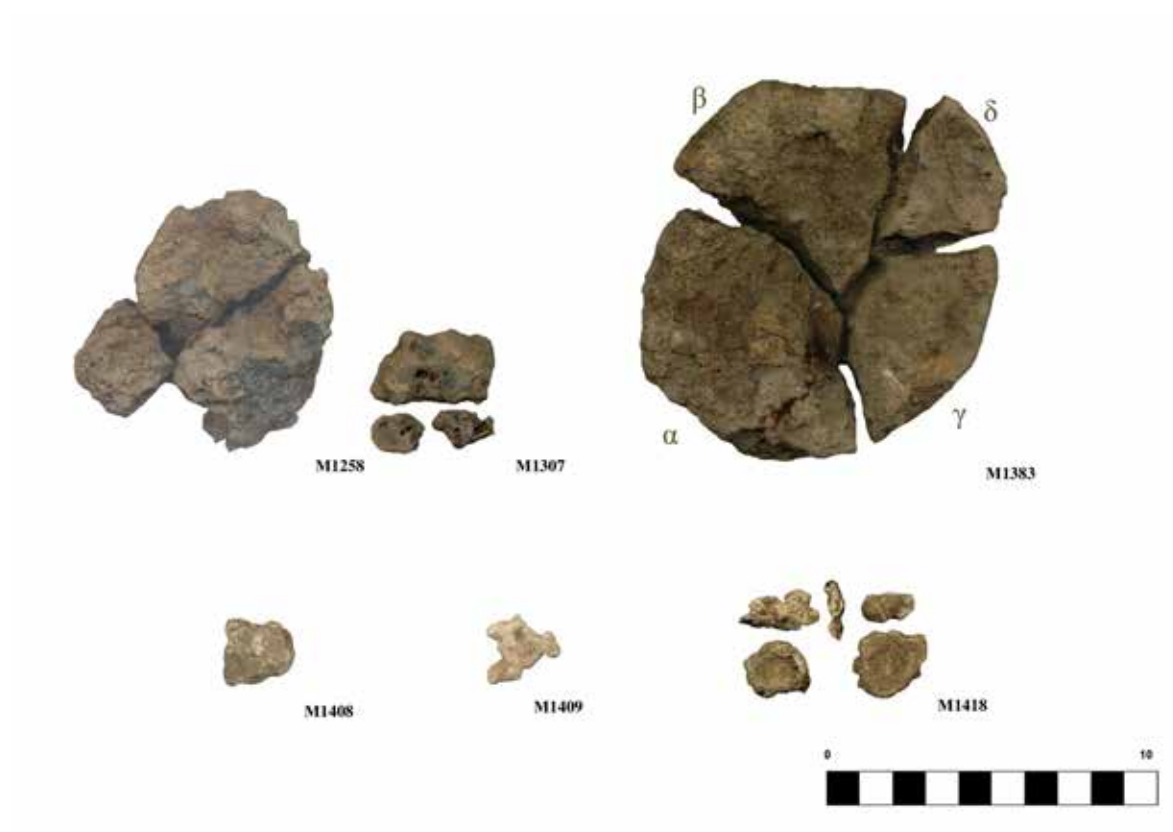
Πίνακας 64. Δακτύλιοι σιδερένιοι (M1155–M1160) και χάλκινοι (M1161–M1164) και σιδερένια αδιάγνωστα αντικείμενα (M1165–M1193).

ΠΙΝΑΚΑΣ 65

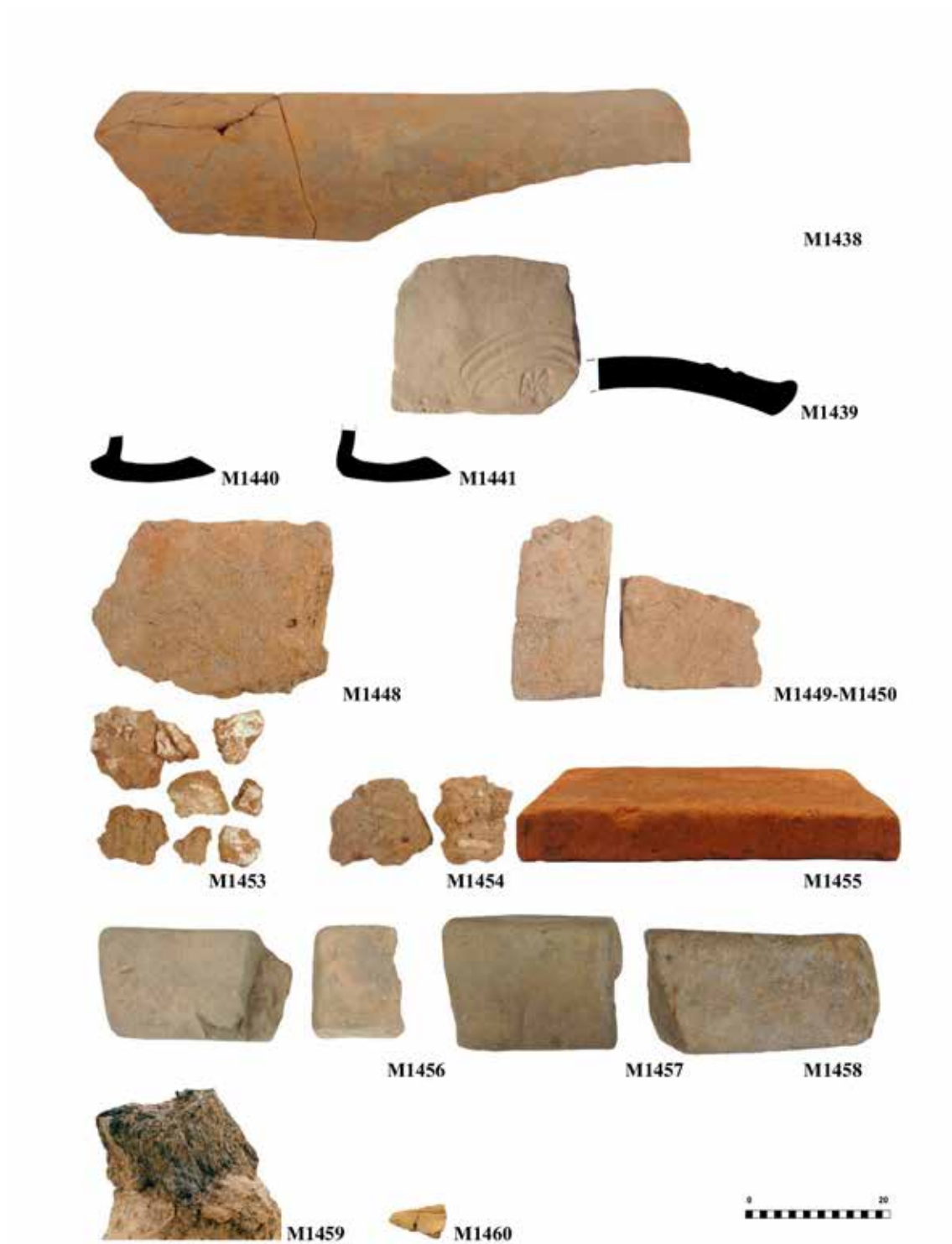
Πίνακας 65. Χάλκινα (M1194–M1199) και πήλινα (M1249–M1257) αδιάγνωστα αντικείμενα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 66

Πίνακας 66. Μάζες σιδήρου και μολύβδου (M1258–M1437).

ΠΙΝΑΚΑΣ 67

Πίνακας 67. Οικοδομικά στοιχεία (M1438-M1458) και οργανικά υλικά (M1459-M1460).

ΠΙΝΑΚΑΣ 68

1. Πηλός κεραμίδων.

2. Πηλός πίθων.

3. «Ερυθρός πηλός» ηθμού 1525.

4. Λεκάνη-τριπτήρας 1541.

5. Λεκάνη-τριπτήρας 1532.

6. Λεκάνη 1550.

7. Λεκάνη 1557.

8. Λεκάνη 1553.

ΠΙΝΑΚΑΣ 69

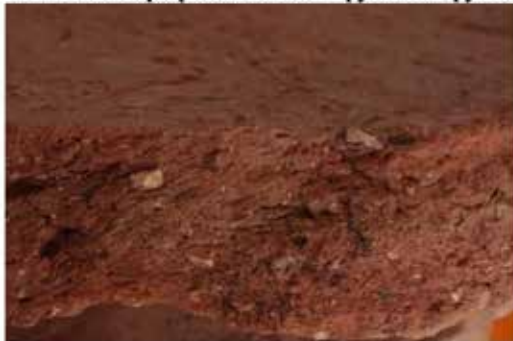
1-2. Ίχνη από το εργαλείο διάνοιξης των οπών εξωτερικά και λείανσης του τοιχώματος εσωτερικά, ηθμός 1525.

3. Επικόλληση του ωτίου της λεκάνης 1557.

4. Επικόλληση του λαιμού της υδρίας 1466.

5-6. Πηλός βάσης 1566 (τομή και επιφάνεια).

7-8. Πηλός ιγδίων 1484 και 1478.

ΠΙΝΑΚΑΣ 70

Πίνακας 70. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αμύντας Γ' (N1), Φίλιππος Β' (N2-N16).

ΠΙΝΑΚΑΣ 71

Πίνακας 71. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Φίλιππος Β' (N17–N32).

ΠΙΝΑΚΑΣ 72

Πίνακας 72. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Φίλιππος Β' (N33-N41), Αλέξανδρος Γ' (N42-N49).

ΠΙΝΑΚΑΣ 73

Πίνακας 73. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αλέξανδρος Γ' (N50–N65).

ΠΙΝΑΚΑΣ 74

Πίνακας 74. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αλέξανδρος Γ' (N66–N81).

ΠΙΝΑΚΑΣ 75

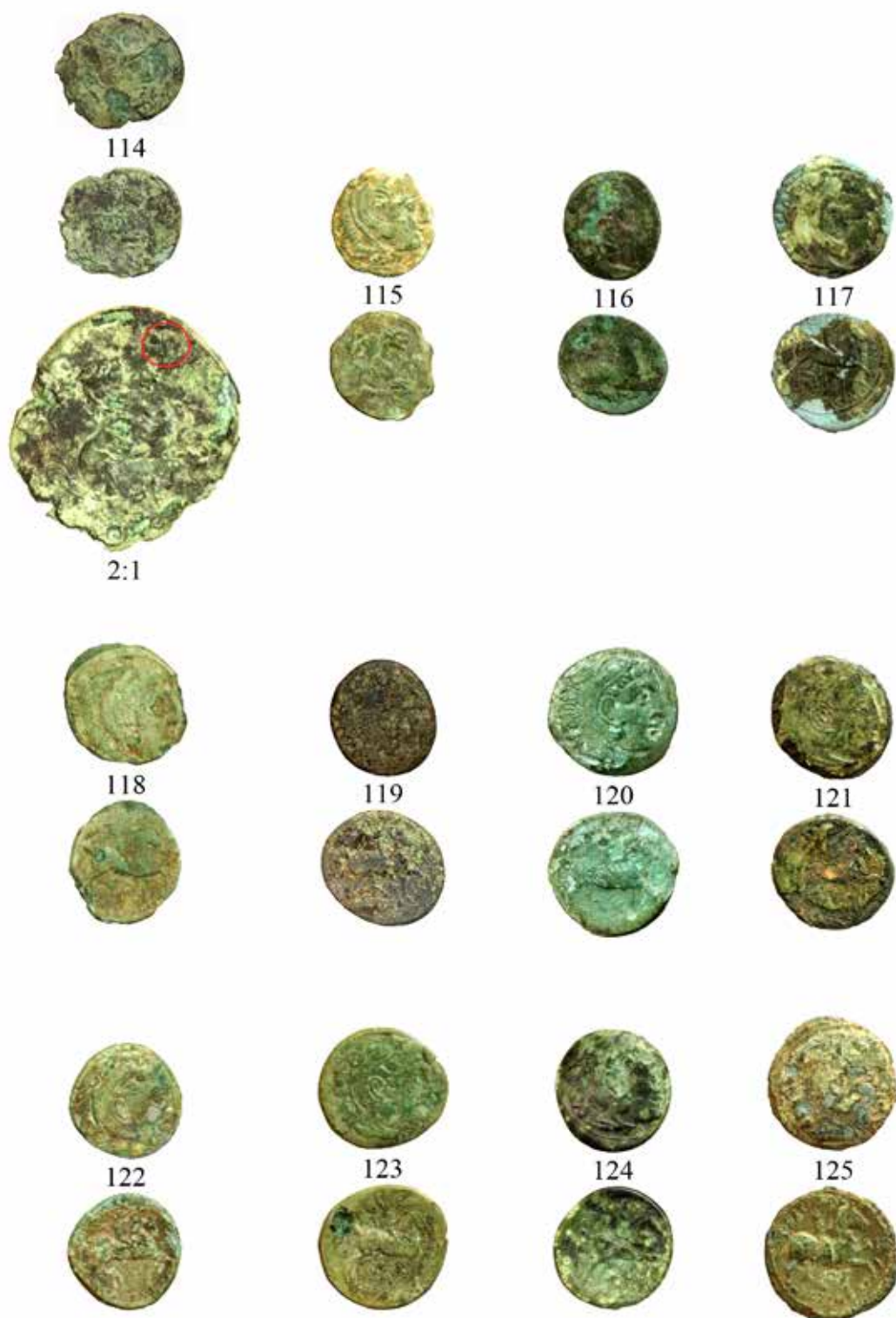
Πίνακας 75. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αλέξανδρος Γ' (N82–N97).

ΠΙΝΑΚΑΣ 76

Πίνακας 76. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Αλέξανδρος Γ' (N98-N106), Κάσσανδρος (N107-N113).

ΠΙΝΑΚΑΣ 77

Πίνακας 77. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Κάσσανδρος (N114–N125).

ΠΙΝΑΚΑΣ 78

Πίνακας 78. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Κάσσανδρος (N126–N141).

ΠΙΝΑΚΑΣ 79

Πίνακας 79. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Κάσσανδρος (N142–N144), Κάσσανδρος ή Αντίγονος Γονατάς (N145), Δημήτριος Πολιορκητής (N146–N157).

ΠΙΝΑΚΑΣ 80

Πίνακας 80. Νομίσματα μακεδόνων βασιλέων. Δημήτριος Πολιορκητής (N158–N167), Δημήτριος Πολιορκητής ή Αντίγονος Γονατάς (N168), Πτολεμαίος Κεραυνός (N169), Αντίγονος Γονατάς (N170–N172), Περσέας (N173).

ΠΙΝΑΚΑΣ 81

Πίνακας 81. Νομίσματα πόλεων και Κοινών. Φίλιπποι (N174), Άφντις (N175), Ουρανούπολη (N176), Γόννοι (N177), Φάλαννα (N178-N179), Λάρισα (N180-N182), Μελίβοια; (N183), Λάρισα Κρεμαστή (N184), Μαλιείς (N185), Λοκροί (N186-N187), Κοινό Βοιωτών (N188-N189).

ΠΙΝΑΚΑΣ 82

Πίνακας 82. Νομίσματα πόλεων και Κοινών. Ιστιαία (N190–N194), Λευκάδα (N195), Φλιούντας (N196), Δυρράχιο (N197). Φθαρμένα και αταύτιστα νομίσματα (N198–N205).

ΠΙΝΑΚΑΣ 83

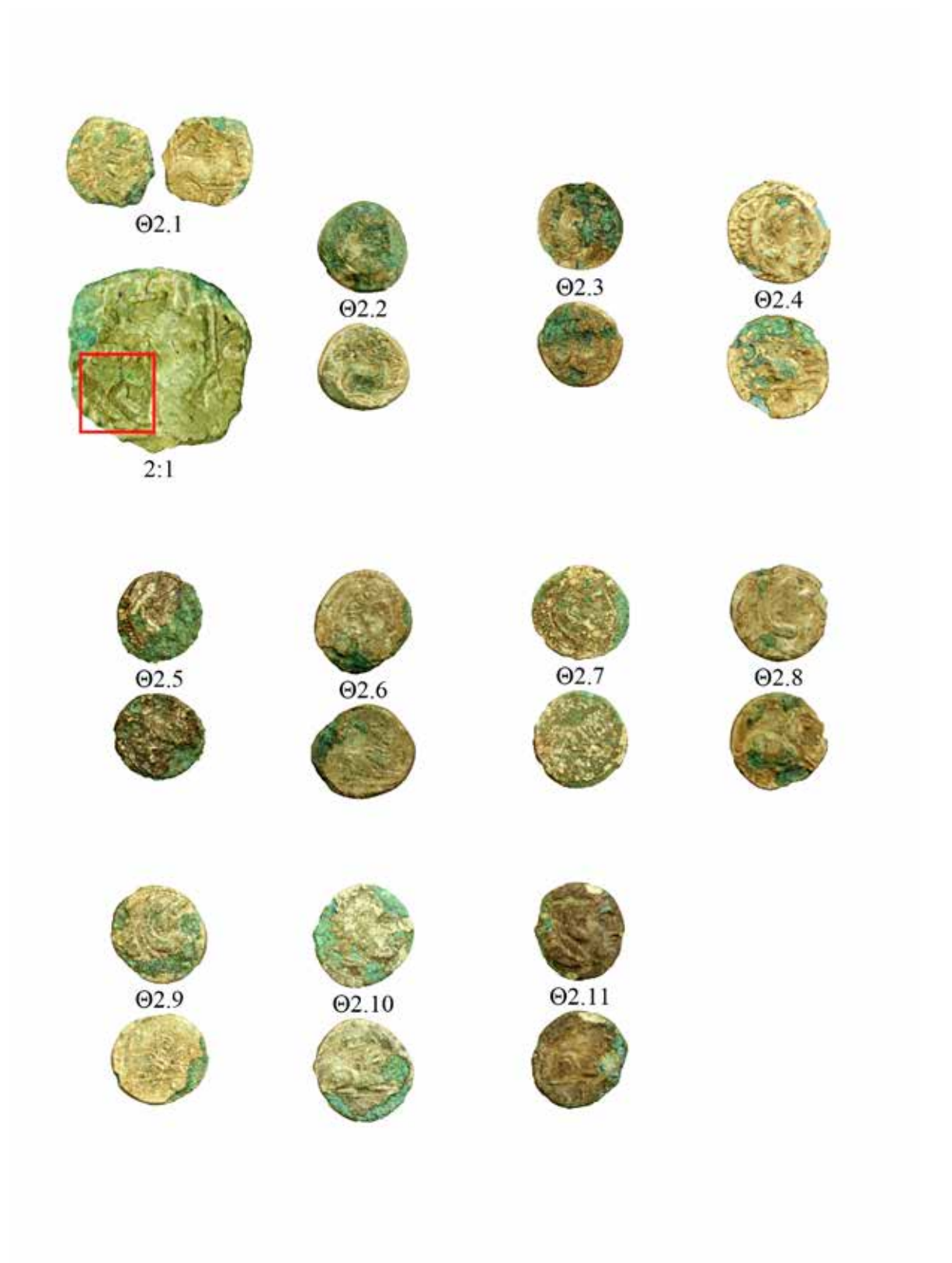
Πίνακας 83. Φθαρμένα και αταύτιστα νομίσματα (N206–N211). Οθωμανικά και νεώτερα (N212–N213). Θησαυρός Κομπολόι/2000 (Θ1.1–Θ1.8).

ΠΙΝΑΚΑΣ 84

Πίνακας 84. Θησαυρός Κομπολόι/2000 (Θ1.9–Θ1.25).

ΠΙΝΑΚΑΣ 85

Πίνακας 85. Θησαυρός Κομπολού/1997 (Θ2.1–Θ2.11).

ΠΙΝΑΚΑΣ 86

Πίνακας 86. Θησαυρός Ντουβάρι/1999 (Θ3.1–Θ3.8).

